

Asker
kommune

Møteinnkalling

Utvalg

Kommunestyret

Dato

31.01.2023 kl. 18:00

Sted

Asker rådhus

Merknad

Eventuelt forfall meldes snarest til:

Politisk.sekretariat@asker.kommune.no

Varamedlemmer møter etter nærmere avtale med møtesekretær.

Tematime kl. 16:00

- Asker kommunes arbeid med mottak og bosetting av flyktninger sett i sammenheng med Ukraina-situasjonen, ved Tone Bøckmann (Inkludering og mangfold), Jan Kåre Melsæther (NAV) og Henriette Eriksen (Velferdsforvaltningen)
- Orientering om akuttmottak for flyktninger, ved avdelingsleder Ingeborg S. Dolven

Sakskart

Saker til behandling

1/23	23/01154-1	Godkjenning av protokoll kommunestyret 13. desember 2022
2/23	23/00123-1	Sak fra kontrollutvalget - Kontrollutvalgets årsplan for 2023
3/23	22/13341-2	Valg2023 - godkjenning av stemmekretser - valglokaler og åpningstider

4/23	23/00035-1	Fritak fra folkevalgte verv og nyvalg - Heidi Sorknes (H)
5/23	22/21367-5	Felles 110-sentral mellom Oslo kommune, Asker kommune og Bærum kommune - revidert vertskommuneavtale
6/23	22/14092-23	Temaplan - Mestre hele livet - psykisk helse og rus - 2.gangsbehandling
7/23	23/00136-1	Egenandel ved bruk av gjenvinningsstasjonene i Asker kommune
8/23	21/07311-7	Reguleringsplan for Bjørklundsveien 22 - sluttbehandling
9/23	22/11688-5	Godkjenning av tilleggsavtale til utbyggingsavtale for Slemmestad sentrum om avfallssuganlegg, sykkelparkering og lekeplasser
10/23	22/20044-1	Eierstrategi for Asker og Bærum brann og redning IKS - ABBR
Referatsaker		
Interpellasjoner		
1/23	23/01157-1	Interpellasjoner til kommunestyret 31. januar 2023

Asker, 20.01.2023
Lene W. Conradi
Ordfører

Asker
kommune

Saksframlegg

Arkivsak
23/01154-1

Saksbehandler
Elisabeth Lannem
Nærby

Behandles av
Kommunestyret

Møtedato
31.01.2023

Godkjenning av protokoll kommunestyret 13. desember 2022

Ordførers forslag til vedtak:

Protokollen fra kommunestyrets møte 13. desember 2022 godkjennes slik den foreligger.

Sammendrag og konklusjon

Utkast til protokoll fra kommunestyrets møte 13. desember 2022 følger vedlagt.

Lene W. Conradi
ordfører

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Protokoll Kommunestyret 13.12.2022

Asker
kommune

Saksframlegg

Arkivsak
23/00123-1

Saksbehandler
Astrid Kristin Trøstheim

Behandles av
Kommunestyret

Møtedato
31.01.2023

Sak fra kontrollutvalget - Kontrollutvalgets årsplan for 2023

Ordførers forslag til vedtak:

1. Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsplan for 2023 til orientering.

1. Sammendrag og konklusjon

Kontrollutvalget utarbeider hvert år en årsplan. Planen angir hovedoppgavene for kontrollutvalgets arbeid, og inneholder en plan for hvordan utvalget ønsker å ivareta oppgavene sine. Planen inneholder også en oversikt over de områder som er prioritert og hvilke kontrolloppgaver som vil stå i fokus.

Kontrollutvalget behandlet årsplan 2023 i utvalgets møte 12.12. 2022 sak 58/22.
Kontrollutvalget fattet følgende enstemmige vedtak:

1. Kontrollutvalget vedtar den foreslåtte årsplanen for 2023, med de endringer som fremkom i møtet.
2. Saken sendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsplan for 2023 til orientering.

Ordfører oversender saken til kommunestyret med forslag til vedtak i tråd med kontrollutvalgets innstilling.

Lene Conradi
Ordfører

Vedlegg:

Saksutskrift - Kontrollutvalgets årsplan for 2023
Kontrollutvalgets årsplan for 2023

Asker
kommune

Saksframlegg

Arkivsak
22/13341-2

Saksbehandler
Rolf Inge Brakstad

Behandles av
Valgstyret
Kommunestyret

Møtedato
24.01.2023
31.01.2023

Valg2023 - godkjenning av stemmekretser - valglokaler og åpningstider

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Følgende stemmekretser og valglokaler godkjennes ved kommunestyre- og fylkestingsvalget 2023:

<u>Kretsnummer:</u>	<u>Kretsnavn:</u>	<u>Valglokale:</u>
Stemmeakrets 01	Nesøya	Nesøya barneskole
Stemmeakrets 02	Nesbru	Nesbru videregående skole
Stemmeakrets 03	Hofstad	Hofstad barneskole
Stemmeakrets 04	Risenga	Leikvollhallen
Stemmeakrets 05	Borgen	Borgen ungdomsskole
Stemmeakrets 06	Hovedgården	Heggedalshallen
Stemmeakrets 07	Vollen	Vollen ungdomsskole
Stemmeakrets 08	Solvang	Solvang ungdomsskole
Stemmeakrets 09	Spikkestad	ROS Arena
Stemmeakrets 10	Midtbygda	Midtbygda barneskole
Stemmeakrets 11	Slemmestad	Slemmestadhallen
Stemmeakrets 12	Klokkarstua	Hovenga samfunnshus
Stemmeakrets 13	Tofte	Tofte ungdomsskole
Stemmeakrets 14	Sætre	Sætre barneskole

2. Samtlige valglokaler holder åpent fra kl. 09.00 til kl. 21.00.

1. Sammendrag og konklusjon

Saken gjelder godkjenning av stemmekretser/valglokaler og åpningstider. Kommunedirektøren legger frem et forslag om å gjøre endringer i 7 av de nåværende 17 stemmekretsene.

Dette er foreslått gjort ved å fjerne de 3 nåværende stemmekretsene 12 Frydenlund, 13 Sydsbogen og 15 Holmsbu og utvide de nåværende og omkringliggende 4 stemmekretsene 06 Hovedgården, 11 Slemmestad, 14 Klokkarstua og 17 Sætre.

Det er foreslått endring i ett stemmelokale - i stemmekrets 04 Risenga så flyttes stemmelokalet fra Bondi barneskole tilbake til Leikvollhallen.

Videre så foreslås det at samtlige stemmelokaler holder åpent fra kl. 09.00 til kl. 21.00.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

2.1 Antall stemmekretser - sentrale vurderingstemaer

Saken og utredningen tar utgangspunkt i kommunestyrets behandling av sak 0101/22 i møte 15. november 2022, [Valg2023 - antall stemmekretser](#). Denne saken tok igjen blant annet utgangspunkt i kommunestyrets behandling (november 2021) av sak 0076/21, [Evaluer og oppsummering - Valg2021](#).

I saken som kommunestyret behandlet i november 2022 redegjorde kommunedirektøren for en mulig dimensjonering av valgdagstilbudet i 2023. Kommunedirektørens redegjørelse oppsummerte med at det antakelig ikke ville være behov for å tilrettelegge for samme dimensjonering i forbindelse med valgdagen i 2023 som i 2019 og 2021 - dette som følge av en større forventet oppslutning om forhåndsstemmetilbudet også i 2023 sammenlignet med lokalvalget i 2019. Det vises særskilt til nevnte sak pkt. 2.1 - *Forutsetninger for saken*, pkt. 2.2 - *Reduksjon ikke økning av antall stemmekretser* og pkt. 2.4 *Aktuelle endringer 2021-2023?*

Ved vurderingen av antall stemmekretser og valg av valglokaler - må flere forhold avveies. Noen følger av lov og forskrift mens andre er basert på skjønnsmessige vurderinger hva angår for eksempel valgsikkerhet, bemanningsbehov, velgeratferd og kostnader. Endringer må samtidig veies opp mot eventuelle ulemper.

I det følgende gjennomgås disse momentene (det vises også til ovennevnte sak 0101/22 pkt. 2.3 *Vurderingstema ifm. Stemmekretsoppdeling*)

2.1.1 Universell utforming

Stemmegivningen skal tilfredsstillende krav til egnethet og tilgjengelighet. Kravet til egnethet er presisert i valgloven - og innebærer blant annet at rammene rundt stemmegivningen skal være slik at velgerne føler seg bekvemme i situasjonen - og trygge på at grunnleggende sikkerhetsrutiner er ivarettatt. Vilåret om tilgjengelighet er gjengitt i valgforskriften §§ 26 og 30 og omfatter både tilgjengelighet til valglokalet og inne i selve valglokalet.

Alle velgere skal kunne ta seg inn i valglokalet og avgi stemme uten å måtte be om hjelp - hvilket blant annet stiller krav til parkering, skilting, fremkommelighet, praktisk tilretteleggelse i valglokalet, logistikk og lysforhold.

Samtlige 14 foreslåtte lokaler i Asker oppfyller kravene til universell utforming (dette gjelder også for lokalene i nåværende stemmekrets 12 Frydenlund (Frydenlund barneskole) og 13 Sydsbogen (Sydsbogen barneskole) / noen utfordringer er det knyttet til lokalet i nåværende stemmekrets 15 Holmsbu (Holmsbu badhotell).

2.1.2 Elektronisk manntallsavkryssing - XiM

Valget i 2023 gjennomføres med bruk av elektronisk manntalls-avkryssing - XiM. For velgerne innebærer XiM at de på ordinær måte kan stemme i alle kommunens valglokaler - dette uavhengig av hvilken stemmekrets de er bosatt/manntallsført i. Papirmanntall benyttes ikke - og avkryssing skjer kun elektronisk.

For å redusere risikoen forbundet med XiM må kommunen ha et gjennomtenkt forhold til hva som er egnede valglokaler.

Antall valglokaler og geografisk spredning av disse vil blant annet virke inn på definert responstid ved en eventuell nedetid - jo større avstander det er mellom lokalene - jo mer sårbar vil man kunne være dersom velgerne må flytte til andre lokaler.

Merk at et valglokale vil kunne benyttes selv om tilgangen til XiM skulle bortfalle. I en slik situasjon vil det være mulig å ta i bruk manuelle beredskapsrutiner. Dersom valg gjennomføringen er basert på valglokaler uten tilstrekkelig sikker nettforbindelse - øker risikoen for bruk av manuelle beredskapsrutiner.

I Asker har man god erfaring og trygge nettløsninger og reserveløsninger til disse. I lokaler som leies inn - vil det kunne knytte seg noe større usikkerhet ift. kontroll på en sikker nettforbindelse - men erfaringen fra både 2019 og 2021 var meget god (alle lokaler har muligheter for å koble opp via mobilt bredbånd).

Utviklingen/endingen i valg gjennomføring har medført at kretsbegrepet har fått en noe redusert betydning i forhold til tidligere. Erfaringen er at det betyr mindre og mindre å stemme i «egen» krets - oppslutningen rundt forhåndstemmetilbudet illustrerer dette på en god måte. Med XiM registreres stemmen i avgitt valglokale og ikke i

manntallsført krets. Sammenholdt med at forhåndsstemmene heller ikke fordeles på krets (er kun en teknisk krets) har derfor kretsvis resultater samlet en redusert informasjonsverdi.

2.1.3 Velgeradferd

Erfaringen er altså at flere og flere velger å avgi stemmen sin før selve valgdagen. I 2019 ble det satset målbevisst ift. å øke forhåndsstemmeoppslutningen - hvilket ga en god og ønsket uttelling.

Dette tilbudet ble forsterket ytterligere forut for valget i 2021 - og denne satsningen resulterte som kjent i en markant økning av velgere som stemte på forhånd og en tilsvarende markant nedgang/oppslutning om selve valgdagen. For 2023 er det foreslått en tilsvarende dimensjonering av forhåndsstemmetilbudet som i 2021.

Oppmøte på valgdagen ved de 3 siste valgene (antall velgere + %-andel av manntallsførte)

2021 / 19 200 / 29,71%	2019 / 31 989 / 44,40 %	2017 / 32 416 / 52,15 %
-------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

Videre har det skjedd en utvikling som vil kunne reise spørsmål om viktigheten av velgernes tilhørighet til egen stemmekrets. For noen er nok dette fortsatt viktig - men mye tyder på at dette ikke har samme betydning/verdi som tidligere. Oppslutningen om forhåndsstemmeinstituttet bekrefter dette - det er helt greit å stemme på forhånd uavhengig av hvilken stemmekrets man er manntallsført i. Det beste eksemplet fra valget i 2021 - oppslutningen i stemmekrets 10 Midtbygda - hvor 26,82 % stemte på forhånd i 2019 mot 55,01 % i 2021.

Asker kommune reduserte antall stemmekretser fra 15 til 8 i forkant av valget i 2015 - dette uten at velgerne protesterte nevneverdig på denne endringen. Tilsvarende ble kretsene Filtvet og Tofte slått sammen i 2019 uten at det avstedkom noen form for innsigelser eller diskusjon. I Røyken gikk man ned fra 8 til 5 valgkretser fra 2015 til 2017. Å endre eller redusere valgkretser har heller ikke hatt noen innvirkning på valgdeltagelsen - det er andre faktorer som spiller inn her.

2.1.4 Kostander

Det er relativt store kostnader forbundet med å tilrettelegge for et valg. Det vil anslagsvis bli produsert over 5 500 timer ifm. administrasjon / bemanning / opplæring/ klargjøring / pakking / opp- og nedrigging og opprydding av 17 stemmekretser. Jo flere valglokaler desto høyere kostnader. En reduksjon i antall stemmekretser vil i denne sammenheng kunne gi relativt store innsparinger. Flere manntallsførte pr. krets gir lavere enhetskostnad pr. mottatte stemme.

Det er gjort noen beregninger i forhold til hva valgdagen utløser av behov knyttet til bemanning / opplæring / utstyr / materiell / rigging / testing / support / bevertning / lokaleleie / stemmesedler.

I tabellen under er det laget en oversikt over volum/kostand knyttet til å opprettholde stemmekretsene 12 Frydenlund, 13 Sydsbogen og 15 Holmsbu. Det anslås at det vil koste et sted mellom kr. 450 000 og kr. 475 000 å opprettholde disse 3 kretsene.

	12 Frydenlund	13 Sydsbogen	15 Holmsbu	SUM
Antall valgfunksjonær	16	16	5	37
Timer totalt	270	270	94	634
Timekostnad (450 pr time)	121 500	121 500	42 300	285 300
Innkjøp PC/IKT	50 000	50 000	20 000	120 000
Rigg IKT (opp/ned/test)	2 500	2 500	2 500	7 500
Pakk/rigg materiell/utstyr	6 000	6 000	6 000	18 000
Leie lokaler	0	0	10 000	10 000
Beverting	6 000	6 000	1 850	13 850
Stemmesedler	7 320	9 555	3 660	20 535
	193 320	195 555	86 310	475 185

Det er tatt utgangspunkt i at antall valgfunksjonærer er på noenlunde samme nivå som i 2019 (dette ble oppjustert noe pga. pandemi i 2021).

Videre er det forutsatt at behovet for mannskap/materiell og utstyr ikke øker i stemmekretsene som eventuelt blir utvidet. I timevolumet er det tatt høyde for 16 timers valgdag pr valgfunksjonær (VF) - opplæring av VF og stemmestyret - samt administrativ planlegging.

Tas det utgangspunkt i forventet antall velgere på valgdagen (17 stemmekretser) - så vil en mottatt stemme pr stk. koste henholdsvis;

12 Frydenlund	13 Sydsbogen	15 Holmsbu	08 Solvang	Snitt Asker
Velgere valgdag	Velgere valgdag	Velgere valgdag	Velgere valgdag	Velgere valgdag
832	856	228	2 146	1 372
Pris pr stemme	Pris pr stemme	Pris pr stemme	Pris pr stemme	Pris pr stemme
kr 232	kr 228	kr 378 (høyest)	kr 120 (lavest)	kr 198

2.1.4 Konsekvenser ift materiell/logistikk/bemanning

Det er tidkrevende å pakke og klargjøre alt materiell som skal benyttes ifm. en valgdag. Bortfall av 3 stemmekretser vil ha betydning ift. omfanget av dette arbeidet - både ifm.

klargjøringen og riggingen før valgdagen - men også ift. opprydding og kontroll av utstyret når dette er levert tilbake til valglageret. Dette gjelder også ift IKT-utstyr og materiell / rigging og testing av dette.

Det totale bemanningsbehovet vil bli redusert med 37 personer - hvilket vil ha betydning for arbeidet ifm. rekruttering/opplæring og avlønning. Dette vil også bidra til å frigjøre flere IKT-ressurser - hvilket det er knapphet på.

2.1.5 Mulige ulemper ved å redusere antall stemmekretser / lavere valgdeltagelse?

En reduksjon i antall stemmekretser vil medføre at noen velgere får lengre reiseavstand til valglokalet. Hvorvidt noen unnlater å stemme pga. en slik endring - er det vanskelig å si noe sikkert om.

Erfaringsmessig er det kun velgere som bor i umiddelbar nærhet til valglokalet som velger å benytte bena til valglokalet - en stor andel benytter seg av bil. Spørsmålet blir da om eventuelt økt kjøreavstand (f.eks. 9 min i stedet for 5 min) kan bli avgjørende for hvorvidt man velger å stemme eller ikke. Kommunedirektøren tror ikke dette er eller blir en avgjørende faktor - spesielt ikke når også forhåndsstemmetilbudet er så vidt godt som det er i Asker. Velgerne har svært mange muligheter/anledninger til å forhåndsstemme i forbindelse med andre gjøremål.

Samtidig har også velgerne på valgdagen mulighet til å stemme i et hvilket som helst av kommunens valglokaler - for eksempel på vei hjem fra jobb eller til/fra fritidsaktiviteter.

Som det fremkommer under pkt. 2.2 under - så antas det at i overkant 1 900 valgdagsvelgere vil berørt av de foreslåtte endringene. Dette utgjør ca. 3,5 % av det volumet som antas å ville stemme ved valget. Et eventuelt bortfall blant disse på 10 % - vil utgjøre 190 velgere - noe som påvirker den totale oppslutningen med 0,36 %.

Endres et tilbud - kan det kanskje for enkelte oppstå usikkerhet med hensyn til hvor man kan stemme på valgdagen. Det er derfor viktig at aktuelle informasjonstiltak til velgerne først blir forankret i kommunikasjonsplanen - deretter effektivt i tråd med vedtatt plan. Det legges frem en egen sak om dette til valgstyret i møte den 7. februar 2023. Erfaringen fra både 2019 og 2021 var at det på en meget god måte ble kommunisert relevant informasjon til alle velgerne.

Velgere må ha mulighet til å gjøre seg kjent med hvor og når de kan gjennomføre sin stemmegivning. Aktuelle/kjente og brukte kanaler er valgkort (digitalt/papir for noen få), kommunens nettsider, lovpålagte kunngjøringer, sosiale medier, Askermagasinet (også med eget valgnummer i august), innbyggertorgene, lokalmedia, riksmedia, valglokaler.no.

Erfaringsmessig er det svært få velgere som ikke får med seg at de har stemmerett - samt hvor og når de kan benytte denne retten.

Store valgkretser er effektive og hensiktsmessige - men kan være mer utfordrende særlig i forbindelse med parkering og adkomst. De er også mer sårbare dersom man må over på beredskapsrutiner - eventuelt stenge ned et valglokale (bortfall av strøm).

Dette er noe av årsaken til at det ikke anbefales å endre noen av kretsene i gamle Asker. Går en av de større kretsene ned - vil risikoen være større og konsekvensene bli unødvendige store - og vil i større grad kunne påvirke tidspunktet for kontroll/opptelling og fremleggelse av det endelige valgresultatet.

Kommunedirektøren har i forbindelse med kommunestyrets behandling i november 2022 av stemmekretssaken - mottatt en henvendelse fra Holmsbu Vel. Vellet er opptatt av å opprettholde 15 Holmsbu som en egen stemmekrets. Det gis uttrykk for at man opplever det som trist dersom stemmekretsen legges ned - og at man føler seg nedprioritert. Det pekes på det sosiale aspektet ved å stemme lokalt - samt utfordringer for de som ikke disponerer bil.

I samtlige kretser - er det i større eller mindre grad en utfordring for de velgerne som ikke disponerer bil dersom de ikke skulle ha gangavstand til valglokalet. Dette er en utfordring som kommunedirektøren har forståelse for. Videre er det forståelse for at enkelte velgere setter pris på velgeropplevelsen i eget lokalmiljø. Til dette må det bemerkes at dette er et forhold som nå erfaringsmessig betyr mindre og mindre i og med at flere ønsker og faktisk velger å stemme på forhånd.

Det er gjort praktiske og økonomiske vurderinger av hvilke løsninger som kan fungere - uten å bidra til å redusere tilgjengeligheten i for stor grad for de velgerne som blir berørt. Det er tatt utgangspunkt i tidligere erfaringer med kretsendinger - samt det forhold at flere ønsker å stemme på forhånd.

Dette har også kommet tydelig til uttrykk - også i de kretsene som er berørt i kommunedirektørens forslag til endringer. Over dobbelt så mange stemte på forhånd for eksempel i Holmsbu når man sammenligner 2021 (248) med 2019 (128).

2.2 Forventet oppmøte på valgdagen?

Helt ferske tall over manntallsførte viser at det vil være ca 76 000 manntallsførte ved lokalvalget til høsten. I vedlegg 01 / Tab01 og 02 er det utarbeidet oversikter over hva som antas å bli oppslutningen om lokalvalget til høsten - ved fortsatt 17 stemmekretser og ved en reduksjon til 14 stemmekretser - både samlet og fordelt mellom de som stemmer på forhånd og de som møter på valgdagen.

Til grunn er erfaringstall fra 2019 når det gjelder de som ikke kommer til stemme (disse er ganske stabile). Videre er det gjort en vurdering av forventet oppslutning om forhåndsstemmetilbudet. Den resterende andelen vil da utgjøre forventet oppmøte på selve valgdagen.

Det avgjørende blir å treffe best mulig når det gjelder oppmøte under forhåndsstemmeperioden. Erfaringsmessig er det færre som gjør dette ved lokalvalg - så erfaringen fra 2021 (snitt 50,23 % / Tab01/rad 12) er for høyt og er derfor ikke lagt til grunn.

Med en høyere forventet økning ift. oppmøtet fra 2019 (snitt 22,61 % / Tab01/rad 11) - er det lagt inn en prosentandel på den enkelte stemmekrets som ligger et sted mellom erfaringen fra 2019 og 2021 (snittet er beregnet til ca. 38,00 % / Tab01/rad 13).

Som det fremgår av vedlegg 01/Tab01/rad 1 og 10 - er det store forskjeller både når det gjelder antall manntallsførte og forventet oppmøte på valgdagen. Flest manntallsførte i stemmekrets 05 Borgen med 7 452 / forventet oppmøte på 2 157. Færrest manntallsførte i stemmekrets 15 Holmsbu med 626 / oppmøte med 228.

Forventet oppmøte for samtlige kretser fremgår for 17 stemmekretser av vedlegg 01 Tab 01 (rad 10) og for 14 stemmekretser av Tab02 (rad 5).

Snittet oppsummert for henholdsvis gamle Asker, Røyken og Hurum antas å bli;

Asker (krets 1-17)	Asker (krets 1-8)	Røyken (krets 9-13)	Hurum (krets14-17)
1 372	1 988	1 037	557

Oppmøte i krets 12 Frydenlund / 13 Sydslogen og 15 Holmsbu

I de foreslåtte nedlagte 3 stemmekretsene er det til sammen;

- **6 046** manntallsførte
- **2 167** velger antagelig ikke å stemme
- **1 964** velger trolig å stemme på forhånd
- **1 916** vil stemme og således blir berørt ift. valgdagen.

Mulige endringer i 06 Hovedgården, 11 Slemmestad, 14 Klokkarstua og 17 Sætre

I vedlegg 02 (oversikt stemmekretser 1-14)) fremgår det hvordan stemmekretsene er tenkt endret.

- hele stemmekrets 15 Holmsbu inngår i stemmekrets14 Klokkarstua.

- stemmekrets 12 Frydenlund er foreslått delt slik at en liten del nord i stemmekretsen knyttes mot stemmekrets 11 Slemmestad - resten knyttes mot stemmekrets 17 Sætre.
- i stemmekrets 13 Sydskogen forslås det å knytte en liten del mot stemmekrets 06 Hovedgården - resten mot stemmekrets 11 Slemmestad.

Som det fremgår at vedlegg 01 / Tab2 (rad 1 og 5) endrer både antall manntallsførte og velgere på valgdagen seg i disse stemmekretsene.

Stemme-krets	06 Hovedgården	11 Slemmestad	12 Klokkarstua	14 Sætre
Stemmerett 2023	6 880	7 422	1 683	5 626
Stemmerett 2019	6 475	4 309	1 057	3 524
Endring 2019-2023	+ 205	+ 3 113	+ 626	+ 2 102
Oppmøte valgdag 2023	1 899	2 004	707	1 463
Oppmøte valgdag 2019	2 777	1 580	498	1 385
Endring 2019-2023	- 878	+ 424	+ 209	+ 78

Særlig i stemmekrets 11 Slemmestad øker antallet velgere med stemmerett ganske mye - en økning på 3 113 manntallsførte. Antall velgere på valgdagen øker derimot ikke med mer enn ca. 425 velgere. Alle de «nye» kretsene har kapasitet til å håndtere anslåtte endringer med utgangspunkt i erfaringen/omfanget fra 2019.

2.3 Generelt om valglokale/flyt/tempo

Det er flere faktorer som spiller en rolle i vurderingen av hvorvidt et valglokale vil fungere - om det er tilstrekkelig kapasitet eller ikke til å håndtere velgerne. Hva gjelder inngangspartiet/adkomsten og selve lokalet og utformingen av dette - er det viktig å vurdere flyten av velgere - hvor skal de gå - hvor kan de vente/eventuelt stå i kø/skal de vente inne eller ute?

Felles for alle valglokaler er at alle gå-retninger vil bli merket med oransje ledetape på gulvet - i de lokalene hvor dette fremstår som nødvendig. Det vil også settes opp stolper/ ledebånd som sikrer kontrollert og ønsket flyt i lokalet.

En annen faktor som vil ha betydning er at alle velgerne nå i enda større grad har erfaring med XiM. Videre har også våre valgfunksjonærer (det er lagt opp stor gjenbruk av valgfunksjonærene fra 2019/2021) betydelig mer erfaring - slik at disse er enda bedre skolert/mer trygge på rutiner og oppgaver. Alt knyttet til XiM fungerte bortimot knirkefritt både i både 2017/2019/2021 - både teknisk/personellmessig.

Forut for valget i 2021 - hvor digitale valgkort ble brukt for første gang - knyttet det seg usikkerhet ift. hvordan bruken av dette ville påvirke flyten i valglokalet. Isolert så gikk det veldig fint å bruke digitale valgkort. Det må nok også sies at dette i noen grad skyldtes et lavere oppmøte - noe som da ikke satte «flyten» på prøve i samme grad. Det forventede oppmøtet i 2023 er noe høyere enn i 2021 - men ikke i et slikt omfang at det er grunn til å tro at bruk av digitale valgkort vil skape for store utfordringer ifm. velgerens flyt gjennom valglokalet.

Skulle pågangen ved XiM-bordene bli for stor - legges det også denne gangen opp til at stemmestyret etablerer en ekstra XiM-funksjon ved bordet til stemmestyrets leder - slik at kapasiteten øker når det er størst pågang/fare for kødannelse.

En «forverring» ift. stortingsvalget i 2021 - er at det nå er snakk om 2 valg - hvor velgeren erfaringsmessig samlet bruker noe mer tid i avlukket enn ved stortingsvalg. Det er videre 2 stemmesedler som skal brettes - den ene 2 ganger. Dette er forhold som vil kunne påvirke flyten i valglokalet. Erfaringsmessig har valgfunksjonærene vært veldig flinke til å veilede velgerne ifm. å brette stemmesedlene på riktig måte før de stemples ved XiM-bordet.

Det vil også denne gangen etableres et eget urnebord - hvilket vil bidra til et høyere tempo bort fra XiM-bordet - noe som igjen har stor betydning for flyten fra avlukket til XiM-bordet.

En annen viktig faktor er å vurdere konsekvensene dersom valgsystemet skulle gå ned eller nettilgangen blir borte. Da vil etablerte beredskapsrutiner bli iverksatt - og vil ikke medføre at velgeren trenger å bytte valglokale. Gjennomføres valgtinget ved bruk av beredskapsrutiner gjennom en hel dag - vil arbeidet med etterregistrering bli mer omfattende ved store kretser/få valglokaler - og det vil også kunne påvirke tempoet/flyten noe.

Skulle vi miste strømmen - slik at valglokalet ikke kan brukes på grunn av manglende lys - vil velgerne knyttet til dette lokalet måtte bruke et annet lokale - og færre lokaler betyr større belastning på de andre lokalene (flere velgere som må bytte lokale). Dette vil nok i størst grad kunne bli en utfordring i de lokalene som betjener flest velgere - og dersom det er noe lengere kjøreavstand til nærmeste lokale.

2.4 Nærmere om enkelte valgkretser/valglokaler

Nedenfor vil kommunedirektøren gå igjennom de valgkretsene hvor det så langt har vært behov for en særskilt gjennomgang på grunn av sammenslåing, trafikale utfordringer, parkeringsforhold og kapasitet. De øvrige kretsene undergis ikke en nærmere gjennomgang utover å opplyse om at alle forhold knyttet til flyt og dimensjonering i valglokalet (antall avlukker, XiM-bord, valgfunksjonærer, urner mm)

og parkering osv. vil bli grundig analysert og tilpasset alle lokalene i forbindelse med Valg2023.

2.4.1 Kretser undergitt en særskilt gjennomgang/vurdering

I fortsettelsen er stemmekretsnavn/nummer tilpasset en reduksjon fra 17 til 14 stemmekretser. Utenom det allerede nevnte stemmekretsene er det vurdert at det kun behov for å si noe om stemmekrets 04 Risenga.

04 Risenga - i denne stemmekretsen så foreslås det å flytte valglokalet tilbake til Leikvollhallen fra Bondi barneskole som ble brukt i 2021. I forbindelse med valget i 2021 var Leikvollhallen og området rundt ikke tilgjengelig på grunn av utbygging. Dette er nå ferdig - og det er derfor ønskelig å flytte tilbake til Leikvollhallen.

Tidligere var det tilstrekkelig med p-plasser rett utenfor hallen. Disse er ikke lenger tilgjengelig i samme grad. Det er derfor mulig/anbefalt å benytte p-anlegget i Varner Arena - hvor det er gratis parkering for velgerne. Det er 3 minutter å spasere bort til Leikvollhallen. Det vil også være mulig å parkere på Meierisletta - dette er en løsning innbyggerne allerede er kjent med (7 min å spasere). Rett utenfor Leikvollhallen vil det være tilrettelagt for velgerne som er avhengig av å kjøre bil helt frem til valglokalet.

Årsaken til at det ikke er ønskelig å fortsette på Bondi barneskole - har med adkomsten inn/ut Iduns vei og Røykenveien. Bruken av Bondi barneskole gikk fint i 2021 - men det skyldes i stor grad et lavt oppmøte. Det er forventet mellom 500-600 flere velgere i 2023 enn i 2021.

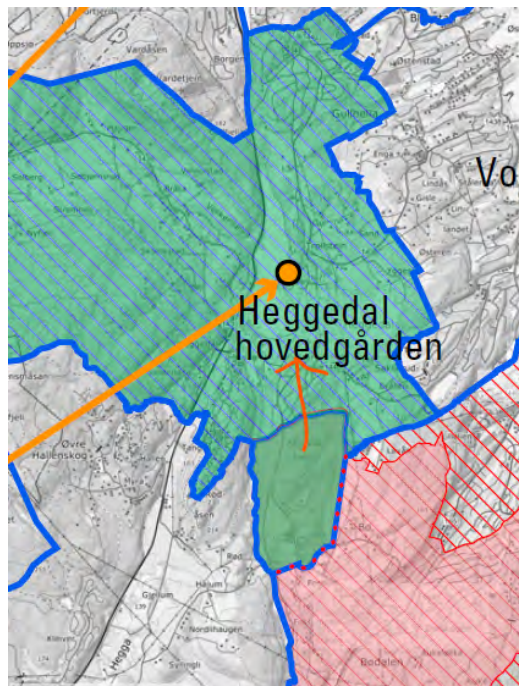
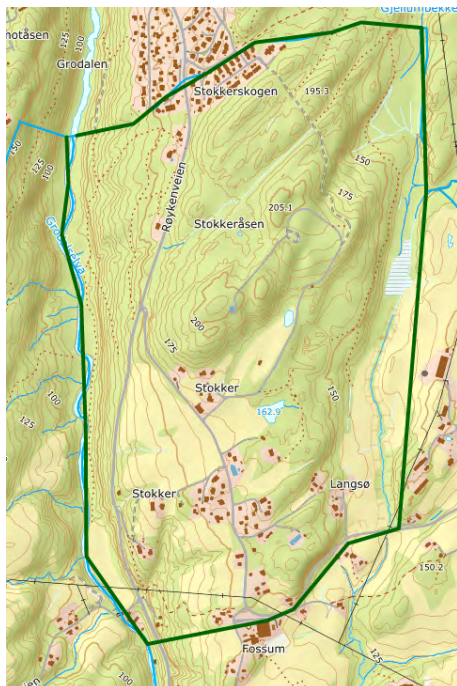

Utfordringen ift. Bondi skole er delvis innkjøringen til Iduns vei fra Røykenveien - og da kanskje spesielt mellom kl. 15.00 og 17.00. Det er lettere å komme inn i Iduns vei pga. etablert ventefil retning sør. Utfordringen er trolig større ifm. utkjøring til Røykenveien og spesielt dersom man skal sørover.

06 Hovedgården - i denne stemmekretsen så foreslås det at en liten del av stemmekrets 13 Sydslogen flyttes over. Dette er området som ligger helt nordvest (Stokkerskogen / sørover mot Stokker) - mørkegrønt område på kartet til høyre.

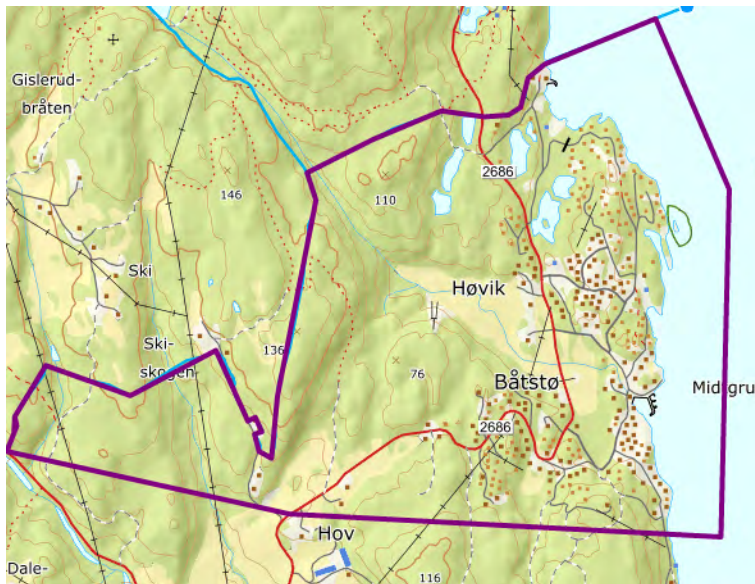
Denne endringen vil medføre at drøye 200 velgere får ny stemmekrets. De aller fleste av disse velgerne benytter trolig Røykenveien/ Bøveien - og vil da praksis kjøre forbi valglokalet i stemmekrets 06 Hovedgården (Heggedalshallen).

Det er vurdert å være mer hensiktsmessig å knytte disse velgerne mot Hovedgården fremfor at disse skulle knyttes mot Slemmestadhallen. Vil berøre ca. 60-70 velgere på selve valgdagen. Vil ikke ha noen praktiske konsekvenser ift. gjennomføringen av valgdagen i stemmekrets 06 Hovedgården. Opptegnet grense er ikke helt nøyaktig ned mot/langs Bøveien. En helt nøyaktig grense vil eventuelt tilpasses nærmere.

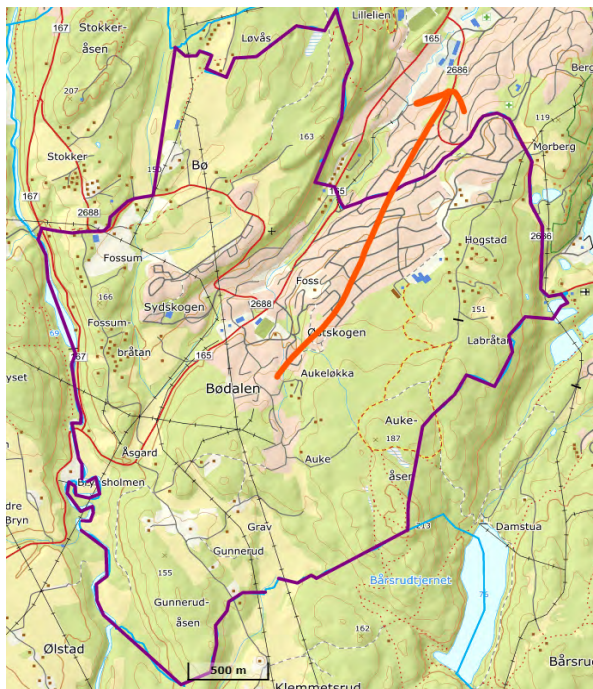
11 Slemmestad - i denne stemmekretsen er det foreslått å tilføre resten av nåværende 13 Sydsdalen samt en liten del av nåværende 12 Frydenlund.

Endringen fra nåværende 12 Frydenlund gjelder området nord-nordøst i stemmekretsen - området nord for Årosfjellet opp mot Båttstø og nordover til Høvik og helt opp til stemmekrets 11 Slemmestad. Avstand og adkomst til Slemmestad antas i all hovedsak at skjer via Sundbuveien - og det tar ca. 12 min med bil fra Båttstø til Slemmestadhallen (noe kortere fra Høvik). Det legges til grunn at svært få velgere i dette området benytter bena når de skulle stemme på Frydenlund barneskole. Denne endringen er antatt å berøre ca. 320 velgere med stemmerett – dvs. drøyt 100 velgere på valgdagen.

Det er også gjort en vurdering ift. eventuelt å knytte dette området mot stemmekrets 14 Sætre. Området inngår i lokalområdet for Sætre - og barn i dette området vil knyttes til Grytnes og den nye skolen der i 2027. Det er omtrent like lagt til Sætre og Slemmestad fra Båttstø.

Endringen fra nåværende 13 Sydsbogen omfatter områdene på begge sider av Slemmestadveien – dvs. deler av Bø, Sydsbogen, Bødalen og Østskogen. Felles for de aller fleste som bor i disse områdene er at de benytter Slemmestadveien som går forbi valglokalet i Slemmestadhallen.

Denne endringen er antatt å berøre snau 2 800 manntallsførte - som innebærer at på valgdagen berøres ca. 850 velgere i nåværende stemmekrets 13 Sydsbogen.

Samlet øker antallet velgere med stemmerett fra 4 309 til 7 422 i Slemmestad. Samlet antas det at ca. 2 000 velgere vil stemme på valgdagen. Dette er igjen samlet en økning med ca. 425 velgere sammenlignet med hva Slemmestad tok imot på valgdagen i 2019 (1 580).

En nedleggelse av valglokalet på Sydsbogen vil medføre at velgere i nærheten av dette valglokalet trolig ikke lenger vil gå til valglokalet (3 km fra Sydsbogen til

Slemmestadhallen). Hele området er en del av lokalområde Slemmestad - og har sånn sett en naturlig tilknytning til Slemmestad - herunder Slemmestad Innbyggertorg.

Nesten 1 300 velgere (49,83%) besøkte i stor utstrekning innbyggertorget på Slemmestad for å stemme i 2021. Til sammenligning gjorde valgte bare 597 å forhåndsstemme i 2019 (20,25 %). Slik kommunedirektøren vurderer det - illustrerer dette en stor vilje til å tilpasse seg det gjeldende tilbudet et lite stykke unna egen stemmekrets.

En mulig utfordring ift. denne foreslåtte endringen er knyttet til trafikkavviklingen i krysset Slemmestadveien og Skolebakken. Dette krysset - som er lysregulert - vil muligens kunne gi noen utfordringer når det gjelder trafikkavviklingen på Slemmestadveien - kanskje særlig i tidsrommet fra kl. 15.00 til kl. 18.30.

Utfordringen blir å vurdere om ca. 425 flere velgere - de fleste trolig i bil - vil skape for store trafikale problemer i nevnte lyskryss. På valgdagen i 2019 stemte det 1 580 velgere i Slemmestadhallen - uten at det ble innrapportert om trafikale problemer.

Følgende er vektlagt;

- det antas at alle disse velgerne ikke kommer i 425 egne biler (velgere i samme husstand antas å kjøre sammen til valglokalet)
- velgerne vil spre seg utover hele åpningstiden - mellom 09.00 og 21.00 (12 timer)
- erfaringsmessig så stemmer flere etter jobb/skole - det må derfor påregnes noe mer «trykk» i tidsrommet fra kl. 15.00 til 18.30
- velgere slipper å «konkurrere» med transport til/fra ungdomsskolen i og med at denne er stengt på valgdagen
- velgere vil om mulig bli oppfordret til å benytte parkeringsmulighetene på Rortunet - det er 650 meter / 8-9 minutter å gå opp til Slemmestadhallen

Kommunedirektøren har vært i dialog med Miljø og samferdsel - og vurderingen derfra er at gitt nevnte forutsetninger/omfang - vil trolig merbelastningen trafikalt gå greit.

Det er også sendt en henvendelse til Viken (som ansvarlig for fylkesveien) - hvor det er gitt informasjon om forutsetninger/omfang om det kommende valget. Det lagt til grunn at det pågående reguleringsarbeidet ikke påvirke eller ha betydning for dagens lysregulerte løsning.

12 Klokkarstua - i denne stemmekretsen er det foreslått å tilføre hele nåværende stemmekrets 15 Holmsbu. Størrelsen på denne stemmekretsen ved en sammenslåing blir på 1 683 manntallsførte. Det antas at 574 av disse ikke kommer til å stemme.

Oppmøte på valgdagen er anslått til litt over 700 velgere. Dette er fin kretsstørrelse. Det er også gjort en vurdering ift. å knytte 15 Holmsbu mot 16 Tofte - dette blant annet fordi hele 15 Holmsbu er tilknyttet lokalområde Tofte - og sånn sett er vant til å forholde seg til Tofte - herunder Tofte Innbyggertorg. Det er allikevel samlet vurdert som mer hensiktsmessig å se mot Klokkarstua. Hensynet til en mer fornuftig dimensjonering av Klokkarstua har her vært avgjørende.

Som valglokale er det foreslått å fortsatt bruke samfunnshuset på Hovenga - et lokale som fungerte godt i 2019/2021 - og som ikke minst har god kapasitet til å øke sitt mottak.

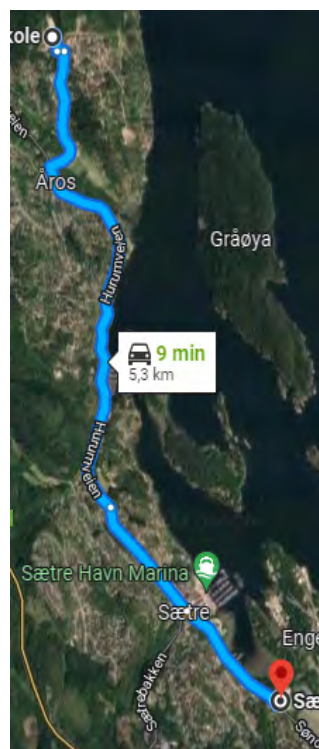
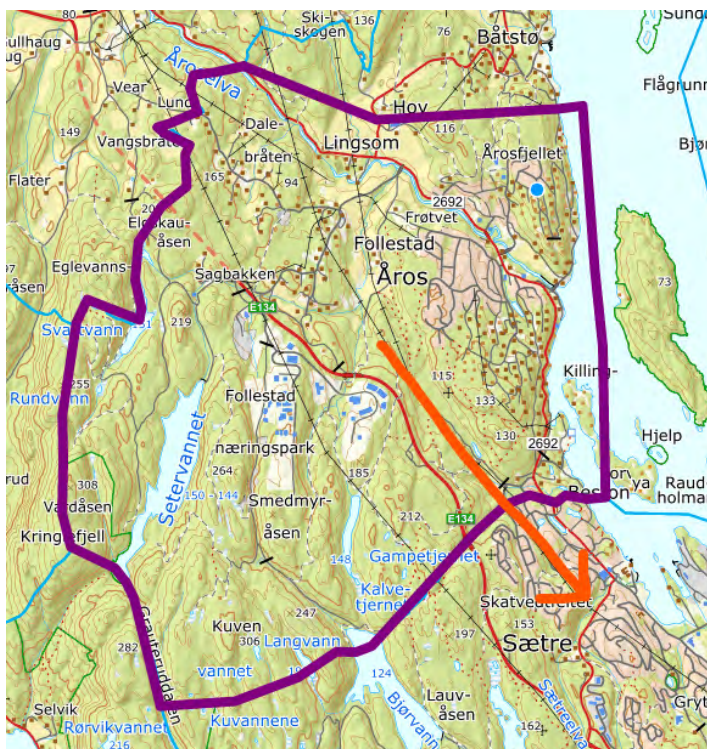

- Med 626 manntallsførte - vil den foreslåtte endringen berøre 228 velgere på valgdagen (198 stemmer ikke / 200 på forhånd).
- Det er relativt kostbart å ta imot 228 stemmer / kr 85 000 / 378 pr stk.
- En stor andel av disse velgerne enten jobber eller benytter tilbud andre steder i kommunen (typisk Tofte/Sætre og Klokkarstua (Kiwi).
- Forholdsvis kort avstand mellom Holmsbu og Hovenga, 13 min / 11 km (18 min / 13 km til Tofte)
- Det er stor vilje til å stemme på forhånd (antallet doblet seg fra 2019 til 2021)

14 Sætre - i denne kretsen er det foreslått å tilføre nesten hele nåværende stemmekrets 12 Frydenlund (en liten del er foreslått til 11 Slemmestad - se over). Vil berøre 2 100 manntallsførte fra 12 Frydenlund - anslagsvis 610 velgere på valgdagen.

Totalt vil nye stemmekrets 14 Sætre bli på 5 626 manntallsførte - hvor anslagsvis 1 913 ikke kommer til å stemme – ca. 2 250 antas å stemme på forhånd – ca. 1 450 antas å møte opp på valgdagen.

Sammenlignet med oppmøtet på valgdagen i 2019 - vil endringen innebære en økning på ca. 80 velgere. Kapasitetsmessig er dette helt uproblematisk.

Valglokalet i nåværende stemmekrets 12 Frydenlund ligger øverst/innerst i et boligfelt - hvor adkomsten i all hovedsak skjer fra Åros sentrum. Det synes videre som om det er relativt få velgere som har tilgang til dette lokalet med mindre man benytter bil på valgdagen. Fra Frydenlund skole til Sætre skole er det ca. 5 km / 9 min å kjøre - noe kortere fra Åros sentrum (4 km / 6 min). Flesteparten av velgerne bor sør for Frydenlund skole - slik at reisetiden for de fleste blir mindre enn 9 min.

Hele området i nåværende stemmekrets 12 Frydenlund er tilknyttet lokalområde Sætre - og har sånn sett en naturlig tilknytning til Sætre - herunder Sætre Innbyggertorg. Stemmekrets 12 Frydenlund var den kretsen med den laveste oppslutning om forhåndsstemmetilbudet i 2019 - bare 13,98 % stemte på forhånd. I 2021 økte oppslutningen til snau 40 % - dette illustrerer tilknytningen til Sætre og vilje til å benytte et tilbud et lite stykke unna eget bosted.

2.5 Transporttilbud

Denne problemstillingen ble nevnt i saken behandlet av kommunestyret i november 2022 (var også forelagt valgstyret ifm. en tilsvarende sak i februar 2021). Kommunedirektøren anbefalte da - og opprettholder nå en anbefaling om at det ikke skal gis et slik transporttilbud.

For ordens skyld gjentas kommunedirektørens merknader:

Foreslås det å endre valgkretsene - vil det allerede være gjort en vurdering av hvorvidt det bør tilbys transport for de som eventuelt har behov for dette.

Det anbefales ikke at det gis et slikt transporttilbud.

Gjennom eventuelt å endre tilbudet (færre stemmekretser) - vil enkelte velgere trolig ikke lenger komme seg til et valglokale uten hjelp fra pårørende eller andre - slik de også trolig har behov for hjelp til å ivareta andre gjøremål (lege/butikk osv.).

I alle stemmekretsene er det velgere som ikke har mulighet til å komme seg til valglokalet på egen hånd (eldre / uten bil / langt å gå). Det har aldri vært praksis eller kapasitet til å gi et slikt transporttilbud. Velger man eventuelt å gi et tilbud om slik transport i eventuelle nye foreslåtte stemmekretser - vil dette klart skape store utfordringer med tanke på å gi et tilsvarende tilbud til velgere i andre stemmekretser som også har et behov for transport - men som frem til nå har måttet ordne dette på egen hånd.

Merk at velgere som er syke eller uføre vil få et tilbud om å stemme hjemme.

Videre er det grunn til å tro at gjennom den lange forhåndsstemmeperioden har de aller fleste velgerne en eller flere ganger hatt mulighet til å avgi en forhåndsstemme - hvilket vektlegges ift. hvorvidt et eget transporttilbud knyttet til valgdagen, skal eller bør etableres.

Ifm. med sammenslåingen av Tofte og Filtvet i 2019 - ble denne problemstillingen ikke reist - og valgsekretariatet mottok ingen henvendelser knyttet til dette. Dette var heller ikke et tema ifm. den store endringen i Asker i 2015 - eller ifm. sammenslåingen av kretser i Røyken (8 kretser i 2015 - 5 kretser i 2017/2019).

2.6 Valgloven § 9-3 - åpningstider i valglokalene

I og med at det er kommunestyret som behandler saken om stemmekretser og valglokaler - fastsetter også kommunestyret tiden for stemmegivning. Hva gjelder åpningstid kan et mindretall på 1/3 av kommunestyret beslutte at valglokalene skal være åpne til klokken 21 valgdagen dersom flertallet beslutter en kortere åpningstid (stemmegivningen må altså ikke foregå senere enn kl. 21.00).

I Asker er det tradisjon for å holde valglokalene åpne så lenge som valgloven tillater på valgdagen – dvs. klokken 21.00.

Bestemmelsen innebærer altså at kommunen selv bestemmer hvor lenge valglokalene skal være åpne og at det er anledning til å avslutte tidligere enn klokken 21. Bestemmelsen innebærer at man også står fritt med hensyn til når

stemmegivingen skal starte. Kommunedirektøren foreslår at man som ved tidligere valg åpner valg-lokalene klokken 09.00 av hensyn til endelig klargjøring av lokalene som da vil starte allerede ca. kl. 07.00.

Skulle det være tilrettelagt for en åpningstid fra for eksempel kl. 07.00 - ville oppmøte starte for enkelte allerede fra kl. 05.30. Videre ville valgdagen da strekke seg over 17-18 timer hvilket innebærer at det måtte etableres skiftordninger - noe som igjen ville gjøre bemanningsutfordringen mye større / øke kostnadene.

Videre er det grunn til å påpeke at valgdeltagelsen er høy i Asker/ligger godt over landssnittet - og utvidet åpningstid fra for eksempel kl. 07.00 vil trolig ikke bidra å øke deltagelsen samlet (man flytter bare tidspunktet for når enkelte velgere stemmer).

Drammen har ennå ikke tatt stilling til åpningstiden under sitt valgting (trolig vil det som tidligere foreslås en åpningstid fra kl. 09.00 til kl. 21.00). Bærum har heller ennå ikke tatt stilling til sine åpningstider. I 2019 forsøkte man i Bærum å holde åpne valglokaler kl. 08.00 og avslutte kl. 21.00. Resultatet ble at 1 300 velgere stemte i tidsrommet mellom 08.00 og 09.00 - uten at valgdeltagelsen gikk opp av den grunn. I 2021 holdt Bærum 2 lokaler opp fra kl. 07.00 - uten at valgdeltagelsen gikk opp.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Bærekraftsdimensjonene er ikke vurdert i saken.

4. Tidligere behandling

Sak om antall stemmekretser ble behandlet av kommunestyret i møte 15. november 2022 - sak 0101/22 - *Valg 2023 - antall stemmekretser*. Kommunestyret besluttet at endelig behandling av stemmekretssaken skulle gjøres i kommunestyret - man valgte derfor ikke å delegere denne myndigheten til valgstyret slik det var foreslått.

Samme tema (antall stemmekretser) har blitt tidligere behandlet:

- 10/02-2015 / VLG i gamle Asker - endring fra 15 til 8 kretser
- 2016 - fra 3 til 5 stemmekretser forut for stortingsvalget (Hurum)
- 15/12-2016 / KST i gamle Røyken (sak16/1739) - endring fra 8 til 5 kretser
- 16/11-2018 / Nye Asker valgstyret (sak 02/18) - *Valg 2019 - godkjenning av valgkretser og valglokaler* - sammenslåing av Filtvet og Tofte til en stemmekrets
- 10/11-2020 / KST (91/20) - *Valg2021 - endring av antall valgkretser*
- 02/02-2021 / VLG (02/21) - *Valg2021 - godkjenning av stemmekretser - valglokaler og åpningstider*

5. Kommunedirektørens vurdering

Som et utgangspunkt mener kommunedirektøren at det er nødvendig å redusere antall valgkretser for å effektivisere bruken av ressursene. Enhver reduksjon av antall valgkretser vil for berørte velgere imidlertid kunne bli opplevd som et dårligere tilbud.

På den ene siden må det gjøres vurderinger av omfanget av ressursbruken for å tilrettelegge for en valgdag - på den annen side ift. eventuelle konsekvenser for berørte velgere / valgoppslutning.

Når det gjelder å effektivisere ressursbruken - mener kommunedirektøren at en mulig reduksjon av antall valgkretser vil kunne bidra til dette uten at dette går på bekostning av å gjennomføre et forsvarlig og kvalitativt godt valg som også velgerne i resultat vil være komfortable med.

Det er videre grunn til å påpeke at endringer i stemmekretsene vil ha svært liten eller ingen betydning for den samlede valgoppslutningen eller for å kunne delta i demokratiske prosesser som et lokalvalg er.

Å forholde seg til forhåndsstemmetilbudet er nå etter hvert så vidt godt innarbeidet hos velgerne - slik at denne muligheten vil trolig bli benyttet dersom velgere ikke skulle ha anledning eller ønske å stemme i sitt nye valglokale på valgdagen.

Kommunedirektøren mener til tross for en mulig justering av antall stemmekretser (reduksjon) - så vil fortsatt være god tilgjengelighet til valg i Asker. Gjennom god informasjon, opplæring, planlegging og beredskap vil velgere i Asker fortsatt være sikret god tilgjengelighet til valg

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Vedlegg 01 - beregning oppmøte

Vedlegg 02 - oversikt over foreslåtte stemmekretser (1-14)

Vedlegg 03 - oversikt over eksisterende stemmekretser (1-17)

Asker
kommune

Saksframlegg

Arkivsak
23/00035-1

Saksbehandler
Trine Beate Groven

Behandles av
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato
24.01.2023
31.01.2023

Fritak fra folkevalgte verv og nyvalg - Heidi Sorknes (H)

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Heidi Sorknes (H) innvilges fritak fra alle sine folkevalgte verv i Asker kommune f.o.m. 1.2.2023 ut perioden.

opp som nytt fast medlem av kommunestyret for H.
3. Fra samme dato velges

som nytt fast medlem av Utvalg for samfunnstjenester for felleslisten H,Sp,V,Pp,KrF
4. Fra samme dato velges

som ny nestleder i Utvalg for samfunnstjenester
5. Fra samme dato velges

som nytt 1. varamedlem til formannskapet for felleslisten H,Sp,V,KrF.

6. Fra samme dato velges

som personlig vara for Elisabeth Holter-Schøyen (V) til Havnerådet i Drammensregionens havnevesen.

1. Sammendrag og konklusjon

Heidi Sorknes (H) har søkt om fritak fra alle sine folkevalgte verv i Asker kommune ut inneværende periode. Sorknes er fast kommunestyremedlem og fast medlem/nestleder av Utvalg for samfunnstjenester. Sorknes er også varamedlem til formannskapet.

Hvis søknaden innvilges, skal det utpekes nytt fast medlem til kommunestyret og velges nytt medlem til Utvalg for samfunnstjenester. Det må også velges ny nestleder for utvalget. Det skal også velges nytt varamedlem til formannskapet.

Sorknes er også valgt til varamedlem i Havnerådet i Drammensregionens interkommunale havnevesen. Hun er også varamedlem til KS Fylkesmøte Viken.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Heidi Sorknes har i epost av 27.12.2022 søkt om fritak fra alle sine folkevalgte verv i Asker kommune ut perioden. Begrunnelsen for søknaden er at hun ikke kan ivareta vervene uten at det innebærer vesentlig ulempe for henne. Dette er dokumentert i vedlegg til søknaden.

Høyre fikk innvalgt 24 faste medlemmer og 26 varamedlemmer til kommunestyret. Dersom Sorknes innvilges fritak, skal et varamedlem fra Høyres liste rykke opp og ta hennes plass som nytt fast medlem av kommunestyret, jf. kommuneloven § 7-10 tredje ledd. Varamedlem skal rykke opp i den rekkefølgen de er valgt, dersom de er valgbar. 1. varamedlem er Marit Sæthre Vannebo. Dersom hun utpekes til fast medlem av kommunestyret, rykker de øvrige varamedlemmene ett hakk opp på listen, i den rekkefølgen de er valgt. 1. varamedlem blir i tilfelle Finn Edvin Brøndal.

Dersom Sorknes innvilges fritak fra sitt verv som fast medlem av Utvalg for samfunnstjenester, skal det etter kommuneloven § 7-10 fjerde ledd velges nytt medlem til utvalget. Det nye medlemmet skal velges fra samme gruppe som Sorknes tilhørte; felleslisten mellom H,V,Sp,Pp og KrF. Denne gruppen må bli enige om og selv foreslå hvem som skal velges. Dersom den utpekte kandidaten er valgbar, skal

kommunestyret velge denne. Sorknes må erstattes med en kvinne for at utvalget fortsatt skal ha en lovlig kjønnsbalanse, jf. kommuneloven § 7-10 fjerde ledd, siste setning.

Det kan og bør velges ny nestleder for utvalget. Det er imidlertid ikke lovpålagt å ha nestleder.

Sorknes er 1. varamedlem til formannskapet, for felleslisten H,Sp,V og KrF. Det skal velges nytt 1. varamedlem, etter forslag fra denne gruppen. Dersom et av de øvrige varamedlemmene fra listen foreslås som nytt 1. varamedlem, skal den ledige varaplassen som i tilfelle oppstår fylles med et nytt varamedlem.

Asker kommune har to medlemmer i Havnerådet i Drammensregionens interkommunale havnevesen. Sorknes er her valgt inn som personlig vara for Elisabeth Holter-Schøyen (V). Det kan og bør velges nytt varamedlem som kan erstatte Sorknes.

Sorknes ble valgt inn som 5. varamedlem til KS Fylkesmøte Viken, fra fellesliste mellom H,V og Sp. På grunn av innvilgede fritak for andre folkevalgte foran henne på listen, har hun rykket opp til 2. varamedlem, etter Stig Wettre-Johnsen (H). Dersom Sorknes får innvilget fritak, rykker varamedlem Hans A. Hveem (H) opp som 2. varamedlem fra felleslisten.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Bærekraftsdimensjonene kommenteres ikke i saken.

4. Tidligere behandling

Saken er ikke tidligere behandlet.

5. Kommunedirektørens vurdering

Kommunedirektøren anbefaler at Heidi Sorknes (H) innvilges fritak fra sine folkevalgte verv i Asker kommune. Grunnlaget for søknaden var ikke kjent da Sorknes samtykket til å bli valgt til disse vervene, jf. kommuneloven § 7-9 andre ledd.

Kommunedirektøren forutsetter at kommunestyret utpeker nytt fast medlem til kommunestyret, og velger nytt fast medlem til Utvalg for oppvekst, ny nestleder for utvalget samt nytt varamedlem til formannskapet.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Asker
kommune

Saksframlegg

Arkivsak

22/21367-5

Saksbehandler

Lars Erik Eriksen

Behandles av

Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato

24.01.2023
31.01.2023

Felles 110 sentral mellom Oslo kommune, Asker kommune og Bærum kommune - revidert vertskommuneavtale

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Asker kommune inngår et administrativt vertskommunesamarbeid om utførelsen av oppgaven som 110 - sentral, i henhold til kommuneloven §20 – 2. Oslo kommune blir vertskommune, med Asker kommune og Bærum kommune som samarbeidskommuner.
2. Asker kommune delegerer til Oslo kommune ansvar og myndighet hva gjelder nødalarmeringssentral for mottak av meldinger og branner og andre ulykker, jmfør lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker mm §16.
3. Asker kommune godkjenner revidert vertskommuneavtale (samarbeidsavtale) slik den foreligger vedlagt til denne sak.
4. Revidert vertskommunesamarbeid trer i kraft når Oslo kommune og Bærum kommune har fattet tilsvarende vedtak, med tentativ oppstart 01.01.2023.

1. Sammendrag og konklusjon

Vertskommuneavtalen er basert på interkommunalt samarbeid der samarbeidskommunene Asker kommune og Bærum kommune har overlatt utførelsen av 110-tjenester til administrasjonen i vertskommunen Oslo kommune.

Deltakelse i en bestemt felles 110-sentral er pålagt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB).

Saken gjelder revidert vertskommuneavtale med bakgrunn i tidligere vertskommuneavtale av 2016; som skulle ha vært revidert innen 01.01.2022. Av ulike årsaker har ikke avtalen blitt oversendt kommunene før, men er nå revidert og klar til godkjenning hos kommunene som inngår i samarbeidet.

Det er en forutsetning at kommunestyret fortsatt delegerer nødvendig ansvar og myndighet til Oslo kommune. Dette gjelder ansvar og myndighet knyttet til nødalarmeringssentral for mottak av meldinger og branner og andre ulykker, jmfør lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker mm § 16.

Asker kommune og Bærum kommune har hatt felles drøftinger av saken, samt utarbeidet et felles forslag til vedtak.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Kommunene Oslo, Asker og Bærum måtte som en konsekvens av nærpolitireformen, etablere en felles nødmeldingssentral for brann – 110-sentral. Planen var at felles 110-sentral senere skulle samlokaliseres med politiets nødsentral (112-sentral) i Oslo. Dette er fortsatt planlagt, selv om det ikke per dato er opplyst når dette vil finne sted.

Felles 110-sentral ble vedtatt organisert etter vertskommunemodellen uten nemd, men med et interkommunalt fagråd. Sentralen utfører lovfestede nødmeldingsoppgave, samt er alarmmottak for automatiske alarmer. Sentralen er lokalisert i Lysaker-området.

I forbindelse med etableringen måtte kommunestyret delegere nødvendig ansvar og myndighet til Oslo kommune ved OBRE – Oslo brann og redningsetat. Dette gjelder ansvar og myndighet knyttet til nødalarmeringssentral for mottak av meldinger og branner og andre ulykker, jf. lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker mm § 16.

Sak om vertskommunesamarbeid ble behandlet av Bærum kommune i sak [16/194173](#) og av Asker kommune i sak [0121/16](#).

I den reviderte vertskommuneavtalen er lovhenvisninger oppdatert og under punkt 7 som omhandler finansiering, er tilknytningsavgiften for automatiske alarmer økt fra kr. 450,- per kunde/år til kr. 600,- per kunde/år.

Det er i tillegg tatt inn at Asker og Bærum Brann og Redning IKS – ABBR dekker alle utgifter knyttet til nødvendig opplæring av operatører og ledere etter vaktvirksomhetsloven, samt at deltageravgiften inkluderer årsavgiftene til Nasjonalt

kommunesamarbeid for 110-sentralene IKS, i tillegg til årsavgiften fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

Etter tilbakemelding fra Oslo brann og redningsetat (OBRE) er følgende endringer innarbeidet i nytt vedlagt utkast:

- Det er innarbeidet i avtalen at OBRE er ansvarlig for å gjennomføre den nødvendige vekterutdanningen av ansatte i 110-sentralen.
- OBRE ønsker i tillegg å ha inn at ved stor belastning i 110-sentralen, vil lovpålagte tjenester bli prioritert foran tilleggstjenester. Dette er allerede kontraktsfestet med ABBR sine alarmkunder, så det vil ikke ha noen ytterligere konsekvenser for ABBR. Dette er nå innarbeidet i den reviderte vertskommuneavtalen.
- Målet for ABBR er at de skal ta vare på eksisterende kunder, og ha en forsiktig kundetilvekst i forhold til kapasitet både i bemanning og installasjonsledd. Dette avgjøres i fagrådet. ABBR støtter og har innarbeidet OBREs forslag om å ta bort at ABBR står fritt til å endre kundemassen.
- Avtalen skal reforhandles i 2026 med virkning fra 01.01.2027.

I vertskommunesamarbeidet har vertskommunen Oslo ansvar og styring over tjenesten.

Vertskommunemodellen gir alle kommunene mulighet for god faglig kontroll over tjenesten. Deltakerkommunenes mulighet til påvirkning skjer gjennom samarbeidsavtalen, hvor det blant annet er nedfelt at det skal etableres et administrativt fagråd som samles minst to ganger i året. Dette for å sikre at tjenesten får god kvalitet til riktig kostnad. Fagrådets sammensetting og ansvar fremkommer av pkt.6 i vertskommune avtalen, og ved uenighet mellom brannsjefene skal saken bringes frem for kommunene. For øvrig har Fagrådet kun en rådgivende rolle overfor vertskommunen Oslo.

Vertskommunen har det juridiske ansvaret for organisasjonen, og de aller fleste avgjørelser blir fattet administrativt av leder for OBRE. De overordnede kravene til hva en 110 - sentral skal levere er lovregulerte.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

En robust og godt organisert brann- og redningstjeneste er en samfunnsviktig tjeneste for kommunens innbyggere og næringsliv. Dette har spesielt relevans i forhold til bærekraftsmålene knyttet til å sikre god helse, god utdanning, sikre innovasjon og infrastruktur, stoppe klimaendringene samt samarbeid for å nå målene.

4. Tidligere behandling

Saken er behandlet av representantskapet i Asker og Bærum brann og redning IKS – ABBR. Det vises til vedlagte protokoll.

Formannskapet i Asker kommune har behandlet sak [0249/22](#) som kommunens eierutvalg, hvor tilleggsnotat om revidert vertskommuneavtale ble behandlet. Likeledes har eierutvalget i Bærum kommune i sak [061/22](#) behandlet revidert vertskommuneavtale i forbindelse med eierutvalgets råd til kommunens representant til representantskapsmøte.

5. Kommunedirektørens vurdering

Administrasjonen i Asker kommune har, i samarbeid med administrasjonen i Bærum kommune, vurdert om det er prinsipielle forhold kommunen bør være oppmerksom på med hensyn til modellen administrativt vertskommunesamarbeid for denne oppgaven. Konklusjonen er at det ikke er noen forhold som er til hinder for å fortsette det etablerte vertskommunesamarbeidet.

Kommunedirektørene i Asker kommune og Bærum kommune har gjennomgått revidert vertskommuneavtale.

Kommunedirektørene slutter seg til representantskapets forslag til modell for fordeling av kostnader ved felles alarmsentral og legger til grunn at kostnadene allerede er inkorporert i eksisterende budsjett.

Kommunedirektøren legger til grunn at samarbeidsavtalen må reforhandles i løpet av 2026 med virkning fra 01.01.2027.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Revidert vertskommuneavtale 2022 110-Sentral
Protokoll Representantskapet 2022 12 15

Asker
kommune

Saksframlegg

Arkivsak
22/19106-1

Saksbehandler
Kristin Opsahl

Behandles av

Eldrerådet
Ungdomsrådet
Råd for personer med funksjonsnedsettelse
Utvalg for velferd
Kommunestyret

Møtedato

24.11.2022
24.11.2022
24.11.2022
29.11.2022
31.01.2023

Temaplan - Mestre hele livet - psykisk helse og rus - 2.gangsbehandling

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus 2023–2035, med følgende innsatsområder og tilhørende strategier, vedtas.

Innsatsområdene er:

- Inkludering, deltagelse og fritid
- Utdanning, arbeid og aktivitet
- Bolig og bomiljø
- Helhetlige og mestringsbaserte tjenester
- Familie, nettverk og pårørende
- Kompetanse og innovasjon

2. Implementering av planen skjer gjennom:

- ordinær virksomhetsplanlegging
- årlig rullering av Handlingsprogrammet, ved tiltak med økonomisk konsekvens
- egne saker – tiltak av prinsipiell karakter

3. Rapportering på arbeidet skjer gjennom kommunens årshjulsprosesser

1. Sammendrag og konklusjon

Saken gjelder andregangsbehandling av temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus 2023-2035 (vedlegg 1).

Formål med temaplanen

Hovedformålet med temaplanen Mestre hele livet er å gi retning til samfunns- og tjenesteutvikling innenfor psykisk helse, rus og avhengighet. Herunder å fremme et inkluderende samfunn som styrker mulighetene for livskvalitet med deltakelse og god psykisk helse, samt utvikle helhetlige og effektive tjenester

Planen omhandler voksne (fra og med 18 år), men inkluderer familie- og nettverksforhold. For øvrig behandles psykisk helse og rus blant barn og unge, i egen «Temaplan for Oppvekst».

Temaplanen har vært på høring, og det er utarbeidet en oppsummering av alle innspillene med kommunedirektørens kommentarer (vedlegg 3).

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

2.1 Kort om temaplanen

Temaplanen, sammen med kunnskapsgrunnlaget (vedlegg 2) inneholder informasjon om utfordringsbildet og trender fremover. Planen inneholder 6 innsatsområder og 19 strategier for å møte utfordringene og bidra til utviklingen av et inkluderende samfunn og bærekraftige tjenester. For å sikre en bærekraftig tjenesteutvikling kreves en dreining fra behandling til forebygging.

Utfordringsbilde

Temaplanen beskriver et fremtidig utfordringsbilde med økning av helseutgifter og behov for ansatte, på grunn av blant annet endringer i befolkningssammensetningen, både lokalt og nasjonalt. Dette gir et økt press på kommunens velferdstjenester, da det blir færre personell-, pårørende- og frivilligressurser i forhold til andel med behov for tjenester.

Fremtidige utfordringer gir behov for å videreutvikle et inkluderende samfunn, som forebygger ensomhet ved å gi mestringstro gjennom sysselsetting, samfunnsdeltakelse og diverse arenaer. Personer med psykisk helse-, rus eller avhengighetsutfordringer bør sikres tilgang til ulike offentlige tilbud og tjenester, på lik linje med øvrige innbyggere. Samtidig må en besørge helhetlig og effektiv oppfølging, ut fra det individuelle utfordringsbildet og hva som er viktig for tjenestemottageren. Det foreligger et potensial for å oppnå både økt livskvalitet og samfunnsøkonomisk gevinst, ved å identifisere utfordringer og gi bistand på ett tidligst mulig stadium, samt å sikre større innsats mot generell forebygging.

Utfordringsbildet viser behov for en tverrsektoriell og målrettet innsats, med bred involvering, for å lykkes med å bygge opp mer robust psykisk helse blant

risikoutsatte målgrupper og individer. Dette inkluderer samhandling med innbyggere, næringsliv, forskningsmiljøer, innbyggere, spesialisthelsetjenesten, frivillige- / interesse- og ideelle organisasjoner, samt god intern koordinering. Overordnede «gjennomgangstemaer» i planen er mestring, livskvalitet, levekår, «utenforskap» og folkehelse.

Temaplanens seks innsatsområder for å møte utfordringene

Temaplanen er inndelt i seks innsatsområder. Innsatsområdene er definert med bakgrunn i utfordringsbildet (se temaplanens kapittel 4), og beskriver hva kommunen særlig må prioritere for å møte utfordringene. Disse er:

- Inkludering, deltakelse og fritid
- Utdanning, arbeid og aktivitet
- Bolig og bomiljø
- Helhetlige og mestringsbaserte tjenester
- Familie, nettverk og pårørende
- Kompetanse og innovasjon

2.2 Høring

Utvalg for velferd sendte temaplanen på høring den 01.09.2022. Høringen varte til 16. oktober. Høringsperioden ble gjort kjent gjennom internett, sosiale medier, lokalaviser og e-post. Høringsinnspillene ble levert elektronisk.

Saken var innom følgende utvalg og råd:

- Eldrerådet 22. september
- Ungdomsrådet 22.september
- Rådet for personer med funksjonsnedsettelse 22.september
- Utvalg for oppvekst 27. september
- Utvalg for samfunnstjenester 29. september
- Utvalg for medborgerskap 29. september

Totalt 14 aktører leverte konkrete innspill til høringen. Av disse kom 3 fra kommunale råd, 3 fra kommunale utvalg og 8 fra andre offentlige virksomheter, organisasjoner og enkeltpersoner.

Sammenfatting av høringsinnspillene

Det kom mange gode innspill til planen. Mange av disse anses som ivarettatt i planen, men høringsinstansene fremhever enkelte tema og utdyper eller nyanserer med kunnskap fra sitt felt. Det er også enkelte mangler som blir påpekt.

Når det gjelder innspill som går på flere tiltak, minnes det om at alle temaplaner i Asker kommune ligger på et strategisk nivå. Foreslåtte tiltak i høringen vil tas med inn i det videre arbeidet med implementering. Tiltak skal innarbeides i kommunens virksomhetsplaner og kommende handlingsprogram / budsjett. Mange tiltak (som

krever innsats fra flere virksomhetsområder) vil også innarbeides i «Program Velferd 2023-2027» som er tjenesteområdets prioriterte innsatsområder de kommende fire årene.

Nedfor følger en punktvis oppsummering fra innspillene. Oppsummering av høringsuttalelser med kommunedirektørens kommentarer finnes i vedlegg 3. Innspillene i sin helhet finnes i vedlegg 4.

- Det er behov for koordinert og samordnet innsats, både internt i kommunen og med spesialisthelsetjenesten.
- Planen bør i større grad tematisere eldre og psykisk helse/rus
- Forpliktende, tverrfaglige samarbeid og partnerskap mellom frivilligheten og kommunen bør styrkes.
- Det bør etableres samarbeidskanaler mellom den organiserte idretten og behandlingsapparatet i kommunen.
- Det bør opprettes flere lavterskeltilbud som gjør møteplassene tilgjengelige for sårbare grupper og mennesker i aktiv rus
- Innbyggertorg, skoler og kulturbygg bør i større grad benyttes til tilrettelagte kulturaktiviteter.
- Frivillige er en stor ressurs, også overfor grupper som strever med rus, psykisk uhelse og utenforskap.
- Det er behov for differensierte boliger til innbyggere med psykisk helse- og rusutfordringer, også boliger som ligger for seg selv- uten naboer
- Det ønskes større fokus på forebygging av ensomhet, depresjon og angst i alle aldersgrupper.

2.3 Oppdateringer fra førstegangsbehandlingen

Temaplan og kunnskapsgrunnlag er oppdatert ut fra ny kunnskap siden førstegangsbehandlingen. I tillegg er innspillene gjennomgått og vurdert opp mot innhold i temaplan og kunnskapsgrunnlag, noe som har ført til suppleringer og justeringer. Se vedlegg 3 for informasjon om hvordan innspillene er ivarettatt.

2.4 Iverksetting

Temaplanen inngår i Asker kommunes plansystem. Etter at temaplanen er politisk vedtatt, utarbeider kommunedirektøren administrative oppdrag til virksomhetene basert på innsatsområdene og strategiene i planen. Med bakgrunn i disse oppdragene, utarbeider virksomhetene tiltak i sine virksomhetsplaner for gjennomføring og oppfølging lokalt i den enkelte virksomhet. For at strategiene i planen skal kunne få virkning og effekt, er det avgjørende med en god implementering. Denne temaplanen gjelder utvikling av flere tjenesteområder og virksomheter, og samhandling mellom disse. Ut fra planens bredde, bør det vurderes hvordan planen best kan følges opp for å sikre en god implementering.

2.5 Rapportering

En viktig del av å følge opp temaplanen blir å vurdere om temaplanen bidrar til å nå kommunens mål. Det er flere kilder som gir kunnskap om måloppnåelsen, for

eksempel nøkkeltall, tiltaksoppfølging, forskning og undersøkelser. Det vises blant annet til at tjenesteområdet Velferd utarbeider hel- og halvårsrapporter. En samlet analyse av dette vil utgjøre rapporteringen på temaplanen. Rapporteringen for temaplanen vil følge kommunens årshjulsprosesser. Oppdrag i handlingsprogrammet, gitt med bakgrunn i temaplanens strategier, vil kunne følges gjennom kommunens årsrapport.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Asker kommune har tilsluttet seg FNs dimensjoner om sosial-, miljømessig- og økonomisk bærekraft. Tjenesteutvikling innen psykisk helse og rus har særlig relevans for økonomi og sosiale forhold. Langsiktig forebygging av behov for bistand høyt oppe i Innsats- og Boligtrappen (nærmere omtalt under temaplanens delkapittel 6.6 og i «Kunnskapsgrunnlaget»), bidrar til både økt mestring og livskvalitet, samt økonomisk bærekraftige tjenester. Avsnittene under gir en kort beskrivelse av planens virkninger knyttet opp mot de tre bærekraftsdimensjonene. I perioden frem til 16.10.2022 finner det sted en åpen høring, hvor alle eksterne som har deltatt i medvirkningsprosesser til nå vil oppfordres til å avgi høringssvar.

3.1 Miljømessige forhold

Tjenesteutvikling i henhold til denne planens strategier, vil kunne medføre mindre reiseaktivitet, ved blant annet velferdsteknologi, strategisk plasserte baser for ambulante tjenester, og at de med forutsetninger for dette bor i tilknytning til egnede lokal- og nærsentre.

3.2 Sosiale forhold

Sosialt bærekraftige samfunn handler om samfunn preget av tillit, trygghet, tilhørighet og tilgang til goder som arbeid, utdanning og gode nærmiljø. Likeverd og grunnleggende demokratiske prinsipper forutsetter lik mulighet til samfunnsdeltakelse. Denne temaplanen skal bidra til et universelt tilgjengelig og inkluderende samfunn, som bygger opp om robust psykisk helse, samt økt mestring for personer med psykisk helse- og rusutfordringer.

Forebygging av ensomhet og utrygghet er gjerne forutsetninger for å mestre livet. Dette er en kompleks samfunnsoppgave, som krever innsats fra mange aktører, slik denne planen beskriver. En betydningsfull faktor, er at de med gode forutsetninger for dette bor sosialt og i tilknytning til egnede lokal- og nærsentre. Deltagelse i sosiale arenaer er enklere å etablere ved korte avstander til disse. Dermed vil det legges til grunn en tjenesteutvikling som tilrettelegger for dette, både når det gjelder kommunale boliger og ordninger for tilgang til det private boligmarkedet. Videre er mestring, hvor tjenestemottagere får sette egne mål og bidra i egen behandling, fremfor å være passive mottagere av "reparasjon", en rød tråd i denne planen. Denne tilnærmingen (gjerning omtalt som et recoveryperspektiv i fagmiljøer) gir økte muligheter for å mestre sosiale forhold.

3.3 Økonomiske og organisatoriske forhold

Utenforskap og psykiske lidelser utgjør en betydelig kostnad for samfunnet. Av personer i yrkesaktiv alder som står utenfor arbeidslivet, gjør rundt en av fire dette hovedsakelig med bakgrunn i psykiske plager. En beregning fra 2013 anslo at psykiske lidelser årlig koster samfunnet rundt 70 milliarder kroner bare i trygde-, behandlings- og sosiale utgifter (tilsvarer 85 milliarder i 2021-kroner). Det samfunnsøkonomiske tapet av at ett individ står utenfor arbeidslivet gjennom sitt livsløp er beregnet til 15,9 millioner kroner, ved gradvis overgang til uføretrygd. Psykisk helse- og rusutfordringer vil ikke forsvinne, og det foreligger ingen nullvisjon. Dermed er det utfordrende å gjøre en beregning av gevinstrealiserings- / effektpotensialet. Likevel er det ingen tvil om at effektiv forebygging- og behandling av psykisk helse- og rusutfordringer, utgjør en god investering både når det gjelder økonomi og livskvalitet.

Det vil også være utfordrende for den fremtidige økonomiske bærekraften, å opprettholde nåværende andel av befolkningen som bor i kommunale botilbud med døgnbemanning. Både generell befolkningsvekst og eldrebølge, betinger at flere bor i eget hjem innen både eldre-, psykisk helse- og rusomsorgen. Strategiene i Temaplan Mestre hele livet skal ligge til grunn for en tjenstedreining i denne retning. Dette innebærer videreutvikling av ambulerende- og økonomisk bærekraftige tjenester, som sikrer best mulig mestring i eget hjem. Samtidig skal de med omfattende omsorgsbehov få effektive kommunale botilbud med høy kvalitet. Andel av sistnevnte kan likevel reduseres, ved tjeneste- og stedsutvikling i henhold til denne planens strategier.

4. Tidligere behandling

4.1 Mandatsaken

Mandatsaken med rammer for temaplanen ble vedtatt av hovedutvalg for velferd den 18.01.2022, med følgende enstemmige vedtak:

1. Arbeidet med temaplan Psykisk helse og rus gjennomføres i henhold til rammer og føringer, som fremgår av mandatet i dette saksframlegget.
2. Temaplanen legges frem for Kommunestyret for endelig behandling 4. kvartal 2022.

4.2 Førstegangsbehandling av temaplanen

Utvalg for velferd behandlet saken 30.08.2022. Planen ble sendt på høring (enstemmig vedtatt). Vedtakene lød:

1. Temaplan Mestre hele livet legges ut på høring med høringsfrist 16.10.22. Innsatsområdene er:

- Inkludering, deltakelse og fritid
 - Utdanning, arbeid og aktivitet
 - Bolig og bomiljø
 - Helhetlige og mestringsbaserte tjenester
 - Familie, nettverk og pårørende
 - Kompetanse og innovasjon
2. Det legges i høringsperioden opp til behandling av høringssak i følgende råd og hovedutvalg:
- Eldrerådet
 - Ungdomsrådet
 - Råd for personer med funksjonsnedsettelse
 - Utvalg for Oppvekst Utvalg for Samfunnstjenester
 - Utvalg for Medborgerskap

4.3 Høringer i politiske råd og utvalg

Protokoller fra politisk behandling i råd og utvalg ligger i vedlegg 4.

- Eldrerådet 22.09.22
- Ungdomsrådet 22.09.22
- Rådet for personer med funksjonsnedsettelse 22.09.22
- Utvalg for oppvekst 27.09.22
- Utvalg for samfunnstjenester 29.09.22
- Utvalg for medborgerskap 29.09.22

5. Kommunedirektørens vurdering

Hovedmålene med planen er blant annet å bidra til et mer inkluderende samfunn, økt mestring og selvstendighet, samt bærekraftig tjenesteutvikling med god kvalitet. For å realisere potensialet som ligger i planen er det viktig at kommunen jobber systematisk med tiltak og prosjekter, på tvers av tjenesteområder og virksomheter. Like viktig er samhandling med innbyggere, næringsliv, forskningsmiljøer, innbyggere, spesialisthelsetjenesten, samt frivillige- / interesse- og ideelle organisasjoner.

Kommunedirektøren mener innsatsområdene og strategiene gir retning for å videreutvikle et inkluderende Asker, som bygger opp om robusthet i møte med utfordringer, samt treffsikre tjenester innen psykisk helse- og rusfeltet.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

1. Temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus
2. Kunnskapsgrunnlag til Temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus
3. Oppsummering av innspill med kommunedirektørens kommentarer
4. Protokoller fra råd og utvalg og innsendte høringsinnspill

Asker
kommune

Saksprotokoll

Arivsak
22/14092

Saksbehandler
Kristin Opsahl

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	24.11.2022	30/22
2 Ungdomsrådet	24.11.2022	49/22
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	24.11.2022	27/22
4 Utvalg for velferd	29.11.2022	43/22
5 Kommunestyret	31.01.2023	

Temaplan - Mestre hele livet - psykisk helse og rus - 2.gangsbehandling

Utvalg for velferd har behandlet saken i møte 29.11.2022 sak 43/22

Behandling

Leder Cecilie Lindgren, H innledet til saken og presentasjon ved rådgiver Kristin Opsahl.

Innstillingen i 3 punkter ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus 2023–2035, med følgende innsatsområder og tilhørende strategier, vedtas.

Innsatsområdene er:

- Inkludering, deltakelse og fritid
- Utdanning, arbeid og aktivitet
- Bolig og bomiljø
- Helhetlige og mestringsbaserte tjenester
- Familie, nettverk og pårørende

- Kompetanse og innovasjon

2. Implementering av planen skjer gjennom:

- ordinær virksomhetsplanlegging
- årlig rullering av Handlingsprogrammet, ved tiltak med økonomisk konsekvens
- egne saker – tiltak av prinsipiell karakter

3. Rapportering på arbeidet skjer gjennom kommunens årshjulsprosesser

Asker
kommune

Saksprotokoll

Arivsak
22/14092

Saksbehandler
Kristin Opsahl

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	24.11.2022	30/22
2 Ungdomsrådet	24.11.2022	49/22
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	24.11.2022	27/22
4 Utvalg for velferd	29.11.2022	43/22
5 Kommunestyret	31.01.2023	

Temaplan - Mestre hele livet - psykisk helse og rus - 2.gangsbehandling

Ungdomsrådet har behandlet saken i møte 24.11.2022 sak 49/22

Behandling

Rådgiver Kristin Opsahl innledet saken. Rådgiver Dag Erik Johnsen var også til stede under behandling av saken.

Kommunedirektørens innstilling i 3 punkter ble enstemmig vedtatt.

Innstilling

1. Temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus 2023–2035, med følgende innsatsområder og tilhørende strategier, vedtas.
Innsatsområdene er:

- Inkludering, deltakelse og fritid
- Utdanning, arbeid og aktivitet
- Bolig og bomiljø
- Helhetlige og mestringsbaserte tjenester
- Familie, nettverk og pårørende
- Kompetanse og innovasjon

2. Implementering av planen skjer gjennom:
 - ordinær virksomhetsplanlegging
 - årlig rullering av Handlingsprogrammet, ved tiltak med økonomisk konsekvens
 - egne saker – tiltak av prinsipiell karakter
3. Rapportering på arbeidet skjer gjennom kommunens årshjulsprosesser

Asker
kommune

Saksprotokoll

Arivsak
22/14092

Saksbehandler
Kristin Opsahl

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	24.11.2022	30/22
2 Ungdomsrådet	24.11.2022	49/22
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	24.11.2022	27/22
4 Utvalg for velferd	29.11.2022	43/22
5 Kommunestyret	31.01.2023	

Temaplan - Mestre hele livet - psykisk helse og rus - 2.gangsbehandling

Råd for personer med funksjonsnedsettelse har behandlet saken i møte 24.11.2022 sak 27/22

Behandling

Rådgiver Kristin Opsahl innledet til saken og besvarte spørsmål.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus 2023–2035, med følgende innsatsområder og tilhørende strategier, vedtas.

Innsatsområdene er:

- Inkludering, deltakelse og fritid
- Utdanning, arbeid og aktivitet
- Bolig og bomiljø
- Helhetlige og mestringsbaserte tjenester
- Familie, nettverk og pårørende
- Kompetanse og innovasjon

2. Implementering av planen skjer gjennom:

- ordinær virksomhetsplanlegging
- årlig rullering av Handlingsprogrammet, ved tiltak med økonomisk konsekvens
- egne saker – tiltak av prinsipiell karakter

3. Rapportering på arbeidet skjer gjennom kommunens årshjulsprosesser

Asker
kommune

Saksprotokoll

Arivsak
22/14092

Saksbehandler
Kristin Opsahl

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	24.11.2022	30/22
2 Ungdomsrådet	24.11.2022	49/22
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	24.11.2022	27/22
4 Utvalg for velferd	29.11.2022	43/22
5 Kommunestyret	31.01.2023	

Temaplan - Mestre hele livet - psykisk helse og rus - 2.gangsbehandling

Eldrerådet har behandlet saken i møte 24.11.2022 sak 30/22

Behandling

Rådgiverne Dag Erik Johnsen og Kristin Opsahl besvarte oppklarende spørsmål.

Anne Britt Wengen fremmet følgende forslag til nytt punkt 4:

Eldrerådet bemerker følgende: Psykiske lidelser som debuterer etter 65 år vil oppdages i førstelinjen, og mange eldre kan ha behov for psykiatrisk helsehjelp som ikke er på spesialisthelsenivå. Her som ellers gjelder å oppdage symptomer tidlig, og gi hjelp på lavest mulig nivå. En særlig utfordring ved behandling av pasienter i denne aldersgruppen er at psykiske lidelser kan feiltolkes som begynnende demenslidelse. En viktig risikofaktor for utvikling av demens er depresjon. Eldrerådet er glad for at planen vektlegger kompetanse på dette området.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Forslag fremmet av Wengen ble enstemmig vedtatt som nytt punkt 4.

Innstilling/Vedtak

1. Temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus 2023–2035, med følgende innsatsområder og tilhørende strategier, vedtas.
Innsatsområdene er:
 - Inkludering, deltakelse og fritid
 - Utdanning, arbeid og aktivitet
 - Bolig og bomiljø
 - Helhetlige og mestringsbaserte tjenester
 - Familie, nettverk og pårørende
 - Kompetanse og innovasjon
2. Implementering av planen skjer gjennom:
 - ordinær virksomhetsplanlegging
 - årlig rullering av Handlingsprogrammet, ved tiltak med økonomisk konsekvens
 - egne saker – tiltak av prinsipiell karakter
3. Rapportering på arbeidet skjer gjennom kommunens årshjulsprosesser
4. Eldrerådet bemerker følgende: Psykiske lidelser som debuterer etter 65 år vil oppdages i førstelinjen, og mange eldre kan ha behov for psykiatrisk helsehjelp som ikke er på spesialisthelsenivå. Her som ellers gjelder å oppdage symptomer tidlig, og gi hjelp på lavest mulig nivå. En særlig utfordring ved behandling av pasienter i denne aldersgruppen er at psykiske lidelser kan feiltolkes som begynnende demenslidelse. En viktig risikofaktor for utvikling av demens er depresjon. Eldrerådet er glad for at planen vektlegger kompetanse på dette området.

Asker
kommune

Saksframlegg

Arkivsak

23/00136-1

Saksbehandler

Karl Rickard Persson

Behandles av

Utvalg for samfunnstjenester
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato

19.01.2023
24.01.2023
31.01.2023

Egenandel ved bruk av gjenvinningsstasjonene i Asker kommune

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Brukerbetaling ved gjenvinningsstasjonene baseres på mengde; inntil videre etter vekt på Yggeset, og volum på Follestad.
2. Gebyrer for husholdningsavfall 2023 vedtas i henhold til tabell i vedlegg 1.
3. Gebyrordninger i tråd med nasjonale føringer («Pay-as-you-throw») på gjenvinningsstasjonene utredes videre.

1. Sammendrag og konklusjon

Denne saken fremmes på bakgrunn av vedtak i kommunestyret 13.12.2022 hvor gebyrer og brukerbetalinger for 2023 ble vedtatt, med unntak av gebyrer for husholdningsavfall. Kommunedirektøren ble bedt om å fremme egen sak til første møte i hovedutvalg for samfunnstjenester og kommunestyret i 2023.

I opprinnelig HP2023 foreslo kommunedirektøren en forenklet gebyrmodell for egenandel ved bruk av gjenvinningsstasjonene i Asker kommune. Etter tilbakemelding fra kommunestyret fremmer kommunedirektøren i denne saken et nytt forslag til gebyrmodell. Denne modellen baserer seg på bruk av vekt på Yggeset og volum på Follestad. Modellen kan være noe utfordrende for kunder og ansatte på Follestad, da det kan være vanskelig å estimere volum. Likevel

vurderer kommunedirektøren at modellen er fullt håndterbar, og at den ivaretar prinsippet om «pay as you throw» på kommunens gjenvinningsstasjoner.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

I mars 2022 vedtok kommunestyret at det skal innføres egenandel ved bruk av gjenvinningsstasjonene i Asker kommune fra og med januar 2023 (sak 24/22). Bakgrunnen var at kommunens renovasjonsløsninger skal harmoniseres for å sikre et likt tilbud for alle kommunens innbyggere. I tillegg er egenandel ved bruk av gjenvinningsstasjonene i tråd med prinsippet fra forurensningsloven om at forurenser, i dette tilfellet den som skaper avfallet, betaler. Prinsippet om «pay as you throw» er også anvendt på øvrige renovasjonsløsninger i kommunen. Renovasjon finansieres i henhold til selvkostprinsippet, og kostnadene for å drifte kommunens to gjenvinningsstasjoner må derfor dekkes av renovasjonsavgift og egenandel på stasjonene. Kommunestyret vedtok i sak 24/22 at egenandel skal dekke inntil 25% av de samlede utgiftene med drift av kommunens to gjenvinningsstasjoner.

Det ble ifbm. HP2023 utarbeidet et forslag til en forenklet betalingsgebyrmodell, samt priser for egenandel på gjenvinningsstasjonene. Hensikten var å få en lik modell for begge stasjonene. I forslaget ble det derfor differensiert på type bil, og dermed potensialet for mengde medbragt avfall. Forslaget innebar at personbiler betaler kr. 100,- for adgang til stasjonene, mens større biler og biler med henger betaler kr. 200,-.

Under behandling av prislisten/HP2023 i kommunestyremøtet 13.12.2022 fremkom det imidlertid at man fant bakgrunns materialet til kommunedirektørens gebyrmodell mangelfullt, og det ble fremmet ønske om utdypende forklaring av de foreslåtte prisene. Det ble trukket frem at en gebyrmodell som differensierer på type kjøretøy ikke virker hensiktsmessig, samt at foreslåtte priser er høyere enn det som ble forespeilet i saksframlegget til forrige sak (24/22). Det ble også stilt spørsmål til hvorfor administrasjonen går bort fra en ordning som baserer seg på vekt, slik det i dag gjøres på Yggeset, og hvordan dette vil påvirke prisene. Med bakgrunn i dette vedtok kommunestyret at kommunedirektøren skal fremme ny sak om brukerbetaling ved gjenvinningsstasjonene.

I denne saken gis en gjennomgang av foreslått modell. I tillegg fremmes et nytt forslag til vedtak for modell for betaling av egenandel for husholdninger på gjenvinningsstasjonene. For ytterligere detaljer og bakgrunnsinformasjon om egenandel på gjenvinningsstasjonene, viser kommunedirektøren til sak 249/22. Det presiseres at næringskunder skal betale etter priser fastsatt i kommunestyremøtet 13.12.22, og disse er derfor ikke omfattet i denne saken.

Forbedret adgangskontroll

I 2022 er det anskaffet et nytt system for adgangskontroll til Yggeset og Follestad gjenvinningsstasjon. Systemet skal skille husholdnings- og næringskunder, ved at besøkende må identifisere seg ved ankomst. Dette kan gjøres enten med app på telefon eller med et fysisk kundekort, og systemet tas i bruk i januar 2023. Adgangskontrollsystemet sørger for at det kun er kommunens egne innbyggere og fritidsbeboende som får adgang til gjenvinningsstasjonene til subsidierte priser. Erfaringsdata fra systemet vil være nyttig for å optimalisere modellene for brukerbetaling.

Økonomi for selvkostområdet

Som for de fleste andre tjenesteområdene har det også vært prisøkning innen renovasjonen det siste året. Dette er forventet å fortsette inn i 2023. Hovedårsaken til prisvekst for renovasjon er at priser i eksisterende kontrakter reguleres av ulike indekser som tar hensyn til kostnadsnivået for leverandørene. Men også økning i lånerente gir høyere kostnad for investeringer gjort i infrastruktur, utstyr og maskinpark tilhørende gjenvinningsstasjonene og renovasjon for øvrig. I tillegg ble det i år vedtatt en statlig forbrenningsavgift for avfall som blir energigjenvunnet. Denne avgiften er forespeilet å øke kraftig i 2023. Samlet innebærer disse økte kostnadene at det alminnelige renovasjonsgebyret må økes noe ut over deflator.

En egenandel på gjenvinningsstasjonene bidrar imidlertid til å holde utviklingen i gebyrsatsene på de øvrige renovasjonstjenestene nede. Den budsjetterte inntekten av betaling av egenandel på gjenvinningsstasjonene er på ca. 10,7 MNOK ekskl. mva. for 2023, noe som er innenfor 25% av kostnaden ved å drifte gjenvinningsstasjonene. Drift av gjenvinningsstasjonene subsidieres således fortsatt i betydelig grad (75%) av det vanlige renovasjonsgebyret for husholdningsabonnentene.

Opprinnelig foreslått gebyrmodell

På Yggeset er det vektet på inn- og utkjøring, men ikke på Follestad. Det ideelle hadde vært å installere vekter også på Follestad, men grunnet områdets terrengforhold er det dessverre ikke tilrådelig uten større ombygginger og tilhørende kostnader. Det ble derfor foreslått en forenklet gebyrmodell som gjelder for begge stasjonene, og som ikke baserer seg på vekt. Det ble opprinnelig vurdert at en harmonisert modell er mer hensiktsmessig enn at man beholder vektbasert betaling kun for Yggeset. Næringskunder, som kun har tilgang til Yggeset gjenvinningsstasjon, vil fortsatt betale over vekt.

I opprinnelig foreslått modell var det et skille på personbil og større biler, samt personbil med henger. Begrunnelsen for dette skillet er at større biler, og biler med henger, generelt vil frakte med seg mer avfall enn kun en personbil.

Årsaken til at satsen på 60,- ble økt til 100,- og 200,- var å kompensere for inntektsbortfallet som kommer av å ikke ta betalt over vekt på Yggeset. Ut fra dagens besøksmønster ble det beregnet at inntekten måtte være omtrent kr.150,- per betalende kunde for å nærme seg budsjettert inntekt. En så stor økning ble vurdert som urettferdig for de som leverer lite avfall. En enkel måte å fordele dette på var å skille mellom type bil. Det ble vurdert at denne modellen ville være effektiv å håndheve og forutsigbart for besøkende å vite hva de skal betale.

Ved ankomst til gjenvinningsstasjonen skal kundene registrere hvilke avfallsfraksjoner de har med seg, og enkelte fraksjoner skal fortsatt være kostnadsfritt å levere, som hageavfall, farlig avfall og elektronisk avfall.

Ny gebyrmodell

I denne saken presenteres et nytt forslag til gebyrmodell for levering til kommunens gjenvinningsstasjoner. I denne modellen beholdes en fast minimumspris, slik det er i dag på Yggeset. Dersom kundene har med seg avfall over en viss mengde, må de betale ekstra. Dette er også lik dagens praksis på Yggeset. Utfordringen er, som tidligere nevnt, at det ikke er vekter på Follestad, og at det er utfordrende å sette opp vekter slik stasjonen er utformet i dag. Derfor foreslår kommunedirektøren at det på Follestad innføres en grense på antall kubikkmeter, mens man på Yggeset fortsetter å bruke vekt.

Minimumspris foreslås til kr. 65,- både på Yggeset og Follestad for 2023. Denne prisen skal dekke medbragt avfall opp til en viss mengde. Det foreslås å fortsatt benytte vekter på Yggeset, og beholde dagens grense på 150 kg. Dersom kunder har med seg mer enn 150 kg avfall, betaler de pris per kg basert på type avfall. Da det ikke er praktisk gjennomførbart å installere vekter på Follestad i dag, foreslås det å benytte kubikkmeter som mengdeindikator her. Grensen foreslås å settes til 1m³. Foreslåtte satser er estimert å gi en relativt lik kostnad per lass for gjennomsnittskunden uavhengig om det leveres på Yggeset eller Follestad. Det vil likevel være tilfeller hvor det vil være billigere å levere lass på den ene stasjonen fremfor den andre, alt ettersom hvor godt lasset er pakket og massetettheten til avfallet. Dette er til en viss grad kompensert for ved å ha ulike vektpriser på avfallstypene på Yggeset, grunnet at materialene har ulikt forhold mellom vekt og volum (kg/m³). Se vedlegg for tabell med foreslåtte satser for 2023.

I motsetning til opprinnelig forslag vil nytt forslag til gebyrmodell ikke medføre en fullt ut harmonisert modell mellom Yggeset og Follestad. Dette var også en av årsakene

til at dette ikke ble foreslått i opprinnelig HP. Ny modell vil imidlertid være betraktelig mer harmonisert enn dagens modell.

Det er imidlertid viktig å poengtere at bruk av kubikkmeter i stor grad vil medføre behov for skjønsmessige vurderinger, både av kunder og ansatte. Det kan være vanskelig for en kunde å estimere volum, noe som kan føre til økt behov for veiledning, og større potensiale for uenighet mellom kundeveiledere og kunder. Det foreslås derfor å sette opp veiledningsmateriale på Follestad, som f.eks. illustrering av hvor mye 1 m³ er, samt ha god veiledning om tema på kommunens nettsider.

Begge gebyrmodellene oppsummert

Tabell 1: oppsummering av de to gebyrmodellene

	Fordel	Ulempe
Opprinnelig gebyrmodell: Differensiering basert på biltype	Lik løsning på begge gjenvinningsstasjonene.	Er ikke direkte knyttet til hvor mye man leverer, men hva man potensielt kunne levert.
	Enkel å forholde seg til.	Kan i mange tilfeller oppleves urettferdig.
Ny gebyrmodell: Differensiering basert på mengde avfall	I større grad basert på "pay as you throw" prinsippet.	Ulik løsning mellom gjenvinningsstasjonene.
		Kan oppleves vanskelig å estimere mengde.

Fremtidsbilde

Asker kommune er avhengig av at kommunens innbyggere i enda større grad sorterer avfallet sitt riktig. Dette for å nå det nasjonale kravet om 65% materialgjenvinning av husholdningsavfall innen 2035, samt for å følge våre egne strategier fra Temaplan Handling mot klimaendringene 2021-2033. Kommunen må derfor legge til rette for bedre sortering, også på gjenvinningsstasjonene. På sikt ønsker administrasjonen her å foreslå en løsning som innebærer at avfall som skal til materialgjenvinning tydeligere skilles fra avfall som skal til forbrenning eller deponi, i tillegg til at kostnadene for å levere disse fraksjonene differensieres i større grad enn i dag. Ved å opprette egne områder for avfall som skal til materialgjenvinning og avfall som skal til energigjenvinning/deponi, kan man sette opp vektorer før innkjøring til energigjenvinning/deponi. Det kan for eksempel innebære at kundene kan levere alt avfall som går til materialgjenvinning kostnadsfritt, men at de betaler egenandel for å levere avfall til energigjenvinning og deponi. En slik ordning vil gi ytterligere

insentiv til å redusere mengde restavfall. Det vil imidlertid kreve omfattende tilrettelegging på gjenvinningsstasjonene, da det bør etableres ulike soner for de ulike avfallstypene. Modellen med egenandel som nå fastsettes vil være et steg i riktig retning til gjenvinningsstasjoner som fullt ut baserer seg på en «*pay as you throw*»- løsning.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Renovasjonsordningen i Asker er viktig for gjennomføringen av strategiene satt i temaplan Handling mot klimaendringene. Arbeidet med å harmonisere tilbudet ved kommunens gjenvinningsstasjoner anses derfor å være viktig for alle tre bærekraftsdimensjoner samtidig som det bidrar til måloppnåelse innen følgende bærekraftsmål:

- Mål 9: Innovasjon, digitalisering og næringsutvikling
- Mål 11: Bærekraftige byer og samfunn
- Mål 13: Handling mot klimaendringene
- Mål 17: Samarbeid for å nå målene

4. Tidligere behandling

Fellesnemda vedtok i 2018 at kommunesammenslåingen innebar overføring av eksisterende renovasjonstjenester til nye Asker kommune, og at dette ikke skulle endre tjenestens kvalitet, funksjon eller pris. **Sak PS0067/18**

Som et ledd i harmoniseringen av kommunens to gjenvinningsstasjoner vedtok Utvalg for samfunnstjenester i 2021 at åpningstidene på Follestad gjenvinningsstasjon skulle endres. De ble endret slik at det samlede åpningstilbudet for kommunens innbyggere ble utvidet til kveldsåpent fire dager i uken. **Sak 21/02420-1**

Formannskapetets **sak 178/21, vedtakspunkt 6**: Formannskapet ber om en sak om harmonisering av betaling ved innlevering på gjenvinningsstasjonene, Yggeset og Follestad.

Vedtaket fra Formannskapet ble besvart i sak **68/21** (Utvalg for samfunnstjenester), **17/22** (Formannskapet) og **24/22** (Kommunestyret).

Kommunestyrets sak **113/22**: Kommunestyret vedtok gebyrer og brukerbetalinger for 2023, med unntak av gebyrer for husholdningsavfall. Her bes kommunedirektøren fremme egen sak til første møte i hovedutvalg for samfunnstjenester og kommunestyremøte i 2023.

5. Kommunedirektørens vurdering

Uansett hvilken gebyrmodell som velges, anser kommunedirektøren at innføring av en ny struktur for betaling av egenandel på kommunens gjenvinningsstasjoner vil være et steg i riktig retning, hvor vi i større grad beveger oss mot en «*pay as you throw*» -løsning. De foreslåtte modellene anses å være i tråd med intensjonen fra sak 24/22 om brukerbetaling på gjenvinningsstasjonene, hvor prinsippet om at forurensere betaler ligger til grunn.

Kommunedirektøren vurderer at modellen som innebærer bruk av vekt på Yggeset og volum på Follestad vil være hensiktsmessig på den måten at differensierte priser brukes som verktøy for å nå kommunens mål om økt materialgjenvinning og avfallsreduksjon. Selv om denne modellen ikke er like enkel å forholde seg til som opprinnelig foreslått modell, anser kommunedirektøren at det vil være fullt mulig å håndheve denne modellen gjennom godt veiledningsmateriell. Etter en ny vurdering anses denne modellen å være mer hensiktsmessig enn den opprinnelige forslåtte modellen.

Selv om man kunne valgt en løsning hvor begge stasjonene benytter volum, og dermed praktiseres likt, anser kommunedirektøren at det vil være lite hensiktsmessig å gå bort fra en vektbasert løsning på Yggeset, hvor vi allerede har vekter plassert og kundene er vant til dette. På sikt er det ønskelig å etablere vekter også på Follestad. Dette vil imidlertid være naturlig å gjennomføre når man gjør større omstruktureringer på stasjonen for å legge til rette for økt differensiering mellom avfallstypene. Foreslått vedtak anses være et naturlig første steg i så henseende.

Data fra det nye adgangskontrollsystemet vil brukes for å optimalisere gebyrstrukturen i tiden fremover.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Gebyrer og brukerbetalinger - prisliste for 2023 husholdningsrenovasjon

Asker
kommune

Saksprotokoll

Arivsak
23/00136

Saksbehandler
Karl Rickard Persson

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for samfunnstjenester	19.01.2023	5/23
2 Formannskapet	24.01.2023	16/23
3 Kommunestyret	31.01.2023	7/23

Egenandel ved bruk av gjenvinningsstasjonene i Asker kommune

Utvalg for samfunnstjenester har behandlet saken i møte 19.01.2023 sak 5/23

Behandling

Saksbehandler Karl R. Persson og Gjert Anders Glesne besvarte spørsmål.

Innsendte spørsmål fra Elisabeth Holter-Schøyen, V og Espen Hansen Aspås, FrP til saken ble besvart under behandlingen av saken.

Forslag fremmet fra V, H og Sp ved Elisabeth Holter-Schøyen, V:

Nytt vedtakspunkt 1:

Det innføres ekspedisjonsgebyr/egenandel på Follestad.
Engangsgebyr/ekspedisjonsgebyr settes til kr 65 begge steder.

Det innføres ikke gebyr for avfall basert på vekt på Yggeset og volum på Follestad.
Kommunedirektøren kommer tilbake med sak om gebyrer på gjenvinningsstasjonene etter likhetsprinsippet basert på vekt, når løsning er klart for dette.

Korrigert vedtakspunkt 2:

Øvrige gebyrer for husholdningsavfall vedtas i henhold til tabell 1.

Vedtakspunkt 3 som kommunedirektørens.

Forslag fremmet fra AP, MDG og FrP ved Trude Nygård Evensen, AP

1. Innbyggere i Asker skal ikke betale egenandel ved bruk av gjenvinningsstasjonene i Asker kommune.
2. Planlagt adgangskontroll iverksettes så raskt som mulig.
3. Reduksjon i pris ved hjemmekompostering skal også prisjusteres.

Forslag fremmet fra V, H og Sp ved Elisabeth Holter-Schøyen, V satt opp mot forslaget fremmet fra AP, MDG og FrP ved Trude Nygård Evensen, AP.

Forslaget fremmet av V, H, og SP ved Elisabeth Holter-Schøyen, V ble vedtatt mot 5 stemmer, Trude Nygård Evensen, A, Svein Hillestad, A, Emelie Spjut, MDG, Jon Gustav Kirkerud, MDG og Espen Hansen Aspås, FrP.

Vedtak

1. Det innføres ekspedisjonsgebyr/egenandel på Follestad.
Engangsgebyr/ekspedisjonsgebyr settes til kr 65 begge steder.

Det innføres ikke gebyr for avfall basert på vekt på Yggeset og volum på Follestad. Kommunedirektøren kommer tilbake med sak om gebyrer på gjenvinningsstasjonene etter likhetsprinsippet basert på vekt, når løsning er klart for dette.

2. Øvrige gebyrer for husholdningsavfall vedtas i henhold til tabell 1.
3. Gebyrordninger i tråd med nasjonale føringer («Pay-as-you-throw») på gjenvinningsstasjonene utredes videre.

Asker
kommune

Saksframlegg

Arkivsak

21/07311-7

Saksbehandler

Jørgen Tysseland

Behandles av

Utvalg for plan og byggesak
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato

18.01.2023
24.01.2023
31.01.2023

Reguleringsplan for Bjørklundsveien 22 - sluttbehandling

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Detaljregulering for Bjørklundsveien 22 med kart datert 12.09.2022 med tilhørende bestemmelser datert 12.09.2022 samt designhåndbok/illustrasjoner av februar 2022 vedtas iht. plan- og bygningsloven § 12-12.

1. Sammendrag og konklusjon

Saken gjelder et planforslag for opptil 19 boliger som omfatter 17 rekkehus og en til to eneboliger, ved Holmen kirke. Forslaget kobler seg på gjeldende regulering for Nesbruveien og viderefører denne diagonalt gjennom planområdet mellom de to boligfeltene B1 og B2. Strekningen som reguleres mellom boligfeltene blir kun realisert dersom Nesbruveien må stenges på grunn av atkomst til ny E18. Dette for å sikre atkomst for beboere i Bjørklundsveien.

Dersom endelig utforming av E18 ikke krever stenging, vil strekningen gjennom felt B1 og B2 omreguleres til boligformål. Veien knytter seg da til eksisterende regulering av Nesbruveien mot sør, i tillegg til ny gangsti mot Bjørklundsveien. Vendeløkka som nå er regulert ved adkomsten til kirken fjernes, og den delen som ikke blir regulert vei omreguleres til offentlig tjenesteyting i tråd med tilgrensende formålsområde (rød farge i plankartet). Del av Nesbruveien (fra Nesbruveien til Holmen kirke) er ikke opparbeidet til regulert standard med fortau.

Konklusjon:

Kommunedirektøren mener planforslaget følger opp vedtaket om endringer fra 1. gangsbehandling på en tilfredsstillende måte. Alle krav om endringer er innarbeidet, med unntak av at maks kotehøyde på byggene ikke er senket like mye som vedtaket. Kommunedirektøren mener at de foreslåtte høydene likevel ivaretar hensynet til naboer, kirken og bokvalitet i planområdet på en tilfredsstillende måte. Adkomstveien er fra før regulert i veiklasse A med fortau. Kommunedirektøren finner ikke grunnlag for å foreslå noen endring i veireguleringen ved å flytte regulert fortau.

Opparbeidelsen er lagt inn som rekkefølgekrav ved evt. stenging av Nesbruveien, men utløses ikke av realisering av dette prosjektet alene.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Saken fremmes av PI arkitekter AS på vegne av Vivir AS. I forslag til ny kommuneplan er planområdet vist som et nytt boligfelt, felt BS4, tilrettelagt for inntil 19 boliger i konsentrert småhusbebyggelse, med planlagt ferdigstilling 2025. I gjeldende kommuneplan ligger planområdet hovedsakelig som eksisterende boligområde, men også som offentlig tjenesteyting (kirke) langsmed del av Nesbruveien. Området faller innunder Kommunedelplan for Holmen-Slependen og Kommunedelplan for E18 Slependen- Drengsrud. I den sistnevnte stilles det krav om at det skal avsettes areal til en mulig ny atkomstvei, dersom Nesbruveien stenges.

Gjeldende detaljregulering er fra 1980, Billingstadsletta, plannr. 78. I denne planen er det planlagt for fem eneboliger innenfor planområdet. Adkomst fra Nesbruveien mot Holmen kirke er regulert til kjørevei klasse «A» med fortau på vestsiden mot Holmen kirke. Se planbeskrivelsen (vedlegg 4) for mer informasjon.

Planområdet ligger i Slependen-området mellom Holmen kirke og IKEA. Det er på ca. 8 daa og grenser til Bjørklundsveien i nord og kirken i vest, og er ellers omkranset av frittliggende småhusbebyggelse. Det ligger på et høydedrag som heller ned mot Bjørklundsveien. Det er ca. 200m til nærmeste bussholdeplass (Bergerveien), som ligger langs Billingstadsletta. Området er støyutsatt, og krever avbøtende tiltak. Det ligger en kalkfuruskog med C-verdi i området. Tidligere var det et også et eiketre på området, men dette ble felt i 2018. Se planbeskrivelsen (vedlegg 4.) for flere detaljer. Bebyggelsen er på 2 etasjer over bakkenivå pluss kjelleretasje, med fasadematerialer i tre og forskjøvet pulttak. Høyder og utforming er underordnet kirken. Fem av boligene på tunet skal utformes som tilgjengelig boenhet med alle hovedfunksjoner på inngangsparti og trinnfri adkomst fra p-kjeller via heis. For å overholde krav om avbøtende tiltak mot støy skal det også oppføres støyskjerm og avbøtende tiltak på de boligene som har støyutsatte fasader. Utformingen av bebyggelsen er beskrevet mer detaljert i planbeskrivelsen og

designhåndboken, vedlegg 3. Designhåndboken er også bundet opp i forslag til bestemmelser.

3. Tidligere behandling

Formannskapet behandlet forslag til reguleringsplan for Bjørklundsveien 22 08.06.2021 (se saksprotokoll vedlegg 24) og vedtok krav om følgende endringer før sluttbehandling:

- Bebyggelse i delfelt B2 endres fra tomannsbolig til enebolig
- I delfelt B1 fjernes en enhet lengst vest i rekken mot nord
- Dersom Bjørklundsveien ikke blir stengt mot Nesbruveien, tillates det oppføring av ytterligere én enebolig i planområdet i tillegg til de opprinnelige 19 boenhetene
- Dersom Bjørklundsveien ikke besluttet stengt skal det likevel sikres en allment tilgjengelig gangvei gjennom planområdet.
- Designhåndboken skal bindes opp i bestemmelsene og inneholde utomhusplan som redegjør for størrelse, innhold, universell utforming, materialbruk og kvalitet.
- I felt B1 skal mønehøyde/ gesimshøyde på husrekkene A, B, C, og senkes til kotehøyde 38,5.
- Delfelt B2 settes på vent frem til endelig vedtatt nytt «Slependenkryss» i forbindelse med regulering av E 18.
- Det skal i samarbeid med Holmen kirke, legges frem et forslag til løsning der parkering for besøkende til kirken og trygghet for gående og syklende i hverdagen sikres.
- Utbygger utfordres til å lage en konkret plan for uteoppholdsarealet/lek for aldersgrupper.
- Det skal tilrettelegges for overbyggede ladepunkter for el-sykler og mikromobilitet

Planforslaget ble tatt opp til 2. gangsbehandling av utvalg for plan- og byggesak 18.05.2022. Her ble det fattet følgende vedtak:

1. Saken sendes tilbake for videre bearbeidelse Kirken har fremlagt mange tilsynelatende fornuftige forslag i sitt høringssvar. Utvalg for plan og byggesak ber om at disse vurderes på ny, utredes og svares ut. Det skal i dette på ny vurderes å flytte gangvei til andre siden av veien i tillegg til mulighet for fleksibel parkeringsløsning langs veien på venstre side mot kirken. Det vurderes å legge inn bestemmelser om fremkommelighet og sikring for fotgjengere i anleggsperioden. Stiarealet mellom nr. 22 og 24 vurderes tilbakeført til de opprinnelige eiendommene når ny sti/fortau blir etablert på skrå gjennom nr. 22.

2. Kalkfurutrær i nordenden av felt B1 (fem stk.) bevares med hensynssone H560
3. Antall boenheter reduseres med formål å skape mer rom mellom bygningene.

4. Endringer etter høring, offentlig ettersyn og 2. gangsbehandling i utvalg for plan og byggesaker 18.05.2022

Følgende endringer er lagt inn etter 1. gangs behandling:

- Bebyggelsen i felt B2 er endret fra tomannsbolig til enebolig.
- I felt B1 er en enhet lengst vest i rekken mot nord fjernet.
- Takene på rekke A-C samt to av enhetene i rekke D er endret og byggene er senket slik at gesimshøyden er på kote 38,5. Mønet er trukket inn mot tunet og har høyden på k+ 39,5.
- Bestemmelsene sikrer en allment tilgjengelig gangvei gjennom planområdet.
- Utomhusplan utarbeidet av landskapsarkitekt er inkludert i designhåndboken som i sin tur er bundet opp i bestemmelsene. Planen redegjør for størrelse, innhold, materialbruk, dekke, vegetasjonstyper, stier, sittemøbler, solforhold og universell utforming
- Nærmiljøanlegget er vist med uteoppholdsarealer og arealer for lek som utfordrer barn i ulike aldersgrupper.
- Det er avsatt plass til 40 sykler på terreng. Ladning for el-sykler og mikromobilitet er sikret ved hver inngangsdør (18 ladeplasser) samt i underjordisk parkeringsanlegg (14 ladeplasser).
- Hensynssoner for bevaring av naturmiljø har fått arealformål grøntstruktur. Ettersom netto areal med boligformål i B1 reduseres pga. dette, må maks BYA oppjusteres til 32%.

Følgende endringer er lagt inn etter 2. gangs behandling 18.05.2022 i utvalg for plan og byggesaker:

- Enheten lengst mot øst i øverste rekken som kommer i konflikt med de innmålte furutrærne er fjernet.
- Forslagsstiller har ønsket å endre arealformål med hensynssonene 560 tilbake til boligareal felt B1. Dette er ikke kommunedirektøren enig i. Plankartet som følger saken viser ikke denne endringen.
- Utvidet hensynssone i nord slik at den inkluderer alle de 5 furutrærne med trekroner.
- Beregnet ny u-grad etter at 1 enhet er fjernet og hensynssonene er tilbakeført.
- Justert beliggenheten på husene i syd for å skape mer rom mellom rekkene.
- Justert litt på hensynsonen i syd (kortet inn mot vest og forlenget mot nord),

- Justert på utforming/plassering av gjesteplasser/avfall, for å gi mere rommelighet.

Antall boliger på felt B1 er nå 17 stk. Det er 4614m² regulert til bolig.

Krav til MUA er 85,6m² pr bolig.

5. Medvirkningsprosess

Planen har blitt formidlet til berørte parter og allmenheten i henhold til plan- og bygningsloven, med varsling i form av annonse og brev til direkte berørte, interessegrupper og overordnede myndigheter, samt offentlig ettersyn.

Det har i tillegg vært dialogmøte med kirkesjef og representant fra Holmen menighet.

6. Innkomne merknader/ Innsigelse

Det er ikke kommet innsigelse fra overordnede myndigheter. Merknader fra overordnede myndigheter går i hovedsak ut på følgende:

- Bebyggelsen bør underordnes kirken
- Antall enheter bør reduseres noe
- Forholdet mellom kirken og ny bebyggelse bør illustreres bedre.
- Områdene med hensynssoner bør ligge med grønt arealformål for å ha et bedre juridisk vern.

Det er også kommet merknader fra Den norske kirke, grendelaget og enkelte naboer. Disse merknadene har følgende hovedpunkter:

- Det er ikke ønskelig at Bjørklundsveien blir gjennomfartsåre/bindeledd mellom Billingstadsletta og Nesbruveien. Opparbeidelse av vei og økt trafikk over og gjennom kirkens nærområde vil påvirke kirkestedet svært negativt med tanke på parkering og grøntarealer.
- Antall boliger bør reduseres
- Bebyggelsens høyder bør reduseres
- Store trær bør måles inn
- Trafo og renovasjonsanlegg blir til sjenanse for nærmeste nabo

7. Oppfølging av politisk behandling

Det viser seg at kravet om at mønehøyde/ gesimshøyde på husrekkene A, B, C, og D skal senkes til kotehøyde 38,5 har vært krevende. Forslagsstiller har laget et notat med begrunnelse for utfordringene ved dette kravet (vedlegg 13). Angående vedtak

til sluttbehandling er endringer fulgt opp av forslagsstiller med unntak av flytting av fortau og tilbakeføring av stiareal. Dette er drøftet i Kommunedirektørens vurdering (se under).

8. Kommunedirektørens vurdering

Kommunedirektøren mener planforslaget tilfredsstiller kommuneplanens krav og retningslinjer til boligutvikling i det aktuelle området og at alle hensyn til bokvalitet, miljø og samfunnet ellers er godt ivaretatt.

Det er avholdt dialogmøte med kirkesjefen og representanter for Holmen menighetsråd. Ut fra den dialogen som har vært finner ikke kommunedirektøren grunn for å endre på sin innstilling.

Kirken ønsker at fortauet skal flyttes fra vestsiden av veien til østsiden. Arealmessig har dette ingen betydning da gjeldende plan for området viser at dagens vei skal flyttes østover, og fortauet plasseres på eksisterende veigrunn. Det blir ikke behov for ytterligere grunn fra selve kirketomten som har gbnr. 39/473. Om man skulle endre reguleringsplanen for veien slik at fortauet kommer på østsiden vil det samlede veiarealet bli det samme. Det er selvsagt uaktuelt for kommunedirektøren å anbefale at fortauet skal legges inn på de private eiendommene i øst.

Når det gjelder vurdering knyttet til flytting av regulert fortau til den andre siden av veien, så er dette vurdert som svært uheldig for trafiksikkerheten. Den andre siden av Nesbruveien på strekningen langs kirken har flere avkjørsler, noe som er uheldig både for fotgjengere og særlig for barn som sykler ned bakken. Det blir også nødvendig for fotgjengere å krysse veien for å komme til kirken og barnehagen. Videre vil de gående på fortauet måtte gå mellom en vei og fjellskjæringen gjennom planområdet som vil føles mere begrenset for fotgjengerne. Dersom «snarveier» skal benyttes, må man krysse veien i svingen som er nødvendig i vei prosjekteringen.

En løsning med et fortau som er overkjørbart for parkering på plenen/i grøften på innsiden mot kirken er ikke i henhold til kommunens vei og gatenormaler. Det er ikke akseptabelt å lage en slik særløsning for parkering til kirken. Dette vil gi en uryddig og trafiksikkerhetsmessig uholdbar situasjon.

Kommunedirektøren har også utarbeidet en skisse til parkering på kirkens eiendom med utgangspunkt i parkeringsnormen for gamle Asker kommune. Skissen ligger vedlagt (vedlegg 24) og er basert på følgende tallgrunnlag:

Holmen kirke har 340 sitteplasser + 200 plasser i tillegg ved åpen menighetssal.
Parkeringsnormen for forsamlingslokale/kirke er min 0,2 plasser per sitteplass.
 $340 \text{ sitteplasser} \times 0,2 = 68 \text{ plasser}$
 $540 \text{ sitteplasser} \times 0,2 = 108 \text{ plasser}$

Skisserte løsning viser 106 plasser.

Dette viser at kirkens parkeringsbehov kan dekkes i henhold til parkeringsnormen uten å måtte ty til parkering på areal som er regulert til fortau i dag.

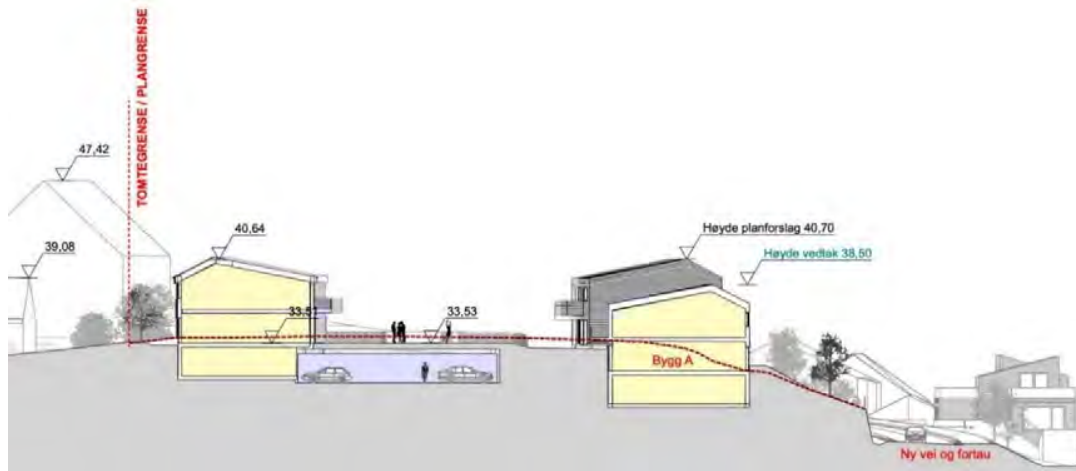
Kommunedirektøren vurderer at sikkerhet for gående og syklende veier vesentlig tyngre enn at kirken skal ha tilgang til flere parkeringsplasser enn vedtatt norm.

Dersom det likevel anses nødvendig å flytte fortauet, er en slik endring såpass stor at planen enten må utvides og varsles på nytt eller behandles som en separat plan/reguleringsendring i etterkant. Etter kommunedirektørens vurdering kan det første alternativet ikke anbefales da dette fortauet ikke har noen direkte innvirkning på det foreliggende boligprosjektet på annen måte enn at det reguleres fortau gjennom planområdet som eventuelt blir bygget en gang i fremtiden. Det vil også skape store forsinkelser i planbehandlingen, i tillegg til at det skaper mye uforutsigbarhet i planprosessen når det legges inn nye krav sent i planprosessen som ikke bunner i endringer som utløses av planlagt bebyggelse. På grunnlag av dette mener kommunedirektøren at dersom fortauet ønskes flyttet, må dette håndteres i en separat plan. Dette vil være en ryddigere fremgangsmåte både med tanke på saksbehandlingstid og forutsigbarhet.

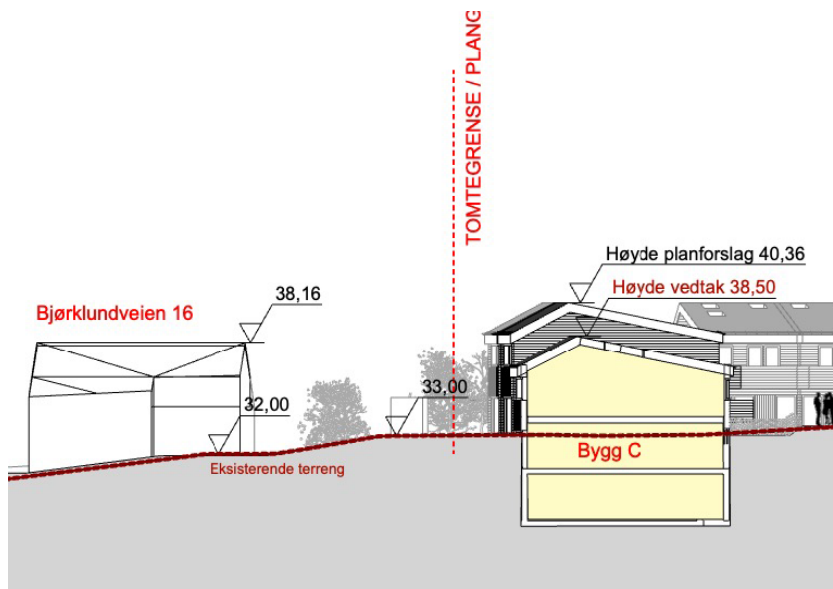
Når det gjelder høydereduksjonen på husrekkene A, B, C og D til møne/gesimshøyde 38,5 iht. i formannskapetets vedtak av 15.12.2020, mener kommunedirektøren de vil være problematiske for bokvalitetene i planområdet og tilpasning til omgivelse og terrenget. En såpass kraftig reduksjon av høyder vil enten kreve store terrenginngrep ved å grave byggene ca. 2m ned i terrenget eller en løsning med flate tak, noe som vil resultere i en svært dårlig tilpasning til omkringliggende bebyggelse og da særlig Holmen kirke.

Boligene i Bjørklundsveien 22 ligger på en liten kolle i landskapsrommet. Eksisterende boliger på nabotomtene ligger fra 1- 9m lavere i terrenget enn inngangsplanet på de nye boligene. Inngang til kirken ligger ca 4m høyere enn boligene i planforslaget.

Kommunedirektøren mener det vil oppleves unaturlig at bebyggelsen i planområdet, som ligger høyere i terrenget enn nabobebyggelsen, skal presses ned til nærmest samme kotehøyde. Det vil gi dårligere massebalanse, og er heller ikke nødvendig med tanke på å underordne bebyggelse i forhold til kirken.

Illustrasjon Pi arkitekter as; snitt syd/nord sett mot Holmen kirke.

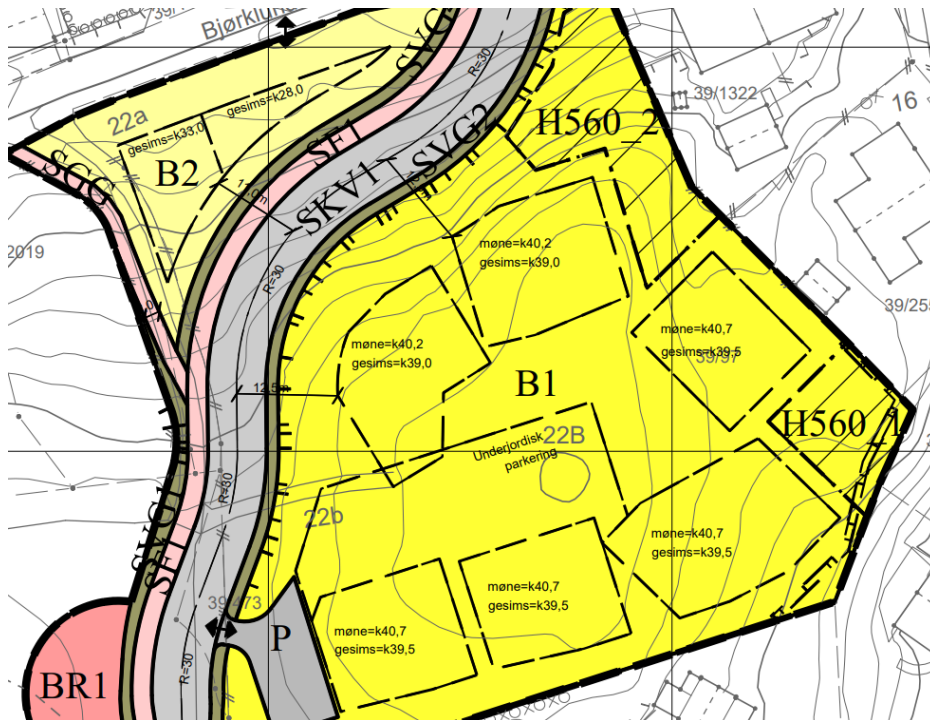
Illustrasjon Pi arkitekter as; snitt øst mot nabo i Bjørklundsveien 16.

Vedtaket sier møne/gesimshøyde på 38,5 og kan således oppfattes som et ønske om flate tak mot eksisterende bebyggelse i øst. Dette vil minske behovet for terrenginngrep, men kommunedirektøren vurderer det som svært uheldig for bygningsmiljøet rundt kirken. Det vil også harmonere dårlig med boligbebyggelsen i nabolaget, som heller ikke har flate tak.

Forslagsstiller beskriver utfordringene rundt disse løsningene i detalj i notatet i vedlegg 14. Kommunedirektøren stiller seg bak vurderingene i dette notatet.

I dialog med kommunen har forslagsstiller kommet frem til en løsning for høyder og takform som søker å imøtekomme formannskapetets vedtak om senkning av

kotehøyde og samtidig unngå flate tak og store terrenginngrep. Høydene på rekkene A-C og halve D er senket 0,5 – 1m og takflatene er snudd slik at den korte og høyeste tak flaten med møne vender inn mot tunet og den slakere, lengre flaten der gesims er på kote 38,5 vender ut mot naboer. Bebyggelsen vil oppleves som lav sett fra naboenes side i tråd med intensjonen i vedtaket. Konsekvensen av dette er at mønehøyden er noe høyere enn k+ 38,5.

Illustrasjon Pi arkitekter as; kotehøyder til 1.gansbehandling.

Illustrasjon Pi arkitekter as; sett fra kirken.

Vedtaket fra 1. gangsbehandlingen inneholdt også krav om at en boenhet i felt B1 skulle fjernes. Dette er innarbeidet i revidert planforslag som illustrert under. Hele den nordre rekken er flyttet mot vest

Illustrasjon Pi arkitekter as; plan med ny bygningsplassering.

Etter 2. gangs behandling er det fjernet enda ett hus i rekke B og trær er målt inn som i illustrasjonen under:

Vurdering av planforslagets oppfølging av uttalelser/merknader i høringsperioden:

Bebyggelsen bør underordnes kirken:

Mønehøyde for bebyggelse i felt B1 er senket, og etter kommunedirektørens vurdering godt underordnet kirkens høyde og formspråk. Vi viser til vurdering fra vår kulturminneansvarlig (vedlegg 6).

Antall enheter bør reduseres noe:

To enhet er fjernet i felt B1 og i B2 er det nå kun tillatt med en enebolig.

Forholdet mellom kirken og ny bebyggelse bør illustreres bedre:

Dette vurderer kommunedirektøren som godt fulgt opp i vedlagt designhåndbok (vedlegg 3).

Områdene med hensynssoner bør ligge med grønt arealformål for å ha et bedre juridisk vern:

Det ble lagt inn i plankartet første gang planen ble fremmet for 2. gangs behandling. Forslagsstiller ønsker å ta det ut for å få ned BYA-tallet. Kommunedirektøren mener det er uheldig å endre grøntområdet til boligformål da det vil svekke ønsket om vern. En slik endring til boligformål vil kun innebære at regnestykket vedrørende BYA vil framstå endret med en lavere utnyttelse, men den reelle tettheten innenfor planområdet vil forbli uendret. Grønnstrukturen bidrar som kvalitet i boligområdet, og bidrar til at den totale utnyttelsen innenfor planavgrensningen ut fra det som er regulert til bolig og grønnstruktur blir akseptabel (ca. 28%). Kartet som følger saken viser områdene som grønnstruktur med hensynssone bevaring av naturmiljø.

Bjørklundsveien bør ikke bli gjennomfartsåre/bindeledd mellom Billingstadsletta og Nesbruveien. Dette vil påvirke kirkestedet negativt mtp. parkering og grøntarealer:

Opparbeidelse av denne veistrekningen utløses av en evt. stenging av Bjørklundsveien i forbindelse med avkjøringsløsning for E18. Dette ble lagt inn som et krav fra Statens Vegvesen og er uavhengig av om boligene i felt B1 og B2 bygges ut eller ikke. Dersom løsning for E18 tilsier det, vil opparbeidelse av veien heller ikke skje.

Store trær bør måles inn:

Det er målt inn fem trær i hensynssonen. Ettersom det skal etableres underjordisk garasje er det dessverre ikke mulig å ivareta eksisterende store trær utover dette.

Trafo og renovasjonsanlegg blir til sjenanse for nærmeste nabo:

Plasseringen av disse følger regelverket, og må ta hensyn til terreng. Renovasjon er plassert der det er flatt nok for renovasjonsbil å komme til på en god måte.

Naturmangfold/landbruk/massebalanse:

Det er ikke dyrka eller dyrkbar jord i planområdet. Det ble ikke påvist store naturverdier ved utredning, men noe av vegetasjonen bevares i de to

hensynssonene med arealformål grøntstruktur. I bestemmelsene stilles det krav om miljøoppfølgingsplan som skal inneholde redegjørelse for massebalanse og massetransport, sikring av vegetasjon i hensynssoner i anleggsperioden og tiltak for bekjempelse av fremmede arter.

Oppfølging av FNs bærekraftsmål:

Planforslaget bidrar til å oppfylle FN og kommunens bærekraftsmål om å tilrettelegge for bærekraftige byer og tettsteder. Den viktigste måloppnåelse i denne planen er at planforslaget tilrettelegger for en konsentrert småhusbebyggelse. Dette vil videre ha som konsekvens at landbruk, natur og kulturminner kan skånes for utbygging andre steder. Planområdet ligger innenfor «prioritert vekstområde» hvor økt utbygging kan aksepteres, pga. nærhet til kollektivtilbud. Det er kort vei til friluftsområder og selve boligprosjektet ivaretar generelt gode boligkvaliteter med attraktive uteareal og universell utforming. For mer informasjon om hvordan planforslaget ivaretar andre hensyn, vises det til planbeskrivelsen og vedlagte utredninger.

Bebyggelsen vil bestå av trekonstruksjoner og trepanel, som er miljøvennlige materialvalg. Forslag til ny kommuneplan har også økt søkelys på klimahensyn i anleggsfasen og bærekraftige energiløsninger. Ettersom arbeidet med denne reguleringsplanen har pågått svært lenge, har kommunedirektøren vurdert at det er uheldig å kreve bestemmelser rundt dette såpass sent i planprosessen.

Skolekapasitet:

Området ligger i skolekrets for Mellom-Nes, der kapasiteten er svært presset. Tilfredsstillende skolekapasitet før rammetillatelse ligger imidlertid som et krav i forslag til bestemmelser.

Konklusjon

Kommunedirektøren mener planforslaget følger opp vedtakene om endringer fra 1.- og 2.gangsbehandling på en tilfredsstillende måte. Alle krav om endringer er innarbeidet, med unntak av at maks kotehøyde på byggene ikke er senket like mye som kravet i vedtaket og at fortau og tursti ikke endres. Det vurderes at flytting av fortau vil være svært uheldig for trafikksikkerheten, og utarbeidet parkeringsskisse viser at kirkens parkeringsbehov kan dekkes uten dette inngrepet.

Videre mener kommunedirektøren at foreslåtte høyder ivaretar hensyn til naboer og underordner seg kirken på en god måte, samtidig som man unngår flate tak, store terrenginngrep og dårligere bokvalitet dersom store deler av hvert enkelt bygg må graves ned. For øvrig tilfredsstiller planforslaget kommuneplanens krav og retningslinjer til boligutvikling samt FNs bærekraftsmål for bærekraftige byer og tettsteder. Videre er planforslaget i tråd med forslag til ny kommuneplan, som styrker forankringen til overordnet plan.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

- 1 Forslag til reguleringsplan i målestokk 1:500 datert 12.09.2022
- 2 Forslag til reguleringsbestemmelser, datert 12.09.2022.
- 3 Designhåndbok/illustrasjoner
- 4 Planbeskrivelse
- 5 Innkomne merknader med kommunedirektørens vurdering
- 6 39 97 Bjørklundsveien 22 Vurdering av innvirkning på Holmen kirke
- 7 Støyrapport
- 8 ROS-analyse
- 9 Naturmangfoldutredning
- 10 Arkeologisk registrering
- 11 Snitt ny vei og støttemur
- 12 Solforhold
- 13 Analyse av høyder
- 14-22 Innkomne merknader
- 23 Vedtak fra 1. gangsbehandling
- 24 Parkering Holmen kirke

Vedlegg:

39_97_Bjørklundveien 22_Vurdering av innvirkning på Holmen krk
analyse av høyder
Arkeologisk registrering
Bestemmelser
Designhåndbok illustrasjoner
Innkomne merknader med kommunedirektørens vurdering
Naturmangfoldutredning
Parkering Holmen kirke
Planbeskrivelse
Plankart 12092022
ROS analyse
Snitt ny vei og støttemur
Solforhold
Statsforvalterens uttalelse
Støyrapport
Uttalelse Viken
Uttalelse den norske kirke
Uttalelse Eivind Mossige
Uttalelse Halvor Ehrnst
Uttalelse Jan Anderssen
Uttalelse John Bergamini

Uttalelse Terje Erling og Kristian Bye Asdøl
Vedtak 1. gangsbehandling

Asker
kommune

Saksprotokoll

Arivsak
21/07311

Saksbehandler
Elisabeth Hinteregger

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for plan og byggesak	18.01.2023	2/23
2 Formannskapet	24.01.2023	17/23
3 Kommunestyret	31.01.2023	8/23

Reguleringsplan for Bjørklundsveien 22 - sluttbehandling

Utvalg for plan og byggesak har behandlet saken i møte 18.01.2023 sak 2/23

Behandling

Ved 1. gangsbehandling av saken ba Jensen (H) om å bli habilitetsvurdert. Representanten ble vedtatt inhabil og det var derfor også innkalt vara til denne behandlingen.

Jensen fratrådte og Trygve Lia (H) tok sete.

Wear (H) fremmet på vegne av H, V og SP, følgende forslag til punkt 2:

Det tilrettelegges i planen for krysning av gangvei slik at kirken kan opprettholde parkering på vestsiden som i dag

Matt (MDG) fremmet følgende forslag:

Saken sendes tilbake. Utvalget forventer at tidligere vedtak i mye større grad er innfridd når den kommer til sluttbehandling.

Tilleggspunkt fremmet av Wear ble enstemmig vedtatt.
Kommunedirektørens innstilling ble satt opp mot forslag fremmet av Matt.
Kommunedirektørens innstilling ble vedtatt mot 2 (MDG) stemmer

Innstilling

1. Detaljregulering for Bjørklundsveien 22 med kart datert 12.09.2022 og tilhørende bestemmelser datert 12.09.2022 samt designhåndbok/illustrasjoner av februar 2022 vedtas iht. plan- og bygningsloven § 12-12.
2. Det tilrettelegges i planen for krysning av gangvei slik at kirken kan opprettholde parkering på vestsiden som i dag.

Asker
kommune

Saksframlegg

Arkivsak

22/11688-5

Saksbehandler

Silje Østgård Storeli

Behandles av

Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato

10.01.2023
31.01.2023

Godkjenning av tilleggsavtale til utbyggingsavtale for Slemmestad sentrum om avfallssuganlegg, sykkelparkering og lekeplasser

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Tilleggsavtalen til utbyggingsavtalen for Slemmestad sentrum godkjennes, jf. plan- og bygningsloven kap. 17.

1. Sammendrag og konklusjon

Det er fremforhandlet tilleggsavtale til utbyggingsavtalen av 24.08.2018 for Slemmestad sentrum, jf. vedlegg 1.

Utbyggingsavtalen for Slemmestad sentrum omhandler de rekkefølgekrav som fremgår av områdeplanen for Slemmestad. Utbyggingsavtalen punkt 9.8.1 viser til at det kan bli nødvendig med tilleggsavtaler i tilknytning til opparbeidelsen av anlegg innenfor det enkelte utbyggingsområde etter fremtidige detaljreguleringer. I tillegg vil vedtakelse av detaljreguleringsplaner som medfører endringer i utbyggingsavtalen også gi adgang til enten å reforhandle eller heve den opprinnelige utbyggingsavtalen, jf. utbyggingsavtalen punkt 16 og 19.

Etter vedtakelsen av detaljreguleringen for Slemmestad sentrum - Vaterland 08.10.2019 var det flere endrede forhold eller tillegg som ikke var omfattet av områdeplanen og derfor heller ikke omfattet av eksisterende utbyggingsavtale.

Avdeling for prosjekt og utvikling (PRU) har derfor fremforhandlet en

utbyggingsavtale hvor ansvarsfordeling og finansiering av tiltak knyttet til avfallssuganlegg, sykkelparkering og lekeplasser er nærmere regulert. Avtalen ble først antatt å ikke være en utbyggingsavtale. Oppstart av forhandlinger ble derfor først kunngjort i begynnelsen av juli i år.

Kommunedirektøren vurderer at utbyggingsavtalen er innenfor de vedtatte rammer for bruk av slike avtaler i Asker kommune, jf. forutsigbarhetsvedtak datert 08.12.2020. Videre vurderer kommunedirektøren at kravene om at utbyggers anleggsbidrag skal være nødvendig og forholdsmessig er oppfylt. Når utbyggingsavtalen vedtas lagt ut på høring, vil den etter merknadsfristens utløp på minimum 30 dager legges frem for behandling i formannskapet og kommunestyret i oktober/november.

Fremforhandlet tilleggsavtale til utbyggingsavtalen for Slemmestad ble lagt ut til offentlig ettersyn i Røyken og Hurum og Askers avis (RHA) og Asker og Bærum Budstikke med en høringsfrist til 28.10.2022. Det har ikke kommet inn hørings svar til utbyggingsavtalen.

Kommunedirektøren foreslår at tilleggsavtalen inngås slik den er fremlagt.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

2.1 Om reguleringsplanen og avtalens geografiske avgrensning

Reguleringsplanen for Vaterland – Slemmestad sentrum ble vedtatt 08.10.2019 (redigert 14.10.2019) og har til hensikt å legge føringer for utviklingen av sentrumskjernen av kystbyen Slemmestad. Det skal være høy tetthet av boliger med utadrettede, transparente førsteetasjer som bidrar til fokus på kvalitativt gode offentlige uterom/møteplasser.

Figur 1 Reguleringsområdet for Vaterland i Slemmestad sentrum

I planbeskrivelsen til reguleringsplanen legges det opp til en utbygging av opptil 48 000 m² BRA på Vaterland, hvorav 31 629 m² utgjør BRA for bolig og 16 371 m² utgjør BRA for næring. Det er lagt opp til 373 leiligheter.

Utbyggingsavtalen, se vedlegg 1, gjelder gjennomføring av rekkefølgekrav knyttet til avfallssuganlegg, samt krav til private lekeplasser og privat sykkelparkering som plasseres på offentlige arealer.

2.2 Avtalens innhold

2.2.1 Partene

Avtalen inngås mellom Slemmestad Brygge AS og Asker kommune.

Det er ikke tatt høyde for eventuelle endringer i eier- eller rettighetsforhold i avtaleperioden ved å sette betingelser for transport av avtalen. Det er heller ikke satt krav om tinglysing.

2.2.2 Avtalens formål

Formålet med avtalen har vært å følge opp den tidligere inngåtte intensjonsavtalen mellom partene, se avtalens vedlegg 1, for å skape forutsigbarhet for partene. Avtalen er ment som et tillegg til eksisterende utbyggingsavtale for Slemmestad sentrum og endrer ikke forutsetningene som ellers fremgår av opprinnelig avtale.

Avtalen avklarer finansiering, ansvar for planlegging, bygging, eierskap og vedlikeholdsansvar for avfallssuganlegget, private lekeplasser og sykkelparkering på kommunal grunn.

2.2.3 Asker kommunes forpliktelser etter utbyggingsavtalen

Asker kommune skal overta eierskap og ansvar for forvaltning, drift og vedlikehold (FDV) av avfallssuganlegget etter ferdigstilling i samsvar med forskrift om renovasjon for Asker kommune. Dette er presisert i avtalen, men medfører i realiteten ingen nye forpliktelser ut over det som allerede fremgår av forskriften.

Videre forplikter kommunen seg til å stille i overkant av 2000 m² kommunal grunn til disposisjon for oppfyllelse av krav til privat sykkelparkering og private lekeplasser. Formannskapet i tidligere Røyken kommune vedtok, under behandlingen av detaljreguleringen for Vaterland, at krav til lekeplasser og deler av uteoppholdsareal (MUA) kunne løses på arealer avsatt til offentlige parker og torg. Adgangen til å bruke offentlige arealer for plassering av privat sykkelparkering er vedtatt i detaljreguleringsplanen og innebærer derfor ikke noe nytt i forbindelse med avtaleforhandlingene. Sykkelparkeringen utgjør kun en mindre andel av de kommunale arealene som benyttes til private tiltak.

Asker kommune tar også ansvar for fremtidig FDV av lekeplassene mot en engangskompensasjon fra utbygger. Se nærmere om dette i punkt 2.2.4 under.

Kommunen skal i tillegg inngå justeringsavtale med utbygger i

overensstemmelse med merverdiavgiftsloven kap. 9 samt Asker kommunes vedtatte rammer for inngåelse av slike avtaler.

2.2.4 Utbyggers forpliktelser etter utbyggingsavtalen

Utbygger har ansvar for opparbeidelsen og finansieringen av avfallssuganlegget, sykkelstativ, samt lekeplasser på offentlige torg og parker som dekker kravet til private lekeplasser i henhold til avtalen.

Kostnader knyttet til opparbeidelsen og finansiering av avfallssuganlegget er pålagt utbygger gjennom forskrift og ville derfor påløpt uavhengig av utbyggingsavtalen. Unntaket er offentlige søppelnedkast som kommunen etter forskriften skal etablere, men som utbygger etter avtalen har påtatt seg å dekke. Kostnadene forbundet med etablering av 5 offentlige nedkast er estimert til 1 050 000 kr.

Likeså er kostnadene knyttet til opparbeidelsen av privat sykkelparkering og private lekeplasser kostnader som følger av byggesaken og ikke krav om opparbeidelse av offentlig infrastruktur. Derfor er det ikke naturlig at disse medregnes i anleggsbidraget fra utbygger.

Heller ikke engangsutbetalingen på 1 250 000 kr som kompensasjon for at kommunen overtar ansvar for FDV av de private lekeplassene kan naturlig medregnes i anleggsbidraget. Utbygger eller fremtidige boligeiere/sameier hadde normalt måtte bære kostnadene for dette. Muligheten til å fraskrive seg FDV-ansvaret ved heller å betale et engangsbeløp på 1 250 000 kr, tilsvarende 50 000 kr årlig i 30 år med en neddiskonteringsrente på 5 %, kan derfor heller anses som et bidrag fra kommunen som er den som overtar risiko.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

• God helse

Utbygging i tråd med reguleringsplanen vil skape et trygt bomiljø og et hyggelig sentrumsområde med gode uteområder og møtepunkter. Det legges til rette for lek og rekreasjonsmuligheter for alle aldersgrupper, noe som stimulerer til bedre fysisk og psykisk helse.

• Stoppe klimaendringene

Utbygging i tråd med reguleringsplanen vil føre til ny bebyggelse i nærheten av knutepunkter for offentlig transport, handel, kultur, innovasjon og sosial samhandling. Dette vil kunne redusere behovet for personbiltransport. Det tilrettelegges både for bruk av buss og hurtigbåt fra Slemmestad sentrum.

• Bærekraftige byer og samfunn

Antallet personer som ønsker å bo i byer og tettsteder øker. Ved å lage bærekraftige byer og samfunn hvor behovet for grunnleggende tjenester og trygg transport er dekket, hvor det lages inkluderende og tilgjengelig offentlige rom, hvor kulturarv

bevares, tilrettelegges det for bærekraftig urbanisering. Utbygging i tråd med reguleringsplanen for Vaterland bidrar til slik bærekraftig utvikling av tettstedet.

4. Tidligere behandling

Formannskapet i tidligere Røyken kommune vedtok, under behandlingen av detaljreguleringen for Vaterland, at krav til lekeplasser og deler av uteoppholdsareal (MUA) kunne løses på arealer avsatt til offentlige parker og torg. Dette ble inntatt i punkt 5 og 6 i vedtak datert 11.07.2019, i møtesak 96/19.

Detaljreguleringen for Slemmestad sentrum – Vaterland ble vedtatt av tidligere Røyken kommune 08.10.2019, møtesak 74/19.

Prinsippvedtak om bruk av utbyggingsavtaler ble behandlet av kommunestyret 08.10.2020, møtesak 122/20.

Formannskapet vedtok å legge avtalen ut på høring 01.09.2022, møtesak 180/22.

5. Kommunedirektørens vurdering

5.1 Økonomiske konsekvenser

Etter kommunedirektørens syn er det fremforhandlet en forholdsmessig avtale som er positiv for begge parter. Det er ikke vurdert å være noen store økonomiske konsekvenser for kommunen ut over forventede vedlikeholdskostnader.

5.2 Anleggsbidragets størrelse

Utbyggers anleggsbidrag etter denne avtalen er finansiering og etablering av 5 offentlige søppelnedkast med en estimert kostnad på 1 050 000 kr.

Etablering av offentlige søppelnedkast er med og bidrar til velfungerende avfallshåndtering i et område med stor fortetting. Det skaper også ryddige byrom som øker kvaliteten på disse områdene for lokalbefolkningen og besøkende. Kommunedirektøren vurderer på denne bakgrunn at vilkåret om nødvendighet er oppfylt. Gjeldende utbyggingsavtale bidrar til å skape økt forutsigbarhet for både kommunen og utbygger ved gjennomføring av planen.

Det stilles i tillegg krav om at anleggsbidraget er forholdsmessig. Anleggsbidraget i dette tilfellet utgjør i underkant av 22 kr/m² BRA (1 050 000 kr/48 000 m² BRA = 21,87 kr). Dette er et lavt anleggsbidrag som aldri ville blitt uforholdsmessig i seg selv.

Det må imidlertid tas med i beregningen at det allerede betales anleggsbidrag etter utbyggingsavtalen for Slemmestad sentrum. Her oppgikk anleggsbidraget til 1700

kr/m² BRA bolig. Etter prisjustering utgjør anleggsbidraget i dag ca. 1900 kr/m² BRA bolig. Dette innebærer at for 31 629 m² BRA bolig vil det totale anleggsbidraget utgjøre 1921,87 m². For de resterende 16 371 m² BRA næring vil anleggsbidraget kun utgjøre 21,87 kr/m².

En totalvurdering av anleggsbidraget sett i forhold til prosjektets belastning på offentlig infrastruktur tilsier at anleggsbidraget må anses som rimelig. Et anleggsbidrag på 1900 kr/m² BRA bolig er allerede funnet å være forholdsmessig. En økning tilsvarende 22 kr/m² BRA, alternativt en økning tilsvarende 33 kr/m² BRA bolig dersom anleggsbidraget kun knyttes til BRA bolig i likhet med utbyggingsavtalen for Slemmestad sentrum, utgjør en minimal økning.

Tar man i betraktning kommunens bidrag etter avtalen fremstår økningen i anleggsbidraget utvilsomt som forholdsmessig. Jo mer kommunen selv bidrar med, desto mer kan også forventes av utbygger. I dette tilfellet skal kommunen tilrettelegge for en justeringsavtale hvor utbygger vil kunne få tilbakeført innbetalt mva. over en periode på 10 år. Dette medfører en direkte økonomisk gevinst for utbygger. Store kommunale arealer skal også stilles til disposisjon for oppfyllelse av private krav. Dette medfører at utbygger kan bygge tettere på sin egen tomt og følgende oppnå større økonomisk gevinst. I tillegg påtar kommunen seg fremtidig FDV-ansvar for de private lekeplassene som plasseres på kommunal grunn. Til sammen må dette anses som et betydelig bidrag fra kommunen.

Kommunedirektøren vurderer utfra dette at fremlagte avtale og utbyggers forpliktelser er forholdsmessige.

5.3 Konklusjon

Etter kommunedirektørens vurdering bør tilleggsavtalen til utbyggingsavtalen for Slemmestad godkjennes og inngås slik den er fremlagt.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Signert avtale med vedlegg

Asker
kommune

Saksprotokoll

Arivsak
22/11688

Saksbehandler
Silje Østgård Storeli

Behandlet av
1 Formannskapet
2 Kommunestyret

Møtedato	Saksnr.
10.01.2023	2/23
31.01.2023	

Godkjenning av tilleggsavtale til utbyggingsavtale for Slemmestad sentrum om avfallssuganlegg, sykkelparkering og lekeplasser

Formannskapet har behandlet saken i møte 10.01.2023 sak 2/23

Behandling

Monica V. Bratlie (H) hadde på forhånd bedt om en juridisk vurdering av egen habilitet i saken, og redegjorde for konklusjonen om at hun burde anses som inhabil. Bratlie ble enstemmig vurdert som inhabil, og fratrådte. Waldemar Garntangen (H) tok sete.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Innstilling

1. Tilleggsavtalen til utbyggingsavtalen for Slemmestad sentrum godkjennes, jf. plan- og bygningsloven kap. 17.

Asker
kommune

Saksframlegg

Arkivsak
22/20044-1

Saksbehandler
Lars Erik Eriksen

Behandles av
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato
10.01.2023
31.01.2023

Eierstrategi for Asker og Bærum brann og redning IKS - ABBR

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Eierstrategien fra Asker og Bærum brann og redning IKS – ABBR – vedtas slik det fremkommer av vedlagte forslag.

1. Sammendrag og konklusjon

Asker kommunes eierskapsmelding del I og del II legger opp til at det skal utarbeides eierstrategi for utvalgte selskaper hvor kommunen er eier. Der det utarbeides eierstrategi for det enkelte selskap, skal eierstrategien beskrive hva kommunen ønske å oppnå som eier, rammene for selskapet samt målene med eierskapet.

Eierstrategien for Asker og Bærum brann og redning IKS – ABBR – er utarbeidet i samarbeid mellom eierkommunene.

Forslag til eierstrategi for Asker og Bærum brann og redning IKS – ABBR – følger vedlagt.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Selskapet er en videreføring av Asker og Bærum brannvesen IKS, som i sin tid ble etablert 01.01.2003, og med tidligere Røyken brann og redning og Hurum brannvesen innlemmet ved virksomhetsoverdragelse 01.01.2020 i forbindelse med kommunesammenslåingen.

Asker kommune er deltaker med 43 % og Bærum kommune med 57 %. Eierandelen justeres hvert andre år basert på folketallet. Fremlagte eierstrategi er utarbeidet i samarbeid mellom eierkommunene.

Det er første gang det utarbeides eierstrategi for selskapet.

2.1 Redegjørelse - Sentrale deler av eierskapsstrategien

Eierstrategien bygger tett opp under Selskapsavtalen, sist revidert 17.06.2021, mellom Asker kommune og Bærum kommune. Kapittel 3 i strategien er i sin helhet hentet fra selskapsavtalens § 3.

Kap. 3 Selskapets formål, overordnede målsetting og virksomhet:

Selskapets formål er å ivareta de 2 deltakende kommuners plikter og oppgaver vedrørende brann- og ulykkesberedskap og brannforebyggende arbeid, herunder:

- a. gjennomføre informasjons- og motivasjonstiltak om fare for brann, farer ved brann, brannverntiltak og opptreden i tilfelle brann og andre akutte ulykker
- b. gjennomføre brannforebyggende tilsyn
- c. gjennomføre ulykkesforebyggende oppgaver i forbindelse med håndtering av farlig stoff og ved transport av farlig gods på veg og jernbane
- d. utføre nærmere bestemte forebyggende og beredskapsmessige oppgaver i krigs- og krisesituasjoner
- e. være innsatsstyrke ved brann
- f. være innsatsstyrke ved andre akutte ulykker der dette er bestemt med grunnlag i kommunenes risiko- og sårbarhetsanalyser
- g. etter anmodning yte innsats ved brann og ulykker i sjøområder
- h. sørge for feiing og tilsyn med fyringsanlegg

Videre omhandler kapittel 5 eiers forventninger til selskapets samfunnsansvar og hvilke prinsipper som skal være gjeldende, samt det systematiske arbeidet knyttet til samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid.

I tillegg er det innarbeidet følgende vedrørende etiske retningslinje, som er i tråd med revisors anbefaling, jamfør [BDO sin rapport](#) «Eierskapskontroll av etikk og antikorrupsjon for kontrollutvalget i Bærum kommune av 7. januar 2022»:

«Selskapet skal ha etiske regler, som minst tilsvare eiernes etiske regler. Herunder blant annet unngå at selskapet kjøper tjenester fra ansatte, tidligere ansatte under karantene, venner eller slektninger. Det skal årlig gjennomføre egenrapportering fra ansatte og styremedlemmer om roller, eierinteresser og bierverv».

Begge eiere er opptatt av god kommunikasjon og dialog med selskapet for best mulig utøvelse av virksomheten. Dette er nærmere beskrevet under kapittel 7 - Ansvarsfordeling og dialog.

Avslutningsvis gir Kapittel 8 – Resultatmål og kapittel 9 – Rapportering, klare mål for virksomheten og krav til kostnadseffektivt og konkurransedyktig tjenesteproduksjon.

Begge eierkommuner vil følge opp selskapet på den strategien som nå er fremsatt og gjøre løpende evaluering hvert 4. år.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

En robust og godt organisert brann- og redningstjeneste er en samfunnsviktig tjeneste for kommunens innbyggere og næringsliv. Dette har spesielt relevans i forhold til bærekraftsmålene knyttet til å sikre god helse, god utdanning, likestilling mellom kjønnene, sikre innovasjon og infrastruktur, stoppe klimaendringene samt samarbeid for å nå målene.

4. Tidligere behandling

Saken er ikke tidligere behandlet.

5. Kommunedirektørens vurdering

En eierstrategi for Asker og Bærum brann og redning IKS vil være et viktig styringsdokument for selskapet samt for Asker kommune og Bærum kommune som aktive eiere.

Ut over det som er omtalt i saken har kommunedirektøren ingen merknader til sakene på dagsorden og anbefaler eierstrategi for Asker og Bærum brann og redning IKS – ABBR – blir vedtatt.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Eierstrategi for Asker og Bærum brann og redning IKS - ABBR

Asker
kommune

Saksprotokoll

Arivsak
22/20044

Saksbehandler
Lars Erik Eriksen

Behandlet av
1 Formannskapet
2 Kommunestyret

Møtedato	Saksnr.
10.01.2023	3/23
31.01.2023	

Eierstrategi for Asker og Bærum brann og redning IKS - ABBR

Formannskapet har behandlet saken i møte 10.01.2023 sak 3/23

Behandling

Elisabeth Holter-Schøyen (V) fremmet følgende forslag, på vegne av H,V,Sp,KrF):

«Selskapet skal søke å ha en innkjøpsstrategi som legger eierkommunenes anskaffelsesstrategier til grunn.»

Innstillingen, med Holter-Schøyens forslag, ble enstemmig vedtatt.

Innstilling

1. Eierstrategien fra Asker og Bærum brann og redning IKS – ABBR – vedtas slik det fremkommer av vedlagte forslag.
2. Selskapet skal søke å ha en innkjøpsstrategi som legger eierkommunenes anskaffelsesstrategier til grunn.

Asker
kommune

Saksframlegg

Arkivsak
23/01157-1

Saksbehandler
Elisabeth Lannem
Nærby

Behandles av
Kommunestyret

Møtedato
31.01.2023

Interpellasjoner til kommunestyret 31. januar 2023

Interpellasjoner til kommunestyret 31. januar 2023 er vedlagt.

Asker
kommune

Saksframlegg

Arkivsak
23/01154-1

Saksbehandler
Elisabeth Lannem
Nærby

Behandles av
Kommunestyret

Møtedato
31.01.2023

Godkjenning av protokoll kommunestyret 13. desember 2022

Ordførers forslag til vedtak:

Protokollen fra kommunestyrets møte 13. desember 2022 godkjennes slik den foreligger.

Sammendrag og konklusjon

Utkast til protokoll fra kommunestyrets møte 13. desember 2022 følger vedlagt.

Lene W. Conradi
ordfører

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Protokoll Kommunestyret 13.12.2022

Asker
kommune

Møteprotokoll

Kommunestyret

Dato	Tid	Sted
13.12.2022	09:00 – 17:15	Asker rådhus

Møtet ble ledet av Lene W. Conradi.

Til stede:

Funksjon	Navn	Møtte for
Ordfører	Lene W. Conradi (H)	
Varaordfører	Monica Vee Bratlie (H)	
Utvalgsmedlem	Cecilie Lindgren (H)	
Utvalgsmedlem	Håvard Vestgren (H)	
Utvalgsmedlem	Stig Wettre-Johnsen (H)	
Utvalgsmedlem	Marit Sæthre Vannebo (H)	Heidi Sorknes (H)
Utvalgsmedlem	Hans Andersen Hveem (H)	
Utvalgsmedlem	Trond Jerve (H)	
Utvalgsmedlem	Julie Lovise Green Holten (H)	Til stede fra kl. 16:00
Varamedlem	Kirsti Kierulf (H)	Til stede til kl. 16:00
Utvalgsmedlem	Thormod Rønning Kvam (H)	
Utvalgsmedlem	Kari Sofie Bjørnsen (H)	
Varamedlem	Trygve Lia (H)	Waldemar R. Garntangen (H)
Utvalgsmedlem	Kay Arne Sørensen (H)	
Varamedlem	Nils Eivind Breivik (H)	Bjarte Engen Grostøl (H)
Utvalgsmedlem	Roar Arne Skryseth (H)	
Utvalgsmedlem	Vibeke Giske Røisland (H)	
Utvalgsmedlem	Turid Lohne Velund (H)	
Varamedlem	Søren Hielm Friis (H)	Cathrine Jensen (H)
Utvalgsmedlem	Lars Kristian Wear (H)	
Utvalgsmedlem	Håvard Espelin (H)	
Utvalgsmedlem	Kent Ryen (H)	Til stede fra kl. 10:00
Utvalgsmedlem	Linda Flan Medalen (H)	Bjarte Gatland Reve (H)
Varamedlem	Finn Edvin Brøndal (H)	Merete Hartvig Brandshaug (H)
Utvalgsmedlem	Kåre Johnny Møllerhagen (H)	
Utvalgsmedlem	Per Modig Sletaune (H)	
Utvalgsmedlem	Trond Røed (H)	

Utvalgsmedlem	Ivar Granum (A)	
Utvalgsmedlem	Marianne Riis Rasmussen (A)	
Utvalgsmedlem	Roger Olsen (A)	
Utvalgsmedlem	Trude Nygård Evensen (A)	
Utvalgsmedlem	Thomas Hatten (A)	
Utvalgsmedlem	Solav Abbas (A)	
Varamedlem	Ole Eldar Kjølén (A)	Nimrah Ramzan (A)
Varamedlem	May Myklebust (A)	Magne Gabrielsen (A)
Utvalgsmedlem	Anders Tobias Utne (A)	
Utvalgsmedlem	Hanne Lisa Matt (MDG)	
Utvalgsmedlem	Liv Knatten (MDG)	
Utvalgsmedlem	Helge Haugen (MDG)	
Varamedlem	Even Gulowsen (MDG)	Jon Gustav Kirkerud (MDG)
Varamedlem	Ami Bernérus (MDG)	Paal Steine (MDG)
Utvalgsmedlem	Emelie Spjuth-Haldorsen (MDG)	
Utvalgsmedlem	Ole-Jacob Johansen (FrP)	
Utvalgsmedlem	Espen Hansen Aspås (FrP)	
Utvalgsmedlem	Tonje Lavik (FrP)	
Utvalgsmedlem	Oddvar Igland (Sp)	
Utvalgsmedlem	Jan Fredrik Eriksen (Sp)	
Utvalgsmedlem	Inger Johanne Aaby (Sp)	
Utvalgsmedlem	Elisabeth Holter-Schøyen (V)	
Utvalgsmedlem	Njål Vikdal (V)	Til kl. 11:00 (tom sak 111/22)
Varamedlem	Lasse Thue (V)	Fra kl. 11:00 (fom sak 112/22)
Utvalgsmedlem	Christian Dyresen (V)	
Varamedlem	Anders Nordmo (SV)	Martin Berthelsen (SV)
Varamedlem	Marianne Vikdal (SV)	Anne Høie Guettler (SV)
Varamedlem	Helene Petersen-Sveen (SV)	Janne Grøttumsbråten (SV)
Utvalgsmedlem	Bård-Kjetil Dahl (R)	
Utvalgsmedlem	Torleiv Ole Rognum (KrF)	

Forfall:

Utvalgsmedlem	Merete Hartvig Brandshaug (H)
Utvalgsmedlem	Heidi Sorknes (H)
Utvalgsmedlem	Waldemar R. Garntangen (H)
Utvalgsmedlem	Bjarte Engen Grostøl (H)
Utvalgsmedlem	Cathrine Jensen (H)
Utvalgsmedlem	Bjarte Gatland Reve (H)
Utvalgsmedlem	Nimrah Ramzan (A)
Utvalgsmedlem	Magne Gabrielsen (A)
Utvalgsmedlem	Jon Gustav Kirkerud (MDG)
Utvalgsmedlem	Paal Steine (MDG)

Utvalgsmedlem Martin Berthelsen (SV)
Utvalgsmedlem Anne Høie Guettler (SV)
Utvalgsmedlem Janne Grøttumsbråten (SV)

Møtet ble satt med 54 medlemmer til stede.
Fra kl. 10:00 var 55 medlemmer til stede.

Fra administrasjonen møtte:

Kommunedirektør	Lars Bjerke
Direktør oppvekst	Kai Erik Lund
Direktør velferd	Aud Hansen
Direktør samfunnstjenester	Ragnar Sand Fuglum
Direktør medborgerskap	Christer Best Gulbrandsen
Direktør samfunnsutvikling	Eli F. Aubert
Direktør økonomi	Randi Sandli
Direktør organisasjon	Lars Joakim Tveit
Protokollfører	Trine Groven

Det var ingen merknader til innkallingen.

Ordfører holdt minnetale og det ble avholdt ett minutts stillhet for tidligere varaordfører i Asker; Kjell Knudsen, som døde 26. november 2022, og kommunestyremedlem i Asker; Scott Helmer Rønnes, som døde 25. november 2022.

Saksliste**Side****Saker til behandling**

106/22	22/22295-1	Godkjenning av protokoll 15. november 2022	5
107/22	22/01513-30	Sak fra kontrollutvalget – Forvaltningsrevisjonsrapport innkjøp og kontraktsoppfølging	5
108/22	22/02614-6	Sak fra kontrollutvalget – Forvaltningsrevisjonsrapport fullmakter og delegering	8
109/22	22/20127-1	Politisk årshjul 2023	9
110/22	21/05399-5	Reguleringsplan Billingstadsletta 17 - Sluttbehandling	13
111/22	22/06384-4	Reguleringsplan for fortau i Østskogveien - sluttbehandling	14
112/22	22/18356-5	Forslag til gebyrregulativ 2023 for saker etter plan- og bygningsloven med mer – sluttbehandling	15
113/22	22/16862-1	Gebyr og brukerbetalinger 2023	17
114/22	22/19220-1	Tilleggsinnstilling til Handlingsprogram 2023-2026	18

Interpellasjoner

Saker til behandling

106/22 Godkjenning av protokoll 15. november 2022

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Kommunestyret	13.12.2022	106/22

Ordførers forslag til vedtak:

1. Protokollen fra kommunestyrets møte 15. november 2022 godkjennes slik den foreligger.

Behandling

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Protokollen fra kommunestyrets møte 15. november 2022 godkjennes slik den foreligger.

[Lagre vedtak]

107/22 Sak fra kontrollutvalget – Forvaltningsrevisjonsrapport innkjøp og kontraktsoppfølging

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Kommunestyret	13.12.2022	107/22

Ordførers forslag til vedtak:

1. Kommunestyret ber kommunedirektøren følge opp 9 punkter i rapportens anbefalinger. Anbefaling nummer 1 utgår da den er gjennomført.
 1. Ferdigstiller innkjøpsstrategien som planlagt
 2. Sikrer at ansatte og ledere med roller i innkjøpsarbeidet mottar tilstrekkelig opplæring, for eksempel gjennom obligatoriske kompetansehevingstiltak
 3. Vurderer tiltak for å redusere avhengigheten av eksterne konsulenter i innkjøpsarbeidet
 4. Sikrer at både felles og virksomhetsspesifikke rutiner for gjennomføring av innkjøp er oppdaterte og tilstrekkelig utfyllende, og gjøres kjent blant ansatte og ledere som har roller i innkjøpsarbeidet
 5. Vurderer om omfanget av interne kontroller av innkjøpsarbeidet er tilstrekkelig, og tilpasser omfanget av interne kontroller av innkjøpsarbeidet deretter
 6. Sikrer at uformelle interne kontroller av innkjøpsarbeidet formaliseres
 7. Sikrer at både felles og virksomhetsspesifikke rutiner og ansvars- og oppgavefordeling for kontraktsoppfølging er oppdaterte og tilstrekkelig utfyllende, og gjøres kjent for ansatte og ledere som har roller i kontraktsoppfølgingsarbeidet
 8. Gjennomgå bruddene på regelverket som er avdekket i denne revisjonsrapporten, og gjøre nødvendige tiltak for å sikre at tilsvarende brudd ikke skjer igjen, herunder at:
 - o innkjøp gjennomføres i samsvar med krav i regelverket, både når det gjelder konkurranseeksponering og dokumentasjon
 - o avrop gjennomføres i samsvar med prosedyrene i rammeavtalene, og dokumenteres som de skal
 9. Sikre at kontraktsoppfølging dokumenteres tilstrekkelig
 10. Sikre at relevante politiske føringer gjøres gjeldende for kommunens innkjøp på en systematisk og planmessig måte.

Behandling

Kontrollutvalgets leder Børre Pettersen innledet til saken.

Innstilligen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Kommunestyret ber kommunedirektøren følge opp 9 punkter i rapportens anbefalinger. Anbefaling nummer 1 utgår da den er gjennomført.
 1. Ferdigstiller innkjøpsstrategien som planlagt.
 2. Sikrer at ansatte og ledere med roller i innkjøpsarbeidet mottar tilstrekkelig opplæring, for eksempel gjennom obligatoriske kompetansehevingstiltak.
 3. Vurderer tiltak for å redusere avhengigheten av eksterne konsulenter i innkjøpsarbeidet.
 4. Sikrer at både felles og virksomhetsspesifikke rutiner for gjennomføring av innkjøp er oppdaterte og tilstrekkelig utfyllende, og gjøres kjent blant ansatte og ledere som har roller i innkjøpsarbeidet.
 5. Vurderer om omfanget av interne kontroller av innkjøpsarbeidet er tilstrekkelig, og tilpasser omfanget av interne kontroller av innkjøpsarbeidet deretter.
 6. Sikrer at uformelle interne kontroller av innkjøpsarbeidet formaliseres.
 7. Sikrer at både felles og virksomhetsspesifikke rutiner og ansvars- og oppgavefordeling for kontraktsoppfølging er oppdaterte og tilstrekkelig utfyllende, og gjøres kjent for ansatte og ledere som har roller i kontraktsoppfølgingsarbeidet.
 8. Gjennomgå bruddene på regelverket som er avdekket i denne revisjonsrapporten, og gjøre nødvendige tiltak for å sikre at tilsvarende brudd ikke skjer igjen, herunder at:
 - o innkjøp gjennomføres i samsvar med krav i regelverket, både når det gjelder konkurranseeksponering og dokumentasjon
 - o avrop gjennomføres i samsvar med prosedyrene i rammeavtalene, og dokumenteres som de skal
 9. Sikre at kontraktsoppfølging dokumenteres tilstrekkelig.

10. Sikre at relevante politiske føringer gjøres gjeldende for kommunens innkjøp på en systematisk og planmessig måte.

[Lagre vedtak]

108/22 Sak fra kontrollutvalget – Forvaltningsrevisjonsrapport fullmakter og delegering

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Kommunestyret	13.12.2022	108/22

Ordførers forslag til vedtak:

Kommunestyret ber kommunedirektøren:

1. Sikre at gjeldende fullmaktsbestemmelser er kjente og tydelige for samtlige ledere i organisasjonen, herunder hva som er grensene for den enkeltes fullmakter og hvilke saker/spørsmål som skal løftes opp til høyere ledernivå.
2. Sikre at det årlig blir utarbeidet skriftlig lederavtale for samtlige ledere (jf. interne rutiner), og at lederavtalene i tilstrekkelig grad hjelper den enkelte leder med å forstå rammene og betingelsene for sin rolle.

Behandling

Kontrollutvalgets leder Børre Pettersen innledet til saken.

Espen Hansen Aspås (FrP) fremmet følgende forslag:

Kommunedirektøren bes årlig rapportere på spørreundersøkelse blant de ansatte, om hvor mange som rapporterer at de har brutt sine fullmakter og hvor mange som kjenner til at andre har brutt sine fullmakter.

Aspås' forslag fikk 3 stemmer (FrP), og falt.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Kommunestyret ber kommunedirektøren:

1. Sikre at gjeldende fullmaktsbestemmelser er kjente og tydelige for samtlige ledere i organisasjonen, herunder hva som er grensene for den enkeltes fullmakter og hvilke saker/spørsmål som skal løftes opp til høyere ledernivå.
2. Sikre at det årlig blir utarbeidet skriftlig lederavtale for samtlige ledere (jf. interne rutiner), og at lederavtalene i tilstrekkelig grad hjelper den enkelte leder med å forstå rammene og betingelsene for sin rolle.

[Lagre vedtak]

109/22 Politisk årshjul 2023

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Formannskapet	06.12.2022	234/22
2 Kommunestyret	13.12.2022	109/22

Formannskapet har behandlet saken i møte 06.12.2022 sak 234/22

Innstilling

1. Politisk årshjul for 2023 gjennomføres i henhold til følgende plan:

Måned	Dato	Aktivitet	Politisk utvalg
Januar	17.01. - 19.01.2023	Sak - Dialogmøter 2023 - hovedutvalg xx - agenda og plan for gjennomføring	Alle hovedutvalg
Januar	24.01./31.01.2023	Sak - kommunedirektørens lederavtale	F/KOM
Februar	07.02.2023	Sak - eierbrev til selskapene	F
Februar	07.02.2023	Sak - oppfølging av verbalvedtak og oversendelsesforslag	F
Mars	28.02./07.03.2023	Presentasjon av foreløpig årsresultat 2022	F/KOM
Mars/april	21.03-23.03.2023	Sak - program for omstilling og effektivisering/	Utvalg
	28.03./12.04.2023	endringer fra statsbudsjettet	F/KOM
Mars	28.-29.03.2023	Politisk HP-seminar (strategiseminar økonomi)	F
Mars	28.03.2022	Sak - månedsrapport februar	F
Mars	Mars	Dialogmøter mellom hovedutvalgene og brukerråd	Utvalgene
April	25.04.-27.04.2023	Sak - hovedutvalgenes innspill og prioriteringer til handlingsprogrammet	Utvalg
Mai	23.05.2023	Eierdag med formannskapet – møte med selskapene	F
Juni	06.06./ 13.06.2023	Sak - kommuneplanens arealdel 2. gangs behandling	F/KOM
	30.05.-01.06.2023		Utvalg
Juni	06.06./13.06.2023	Sak - 1. tertialrapport 2023	F/KOM
Juni	06.06./13.06.2023	Sak - 1. finansrapport 2023	F/KOM
	30.05-01.06.2023		Utvalg
Juni	06.06./13.06.2023	Sak - årsrapport 2022	F/KOM
	30.05-01.06.2023		Utvalg
Juni	06.06./13.06.2023	Sak - årsregnskap og årsberetning 2022	F/KOM
	30.05-01.06.2023		Utvalg
Juni	06.06./13.06.2023	Sak - strategiske mål og rammer HP 2024-2027	F/KOM
Juni	06.06.2023	Investeringsseminar HP 2024-2027	F

Måned	Dato	Aktivitet	Politisk utvalg
September	05.09.2023	Sak - månedsrapport juli	F
September	05.09.2023	Sak - eierrapportering/årsmelding fra selskaper	F (Kommunestyret utgår pga valgår)
September	19.09.2023	Sak - kommunedirektørens forslag til handlingsprogram 2024-2027	F
Oktober	10.10.2023	Dialogmøte mellom formannskap og fellesråd om handlingsprogrammet	F
Oktober	13.10.2023	Frist partienes spørsmål til HP	Partiene
Oktober	17.10.2023	Konstituering av nytt kommunestyre	
Oktober	27.10.2023	Frist - kommunedirektørens svar til partiene	Kommunedirektøren
Oktober/ november	31.10.-02.11.2023		Utvalg
	07.11./14.11.2023	Sak - 2. tertialrapport 2022	F/KOM
November	07.11./14.11.2023	Sak - 2. finansrapport 2022	F/KOM
November	07.11.2023	Kommunedirektørens legger frem et notat om statsbudsjettet	F
November	17.11.2023	Frist partienes endringsforslag til HP	Partiene
November/ desember	21.11.2023 23.11.2023 12.12.2023	Sak - kommunedirektørens forslag til handlingsprogram, tilleggsinnstilling og partienes endringer	F/råd/KOM
November/ Desember	21.11./12.12.2023	Sak- gebyrbehandling	F/KOM
November	23.11.- 07.12.2023	Høringsperiode HP - formannskapets innstilling	
Desember	05.12.2023	Sak - månedsrapport oktober	F
Desember	07.12.2023	Frist verbalforslag fra partiene	Partiene
Desember	05.12./12.12.2023	Sak - politisk årshjul 2024	F/KOM

Behandling

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Politisk årshjul for 2023 gjennomføres i henhold til følgende plan:

Måned	Dato	Aktivitet	Politisk utvalg
Januar	17.01. - 19.01.2023	Sak - Dialogmøter 2023 - hovedutvalg xx - agenda og plan for gjennomføring	Alle hovedutvalg
Januar	24.01./31.01.2023	Sak - kommunedirektørens lederavtale	F/KOM
Februar	07.02.2023	Sak - eierbrev til selskapene	F
Februar	07.02.2023	Sak - oppfølging av verbalvedtak og oversendelsesforslag	F
Mars	28.02./07.03.2023	Presentasjon av foreløpig årsresultat 2022	F/KOM
Mars/april	21.03-23.03.2023	Sak - program for omstilling og effektivisering/	Utvalg
	28.03./12.04.2023	endringer fra statsbudsjettet	F/KOM
Mars	28.-29.03.2023	Politisk HP-seminar (strategiseminar økonomi)	F
Mars	28.03.2022	Sak - månedsrapport februar	F
Mars	Mars	Dialogmøter mellom hovedutvalgene og brukerråd	Utvalgene
April	25.04.-27.04.2023	Sak - hovedutvalgenes innspill og prioriteringer til handlingsprogrammet	Utvalg
Mai	23.05.2023	Eierdag med formannskapet – møte med selskapene	F
Juni	06.06./ 13.06.2023	Sak - kommuneplanens arealdel 2. gangs behandling	F/KOM
	30.05.-01.06.2023		Utvalg
Juni	06.06./13.06.2023	Sak - 1. tertialrapport 2023	F/KOM
Juni	06.06./13.06.2023	Sak - 1. finansrapport 2023	F/KOM
	30.05-01.06.2023		Utvalg
Juni	06.06./13.06.2023	Sak - årsrapport 2022	F/KOM
	30.05-01.06.2023		Utvalg
Juni	06.06./13.06.2023	Sak - årsregnskap og årsberetning 2022	F/KOM
	30.05-01.06.2023		Utvalg
Juni	06.06./13.06.2023	Sak - strategiske mål og rammer HP 2024-2027	F/KOM
Juni	06.06.2023	Investeringsseminar HP 2024-2027	F

Protokollførers merknad:

Kommunedirektørens lederavtale skal behandles i F 10.1. (og ikke i KOM), jf. kommunedirektørens tilleggsnotat i saken.

Måned	Dato	Aktivitet	Politisk utvalg
September	05.09.2023	Sak - månedsrapport juli	F
September	05.09.2023	Sak - eierrapportering/årsmelding fra selskaper	F (Kommunestyret utgår pga valgår)
September	19.09.2023	Sak - kommunedirektørens forslag til handlingsprogram 2024-2027	F
Oktober	10.10.2023	Dialogmøte mellom formannskap og fellesråd om handlingsprogrammet	F
Oktober	13.10.2023	Frist partienes spørsmål til HP	Partiene
Oktober	17.10.2023	Konstituering av nytt kommunestyre	
Oktober	27.10.2023	Frist - kommunedirektørens svar til partiene	Kommunedirektøren
Oktober/ november	31.10.-02.11.2023		Utvalg
	07.11./14.11.2023	Sak - 2. tertialrapport 2022	F/KOM
November	07.11./14.11.2023	Sak - 2. finansrapport 2022	F/KOM
November	07.11.2023	Kommunedirektørens legger frem et notat om statsbudsjettet	F
November	17.11.2023	Frist partienes endringsforslag til HP	Partiene
November/ desember	21.11.2023 23.11.2023 12.12.2023	Sak - kommunedirektørens forslag til handlingsprogram, tilleggsinnstilling og partienes endringer	F/råd/KOM
November/ Desember	21.11./12.12.2023	Sak- gebyrbehandling	F/KOM
November	23.11.- 07.12.2023	Høringsperiode HP - formannskapets innstilling	
Desember	05.12.2023	Sak - månedsrapport oktober	F
Desember	07.12.2023	Frist verbalforslag fra partiene	Partiene
Desember	05.12./12.12.2023	Sak - politisk årshjul 2024	F/KOM

[Lagre vedtak]

110/22 Reguleringsplan Billingstadsletta 17 - Sluttbehandling

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for plan og byggesak	30.11.2022	106/22
2 Formannskapet	06.12.2022	235/22
3 Kommunestyret	13.12.2022	110/22

Formannskapet har behandlet saken i møte 06.12.2022 sak 235/22

Innstilling

1. Detaljregulering for Billingstadsletta 17 med plankart og tilhørende bestemmelser datert 24.10.2022 (og andre juridisk bindende dokumenter) vedtas iht. plan- og bygningsloven § 12-12.

Behandling

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Detaljregulering for Billingstadsletta 17 med plankart og tilhørende bestemmelser datert 24.10.2022 (og andre juridisk bindende dokumenter) vedtas iht. plan- og bygningsloven § 12-12.

[Lagre vedtak]

111/22 Reguleringsplan for fortau i Østskogveien - sluttbehandling

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
2 Utvalg for plan og byggesak	30.11.2022	107/22
3 Formannskapet	06.12.2022	236/22
4 Kommunestyret	13.12.2022	111/22

Formannskapet har behandlet saken i møte 06.12.2022 sak 236/22

Innstilling

1. Asker kommune vedtar forslag til detaljregulering for fortau i Østskogveien, som vist på plankart og bestemmelser datert 15.11.2022 i henhold til plan- og bygningsloven § 12-12.

Behandling

Tonje Lavik (FrP) tok opp spørsmålet om egen habilitet, grunnet svogerskap til part i saken. Lavik fratrådte, og Tore A. Larsen tok sete. Lavik ble enstemmig ansett som inhabil.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Elisabeth Holter-Schøyen (V) fremmet følgende protokolltilførsel, tidligere fremmet i formannskapet av Holter-Schøyen og i utvalg for plan og byggesak av Gro Buttingsrud:

«Denne representant stemmer i tråd med kommunedirektørens innstilling med en kommentar om at Venstre ønsker at man finner en løsning der den lille, private veistubben som berører 4 oppsittere blir driftet av kommunen eller på annen måte uten ytterligere ulempe for oppsitterne. I en byggesak ønsker vi at det sees på tekniske løsninger (herunder kostnad) som medfører at det kan bli mulig at kommunen drifter også denne veistubben på like fot som resten av Østskogveien.»

Protokolltilførselen fikk tilslutning fra: Ole Jacob Johansen (FrP), Jan Fredrik Eriksen (FrP), Trude Nygaard Evensen (A), Oddvar Igland (Sp), Inger Johanne Aaby (Sp).

Vedtak

1. Asker kommune vedtar forslag til detaljregulering for fortau i Østskogveien, som vist på plankart og bestemmelser datert 15.11.2022 i henhold til plan- og bygningsloven § 12-12.

[Lagre vedtak]

112/22 Forslag til gebyrregulativ 2023 for saker etter plan- og bygningsloven med mer – sluttbehandling

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Formannskapet	06.12.2022	237/22
2 Kommunestyret	13.12.2022	112/22

Formannskapet har behandlet saken i møte 06.12.2022 sak 237/22

Innstilling

1. Forslag til ny gebyrforskrift 2023 for plansaker, byggesaksbehandling, eierseksjonering og oppmåling vedtas.

Behandling

Håvard Vestgren (H) fremmet følgende alternative forslag, på vegne av alle partier:

1. *Gebyrregulativet for 2022 videreføres, justert for deflator (3,7 %).*
2. *Kommunestyret ber kommunedirektøren arrangere et formannskapsseminar i april/mai om selvkost- og selvkostprinsipper innenfor saker etter plan- og bygningsloven. Dette i forkant av fremleggelsen av forslag til gebyrregulativ for 2024.*
3. *Som en del av kunnskapsgrunnlaget for seminaret utarbeides det tidsstudier for behandling av saker innenfor de ulike gebyrområder og det arbeides med en forenkling av regulativet.*

Tonje Lavik (FrP) fremmet følgende forslag til endring i reglementet:

For tiltak som kan gjennomføres uten krav om ansvarsrett:

- *Bruksendring fra tilleggsdel til hoveddel innenfor en bruksenhet – 1 M*
- *Tiltak inntil 15 m² – 1 M*
- *Tiltak 16-50 m² – 2 M*
- *Tiltak 51 – 70 m² – 3 M*

Tiltak med krav om ansvarsrett:

- *0-15 m² – 1 M*
- *16-50 m² – 2 M*
- *51 – 70 m² – 4 M*
- *Midlertidig brukstillatelse – 3 M*

Laviks forslag fikk 3 stemmer (FrP), og falt.

Fellesforslaget ble deretter enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. *Gebyrregulativet for 2022 videreføres, justert for deflator (3,7 %).*
2. *Kommunestyret ber kommunedirektøren arrangere et formannskapsseminar i april/mai om selvkost- og selvkostprinsipper innenfor saker etter plan- og bygningsloven. Dette i forkant av fremleggelsen av forslag til gebyrregulativ for 2024.*
3. *Som en del av kunnskapsgrunnlaget for seminaret utarbeides det tidsstudier for behandling av saker innenfor de ulike gebyrområder og det arbeides med en forenkling av regulativet.*

[Lagre vedtak]

113/22 Gebyr og brukerbetalinger 2023

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Formannskapet	22.11.2022	231/22
2 Kommunestyret	13.12.2022	113/22

Formannskapet har behandlet saken i møte 22.11.2022 sak 231/22

Innstilling

1. Gebyrer og brukerbetalinger for 2023 vedtas i henhold til vedlegg «Gebyrer og brukerbetalinger for Asker kommune – prisliste for 2023».
2. Som hovedregel legges deflator til grunn for justering av priser som vedtas administrativt.
3. Nye gebyrer og brukerbetalinger gjøres gjeldende fra 1. januar 2023, eller i henhold til iverksettelsesdato fastsatt i forskrift.

Behandling

Hanne Lisa Matt (MDG) fremmet følgende forslag:

Parkeringsavgifter økes med 15% i 2023. Utvikling av parkeringsavgifter deretter skal minst følge deflator.

Ole Jacob Johansen (FrP) fremmet følgende forslag:

Gebyrer og brukerbetalinger fryses på dagens nivå inntil videre, justert for deflator, og i det minste frem til revidering.

Elisabeth Holter-Schøyen (V) fremmet følgende forslag til tillegg i punkt 1, på vegne av V,Sp,A,FrP:

... prisliste for 2023, med unntak av gebyrer for husholdningsavfall. Her bes kommunedirektøren fremme egen sak til første møte i hovedutvalg for samfunnstjenester og kommunestyre i 2023.

Johansens forslag fikk 3 stemmer (FrP), og falt.

Matts forslag fikk 6 stemmer (MDG), og falt.

Innstillingens punkt 1, med Holter-Schøyens forslag til tillegg, ble enstemmig vedtatt.

Innstillingens punkter 2 og 3 ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Gebyrer og brukerbetalinger for 2023 vedtas i henhold til vedlegg «Gebyrer og brukerbetalinger for Asker kommune – prisliste for 2023», med unntak av gebyrer for husholdningsavfall. Her bes kommunedirektøren fremme egen sak til første møte i hovedutvalg for samfunnstjenester og kommunestyre i 2023.
2. Som hovedregel legges deflator til grunn for justering av priser som vedtas administrativt.
3. Nye gebyrer og brukerbetalinger gjøres gjeldende fra 1. januar 2023, eller i henhold til iverksettelsesdato fastsatt i forskrift.

[Lagre vedtak]

114/22 Tilleggsinnstilling til Handlingsprogram 2023-2026

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Formannskapet	22.11.2022	230/22
2 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	24.11.2022	26/22
3 Eldrerådet	24.11.2022	28/22
4 Ungdomsrådet	24.11.2022	50/22
5 Kommunestyret	13.12.2022	114/22

Formannskapet har behandlet saken i møte 22.11.2022 sak 230/22

Innstilling

1. Handlingsprogram 2023-2026

De føringer og premisser som fremgår av kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2023-2026 legges til grunn for kommunens aktiviteter og tjenesteproduksjon i planperioden, med de endringer som fremgår av tilleggsinnstillingen.

2. Driftsrammer

Driftsbudsjettet for 2023 vedtas som vist i kommunedirektørens forslag vedlegg «§ 5-4 Bevilgningsoversikter – drift (1A)», med de endringer som fremgår av tilleggsinnstillingen.

2.1 Bevilgningsoversikt tjenesteområder

Netto bevilgning per tjenesteområde vedtas som vist i kommunedirektørens forslag vedlegg «§ 5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)», med de endringer som fremgår av tilleggsinnstillingen.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å fordele midler fra overordnet ansvar, herunder statlige tilskudd og lønnsreserven, til de enkelte tjenesteområdene.

2.2 Økonomisk oversikt etter art

Driftsbudsjettet for 2022 vedtas som vist i kommunedirektørens forslag «5-6 Økonomisk oversikt etter art - drift (3)», med de endringer som fremgår av tilleggsinnstillingen.

3. Investeringsrammer

Investeringsbudsjettet for 2023 vedtas som i vist i kommunedirektørens forslag vedlegg «§ 5-5 Bevilgningsoversikter – investering (2A)» og «§ 5-5 Bevilgningsoversikter – investering (2B)», med de endringer som fremgår av tilleggsinnstillingen.

4. Skatt

Skatt på inntekt og formue for 2023 utskrives etter den maksimalsats Stortinget fastsetter.

5. Lån

For 2023 gis fullmakt til følgende låneopptak:

- a. Lån til finansiering av egne investeringer, inntil 824 mill. kroner.
- b. Startlån fra Husbanken til videre utlån, inntil 300 mill. kroner.

- c. Likviditetslån, inntil 250 mill. kroner.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å godkjenne lånevilkår for ovennevnte lånerammer.

6. Gebyrer, avgifter og brukerbetalinger

Gebyrer, avgifter og brukerbetalinger for kommunale tjenester vedtas særskilt i egen sak som behandles samtidig med tilleggsinnstillingen.

7. Strakstiltak for strømsparing

Strakstiltak for strømsparing vedtas i henhold til beskrivelse i tilleggsinnstillingen.

8. Økt lånegaranti

Asker kommune garanterer med selvskyldnerkausjon for lån som Norges Cykleforbunds kompetansesenter AS (NCK) tar opp til bygging av velodrom.

- Garantien er stilt for KLP Banken AS
- Kausjonen gjelder for lånets hovedstol, maksimalt 165 millioner kroner, med tillegg av 10 prosent av til enhver tid gjeldende hovedstol til dekning av eventuelle påløpte renter og kostnader. Det maksimale beløpet som det kausjoneres for er 181,5 mill. kroner som reduseres i takt med nedbetalingen på lånet.
- Kausjonsansvaret gjelder fra 1. oktober 2020 og opphører 1. oktober 2058 med tillegg av 2 år.
- Asker kommune etablerer pant i NCKs eiendom. Manglende panteetablering vil ikke ha betydning for gyldigheten av denne kausjonen overfor långiver.
- Vedtaket må godkjennes av departementet etter kommuneloven § 14-19.
- Vedtaket erstatter tidligere vedtak om lånegaranti.

9. Formannskapet (Kommunestyret) ber om en ny sak med eventuelt forslag til revidering av handlingsprogrammet i februar/mars 2023 når foreløpig årsresultatet for Asker kommune foreligger, og konsekvensene av vedtatt statsbudsjett er vurdert. Dette også da det er behov for ytterligere kunnskap om konsekvensene av de utsettelse, omstillinger og prioriteringer som gjøres i tilleggsinnstillingen til HP 2023-2026.

Behandling

Ivar Granum (A) tok opp følgende forslag til endringer, tidligere fremmet i formannskapet:

Forslag til endring driftsbudsjett, A:					
	2023	2024	2025	2026	Utfyllende tiltaksbeskrivelse
Administrasjon og ledelse					
Reversering effektivisering og omstilling	0	0	0	0	
Finansiering av tiltak	0	0	0	0	
Netto endring Administrasjon og ledelse	0	0	0	0	
Oppvekst					
Sommerjobb ungdom	1 000	1 000	1 000	1 000	Økt tilskudd til hele kommunen
Pilot skolepsykolog ungdomsskole	1 000	1 000	1 000	1 000	En skole
Programområde Grunnskole, reversere vedtak	2 500	2 500	2 500	2 500	Vedtak i Oppvekst, omstilling i tjenestetilbudet
Barne- og Familie tjenesten, herunder barnevern, reversere	6 500	6 500	6 500	6 500	Vedtak i Oppvekst, omstilling i tjenestetilbudet, spesifikt meningokokkvaksine til vgs. elever
Pedagogisk psykologisk tjeneste, reverseres	2 000	2 000	2 000	2 000	Vedtak i Oppvekst, omstilling i tjenestetilbudet
Reversering effektivisering og omstilling	0	0	0	0	
Netto endring Oppvekst	13 000	13 000	13 000	13 000	
Velferd					
Styrke hjemmetjenesten/ pårørendestøtte/velferds-teknologi	5 000	5 000	5 000	5 000	For å sikre at eldre kan bo hjemme lenger.
Øke grunnbemanning	5 000	5 000	5 000	5 000	Underbygge heltidsarbeidet
Utnytte handlingsrom med økte stillingsprosenter	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	Omfattes ikke av ansettelsesstopp
Styrke ambulante tjenester psykisk helse	2 000	2 000	2 000	2 000	Prioriteres unge, tillegg til statlige føringer
Tjenester til personer med funksjonsnedsettelse	1 000	1 000	1 000	1 000	
Barnets første 1000 dager	1 000	1 000	1 000	1 000	Statlig prosjekt, lokalt tilbud utover nasjonalt
Reversering effektivisering og omstilling	0	0	0	0	
Netto endring Velferd	4 000	4 000	4 000	4 000	

Samfunnstjenester					
Støtte til islegging lokale baner	1 000	1 000	1 000	1 000	
Universell utforming	1 000	1 000	1 000	1 000	Drift
Utbedring lokale baner	2 000	2 000	2 000	2 000	Muliggjøre isdrift sammen med frivilligheten
Beholde lyset på hele året på kommunale veier	200	200	200	200	Sikkerhetstiltak
Tiltak Oslofjorden	1 000	1 000	1 000	1 000	
Netto endring Samfunnstjenester	5 200	5 200	5 200	5 200	
Samfunnsutvikling					
Finansiering av tiltak	0	0	0	0	
Reversering effektivisering og omstilling	0	0	0	0	
Netto endring Samfunnsutvikling	0	0	0	0	
Medborgerskap					
Ungdomstilbud-klubber	1 000	1 000	1 000	1 000	Likt tilbud i hele kommunen
Kirkevakten (vedlikeholdsprogram)	1 000	1 000	1 000	1 000	Videreføre program for å sikre vedlikehold.
Økt stillingsprosent Kirkens Feltarbeid - Varmestue	300	300	300	300	Sikkerhetstiltak, ikke del av anbudsprosess
Bekjempe uønskede arter til lands og til vanns	1 000	1 000	1 000	1 000	
Fritidstilbud for ungdom, paraidrett	1 000	1 000	1 000	1 000	
Reversering effektivisering og omstilling	0	0	0	0	
Netto endring Medborgerskap	4 300	4 300	4 300	4 300	
Tjenesteovergripende/ Overordnet					
Redusert omorganisering og effektivisering	0	15 000	15 000	15 000	
Økt skatteinngang	0	-41 510	-25 600	-25 600	
Redusert Netto DR		0	-15 000	-15 000	
Finansiert fra disposisjonsfond	-32 500	-4 958	-4 320	-3 284	
Finansiering av tiltak, låneopptak	6 000	4 968	3 420	2 384	Renter og avdrag
Netto endring Tjenesteovergripende/ Overordnet	-26 500	-26 500	-26 500	-26 500	
Netto endring	0	0	0	0	

Forslag til endring investeringsbudsjett, A:					
	2023	2024	2025	2026	Utfyllende tiltaksbeskrivelse
Administrasjon og ledelse					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring administrasjon og ledelse	0	0	0	0	
Oppvekst					
Barnehage -kapasitetsøkning Borgen	3 000				
Barnehage - utvidelse Røyken	2 000	50 000	48 000		
Netto endring Oppvekst	5 000	50 000	48 000	0	
Velferd					
Personer med funksjonsnedsettelser omsorgsboliger 2026	2 000	2 000	16 000	19 600	
Personer med funksjonsnedsettelser omsorgsboliger 2028		1 000	1 000	20 000	
Psykisk helse og rus omsorgsboliger 2028		1 000	1 000	20 000	
Netto endring Velferd	2 000	4 000	18 000	59 600	
Samfunnstjenester					
Brannstasjon Hurum	33 900	50 000	4 900		
Aktivitetsparker med apparater		2 000	2 000	2 000	
Opparbeidelse ridentier		1 000	1 000	1 000	Unngå konflikt mellom brukere.
Samferdsel - gang- og sykkelbro Nesøya	16 600	5 200			
Samferdsel - trafiksikringstiltak Røyken	5 000	15 000	14 600		
Badebrygge Tofte	0	4 000	4 000	0	4mill fra tidligere Hurumbudsjett
Netto endring Samfunnstjenester	55 500	77 200	26 500	3 000	
Samfunnsutvikling					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring Samfunnsutvikling	0	0	0	0	
Medborgerskap					
Nytt krematorium i Asker	0	2 000	0	0	Planleggingsmidler
Tofte innbyggertorg, antikvarisk rehab Tofte Samfunnshus	25 000				
Netto endring Medborgerskap	25 000	2 000	0	0	

Tjenesteovergripende/ Overordnet					
Salg av eiendom	-546000				
Nedjustering av låneopptak	281 000				
Overført ubundet investeringsfond	258 994				
Finansiering EK fra disposisjonsfond	-40 747	-66 600	-46 250	-31 300	50% egenfinansiering av investering
Finansiering av tiltak, låneopptak	-40 747	-66 600	-46 250	-31 300	Lån med 8% renter og avdrag - se drift
Videreutlån, økt ramme	100 000	100 000	100 000	100 000	Startlån - økt ramme
Bruk av videreutlån, økt ramme	-100000	-100000	-100000	-100000	Startlån - økt ramme
Avdrag på videreutlån	8 000	8 000	8 000	8 000	Startlån - økt ramme
Mottatt avdrag på videreutlån	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	Startlån - økt ramme
Netto endring Tjenesteovergripende/ Overordnet	-87 500	-133200	-92 500	-62 600	
Netto endring	0	0	0	0	

Hanne Lisa Matt (MDG) tok opp følgende forslag til endringer, tidligere fremmet i formannskapet:

Forslag til endring driftsbudsjett, MDG:					
	2023	2024	2025	2026	Utfyllende tiltaksbeskrivelse
Administrasjon og ledelse					
Innsparer driftskostnader pga redusert investeringsomfang	-6 101	-806	-181	-14	
Lavere politikerlønninger	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000	
Økt utnyttelse av eksisterende lokaler og bygg	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	Digitaliserings gevinst/ mindre fysiske møter etc
Antatt levetid for digitalt utstyr økes	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	
Netto endring Administrasjon og ledelse	-40 101	-34 806	-34 181	-34 014	
Oppvekst					
Koordinator/drift skolehager/natur i BH og skole	1 000	1 000	1 000	1 000	I samarbeid med frivilligheten og gårdsbruk

100% dekning helsesykepleiere ut perioden	5 000	5 000	5 000	5 000	
Netto endring Oppvekst	6 000	6 000	6 000	6 000	
Velferd					
Hjemmehjelp	3 000	3 000	3 000	3 000	Reversering av kutt TI
Livsglede for eldre, gradvis sertifisering av alle boliger med heldøgnsomsorg	200	200	200	200	
Sykling uten alder medlemskap	8	8	8	8	Medlemskap for kommuner over 50.000 innbyggere
Ernæringsfysiolog	1 000	1 000	1 000	1 000	Reversering av kutt TI
Leve hele livet temaplan iverksettes	1 000	1 000	1 000	1 000	Reversering av kutt TI
Netto endring Velferd	5 208	5 208	5 208	5 208	
Samfunnsutvikling					
Effektiv og enhetlig plan- og byggesaksbehandling - miljøprosjekt og styrking av byggesaks-området	2 000	2 000	2 000	2 000	
Netto endring Samfunnsutvikling	2 000	2 000	2 000	2 000	
Samfunnstjenester					
Kartlegging av naturtyper som kan og bør restaureres	250	250	250	250	
Styrket kapasitet og kompetanse på klima, miljø, vannkvalitet, grønne anskaffelser, naturforvaltning, restaurering av natur, økosystem tjenester og sykkel/gange	2 000	2 000	2 000	2 000	
Renhold på Risenga idrettspark	-2 800	-2 800	-2 800	-2 800	
Effektivisering 5% FDV-kostnader	-205	-706	-1 100	-1 350	
Økte parkeringsavgifter i Asker sentrum	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	
Dyrevelferdsplan/ Søkepott for org som arbeider med vanskjøttede dyr /ID-merking	300	300	300	300	
Bekjempelse av svartlista arter	1 000	1 000	1 000	1 000	Løpende pott
Standarden for vedlikehold av kommunale uteområder harmoniseres.	10 000	10 000	10 000	10 000	

Netto endring Samfunnstjenester	8 295	7 794	7 400	7 150	
Medborgerskap					
Parkeringsavgift på parkeringskjeller under ny ishall økt avgift (ikke 2 timer gratis i starten)	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	
Driftsmidler Gleinåsen skipark	100	100	100	100	
Netto endring Medborgerskap	-900	-900	-900	-900	
Netto endring	-19 498	-14 704	-14 473	-14 556	*
*Handlingsregelen tilsier at driftsresultat bør ligge på minimum 3 % til 4 %. Positivt resultat etter justerte gebyrer bes brukt til å bedre DR					

Forslag til endring investeringsbudsjett, MDG:					
	2023	2024	2025	2026	Utfyllende tiltaksbeskrivelse
Administrasjon og ledelse					
Gjenbruk og ombruk/ second hand IKT	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000	
Netto endring Administrasjon og ledelse	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000	
Oppvekst					
Skolehager	250	250	250	250	Etableres i samarbeid med frivilligheten og gårdsbruk
Utvide Borgen barnehage	3 000				Reversering av kutt i TI
Utvide Solvang skole		4 000	4 000	53 000	Reversering av kutt i TI
Netto endring Oppvekst	3 250	4 250	4 250	53 250	
Velferd					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring Velferd	0	0	0	0	
Samfunnsutvikling					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring Samfunnsutvikling	0	0	0	0	
Samfunnstjenester					
Samferdsel - utbedring kommunale veier og parkeringsplasser		-5 000	-5 000	-5 000	

Restaurering av natur	1 000	1 000	1 000	1 000	
Idrett mellomromprosjekt Risenga skyves til 2024	-25 400	0	25 400	0	Sykkel og gange prioriteres
Oppfølging Handling mot klimaendringer	10 000	15 000	15 000	15 000	Løpende finansiering av tiltak
Enøk satsing økes med 1 mill årlig til energiltak i bygg	1 000	1 000	1 000	1 000	
Oppfølging sykkelstrategi	15 000	15 000	15 000	15 000	inkluderer reversering av kutt fra tilleggsinnstilling
Sykkelbro Nesøya bygges	16 600	5 200			
Velodrom finansieres ikke	-51 400				
Reversering av kutt på klima, turveier og friområder	8 625	8 625	8 625		
Hurum brannstasjon bygges med en kostnadsramme av 76 millioner kroner	0	0	0	-13 700	Finansieringstakt må utredes
Netto endring Samfunnstjenester	-24 575	40 825	61 025	13 300	
Medborgerskap					
Kirke - ny gravlund på Åstad					Tas ut av langtids HP og Kommuneplan - matjord
Kirke - kirkelige investeringer kuttes	-3 500	-3 500	-3 500	-3 500	
Koordineringspott idrettsbygg	-3 000	-2 000	-2 000	-3 000	
Reversering av kutt på kultur (samlet)	8 000	8 000	8 000	8 000	Kutt på koordineringspott kulturarener, kulturminnebygg, inventar til kulturlokaler, kulturskolen (instrumenter og utstyr) og kunst i offentlige rom
Netto endring Medborgerskap	1 500	2 500	2 500	1 500	
Ikke allokert					
Antatt levetid for digitalt utstyr økes	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	Økt antatt levetid har en enorm miljøgevinst og minsker forbruk.

Kostnadskontroll og effektivisering av investeringsbudsjett 2% i 2023, 3% i 2024 og 2025, 4% i 2026. Dette bør ikke gå utover bærekraft	-27 860	-35 010	-44 790	-42 280	Kommunedirektøren bes om å komme tilbake med helhetlig forslag til effektiviserings- og innsparingstiltak i enkeltprosjektene som i minst mulig grad rammer inngåtte forpliktelser, primærtjenester eller miljø.
Skatteinngang er høyere enn forventet	-20 000	0	0	0	
Utbytte fra Vardar - høyere forventning	-8 000				
Netto endring Ikke allokert	-75 860	-55 010	-64 790	-62 280	
Netto endring INVESTERING	-101 685	-13 435	-3 015	-230	-118 365
Sparte driftsmidler pga lavere investering/lånekostander	-6 101	-806	-181	-14	6 %
Netto endring DRIFT (hentet fra foregående side)	-19 498	-14 704	-14 473	-14 556	

Tonje Lavik (FrP) tok opp følgende forslag til endringer, tidligere fremmet i formannskapet:

Forslag til endring driftsbudsjett, FrP:					
	2023	2024	2025	2026	Utfyllende tiltaksbeskrivelse
Administrasjon og ledelse					
Utbyttekrav - Askerhalvøya eiendom AS	-3 000	0	0	0	Øke fra 9 mill. til 12 mill.
Utbyttekrav - Hurum Energi	-1 500	0	0	0	Økes fra 5,5 mill. til 7 mill.
Effektivisering	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100	Øke fra 0,3 til 0,6
Program - Bærekraftige Asker	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	Prosjektet kuttes
Netto endring Administrasjon og ledelse	-6 600	-2 100	-2 100	-2 100	
Oppvekst					
Ekstern granskning av mobbesaker i kommunen	5 000	0	0	0	

Kommunalt mobbeombud	2 000	2 000	2 000	2 000	
Effektivisering	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	Øke fra 0,3
Netto endring Oppvekst	5 000	0	0	0	
Velferd					
Ekstra nattsykepleier Bråset	1 800	1 800	1 800	1 800	
Effektivisering	-6 800	-6 800	-6 800	-6 800	Fra 0,3 til 0,6
Psykiatrisk sykepleier i hjemmetjenesten	1 500	1 500	1 500	1 500	Øremerket til hjemmetjenesten
Netto endring Velferd	-3 500	-3 500	-3 500	-3 500	
Samfunnsutvikling					
Effektivisering	-400	-400	-400	-400	Fra 0,3 til 0,6
Styrking av næringsbudsjettet	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	Utredning om eventuell oppstart av studier innenfor sirkulærøkonomi og bærekraft kuttes
Netto endring Samfunnsutvikling	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400	
Samfunnstjenester					
Piggdekkaksjon for nye vintersyklister	-150	-150	-150	-150	
Sykle til jobben-kampanje	-70	-70	-70	-70	
Tilskudd til kjøp av tøybleier	-40	-40	-40	-40	
Fratrekk i renovasjonsgebyr - hjemmekompostering	-140	-140	-140	-140	
Lading av elbiler i boligselskap	-600	-600	-600	-600	
Gratis energirådgivning og støtteordning	-750	-750	-750	-750	
Elsparkesykler	-2 700	-2 700	-2 700	-2 700	Den årlige kostnaden for drift av elsparkesykler i kommunen legges ned.
Kostnadsfri levering av avfall	6 000	6 000	6 000	6 000	På kommunens anlegg (Follestad og Yggeset). Reduksjon av gebyr ved innlevering.
Effektivisering	-2 700	-2 700	-2 700	-2 700	Fra 0,3 til 0,6
Netto endring Samfunnstjenester	-1 150	-1 150	-1 150	-1 150	
Medborgerskap					
Opplevelsesbasert turisme	-250	0	0	0	Mulighetsstudie temaplan for fysisk

					aktivitet, idrett og friluftsliv
Omstilling og effektivisering - innbyggertorg	-500	-500	-500	-500	Ytterligere effektivisering
Omstilling og effektivisering - kultur og kirke	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	Ytterligere effektivisering
Omstilling og effektivisering - medborgerskap		-500	-500	-500	Ytterligere effektivisering
Effektivisering	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100	Øke fra 0,3 til 0,6
Netto endring Medborgerskap	-3 350	-3 600	-3 600	-3 600	
Netto endring	-11 000	-11 750	-11 750	-11 750	

Forslag til endring investeringsbudsjett, FrP:					
	2023	2024	2025	2026	Utfyllende tiltaksbeskrivelse
Administrasjon og ledelse					
Salg av varige driftsmidler	-80 000	0	0	0	Økes fra 40 mill. til 120 mill. i 2023 (salg av eiendom)
Netto endring Administrasjon og ledelse	-80 000	0	0	0	
Oppvekst					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring Oppvekst	0	0	0	0	
Velferd					
Oppskalering av prosjektet av låven på Nedre Sem	-40 000	0	0	0	Økt ramme for prosjektet kuttes, og det legges opp til prosjektering innenfor tidligere ramme - justert med kostnads økning for materiell o.l.
Netto endring Velferd	-40 000	0	0	0	
Samfunnsutvikling					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring Samfunnsutvikling	0	0	0	0	
Samfunnstjenester					
Mellomromsprosjektet, Risenga (s.132)	-10 000	0	0	0	Nedskaleres fra 25 mill. til 15 mill.
Utbedring av kommunale veier	10 000	0	0	0	Øker fra 18,6 mill. til 28,6 mill.
Klimatiltak	-1 250	-1 250	-1 250	-1 250	

Klimatiltak - mobilitet rettet mot Askersamfunnet	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	
Rehabilitering av vann og avløpsnett	20 000	2 000	2 000	2 000	Økes fra 232 mill. til 252 mill. i 2023, og til 235 mill. hvert år deretter
Netto endring Samfunnstjenester	16 750	-1 250	-1 250	-1 250	
Medborgerskap					
Kunst i offentlige rom	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	Kuttes i sin helhet
Netto endring Medborgerskap	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	
Netto endring	-104 250	-2 250	-2 250	-2 250	

Anders Nordmo (SV) tok opp følgende forslag til endringer, tidligere fremmet i formannskapet:

Fellesforslag til endring driftsbudsjett, SV og Rødt					
	2023	2024	2025	2026	Utfyllende tiltaksbeskrivelse
Administrasjon og ledelse					
Tiltaket Omstilling og effektivisering fjernes	3 400	3 400	3 400	3 400	
Redusert folkevalgtgodtgjøring	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000	"B" settes til 80% av stortingsreps lønn
Netto endring Administrasjon og ledelse	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600	
Oppvekst					
Tiltaket Omstilling og effektivisering fjernes	11 200	11 200	11 200	11 200	
Økning ikke-digitalt undervisningsmateriale 1. til 3.trinn	5 100	5 100	5 100	5 100	
Netto endring Oppvekst	16 300	16 300	16 300	16 300	
Velferd					
Tiltaket Omstilling og effektivisering fjernes	9 600	9 600	9 600	9 600	
Økt grunnbemanning i institusjoner og hjemmetjeneste	50 000	50 000	50 000	50 000	
Redusert vikarbruk	-50000	-50000	-50000	-50000	
Psykisk helse og rus - ambulante tjenester	2 125	2 125	2 125	2 125	
Netto endring Velferd	11 725	11 725	11 725	11 725	
Samfunnsutvikling					
Tiltaket Omstilling og effektivisering fjernes	500	500	500	500	

Netto endring Samfunnsutvikling	500	500	500	500	
Samfunnstjenester					
Tiltaket Omstilling og effektivisering fjernes	3 800	3 800	3 800	3 800	
Opprettholde islegginga på Risenga	400	400	400	400	
Opprettholde temperaturen i badene	250	250	250	250	
Netto endring Samfunnstjenester	4 450	4 450	4 450	4 450	
Medborgerskap					
Tiltaket Omstilling og effektivisering fjernes	1 500	1 500	1 500	1 500	
Netto endring Medborgerskap	1 500	1 500	1 500	1 500	
Redusere avsetning til fond/netto driftsresultat 0,65 %	-31875	-31875	-31875	-31875	
Netto endring	0	0	0	0	

Forslag til endring investeringsbudsjett, SV og Rødt					
	2023	2024	2025	2026	Utfyllende tiltaksbeskrivelse
Administrasjon og ledelse					
Kutt i digital satsning i skolen fra 1. til 3. trinn	-5 100	-5 100	-5 100	-5 100	Det er innarbeidet 5,1 mill.kroner i drift
Netto endring Administrasjon og ledelse	-5 100	-5 100	-5 100	-5 100	
Oppvekst					
Sekkepost Inventar og utstyr oppvekst	2 500	2 500	2 500	2 500	
Netto endring Oppvekst	2 500	2 500	2 500	2 500	
Velferd					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring Velferd	0	0	0	0	
Samfunnsutvikling					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring Samfunnsutvikling	0	0	0	0	
Samfunnstjenester					
Sekkepost klimatiltak	1 000	1 000	1 000	1 000	
Sekkepost Universell utforming	850	850	850	850	

Netto endring Samfunnstjenester	1 850	1 850	1 850	1 850	
Medborgerskap					
Sekkepost Kulturskolen-instrumenter og utstyr	500	500	500	500	
Sekkepost Koordineringspott anlegg og friluftsliv	250	250	250	250	
Netto endring Medborgerskap	750	750	750	750	
Netto endring	0	0	0	0	

Det ble fremmet til sammen 53 verbalforslag:

Verbalforslag 1 – 12 ble fremmet av H,Sp,V,KrF

Verbalforslag 13 – 21 ble fremmet av A

Verbalforslag 22 – 25 ble fremmet av MDG

Verbalforslag 26 – 36 ble fremmet av FrP

Verbalforslag 27 – 43 ble fremmet av SV

Verbalforslag 44 – 51+53 ble fremmet av R

Verbalforslag 52 ble fremmet av H,Sp,V,KrF,A

Matt (MDG) tok opp følgende forslag til vedtakspunkter, tidligere fremmet i formannskapet:

- 1) *Bekjempelse av fremmede arter 1 mill kr i 2023. Finansieres ved lavere politikerlønninger.*
- 2) *Kartlegging av naturtyper som kan restaureres, og midler til restaurering av forringet, viktig natur og vassdrag 2 mill i 2023. Finansieres ved antatt økt utbytte fra Vardar*
- 3) *Kutt på området klima reverseres, til sammen 5,625 mill i 2023. Finansieres ved redusert investering Velodrom*
- 4) *Kutt på turveier og friområder reverseres 3 mill i 2023. Finansieres ved redusert investering Velodrom*
- 5) *Borgen barnehage utvides som planlagt. Finansiering ved redusert investering Velodrom*
- 6) *Kutt på oppfølging av sykkelstrategi reverseres 7,5 mill i 2023. Finansieres ved å ta fra samferdsel kommunal vei og parkering*
- 7) *Kutt på koordineringspott kulturarenaer, inventar til kulturlokaler og kulturskolen (instrumenter og utstyr) reverseres til sammen 4 mill i 2023. Finansieres ved å ta fra koordineringspott idrett.*

VOTERING

Matts forslag, punktene 1 – 7, fikk alle 6 stemmer (MDG), og falt.

SV/Rs budsjettforslag fikk 4 stemmer (SV,R), og falt.

FrPs budsjettforslag fikk 3 stemmer (FrP), og falt.

MDGs budsjettforslag fikk 6 stemmer (MDG), og falt.

As budsjettforslag fikk 9 stemmer (A), og falt.

Innstillingens punkt 9 ble enstemmig vedtatt.

Innstillingens punkter 1 - 8 ble vedtatt, mot 22 stemmer (A,SV,R,MDG,FrP)

Felles verbalforslag H,SP,V,KrF:

1.	Årlig Arbeidsmiljøpris i Asker kommune Ledere og ansatte i Asker kommune har vært gjennom en krevende periode med kommunesammenslåing og korona. Det står respekt av hvordan alle har klart å håndtere disse utfordringer og samtidig levert gode tjenester til innbyggerne. Fremtidens utfordringer med flere eldre og færre i yrkesaktiv alder stiller kommunen overfor nye utfordringer når det gjelder tilgang på tilstrekkelig og kompetent arbeidskraft (HP 2023-2026 s.180). Det er derfor av stor betydning å både rekruttere og ikke minst beholde dyktige ansatte. Vi foreslår derfor at det opprettes en årlig arbeidsmiljøpris for å oppmuntre og belønne gode resultater på det enkelte arbeidsted som har klart å skape gode arbeidsmiljøer, og som kan være en inspirasjon for andre og videreutvikle Asker kommune som en god arbeidsgiver. Kommunedirektøren bes om i løpet av 2023 å utvikle gode parametere for utdeling av en slik pris. Varig lavt eller redusert sykefravær bør være et av parameterne. <u>Votering:</u> Vedtatt, mot 7 stemmer (MDG,R)
2.	Sommeraktiviteter for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Asker kommune arrangerer og legger til rette sommeraktiviteter for barn og unge i kommunene. Det er tydelige tilbakemeldinger fra brukerråd og pårørende til personer med nedsatt funksjonsevne et behov for sommeraktiviteter tilpasset denne gruppen. Vi ber kommunedirektøren fremme en sak hvor det utredes hvordan vi kan få et tilpasset sommerferietilbud til personer med nedsatt funksjonsevne. Her kan man også se til arbeidet i oppgaveutvalget for Skogsborg. <u>Votering:</u> Vedtatt, mot 6 stemmer (MDG).
3.	Aktive lokalsamfunn

	Det norske samfunnet hviler på tre bein – det frivillige, det private og det offentlige. Aktive lokalsamfunn er et prosjekt der idrettslaget tar initiativ til en styrket samhandling med det offentlige generelt og skoleverket spesielt, om barn og unges trygge og aktive oppvekst. Det skal være et samlende initiativ preget av en raus og inkluderende holdning overfor andre frivillige organisasjoner og bygge på et felles mål om å bidra til livslang aktivitetsglede på tvers av generasjoner. I kommunedirektørens forslag til HP 2023-2026 står det følgende: Aktive lokalsamfunn er en samarbeidsmodell mellom idretten og kommunen som videreføres. Målet er å styrke tilhørigheten og fellesskapet i lokalsamfunnet, og sørge for trygge og aktive oppvekstvilkår. Ved å forankre konseptet Aktive lokalsamfunn ytterligere vil vi i enda større grad kunne forebygge og legge til rette for tilhørighet, meningsfylte aktiviteter og god folkehelse. I fjor fremmet vi verbalforslag om at seniorer, 60+, burde omfattes i arbeidet med konseptet Aktive lokalsamfunn. Dette bør det fortsatt jobbes videre med, både som en del av innsatstrappen i Temaplan Leve hele livet, men også som en helhetlig folkehelseinnsats. Kommunedirektøren bes fremme sak til Hovedutvalg medborgerskap i løpet av første halvår 2023, som viser hvordan Asker kan jobbe enda mer strategisk og med forutsigbare rammer for Aktive lokalsamfunn. Vi ser for oss en helhetlig plan, der ambisjonene om å realisere samarbeid og partnerskap mellom kommune, frivillighet og næringsliv kommer tydelig frem. <u>Votering:</u> Vedtatt, mot 6 stemmer (MDG).
4.	Boligstrategi for unge Asker skal være en attraktiv kommune for mennesker i alle aldre og livssituasjoner. Mange unge fra Asker ønsker å bosette seg i kommunen, men opplever at boligprisene gjør det vanskelig å etablere seg her. Vi skal bygge et Asker for fremtiden, og en bærekraftig boligpolitikk for neste generasjon er viktig for å skape et mangfoldig, rikt og levende lokalsamfunn. Kommunedirektøren bes utrede tiltak for å tilrettelegge for unge voksne mellom 20-35 år som ønsker å bosette seg i Asker kommune. Tiltaksplanen bør inneholde konkrete verktøy for å gjøre det attraktivt og mulig for unge å velge Asker som sin fremtidige bostedskommune. <u>Votering:</u> Enstemmig vedtatt.
5.	Lavterskeltilbud til unge mellom 13 og 20 år Temaplanen «Mestre hele livet» viser at mange unge i Asker mellom 13 og 20 år har psykisk uhelse. En av fem ungdomsskoleelever i Asker sliter med ensomhetsfølelse, og 17% faller ut av videregående, i gamle Hurum hele 27%. Økende krav til formelle kvalifikasjoner i arbeidslivet gjør at mange av dem som faller ut av videregående ikke kommer i arbeid. Asker har mange tilbud til denne gruppen unge. Likevel viser kunnskapsgrunnlaget til «Mestring hele Livet» at tilbudet ikke når alle. Bærum kirkelige fellesråd har i 12 år i samarbeid med Bærum kommune drevet et lavterskel samtaletilbud til unge med utfordringer av psykisk og/eller eksistensiell art. Det kan være belastninger på grunn av relasjonsbrudd i familien, brutte seksuelle grenser, rus, ensomhet, mobbing vold, omsorgssvikt, overgrep, selvskading og selvmordstanker. Tilbudet gis av ungdomsdiakoner med sosialfaglig grunnutdanning samt mastergrad i diakoni. Det er livssynsåpent og har kort ventetid. 13-20 i Bærum samarbeider med skolene, helsesykepleiere, Politiet, Barnevernet, butikkentre, Nokas, menighetene, BUP, Ungdomstjenesten, Utekontakten, med flere. Dette samarbeidet har vist seg også å være kriminalitetsforebyggende. 13-20 arbeiderne har

	taushetsplikt, men har melde- og avvergeplikt om alvorlige forhold kan skade ungdommens eller andres liv og helse. 13-20 tilbyr oppfølging etter endt behandling i spesialisthelsetjenesten og styrker på den måten de kommunale tilbudene. Ungdom fra Asker ønsker å benytte tilbudet i Bærum, men det er ikke alltid kapasitet. Kommunedirektøren bes vurdere behovet for etablering av et 13-20 arbeid i Asker. <u>Votering:</u> Vedtatt, mot 6 stemmer (MDG).
6.	Tofte samfunnshus I forbindelse med at formannskapet 01.03.22 behandlet sak om videreutvikling og etablering av innbyggertorg, ble det fattet følgende vedtak: «Kommunedirektøren legger i løpet av 1. halvår 2022 fram sak om finansiering av antikvarisk rehabilitering av Tofte samfunnshus for innarbeiding i handlingsprogrammet for gjennomføring i 2023.» Saken kom til behandling i formannskapet allerede 29. mars og det ble da fattet følgende vedtak: «1. Det gjennomføres et forprosjekt for antikvarisk rehabilitering av Tofte samfunnshus i 2022. 1,5 mill. til forprosjektet innarbeides i 1. tertialrapport 2022. Forprosjektet legges frem til politisk behandling.» «2. Antikvarisk rehabilitering av Tofte samfunnshus gjennomføres i 2023. Planlagt oppstart for rehabiliteringen er 1. kvartal 2023. Det avsettes nødvendige midler til rehabiliteringen, som framkommer gjennom forprosjektet i handlingsprogrammet for 2023.» Antikvarisk rehabilitering av Tofte samfunnshus er første steg på veien til et fullverdig innbyggertorg på Tofte. Det er derfor viktig at forprosjektet gjennomføres som planlagt, slik at selve rehabiliteringen kan gjennomføres som planlagt dersom revideringen av handlingsprogrammet i februar/mars 2023 gir grunnlag for dette. Forprosjekt for antikvarisk rehabilitering av Tofte samfunnshus gjennomføres i tråd med tidligere vedtak og legges frem for politisk behandling i 1. kvartal 2023, jfr. formannskapets vedtak i sak 70/22. <u>Votering:</u> Vedtatt, mot 6 stemmer (MDG).
7.	Fordeling og drift av vannflater, stupetårn, halltid og andre ressurser i Asker-badene Et sterkere samarbeid mellom kommunen og frivilligheten står sentralt i kommuneplanens samfunnsdel og følges opp i flere av de vedtatte temaplanene. Mye er på gang, men det er et stort potensial for videreutvikling på dette området. I sak 54/22 om fremtidig organisering av badene i Asker kommune, behandlet av kommunestyret 14.06.22 skriver kommunedirektøren blant annet følgende (uthevet tekst): <i>2.8 Organisatorisk sak om utredning av badene i Asker kommune</i> <i>Kommunedirektøren mener det er viktig å få frem at denne saken er en organisatorisk sak om organisering av badene og at en fordeling og drift av vannflater, stupetårn, halltid og andre ressurser samt priser og prissatser ikke er med i denne utredningen og saksfremstilling. En sak om fordeling og drift av vannflater, stupetårn, halltid og andre ressurser samt priser og prissatser må utredes som egen sak dersom dette skulle vise seg å</i>

	<i>være aktuelt.</i> Etter vår vurdering er det absolutt aktuelt å utrede dette nærmere. Vi er blant annet kjent med at Asker svømmeklubb er interessert i å overta ansvaret for driften av vannflaten i Holmen svømmehall. Vi ser at dette kan være fordelaktig, både med tanke på aktivitet og økonomi, for kommunen, klubben og innbyggerne. Dette skyldes ikke minst at klubben kan utnytte synergiene mellom klubbdrift og halldrift. En modell tilsvarende den Bærum og Oslo benytter for sine lokale svømmeklubber bør vurderes nærmere. Med en slik modell gir ikke kommunen slipp på kontrollen med hvordan hallen drives. Kommunen vil fortsatt fastsette betingelsene for bruk og ytelseskravene for hallen. Kommunedirektøren bes om å igangsette en utredning om fordeling og drift av vannflater, stupetårn, halltid og andre ressurser samt priser og prissatser. <u>Votering:</u> Vedtatt, mot 4 stemmer (SV,R).
8.	Skolesvømming Asker svømmeklubb leverte svømmeopplæring til 2. klassene i gamle Asker kommune og avtale om dette er også videreført i ny Asker kommune for noen av skolene i Asker nord. Ifølge svømmeklubben har tilbakemeldingene fra de respektive skolene vært svært gode. Opplæringen leveres i henhold til kravene i opplæringsloven, med basis i Norges Svømmeforbunds opplegg for svømmeopplæring. Inntektene fra denne opplæringen går i sin helhet til å finansiere klubbens sportslige og idrettslige aktiviteter. Asker svømmeklubb og svømmegruppa i ROS har signalisert ovenfor tjenesteområde Medborgerskap at klubbene i fellesskap ønsker og mener å ha evne og kapasitet til å levere slik opplæring i langt større omfang enn hittil. Formannskapet vedtok kriterier for valg av fremtidig modell for skolesvømming 22.06.21. Kommunedirektøren bes om å gå i dialog med Asker svømmeklubb og svømmegruppa i ROS om en mulig samarbeidsavtale om skolesvømming, basert på tidligere vedtatte kriterier. Eventuell fremforhandlet avtale søkes lagt fram for politisk behandling innen utgangen av 2. kvartal 2023. <u>Votering:</u> Vedtatt, mot 4 stemmer (SV,R).
9.	Bedre busstilbud i hele Asker Samferdsel er en av Askers største utfordringer. I rushtid er det køer på flere av våre lokale veier. Transport er også en av de største kildene til klimagassutslipp i kommunen. Vi ønsker å skape et samfunn hvor det blir mindre kø, skoleveiene blir tryggere, støyen blir mindre og klimautslippene går ned. Et bedret kollektivtilbud er det viktigste tiltaket for å nå disse målene. Bussen transporterer suverent flest kollektivreisende i Asker. Kombinert med tog- og hurtigbåttilbudet, har mange et godt kollektivtilbud. Men tilbudet må bli bedre i hele kommunen. Vi vil ha økt frekvens, bedre fremkommelighet og nye traseer/ruter som binder kommunen bedre sammen. For å få enda flere til å benytte hurtigbåttilbudet, må vi ikke bare få flere avganger og flere anløpssteder for båten – vi må også gjøre det enkelt for folk å komme seg til og fra båtanløpene. Da trenger vi enda flere matebusser og fra flere steder enn i dag. Kollektivtilbudet styres av fylkeskommunen, men det er Asker som kjenner egne utfordringer og dermed også muligheter best.

	Det er viktig at Asker fortsetter det viktige arbeidet med å påvirke fylket for å få til bedre løsninger. Kanskje er det tiltak kommunen også kan se på selv, slik vi forsøkte da vi satte av midler til matebusser til hurtigbåten fra infrastrukturfondet – men som dessverre korona satte en stopper for. Kommunestyret ber kommunedirektøren fremme en sak for hovedutvalg for samfunnstjenester og formannskap som foreslår hvordan Asker kommune konkret kan jobbe videre som pådriver for å få et bedre busstilbud i hele kommunen. Det være seg matebusser til/fra tog og båt fra aktuelle steder i kommunen, bestillertjeneste der kundegrunnlaget er for lite til å etablere faste ruter, og ikke minst et tverrgående tilbud som binder tettstedene og kollektivknutepunktene våre sammen. <u>Votering:</u> Enstemmig vedtatt.
10.	Bærekraftig idrett Idretten er den største frivillige barne- og ungdomsbevegelsen i Asker. Idrettens visjon er idrettsglede for alle. For å oppnå dette må vi jobbe for en inkluderende, sunn og grønn idrett. På den måten vil idretten bidra positivt til de tre områdene innenfor bærekraftsarbeidet: klima og miljø, sosiale forhold og forretningsstyring. Frivilligheten er - og vil i økende grad være - viktige bidragsytere i det grønne skiftet. Frivillighetens kraft er stor og kan i enda større grad være en aktiv aktør - såfremt frivilligheten selv vil! Idretten i Asker viser proaktivitet og gjennom Askeridrettens bærekraftsprogram viser idretten at den har målsettinger innen alle tre dimensjoner av bærekraftsarbeidet. Kommunedirektøren bes fremme sak til hovedutvalg for samfunnstjenester og hovedutvalg for medborgerskap i løpet av 1. halvår 2023 som viser hvordan kommunen kan understøtte Askeridrettens initiativ for å bidra til en bærekraftig utvikling i lokalsamfunnet. Spesielt med tanke på klimaklok idrett. <u>Votering:</u> Vedtatt, mot 3 stemmer (FrP).
11.	Velkommen til Asker! Asker får hvert år mange nye innbyggere, både fra andre kommuner og fra utlandet. I 2022 var det mange innflyttere fra Ukraina (om lag 300), og trolig blir det et høyt antall som skal bosettes også i 2023. Vi ønsker at nye innbyggere skal føle seg velkommen og delta og engasjere seg i lokalsamfunnet. For særlig arbeidsinnvandrere og flyktninger kan det ta lang tid å få et nettverk i sin nye kommune. I tillegg til språkbarrierer og manglende tilknytning til arbeidsliv, kan det skyldes manglende kjennskap til lag og foreninger, eller manglende anledninger til å komme i kontakt med disse. Konsekvensen er at hverdagsintegreringen som handler om å skape tillit, tilhørighet og deltakelse tar lengre tid, og sjansen for utenforskap øker. Asker har mye som kan gi nye innbyggere en varm velkomst og legge til rette for tidlig inkludering. Vi har mange inkluderende arbeidsgivere, et rikholdig foreningsliv, bredt kulturtilbud og mange fine naturområder og arenaer for idrett og friluftsliv. I tillegg til kommunens introduksjonsprogram for flyktninger, bidrar både NAV og flere lag og foreninger til inkludering av nye innbyggere. Kanskje kan det likevel være grupper av nye innbyggere som kan gis en bedre velkomst og introduksjon til Asker, som kan gi en raskere tilgang til nettverk og skape tidlig deltakelse i lokalsamfunnet.

	Kommunedirektøren bes avholde en tematime for kommunestyret hvor dagens arbeid med velkomst og inkludering av nye innbyggere presenteres, og eventuelle alternative tilnærminger som andre kommuner har. Dette knyttes til det generelle inkluderingsarbeidet for ulike grupper innflyttere, herunder hvordan bosetting og inkludering av flyktninger fra Ukraina fungerer og er planlagt i 2023. <u>Votering:</u> Enstemmig vedtatt.
12.	Høringsinnspill/medvirkning. Hvordan når man ut til de planer og saker skal gjelde for. Tillit er en forutsetning for et godt lokaldemokrati. Undersøkelser viser at innbyggerne har høy tillit til lokale folkevalgte, og folkevalgte institusjoner. Likevel kan lokaldemokratiet bli bedre. Innbyggerne er opptatt av muligheten til å påvirke lokalpolitikken, men ikke like fornøyd med muligheten til å påvirke i saker som engasjerer dem. Å invitere innbyggerne til å delta i prosesser og inkludere deres innspill i forskjellige planer er en måte å forankre resultatet også ute blant folk. Dette kan skape en eierskapsfølelse, og skaper mer forståelse rundt politiske prosesser og utviklingen i kommunen. Asker kommune sender ofte saker ut på høring. Det er stor variasjon i hvor mye innspill vi får, gjerne ut fra hvordan det inviteres. Folkemøter om større saker skaper stort engasjement. Kommuneplanens arealdel er et godt eksempel, med over 700 innkomne høringsinnspill. Men ofte opplever vi få eller ingen høringssvar. Da er det betimelig å spørre: når vi frem til de saken gjelder? Bruker vi riktige kanaler? Finnes det andre måter å invitere innbyggerne til dialog/medvirkning på? Er det andre kommuner som kan være til inspirasjon i måten å gjøre dette på? Kommunedirektøren bes fremlegge sak til Hovedutvalg for medborgerskap og formannskapet som gjennomgår hvordan Asker jobber med høringer. Saken skal synliggjøre alternative/nye måter å gjøre høringer på – gjerne med eksempler fra andre kommuner. Saken bør oppsummere med forslag til forskjellige metoder som skal sikre at vi når frem og får viktige innspill fra de vi ønsker å nå. <u>Votering:</u> Enstemmig vedtatt.

Verbalforslag fra A:

13.	Digitale læringsmidler Asker kommune har en del felleslisenser til digitale læringsmidler som alle skoler kan nytte. Men det er også en del læringsverktøy som skolene må velge selv. Her må skolene velge mellom alternativer fra for eksempel Aschehoug, Gyldendal og Skolestudio. Den enkelte skoler må bruke en del egeninnsats på å sette seg inn i hva de ulike verktøyene dekker, og gjøre valg med tanke på pris etc. I stedet bør skoleadministrasjonen sentralt velge digitale verktøy til alle skolene i Asker. Dette ville gitt kommunen en bedre mulighet til å forhandle om pris, vært mer effektivt med tanke på bruk av ressurser til undervisningstjenester i Asker kommune sett under ett og sikret elever ved ulike skoler i Asker et mer ensartet tilbud. Forslag til vedtak: Kommunedirektøren vurderer om Asker kommune skal velge digitale verktøy til alle skolene sentralt. <u>Votering:</u>
-----	--

	Oversendes, uten realitetsvotering.
14.	Internvikarer undervisning i grunnskolen og SFO Det oppleves generelt vanskelig for mange skoler å få tak i vikarer ved behov, dette gjelder både i grunnskolen og SFO. Det er oftest heller ikke tilgjengelige vikarer å få tak i via den felles internvikartjenesten i Asker. Det bør derfor satses aktivt rekruttering til felles internvikartjeneste til undervisningstjenester og SFO i Asker kommune. Internvikaren bør være delt slik at det er vikarer i nord, og vikarer i sør. Det er viktig å få tak i vikarer som bor nær arbeidssstedet. Forslag til vedtak: Kommunedirektøren vurderer tiltak for å fremme rekruttering til internvikaren, og dessuten hvordan man best kan fordele vikarer mellom Asker nor og Asker sør. <u>Votering:</u> Oversendes, uten realitetsvotering.
15.	Sikre våre elever tilgang på gratis sanitærprodukter Det bør være tilgang på sanitærprodukter på alle ungdomsskoler og videregående skoler i Asker kommune. Dette er innført i videregående skoler i hele Viken. Forslag til vedtak: Det tilbys gratis sanitærprodukter på alle Askers ungdomsskoler. <u>Votering:</u> Oversendes, uten realitetsvotering.
16.	Hurum Energi, en energileverandør Asker kommune er som de fleste norske kommuner avhengig av billig og tilgjengelig energi. Hvis vi også kunne produsere energi selv hadde det vært flott. Gjennom vårt heleide energiselskap Hurum Energi og det nyetablerte datterselskapet Campus Tofte bør det derfor også jobbes for at kommunen på sikt kan produsere egen fornybar energi. Både til eget forbruk og via Asker Nett levere grønn energi til kunder i andre deler av landet. Campus Tofte bør vurdere alle typer produksjon av fornybar energi i egen kommune, som solcelleproduksjon og vindmøllepark. Forslag til vedtak; Kommunedirektøren bes gå i dialog med styret i Hurum Energi for å be om en tilbakemelding om den økonomiske bærekraften i en slik satsning. <u>Votering:</u> Forslaget fikk 12 stemmer (A,SV), og falt.
17.	Energistandard kommunale bygg Bygningssektoren i Norge står for over 70 TWh forbruk av elektrisitet. Økt produksjon av fornybar energi gjennom solstrøm på bygg vil være et viktig bidrag til å øke strømproduksjonen i Norge. Bergvarmepumper (der bygg ikke kan knytte seg til fjernvarme) og energieffektivisering i bygg vil bidra til å redusere strømforbruket og bidra til at vi kan fase ut mer fossil energi. Asker kommune har en betydelig bygningsmasse – ca 200.000 m2. Når kommunen gjennomfører en offensiv satsing på disse tiltakene, blir kommunens bygg forbilder og kan bidra til å øke gjennomføringen av tilsvarende tiltak i privat sektor. Da Asker kommune solgte sine eierandeler i kraftproduksjonen ble midlene satt i energifondet. Investeringer i solstrøm, bergvarmepumper og energieffektivisering er lønnsomme tiltak som med stor sannsynlighet har avkastning på linje med dagens disponering av fondsmidlene. Dessuten vil Asker på denne måten bruke fondsmidlene aktivt som et bidrag i det grønne skiftet.

	Forslag til vedtak: Kommunedirektøren vurderer hvorvidt solstrøm, 25% økt energieffektivitet og bygg med bergvarmepumpe kan bli standard på alle kommunale bygg i Asker innen 2030. Sak fremmes for utvalg for samfunnstjenester. <u>Votering:</u> Oversendes, uten realitetsvotering.
18.	Rekruttering av kvalifisert personell til barnehager Tilstandsrapport for barnehagene i Asker for 2021-2022 viser at det er en stor utfordring for barnehagesektoren å rekruttere nok pedagoger med godkjent utdanning som barnehagelærere. Det er ikke ønskelig at barnehager driver på dispensasjon fordi man ikke har tilstrekkelig med førskolelærere. Ansatte som ikke har denne utdannelsen, bør oppfordres og gis mulighet til å ta utdannelsen. Forslag til vedtak: Kommunedirektøren legger frem sak for utvalg for oppvekst som gir oversikt over status og hvilke konkrete tiltak som er satt inn for å sikre rekruttering av nok kvalifisert personell til barnehagene i Asker, samt hvorvidt ansatte i barnehagene tilbys etter- og videreutdanning. <u>Votering:</u> Forslaget fikk 19 stemmer (A,SV,MDG,R), og falt.
19.	Søndagsåpent bibliotek: Asker bibliotek er en viktig arena for kunnskapsutveksling, opplevelse og samfunnsdebatt for mennesker i alle aldre. Her møtes folk på tvers av generasjoner og kulturell bakgrunn. I en tid hvor mange opplever store økonomiske utfordringer, så er det ekstra viktig å ha gratis sosiale møteplasser som også er åpne på søndagene. Mange, særlig eldre sliter med ensomhet i helgenene. Søndagsåpent bibliotek var et svært populært tilbud, og søndag var den best besøkte ukedagen på Asker bibliotek. Forslag til vedtak: Kommunedirektøren bes legge frem overfor utvalg for Medborgerskap en oversikt over mulige løsninger for å holde Asker bibliotek søndagsåpent med bemanning. <u>Votering:</u> Forslaget fikk 19 stemmer (A,SV,FrP,MDG+Gulowsen,Haugen), og falt.
20.	Demokratiwerkstedet på Utøya Vi sier det hvert år 22.juli. Vi sa det spesielt høyt og tydelig ved 10års markeringen etter 22.juli. Vi skal aldri glemme. Elevene som begynner i 10. klasse neste år, var fem år da terroren rammet. De har få, eller ingen minner om det som hendte. Sånn vil det være for kommende tiendeklassinger også. At vi aldri må glemme 22. juli 2011 handler om å sikre at generasjoner som vokser opp kjenner hendelsene og holdningene som lå bak terroren. Det var et angrep på de demokratiske organisasjonene Ap og AUF. Dermed var det også et angrep på det norske demokratiet. Ut ifra hva som skjedde og det arbeidet som er gjort på Utøya, er det de som skal stå for undervisningen der. Demokratiwerkstedet på Utøya tar imot hundrevis av skoleklasser hvert år. Siste kommune som tilbyr dette til sine elever er Drammen. Forslag til vedtak: Kommunedirektøren bes utrede muligheter og forslag til inndekning for at alle 10.-klassinger i Asker får et dagsbesøk med undervisningsopplegg på Utøya. <u>Votering:</u>

	Forslaget fikk 14 stemmer (A,SV,R,KrF), og falt.
21.	Eldre kraftverk Asker har en rekke eldre kraftverk som ikke lenger er i bruk. For en god oversikt, vises til siste utgivelse av Heggedalsposten. Imidlertid står flere av bygningene og forfaller, eksempelvis kraftstasjonen på Blakstad sykehus, som ligger rett ved tursti langs Askerelva. Slik blir en del av vår historie borte, samt at lokalområdet fremstår lite innbydende. Det bør derfor lages en oversikt over kraftverkene, deres eierforhold og tilstand. Forslag til vedtak: Historielagene i Asker kobles på, og inviteres til å lage en oversikt over tilstand og eierforhold til kraftverk i Asker kommune. De gis mulighet for å søke midler til utarbeidelse av oversikten fra kommunen. <u>Voting:</u> Enstemmig vedtatt.

Verbalforslag fra MDG:

22.	Sol sol sol Norge og Asker har et stort potensial for lokal energiproduksjon med solceller på eksisterende takflater. I en tid med energikrise, høye strømpriser og behov for å bedre energiberedskapen er solenergi en klar vinner. Asker kommune har høye og økende energikostnader og i dette budsjettet legges det strategier for strømsparing. Det er bra. Flere av akutt tiltakene rammer tilbudet til innbyggere og ansatte på en uheldig måte. Energisparing bør være en planlagt og langsiktig strategi. På studieturen til Brussel fikk formannskapet innblikk i EUs solstrategi. Innen 2028 blir det krav at alle eksisterende offentlige og næringsbygg over 250m² utnytter solenergi. Utnyttelse av solenergi på eksisterende og nye takflater er en lavt hengende frukt for å bidra til det grønne skiftet i Asker. Vår beredskap vil bedres, vår strømrkning vil reduseres og våre inntekter økes. Asker vil med dette være godt forberedt på å møte EUs solstrategi og dens krav. <i>Solstrategi i EU:</i> Nå: alle nye bygg klargjøres og utformes for optimal utnyttelse av solenergi <i>Solenergi:</i> 2027: Alle nye offentlige og næringsbygg over 250 m² 2028: Alle eksisterende offentlige og næringsbygg over 250 m² 2030: Alle nye boligbygg <u>Forslag</u> Asker kommune utarbeider en handlingsplan for solenergi. Som grunnlag for handlingsplanen må det utredes mulighet og potensiale for etablering av solceller ved alle kommunale bygg. Utredningen skal inkludere alle egnede flater (tak, vegg, skrotearealer mm), analysere forventet strømprduksjon og investeringskostnad. Utredningen kan også peke på flere/andre teknologier som kan gi lokal energiproduksjon ved kommunale bygg og anlegg. <u>Voting:</u> Forslaget fikk 19 stemmer (A,SV,R,MDG), og falt.
-----	---

23.	Energifond Asker Kommune har stor gjeld i tillegg til å ha store investeringer i finansmarkedet. Gjeldsgraden bryter med kommunens politisk vedtatte handlingsregel. Investeringene i finansmarkedet er i en størrelsesorden på 1,5 milliarder kroner. Askers portefølje av investeringer i inn- og utland omtales som «Energifondet» fordi fondets opprinnelse er fra salg av Askers Energiverk ved utgangen av forrige århundre. Tre aspekter er viktig i dag: 1 Investeringen er finansiert ved gjeld (ref. samlet gjeld som langt overskrider Energifondet), 2 Spekulasjon i finansmarkedet er ikke noe kommunen bør drive med 3 Fondet bringer uforutsigbarhet og risiko inn i kommunens økonomistyring. For mange representanter i dagens kommunestyre er Energifondet noe man nærmest «fikk på kjøpet» ved kommunesammenslåingen. Kommunestyret har ikke – etter kommunesammenslåingen - hatt en samlet vurdering av Energifondets begrunnelse og fremtid. Altså en avveining mellom «lønnsomhet» og risiko. Energifondet har vært en god investering for Asker kommune. Vet vi om det vil fortsette å være en god investering i fremtiden? <u>Forslag:</u> Kommunestyret ber Kommunedirektøren å legge frem en sak med vurderinger av Energifondets fremtid. <u>Votering:</u> Forslaget fikk 10 stemmer (MDG,SV,R), og falt.
24.	Sykkelinnsats Det er en trend at midler fra sykkelstrategien står ubrukt. <u>Forslag</u> Innsatsen for å bruke midler avsatt til sykkel økes. Kommunestyret får fremlagt en sak om prosjekter som fremmer sykling og øker trafikksikkerhet (f.eks. trygg sykkelparkering, en økt pott til piggdekk for førstegangs vintersyklister, utrede mulighet for å bruke private skogsbilveier til sykling mm.). Det bes om at innspill om tiltak for trafikksikkerhet fra skolene tas med inn i betraktning. <u>Votering:</u> Forslaget fikk 19 stemmer (A,SV,R,MDG), og falt.
25.	Demokrati Vi har i inneværende periode ikke hatt besøk av ungdom verken ved uformelle eller formelle møter. Kommunestyret og rådhuset er Askers demokratiske hjerte. Å bruke og utnytte denne ressursen til å bygge dialog og gi elever innsyn i hvor, hvordan og hvem som utøver makt lokalt er en verdi i seg selv. <u>Forslag</u> KS inviterer samtlige barneskoleelever til et besøk på rådhuset en gang i løpet av barneskolen <u>Votering:</u> Forslaget fikk 19 stemmer (A,R,MDG,FrP), og falt.

Verbalforslag fra FrP:

26.	Fremtidig behandling av budsjett og handlingsplan Kommunedirektøren bes sørge for at alle tabeller og råtall fordelt på tiltak og virksomheter er tilgjengelig for kommunestyrets medlemmer fra og med budsjettbehandlingen i 2023. <u>Votering:</u> Forslaget fikk 22 stemmer (FrP,A,SV,R,MDG), og falt.
27.	Konkurransetsetting Kommunestyret ber om at det fremlegges en sak som redegjør for områder egnet for konkurranseutsetting, for å sikre mest mulig effektiv tjenesteproduksjon og best mulig tjenester til innbyggerne. <u>Votering:</u> Forslaget fikk 3 stemmer (FrP), og falt.
28.	Forsøk med valgfri sidemålsskarakter Kommunestyret ber kommunedirektøren komme tilbake til kommunestyret med en sak om hvordan Asker kan være en forsøkskommune for valgfri sidemålsskarakter i skolen. <u>Votering:</u> Forslaget fikk 3 stemmer (FrP), og falt.
29.	Rullerende barnehageopptak Kommunestyret ber om at det etableres rullerende barnehageopptak i Asker kommune. <u>Votering:</u> Forslaget fikk 12 stemmer (FrP,R,SV,MDG÷Knatten), og falt.
30.	Mobbeombud Kommunestyret ber om at det fremlegges en sak for å sikre oppstart og etablering av et lokalt mobbeombud i kommunen. <u>Votering:</u> Forslaget fikk 8 stemmer (FrP,MDG÷Gulowsen), og falt.
31.	Mobbesaker i kommunen Kommunestyret ber om at det igangsettes en ekstern granskning av mobbesaker i Asker kommune, hvordan de har blitt fulgt opp, og hva som er grunnen til at skolene bryter aktivitetsplikten gang på gang. <u>Votering:</u> Forslaget fikk 6 stemmer (FrP,SV), og falt.
32.	Omprioritering av midler – barnevern Kommunestyret ber kommunedirektøren komme tilbake til kommunestyret med en sak om omdisponering av 10 millioner fra kjøp av institusjonsplasser til forebyggende tiltak i hjemmet. Kommunedirektøren bes også om å redegjøre for hvordan dette fungerer i dag. <u>Votering:</u>

	Forslaget fikk 4 stemmer (FrP,R), og falt.
33.	Leie og tilgjengelighet av ishaller på vår og sommer Kommunestyret ber kommunedirektøren sørge for at en av ishallene i kommunen har is på vår og sommer, slik at Asker Kunstløpsklubb har mulighet til å leie hallen til sine camper på denne årstiden til ordinær arrangementsleie, slik som de har gjort tidligere år. Dette er viktig for å sikre bredde i idrettstilbudet i kommunen. Hvilken hall som skal ha is avgjøres basert på rasjonell drift. <u>Votering:</u> Forslaget fikk 3 stemmer (FrP), og falt.
34.	EC-play som lavterskeltilbud Kommunestyret ber kommunedirektøren sikre at lavterskel kulturtilbud for barn og unge i skolealder, slik som EC-play, tilrettelegges for og dekkes innenfor eksisterende ramme. <u>Votering:</u> Forslaget fikk 6 stemmer (FrP,SV), og falt.
35.	Selvkostkalkyle for selvkostområdene Kommunestyret ber kommunedirektøren legge frem en detaljert selvkostkalkyle for alle selvkostområder, som sikrer en forklaring på kalkylen som ligger til grunn for gebyrnivået. Dette gjelder både vann og avløp, samt byggesaker. Kommunestyret ber kommunedirektøren i saken redegjøre for hvilke prisbaner disse nevnte gebyrene får de neste 10 årene med planlagte investeringer. <u>Votering:</u> Forslaget fikk 16 stemmer (FrP,A,SV,R), og falt.
36.	Klimaregnskap og klimabudsjett med kost/nytte-vurderinger Kommunestyret ber kommunedirektøren legge frem et klimaregnskap med en kost/nytte-vurdering av identifiserbare og konkrete klimatiltak og klimatilpasninger både på investering og drift for inneværende år, og en oversikt over planlagte tiltak for budsjettåret 2023. Samfunnsøkonomiske betraktninger bør ligge til grunn for å vurdere alle klimatiltak, for et best mulig beslutningsgrunnlag, og eventuelle merkostnader må synliggjøres. <u>Votering:</u> Forslaget fikk 3 stemmer (FrP), og falt.

Verbalforslag fra SV:

37.	Brukervennlighet Kommunedirektøren inviterer til et møte med representanter for utvalgene og brukerorganisasjoner der kommunen som brukermotpart skal være tema. Tilgjengelighet for innbyggere til kommunens sentralbord, og kommunens bistand til innringere, må ha et spesielt fokus. <u>Votering:</u> Forslaget fikk 16 stemmer (A,SV,R,FrP), og falt.
-----	---

38.	Rødbysætra aktivitetssenter Kommunedirektøren går i dialog med eiere av Rødbysætra aktivitetssenter om innlemming av institusjonen i kommunens organisasjon. Rødbysætra har vært mye brukt av tidligere og nåværende kommuner som trenger styrking av tiltak for barn med særlige behov, og institusjonen kan vise til gode resultater. Her har Asker kommune en god mulighet for å utvide sitt tilbud innenfor faste og forsvarlige faglige rammer. <u>Votering:</u> Forslaget fikk 13 stemmer (A,SV,R), og falt.
39.	Eiendomsskatt I 2022 har mer 90 % av landets kommuner en eller annen form for eiendomsskatt, og mer enn 65% av kommunene har eiendomsskatt på boliger i hele kommunen. For å realisere visjonen om en bærekraftig kommune, bør Asker kommune også innføre eiendomsskatt. De utfordringene vi står ovenfor med usikkerheten i kommunens inntektsgrunnlag og økende krav til sosial trygghet, aktualiserer behovet mer nå enn noen gang før. Kommunestyret ber kommunedirektøren i løpet av første halvår 2023 foreta en beregning av hva eiendomsskatt med en innretning lik den i Oslo kommune kan ha å si for kommuneøkonomien i Asker. <u>Votering:</u> Forslaget fikk 4 stemmer (SV,R), og falt.
40.	Kongsdelene kirkegård Kirkegården ble stengt for kistebegravelser i 2007, med unntak for enker og enkemenn som allerede har fått sine ektefeller gravlagt der. Inntil da hadde kirkegården vært i drift siden ca. 1905. Besøkende til kirkegården rapporterer om dårlig fremkommelighet når de besøker familiens graver, på grunn av overvannsproblemet. Kommunestyret ber kommunedirektøren utrede tiltak for rehabilitering av kirkegården, i det minste slik at besøkende kan ferdes på fast og trygg grunn. <u>Votering:</u> Oversendes, uten realitetsvotering.
41.	Ambulerende audiograf Kommunen trenger å styrke kompetansen og kapasiteten innen hørselsomsorg. Hjemmebesøk av audiograf for diagnostisering, og veiledning til brukere og pårørende og habiliteringsteam, er viktige oppgaver som kommunen bør få ressurser til å utføre i regi av temaplanen Leve hele livet. Kommunedirektøren utarbeider forslag til hvordan behovet kan imøtekommes. <u>Votering:</u> Oversendes, uten realitetsvotering.
42.	Oppfølging temaplan Leve hele livet. Også i Asker viser demografiframskrivninger et økende antall eldre innbyggere. Hovedgrebene for å møte denne utfordringen er å legge til rette for at eldre greier seg i egen bolig så lenge som mulig. Gode sosiale arenaer er viktig i denne sammenhengen, seniortilbud på innbyggertorgene

	en viktig del av dette. Midler til denne satsingen er foreslått strøket i tilleggssinnstillingen. Kommunedirektøren legger fram en sak for kommunestyret med forslag til hvordan intensjonen om å bidra til at eldre kan bo i egen bolig lengst mulig kan innfris, fortrinnsvis med den opprinnelig foreslåtte finansieringen. <u>Votering:</u> Forslaget fikk 15 stemmer (A,SV,FrP), og falt.
43.	Kommunalisering av kjerneoppgaver Asker kommune har som prinsipp at tjenestene ytes i egen regi, underlagt kommunedirektørens ansvar og myndighet, med direkte folkevalgt kontroll og styring. Kommunedirektøren bes legge fram en sak for kommunestyret som viser praktiske og økonomiske konsekvenser av en kommunalisering av Risenga bo -og omsorgssenter og Vestre Nes omsorgsbolig. <u>Votering:</u> Forslaget fikk 15 stemmer (A,SV,R,MDG(Gulowsen+Haugen), og falt.

Verbalforslag fra R:

44.	FNs bærekraftsmål Kommunestyre ber kommunedirektøren innen 1/11-23 om å legge frem for politisk behandling forslag til strategier og delmål for de resterende 11 av FNs bærekraftsmål. <u>Votering:</u> Forslaget fikk 19 stemmer (A,SV,R,MDG), og falt.
45.	Eiendomsskatt Kommunestyre ber kommunedirektøren innen september 2023 om å utrede eiendomsskatt med følgende kriterier: 1. Asker kommune innfører eiendomsskatt fra skatteåret 2024. 2. I henhold til § 8 C-1 bruker Asker kommune verdsetting av boliger ved bruk av formuesgrunnlaget. 3. Taksering av øvrige eiendommer (fritidsboliger og næringseiendom) gjennomføres i tråd med § 14 innen utgangen av september 2023, og tidligst mulig. Målet med takseringen er at taksten er nærmest mulig reell markedsverdi og altså høyest mulig innenfor lovens rammer for disse eiendommene. 4. Asker kommune setter den alminnelige skattesatsen for eiendomsskatten på næringseiendommer til 1 promille. Det er et mål at denne satsen skal økes årlig til den er 7 promille. 5. Asker kommune setter skattesatsen for boliger til 2 promille. Det er et mål at denne satsen økes årlig inntil 4 promille. 6. Asker kommune setter bunnfradraget til 4 500 000 kr. 7. Asker kommune setter av 5 000 000 kr til å ettergi hele eller deler av eiendomsskatten til husholdninger som har lav inntekt eller som av andre særskilte grunner har lav betalingsevne, i henhold til §28 i eiendomsskatteloven. Nærmere retningslinjer for dette vedtas av kommunestyret i egen sak i løpet av våren 2024.

	<u>Votering:</u> Forslaget fikk 4 stemmer (R,SV), og falt.
46.	Handel fra okkuperte områder Asker kommune skal gjennom sine anskaffelser støtte opp om internasjonale ordninger som tydelig merker produkter med opprinnelsesland. Asker kommune skal ikke kjøpe varer og tjenester som åpenbart kommer fra stater som okkuperer andre områder i strid med folkeretten. <u>Votering:</u> Forslaget fikk 19 stemmer (R,SV,A,MDG), og falt.
47.	Vurdering om drift i egen regi Før igangsetting av nye anbudsrunder skal kommunene gjøre en vurdering om tjenesten bør tas i egen regi, og fremme forslagene til politisk behandling. <u>Votering:</u> Forslaget fikk 19 stemmer (R,SV,A,MDG), og falt.
48.	Barnehager Nye barnehager i Asker skal driftes av kommunen selv, eller av ideelle aktører. <u>Votering:</u> Forslaget fikk 19 stemmer (R,SV,A,MDG), og falt.
49.	Leksefri skole Det igangsettes et pilotprosjekt med leksefri skole for 4 barneskoler og to ungdomskoler fra skoleåret 2023-24. Evaluering av effekten foretas etter 2 og 4 år. <u>Votering:</u> Forslaget fikk 14 stemmer (R,SV,MDG+Gulowsen, A+Granum/Olsen/Utne,Evensen), og falt.
50.	Tilgjengelighet til strandsona Som et ledd i arbeidet med å gjøre strandsonen mer tilgjengelig, bes kommunedirektøren gjøre en vurdering innen mai 2023 om de stengslene som hindrer fri ferdsel ved Nesbukta og Øvre Nes Båtforening bør og skal fjernes. <u>Votering:</u> Forslaget fikk 19 stemmer (R,SV,MDG,A), og falt.
51.	Kommunale boliger Kommunestyret ber om at kommunedirektøren innen 1/11- 2023 legger fram en vurdering av konsekvensene ved å redusere prisen for kommunale utleieboliger til 80% av gjengs leie. <u>Votering:</u> Forslaget fikk 10 stemmer (R,SV,MDG), og falt.
53.	Folkevalgtes godtgjøring Beregningsgrunnlaget (B) for folkevalgtgodtgjøringen skal fra 2023 ta utgangspunkt i en stortingsrepresentants godtgjøring, og ikke en statsrådslønn.

	<u>Votering:</u> Forslaget fikk 13 stemmer (R,SV,MDG,FrP), og falt.
--	---

Verbalforslag fra H,Sp,V,KrF,A:

52.	<i>Gratis meningokokkvaksine for elever i videregående skole</i> De siste årene har elever i videregående skole blitt tilbudt gratis meningokokkvaksine av Asker kommune. I forbindelse med sak 52/22 "Omstilling av tilbudet i oppvekst - utvidet redegjørelse" foreslo kommunedirektøren å innføre egenandel på meningokokkvaksine. Et flertall i oppvekstutvalget sluttet seg til dette. Bærum kommune har hittil hatt egenandel på meningokokkvaksine, men har vedtatt å fjerne denne med virkning fra 2023, med henvisning til at Asker kommune ikke har en slik egenandel. Med tanke på at ungdom fra Asker og Bærum går på de samme videregående skolene, er det ønskelig med en felles praksis knyttet til meningokokkvaksine. Kommunedirektøren bes legge fram sak for formannskapet snarest mulig om videreføring av etablert praksis om å tilby elever i videregående skole gratis meningokokkvaksine. <u>Votering:</u> Forslaget ble enstemmig vedtatt.
-----	---

Vedtak

1. Handlingsprogram 2023-2026

De føringer og premisser som fremgår av kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2023-2026 legges til grunn for kommunens aktiviteter og tjenesteproduksjon i planperioden, med de endringer som fremgår av tilleggsinnstillingen.

2. Driftsrammer

Driftsbudsjettet for 2023 vedtas som vist i kommunedirektørens forslag vedlegg «§ 5-4 Bevilgningsoversikter – drift (1A)», med de endringer som fremgår av tilleggsinnstillingen.

2.1 Bevilgningsoversikt tjenesteområder

Netto bevilgning per tjenesteområde vedtas som vist i kommunedirektørens forslag vedlegg «§ 5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)», med de endringer som fremgår av tilleggsinnstillingen.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å fordele midler fra overordnet ansvar, herunder statlige tilskudd og lønnsreserven, til de enkelte tjenesteområdene.

2.2 Økonomisk oversikt etter art

Driftsbudsjettet for 2022 vedtas som vist i kommunedirektørens forslag "5-6 Økonomisk oversikt etter art - drift (3)", med de endringer som fremgår av tilleggsinnstillingen.

3. Investeringsrammer

Investeringsbudsjettet for 2023 vedtas som i vist i kommunedirektørens forslag vedlegg «§ 5-5 Bevilgningsoversikter – investering (2A)» og «§ 5-5 Bevilgningsoversikter – investering (2B)», med de endringer som fremgår av tilleggsinnstillingen.

4. Skatt

Skatt på inntekt og formue for 2023 utskrives etter den maksimalsats Stortinget fastsetter.

5. Lån

For 2023 gis fullmakt til følgende låneopptak:

- a. Lån til finansiering av egne investeringer, inntil 824 mill. kroner.
- b. Startlån fra Husbanken til videre utlån, inntil 300 mill. kroner.
- c. Likviditetslån, inntil 250 mill. kroner.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å godkjenne lånevilkår for ovennevnte lånerammer.

6. Gebyrer, avgifter og brukerbetalinger

Gebyrer, avgifter og brukerbetalinger for kommunale tjenester vedtas særskilt i egen sak som behandles samtidig med tilleggsinnstillingen.

7. Strakstiltak for strømsparing

Strakstiltak for strømsparing vedtas i henhold til beskrivelse i tilleggsinnstillingen.

8. Økt lånegaranti

Asker kommune garanterer med selvskyldnerkausjon for lån som Norges Cykleforbunds kompetansesenter AS (NCK) tar opp til bygging av velodrom.

- Garantien er stilt for KLP Banken AS
- Kausjonen gjelder for lånets hovedstol, maksimalt 165 millioner kroner, med tillegg av 10 prosent av til enhver tid gjeldende hovedstol til dekning av eventuelle påløpte renter og kostnader. Det maksimale beløpet som det kausjonerer for er 181,5 mill. kroner som reduseres i takt med nedbetalingen på lånet.
- Kausjonsansvaret gjelder fra 1. oktober 2020 og opphører 1. oktober 2058 med tillegg av 2 år.
- Asker kommune etablerer pant i NCKs eiendom. Manglende panteetablering vil ikke ha betydning for gyldigheten av denne kausjonen overfor långiver.
- Vedtaket må godkjennes av departementet etter kommuneloven § 14-19.
- Vedtaket erstatter tidligere vedtak om lånegaranti.

9. Kommunestyret ber om en ny sak med eventuelt forslag til revidering av handlingsprogrammet i februar/mars 2023 når foreløpig årsresultatet for Asker kommune foreligger, og konsekvensene av vedtatt statsbudsjett er vurdert. Dette også da det er behov for ytterligere kunnskap om konsekvensene av de

utsettelse, omstillinger og prioriteringer som gjøres i tilleggssinnstillingen til HP 2023-2026.

10 a. **Årlig Arbeidsmiljøpris i Asker kommune**
(verbalforslag 1)

Kommunedirektøren bes om i løpet av 2023 å utvikle gode parametere for utdeling av en slik pris. Varig lavt eller redusert sykefravær bør være et av parameterne.

10 b. **Sommeraktiviteter for mennesker med nedsatt funksjonsevne**
(verbalforslag 2)

Kommunedirektøren fremmer en sak hvor det utredes hvordan vi kan få et tilpasset sommerferietilbud til personer med nedsatt funksjonsevne. Her kan man også se til arbeidet i oppgaveutvalget for Skogsborg.

10 c. **Aktive lokalsamfunn**
(verbalforslag 3)

Kommunedirektøren bes fremme sak til Hovedutvalg medborgerskap i løpet av første halvår 2023, som viser hvordan Asker kan jobbe enda mer strategisk og med forutsigbare rammer for Aktive lokalsamfunn. Vi ser for oss en helhetlig plan, der ambisjonene om å realisere samarbeid og partnerskap mellom kommune, frivillighet og næringsliv kommer tydelig frem.

10 d. **Boligstrategi for unge**
(verbalforslag 4)

Kommunedirektøren bes utrede tiltak for å tilrettelegge for unge voksne mellom 20-35 år som ønsker å bosette seg i Asker kommune. Tiltaksplanen bør inneholde konkrete verktøy for å gjøre det attraktivt og mulig for unge å velge Asker som sin fremtidige bostedskommune.

10 e. **Lavterskeltilbud til unge mellom 13 og 20 år**
(verbalforslag 5)

Kommunedirektøren bes vurdere behovet for etablering av et 13-20 arbeid (lavterskel samtaletilbud) i Asker.

10 f. **Tofte samfunnshus**
(verbalforslag 6)

Forprosjekt for antikvarisk rehabilitering av Tofte samfunnshus gjennomføres i tråd med tidligere vedtak og legges frem for politisk behandling i 1. kvartal 2023, jfr. formannskapetets vedtak i sak 70/22.

10 g. **Fordeling av drift av vannflater, stupetårn, halltid og andre ressurser i Asker-badene**

(verbalforslag 7)

Kommunedirektøren bes om å igangsette en utredning om fordeling og drift av vannflater, stupeårn, halltid og andre ressurser samt priser og prissatser.

10 h. **Skolesvømming**
(verbalforslag 8)

Kommunedirektøren bes om å gå i dialog med Asker svømmeklubb og svømmegruppa i ROS om en mulig samarbeidsavtale om skolesvømming, basert på tidligere vedtatte kriterier. Eventuell fremforhandlet avtale søkes lagt fram for politisk behandling innen utgangen av 2. kvartal 2023.

10 i. **Bedre busstilbud i hele Asker**
(verbalforslag 9)

Kommunestyret ber kommunedirektøren fremme en sak for hovedutvalg for samfunnstjenester og formannskap som foreslår hvordan Asker kommune konkret kan jobbe videre som pådriver for å få et bedre busstilbud i hele kommunen. Det være seg matebusser til/fra tog og båt fra aktuelle steder i kommunen, bestillertjeneste der kundegrunnlaget er for lite til å etablere faste ruter, og ikke minst et tverrgående tilbud som binder tettstedene og kollektivknutepunktene våre sammen.

10 j. **Bærekraftig idrett**
(verbalforslag 10)

Kommunedirektøren bes fremme sak til hovedutvalg for samfunnstjenester og hovedutvalg for medborgerskap i løpet av 1. halvår 2023 som viser hvordan kommunen kan understøtte Askeridrettens initiativ for å bidra til en bærekraftig utvikling i lokalsamfunnet. Spesielt med tanke på klimaklok idrett.

10 k. **Velkommen til Asker!**
(verbalforslag 11)

Kommunedirektøren bes avholde en tematime for kommunestyret hvor dagens arbeid med velkomst og inkludering av nye innbyggere presenteres, og eventuelle alternative tilnærminger som andre kommuner har. Dette knyttes til det generelle inkluderingsarbeidet for ulike grupper innflyttere, herunder hvordan bosetting og inkludering av flyktninger fra Ukraina fungerer og er planlagt i 2023.

10 l. **Høringsinnspill/medvirkning, Hvordan når man ut til de planer og saker skal gjelde for**
(verbalforslag 12)

Kommunedirektøren bes fremlegge sak til Hovedutvalg for medborgerskap og formannskapet som gjennomgår hvordan Asker jobber med høringer. Saken skal synliggjøre alternative/nye måter å gjøre høringer på – gjerne med

eksempler fra andre kommuner. Saken bør oppsummere med forslag til forskjellige metoder som skal sikre at vi når frem og får viktige innspill fra de vi ønsker å nå.

10 m. **Eldre kraftverk**
(verbalforslag 21)

Historielagene i Asker kobles på, og inviteres til å lage en oversikt over tilstand og eierforhold til kraftverk i Asker kommune. De gis mulighet for å søke midler til utarbeidelse av oversikten fra kommunen.

10 n. **Gratis meningokokkvaksine for elever i videregående skole**
(verbalforslag 52)

Kommunedirektøren bes legge fram sak for formannskapet snarest mulig om videreføring av etablert praksis om å tilby elever i videregående skole gratis meningokokkvaksine.

[Lagre vedtak]

Interpellasjoner

7/22 Interpellasjoner til kommunestyret 13. desember 2022

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Kommunestyret	13.12.2022	7/22

Behandling

Tonje Lavik (FrP) fremmet interpellasjon om mobbesaker i Askerskolen.

Ordfører besvarte interpellasjonen, og tok deretter opp til votering om saken skulle debatteres. Forslaget fikk 12 stemmer (SV,R,FrP,MDG÷Gulowsen/Knatten,Myklebust-A), og falt.

Oddvar Igland (Sp) fremmet interpellasjon om opprop til støtte for FNs forbud mot atomvåpen.

Ordfører besvarte interpellasjonen, og tok deretter opp til votering om saken skulle debatteres. Forslaget fikk 7 stemmer (Sp,SV,R), og falt.

Referatsaker

1.	Ordfører orienterte om uttalelse fra Vardars eierkommuner til Buskerudbenken på Stortinget i forbindelse med fremlagt skatteforslag.
2.	Siden forrige møte har ordfører mottatt og svart på følgende spørsmål: • Spørsmål fra Anne Høie Guettler (SV) om Kongsdelene kirkegård • Spørsmål fra Even Gulowsen (MDG) om Energifondet • Spørsmål fra Janne Grøttumsbråten (SV) om smitteverntiltak i helsetjenesten

Asker
kommune

Saksframlegg

Arkivsak
23/00123-1

Saksbehandler
Astrid Kristin Trøstheim

Behandles av
Kommunestyret

Møtedato
31.01.2023

Sak fra kontrollutvalget - Kontrollutvalgets årsplan for 2023

Ordførers forslag til vedtak:

1. Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsplan for 2023 til orientering.

1. Sammendrag og konklusjon

Kontrollutvalget utarbeider hvert år en årsplan. Planen angir hovedoppgavene for kontrollutvalgets arbeid, og inneholder en plan for hvordan utvalget ønsker å ivareta oppgavene sine. Planen inneholder også en oversikt over de områder som er prioritert og hvilke kontrollopgaver som vil stå i fokus.

Kontrollutvalget behandlet årsplan 2023 i utvalgets møte 12.12. 2022 sak 58/22.
Kontrollutvalget fattet følgende enstemmige vedtak:

1. Kontrollutvalget vedtar den foreslåtte årsplanen for 2023, med de endringer som fremkom i møtet.
2. Saken sendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsplan for 2023 til orientering.

Ordfører oversender saken til kommunestyret med forslag til vedtak i tråd med kontrollutvalgets innstilling.

Lene Conradi
Ordfører

Vedlegg:

Saksutskrift - Kontrollutvalgets årsplan for 2023
Kontrollutvalgets årsplan for 2023

SAKSUTSKRIFT

Arkivsak-dok. 21/00001-10
Saksbehandler Kjell Nordengen

Kontrollutvalgets årsplan for 2023

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Kontrollutvalget i Asker kommune	12.12.2022	58/22

Kontrollutvalget i Asker kommune har behandlet saken i møte 12.12.2022 sak 58/22

Møtebehandling

- Møtedato 11. april flyttes til 13. april.
- Oversikt over medlemmer korrigeres.
- Oversikt over bestilte eierskapskontroller korrigeres.

Votering

Vedtaket var enstemmig

Vedtak

1. Kontrollutvalget vedtar den foreslåtte årsplanen for 2023, med de endringer som fremkom i møtet.
2. Saken sendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
 - Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsplan for 2023 til orientering.

KONTROLLUTVALGETS ÅRSPLAN FOR 2023

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Kontrollutvalget vedtar den foreslåtte årsplanen for 2023.
2. Saken sendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
 - Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsplan for 2023 til orientering.

Vedlegg:

Forslag til kontrollutvalgets årsplan for 2023

Saksframstilling:

Kontrollutvalgets utarbeider hvert år en årsplan. Planen angir hovedoppgavene for kontrollutvalgets arbeid, og inneholder en plan for hvordan utvalget ønsker å ivareta oppgavene sine. Planen inneholder også en oversikt over de områder som er prioritert og hvilke kontrollopgaver som vil stå i fokus.

Sammen med reglementer/forskrifter, møtekalender og budsjett for kontrollarbeidet så utgjør årsplanen et viktig styringsdokument for utvalget.

Kontrollutvalget har mange oppgaver og virkemidler og årsplanen tar sikte på å gjenspeile dette ved å synliggjøre det totale kontrollarbeidet. I tillegg har utvalget en oversikt med saker til behandling i hvert møte, som viser planlagt gjennomføring i 2023. Denne vil bli oppdatert fortløpende og er tilgjengelig på sekretariatets hjemmeside www.vikus.no

Forslag til kontrollutvalgets årsplan for 2023 legges frem til behandling i denne saken. Det er lagt opp til at utvalget supplerer forslaget med de orienteringer, virksomhetsbesøk m.v. som man ser som viktige for utvalgets arbeid i 2023.

Kontrollutvalgets årsplan for 2023 vil bli oversendt kommunestyret til orientering.

RETT UTSKRIFT

DATO 21.desember 2022

Kjell Nordengen

Årsplan 2023

Kontrollutvalget i Asker kommune

Vedtatt i kontrollutvalget 12.12.2022, sak 58/22.

INNHOLDSFORTEGNELSE

Innledning	2
Kontrollutvalget i Asker kommune	2
Møteplan 2023	3
Kontrollutvalgets oppgaver i 2023	3
Generell kontroll med forvaltningen	3
Virksomhetsbesøk	3
Oppfølging av statlige tilsyn	4
Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon	4
Kontroll med økonomiforvaltningen (forenklet etterlevelseskontroll)	4
Gjennomføring av forvaltningsrevisjon	5
Gjennomføring av eierskapskontroller	5
Oppfølging av tidligere forvaltningsrevisjonsrapporter og eierskapskontroller	6
Budsjettforslag for kontrollarbeidet	6
Kommunestyre- og fylkestingsvalg 2023	6
Kontrollutvalgets rapportering	7
Øvrige oppgaver og aktiviteter	7

Innledning

Kontrollutvalgets utarbeider hvert år en årsplan. Planen angir hovedoppgavene for kontrollutvalgets arbeid, og inneholder en plan for hvordan utvalget ønsker å ivareta oppgavene sine. Planen inneholder også en oversikt over de områder som er prioritert og hvilke kontrollopgaver som vil stå i fokus.

Kommunene er samfunnets viktigste velferdsprodusenter og forvalter betydelige ressurser på vegne av innbyggerne. Omfanget av og bredden i den kommunale tjenesteproduksjonen medfører behov for utstrakt styring og kontroll. Egenkontrollen er et viktig element i det lokale folkestyret, og skal bidra til å styrke allmenhetens tillit til forvaltningen i tillegg til å bidra til at kommunen når de mål som er satt.

Kontrollutvalget er kommunestyrets redskap for å føre løpende kontroll med forvaltningen på kommunestyrets vegne. I samspillet mellom kommunestyret og kontrollutvalget er god dialog og informasjonsutveksling sentralt. For at utvalget skal være i stand til å fylle sin funksjon, er det avhengig av bistand og tjenester fra sekretariat, administrasjon og revisjon. Det er viktig å legge til rette for god og åpen dialog som skaper en gjensidig forståelse og klar ansvars- og oppgavefordeling mellom kontrollutvalget, sekretariatet, administrasjonen og revisjonen.

Kontrollutvalgets oppgaver er omfattende, og knytter seg både til kontroll med den kommunale forvaltningen og til kontroll med revisjonens arbeid og kommunale selskap. Dette innebærer å iverksette forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og andre undersøkelser i kommunen, samt påse at kommunens regnskap blir betryggende revidert. Kontrollutvalget har ikke myndighet til å fatte vedtak som binder forvaltningen, og kan heller ikke overprøve politiske prioriteringer som er foretatt av folkevalgte organer.

I hvert møte legger sekretariatet frem en oversikt med saker som skal behandles i møtene fremover. Oversikten vil bli oppdatert fortløpende, og er et viktig plandokument for kontrollutvalget. Her kan kommunedirektøren og revisor foruten publikum følge med på når sakene er planlagt behandlet.

Kontrollutvalget i Asker kommune

Kontrollutvalget i Asker kommune består av 7 medlemmer.

Medlemmer	Varamedlemmer
Børre Pettersen, leder	1. Erling Bergsaker
Kent Inge Ryen, nestleder	2. Hege Hjørund
Ole M. Rødby	3. Elin H. Kobro
Ellen Lysne	4. Jan Syrstad
Karin N. Moksness	

Nina Ekren Holmen	
Jan Petter Berntsen	

Møteplan 2023

Kontrollutvalget avholder i hovedsak åpne møter.

Kontrollutvalget har vedtatt følgende møteplan for 2023:

- Mandag 30. januar
- Mandag 6. mars
- Torsdag 13. april
- Mandag 8. mai
- Mandag 12. juni
- Mandag 4. september
- Mandag 9. oktober
- Mandag 13. november

Møtestart er kl. 16.00, og møtene blir normalt holdt på Asker rådhus.

Kontrollutvalgets oppgaver i 2023

Generell kontroll med forvaltningen

Den generelle kontrollen med forvaltningen gjennomføres i hovedsak gjennom orienteringer fra administrasjonen. Dersom det er konkrete saker utvalget ønsker orientering om innkalles rådmannen særskilt om disse.

Kontrollutvalget tar fortløpende stilling til orienteringer fra administrasjonen.

Henvendelser til kontrollutvalget, utvalgsmedlemmenes egne observasjoner og initiativ vil fortløpende bli fulgt opp. Saker hvor kommunen har vært omtalt i media, kan være aktuelt for kontrollutvalget å vurdere nærmere.

Kontrollutvalget vil følge opp kommunestyresaker som er initiert av kontrollutvalget.

Virksomhetsbesøk

Kontrollutvalget kan besøke en skole, sykehjem eller annen virksomhet i regi av kommunen selv. Det kan også være aktuelt å besøke et selskap som kommunen har eierinteresser i, som for eksempel brannvesen IKS, vannverk IKS eller kraftverk AS. Erfaring viser at virksomhetsbesøk gir et godt innblikk i den kommunale virksomheten. Tilbakemeldinger fra etatene er at også de opplever besøkene som positive.

Kontrollutvalget vil vurdere virksomhetsbesøk gjennom året.

Oppfølging av statlige tilsyn

Sekretariatet vil fortløpende legge frem aktuelle og relevante tilsynsrapporter fra Statsforvalteren og andre statlige tilsynsorganer.

Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at

- a. kommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte
- b. regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instruksjer og avtaler med revisor
- c. regnskapsrevisjonen blir utført av revisorer som oppfyller krav til kvalifikasjoner og uavhengighet

Kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet innstiller til vedtak. Kontrollutvalget bestemmer selv hvilke forhold som skal omtales i uttalelsen.

Kontrollutvalget skal påse at regnskapsrevisorens påpekinger etter kommunelovens bestemmelser blir rettet eller fulgt opp. Hvis påpekingene ikke blir rettet eller fulgt opp, skal kontrollutvalget rapportere det til kommunestyret.

Kontrollutvalget vil motta følgende regnskapssaker i 2023:

- Orientering fra revisjonen om status etter interimsrevisjon
- Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet
- Overordnet revisjonsstrategi

I tillegg kommer revisors beretning og eventuelle påpekninger/nummererte brev.

Revisor skal også vurdere risikoen for brudd på kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene, og innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om årsregnskapet inneholder vesentlige avvik fra disse premissene. Vurderingen vil fremgå i revisjonsberetningen. Kontrollutvalget vil følge opp revisors arbeid nærmere.

Kontroll med økonomiforvaltningen (forenklet etterlevelseskontroll)

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak (forenklet etterlevelseskontroll). Revisor skal basere oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget. Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen. Revisor skal senest 30. juni 2023 avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren, om resultatet av kontrollen.

Formålet med kontrollen er å bidra til å styrke økonomiforvaltningen. Kontrollutvalget må etter endt kontroll vurdere om det bør gjøres ytterligere kontroll som kan medvirke til å styrke økonomiforvaltningen.

For regnskapsrevisjonen 2022 har revisjonen valgt finansforvaltningen og kommunens etterlevelse av finansreglementet for forenklet etterlevelseskontroll.

Gjennomføring av forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget vedtar på bakgrunn av prioriteringene i plan for forvaltningsrevisjon konkrete bestillinger av forvaltningsrevisjonsprosjekter i form av en bestillingsdialog med revisjonen. Revisor utarbeider deretter en skriftlig prosjektplan som vedtas i kontrollutvalget. Prosjektplanen skal redegjøre for problemstilling(er), revisjonskriterier eller grunnlaget for disse, og metodebruk.

Kontrollutvalget har bestilt følgende forvaltningsrevisjoner som kommer til behandling i 2023:

- Økonomistyring
- Organisering av arbeid med klima og klimatilpassing
- Tilpasset opplæring, spesialundervisning og PPT

Kontrollutvalget skal bestille nye forvaltningsrevisjonsprosjekter i 2023. I Plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024 har utvalget følgende gjenværende prioriteringer:

- Informasjonssikkerhet og personvern
- Opplæring og kompetanse
- Oppfølging av private barnehager
- Kvalitet i barnehage
- Barne- og familietjenester
- Pleie og omsorg
- Sosiale tjenester i NAV
- Vann og avløp
- Saksforberedelse og vedtaksoppfølging
- Brukerstyrt personlig assistanse
- Eiendomsforvaltning
- Jobbhuset AS

Kontrollutvalget behandler forvaltningsrevisjonsrapportene og rapporterer til kommunestyret.

Kontrollutvalget kan også bestille mindre undersøkelser fra revisjonen eller sekretariatet etter behov. En undersøkelse vil i all hovedsak dreie seg om et spesifisert område, saksfelt e.l. Hvis sekretariatet gjennomfører undersøkelser må det klart avgrenses mot revisjon.

Kontrollutvalget tar fortløpende stilling til dette hvis behovet skulle oppstå.

Gjennomføring av eierskapskontroller

Kontrollutvalget vedtar på bakgrunn av prioriteringene i plan for eierskapskontroller konkrete bestillinger av prosjekter i form av en bestillingsdialog med revisjonen.

Kontrollutvalget har bestilt følgende eierskapskontroller som kommer til behandling i 2023:

- Hurum Energi AS

Kontrollutvalget behandler rapportene fra eierskapskontroller og rapporterer til kommunestyret, og følger deretter opp rapportene i tråd med kommunestyrets vedtak.

Kontrollutvalget skal bestille nye eierskapskontroller i 2023. I plan for eierskapskontroll 2020-2024 har utvalget følgende gjenværende prioriteringer:

- Asker produkt AS
- Eierskapsforvaltningen
- Askerhalvøya AS
- Vardar AS

Oppfølging av tidligere forvaltningsrevisjonsrapporter og eierskapskontroller

Kontrollutvalget følger opp ca. ett år senere om rapportene er fulgt opp i tråd med kommunestyrets vedtak. Utvalget inviterer da kommunedirektøren og ber om en skriftlig og muntlig redegjørelse om hvilke tiltak som er satt inn for å imøtekomme anbefalinger i rapportene. Kontrollutvalget vil vurdere hvorvidt det skal gjennomføres oppfølgingsundersøkelse.

Kontrollutvalget skal følge opp følgende revisjonsrapporter i 2023:

- Styring av investeringsprosjekt
- Overordnet internkontroll

Kontrollutvalget skal følge opp følgende eierskapskontroller i 2023:

- Eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon av Asker og Bærum brann og redning IKS

Budsjettforslag for kontrollarbeidet

Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. Dette forslaget bør foreligge tidsnok til at kommunen kan få innarbeidet dette i sine budsjetter. Kontrollutvalget vil behandle denne saken i sitt septembermøte.

I forslaget ligger rammen for kontrollutvalgets virksomhet, revisjonens virksomhet og sekretariatets virksomhet. Kontrollutvalgets forslag skal følge budsjettsaken til kommunestyret.

Kommunestyre- og fylkestingsvalg 2023

Høsten 2023 vil det sittende kontrollutvalget avslutte sin periode, og et nytt utvalg vil starte opp. Den offisielle valgdagen for kommunestyre- og fylkestingsvalget er satt til mandag 11. september.

Det sittende utvalget vil avslutte behandlingen av en del saker, mens noen vil bli overført til det nye utvalget. Dette gjelder blant annet behandling og oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporter og eierskapskontroller.

Sekretariatet legger opp til felles opplæring av det nye kontrollutvalg i november 2023. Det vil bli lagt frem en sak hvor kontrollutvalget kan drøfte erfaringer og komme med innspill til saker og tema som de ønsker å overlevere til nytt kontrollutvalg.

Sekretariatet vil også gjennomføre en undersøkelse rettet mot kontrollutvalgene for å samle info om erfaringer og evaluering av arbeidet i kontrollutvalget.

Kontrollutvalgets rapportering

Kontrollutvalget rapporterer direkte til kommunestyret.

Rapporter etter forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller oversendes fortløpende. Også andre saker vil bli oversendt etter hvert dersom det er viktig at kommunestyret blir orientert.

Kontrollutvalgets årsrapport for 2022 gir en samlet oversikt over utvalgets arbeid, og behandles i det første møtet i 2023. Rapporten oversendes deretter kommunestyret til orientering.

Årsplan for 2024 behandles i siste møte i 2023, og sendes kommunestyret til orientering.

Øvrige oppgaver og aktiviteter

Kontrollutvalget har behov for en jevnlig oppdatering av sine kunnskaper. Det er i budsjettet lagt opp til at utvalget har mulighet til å delta på NKRFs årlige kontrollutvalgskonferanse.

Kontrollutvalgskonferanse 2023 avholdes 1. - 2. februar på Clarion Hotel & Congress Oslo Airport, Gardermoen.

Kontrollutvalgets leder har møte- og talerett i kommunestyret når utvalgets saker skal behandles. Utvalgets leder kan la ett av de andre medlemmene i utvalget utøve denne retten på sine vegne.

Kontrollutvalget og sekretariatet informere om kontrollarbeidet på hjemmesiden til sekretariatet www.vikus.no her er det også en enkel tilgang til kontrollutvalgets saksdokumenter <https://vikus.no/kontrollutvalg/asker/>

Asker
kommune

Saksframlegg

Arkivsak

22/13341-2

Saksbehandler

Rolf Inge Brakstad

Behandles av

Valgstyret
Kommunestyret

Møtedato

24.01.2023
31.01.2023

Valg2023 - godkjenning av stemmekretser - valglokaler og åpningstider

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Følgende stemmekretser og valglokaler godkjennes ved kommunestyre- og fylkestingsvalget 2023:

<u>Kretsnummer:</u>	<u>Kretsnavn:</u>	<u>Valglokale:</u>
Stemmeakrets 01	Nesøya	Nesøya barneskole
Stemmeakrets 02	Nesbru	Nesbru vidaregående skole
Stemmeakrets 03	Hofstad	Hofstad barneskole
Stemmeakrets 04	Risenga	Leikvollhallen
Stemmeakrets 05	Borgen	Borgen ungdomsskole
Stemmeakrets 06	Hovedgården	Heggedalshallen
Stemmeakrets 07	Vollen	Vollen ungdomsskole
Stemmeakrets 08	Solvang	Solvang ungdomsskole
Stemmeakrets 09	Spikkestad	ROS Arena
Stemmeakrets 10	Midtbygda	Midtbygda barneskole
Stemmeakrets 11	Slemmestad	Slemmestadhallen
Stemmeakrets 12	Klokkarstua	Hovenga samfunnshus
Stemmeakrets 13	Tofte	Tofte ungdomsskole
Stemmeakrets 14	Sætre	Sætre barneskole

2. Samtlige valglokaler holder åpent fra kl. 09.00 til kl. 21.00.

1. Sammendrag og konklusjon

Saken gjelder godkjenning av stemmekretser/valglokaler og åpningstider. Kommunedirektøren legger frem et forslag om å gjøre endringer i 7 av de nåværende 17 stemmekretsene.

Dette er foreslått gjort ved å fjerne de 3 nåværende stemmekretsene 12 Frydenlund, 13 Sydslogen og 15 Holmsbu og utvide de nåværende og omkringliggende 4 stemmekretsene 06 Hovedgården, 11 Slemmestad, 14 Klokkarstua og 17 Sætre.

Det er foreslått endring i ett stemmelokale - i stemmekrets 04 Risenga så flyttes stemmelokalet fra Bondi barneskole tilbake til Leikvollhallen.

Videre så foreslås det at samtlige stemmelokaler holder åpent fra kl. 09.00 til kl. 21.00.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

2.1 Antall stemmekretser - sentrale vurderingstemaer

Saken og utredningen tar utgangspunkt i kommunestyrets behandling av sak 0101/22 i møte 15. november 2022, [Valg2023 - antall stemmekretser](#). Denne saken tok igjen blant annet utgangspunkt i kommunestyrets behandling (november 2021) av sak 0076/21, [Evaluerings og oppsummering - Valg2021](#).

I saken som kommunestyret behandlet i november 2022 redegjorde kommunedirektøren for en mulig dimensjonering av valgdagstilbudet i 2023. Kommunedirektørens redegjørelse oppsummerte med at det antakelig ikke ville være behov for å tilrettelegge for samme dimensjonering i forbindelse med valgdagen i 2023 som i 2019 og 2021 - dette som følge av en større forventet oppslutning om forhåndsstemmetilbudet også i 2023 sammenlignet med lokalvalget i 2019. Det vises særskilt til nevnte sak pkt. 2.1 - *Forutsetninger for saken*, pkt. 2.2 - *Reduksjon ikke økning av antall stemmekretser* og pkt. 2.4 *Aktuelle endringer 2021-2023?*

Ved vurderingen av antall stemmekretser og valg av valglokaler - må flere forhold avveies. Noen følger av lov og forskrift mens andre er basert på skjønnsmessige vurderinger hva angår for eksempel valgsikkerhet, bemanningsbehov, velgeratferd og kostnader. Endringer må samtidig veies opp mot eventuelle ulemper.

I det følgende gjennomgås disse momentene (det vises også til ovennevnte sak 0101/22 pkt. 2.3 *Vurderingstema ifm. Stemmekretsoppdeling*)

2.1.1 Universell utforming

Stemmegivningen skal tilfredsstillende krav til egnethet og tilgjengelighet. Kravet til egnethet er presisert i valgloven - og innebærer blant annet at rammene rundt stemmegivningen skal være slik at velgerne føler seg bekvemme i situasjonen - og trygge på at grunnleggende sikkerhetsrutiner er ivaretatt. Vilåret om tilgjengelighet er gjengitt i valgforskriften §§ 26 og 30 og omfatter både tilgjengelighet til valglokalet og inne i selve valglokalet.

Alle velgere skal kunne ta seg inn i valglokalet og avgi stemme uten å måtte be om hjelp - hvilket blant annet stiller krav til parkering, skilting, fremkommelighet, praktisk tilretteleggelse i valglokalet, logistikk og lysforhold.

Samtlige 14 foreslåtte lokaler i Asker oppfyller kravene til universell utforming (dette gjelder også for lokalene i nåværende stemmekrets 12 Frydenlund (Frydenlund barneskole) og 13 Sydslogen (Sydslogen barneskole) / noen utfordringer er det knyttet til lokalet i nåværende stemmekrets 15 Holmsbu (Holmsbu badehotel).

2.1.2 Elektronisk manntallsavkryssing - XiM

Valget i 2023 gjennomføres med bruk av elektronisk manntalls-avkryssing - XiM. For velgerne innebærer XiM at de på ordinær måte kan stemme i alle kommunens valglokaler - dette uavhengig av hvilken stemmekrets de er bosatt/manntallsført i. Papirmanntall benyttes ikke - og avkrysning skjer kun elektronisk.

For å redusere risikoen forbundet med XiM må kommunen ha et gjennomtenkt forhold til hva som er egnede valglokaler.

Antall valglokaler og geografisk spredning av disse vil blant annet virke inn på definert responstid ved en eventuell nedetid - jo større avstander det er mellom lokalene - jo mer sårbar vil man kunne være dersom velgerne må flytte til andre lokaler.

Merk at et valglokale vil kunne benyttes selv om tilgangen til XiM skulle bortfalle. I en slik situasjon vil det være mulig å ta i bruk manuelle beredskapsrutiner. Dersom valggjennomføringen er basert på valglokaler uten tilstrekkelig sikker nettforbindelse - øker risikoen for bruk av manuelle beredskapsrutiner.

I Asker har man god erfaring og trygge nettløsninger og reserveløsninger til disse. I lokaler som leies inn - vil det kunne knytte seg noe større usikkerhet ift. kontroll på en sikker nettforbindelse - men erfaringen fra både 2019 og 2021 var meget god (alle lokaler har muligheter for å koble opp via mobilt bredbånd).

Utviklingen/endringen i valggjennomføring har medført at kretsbegrepet har fått en noe redusert betydning i forhold til tidligere. Erfaringen er at det betyr mindre og mindre å stemme i «egen» krets - oppslutningen rundt forhåndstemmetilbudet illustrerer dette på en god måte. Med XiM registreres stemmen i avgitt valglokale og ikke i

manntallsført krets. Sammenholdt med at forhåndsstemmene heller ikke fordeles på krets (er kun en teknisk krets) har derfor kretsvisе resultater samlet en redusert informasjonsverdi.

2.1.3 Velgeradferd

Erfaringen er altså at flere og flere velger å avgi stemmen sin før selve valgdagen. I 2019 ble det satset målbevisst ift. å øke forhåndsstemmeoppslutningen - hvilket ga en god og ønsket uttelling.

Dette tilbudet ble forsterket ytterligere forut for valget i 2021 - og denne satsningen resulterte som kjent i en markant økning av velgere som stemte på forhånd og en tilsvarende markant nedgang/oppslutning om selve valgdagen. For 2023 er det foreslått en tilsvarende dimensjonering av forhåndsstemmetilbudet som i 2021.

Oppmøte på valgdagen ved de 3 siste valgene (antall velgere + %-andel av manntallsførte)

2021 / 19 200 / 29,71%	2019 / 31 989 / 44,40 %	2017 / 32 416 / 52,15 %
-------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

Videre har det skjedd en utvikling som vil kunne reise spørsmål om viktigheten av velgernes tilhørighet til egen stemmekrets. For noen er nok dette fortsatt viktig - men mye tyder på at dette ikke har samme betydning/verdi som tidligere. Oppslutningen om forhåndsstemmeinstituttet bekrefter dette - det er helt greit å stemme på forhånd uavhengig av hvilken stemmekrets man er manntallsført i. Det beste eksemplet fra valget i 2021 - oppslutningen i stemmekrets 10 Midtbygda - hvor 26,82 % stemte på forhånd i 2019 mot 55,01 % i 2021.

Asker kommune reduserte antall stemmekretser fra 15 til 8 i forkant av valget i 2015 - dette uten at velgerne protesterte nevneverdig på denne endringen. Tilsvarende ble kretsene Filtvet og Tofte slått sammen i 2019 uten at det avstedkom noen form for innsigelser eller diskusjon. I Røyken gikk man ned fra 8 til 5 valgkretser fra 2015 til 2017. Å endre eller redusere valgkretser har heller ikke hatt noen innvirkning på valgdeltagelsen - det er andre faktorer som spiller inn her.

2.1.4 Kostander

Det er relativt store kostnader forbundet med å tilrettelegge for et valg. Det vil anslagsvis bli produsert over 5 500 timer ifm. administrasjon / bemanning / opplæring/ klargjøring / pakking / opp- og nedrigging og opprydding av 17 stemmekretser. Jo flere valglokaler desto høyere kostnader. En reduksjon i antall stemmekretser vil i denne sammenheng kunne gi relativt store innsparinger. Flere manntallsførte pr. krets gir lavere enhetskostnad pr. mottatte stemme.

Det er gjort noen beregninger i forhold til hva valgdagen utløser av behov knyttet til bemanning / opplæring / utstyr / materiell / rigging / testing / support / bevertning / lokaleleie / stemmesedler.

I tabellen under er det laget en oversikt over volum/kostand knyttet til å opprettholde stemmekretsene 12 Frydenlund, 13 Sydsbogen og 15 Holmsbu. Det anslås at det vil koste et sted mellom kr. 450 000 og kr. 475 000 å opprettholde disse 3 kretsene.

	12 Frydenlund	13 Sydsbogen	15 Holmsbu	SUM
Antall valgfunksjonær	16	16	5	37
Timer totalt	270	270	94	634
Timekostnad (450 pr time)	121 500	121 500	42 300	285 300
Innkjøp PC/IKT	50 000	50 000	20 000	120 000
Rigg IKT (opp/ned/test)	2 500	2 500	2 500	7 500
Pakk/rigg materiell/utstyr	6 000	6 000	6 000	18 000
Leie lokaler	0	0	10 000	10 000
Beverting	6 000	6 000	1 850	13 850
Stemmesedler	7 320	9 555	3 660	20 535
	193 320	195 555	86 310	475 185

Det er tatt utgangspunkt i at antall valgfunksjonærer er på noenlunde samme nivå som i 2019 (dette ble oppjustert noe pga. pandemi i 2021).

Videre er det forutsatt at behovet for mannskap/materiell og utstyr ikke øker i stemmekretsene som eventuelt blir utvidet. I timevolumet er det tatt høyde for 16 timers valgdag pr valgfunksjonær (VF) - opplæring av VF og stemmestyret - samt administrativ planlegging.

Tas det utgangspunkt i forventet antall velgere på valgdagen (17 stemmekretser) - så vil en mottatt stemme pr stk. koste henholdsvis;

12 Frydenlund	13 Sydsbogen	15 Holmsbu	08 Solvang	Snitt Asker
Velgere valgdag	Velgere valgdag	Velgere valgdag	Velgere valgdag	Velgere valgdag
832	856	228	2 146	1 372
Pris pr stemme	Pris pr stemme	Pris pr stemme	Pris pr stemme	Pris pr stemme
kr 232	kr 228	kr 378 (høyest)	kr 120 (lavest)	kr 198

2.1.4 Konsekvenser ift materiell/logistikk/bemanning

Det er tidkrevende å pakke og klargjøre alt materiell som skal benyttes ifm. en valgdag. Bortfall av 3 stemmekretser vil ha betydning ift. omfanget av dette arbeidet - både ifm.

klargjøringen og riggingen før valgdagen - men også ift. opprydding og kontroll av utstyret når dette er levert tilbake til valglageret. Dette gjelder også ift IKT-utstyr og materiell / rigging og testing av dette.

Det totale bemanningsbehovet vil bli redusert med 37 personer - hvilket vil ha betydning for arbeidet ifm. rekruttering/opplæring og avlønning. Dette vil også bidra til å frigjøre flere IKT-ressurser - hvilket det er knapphet på.

2.1.5 Mulige ulemper ved å redusere antall stemmekretser / lavere valgdeltagelse?

En reduksjon i antall stemmekretser vil medføre at noen velgere får lengre reiseavstand til valglokalet. Hvorvidt noen unnlater å stemme pga. en slik endring - er det vanskelig å si noe sikkert om.

Erfaringsmessig er det kun velgere som bor i umiddelbar nærhet til valglokalet som velger å benytte bilen til valglokalet - en stor andel benytter seg av bil. Spørsmålet blir da om eventuelt økt kjøreavstand (f.eks. 9 min i stedet for 5 min) kan bli avgjørende for hvorvidt man velger å stemme eller ikke. Kommunedirektøren tror ikke dette er eller blir en avgjørende faktor - spesielt ikke når også forhåndsstemmetilbudet er så vidt godt som det er i Asker. Velgerne har svært mange muligheter/anledninger til å forhåndsstemme i forbindelse med andre gjøremål.

Samtidig har også velgerne på valgdagen mulighet til å stemme i et hvilket som helst av kommunens valglokaler - for eksempel på vei hjem fra jobb eller til/fra fritidsaktiviteter.

Som det fremkommer under pkt. 2.2 under - så antas det at i overkant 1 900 valgdagsvelgere vil berørt av de foreslåtte endringene. Dette utgjør ca. 3,5 % av det volumet som antas å ville stemme ved valget. Et eventuelt bortfall blant disse på 10 % - vil utgjøre 190 velgere - noe som påvirker den totale oppslutningen med 0,36 %.

Endres et tilbud - kan det kanskje for enkelte oppstå usikkerhet med hensyn til hvor man kan stemme på valgdagen. Det er derfor viktig at aktuelle informasjonstiltak til velgerne først blir forankret i kommunikasjonsplanen - deretter utført i tråd med vedtatt plan. Det legges frem en egen sak om dette til valgstyret i møte den 7. februar 2023. Erfaringen fra både 2019 og 2021 var at det på en meget god måte ble kommunisert relevant informasjon til alle velgerne.

Velgere må ha mulighet til å gjøre seg kjent med hvor og når de kan gjennomføre sin stemmegivning. Aktuelle/kjente og brukte kanaler er valgkort (digitalt/papir for noen få), kommunens nettsider, lovpålagte kunngjøringer, sosiale medier, Askermagasinet (også med eget valgnummer i august), innbyggertorgene, lokalmedia, riksmidia, valglokaler.no.

Erfaringsmessig er det svært få velgere som ikke får med seg at de har stemmerett - samt hvor og når de kan benytte denne retten.

Store valgkretser er effektive og hensiktsmessige - men kan være mer utfordrende særlig i forbindelse med parkering og adkomst. De er også mer sårbare dersom man må over på beredskapsrutiner - eventuelt stenge ned et valglokale (bortfall av strøm).

Dette er noe av årsaken til at det ikke anbefales å endre noen av kretsene i gamle Asker. Går en av de større kretsene ned - vil risikoen være større og konsekvensene bli unødvendige store - og vil i større grad kunne påvirke tidspunktet for kontroll/opptelling og fremleggelse av det endelige valgresultatet.

Kommunedirektøren har i forbindelse med kommunestyrets behandling i november 2022 av stemmekretssaken - mottatt en henvendelse fra Holmsbu Vel. Vellet er opptatt av å opprettholde 15 Holmsbu som en egen stemmekrets. Det gis uttrykk for at man opplever det som trist dersom stemmekretsen legges ned - og at man føler seg nedprioritert. Det pekes på det sosiale aspektet ved å stemme lokalt - samt utfordringer for de som ikke disponerer bil.

I samtlige kretser - er det i større eller mindre grad en utfordring for de velgerne som ikke disponerer bil dersom de ikke skulle ha gangavstand til valglokalet. Dette er en utfordring som kommunedirektøren har forståelse for. Videre er det forståelse for at enkelte velgere setter pris på velgeropplevelsen i eget lokalmiljø. Til dette må det bemerkes at dette er et forhold som nå erfaringsmessig betyr mindre og mindre i og med at flere ønsker og faktisk velger å stemme på forhånd.

Det er gjort praktiske og økonomiske vurderinger av hvilke løsninger som kan fungere - uten å bidra til å redusere tilgjengeligheten i for stor grad for de velgerne som blir berørt. Det er tatt utgangspunkt i tidligere erfaringer med kretsendinger - samt det forhold at flere ønsker å stemme på forhånd.

Dette har også kommet tydelig til uttrykk - også i de kretsene som er berørt i kommunedirektørens forslag til endringer. Over dobbelt så mange stemte på forhånd for eksempel i Holmsbu når man sammenligner 2021 (248) med 2019 (128).

2.2 Forventet oppmøte på valgdagen?

Helt ferske tall over manntallsførte viser at det vil være ca 76 000 manntallsførte ved lokalvalget til høsten. I vedlegg 01 / Tab01 og 02 er det utarbeidet oversikter over hva som antas å bli oppslutningen om lokalvalget til høsten - ved fortsatt 17 stemmekretser og ved en reduksjon til 14 stemmekretser - både samlet og fordelt mellom de som stemmer på forhånd og de som møter på valgdagen.

Til grunn er erfaringstall fra 2019 når det gjelder de som ikke kommer til stemme (disse er ganske stabile). Videre er det gjort en vurdering av forventet oppslutning om forhåndsstemmetilbudet. Den resterende andelen vil da utgjøre forventet oppmøte på selve valgdagen.

Det avgjørende blir å treffe best mulig når det gjelder oppmøte under forhåndsstemmeperioden. Erfaringsmessig er det færre som gjør dette ved lokalvalg - så erfaringen fra 2021 (snitt 50,23 % / Tab01/rad 12) er for høyt og er derfor ikke lagt til grunn.

Med en høyere forventet økning ift. oppmøtet fra 2019 (snitt 22,61 % / Tab01/rad 11) - er det lagt inn en prosentandel på den enkelte stemmekrets som ligger et sted mellom erfaringen fra 2019 og 2021 (snittet er beregnet til ca. 38,00 % / Tab01/rad 13).

Som det fremgår av vedlegg 01/Tab01/rad 1 og 10 - er det store forskjeller både når det gjelder antall manntallsførte og forventet oppmøte på valgdagen. Flest manntallsførte i stemmekrets 05 Borgen med 7 452 / forventet oppmøte på 2 157. Færrest manntallsførte i stemmekrets 15 Holmsbu med 626 / oppmøte med 228.

Forventet oppmøte for samtlige kretser fremgår for 17 stemmekretser av vedlegg 01 Tab 01 (rad 10) og for 14 stemmekretser av Tab02 (rad 5).

Snittet oppsummert for henholdsvis gamle Asker, Røyken og Hurum antas å bli;

Asker (krets 1-17)	Asker (krets 1-8)	Røyken (krets 9-13)	Hurum (krets14-17)
1 372	1 988	1 037	557

Oppmøte i krets 12 Frydenlund / 13 Sydslogen og 15 Holmsbu

I de foreslåtte nedlagte 3 stemmekretsene er det til sammen;

- **6 046** manntallsførte
- **2 167** velger antagelig ikke å stemme
- **1 964** velger trolig å stemme på forhånd
- **1 916** vil stemme og således blir berørt ift. valgdagen.

Mulige endringer i 06 Hovedgården, 11 Slemmestad, 14 Klokkarstua og 17 Sætre

I vedlegg 02 (oversikt stemmekretser 1-14)) fremgår det hvordan stemmekretsene er tenkt endret.

→ hele stemmekrets 15 Holmsbu inngår i stemmekrets14 Klokkarstua.

- stemmekrets 12 Frydenlund er foreslått delt slik at en liten del nord i stemmekretsen knyttes mot stemmekrets 11 Slemmestad - resten knyttes mot stemmekrets 17 Sætre.
- i stemmekrets 13 Sydslogen forslås det å knytte en liten del mot stemmekrets 06 Hovedgården - resten mot stemmekrets 11 Slemmestad.

Som det fremgår at vedlegg 01 / Tab2 (rad 1 og 5) endrer både antall manntallsførte og velgere på valgdagen seg i disse stemmekretsene.

Stemme-krets	06 Hovedgården	11 Slemmestad	12 Klokkarstua	14 Sætre
Stemmerett 2023	6 880	7 422	1 683	5 626
Stemmerett 2019	6 475	4 309	1 057	3 524
Endring 2019-2023	+ 205	+ 3 113	+ 626	+ 2 102
Oppmøte valgdag 2023	1 899	2 004	707	1 463
Oppmøte valgdag 2019	2 777	1 580	498	1 385
Endring 2019-2023	- 878	+ 424	+ 209	+ 78

Særlig i stemmekrets 11 Slemmestad øker antallet velgere med stemmerett ganske mye - en økning på 3 113 manntallsførte. Antall velgere på valgdagen øker derimot ikke med mer enn ca. 425 velgere. Alle de «nye» kretsene har kapasitet til å håndtere anslåtte endringer med utgangspunkt i erfaringen/omfanget fra 2019.

2.3 Generelt om valglokale/flyt/tempo

Det er flere faktorer som spiller en rolle i vurderingen av hvorvidt et valglokale vil fungere - om det er tilstrekkelig kapasitet eller ikke til å håndtere velgerne. Hva gjelder inngangspartiet/adkomsten og selve lokalet og utformingen av dette - er det viktig å vurdere flyten av velgere - hvor skal de gå - hvor kan de vente/eventuelt stå i kø/skal de vente inne eller ute?

Felles for alle valglokaler er at alle gå-retninger vil bli merket med oransje ledetape på gulvet - i de lokalene hvor dette fremstår som nødvendig. Det vil også settes opp stolper/ ledebånd som sikrer kontrollert og ønsket flyt i lokalet.

En annen faktor som vil ha betydning er at alle velgerne nå i enda større grad har erfaring med XiM. Videre har også våre valgfunksjonærer (det er lagt opp stor gjenbruk av valgfunksjonærene fra 2019/2021) betydelig mer erfaring - slik at disse er enda bedre skolert/mer trygge på rutiner og oppgaver. Alt knyttet til XiM fungerte bortimot knirkefritt både i både 2017/2019/2021 - både teknisk/personellmessig.

Forut for valget i 2021 - hvor digitale valgkort ble brukt for første gang - knyttet det seg usikkerhet ift. hvordan bruken av dette ville påvirke flyten i valglokalet. Isolert så gikk det veldig fint å bruke digitale valgkort. Det må nok også sies at dette i noen grad skyldtes et lavere oppmøte - noe som da ikke satte «flyten» på prøve i samme grad. Det forventede oppmøtet i 2023 er noe høyere enn i 2021 - men ikke i et slikt omfang at det er grunn til å tro at bruk av digitale valgkort vil skape for store utfordringer ifm. velgerens flyt gjennom valglokalet.

Skulle pågangen ved XiM-bordene bli for stor - legges det også denne gangen opp til at stemmestyret etablerer en ekstra XiM-funksjon ved bordet til stemmestyrets leder - slik at kapasiteten øker når det er størst pågang/fare for kødannelse.

En «forverring» ift. stortingsvalget i 2021 - er at det nå er snakk om 2 valg - hvor velgeren erfaringsmessig samlet bruker noe mer tid i avlukket enn ved stortingsvalg. Det er videre 2 stemmesedler som skal brettes - den ene 2 ganger. Dette er forhold som vil kunne påvirke flyten i valglokalet. Erfaringsmessig har valgfunksjonærene vært veldig flinke til å veilede velgerne ifm. å brette stemmesedlene på riktig måte før de stemples ved XiM-bordet.

Det vil også denne gangen etableres et eget urnebord - hvilket vil bidra til et høyere tempo bort fra XiM-bordet - noe som igjen har stor betydning for flyten fra avlukket til XiM-bordet.

En annen viktig faktor er å vurdere konsekvensene dersom valgsystemet skulle gå ned eller nettilgangen blir borte. Da vil etablerte beredskapsrutiner bli iverksatt - og vil ikke medføre at velgeren trenger å bytte valglokale. Gjennomføres valgtinget ved bruk av beredskapsrutiner gjennom en hel dag - vil arbeidet med etterregistrering bli mer omfattende ved store kretser/få valglokaler - og det vil også kunne påvirke tempoet/flyten noe.

Skulle vi miste strømmen - slik at valglokalet ikke kan brukes på grunn av manglende lys - vil velgerne knyttet til dette lokalet måtte bruke et annet lokale - og færre lokaler betyr større belastning på de andre lokalene (flere velgere som må bytte lokale). Dette vil nok i størst grad kunne bli en utfordring i de lokalene som betjener flest velgere - og dersom det er noe lengere kjøreavstand til nærmeste lokale.

2.4 Nærmere om enkelte valgkretser/valglokaler

Nedenfor vil kommunedirektøren gå igjennom de valgkretsene hvor det så langt har vært behov for en særskilt gjennomgang på grunn av sammenslåing, trafikale utfordringer, parkeringsforhold og kapasitet. De øvrige kretsene undergis ikke en nærmere gjennomgang utover å opplyse om at alle forhold knyttet til flyt og dimensjonering i valglokalet (antall avlukker, XiM-bord, valgfunksjonærer, urner mm)

og parkering osv. vil bli grundig analysert og tilpasset alle lokalene i forbindelse med Valg2023.

2.4.1 Kretser undergitt en særskilt gjennomgang/vurdering

I fortsettelsen er stemmekretsnavn/nummer tilpasset en reduksjon fra 17 til 14 stemmekretser. Utenom det allerede nevnte stemmekretsene er det vurdert at det kun behov for å si noe om stemmekrets 04 Risenga.

04 Risenga - i denne stemmekretsen så foreslås det å flytte valglokalet tilbake til Leikvollhallen fra Bondi barneskole som ble brukt i 2021. I forbindelse med valget i 2021 var Leikvollhallen og området rundt ikke tilgjengelig på grunn av utbygging. Dette er nå ferdig - og det er derfor ønskelig å flytte tilbake til Leikvollhallen.

Tidligere var det tilstrekkelig med p-plasser rett utenfor hallen. Disse er ikke lenger tilgjengelig i samme grad. Det er derfor mulig/anbefalt å benytte p-anlegget i Varner Arena - hvor det er gratis parkering for velgerne. Det er 3 minutter å spasere bort til Leikvollhallen. Det vil også være mulig å parkere på Meierisletta - dette er en løsning innbyggerne allerede er kjent med (7 min å spasere). Rett utenfor Leikvollhallen vil det være tilrettelagt for velgerne som er avhengig av å kjøre bil helt frem til valglokalet.

Årsaken til at det ikke er ønskelig å fortsette på Bondi barneskole - har med adkomsten inn/ut Iduns vei og Røykenveien. Bruken av Bondi barneskole gikk fint i 2021 - men det skyldes i stor grad et lavt oppmøte. Det er forventet mellom 500-600 flere velgere i 2023 enn i 2021.

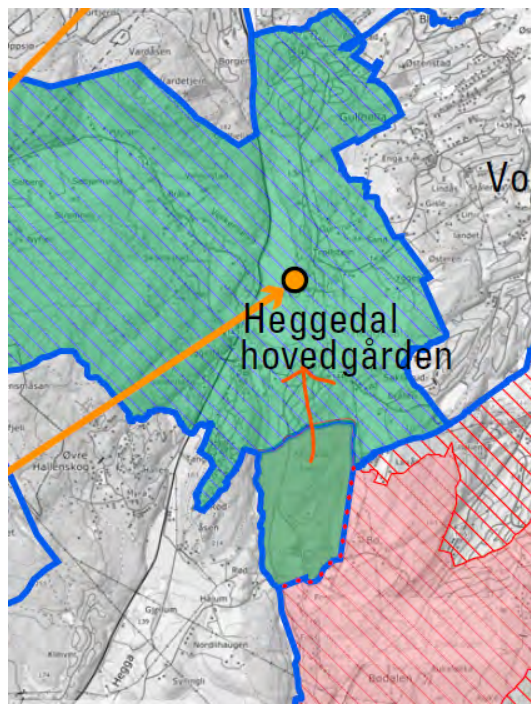
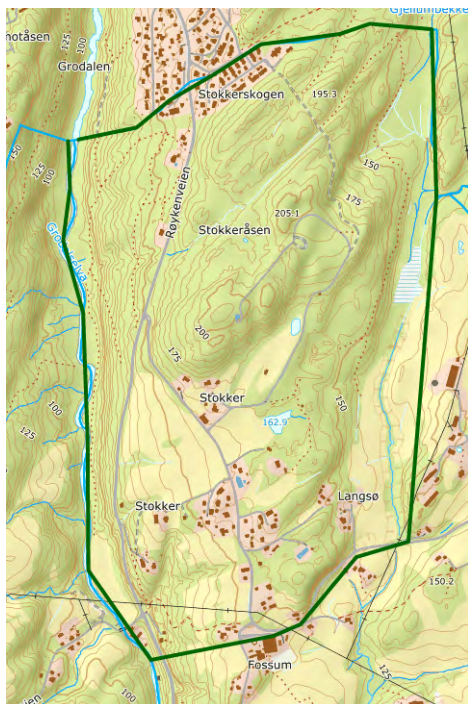

Utfordringen ift. Bondi skole er delvis innkjøringen til Iduns vei fra Røykenveien - og da kanskje spesielt mellom kl. 15.00 og 17.00. Det er lettere å komme inn i Iduns vei pga. etablert ventefil retning sør. Utfordringen er trolig større ifm. utkjøring til Røykenveien og spesielt dersom man skal sørover.

06 Hovedgården - i denne stemmekretsen så foreslås det at en liten del av stemmekrets 13 Sydslogen flyttes over. Dette er området som ligger helt nordvest (Stokkerskogen / sørover mot Stokker) - mørkegrønt område på kartet til høyre.

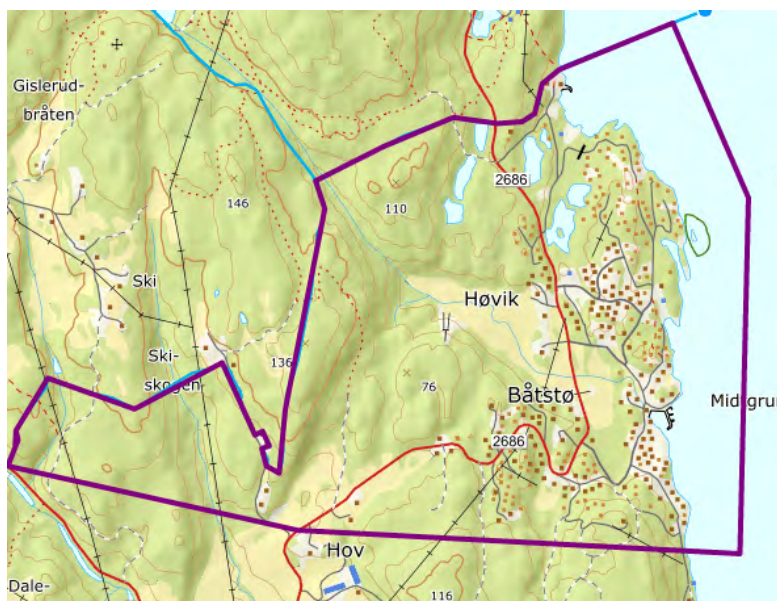
Denne endringen vil medføre at drøye 200 velgere får ny stemmekrets. De aller fleste av disse velgerne benytter trolig Røykenveien/ Bøveien - og vil da praksis kjøre forbi valglokalet i stemmekrets 06 Hovedgården (Heggedalshallen).

Det er vurdert å være mer hensiktsmessig å knytte disse velgerne mot Hovedgården fremfor at disse skulle knyttes mot Slemmestadhallen. Vil berøre ca. 60-70 velgere på selve valgdagen. Vil ikke ha noen praktiske konsekvenser ift. gjennomføringen av valgdagen i stemmekrets 06 Hovedgården. Opptegnet grense er ikke helt nøyaktig ned mot/langs Bøveien. En helt nøyaktig grense vil eventuelt tilpasses nærmere.

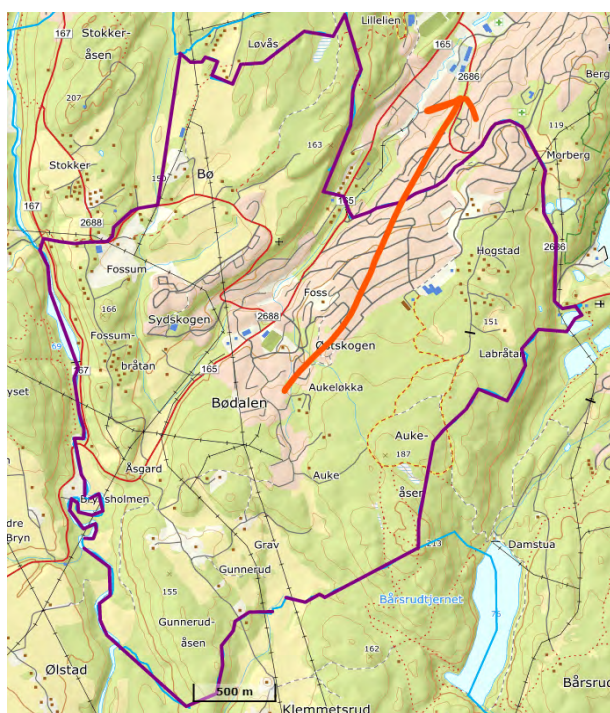
11 Slemmestad - i denne stemmekretsen er det foreslått å tilføre resten av nåværende 13 Sydslogen samt en liten del av nåværende 12 Frydenlund.

Endringen fra nåværende 12 Frydenlund gjelder området nord-nordøst i stemmekretsen - området nord for Årosfjellet opp mot Båttstø og nordover til Høvik og helt opp til stemmekrets 11 Slemmestad. Avstand og adkomst til Slemmestad antas i all hovedsak at skjer via Sundbuveien - og det tar ca. 12 min med bil fra Båttstø til Slemmestadhallen (noe kortere fra Høvik). Det legges til grunn at svært få velgere i dette området benyttet bena når de skulle stemme på Frydenlund barneskole. Denne endringen er antatt å berøre ca. 320 velgere med stemmerett – dvs. drøyt 100 velgere på valgdagen.

Det er også gjort en vurdering ift. eventuelt å knytte dette området mot stemmekrets 14 Sætre. Området inngår i lokalområdet for Sætre - og barn i dette området vil knyttes til Grytnes og den nye skolen der i 2027. Det er omtrent like lagt til Sætre og Slemmestad fra Båtstø.

Endringen fra nåværende 13 Sydsbogen omfatter områdene på begge sider av Slemmestadveien – dvs. deler av Bø, Sydsbogen, Bødalen og Østskogen. Felles for de aller fleste som bor i disse områdene er at de benytter Slemmestadveien som går forbi valglokalet i Slemmestadhallen.

Denne endringen er antatt å berøre snau 2 800 manntallsførte - som innebærer at på valgdagen berøres ca. 850 velgere i nåværende stemmekrets 13 Sydsbogen.

Samlet øker antallet velgere med stemmerett fra 4 309 til 7 422 i Slemmestad. Samlet antas det at ca. 2 000 velgere vil stemme på valgdagen. Dette er igjen samlet en økning med ca. 425 velgere sammenlignet med hva Slemmestad tok imot på valgdagen i 2019 (1 580).

En nedleggelse av valglokalet på Sydsbogen vil medføre at velgere i nærheten av dette valglokalet trolig ikke lenger vil gå til valglokalet (3 km fra Sydsbogen til

Slemmestadhallen). Hele området er en del av lokalområde Slemmestad - og har sånn sett en naturlig tilknytning til Slemmestad - herunder Slemmestad Innbyggertorg.

Nesten 1 300 velgere (49,83%) besøkte i stor utstrekning innbyggertorget på Slemmestad for å stemme i 2021. Til sammenligning gjorde valgte bare 597 å forhåndsstemme i 2019 (20,25 %). Slik kommunedirektøren vurderer det - illustrerer dette en stor vilje til å tilpasse seg det gjeldende tilbudet et lite stykke unna egen stemmekrets.

En mulig utfordring ift. denne foreslåtte endringen er knyttet til trafikkavviklingen i krysset Slemmestadveien og Skolebakken. Dette krysset - som er lysregulert - vil muligens kunne gi noen utfordringer når det gjelder trafikkavviklingen på Slemmestadveien - kanskje særlig i tidsrommet fra kl. 15.00 til kl. 18.30.

Utfordringen blir å vurdere om ca. 425 flere velgere - de fleste trolig i bil - vil skape for store trafikale problemer i nevnte lyskryss. På valgdagen i 2019 stemte det 1 580 velgere i Slemmestadhallen - uten at det ble innrapportert om trafikale problemer.

Følgende er vektlagt;

- det antas at alle disse velgerne ikke kommer i 425 egne biler (velgere i samme husstand antas å kjøre sammen til valglokalet)
- velgerne vil spre seg utover hele åpningstiden - mellom 09.00 og 21.00 (12 timer)
- erfaringsmessig så stemmer flere etter jobb/skole - det må derfor påregnes noe mer «trykk» i tidsrommet fra kl. 15.00 til 18.30
- velgere slipper å «konkurrere» med transport til/fra ungdomsskolen i og med at denne er stengt på valgdagen
- velgere vil om mulig bli oppfordret til å benytte parkeringsmulighetene på Rortunet - det er 650 meter / 8-9 minutter å gå opp til Slemmestadhallen

Kommunedirektøren har vært i dialog med Miljø og samferdsel - og vurderingen derfra er at gitt nevnte forutsetninger/omfang - vil trolig merbelastningen trafikalt gå greit.

Det er også sendt en henvendelse til Viken (som ansvarlig for fylkesveien) - hvor det er gitt informasjon om forutsetninger/omfang om det kommende valget. Det lagt til grunn at det pågående reguleringsarbeidet ikke påvirke eller ha betydning for dagens lysregulerte løsning.

12 Klokkearstua - i denne stemmekretsen er det foreslått å tilføre hele nåværende stemmekrets 15 Holmsbu. Størrelsen på denne stemmekretsen ved en sammenslåing blir på 1 683 manntallsførte. Det antas at 574 av disse ikke kommer til å stemme.

Oppmøte på valgdagen er anslått til litt over 700 velgere. Dette er fin kretsstørrelse. Det er også gjort en vurdering ift. å knytte 15 Holmsbu mot 16 Tofte - dette blant annet fordi hele 15 Holmsbu er tilknyttet lokalområde Tofte - og sånn sett er vant til å forholde seg til Tofte - herunder Tofte Innbyggertorg. Det er allikevel samlet vurdert som mer hensiktsmessig å se mot Klokkarstua. Hensynet til en mer fornuftig dimensjonering av Klokkarstua har her vært avgjørende.

Som valglokale er det foreslått å fortsatt bruke samfunnshuset på Hovenga - et lokale som fungerte godt i 2019/2021 - og som ikke minst har god kapasitet til å øke sitt mottak.

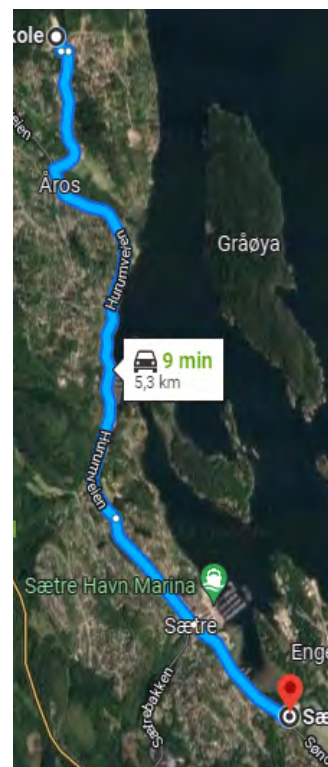
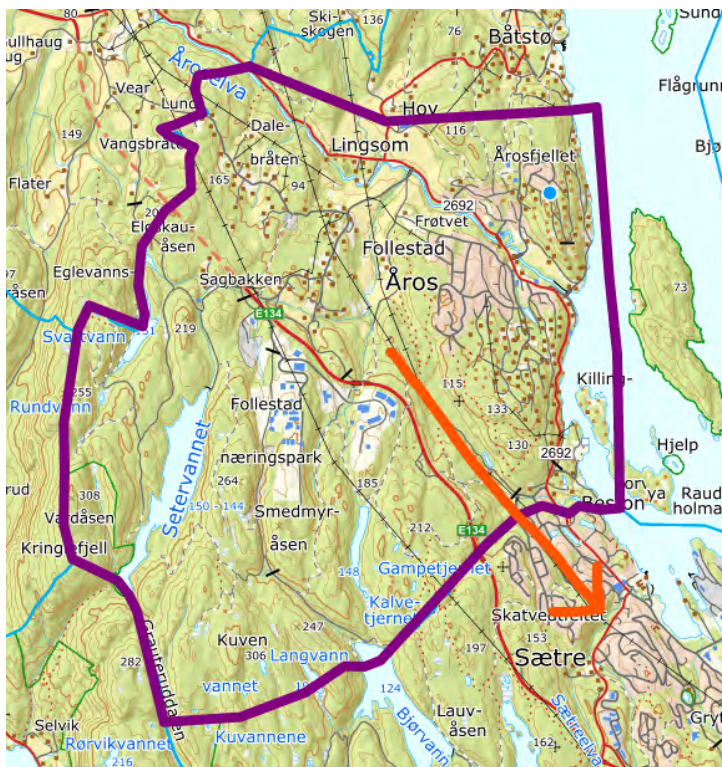

- Med 626 manntallsførte - vil den foreslåtte endringen berøre 228 velgere på valgdagen (198 stemmer ikke / 200 på forhånd).
- Det er relativt kostbart å ta imot 228 stemmer / kr 85 000 / 378 pr stk.
- En stor andel av disse velgerne enten jobber eller benytter tilbud andre steder i kommunen (typisk Tofte/Sætre og Klokkarstua (Kiwi).
- Forholdsvis kort avstand mellom Holmsbu og Hovenga, 13 min / 11 km (18 min / 13 km til Tofte)
- Det er stor vilje til å stemme på forhånd (antallet doblet seg fra 2019 til 2021)

14 Sætre - i denne kretsen er det foreslått å tilføre nesten hele nåværende stemmekrets 12 Frydenlund (en liten del er foreslått til 11 Slemmestad - se over). Vil berøre 2 100 manntallsførte fra 12 Frydenlund - anslagsvis 610 velgere på valgdagen.

Totalt vil nye stemmekrets 14 Sætre bli på 5 626 manntallsførte - hvor anslagsvis 1 913 ikke kommer til å stemme – ca. 2 250 antas å stemme på forhånd – ca. 1 450 antas å møte opp på valgdagen.

Sammenlignet med oppmøtet på valgdagen i 2019 - vil endringen innebære en økning på ca. 80 velgere. Kapasitetsmessig er dette helt uproblematisk.

Valglokalet i nåværende stemmekrets 12 Frydenlund ligger øverst/innerst i et boligfelt - hvor adkomsten i all hovedsak skjer fra Åros sentrum. Det synes videre som om det er relativt få velgere som har tilgang til dette lokalet med mindre man benytter bil på valgdagen. Fra Frydenlund skole til Sætre skole er det ca. 5 km / 9 min å kjøre - noe kortere fra Åros sentrum (4 km / 6 min). Flesteparten av velgerne bor sør for Frydenlund skole - slik at reisetiden for de fleste blir mindre enn 9 min.

Hele området i nåværende stemmekrets 12 Frydenlund er tilknyttet lokalområde Sætre - og har sånn sett en naturlig tilknytning til Sætre - herunder Sætre Innbyggertorg. Stemmekrets 12 Frydenlund var den kretsen med den laveste oppslutning om forhåndsstemmetilbudet i 2019 - bare 13,98 % stemte på forhånd. I 2021 økte oppslutningen til snau 40 % - dette illustrerer tilknytningen til Sætre og vilje til å benytte et tilbud et lite stykke unna eget bosted.

2.5 Transporttilbud

Denne problemstillingen ble nevnt i saken behandlet av kommunestyret i november 2022 (var også forelagt valgstyret ifm. en tilsvarende sak i februar 2021). Kommunedirektøren anbefalte da - og opprettholder nå en anbefaling om at det ikke skal gis et slik transporttilbud.

For ordens skyld gjentas kommunedirektørens merknader:

Foreslås det å endre valgkretsene - vil det allerede være gjort en vurdering av hvorvidt det bør tilbys transport for de som eventuelt har behov for dette.

Det anbefales ikke at det gis et slikt transporttilbud.

Gjennom eventuelt å endre tilbudet (færre stemmekretser) - vil enkelte velgere trolig ikke lenger komme seg til et valglokale uten hjelp fra pårørende eller andre - slik de også trolig har behov for hjelp til å ivareta andre gjøremål (lege/butikk osv.).

I alle stemmekretsene er det velgere som ikke har mulighet til å komme seg til valglokalet på egen hånd (eldre / uten bil / langt å gå). Det har aldri vært praksis eller kapasitet til å gi et slikt transporttilbud. Velger man eventuelt å gi et tilbud om slik transport i eventuelle nye foreslåtte stemmekretser - vil dette klart skape store utfordringer med tanke på å gi et tilsvarende tilbud til velgere i andre stemmekretser som også har et behov for transport - men som frem til nå har måttet ordne dette på egen hånd.

Merk at velgere som er syke eller uføre vil få et tilbud om å stemme hjemme.

Videre er det grunn til å tro at gjennom den lange forhåndsstemmeperioden har de aller fleste velgerne en eller flere ganger hatt mulighet til å avgi en forhåndsstemme - hvilket vektlegges ift. hvorvidt et eget transporttilbud knyttet til valgdagen, skal eller bør etableres.

Ifm. med sammenslåingen av Tofte og Filtvet i 2019 - ble denne problemstillingen ikke reist - og valgsekretariatet mottok ingen henvendelser knyttet til dette. Dette var heller ikke et tema ifm. den store endringen i Asker i 2015 - eller ifm. sammenslåingen av kretser i Røyken (8 kretser i 2015 - 5 kretser i 2017/2019).

2.6 Valgloven § 9-3 - åpningstider i valglokalene

I og med at det er kommunestyret som behandler saken om stemmekretser og valglokaler - fastsetter også kommunestyret tiden for stemmegivning. Hva gjelder åpningstid kan et mindretall på 1/3 av kommunestyret beslutte at valglokalene skal være åpne til klokken 21 valgdagen dersom flertallet beslutter en kortere åpningstid (stemmegivningen må altså ikke foregå senere enn kl. 21.00).

I Asker er det tradisjon for å holde valglokalene åpne så lenge som valgloven tillater på valgdagen – dvs. klokken 21.00.

Bestemmelsen innebærer altså at kommunen selv bestemmer hvor lenge valglokalene skal være åpne og at det er anledning til å avslutte tidligere enn klokken 21. Bestemmelsen innebærer at man også står fritt med hensyn til når

stemmegivingen skal starte. Kommunedirektøren foreslår at man som ved tidligere valg åpner valg-lokalene klokken 09.00 av hensyn til endelig klargjøring av lokalene som da vil starte allerede ca. kl. 07.00.

Skulle det være tilrettelagt for en åpningstid fra for eksempel kl. 07.00 - ville oppmøte starte for enkelte allerede fra kl. 05.30. Videre ville valgdagen da strekke seg over 17-18 timer hvilket innebærer at det måtte etableres skiftordninger - noe som igjen ville gjøre bemanningsutfordringen mye større / øke kostnadene.

Videre er det grunn til å påpeke at valgdeltagelsen er høy i Asker/ligger godt over landssnittet - og utvidet åpningstid fra for eksempel kl. 07.00 vil trolig ikke bidra å øke deltagelsen samlet (man flytter bare tidspunktet for når enkelte velgere stemmer).

Drammen har ennå ikke tatt stilling til åpningstiden under sitt valgting (trolig vil det som tidligere foreslås en åpningstid fra kl. 09.00 til kl. 21.00). Bærum har heller ennå ikke tatt stilling til sine åpningstider. I 2019 forsøkte man i Bærum å holde åpne valglokaler kl. 08.00 og avslutte kl. 21.00. Resultatet ble at 1 300 velgere stemte i tidsrommet mellom 08.00 og 09.00 - uten at valgdeltagelsen gikk opp av den grunn. I 2021 holdt Bærum 2 lokaler opp fra kl. 07.00 - uten at valgdeltagelsen gikk opp.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Bærekraftsdimensjonene er ikke vurdert i saken.

4. Tidligere behandling

Sak om antall stemmekretser ble behandlet av kommunestyret i møte 15. november 2022 - sak 0101/22 - *Valg 2023 - antall stemmekretser*. Kommunestyret besluttet at endelig behandling av stemmekretssaken skulle gjøres i kommunestyret - man valgte derfor ikke å delegere denne myndigheten til valgstyret slik det var foreslått.

Samme tema (antall stemmekretser) har blitt tidligere behandlet:

- 10/02-2015 / VLG i gamle Asker - endring fra 15 til 8 kretser
- 2016 - fra 3 til 5 stemmekretser forut for stortingsvalget (Hurum)
- 15/12-2016 / KST i gamle Røyken (sak16/1739) - endring fra 8 til 5 kretser
- 16/11-2018 / Nye Asker valgstyret (sak 02/18) - *Valg 2019 - godkjenning av valgkretser og valglokaler* - sammenslåing av Filtvet og Tofte til en stemmekrets
- 10/11-2020 / KST (91/20) - *Valg2021 - endring av antall valgkretser*
- 02/02-2021 / VLG (02/21) - *Valg2021 - godkjenning av stemmekretser - valglokaler og åpningstider*

5. Kommunedirektørens vurdering

Som et utgangspunkt mener kommunedirektøren at det er nødvendig å redusere antall valgkretser for å effektivisere bruken av ressursene. Enhver reduksjon av antall valgkretser vil for berørte velgere imidlertid kunne bli opplevd som et dårligere tilbud.

På den ene siden må det gjøres vurderinger av omfanget av ressursbruken for å tilrettelegge for en valgdag - på den annen side ift. eventuelle konsekvenser for berørte velgere / valgoppslutning.

Når det gjelder å effektivisere ressursbruken - mener kommunedirektøren at en mulig reduksjon av antall valgkretser vil kunne bidra til dette uten at dette går på bekostning av å gjennomføre et forsvarlig og kvalitativt godt valg som også velgerne i resultat vil være komfortable med.

Det er videre grunn til å påpeke at endringer i stemmekretsene vil ha svært liten eller ingen betydning for den samlede valgoppslutningen eller for å kunne delta i demokratiske prosesser som et lokalvalg er.

Å forholde seg til forhåndsstemmetilbudet er nå etter hvert så vidt godt innarbeidet hos velgerne - slik at denne muligheten vil trolig bli benyttet dersom velgere ikke skulle ha anledning eller ønske å stemme i sitt nye valglokale på valgdagen.

Kommunedirektøren mener til tross for en mulig justering av antall stemmekretser (reduksjon) - så vil fortsatt være god tilgjengelighet til valg i Asker. Gjennom god informasjon, opplæring, planlegging og beredskap vil velgere i Asker fortsatt være sikret god tilgjengelighet til valg

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Vedlegg 01 - beregning oppmøte

Vedlegg 02 - oversikt over foreslåtte stemmekretser (1-14)

Vedlegg 03 - oversikt over eksisterende stemmekretser (1-17)

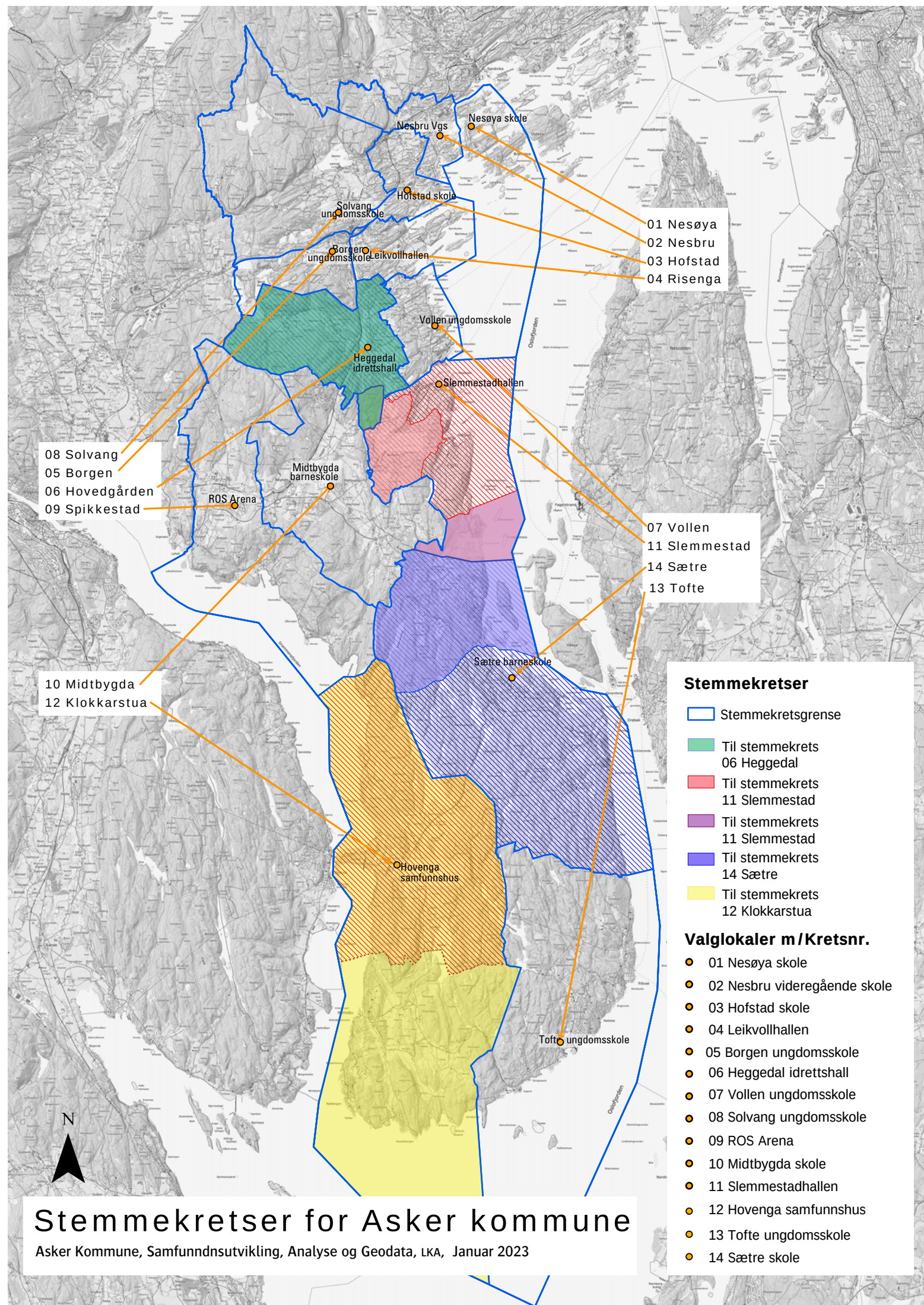
Vedlegg 01

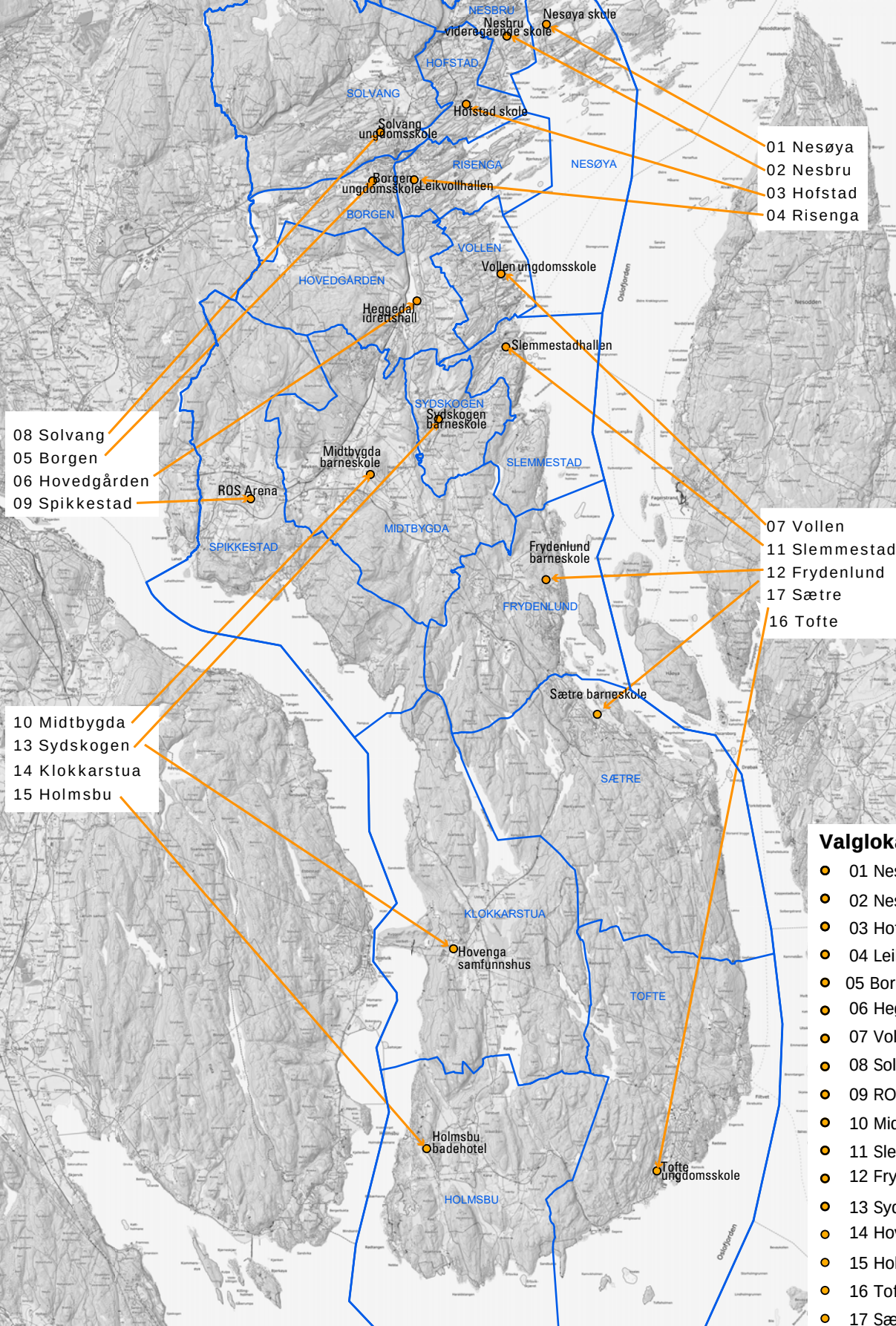
Tab01

R A D	VALG 2023 - 17 kretser	01 Nesøya	02 Nesbru	03 Hofstad	04 Risenga	05 Borgen	06 Hoved- gården	07 Vollen	08 Solvang	09 Spikke- stad	10 Midt- bygda	11 Slemme- stad	12 Fryden- lund	13 Syd- skogen	14 Klokkar- stua	15 Holmsbu	16 Tofte	17 Sætre	TOTAL
1	Stemmerett 2023 pr. januar 2023	3 643	7 307	6 018	6 962	7 452	6 475	5 211	6 876	4 482	3 865	4 309	2 422	2 998	1 057	626	2 699	3 524	75 926
2	2019 - faktisk oppmøte på valgdagen	1 850	2 879	2 735	2 874	3 045	2 777	2 480	2 595	2 107	1 419	1 580	1 044	1 335	498	314	1 072	1 385	31 989
3	2019 - % oppmøte valgdag	54,19	46,95	47,38	42,17	41,97	45,88	48,87	40,83	47,36	39,19	39,02	47,39	45,28	47,93	48,61	39,50	41,83	44,96
4	2019 - % oppmøte forhånd	18,69	21,90	25,50	30,41	23,97	21,54	21,12	31,38	18,63	26,82	24,28	13,98	20,25	16,46	19,81	21,48	28,09	22,61
5	2019 - % oppmøte totalt (forhånd + valgdag)	72,88	68,85	72,89	72,58	65,94	67,42	69,99	72,21	65,99	66,00	63,30	61,37	65,54	64,39	68,42	60,98	69,92	67,57
6	2019 - % - ikke stemt	27,12	31,15	27,11	27,42	34,06	32,58	30,01	27,79	34,01	34,00	36,70	38,63	34,46	35,61	31,58	39,02	30,08	32,43
7	2023 - andel som IKKE stemmer = %sats fra 2019	988	2 276	1 632	1 909	2 538	2 109	1 564	1 911	1 524	1 314	1 581	936	1 033	376	198	1 053	1 060	24 003
8	2023 - tellende stemmer 2023	2 655	5 031	4 386	5 053	4 914	4 366	3 647	4 965	2 958	2 551	2 728	1 486	1 965	681	428	1 646	2 464	51 923
9	2023 - forhånd / % av manntallførte*	1 202	2 777	2 407	2 854	2 757	2 525	1 772	2 819	1 479	1 623	1 637	654	1 109	264	200	1 080	1 445	28 606
10	2023 - valgdag	1 453	2 254	1 979	2 199	2 157	1 840	1 875	2 146	1 479	928	1 090	832	856	416	228	566	1 019	23 317
11	2019 - % oppmøte forhånd	18,69	21,90	25,50	30,41	23,97	21,54	21,12	31,38	18,63	26,82	24,28	13,98	20,25	16,46	19,81	21,48	28,09	22,61
12	2021 - % oppmøte forhånd	46,49	57,17	57,99	56,99	46,61	54,08	48,93	55,96	46,5	55,01	53,02	39,58	49,83	34,97	43,43	53,26	54,07	50,23
13	* LAGT TIL GRUNN - PROSENTDEL FORHÅND 2023	33,0	38,0	40,0	41,0	37,0	39,0	34,0	41,0	33,0	42,0	38,0	27,0	37,0	25,0	32,0	40,0	41,0	38,00

Tab02

R A D	VALG 2023 - 14 kretser	01 Nesøya	02 Nesbru	03 Hofstad	04 Risenga	05 Borgen	06 Hoved- gården	07 Vollen	08 Solvang	09 Spikke- stad	10 Midt- bygda	11 Slemme- stad	12 Klokkar- stua	13 Tofte	14 Sætre	TOTAL		
	1 Stemmerett 2023 pr. januar 2023	3 643	7 307	6 018	6 962	7 452	6 680	5 211	6 876	4 482	3 865	7 422	1 683	2 699	5 626	75 926		
	2 2023 - andel som IKKE stemmer = %sats fra 2019	988	2 276	1 632	1 909	2 538	2 176	1 564	1 911	1 524	1 314	2 598	555	1 053	1 913	23 951	31,55	stemmer ikke
	3 2023 - tellende stemmer 2023	2 655	5 031	4 386	5 053	4 914	4 504	3 647	4 965	2 958	2 551	4 824	1 128	1 646	3 713	51 975	68,45	total deltagelse
	4 2023 - forhånd / % av manntallførte *	1 202	2 777	2 407	2 854	2 757	2 605	1 772	2 819	1 479	1 623	2 820	421	1 080	2 250	28 867	38,02	andel forhånd
	5 2023 - valgdag	1 453	2 254	1 979	2 199	2 157	1 899	1 875	2 146	1 479	928	2 004	707	566	1 463	23 108	30,43	andel valgdag

Stemme­kretser for Asker kommune

Asker Kommune, Samfunnsutvikling, Analyse og Geodata, LKA, Januar 2023

Asker
kommune

Saksframlegg

Arkivsak
23/00035-1

Saksbehandler
Trine Beate Groven

Behandles av
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato
24.01.2023
31.01.2023

Fritak fra folkevalgte verv og nyvalg - Heidi Sorknes (H)

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Heidi Sorknes (H) innvilges fritak fra alle sine folkevalgte verv i Asker kommune f.o.m. 1.2.2023 ut perioden.

opp som nytt fast medlem av kommunestyret for H.
3. Fra samme dato velges

som nytt fast medlem av Utvalg for samfunnstjenester for felleslisten
H,Sp,V,Pp,KrF
4. Fra samme dato velges

som ny nestleder i Utvalg for samfunnstjenester
5. Fra samme dato velges

som nytt 1. varamedlem til formannskapet for felleslisten H,Sp,V,KrF.

6. Fra samme dato velges

som personlig vara for Elisabeth Holter-Schøyen (V) til Havnerådet i Drammensregionens havnevesen.

1. Sammendrag og konklusjon

Heidi Sorknes (H) har søkt om fritak fra alle sine folkevalgte verv i Asker kommune ut innværende periode. Sorknes er fast kommunestyremedlem og fast medlem/nestleder av Utvalg for samfunnstjenester. Sorknes er også varamedlem til formannskapet.

Hvis søknaden innvilges, skal det utpekes nytt fast medlem til kommunestyret og velges nytt medlem til Utvalg for samfunnstjenester. Det må også velges ny nestleder for utvalget. Det skal også velges nytt varamedlem til formannskapet.

Sorknes er også valgt til varamedlem i Havnerådet i Drammensregionens interkommunale havnevesen. Hun er også varamedlem til KS Fylkesmøte Viken.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Heidi Sorknes har i epost av 27.12.2022 søkt om fritak fra alle sine folkevalgte verv i Asker kommune ut perioden. Begrunnelsen for søknaden er at hun ikke kan ivareta vervene uten at det innebærer vesentlig ulempe for henne. Dette er dokumentert i vedlegg til søknaden.

Høyre fikk innvalgt 24 faste medlemmer og 26 varamedlemmer til kommunestyret. Dersom Sorknes innvilges fritak, skal et varamedlem fra Høyres liste rykke opp og ta hennes plass som nytt fast medlem av kommunestyret, jf. kommuneloven § 7-10 tredje ledd. Varamedlem skal rykke opp i den rekkefølgen de er valgt, dersom de er valgbare. 1. varamedlem er Marit Sæthre Vannebo. Dersom hun utpekes til fast medlem av kommunestyret, rykker de øvrige varamedlemmene ett hakk opp på listen, i den rekkefølgen de er valgt. 1. varamedlem blir i tilfelle Finn Edvin Brøndal.

Dersom Sorknes innvilges fritak fra sitt verv som fast medlem av Utvalg for samfunnstjenester, skal det etter kommuneloven § 7-10 fjerde ledd velges nytt medlem til utvalget. Det nye medlemmet skal velges fra samme gruppe som Sorknes tilhørte; felleslisten mellom H,V,Sp,Pp og KrF. Denne gruppen må bli enige om og selv foreslå hvem som skal velges. Dersom den utpekte kandidaten er valgbar, skal

kommunestyret velge denne. Sorknes må erstattes med en kvinne for at utvalget fortsatt skal ha en lovlig kjønnsbalanse, jf. kommuneloven § 7-10 fjerde ledd, siste setning.

Det kan og bør velges ny nestleder for utvalget. Det er imidlertid ikke lovpålagt å ha nestleder.

Sorknes er 1. varamedlem til formannskapet, for felleslisten H,Sp,V og KrF. Det skal velges nytt 1. varamedlem, etter forslag fra denne gruppen. Dersom et av de øvrige varamedlemmene fra listen foreslås som nytt 1. varamedlem, skal den ledige varaplassen som i tilfelle oppstår fylles med et nytt varamedlem.

Asker kommune har to medlemmer i Havnerådet i Drammensregionens interkommunale havnevesen. Sorknes er her valgt inn som personlig vara for Elisabeth Holter-Schøyen (V). Det kan og bør velges nytt varamedlem som kan erstatte Sorknes.

Sorknes ble valgt inn som 5. varamedlem til KS Fylkesmøte Viken, fra fellesliste mellom H,V og Sp. På grunn av innvilgede fritak for andre folkevalgte foran henne på listen, har hun rykket opp til 2. varamedlem, etter Stig Wettre-Johnsen (H). Dersom Sorknes får innvilget fritak, rykker varamedlem Hans A. Hveem (H) opp som 2. varamedlem fra felleslisten.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Bærekraftsdimensjonene kommenteres ikke i saken.

4. Tidligere behandling

Saken er ikke tidligere behandlet.

5. Kommunedirektørens vurdering

Kommunedirektøren anbefaler at Heidi Sorknes (H) innvilges fritak fra sine folkevalgte verv i Asker kommune. Grunnlaget for søknaden var ikke kjent da Sorknes samtykket til å bli valgt til disse vervene, jf. kommuneloven § 7-9 andre ledd.

Kommunedirektøren forutsetter at kommunestyret utpeker nytt fast medlem til kommunestyret, og velger nytt fast medlem til Utvalg for oppvekst, ny nestleder for utvalget samt nytt varamedlem til formannskapet.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Asker
kommune

Saksframlegg

Arkivsak
22/21367-5

Saksbehandler
Lars Erik Eriksen

Behandles av
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato
24.01.2023
31.01.2023

Felles 110 sentral mellom Oslo kommune, Asker kommune og Bærum kommune - revidert vertskommuneavtale

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Asker kommune inngår et administrativt vertskommunesamarbeid om utførelsen av oppgaven som 110 - sentral, i henhold til kommuneloven §20 – 2. Oslo kommune blir vertskommune, med Asker kommune og Bærum kommune som samarbeidskommuner.
2. Asker kommune delegerer til Oslo kommune ansvar og myndighet hva gjelder nødalarmeringssentral for mottak av meldinger og branner og andre ulykker, jamfør lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker mm §16.
3. Asker kommune godkjenner revidert vertskommuneavtale (samarbeidsavtale) slik den foreligger vedlagt til denne sak.
4. Revidert vertskommunesamarbeid trer i kraft når Oslo kommune og Bærum kommune har fattet tilsvarende vedtak, med tentativ oppstart 01.01.2023.

1. Sammendrag og konklusjon

Vertskommuneavtalen er basert på interkommunalt samarbeid der samarbeidskommunene Asker kommune og Bærum kommune har overlatt utførelsen av 110-tjenester til administrasjonen i vertskommunen Oslo kommune.

Deltakelse i en bestemt felles 110-sentral er pålagt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB).

Saken gjelder revidert vertskommuneavtale med bakgrunn i tidligere vertskommuneavtale av 2016; som skulle ha vært revidert innen 01.01.2022. Av ulike årsaker har ikke avtalen blitt oversendt kommunene før, men er nå revidert og klar til godkjenning hos kommunene som inngår i samarbeidet.

Det er en forutsetning at kommunestyret fortsatt delegerer nødvendig ansvar og myndighet til Oslo kommune. Dette gjelder ansvar og myndighet knyttet til nødalarmeringssentral for mottak av meldinger og branner og andre ulykker, jmfør lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker mm § 16.

Asker kommune og Bærum kommune har hatt felles drøftinger av saken, samt utarbeidet et felles forslag til vedtak.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Kommunene Oslo, Asker og Bærum måtte som en konsekvens av nærpoltireformen, etablere en felles nødmeldingssentral for brann – 110-sentral. Planen var at felles 110-sentral senere skulle samlokaliseres med politiets nødsentral (112-sentral) i Oslo. Dette er fortsatt planlagt, selv om det ikke per dato er opplyst når dette vil finne sted.

Felles 110-sentral ble vedtatt organisert etter vertskommunemodellen uten nemd, men med et interkommunalt fagråd. Sentralen utfører lovfestede nødmeldingsoppgave, samt er alarmmottak for automatiske alarmer. Sentralen er lokalisert i Lysaker-området.

I forbindelse med etableringen måtte kommunestyret delegere nødvendig ansvar og myndighet til Oslo kommune ved OBRE – Oslo brann og redningsetat. Dette gjelder ansvar og myndighet knyttet til nødalarmeringssentral for mottak av meldinger og branner og andre ulykker, jf. lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker mm § 16.

Sak om vertskommunesamarbeid ble behandlet av Bærum kommune i sak [16/194173](#) og av Asker kommune i sak [0121/16](#).

I den reviderte vertskommuneavtalen er lovhenvvisninger oppdatert og under punkt 7 som omhandler finansiering, er tilknytningsavgiften for automatiske alarmer økt fra kr. 450,- per kunde/år til kr. 600,- per kunde/år.

Det er i tillegg tatt inn at Asker og Bærum Brann og Redning IKS – ABBR dekker alle utgifter knyttet til nødvendig opplæring av operatører og ledere etter vaktvirksomhetsloven, samt at deltageravgiften inkluderer årsavgiftene til Nasjonalt

kommunesamarbeid for 110-sentralene IKS, i tillegg til årsavgiften fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

Etter tilbakemelding fra Oslo brann og redningsetat (OBRE) er følgende endringer innarbeidet i nytt vedlagt utkast:

- Det er innarbeidet i avtalen at OBRE er ansvarlig for å gjennomføre den nødvendige vekterutdanningen av ansatte i 110-sentralen.
- OBRE ønsker i tillegg å ha inn at ved stor belastning i 110-sentralen, vil lovpålagte tjenester bli prioritert foran tilleggstjenester. Dette er allerede kontraktsfestet med ABBR sine alarmkunder, så det vil ikke ha noen ytterligere konsekvenser for ABBR. Dette er nå innarbeidet i den reviderte vertskommuneavtalen.
- Målet for ABBR er at de skal ta vare på eksisterende kunder, og ha en forsiktig kundetilvekst i forhold til kapasitet både i bemanning og installasjonsledd. Dette avgjøres i fagrådet. ABBR støtter og har innarbeidet OBREs forslag om å ta bort at ABBR står fritt til å endre kundemassen.
- Avtalen skal reforhandles i 2026 med virkning fra 01.01.2027.

I vertskommunesamarbeidet har vertskommunen Oslo ansvar og styring over tjenesten.

Vertskommunemodellen gir alle kommunene mulighet for god faglig kontroll over tjenesten. Deltakerkommunenes mulighet til påvirkning skjer gjennom samarbeidsavtalen, hvor det blant annet er nedfelt at det skal etableres et administrativt fagråd som samles minst to ganger i året. Dette for å sikre at tjenesten får god kvalitet til riktig kostnad. Fagrådets sammensetting og ansvar fremkommer av pkt.6 i vertskommune avtalen, og ved uenighet mellom brannsjefene skal saken bringes frem for kommunene. For øvrig har Fagrådet kun en rådgivende rolle overfor vertskommunen Oslo.

Vertskommunen har det juridiske ansvaret for organisasjonen, og de aller fleste avgjørelser blir fattet administrativt av leder for OBRE. De overordnede kravene til hva en 110 - sentral skal levere er lovregulerte.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

En robust og godt organisert brann- og redningstjeneste er en samfunnsviktig tjeneste for kommunens innbyggere og næringsliv. Dette har spesielt relevans i forhold til bærekraftsmålene knyttet til å sikre god helse, god utdanning, sikre innovasjon og infrastruktur, stoppe klimaendringene samt samarbeid for å nå målene.

4. Tidligere behandling

Saken er behandlet av representantskapet i Asker og Bærum brann og redning IKS – ABBR. Det vises til vedlagte protokoll.

Formannskapet i Asker kommune har behandlet sak [0249/22](#) som kommunens eierutvalg, hvor tilleggsnotat om revidert vertskommuneavtale ble behandlet. Likeledes har eierutvalget i Bærum kommune i sak [061/22](#) behandlet revidert vertskommuneavtale i forbindelse med eierutvalgets råd til kommunens representant til representantskapsmøte.

5. Kommunedirektørens vurdering

Administrasjonen i Asker kommune har, i samarbeid med administrasjonen i Bærum kommune, vurdert om det er prinsipielle forhold kommunen bør være oppmerksom på med hensyn til modellen administrativt vertskommunesamarbeid for denne oppgaven. Konklusjonen er at det ikke er noen forhold som er til hinder for å fortsette det etablerte vertskommunesamarbeidet.

Kommunedirektørene i Asker kommune og Bærum kommune har gjennomgått revidert vertskommuneavtale.

Kommunedirektørene slutter seg til representantskapets forslag til modell for fordeling av kostnader ved felles alarmsentral og legger til grunn at kostnadene allerede er inkorporert i eksisterende budsjett.

Kommunedirektøren legger til grunn at samarbeidsavtalen må reforhandles i løpet av 2026 med virkning fra 01.01.2027.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Revidert vertskommuneavtale 2022 110-Sentral
Protokoll Representantskapet 2022 12 15

VERTSKOMMUNEAVTALE

(kl. § 20-2. Administrativt vertskommunesamarbeid)

mellom

Oslo kommune (vertskommune)

og

Asker kommune og Bærum kommune (samarbeidskommuner)

Med hjemmel i brann- og eksplosjonsvernloven § 37 (1) jf. § 16 (1) har Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) fastsatt en felles 110-region for kommunene Asker, Bærum og Oslo. DSB har pålagt Oslo kommune å etablere en 110-sentral for 110-regionen. DSB har videre pålagt Asker og Bærum kommuner å knytte seg til denne sentralen og med grunnlag i avtale bære sin andel av kostnadene ved etablering og drift av sentralen. I tråd med Innst. 306 S (2014-2015) og Prop. 61 LS (2014-2015) (nærpolitireformen) skal 110-sentralen samlokaliseres med politiets operasjonssentral i Oslo.

1. FORMÅL

Avtalen er basert på et interkommunalt samarbeid der samarbeidskommunen nevnt i denne avtale overlater utførelsen av 110-tjenester til administrasjonen i vertskommunen (administrativt vertskommunesamarbeid) jf. kommuneloven av 22. juni 2018 nr. 83 § 20-2.

Avtalen skal sikre at avtalepartenes plikter i henhold til brann- og eksplosjonsvernloven av 14. juni 2002 nr. 20 § 16 om nødalarmeringsentral (110-sentral) blir oppfylt. Avtalen regulerer i tillegg mottak av automatiske alarmer og utvarsling av utrykningsbiler i Asker og Bærum til bygg med slike alarmer.

2. KOMMUNENES ANSVAR

Vertskommunesamarbeid etter denne avtale skal ikke innebære at ansvaret for nødalarmeringstjenesten blir flyttet fra samarbeidskommunen til vertskommunen. Ansvaret for tjenesten ligger fortsatt på den enkelte samarbeidskommune, dog slik at utførelsen skjer i vertskommunen på vegne av samarbeidskommunene. Samarbeidskommunene er solidarisk ansvarlig for at tjenesten dimensjoneres og finansieres på en forsvarlig måte, og foretar oppfølging av denne avtalen gjennom et fagråd, jfr. pkt. 6

3. VERTSKOMMUNENS ANSVAR OG OPPGAVER

Vertskommunen påtar seg å utføre oppgaven som 110-sentral for samarbeidskommunen iht. enhver tid gjeldende brann- og eksplosjonsvernlov, p.t. Lov av 14. juni 2002 med tilhørende forskrift om organisering, bemanning og utrustning av brann- og redningsvesen og nødmeldesentralene av 15. september 2021 nr. 2755 §§ 20 og 21 samt kapittel 7 gitt med hjemmel i lovens § 16.

Vertskommunen skal utføre følgende oppgaver:

Lovpålagte tjenester:

- Mottak av nødmeldinger på 110 for samarbeidskommunene.
- Utvarsling av utrykningsenhetene i samarbeidskommunene.
- Etablering av samband og oppfølging under hendelser i samarbeidskommunene.
- Loggføring av hendelser i samarbeidskommunene.

Tilleggstjenester:

- Mottak av automatiske alarmer fra offentlige bygg, næringseiendommer og privatkunder der brannvesenet utfører tjenesten selv. Kundegrupper og omfanget av alarmtjenester ved avtaleinngåelsen finnes i vedlegg 1. Kundegrupper skal ikke endres vesentlig uten at dette er enstemmig anbefalt av fagrådet.
- Utvarsling av utrykningsenhetene i samarbeidskommunene
- Etablering av samband og oppfølging under hendelser
- Loggføring av hendelser

Ved stor belastning i 110-sentralen, vil lovpålagte tjenester bli prioritert foran tilleggstjenester.

Den som skal utføre ansvarlig vakttjeneste, må i henhold til Lov om vaktvirksomhet ha gjennomført godkjent utdanning for vektere. OBRE er ansvarlig for den nødvendige utdanning av ansatte i 110-sentralen. (Se punkt 7 angående finansiering av utdanningen).

Andre tjenester

Det åpnes for at deltakerkommunene kan avtale andre tjenester enn de ovennevnte, forutsatt at tjenestene ikke går ut over de lovpålagte tjenestene.

Teknisk utstyr

- Vertskommunen skal utruste 110-sentralen i henhold til gjeldende tekniske krav for 110-sentraler med digitalt nødnett.
- Utstyret i 110-sentralen er vertskommunen sitt ansvar. Det gjelder både anskaffelse, drift og vedlikehold.
- Vertskommunen skal inngå nødvendige avtaler med tredjepart knyttet til driften av 110-sentralen.
- Ved feil på systemet eller andre uregelmessigheter skal vertsbrannvesenet varsle samarbeidsbrannvesenet.

4. SAMARBEIDSKOMMUNENES ANSVAR OG OPPGAVER

Samarbeidskommunene skal knytte seg til systemene ved 110-sentralen og anskaffe nødvendig sambandsutstyr. Utgifter til drift og vedlikehold av utstyr utenfor 110-sentralen, må bekostes av samarbeidskommunene.

Utstyr som tilknyttes 110-sentralen skal være godkjent av vertskommunen.

Samarbeidskommunene v/brannsjefen skal sørge for å følge de rutiner som er nedfelt i felles rutinedokument og holde 110-sentralen løpende orientert om alle endringer av betydning for 110-sentralens arbeidsområde.

Samarbeidskommunene står selv for kundekontakten ved salg og tilknytning av automatiske alarmanlegg til 110-sentralen og holder den løpende kontakten med alarmkundene inklusive oppdatering av alarm- og kundeservicehandteringssystemet samt fakturering.

5. VERTSKOMMUNENS MYNDIGHET

Asker kommune og Bærum kommune gir med dette Oslo kommune fullmakt til å kalle ut de beredskapsressurser som operatøren i 110-sentralen mener er nødvendig for rask og tilstrekkelig bistand, uavhengig av hvor hendelsen er. Samarbeidskommunen bærer alle kostnader ved en slik utkalling dersom ikke annet er avtalt. Fullmakten er gitt med bakgrunn i brann- og redningsvesenforskriften §§ 24 og 29.

110-sentralen har brannsjefens fullmakt inntil denne blir overtatt av brannsjef eller dennes stedfortreder.

6. FAGRÅD

Det etableres et fagråd for å ivareta samarbeidet og oppfølgingen av denne avtalen. Fagrådet skal ha fem medlemmer og bestå av brannsjef og avdelingssjef beredskap i Asker og Bærum brann og redning IKS og brannsjef, avdelingssjef beredskap og leder av 110-sentralen i Brann- og redningsetaten i Oslo kommune.

Fagrådet skal behandle:

- Store brann- og ulykkeshendelser og statistikk fra 110-sentralens virksomhet
- Større avvik i nødalarmeringstjenesten
- Vesentlige endringer av rutiner knyttet til nødalarmeringstjenesten.
- Prosedyrer knyttet til håndtering av alarmtjenesten
- Endringer i kundegrupper for alarmtjenesten
- Grunnlaget for fastsettelsen av de årlige drifts- og investeringsbudsjettene

Det skal i tillegg orienteres om planer for og utvikling av 110-sentralen.

Fagrådet skal samles minst to ganger i året og innkalling til møtene skal skje med 3 ukers varsel. Ved uenighet mellom brannsjefene i fagrådet bringes saken frem for kommunene.

7. FINANSIERING/ DELTAGERAVGIFT

Deltakeravgiften baseres på innbyggertall i kommunene og en avgift pr tilknyttet automatiske alarm til 110-sentralen. Alarminntektene tilfaller brannvesenene, men det betales en tilknytningsavgift til Brann- og redningsetaten i Oslo for automatiske alarmer på kr 600,- pr kunde/år. Beløpet blir justert med lønns- og prisstigningen for det foregående året. Første justering skjer i 2023.

Asker og Bærum brann- og redning IKS dekker alle utgifter knyttet til nødvendig opplæring av operatører og ledere etter vaktvirksomhetsloven.

Den samlede deltakeravgiften inkluderer årsavgiftene fra Nasjonalt kommunesamarbeid for 110-sentralene IKS og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

Dersom ikke annet er avtalt forfaller avgiften uten påkrav til betaling pr 1. mai hvert år og skal baseres på folketallet i kommunen pr 1. januar samme året (SSB's statistikk).

Det påløper morarenter ved forsinket betaling.

Avgiftsøkninger utover det som er fastsatt for det enkelte år i budsjettet, skal begrunnes og i god tid legges fram skriftlig for Asker og Bærum brann og redning IKS for godkjenning.

Samarbeidskommunene har rett til fullt innsyn i alle økonomiske forhold knyttet til gjennomføringen av avtalen. Vertskommunen skal ikke ha noen finansiell risiko knyttet til samarbeidet ut over det som følger av brann- og eksplosjonsvernloven knyttet til den enkelte kommune, for tiden denne lovens § 16, første ledd andre punktum.

Vertskommunen påtar seg intet økonomisk ansvar for riktig utførelse av de tjenestene som er beskrevet i denne avtale, ei heller skadeansvar, med mindre vertskommunen har opptrådt forsettlig eller grovt uaktsomt.

8. IKRAFTTREDELSE OG VARIGHET

Avtalen gjelder fra 01.01.2022

Avtalen gjelder frem til en av partene sier opp avtalen i medhold av avtalens punkt 9.

Avtalen skal reforhandles i 2026 med virkning fra 01.01.2027.

9. OPPSIGELSE

Hver av partene kan etter ikrafttredelse av denne avtale, si opp avtalen med 12 måneders frist. Oppsigelsen skal være skriftlig. Med mindre Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap opphever sitt pålegg om samarbeid, vil oppsigelsen bare kunne gjelde samarbeidsform, finansieringsmodell og tilleggstjenester.

Oppsigelsen løper fra den er mottatt av den annen part, dog begynner fristen senest å løpe fra og med 14 dager etter at oppsigelsen er sendt. Tjenesteleveransen til samarbeidskommunen,

med tilhørende betalingsforpliktelse, vil fortsette inntil ny godkjent 110-sentral er etablert for samarbeidskommunene.

10. MISLIGHOLD

Partene kan gjøre gjeldende misligholdsbeføyelser i samsvar med alminnelige kontraktrettslige regler.

11. TVISTER

Dersom det oppstår tvister i forbindelse med avtalen, skal tvisten søkes løst ved forhandlinger før den eventuelt bringes inn for de ordinære domstoler. Som vernetting vedtas Oslo tingrett.

Dato:

Dato:

Dato:

For Oslo kommune
som vertskommune

For Asker kommune
som samarbeidskommune

For Bærum kommune
som samarbeidskommune

**ASKER OG BÆRUM
BRANN OG REDNING**

Møteprotokoll

Representantskapet 2022

Dato: 15.12.2022 kl. 09:00

Sted: Asker brannstasjon

Arkivsak: 22/00021

Møtende medlemmer: Monica Therese Vee Bratlie, Siw Wikan,

Fra Eierkommunene: Svein Finnanger, Ragnar Sand Fuglum,

Styret: Erik Tørrissen, Per Anders Owren

Fra administrasjonen møtte: Anders Løberg, Päivi Ojala

Protokollfører: Siw Pilgaard

Merknader:

SAKSKART			Side
Saker til behandling			
8/22	22/04023-1	Godkjenning av protokoll fra Representantskapsmøte 16.06.2022	3
9/22	22/02109-1	Møteplan Representantskapet 2023	3
10/22	22/04100-2	Regulert investeringsbudsjett 2022	3
11/22	22/04029-2	Regulert budsjett 2023	4
12/22	22/02107-2	Økonomiplan 2023 - 2026	4

13/22	22/04034-2	Valg av revisjonsleverandør	5
14/22	22/02187-3	Anbefaling stasjonsstrukturanalyse	5
15/22	22/00128-9	Utbedring og bygging av nye brannstasjoner i Bærum kommune og Asker kommune	6
Orienteringssaker			
9/22	22/04031-1	Økt kreftfare for ansatte i brann -og redningsvesenet	7
10/22	22/02391-1	Feie -og tilsynstjenester	7
Eventuelt			

Asker , 15.12.2022

Monica Therese Vee Bratlie
Leder Representantskapet

Saker til behandling**8/22 Godkjenning av protokoll fra Representantskapsmøte 16.06.2022**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Representantskapet 2022	15.12.2022	8/22

Møtebehandling i Representantskapet 2022 15.12.2022:**Møtebehandling****Representantskapet 2022s vedtak/innstilling**

Protokoll fra møte i representantskapet 16.06.2022 godkjennes

9/22 Møteplan Representantskapet 2023

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Representantskapet 2022	15.12.2022	9/22

Møtebehandling i Representantskapet 2022 15.12.2022:**Møtebehandling**

Foreslåtte møte 27.04.2023 flyttes til onsdag 26.04.2023 da det allerede er berammet møte i ABV (Asker og Bærum vannverk) samme dag.

Representantskapet 2022s vedtak/innstilling

Representantskapet vedtar møteplan 1. halvår 2023 som foreslått med ovennevnte endring.

Brann- og redningssjefens forslag til vedtak:

Brann -og redningssjefen anbefaler representantskapet å fatte følgende vedtak: Representantskapet vedtar møteplan 1. halvår 2023 som foreslått.

10/22 Regulert investeringsbudsjett 2022

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Representantskapet 2022	15.12.2022	10/22

Møtebehandling i Representantskapet 2022 15.12.2022:

Møtebehandling

Representantskapet 2022s vedtak/innstilling

Representantskapet vedtar regulert justert investeringsbudsjett II 2022, slik det er presentert i denne sak.

Brannstyrets forslag til vedtak:

Brannstyret anbefaler representantskapet å fatte følgende vedtak: Representantskapet vedtar regulert justert investeringsbudsjett II 2022, slik det er presentert i denne sak.

11/22 Regulert budsjett 2023

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Representantskapet 2022	15.12.2022	11/22

Møtebehandling i Representantskapet 2022 15.12.2022:

Møtebehandling

Representantskapet 2022s vedtak/innstilling

Representantskapet vedtar regulert budsjett 2023, slik det er presentert i denne sak.

Brannstyrets forslag til vedtak:

Brannstyret anbefaler representantskapet å fatte følgende vedtak: Representantskapet vedtar regulert budsjett 2023, slik det er presentert i denne sak.

12/22 Økonomiplan 2023 - 2026

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Representantskapet 2022	15.12.2022	12/22

Møtebehandling i Representantskapet 2022 15.12.2022:**Møtebehandling**

ABBR har søkt om støtte fra Enova til elektrisk brann- og redningsbil. Representantskapet ønsker orientering om resultat fra denne søknaden. ABBR har også søkt eierkommunene om støtte, men har fått avslag for dette.

Eierkommunene ber ABBR ta initiativ til et møte medio februar 2023 for avklaringer før eierkommunene skal lage sine budsjetter i mars 2023.

Representantskapet 2022s vedtak/innstilling

Representantskapet vedtar ABBRs økonomiplan for året 2023, og tar året 2024-2026 til orientering slik det er presentert i denne sak.

Brannstyrets forslag til vedtak:

Brannstyret anmoder representantskapet å vedta ABBRs økonomiplan 2023-2026 slik den er presentert i denne sak.

13/22 Valg av revisjonsleverandør

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Representantskapet 2022	15.12.2022	13/22

Møtebehandling i Representantskapet 2022 15.12.2022:**Møtebehandling****Representantskapet 2022s vedtak/innstilling**

Representantskapet vedtar valg av BDO AS som revisor for årene 2023-2024, med mulighet for forlengelse på 1+1 år.

Brannstyrets forslag til vedtak:

Brannstyret anmoder Representantskapet om å vedta valg av BDO AS som revisor for årene 2023-2024, med mulighet for forlengelse på 1+1 år.

14/22 Anbefaling stasjonsstrukturanalyse

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Representantskapet 2022	15.12.2022	14/22

Møtebehandling i Representantskapet 2022 15.12.2022:

Møtebehandling

Presentasjon prosjektleder Jarle Haugsrud

Anbefalt stasjonsstruktur med nytt konsept på Tofte vil medføre høyere kostnader og kan påvirke selskapsavtalen mellom Asker kommune og Bærum kommune. Det forventes det at eierkommunene involveres i videre arbeid her.

Bærum kommune har satt i gang mulighetsstudie med en dedikert prosjektleder. Bærum kommune er positive til foreslåtte beliggenheter av stasjoner i Bærum.

Når det gjelder forslag til stasjoner i Asker er plasseringen lagt i forhold til helheten i begge kommunene. Det er tildelt dedikerte ressurser fra begge eierkommunene slik at det blir et tettere samarbeid med disse og ABBR.

Brannstasjon på Tofte skal behandles som eget konsept og behandles i brannstyremøte 08.02.2023.

Representantskapet 2022s vedtak/innstilling

Representantskapet anbefaler ny stasjonsstruktur, slik det er presentert i denne sak med forbehold om at det ikke tilfaller ny informasjon og avventer videre analysearbeid

Brannstyrets forslag til vedtak:

Brannstyret anbefaler representantskapet å fatte følgende vedtak. Representantskapet vedtar ny stasjonsstruktur, slik det er presentert i denne sak

15/22 Utbedring og bygging av nye brannstasjoner i Bærum kommune og Asker kommune

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Representantskapet 2022	15.12.2022	15/22

Møtebehandling i Representantskapet 2022 15.12.2022:

Møtebehandling

Representantskapet ber brannstyret rette en skriftlig henvendelse til eierkommune i sakens anledning da det er administrasjonen der som må svare dette ut da pålegg fra

Arbeidstilsynet må lukkes uavhengig av prosess med nybygg av stasjoner.
Representantskapet ber også om prosess på stasjoner i Asker kommune.

Representantskapet 2022s vedtak/innstilling

Representantskapet tar saken til orientering og ber brannstyret rette en skriftlig henvendelse til eierkommunene i sakens anledning

Brannstyrets forslag til vedtak:

Brannstyret anmoder representantskapet om å kreve skriftlig tilbakemelding på utbedringer av eksisterende brannstasjoner og prosess for bygging av nye stasjoner i Bærum kommune og Asker kommune.

Saknr	Arkivsak	Tittel
9/22	22/04031-1	Økt kreftfare for ansatte i brann -og redningsvesenet Presentasjon ved Colin Wilson Representantskapet tar saken til etterretning og presiserer at eierne må se utfordringsbildet og refererer til sak 15/22 i dette møtet som en konkret anbefaling.
10/22	22/02391-1	Feie -og tilsynstjenester Presentasjon ved Alexander Colle Eierkommunene er godt fornøyd med at ABBR skiller godt på selvkost og tar saken til orientering

Eventuelt

Revidert vertskommuneavtale 110- sentralen

Representantskapet anbefaler revidert vertskommuneavtale 110- sentral som den foreligger. Avtalen oversendes kommunestyrene for endelig vedtak og signering 2023. (Asker kommune, Bærum kommune og Oslo kommune)

Asker
kommune

Saksframlegg

Arkivsak
22/19106-1

Saksbehandler
Kristin Opsahl

Behandles av
Eldrerådet
Ungdomsrådet
Råd for personer med funksjonsnedsettelse
Utvalg for velferd
Kommunestyret

Møtedato
24.11.2022
24.11.2022
24.11.2022
29.11.2022
31.01.2023

Temaplan - Mestre hele livet - psykisk helse og rus - 2.gangsbehandling

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus 2023–2035, med følgende innsatsområder og tilhørende strategier, vedtas.
Innsatsområdene er:
 - Inkludering, deltakelse og fritid
 - Utdanning, arbeid og aktivitet
 - Bolig og bomiljø
 - Helhetlige og mestringsbaserte tjenester
 - Familie, nettverk og pårørende
 - Kompetanse og innovasjon
2. Implementering av planen skjer gjennom:
 - ordinær virksomhetsplanlegging
 - årlig rullering av Handlingsprogrammet, ved tiltak med økonomisk konsekvens
 - egne saker – tiltak av prinsipiell karakter
3. Rapportering på arbeidet skjer gjennom kommunens årshjulsprosesser

1. Sammendrag og konklusjon

Saken gjelder andregangsbehandling av temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus 2023-2035 (vedlegg 1).

Formål med temaplanen

Hovedformålet med temaplanen Mestre hele livet er å gi retning til samfunns- og tjenesteutvikling innenfor psykisk helse, rus og avhengighet. Herunder å fremme et inkluderende samfunn som styrker mulighetene for livskvalitet med deltakelse og god psykisk helse, samt utvikle helhetlige og effektive tjenester

Planen omhandler voksne (fra og med 18 år), men inkluderer familie- og nettverksforhold. For øvrig behandles psykisk helse og rus blant barn og unge, i egen «Temaplan for Oppvekst».

Temaplanen har vært på høring, og det er utarbeidet en oppsummering av alle innspillene med kommunedirektørens kommentarer (vedlegg 3).

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

2.1 Kort om temaplanen

Temaplanen, sammen med kunnskapsgrunnlaget (vedlegg 2) inneholder informasjon om utfordringsbildet og trender fremover. Planen inneholder 6 innsatsområder og 19 strategier for å møte utfordringene og bidra til utviklingen av et inkluderende samfunn og bærekraftige tjenester. For å sikre en bærekraftig tjenesteutvikling kreves en dreining fra behandling til forebygging.

Utfordringsbilde

Temaplanen beskriver et fremtidig utfordringsbilde med økning av helseutgifter og behov for ansatte, på grunn av blant annet endringer i befolkningssammensetningen, både lokalt og nasjonalt. Dette gir et økt press på kommunens velferdstjenester, da det blir færre personell-, pårørende- og frivilligressurser i forhold til andel med behov for tjenester.

Fremtidige utfordringer gir behov for å videreutvikle et inkluderende samfunn, som forebygger ensomhet ved å gi mestringstro gjennom sysselsetting, samfunnsdeltakelse og diverse arenaer. Personer med psykisk helse-, rus eller avhengighetsutfordringer bør sikres tilgang til ulike offentlige tilbud og tjenester, på lik linje med øvrige innbyggere. Samtidig må en besørge helhetlig og effektiv oppfølging, ut fra det individuelle utfordringsbildet og hva som er viktig for tjenestemottageren. Det foreligger et potensial for å oppnå både økt livskvalitet og samfunnsøkonomisk gevinst, ved å identifisere utfordringer og gi bistand på ett tidligst mulig stadium, samt å sikre større innsats mot generell forebygging.

Utfordringsbildet viser behov for en tverrsektoriell og målrettet innsats, med bred involvering, for å lykkes med å bygge opp mer robust psykisk helse blant

risikoutsatte målgrupper og individer. Dette inkluderer samhandling med innbyggere, næringsliv, forskningsmiljøer, innbyggere, spesialisthelsetjenesten, frivillige- / interesse- og ideelle organisasjoner, samt god intern koordinering. Overordnede «gjennomgangstemaer» i planen er mestring, livskvalitet, levekår, «utenforskap» og folkehelse.

Temaplanens seks innsatsområder for å møte utfordringene

Temaplanen er inndelt i seks innsatsområder. Innsatsområdene er definert med bakgrunn i utfordringsbildet (se temaplanens kapittel 4), og beskriver hva kommunen særlig må prioritere for å møte utfordringene. Disse er:

- Inkludering, deltakelse og fritid
- Utdanning, arbeid og aktivitet
- Bolig og bomiljø
- Helhetlige og mestringsbaserte tjenester
- Familie, nettverk og pårørende
- Kompetanse og innovasjon

2.2 Høring

Utvalg for velferd sendte temaplanen på høring den 01.09.2022. Høringen varte til 16. oktober. Høringsperioden ble gjort kjent gjennom internett, sosiale medier, lokalaviser og e-post. Høringsinnspillene ble levert elektronisk.

Saken var innom følgende utvalg og råd:

- Eldrerådet 22. september
- Ungdomsrådet 22.september
- Rådet for personer med funksjonsnedsettelse 22.september
- Utvalg for oppvekst 27. september
- Utvalg for samfunnstjenester 29. september
- Utvalg for medborgerskap 29. september

Totalt 14 aktører leverte konkrete innspill til høringen. Av disse kom 3 fra kommunale råd, 3 fra kommunale utvalg og 8 fra andre offentlige virksomheter, organisasjoner og enkeltpersoner.

Sammenfatting av høringsinnspillene

Det kom mange gode innspill til planen. Mange av disse anses som ivaretatt i planen, men høringsinstansene fremhever enkelte tema og utdyper eller nyanserer med kunnskap fra sitt felt. Det er også enkelte mangler som blir påpekt.

Når det gjelder innspill som går på flere tiltak, minnes det om at alle temaplaner i Asker kommune ligger på et strategisk nivå. Foreslåtte tiltak i høringen vil tas med inn i det videre arbeidet med implementering. Tiltak skal innarbeides i kommunens virksomhetsplaner og kommende handlingsprogram / budsjett. Mange tiltak (som

krever innsats fra flere virksomhetsområder) vil også innarbeides i «Program Velferd 2023-2027» som er tjenesteområdets prioriterte innsatsområder de kommende fire årene.

Nedfor følger en punktvis oppsummering fra innspillene. Oppsummering av høringsuttalelser med kommunedirektørens kommentarer finnes i vedlegg 3. Innspillene i sin helhet finnes i vedlegg 4.

- Det er behov for koordinert og samordnet innsats, både internt i kommunen og med spesialisthelsetjenesten.
- Planen bør i større grad tematisere eldre og psykisk helse/rus
- Forpliktende, tverrfaglige samarbeid og partnerskap mellom frivilligheten og kommunen bør styrkes.
- Det bør etableres samarbeidskanaler mellom den organiserte idretten og behandlingsapparatet i kommunen.
- Det bør opprettes flere lavterskeltilbud som gjør møteplassene tilgjengelige for sårbare grupper og mennesker i aktiv rus
- Innbyggertorg, skoler og kulturbygg bør i større grad benyttes til tilrettelagte kulturaktiviteter.
- Frivillige er en stor ressurs, også overfor grupper som strever med rus, psykisk uhelse og utenforskap.
- Det er behov for differensierte boliger til innbyggere med psykisk helse- og rusutfordringer, også boliger som ligger for seg selv- uten naboer
- Det ønskes større fokus på forebygging av ensomhet, depresjon og angst i alle aldersgrupper.

2.3 Oppdateringer fra førstegangsbehandlingen

Temaplan og kunnskapsgrunnlag er oppdatert ut fra ny kunnskap siden førstegangsbehandlingen. I tillegg er innspillene gjennomgått og vurdert opp mot innhold i temaplan og kunnskapsgrunnlag, noe som har ført til suppleringer og justeringer. Se vedlegg 3 for informasjon om hvordan innspillene er ivaretatt.

2.4 Iverksetting

Temaplanen inngår i Asker kommunes plansystem. Etter at temaplanen er politisk vedtatt, utarbeider kommunedirektøren administrative oppdrag til virksomhetene basert på innsatsområdene og strategiene i planen. Med bakgrunn i disse oppdragene, utarbeider virksomhetene tiltak i sine virksomhetsplaner for gjennomføring og oppfølging lokalt i den enkelte virksomhet. For at strategiene i planen skal kunne få virkning og effekt, er det avgjørende med en god implementering. Denne temaplanen gjelder utvikling av flere tjenesteområder og virksomheter, og samhandling mellom disse. Ut fra planens bredde, bør det vurderes hvordan planen best kan følges opp for å sikre en god implementering.

2.5 Rapportering

En viktig del av å følge opp temaplanen blir å vurdere om temaplanen bidrar til å nå kommunens mål. Det er flere kilder som gir kunnskap om måloppnåelsen, for

eksempel nøkkeltall, tiltaksoppfølging, forskning og undersøkelser. Det vises blant annet til at tjenesteområdet Velferd utarbeider hel- og halvårsrapporter. En samlet analyse av dette vil utgjøre rapporteringen på temaplanen. Rapporteringen for temaplanen vil følge kommunens årshjulsprosesser. Oppdrag i handlingsprogrammet, gitt med bakgrunn i temaplanens strategier, vil kunne følges gjennom kommunens årsrapport.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Asker kommune har tilsluttet seg FNs dimensjoner om sosial-, miljømessig- og økonomisk bærekraft. Tjenesteutvikling innen psykisk helse og rus har særlig relevans for økonomi og sosiale forhold. Langsiktig forebygging av behov for bistand høyt oppe i Innsats- og Boligtrappen (nærmere omtalt under temaplanens delkapittel 6.6 og i «Kunnskapsgrunnlaget»), bidrar til både økt mestring og livskvalitet, samt økonomisk bærekraftige tjenester. Avsnittene under gir en kort beskrivelse av planens virkninger knyttet opp mot de tre bærekraftsdimensjonene. I perioden frem til 16.10.2022 finner det sted en åpen høring, hvor alle eksterne som har deltatt i medvirkningsprosesser til nå vil oppfordres til å avgi høringssvar.

3.1 Miljømessige forhold

Tjenesteutvikling i henhold til denne planens strategier, vil kunne medføre mindre reiseaktivitet, ved blant annet velferdsteknologi, strategisk plasserte baser for ambulante tjenester, og at de med forutsetninger for dette bor i tilknytning til egnede lokal- og nærsentre.

3.2 Sosiale forhold

Sosialt bærekraftige samfunn handler om samfunn preget av tillit, trygghet, tilhørighet og tilgang til goder som arbeid, utdanning og gode nærmiljø. Likeverd og grunnleggende demokratiske prinsipper forutsetter lik mulighet til samfunnsdeltakelse. Denne temaplanen skal bidra til et universelt tilgjengelig og inkluderende samfunn, som bygger opp om robust psykisk helse, samt økt mestring for personer med psykisk helse- og rusutfordringer.

Forebygging av ensomhet og utrygghet er gjerne forutsetninger for å mestre livet. Dette er en kompleks samfunnsoppgave, som krever innsats fra mange aktører, slik denne planen beskriver. En betydningsfull faktor, er at de med gode forutsetninger for dette bor sosialt og i tilknytning til egnede lokal- og nærsentre. Deltagelse i sosiale arenaer er enklere å etablere ved korte avstander til disse. Dermed vil det legges til grunn en tjenesteutvikling som tilrettelegger for dette, både når det gjelder kommunale boliger og ordninger for tilgang til det private boligmarkedet. Videre er mestring, hvor tjenestemottagere får sette egne mål og bidra i egen behandling, fremfor å være passive mottagere av "reparasjon", en rød tråd i denne planen. Denne tilnærmingen (gjerning omtalt som et recoveryperspektiv i fagmiljøer) gir økte muligheter for å mestre sosiale forhold.

3.3 Økonomiske og organisatoriske forhold

Utenforskap og psykiske lidelser utgjør en betydelig kostnad for samfunnet. Av personer i yrkesaktiv alder som står utenfor arbeidslivet, gjør rundt en av fire dette hovedsakelig med bakgrunn i psykiske plager. En beregning fra 2013 anslo at psykiske lidelser årlig koster samfunnet rundt 70 milliarder kroner bare i trygde-, behandlings- og sosiale utgifter (tilsvarer 85 milliarder i 2021-kroner). Det samfunnsøkonomiske tapet av at ett individ står utenfor arbeidslivet gjennom sitt livsløp er beregnet til 15,9 millioner kroner, ved gradvis overgang til uføretrygd. Psykisk helse- og rusutfordringer vil ikke forsvinne, og det foreligger ingen nullvisjon. Dermed er det utfordrende å gjøre en beregning av gevinstrealiserings- / effektpotensialet. Likevel er det ingen tvil om at effektiv forebygging- og behandling av psykisk helse- og rusutfordringer, utgjør en god investering både når det gjelder økonomi og livskvalitet.

Det vil også være utfordrende for den fremtidige økonomiske bærekraften, å opprettholde nåværende andel av befolkningen som bor i kommunale botilbud med døgnbemanning. Både generell befolkningsvekst og eldrebølge, betinger at flere bor i eget hjem innen både eldre-, psykisk helse- og rusomsorgen. Strategiene i Temaplan Mestre hele livet skal ligge til grunn for en tjenestedreining i denne retning. Dette innebærer videreutvikling av ambulerende- og økonomisk bærekraftige tjenester, som sikrer best mulig mestring i eget hjem. Samtidig skal de med omfattende omsorgsbehov få effektive kommunale botilbud med høy kvalitet. Andel av sistnevnte kan likevel reduseres, ved tjeneste- og stedsutvikling i henhold til denne planens strategier.

4. Tidligere behandling

4.1 Mandatsaken

Mandatsaken med rammer for temaplanen ble vedtatt av hovedutvalg for velferd den 18.01.2022, med følgende enstemmige vedtak:

1. Arbeidet med temaplan Psykisk helse og rus gjennomføres i henhold til rammer og føringer, som fremgår av mandatet i dette saksframlegget.
2. Temaplanen legges frem for Kommunestyret for endelig behandling 4. kvartal 2022.

4.2 Førstegangsbehandling av temaplanen

Utvalg for velferd behandlet saken 30.08.2022. Planen ble sendt på høring (enstemmig vedtatt). Vedtakene lød:

1. Temaplan Mestre hele livet legges ut på høring med høringsfrist 16.10.22. Innsatsområdene er:

- Inkludering, deltakelse og fritid
- Utdanning, arbeid og aktivitet
- Bolig og bomiljø
- Helhetlige og mestringsbaserte tjenester
- Familie, nettverk og pårørende
- Kompetanse og innovasjon

2. Det legges i høringsperioden opp til behandling av hørings sak i følgende råd og hovedutvalg:

- Eldrerådet
- Ungdomsrådet
- Råd for personer med funksjonsnedsettelse
- Utvalg for Oppvekst Utvalg for Samfunnstjenester
- Utvalg for Medborgerskap

4.3 Høringer i politiske råd og utvalg

Protokoller fra politisk behandling i råd og utvalg ligger i vedlegg 4.

- Eldrerådet 22.09.22
- Ungdomsrådet 22.09.22
- Rådet for personer med funksjonsnedsettelser 22.09.22
- Utvalg for oppvekst 27.09.22
- Utvalg for samfunnstjenester 29.09.22
- Utvalg for medborgerskap 29.09.22

5. Kommunedirektørens vurdering

Hovedmålene med planen er blant annet å bidra til et mer inkluderende samfunn, økt mestring og selvstendighet, samt bærekraftig tjenesteutvikling med god kvalitet. For å realisere potensialet som ligger i planen er det viktig at kommunen jobber systematisk med tiltak og prosjekter, på tvers av tjenesteområder og virksomheter. Like viktig er samhandling med innbyggere, næringsliv, forskningsmiljøer, innbyggere, spesialisthelsetjenesten, samt frivillige- / interesse- og ideelle organisasjoner.

Kommunedirektøren mener innsatsområdene og strategiene gir retning for å videreutvikle et inkluderende Asker, som bygger opp om robusthet i møte med utfordringer, samt treffsikre tjenester innen psykisk helse- og rusfeltet.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

1. Temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus
2. Kunnskapsgrunnlag til Temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus
3. Oppsummering av innspill med kommunedirektørens kommentarer
4. Protokoller fra råd og utvalg og innsendte høringsinnspill

Temaplan Mestre hele livet

Innhold

Temaplan Mestre hele livet.....	1
1 Forord	3
2 Sammendrag.....	3
3 Innledning	3
3.1 Formål med planen.....	3
3.2 Rammer og mandat for arbeidet.....	4
3.3 Medvirkning.....	5
3.4 Iverksetting	6
4 Dagens situasjon og utsikter framover	6
5 Dette skal vi oppnå	12
5.1 Mål	12
6 Slik skal vi gjøre det	12
6.1 Inkludering, deltakelse og fritid.....	13
6.1.1 Strategier	19
6.2 Utdanning, arbeid og aktivitet.....	19
6.2.1 Strategier	23
6.3 Bolig og bomiljø	24
6.3.1 Strategier	29
6.4 Helhetlige og mestringsbaserte tjenester	29
6.4.1 Strategier	39
6.5 Familie, nettverk og pårørende	40
6.5.1 Strategier	42
6.6 Kompetanse og innovasjon	42
6.6.1 Strategier	46
7 Evaluering og rapportering	47
8 Virkninger av planen	47
8.1 Miljømessige forhold	47
8.2 Sosiale forhold	47
8.3 Økonomiske og organisatoriske forhold	48
9 Vedlegg	48

Temaplan Mestre hele livet

Temaplan Mestre hele livet

1 Forord

Ordførers forord legges inn når planen er endelig vedtatt i Kommunestyret, før den publiseres.

Bilder og «layout» ivaretas ved digital publisering av planen. Her er kobling til foreløpig og upublisert digital utgave: <https://apppublishframsikt-stagingpilot.azurewebsites.net/plan/nyeasker/79a1779b-89dc-455a-9aa5-0031499d1947/plan-201517b0-4119-4f37-814c-596dce5d06db-5096/#/home>

2 Sammendrag

Temaplan Mestre hele livet skal blant annet bidra til et mer inkluderende samfunn, økt mestring og selvstendighet, samt bærekraftig tjenesteutvikling med god kvalitet. For å realisere potensialet som ligger i planen er det viktig at kommunen jobber systematisk med tiltak og prosjekter, på tvers av tjenesteområder og virksomheter. Like viktig er samhandling med innbyggere, næringsliv, forskningsmiljøer, innbyggere, spesialisthelsetjenesten, samt frivillige- / interesse- og ideelle organisasjoner.

En oversikt over status og fremtidsutsikter redegjøres for i kapittel 4. Hvilke mål fra Kommuneplanens samfunn som legges til grunn vises i kapittel 5. Innsatsområdene og strategiene i kapittel 6 gir retning for å videreutvikle et inkluderende Asker som bygger opp om robusthet i møte med utfordringer, samt treffsikre tjenester innen psykisk helse- og rusfeltet.

Det er utarbeidet et kunnskapsgrunnlag til temaplanen, som inneholder mer inngående informasjon om temaene som er dekket i planen, samt statistikk fra sentrale og lokale kilder.

3 Innledning

Dette kapitlet beskriver formålet med planen, rammer og mandat, de ulike medvirkningsprosessene knyttet til planen og hvordan planen skal iverksettes.

3.1 Formål med planen

Temaplaner er strategiske styringsdokumenter som omhandler et spesifikt tema eller fagområde. Noen temaplaner vil være sektorovergripende og gi føringer for hele organisasjonen, slik som for eksempel kommunens arbeidsgiverpolitikk. Andre temaplaner gjelder for et avgrenset tjenesteområde eller fagområde. I alle tilfeller bør de ha et tilsvarende tidsperspektiv som kommuneplanen (12 år). Revidering av den enkelte temaplan vurderes i forbindelse med planstrategien hvert fjerde år. En temaplan kan defineres som en kommunedelplan, og må da følge prosessene i plan- og bygningsloven.

Kommuneplanen har definert 8 satsingsområder forankret i FNs bærekraftsmål, med underliggende hoved- og delmål. Det vil være førende og aktuelle mål i kommuneplanens samfunnsdel, for alle temaplaner. Dermed defineres ikke nye mål i temaplanene. Derimot blir relevante mål fra kommuneplanen konkretisert og knyttet opp til temaplanens innsatsområder og strategier.

«Mestre hele livet» er Asker kommunes temaplan for psykisk helse og rus. For denne temaplanen er bærekraftsmålene / satsningsområdene «samarbeid for å nå målene», «bærekraftige byer og samfunn», «god helse», «innovasjon, digitalisering og næringsutvikling», «økonomi» og «medarbeidere» særlig relevante.

Temaplan Mestre hele livet

Hovedformålet med Temaplan Mestre hele livet er å gi retning til samfunns- og tjenesteutvikling innenfor psykisk helse, rus og avhengighet. Herunder å fremme et inkluderende samfunn som styrker mulighetene for livskvalitet med deltakelse og god psykisk helse, samt utvikle helhetlige og effektive tjenester.

3.2 Rammer og mandat for arbeidet

Vedtak om utarbeidelse av temaplan for psykisk helse og rus, heretter referert til som «Mestre hele livet», er fattet i forbindelse med kommunestyrets behandling av Handlingsprogram 2022-2025.

Temaplanen vil ta for seg innsatsområder og strategier for både forebygging og oppfølging. Sistnevnte vil hovedsakelig legge føringer for virksomhetene i Velferd, samt samarbeid med spesialisthelsetjenesten og andre aktører. Likevel vil det være områder som krever internt samarbeid, både innad i- og på tvers av tjenesteområder. Eksempelvis ved overgang fra barn til voksen, hvor Velferd tar over oppfølging og aktuelle tjenester fra Oppvekst. De forebyggende temaene rettet mot alle voksne vil kreve mer intern tverrsektoriell innsats fra kommunens tjenesteområder.

Overordnet fremtidsplan for utarbeidelse av temaplanen

Første kvartal 2022: Sak om mandat og rammer for temaplanen behandles i Utvalg for Velferd

Tredje kvartal 2022: Førstegangsbehandling av temaplanen, i Utvalg for Velferd

Tredje kvartal 2022: Høringsrunde

Fjerde kvartal 2022: Annengangsbehandling av temaplanen, i Utvalg for Velferd og Kommunestyret

Temaer / problemstillinger

Overordnede «gjennomgangstemaer» vil være eksempelvis mestring, livskvalitet, levekår, «utenforskap» og folkehelse. Innsatsområdene (delkapitlene i kapittel 6) og / eller Kunnskapsgrunnlaget (vedlegg til temaplanen), består blant annet av følgende temaer:

- Tilrettelegging for å bo i egne hjem og kommunale botilbud
- Utdanning, arbeid og sysselsetting
- Livsopphold og økonomi
- Aktivitet og fritid
- Medvirkning og deltagelse
- Samhandling og brukerforløp i helsetjenestene
- Likeverdige helsetjenester og harmonisering
- Familie og pårørende
- Overganger: Barn – voksen – alderdom
- Kompetanse og innovasjon
- «Gråsoneutfordringer» (utfordringer med rekruttering til forebyggende tjenester blant målgrupper som kan ha nytte av dette)
- Dreining av tjenester, ved styrking av de lavere trinnene i Innsats- og boligtrapp, for å forebygge behov for tjenester høyere opp i trappene

For øvrig gjøres det oppmerksom på at hverken kapittel 6 eller Kunnskapsgrunnlaget er strukturert etter denne oversikten.

Temaplan Mestre hele livet

Avgrensninger

Planen omhandler voksne (fra og med 18 år), men inkluderer familie- og nettverksforhold. For øvrig behandles psykisk helse og rus blant barn og unge, i egen «Temaplan for Oppvekst».

Avhengigheter til andre temaplaner

Denne planen er en sektorovergripende plan, særlig når det gjelder de forebyggende områdene, og vil ha grensesnitt mot følgende temaplaner:

- Temaplan - Medborgerskap (vedtatt): Omhandler møteplasser, medbestemmelse og deltakelse.
- Temaplan - Fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv (vedtatt): Handler om betydningen av friluftsliv og aktivitet for livskvalitet og helse. Planen tar for seg inkludering i ulike aktiviteter.
- Temaplan - Leve hele livet; i ett aldersvennlig Asker (vedtatt): Tar opp temaer som ensomhet, sosial støtte, rus og psykisk helse med søkelys på eldre. Videre beskrives det hvordan et aldersvennlig samfunn er et godt samfunn for alle grupper, da dette forutsetter tilgjengelighet og universell tilrettelegging.
- Temaplan - Kultur (vedtatt): Handler om betydningen av kultur for livskvalitet og helse. Planen tar for seg inkludering i ulike aktiviteter.
- Temaplan for personer med funksjonsnedsettelser (under utarbeidelse): Psykisk helseutfordringer er utbredt i denne målgruppen. Mange har såkalt dobbeltdiagnoser, med behov for tjenester på tvers av virksomheter.
- Temaplan for en bærekraftig boligutvikling (under utarbeidelse) / Temaplan for eiendom (under utarbeidelse): Temaplanene omhandler kvaliteten og tilgang på boliger både i det private markedet og i kommunal regi. Denne temaplanen (Mestre hele livet) ser særlig på de boligsosiale virkemidlene, men vil også kommentere de overordnede boligpolitiske hensyn / føringer.
- Temaplan for oppvekst (under utarbeidelse): Denne temaplanen (Mestre hele livet) er for målgruppen over 18 år. Det har derfor vært særlig viktig å se planen i sammenheng med Temaplan for oppvekst, både med hensyn til felles strategier og perspektiver.

Det gjøres oppmerksom på at de nevnte temaplanene omhandler mer enn det som omtales i punktene ovenfor, da disse kun oppsummerer planenes relevans for psykisk helse- og rusfeltet.

3.3 Medvirkning

Medvirkningsprosessene har vært sentrale for utarbeidelse av denne temaplanen, særlig for å få utdypende kunnskap og forståelse for hva tjenestemottagere innen psykisk helse- og rusfeltet mener er viktig for dem. Samhandling har funnet sted gjennom dialog og møter, som også har inkludert pårørende, «erfaringskonsulenter» (ansatte som tidligere har benyttet aktuelle tjenester), ideelle aktører og interesseorganisasjoner.

Videre er politisk medvirkning ivaretatt, også i forkant av denne førstegangsbehandlingen av temaplanen. Utvalg for Velferd har blitt løpende orientert om utviklingen, ved fire av fem møter i vårhalvåret 2022. Gjennom dette har det blitt lagt opp til dialog vedrørende prioriteringer og innhold både for temaplanen og tilhørende kunnskapsgrunnlag. Innspillsrunder er også gjennomført i Eldrerådet, Ungdomsrådet og Råd for personer med funksjonsnedsettelse. Utvalget og rådene har gjennom dette gitt omfattende innspill til innsatsområder og strategier.

Temaplan Mestre hele livet

Bred administrativ medvirkning har funnet sted ved ulike møter og workshops, som har inkludert alle virksomhetene i tjenesteområdet Velferd, samt andre tjenesteområder. Særlig dialog med tjenesteområdet Oppvekst har vært prioritert, for å besørge gode overganger og felles strategier med temaplanen som blant annet skal dekke psykisk helse- og rusfeltet for barn og unge.

Nedenfor følger en oversikt over de ulike medvirkningsarenaene som til nå har vært benyttet ved utarbeidelse av denne temaplanen, i tidsrommet fra januar til og med juni 2022:

- Fire møter i Utvalg for Velferd
- Eldrerådsmøte
- Ungdomsrådsmøte
- Møte i Råd for personer med funksjonsnedsettelse
- Møte i Brukerråd for virksomheten Psykisk helse- og rustjenester
- Møter blant tjenestemottagere og pårørende ved aktuelle tjenestesteder
- Innspillskonferanse med bred deltagelse fra tjenestemottagere, pårørende, ideelle lag / foreninger / aktører og interesseorganisasjoner
- Tilbakemeldinger gjennom e-post fra aktører som ikke har deltatt på møter, eksempelvis ved representant for fastlegene
- Flere interne møter og workshops, for å få innspill fra alle tjenesteområder og virksomheter som er berørt av feltet
- Møter i ledergruppa for tjenesteområdet Velferd
- Møte i ledergruppa for tjenesteområdet Oppvekst
- Møter i Kommunedirektørens ledergruppe
- Utsendte invitasjoner til interessenter, hvor det oppfordres til å gi høringssvar.

3.4 Iverksetting

Temaplan «Mestre hele livet» inngår i Asker kommunes plansystem, og følges opp som en del av den ordinære virksomhetsstyringen. Det gis ikke oppdrag eller tiltak i temaplanen. Med utgangspunkt i den politisk vedtatte temaplanen, utarbeides det en administrativ handlingsplan, og Kommunedirektøren gir oppdrag til virksomhetene basert på innsatsområdene og strategiene i planen. Med bakgrunn i disse oppdragene, utarbeider virksomhetene tiltak i sine virksomhetsplaner for gjennomføring og oppfølging. Det evalueres og rapporteres jevnlig på status for oppfølging av tiltakene som en del av den administrative styringsdialogen mellom virksomhetsleder og direktør.

Program Velferd etableres for blant annet å sikre helhetlig tjenesteutvikling mot tjenesteområdet Velferd, i tråd med aktuelle temaplaners strategier (se kapittel 6.6).

4 Dagens situasjon og utsikter framover

Det foreligger et fremtidig utfordringsbilde ved økning av helseutgifter og behov for ansatte, på grunn av blant annet endringer i befolkningssammensetningen, både lokalt og nasjonalt. Dette gir et økt press på kommunens velferdstjenester, da det blir færre personell-, pårørende- og frivilligressurser i forhold til andel med behov for tjenester.

Fremtidige utfordringer gir behov for å videreutvikle et inkluderende samfunn, som forebygger ensomhet ved å gi mestringstro gjennom sysselsetting, samfunnsdeltakelse og diverse arenaer. Det foreligger et potensial for å oppnå både økt livskvalitet og samfunnsøkonomisk gevinst, ved å identifisere utfordringer og gi bistand på ett tidligst mulig stadium, samt å sikre større innsats mot generell forebygging. Personer med psykisk helse-, rus eller avhengighetsutfordringer bør sikres tilgang

Temaplan Mestre hele livet

til ulike offentlige tilbud og tjenester, på lik linje med øvrige innbyggere. Samtidig må en besørge helhetlig og effektiv oppfølging, ut fra det individuelle utfordringsbildet og hva som er viktig for tjenestemottageren.

Utfordringsbildet viser behov for en tverrsektoriell og målrettet innsats, med bred involvering, for å lykkes med å bygge opp mer robust psykisk helse blant risikoutsatte målgrupper og individer. Dette inkluderer samhandling med innbyggere, næringsliv, forskningsmiljøer, innbyggere, spesialisthelsetjenesten, frivillige- / interesse- og ideelle organisasjoner, samt god intern koordinering.

Livskvalitet, psykisk helse og rusbruk i Asker

De senere årene har livskvalitet og psykisk helse fått en større plass i folkehelsepolitikken. Psykisk helse handler om mer enn utbredelse av psykiske lidelser. Det handler i like stor grad om hvordan vi har det og hva som gir livet mening. Livskvalitetsbegrepet rommer dette.

Rundt halvparten av OECD-landene har per i dag utviklet rammeverk for livskvalitetsmåling som styringsverktøy i folkehelsearbeidet og som supplerende mål på samfunnsutviklingen. Fra 2018 har livskvalitetsmåling blitt fremmet som styringsverktøy for politikkutvikling i Norge og Folkehelseinstituttet (FHI) og Statistisk sentralbyrå (SSB) gjennomfører nå helhetlige målinger.

Livskvalitetsbegrepet rommer både en subjektiv og en materiell side (levekår) – Det vil si at trygge boforhold og nærmiljø, økonomisk sikkerhet, meningsfull aktivitet i hverdagen, god helse, sosialt nettverk bidrar til god livskvalitet, imens utrygge boforhold, dårlig økonomi, utenforskap og mangel på aktivitet og sosial støtte kan reduserer livskvaliteten. Dette krever tiltak på ulike nivåer.

Mye tyder på at det viktigste for psykisk helse og livskvalitet er politikk som bidrar til gode, trygge og verdige levekår. Men vi trenger også konkrete, treffsikre helsefremmende individ- og grupperettede intervensjoner, helst i form av tiltakskonsepser som kan bidra på tvers av nivåer, og på tvers av «virksomhetssiloene» i en kommune. (Bang-Nes m fl. 2022)

Et eksempel på et slikt tiltakskonsept er *Hverdagsgledens 5 om dagen*. Dette er forskningsbaserte råd som fremmer hverdagslykke og livskvalitet. Rådene er gjengitt i figuren under:

Temaplan Mestre hele livet

Figur: Hverdagsgledens «5 om dagen». (Kilde Folkehelseinstituttet 2022)

Kommuner bør legge til rette for at innbyggerne kan få oppfylt disse rådene i hverdagen.

Folkehelseprofilen for Asker kommune og folkehelseundersøkelsen for Viken viser at helsetilstanden til Askers befolkning generelt er god, og at man på de fleste områder scorer bedre enn landet og fylket for øvrig. Det er likevel betydelige forskjeller i helse og livskvalitet imellom grupper i Askersamfunnet.

Forskjellene henger blant annet sammen med utdanningsnivå og sosiale og økonomiske ressurser hos innbyggerne, hvor graden av god helse øker parallelt med lengden på utdanningsforløpet. I arbeidet med å forebygge sosial ulikhet i helse må man ha søkelys på alle ledd i årsakskjeden gjennom livsløpet.

Videre følger en gjennomgang når det gjelder utbredelse av psykiske lidelser og rusproblematikk, påvirkningsfaktorer og sentrale utfordringer.

Statistikk på livskvalitet og psykisk helse

Minst 16–20 % av nordmenn over 18 år opplever dårlig livskvalitet. For sårbare grupper, som personer med dårlig råd, som står utenfor arbeidslivet, har lite sosial støtte eller dårlig helse, er andelen mye høyere, hele 40–80 %.

De vanligste psykiske lidelsene blant voksne er angstlidelser, depresjon, og ruslidelser. Det anslås 15-20 % av befolkningen til enhver tid vil oppfylle diagnosekriteriene til en psykisk lidelse. Betydelige psykiske plager (herunder også psykiske lidelser) er en av de største enkeltfaktorene som påvirker en persons livskvalitet. Forebygging og behandling av psykiske plager og lidelser er derfor avgjørende for å oppnå høyest mulig opplevd livskvalitet i befolkningen.

Tall fra Folkehelseundersøkelsen i Viken viser at

- 38,9 % av Asker befolkning opplever høy sosial støtte. Det er flere kvinner (41,6 %) enn menn (35,7 %).

Temaplan Mestre hele livet

- På den annen side opplever 10,1 % ensomhet. Det er flere kvinner (12 %) enn menn (7,8 %) som opplever ensomhet

Om lag 15 % av befolkningen i Asker har vært i kontakt med primærtjenesten (fastlege/legevakt) for psykiske plager og symptomer siste år (2020). Av disse var 12,6 % menn og 17,2 % kvinner.

I Kunnskapsgrunnlaget kapittel 2 finnes mer detaljert statistikk om psykisk helse, blant annet for ulike aldersgrupper, for innvandrerbefolkningen og for personer med nedsatt funksjonsevne. (Vi venter på flere tall fra folkehelseundersøkelsen i Viken - blir forhåpentligvis klart til 2. gangs behandling av planen)

Statistikk på rusmiddelbruk

Rusmidler defineres som kjemiske stoffer med rus- og avhengighetspotensial, og som ved inntak gir merkbare endringer i atferd og/eller mental funksjon. Rusmidler deles gjerne inn i tre hovedkategorier: alkohol, narkotika og vanedannende legemidler. All bruk av rusmidler som ikke kvalifiserer til en ruslidelse, omtales som rusmiddelbruk.

Alkohol er det desidert vanligste rusmiddelet i Norge, og bruken er svært utbredt i alle grupper. Alkoholbruken har økt kraftig de siste 25 årene. Alkohol er for mange en viktig del av sosiale sammenkomster, ferie og fest. Alkoholbruk forårsaker imidlertid betydelige folkehelseproblemer, som tapte friske leveår, sosiale problemer og skader for andre enn den som bruker alkohol. Alkohol er også det rusmidlet som i størst grad er forbundet med utøvelse av vold.

Nasjonale tall viser at 1 av 8 har et forhold til alkohol som regnes å være i kategorien risikofylt drikking, hvor man har behov for rådgivning og/eller oppfølging knyttet til eget alkoholforbruk. Alkoholbrukslidelse er også den vanligste ruslidelsen i Norge. Man antar at om lag 8 % av menn og 3 % av kvinner har en alkoholbrukslidelse i løpet av 12 måneder.

Cannabis er det mest brukte ulovlige rusmiddelet i Norge og resten av den vestlige verden. 1 av 4 nordmenn rapporterer å ha brukt Cannabis i løpet av livet, mens 5 % oppgir å ha brukt det i løpet av siste 12 måneder. Kun 2 % angir å ha brukt cannabis siste 4 uker. Sentralstimulerende stoffer som kokain, ecstasy/MDMA og amfetaminer følger cannabis på lista over mest brukte ulovlige rusmidler. Mellom 3 og 5 % oppgir bruk av noen av disse gjennom livet, mens rundt 1 % rapporterte bruk siste år.

Tall fra folkehelseundersøkelsen for Viken og tall for Ungdata for Asker viser at:

- I den voksne befolkningen drikker 36,8 % alkohol to ganger i uka eller oftere. Det er færre blant kvinner (32,4 %) enn blant menn (41,9 %). Asker ligger godt over gjennomsnittet for Viken som er på 28 %.
- I Asker har 22 % av elever på videregående trinn prøvd cannabis siste år, mot 15 % i landet for øvrig.
- Det er en sterk økning i bruk av andre narkotiske stoffer blant elever på 3 trinn. Fra 8 % i 2019 til 18 % i 2022 (brukt siste 12 mnd.) Dette tilsvarer 1 av 5 elever på 3. trinn.

Arenaer og faktorer som påvirker livskvalitet og psykisk helse

Vår helse og livskvalitet påvirkes av forhold på ulike arenaer. De ulike arenaene gir mulighet for sosial støtte, nettverk og mestring, men kan også påvirke helsen negativt.

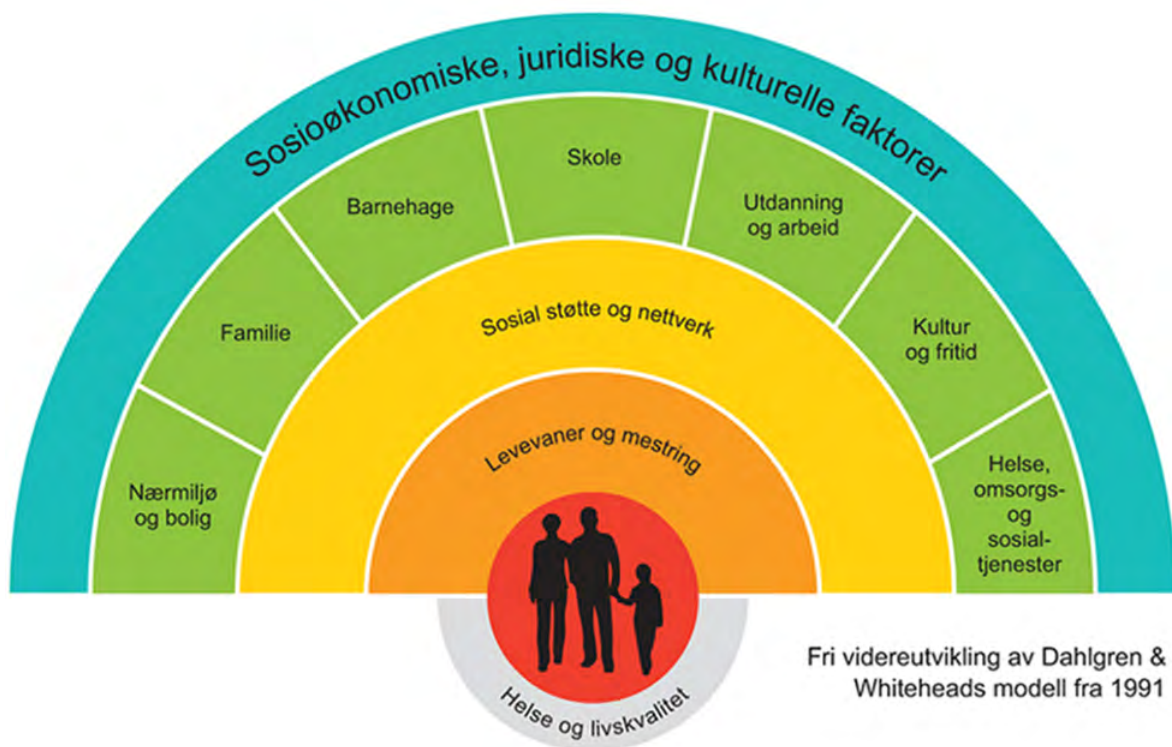
Sosial bærekraft kan forstås som et samlebegrep som rommer ulike aspekter som påvirker menneskers levekår og livskvalitet, som et trygt og godt sted å bo, utdanningsmuligheter, anstendig arbeidsforhold,

Temaplan Mestre hele livet

sosial tilhørighet, fravær av diskriminering og muligheten til å delta i beslutningsprosesser som påvirker ens hverdag.

Helsefremmende og forebyggende intervensjoner på ulike arenaer styrker den sosiale bærekraften og derigjennom menneskers levekår og livskvalitet. Når en person har fått psykiske vansker eller en rusutfordring har helse- og velferdstjenestene en sentral rolle gjennom sekundærforebygging og behandling.

Modellen under viser ulike nivåer av påvirkningsfaktorer (sosiale helsedeterminanter) på personers helse og livskvalitet - fra samfunnsmessige faktorer via faktorer på ulike arenaer, eksempelvis familie og arbeidsliv, til individuelle faktorer som personers levevaner.

Figur: Påvirkningsfaktorer på helse og livskvalitet.

Kilde: Helsedirektoratet (2014)

Innsatsområder og strategier i temaplanen tar utgangspunkt i inndelingen i modellen (Skole og barnehage blir behandlet i temaplan for oppvekst). Felles for flere av strategiene er at de går gjerne på tvers av arenaene i modellen og krever tverrsektoriell innsats.

Hovedutfordringer

Videre beskrives noen sentrale utfordringer som vil kreve særlig innsats i årene som kommer, for blant annet forebygging av utenforskap, ensomhet og isolasjon. I kapittel 6 beskrives innsatsområdene og strategier mer konkret og inngående.

For mange står utenfor utdanning og arbeid

Arbeid er viktig for den psykiske helsen gjennom å være en kilde til sosiale relasjoner, identitet, personlig vekst og økonomisk trygghet.

Temaplan Mestre hele livet

Selv om arbeidsledigheten er lav i Asker, står hele 17 % av befolkningen mellom 16-66 år utenfor arbeid og utdanning.

Særlig bekymringsfullt er utenforskap blant unge. Av unge mellom 16 og 25 år står 11 % utenfor jobb og utdanning. Andelen er enda høyere blant innvandrerungdom hvor 22 % av unge menn og 28 % av unge kvinner står utenfor.

Psykiske helse- og rusutfordringer er hovedårsak til utenforskap blant unge, etterfulgt av manglende kvalifikasjoner, sosiale utfordringer, og utfordringer knyttet til språk og integrering.

Kommunen har behov for et mer variert og mestringsbasert bo- og tjenestetilbud.

Bolig og boforhold har betydning for livskvalitet og psykisk helse. For personer som ikke kommer inn på det ordinære boligmarkedet tildeler kommunen bolig både med og uten bemanning med et leieforhold som i utgangpunktet er 3-5 år.

Asker kommune bruker mer ressurser på bemannede botilbud for personer med psykiske lidelser og ruslidelser sammenlignet med andre kommuner. For mange er et slikt tilbud riktig, men både lokale og nasjonale føringer legger opp til at flere skal eie eller leie egen bolig, og ved behov få tjenester i hjemmet. Dette er samfunnsmessig lønnsomt samtidig som det gir personer mer frihet og mulighet for mestring. Det finnes imidlertid for få egnede boliger til leie eller for eie i dag. Dette gjør at det er liten sirkulasjon i de bemannede botilbudene. Flere som kunne flyttet, blir boende fordi det ikke finnes alternativer. Det mangler også tilpassede bo- og tjenestetilbud til personer med alvorlige psykiske lidelser og ruslidelser. Der hvor slike tilbud ikke kan skaffes til veie, kjøpes plasser hos private tilbydere. Med større sirkulasjon i de bemannede boligene kan kommunen reduserer bruk av kjøpeplasser.

Dreining innen psykisk helse- og rustjenestene ved forebygging

En stor andel av ressursene innen psykisk helse- og rustjenestene benyttes til oppfølging av de med størst og mest sammensatte utfordringer. Det er behov for en dreining, ved at disse tjenestene kommer inn tidligst mulig i utvikling av utfordringer, for å besørge en bærekraftig utvikling.

Personer med psykiske helse- og rusutfordringer mangler meningsfull aktivitet i hverdagen

Meningsfull aktivitet og fritid har stor betydning for opplevd livskvalitet, psykisk helse og tilfriskning, også for tjenestemottakere innen psykisk helse og rus.

I brukerplankartlegging for de med vedtaksbaserte tjenester innen psykisk helse og rus i Asker kommune, fremkommer det at 25 % med ruslidelser og 44 % med psykiske lidelser har tilstrekkelig med meningsfull aktivitet i hverdagen. Meningsfull aktivitet omfatter også jobb og utdanning.

KoRus som gjennomfører brukerplankartlegginger i landets kommuner påpeker at arbeid/aktivitet er en hovedutfordring i Asker, men også i andre kommuner uavhengig av kommunestørrelse og beliggenhet. De slår videre fast at bedret funksjonsnivå på aktivitet/arbeid er det som sterkest bidrar til høyere funksjonsnivå på de andre levekårsområdene.

Det er også potensial i å gjøre de ordinære arenaene for kultur, aktivitet og sosial omgang mer tilgjengelig for personer med psykisk helse- og / eller rusutfordringer.

Koordinering av tjenester

Temaplan Mestre hele livet

Psykisk helse- og rustjenestene i Asker erfarer at det er en økning blant de med alvorlige og sammensatte utfordringer og behov som «skrives ut», fra spesialisthelsetjenesten til de kommunale tjenestene. Det er nødvendig å videreutvikle tverrfaglig samhandling, når det gjelder oppfølging av disse, blant annet for å redusere risiko for farlig atferd.

Internt i kommunen vil en videreutvikle samhandling, kartlegging og tjenesteoverganger for ungdom / unge voksne med psykisk helse- og rusutfordringer.

5 Dette skal vi oppnå

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Bærekraftsmålene utgjør det overordnede rammeverket for utviklingen av Askersamfunnet, og utgjør grunnlaget for kommunens satsingsområder og mål slik de er beskrevet i kommuneplanens samfunnsdel. Alle satsingsområder og mål i kommuneplanen er tverrgående. Det betyr at de gjelder for alle tjenesteområder, og at vi må arbeide sammen på tvers for å oppnå den utviklingen vi ønsker.

Til sammen består kommuneplanen av åtte hovedmål og 28 delmål. Tabellen under viser hvilke av de 28 delmålene som er særlig relevante for Temaplan Mestre hele livet, og dermed utgjør temaplanens overordnede målbilde.

5.1 Mål

Hovedmål	Delmål
Askersamfunnet sikrer god helse og fremmer livskvalitet for alle, uansett alder.	Innbyggere som mottar helsetjenester lever aktive og selvstendige liv, tar medansvar for egen helse og deltar i utforming av tjenestene ut fra den enkeltes forutsetninger og behov.
	Innbyggerne har tilgang til grunnleggende, helhetlige og forsvarlige helsetjenester av god kvalitet og til rett tid.
	Askersamfunnet arbeider helsefremmende og forebyggende for å oppnå god folkehelse, motvirke utenforskap og redusere risikoen for sykdom og tidlig død.
	Asker kommune samarbeider aktivt med innbyggere, frivilligheten og næringslivet for å møte fremtidens helseutfordringer.
Askersamfunnet har virkemidler, partnerskap og samarbeid på tvers som sikrer en bærekraftig utvikling.	Askersamfunnet har inkluderende lokalsamfunn der innbyggerne opplever tilhørighet og tar medansvar, uavhengig av kulturelle, sosiale og økonomiske forhold.
Askersamfunnet har tettsteder og lokalsamfunn som er inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige, som er utviklet i god balanse mellom vekst og vern.	Alle innbyggere har tilgang til tilfredsstillende og trygge boliger til en overkommelig pris.
	Askersamfunnet har bærekraftige og samordnede bolig-, areal- og transportløsninger som tilrettelegger for smart samfunnsutvikling.
Askersamfunnet har en levende innovasjonskultur, en sikker digital infrastruktur av høy kvalitet og et attraktivt, inkluderende og bærekraftig næringsliv.	Askersamfunnet arbeider målrettet med innovasjon og digitalisering for å møte fremtidens utfordringer.

6 Slik skal vi gjøre det

Denne temaplanen er inndelt i følgende seks innsatsområder:

- Inkludering, deltakelse og fritid

Temaplan Mestre hele livet

- Utdanning, arbeid og aktivitet
- Bolig og bomiljø
- Helhetlige og mestringsbaserte tjenester
- Familie, nettverk og pårørende
- Kompetanse og innovasjon

Innsatsområdene er definert med bakgrunn i utfordringsbildet (se kapittel 4), og beskriver hva kommunen særlig må prioritere for å møte utfordringene.

For hvert innsatsområde gis det en kort beskrivelse av status og utfordringer, samt hvilke strategier (endringer) som må gjennomføres for å sikre måloppnåelse og utvikling i ønsket retning.

6.1 Inkludering, deltakelse og fritid

Samfunnet vårt er tuftet på fellesskap på ulike sosiale arenaer. Arbeid, aktivitet, fritid og kultur er viktige arenaer for inkludering og medborgerskap. Disse arenaene, kan sammen med ulike frivillige-, ideelle- og brukerorganisasjoner, bidra til mestring av livet og økt livskvalitet. Å falle utenfor det sosiale fellesskapet kan derimot føre til en opplevelse av utenforskap og også påvirke den psykiske helsen negativt.

Medborgerskap er et tverrsektorielt tema som skal være førende for alle kommunens temaplaner.

For å legge til rette for inkludering og medborgerskap, skal Asker kommune jobbe med tre innsatsområder, beskrevet i temaplan for medborgerskap:

- deltakelse, motivasjon og tilrettelegging
- påvirkningsmuligheter og
- møteplasser i nærmiljøet.

Alle tjenester i Asker kommune skal utvikles i tråd med disse tre innsatsområdene. Det vil bidra til at innbyggere opplever å bli invitert med, involvert – og at de selv utvikler tilhørighet og lyst til å bidra.

I temaplanene innen tjenesteområde Medborgerskap problematiseres sosial ulikhet i deltakelse, og det er utarbeidet strategier for flere inkluderende aktiviteter og møteplasser. Denne temaplanen støtter opp under disse strategiene, men vil særlig se på barrierer for deltakelse, og hvilke tilrettelegging som aktuell for økt deltakelse for personer med psykisk helse- og eller rusutfordringer.

Status og utfordringer

Kapitelet tar for seg status og utfordringer knyttet til møteplasser, frivillighet og deltakelse.

Møteplasser

De nye innbyggertorgene vil være sentrale møteplasser, og i tillegg finnes et mylder av store og små, formelle og uformelle, samt fysiske og digitale møteplasser lokalsamfunnene. De finnes i nabolaget, i bådhavna, på krakken utenfor butikken, på biblioteket, på kjøpesenteret og i idrettshallen.

Gjennom kommunens arealplanlegging og boligutvikling legges de fysiske forholdene til rette for at møter mellom mennesker skal skje. I den kommende temaplanen for en bærekraftig boligutvikling er møteplasser sentralt i utvikling av lokal og nærsenterstrukturen, og i konkrete utbyggingsprosjekter. Ved kommunens satsing på sosiale boformer inkorporeres møteplasser i form av fellesarealer i leilighetskomplekser.

Temaplan Mestre hele livet

Temaplan for medborgerskap peker på følgende utfordringer ved dagens møteplasser i Asker:

- Én av fem ungdomsskoleelever oppgir at de er plaget av ensomhet. Videre oppgir 62 prosent at de savner en møteplass i nærmiljøet. Dette er over landsgjennomsnittet (Ungdata 2019).
- Tre av 10 over 80 år oppgir at de er ensomme. Andelen eldre øker i Asker (langtidsanalysen i Kommuneplanen 2020–2024). Det er en utfordring å etablere attraktive og egnede møteplasser for å forebygge ensomhet og utenforskap.
- Asker kommune har lokaler og arenaer hvor folk kan møtes, men disse er ikke per i dag skreddersydd for behovene til de ulike interesse- og aldersgruppene.
- Det er behov for flere møte- og arbeidsplasser nærmere der folk bor. Det er store avstander mellom boligområder, nærsentra og tilbud som skole og fritid sør i Asker. Her er det i tillegg et begrenset kollektivtilbud med få og sjeldne avganger.

Utfordringsbildet er i tråd med innspill gitt til denne temaplanen. Det etterlyses særlig flere lavterskel møteplasser og aktiviteter for ungdom og unge voksne (både fysiske og digitale), samt tilrettelegging og støtte for deltakelse i ordinære aktiviteter. Videre er attraktive sosiale arenaer og andre tiltak blant eldre, som forhindrer utenforskap og gir muligheter for at eldre kan oppleve mening og / eller å ha en verdi for andre, sentralt for å forebygge psykisk helse- og rustutfordringer, og dermed en forutsetning for dreining av tjenester (nærmere omtalt i kapittel 6.4).

For personer med psykisk helse- og rusutfordringer finnes det i dag flere møteplasser spesielt rettet mot målgruppen, som Varmestua, Grindestua og Fontenehusene. Felles for disse er at de driftes av ideelle eller frivillige organisasjoner og at de i stor grad er brukerstyrte (Se nærmere beskrivelse under kapittel 6.4).

I innspill til temaplanen forslås det at man også bruker eksisterende bygg og innbyggertorg til aktiviteter og møteplass for målgruppen.

Brukere har spilt inn at de ønsker mer aktivitet i hverdagen. Det har mindre betydning om tilbudene kommer fra kommunale-, frivillige- eller ideelle aktører.

Brukere har videre gitt innspill om at de fleste tilbud krever at man er rusfri, og at det mangler tilbud til personer i rus. Andre pekte på at såkalte lavterskeltilbud ikke er lavterskel nok, med hensyn til hvilke ferdigheter som kreves.

Pårørende trakk frem at bedre aktivitetstilbud og møteplasser ville gi avlastning for dem i hverdagen.

Frivillighet

Frivillig aktivitet og deltagelse er av stor verdi for samfunnet og for den enkelte. Ifølge Frivillighet Norge har over halvparten av befolkningen (over 15 år) deltatt i frivillig arbeid siste året. Den frivillige innsatsen er avgjørende for å skape gode lokalsamfunn. Engasjerte innbyggere deltar hver dag i foreningsliv og aktiviteter som skaper glede, samhold og fellesskap. Frivillig innsats er viktig for egenmestring, for nettverksbygging og personlig vekst, både hos den som gjør en innsats og for den som mottar.

Frivillige spiller en avgjørende rolle for det mylder som finnes av aktiviteter i nærmiljø, i institusjoner og på innbyggertorg i Asker. Over halvparten av Askers innbyggere er frivillige, og bidrar til frivillig arbeid. Av de 50 % som ikke er frivillige, sier 66 % at de vil være frivillige hvis noen spør dem.

Tendensen er nå likevel at færre forplikter seg til medlemskap og verv. Flere ønsker heller å bidra i tidsavgrensede oppgaver.

Temaplan Mestre hele livet

I Norge er velferdstjenester i hovedsak det offentliges oppgave. Samtidig er også frivillige organisasjoner viktige leverandører av velferdstjenester, og den frivillige innsatsen utgjør et betydelig bidrag til det norske samfunnet. Historisk har frivillige organisasjoner tatt ansvar der hvor offentlige velferdstilbud manglet, og de har spilt en avgjørende rolle for utviklingen av velferdssamfunnet. Fremtiden bringer nye utfordringer, og man ser i større grad et behov for samarbeid mellom kommunen og frivillige aktører.

I forbindelse med kommunesammenslåingen gjennomførte Frivillighet Norge en kartlegging av frivilligheten i Asker kommune. Av hovedfunn kom det frem at 5 prosent av frivillige deltar innenfor helse og sosiale tjenester.

Innen psykisk helse- og rusfeltet er det flere ideelle, samt bruker- og pårørende organisasjoner som spiller en avgjørende rolle og supplerer det kommunale tilbudet. Eksempler er Kirkens feltnettverk, Mental Helse, A-larm og Røde kors. Flere av disse deltok i innspillskonferansen til temaplanen. Frivillige organisasjoner peker på at økt samarbeid og avtaler med kommunen vil gi gevinster for målgruppen.

Det er et utnyttet potensial i å i større grad benytte frivillige som supplement til tjenestene på ulike måter. Det er videre grunnlag for å tenke nytt knyttet til deltakelse i frivillig arbeid som en del av tilfriskningsprosessen for innbyggere med ulike grad av psykisk helse- og / eller rus og avhengighetsutfordringer.

Idretten etterlyser tettere samarbeid med helsetjenestene som er i kontakt med brukere, og som kan nytte godt av tilrettelagte tilbud i frivillig regi. Det er også et stort behov for å dreie helsetjenestene mot mer samarbeid med frivillig sektor. Dette for å sikre bærekraftige velferdsløsninger for fremtiden hvor økt fysisk aktivitet i befolkningen er en del av løsningen.

Det er utarbeidet en modell for inkluderende frivillighet i Asker kommune, og en egen modell for frivillighet i tjenesteområde Velferd. Modellene for hvordan det skal jobbes med frivillighet vil bidra til god struktur og være en rettesnor for samarbeidet med frivilligheten. Målet med modellene er å bidra til økt samarbeid og innsats fra frivillighet.

Deltakelse

Asker kommune har et rikt aktivitetstilbud innenfor friluft, idrett og kultur.

Tall fra Asker i Folkehelseundersøkelsen i Viken viser at

- 77 % opplever at det er god eller svært god tilgang på kulturtilbud,
- 86 % opplever at det er god eller svært god tilgang på idrettstilbud
- 93 % opplever at de har god eller svært god tilgang til natur- og friluftsområder

Videre viser undersøkelsen at

- 24 % deltar ukentlig i organisert aktivitet
- 45 % deltar ukentlig i annen aktivitet

Deltakelse og hva som finnes av aktivitetstilbud varierer imidlertid mellom personer og kan avhenge av kjønn, alder og sosioøkonomisk bakgrunn samt hvor i kommunen man bor.

For innbyggere som ikke er i studier eller arbeid, er annen meningsfull aktivitet i hverdagen ekstra viktig. Brukerplankartleggingen til KoRus viser at mangel på meningsfull aktivitet er et omfattende problem blant personer med psykisk helse- og ruslidelser kommunen.

Temaplan Mestre hele livet

Som to personer uttrykte i innspill til planen:

Man stagnerer når man ikke har noe å gjøre i hverdagen. Man blir deprimert av det. Det blir en ond sirkel.

Hvis man har noe å gjøre som gir mening, har man ikke like stort behov for rusen.

Meningsfull aktivitet og fritid har stor betydning for opplevd livskvalitet, psykisk helse og tilfriskning for tjenestemottakere innen psykisk helse og rus. Manglende innhold i hverdagen kan være med på å bidra til å opprettholde psykisk helse- og rusutfordringer.

Fysisk aktivitet

Fysisk aktivitet er viktig både i forebygging og behandling av ulike psykiske lidelser, som blant annet depresjon og angst. Dette gjelder også forebygging av rus- og avhengighetsproblemer. I tillegg gir fysisk aktivitet gi en rekke positive effekter som økt velvære, mestring, redusert stress og uro.

Fysisk aktivitet en viktig forebyggende faktor når det gjelder tidlig død og en rekke lidelser som hjerte- og karsykdommer, høyt blodtrykk, overvekt og fedme, diabetes type 2 og enkelte kreftformer. Mennesker med alvorlige psykiske lidelser og rus- og avhengighetsutfordringer har en økt forekomst av flere av disse livsstilssykdommene. Personer med psykiske lidelser har en forventet levealder som er 15-20 år kortere enn for befolkningen for øvrig.

Tre av ti voksne og eldre oppfyller minimumsanbefalingene om 150 minutter fysisk aktivitet i uken. Mennesker med psykisk sykdom er ofte mindre fysisk aktive og i dårligere form enn resten av befolkningen. Dette som et resultat av blant annet bivirkninger av medisiner, fysiske helseproblemer eller manglende støtte og motivasjon. Er man i dårlig fysisk form eller har drevet lite fysisk aktivitet kan det derfor være behov for ekstra støtte og motivasjon til å komme i gang, og tjenesteutøvere bør informere, tilrettelegge og fremme fysisk aktivitet tilpasset den enkelte.

Kulturaktiviteter

Helsefremmende kulturaktiviteter kan styrke psykisk helse og livskvalitet. Igjennom musikk, drama, kunst og litteratur kan man uttrykke seg på alternative måter og man kan dele opplevelser sammen. Kultur gir for mange livet en ekstra dimensjon. Under nedstenging av samfunnet i koronapandemien ble det tydelig for mange hvor viktig kulturopplevelser er i hverdagen. I temaplan for kultur står det:

En aktiv bruk og styrking av kulturfeltet er sentral for å nå mål om bedre livskvalitet og folkehelse. Kultur er også med på å skape identitetsfølelse og en følelse av tilhørighet og inkludering. Å bli koblet på og inkludert gjennom felles kulturopplevelser eller deltagelse gir mindre utenforskap og ensomhet.

Kultur, aktivitet og kreativitet er for mange en kilde til mestring og livskvalitet, noe som også er beskrevet av mange med brukererfaring innenfor rus- og psykisk helse.

Kunst og kultur kan også benyttes som målrettet helsefremmende aktivitet og som musikkterapeutisk behandling. Det etablerte musikkterapitilbudet i samarbeid mellom velferd og kulturskolen er et eksempel på dette. Innen psykisk helse og rusfeltet har Asker kommune foreløpig ikke et tilsvarende tilbud.

Resultater fra over 3000 studier gjengitt i en rapport fra WHO viser at kunst og kultur kan spille en sentral rolle i helsefremmende og forebyggende arbeid og i å behandle sykdom og mestre å leve med

Temaplan Mestre hele livet

sykdom. Norsk forskning støtter opp om at kunst og kultur har et stort potensial i arbeidet med psykisk helse i kommunene, et potensial som i stor grad fortsatt er underutnyttet.

Barrierer for deltakelse

Det finnes ulike typer barrierer for deltakelse i frivillighet og aktiviteter både på samfunns, og individnivå. På samfunnsnivå kan for eksempel utformingen av velferdsordningene, ulike typer støtteordninger for frivillighet og krav til fysisk tilrettelegging ha betydning for deltagelse.

Videre redegjøres det for noen av barrierene, samt ulike tiltak for å bygge ned disse.

I Levekårsundersøkelsen om helse fra 2019, blir deltakerne spurt om de opplever barrierer for deltakelse i sosiale aktiviteter som sport eller idrett, dyrke hobbyer eller interesser sammen med andre, delta i kulturelle aktiviteter eller å dra på utflukter og turer sammen med andre. Undersøkelsen viste at andelen av de som opplever barrierer for slike aktiviteter øker med alderen. Blant de som er 67 år og eldre er det hele 31 prosent som opplever barrierer for deltakelse

Barrierer knyttet til helse og funksjonsnedsettelse

De som oppgir at de er hindret fra å delta i sosiale aktiviteter rapporterer også om hva slags barriere som hindrer dem fra å delta. Barrieren som forekommer oftest, er knyttet til helse eller nedsatt funksjonsevne.

Det er mer vanlig å oppleve hindringer fra sosial deltaking blant grupper med lav utdanning og inntekt. De med lav sosioøkonomisk status opplever oftere helseproblemer sammenliknet med grupper med høy sosioøkonomisk status, og de er derfor også oftere ekskludert fra viktige helsefremmende arenaer. Psykisk helse- og rusutfordringer er ikke trukket frem spesielt, men hører inn under personer med helseutfordringer. Man vet at stor andel med psykisk helse- og rusutfordringer også har lav sosioøkonomisk status.

Økonomiske barrierer

Det er en rekke kostnader forbundet med deltakelse i ulike aktivitetstilbud og særlig knyttet til organisert idrett. Det er utgifter knyttet til medlemskontingent, utstyr og deltakelse på arrangementer.

I Asker finnes tilskuddsordninger til lag og foreninger for å stimulere til aktivitet. Det finnes også utlånsordninger, herunder BUA, som tilbyr gratis utleie av sports- og friluftslivsutstyr. Hovedmålgruppen er ofte barn og ungdom, men også enkeltpersoner, skoler, barnehager, institusjoner, frivillige organisasjoner og andre øvrige aktører kan låne utstyr gratis. Gratis lån av aktivitetstilbud bidrar til like livssjanser for alle, og kan bidra til å utjevne/fjerne ulikheter i helse.

Funksjonshemmende barrierer som hindrer aktivitet og deltakelse.

Begrepet «funksjonshemmende barrierer» flytter oppmerksomheten fra enkeltmenneskets evner, og over til barrierer i omgivelsene som hindrer deltakelse. Eksempler kan være transport til aktiviteter eller tilgjengelig informasjon. Funksjonshemming beskriver da et misforhold mellom personer med nedsatt funksjonsevne og samfunnets forventninger og krav.

Personer med psykisk helse- og rusutfordringer kan møte på fordommer knyttet til rus og psykiske lidelser. Kunnskap hos lag og foreninger med hensyn til hva som trengs av tilrettelegging kan være mangelfull. Det er også en utfordring for frivillige trenere og ledere å skulle lede en gruppe hvor mange har behov for ekstra oppfølging mm. I innspill til planen uttrykker flere et behov kompetanseheving, men også for en støtteperson i oppstart av aktivitet. Støttekontaktordningen er en kommunal vedtaksbasert ordning og består i Asker av tre ulike tjenester:

Temaplan Mestre hele livet

- Individuell støttekontakt for sosialt samvær og ledsager på fritidsaktiviteter.
- Tilrettelagte gruppetilbud på grunn av funksjonsnedsettelse eller sosiale utfordringer.
- Fritid med bistand, en tjeneste for personer over 13 år som ønsker assistanse for å kunne delta på fritidsaktiviteter, og som har utfordringer knyttet til psykisk helse og/eller rusmidler. «Fritid med bistand» er veiledningsmetoden som brukes for å finne frem til en selvvalgt aktivitet som personen etter hvert kan drive med på egen hånd. Veiledningstilbudet gjelder i inntil ett år fra en får godkjent søknaden.

Asker gatelag

Asker gatelag er et samarbeidsprosjekt mellom kommunen og Asker fotball, hvor sistnevnte har hovedansvaret for tilbudet. Gatelaget er et dagtilbud for innbyggere med rusutfordringer, inkludert de som er i en prosess mot å bli rusfri. Det er fotballtrening tre dager i uka, som avsluttes med felles lunsj. Deltagere trenger ikke å ha eget treningstøy for å være med. Gatelaget er en sosial arena, som omfatter mer enn fotball. Deltakelse på Gatelaget kan bidra til å komme i aktivitet, jobb, arbeidstrening og ettervern etter endt rusbehandling, samt et større sosialt nettverk.

Strategier

Strategiene under viser hvilke prioriteringer og veivalg kommunen bør gjøre for å møte utfordringene nevnt over.

Asker kommune har tre strategier for å møte utfordringsbildet innen innsatsområdet «Inkludering, deltakelse og fritid»:

- **Asker kommune skal bidra til å utvikle inkluderende aktivitets- og kulturtilbud, møteplasser og fritidsarenaer**

Strategien forutsetter samhandling med fritids-, kultur- og idrettsfeltet (inkludert lag og foreninger). Gode eksempler på samhandling og inkluderingsarbeid er blant annet Asker idrettsråd, som har en egen inkluderingsansvarlig, og Gatelaget som er et samarbeid mellom Asker fotball og Asker kommune.

Videre skal kommunen fremme muligheter for påvirkning og deltagelse, gjennom brukerstyrte tilbud og involvering av bruker- og pårørendeorganisasjoner.

For flere inkluderende møteplasser kreves intern tverrsektoriell innsats i kommunen. Innbyggertorgene bør utredes som en mulig arena, for etablering av flere lavterskeltilbud innen psykisk helse.

- **Asker kommune skal legge til rette for økt frivillighet**

Strategien innebærer at kommunen skal legge til rette for at det blir lettere å engasjere seg som frivillig, og at frivilligarbeidet organiseres på en hensiktsmessig måte. Det er utarbeidet en modell for inkluderende frivillighet i Asker kommune og en egen modell for frivillighet i velferd. Modellene har som formål å skape bedre struktur og samarbeid og vil være førende for det videre arbeidet med frivillighet i kommunen.

- **Asker kommune skal ha lett tilgjengelig og tilpasset informasjon, om aktiviteter, lavterskeltilbud, veiledningstilbud, tilrettelagt arbeid og tjenester**

Strategien innebærer at det skal finnes lett tilgjengelig informasjon om tilbud, aktiviteter og møteplasser, samt hvilke muligheter som finnes i ulike tilskudds- og støtteordninger. Informasjonen skal tilrettelegges og være tilgjengelig for enkeltpersoner, men også for lag og foreninger. Flere

Temaplan Mestre hele livet

informasjonskanaler bør benyttes for å nå ut til ulike målgrupper, eksempelvis kommunens nettside, sosiale medier, lokale medier og apper som «Hva skjer i Asker».

Ansatte i virksomheter i kommunen og tjenester innen psykisk helse og rus bør kjenne til hverandres aktiviteter og ellers hva som finnes av tilbud i kommunen for å kunne veilede brukere/beboere inn i aktivitet.

6.1.1 Strategier

Navn på strategien	Hovedmål	Delmål	Satsingsområde
Asker kommune skal bidra til å utvikle inkluderende aktivitets- og kulturtilbud, møteplasser og fritidsarenaer	Askersamfunnet sikrer god helse og fremmer livskvalitet for alle, uansett alder.	Askersamfunnet arbeider helsefremmende og forebyggende for å oppnå god folkehelse, motvirke utenforskap og redusere risikoen for sykdom og tidlig død.	God helse
Asker kommune skal legge til rette for økt frivillighet	Askersamfunnet sikrer god helse og fremmer livskvalitet for alle, uansett alder.	Asker kommune samarbeider aktivt med innbyggere, frivilligheten og næringslivet for å møte fremtidens helseutfordringer.	God helse
Asker kommune skal ha lett tilgjengelig og tilpasset informasjon, om aktiviteter, lavterskeltilbud, veiledningstilbud, tilrettelagt arbeid og tjenester	Askersamfunnet har virkemidler, partnerskap og samarbeid på tvers som sikrer en bærekraftig utvikling.	Askersamfunnet har inkluderende lokalsamfunn der innbyggerne opplever tilhørighet og tar medansvar, uavhengig av kulturelle, sosiale og økonomiske forhold.	Samarbeid for å nå målene

6.2 Utdanning, arbeid og aktivitet

Arbeid er helsefremmende og viktig for den psykiske helsen gjennom å være en kilde til sosiale relasjoner, identitet, personlig vekst og økonomisk trygghet. Arbeid kan forebygge psykiske lidelser ved å tilby daglige rutiner og aktiviteter, sosialt samvær, mestring og mening i tilværelsen. For personer som allerede har psykiske helse- og rusutfordringer er arbeid og meningsfull aktivitet også viktig som en del av behandlingen og veien tilbake.

Arbeidsoppgaver og arbeidsmiljø har betydning for trivsel på arbeidsplassen. Faktorer på arbeidsplassen kan også være en direkte årsak til sykefravær. Forskning viser at nær halvparten av yrkesaktive som oppgir psykiske plager, knytter plagene helt eller delvis til arbeidssituasjonen.

Foreldre i arbeid er også viktig for barns levekår ved at familien sikres økonomisk trygghet. Forskning viser også at økonomi (herunder trygd), utdannings- og jobbvalg ofte «går i arv» mellom generasjoner.

Mange med psykiske lidelser eller rus- og avhengighetsutfordringer står helt eller delvis utenfor arbeidslivet. Dette øker risikoen for forverring av psykiske plager og rusmiddelbruk. Kommunen har et bredt spekter av virkemidler og tiltak for at personer skal kunne stå i jobb. Disse er beskrevet i Kunnskapsgrunnlaget til planen. Likevel ser vi at det er mange som faller utenfor utdanning og arbeidsliv.

Deltakelse i utdanning og arbeid i Askers befolkning.

Selv om arbeidsledigheten er lav i Asker, står hele 17 % av befolkningen mellom 16-66 år utenfor arbeid og utdanning. Det er ulike årsaker til at personer har utfordringer med å skaffe seg arbeid og stå i jobb, og gruppen er sammensatt av personer i ulike livssituasjoner.

Temaplan Mestre hele livet

Brytes tallene ned finner man at i aldersgruppen 26-66 år er 18 % utenfor jobb og utdanning, og at det er noe flere kvinner enn menn som står utenfor (20 % mot 16 %)

Blant personer med innvandrerbakgrunn i alderen 26 – 66 år er 21 % av menn og 28 % av kvinner utenfor jobb eller utdanning. (FHI, kommunehelse 2022)

Ungdom som ikke kommer inn i arbeid og utdanning er en spesielt utsatt gruppe som står i fare for varig utenforskap. I Asker står 11 % av unge mellom 16 – 25 år utenfor jobb og utdanning. Dette tilsvarer i overkant av 1000 personer. Andelen er høyere blant innvandrerungdom hvor 22 % av unge menn og 28 % av unge kvinner står utenfor.

Hva vet vi om ungdom som faller utenfor arbeid og utdanning?

Av unge under 30 år utenfor arbeid og utdanning, viser nasjonale tall at:

- 12 % var registrert arbeidsledige.
- 21 % mottok arbeidsavklaringspenger eller uføretrygd.
- 9 % mottok andre offentlige ytelser som sosialhjelp eller kontantstøtte.
- Hele 58 % hadde ukjent status

Helseproblemer er generelt mer utbredt blant norske unge utenfor arbeid og utdanning sammenliknet med andre land. Unge som står utenfor i Norge, har seks ganger høyere sannsynlighet for å føle seg deprimerte og mer enn ni ganger høyere sannsynlighet for å rapportere dårlig helse sammenliknet med jevnaldrende utenfor arbeid og utdanning i andre land.

For 76 % av unge i Asker under 30 år i et arbeidsavklaringsløp, er psykiske lidelser den dominerende årsaken til utenforskapet. Foruten psykiske helse- og rusutfordringer erfarer NAV i Asker at faktorer som manglende kvalifikasjoner, sosiale utfordringer, samt vansker knyttet til språk og integrering også er medvirkende årsaker til utenforskap. Årsakene er nærmere omtalt i Kunnskapsgrunnlaget til planen, men noen momenter belyses videre.

Utenforskap grunnet psykisk helse- og rusutfordringer

For ungdom som faller utenfor på grunn av psykiske helseutfordringer, er det ofte snakk om lettere psykiske plager som angst- eller depresjonssymptomer. Lav mestringsfølelse og psykiske plager kan imidlertid forverre seg som følge av opplevd utenforskap. I denne gruppen må man være spesielt oppmerksom på elever i videregående opplæring som ikke fanges opp av kommunale tjenester. Dette er unge som slutter på skolen, følges opp av Oppfølgingstjenesten (Fylkeskommunen), bor hjemme og bli dermed ikke registrert hos NAV eller andre. Oppfølgingstjenesten kan følge opp unge frem til de er 24 år.

Utenforskap grunnet manglende kvalifikasjoner

I Asker er det 17 % som ikke fullfører videregående opplæring. Dette tilsvarer ca. 220 elever. Bak dette tallet skjuler det seg store lokale forskjeller, ulikhet mellom kjønn, etnisitet og med hensyn til foreldres utdanningsbakgrunn.

Tall fra tidligere kommuner viser at frafallet i Hurum var 27 %, i Røyken 21 % og i Asker 13 % i perioden 2015-2017.

Temaplan Mestre hele livet

Det er færre gutter enn jenter som fullfører videregående opplæring. I Asker fullførte 79 % av guttene og 87 % av jentene. Tar man hensyn til foreldrenes utdanningsbakgrunn blir forskjellen mellom kjønnene større jo lavere utdanning foreldrene har. Blant gutter som har foreldre med grunnskoleutdanning fullfører kun 56 % av guttene versus 69 % blant jentene.

Innvandrerungdom fullfører i mindre grad enn ungdom for øvrig (65 %). Ungdom født i Norge med innvanderforeldre gjennomfører imidlertid på lik linje annen ungdom (83 % og 84 %). Det er altså førstegenerasjons innvandrere som strever mest.

NAV i Asker peker på at lærlingplasser er særdeles viktig for å sikre unge et fagbrev eller kompetansebevis. Det er svært få med fagbrev som har behov for oppfølging fra NAV. NAV erfarer at disse i stor grad er sikret fremtidig arbeid.

Utenforskap grunnet sosiale utfordringer

Dårlig økonomi, vanskelige familieforhold og en ustabil bosituasjon kan være faktorer som gir ungdom vanskeligheter med å komme ut i jobb. Opplevelser i oppveksten kan påvirke de unges selvfølelse, selvtillit, motivasjon og mestringsfølelse og kan gi utfordringer når det kommer til tilknytning til arbeidslivet. Ungdom som har foreldre som står utenfor arbeidslivet kan ha ekstra utfordringer med å lære spillereglene i arbeidslivet og kan få problemer med å stå i arbeid.

Utenforskap grunnet manglende språkferdigheter og integrering

Det er stor variasjon i innvandrerbefolkningen, men mange opplever utfordringer knyttet til manglende språkkunnskaper, barrierer ved integrering, manglende nettverk, opplevelse av fordommer hos arbeidsgivere, manglende kompetanse eller at kompetansen ikke anerkjennes i Norge.

For å få flere unge i utdanning og arbeid kreves tidlig innsats i skole og familie, tett oppfølging av den enkelte elev, møteplasser og oppsøkende og forebyggende tjenester. Dette krever god koordinering og samarbeid mellom tjenesteområder i kommunen, NAV, næringslivet, frivilligheten og ulike instanser som fylkeskommunen og helseforetak.

Det må være lett å finne informasjon og få tilgang til helsehjelp, rådgivning og støtte når man trenger det. Digitale møteplasser og rådgivning bør tilbys som et alternativ.

Unge bør i størst mulig grad kunne benytte ordinære tilbud og ikke måtte søke om hjelp. Jobbsentralen v i regi av NAV er et eksempel på et lavterskeltilbud som benyttes av all ungdom og dermed ikke oppleves stigmatiserende.

I innspill til planen løftes Asker kommune frem som en stor arbeidsgiver og bør gå foran som et godt eksempel med hensyn til inkludering av lærlinger og andre.

Utdanning, arbeid og aktivitet blant personer med psykisk helse- og rusutfordringer

Brukerplankartleggingen gjennomført av KoRus viser at mange personer med psykisk helse- og rusutfordringer som får tjenester fra kommunen har utdanning og tidligere arbeidserfaring. Det er imidlertid relativt få brukere som er i ordinært lønnet arbeid eller utdanning på kartleggingstidspunktet. Blant personer med rusutfordringer var 13 % i arbeid og 3 % elever. Blant personer med psykiske lidelser var 20 % i arbeid og 6 % elever.

Temaplan Mestre hele livet

For personer som ikke er i det ordinære arbeidslivet finnes det en rekke aktivitetstiltak både i kommunal og frivillig eller privat regi. Disse er beskrevet i kapittel 6.4 og Kunnskapsgrunnlaget. Det er imidlertid mange som etterlyser flere aktiviteter fordi de mangler noe meningsfylt å fylle dagene med. Dette beskrives nærmere under kapittel 6.1.

For personer som av ulike grunner ikke har inntekt som sikrer livsopphold kan man ha rett på ulike stønader og ytelser fra NAV. Psykiske lidelser er årsak til at mange ikke makter å stå i jobb og må søke om ytelser for kortere eller lengre perioder. Det samme gjelder for personer med ulike grader av rus- og avhengighetsutfordringer.

Brukerplankartleggingen i Asker viser at 84 % av personer med ruslidelser og 86 % av personer med psykiske lidelser har økonomiske ytelser fra NAV, som kilde til livsopphold. Henholdsvis 8 % og 11 % har arbeidsinntekt som kilde til livsopphold.

Arbeid er av stor betydning for tilfriskningsprosessen for personer med psykiske utfordringer og rus- og avhengighetsproblematikk. Flere har et stort utviklingspotensial med hensyn til å ta i bruk egne ressurser og tidligere erfaring fra arbeidslivet. Koordinert innsats fra helsesektoren og NAV er en suksessfaktor. I Asker deltar jobbspesialister fra NAV i FACT- team og andre behandlingsteam ved DPS for å gi koordinert oppfølging til brukere. Erfaring viser at man lykkes raskere og bedre med å inkludere flere i arbeidslivet, dersom samarbeidet mellom jobbveileder og behandler (i kommune eller på DPS) fungerer godt.

Samarbeid mellom Nav, helsetjenestene, Fontenehuset, Kirkens feltarbeid, og andre aktører om tiltak knyttet til sysselsetting, utnyttelse av restkapasitet og tilrettelagte arbeidsplasser er avgjørende for å få flere i arbeid, utdanning og aktivitet. NAV erfarer at slike lavterskel arbeidstilbud kan bidra til at flere med rusutfordringer og psykiske lidelser kommer i jobb, dersom de også jobber metodisk med overgang til ordinært arbeid for de som kan.

□

	I innspill fra brukere etterlyses mer fleksible lavterskeltilbud:
	<i>Det er behov for flere arbeidstiltak med lav terskel for deltakelse, som likner det man har på Varmestua. Eks. sykkelverksted, dekkskift eller møbelsnekkeri. Mekketiltak kan både være organisert som arbeid, eller uorganisert som fritidsaktivitet.</i>
	<i>Hvordan få til arbeidstilbud hvor det ikke er så mye press i starten? Hvordan legge til rette for å delta i arbeidsrelatert aktivitet også i utfordrende perioder</i>

Strategier

Asker kommune har tre strategier for å møte utfordringsbildet innen innsatsområdet «Arbeid, utdanning og aktivitet»:

- **Asker kommune skal gi helhetlig oppfølging som bidrar til at flere fullfører videregående skole, og rekrutteres inn i arbeidslivet**

Temaplan Mestre hele livet

Strategien forutsetter tidlig innsats i skole og familie, samt tettere samarbeid mellom tjenestene rundt barnet og familien, gjennom skoleløpet og i overgangen fra videregående skole til arbeid og utdanning. Denne strategien deles derfor med temaplan for oppvekst. Tjenesteområdene vil initiere og følge opp en felles innsats mot ung utenforskap.

En hovedvekt av de unge som står utenfor studier og arbeid har psykiske vansker. Et tettere samarbeid mellom psykisk helsetjenester og NAV vil bidra til en mer helhetlig oppfølging. Videre vil kommunen samarbeide med næringsliv, frivillige aktører og ideelle organisasjoner og aktivitet, arbeidstiltak og lærlingplasser for unge.

- **Asker kommune skal bidra til et inkluderende arbeidsliv**

Arbeid er helsefremmende og viktig for økonomisk trygghet, sosialt samhold og følelse av mestring. Et negativt arbeidsmiljø også derimot virke helseskadelig.

Et inkluderende arbeidsliv legger til rette for at den enkeltes ressurser og arbeidsevne ivaretas. Dette handler både om brede tiltak for arbeidsmiljø og universell utforming på arbeidsplassen, men også ordninger i regi av NAV og helsetjenestene som gjør at personer med helseutfordringer får støtte til å mestre arbeidet.

Videre må arbeidsgivere settes i stand til å møte personer med utfordringer på en god måte. Dette innebærer at de må kjenne til mulighetene og tiltakene som NAV tilbyr og trygges i rollen som tilrettelegger.

- **Asker kommune skal videreutvikle lavterskel dagaktivitetstilbud for personer som ikke har anledning til å delta i ordinært arbeidsliv**

Deltakelse i det ordinære arbeidslivet er hovedregelen, men enkelte personer vil i perioder ha behov for et mer tilrettelagte dagaktivitetstilbud som alternativ til ordinært arbeid.

Mange av kommunens dagaktivitetstilbud krever vedtak. Kommunen vil gjennom samarbeid med private og ideelle aktører, videreutvikle varierte og også vedtaksfrie aktivitetstilbud.

6.2.1 Strategier

Navn på strategien	Hovedmål	Delmål	Satsingsområde
Asker kommune skal gi helhetlig oppfølging som bidrar til at flere fullfører videregående skole, og rekrutteres inn i arbeidslivet	Askersamfunnet sikrer god helse og fremmer livskvalitet for alle, uansett alder.	Askersamfunnet arbeider helsefremmende og forebyggende for å oppnå god folkehelse, motvirke utenforskap og redusere risikoen for sykdom og tidlig død.	God helse
Asker kommune skal bidra til et inkluderende arbeidsliv	Askersamfunnet har virkemidler, partnerskap og samarbeid på tvers som sikrer en bærekraftig utvikling.	Askersamfunnet har inkluderende lokalsamfunn der innbyggerne opplever tilhørighet og tar medansvar, uavhengig av kulturelle, sosiale og økonomiske forhold.	Samarbeid for å nå målene
Asker kommune skal videreutvikle lavterskel dagaktivitetstilbud for personer som ikke har anledning til å delta i ordinært arbeidsliv	Askersamfunnet sikrer god helse og fremmer livskvalitet for alle, uansett alder.	Askersamfunnet arbeider helsefremmende og forebyggende for å oppnå god folkehelse, motvirke utenforskap og redusere risikoen for sykdom og tidlig død.	God helse

Temaplan Mestre hele livet

6.3 Bolig og bomiljø

Bolig og bomiljø har betydning for livskvalitet og helse. Bomiljø preget av støy, forurensing, mangel på grøntområder og trygge gang- og sykkelveier kan påvirke helsen negativt. Trygghet hjemme og i nærmiljøet er viktig for god livskvalitet, mens redsel for vold og kriminalitet kan begrense utfoldelse i hverdagen. Innsats for gode boliger og bomiljø kan være med på å utjevne sosiale helseforskjeller.

Levekårsundersøkelsen viser at opplevelse av tilhørighet til bostedet er av faktorene knyttet til bomiljø som ser ut til å ha størst betydning for livskvalitet. Askers innbyggere opplever høy grad av stedstilhørighet og trygghet i nærmiljøet. I Folkehelseundersøkelsen for Viken, scorer askerbøringer i gjennomsnitt, 7,2 på stedstilhørighet og 8,9 for opplevelse for trygghet i nærmiljøet (på en skala fra 1-10). Dette er noe høyere enn i Viken for øvrig.

Tverrsektorielt arbeid for å sikre gode bomiljø, med mulighet for sosiale møter og aktiviteter er viktig for å skape tilhørighet til bostedet.

Bolig og bomiljø tematiseres i flere strategiske dokumenter for Asker kommune. I temaplan for medborgerskap er inkluderende møteplasser et sentralt innsatsområde. I temaplan for idrett, aktivitet og friluftsliv er tilgang til turterreng og ulike aktiviteter et tema. Videre er aldersvennlige boliger, stedsutvikling og transport beskrevet i temaplan Leve hele livet - i et aldersvennlig Asker. Kommunen skal også utarbeide temaplaner for boligpolitikk og eiendom.

Status og utfordringsbilde

Kommuneplanens samfunnsdel viser til et utfordringsbilde med høye boligpriser, og en asymmetri i boligsammensetningen hvor 84 % av boligene er eneboliger, men kun 42 % av husholdningene er barnefamilier. Utviklingen tilsier at det vil bli behov for flere småhusholdninger i årene som kommer. For å møte etterspørselen er det derfor et mål at 60 % av nye boliger skal være små leiligheter. 15 % av disse skal være rimelige boliger.

Videre viser Samfunnsdelen hvordan boligutviklingen skal sentreres rundt nærsentre og lokalsentre i kommunen. Dette skal også være hovedregel for omsorgsbygg og kommunale boliger.

Den kommende temaplan for en bærekraftig boligutvikling vil ta for seg de brede boligpolitiske virkemidlene. De overordnede temaene i planen er 1) boligutvikling i Asker, 2) rimelige boliger, 3) alternative og innovative boformer, og 4) egnede boliger i privatmarkedet for grupper med ulike tilpasningsbehov.

I denne temaplanen ser vi først og fremst på de boligsosiale virkemidlene og boligbehovene hos personer med psykisk helse og rusutfordringer. Virkemidlene gjøres kort rede for i boksen nedenfor:

Husbankens virkemidler

Startlån. Husbanken har flere virkemidler for å øke eierandelen blant personer som i dag ikke har råd til egen bolig, hvor startlån er det viktigste virkemiddelet. I Asker er det imidlertid en utfordring at selv med startlån er det vanskelig å finne rimelige nok leiligheter som lånet kan dekke.

«Leie til eie» for vanskeligstilte på boligmarkedet innebærer at kommunen kjøper boliger som tildeles personer som leier i 3-5 år, imens de sparer til å kunne kjøpe boligen til en redusert pris. Andre leie- / eie- ordninger er utviklet av private utbyggere og er hovedsakelig beregnet på det såkalte

Temaplan Mestre hele livet

mellomsjiktet. Det vil si husholdninger som i dag ikke kvalifiserer for et ordinært boliglån, men som etter en periode med sparing kan kjøpe bolig.

Lån og tilskudd til kommuner og private aktører

Husbanken kan gi lån og tilskudd til kommuner som skal bygge, kjøpe eller bygge om andre bygg til boliger for utleie. Boligene skal være for personer og familier som ikke har mulighet å skaffe seg en tilfredsstillende bolig på egen hånd eller beholde boligen de har.

Husbanken kan også gi lån og tilskudd til private virksomheter som skal bygge eller kjøpe boliger for utleie, etter avtale med kommunen. Før private utleieselskap kan søke, må kommunen lyse ut behovet for utleieboliger med [tilvisingsavtale eller tildelingsavtale](#). En tildelings- eller tilvisningsavtale gir kommunen rett til å benytte en gitt andel av utleieleilighetene.

Høye boligpriser

Mange personer har problemer med å skaffe seg eller beholde bolig. Asker kommune har høye boligpriser og mange sliter av ulike grunner med å komme inn på boligmarkedet.

«Sykepleierindeksen» fra Eiendom Norge måler hvor stor andel av de omsatte boligene i markedet en enslig sykepleier får finansiering til å kjøpe. I Asker kommune har en person med sykepleierinntekt råd til 1,5 % av boligene. Til sammenligning er sykepleierindeksen i Bergen 27,6 % og i Drammen 19,9 %.

Tall fra Prognosesenteret viser at gjennomsnittlig kjøpekraft på boligmarkedet i Viken for en husholdning er 7 millioner kroner, imens gjennomsnittsprisen på en bolig er 4 millioner kroner. Samtidig viser tallene at en stor andel faller utenfor boligmarkedet. 20 % av husholdningene i Viken har 2 millioner som sin maksgrense og har dermed ikke råd til å kjøpe bolig.

Vanskeligstilte på boligmarkedet

Kommunen har ulike virkemidler for innbyggere som av ulike årsaker er vanskeligstilte på boligmarkedet. Disse er redegjort for i Kunnskapsgrunnlaget til planen. Vanskeligstilte på boligmarkedet kan defineres som *«dem som ikke selv er i stand til å skaffe seg eller beholde en egnet bolig, og som befinner seg i en eller flere av følgende situasjoner: - er uten bolig, -står i fare for å miste boligen sin, eller bor i uegnet bolig eller bomiljø»*.

I den Nasjonale strategien for sosial boligpolitikk *«Alle trenger et trygt hjem»* har regjeringen fastsatt følgende mål for å forsterke innsatsen på det boligsosiale området i årene som kommer:

- Flere skal kunne eie egen bolig
- Leie skal være et trygt alternativ
- Sosial bærekraft i boligpolitikken
- Tydelige roller, og nødvendig kunnskap og kompetanse

De to første målene gjenspeiles i strategiene i denne temaplanen.

Asker kommune har en målsetting om at flest mulig skal bo i eget hjem, og ved behov, få oppfølgingstjenester av kommunen. Dette gjelder eldre, personer med funksjonsnedsettelse og personer med psykisk helse og rusutfordringer. Et gjennomgående prinsipp skal være at personer så langt det er mulig skal inkluderes i ordinære bomiljøer og delta i aktiviteter i nærmiljøet på lik linje med andre.

Temaplan Mestre hele livet

Kartleggingen av kommunens boliger i forbindelse med arbeidet med boligtrapp viser at Asker kommune bør styrke de nedre og midtre trinn av Boligtrappen for å sikre et mer differensiert bo- og tjenestetilbud. Dette betyr flere rimelige, aldersvennlige boliger i det private markedet, samt ulike boligtyper i ordinære bomiljøer for personer som er tildelt bolig fra kommunen og eventuelt får oppfølgingstjenester. Flere personer med psykisk helse- og rusutfordringer kunne bodd i ordinær bolig med ambulerende tjenester, hvis det fantes et tilstrekkelig tilbud i Asker.

Når det mangler boligtilbud i nedre del av Boligtrappen påvirker dette sirkulasjonen av brukere. Enkelte blir boende lenger enn det er nødvendig i bemannede tiltak og tar dermed opp plasser som kunne vært benyttet til personer med større behov, som eksempelvis utskrives fra spesialisthelsetjenesten.

Som følge av samhandlingsreformen opplever kommunen en større oppgaveforskyvning fra spesialisthelsetjenesten, samtidig med at antall sengeplasser i psykiatrien er redusert, og flere behandles poliklinisk. Dette har medført at pasientene som skrives ut er sykere enn før og trenger mer oppfølging. For utskrivningsklare pasienter innen psykisk helse og rus, med omfattende og langvarig hjelpebehov, har kommunen ikke alltid en egnet bolig med bemanning. I dag kjøper kommunen botilbud til flere brukere fordi man ikke kan skaffe egnet botilbud i kommunal regi.

Kartleggingen i regi av Agenda Kaupang viser videre at kommunen bruker mer ressurser på bemannede botilbud enn sammenlignbare kommuner gjør. Kvaliteten på tjenestene er god, det er høy grad av brukertilfredshet, men det utfordrer den økonomiske bærekraften på sikt.

KoRus sin brukerplankartlegging viser at Asker kommune scorer høyt på flere levekårs mål hos brukere med psykiske helse og rusutfordringer, sammenlignet med andre kommuner. Det fremheves at gode tjenester i boligene kan være en av årsakene til dette.

For å sikre den økonomiske bærekraften i velferdstjenestene er viktig at personer tildeles bolig og tjenester etter behov og funksjonsnivå, og at boliger bemanning dermed skal være forbeholdt dem med størst behov. Ambulerende tjenester styrkes tilsvarende for å gi gode tjenester til dem som bor i bolig uten bemanning, kommunal eller privat.

Boligutfordringer hos personer med psykisk helse- og rusutfordringer.

Personer med psykisk helse/og rusutfordringer er i en særlig utsatt posisjon på boligmarkedet. Opptrappingsplanen for rusfeltet (2016 -2020) vektlegger betydningen av en god bolig for innbyggere med rus- og avhengighetsutfordringer, og disse er overrepresentert blant bostedsløse og er ofte vanskeligstilte i boligmarkedet. Mange trenger hjelp til å mestre å bo. Det er behov for å legge til rette for varige og fleksible botilbud i gode miljø og tilpasset den enkeltes behov. Bolig er ofte en nødvendig forutsetning for å komme i gang med og nyttiggjøre seg behandlings- og oppfølgingstjenester. Dårlige boforhold derimot, kan være med å gjøre veien kortere til kriminalitet, rus og psykiske vansker.

Som beskrevet under kapittel 6.2, er svært mange personer med psykisk helse- og rusutfordringer avhengige av stønader fra NAV, og har ikke økonomi til å komme seg inn på boligmarkedet. Få vil dermed kunne eie sin egen bolig. Disse må inn på det private leiemarkedet eller søke om kommunal bolig fra kommunen. I kommunen finnes også til enhver tid personer som er bostedsløse.

Asker kommune har ca. 1500 kommunale boliger med og uten bemanning. Boligene forvaltes av Eiendomsavdelingen i tjenesteområde for Samfunnstjenester og tildeles fra Velferdsforvaltningen. Bolig uten bemanning omfatter tilrettelagte boliger for leie og kjøp, samt kommunale utleieboliger for enslige, par og familier som er vanskeligstilte på boligmarkedet. Kommunen har rundt 100 boenheter

Temaplan Mestre hele livet

som driftes av virksomhet psykisk helse og rustjenester. Disse vedtaksbaserte botilbudene beskrives nærmere under kapittel 6.4.

Kriterier for tildeling av bolig er hjemlet i lokal forskrift vedtatt i kommunestyret. Nav tildeler midlertidig bolig for personer som står uten bolig (bostedsløse).

Brukerplankartleggingen fra 2020 viser at 75 % av brukere med ruslidelser har en tilfredsstillende bosituasjon. Tallet for personer med psykiske lidelser er 84 %.

Videre viser brukerplankartleggingen at 23 % av brukere med ruslidelser og 15 % av brukere med psykiske lidelser ikke har en permanent eller tilfredsstillende bolig. Henholdsvis 3 % med ruslidelser og 1 % med psykiske lidelser er bostedsløse eller bor tilfeldig.

Ifølge resultatene av brukerplankartleggingen bor relativt mange brukere innen psykisk helse i kommunale boliger med og uten bemanning (henholdsvis 121 og 142). I tillegg bor i overkant av 800 i egne hjem med ulik grad av ambulant oppfølging (Oppfølgingstjenester, FACT mm).

Personer i kommunale boliger uten bemanning har ofte psykiske helse- og rusutfordringer og flere mottar tjenester i hjemmet fra kommunen. Anslagsvis 22 % har vedtak om psykisk helse- og rustjenester.

Personer med manglende boevne

Mange personer (utover de med psykisk helse- og rustjenester) har manglende boevne og problemer med å betale husleie, boliglån og forbrukslån, holde boligen ren og håndtere søppel, uten å ha en funksjonsnedsettelse eller en diagnose. Bo-oppfølgingstjenester har det til felles at de er spesielt rettet mot boligen, bomiljøet og å mestre boforholdet. Målet med bo-oppfølgingen er å fremme mestring i eget liv, knyttet til forhold rundt det å bo for seg selv. Tjenesten skal forebygge utkastelser, isolasjon og ensomhet, og være et virkemiddel for å legge til rette for mestring av praktiske ferdigheter knyttet til det å bo i egen bolig.

Personer som har problemer med å mestre et boforhold blir ikke alltid fanget opp. I innspill til temaplanen nevner flere virksomheter/fagpersoner som jobber med bolig at bo-oppfølgingsarbeidet, utover de som har vedtak for psykisk helse og rusutfordringer, bør styrkes. I dag utføres bo-oppfølging av flere aktører og innsatsen bør koordineres/samordnes bedre.

Videre er det spilt inn behov for økt samarbeid mellom tjenestene med hensyn til personer med komplekse rus- og psykisk helseutfordringer i kombinasjon med kriminalitet og voldsrisiko. Disse unndrar seg i enkelte tilfeller oppfølging og hjelp. Her er bruk av midlertidig bolig en løsning på kort sikt, men det er behov for stabile gode botilbud og styrket oppfølging.

Boligprosjektet «Ung i privat bolig»

Bakgrunnen for prosjektet

Bolighjelpen opplevde et økende omfang henvendelser fra unge i alderen 17-25 år i behov for hjelp og oppfølging i tidlig etablering. Det er en risiko for at unge med dårlig boevne og uten erfaring eller innsikt i økonomihåndtering blir stående uten fast bolig.

Bolighjelpen hadde i 2019, før prosjektstart, 37 henvendelser fra denne aldersgruppen.

Asker kommune ønsker å utvide Bolighjelpens tjenester rettet mot vanskeligstilt ungdom som har behov for et godt sted å bo.

Temaplan Mestre hele livet

Mål for prosjektet

Egen bolig er med på å sikre en tryggere tilværelse som ung voksen. Dette vil igjen sikre livskvalitet i form av kontinuitet i økonomi, skole og jobb. Bolighjelpen ønsker å bygge en base med private husstander som kan være trygge utleiery for disse unge. Boforholdet opprettholdes ved samarbeid og utvikling av en «boplan» som er spesielt er rettet mot denne målgruppen. Innholdet i denne planen vil være kartlegging, veiledning og å angi nødvendig oppfølging.

Prosjektet er finansiert med tilskudd fra Husbanken.

Strategier

Strategiene under viser hvilke prioriteringer og veivalg kommunen bør gjøre for å møte utfordringene nevnt over. Asker kommune har fire strategier for å møte utfordringsbildet innen innsatsområdet «Bolig og bomiljø».

- **Asker kommune skal legge til rette for at flere skal eie egen bolig**

Iverksettelse av strategien innebærer både brede boligpolitiske virkemidler som påvirker tilbud og pris i det private markedet, men også boligsosiale virkemidler og rådgivning for å styrke kjøpeevnen til personer med dårlig økonomi, samt gi støtte og veiledning i boligspørsmål.

Gjennom boligpolitiske virkemidler, som strategisk kjøp og salg av kommunal eiendom skal Asker kommune bidra til at det tilbys rimelige boliger på det private markedet.

Kommunen kan aktivt benytte mulighetene som ligger i utbyggingsavtaler for å få forkjøpsrett til boliger som kan tildeles/selges videre til en rimelig pris til personer som får innvilget startlån.

Av boligsosiale virkemidler er startlån det viktigste virkemiddelet for å hjelpe husstander med varige lave inntekter til å kjøpe egen bolig.

Kommunen bør vurdere å utvikle og etterspørre flere leie-til-eie initiativ og ulike kjøpsmodeller.

- **Asker kommune skal bidra til trygge og ordnede leieforhold**

For dem som ikke kan eller vil kjøpe sin egen bolig, skal leie av bolig være et trygt alternativ. Leietakere har generelt dårligere boforhold enn boligeiere. Asker kommune ønsker derfor å bidra til et mer profesjonalisert leiemarked. Kommunen kan oppfordre til flere utleieleiligheter i innspill til planinitiativ, utbyggingsavtaler og i møte med utbyggere.

Ved inngåelse av *tilvisningsavtaler* får utbyggere gunstig lån fra Husbanken mot at kommunen kan tilvise vanskeligstilte på boligmarkedet til 40 % av leilighetene i et prosjekt.

Kommunen som forvalter av kommunale utleieboliger har et ansvar for ordnede bo- og leieforhold. Det er flere virksomheter involvert og tverrsektorielt samarbeid og koordinering er viktig for gode resultat.

- **Asker kommune skal videreutvikle et variert og treffsikkert bo- og tjenestetilbud**

Gjennom utvikling og implementering av Innsatstrappen og Boligtrappen skal kommunen kunne tilby et mer differensiert og variert bo- og tjenestetilbud. Målet er å utvikle effektive bærekraftige tjenester, og at personer styrkes i å mestre boforhold og kunne bo hjemme lengst mulig. Dette krever et bredere

Temaplan Mestre hele livet

spekter av boligtyper på ulike trinn i Boligtrappen, samt styrking av oppfølgingstjenester også i kveld og helg.

Enkelte med psykiske helse og rusutfordringer har imidlertid utfordringer som tilsier at det er behov for bolig med bemanning eller boliger som er plassert litt for seg selv. I dag kjøper kommune plasser til mange brukere. Målet er at flest mulig skal kunne bo og få tjenester i Asker.

Videre er det avgjørende med godt samarbeid mellom virksomheter innen velferd i oppfølging av personer med sammensatt utfordringer. Personer med nevroutviklingsforstyrrelser er eksempel på en slik gruppe. Et annet eksempel er eldre med psykiske helse- og rusutfordringer som også trenger oppfølging for sin somatiske helsesituasjon.

- **Asker kommune skal jobbe for inkluderende bomiljøer, som motvirker opphopning av levekårsutfordringer**

Kommunen skal gjennom stedsutvikling, boligplanlegging og som eier av kommunale boliger bidra til å skape gode miljøer og forutsigbare leieforhold. Opphopning av kommunale boliger i enkelte områder skal unngås. Aktiviteter, transport og servicetilbud bør finnes i nærheten av botilbud, i tråd med den overordnede senterstrukturen i kommunen.

Personer med manglende boevne påvirker bomiljøet. Disse er også mer utsatt for å bli kastet ut av boligen sin og bli bostedsløse. Kommunen vil, ved å utvikle det tverrfaglige bo-oppfølgingstilbudet, på sikt kunne bedre både bomiljø og personers mestringssevne.

6.3.1 Strategier

Navn på strategien	Hovedmål	Delmål	Satsingsområde
Asker kommune skal legge til rette for at flere skal eie egen bolig	Askersamfunnet har tettsteder og lokalsamfunn som er inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige, som er utviklet i god balanse mellom vekst og vern.	Alle innbyggere har tilgang til tilfredsstillende og trygge boliger til en overkommelig pris.	Bærekraftige byer og samfunn
Asker kommune skal bidra til trygge og ordnede leieforhold	Askersamfunnet har tettsteder og lokalsamfunn som er inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige, som er utviklet i god balanse mellom vekst og vern.	Alle innbyggere har tilgang til tilfredsstillende og trygge boliger til en overkommelig pris.	Bærekraftige byer og samfunn
Asker kommune skal videreutvikle et variert og treffsikkert bo- og tjenestetilbud	Askersamfunnet har tettsteder og lokalsamfunn som er inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige, som er utviklet i god balanse mellom vekst og vern.	Askersamfunnet har bærekraftige og samordnede bolig-, areal- og transportløsninger som tilrettelegger for smart samfunnsutvikling.	Bærekraftige byer og samfunn
Asker kommune skal jobbe for inkluderende bomiljøer, som motvirker opphopning av levekårsutfordringer	Askersamfunnet sikrer god helse og fremmer livskvalitet for alle, uansett alder.	Asker kommune samarbeider aktivt med innbyggere, frivilligheten og næringslivet for å møte fremtidens helseutfordringer.	God helse

6.4 Helhetlige og mestringsbaserte tjenester

Ifølge Helsedirektoratet er tjenester av god kvalitet når de:

- Er virkningsfulle

Temaplan Mestre hele livet

- Er trygge og sikre
- Involverer brukere og gir dem innflytelse
- Er samordnet og preget av kontinuitet
- Utnytter ressursene på en god måte
- Er tilgjengelige og rettferdig fordelt

(Helsedirektoratet - Oppfølging av personer med store og sammensatte behov: Nasjonal veileder)

Alle innbyggerne i Asker skal ha likeverdige tjenester. Ingen skal oppleve diskriminering, forskjellsbehandling eller mangel på likestilling på grunn av rusmiddelproblemer eller psykisk sykdom. Innbyggere med psykisk helse- og / eller rusutfordringer har behov for å møte et inkluderende samfunn på lik linje med øvrige innbyggere, hvor de «alminnelige hjelpetjenestene» oppleves imøtekommende og tilgjengelige.

Dette Innsatsområdet omfatter en beskrivelse av utfordringsbildet, vedrørende primær- og spesialisthelsetjeneste innen psykisk helse- og rusfeltet, med søkelys på medvirkning.

Kontakt med fastlege og fraværende etterspørsel etter bistand

Tall fra 2020 viser at om lag 15 % av befolkningen i Asker har vært i kontakt med fastlege eller legevakt for psykiske plager og symptomer årlig. Av disse var 12,6 % menn og 17,2 % kvinner (Folkehelseinstituttet – kommunehelsa – statistikkbank).

Det er imidlertid mange som ikke søker hjelp. Resultater fra helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag viser at 13 prosent av de med symptomer på depresjon og 25 prosent av de med symptomer på angst hadde søkt hjelp for plagene sine. Andelen som søkte hjelp var lavest ved depresjon uten angstsymptomer (Folkehelseinstituttet - Folkehelse rapporten).

Videre viser rapporten «Sosial ulikhet i bruk av helsetjenester» fra Statistisk sentralbyrå at det er større andel blant de med dårlig økonomi og samtidig dårlig helse og psykiske helseproblemer, som lar være å søke hjelp.

Kommunens ansvar innen psykisk helse- og rusfeltet

Pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 a sier at pasient og bruker har rett til øyeblikkelig hjelp, samt verdige og nødvendige helse- og omsorgstjenester, fra kommunen. Dette presiseres i helse- og omsorgstjenesteloven, hvor § 3-1 sier at kommunene er pliktige til å yte nødvendig helsehjelp til den som oppholder seg i kommunen, inkludert de med sosiale problemer og psykisk sykdom:

Kommunen skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen, tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester. Kommunens ansvar omfatter alle pasient- og brukergrupper, herunder personer med somatisk eller psykisk sykdom, skade eller lidelse, rusmiddelproblem, sosiale problemer eller nedsatt funksjonsevne.

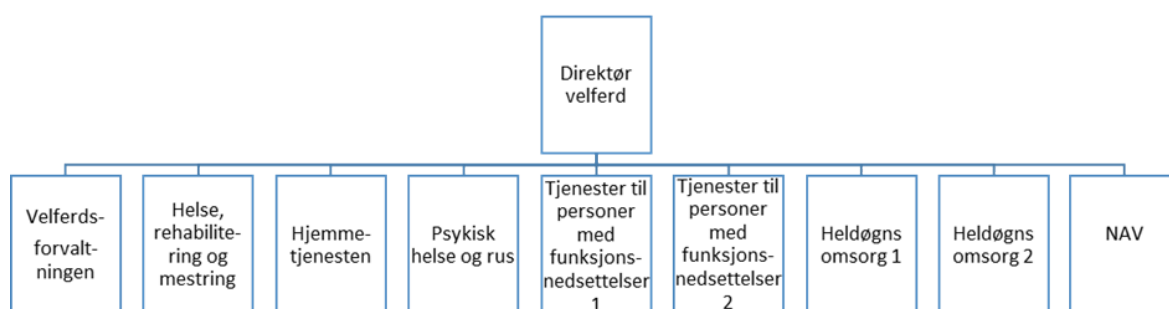
Tilbud kommunene skal ha til sine innbyggere, er videre listet opp (ikke uttømmende) i helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 og omfatter blant annet følgende opp mot både somatisk og psykisk helse: Helsefremmende og forebyggende tjenester, hjelp ved akutte situasjoner, utredning og behandling, praktisk bistand og opplæring, helsetjenester i hjemmet, samt psykososial oppfølging (også inkludert beredskap / habilitering / rehabilitering mot psykisk helse).

Temaplan Mestre hele livet

Kommunen har hovedansvaret for å gi behandling til innbyggere med milde og antatt kortvarige utfordringer, som eksempelvis nylig oppstått angst, lettere depresjon og overforbruk av alkohol. Når det gjelder alvorlige psykisk helse- og / eller rusutfordringer, foreligger det et delt ansvar mellom spesialisthelsetjenesten og kommunen. I disse forløpene skal hovedsakelig spesialisthelsetjenesten ivareta behandling, mens kommunen skal besørge omsorgstjenester, oppfølging og psykososial rehabilitering utover dette. Når det gjelder rusfeltet har kommunen også ansvar for å forvalte tvangsbestemmelsene i helse- og omsorgstjenestelovens kapittel 10 om tilbakehold i institusjon ved alvorlig rusmisbruk eller rus under graviditet.

Kommunens tilbud og organisering av disse innen psykisk helse- og rusfeltet, per 2022

Tjenesteområdet Velferd, som gir helse-, sosial- og omsorgstjenester til personer over 18 år, er per 2022 organisert ved følgende virksomheter:

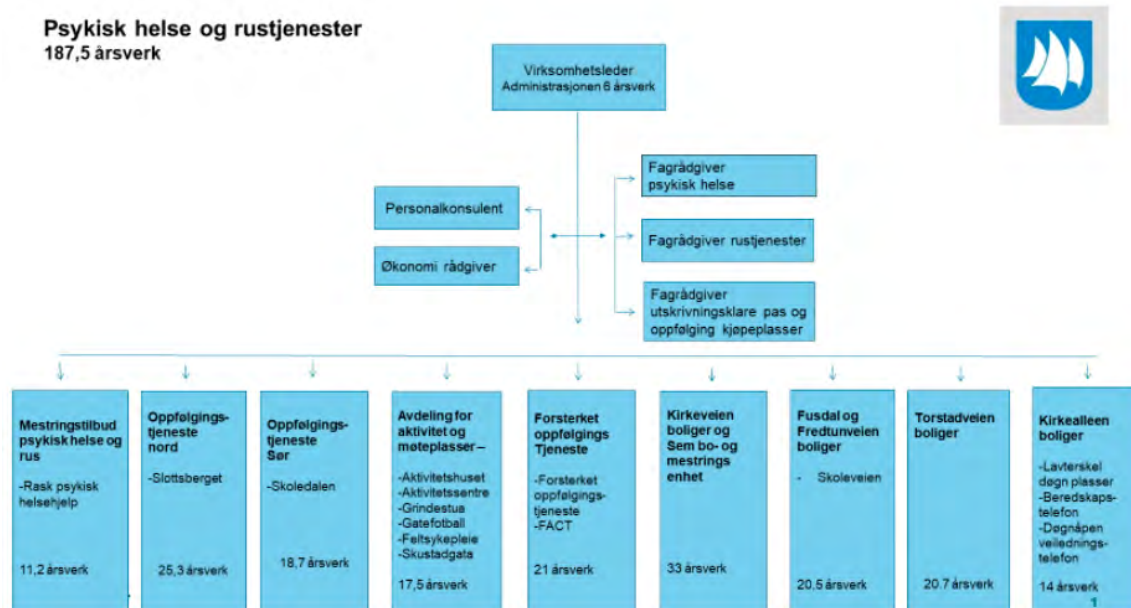
Asker kommune har organisert tjenester for personer over 18 år med rus- og eller psykiske utfordringer i en virksomhet. Det vil si at alle vedtaksbaserte psykisk helse- og rustjenester til voksne gis av virksomhet «Psykisk helse rus», samtidig som denne drifter lavterskeltilbud som ikke krever vedtak og alle kan kontakte. Resterende virksomheter i tjenesteområdet Velferd er også involvert i forebygging og oppfølging av psykisk helse- og / eller rusutfordringer, ved drift av lavterskeltjenester innenfor sine ansvarsområder, og har dermed behov for enten egen kompetanse innen fagfeltet eller tilgang til umiddelbar veiledning.

Beskrivelse av tilbud innen psykisk helse- og rusfeltet begrenses i denne sammenheng hovedsakelig til de tjenestene som gis av virksomheten psykisk helse og rus. De andre virksomhetene i Velferd sine bidrag mot psykisk helse- og rusfeltet, omtales da for det meste under andre innsatsområder, eksempelvis i «Inkludering, deltagelse og fritid» «Utdanning, arbeid og aktivitet» og «Bolig og bomiljø». Utover dette vil tjenester til barn og ungdom omtales i Temaplan for Oppvekst.

Virksomheten Psykisk helse og rus har ansvar for forebyggende innsats (som opplysning og veiledning), samt behandlings-, oppfølgings- og omsorgstiltak, for personer over 18 år med psykisk helse- og / eller rusutfordringer. Samtidig skal virksomheten organisere og lede kommunens psykososiale kriseteam, samt evakuerte- og pårørendesenter i krisesituasjoner. Behovet for en dreining mot styrking av lavterskel-, aktivitets-, oppfølgings- og andre tjenester som kan bidra til å forebygge behov for boliger med døgn tjenester og innleggelser i spesialisthelsetjenesten, vil belyses. Dermed er det nødvendig å redegjøre for hva disse tjenestene består av. Videre drøftes betydningen av tilgjengelige tjenester, samt funn fra kartlegginger og tilbakemeldinger. Retning for fremtidig dimensjonering og utvikling, beskrives mot denne bakgrunnen.

Psykisk helse og rus er strukturert etter følgende organisasjonskart:

Temaplan Mestre hele livet

Organisasjonskartet viser en omfangsrik portefølje ved lavterskel-, aktivitets-, og oppfølgingstjenester, samt botilbud og tilgjengelig bistand ved akutte forhold. Psykisk helse- og rustjenester er en stor og robust enhet. Dette gir bedre forutsetninger for fleksibilitet og dreining, enn om psykisk helse- og rustjenestene hadde vært fordelt på flere virksomheter.

Lavterskeltjenester

Lavterskeltjenester viser i denne sammenheng til tjenester som gis raskt og kostnadsfritt, uten at det kreves forutgående henvisning eller vedtak. Rask igangsetting av tjenester, det vil si at det ikke skal foreligge ventelister, gir derimot ingen indikasjon på hvor stor andel av befolkningen med behov for lavterskeltjenester en lykkes med å rekruttere inn til disse tilbudene. For øvrig omtales møteplasser utover det som nevnes nedenfor i kapittel 6.1.

Helsedirektoratets nasjonale veileder «*Sammen om mestring – lokalt psykisk helsearbeid og rusarbeid for voksne*», beskriver at kommunale psykisk helse- og rustjenester må drive aktivt informasjonsarbeid og ha lett tilgjengelige tjenester. Videre presiseres det at effektene av proaktive tjenester er minst like store innen dette feltet som ved somatiske sykdommer. Kommunene bør dermed tilby et variert utvalg av lavterskeltilbud.

Virksomhet psykisk helse og rustjenester tilbyr følgende lavterskeltjenester:

- Døgnaften veiledningstelefon gir hovedsakelig støttesamtaler til innbyggere som sliter med psykisk helse- og / eller rusutfordringer, samt veiledning til pårørende, samarbeidspartnere eller andre med bekymring for noen. Telefonen er betjent av helse- og sosialfaglig personell og mottok 1178 henvendelser i 2021. Veiledningstelefonen bidrar til å komme tidlig inn med bistand og tiltak.
- Mestringstilbud (rask psykisk helsehjelp) gir ulike tjenester til personer med milde til moderate psykiske helseutfordringer, som for eksempel lettere form for angst, nedstemthet og søvnproblemer, eller gryende rusproblemer. Tilbudet er også for pårørende med behov for støtte til å håndtere belastninger, og personer som er etterlatt etter selvmord eller overdose. Tjenesten gis uten vedtak eller henvisning fra lege, og er gratis for alle innen målgruppen. Mestringstilbudene inkluderer individuell behandling, introduksjonskurs til ulike temaer (angst,

Temaplan Mestre hele livet

depresjon, selvhevdelse, søvn, belastnings-, depresjons- og livsmestring), veiledning i selvhjelp, og samtaletilbud til pårørende og etterlatte. De ansatte utgjør en tverrfaglig sammensatt gruppe med bred kompetanse innenfor kognitiv terapi. Tjenesten benytter Feedback Informed Treatment (FIT). Dette er en anerkjent tilbakemeldingsmodell som sikrer umiddelbar tilbakemelding fra brukerne, slik at de ulike tilbudene kan justeres for å sikre at hjelpen virker og møter de faktiske individuelle målsetninger og behov.

- Grindestua rusfrie møteplass gir besøkende anledning til å benytte sine ressurser, etablere et nytt og rusfritt nettverk, og bli kjent med det vide spekteret av tilbud og muligheter som finnes i møte med et rusfritt liv. Målgruppen er innbyggere som er i tilfriskning etter rusutfordringer, samt pårørende (blant annet ved egen pårørendegruppe). Arenaen er rusfri og brukerstyrt, slik at deltakere er med på å utvikle og drifte aktiviteter. Det er også mulig å låne Grindestua utover åpningstider, samt å gjøre avtale om arbeidstrening eller samfunnstjeneste, for aktuelle innen målgruppen. Tillit og tilhørighet til «deres eget sted» vurderes som suksessfaktorer. Videre er det etablert et utstrakt samarbeid med andre aktører på rusfeltet, inkludert frivillige organisasjoner (eksempelvis «A-larm» og «Veien tilbake»).
- Gatelaget gir et dagtilbud for innbyggere med rusutfordringer, inkludert de som er i en prosess mot å bli rusfri. Deltakelse på Gatelaget kan bidra til å komme i aktivitet, jobb, arbeidstrening og ettervern etter endt rusbehandling, samt et større sosialt nettverk. Altså fungerer tilbudet som en sosial mestringsarena, som omfatter mer enn fotball. Asker gatelag er et samarbeidsprosjekt med Asker fotball. Sistnevnte har hovedansvaret for tilbudet.
- Feltsykepleien gir hovedsakelig skadereduserende tiltak, somatisk helsehjelp og forebygging av overdoser, til rusmiddelavhengige. Dette inkluderer blant annet vaksiner, sårstell, og veiledning i forbindelse med ernæring, brukerstyr og prevensjonsmidler (samt utdeling av sistnevnte). Gjennom blant annet oppsøkende arbeid, direkte henvendelser, og samarbeidspartnere (eksempelvis Varmestua i regi av Kirkens feltpåbud), kommer Feltsykepleien i kontakt med tjenestemottakere. I flere tilfeller er det av betydning å nå frem med bistand så raskt som mulig, mens vedkommende er tilgjengelig for hjelp. Tjenesten følger opp aktuelle til behov for bistand opphører eller andre instanser bør kontaktes. Sistnevnte inkluderer et samarbeid med Borgen kommunale legesenter, for tilfeller hvor mer omfattende behandling er aktuelt.
- «Lavterskel døgnplasser» ved Nedre Sem gir oppfølging ved to boligplasser med døgn tjenester i inntil 7 døgn, for stabilisering med formål om å forebygge innleggelse i spesialisthelsetjenesten. Tilbudet forutsetter ikke vedtak, men er for hjemmeboende mottagere av psykisk helse- eller rustilbud med «mestrings- / kriseplan», som får symptomer på forverring og økt uro.

Aktivitetstjenester (vedtaksbasert)

Aktivitetssentrene i Slemmestad, Tofte og Asker sentrum gir individuelt tilpasset oppfølging og helsehjelp til innbyggere med psykiske helseutfordringer. I tillegg besørger sentrene mestringsarenaer og aktiviteter. Målsetningen er blant annet å tilby sosiale fellesskap for å bygge nettverk og tilhørighet, gjennom aktivitet og meningsfullt innhold i hverdagen.

Oppfølgingstjenester (vedtaksbasert)

- Oppfølgingstjenestene gir behandling og koordinering av tjenester til innbyggere med moderate til alvorlige psykisk helse- og / eller rusutfordringer, med behov for oppfølging ut over seks måneder. Henvisninger til tverrfaglig spesialisert rusbehandling i spesialisthelsetjenesten, er også lagt til denne tjenesten. Videre har oppfølgingstjenesten ansvar for å ta imot og følge opp bekymringsmeldinger som gjelder rus. Dette inkluderer vurdering av tvangsopphold i institusjon dersom noen utsetter sin fysiske eller psykiske helse for fare ved omfattende og vedvarende

Temaplan Mestre hele livet

misbruk. På samme måte kan tvang benyttes ved graviditet dersom misbruket er av en slik art at det er overveiende sannsynlig at barnet vil bli født med skade.

- Forsterket oppfølgingstjeneste gir oppfølging til de som har behov for bistand på kvelder og helger. Tjenesten gis blant annet til innbyggere i akutt psykisk krise, gjerne gjennom de som oppsøker legevakt, ved stabilisering og oppfølging, for blant annet å forebygge unødvendige innleggelser i spesialisthelsetjenesten.
- FACT (Flexible Assertive Community Treatment) gir helhetlige og koordinerte tjenester som er tilpasset den enkelte, til innbyggere med langvarig alvorlig psykisk lidelse og eventuelt rusproblemer. Ett FACT-team består derfor av medarbeidere både fra spesialist- og kommunehelsetjenesten, altså Vestre Viken helseforetak og Asker kommune. Pasienten får tett oppfølging i perioder hvor vedkommende er sårbar eller syk, inkludert oppsøkende tjenester i hjemmet, og mindre bistand i stabile faser. Teamet vil også følge opp pasienten ved eventuelle innleggelser på sykehus. FACT kan oversettes til fleksibel, ambulant og aktivt oppsøkende behandling.

Botilbud (vedtaksbasert)

Rundt 100 boenheter driftes av virksomhet psykisk helse og rustjenester, fordelt på følgende botilbud:

- Ettervern for innbyggere i tilfriskning fra rusutfordringer.
- Botrening for unge voksne med ulike former for utfordrende atferd, langvarige psykiske helseutfordringer, og sammensatte / varierte bistandsbehov.
- Døgnbemannede boliger til personer med langvarige og sammensatte psykiske helseutfordringer, med store omsorgsbehov.
- Døgnbemannede botiltak for innbyggere med langvarige og sammensatte utfordringer, som følge av samtidige rus- og psykiske helseutfordringer.

I tillegg er det botilbud i virksomheten «Heldøgnsomsorg 1», som inkluderer åtte langtids- og åtte observasjonsplasser for alderspsykiatriske og / eller rusrelaterte lidelser ved Nesbru bo- og omsorgssenter, samt kommunale akutte døgnplasser innen psykiatri ved Søndre Borgen akutt- og korttidsavdeling. Utover dette benyttes det også «kjøps-» eller «utenbygds plasser», fra private aktører. For øvrig omtales boliger i kapittel 6.3.

Andre tjenester med forebyggende effekt

- Fra 1.7.2022 skal alle kommuner (ved lovendring) ha en rådgivende enhet for rus-saker, som skal motta og følge opp melding om ilagt møteplikt fra politiet. Det skal også tilrettelegges for at de som må møte for enheten får kartlagt behov for oppfølging og tjenester. Oppgavene til enheten er som følger:
 - Mottak av melding om ilagt møteplikt.
 - Innkalling til møtet.
 - Gjennomføring av møtet, herunder:
 - Råd og veiledning om risiko og konsekvenser av narkotikabruk, samt info om aktuelle hjelpetilbud som finnes til ulike brukergrupper.
 - Ved samtykke: Utredning av rusutfordringer og tjenestebehov.
 - Ved samtykke: Henvisning til kommunens øvrige tilbud eller til spesialisthelsetjenesten ved behov.
- Overgangen fra fengsel til lokalsamfunnet kan være utfordrende for mange. Perioden etter løslatelse kan bringe med seg en rekke utfordringer som behov for bolig, jobb, og bedre økonomi. Flere trenger derfor ytelser innen helse- og sosiale tjenester, inkludert psykisk helse- og rusfeltet, og det er en kjent overrepresentasjon i overdosedødsfall etter endt

Temaplan Mestre hele livet

fengselsopphold. Det er ofte behov for koordinert samarbeid og hjelp fra flere ulike instanser og nivåer. Asker kommune har etablert et eget fengselsteam, organisert under Velferdsforvaltningen, for å kunne lette overgangen mellom fengsel og tilværelse i kommunen. Fengselsteamet oppsøker aktuelle tidlig for å kunne finne gode løsninger for den enkelte etter endt soning. Det gis råd og veiledning om hvilke tilbud som finnes og hvordan en skal gå fram for å benytte disse. Målsetningen for tilbudet er økt ivaretagelse av den løslatte, mer koordinert hjelp der det er behov for det, og færre løslatte som står uten fast bolig.

Status ut fra kartlegging av / tilbakemelding fra tjenestemottagere

«Brukerplan» er et nasjonalt verktøy for å kartlegge omfang og karakter av den kjente rus- og psykisk helseproblematikken blant tjenestemottakere, inkludert tjenestetilbudet til disse, som de fleste kommuner benytter. I siste brukerplan fra 2020, ble 845 personer i Asker med tjenester fra virksomhet psykisk helse og rustjenester kartlagt. Sammenlignet med både kommuner av omtrent samme størrelse, og landsgjennomsnitt, gir virksomheten gode og omfangsrike tjenester ved rask psykisk helsehjelp, fysiske møteplasser, bolig med personalet, samt forsterket oppfølgingstjeneste og FACT. På området aktiviteter fikk kommunen derimot noe lavere resultater enn ved de andre tjenestetypene. Det samme bildet gis, ved resultatene av brukerundersøkelsene for tjenestemottagere av Psykisk helse og rus, som ble gjennomført høsten 2021 (nærmere omtalt i Kunnskapsgrunnlaget).

Dimensjonering og utvikling mot en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste

Tabellen som viser fordeling gir oversikt over de ulike tjenestenes totale andel av driftsbudsjettet i 2022, i virksomheten psykisk helse og rus.

I tillegg viser kostnadsprofiler utarbeidet av Agenda Kaupang, som omtales nærmere i Kunnskapsgrunnlaget, at Asker kommune benytter forholdsvis store ressurser til boliger for personer med psykisk helse- og / eller rusutfordringer, sammenlignet med andre kommuner. I kommunesektoren er det generelt ikke bærekraftig å opprette nåværende bruk av boliger med døgn tjenester eller institusjonsplasser i et langsiktig perspektiv (nærmere omtalt i Temaplan Leve hele livet - i et aldersvennlig Asker). Dermed må denne situasjonen snus, innen psykisk helse- og rusfeltet, i Asker kommune.

Dette illustrerer et behov for en langsiktig dreining til mer proaktive tjenester, som skal finne sted ved styrking av de lavere trinnene i «Innsats- og Boligtrapp» (nærmere omtalt i kapittel 6.6), for å redusere behov for særlig boliger med tjenestetilbud. Eksempelvis kan en i oppfølgingstjenestene utvikle alternativer til individuelt rettede tjenester, ved blant annet gruppetilbud som ivaretar nettverksbygging. Samtidig skal målrettet og mestringsorientert innsats også ivaretas mot brukere med tunge og omfattede utfordringer, ved eksempelvis traumer, sterk angst, psykoselidelser, avhengighet, schizofreni eller ROP (samtidig rusmisbruk og psykisk lidelse), gjerne kombinert med somatiske helseplager. En skal gi «reparerende» tiltak ut fra behov, samtidig som en jobber mot langsiktig forebygging av tilbakefall eller eskalering. En slik tilnærming, gjennom helhetlig og

Fordeling av driftsbudsjett på de ulike tjenestene i virksomhet psykisk helse og rustjenester	2022
Boliger (både i egen regi og ved kjøp av plasser)	70 %
Oppfølgingstjenester	16 %
Aktivitetssentrene	5 %
Lavterskeltjenester (ikke inklusive lavterskeltjenester som også retter seg mot psykisk helse / rus, i andre virksomheter)	5 %

Temaplan Mestre hele livet

koordinert innsats mot både fysisk og psykisk helse, arbeid / utdanning og bolig, vil være fordelaktig for både aktuelle brukere og samfunnsøkonomien. Mot de som av ulike årsaker søker å unndra seg bistand, eller ikke er i stand til å dra til behandlingstilbud grunnet angst, kreves det innsats for å komme i posisjon. Særlig avgjørende kan dette være for fremtidsutsiktene til unge voksne med psykisk helse og / eller rusutfordringer.

I Kunnskapsgrunnlaget redegjøres det for eldres potensielle spesifikke utfordringer innen psykisk helsefeltet (punkt 2.4.2 / 2.4.4 / 2.4.7). Psykiske lidelser hos seniorer omtales også i Kunnskapsgrunnlaget til Temaplan Leve hele livet - i et aldersvennlig Asker (side 32 og 33). Aktuelt helsepersonell skal ha kompetanse om både somatisk og psykisk helse, herunder blant annet kognitiv fungering, sosial situasjon og bruk av legemidler, ved utredning og oppfølging av utfordringer hos eldre. Ved mistanke om en psykisk lidelse, skal tilstanden følges opp aktivt, i motsetning til å vurdere utfordringene som en «naturlig» del av aldringen. For øvrig omtales betydningen av sosiale arenaer og tiltak for psykisk helse blant eldre, i kapittel 6.1.

Gjennom redegjørelsen ovenfor av lavterskel-, aktivitets-, oppfølgings- og andre tjenester med forebyggende effekt, er det gitt et innblikk i hvilke typer tjenester det kan bli aktuelt å styrke (Velferdsteknologi og IKT- løsninger omtales under kapittel 6.6). Videre bør en videreutvikle varierte botilbud tilknyttet ambulerende / oppsøkende tjenester, for å tilrettelegge for stabile boforhold som forebygger bruk av boliger med døgnbemanning. Det kan også være andre effektive tjenester, som ikke er inne i nåværende portefølje. Derimot kan en selvsagt ikke styrke alle tjenester, som kommer tidligere inn en bolig med døgn tjenester. I den nevnte Boligtrappen utredes det nå hvilke typer tjenester en antar vil ha størst effekt.

Videre bør det sikres god og tilgjengelig informasjon, gjennom nettsider og andre kanaler, som er relevante for innbyggere med psykisk helse- og rusutfordringer. Dette gjelder både ulike kommunale tjenester, og andre tilbud som gis av eksempelvis bruker-, pårørende- og eller ideelle organisasjoner. I «Sammen om mestring» presiseres det at tjenestene må drive aktivt informasjonsarbeid og ha lett tilgjengelige tjenester, ofte i langt større grad enn ved somatiske sykdommer. I flere medvirkningsprosesser har det blitt spilt inn at det er forbedringspotensial i tilgjengelighet og synlighet, for ulike tjenester i Asker kommune. Tilgjengelighet ivaretas under kapittel 6.1.

Ansvarsfordeling og samhandling mellom kommunene og spesialisthelsetjenesten

Utfordringsbildet ved oppfølging etter behandling for psykiske lidelser, illustreres blant annet av studier fra Sverige, Finland og Danmark, hvor en finner at personer som har vært innlagt på sykehus med en psykisk diagnose, har 15 til 20 års kortere forventet levealder enn den øvrige befolkning. (Nasjonal helse- og sykehusplan 2020 – 2023, side 68). Dette antas å ha sammenheng med tyngre og sammensatte / samtidige psykisk helse- og somatiske utfordringer, som medfører redusert evne til å ta vare på egen helse.

Spesialisthelsetjenestene for psykisk helse består i hovedsak av distriktpsikiatriske sentre (DPS) for voksne, og poliklinikker i psykisk helsevern for barn og unge (BUP). Dette er desentraliserte spesialisthelsetjenester som skal dekke behov for utredning, behandling og akutt helsehjelp. I tillegg kommer sykehusene, som utreder og behandler psykiske lidelser som krever spesialisert kompetanse, blant annet innenfor psykoselidelser, spiseforstyrrelser, sikkerhets- og akuttpsykiatri.

Overgangen fra en strukturert hverdag i behandling i spesialisthelsetjenesten og til egen tilværelse i kommunen kan være utfordrende. For mennesker med rusutfordringer kan det være behov både for å etablere seg i egen bolig, skaffe jobb / dagaktivitet, fritids-sysler, ny identitet som rusfri og et nytt nettverk, samt reetablere relasjoner til pårørende. I tillegg skal vedkommende gjerne ta i bruk nye

Temaplan Mestre hele livet

verktøy for å mestre en rusfri tilværelse (Serafrapport 2011). Ved psykiske lidelser og / eller rusutfordringer er det ofte mange ulike tjenesteytere inne i bildet. Dermed er det et behov for omfattende koordinering mellom kommunen og spesialisthelsetjenesten. Dette finner sted ved blant annet oppfølging av «Helsefellesskap» med Vestre Viken, samarbeidsavtaler, samhandlingsforum på både system- og tjenestemottakernivå, samt gjennom verktøy som «Individuell plan», «Pasientforløp» og «FACT (allerede beskrevet ovenfor)».

Psykisk helse- og rustjenestene i Asker erfarer at det er en økning blant de som «skrives ut» fra spesialisthelsetjenesten til de kommunale tjenestene, som har alvorlige og sammensatte utfordringer og behov. Det er nødvendig å sikre tverrfaglig samhandling, når det gjelder oppfølging av disse, blant annet for å redusere risiko for farlig atferd.

Individuell plan (IP)

For å skape sømløse overganger mellom behandling og oppfølging er det behov for god planlegging og godt samarbeid mellom pasient, pårørende, behandlingsinstitusjon og kommune. Samhandling og koordinering mellom kommunale helse- og omsorgstjenester og spesialisthelsetjenesten er en lovpålagt plikt og forutsetning for at brukerne skal oppleve helhetlige og gode tjenester. Dersom en pasient eller bruker har behov for tilbud både etter helse- og omsorgstjenesteloven og spesialisthelsetjenesteloven eller psykisk helsevernloven, skal kommunen sørge for at det blir utarbeidet en IP, og at tjenester koordineres av en koordinator. Det er kommunen som har hovedansvaret for å utarbeide IP når pasienten mottar helsetjenester fra både kommunen og spesialisthelsetjenesten.

IP er et verktøy for å sette tiltak i system, og skape forutsigbarhet for brukeren, samtidig som ansvarsforholdene mellom etater og nivåer kan avklares. Metodikken skal også besørge et mestringsorientert perspektiv på oppfølging og / eller ettervern ved å aktivere brukerens egne ressurser, slik at hjelpeapparatet retter sin innsats mot de individuelle mål som har størst sannsynlighet for å lykkes. Et godt koordineringsarbeid vil gi en oppfølgingstjeneste som understøtter brukerens egne behov, og samtidig bedre stimulerer til god helse, meningsfull aktivitet og bedret livskvalitet (Opptrappingsplanen for rusfeltet, 2016). Det er få med IP i Asker kommune. Ifølge brukerplankartleggingen fra 2020 har 12 % av de med vedtaksbaserte tjenester med bakgrunn i psykisk helse- og rusutfordringer IP nasjonalt, mot 4,5 % i Asker kommune.

Pasientforløp

Et av målene med pasientforløp for psykisk helse og rus er å styrke pasientens opplevelse av sammenheng, ved bedre koordinering i pasientforløpene. Dette krever god samhandling mellom flere aktører. I Helsedirektoratets beskrivelse av samhandling i forløpet, heter det: «Nødvendig samhandling mellom ulike aktører skal sikres og tilpasses pasientens ønsker og behov». Asker kommune har per 2022 en forløpskoordinator for pasientforløpene i psykisk helse og rus. Funksjonen er organisert i Velferdsforvaltningen. Pasientforløp er nærmere beskrevet i Kunnskapsgrunnlaget.

Medvirkning i helsetjenester

Medvirkning er en lovfestet rettighet, og dermed noe tjenesteapparatet plikter å besørge. Brukere og eventuelt pårørende har rett til å medvirke, og tjenesten har plikt til å involvere brukere i undersøkelser, behandling og valg av tjenestetilbud. Dette forutsetter at tjenestene oppfyller brukerens rett til nødvendig informasjon for å kunne ta informerte valg.

En generell trend i helsetjenestene, er å i størst mulig grad styrke individets egne ressurser og mestringsevne. En skal ikke lenger spørre om «hva er i veien med deg?», men derimot «hva er viktig for

Temaplan Mestre hele livet

deg?» Sistnevnte tilnærming gir et bedre grunnlag for å levere helse- og omsorgstjenester ut fra brukerens perspektiv, slik at tiltak iverksettes og følges opp på bakgrunn av egne mål og preferanser. Å jobbe mot egendefinerte målsetninger er helsefremmende og bidrar til mestring.

Brukermedvirkning kan blant annet bidra til økt treffsikkerhet når det gjelder utforming og gjennomføring av både generelle og individuelle tilbud, gjennom en kartlegging av behov og evaluering av tiltak. Medvirkning kan være avgjørende for å sikre at tiltakene treffer, og bidrar også til at tiltakene blir lettere å iverksette (Helsedirektoratet). I «Sammen om mestring» - nasjonal veileder i lokalt psykisk helse- og rusarbeid, beskrives brukeren som den viktigste aktøren i all behandling og oppfølging.

Brukererfaringer kan innhentes gjennom flere kanaler og arbeidsmetoder; eksempelvis i individuelle samtaler og oppfølging (herunder Individuell plan med en definert koordinator), i dialog med brukerråd- og ideelle organisasjoner innen feltet eller selvhjelpsgrupper, gjennom erfaringsmedarbeidere, samt i ulike bruker- og pårørendekartlegginger. Medvirkning er også et virkemiddel på flere nivåer (noe som er mer spesifisert i Kunnskapsgrunnlaget).

Erfaringsmedarbeidere er ansatte med tidligere egen erfaring ovenfor de aktuelle tjenestene, enten som bruker-, pasient- og / eller pårørende. Erfaringskompetansen skal anvendes inn mot blant annet tjenesteutvikling, undervisning og informasjon.

Psykisk helse- og rustjenesten i Asker kommune har de siste årene hatt en satsning på rekruttering av erfaringsmedarbeidere. Per 2022 har virksomheten 8 medarbeidere med egenerfaring innen psykisk helse- og / eller rus (blant annet ved Grindestua rusfrie møteplass, Oppfølgingstjenesten, Kirkealleen bolig og FACT).

Virksomheten psykisk helse og rus har et brukerråd. Rådet er et rådgivende organ for virksomhetsleder og det gjennomføres jevnlig møter. Mental helse (psykisk helse), A-larm (brukere og pårørende innen rus) og Landsforeningen for pårørende innen psykisk helse (LPP) er representert i Brukerrådet. I tillegg har virksomheten en samarbeidsavtale med A-larm. Psykisk helse og rustjenesten samarbeider altså med flere bruker- og pårørendeorganisasjoner.

Strategier

Asker kommune har tre strategier for å møte utfordringsbildet innen innsatsområdet «Helhetlige og mestringsbaserte tjenester». Samlet skal disse bidra til å gi brukerne reelle påvirkningsmuligheter ovenfor tjenester som er trygge, virkningsfulle, tilgjengelige, samordnede og effektive:

- **Asker kommune skal sikre gode forløp gjennom å forbedre sammenhenger og overganger, både internt og i samhandling med spesialisthelsetjenesten**

Strategien inkluderer systematisk samhandling med spesialisthelsetjenesten, og helhetlig oppfølging internt i kommunen. Dette forutsetter at en jobber koordinert mellom målgruppeorganisering og virksomheter ut fra brukerens behov og målsetninger (eksempelvis påvirker gjerne en negativ bolig- og arbeidssituasjon psykisk helse- og rusutfordringer og påfølgende behandlingsbehov). Særlig nødvendig er tverrfaglig innsats innen psykisk helse, hos brukergrupper som i utgangspunktet ofte får tjenester fra andre tjenester enn virksomheten psykisk helse og rus, inkludert eldre, alvorlig somatisk syke og personer ned utviklingsforstyrrelser (ADHD / Tourettes syndrom / autisme / utviklingshemming). Bedre samhandling internt og eksternt skal finne sted ved videreutvikling og økt bruk av metoder og verktøy som individuell plan, pasientforløp og Velferdsrab (sistnevnte beskrives under innsatsområdet «Kompetanse og innovasjon»).

Temaplan Mestre hele livet

Internt i kommunen vil en videreutvikle samhandling, kartlegging og tjenesteoverganger for ungdom / unge voksne med psykisk helse- og rusutfordringer.

- **Asker kommune skal sikre dreining av innsats og lett tilgjengelige tjenester**

Strategien inkluderer en dreining ved styrking av tjenester mot lett tilgjengelige lavterskel-, aktivitets-, oppfølgings- og andre tjenester med forebyggende effekt. Tjenestene innen psykisk helse- og rusfeltet, gir som regel best mulig effekt ved å komme inn tidlig i et utfordringsforløp, og dermed er det av betydning at de er mest mulig tilgjengelige og kjente. Både aktuelle ansatte i kommunen og fastleger med flere bør bidra til å rekruttere til virksomheten psykisk helse og rus sine ulike tilbud. Dermed må disse også kontinuerlig informeres om ovenfor ansatte, samarbeidspartnere og innbyggerne.

Forebyggende og mestringsbasert innsats rettes også mot personer med tyngre og sammensatte / samtidige psykisk helse- og somatiske utfordringer, i kombinasjon med «reparerende» tiltak når det er nødvendig. Dette inkluderer også selvmordsforebygging, ved tett oppfølging blant utsatte grupper, som for eksempel individer med tidligere innleggelse og selvmordsproblematikk. I denne sammenheng vises det til Asker kommunes «Handlingsplan for forebygging av selvmord» (nærmere beskrevet i vedlagte kunnskapsgrunnlag).

- **Asker kommune skal tilrettelegge for at innbyggere i størst mulig grad mestrer eget liv**

Strategien er tett knyttet sammen opp mot de to strategiene ovenfor, og forutsetter proaktive, tverrfaglige, oppsøkende / ambulerende og tilgjengelige tjenester til rett tid og på rett nivå, for at flest mulig skal mestre livet i egne hjem. En videreutvikling av dette skal finne sted gjennom blant annet systematisk brukermedvirkning, bruk av erfaringskompetanse, og en «Hva er viktig for deg?» tilnærming. Alle aktuelle skal få benytte og utvikle sitt mestringspotensial, ved å sette egne mål og få bistand i å søke måloppnåelse. Tilrettelegging for mest mulig mestrings er også et prinsipp en skal gi tjenester etter, høyt oppe i Innsatsstrappen (omtales nærmere under innsatsområdet «Kompetanse og innovasjon»). Akutt-tilbudet bør videreutvikles for å forebygge behov for kjøp av boligtilbud og spesialplasser.

Tilrettelegging for utvikling av robust psykisk helse skapes også av andre tjenesteområder, og andre aktører utenfor kommunen, som blant annet omtales i innsatsområdet «Inkludering, deltakelse og fritid».

6.4.1 Strategier

Navn på strategien	Hovedmål	Delmål	Satsingsområde
Asker kommune skal sikre gode forløp gjennom å forbedre sammenhenger og overganger, både internt og i samhandling med spesialisthelsetjenesten	Askersamfunnet sikrer god helse og fremmer livskvalitet for alle, uansett alder.	Innbyggerne har tilgang til grunnleggende, helhetlige og forsvarlige helsetjenester av god kvalitet og til rett tid.	God helse
Asker kommune skal sikre dreining av innsats og lett tilgjengelige tjenester	Askersamfunnet sikrer god helse og fremmer livskvalitet for alle, uansett alder.	Innbyggerne har tilgang til grunnleggende, helhetlige og forsvarlige helsetjenester av god kvalitet og til rett tid.	God helse
Asker kommune skal tilrettelegge for at innbyggere i størst mulig grad mestrer eget liv	Askersamfunnet sikrer god helse og fremmer livskvalitet for alle, uansett alder.	Innbyggere som mottar helsetjenester lever aktive og selvstendige liv, tar medansvar for egen helse og deltar i utforming av tjenestene ut fra den enkeltes forutsetninger og behov.	God helse

Temaplan Mestre hele livet

6.5 Familie, nettverk og pårørende

Omsorg og hjelp som ytes av pårørende – både venner og familie – omtales ofte som den uformelle omsorgen. Denne innsatsen står sterkt og estimeres i flere sammenhenger til å være på størrelse med den profesjonelle omsorgen i kommunale helsetjenester:

I Levekårsundersøkelsen for helse blir et utvalg spurt om de yter regelmessig praktisk hjelp til eller tilsyn med syke, funksjonshemmede eller eldre utenfor og / eller innenfor husholdningen. Svarene viser at uformell, ulønnet hjelp eller tilsyn i Norge er beregnet til å utgjøre 136 000 årsverk. Til sammenligning utgjør kommunale omsorgstjenester rundt 142 000 årsverk. (Vi - de pårørende: Regjeringens pårørendestrategi og handlingsplan, side 11).

Pårørende er altså en uvurderlig ressurs både for sine nærmeste, helsevesenet og samfunnet.

Dimensjoneringen av den uformelle omsorgen vil trolig svekkes de neste tiårene, grunnet endringer i befolkningens alderssammensetning (nærmere beskrevet i Kunnskapsgrunnlaget). Vekst i andel eldre og en trend med generell økning i psykisk helseutfordringer, gir en dobbeltsidig utfordring: Det blir både flere som trenger bistand og omsorg og færre med anledning til å gi uformell omsorg. Særlig utfordrende er en betydelig reduksjon blant gruppen som gir mest uformell omsorg (50 - 66 år), i forhold til antall eldre (85+ år). Det fremtidige utfordringsbildet inkluderer også økt press på tjenestene, ved utilstrekkelig antall tilgjengelige fagutdannede i helse- og omsorgssektoren. Dermed er det av stor betydning at den uformelle omsorgen opprettholdes i størst mulig grad, også innenfor psykisk helse- og rusfeltet.

Med en økende andel eldre i befolkningen, utfordringer med å rekruttere tilstrekkelig med fagpersonell og økt press på tjenestene, er det av stor betydning at den uformelle omsorgen opprettholdes på dagens nivå. Dette blir ofte omtalt som den største utfordringen på omsorgsfeltet ... Pårørendealliansens undersøkelse har vist at 63 prosent av de pårørende opplever dårligere helse sammenlignet med før de inntok en pårørenderolle. (Vi - de pårørende: Regjeringens pårørendestrategi og handlingsplan, side 7 og 21).

For å videreutvikle fremtidig bærekraftige helse- og omsorgstjenester, blir det av betydning å støtte og veilede pårørende, for å gjøre dem i stand til å gi uformell omsorg over tid. Dette inkluderer tilrettelegging for å kombinere yrkesaktivitet med å være en omsorgsgiver.

Pårørende bør også være sentrale samarbeidspartnere ved tjenesteutvikling og kvalitetsforbedring. De har ofte nær kjennskap til sin nærstående med psykisk helse- og / eller rusutfordringer. Dermed kan de bidra med viktig kunnskap om hva som hjelper i personens bedringsprosess. Involvering av pårørende kan forebygge forverring av utfordringer og tilbakefall etter bedring (medvirkning er nærmere omtalt i kapittel 6.4).

Pårørende innenfor dette feltet står gjerne i situasjoner som gir behov for støtte. Det medfører ofte slitasje å både skulle ivareta egne behov og å ivareta en person med psykisk helse- og rusutfordringer, noe som kan bidra til utvikling av egne helseproblemer. Skamfølelse og opplevelse av at temaer er «tabubelagte», kan også være med på å bidra til at pårørende opplever sin egen situasjon som belastende. I flere medvirkningsprosesser har det blitt spilt inn at det er forbedringspotensial når det gjelder tilbud til godt voksne pårørende (60+).

Tilbud til pårørende, eksempelvis i regi av «Grindestua rusfrie møteplass» og «Mestringstilbud / rask psykisk helsehjelp», er omtalt under kapittel 6.4. For øvrig er betydningen av støtte og avlastning for pårørende, også vektlagt i temaplanen «Leve hele livet - i et aldersvennlig Asker».

Temaplan Mestre hele livet

Barn som pårørende

Begrepet barn som pårørende viser i denne sammenheng til mindreårige som har en forelder eller et søsken som har rus- og/ eller psykisk helseutfordringer. Begrepet favner biologiske barn, adoptivbarn, stebarn og fosterbarn. Med foreldre forstås voksne som fyller foreldrerollen overfor et barn, uavhengig av formell status.

Fremtidens primærhelsetjeneste - nærhet og helhet (Stortingsmelding 26 - 2014 / 2015) anslår at 260 000 barn og unge vokser opp med en eller to foreldre som har så store problemer at det kan gå utover omsorgsfunksjonen. Hvorav det for 70 000 av dem også inkluderer et problematisk alkoholkonsum hos foreldrene.

Barn tilknyttet foreldre med psykiske lidelser eller rusproblemer har høyere risiko for å utvikle psykiske-, sosiale- og atferdsproblemer. Flere av disse vokser opp med mer bekymringer, lojalitetskonflikter, skam, ensomhet og større følelse av ansvar og omsorg enn andre barn. Dette gir større risiko for senere i livet å oppleve blant annet konfliktfylte familieforhold, dårlige boforhold, fattigdom, andre sosiale problemer, både somatiske og psykiske helse- og levekårsutfordringer, samt tidlig død.

Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag (HUNT) har vist at nærmere 80 % av de som rapporterer om en vanskelig barndom oppgir å ha to eller flere kroniske sykdommer, mot tilsvarende 45 % av de som sier at de har hatt en god barndom.

Mindreårige pårørende har behov for å snakke om situasjonen sin, få tilpasset informasjon som kan bidra til å forstå foreldrenes sykdom og eventuelt få bistand til å bearbeide traumer. Kartlegging av situasjonen til barn som pårørende er avgjørende for å forebygge psykisk helse- og rusutfordringer, herunder å vurdere behovet deres for oppfølging og informasjon. Kommunene og helsepersonell har plikt til å ha systemer, for å sikre kartlegging og oppfølging av barn som er pårørende til foreldre eller søsken (blant annet definert i Lov om helsepersonell §10 a). Videre er det viktig å være bevisst, også for tjenesteområder og virksomheter utover psykisk helse- og rustjenester, at voksne med utfordringer kan ha barn som pårørende.

I virksomheten psykisk helse- og rus er det utpekt «barneansvarlige», samt rutiner og kartleggings-skjemaer for avdekking og oppfølging, i alle avdelinger hvor brukerne kan ha barn eller mindreårige søsken som pårørende.

Utfordringsbildet

Utfordringsbildet viser at familie- og nettverksperspektivet må stå sentralt i videreutviklingen av helhetlige psykisk helse- og rustjenester, i et livsløpsperspektiv. Dette innebærer tverretattlig og tverrsektorielt samarbeid rundt aktuelle familier. Særlig bør det sikres søkelys på overganger / faser i livet hvor en kan være ekstra sårbar (livsfasehendelser), ovenfor individer med kjente utfordringer, herunder overganger til ungdom og voksen, samt planlegging av alderdom.

Strategier

Asker kommune har tre strategier for å møte utfordringsbildet innen innsatsområdet «Familie, nettverk og pårørende»:

- **Asker kommune skal styrke veiledning, støtte og opplæring til familie og pårørende**

Helse- og omsorgstjenesten skal ha systemer og rutiner som legger til rette for informasjon, samtale og dialog med pårørende. Deres ønske om og mulighet for deltakelse i behandling og omsorgsoppgaver

Temaplan Mestre hele livet

skal avklares, samt behov for støtte. Videre skal opplæring-, oppfølgings- og mestringsstilbud videreutvikles, i samhandling med ideelle- / interesseorganisasjoner og spesialisthelsetjenesten, særlig mot godt voksne omsorgsgivere (60 +).

- **Asker kommune skal gi tjenester ut fra et helhetlig familie- og livsløpsperspektiv, i samarbeid med andre tjenesteområder**

Gjennom videreutvikling av eksisterende- (beskrevet i innsatsområdet «Helhetlige og mestringsbaserte tjenester»), samt utprøving av nye metoder og verktøy, skal det sikres helhetlig koordinering mot familiens samlede behov og tjenester. Barn som pårørende skal sees og høres i alle aktuelle koordineringsløp. Deres behov skal prioriteres, både i samarbeid med andre tjenesteområder og i tilbud som gir til voksne av tjenesteområdet Velferd.

- **Asker kommune skal videreutvikle faglige tilnærminger og metoder som involverer brukere og pårørende på en systematisk måte, i planlegging og gjennomføring av tjenester**

Systematisk innhenting av bruker- og pårørende-erfaringer skal bidra til evaluering og utvikling av tjenester. Ulike nåværende faglige tilnærminger og metoder er beskrevet i innsatsområdet «Helhetlige og mestringsbaserte tjenester».

6.5.1 Strategier

Navn på strategien	Hovedmål	Delmål	Satsingsområde
Asker kommune skal styrke veiledning, støtte og opplæring til familie og pårørende	Askersamfunnet sikrer god helse og fremmer livskvalitet for alle, uansett alder.	Asker kommune samarbeider aktivt med innbyggere, frivilligheten og næringslivet for å møte fremtidens helseutfordringer.	God helse
Asker kommune skal gi tjenester ut fra et helhetlig familie- og livsløpsperspektiv, i samarbeid med andre tjenesteområder	Askersamfunnet sikrer god helse og fremmer livskvalitet for alle, uansett alder.	Innbyggerne har tilgang til grunnleggende, helhetlige og forsvarlige helsetjenester av god kvalitet og til rett tid.	God helse
Asker kommune skal videreutvikle faglige tilnærminger og metoder som involverer brukere og pårørende på en systematisk måte, i planlegging og gjennomføring av tjenester	Askersamfunnet sikrer god helse og fremmer livskvalitet for alle, uansett alder.	Innbyggere som mottar helsetjenester lever aktive og selvstendige liv, tar medansvar for egen helse og deltar i utforming av tjenestene ut fra den enkeltes forutsetninger og behov.	God helse

6.6 Kompetanse og innovasjon

Kommunene har gjennom en lengre periode gradvis håndtert psykisk helse- og rusutfordringer, som før Samhandlingsreformen (2009) var tillagt spesialisthelsetjenesten. Samtidig kan også trender medføre behov for endring i kompetansesammensetning, ved økning av andel med utfordringer som kommunale psykisk helse- og rusutfordringer tradisjonelt har mindre erfaring med, eksempelvis spiseforstyrrelser. Kompetansen innen psykisk helse- og rusfeltet må alltid søke å være oppdatert opp mot et utfordringsbilde i stadig endring. Dette må finne sted ved å sikre kompetente medarbeidere som kan bidra til innovasjon, tidlig innsats og proaktive tjenester, inkludert å utløse de ressurser som ligger hos brukerne og deres pårørende, samt økt bruk av digitale- og velferdsteknologiske løsninger. Kompetanse skal gi tjenester av god kvalitet (slik dette er beskrevet i kapittel 6.4).

Kompetanse- og personellutfordringer

Rekruttering av fagutdannete er en av de sentrale utfordringene i kommunale helse- og omsorgstjenester, ut fra kommende endringer i befolkningens alderssammensetning. Ifølge

Temaplan Mestre hele livet

kommunesektorens arbeidsgivermonitor 2021 er det både størst rekrutteringsutfordringer og flest som slutter / finner annet arbeid, innen helse- og omsorgssektoren. Sykepleiere, leger, psykologer og vernepleiere er de minst tilgjengelige yrkesgruppene. Konsulentselskapet Agenda Kaupang har i 2022 estimert en 45 % økning i bemanningsbehov, tilsvarende 998 årsverk, i Asker kommunes helse- og omsorgstjenester frem mot 2040. I tjenesteområdet Velferd, inkludert virksomhet psykisk helse- og rustjenester, er det allerede per 2022 tendens til utfordringer opp mot rekruttering av syke- og vernepleiere, samt helsefagarbeidere.

Kompetanse- og personellmessige utfordringer vil kreve både effektiv og fleksibel bruk av ressurser, samt endret kompetanse. Utvikling av tjenesteprofilen mot tidlig innsats vil kreve ny tilnærming og andre måter å løse oppgaver på. Samtidig vil flere heltidsstillinger og konkurransedyktige arbeidsbetingelser være av betydning for å sikre nødvendig rekruttering. Videre er muligheter til å bosette seg i kommunen av betydning, og da er det nødvendig å tilrettelegge for rimelige boliger (omtales nærmere under temaplan for boligpolitikk- planlagt vedtatt i Kommunestyret i fjerde kvartal 2023).

Det foreligger en nasjonal satsning på dette området. «Kompetanseløft 2025 - Regjeringens handlingsplan for rekruttering, kompetanse og fagutvikling i den kommunale helse- og omsorgstjenesten ...» har knapphet på helse- og sosialfaglig personell, som en av fire områder / hovedutfordringer. Gjennom planens tiltak skal blant annet kommunale psykisk helse- og rustjenester få bistand i sitt arbeid med å rekruttere og beholde helse- og sosialfaglig personell, samt kompetanseheving i tjenestene, blant annet gjennom tilskuddsordninger, implementerings- og utdanningsstøtte. Kompetanseløft 2025 er nærmere beskrevet i Kunnskapsgrunnlaget.

Innovasjon ved utvikling av proaktive tjenester, digitalisering og velferdsteknologi

Innovasjon og proaktive tjenester kan defineres som å skape verdier eller resultater på nye måter. Økt press på kommunale helse- og omsorgstjenester krever innovativ tjenesteutvikling, herunder utnyttelse av digitale og velferdsteknologiske muligheter, for å finne løsninger på det fremtidige utfordringsbildet. Proaktive tjenester innebærer i denne sammenheng å oppsøke å komme tidligst mulig inn i et utfordringsløp mot psykisk helse og / eller rus. Brukere skal få muligheten til å kunne mestre egen hverdag og bo i eget hjem, ved en kombinasjon av tilbud som møter individuelle behov og er plassert lavest mulig i Innsatstrappen.

Innsatstrapp - treffsikre tjenester som tilrettelegger for mestring

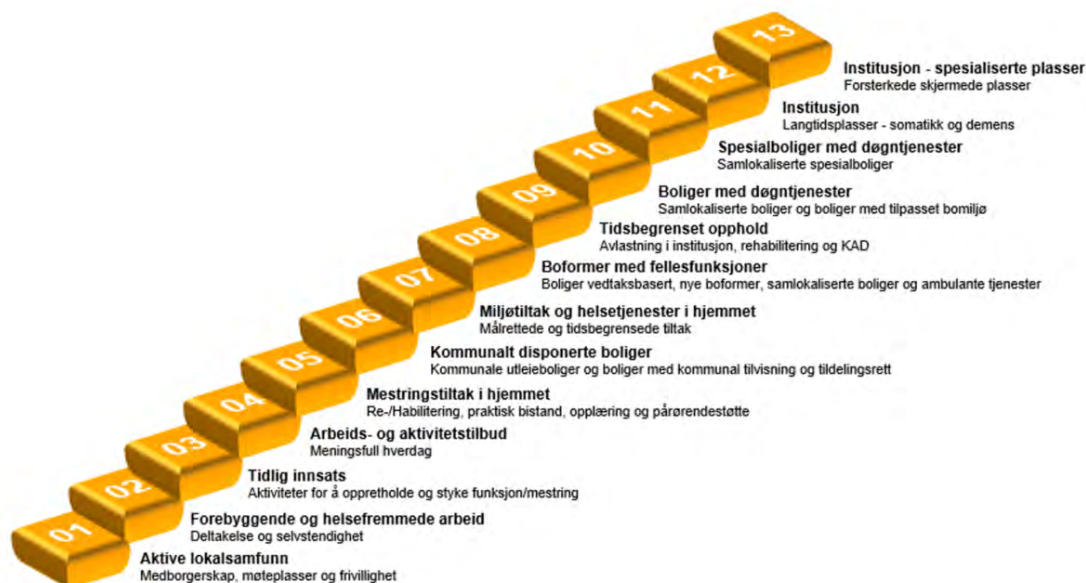
Asker kommune har utviklet en innsatstrapp som hjelpemiddel for å besørge fremtidige bærekraftige tjenester. Hensikten er blant annet å sikre god dimensjonering av tjenestene, strategisk tjenesteutvikling og styring, effektiv økonomisk drift, samt mobilisering av bruker- og pårønderressurser.

En riktig dimensjonert innsatstrapp har tilstrekkelig omfang av tjenester på de trinnene som bidrar til egenmestring og selvstendighet, med utgangspunkt i brukerens behov. Tjenester skal gis på laveste effektive omsorgsnivå, for å forebygge behovsvekst på de øverste trinnene i Innsatstrappen. Modellen legger opp til godt utviklete tjenester som tilrettelegger for en god bosituasjon i eget hjem, og at heldøgnsomsorg tilbys de med omfattende og sammensatte behov.

Bærekraftige helse- og omsorgstjenester skal videreutvikles ut fra en investeringstankegang hvor kommunen skal være en investor i mennesker fremfor en forvalter av saker. Dette forutsetter å samhandle med og benytte seg av tilbud utenfor helse- og omsorgstjenestene blant de laveste trinnene i trappen, både internt og med organisasjons- og næringsliv, ut fra brukers- og eventuelt pårønderes målsetninger og ressurser. En slik arbeidsform er utviklet under navnet «Asker Velferdslab».

Temaplan Mestre hele livet

De laveste trinnene omfatter tjenester til alle innbyggere uten vedtak. De i midten omfatter vedtaksbaserte tjenester mot beboere i egne hjem. De øverste trinnene omfatter vedtak mot boliger med døgn tjenester og institusjonsopphold:

Figuren over viser Innsatstrappen i Asker kommune

Boligtrapp - mestring i eget hjem

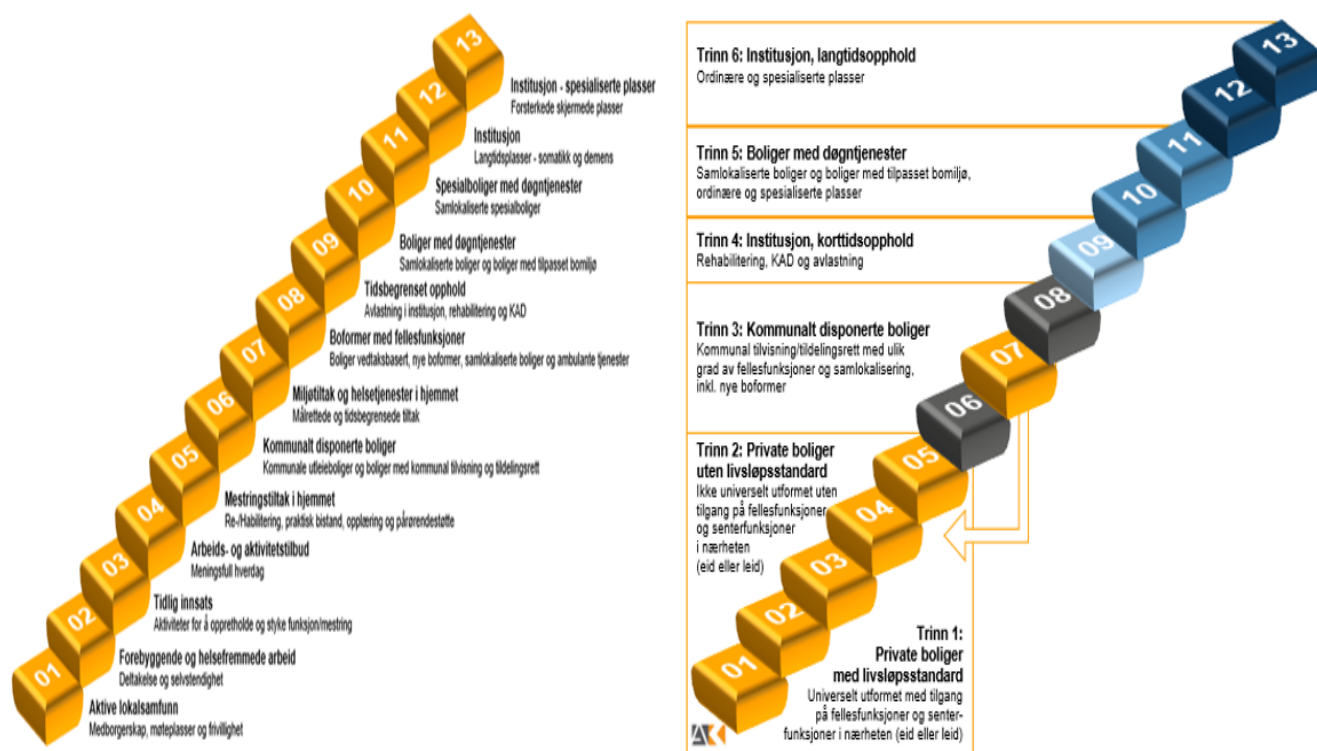
En «Boligtrapp», som både er bygget på og fungerer som et supplement til Innsatstrappen, spesifiserer retning for tjenesteutvikling mot å oppnå reduksjon av dekningsgrad i heldøgnsomsorg (andel med behov for døgn tjenester i tilrettelagte boliger eller institusjon).

Temaer som omhandles i Boligtrappen er blant annet økning av ambulante tjenester (helsetjenester utenfor institusjon eller boliger med heldøgns tjenester), aktivitets- / ernærings- / kultur- og støttetilbud, samt velferdsteknologi. Videre omtales nye måter å jobbe på (effektiv bruk av ulike kompetanse og samskaping med frivillige). Trappen fokuserer også på varierte og effektive botilbud, inkludert ulike sosiale boformer.

Boligtrappen tar utgangspunkt i at de aller fleste har det best når de mestrer livet i egen bolig. Da er boligens utforming og det omkringliggende bomiljøet av stor betydning. Asker kommune skal videreutvikle tjenester som bistår innbyggere i å forberede seg til egen alderdom, for å bo hjemme lenge med god livskvalitet. Dermed er det også en målsetning å gradvis redusere samlet behov for kommunale boliger med tjenester.

Innsats- og Boligtrappen er verktøy for å videreutvikle helse- og omsorgstjenestene, inkludert tilbud mot psykisk helse- og rusutfordringer, i en bærekraftig retning.

Temaplan Mestre hele livet

Figurene over illustrerer hvordan Boligtrappen til høyre er bygget på Innsatstrappen til venstre. Illustrasjonen viser også sammenhengen mellom de 13 trinnene i Innsatstrappen (hvilke tjenester som gis) og de 6 trinnene i Boligtrappen (hvor en bor).

Innovasjon, velferdsteknologi og digitalisering

Satsning på velferdsteknologiske løsninger er av betydning for å oppnå en dreining mot proaktive tjenester. I tjenesteområdet Velferd foreligger det et program for velferdsteknologi, som skal videreutvikle og koordinere løsninger (blant annet lokaliseringstjenester, medisinerings-støtte, eRom, digital hjemmeoppfølging, digitalt tilsyn og videodialog). Asker kommune er også med i flere helseklyngenettverk (Norway Health Tech / Helsehub / Cotech), med mange partnere, som er nærmere beskrevet i Kunnskapsgrunnlaget.

Mer omfattende bruk av universelle IKT- og andre digitale løsninger, samt velferdsteknologi, kan gi positive effekter opp mot FNs tre bærekraftsdimensjoner, ved å:

- Bidra til at brukere blir mer selvstendige i eget liv og får økt livskvalitet (sosialdimensjonen).
- Bidra til bærekraftig tjenesteutvikling, ved eksempelvis at en større andel av tjenestemottagere bor i egen bolig (økonomidimensjonen).
- Bidra til redusert reisevirksomhet (miljødimensjonen).

Den teknologiske og digitale utviklingen gir kontinuerlig nye muligheter, også innen helse- og omsorgstjenestene. Derimot må en ta seg tid til å kvalitetssikre effekt mot livskvalitet og bærekraft, slik at det ikke tilrettelegges for sosial isolasjon blant personer med psykiske helseutfordringer, som igjen kan medføre behov for tjenester i trinn som er plassert høyt i trappene. Bruker- og eventuelt pårørendemedvirkning bør ligge til grunn også for individuelt tilpassede velferdsteknologiske løsninger.

Temaplan Mestre hele livet

Det er per 2022 flere pågående nasjonale satsninger på området, som er aktuelle for kommunesektoren. Regjeringen lanserte strategien *Digital hele livet - Nasjonal strategi for økt digital deltakelse og kompetanse i befolkningen*, i september 2021, og *En digital offentlig sektor - Digitaliseringsstrategi for offentlig sektor 2019–2025*, i september 2019. Førstnevnte har blant annet målsetning om å motvirke digitalt utenforskap, ved å sikre at alle innbyggere gis muligheter til å kunne bruke digitale verktøy og tjenester, for å delta i samfunnet. Sistnevnte skal bidra til at kommunale og statlige virksomheter henter gevinster fra digitalisering på en systematisert måte. Disse utdypes i Kunnskapsgrunnlaget.

Program Velferd

Program Velferd skal sikre styring mot framtidig økonomisk bærekraftig drift, og god livskvalitet ved best mulig mestring av egne liv, innenfor tjenesteområdet velferd. Det vil si å levere effekter og gevinster knyttet til virksomhetens strategiske mål, gjennom blant annet dreining mot tidlig innsats. Programmets funksjon er å koordinere alle større utviklings- prosjekter og aktiviteter som retter seg mot tjenesteområdets kjernedrift. Sagt med andre ord er programmet hovedsatsningen i tjenesteområdet Velferd, for å møte et av de største utfordringsbildene i kommunal sektor, som er styring mot bærekraftige helse-, omsorgs- og sosialtjenester. Programmet ble etablert høsten 2022, og er en sentral arena for implementering av det som angår Velferd i aktuelle temaplaner, samt Innsatstrapp og Boligtrapp.

Strategier

Asker kommune har tre strategier for å møte utfordringsbildet innen innsatsområdet «Kompetanse og innovasjon»:

- **Asker kommune skal skape innovative løsninger sammen med andre aktører**

Ved deltagelse i helseklyngenettverk skal en holde seg oppdatert og delta i erfaringsutveksling, vedrørende digitale- og velferdsteknologiske løsninger. Videre ønskes det å utforske muligheter for samskaping og innovasjon blant frivillige, lokalt næringsliv og ideelle aktører.

- **Asker kommune skal aktivt benytte digitale løsninger og velferdsteknologi i fremtidens helse- og omsorgstjenester**

Gjennom program for velferdsteknologi, skal en sørge for å teste ut digitale- og velferdsteknologiske verktøy, samt implementere og øke bruken av kostnadseffektive løsninger i ordinær drift.

- **Asker kommune skal rekruttere, utvikle og beholde kompetanse i tjenestene**

Strategien ivaretas ved utarbeidelse og implementering av en strategisk kompetanseplan for tjenesteområdet Velferd.

6.6.1 Strategier

Navn på strategien	Hovedmål	Delmål	Satsingsområde
Asker kommune skal skape innovative løsninger sammen med andre aktører	Askersamfunnet har en levende innovasjonskultur, en sikker digital infrastruktur av høy kvalitet og et attraktivt, inkluderende og bærekraftig næringsliv.	Askersamfunnet arbeider målrettet med innovasjon og digitalisering for å møte fremtidens utfordringer.	Innovasjon, digitalisering og næringsutvikling

Temaplan Mestre hele livet

Navn på strategien	Hovedmål	Delmål	Satsingsområde
Asker kommune skal aktivt benytte digitale løsninger og velferdsteknologi i fremtidens helse- og omsorgstjenester	Askersamfunnet sikrer god helse og fremmer livskvalitet for alle, uansett alder.	Asker kommune samarbeider aktivt med innbyggere, frivilligheten og næringslivet for å møte fremtidens helseutfordringer.	God helse
Asker kommune skal rekruttere, utvikle og beholde kompetanse i tjenestene	Askersamfunnet sikrer god helse og fremmer livskvalitet for alle, uansett alder.	Innbyggerne har tilgang til grunnleggende, helhetlige og forsvarlige helsetjenester av god kvalitet og til rett tid.	God helse

7 Evaluering og rapportering

Systematisk evaluering og resultatoppfølging er en viktig del av styringsprosessene i Asker kommune, og skal sikre at vi beveger oss i retning av de målene vi har satt oss. Nøkkeltall, forskning, eksterne analyser, aktivitets- og planoppfølging, samt øvrig statistikk, er sentrale kilder til kunnskap om hvorvidt temaplanen bidrar til å nå kommunens mål. I arbeidet med å vurdere graden av måloppnåelse bør det legges vekt på en helhetlig analyse av flere ulike kunnskapskilder. En samlet vurdering av status og måloppnåelse vil i årene fremover bli gitt i forbindelse med årsrapporten.

8 Virkninger av planen

Asker kommune har tilsluttet seg FNs dimensjoner om sosial-, miljømessig- og økonomisk bærekraft. Tjenesteutvikling innen psykisk helse og rus har særlig relevans for økonomi og sosiale forhold. Langsiktig forebygging av behov for bistand høyt oppe i Innsats- og Boligtrappen (nærmere omtalt under delkapittel 6.6 og i Kunnskapsgrunnlaget), bidrar til både økt mestring og livskvalitet, samt økonomisk bærekraftige tjenester. Avsnittene under gir en kort beskrivelse av planens virkninger knyttet opp mot de tre bærekraftdimensjonene.

8.1 Miljømessige forhold

Tjenesteutvikling i henhold til denne planens strategier, vil kunne medføre mindre reiseaktivitet, ved blant annet velferdsteknologi, strategisk plasserte baser for ambulante tjenester, og at de med forutsetninger for dette bor i tilknytning til egnede lokal- og nærsentre.

8.2 Sosiale forhold

Sosialt bærekraftige samfunn handler om samfunn preget av tillit, trygghet, tilhørighet og tilgang til goder som arbeid, utdanning og gode nærmiljø.

Likeverd og grunnleggende demokratiske prinsipper forutsetter lik mulighet til samfunnsdeltakelse. Denne temaplanen skal bidra til et universelt tilgjengelig og inkluderende samfunn, som bygger opp om robust psykisk helse, samt økt mestring for personer med psykisk helse- og rusutfordringer.

Forebygging av ensomhet og utrygghet er gjerne forutsetninger for å mestre livet. Dette er en kompleks samfunnsoppgave, som krever innsats fra mange aktører, slik denne planen beskriver. En betydningsfull faktor, er at de med gode forutsetninger for dette bor sosialt og i tilknytning til egnede lokal- og nærsentre. Deltagelse i sosiale arenaer er enklere å etablere ved korte avstander til disse. Dermed vil det legges til grunn en tjenesteutvikling som tilrettelegger for dette, både når det gjelder kommunale boliger og ordninger for tilgang til det private boligmarkedet.

Temaplan Mestre hele livet

Videre er mestring, hvor tjenestemottagere får sette egne mål og bidra i egen behandling, fremfor å være passive mottagere av «reparasjon», en rød tråd i denne planen. Denne tilnærmingen (gjørne omtalt som et recoveryperspektiv i fagmiljøer) gir økte muligheter for å mestre sosiale forhold.

8.3 Økonomiske og organisatoriske forhold

Utenforskap og psykiske lidelser utgjør en betydelig kostnad for samfunnet. Av personer i yrkesaktiv alder som står utenfor arbeidslivet, gjør rundt en av fire dette hovedsakelig med bakgrunn i psykiske plager. En beregning fra 2013 anslo at psykiske lidelser årlig koster samfunnet rundt 70 milliarder kroner bare i trygde-, behandlings- og sosiale utgifter (tilsvarer 85 milliarder i 2021-kroner). Det samfunnsøkonomiske tapet av at ett individ står utenfor arbeidslivet gjennom sitt livsløp er beregnet til 15,9 millioner kroner, ved gradvis overgang til uføretrygd.

Psykisk helse- og rusutfordringer vil ikke forsvinne, og det foreligger ingen nullvisjon. Dermed er det utfordrende å gjøre en beregning av gevinstrealiserings- / effektpotensialet. Likevel er det ingen tvil om at effektiv forebygging- og behandling av psykisk helse- og rusutfordringer, utgjør en god investering både når det gjelder økonomi og livskvalitet.

Det vil også være utfordrende for den fremtidige økonomiske bærekraften, å opprettholde nåværende andel av befolkningen som bor i kommunale botilbud med døgnbemanning. Både generell befolkningsvekst og eldrebølge, betinger at flere bor i eget hjem innen både eldre-, psykisk helse- og rusomsorgen. Strategiene i Temaplan Mestre hele livet skal ligge til grunn for en tjenestedreining i denne retning. Dette innebærer videreutvikling av ambulerende- og økonomisk bærekraftige tjenester, som sikrer best mulig mestring i eget hjem. Samtidig skal de med omfattende omsorgsbehov få effektive kommunale botilbud med høy kvalitet. Andel av sistnevnte kan likevel reduseres, ved tjeneste- og stedsutvikling i henhold til denne planens strategier.

9 Vedlegg

Kunnskapsgrunnlag til Temaplan Mestre hele livet

Kunnskapsgrunnlag

Temaplan “Mestre hele livet”

Innhold

INNLEDNING	4
TEMAPLANENS INNSATSOMRÅDER	4
1. RAMMER FOR PLANEN	6
1.1. LOKALE OG NASJONALE FØRINGER.....	6
1.2. ØVRIGE RELEVANTE TEMAPLANER I ASKER KOMMUNE.....	8
1.3. BEGREPSAVKLARINGER	8
1.4. VIKTIGE PERSPEKTIVER I PLANEN	9
1.5. KUNNSKAPSKILDER	12
2. OVERORDNEDE TEMAER – FOLKEHELSE OG SOSIAL BÆREKRAFT	15
2.1. DE TRE BÆREKRAFTSDIMENSJONENE	15
2.2. FOLKEHELSE OG SOSIAL BÆREKRAFT	15
2.3. LIVSKVALITET	18
2.4. PSYKISKE HELSEPLAGER I BEFOLKNINGEN	18
3. INKLUDERING, DELTAKELSE OG FRITID	28
3.1. MEDBORGERSKAP SOM OVERORDNET PRINSIPP	28
3.2. INKLUDERING, INTEGRERING OG SAMSKAPING	28
3.3. FRIVILLIGHET	29
3.4. MØTEPLASSER	30
3.5. KULTUR, IDRETTS- OG AKTIVITETSTILBUD	31
3.6. BARRIERER FOR DELTAKELSE	36
3.7. INDIVIDUELL TILRETTELEGGING	38
4. UTDANNING, ARBEID OG SYSSELSETTING	40
4.1. ARBEIDSDELTAKELSE	40
4.2. ARBEID OG PSYKISK HELSE	41
4.3. RUS OG ARBEIDSLIV	42
4.4. UNGE OG INNGANGEN TIL ARBEID OG UTDANNING	43
4.5. LOKALE ÅRSAKER TIL AT MAN FALLER UT AV ARBEID OG UTDANNING – ASKER TALL.....	44
4.6. LOKALT ARBEID MED UTENFORSKAP	45
4.7. STATLIGE OG KOMMUNALE VIRKEMIDLER FOR Å FÅ FLERE I ARBEID OG UTDANNING	46
4.8. SAMARBEID MELLOM NAV OG PSYKISK HELSE	48
4.9. PERSONER MED ROP LIDELSER OG ARBEID	49
4.10. LIVSOPPHOLD OG ØKONOMI	49
5. BOLIG OG BOMILJØ.....	51
5.1. BOMILJØ OG LIVSKVALITET	51
5.2. TILHØRIGHET TIL BOSTED	51
5.3. BOLIGPOLITIKK - NASJONALE OG LOKALE FØRINGER	52
5.4. UTFORDRINGSBILDET, BOLIG OG BOMILJØ	54
5.5. ANDRE BOLIGSOSIALE VIRKEMIDLER.....	57
5.6. UTFORDRINGSBILDE – BOTILBUD TIL PERSONER MED PSYKISK HELSE OG RUSUTFORDRINGER	59
5.7. OM BOSITUASJONEN FRA BRUKERPLANKARTLEGGINGEN.....	59
5.8. NÅVÆRENDE OG FREMTIDIGE BO-OG TJENESTEBEHOV.....	60
5.9. ASKER KOMMUNES BOLIGTRAPP – PSYKISK HELSE OG RUS	61
6. HELHETLIGE OG MESTRINGSBASERTE TJENESTER	64

6.1.	TJENESTER INNEN VIRKSOMHET PSYKISK HELSE- OG RUSTJENESTER	64
6.2.	KARTLEGGING AV / TILBAKEMELDING FRA TJENESTEMOTTAGERE	67
6.3.	DIMENSJONERING OG UTVIKLING	67
6.4.	ANSVARSFORDELING OG SAMHANDLING MELLOM KOMMUNENE OG SPESIALISTHELSETJENESTEN	69
6.5.	PAKKEFORLØP	70
6.6.	HELSEFELLESKAP I NASJONAL HELSE- OG SYKEHUSPLAN 2020- 2023 (MELD. ST. 7, 2019-2020)	71
6.7.	MEDVIRKNING I HELSETJENESTER	72
7.	FAMILIE, NETTVERK OG PÅRØRENDE	74
7.1.	BARN SOM PÅRØRENDE	75
8.	KOMPETANSE OG INNOVASJON	77
8.1.	KOMPETANSELØFTET 2025	77
8.2.	REGJERINGENS TILSKUDD TIL INNOVASJON	78
8.3.	INNSATSTRAPPEN	78
8.4.	LEON- PRINSIPPET	80
8.5.	INVESTERINGSTANKEGANG	80
8.6.	PROAKTIVE TJENESTER	80
8.7.	KOMPETANSE OG PERSONELLMESSIGE UTFORDRINGER	80
8.8.	VELFERDSTEKNOLOGI OG DIGITALISERING	81
8.9.	NASJONAL DIGITALISERINGSSTRATEGI	81
	REFERANSELISTE	83

VEDLEGG: FOLKEHELSEPROFIL FOR ASKER KOMMUNE 2022

Innledning

Dette dokumentet er et kunnskapsgrunnlag til temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus. Hensikten med kunnskapsgrunnlaget er å utrede og belyse aktuelle temaer og problemstillinger, for å legge til rette for en god politisk beslutningsprosess for temaplanen.

Kunnskapsgrunnlaget er faktabasert og belyser temaer i henhold til utredningspunktene i mandatet. Innholdet er hentet fra både nasjonale-, regionale- og kommunale styringsdokumenter, samt forskning og offentlig tilgjengelig statistikk og analyser. Enkelte data kommer fra kommunens egne data- og fagsystemer.

Formålet med temaplanen er å gi retning til samfunns- og tjenesteutvikling innenfor psykisk helse, rus og avhengighet, i et 12-års perspektiv. Herunder å fremme et inkluderende samfunn som styrker mulighetene for livskvalitet med deltakelse og god psykisk helse, helhetlige og effektive tjenester.

Temaplanens innsatsområder

Under følger temaplanens fem innsatsområder. De bygger på utredningspunktene gitt i mandatet til temaplanen og er utviklet videre med bred medvirkning i politiske råd og utvalg, internt i kommunens tjenester, samt med organisasjoner, brukere og pårørende. Kunnskapsgrunnlaget er fra kapittel 3 – 8 inndelt tematisk etter innsatsområdene i temaplanen.

Innsatsområder	Strategier
Inkludering, deltakelse og fritid	1) Asker kommune skal bidra til å utvikle inkluderende aktivitets- og kulturtilbud, møteplasser og fritidsarenaer. 2) Asker kommune skal legge til rette for økt frivillighet 3) Asker kommune skal ha lett tilgjengelig og tilpasset informasjon om aktiviteter, lavterskeltilbud, veiledningstilbud, tilrettelagt arbeid og tjenester
Utdanning, arbeid og aktivitet	1) Asker kommune skal gi helhetlig oppfølging som bidrar til at flere fullfører videregående skole, og rekrutteres inn i arbeidslivet 2) Asker kommune skal bidra til et inkluderende arbeidsliv 3) Asker kommune skal videreutvikle lavterskel dagaktivitetstilbud for personer som ikke har anledning til å delta i ordinært arbeidsliv
Bolig og bomiljø	1) Asker kommune skal legge til rette for at flere skal eie egen bolig 2) Asker kommune skal bidra til trygge, ordnede leieforhold 3) Asker kommune skal videreutvikle et variert og treffsikkert bo- og tjenestetilbud 4) Asker kommune skal jobbe for inkluderende bomiljøer, som motvirker opphopning av levekårsutfordringer
Helhetlige og mestrings-baserte tjenester	1) Asker kommune skal sikre gode forløp gjennom å forbedre sammenhenger og overganger, både internt og i samhandling med spesialisthelsetjenesten 2) Asker kommune skal sikre dreining av innsats og lett tilgjengelige tjenester

	3) Asker kommune skal tilrettelegge for at innbyggere i størst mulig grad mestrer eget liv
Familie, nettverk og pårørende	1) Asker kommune skal styrke veiledning, støtte og opplæring til familie og pårørende 2) Asker kommune skal gi tjenester ut fra et helhetlig familie- og livsløpsperspektiv, i samarbeid med andre tjenesteområder 3) Asker kommune skal videreutvikle faglige tilnærminger og metoder som involverer brukere og pårørende på en systematisk måte i planlegging og gjennomføring av tjenester
Kompetanse og innovasjon	1) Asker kommune skal skape innovative løsninger i sammen med andre aktører 2) Asker kommune skal aktivt benytte digitale løsninger og velferdsteknologi i fremtidens helse- og omsorgstjenester 3) Asker kommune skal rekruttere, utvikle og beholde kompetanse i tjenestene

Figur 1: Innsatsområder og strategier i “Mestre hele livet – temaplan for psykisk helse og rus”

Kunnskapsgrunnlagets oppbygning

DEL 1: Overbygning

Kapitel 1 - Rammer for planen: Lokale og nasjonale føringer, avgrensning til andre planer, begrepsavklaringer og kunnskapskilder

Kapitel 2 – Overordnede temaer: Bærekraft og folkehelse (m/demografi). Psykiske helseutfordringer og rusmiddelbruk er en stor folkehelseutfordring og får konsekvenser for Asker samfunnets økonomiske og sosiale bærekraft. Kapitlet beskriver bærekrafts dimensjonen samt utbredelsen av psykiske plager/lidelser og rusbruk i befolkningen.

DEL 2: Kunnskapsgrunnlag for temaplanens innsatsområder

Kapitel 3 – Inkludering, deltagelse og fritid

Kapitel 4 – Utdanning, arbeid og aktivitet

Kapitel 5 – Bolig og bomiljø

Kapitel 6 – Familie, nettverk og pårørende

Kapitel 7 – Helhetlige og mestringsbaserte tjenester

Kapitel 8 – Kompetanse og innovasjon

1. Rammer for planen

1.1. Lokale og nasjonale føringer

Sentrale nasjonale føringer og ressurser vil blant annet være (ikke uttømmende):

- Mestre hele livet – Regjeringens strategi for god psykisk helse, 2017 – 2022
- Ingen å miste – Regjeringens handlingsplan for forebygging av selvmord, 2020 – 2025 (Asker kommunes lokale handlingsplanen for forebygging av selvmord vil også legges til grunn)
- Alle trenger et trygt hjem – Nasjonal strategi for den sosiale boligpolitikken, 2021 – 2024 (Regjeringen)
- Prop. 15 S (Proposisjon til Stortinget – forslag til stortingsvedtak): Opptappingsplanen for rusfeltet, 2016 – 2020
- Prop. 12 S (Proposisjon til Stortinget – forslag til stortingsvedtak): Opptappingsplan mot vold og overgrep, 2017 – 2021
- Prop. 132 L (2021–2022) Lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet
- Meld. St. 19 (Melding til Stortinget 2018 – 2019): Folkehelsemeldinga – Gode liv i eit trygt samfunn (Helse- og omsorgsdepartementet)
- Meld. St. 32 (Melding til Stortinget 2020 – 2021): Ingen utenfor – En helhetlig politikk for å inkludere flere i arbeids- og samfunnsliv
- Meld. St. 38 (Melding til Stortinget 2020 – 2021): Nytt, ressurs og alvorlighet – Prioritering i helse- og omsorgstjenesten
- Nasjonal alkoholstrategi (Departementene 2021 - 2025): En helsefremmende og solidarisk alkoholpolitikk
- Norges offentlige utredninger (NOU- 2019:26): Rusreform – fra straff til hjelp
- Sammen om mestring – veileder i lokalt psykisk helsearbeid og rusarbeid for voksne; et verktøy for kommuner og spesialisthelsetjenesten (Helsedirektoratet)
- Nasjonal pårørendeveileder (Helsedirektoratet)
- Diverse «pakkeforløp» og faglige retningslinjer fra Helsedirektoratet.
- Folkehelseinstituttet sin temaside med «statistikk, fakta, artikler og nyheter om alkohol»

Videre redegjøres for de viktigste føringene i de mest sentrale nasjonale dokumentene.

Folkehelsemeldinga (St. meld. 19, 018-2019) presenterer regjeringens strategier for å styrke folkehelsearbeid og legge til rette for sunne helsevalg. Det er særlig søkelys på styrking av tidlig innsats for barn og unge, forebygging av ensomhet og mindre sosial ulikhet i helse. Det understrekes at psykisk helse skal integreres som en likeverdig del av folkehelsearbeidet.

Samhandlingsreformen (St. meld. 47, 2008-2009) har som målsetning å sikre et bedre og mer helhetlig helsetilbud og angir føringer for at kommunen skal satse mer på forebygging og tidlig innsats. Kommunen har blant annet fått hovedansvaret for behandling av lettere psykiske lidelser som angst og depresjon. Samtidig overføres mange oppgaver fra spesialisthelsetjenesten til kommunen, blant annet som følge av reduksjon av døgnplasser i spesialisthelsetjenesten. Dette fører til at flere innbyggere med omfattende og sammensatte problemer skal motta hjelp i eget hjem. Kommunen må i økt grad sørge for oppfølging, behandling og tjenester store deler av døgnet. Det er en forventning om at kommunen skal løse oppgavene på nye måter, og etablere tilbud i innbyggernes nærmiljø og i samarbeid med spesialisthelsetjenesten.

Sammen om mestring – veileder for lokalt psykisk helse- og rusarbeid for voksne (IS-2076, 2014) har som formål å synliggjøre målgruppenes behov og gi retning for det lokale psykisk helse- og rusarbeidet for voksne. Veilederen vektlegger Recovery-perspektivet som faglig grunnlag for utvikling av tjenestene og bruker- og pårørendeinnflytelse er sentralt. Blant annet gjennom anbefaling om ansettelse av erfaringskonsulenter. Videre tydeliggjøres kommunens økte ansvar og behov for samarbeid med spesialisthelsetjenesten og andre tjenester og nivåer.

Kommende opptrappingsplan for psykisk helse

Regjeringen vil utarbeide en ny opptrappingsplan for psykisk helse med øremerkede midler og hovedvekt på kommunale tjenester. Opptrappingsplanen planlegges fremlagt i løpet av 2023.

Planen vil ha særlig oppmerksomhet på brede forebyggende tiltak og på styrking av lavterskeltilbud i kommunene. Å skape mer sammenhengende tjenester for personer med langvarige og sammensatte utfordringer, er også viktig.

Målet er at flere skal oppleve god psykisk helse og livskvalitet og at sosial ulikhet i psykisk helse skal reduseres. Alle skal få tilgang til like gode tjenester uavhengig av økonomi og hvor de bor. Hjelpen må bli mer tilgjengelig og nærmere folk.

Planen vil ha særlig oppmerksomhet på brede, forebyggende tiltak og på styrking av lavterskeltilbud i kommunene. Å skape mer sammenhengende tjenester for personer med langvarige og sammensatte utfordringer, er også viktig.

Opptrappingsplanen for rusfeltet (2016-2020) gir oversikt over framtidige hovedutfordringer på rusfeltet og presenterer både kort- og langsiktige strategier for å møte disse. Hovedinnsatsen rettes mot kommunesektoren fordi det er her utfordringene er størst. Innsatsområdene er tidlig innsats rettet mot at flere skal få hjelp før de utvikler rusmiddelproblemer, styrke kapasitet og kvalitet i behandlingstilbudet, ettervern og oppfølgingstjenester som prioriterer bolig, arbeid og aktivitet. Planen er i hovedsak rettet mot personer som er i ferd med å utvikle eller allerede har etablert et rusproblem.

Opptrappingsplanen skisserer fem overordnede mål:

- Sikre reell brukerinnflytelse gjennom fritt behandlingsvalg, flere brukerstyrte løsninger og sterkere brukermedvirkning ved utforming av tjenestetilbud
- Sikre at personer som står i fare for å utvikle et rusproblem skal fanges opp og hjelpes tidlig
- Alle skal møte et tilgjengelig, variert og helhetlig tjenesteapparat
- Alle skal ha en aktiv og meningsfylt tilværelse i fellesskap med andre
- Det skal utvikles og i større grad tas i bruk alternative straffer (Opptrappingsplanen 2015:27)

Planen inneholder mange ulike tiltak for å styrke brukernes innflytelse, møte pårørendes behov og å sørge for tjenester hvor hjelpen kommer tidlig inn og er preget av lett tilgjengelighet, helhet og kvalitet. Det påpektes at grunnleggende behov, som bolig sosialt nettverk, arbeid og aktivitet er avgjørende for alle mennesker og en forutsetning for et godt liv og å kunne nyttiggjøre seg helse-, omsorgs- og velferdstjenester.

Nasjonal alkoholstrategi (Departementene 2021-2025): En helsefremmende og solidarisk alkoholpolitikk:

De fleste voksne i Norge (85 prosent) drikker alkohol og alkoholforbruk er en av de mest vesentlige risikofaktorene for tap av friske leveår. Det er behov for alkoholregulering av hensyn til folkehelse, i solidaritet med de som har et skadelig forbruk og med tanke på de som utsettes for vanskelige situasjoner som følge av andres alkoholbruk. Alkoholstrategien inneholder seks hovedprioriteringer for å redusere den skadelige alkoholbruken, herunder 1) videreføring av hovedlinjene i alkoholpolitikken, 2) understøtte alkoholforebygging i kommunene, 3) forsterke tidlig innsats mot skadelig alkoholbruk, 4) fremme alkoholfrie arenaer i samarbeid med frivilligheten, idrett, skolen og arbeidslivets parter, 5) styrke kunnskapen og kompetansen om alkohol, samt 6) å prioritere forskning på sykdomsutvikling og skader knyttet til alkohol.

1.2. Øvrige relevante temaplaner i Asker kommune

Denne planen er en sektorovergripende plan, særlig når det gjelder de forebyggende områdene, og vil ha grensesnitt mot følgende temaplaner:

- Medborgerskap (vedtatt)
- Fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv (vedtatt)
- Leve hele livet – i et aldersvennlig Asker (under behandling)
- Kultur (under utarbeidelse)
- Temaplan for personer med funksjonsnedsettelse (under utarbeidelse)
- Temaplan for en bærekraftig boligutvikling (under utarbeidelse)
- Temaplan for oppvekst (under utarbeidelse)
- Temaplan for eiendom

1.3. Begrepsavklaringer

Livskvalitet: Begrepet livskvalitet inkluderer både objektive og subjektive skildringer av hva som er et godt liv. De objektive målene handler om individets generelle livssituasjon, og omfatter blant annet objektiv helsetilstand og funksjonsevne, materielle levekår, arbeid, og fritid. Det subjektive aspektet kan forstås som *følelsen* av å ha et godt liv, altså en indre opplevelse av velferd og positive følelser. Begrepet livskvalitet er viktig fordi livskvalitet er en av beskyttelsesfaktorene for psykiske lidelser. Livskvalitet er også et viktig utfallsmål i folkehelsearbeid, behandling av psykiske lidelser, og behandling av ruslidelser.

Psykiske plager: Begrepet psykiske plager benyttes når en psykisk tilstand oppleves som belastende, men ikke er av tilstrekkelig intensitet til å diagnostiseres som en psykisk lidelse. Psykiske plager kan allikevel ha tydelig innvirkning på individets livskvalitet, og kan også ha varige konsekvenser på lik linje med psykiske lidelser. Det kan derfor noen ganger være vanskelig å skille mellom psykiske plager, og psykiske lidelser.

Psykiske lidelser: Det er kun tilstander hvor bestemte diagnostiske kriterier er oppfylt som kan omtales som psykiske lidelser. Samlebegrepet psykiske lidelser er svært omfattende, og dekker et vidt spekter av tilstander. Felles for disse er at de påvirker tanker, følelser, atferd og/eller sosialt funksjonsnivå.

Rusmiddelbruk: Et rusmiddel defineres som et kjemisk stoff med rus- og avhengighetspotensial, og som ved inntak gir merkbare endringer i atferd og/eller mental funksjon. Rusmidler deles gjerne inn i tre hovedkategorier: alkohol, narkotika og vanedannende legemidler. All bruk av rusmidler som ikke

kvalifiserer til en ruslidelse, omtales som rusmiddelbruk. Det vil si at rusmiddelbruken ikke skal være knyttet til rusavhengighet, eller det vi kaller «skadelig bruk». Eksempler på konsekvenser som ikke faller inn under «skadelig bruk» er sosiale konsekvenser, og tilstander som er direkte følge av rusen (for eksempel bakrus).

Ruslidelser: Ruslidelser er et overordnet begrep for skadelig bruk og avhengighet av rusmidler. Skadelig bruk innebærer at rusmiddelbruken har gitt fysiske og/eller psykiske helseskader. Avhengighet av rusmidler vil her si at brukeren opplever avhengigheten som så sterk at rusmiddelbruken opprettholdes til tross for skadelige konsekvenser, og at rusmiddelbruken prioriteres fremfor andre aktiviteter og forpliktelser. Rusmiddelavhengighet kan også manifestere seg gjennom fysisk avhengighet, det vil si gjennom behov for økende doser (toleranseutvikling) og abstinenser ved avvenning. Den fysiske avhengigheten avhenger av typen rusmiddel, og omfanget av bruken. I tillegg vil ruslidelser ofte føre til mange negative sosiale konsekvenser knyttet til økonomi, boforhold, arbeidsliv og aktivitet, familie og nettverk, vold og kriminalitet.

ROP-lidelser: Psykiske lidelser og ruslidelser opptrer ofte samtidig, og kombinasjonen ruslidelse og psykisk sykdom har fått kortnavnet ROP-lidelser. Rus og psykisk lidelse påvirker hverandre ofte gjensidig negativt slik at problemene opprettholdes. Personer med samtidig ruslidelse og psykisk lidelse bruker ofte rusmidler på en ødeleggende måte, og kan lett falle utenfor behandlingstiltak. Personer med ROP- lidelser vil ofte ha behov for samtidig og integrert behandling for psykisk helse- og rusutfordringene, i tillegg til somatisk behandling.

Folkehelse: Folkehelse defineres som befolkningens helsetilstand og hvordan helsen fordeler seg i en befolkning (Folkehelseloven, 2011, §3).

Folkehelsearbeid: Dette kan defineres som samfunnets innsats for å påvirke faktorer som direkte eller indirekte fremmer befolkningens helse og trivsel, forebygger psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, beskytter mot helsetrusler, samt samfunnets arbeid for en jevnere fordeling av faktorer som direkte eller indirekte påvirker helsen (Folkehelseloven, 2011, §3)

1.4. Viktige perspektiver i planen

Planen har noen viktige overordnede perspektiver som det redegjøres for her.

1.4.1. Recovery-perspektivet som grunnlagsforståelse i psykisk helse og rusarbeid

Stortingsmelding 26 (2014-2015) «Fremtidens primærhelsetjeneste- nærhet og helhet» vektlegger at pasientens behov skal settes i sentrum for utvikling og endring av helse- og omsorgstjenesten. Dette kan bare skje ved at pasienten eller brukeren er den som er i førersetet, og deltar i alle avgjørelser som angår seg selv og de tilbud som personen tilbys. Endringer som kreves omfatter ikke bare helse- og sosial- og velferdstjenester. Det kreves også samfunnsmessige endringer i betydningen av å kunne akseptere et stort menneskelig mangfold og forskjellighet, kunne inkludere og akseptere mennesker som er annerledes enn oss selv og som ønsker å være det, samt å se på helse som noe fysisk, psykisk sosialt og eksistensielt. Disse elementene er grunnleggende i det recovery-orienterte perspektivet.

I veilederen for det lokalbaserte psykisk helse- og rusarbeidet fra 2014, «Sammen om mestring», omtaler Helsedirektoratet at recovery er et faglig perspektiv som tar utgangspunkt i at bedring er en sosial og personlig prosess, hvor målet er at den enkelte kan leve et meningsfullt liv til tross for de begrensningene problemet kan forårsake. Myndiggjøring og gjenvinning av kontroll over eget liv er sentrale elementer i bedringsprosessen. Recovery må også sees i en samfunnsmessig sammenheng.

Hjemmet, arbeid og aktivitet, utdanning, personlig økonomi, sosiale arenaer, lokalmiljø, venner, og familie er tillagt stor betydning for bedringsprosessen. (Helsedirektoratet, 2014).

Recovery er det arbeidet personen gjør alene eller sammen med andre for å oppleve og skape mening i eget liv. Hovedintensjonen i tjenestene er å samarbeide om og støtte den enkeltes personlige prosess.

En forutsetning for at dette lar seg realisere er en recovery-orientert tjenesteutvikling, som innebærer at utviklingen foregår i samarbeid med og mellom de personene det angår. Det kan være brukere, pårørende, fagpersoner, og ledere. Det kan foregå både i samarbeid med den enkelte bruker og også på systemnivå. Eksempler på dette er ansettelse av erfaringsmedarbeidere, deltakelse i fag- og utviklingsarbeid i tjenestene, deltakelse i brukerråd, planarbeid og deltakelse på innspillskonferanser, mm. Flere kommuner har også utviklet recoverycollege hvor det arbeides systematisk med å innhente erfaringskunnskap fra nåværende eller tidligere brukere samt og tilbud om å tilegne seg helsekompetanse for deltakere.

Et recovery-orientert perspektiv er på denne måten med på å danne et grunnlag for strategisk utvikling av både lokalsamfunnet i Asker og tjenestene.

Det kommunale tjenestetilbudet vil ha hovedfokus på den enkeltes tilstand mer enn diagnoser, og benytter mangfoldet i kommunen som arenaer for å oppleve mestring, tilhørighet, livskvalitet og opplevelse av mening.

1.4.2. Livsløpsperspektivet, med fokus på overganger

Livskvalitet, trivsel og mestring bygges gjennom hele livsløpet. God psykisk helse er en viktig ressurs i oppvekst, utdanning og inn i livet som ung voksen. Livsløpsperspektivet gir et viktig rammeverk for å forstå utvikling av psykisk helse, og investeringer i helse i ungdomsperioden vil bidra til bedre helse i den neste generasjonen av voksne. Hva som skjer i viktige overgangsfaser, kan få særlig betydning for det som skjer i perioden etterpå. Forebyggende tiltak tar derfor ofte sikte på å endre utviklingsforløp, og mange tiltak handler om å støtte og hjelpe i overgangsfaser (Folkehelseinstituttet, 2018).

Mangfoldige individuelle og generelle risikofaktorer kan ha konsekvenser for psykisk helse og uheld gjennom livsløpet. De ulike periodene i livet kan heller ikke ses på som isolert fra hverandre, og overgangsperioder gir både utfordringer og muligheter. Et godt helsemessig grunnlag som er etablert innen utgangen av tenårene vil dermed også legge grunnen for god helse i voksen alder, og til sist i alderdommen (Folkehelseinstituttet, 2018: 1).

1.4.2.1. Ungdom til voksen

De aller fleste unge klarer seg godt gjennom ungdomstiden og i overgangen til voksentilværelsen. Gode venner, engasjerte foreldre, en god skole og et trygt nærmiljø er viktige faktorer for trivsel og inkludering. Tiltak som bidrar til mestring og sosial inkludering bidrar til å forebygge utenforskap, særlig for ungdom som lever under vanskelige forhold hjemme, mistrives i skolen, eller som har risikoatferd knyttet til rus og kriminalitet (Arbeids- og sosialdepartementet, 2020).

I ungdomstiden legges et viktig fysisk, kognitivt, emosjonelt og sosialt grunnlag for videre utvikling og livsløp, helse og trivsel (Folkehelseinstituttet, 2018: 1). Samtidig er det å fullføre videregående trolig viktigere enn mye annet for å sikre en god overgang til arbeidslivet (Arbeids- og sosialdepartementet, 2020).

Studenter befinner seg ofte i en overgangsfase med flere utfordringer, og overgangen fra skoleelev til student kan være vanskelig for mange. Studenter er i en slags mellomfase mellom ungdomstid og etablert voksenliv og opplever store endringer i livet på bare noen få år. For enkelte kan endringene være en psykisk belastning. Dersom man skal ha en god studietid, er det viktig at en har det bra psykisk (Helse- og omsorgsdepartementet, 2018) Overgangen til utdanning, arbeid eller annen aktivitet omtales i kapitel 4.

I overgangen til voksenlivet kan det å finne bolig være utfordrende. Det å bo dårlig eller være bostedsløs påvirker livskvaliteten negativt. Videre blir det vanskeligere å ta imot og nyttiggjøre seg velferdstjenester, gjennomføre utdanning og delta i arbeidslivet. En utrygg bosituasjon kan også vanskeliggjøre integrering, og veien til kriminalitet, rusproblemer og utfordringer med psykisk helse kan bli kortere (NOU 2019:26). Inngangen til boligmarkedet og bomiljø omtales i kap. 5.

Det er få tjenestemottakere i alderen 18- 25 år i brukerplankartlegging for de med vedtaksbaserte tjenester innen psykisk helse og rus i Asker kommune. Dermed kan det stilles spørsmål ved om en har god nok oversikt over behovene til denne mål- / aldersgruppa. En ønsker å få bedre oversikt over målgruppa, og i hvilken grad deres behov blir ivaretatt. Herunder om hvorvidt økt samarbeid internt i tjenesteområdet velferd (eksempelvis ved virksomhetene «psykisk helse og rus» og «NAV»), med tjenesteområdet oppvekst, samt aktuelle eksterne samarbeidspartnere, kan bidra til dette.

Overgangen mellom oppvekst og velferd kan være en sårbar fase for de som allerede har utviklet psykisk helse- og eller rusutfordringer. Gode samarbeidsstrukturer, forpliktende samarbeidsavtaler og fleksibilitet i tjenesteytingen fra begge nivå er vesentlig for å lykkes med overganger som ellers kan bli utfordrende. Brukerforløp og overganger mellom barn og voksentjenester omtales i kap. 6.

1.4.2.2. *Overgang til pensjonisttilværelse / alderdom*

Å legge vekt på forhold som har betydning for sunn aldring tidligere i livsløpet blir viktigere når vi lever lengre. Med gode levevaner som sosial, fysisk og kognitiv aktivitet samt god ernæring kan eldre mennesker få flere friske leveår. I denne sammenheng blir det viktig å følge utviklingen i eldre sin bruk av alkohol og andre rusmidler, kanskje særlig i overgangen fra arbeidsliv til pensjonisttilværelse. For høy bruk av rusmidler vil kunne redusere eldre sine muligheter til å være aktive og bevare god helse og mestring (Prop. 15S, 2015-2016). Samtidig er sykefravær og uførhet en av de viktigste årsakene til tidlig pensjonering og en vei ut av arbeidslivet, noe som igjen kan forsterke psykiske helseproblemer. Kapittel 4 ser nærmere på årsaker til uførhet i Asker. Temaplanen «Leve hele livet i et aldersvennlig Asker» omhandler også livskvalitet og psykisk helse i alderdommen.

1.4.3. *Et familieperspektiv*

Familieperspektivet innebærer å se familien som helhet både i forebyggende arbeid og med hensyn til å fange opp behov hos de øvrige familiemedlemmene når en person er psykisk syk eller har et rusproblem. Barn og unge som pårørende er en særlig utsatt gruppe.

Familieperspektivet må vektlegges ved tilpasning av tjenestene. Dette innebærer å se familien som helhet og fange opp behov hos de øvrige familiemedlemmene.

Familieforhold i barndommen påvirker en persons muligheter gjennom livsløpet. Man snakker gjerne om «sosial arv», dette betegner arv av kunnskaper, karrieremuligheter og økonomisk posisjon over generasjonene. Til forskjell fra biologisk arv betegner sosial arv egenskaper som er tillært under oppveksten. Dette er gjerne egenskaper som man trekker med seg gjennom senere faser av livet (Sæther, 2009). Barndommens betydning for senere helse utdypes i kapittel 2.4

1.5. Kunnskapskilder

Kunnskapsgrunnlaget er basert på en rekke kunnskapskilder av ulike karakterer. Disse utfyller hverandre og gir ulike innfallsvinkler. Kunnskapsgrunnlaget er basert på forskningsbasert kunnskap, medarbeideres praksiskompetanse og brukere og pårørendes erfaringskompetanse.

1.5.1. Sentrale databanker

Av sentrale databanker har vi blant annet benyttet Statistisk sentralbyrå (SSB) og Folkehelseinstituttets (FHI) sine statistikkbanker: Kommune helsa og Norgeshelsa. Nav Stat har en egen statistikkbank. Videre er det mulig å hente ut lokale tall for tjenestoområdene fra GERICA og andre brukerregister.

1.5.2. Folkehelseundersøkelsen Viken

Folkehelseundersøkelsen i Viken (Folkehelseinstituttet, 2022) er en unik datakilde med lokale tall for Asker. Undersøkelsen inneholder mange tema deriblant spørsmål om livskvalitet. Det er publisert noen foreløpige funn hvor regioner i Viken sammenliknes med andre regioner. Tall fra Asker blir presentert i de ulike underkapitlene. Her presenteres en overordnet sammenligning:

Det er stor variasjon mellom kommunene med hensyn til opplevd tilgjengelighet av tjenester og fasiliteter lokalt. Det er særlig stor variasjon når det gjelder tilgang på offentlig transport og tilgang til kystlinje/strand eller sjø, samt utbygde gang- og sykkelveier. På først- og sistnevnte skiller Asker og Bærum, Folloregionen og Nedre Romerikeregionen seg positivt ut.

Deltakelse i aktiviteter. De fleste regionene ligger rundt fylkesgjennomsnittet både for ukentlig deltakelse i organisert (23,1 %) og egenorganisert (43,8 %) aktivitet.

Kosthold, fedme og fysisk aktivitet. Det er noe variasjon mellom regionene på spørsmålene om kosthold, fedme, fysisk aktivitet og inaktivitet. Variasjonen mellom regionene er på 8-15 prosentpoeng for kostholdsspørsmålene og syv prosentpoeng for fysisk aktivitet. Særlig Asker og Bærum og Folloregionen skiller seg positivt ut på de fleste av disse spørsmålene. Unntaket er stillesitting, der disse to regionene har høyest gjennomsnittlig rapportert tid stillesitting i hverdagen.

Røyk, snus og alkoholbruk. Forskjellene mellom regionene på spørsmål om røyking, snusbruk og alkoholbruk følger mye det samme mønsteret som de andre spørsmålene om helserelaterte levevaner.

Selvrapportert helse, skader og funksjonsevne. Det er noe variasjon mellom regionene på spørsmålene om selvrapportert helse, skader og funksjon. Det skiller hele 13 prosentpoeng mellom regionen med høyeste (78,6 %) og laveste (65,6 %) andel som rapporterte god eller svært god helse. Igjen merker Asker og Bærum seg positivt ut på alle, og Folloregionen på mange av utfallene.

Psykiske plager og ulike sider av livskvalitet. Det er generelt små forskjeller mellom regionene innen fylket på utfall som gjelder psykiske plager og ulike sider av livskvalitet. Samtidig skiller Asker og Bærum seg positivt ut og Gardemoregionen (og dels Søndre Viken-regionen på psykiske plager) kommer noe negativt ut sammenlignet med fylkesgjennomsnittet på skår på psykiske plager og de overordnede livskvalitetsspørsmålene som tilfredshet med livet og opplevd mening i det daglige.

De fleste aspekter knyttet til psykiske plager og livskvalitet viser en sterk sammenheng med alder; det meste blir bedre med høyere alder opp til 70 års alder. Skåren på psykiske plager er særlig høy blant kvinner i den yngste aldersgruppen. Det er også sterke sammenhenger for både for de overordnede livskvalitetsspørsmålene (tilfredshet med livet, mening i det daglige) og for delaspektene

positive og negative følelser, tillit til andre, stedstilhørighet og opplevelse av å være trygg i nærmiljøet. Sammenhengene er imidlertid ikke alltid lineære. Særlig tryggheten i nærmiljøet øker mer med alderen for kvinner enn for menn.

Sosial interaksjon og sosial kapital. Mellom regionene er det stort sett små forskjeller i spørsmålene knyttet til sosiale relasjoner og sosial kapital, som opplevd ensomhet og sosial støtte. Forskjellene er størst for spørsmålene om det å føle seg trygg i nærmiljøet og grad av tillit til andre. Hallingsdalsregionen er regionen med høyest skår på trygghet i nærmiljøet og Asker og Bærum og Folloregionen skårer over fylkesgjennomsnittet på begge disse utfallene.

Økonomiske vansker. Det er ni prosentpoengs forskjell mellom regionen med høyeste (23,6 %) og laveste (14,3 %) andel som rapporterte økonomiske vansker (vanskelig å få husholdningens inntekt til å strekke til i det daglige). Andelen er over fylkesgjennomsnittet i Indre Østfoldregionen og Gardemoreregionen, og under i Kongsbergregionen, Folloregionen og Asker og Bærum.

Støy. Det er lite forskjell mellom regionene i andel som er rapporterte å være plaget av støy, både når det gjelder veitrafikk og støy fra andre utendørs støykilder.

1.5.3. Lokale datakilder

1.5.3.1. Brukerplankartlegging

Brukerplan er et verktøy for å kartlegge omfang og karakter av den kjente rus- og psykisk helseproblematikken blant tjenestemottakere i kommunen.

I dag er det kun Virksomhet psykisk helse og rus som kartlegger sine brukere. Det er resultatene fra 2020 det vises til i kunnskapsgrunnlaget. Totalt ble 845 personer kartlagt: 570 med kun psykisk helseproblem og 275 med ruslidelser (herunder ROP).

Målgruppe for kartleggingen:

- Aldersgruppe fra 16 år (Oppvekst kartlegger foreløpig ikke)
- Registrert med kommunale helse- og omsorgs-/barneverns- eller velferdstjenester
- Fagpersonen vurderer at personen har et rus og / eller psykisk helseproblem
- Problemet skal ha et omfang og karakter, som går alvorlig ut over daglig funksjon og/ eller relasjon til andre

Kartleggingen omfatter 8 levekårsområder som er et uttrykk for mottakerens livssituasjon og fungering.

1.5.3.2. Brukerundersøkelser

Det har i 2021 vært gjennomført en brukerundersøkelse i Virksomhet psykisk helse og rus. Undersøkelsen er sendt eller delt ut til nær halvparten av brukerne, og ca. 43% besvarte undersøkelsen. Brukerundersøkelsen har spørsmål knyttet til innhold og kvalitet, brukermidvirkning samt service og tilgjengelighet.

1.5.3.3. Brukertilfredshetsundersøkelse (KORUS)

Virksomheten gjennomførte i 2021 en brukertilfredshetsundersøkelse av kommunale tjenester blant personer med rusmiddelproblemer i regi av KORUS midt. Spørsmålskategoriene sammenfaller i stor grad med Brukerplankartleggingen. Det er kjent at fagpersonell og brukere ofte vurderer tjenestene ulikt. Denne undersøkelsen kan dermed gi et utfyllende bilde på status på rusfeltet i Asker sammen med Brukerplanresultatene.

1.5.4. Erfaringsbasert kunnskap og brukerkunnskap

Erfaringsbasert kunnskap er kunnskap som opparbeides gjennom praksis. I kunnskapsgrunnlaget er den erfaringsbaserte kunnskapen hos ansatte, brukere, pårørende og andre aktører en viktig kilde for å gi et mest mulig utfyllende utfordringsbilde.

«Brukerkunnskap er den erfaringsbaserte kunnskapen en person har om sitt eget liv, lidelse og bruk av tjenester. Hvordan denne kunnskapen blir anvendt, handler om hvordan det tas hensyn til brukerperspektivet i tjenesten og hvordan brukermedvirkning utøves.» (NAPHA, 2013, s.10)

2. Overordnede temaer – folkehelse og sosial bærekraft

Asker kommune legger FNs bærekraftsmål til grunn for all planlegging. FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Utviklingen av Asker skal være bærekraftig og skal ivareta dagens behov uten å ødelegge kommende generasjoners muligheter til å få dekket sine behov.

Bærekraftsmålene skal være det overordnede rammeverket for utviklingen av Askersamfunnet. Asker kommune har valgt ut seks bærekraftsmål som de mest vesentlige å arbeide med, og av disse er fem av målene særlig viktige for denne planen:

- Mål 3 – God helse og livskvalitet
- Mål 4 - God utdanning
- Mål 9 – Innovasjon og infrastruktur
- Mål 11 – Bærekraftige byer og samfunn
- Mål 17 – Samarbeid for å nå målene

2.1. De tre bærekraftsdimensjonene

FNs bærekraftsmål kan inndeles i tre dimensjoner – økonomisk bærekraft, sosial bærekraft og miljømessig bærekraft. Målsetningen om bærekraft betyr at beslutninger som tas i kommunen må vurderes opp mot alle de tre dimensjonene. Asker har utfordringer knyttet til alle de tre bærekraftsdimensjonene. Gjennom «Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019–2023» (Kommunal- og distriktsdepartementet, 2019) gir regjeringen tydelige føringer for at kommunene skal legge FNs bærekraftsmål til grunn for samfunns- og arealplanleggingen. Asker har utfordringer knyttet til alle de tre bærekrafts - dimensjonene. Klimaendringene er alvorlige, det forventes lavere økonomisk vekst, andelen yrkes - aktive faller og ulikhetene i samfunnet øker.

Sosial og økonomisk bærekraft er spesielt viktig i denne planen. Sosial bærekraft er å sikre grunnleggende menneskelige behov, sosialt likeverd og rettferdig tilgang til og fordeling av samfunnets goder og byrder, samt trygge og inkluderende lokalsamfunn preget av samhørighet og engasjement. Det handler om å skape et robust samfunn og stimulere og styrke de ressursene som ligger i lokalsamfunnet. Når det gjelder økonomisk bærekraft, vil handlingsrommet de neste 10–15 årene være langt mindre enn vi er vant til. Kommunen vil måtte omstilles i årene som kommer dersom den skal lykkes med å opprettholde de økonomiske handlingsreglene.

2.2. Folkehelse og sosial bærekraft

Folkehelse er en sentral del av all samfunnsutvikling. Utviklingen av Askersamfunnet skal fremme god helse og bedre livskvalitet for Askers innbyggere. I tillegg er et effektivt folkehelsearbeid en viktig forutsetning for å nå bærekraftsmålene. Folkehelse og sosial bærekraft har mye til felles. Begge handler om å fremme en samfunnsutvikling som setter menneskelige behov i sentrum, gir sosial rettferdighet og like livssjanser for alle, legger til rette for deltakelse og samarbeid, og legger til rette for at mennesker kan påvirke forhold i sitt nærmiljø og ellers i kommunen. Folkehelsearbeidet som sådan innebærer systematisk og tverrgående arbeid for å fremme befolkningens helse, trivsel og livskvalitet, forebygge psykisk og somatisk sykdom, samt utjevne sosiale ulikheter i helse. Oppnår vi god helse i befolkningen vil det styrke den sosiale bærekraften. Videre skal psykisk helse integreres

som en likeverdig del av folkehelsearbeidet. Målet med folkehelsearbeidet er blant annet å oppnå bedre livskvalitet og egenmestring for den enkelte, og samtidig forebygge ensomhet, helsetap og sosiale helseforskjeller (Helsedirektoratet, 2018; Helse- og omsorgsdepartementet, 2014).

Mange kommuner rapporterer at psykisk helse er deres største folkehelseutfordring og at de mangler kunnskap om tiltak, verktøy og metoder som de kan ta i bruk. Psykisk helse skapes ikke i helsesektoren. Et viktig strategisk mål fremover er derfor å sørge for at de sektorer som har de mest sentrale virkemidlene for å fremme psykisk helse også har et eierskap til området. Barnehager, skoler, arbeidsplasser, og lokal- og nærmiljø er de viktigste arenaer for å fremme god psykisk helse (Helse- og omsorgsdepartementet, 2021). Når vi skal integrere psykisk helse og trivsel i folkehelsearbeidet, betyr det at vi må ha kunnskap om forhold som påvirker psykisk helse og trivsel, og kunnskap om mekanismene som knytter dem sammen.

Figur 2: Modellen viser ulike nivåer av faktorer som påvirker psykisk helse og trivsel. (Helsedirektoratet, 2018).

God livskvalitet er et viktig mål for folkehelsearbeidet. Rundt halvparten av OECD-landene har nå utviklet rammeverk for livskvalitetsmåling som styringsverktøy i folkehelsearbeidet og som supplerende mål på samfunnsutviklingen, i tillegg til bruttonasjonalproduktet. Det skal nå utvikles en nasjonal strategi for livskvalitet, slik at livskvalitet blir et supplerende mål på samfunnsutviklingen også i Norge. Denne skal bidra til et mer helsefremmende, rettferdig, og inkluderende samfunn. Utjevning av sosiale forskjeller er et viktig aspekt ved satsingen. I samfunn med mindre ulikhet er det ofte større grad av tilhørighet, felleskap og tillit - både mellom mennesker og til institusjoner, samt bedre helse og livskvalitet. God livskvalitet beskytter også mot psykiske plager som angst og depresjon, og gjør det lettere å leve med helseplager (Folkehelseinstituttet, 2022).

Kommunen kan gjennom planarbeidet legge til rette for god livskvalitet ved å fremme gode oppvekst- og levekår, samt tilgang til meningsfulle aktiviteter og fellesskap for innbyggerne. Dette krever tiltak på ulike nivåer.

Mye tyder på at det viktigste for psykisk helse og livskvalitet er politikk som bidrar til gode, trygge og verdige levekår. Men vi trenger også konkrete, treffsikre helsefremmende individ- og grupperettede intervensjoner, helst i form av tiltakskonsepser som kan bidra på tvers av nivåer, og på tvers av «virksomhetssiloene» i en kommune.

Et eksempel på et slikt tiltakskonsepser er *Hverdagsgledens 5 om dagen* (Rådet for psykisk helse, 2021). Dette er forskningsbaserte råd som fremmer hverdagslykke og livskvalitet. Rådene er:

- vær oppmerksom (være til stede i øyeblikket)
- vær aktiv (fysisk aktivitet i alle former)
- fortsett å lære (være nysgjerrig, engasjert og utvikle seg)
- knytte bånd (investere i relasjoner, være del av et miljø)
- gi (bidra til at andre får det bedre og til et bedre samfunn)

Fem grep for økt hverdagsglede (Rådet for psykisk helse, 2021) representerer et helsefremmende konsept som kan implementeres i alt fra politikk og samfunnsbygging, til individuelle tiltak og behandling. Konseptet ble utviklet for britiske myndigheter som en sentral del av «The 2008 Foresight Programme on Mental Capital and Wellbeing». Programmets overordnede mål var å utvikle effektive og bærekraftige tiltak for fremtiden til glede både for samfunnet og for individet. Konseptet er basert på psykologisk teori og solid forskning om hva som styrker psykisk helse og livskvalitet. For å bedre innbyggernes livskvalitet bør kommuner legge til rette for at innbyggerne kan få oppfylt disse rådene i hverdagen (Bang-Nes, Eilertsen & Prydz, 2022).

Figur 3: Hverdagsgledens 5 om dagen (Folkehelseinstituttet, 2022).

I Folkehelseprofilen til kommunen for 2022, er temaet «Hvordan legge til rette for god livskvalitet». Her gis nøkkeltall for Asker kommune og forslag til tiltak for bedre livskvalitet i befolkningen, herunder fem grep for hverdagsglede. Folkehelseprofilen ligger som vedlegg til kunnskapsgrunnlaget.

2.2.1. Sosiale helseforskjeller

Selv om den generelle helsen jevnt over er god, er det betydelige forskjeller i helse og livskvalitet tilknyttet utdanningsnivå og sosiale og økonomiske ressurser hos Askers innbyggere. Vi finner en sammenheng mellom utdanning og helse hvor graden av god helse øker parallelt med lengden på utdanningsforløpet. I arbeidet med å forebygge sosial ulikhet i helse må man ha fokus på alle ledd i årsakskjeden gjennom livsløpet. Samfunnsmessige forhold som helsefremmende samfunnsutvikling, sosiale møteplasser, og egnede boliger er sentralt. Videre vil forbedrede levevaner i befolkning, som reduksjon i tobakk og skadelig alkoholbruk, mer fysisk aktivitet og fokus på gode matvaner, innebære å styrke mestringsevnen i hverdagen både fysisk og psykisk (Helse- og omsorgsdepartementet, 2018).

Videre redegjøres det først for de innerste sirklene i Figur 2, «Hvor utbredt er ulike psykiske lidelser og ruslidelse» og «hvordan er livskvaliteten i Askers befolkning». I de neste kapitlene er fokus på de ulike arenaene hvor vi omgås og hvilke faktorer som kan fremme eller hemme vår trivsel og livskvalitet.

2.3. Livskvalitet

Minst 16–20 % av nordmenn over 18 år opplever dårlig livskvalitet. For sårbare grupper, som personer med dårlig råd, som står utenfor arbeidslivet, har lite sosial støtte eller dårlig helse, er andelen mye høyere, hele 40–80 % (Bang-Nes, Eilertsen & Prydz, 2022).

2.3.1. Folkehelseundersøkelsen i Asker

Folkehelseundersøkelsen i Viken er den første befolkningsundersøkelsen som gjennomføres hos den voksne befolkningen i nye Asker kommune.

Kommunen venter på å få tilgjengeliggjort datasettene fra folkehelseundersøkelsen, men noen foreløpige tall viser:

- Høy sosial støtte: 38,9 % av Askers befolkning opplever høy sosial støtte. Det er flere kvinner (41,6 %) enn menn (35,7%).
- Ensomhet: 10,1 % opplever ensomhet. Det er flere kvinner (12 %) enn menn (7,8 %).
- Sammen med gode venner ukentlig eller oftere: 45,6 % er sammen med gode venner ofte. Her er tallene 47% blant kvinner og 44,1 % blant menn.

2.4. Psykiske helseplager i befolkningen

2.4.1. Psykiske lidelser

De vanligste psykiske lidelsene blant voksne er angstlidelser, depresjon, og ruslidelser, og FHI anslår at 15-20 % av befolkningen til enhver tid vil oppfylle diagnosekriteriene til en psykisk lidelse. Betydelige psykiske plager (herunder også psykiske lidelser) er en av de største enkeltfaktorene som påvirker livskvalitet hos individet, og forebygging og behandling av psykiske plager og lidelser er derfor avgjørende for å oppnå høyest mulig opplevd livskvalitet i befolkningen (Støren & Rønning, 2021). Om vi ser på andelen med lav tilfredshet med livet generelt skiller gruppen med betydelige psykiske helseplager seg markant ut med hele 67 %, sammenlignet med 28 % totalt i befolkningen (Støren & Rønning, 2021).

Søvnvansker er blant de vanligste helseplagene i befolkningen og er et debutsymptom ved de fleste psykiske lidelser. Kroniske søvnvansker øker risikoen for å utvikle psykiske plager, samt å falle ut av arbeidslivet. I folkehelseundersøkelsen i Viken svarer 10,5 % at de har søvnproblemer. Det er flere kvinner enn menn med søvnproblemer (13% versus 7,4%).

Søvnlidelser er vanlige ved de fleste psykiske lidelsene, og mange tenker på søvnproblemene som sekundære symptomer som går over dersom den psykiske lidelsen behandles. I mange tilfeller skjer ikke det, og effektiv behandling av den psykiske lidelsen bedrer ikke nødvendigvis søvnlidelsen. Nasjonalt kompetansesenter for søvnsykdommer anbefaler derfor å se på psykiske lidelser og søvnlidelser som komorbide (samtidige) tilstander som ofte må behandles hver for seg. Diagnostisering og behandling av søvnlidelsene ved psykiske lidelser kan bedre den psykiske lidelsen, både umiddelbart og også forebygge nye episoder.

Selv om behandling med medikamenter er svært vanlig, viser forskning at behandling uten medikamenter gir bedre effekt både på kort og lang sikt. Et stort flertall av de som har søvnproblemer vil ha både god og varig nytte av kognitive /atferds-modifiserende teknikker. Dette er relativt enkle teknikker som kan benyttes av helse- og omsorgspersonell i behandling av søvnvansker. Når det gjelder tiltak for å forebygge søvnproblemer er Frisklivssentralen involvert i å arrangere kurs.

Spiseforstyrrelser er en gruppe lidelser som hyppigst debutterer i ung alder. Forekomst varierer mellom de ulike studier. Det er formidlet økning av innleggelse til spesialisthelsetjenesten de siste årene, særlig blant unge og unge voksne, og økning til kommunehelsetjenesten. Flere studier har vist en ekstra sterk økning blant unge jenter under pandemien. I spesialisthelsetjenesten har andelen med spiseforstyrrelser blitt fordoblet blant jenter i alderen 13-16 år (Folkehelseinstituttet, 2022:3).

Personlighetsforstyrrelser er psykiske lidelser hvor lav og ustabil selvfølelse og vansker mellommenneskelige relasjoner negativt påvirker livskvalitet og hvordan man fungerer i det daglige. Vanskene fører ofte til langvarige sykemeldinger, tidlig uførhet og vanskelige familieforhold. De fleste personlighetsforstyrrelsene kommer til uttrykk i ungdomsårene og forsetter inn i voksen alder, men kan også oppstå i voksen alder etter opplevde traumer eller annen alvorlig psykisk lidelse.

Alvorlige og langvarige lidelser som psykoser og affektive lidelser rammer ca. 2 % av befolkningen. Gjennomsnittlig debutalder er sen ungdomstid/tidlig voksen alder. Psykoselidelser innebærer store påkjenninger for de som rammes og familiene deres. En særlig utfordring er økt selvmordsfare, spesielt i ung alder, og at personer med langvarige lidelser har en markant redusert levealder.

Langvarige psykoselidelser medfører ofte hjelpebehov på en rekke av livets områder, som bolig, økonomi, arbeid/aktivitet, sosialt mm. Tidlig oppdagelse og tidlig innsats øker mulighetene for tilfriskning.

Akutte organiske psykoser forekommer relativt ofte hos eldre. Ulike forhold kan utløse dette, slik som somatiske tilstander og infeksjoner, legemidler, alkoholbruk og demens.

De langvarige psykiske lidelsene var hovedmålgruppen som kommunene i sin tid startet utviklingen av lokale helhetlige tilbud til (opptrappingsplanen for psykisk helse 1999-2008). Mange har fått bedre livskvalitet og muligheter i sitt lokalmiljø i tråd med intensjonene i opptrappingsplanen.

Personer som har langvarig og alvorlig psykisk lidelser er ikke en homogen gruppe. Flere mestrer hverdagsliv og er i arbeid. Andre har mer behov for omfattende og sammensatt hjelp og enkelte er det svært utfordrende for tjenestene å komme i posisjon til for å kunne hjelpe.

Psykiske lidelser utgjør også en betydelig kostnad for samfunnet, og det ble i 2013 anslått at psykiske lidelser årlig koster samfunnet cirka 70 milliarder kroner bare i trygdeutgifter (tilsvarer 85 milliarder kroner i 2021-kroner), behandlingsutgifter og sosiale utgifter. En fjerdedel av de 900 000 personene i yrkesaktiv alder som står utenfor arbeidsstyrken, gjør det hovedsakelig på grunn av psykiske plager (Prop. 1S, 2012-2013).

I rapporten «Livskvalitet i Norge» fra SSB (2021) kommer det frem at de med psykiske plager i mindre grad opplever sine sosiale relasjoner som støttende og givende. I tillegg opplever de mindre grad av mestring, engasjement i det de gjør, og opplevelse av optimisme for fremtiden. I tillegg svarer hele to av tre personer med symptomer på psykiske plager at de opplever liten grad av mening (67%), mens i befolkningen totalt er andelen mindre enn en av tre (29 %).

2.4.2. Selvmord

Hvert år tar mellom 500 og 600 nordmenn sitt eget liv, noe som i 2020 utgjorde 1.6 % av alle registrerte dødsårsaker (SSB). Til sammenligning er det registrert 13 selvmord i Asker i 2020, av totalt 624 dødsfall (2%). Ettersom tallene for Asker er så små, vil prosentandelen variere mye mer, og det er derfor ikke nyttig å sammenligne dette med den nasjonale andelen. Derimot er det viktigere å se på utvikling i antall selvmord over tid, og enda viktigere, hvordan kan vi identifisere risikogrupper og forebygge slik at vi kommer nærmere regjeringens nullvisjon for selvmord.

På nasjonal basis ser vi at om lag 5-6 % av mennesker med depresjon, psykose, rusmisbruk eller personlighetsforstyrrelse dør i selvmord (Walby m. fl., 2018). Denne andelen er svært høy sammenlignet med andelen i totalbefolkningen, noe som viser oss at risikoen for selvmord i denne gruppen er betydelig høyere.

FHI's dødsårsaksregister fra 2020 viser at personer yngre enn 20 år stod for 5,6 prosent av selvmordene, mens de over 70 år stod for 14 prosent. Blant personer 20–29 år, var selvmord underliggende dødsårsak i 36 prosent av dødsfallene i denne aldersgruppen.

Kontakt med helsevesenet og risikofaktorer

Over 50 % av de som døde i selvmord i 2020 var i kontakt med allmennlege for psykiske plager siste år. 17,6 % hadde kontakt med mer enn én sektor innenfor spesialhelsetjenesten siste år. Likevel er det ingen likhetstegn mellom alvorlighetsgrad av psykisk lidelse og suicidalitet (Walby m. fl., 2022).

Selvmord er ikke mulig å forutsi, og det er en rekke involverte faktorer ut over psykisk helse – sykehistorie, sosial støtte, behandlingstilbud, tilgjengelige ressurser, opplevd mestring osv. Livskriser som tap, brudd, funksjonsfall og andre belastninger øker også sårbarheten (Walby m. fl., 2022). Avdekking av sårbarhet og risikofaktorer er derfor en vesentlig del av arbeidet med selvmordsforebygging. Selvskading og selvmordsforsøk er også en kjent risikofaktor for gjennomført selvmord (Walby m. fl., 2022). Derfor vil det å fokusere sterkere på selvskading og selvmordsatferd, kunne være et av de viktigste tiltakene for selvmordsforebygging. Rask og god oppfølging av alle som har gjort forsøk, har stor forebyggingsverdi. Det er dessverre ingen gode datagrunnlag for antall selvmordsforsøk eller selvskading i Norge.

Personer med rusutfordringer har en betydelig forhøyet dødelighet sammenliknet med befolkningen for øvrig, og selvmord er en av de viktigste årsakene. Andelen som tar livet sitt etter opphold i tverrfaglig spesialisert rusbehandling, er omtrent like høy som etter utskrivning fra psykisk helsevern. Det gikk imidlertid lengre tid mellom avslutning av behandling og selvmord for brukere av tverrfaglig spesialisert rusbehandling. Dette kan ha implikasjoner for utviklingen av forebyggende tiltak.

Vinteren 2021/2022 har Asker kommune vedtatt en egen handlingsplan for forebygging av selvmord i perioden 2022-2023, som beskriver både eksisterende forhold, samt viktige satsningsområder i fremtiden (<https://www.asker.kommune.no/om-asker-kommune/styring-og-verdier/planstrategien/handlingsplan---forebygging-av-selv-mord/>). Generelt vet vi at det er mye å vinne på tidlig innsats for å bygge robusthet og motstandsdyktighet allerede i barneårene. Det vil derfor være hensiktsmessig å foreta en dreining mot de mer lavterskeltilbud og tidlig innsats, også når det gjelder selvmordsforebygging. Om man kan styrke kompetansen til de som arbeider innenfor lavterskeltilbudene, samt hos fastlegene (som ofte er den første som blir kontaktet av selvmordsnære), vil dette kunne være avgjørende for å fange opp tidlige faresignaler. Det er også viktig å ha tilgjengelige lavterskeltilbud, møteplasser og andre arenaer som fremmer mestring, livskvalitet og psykisk helse. I dette ligger også samarbeid med frivillige og ideelle organisasjoner. Ettersom vi ikke alltid vet hvem som er i faresonen, er det viktig at kommunen har tilbud som favner bredt.

Samtidig som vi skal arbeide med forebygging og tidlige signaler, er det også viktig å arbeide spesifikt med den gruppen som utgjør en selvmordsrisiko. Dette innebærer en tett oppfølging av selvmordsproblematikk blant utsatte grupper, som for eksempel individer med tidligere innleggelse og selvmordsproblematikk.

2.4.3. Omfang i bruk av offentlige helsetjenester

En betydelig andel av den voksne befolkningen er årlig i kontakt med helsetjenesten på grunn av psykiske symptomer og lidelser. Det er viktig å ta med at det fremdeles finnes mange med psykiske lidelser som heller ikke er i kontakt med helsetjenesten. Mange søker ikke hjelp – dette er spesielt vanlig for de som sliter med depresjon, men også innen ruslidelser og angstlidelser.

Tall fra 2020 viser at om lag 15% av befolkningen i Asker har vært i kontakt med primærtjenesten (fastlege/legevakt) for psykiske plager og symptomer årlig. Av disse var 12,6% menn og 17,2% kvinner. Om lag 5 prosent av alle menn og 7 prosent av alle kvinner var i kontakt med spesialisthelsetjenesten (sykehus/poliklinikk) for psykiske lidelser (Folkehelseinstituttet, 2022).

Forskjeller mellom grupper

Kjønnsforskjeller: For angstlidelser og depresjon, er forekomsten omtrent dobbelt så høy hos kvinner, som hos menn. For alkoholrelaterte lidelser er mønsteret det motsatte, med mer enn dobbelt så høy forekomst hos menn som hos kvinner. For øvrige psykiske lidelser finnes det bare noen mindre kjønnsforskjeller.

Alder: Forekomsten er høyere blant unge voksne enn eldre, men vi vet fremdeles lite om alder og forekomst av psykiske lidelser i Norge.

Sosioøkonomiske forskjeller henger i stor grad sammen med psykiske lidelser, selv om det er vanskelig å avgjøre nøyaktig hva som kom først (ofte vil de to påvirke hverandre). Sosiale ulikheter kan også være avgjørende for hvilke konsekvenser den psykiske lidelsen har. Ut over dette finnes det en rekke andre faktorer som henger sammen med utviklingen av psykiske lidelser – genetikk, miljøforhold, arbeidsledighet/økonomi, relasjonsproblematikk, traumer og andre belastninger som for eksempel mobbing.

2.4.4. Eldre og psykisk helse

Noen psykiske lidelser kan være spesielt vanlige og karakteristiske for eldre, som følger av ulike demenssykdommer og psykiske lidelser som oppstår sekundært til underliggende årsaker.

Flere forhold gjør at det er andre krav til utredning og behandling hos eldre med psykisk lidelser enn hos yngre:

- Samspill mellom psykiske symptomer og somatiske sykdommer.
- Bruk av flere legemidler samtidig, samt mer sårbarhet for bivirkninger og skadelig samspill mellom legemidlene.
- Utfordringer knyttet til funksjonstap, tap av sosialt nettverk og ensomhet.
- Kognitiv svikt og skader i sentralnervesystemet.

Psykisk lidelse hos eldre kan være vanskelig å fange opp, enten fordi symptomene presenterer seg på uvanlige måter, eller fordi pasienten, pårørende eller helsepersonell kan oppfatte den psykiske lidelsen som del av aldringsprosessen i seg selv.

Ifølge Nasjonalt senter for aldring og helse er det en høy forekomst av psykiske lidelser i eldre år. Det aldrende mennesket har ofte sammensatte utfordringer og mindre kapasitet til å håndtere disse. Både biologiske, psykologiske og psykososiale faktorer er viktige når det gjelder psykiske lidelser som opptrer hos eldre. I utredning og behandling må man ta hensyn til aldring, kognitiv funksjon, samtidige sykdommer og legemiddelbruk.

Blant annet depresjon, angst og søvnutfordringer, kan medføre aldersspesifikke symptomer og konsekvenser.

Diagnostikk og behandling av eldre med depresjon kan være utfordrende, da eldres depresjon kan være «innpakket» i et komplekst totalbilde av samtidige sykdommer og høyt medisinformbruk, samt at depresjon hos eldre kan presentere seg på måter som ikke alltid er «typiske». Derfor kan det ta lengre tid å fange opp en depresjon hos en eldre person. Livstilstander som tristhet, ensomhet eller sorg kan utvikle seg til depresjon. Derfor er det viktig å tilby eldre alternativer som kan bringe dem ut av ensomhet eller sorg, før depresjonen får feste seg.

Angst som symptom og angstlidelser er vanlig blant eldre, og risikofaktorer er psykisk og fysisk sykdom, samt dårlige sosioøkonomiske forhold. Nasjonalt senter for aldring og helse påpeker at flere eldre opplever angst for å falle, som kan medføre store begrensninger i hverdagslivet. Angst for å falle kan faktisk øke fallrisiko, hvis det medfører lite aktivitet og uheldig bevegelsesmønster.

Mange eldre har søvnplager og søvnvansker, ifølge Nasjonalt senter for aldring og helse. Ved psykiske lidelser hos eldre kan plagene være uttalte og en del av symptombildet. Søvnplager kan føre til overforbruk av sovemidler og alkohol. Effekten av disse forsterker hverandre gjensidig, og kombinasjonsbruk frarådes. Bruk av legemidler og alkohol mot søvnplager gjør eldre utsatt for kognitiv svikt, fallrisiko og tilvenningsproblemer.

2.4.5. Innvandrere og psykisk helse

Det er stor variasjon blant innvandrere med hensyn til psykiske helseproblematikk. Opprinnelsesland, innvandringsårsak og botid i Norge har stor betydning for helsen. Flyktninger har generelt dårligere helseprofil enn de som kommer til Norge av andre årsaker som familiegjengenforening, arbeid og utdanning. Voksne innvandrere fra konflikt- og krigsområder, samt barn og voksne med flyktningbakgrunn, rapporterer om mer psykiske helseplager enn befolkningen for øvrig (Folkehelseinstituttet, 2018).

God sosial støtte og sosial integrering er viktig for å fremme god psykisk helse.

Migrasjonsprosessen er i seg selv belastende. Migrasjonsprosessen handler om å bosette seg i et ukjent land og blir kjent med en ny kultur. Dette kan være krevende for mange. Flere sliter også med opplevelser i opprinnelseslandet forut for avreise. Innvandrere med flyktningbakgrunn kan ha opplevd internering, skremmende fluktruter eller opphold i flyktningeleir - dette kan være faringer som har betydning for fremtidig helse, særlig psykisk helse.

Mange innvandrere beholder en tilknytning til opprinnelseslandet og til familie og venner som fortsatt bor der. Krig og konflikter i hjemlandet kan også påvirke psykisk helse.

Like mange innvandrere som personer i befolkningen for øvrig rapporterer at de er tilfredse med livet. Det viser studier som benytter data fra flere europeiske land, inkludert Norge. Likevel er det en høyere andel innvandrere, særlig fra land utenfor Europa, som rapporterer om psykiske helseplager.

Tall fra levekårsundersøkelsen blant innvandrere viste at dobbelt så mange innvandrere rapporterte om psykiske plager sammenliknet med den øvrige befolkningen, men det var stor variasjon i landbakgrunn (Folkehelseinstituttet, 2018).

Psykiske helseplager øker med alderen, og er vanligere blant kvinner enn blant menn. Risikoen for psykiske plager er knyttet til lavere sosioøkonomiske status, at man opplever forskjellsbehandling på grunn av innvandrerbakgrunn, språkbarrierer og andre negative livshendelser (Folkehelseinstituttet, 2018).

2.4.6. Psykiske lidelser hos personer med funksjonsnedsettelse

Personer med ulike funksjonsnedsettelse har større risiko for å utvikle psykiske lidelser. I 2019 vurderte nesten 30 % av personer med nedsatt funksjonsevne mellom 20 og 66 år at de hadde betydelige psykiske vansker. Det er en klar forskjell fra befolkningen i sin helhet, der det var i overkant av 10 % (Barne- ungdoms og familiedirektoratet, 2021).

Utviklingshemming og/eller nevroutviklingsforstyrrelser

Personer med utviklingshemming har oftere psykisk lidelse enn befolkningen for øvrig. De som har en lett utviklingshemming har doblet risiko for å utvikle en psykisk lidelse, mens personer med mer alvorlig utviklingshemming har tre til fem ganger høyere risiko. Dette understreker at det dreier seg om et betydelig problem blant mennesker med utviklingshemming.

Å stille diagnosen psykisk lidelse hos personer med utviklingshemming er komplisert og krever samarbeid mellom familie, helsetjenesten i kommunen og sykehus. Det er særlig viktig å se på utviklingsforløpet for å finne ut når sykdommen startet.

Nevroutviklingsforstyrrelser er fellesbetegnelse for diagnosene ADHD, Tourettes syndrom og autisme m fl. Voksne med autisme er mer sårbare for å utvikle psykiske lidelser enn befolkningen for øvrig. Forskning viser en gjennomsnittlig forekomst på 27 prosent for angstlidelser og 23 prosent for depresjon (NOU 2020:1).

Diagnostisering av psykiske lidelser er krevende hos voksne med autisme (Helverschou, Bakken og Martinsen, 2011). Først og fremst er det symptomoverlapp mellom autisme og andre tilstander. Kjernesymptomer på autisme som repetitiv og stereotyp atferd kan være vanskelig å skille fra tvangslidelse, mens vansker i sosialt samspill kan være vanskelig å skille fra sosial fobi eller tegn på psykose. Det er også viktig å være klar over at økning i autismesymptomer, for eksempel mer intens repetitiv atferd, kan være uttrykk for psykisk lidelse. Mange personer med autisme har kommunikasjonsvansker som gjør det vanskelig å sette ord på tanker og følelser. Hos dem som også

har utviklingshemming, kan psykisk lidelse vise seg ved atypiske symptomer, som selvskading og voldelig atferd (NOU 2020:1).

2.4.7. Rusmiddelbruk og rusmiddellidelser i befolkningen

2.4.7.1. Alkoholbruk

Alkohol er det desidert vanligste rusmiddelet i Norge, og bruken er svært utbredt i alle grupper. Alkoholbruken har økt kraftig de siste 25 årene (Storvoll, 2010). Hele 82 % av befolkningen oppgir å ha drukket alkohol det siste året. Allikevel er alkoholbruken veldig skjevfordelt i befolkningen, det vil si at en liten andel (10%) av befolkningen står for en svært stor andel (50%) av det totale konsumet (FHI, 2018: 1). Høy utdanning og høy inntekt er begge forbundet med hyppigere, men lavere totalt alkoholinntak.

1 av 8 har et forhold til alkohol som regnes å være i kategorien risikofyllt drikking, hvor man har behov for rådgivning og/eller oppfølging knyttet til eget alkoholforbruk. Alkoholbrukslidelse er også den vanligste ruslidelsen i Norge. Man antar at om lag 8 % av menn og 3 % av kvinner har en alkoholbrukslidelse i løpet av 12 måneder (Bramness, 2022). Det er en klar sammenheng mellom totalforbruket i befolkningen og utvikling av en rekke helseproblemer, -skader og sosiale konsekvenser. Økt forbruk fører til at flere utvikler skadelig forbruk og også andre alkoholrelaterte problemer.

Folkehelseundersøkelsen i Asker og Viken viser at:

- 36,8 % drikker to ganger i uka eller oftere. Det er færre blant kvinner 32,4 % enn blant menn 41,9%. Asker ligger godt over gjennomsnittet for Viken som er på 28%
- 17,5 % har et episodisk høyt alkoholforbruk månedlig eller oftere. Det er flere menn (24,5 %) enn kvinner (11,6 %)

Alkoholbruk forårsaker betydelige folkehelseproblemer, som tapte friske leveår, sosiale problemer og skader for andre enn den som bruker alkohol. Alkohol er også det rusmidlet som i størst grad er forbundet med utøvelse av vold.

Kroppens sårbarhet for alkohol og legemidler endres med alderen. Små endringer i rusvaner kan gi store endringer i helsetilstanden. Det har vært en sterk økning i alkoholforbruk blant eldre i Norge. Ifølge tall fra SSB drikker 38 % av eldre (67-79 år) en dag i uka eller mer. Eldre tåler alkohol dårligere enn yngre, og de er mer utsatt for alkoholrelaterte skader og sykdommer. En finsk studie viser at 87 prosent av de eldre som drikker alkohol også bruker medisiner (SSB, 2020).

Alkoholbruk i kombinasjon med inntak av medikamenter vil ofte forsterke både legemiddelvirkningene, bivirkninger og ruspåvirkning, og kunne gi skadelige interaksjoner. Dette øker risikoen for skadelige virkninger som svimmelhet, dårlig balanse, økt risiko for fall, skader og brudd. I tillegg kan kombinasjonsbruk gi redusert kognitiv funksjon, og i verste fall pustevansker og dødsfall (SSB, 2020).

Om lag 70 000 barn i Norge lever med foreldre som har et så høyt alkoholkonsum at det er sannsynlig at det går ut over hverdagsfungeringen til foreldrene. Fordi alkohol har klart størst utbredelse, er det det rusmidlet som fører de største belastningene for barn, partnere og andre nærstående. Alkohol er også det mest skadelige rusmidlet for fosteret i svangerskapet og kan gi en rekke skadevirkninger som også kan være irreversible (Folkehelseinstituttet, 2011).

2.4.7.2. Narkotikabruk

Personer som rapporterer bruk av narkotika, kan deles inn i:

- Eksperimentbruker: de som bruker/har brukt narkotika en eller noen få ganger og så slutter /har sluttet.
- Rekreasjonsbrukere: de som bruker /har brukt narkotika mer eller mindre jevnlig, men uten at det nødvendigvis fører/har ført til nevneverdige problemer
- Problembrukere: De som bruker/har brukt narkotika i et omfang som fører til helsemessige, sosiale og/eller økonomiske problemer.

Cannabis er det mest brukte ulovlige rusmiddelet i Norge og resten av den vestlige verden (FHI, 2018: 2). 1 av 4 nordmenn rapporterer å ha brukt Cannabis i løpet av livet, mens 5 % oppgir å ha brukt det i løpet av siste 12 måneder. Kun 2 % angir å ha brukt cannabis siste 4 uker (FHI, 2018: 2).

I brukerplankartleggingen blant ROP i Asker er alkohol er det mest vanlige rusmidlet blant de kartlagte, etterfulgt av cannabis, illegale legemidler, heroin og sentralstimulerende. Det er færre i Asker enn andre steder som ruser seg grenseløst. Sentralstimulerende stoffer som kokain, ecstasy/MDMA og amfetaminer følger cannabis på lista over mest brukte ulovlige rusmidler. Mellom 3 og 5 % oppgir bruk av noen av disse gjennom livet, mens rundt 1 % rapporterte bruk siste år (FHI, 2018: 2). Både for cannabis og for de sentralstimulerende stoffene er forekomsten høyest i de yngre aldersgruppene, og hos menn.

Når det gjelder høyrisikobruk er de nasjonale estimatene knyttet til en del usikkerhet. Antall sprøytebrukere i 2016 er beregnet til 8700 personer, mens antall brukere av opioider (herunder heroin) i 2013 ble beregnet til 9000 personer (FHI, 2018: 2). Gjennomsnittsalderen på mennesker med alvorlige rusutfordringer er på vei opp. Det innebærer at vi får en mer aldrende befolkning med rusutfordringer hvilket fører til behov for andre tiltak enn hva yngre målgrupper har behov for. (NOU 2019:19) Det finnes ikke lokale data fra Asker med hensyn til rusmiddel bruk for den voksne befolkning, men ungdomdata viser at flere ungdommer enn i landet for øvrig bruker marihuana, og at bruken av andre narkotiske stoffer er økende. På videregående skiller Asker seg i større grad fra landsgjennomsnittet på bruk av hasj eller marihuana i løpet av det siste (Asker med 22%, mot landsgjennomsnittet på 15%).

Ungdomdata undersøkelsen viser videre en sterk økning i bruk av andre narkotiske stoffer blant elever på 3 trinn, fra 8 % i 2019 til 18% i 2022 (brukt siste 12 mnd.). Dette tilsvarer nesten 1 av 5 elever på 3. trinn. Totalt 10 % av elevene på videregående skole har brukt "andre stoffer" det siste året. Av den gruppen sier 3 % at de har brukt det 6 ganger eller mer.

2.4.7.3. Helsemessige og sosiale konsekvenser

Helseskader og risiko for sosiale konsekvenser varierer mellom de ulike rusmidlene. I tillegg påvirkes risikoen av inntaksmåte, bruksmønster, individuell sårbarhet og i hvilken sammenheng rusmiddelet benyttes. Generelt kan det sies at avhengighet har betydelige omkostninger hva gjelder tapte leveår, lavere livskvalitet, dårlig helse og sosiale problemer (Rehm m. fl., 2010).

Psykisk helse: Personer med rusbrukslidelser har ofte andre psykiske lidelser (Bramness, 2022). En norsk studie fra 2003 (Bakken, Landheim, & Vaglum, 2003) fant at ni av ti pasienter i rusbehandling hadde én eller flere psykiske lidelser. Det er uklart om det er felles risiko som fører til både psykiske lidelser og rusbruk, eller om de psykiske lidelsene fører til rusbruk, eller omvendt. Det er sannsynlig at det er en gjensidig sammenheng mellom rus- og psykiske lidelser.

Sykdomsbyrde, rusmiddelutløste dødsfall: Bruk av alkohol og illegale rusmidler er blant de viktigste risikofaktorene for å dø før fylte 70 år. I 2018 ble det registrert 286 narkotikautløste dødsfall (82 % av disse skyldes opioider), og 335 alkoholutløste dødsfall (Helsedirektoratet, 2021). Man må være obs på at rusmidler kan medvirke til dødsfall også ved mange andre dødsårsaker, blant annet ved økt kreftisiko (Bramness, 2022).

Fysisk helse: Det er også en sterk sammenheng mellom rusbruk og fysisk sykdom. Dette kan skyldes skadelige virkninger av selve rusbruken, eller sviktende egenomsorg som fysisk inaktivitet og ernæring. Evnen til å søke hjelp er ofte også svekket hos individer med ruslidelser. Den betydelige overdødeligheten i forhold til andre diagnosegrupper handler blant annet om livsstilssykdommer, annen sykdom og skade, for eksempel manglende diagnose og / eller oppfølging av Hepatitt – C, KOLS, diabetes type 2 og hjerte og karsykdom (NKROP, 2022). Det antas at personer med rusmiddelavhengighet har 15 – 20 års kortere levealder enn øvrig befolkning som følge av somatisk sykdom. Dette fordi sykdommene blir senere oppdaget og dermed underbehandlet (NKROP, 2022). Ulike kartlegginger viser også at mennesker med rusavhengighet ofte har et mangelfullt kosthold som gir ernæringsmessige problemer som under- og feilernæring. Dette kan bidra til svekket motstandsdyktighet for sykdom (Bramness, 2022).

Sosiale konsekvenser: rusbruk og ruslidelser kan påvirke partnerforholdet negativt, og det er også høyere risiko for vold i nære relasjoner. For barn som vokser opp i familier med rusproblemer, øker risikoen for utrygghet, sosial isolasjon, overgrep og omsorgssvikt.

Rusmiddelbruk kan også føre til en rekke andre negative sosiale konsekvenser på områder som: Boforhold, arbeid, aktivitet, økonomi, sosiale relasjoner, kriminalitet og vold.

Samfunnsmessige konsekvenser: Ruslidelser har store konsekvenser, både for individet selv, lokalsamfunnet og storsamfunnet. I tillegg til kostnadene ved somatisk behandling, psykisk helsevern og rusbehandling, kommer kostnadene ved ulike trygde- og sosialhjelpsordninger. Personer med rusbrukslidelser har også en svakere tilknytning til arbeidslivet. Dette er beskrevet i kap. 4.

2.4.7.4. Overdoser

Samfunnsmessige konsekvenser: Ruslidelser har store konsekvenser, både for individet selv, lokalsamfunnet og storsamfunnet. I tillegg til kostnadene ved somatisk behandling, psykisk helsevern og rusbehandling, kommer kostnadene ved ulike trygde- og sosialhjelpsordninger. Personer med rusbrukslidelser har også en svakere tilknytning til arbeidslivet. Dette er beskrevet i kap. 4.

Dødsfall som følge av overdose har vært et alvorlig helseproblem i Norge over tid. Overdose er blant annet en av de hyppigste dødsårsakene blant unge i verden og Norge ligger høyest på statistikken i Europa. Som følge av dette vedtok Stortinget at Helsedirektoratet skulle ha ansvar for å gjennomføre en nasjonal overdosestrategi i perioden 2014-2017 (videreført i noen kommuner fra 2019 -2022). Det ble valgt ut 9 pilotkommuner som hadde hatt mange overdosedødsfall, herunder Asker. Hovedmålet var å gradvis redusere antall overdosedødsfall og det er lagt til grunn en nullvisjon i arbeidet. I perioden deltok Asker i et nasjonalt overdosenettverk og gjennomførte kartlegging av overdosesituasjonen i kommunen som grunnlag for å utarbeide handlingsplaner og prosedyrer. Det ble som følge av dette iverksatt en rekke målrettede tiltak lokalt innen overdoseforebyggende arbeide, herunder utdeling av og opplæring i bruk av Nalokson, Switch–kampanjen som fokuserte på bruk av røykefolie som alternativ til injisering av opioider og førstehjelpsopplæring for brukere (kameratredning).

2.4.8. Stress og utrygghet i barndom og effekt på senere helse

Verdens helseorganisasjon (2002) har tydelig definert vold og seksuelle overgrep som en stor folkehelseutfordring. Dette skyldes både det store omfanget og konsekvensene volden har for den enkelte, for familien og for samfunnet som helhet.

Det er en klar og sterk sammenheng mellom negative barndomsopplevelser og dårligere helse og levekår senere i livet. Ustabil og utrygg familietilknytning, mange belastninger i familien, negative livshendelser og lite sosial støtte er eksempler på faktorer som påvirker barns helse.

Negative barndomsopplevelser gir ikke bare utslag i psykiske helseproblemer (som har vært velkjent), men også i kroppslige helseproblemer. Forskning viser at det er en sterk sammenheng mellom negative barndomsproblemer og sykdom i voksen alder. Det vises til tilstander som KOLS, depresjon og hjerte- og karsykdommer. Negative barndomsopplevelser gir også økt risiko for å utvikle rus- og avhengighetsutfordringer. Videre fører negative opplevelser fra barndommen til en vesentlig større risiko for, dårligere sosioøkonomisk status og høyere dødelighet. Noen av forklaringene kan være at fysiske og følelsesmessige belastninger over tid kan føre til helseskadelig stress som igjen gjør at man har mindre motstandskraft. Konstant stressberedskap gir en risiko for overbelastning. I slike situasjoner kan stresset bli giftig og ha biologiske konsekvenser på sikt.

Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag (HUNT) har vist at nærmere 80 % av de som rapporterer om en vanskelig barndom oppgir å ha to eller flere kroniske sykdommer, mot tilsvarende 45 % av de som sier at de har hatt en god barndom (Getz m fl, 2015).

3. Inkludering, deltakelse og fritid

Samfunnet vårt er tuftet på fellesskap og ulike sosiale arenaer. Arbeid, aktivitet, fritid og kultur er viktige arenaer for inkludering og medborgerskap. Disse arenaene kan sammen med ulike frivillige-, ideelle- og brukerorganisasjoner bidra til mestring av livet og økt livskvalitet. Å falle utenfor det sosiale fellesskapet kan derimot føre til en opplevelse av utenforskap og også påvirke den psykiske helsen negativt.

Dette kapitlet tar for seg frivillighet, tilgang til møteplasser og aktiviteter, deltakelse og mulige barrierer. Innledningsvis beskrives medborgerskap som et overordnet prinsipp om hva vi forstår med sentrale begreper som inkludering, integrering og samskaping.

3.1. Medborgerskap som overordnet prinsipp

Medborgerskap omfatter sider ved menneskers liv som identitet, tillit, tilhørighet og deltakelse. Asker kommune har et eget tjenesteområde for medborgerskap som blant annet har ansvar for innbyggertorgene, kulturliv, bibliotekene og idrett og friluft.

Det er utarbeidet tre temaplaner som tar for seg inkludering og deltakelse på ulike områder. Temaplanen for medborgerskap har som formål å legge til rette for at alle målgrupper kan lære hele livet, være aktive, selvstendige og oppleve mestring og livskvalitet i hverdagen, slik at de kan delta i, og ta med ansvar for, samfunn og fellesskap. For å legge til rette for medborgerskap, skal Asker kommune jobbe med tre innsatsområder:

- deltakelse, motivasjon og tilrettelegging
- påvirkningsmuligheter
- møteplasser i nærmiljøet

Alle tjenester i Asker kommune skal utvikles i tråd med disse tre innsatsområdene. Det vil bidra til at innbyggere opplever å bli invitert med, involvert – og at de selv utvikler tilhørighet og lyst til å bidra.

Videre er det utarbeidet en temaplan for kultur og en for idrett aktivitet og friluftsliv.

3.2. Inkludering, integrering og samskaping

Inkludering kan defineres som «å tilpasse samfunnet, både fysisk og sosialt, til mangfoldet blant innbyggerne, og gi alle reell mulighet til å delta i fellesskapet». Et inkluderende samfunn verdsetter mangfold, noe som ifølge forskning er en helt nødvendig forutsetning for å skape et inkluderende miljø. Inkludering handler om å utvikle «limet» mellom oss, en vedvarende prosess: Å være inkludert vil si å delta i fellesskapet sammen med alle de andre og oppleve sosial tilhørighet og sosialt fellesskap.

Integrering peker på tiltak som har til hensikt å oppnå fellesskap for noen som står utenfor.

Samskaping er en prosess hvor løsningene ikke er gitt på forhånd. Metoden brukes når flere parter går sammen for å definere utfordringer og designe nye og bedre løsninger. En innbygger med psykiske- og / eller rus- og avhengighetsutfordringer, samt deres pårørende, er eksempler på viktige parter. Kommunen kan invitere til en slik løsningsjakt, men løsningen og hvem som utfører eller leverer løsningen, er ikke gitt på forhånd. Det kan være lag og foreninger, beboeren, deltageren, eller den pårørende som har ideen og gjennomfører løsningen. Samskappingsprosessen er for eksempel egnet for å utvikle inkluderende møteplasser og aktivitetstilbud.

3.3. Frivillighet

Frivillig aktivitet og deltagelse en stor verdi for samfunnet og for den enkelte. Ifølge Frivillighet Norge har over halvparten av befolkningen (over 15 år) deltatt i frivillig arbeid siste året. Den frivillige innsatsen er avgjørende for å skape gode lokalsamfunn. Engasjerte innbyggere deltar hver dag i foreningsliv og aktiviteter som skaper glede, samhold og felleskap.

Definisjon av frivillig arbeid er: *«ikke-obligatorisk arbeid, det vil si den tiden en person bruker på å utføre en eller flere aktiviteter- enten gjennom en organisasjon, eller direkte overfor andre utenfor egen husholdning - uten å få betalt»* (ILO international labor organization). Tjenesten eller aktiviteten må i tillegg være til fordel for samfunnet, miljøet, eller andre enn nære slektninger eller personer som kan regnes til egen husholdning

Over halvparten av Askers innbyggere bidrar til frivillig arbeid. Av de 50 prosent som ikke er frivillige, sier 66 prosent at de vil være frivillige hvis noen spør dem. Tendensen nå er at færre forplikter seg til medlemskap og verv. Flere ønsker heller å bidra i tidsavgrensede oppgaver.

3.3.1. Frivillighet og psykisk helse

Frivillig innsats gir mennesker mulighet for personlig utfoldelse, deltagelse og sosial tilhørighet. Det å gi av seg selv og egen tid, er en av fem grep for økt hverdagsglede (Se kap. 2). Frivillig innsats er viktig for egenmestring, for nettverksbygging og personlig vekst, både hos den som gjør en innsats og for den som mottar. I og med at frivillighet har en egenverdi, kan en videreutvikling av samarbeidet med frivillig sektor bidra til god folkehelse og livskvalitet, som er sentrale mål for Asker kommunes arbeid.

3.3.2. Frivillighetens rolle på velferdsområdet

I Norge er velferdstjenester i hovedsak det offentliges oppgave. Samtidig er også frivillige organisasjoner viktige leverandører av velferdstjenester, og den frivillige innsatsen utgjør et betydelig bidrag til det norske samfunnet. Historisk har frivillige organisasjoner tatt ansvar der hvor offentlige velferdstilbud manglet, og de har spilt en avgjørende rolle for utviklingen av velferdssamfunnet. Fremtiden bringer nye utfordringer, og man ser i større grad et behov for samarbeid mellom kommunen og frivillige aktører.

Innen psykisk helse og rusfeltet er det et uutnyttet potensial i å i større grad benytte frivillige som supplement til tjenestene på ulike måter. Det er videre grunnlag for å tenke nytt knyttet til deltagelse i frivillig arbeid som en del av tilfriskningsprosessen for innbyggere med ulike grad av psykisk helse- og / eller rus og avhengighetsutfordringer. Deltakelse i frivillig arbeid kan bidra til mestring, bedret selvbilde og opplevelse av inkludering¹.

Det finnes et mylder av frivillige organisasjoner i Asker. På kommunens nettsider finnes oversikt over organisasjoner i Asker, og hvordan man kan bidra som frivillig samt aktiviteter i Asker i regi av frivillige organisasjoner. Mye frivillig aktivitet er knyttet opp mot innbyggertorgene, de nye møteplassene i kommunens lokalsentre. Her skal man både kunne få veiledning i kommunale tjenester, og være med på aktiviteter i regi av ulike aktører.

Frivillighet Norge har en oversikt over organisasjoner innen psykisk helse og rusfeltet. Flere av disse har lokallag i Asker².

¹ KoRus i fremlegg for Utvalg for velferd 09.02.2022

² [Organisasjoner innenfor rus og psykisk helse - Selvhjelp Norge](#)

3.3.3. Modell for frivillighet i Asker kommune og modell for frivillighet i tjenesteområdet Velferd

En gjennomtenkt og kompetent organisering er en av suksessfaktorene for å sikre økt frivillighet i omsorgstjenesten. Det er imidlertid bare 20 % av kommunene som har utviklet en lokal frivillighetspolitikk.

I forbindelse med kommunesammenslåingen gjennomførte Frivillighet Norge en kartlegging av frivilligheten i Asker kommune. I underkant av 350 organisasjoner fra kommunen ble invitert til å svare på spørsmål om deres forening, medlemmer, samarbeid med kommunen, næringsliv og andre aktører, og hvilke mål og utfordringer de hadde. I underkant av halvparten av de spurte deltok. Av hovedfunn kom det frem at 5 % av frivillige deltar innenfor helse og sosiale tjenester. Studien viser også at de fleste samarbeid mellom eksterne aktører og kommunen er knyttet til den delen av kommunen som har ansvar for kultur og frivillighet.

Det er utarbeidet en modell for inkluderende frivillighet i Asker kommune og en egen modell for frivillighet i velferd. Modellene for hvordan det skal jobbes med frivillighet vil bidra til god struktur og være en rettesnor for samarbeidet med frivilligheten. Modellen vil bidra til økt samarbeid og innsats fra frivillighet i tjenesteområdet.

3.4. Møteplasser

Opplevelsen av tilhørighet og å kunne delta i samfunnet er sentrale faktorer for god psykisk helse og livskvalitet. Barnehager, skoler og arbeidsplasser er viktige samfunnsarenaer for å legge til rette for inkludering og deltakelse. I tillegg bør nærmiljø og lokalsamfunn legge vekt på tilbud som fremmer deltakelse, som eksempelvis sosiale møteplasser, grøntområder, samt fritids- og kulturtilbud.

Møteplasser og aktivitetstiltak er en del av mange kommuners lavterskeltilbud. Det kan være en effektiv og god måte å drive helsefremmende arbeid på. Videre er frivillige organisasjoner og andre aktører viktige bidragsyttere i det å skape et åpent og inkluderende samfunn. Fritids og kulturaktiviteter, fritidsklubber, kirke og trossamfunn, foreninger og frivillighetssentraler kan bidra til å skape tilhørighet, noe som er viktig for den enkeltes trivsel og mestring (Helse- og omsorgsdepartementet, 2020). I tillegg kan deltakelse i frivillig aktivitet motvirke ensomhet, og bidra til å fremme opplevelsen av mestring.

Temaplan for medborgerskap peker på følgende utfordringer ved dagens møteplasser i Asker:

- Én av fem ungdomsskoleelever oppgir at de er plaget av ensomhet. Videre oppgir 62 (54) prosent at de savner en møteplass i nærmiljøet. Dette er over landsgjennomsnittet (Ungdata 2019). Tall fra ungdata 2022 viser imidlertid at en betydelig større andel sier at de nå opplever et godt tilbud av lokaler til å treffe andre på fritiden (46 % i 2022 mot 38 % i 2019).
- 3 av 10 over 80 år oppgir at de er ensomme. Andelen eldre øker i Asker (langtidsanalysen i Kommuneplanen 2020–2024). Det er en utfordring å etablere attraktive og egnede møteplasser for å forebygge ensomhet og utenforskap.
- Asker kommune har lokaler og arenaer hvor folk kan møtes, men disse er ikke per i dag skreddersydd for behovene til de ulike interesse- og aldersgruppene.
- Det er behov for flere møte- og arbeidsplasser nærmere der folk bor. Det er store avstander mellom boligområder, nærsentra og tilbud som skole og fritid sør i Asker. Her er det i tillegg et begrenset kollektivtilbud med få og sjeldne avganger.

Utfordringsbildet er i tråd med innspill gitt til denne temaplanen hvor det også etterlyses flere lavterskel møteplasser og aktiviteter for ungdom og unge voksne (både fysiske og digitale) samt tilrettelegging og støtte for deltakelse i ordinære aktiviteter og aktiviteter, og møteplasser spesielt rettet mot personer med rus og psykisk helseutfordringer.

Videre nevnes noen møteplasser med høy grad av brukerstyring.

3.4.1. Grindestua

Grindestua gir deltakere anledning til å benytte sine ressurser, etablere et nytt og rusfritt nettverk, og bli kjent med det vide spekteret av tilbud og muligheter som finnes i møte med et rusfritt liv. Arenaen er rusfri og brukerstyrt, slik at deltakere er med på å utvikle og drifte aktiviteter. Tilhørighet til «deres eget sted» vurderes for å være en suksessfaktor. Målgruppen er innbyggere som er i tilfriskning etter rusutfordringer, samt pårørende. Det er blant annet mulig å gjøre avtale om arbeidstrening eller samfunnstjeneste for aktuelle innen målgruppen. Videre er det etablert et utstrakt samarbeid med andre aktører på rusfeltet, inkludert frivillige organisasjoner (eksempelvis «A-larm» og «Veien tilbake»). Grindestua er nærmere omtalt i kap. 6.

3.4.2. Varmestua

Kirkens feltarbeid har drevet med omsorgsarbeid blant rusmiddelbrukere og andre som faller utenfor i over 30 år. Tilbudet samarbeider nært med psykisk helse- og rustjenesten i Asker kommune og er et viktig supplement til de kommunale tjenestene. De ulike lavterskeltilbudene favner blant annet en varmetue som er åpen 365 dager i året som bidrar med et måltid mat og kvalifisert omsorg, arbeidstiltak som påtar seg oppdrag i nærområdet, bruktbuikk, Lyspunkt 1 arbeidstreningsplass. Kirkens feltarbeid drifter også Elveplassen midlertidige boliger med 10 hybler for bostedsløse.

3.4.3. Fontenehusene i Asker og på Tofte

Fontenehusene er lavterskeltilbud for mennesker med psykisk helseutfordringer, og et viktig supplement til kommunale tjenester. Tilbudet beskrives som et arbeidsfellesskap som har som mål å gi håp og mulighet for vekst. På Fontenehuset er det mulighet for å gå støtte til å komme tilbake i jobb eller studier gjennom et fellesskap hvor man kan kjenne tilhørighet og få styrket selvfølelsen gjennom deltakelse i ulike arbeidsoppgaver. Deltakere på Fontenehuset er medlemmer og deltar i et likeverdig fellesskap med øvrige medarbeidere. Dette innebærer at medlemmene kan delta i beslutningsprosesser og alle deler av driften. Fontenehuset i Asker har også et fritidsprogram og en særlig satsning rettet mot unge deltakere.

3.4.4. NaKuHel

NaKuHel (Natur Kultur, Helse) er en møteplass med et bredt aktivitetstilbud, samt arbeidstrening. Det finnes flere selvorganiserte grupper drevet av frivillige, her tilbys alt fra akvarellmaling og korsang til livskvalitetsgruppe og gruppe for selvutvikling. NaKuHel drives av frivillige, folk i arbeidstrening og ansatte. NaKuHel er en stiftelse som samarbeider med kommunen, næringslivet, frivillige lag, foreninger, og lokale ildsjeler.

3.5. Kultur, idretts- og aktivitetstilbud

Tall fra Asker i Folkehelseundersøkelsen i Viken (Folkehelseinstituttet, 2022) viser at

- 77% opplever at det er god eller svært god tilgang på kulturtilbud, mot 75% i Viken
- 86% opplever at det er god eller svært god tilgang på idrettstilbud, mot 80% i Viken

- 93 % opplever at de har god eller svært god tilgang til natur- og friluftsområder mot 91% i viken

3.5.1. Deltakelse i aktivitet

- 24 % deltar ukentlig i organisert aktivitet, mot 23% i Viken
- 45 % deltar ukentlig i annen aktivitet, mot 44% i Viken

Lokale forskjeller innad i kommunen eller forskjeller mellom ulike grupper kommer ikke frem i disse tallene, men fra nasjonale undersøkelser vet man at det er en sosial ulikhet i deltakelse. Eksempel vis viser forskning at 41 % av de med grunnskole som høyeste fullførte utdanning *aldri* deltar i en klubb, forening eller organisasjon, imens blant de med høyere utdanning er det 25 % som *aldri* deltar i slike aktiviteter (Helsedirektoratet, 2021). Les mer om dette under «*barrierer for deltakelse*» senere i kapitlet.

For personer med psykiske lidelser/ og eller ruslidelser er mange som mangler aktivitet i hverdagen. I brukerplankartleggingen for innbyggere med vedtaksbaserte tjenester innen psykisk helse og rus i Asker kommune, kommer det frem at kun 25 % med ruslidelser og 44 % med psykiske lidelser har en tilstrekkelig med meningsfull aktivitet i hverdagen³. KORUS som gjennomfører undersøkelsen peker på at mangel på aktivitet for denne gruppen er en hovedutfordring i Asker, men også i øvrige kommuner.

Meningsfull aktivitet og fritid har stor betydning for opplevd livskvalitet, psykisk helse og tilfriskning, også for tjenestemottakere innen psykisk helse og rus. Manglende innhold i hverdagen kan være med på å bidra til å opprettholde psykisk helse- og rusutfordringer. Og motsatt; meningsfullt innhold i hverdagen er et viktig virkemiddel i tilfriskningsprosesser.

Brukere som har gitt innspill til temaplanen ønsker mer aktivitet i hverdagen. Det har mindre betydning om tilbudene kommer fra kommunale-, frivillige- eller ideelle aktører. Frivillige organisasjoner peker på at økt samarbeid og avtaler med kommunen vil gi gevinster for målgruppen.

Brukere ga videre innspill om at de fleste tilbud krever at man er rusfri. Dette gjør at mange med rusutfordringer står utenfor. Andre pekte på at såkalte lavterskeltilbud ikke var lavterskel nok. Man har ikke ferdighetene som skal til for å mestre aktiviteten, eller andre forhold dom transport eller økonomi kan hindre deltakelse. Pårørende løftet frem at et bedre aktivitetstilbud og møteplasser ville gi avlastning for dem i hverdagen.

3.5.2. Fysisk aktivitet

Det er god dokumentasjon på at fysisk aktivitet kan være viktig både i forebygging og behandling av ulike psykiske lidelser, som blant annet depresjon og angst. Dette gjelder også forebygging av rus- og avhengighetsproblemer (Prop. 15S, 2016-2022). I tillegg kan fysisk aktivitet gi en rekke positive effekter som økt velvære, mestring, redusert stress og uro. Videre er fysisk aktivitet en viktig forebyggende faktor når det gjelder tidlig død og en rekke lidelser som hjerte- og karsykdommer, høyt blodtrykk, overvekt og fedme, diabetes type 2 og enkelte kreftformer (Prop. 15S, 2016-2022). Likevel er det bare tre av ti voksne og eldre som oppfyller minimumsanbefalingene om 150 min fysisk aktivitet i uken (Meld. St. 19, 2018 – 2019).

Temaplan for Idrett, aktivitet og friluftsliv har fokus på «Alle i aktivitet». Dette innebærer å tilrettelegge for inkluderende aktiviteter for alle funksjonsnivåer, med særlig fokus på grupper som

³ Dette omhandler også arbeid og utdanning

trenger tilpasset infrastruktur og tilrettelegging, inklusive eldre slik at de kan ha et tilfredsstillende aktivitetsnivå hele året.

Folkehelseundersøkelsen i Viken viser at kun 17 % av respondentene fra Asker hadde minst 30 minutter daglig fysisk aktivitet i uka, som er myndighetens anbefaling.

Mennesker med alvorlige psykiske lidelser og rus- og avhengighetsutfordringer har en økt forekomst av somatiske sykdommer som diabetes type 2, hjerte- og karsykdommer, høyt blodtrykk, overvekt og metabolsk syndrom. Disse livsstilssykdommene kan forverre de psykiske lidelsene og / eller rusavhengighet. Personer med psykiske lidelser har en forventet levealder som er 15-20 år kortere enn befolkningen for øvrig (ROP, 2015).

Derfor er det behov for forebygging, behandling og oppfølging av somatisk sykdom / livsstilssykdommer i disse pasientgruppene Videre er mennesker med psykisk sykdom ofte mindre fysisk aktive og i dårligere form enn resten av befolkningen. Dette som et resultat av blant annet bivirkninger av medisiner, fysiske helseproblemer eller manglende støtte og motivasjon (Prop. 15S, 2016-2022). Er man i dårlig fysisk form eller har drevet lite fysisk aktivitet kan det derfor være behov for ekstra støtte og motivasjon til å komme i gang, og tjenesteutøvere bør informere, tilrettelegge og fremme fysisk aktivitet tilpasset den enkelte (Helsedirektoratet, 2014).

3.5.3. Natur og friluftsliv

Lett tilgang til natur og naturopplevelser er av betydning for psykisk helse og god livskvalitet. Videre kan et godt bo- og nærmiljø bidra til å legge forholdene til rette for å oppleve sosial støtte og forebygge ensomhet. Grøntområder og god tilgjengelighet av natur- og rekreasjonsområder vil være av betydning i denne sammenheng.

3.5.4. Tiltak i Asker

Mange med rus- og psykisk helseutfordringer trenger først å fremst å få tilgang til de ordinære aktivitets- og fritidstilbudene som inkluderer dem som vanlige innbyggere i kommunen. For noen vil de ordinære aktivitetene og møteplassene imidlertid ikke være tilstrekkelige, og vi må sikre at også disse målgruppene har tilgjengelige arenaer for å oppleve mestring og økt livskvalitet.

3.5.4.1. Aktiv fritid

Aktiv fritid er organisert i Medborgerskap under virksomheten Idrett og friluftsliv. Avdelingen har ulike forebyggende og helsefremmende tjenester innen fysisk og psykisk helse, med ulike veilednings-, aktivitets- og kursstilbud. Aktiv fritid har ansvar for og drifter tjenestene beskrevet nedenfor. I tillegg tilrettelegger og samarbeider avdelingen i utstrakt grad med frivillig og privat sektor for å få til gode og inkluderende aktivitetstilbud her til innbyggere som ønsker å bli mer aktive. Dette som en normaliseringstankegang, at det for mange er mer helsefremmende å delta i aktivitet hos et idrettslag eller andre aktører, enn å delta i kommunale tilbud. Tilbudene omfatter:

3.5.4.2. Frisklivssentralen

Frisklivssentralen er en kommunal forebyggende helsetjeneste for voksne som gir støtte til å endre levevaner på grunn av risiko for sykdom, eller allerede har utviklet sykdom. Frisklivsresepten er en strukturert oppfølging over 12 uker, som starter og avslutter med en individuell helsesamtale. Man følges opp på levevaneområder som er aktuelle for den enkelte: Fysisk aktivitet, kosthold, tobakk- og snuslutt, søvn, alkohol og psykisk helse. Det settes opp mål og tiltak basert på den enkeltes behov. Oppfølgingen har fokus på friskressurser og mestring.

Man kan henvises fra lege, NAV eller annet helsepersonell, eller ta kontakt på eget initiativ, uten henvisning.

3.5.4.3. Aktiv på dagtid

Et aktivitetstilbud på dagtid for alle innbyggere som er mellom 18 og 67 år, er bosatt i Asker, og er helt eller delvis utenfor arbeidslivet. Man kan få en anbefaling av sin fastlege, eller ta med en dokumentasjon på at man har en ytelse fra Nav, så får man kjøpt kort hos de ulike innbyggertorgene.

Aktivitetene er varierte og av god kvalitet og krever kun at du har lyst til å være aktiv sammen med andre.

3.5.4.4. Fritid med bistand

Fritid med bistand er et tilbud til ungdom og voksne som er bosatt i Asker kommune. Målgruppen er de som har utfordringer med rus, avhengighet, utenforskap og ensomhet.

Målsettingen er at man skal bli inkludert i en meningsfull fritidsaktivitet, og gjennom aktiviteten knytte nye nettverk og oppleve glede og mestring. Fritid med bistand hjelper med å komme i gang med en fritidsaktivitet som man velger ut ifra dine interesser, drømmer, behov og forutsetninger. Dette skjer i samarbeid med veileder fra Aktiv fritid, klubber, lag og foreninger i Asker kommune.

Fritid med bistand er en del av den 3-delte støttekontaktordningen i Asker og er et vedtaksbasert tilbud.

3.5.4.5. Tilrettelagte grupper

Målgrupper er personer med funksjonsnedsettelse eller sosiale utfordringer knyttet til psykisk helse. Man får tilbud om en ukentlig aktivitet i regi av Aktiv fritid. Man tilstreber gode gruppesammensetninger og motiverte og engasjerte gruppeledere. Aktiviteten skal gi deltakeren glede og opplevelse av mestring sammen med andre i trygge rammer. Aktiviteter kan være dans, klatring, gaming, brettspill og kortspill, vennegruppe mm. Tilbudet er en del av den 3-delte støttekontaktordningen i Asker og er et vedtaksbasert tilbud.

3.5.4.6. Andre aktiviteter

Asker gatelag

Asker gatelag er et samarbeidsprosjekt med Asker fotball, hvor sistnevnte har hovedansvaret for tilbudet. Gatelaget er et dagtilbud for innbyggere med rusutfordringer, inkludert de som er i en prosess mot å bli rusfri. Gatelaget er en sosial arena, som omfatter mer enn fotball. Deltakelse på Gatelaget kan bidra til å komme i aktivitet, jobb, arbeidstrening og ettervern etter endt rusbehandling, samt et større sosialt nettverk.

Asker golfklubb

Asker Golfklubb har tilrettelagt for golf og trening for personer med særskilte behov. Av målgrupper som bruker disse tilbudene ukentlig kan nevnes personer innen psykisk helse, psykisk helse og rus, tidligere kriminelle, personer med utviklingshemming og personer som har utfordringer knyttet til ensomhet og utenforskap. Tilbudene holdes flere ganger per uke i utesesongen, samt at Golf Grønn Glede og Et Slag Av Gangen tilbyr simulatortrening til deltakere i vinterhalvåret.

Medvandrerne

Foreningen Medvandrerne har sitt utspring i Asker. Tilbudet er åpen for alle som vil bidra, men med hovedfokus på rusavhengige, pårørende og fagpersoner. Tilbudet har som mål å bidra til motivasjon med natur og friluftsliv som hovedarena. Man må ikke være rusfri for å være en Medvandrer, men alle aktiviteter og turer i regi av foreningen er rusfrie. Foreningen gjennomfører både lokal

Medvandring på faste dager i nærområdet, men også større motivasjonsturer i løpet av året for å skape motivasjon til endring. Gruppeledere mottar kursing og veiledning. Det er krav for gruppeledere om stabil rusfrihet over tid, gode samarbeidsevner og ansvarlig ivaretagelse av andre mennesker.

Kultiveringskollektivet

Kultiveringskollektivet er et lavterskel samarbeidsprosjekt mellom NaKuHel, Grindestua og erfaringskonsulent i Oppfølgingstjenesten i den kommunale psykisk helse og rustjenesten, i tillegg til innbyggere i bedringsprosesser. Målgruppen er innbyggere som trenger et rusfritt nettverk og et meningsfylt innhold i hverdagen. Kultiveringskollektivet samarbeider om produksjon og salg av fermenterte matvarer og ledes av erfaringskonsulent i kommunen. Fokus er på å utvikle et produkt i fellesskap, og at alle deltakere skal ta ansvar å være deltakende i prosessen. Tilbudet kan bidra til meningsfullt innhold i hverdagen og økt kunnskap om betydningen av fysisk aktivitet og kosthold for bedringsprosesser. Deltakelse gir rom for felles dialog og undring, hvilket kan bidra til endringsfokus og motivasjon.

Aktivitetshuset, og aktivitetssentrene er vedtaksbasert aktivitetstilbud for personer med moderate til alvorlige helseutfordringer. Disse er beskrevet nærmere i kap. 6.

3.5.5. Helsefremmende kulturaktiviteter

Helsefremmende kulturaktiviteter kan styrke psykisk helse og livskvalitet. Igjenom musikk, drama, kunst og litteratur kan man utrykke seg på alternative måter og man kan dele opplevelser sammen. Kultur gir for mange livet en ekstra dimensjon. I Under nedstenging av samfunnet under koronapandemien ble det tydelig for mange hvor viktig kulturopplevelser er i hverdagen. I temaplan for kultur står det:

En aktiv bruk og styrking av kulturfeltet er sentral for å nå mål om bedre livskvalitet og folkehelse. Kultur er også med på å skape identitetsfølelse og en følelse av tilhørighet og inkludering. Å bli koblet på og inkludert gjennom felles kulturopplevelser eller deltagelse gir mindre utenforskap og ensomhet.

Selvvalgt aktivitet bidrar til å styrke enkeltmennesket som viktigste aktør i eget liv. Kultur, aktivitet og kreativitet er for mange en kilde til mestring og livskvalitet, noe som ikke minst er beskrevet av mange med brukererfaring innenfor rus- og psykisk helse (Helsedirektoratet, 2014).

Resultater fra over 3000 studier gjengitt i en rapport fra WHO viser at Kunst og kultur kan spille en sentral rolle i helsefremmende og forebyggende arbeid og i å behandle sykdom og mestre å leve med sykdom (Fancourt & Finn 2019)

I forskningen fra Norge på teater og psykisk helse kom det frem at deltagelse fremmer fem prosesser som er viktige for å styrke deltakernes psykiske helse og velvære (Napha, 2019). Disse beskrives som ulike bedrings- eller recoveryprosesser, og er identifisert som:

1. Følelse av økt tilknytning til en gruppe,
2. mer optimistisk syn på framtida,
3. Forsterket personlig identitet
4. Følelse av ny mening med livet og
5. Empowerment, følelse av større personlig styrke og større sosialt mot.

I Norge har *Nasjonalt kompetansesenter for kultur, helse og omsorg*, et nasjonalt ansvar for å fremme kunnskap om kunst og kultur i helsearbeidet. Her fremheves at kunst og kultur har et stort

potensial i arbeidet med psykisk helse i kommunene, et potensial som i stor grad fortsatt er underutnyttet. Kommuner er ulike og har ulike behov, og at kunst- og helseprosjekt kan planlegges, organiseres og gjennomføres på så mange forskjellige måter.

Kunst og helseprosjekt tilbyr løsninger for helseutfordringer som helsesektoren ikke har adekvate løsninger for. Dette kan være:

- Kunst og helseprosjekt er billige og bidrar til å løse utfordringer knyttet til knappe ressurser.
- Kunst- og helseprosjekt er viktig i arbeidet med å nå globale helsemål, som f.eks. å redusere sosiale ulikheter i helse.

3.5.6. Musikkterapi

Kunst og kultur kan også benyttes som målrettet helsefremmende aktivitet og som musikkterapeutisk behandling. Det etablerte musikkterapitilbudet i samarbeid mellom velferd og kulturskolen er et eksempel på dette. Innen psykisk helse og rusfeltet har Asker kommune foreløpig ikke et tilsvarende tilbud.

Systematisk bruk av musikkterapi anbefales av Helsedirektoratet i tre sentrale retningslinjer knyttet til rus og psykisk helse⁴. Retningslinjene ber tjenestene tilrettelegge for musikkterapi for de brukerne som ønsker dette. De viser til at musikkterapi fremmer tilfriskning og reduserer negative symptomer, kan føre til avkobling fra vanskelige tanker og situasjoner og gjennom mestringsopplevelser kan styrke motivasjonen for å stå i behandling.

I temaplan for kultur er en strategi at bedre helse og livskvalitet gjennom opplevelse av og deltakelse i kunst og kulturtilbud, både som helsefremmende aktivitet og som behandling.

3.6. Barrierer for deltakelse

Det kan finnes mange barrierer for deltakelse. Samarbeid og samskapende prosesser er avgjørende for å nå grupper med spesielle behov for tilrettelegging. Det må bygges broer mellom offentlige velferdstjenester og aktører som tilbyr ulike aktiviteter, for å øke deltakelsen i aktivitet, og utvikle attraktive tilbud for alle.

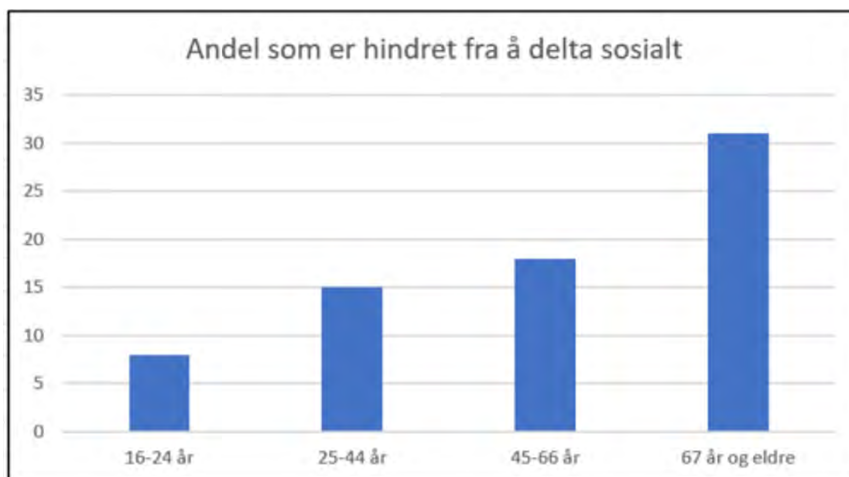
Det finnes ulike typer barrierer for deltakelse i frivillighet og aktiviteter både på samfunns-, og individnivå. På samfunnsnivå kan for eksempel utformingen av velferdsordningene, ulike typer støtteordninger for frivillighet og krav til fysisk tilrettelegging ha betydning for deltagelse. Både temaplan for medborgerskap, kultur samt idrett, aktivitet og frivillighet tematiserer barrierer for deltakelse og har egne strategier for dette. Det vises til kunnskapsgrunnlaget i disse planene.

Videre gis en kort redegjørelse for ulike barrierer, samt foreslåtte tiltak for å bygge ned disse

I *Levekårsundersøkelsen om helse* fra 2019, blir deltakerne spurt om de opplever barrierer for deltakelse i sosiale aktiviteter som sport eller idrett, dyrke hobbyer eller interesser sammen med andre, delta i kulturelle aktiviteter eller å dra på utflukter og turer sammen med andre. Av figur 2.13. ser vi at andelen av de som opplever barrierer for slike aktiviteter øker med alderen. Blant de som er 67 år og eldre er det hele 31 prosent som opplever barrierer for deltakelse (Helsedirektoratet 2019).

⁴ De tre retningslinjene er:

Nasjonal faglig retningslinje for utredning, behandling og oppfølging av personer med psykoselidelser (2013).
Nasjonal faglig retningslinje for behandling og rehabilitering av rusmiddelproblemer og avhengighet (2016).
Nasjonal faglig retningslinje for avrusning fra rusmidler og vanedannende legemidler (2016).

Figur 4: Andel som er hindret fra å delta sosialt (Helsedirektoratet, 2019)

De som oppgir at de er hindret fra å delta i sosiale aktiviteter rapporterer også om hva slags barriere som hindrer dem fra å delta. Barrieren som forekommer oftest, er knyttet til helse eller nedsatt funksjonsevne og andelen som oppgir dette øker med alderen (Helsedirektoratet 2019).

Det er mer vanlig å oppleve hindringer for sosial deltaking blant grupper med lav utdanning og inntekt. Hindringer som skyldes helseproblemer er de mest utbredte, og bidrar mye til forskjellene mellom utdannings- og inntektsgruppene. De med lav sosioøkonomisk status opplever oftere helseproblemer sammenliknet med grupper med høy sosioøkonomisk status, og de er derfor også oftere ekskludert fra viktige helsefremmende arenaer. Dette gjelder i stor grad personer med psykisk helse- og rusutfordringer (Helsedirektoratet 2019).

3.6.1. Økonomi

Det er en rekke kostnader forbundet med deltakelse i ulike aktivitetstilbud og særlig knyttet i organisert idrett. Det er utgifter knyttet til medlemskontingent, utstyr og deltakelse på arrangementer.

I Asker har vi tilskuddsordninger til lag og foreninger for å stimulere til aktivitet.

Det finnes også utlånsordninger, også kalt utstyrssentraler (herunder BUA), som tilbyr gratis utleie av sports- og friluftslivsutstyr i Asker. Hovedmålgruppen er ofte barn og ungdom, men også enkeltpersoner, skoler, barnehager, institusjoner, frivillige organisasjoner og andre øvrige aktører kan låne utstyr gratis. Gratis lån av aktivitetsutstyr bidrar til like livssjanser for alle, og kan bidra til å utjevne ulikheter i helse.

3.6.2. Sosiale og funksjonshemmende barrierer

Funksjonshemmende barrierer hindrer aktivitet og deltakelse. Eksempler som er trukket frem i innspill til temaplanen er manglende transporttilbud til aktiviteter og tilgjengelig informasjon. Begrepet *funksjonshemmende barrierer* flytter oppmerksomheten fra enkeltmenneskets evner, og over til barrierer i omgivelsene som hindrer deltakelse. Funksjonshemming beskriver da et misforhold mellom personer med nedsatt funksjonsevne og samfunnets forventninger og krav.

Likestillings- og diskrimineringsloven skal «bidra til å bygge ned samfunnsskapte funksjonshemmende barrierer, og hindre at nye skapes» og slår fast at likestilling «forutsetter tilgjengelighet og tilrettelegging» (Likestillings- og diskrimineringsloven, 2017, §1).

Nedenfor skisseres to typer tilrettelegging: universell utforming og individuell tilrettelegging i form av støttekontakt.

3.6.3. Universell utforming

Grunnlaget for god helse ligger blant annet i trygge og lett tilgjengelige muligheter for aktivitet og mestring. Universell utforming bidrar til at større deler av befolkningen kan anvende disse mulighetene (Regjeringen, 2021).

Det lovmessige begrepet universell utforming defineres slik:

«Med universell utforming menes utforming eller tilrettelegging av hovedløsningen i de fysiske forholdene, inkludert informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT) slik at virksomhetens alminnelige funksjoner kan benyttes av flest mulig, uavhengig av funksjonsnedsettelse». (Likestillings- og diskrimineringsloven, 2017, §17)

Universell utforming er en samfunnskvalitet og et viktig virkemiddel for å forhindre utestenging og for å oppnå økt deltakelse blant annet i arbeids- og samfunnsliv (Meld. St. 32, 2020–2021). Videre har universell utforming betydning for dagliglivet til alle innbyggere, både som forbrukere av transport, boliger og kommunikasjon (Regjeringen, 2021).

Ivaretagelse og utvikling av universelt utformede parker og grøntområder viktige bidrag for å tilrettelegge for god psykisk helse i befolkningen (Regjeringen, 2017; Meld. St. 19, 2018 – 2019). Nærmiljøet er viktig for helse og trivsel, og det er avgjørende at det oppleves som trygt. Samtidig er universell utforming viktig når tjenester tar i bruk ny teknologi. Med et aldrende samfunn blir også kravet om universell utforming og tilrettelegging forsterket (Meld. St. 19, 2018 – 2019).

3.7. Individuell tilrettelegging

3.7.1. Støttekontakt

Personer og familier som har behov for støttekontakt på grunn av funksjonsnedsettelse, alder eller sosiale utfordringer kan søke kommunen om å få støttekontakt og hjelp til å få en aktiv fritid eller komme ut av en isolert tilværelse.

Støttekontaktordningen består av tre ulike tjenester:

- *Individuell støttekontakt* for sosialt samvær og ledsager på fritidsaktiviteter.
- *Tilrettelagte gruppetilbud* for personer som trenger dette på grunn av funksjonsnedsettelser eller sosiale utfordringer.
- *Fritid med bistand* er for personer som ønsker assistanse for å kunne delta i for deg fritidsaktiviteter. Fritid med bistand er for personer over 13 år og som har utfordringer knyttet til psykisk helse og/eller rusmidler. Man kan søke hjelp og støtte for å finne ut av hva man kan delta på av ulike fritids- og kulturaktiviteter. «Fritid med bistand» er veiledningsmetoden som brukes for å finne frem til en selvvalgt aktivitet som personen etter hvert kan drive med på egen hånd. Veiledningstilbudet gjelder i inntil ett år fra en får godkjent søknaden.

3.7.2. Inkluderingskontakt i idrettslag

Personer med psykisk helse- og rusutfordringer kan møte på fordommer knyttet til rus og psykiske lidelser.

Kunnskap hos lag og foreninger med hensyn til hva som trengs av tilrettelegging kan være mangelfull. Det er også en utfordring for frivillige trenere og ledere å skulle lede en gruppe hvor mange har behov for ekstra oppfølging mm. I innspill til planen uttrykker flere et behov kompetanseheving, men også for en støtteperson/ekstra ressurs i oppstart av aktivitet. Støttekontaktordningen er en slik tjeneste, men dette er en ordning som krever vedtak og som unntaksvis tildeles til personer som bor i bolig med bemanning.

Kommunen må samarbeide med aktører som NAV og frivillige organisasjoner som er i direkte kontakt med målgruppene, og utvikle tiltakene med større grad av medvirkning med brukerne.

Idretten etterlyser tettere samarbeid med helsetjenestene som er i kontakt med brukere, og som kan nytte godt av tilrettelagte tilbud i frivillig regi. Det er også et stort behov for å dreie helsetjenestene mer mot samarbeid med frivillig sektor. Dette for å sikre bærekraftige velferdsløsninger for framtiden hvor økt fysisk aktivitet i befolkningen er en del av løsningen.

BOKS: Hva skjer i Asker.

Hva skjer i Asker viser arrangementer, aktiviteter, kurs, opplevelser, attraksjoner, turforslag og organiserte fritidsaktiviteter for store og små. Det er helt gratis å benytte "Hva skjer i Asker". Kalenderen driftes og eies av Asker kommune. Både privatpersoner, næringsliv og organisasjoner kan legge ut aktiviteter. Aktivitetene må foregå innenfor Asker kommune.

4. Utdanning, arbeid og sysselsetting

Arbeid er viktig for den psykiske helsen gjennom å være en kilde til sosiale relasjoner, identitet, personlig vekst og økonomisk trygghet. Arbeid kan forebygge psykiske lidelser gjennom å tilby daglige rutiner og aktiviteter, sosialt samvær, mestring og mening i tilværelsen. For personer som allerede har psykiske lidelser og/eller rusutfordringer er arbeid og meningsfull aktivitet viktig av de samme årsaker som nevnt over, men også viktig som en del av behandlingen og veien tilbake. Kommunen har et bredt spekter av virkemidler og tiltak for at personer skal kunne stå i jobb. Likevel ser vi at det er mange som faller utenfor utdanning og arbeidsliv.

Dette kapitlet tar for seg:

- Tall for arbeidsdeltakelse
- Psykiske lidelser og rus i arbeidslivet
- Utenforskap særlig blant unge
- Årsak til utenforskap, herunder psykiske lidelser og rusutfordringer
- Tiltak for å få folk i arbeid og aktivitet

4.1. Arbeidsdeltakelse

Samlet sett kjennetegnes norsk arbeidsliv av høy yrkesdeltakelse, tilfredse arbeidstakere og høy produktivitet. Samtidig viser statistikk og forskning at en relativt stor andel står utenfor arbeidslivet grunnet helseproblemer, lav eller inadekvat kompetanse og svake norskferdigheter. Mange med psykiske lidelser eller rus- og avhengighetsutfordringer står helt eller delvis utenfor arbeidslivet. Dette øker risikoen for forverring av psykiske plager og rusmiddelbruk.

4.1.1. Nasjonale føringer for inkludering i arbeidslivet

I stortingsmelding 32 (2020-21) *Ingen utenfor – En helhetlig politikk for å inkludere flere i arbeids- og samfunnsliv* trekkes det frem 6 innsatsområder i arbeidet med å forebygge utenforskap og inkludere flere i arbeids- og samfunnsliv:

- Tidlig og samordnet innsats overfor barn og unge
- Arbeidsorientert inntektssikring og virkemidler for lettere innpass i arbeidslivet
- Bedre samhandling mellom utdanning, arbeid og helse
- Bedre forebyggende sosialt arbeid, sosiale tjenester og sosial inkludering
- Mer helhetlige og individuelt tilpassede tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen
- Mer innovasjon i arbeids- og velferdsforvaltningens tjenester og tiltak

Et viktig poeng i denne meldingen er at politikken mot utenforskap må være bred. Tiltak på områder som skole og oppvekst, helse og omsorg er derfor like viktige på sikt som konkrete tiltak knyttet til arbeids- og velferdsforvaltningen eller ytelsene for livsopphold. Politikken for å stimulere til verdiskaping og flere arbeidsplasser, og tiltak for å senke terskelen for å kunne delta i arbeidslivet, er viktig. Bedre samordning er et hovedpoeng i meldingen.

4.1.2. Arbeidsledighet

Arbeidsledigheten i Asker var 2,1 % helt ledige ved utgangen av 2021. Arbeidsledigheten refererer her til andelen av den totale arbeidsstyrken som er uten jobb, men som er tilgjengelig for arbeid og som søker arbeid.

4.1.3. Personer utenfor utdanning og arbeid

Selv om arbeidsledigheten er lav i Asker, står hele 17 % av befolkningen mellom 16-66 år utenfor arbeid og utdanning. Det er ulike årsaker til at de har utfordringer med å skaffe seg arbeid og stå i jobb. Denne gruppen er sammensatt av personer i ulike livssituasjoner. Den består av blant annet langtidsledige, unge med alvorlige helseproblemer, personer som er hjemmeværende og blir forsørget av andre, og personer som har valgt å ta et friår i utdanningsløpet (FHI, KommuneHelsa 2022). Brytes tallene ytterligere ned finner man at:

- 11% av unge mellom 16 – 25 år står utenfor jobb og utdanning.
- Andelen er høyere blant innvandrerdømt, hvor 22% av unge menn og 28% av unge kvinner står utenfor.
- I aldersgruppen 26-66 år er 18% utenfor jobb og utdanning. Det er noe flere kvinner enn menn (20% versus 16%)
- Blant personer med innvandrerbakgrunn 26 – 66 år er 21% av menn og 28% av kvinner utenfor jobb eller utdanning. (KommuneHelsa, 2022)

4.2. Arbeid og psykisk helse

Arbeid er en av de viktigste bærebjelkene i menneskers liv, ikke bare økonomisk, men også med tanke på fysisk og psykisk helse. Det å stå i arbeid bidrar til økonomisk bærekraft, sosial stimulering, struktur og mening i hverdagen. Selv om man blir rammet av langvarig sykdom eller funksjonstap, vil det være i arbeid i de fleste tilfeller være helsefremmende i seg selv. Langvarig fravær fra normale aktiviteter, inkludert arbeid, har ofte en negativ effekt på en persons helse og livskvalitet.

Blant arbeidsledige er det høy forekomst av psykiske plager og dårlig helse generelt. I land uten samme sosiale velferdsordninger som i de nordiske landene ser man en økning i selvmordsraten når arbeidsledigheten øker (Helsedirektoratet, 2016).

4.2.1. Strategien arbeid og helse

Strategien *Arbeid og helse – et tettere samvirke*, fra Helsedirektoratet og Arbeids- og velferdsdirektoratet (2016) er en oppfølging av Nasjonal strategiplan for arbeid og psykisk helse (2007-2012) og Oppfølgingsplan for arbeid og psykisk helse (2013-2016).

Målet med strategien er et mindre fragmentert og langt mer strukturert samarbeid. Det skal tas utgangspunkt i de ordinære tjenestene, og i mindre grad bestå av spesielle prosjektsatsninger. Koordinert og samtidig innsats fra helse- og arbeidssektoren skal redusere tiden man er stønadsmottaker og bistå flere inn i arbeid. Dette skal nås ved å utvikle tilnærminger, samarbeidsmåter og tiltak som:

- legger til grunn at man oftest kan arbeide på tross av helseutfordringer
- tydelig peker mot arbeid og deltagelse, og ikke ensidig fokuserer på diagnostisering og sykdom
- retter seg inn mot de store og felles pasient/brukergruppene med psykiske helseproblemer, muskel/skjelettproblemer eller sammensatte utfordringer
- bidrar til koordinert innsats for å inkludere grupper av unge, innvandrere og eldre som står utenfor arbeidslivet
- sikrer langt større grad av samtidig og koordinert innsats i de medisinske og arbeidsrettede innsatsene
- styrker kommunikasjonslinjene og dialogen mellom arbeids- og helsetjenestene

Strategien er fulgt opp med en ny strategi for fagfeltet Arbeid og Helse. Her vises det til fem bærebjelker (Helsedirektoratet, 2016):

- Tilby tjenester som virker: Kvalitet gjennom forskning, fagutvikling og brukerinvolvering
- Ta virkningsfulle grep tidlig: Fremme helse og arbeidsdeltakelse, forebygge før behandling og rehabilitering
- Satse på de lokale aktørene: Sterkere involvering av hele førstelinjen
- Sammenkoble tjenestene og skape flyt: Godt samvirke mellom alle involverte som grunnlag for gode tjenester
- Utnytte muligheter i digitale verktøy: Tilgjengelig teknologi må legges til rette for fagutvikling og kvalitet

4.2.2. Psykiske helseproblemer er utbredt blant yrkesaktive

Ifølge Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) oppgir 15 prosent eller 380 000 yrkesaktive å ha psykiske plager som symptomer på angst og depresjon (Johannesen, 2022).

Tall fra NAV viser at psykiske lidelser ligger til grunn for 20 prosent av det legemeldte sykefraværet og 35 prosent av årsakene til uføretrygd. I flere år har tallene pekt mot en trend hvor psykisk helse får en større betydning for deltakelse, fravær og frafall fra arbeidslivet.

I hovedsak kan årsakene til fravær og frafall knyttet til lettere psykiske lidelser som angst og depresjon. Lettere psykiske lidelser kan langt på vei forebygges, og forebyggingspotensialet i arbeidsmiljøsammenheng er betydelig.

Tall fra STAMI viser at nær halvparten av de 380 000 yrkesaktive som oppgir psykiske plager, knytter plagene helt eller delvis til arbeidssituasjonen.

Det er et krav i arbeidsmiljøloven at virksomheter skal jobbe systematisk for å sikre et arbeidsmiljø som gir full trygghet for fysiske og psykiske skadevirkninger. Forskning fra STAMI viser at en fjerdedel av alle tilfeller av psykiske plager blant yrkesaktive i Norge kunne vært unngått dersom man hadde klart å fjerne visse risikofaktorer i arbeidsmiljøet. Risikofaktorer er lav selvbestemmelse, rollekonflikt, høye emosjonelle krav, mobbing og trakassering, samt jobbusikkerhet.

4.3. Rus og arbeidsliv

«Imens man på stadig flere arbeidsplasser nå er komfortable med å snakke om arbeid og psykisk helse generelt, står ennå problematisk bruk av rusmidler og spill som et tabu. –Vi mangler rett og slett et språk for å snakke om dette på arbeidsplassene». (Arbeidsgiverlos, NAV Trøndelag)

Rusmiddelbruk påvirker arbeidslivet, og arbeidslivet påvirker rusmiddelbruken. Alkoholforbruket i Norge øker. Det moderne arbeidslivet ser ut til å ha produsert flere gråsoner hvor alkohol spiller en sentral rolle.

Alkoholbruk kan ha både en samfunnsmessig og personlig kostnad. Beregninger viser at alkoholrelatert fravær og ineffektivitet koster norsk arbeidsliv minst NOK 1,1 milliarder årlig. I tillegg kommer kostnader knyttet til oppfølging, annen negativ påvirkning av arbeidsmiljøet, merarbeid og bekymring blant kolleger og ledelse, samt økt sikkerhets- og omdømmerisiko (Samfunnsøkonomisk analyse, 2018).

Forskning om bruk av rusmidler og alkohol blant norske arbeidstakere viser at en av fire har vært sløve på jobb på grunn av rusbruk. En av fem har opplevd at en kollega er sløv eller borte fra jobb

som følge av bakrus og en av åtte har selv et risikofyllt alkoholforbruk. Hele 95% av alle ansatte ønsker retningslinjer for bruk av alkohol i arbeidstiden (FHI, 2016).

AKAN er arbeidslivets kompetansesenter for rus- og avhengighetsproblematikk. Senteret ble etablert i 1963 og eies av LO, NHO og staten (Akan, 2022). AKAN-modellen er utviklet med utgangspunkt i kompetansesenterets dialog med arbeidslivet over flere tiår, evalueringer av kompetansesenterets arbeid og forskning. Ett av tre trinn i modellen er at ledere snakker med medarbeideren de er bekymret for så tidlig som mulig.

I undersøkelsen gjennomført i 2021 blant 800 norske ledere svarte én av fire (24 prosent) at de har vært bekymret for én eller flere ansattes alkoholbruk.

I samme undersøkelse svarte cirka én av to ledere (54 prosent) at de opplever det vanskeligere å ta opp bekymringer med ansatte på hjemmekontor. Avstandsledelse kan med andre ord være nok en barriere for å ta bekymringssamtalen.

Henvendelsene AKAN har mottatt og registrert de siste 5 år (3600) fordelte seg på følgende problematikk:

- 61 prosent alkohol
- 22 prosent narkotika
- 8 prosent legemidler
- 8 prosent spill, primært pengespill

4.4. Unge og inngangen til arbeid og utdanning

Det er store personlige og samfunnsmessige kostnader ved at unge ikke kommer i arbeid. Det samfunnsøkonomiske tapet av at én ungdom aldri kommer i jobb, har blitt anslått til om lag 16 mill. kroner (Helsedirektoratet, 2021).

Samfunnsøkonomiske analyser av kostnader ved at ungdom faller utenfor arbeidslivet viser at det samfunnsøkonomiske tapet er på 15,9 millioner kroner når man sammenligner ungdom som står i arbeid fra 19 år - 62 år med en ungdom som gradvis går ut i uføretrygd forblir trygdet i 35 år frem til pensjonsalder⁵.

Begrepet NEET (Not in Education, Employment, or Training) er et internasjonalt begrep om unge som står utenfor arbeid, utdanning og arbeid mellom 15 og 29 år. I en rapport bestilt fra KS beskrives dette som en svært sammensatt gruppe. Noen er sårbare for videre utenforskap. Andre er bare ute av arbeidslivet en kort periode, men har ressurser til å komme seg videre. Det er særlig de sårbare, som langtidsledige og unge med helseproblemer som omtales videre (Fyhn m fl. 2021⁶).

4.4.1. De langtidsledige

De korttids- og langtidsarbeidsledige utgjør henholdsvis den største og nest største gruppen av unge utenfor arbeid og utdanning i Europa (Eurofound, 2016). I Norge har vi noe færre i denne kategorien,

⁵ Vitaanalyse rapport 2010/7. Omregnet til 2020 tall. Gitt i spørretimen på stortinget:

<https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Sporsmal/Skriftlige-sporsmal-og-svar/Skriftlig-sporsmal/?qid=82663>

⁶ Rapporten KS har publisert gjengir tall fra OECD rapporten *Investing in Youth: Norway* (2018)

I Norge er det 19% av kvinnelige og 41% av mannlige NEETs som er arbeidsledige, sammenliknet med henholdsvis 35% og 55% i OECD-landene (OECD, 2018).

4.4.2. Personer med helseproblemer, sykdom eller redusert arbeidsevne

Denne gruppen unge omhandler dem som ikke søker, eller ikke er klare til å starte i jobb enda på grunn av fysisk eller psykisk helse. Disse mottar gjerne helserelaterte ytelser i form av sykemelding, arbeidsavklaringspenger eller uføretrygd. Dette er en sårbar gruppe hvor det antas at helseproblemene deres gjør at de ikke kan fungere i arbeid (Fyhn m. fl., 2021).

I Norge er det 11% av mannlige NEETs som står utenfor grunnet helseproblemer - på linje med gjennomsnittet i OECD. Når det gjelder kvinner ligger andelen på 8% i OECD, mens det i Norge er hele 24% av kvinnelige NEET som står utenfor grunnet helseproblemer (Fyhn m. fl., 2021).

Helseproblemer er generelt mer utbredt blant norske NEETS sammenliknet med andre land. Norske unge som står utenfor arbeid og utdanning, har seks ganger høyere sannsynlighet for å føle seg deprimerte og mer enn ni ganger høyere sannsynlighet for å rapportere dårlig helse sammenliknet med jevnaldrende NEETS i andre land.

I OECD-rapporten trekkes det frem at Norge har den høyeste andelen av unge som mottar helserelaterte ytelser, og peker på uheldige sider ved det norske velferdssystemet som kan bidra til at unge «låses» i stønadene (Fyhn m fl. 2021).

Nasjonalt har NEET gruppen følgende inndeling etter status (SSB 2019):

- 12 prosent var registrert ledige.
- 21 prosent mottok arbeidsavklaringspenger eller uføretrygd.
- 9 prosent mottok andre offentlige ytelser som sosialhjelp eller kontantstøtte.
- Hele 58 prosent hadde ukjent status.

4.5. Lokale årsaker til at man faller ut av arbeid og utdanning – Asker tall

Nav i Asker peker på disse fire årsakene til at personer ikke er i arbeid eller utdanning.

- Psykisk helse og rusutfordringer
- Manglende kvalifikasjoner
- Sosiale utfordringer
- Språk og integrering

4.5.1. Psykiske helse og rusutfordringer

For mange er det snakk om lettere psykiske plager som angst eller depresjonssymptomer, men det kan også være snakk om mer sammensatte utfordringer. Lav mestringsfølelse og psykiske plager kan forverre seg som følge av at stå utenfor. I denne gruppen kan noen havne under radaren. De faller ut av videregående og følges opp av Oppfølgingstjenesten (OT), bor hjemme og blir ikke registret hos NAV. Oppfølgingstjenesten kan følge opp disse frem til de er 24 år.

Når personer kommer i kontakt med NAV for arbeidsavklaring viser tall Asker at 76% av de unge har psykiske lidelser som årsak. Nasjonalt viser diagnosefordelingen (per desember 2016) blant unge uføretrygdede at det var flest unge uføre med psykiske lidelser og atferdsforstyrrelse (65,3 prosent), medfødte misdannelser og kromosomavvik (12,1 prosent) og sykdommer i nervesystemet (10,5 prosent). Videre var de mest brukte enkeltdiagnosene blant unge med uføretrygd «gjennomgripende utviklingsforstyrrelser», det vil si i hovedsak autisme og Aspergers syndrom (15,2 %; NAV, 2021)

4.5.2. Sosiale utfordringer

Å ha dårlig økonomi, vanskelige familieforhold og en ustabil bosituasjon kan være faktorer som gir ungdom vanskeligheter med å komme ut i jobb. En ustabil livssituasjon hvor man ikke vet hvor man skal bo om en uke, eller ikke vet hvordan man skal betale regninger eller mat tar fokus. En turbulent oppvekst og familieforhold kan påvirke de unge selvfølelse, selvtillit, motivasjon og mestring og kan gi utfordringer når det kommer til tilknytning til arbeidslivet. Ungdom hvis foreldre står utenfor arbeidslivet kan ha ekstra utfordringer med å lære spillereglene i arbeidslivet og kan få problemer med å stå i arbeid.

4.5.3. Manglende kvalifikasjoner

En av de viktigste grunnene til utenforskap er lavt utdanningsnivå, og særlig at ungdommen ikke har fullført videregående utdanning. Norske tall viser at 1 av 4 ikke fullfører videregående i løpet av 5 år. I Asker er tallet 17%. Bak disse skjuler det seg forskjeller mellom kjønn, etnisitet og sosioøkonomisk bakgrunn. Tall fra tidligere kommuner viser at frafallet i Hurum var 27 %, i Røyken 21%, og i Asker 13% i perioden 2015-2017. Tallene viser også at frafall blant unge henger sammen med foreldres utdanningsnivå. 62 % av elever som har foreldre med grunnskoleutdanning fullfører videregående utdanning, mot 89 % blant elever med foreldre som har universitet/høyskole (KommuneHelse, 2022) Videre er det høyere frafall blant yrkesfaglige studieretninger sammenlignet med studieforberedende. Utdypende informasjon om frafall fra videregående skole blir å finne i kunnskapsgrunnlaget til temaplan for oppvekst.

I de seneste årene har det vært et stort fokus på frafall fra videregående opplæring og fremtidig arbeidsdeltakelse. Arbeidsmarkedet har endret seg og det er et økende krav om formelle kvalifikasjoner. Jobber som ikke har krav om formell kompetanse er mer utsatt for nedbemanning, permittering og lavere lønn, og ansatte i disse yrkene kan derfor ha en mer sårbar tilknytning til arbeidslivet når de er i jobb. I denne gruppen kan det finnes ungdom som har fullført videregående, men som på grunn av at de har vært skolelei eller slitt på skolen, har kommet ut av videregående med høyt fravær og lave grunnskolepoeng. Dette kan resultere i færre valgmuligheter i valg av skoleretning og ved yrkesfaglige lærlingplasser. På den måten får man et vanskeligere utgangspunkt.

4.5.4. Språkproblemer og integrering

Det er stor variasjon, men mange av utfordringene her er knyttet til barrierer ved integrering, manglende nettverk, opplevelse av fordommer hos norske arbeidsgivere, manglende kompetanse eller at kompetansen ikke anerkjennes i Norge. Manglende språkkunnskaper trekkes særlig frem i denne gruppen.

4.6. Lokalt arbeid med utenforskap

I en mulighetsstudie gjennomført våren 2022 i Asker kommune ble det pekt på fire mulige innsatsområder for å motvirke/forebygge utenforskap blant unge⁷:

- Koordinert forebyggende innsats i skole og familie
Forebygging av psykiske vansker, sosiale utfordringer, gjennomføring av videregående skole og inkludering forutsetter tidlig innsats og tverrfaglig arbeid i skolen og familien. Det er mange aktører som jobber med ungdom som står i fare for å falle utenfor, men disse kjenner i for liten grad kjenner til hverandres arbeid og det er potensiale for mer og

⁷ sak 0013/22, Utvalg for Velferd mars 2022.

tettere samarbeid mellom NAV, skole, Psykiske helse tjenester, oppfølgingstjenesten og andre viktige aktører.

- Tett oppfølging i overgang mellom videregående skole og arbeid
Tett og koordinert oppfølging av den enkelte ungdom er avgjørende. Særlig viktig er innsats i overgangen mellom videregående skole og arbeid. NAV sin «ungdomslos» er et vellykket tiltak som bør vurderes utvidet. Se punkt 4.8
- Møteplasser og oppsøkende tjenester
Det er behov for flere og lett tilgjengelige møteplasser, oppsøkende tjenester og lavterskeltilbud hvor ungdom kan møte trygge voksne. Digitale møteplasser er eksempel på et tiltak for de som kvier seg for personlig kontakt.
- Flere i ordinære arbeid og utdanningsløp
Ordinært utdannings- og arbeidsmarked bør i størst mulig grad benyttes som arena for læring og utvikling.

Dette er i tråd med nasjonale føringer på feltet nevnt innledningsvis.

4.7. Statlige og kommunale virkemidler for å få flere i arbeid og utdanning

Videre gis en oversikt over statlige og kommunale virkemidler og tiltak rettet mot ungdom som opplever vanskeligheter med å komme ut i arbeidslivet og tiltak for personer i alle aldre som er helt eller delvis ute av arbeidslivet.

4.7.1. Statlige virkemidler og tiltak

- Avklarings- og oppfølgingstiltak.
Unge voksne – 30 år: NAV har ca. 160 plasser på oppfølging og 90 plasser på avklaring. Oppfølgingstiltaket følger opp deltakerne individuelt og veileder i passende arbeid, jobbmatch og tilrettelegging. Avklaring er et kortere tiltak, der deltakeren skal få hjelp til å finne fram til en plan for sin egen vei mot arbeid og utdanning.
- Arbeidsmarkedsbedrifter: leverer tiltakene AFT (arbeidsforberedende trening) og VTA (varig tilrettelagt arbeid) på fast basis.
- AMO-kurs (opplæring i spesifikke yrkesrettede jobbmuligheter): det kjøpes inn en del yrkeskvalifiserende kurs som stillasbygging, helse og omsorg, renholder, barnehageassistent, vaktmester m.m. Kursene er kjøpt inn etter analyse av brukerbehov og arbeidsmarkedsbehov.
- Norskopplæring
- Støtte til kurs og utdanning (mentormidler m.m.): Nav har mulighet til å gå inn med støtte til utdanning der det foreligger et behov for kompetanseløft for å lykkes med overgang til arbeid.
- Ungdomsløftet: Tiltaket «ungdomsløftet» kjøpes inn på anbud. Asker disponerer 15 plasser til enhver tid. Tiltaket gjennomføres i samarbeid med NAV Bærum. Veilederne følger opp deltakerne i gruppe og individuelt, og finner veien mot arbeid, ofte ved å benytte arbeidstrening i ordinær virksomhet som virkemiddel.
- Aktiv mot læreplass: Kjøpes inn på anbud, Asker har 15 plasser. Tiltaket skal hjelpe unge som har falt ut av skolen fordi de ikke har funnet læreplass ved å finne egnet arbeidsgiver. Målet er å fullføre den utdanningen de startet på.

4.7.2. Kommunale virkemidler og tiltak i egen regi

Nav Asker erfarer at unge under 30 år som trenger langvarig hjelp av Nav har gjerne store utfordringer innfor rus og psykisk helse. Nav samarbeider med flere relevante tjenester; som psykiske helse og rus, barnevernet, DPS og oppfølgingstjenesten i Viken i tillegg mange arbeidsgivere som gir de unge en ny mulighet.

- Avdeling for arbeid og aktivitet: avdeling i NAV som tilbyr deltakere arbeidstrening med oppfølging.
- Kvalifiseringsprogrammet: tett oppfølging av brukere som har vært avhengig av sosialhjelp eller som står i fare for å bli det.
- Jobbsjansen - tilbud til hjemmeverende innvandrerkvinner som står langt fra arbeidsmarkedet som har behov for grunnleggende kvalifisering
- Ungdomslos – med prosjektmidler fra Bufdir følges elever opp slik at de skal ha større muligheter for å gjennomføre videregående skole.
- NAV i skolen – en ansatt er til stede på Bleiker og Nesbru VGS for å forebygge og tilby økonomisk veiledning og sosialfaglig oppfølging.
- IPS (individuell jobbstøtte): IPS er et tilbud til personer med moderate til alvorlige psykiske helseproblemer, og/eller rusproblemer, som ønsker hjelp til å komme i arbeid eller beholde ordinært, lønnet arbeid. IPS tilbys hovedsakelig mennesker med moderate til alvorlige psykiske lidelser og/eller rusmiddelproblemer/-avhengighet som ønsker deltakelse i arbeidslivet. Arbeid inngår som en viktig del av behandlingen, og jobbspesialister er en integrert del av behandlingsteamet i den kommunale helse- og omsorgstjenesten eller spesialisthelsetjenesten. Her gis tett oppfølging av brukere som trenger samtidig behandling og arbeidsrettet oppfølging. Tilbys ved DPS i FACT (fleksibelt oppsøkende behandlingsteam) og ROP (Rus og psykiske lidelser).
- Jobbspesialister: tett oppfølging og støtte ute i arbeid.
- Jobbkonsulenter - NAV har disponert midler til ansatte som følger opp brukere som mottar økonomisk sosialhjelp slik at disse skal få tett oppfølging ut i arbeid.
- Øvrig oppfølging - veileder utfører selv i samarbeid med fylkeskommune og arbeidsgiver

Lavterskel arbeidstrening

Avdeling Aktivitet og utvikling ved NAV Asker, gir tilbud om arbeidstrening samt et lavterskel tilbud til personer mellom 16 og 60 år uavhengig av ytelse, og som har behov for et nytt startsted på vei mot ordinært arbeid eller mer skole /utdanning. Arbeidstiltaket har oppmøte hver dag mellom 0900 og 1500. Avdelingen har flere tilbud:

Intern arbeidstrening:

- *Ombruksbutikken* i Sætre og Ombruksbutikken på Jørgensløkka. Er et samarbeid med gjenvinningsstasjonene Yggeset og Follestad. Her hentes varer som Asker kommune sine innbyggere setter igjen. Disse tas med, rengjøres, reparerer etc. og selges videre i butikkene.
- *Snekkerverksted* i Åsveien, Sætre. Her lages sørlandsbenker og fuglekasser på bestilling.
- *Fjorden rundt* (Strandrydding) For utenom strandrydding, tas oppdrag på vegne av Asker kommune i form av å rydde på rasteplasser etc. I tillegg lages det kunst av det de måtte finne. Vi har utstillinger på Servicetorgene rundt i kommunen av det vi lager og det vi finner når vi er på strandrydding.
- *Driftsgruppe*: Et samarbeid med Asker kommune tar flere typer vaktmesteroppdrag som f.eks. flytteoppdrag, vedlikehold av områder i form av gressklipping, bygge sandkasser til barnehager, snømåking, vedlikehold av maskinpark etc.
- *Beholderdrift*: Setter ut nye beholdere og bytter ødelagte beholdere til Asker kommune sine innbyggere.

Ekstern arbeidstrening:

- Arbeidstrening hos arbeidsgivere eksternt innenfor ulike yrkesområder og bransjer.
- Jobbsøker-veiledning individuelt og i gruppe

4.8. Samarbeid mellom NAV og psykisk helse

I innspill til planen understrekes viktigheten av tett samarbeid mellom NAV og psykisk helse- og rustjenester og at det er potensiale for bedre koordinering og tettere samarbeid. Studier peker på det samme:

4.8.1 Rask psykisk helsehjelp

En kartlegging av samarbeidet mellom Rask psykisk helsehjelp (RPH) og NAV i noen utvalgte kommuner viste at gjennomsnittlig 32% av RPH-brukere hadde oppfølging av NAV. De fleste brukerne av RPH har milde eller moderate psykiske helseplager og er i arbeid, i fare for å

sykemeldes eller tidlig i et sykemeldingsforløp. Studien viste at de var lite samarbeid mellom RPH og NAV i de fleste av kommunene og at få brukere får koordinert oppfølging fra NAV og RPH i praksis.

Studien identifiserte også viktige suksesskriterier for samarbeid. Dette er lederforankring og formalisering, lav terskel for å ta kontakt, økt kunnskap om hverandres tilbud, felles forståelse av utfordringer og mål, samt fleksibilitet i innretning av tjenestene. Barrierer for samarbeid er blant annet avklaringer av taushetsplikt, mangel på tid og kapasitet til samarbeid, manglende kapasitet til oppfølging av enkeltbrukere hos NAV, og usikkerhet om fremtidig kommunal prioritering av RPH-tilbudet.

Enkelte kommuner har hatt svært gode erfaringer med et mer omfattende samarbeid, i form av felles kurs for unge utenfor arbeid og utdanning og IPS/IPS-lignende oppfølging av RPH-brukere. Slike former for samarbeid krever derimot prioritet fra begge parter, da spesielt prioritet av det forebyggende arbeidet (Oslo Economics, 2020).

4.9. Personer med ROP lidelser og arbeid

Brukerplankartleggingen viser at mange brukere har utdanning og tidligere arbeidserfaring, men relativt få brukere er i ordinært lønnet arbeid eller utdanning i dag: Blant personer med rusutfordringer er 13% i arbeid og 3 % er elever. Blant personer med psykiske lidelser er 20% i arbeid og 6% elever.

Nav erfarer at arbeid er av stor betydning for tilfriskningsprosessen for personer med psykiske helse og rusutfordringer. Flere har et stort utviklingspotensial med hensyn til å ta i bruk egne ressurser og tidligere erfaring fra arbeidslivet. Samarbeid med NAV, Fontenehus, Kirkens feltarbeid og andre aktører om tiltak knyttet til sysselsetting, utnyttelse av restkapasitet og tilrettelagte arbeidsplasser kan være relevante tiltak.

Kommunalt organiserte aktiviteter, aktiviteter i regi av frivillige organisasjoner og brukerorganisasjoner samt egenorganiserte aktiviteter omtales i kap. 3.

4.10. Livsopphold og økonomi

For personer som av ulike grunner ikke har inntekter som sikrer livshold kan man ha rett på ulike stønader og ytelser fra NAV. Psykiske lidelser er årsak til at mange ikke makter å stå i jobb og må søke om ytelser for kortere eller lengre perioder. Det samme gjelder for personer med ulike grader av rus- og avhengighetsutfordringer.

Brukerplankartleggingen i Asker viser at 84 % av personer med ruslidelser og 86% av personer med psykiske lidelser har økonomiske ytelser fra NAV som kilde til livsopphold. Henholdsvis 8% og 11% har arbeidsinntekt som kilde til livsopphold. Det kan være krevende å holde orden på egen økonomi. Rundt halvparten vurderes til å ha rimelig god orden. Andel med økonomiske vansker i Askers befolkningen for øvrig er 15,8 %, viser folkehelseundersøkelsen i Viken.

4.10.1. Sosial stønad

Økonomisk stønad skal sikre at alle har nok midler til et forsvarlig livsopphold. Økonomisk stønad er i utgangspunktet en midlertidig inntektssikring, og stønaden bør derfor ta sikte på å gjøre personen selvhjulpen.

4.10.2. Sykepenger

Sykepenger skal kompensere for tapt inntekt for arbeidstakere som er medlem av folketrygden, og som ikke kan arbeide på grunn av sykdom eller skade. Innbyggere fra andre EØS-land har krav på sykepenger i henhold til norsk lov hvis de jobber i Norge.

4.10.3. Uføretrygd

Uføretrygd kan være aktuelt for personer som har varig nedsatt inntektsevne på grunn av sykdom eller skade. Uføretrygden erstatter den delen av inntektsevnen man har tapt på grunn av varig sykdom eller skade.

Om man har rett til 100 prosent uføretrygd eller gradert (delvis) uføretrygd, er avhengig av inntektsevnen. Har man mulighet til å jobbe for eksempel 40 prosent, kan en ha rett til 60 prosent uføretrygd.

5. Bolig og bomiljø

«Boligen vår er noe av det aller viktigste vi har. På hjemmebane er vi trygge og kan leve akkurat som vi vil. Hvordan boligen vår ser ut, hvor den ligger og miljøet rundt, påvirker alle deler av livet»⁸.

5.1. Bomiljø og livskvalitet

Hvordan vi bor og nærmiljøet rundt har betydning for livskvalitet og helse. Støy, forurensing, mangel på grøntområder og trygge gang- og sykkelveier kan påvirke helsen negativt, og redsel for vold og kriminalitet kan begrense utfoldelse i hverdagen. Trygge og gode bomiljøer gir grunnlag for gode oppvekstsvilkår, sosiale møter og aktivitet. Innsats for gode boliger og bomiljø kan være med på å utjevne sosiale helseforskjeller. I den Nasjonale strategien for sosial boligpolitikk «Alle trenger et trygt hjem», beskrives bolig som den fjerde velferdspilaren ved siden av helse, utdanning og arbeid:

Boligen dekker et av våre mest grunnleggende behov, og bolig er derfor den fjerde velferdspilaren ved siden av helse, utdanning og arbeid. Boligen bidrar til tilhørighet, den gir fysisk trygghet, den skaper identitet, og den er en viktig sosial arena. Og omvendt – det å bo dårlig eller være bostedsløs, påvirker livskvaliteten negativt. Det blir vanskeligere å ta imot og nyttiggjøre seg velferdstjenester, gjennomføre utdanning og delta i arbeidslivet. En utrygg bosituasjon vil også vanskeliggjøre integrering, og veien til kriminalitet, rusproblemer og psykiske vansker kan bli kortere.

I livskvalitetsundersøkelsen fra Statistisk sentralbyrå (2021) ble folk spurt om bolig og bomiljø, og forskerne så på sammenhengen mellom hva de svarte og hvor tilfredse de var med livet. Følgende temaer ble undersøkt:

- Boligproblemer
- Tilhørighet til bosted
- Tilgang til trygt område for lek, rekreasjon
- Tilgang til nærturområde
- Kriminalitet i boområdet
- Opplevelse av trygghet i nærmiljøet.

Resultatene viste at personer som opplever støy og forurensing, eller mangler trygge uteområder er mindre tilfredse med livet.

5.2. Tilhørighet til bosted

Av de faktorer som så ut til å ha størst betydning for livskvalitet er i hvilken grad man føler tilhørighet til bostedet sitt. Av de som oppgir å ha liten tilhørighet til bostedet sitt oppgir bare 7 % at de har høy tilfredshet med livet. Blant de som har høyt tilhørighet til bostedet (gjelder 6 av 10) oppgir 29 % at de er svært tilfredse med livet. Tverrsektorielt arbeid for å sikre gode bomiljø, med mulighet for sosiale møter og aktiviteter er viktig for å skape tilhørighet til bostedet (Statistisk sentralbyrå, 2021).

I Folkehelseundersøkelsen for Viken scorer Askers innbyggere 7,22 på opplevelse av stedstilhørighet på en skala fra 1-10. De scorer i gjennomsnitt 8,97 på trygghet i nærmiljøet.

⁸ Nasjonal strategi for den sosiale boligpolitikken 2021-2024 (KMD 2020)

Undersøkelsen viser videre at 10,4 % er plaget av støy fra trafikk og 8,8% er plaget av annet støy hjemme (Folkehelseinstituttet, 2022).

5.3. Boligpolitikk - Nasjonale og lokale føringer

Nasjonale og regionale planer som påvirker boligpolitikken er blant annet regionale planer for areal og transport, samt Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging⁹. Disse redegjøres for i temaplan for boligpolitikk. Videre omtales den kommende boligsosiale loven, Nasjonal strategi for den nasjonale boligpolitikken, samt lokale føringer som kommuneplanens samfunnsdel, Boligpolitisk strategi for Asker samt den kommende temaplan for boligpolitikk. Disse anses som særlig relevante for denne temaplanen.

5.3.1. Prop. 132L (2021–2022) Lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet

Mange personer har problemer med å skaffe seg, eller beholde bolig. Kommunene har hovedansvaret for å hjelpe vanskeligstilte på boligmarkedet. Kommunenes ansvar tydeliggjøres i forslag til ny boligsosial lov. Proposisjonen viderefører og presiserer i hovedsak ansvaret kommunene har for det boligsosiale arbeidet, som i dag er hjemlet i sosialtjenesteloven og helse- og omsorgstjenesteloven. Formålet med lovforslaget er å få et klarere og mer samlet regelverk på det boligsosiale feltet, som igjen kan gi en høyere måloppnåelse i det boligsosiale arbeidet. Et klarere regelverk på det boligsosiale feltet vil kunne bidra til at flere vanskeligstilte får nødvendig hjelp og at nivået på den boligsosiale bistanden blir mer likeverdig mellom kommuner. I begrunnelsen heter det:

Det boligsosiale feltet favner bredt og er tverrsektorielt, men lovforankringen av kommunens oppgaver er svak. Regjeringen mener at dagens regelverk ikke er egnet til å realisere det nasjonale målet om at alle skal bo trygt og godt, og at en ny lov vil bidra til et nødvendig løft på det boligsosiale feltet (...)

Forslaget til ny lov i denne proposisjonen viderefører plikter kommunen har i dag gjennom medvirkningsansvaret i sosialtjenesteloven § 15 og helse- og omsorgstjenesteloven § 3-7, men presiserer og til dels skjerper ansvaret. De skjerpede kravene gjelder plikten til å ta boligsosiale hensyn i planleggingen, samt innføring av noe strengere krav til saksbehandlingen.

5.3.2. Den nasjonale strategien for sosial boligpolitikk «Alle trenger et trygt hjem»

Strategien fastsetter følgende mål for å forsterke innsatsen i årene som kommer:

- Flere skal kunne eie egen bolig
- Leie skal være et trygt alternativ
- Sosial bærekraft i boligpolitikken
- Tydelige roller, og nødvendig kunnskap og kompetanse

5.3.3. Kommuneplanens Samfunnsdel

Asker bruker FNs bærekraftsmål som grunnlag for Kommuneplanen. I samfunnsdelen (2020-2032) tar kommunen en aktiv og strategisk rolle som eiendomsaktør for å ivareta en helhetlig

⁹ Meld. St. 33 (2016-2017) Nasjonal transportplan 2018 - 2029

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019 – 2023

Regional plan for areal og transport i Buskerud, 2018 – 2035

Regionalplan for areal og transport i Oslo og Akershus

samfunnsutvikling. Det legges til rette for en variert boligsammensetning som bidrar til gode og attraktive bomiljøer og ivaretar boligsosiale hensyn.

Alle innbyggere skal ha gode bolig- og leveområder, tilrettelagt for samvær og livsutfoldelse på tvers av alder, økonomi og kultur, slik at helsefremmende forhold som trygghet, livsmestring og fysisk aktivitet utvikles.

5.3.4. Temaplan for en bærekraftig boligutvikling

Temaplan for en bærekraftig boligutvikling er under utarbeidelse. I mandatsaken skisseres fire hovedtemaer; «Boligutvikling i Asker», «Rimelige boliger», «Alternative og innovative boformer», og «Egnede boliger i privatmarkedet for grupper med ulike tilpasningsbehov».

Formålet til de overordnede boligpolitiske målsetningene er å skape gode, trygge og helsefremmende bo- og oppvekstmiljøer, utjevne forskjeller i samfunnet og sikre gode boliger for befolkningen. Boligutviklingen skal bidra til at tilbudet i det private markedet balanseres mot etterspørsel, behov og kommunens overordnede mål, både i antall og type boliger.

5.3.5. Temaplan for eiendom

Hovedoppgavene til Tjenesteområde Eiendom er blant annet å tilby funksjonelle og kostnadseffektive formålsbygg til tjenesteområdene og boliger til definerte målgrupper, samt å bidra til samfunns-, tettsteds-, bolig-, og næringsutviklingen.

Formålet med temaplanen er å beskrive hvordan Asker kommune kan tilrettelegge for en helhetlig og framtidsrettet eiendomsvirksomhet til beste for kommunens innbyggere og ansatte.

Temaer som skal utredes er blant annet:

- Strategisk eiendomsutvikling for å bidra til samfunns-, tettsteds- og boligutvikling, inkl. strategiske eiendomskjøp og –salg.
- Strategisk eiendomsutvikling av bygg gjennom mulighetsstudier og tidligfase for planlegging av kjøp, salg, nybygg, arealeffektivitet eller utvikling.
- Nybygging/rehabilitering som møter nye krav til miljø, sambruk og effektiv energibruk.

5.3.6. Velferdstjenester og arealplanlegging

Samfunnsdelen til kommuneplanen heter det at

Alle innbyggere skal ha gode bolig- og leveområder, tilrettelagt for samvær og livsutfoldelse på tvers av alder, økonomi og kultur, slik at helsefremmende forhold som trygghet, livsmestring og fysisk aktivitet utvikles.

Samfunnsdelen beskriver at utviklingen av service, bolig og kollektiv skal skje rundt lokal- og nærsenter i kommunen. Dette for å sikre en bærekraftig samfunnsutvikling.

Detaljhandel, servicevirksomheter, barnehager, skoler, helseinstitusjoner og kulturbygg lokaliseres til senterstrukturen. Transportsystemet, med kollektivtrafikk, sykkel og gange, skal forsterke senterstrukturen. Videre vekst skal primært legges i gangavstand til tettstedene. Dette for å redusere behovet for bilkjøring, og for å styrke det enkelte tettsted som servicesenter, helsefremmende møteplass, og handelssted, noe som også bidrar til å sikre utvikling av helsefremmende og bærekraftige bomiljøer.

Kommunens velferdstjenester skal også utvikles i tråd med senterstrukturen. Kommunale boliger og institusjoner skal som hovedregel plasseres nær et lokal- eller nærsenter. Dette for å lette jobbreiser, besøk fra pårørende og for å legge til rette positive synergier mellom bo- og tjenestetilbud og nærmiljøet. Innsatstrappen og boligtrappen presenteres i kapittel 8. Disse tar opp i seg føringene fra samfunnsdelen.

5.4. Utfordringsbildet, bolig og bomiljø

Videre presenteres utfordringsbildet med hensyn til bolig og bomiljø:

- Boligpriser og leiemarked
- Boligsammensetning
- Leiemarked
- Vanskeligstilte på boligmarkedet
- Kommunale boliger
- Psykisk helse og rus- boliger

5.4.1. Boligpriser

Boligprisene i Asker er blant de høyeste i landet. Høye priser gjør det utfordrende å etablere seg i kommunen. De høye prisene er også en utfordring med tanke på rekruttering av nødvendig helsepersonell og andre middel- og lavinntektsgrupper. De høye boligprisene gjør det spesielt vanskelig for vanskeligstilte, og andre som er i en livssituasjon med redusert inntekt, slik som arbeidssøkende, skilte og enslige med barn.

«Sykepleierindeksen» fra Eiendom Norge måler hvor stor andel av de omsatte boligene i markedet en singel sykepleier får finansiering til å kjøpe. I Asker kommuner har en person med sykepleierinntekt råd til 1,5 % av boligene. Asker, Bærum, og Oslo har den laveste sykepleierindeksen i landet. Til sammenligning er sykepleierindeksen i Ålesund 50,2% i Bergen 27,6% og i Drammen 19,9 %. (Eiendom Norge, 2022)

Tall fra Prognosesenteret viser at i Viken er en husholdnings gjennomsnittlige kjøpekraft på boligmarkedet 7 millioner kroner, mens gjennomsnittsprisen på en bolig er 4 millioner kroner. Samtidig viser tallene at en stor andel faller utenfor boligmarkedet. 20% av husholdningene i Viken har 2 millioner som sin maksgrense¹⁰. (ønske om data på kommunenivå)

5.4.2. Asymmetri i boligsammensetning

Kommuneplanens samfunnsdel viser til et utfordringsbilde med høye boligpriser, men også og en asymmetri i boligsammensetningen. Asker kommune har en stor overvekt eierboliger og eneboliger. En bedre balanse i boligtilbudet innebærer større variasjon i boligtypologi og et større og mer profesjonelt leiemarked.

I Asker er 84% av boligene i dag eneboliger, mens kun 42% av husholdninger er barnefamilier. Denne ubalansen vil forsterkes i årene som kommer, med en økende andel små husholdninger, bl.a. som følge av at andelen eldre øker. Det er derfor nødvendig å bygge flere mindre boliger. Det anbefales at 60 % av boligproduksjonen skal være blokkleiligheter, 20 % konsentrert småhusbebyggelse/ rekkehus, og 20 % eneboliger. 15 % av blokkleilighetene skal være rimelige boliger. Dette innebærer en begrensning i eneboligproduksjonen, noe som bl.a. kan skje gjennom redusert individuell fortetting. Den store veksten i den eldre del av befolkningen, og i små husholdninger generelt,

¹⁰ Informasjon gitt i presentasjon fra Prognosesenteret på Husbankkonferansen i Øst 2022.

medfører et behov for nye boformer. Det må tilrettelegges for at innbyggerne kan bli boende hjemme lenger. Dette krever en videreutvikling av boligtilbudet, både i forhold til lokalisering, utforming og boformer. Asker ligger i et presset boligmarked, med høye boligpriser. Gjennom en aktiv boligpolitikk skal kommunen tilrettelegge for rimeligere boliger. I gamle Asker har det vært en målsetting at ca. 15 % av boligproduksjonen, inklusive kommunale omsorgsboliger, skal inngå i kategorien rimelige boliger. Dette måltallet videreføres i ny kommune.

5.4.3. Vanskeligstilte på boligmarkedet

Vanskeligstilte på boligmarkedet kan definere som «*dem som ikke selv er i stand til å skaffe seg eller beholde en egnet bolig, og som befinner seg i en eller flere av følgende situasjoner: - er uten bolig, - står i fare for å miste boligen sin, eller bor i uegnet bolig eller bomiljø*» (Kommunal og distriktsdepartementet, 2020)

SSB opererer med totalt fire indikatorer for å måle antall vanskeligstilte på boligmarkedet: 1. Vanskeligstilte på boligmarkedet 2. Vedvarende vanskeligstilte på boligmarkedet (mer enn 3 år) 3. Barn i husholdninger med lavinntekt, som leier og bor trangt 4. Antall bostedsløse¹¹. Nasjonale tall fra 2019 viser at¹²:

- 72 % av alle vanskeligstilte på boligmarkedet lever i familier med barn.
- 110 000 av de 179 000 vanskeligstilte på boligmarkedet i 2019 hadde innvandrerbakgrunn. Disse utgjorde 12,3 % av alle personer med innvandrerbakgrunn i Norge
- 85 000 av de 179 000 vanskeligstilte på boligmarkedet i 2019 var leietakere.
- Om lag to av tre vanskeligstilte på boligmarkedet er altså vanskeligstilt kun i en kortere periode. Det vil si at de kommer inn i én eller to årganger av statistikken, for så å gå ut igjen. Det kan blant annet skyldes samlivsbrudd eller midlertidig tap av arbeidsinntekt. For de husholdningene det gjelder, er dette imidlertid alvorlig også på kort sikt. Særlig uheldig kan det være for husholdninger med barn.
- I 2019 var det 59 800 personer som var vedvarende vanskeligstilte, dvs. som var vanskeligstilte både i 2017, 2018 og 2019. Dette tilsvarer 1,2 % av befolkningen.
- En betydelig større andel av gruppen med dårlig økonomi leier bolig sammenlignet med befolkningen ellers. Blant den fjerdedelen av husholdningene som har lavest inntekt, leier 52 %. Et økende antall barn vokser opp i dårlige boliger og bomiljø. Disse barna er særlig utsatt. Tall fra SSB viser at barn i leide boliger blir mer utsatt for trangboddhet, kulde, fukt og forurensning enn barn i eide boliger. Forskning viser at gode boforhold i oppveksten har stor betydning for hvordan det går med dem senere i livet på områder som utdanning, arbeid og helse.

En forutsetning for å bli telt som vanskeligstilt på boligmarkedet er at personen faktisk disponerer en bolig. Bostedsløse fanges dermed ikke opp i tellingen fra SSB. Antall bostedsløse er derfor en viktig supplerende indikator på situasjonen for vanskeligstilte på boligmarkedet. Den nyeste nasjonale kartleggingen viser at antallet bostedsløse er redusert med 15 prosent siden 2016. Totalt ble 3 325

¹¹ SSB utviklet et boforholdsregister, og i samarbeid med Kommunal- og moderniseringsdepartementet har de også utviklet en egen målemetode for å tallfeste vanskeligstilte på boligmarkedet. Dette er ikke en offisiell statistikk fra SSB. De utarbeider tallene og leverer på bestilling fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

¹² Fra *Vanskeligstilte på boligmarkedet – Antall og utvikling*. Vedlegg 1 til Nasjonal strategi for den sosiale boligpolitikken (2021 – 2024)

personer registrert som bostedsløse i 2020. En fjerdedel av disse sliter med samtidig rus og psykiske lidelser (ROP, 2021).

Kommunen har flere virkemidler for å hjelpe personer inn på boligmarkedet. Disse redegjøres for under punkt 5.4.

Personer som av ulike grunner er vanskeligstilt på boligmarkedet kan søke om kommunal bolig. Asker kommune har ca. 1500 kommunale boliger med og uten bemanning. Boligene forvaltes av Eiendomsavdelingen i tjenesteområde for Samfunnstjenester og tildeles fra Velferdsforvaltningen. Bolig uten bemanning omfatter tilrettelagte boliger for leie og kjøp, samt kommunale utleieboliger for enslige, par og familier som er vanskeligstilte på boligmarkedet. Kriterier for tildeling av bolig er hjemlet i lokal forskrift vedtatt i kommunestyret. Nav tildeler midlertidig bolig for personer som står uten bolig (bostedsløse).

Personer i kommunale boliger uten bemanning har ofte psykiske helse- og rusutfordringer og flere mottar tjenester i hjemmet fra kommunen. Anslagsvis 22 % har vedtak om psykisk helse- og rustjenester.

5.4.3.1. Boliger driftet av Virksomhet psykisk helse og rus

Rundt 100 boenheter driftes av virksomhet psykisk helse og rus, fordelt på følgende botilbud:

- Rusrehabilitering og ettervern.
- Botrening for unge voksne med ulike former for utfordrende atferd, langvarige psykiske helseutfordringer, og sammensatte / varierte bistandsbehov.
- Døgnbemannede boliger til personer med langvarige og sammensatte psykiske helseutfordringer, med store omsorgsbehov.
- Døgnbemannede botiltak for innbyggere med langvarige og sammensatte utfordringer, som følge av samtidig rus- og psykiske helseutfordringer.

I tillegg benyttes «kjøps-» eller «utenbygdsplasser», som ikke er inkludert i kulepunktene over.

5.4.3.2. Midlertidig botilbud

Kommunen ved Nav er som følge av Lov om sosiale tjenester i NAV § 27, forpliktet til å finne et midlertidig botilbud til de som ikke klarer det på egenhånd.

Tjenesten vil være aktuell i akutte situasjoner. Opphold i midlertidig botilbud skal ikke strekke seg over lang tid. Kommunen skal, så vidt det er mulig, iverksette tiltak for å sikre permanent bolig til de som trenger det så raskt som mulig.

For Asker kommune er det midlertidige botilbudet viktig i arbeidet for å oppfylle nullvisjonen for bostedsløshet.

BOKS Elveplassen

Kirkens feltarbeid (KFA) har drevet diakonalt lavterskel arbeid i Asker i mer enn 35 år.

Arbeidet omfatter Varmestua kafe og møtested, Elveplassen overnatting, Nød-overnatting, Arbeidstiltaket, Bra Brukt (gjenbruksbutikk) Lyspunkt1 (lysfabrikk) og prestetjeneste.

Målgruppen for Elveplassen er mennesker over 18 år med rusmiddelavhengighet og psykisk uhelse. Botilbudet består i dag av åtte plasser, men vil økes til 10 plasser når det flyttes inn i nye lokaler på Askerholmen. Tilbudet har heldøgns bemanning, noe som gjør at bostedsløse med stor sårbarhet og omfattende behov, plasseres på Elveplassen.

De fleste beboere søker kommunal bolig i løpet av oppholdet i midlertidig bolig på Elveplassen, mens noen får hjelp av ansatte i Kirkens feltarbeid til å lete etter og søke på det private markedet. Noen får også bistand fra Bolighjelpen i Asker kommune.

5.5. Andre boligsosiale virkemidler

Asker kommune har høye boligpriser og mange sliter av ulike grunner med å komme inn på boligmarkedet. Kommunen har et bredt spekter av virkemidler for personer som av ulike årsaker er vanskeligstilte på boligmarkedet.

5.5.1. Bolighjelpen

Bolighjelpen er en del av kommunen sitt virkemiddel for å forebygge bostedsløshet. Her tilbys råd og veiledning for å gjøre innbygger i stand til å skaffe egnet bolig. Bolighjelpen er også en formidler av private boliger mellom utleier og leietaker, samt har frivillige som bistår med kjøp av bolig gjennom startlån. Dette er en tjeneste uten vedtak. I 2021 betjente Bolighjelpen 295 søkere til privat bolig. Dette er en 10 % øking fra 2020.

Bolighjelpen har hatt en økt pågang av gruppen unge uten fast bolig. Det er bevilget midler til et prosjekt fra Husbanken til denne gruppen. Prosjektet «Ung i privat bolig» ble påbegynt høsten 2021, og ferdigstilles mars 2022. Målet er å styrke bosetting for denne gruppen.

BOKS Ung i privat bolig

I prosjektet jobbes det med en gruppe vanskeligstilte ungdommer som skal inn i bolig.

Prosjektgruppen består av intro ung, NAV ung, barnevernet, økonomiforvalter i

Velferdsforvaltningen, og prosjektleder fra Bolighjelpen i Velferdsforvaltningen.

Bakgrunnen for prosjektet er at Velferdsforvaltningen, i økende omfang har fått henvendelser fra unge i alderen 17-25. Flere har behov for hjelp og oppfølging i tidlig etablering. Vi ser at stadig flere svært unge har behov for hjelp og støtte til å skaffe et trygt sted, for å mestre eget liv. Dette er også i tråd med erfaringer fra Velferdsrab (koordinerende tjenester til familier og ungdom) og ettervern hos Barnevernet som jobber erfaringsbasert med bo-opplæring til unge. Det er en risiko for at unge med dårlig boevne og uten erfaring eller innsikt i økonomihåndtering blir uten fast bolig. Denne gruppen er gjerne i et videregående studieførløp, og trenger selvstendighet, samtidig som behovet for støtte ennå er stort. De har liten eller ingen erfaring fra økonomihåndtering og boligforpliktelser. De vil trenge bistand til å etablere seg, orienteres om muligheter og forpliktelser, samt hjelp til å settes i stand til å leie eller eie egen bolig. Enkelte av ungdommene kan av ulike årsaker ikke bo hjemme, og noen har utfordringer som gjør at de ikke klarer å fremskaffe bolig selv. Bolighjelpen har i 2019 hatt 37 henvendelser fra denne aldersgruppen.

5.5.2. Bo-oppfølging

For personer som bor i bolig uten fast bemanning flere vedtak om oppfølgingstjenester fra psykisk helse og rus og/eller praktisk bistand og hjemmesykepleie. Det finnes imidlertid mange personer (utover de med psykisk helse- og rustjenester) som har manglende boevne og problemer med å betale husleie, boliglån og forbrukslån, holde boligen ren, og håndtere søppel, som ikke har en funksjonsnedsettelse eller en diagnose. Personer som har problemer med å mestre et boforhold blir ikke alltid fanget opp.

Bo-oppfølgingstjenester har det til felles at de er spesielt rettet mot boligen, bomiljøet og å mestre boforholdet. Målet med bo-oppfølgingen er å fremme mestring i eget liv, knyttet til forhold rundt det å bo for seg selv. Tjenesten skal forebygge utkastelser, isolasjon og ensomhet, og være et virkemiddel for å legge til rette for mestring av praktiske ferdigheter knyttet til det å bo i egen bolig.

Tjenestene kan organiseres på flere måter; integrert i ordinære stillinger, øremerkede stillinger, eller egne team (Veiviseren.no, 2022)

I innspill til temaplanen nevner flere virksomheter/fagpersoner som jobber med bolig, at det tverrfaglige bo-oppfølgingsarbeidet, bør styrkes. I dag utføres bo-oppfølging av flere aktører, og denne innsatsen kan koordineres og samordnes bedre.

5.5.3. Startlån

Startlån og tilskudd fra kommune er for dem som har hatt langvarige problemer med å få lån i vanlig bank til å kjøpe eller tilpasse egen bolig. I noen tilfeller kan kommunen kombinere startlånet med et boligtilskudd. Mange får imidlertid ikke realisert startlånet sitt fordi det ikke finnes rimelige nok leiligheter på markedet.

5.5.4. Bostøtte

Bostøtte er en statlig økonomisk støtteordning som skal bidra til å redusere boutgiftene til personer med lav inntekt og høye boutgifter. Søknaden sendes til Asker kommune som behandler saken, mens Husbanken utbetaler bostøtten. Boutgifter, inntekt og antall som bor i boligen avgjør hvor mye man kan få i støtte.

5.5.5. Husleiestøtte

Leietakere som bor i en bolig med stasjonær bemanning som er tildelt av Asker kommune kan søke om kommunal husleiestøtte. Dette er en stønad som kommer på toppen av Husbankens bostøtte og du må ha søkt om Husbankens bostøtte. Den kommunale husleiestøtten beregnes i henhold til reglene for Husbankens bostøtte.

5.5.6. Leie til eie

Asker kommune har i liten grad benyttet leie til eie. Det boligpolitiske målet om at flest mulig skal eie sin egen bolig gjelder også for vanskeligstilte. De fleste virkemidlene er innrettet for å få flere inn i eid bolig, i stedet for å ha et regulert eller subsidiert utleiemarked. Leie før eie er et virkemiddel som legger til rette for at husstander som er i målgruppen for startlånordningen, men som ikke oppfyller kravene til betjeningsevne i dag, skal sikres en stabil bolig og mulighet for å kjøpe boligen på sikt. Det forutsettes at kommunen vurderer at husstanden har et eierpotensial på sikt. Kommunen fremskaffer en bolig som er tilpasset husstandens nåværende og framtidige behov. Husstanden leier i tre eller fem år før de får anledning til å kjøpe boligen. Husleie tilsvarer kommunens utgifter knyttet til den konkrete boligen, slik at husstanden har mulighet til å spare til egenkapital i leieperioden. (Husbanken, 2022)

5.5.7. Eie først

Mangel på egnede, stabile og gode leieboliger for barnefamilier i gode bomiljø har medført ekstra fokus på hvordan kjøp av bolig med startlån kan være forsvarlig for husstander med svak økonomi. Gjennom fast kontaktperson skal familien få helhetlig hjelp og støtte til å nå sitt potensial. Kjøp av egen bolig kan være et av tiltakene for å løfte familien ut av fattigdom på sikt. (Husbanken, 2022)

5.5.8. Housing first

Housing First er en brukerstyrt metode for å tilby bolig og tjenester til bostedsløse personer med et rusmiddelproblem og/eller psykiske lidelser. Housing First brukes aktivt i en rekke land og inngår som en viktig metode i lokale og nasjonale strategier for å bekjempe bostedsløshet. Til forskjell fra en

«trappetrinnsmodell» hvor den bostedsløse går veien via ulike midlertidige tilbud for å «kvalifisere» seg til en varig bolig, gir Housing First «bolig først» sammen med oppfølgingstjenester. Målsetningen er å sikre en stabil bosituasjon. Det legges stor vekt på brukerens ønsker og valg. Det stilles ingen krav om at en skal motta bestemte tjenester og behandling, eller krav om rusmiddelfrihet. (Husbanken, 2022)

Asker kommune følger prinsippene i Housing first, men har ikke et eget Housing first-team.

5.5.9. Investeringsstilskudd, lån, og utleietilskudd fra Husbanken

Investeringsstilskuddet til heldøgns omsorgsplasser, som forvaltes av Husbanken, skal stimulere kommunene til å fornye og øke tilbudet av sykehjemsplasser og omsorgsboliger for personer med behov for heldøgns helse- og omsorgstjenester, uavhengig av beboers alder, diagnose eller funksjonsnedsettelse.

Investeringsstilskuddet er tilrettelagt slik at kommunene, i tillegg til å øke antallet heldøgns omsorgsplasser, også kan erstatte, renovere og oppgradere allerede eksisterende bygningsmasse. Lån og tilskudd til utleieboliger skal bidra til at vanskeligstilte på boligmarkedet får et tilfredsstillende sted å bo. Boligene skal ha god standard, funksjonalitet og lokalisering skal passe til beboernes behov.

Husbanken kan gi lån og tilskudd til kommuner som skal bygge, kjøpe eller bygge om andre bygg til boliger for utleie. Boligene skal være for personer og familier som ikke har mulighet å skaffe seg en tilfredsstillende bolig på egen hånd eller beholde boligen de har. Husbanken kan også gi lån og tilskudd til private virksomheter som skal bygge eller kjøpe boliger for utleie, etter avtale med kommunen. Før private utleieselskap kan søke, må kommunen lyse ut behovet for utleieboliger med tilvisingsavtale eller tildelingsavtale. En tildelings- eller tilvisningsavtale gir kommunen rett til å benytte en gitt andel av utleieleilighetene.

5.6. Utfordringsbilde – Botilbud til personer med psykisk helse og rusutfordringer

Personer med psykisk helse/og rusutfordringer er i en særlig utsatt posisjon på boligmarkedet. Opptrappingsplanen for rusfeltet (2016 -2020) vektlegger betydningen av en god bolig for innbyggere med rus- og avhengighetsutfordringer, disse er overrepresentert blant bostedsløse og er ofte vanskeligstilte i boligmarkedet. Mange trenger hjelp til å mestre å bo. Det er behov for å legge til rette for varige og fleksible botilbud i gode miljø og tilpasset den enkeltes behov. Bolig er ofte en nødvendig forutsetning for å komme i gang med å nyttiggjøre seg behandlings- og oppfølgingstjenester. Dårlige boforhold derimot, kan være med å gjøre veien kortere til kriminalitet, rus og psykiske vansker.

Svært mange personer med psykisk helse- og rusutfordringer avhengige av stønader fra NAV, og har ikke økonomi til å komme seg inn på boligmarkedet. Få vil dermed kunne eie sin egen bolig. Disse må inn på det private leiemarkedet eller søke om kommunal bolig fra kommunen. I kommunen finnes også til enhver tid personer som er bostedsløse.

5.7. Om bosituasjonen fra Brukerplankartleggingen

Brukerplankartleggingen fra 2020 viser at 75% av brukere med ruslidelser har en tilfredsstillende bosituasjon. Tallet for personer med psykiske lidelser er 84%. Videre viser brukerplankartleggingen at 23% av brukere med ruslidelser og 15% av brukere med psykiske lidelser ikke har en permanent eller

tilfredsstillende bolig. Henholdsvis 3% med ruslidelser og 1% med psykiske lidelser er bostedsløse eller bor tilfeldig.

121 brukere bor i kommunale boliger med døgntjenester. Boligene har heldøgnbemanning, og er av ulik størrelse og utforming. I boligen gis differensierte vedtaksfestede tjenester som praktisk bistand, opplæring, og psykiskhelsetjenester. Boligene er tilrettelagt for brukere med ulike omsorgsnivå og skiller mellom brukere med rusutfordringer og de med psykisk helse utfordringer.

Virksomheten gir ambulant oppfølging til beboere i flere botiltak med baseleiligheter, som både kan fungere som felles samlingspunkt og hvor det kan gis tjenester (Skustadgata, Skoleveien, Skoledalen og Slottsberget). Det brukes mange ulike tilnærminger og metoder, som alle har en god faglig forankring. Det tas alltid utgangspunkt i den enkeltes situasjon, og legges vekt på en høy grad av brukermedvirkning. Oppfølgingen har fokus på at beboerne skal oppleve at de på best mulig måte håndterer hverdagen sin og opplever mestring og god livskvalitet.

Andel heldøgns omsorgsboliger i egen regi har blitt lavere etter kommunesammenslåingen. Kommunen kjøper derfor i tillegg plasser utenbygds for å dekke boligbehovet.

5.8. Nåværende og fremtidige bo-og tjenestebehov

En innledende kartlegging av boligbehov i forbindelse med arbeid med boligtrapp viser følgende behov mht. bolig til personer med psykisk helse og rus-utfordringer:

- Mindre boenheter for personer som har behov for tett oppfølging og som vil ha et langvarig bistandsbehov (boliger med robust kvalitet, plass til fellesareal og personal). Ikke mange boliger samlokalisert.
- Bygge eller kjøpe flere spredte boenheter utenfor tette nabolag for personer med ROP/psykose/voldsproblematikk.
- Kjøp av et-og to-roms boliger i ordinære bomiljøer (housing first prinsippet).
- Boenheter til unge mennesker med sammensatte utfordringer (psykisk helse, nevroutviklingsforstyrrelser og rus).
- Boenhet for eldre med sammensatte utfordringer (psykisk helse og/eller rus og somatikk).

Et gjennomgående prinsipp skal være at personer så langt det er mulig skal inkluderes i ordinære bomiljøer. Det vil samtidig kreve en styrking av ambulante oppfølgingstjenester.

Relativt mange med alvorlige psykisk helse- og / eller rusutfordringer i Asker bor i ulike bemannede botiltak. Også i denne målgruppen vil trolig flere kunne flytte ut i egen bolig med oppfølging dersom det legges til rette for mer differensierte botilbud. For eksempel egne boenheter med felles serviceleilighet/base eller kollektiv for unge. Slike tiltak vil kunne forebygge eskalering av problemer og dermed også forebygge behov for tjenester på høyere trinn i innsatstrappen.

I Prop. 15 Opptrappingsplanen for rusfeltet (2016 – 2020), blir behov for variasjon i botilbud og tilknyttede tjenester også trukket frem:

Mange kommuner melder om at de disponerer for få utleieboliger til vanskeligstilte på boligmarkedet. Behovet er ikke bare knyttet til antall boliger, men også til egnede boliger av god kvalitet i trygge bomiljøer. De som søker om å leie bolig av kommunen, er i forskjellige livssituasjoner, med ulike utfordringer og behov. Derfor er det viktig at kommunen har tilgang til et bredt spekter av boliger. Det kan være behov for boliger og leiligheter i ordinære boligområder eller samlokaliserte boliger i ett hus eller ett område. Disse

botilbudene kan være med eller uten fast tilknyttede tjenester. I tillegg kan det være behov for bofellesskap og bokollektiv med alt fra døgnbemanning til bemanning bare noen timer om dagen.

5.9. Asker kommunes boligtrapp – psykisk helse og rus

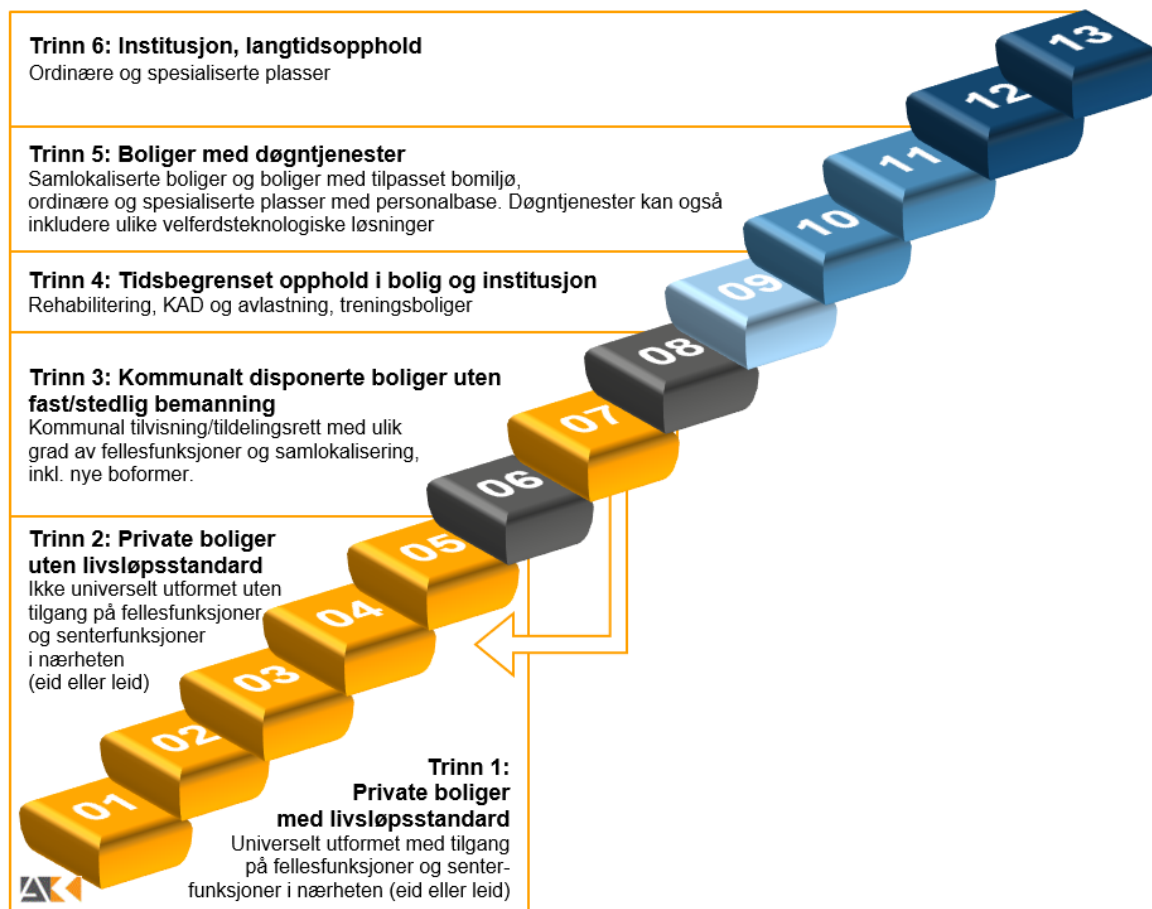
Asker har, i tillegg til Innsatstrappen, utviklet en helhetlig boligtrapp i samarbeid med konsultentselskapet Agenda Kaupang. Et differensiert botilbud kan gi flere et godt alternativ til bolig med bemanning og institusjon. Boligtrappen viser boliger med ulike egenskaper og bygger på innsatstrappen.

Ved å utarbeide en helhetlig boligtrapp har kommunen anslått boligbehov, fremtidige investeringer, og driftsutgifter botilbud til personer med psykiske lidelser og rusutfordringer samt andre målgrupper.

Boligrapprapportene (del- og hovedrapport) inneholdt en bred kartlegging av kommunens boliger, samt prognoser for befolkningsvekst og behov. Videre omhandlet de differensiering av botilbud for psykisk helse, rus og funksjonsnedsettelse, forebygging av utenbygds- /kjøpsplasser, samt gi anbefalinger for plassering av fremtidige boliger / plasser i heleboligtrappa.

I den innledende kartleggingen ble alle kommunens 1481 boliger gjennomgått. Dette er boliger med og uten bemanning. Kartleggingen omfattet ulike kjennetegn ved boligene og brukergrupper for de ulike boligene. Leietakerne fordelte seg på 7 brukergrupper hvor vanskeligstilte på boligmarkedet og personer med psykiske problemer og rusmiddelproblemer var to av disse. Vanskeligstilte på boligmarkedet vil også omfatte flere personer med psykiske helse/rusutfordringer, men som ikke er i behov for bolig med bemanning.

Figur: Boligtrappen

Kartleggingen gjennomført av Agenda Kaupang med bistand fra virksomhetene viser Psykisk helse og rustjenester til voksne over 18 år utgjør 9,5 % av de samlede pleie- og omsorgskostnadene for Asker kommune. Dette er over snittet for de 14 kommunene man har lignende data hvor gjennomsnittet er 8,2. Overordnet viser analysen av psykisk helse og rus-tjenester at:

- Kommunen har få barn og unge som mottar pleie og omsorgstjenester og utgiftene er lave
- Kommunen er på nivå med snittet for tjenestemottakere over 18 år og hovedvekten mottar ambulerende tjenester. Andel tjenestemottakere i bolig er noe høy.
- Bruttoutgifter er høye. Til tross for høy refusjon ressurskrevende brukere er også netto kostnad høy. Hovedvekten av utgiftene benyttes i bolig for voksne.
- Asker benytter flere årsverk samlet sett enn snittet i referansegruppen, hovedvekten benyttes til tjenester i bolig. I tillegg kommer et omfattende kjøp av heldøgntilbud.

6. Helhetlige og mestringsbaserte tjenester

Det følgende kapitlet gir tilleggsinformasjon til kapittel 6.4 i temaplanen – «Helhetlige og mestringsbaserte tjenester».

6.1. Tjenester innen virksomhet Psykisk helse- og rustjenester

Lavterskeltjenester

Oversikten nedenfor gir en noe mer utfyllende oversikt over lavterskeltjenestene i Virksomhet psykisk helse og rustjenester enn det som foreligger i temaplanen.

- 1) Døgnåpen veiledningstelefon
- 2) Mestringstilbud (rask psykisk helsehjelp)
- 3) Grindestua rusfri møteplass
- 4) Gatelaget
- 5) Feltsykepleien
- 6) «Lavterskel døgnplasser» ved Nedre Sem 1.
- 7) Aktivitetstjenester

1. Døgnåpen veiledningstelefon gir hovedsakelig støttesamtaler til innbyggere som sliter med psykisk helse- og / eller rusutfordringer, samt veiledning til pårørende, samarbeidspartnere eller andre med bekymring for noen. Telefonen er betjent av helse- og sosialfaglig personell og mottok 1178 henvendelser i 2021. Veiledningstelefonen bidrar til å komme tidlig inn med bistand og tiltak.

2. Rask psykisk helsehjelp gir ulike mestringstilbud til personer med milde til moderate psykiske helseutfordringer, som for eksempel lettere form for angst, nedstemthet og søvnproblemer, eller gryende rusproblemer. Tilbudet er også for pårørende med behov for støtte til å håndtere belastninger, og personer som er etterlatt etter selvmord eller overdose. Tjenesten gis uten vedtak eller henvisning fra lege, og er gratis for alle innen målgruppen. Mestringstilbudene inkluderer individuell behandling, introkurs med ulike temaer (angst, depresjon, selvheldelse, søvn, belastnings- depresjons- og livsmestring), veiledning i selvhjelp, og samtaletilbud til pårørende og etterlatte. De ansatte (11.2 årsverk) utgjør en tverrfaglig sammensatt gruppe med bred kompetanse innenfor kognitiv terapi. Tjenesten benytter Feedback Informed Treatment (FIT). Dette er et anerkjent tilbagemeldingsverktøy som sikrer umiddelbar tilbagemelding, slik at de ulike tilbudene kan justeres for å sikre at hjelpen virker og møter tjenestemottagernes faktiske behov.

3. Grindestua gir tjenestemottagere anledning til å benytte sine ressurser, etablere et nytt og rusfritt nettverk, og bli kjent med det vide spekteret av tilbud og muligheter som finnes i møte med et rusfritt liv. Arenaen er rusfri og brukerstyrt, slik at deltakere er med på å utvikle og drifte aktiviteter. Tilhørighet til «deres eget sted» vurderes å være en suksessfaktor. Målgruppen er innbyggere som er i tilfriskning etter rusutfordringer, samt pårørende.

Det er blant annet mulig å gjøre avtale om arbeidstrening eller samfunnstjeneste for aktuelle innen målgruppen. Videre er det etablert et utstrakt samarbeid med andre aktører på rusfeltet, inkludert frivillige organisasjoner (eksempelvis «A-larm» og «Veien tilbake»). Tjenesten har fire medarbeidere, fordelt på to årsverk. Tre av medarbeiderne er ansatt med bakgrunn i egne tilbakelagte avhengighetsutfordringer, eller erfaringer som pårørende. Grindestua holder åpent alle hverdager og de fleste høytider. Det er også mulig å låne Grindestua utover åpningstider. For øvrig omtales møteplasser i kapittel 3 - «Inkludering, deltakelse og fritid».

4. Asker Gatelag er et samarbeidsprosjekt med Asker fotball. Sistnevnte har hovedansvaret for tilbudet. Gatelaget er et dagtilbud for innbyggere med rusutfordringer, inkludert de som er i en prosess mot å bli rusfri. Det er fotballtrening tre dager i uka, som avsluttes med felles lunsj. Deltagere trenger ikke å ha eget treningstøy for å være med.

Gatelaget er en sosial arena, som omfatter mer enn fotball. Deltakelse på Gatelaget kan bidra til å komme i aktivitet, jobb, arbeidstrening og ettervern etter endt rusbehandling, samt et større sosialt nettverk. Virksomhet psykisk helse og rustjenester bidrar med 1.5 årsverk inn i tilbudet.

5. Feltsykepleien er spesifikt rettet mot målgruppen rusmiddelavhengige. Tjenesten leverer hovedsakelig skadereduserende tiltak, somatisk helsehjelp og forebygging av overdoser. Dette inkluderer blant annet vaksiner, sårstell, og veiledning i forbindelse med ernæring, brukerutstyr og prevensjonsmidler (samt utdeling av de sistnevnte). I flere tilfeller er det av betydning å nå frem med bistand så raskt som mulig, mens vedkommende er tilgjengelig for hjelp.

Gjennom oppsøkende arbeid, direkte henvendelser, og samarbeidspartnere (eksempelvis Varmestua i regi av Kirkens feltpåbud), kommer Feltsykepleien i kontakt med tjenestemottakere. Tjenesten følger opp aktuelle til behov for bistand opphører eller andre instanser bør kontaktes. Sistnevnte inkluderer et samarbeid med Borgen kommunale legesenter, for tilfeller hvor mer omfattende behandling er aktuelt. Feltsykepleien består av 3.8 årsverk.

6. Lavterskel døgnplasser ved Nedre Sem gir oppfølging ved to boligplasser med døgn tjenester i inntil 7 døgn, for stabilisering med formål om å forebygge innleggelse i spesialisthelsetjenesten. Tilbudet forutsetter ikke vedtak, men er for hjemmeboende mottagere av psykisk helse- eller rustilbud med «mestrings- / kriseplan», som får symptomer på forverring og økt uro. Det oppgis ikke årsverk, da tilbudet er tilknyttet avdeling som utover dette gir vedtaksbaserte tjenester. Dette gjelder også den tidligere omtalte veiledningstelefonen.

7. Aktivitetstjenester. Aktivitetshuset i Asker er en møteplass for hjemmeboende voksne med moderate til alvorlige helseutfordringer med tilbud om ulike kurs, gruppetilbud og aktiviteter. Tiltaket tilbyr også individuelt tilpasset oppfølging, behandling og koordinering av tjenester. Aktivitetshuset har en egen kafé med mulighet for å kjøpe lunsj i et sosialt fellesskap. Deltakelse forutsetter egensøknad til velferdsforvaltningen og vedtak på tjenester.

Aktivitetssentrene i Tofte og Slemmestad tilbyr varierte aktivitetstilbud for hjemmeboende voksne med moderate til alvorlige psykiske helseplager. Det er mulighet for å kjøpe lunsj og ha et hyggelig sosialt fellesskap. Deltakelse forutsetter egensøknad til velferdsforvaltningen og vedtak på tjenester.

Oppfølgingstjenester

Oppfølging, behandling og koordinering av tjenester til innbyggere med moderate til alvorlige psykiske helse- og / eller rusutfordringer, er organisert i to avdelinger med base i henholdsvis Sætre og Asker sentrum. Tjenestemottakerne har behov for langvarig oppfølging ut over seks måneder. For øvrig er det avdelingene for oppfølgingstjenester som henviser til tverrfaglig spesialisert rusbehandling i spesialisttjenesten.

Oppfølgingstjenesten har også ansvar for å ta imot og følge opp bekymringsmeldinger som gjelder rus. Dette inkluderer vurdering av tvangsopphold i institusjon dersom noen utsetter sin fysiske eller psykiske helse for fare ved omfattende og vedvarende misbruk. På samme måte kan tvang benyttes ved graviditet dersom misbruket er av en slik art at det er overveiende sannsynlig at barnet vil bli født med skade (Helse- og omsorgstjenesteloven §§ 10.1, 10.2 og 10.3).

Forsterket oppfølgingstjeneste følger opp de som har behov for bistand på kvelder og helger. Tjenesten gis blant annet til innbyggere i akutt psykisk krise, ved stabilisering og oppfølging, for blant annet å forebygge unødvendige innleggelser i spesialisthelsetjenesten.

FACT (Flexible Assertive Community Treatment)

FACT (Flexible Assertive Community Treatment) kan oversettes til fleksibel og aktiv oppsøkende behandling. Dette tilbys innbyggere med alvorlig psykisk lidelse og eventuelt rusproblemer, for å sikre helhetlige og koordinerte tjenester som er tilpasset den enkelte. Ett FACT-team består derfor av medarbeidere både fra spesialist- og kommunehelsetjenesten.

Pasienten får tett oppfølging i perioder hvor vedkommende er sårbar eller syk, og mindre oppfølging i stabile faser. I perioder hvor pasienten ikke klarer å møte til time, oppsøker teamet pasienten. Teamet vil også følge opp pasienten ved innleggelse på sykehus.

Fengselsteam

Overgangen fra fengsel til lokalsamfunnet kan være utfordrende for mange. Perioden etter løslatelse kan bringe med seg en rekke utfordringer som behov for bolig, jobb, og bedre økonomi. Mange har behov for ytelser innen helse- og sosiale tjenester, inkludert psykisk helse- og rusfeltet, og det er en kjent overrepresentasjon i overdosedødsfall etter endt fengselsopphold. Det er ofte behov for koordinert samarbeid og hjelp fra flere ulike instanser og nivåer.

Asker kommune har etablert et eget fengselsteam for å kunne lette overgangen mellom fengsel og tilværelse i kommunen. Fengselsteamet oppsøker den enkelte tidlig for å kunne finne gode løsninger for den enkelte etter endt soning. Det gis råd og veiledning om hvilke tilbud som finnes og hvordan en skal gå fram for å benytte disse. Resultatet er økt ivaretagelse av den løslatte, mer koordinert hjelp der det er behov for det, og færre løslatte som står uten fast bolig. Fengselsteamet er organisert under «Velferdsforvaltningen», altså utenfor virksomheten «psykisk helse og rus».

Rådgivende enhet for rus-saker i kommunene

En forebyggings- og behandlingsreform resulterer blant annet i kommende lovendringer. Fra 01.07.2022 får kommunen plikt til å etablere en rådgivende enhet for rus-saker, som skal motta og følge opp melding om ilagt møteplikt fra politiet.

Oppgavene til enheten er som følger:

- Mottak av melding om ilagt møteplikt
- Innkalling til møtet
- Gjennomføring av møtet, herunder:
 - Råd og veiledning om risiko og konsekvenser av narkotikabruk, samt info om aktuelle hjelpetilbud som finnes til ulike brukergrupper
 - Ved samtykke: Utredning av rusutfordringer og tjenestebehov
 - Ved samtykke: Henvisning til kommunens øvrige tilbud eller til spesialisthelsetjenesten ved behov

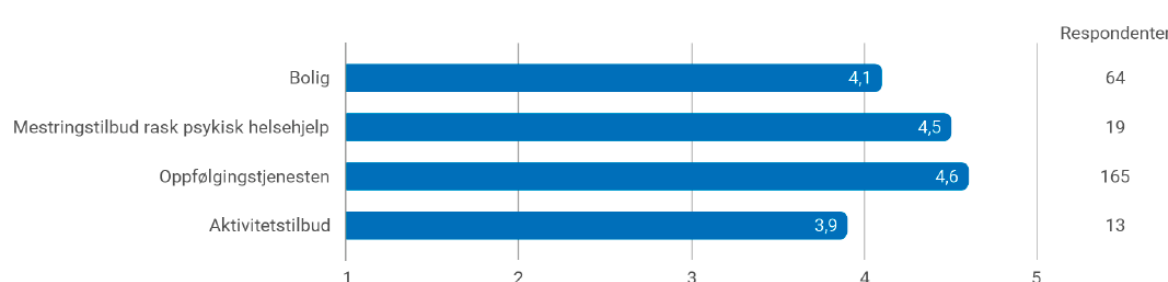
I proposisjon til Stortinget 92L (2020-2021) foreslås det at enheten bør integreres i helse- og omsorgstjenesten, og det er naturlig at oppgaven ivaretas av psykisk helse- og rus-tjenesten i kommuner som har en slik organisering.

Kommunene vil kompenseres for merkostnader for oppgaver som følger av mottaksfunksjonen i den rådgivende enheten. Det er satt av 100 mill. i statsbudsjettet for 2022 til formålet. Det beskrives at det er ønskelig med både erfarings-, helse-, sosial- og barnevernfaglig kompetanse.

6.2. Kartlegging av / tilbakemelding fra tjenestemottagere

«Brukerplan» er et nasjonalt verktøy for å kartlegge omfang og karakter av den kjente rus- og psykisk helseproblematikken blant tjenestemottakere, inkludert tjenestetilbudet til disse, som de fleste kommuner benytter. I siste brukerplan fra 2020, ble 845 personer i Asker med tjenester fra Psykisk helse og rus kartlagt. En analyse av denne ble gitt ved muntlig orientering i Utvalg for Velferd, 15.02.2022, av representant fra KORUS. Sammenlignet med både kommuner av omtrent samme størrelse, og landsgjennomsnitt, gir virksomheten gode og omfangsrike tjenester ved rask psykisk helsehjelp, fysiske møteplasser, bolig med personale, samt forsterket oppfølgingstjeneste og FACT. På området aktiviteter fikk kommunen derimot noe lavere resultater enn ved de andre tjenestetypene.

Det samme bildet gis, ved resultatene av brukerundersøkelsene for tjenestemottagere av Psykisk helse og rus, som ble gjennomført høsten 2021:

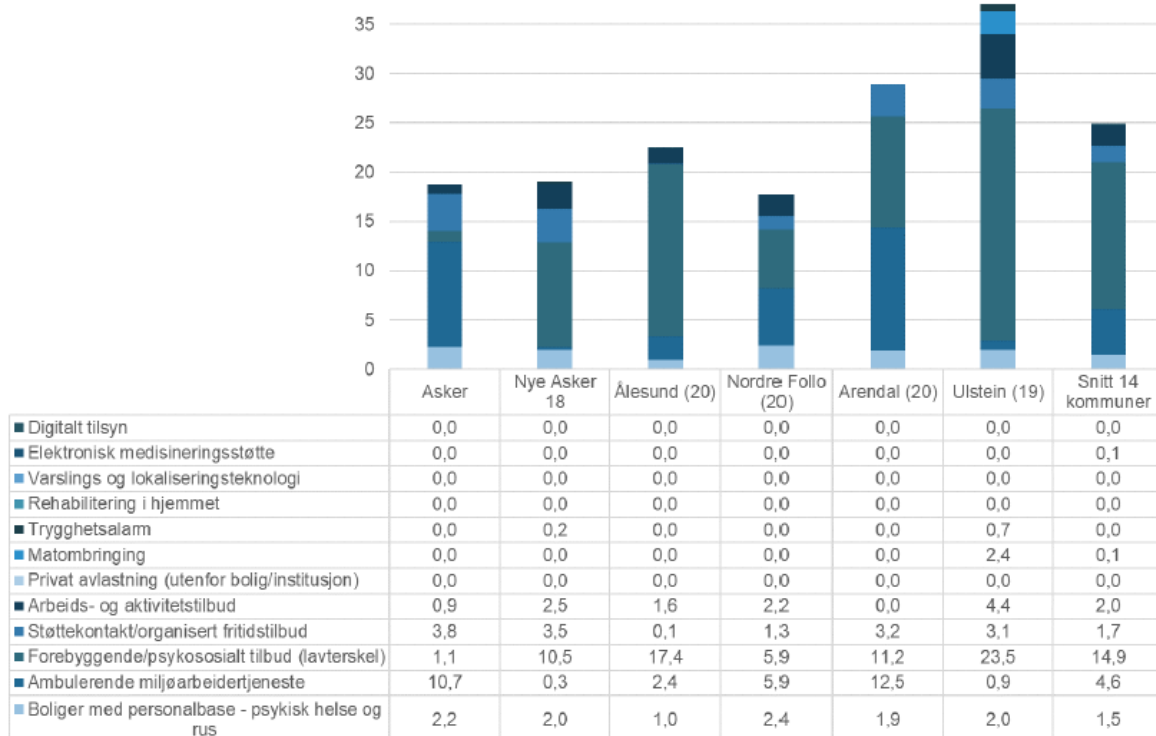
Figur 4. «Totalt sett er jeg godt fornøyd med tjenesten jeg mottar» fordelt på avdeling

Skalaen gikk fra 1 til 5, hvor 1 er helt uenig og 5 er helt enig. På påstanden «totalt sett er jeg godt fornøyd med tjenesten jeg mottar», var skåren høyest blant de som fikk oppfølgingstjenester og rask psykisk helsehjelp, og lavest blant de som mottok aktivitetstilbud. Skåren er likevel relativt god også ved sistnevnte, men på grunn av få respondenter bør en tolke resultatet varsomt.

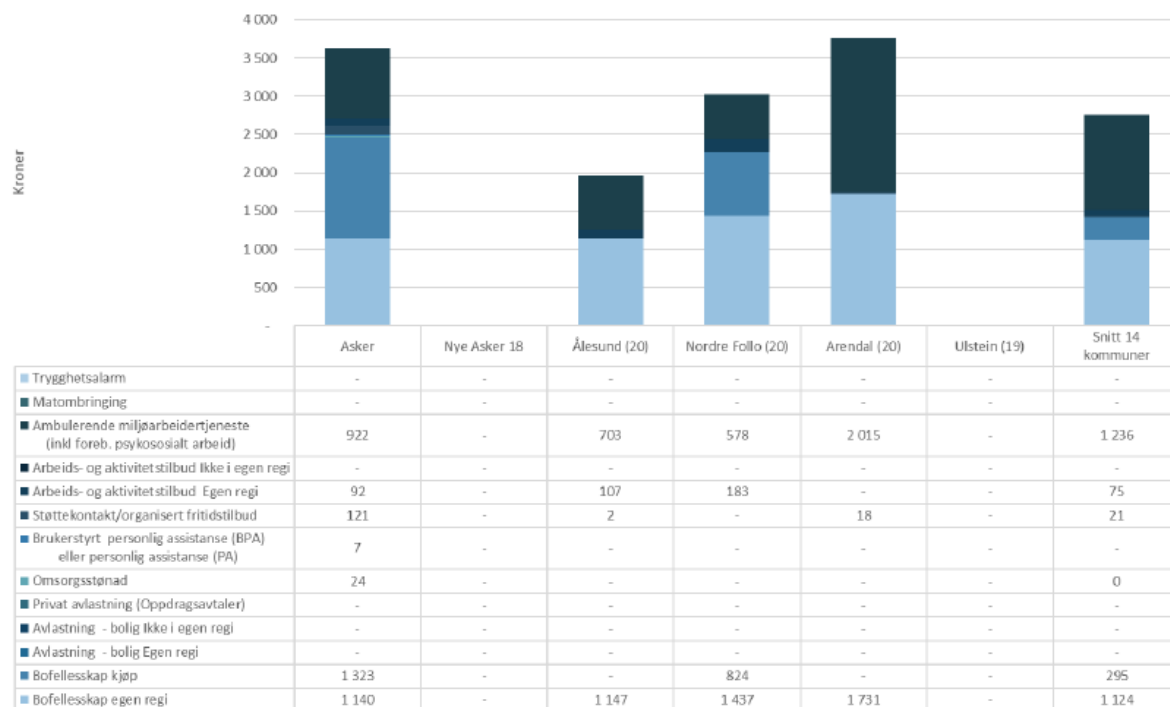
6.3. Dimensjonering og utvikling

En kostnadsprofil utarbeidet av Agenda Kaupang viser at Asker kommune benytter forholdsvis store ressurser til boliger for personer med psykisk helse- og / eller rusutfordringer, sammenlignet med andre kommuner. De tre tabellene nedenfor viser blant annet dette opp mot antall brukere av boliger, driftsutgifter opp mot egne boliger og boligtilbud kommunen kjøper fra andre kommuner, samt årsverk tilknyttet boliger:

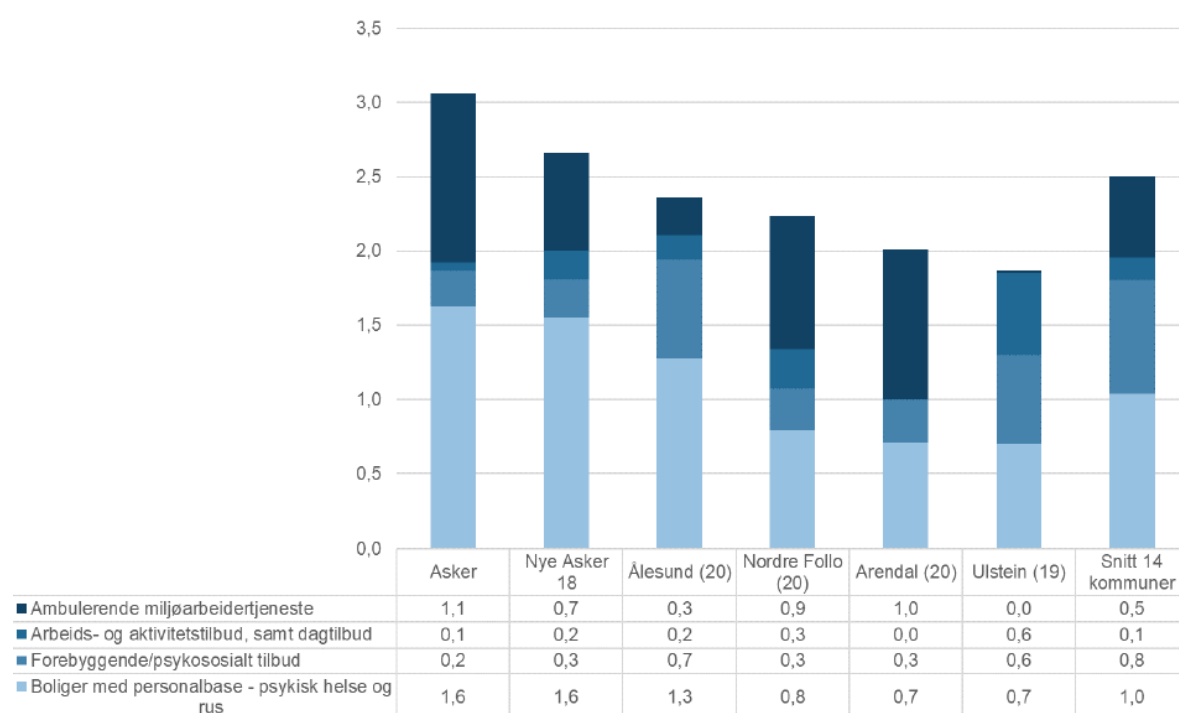
Brukere/plasser pr. 1000 innbyggere 18-67 år fordelt pr. type tjeneste. Psykisk helsearbeid og rus over 18 år

Drift. utg. psykisk helse og rus (ikke fratrasket tilskudd ressurskrevende tjenester) til voksne per innbygger 18-67 år

Årsverk .Psykisk helsearbeid og rus over 18 år per innbygger 18-67 år

Kilde: Agenda Kaupang.

Både de ulike tjenestenes andel av det totale driftsbudsjettet og kostnadsprofilen fra boligtrappen, illustrerer et behov for en langsiktig dreining til mer proaktive tjenester i virksomhet psykisk helse og rus. Dette skal finne sted ved styrking av de lavere trinnene i Innsats- og boligtrapp, inkludert lavterskeltilbud, for å redusere behov for særlig boliger med tjenestetilbud.

6.4. Ansvarsfordeling og samhandling mellom kommunene og spesialisthelsetjenesten

Ved psykiske lidelser og / eller rusutfordringer er det ofte mange ulike tjenesteytere inne i bildet, i behandling av både somatisk og psykisk helse, på grunn av sammensatte utfordringer / behov. Samhandling og koordinering mellom kommunale helse- og omsorgstjenester og spesialisthelsetjenesten er en forutsetning for at brukerne skal oppleve gode tjenester. For å skape sømløse overganger mellom behandling og oppfølging er det behov for god planlegging og godt samarbeid mellom pasient, pårørende, behandlingsinstitusjon og kommune.

Kommunen og spesialisthelsetjenesten har plikt til å samarbeide med hverandre i arbeidet med å gi pasientene et helhetlig tilbud. Dersom en pasient eller bruker har behov for tilbud både etter helse- og omsorgstjenesteloven og spesialisthelsetjenesteloven eller psykisk helsevernloven, skal kommunen sørge for at det blir utarbeidet en individuell plan, og at tjenester koordineres av en koordinator. Det er kommunen som har hovedansvaret for å utarbeide individuell plan når pasienten mottar helsetjenester fra både kommunen og spesialisthelsetjenesten.

Individuell plan er et verktøy for å sette tiltak i system, og skape forutsigbarhet for brukeren, samtidig som ansvarsforholdene mellom etater og nivåer kan avklares. Metodikken skal også besørge

et mestringsorientert perspektiv på oppfølging og / eller ettervern ved å aktivere brukerens egne ressurser, slik at hjelpeapparatet retter sin innsats mot de individuelle mål som har størst sannsynlighet for å lykkes. Et godt plan- og koordineringsarbeid vil gi en oppfølgingstjeneste som understøtter brukerens egne behov, og samtidig bedre stimulerer til god helse, meningsfull aktivitet og bedret livskvalitet (Opptrappingsplanen for rusfeltet, 2016).

Ved «Samhandlingsreformen» fikk kommunene et større ansvar for behandling og oppfølging av pasienter med psykiske plager og lidelser, slik at flere pasienter med større utfordringer overføres til helse- og omsorgstjenesten i kommunene. I «Mestre hele livet: Regjeringens strategi for god psykisk helse (2017–2022)», gjøres det oppmerksom på betydelige variasjoner, både mellom kommuner og internt i spesialisthelsetjenesten når det gjelder hvilken behandling som gis ut fra behov.

Spesialisthelsetjenestene for psykisk helse består i hovedsak av distriktpsikiatriske sentre (DPS) for voksne, og poliklinikker i psykisk helsevern for barn og unge (BUP). Dette er desentraliserte spesialisthelsetjenester som skal dekke behov for utredning, behandling, og akutt helsehjelp. I tillegg kommer sykehusene, som utreder og behandler psykiske lidelser som krever spesialisert kompetanse – blant annet innenfor psykoselidelser, spiseforstyrrelser, og sikkerhets- og akuttpsykiatri.

Fastlegene, og andre som har henvisningsrett, skal sende henvisning til spesialisthelsetjenesten når de vurderer at det er nødvendig med behandling i psykisk helsevern. Videre skal spesialisthelsetjenesten legge prioriteringsveilederen til grunn for vurdering av om pasienten har rett til helsehjelp. Hvis pasienten ikke har rett til helsehjelp, avvises henvisningen. Da er det kommunen som har ansvaret for å gi pasienten et helsetilbud.

Videre er det vist at psykisk helsevern avviser omtrent én av fem henvisninger. En høy avvisningsfrekvens kan tyde på at fastleger, kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten ikke har en felles forståelse av hvem som skal gi pasientene behandling. Når spesialisthelsetjenesten vurderer at en pasient som er henvist ikke har behov for spesialisthelsetjenester, kan det føre til at pasienten må vente unødvendig lenge på hjelp fordi det da er kommunen som igjen har ansvaret for å gi pasienten et helsetilbud.

Når spesialisthelsetjenesten vurderer at en person som er henvist har rett til spesialisthelsetjenester, mottar personen et brev som blant annet beskriver hvor lenge vedkommende må vente før utredningen ved poliklinikken starter. For personer som har utfordringer med å fungere i hverdagen på grunn av en psykisk lidelse, vil det være en belastning å vente på hjelp. Helse- og omsorgsdepartementet har derfor satt som mål for de regionale helseforetakene at gjennomsnittlig ventetid fra spesialisthelsetjenesten har mottatt henvisningen, til helsehjelpen starter for pasienten, skal være lavere enn 45 dager i psykisk helsevern for voksne (Riksrevisjonen 3:13, 2020-2021)

Videre er FACT-team et samarbeid mellom kommuner og spesialisthelsetjenesten. Tilbudet er nærmere beskrevet ovenfor.

6.5. Pakkeforløp

Pakkeforløp er et standard forløp for behandlingen av en bestemt sykdom. Det beskriver undersøkelser og behandlinger som er bestemt og beskrevet på forhånd. De enkelte delene av behandlingen er tilrettelagt etter faste forløpstider. Pakkeforløp skal gi bedre forutsigbarhet og trygghet for pasienter og pårørende. De omfatter utredning, behandling, oppfølging og eventuell behandling av tilbakefall.

Det er foreløpig utarbeidet 8 pakkeforløp etter at Helsedirektoratet innførte denne ordningen for psykisk helse og rus i 2019. De åtte pakkeforløpene er: Psykiske lidelser – barn og unge, Psykiske lidelser – voksne, Gravide og rusmidler, Psykoselidelser - inkludert mistanke om psykoseutvikling, Rusbehandling (TSB), Spiseforstyrrelser, Tvangslidelse (OCD) og Somatisk helse- og levevaner.

Et av målene med pakkeforløp for psykisk helse og rus er å styrke pasientens opplevelse av sammenheng, ved bedre koordinering i pasientforløpene. Dette krever god samhandling mellom flere aktører. I Helsedirektoratets beskrivelse av samhandling i forløpet, heter det at «Nødvendig samhandling mellom ulike aktører skal sikres og tilpasses pasientens ønsker og behov». Asker kommune har per 2022 en forløpskoordinator for pakkeforløpene i psykisk helse og rus. Funksjonen er organisert i Velferdsforvaltningen.

6.6. Helsefelleskap i nasjonal helse- og sykehusplan 2020- 2023 (Meld. St. 7, 2019-2020)

Regjeringen og KS inngikk høsten 2019 en avtale om etablering av 19 helsefelleskap. Målet med etableringen var å få sykehusene og kommunene til å samarbeide bedre om pasientene. Et viktig mål for etableringen av helsefelleskap er å få til gode overganger mellom spesialisthelsetjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten, og skape en sammenhengende helse- og omsorgstjeneste - helt i tråd med ambisjoner i kvalitetsreformen Leve hele livet. Særlig prioriterte grupper er blant annet pasienter med flere kroniske lidelser og skrøpelige eldre.

Utadvendte sykehus. Det er en ambisjon i Nasjonal helse- og sykehusplan (Meld. St. 7, 2019-2020) at sykehus skal komme nærmere pasienten. Spesialister fra sykehus skal blant annet jobbe sammen med helsepersonell på kommunale arenaer og sykehus skal bistå pasienter i hjemmet eller ved hjelp av digitale løsninger.

Nasjonal helse- og sykehusplan 2020-2023 (Meld. St. 7, 2019-2020) identifiserer pasientgrupper hvor behovet for samhandling mellom spesialisttjenesten og primærhelsetjenesten er størst og hvor helsefelleskapene sammen bør planlegge og drive med tjenesteutvikling sammen. Personer med alvorlige psykiske lidelser og rusproblemer er en av de fire prioriterte gruppene. Studier fra Sverige, Finland og Danmark viser at personer som har vært innlagt på sykehus med en psykisk diagnose, har 15-20 års kortere forventet levealder enn den øvrige befolkning (Meld. St. 7 s.68, 2019-2020). Rundt 60 % av overdødeligheten er knyttet til somatiske sykdommer som det er mulig å forebygge og

behandle. Karlegging i ROP 2017 – 2018 konkluderte med at et fellestrekk var manglende kartlegging av både rusproblemer og somatiske sykdommer. Det vises også til viktigheten av at tjenestene bør være helhetlige.

6.7. Medvirkning i helsetjenester

Brukermedvirkning er en lovfestet rettighet, og dermed noe tjenesteapparatet plikter å besørge. Brukere har rett til å medvirke, og tjenesten har plikt til å involvere brukere i undersøkelser, behandling og valg av tjenestetilbud. Dette forutsetter at tjenestene oppfyller brukerens rett til nødvendig informasjon for å kunne ta informerte valg.

En generell trend i helsetjenestene, er å i størst mulig grad styrke individets egne ressurser og mestringsevne. En skal ikke lenger spørre om «hva er i veien med deg?», men derimot «hva er viktig for deg?» Sistnevnte tilnærming gir et bedre grunnlag for å levere helse- og omsorgstjenester ut fra brukerens perspektiv, slik at tiltak iverksettes og følges opp på bakgrunn av egne mål og preferanser. Å jobbe mot egendefinerte målsetninger er helsefremmende og bidrar til mestring.

Brukermedvirkning kan blant annet bidra til økt treffsikkerhet når det gjelder utforming og gjennomføring av både generelle og individuelle tilbud, gjennom en kartlegging av behov og evaluering av tiltak. Medvirkning kan være avgjørende for å sikre at tiltakene treffer, og bidrar også til at tiltakene blir lettere å iverksette (Helsedirektoratet, 2014). I «Sammen om mestring» (Helsedirektoratet, 2014) beskrives brukeren som den viktigste aktøren i all behandling og oppfølging.

Brukererfaringer kan innhentes gjennom flere kanaler og arbeidsmetoder; eksempelvis i individuelle samtaler og oppfølging (herunder Individuell plan med en definert koordinator), i dialog med brukerråd- og ideelle organisasjoner innen feltet eller selvhjelpsgrupper, gjennom erfaringsmedarbeidere, samt i ulike bruker- og pårørendekartlegginger.

Medvirkning er også et virkemiddel på flere nivåer:

- Brukermedvirkning på individnivå skal finne sted i planlegging og gjennomføring av oppfølging, herunder ved utforming av «Individuell plan» og andre tiltaksplaner.
- Brukermedvirkning på tjenestenivå skal finne sted ved videreutvikling av tjenester ut fra brukernes ønsker og behov. Det bør legges til rette for ulike tilbud og reelle valgmuligheter for brukerne. Kommunen kan ivareta brukermedvirkning gjennom å utvikle brukerstyrte tilbud, for eksempel gjennom selvstyrte aktiviteter ved sosiale møteplasser eller ved at en får kortvarig opphold i bolig med døgn tjeneste når en føler behov for dette.
- Brukermedvirkning på systemnivå kan ivaretas gjennom å benytte erfaringskonsulenter, brukerråd og bruker- / pårørendeorganisasjoner målrettet inn i tjenesteutvikling.

Erfaringsmedarbeidere er ansatte med tidligere egen erfaring med de aktuelle tjenestene, enten som bruker-, pasient- og / eller pårørende. Erfaringskompetansen skal anvendes i arbeidet og oppgavene som ligger til stillingen, eksempelvis å legge bruker- og pårørendeerfaringer til grunn i tjenesteutvikling, undervisning og informasjon.

Psykisk helse- og rustjenesten i Asker kommune har de siste årene hatt en satsning på rekruttering av erfaringsmedarbeidere. I 2022 har virksomheten 8 medarbeidere med egenerfaring innen psykisk helse- og / eller rus i ulike avdelinger i tjenesten, blant annet på Grindestua rusfrie møteplass, Oppfølgingstjenestene nord- og sør, Kirkealleen bolig, og FACT.

I Asker kommune har psykisk helse og rustjenesten et Brukerråd som for tiden er satt sammen av representanter fra de tidligere Brukerrådene i gamle Asker- og Røyken kommune. Brukerrådet er et rådgivende organ for virksomhetsleder og det gjennomføres jevnlig møter. Mental helse (psykisk helse), A-larm (rus, bruker og pårørende) og landsforeningen for pårørende innen psykisk helse (LPP) er representert i Brukerrådet. I tillegg har virksomheten en samarbeidsavtale med A-larm. Psykisk helse og rustjenesten samarbeider altså med flere bruker- og pårørendeorganisasjoner.

7. Familie, nettverk og pårørende

Det følgende kapitlet gir tilleggsinformasjon til kapittel 6.5 i temaplanen - “Familie, nettverk og pårørende”.

Endringer i befolkningens alderssammensetning taler for at familiens omsorgsevne kan bli svekket. Det blir viktig å støtte og avlaste pårørende, og tilrettelegge for pårørendes mulighet til å kombinere yrkesaktivitet med omsorgen. Med en økende andel eldre i befolkningen, utfordringer med å rekruttere tilstrekkelig med fagpersonell og økt press på tjenestene, er det av stor betydning at den uformelle omsorgen opprettholdes på dagens nivå. Dette blir ofte omtalt som den største utfordringen på omsorgsfeltet, jfr. regjeringens pårørendestrategi *Vi – de pårørende*, lansert i desember 2020. Den viser til at det ytes mest ulønnet omsorg blant voksne mellom 45–66 år. Undersøkelser gjennomført av Pårørendealliansen (kildenr. fra eldreplanen 64) viser til at 63 prosent av de pårørende opplever dårligere helse sammenlignet med før de inntok en pårørenderolle.

Pårørende er en viktig samarbeidspartner, også ved utvikling av helse- og omsorgstjenesten. De kan ha verdifull informasjon til bruk i arbeidet med kvalitetsforbedring og tjenesteutvikling (kildenr. fra eldreplanen 65). Kommuner har også plikt til å etablere systemer for innhenting av pårørendes erfaringer og synspunkter på ulike nivå, og gjøre bruk av disse erfaringene i sitt forbedringsarbeid.

Helse- og omsorgstjenesten skal ha systemer og rutiner som legger til rette for informasjon, samtale og dialog med pårørende. Pårørendes ønske om og mulighet for deltakelse skal avklares, samt deres behov for støtte.

Pårørendesenteret.no er et nettsted for pårørende i Norge med kunnskap, tips og råd, historier fra andre pårørende, og oversikt over rettigheter og hjelpetilbud.

I tidligere Asker kommune ble det gjennomført et prosjekt for å styrke pårørendestøtten. Prosjektet ble avsluttet i 2019, og det jobbes videre med pårørenderarbeid i den nye kommunen.

Involvering av pårørende i brukeroppfølging er viktig både for bruker og for den pårørende selv. Det viktigste for pårørende er ofte at den som er syk får god oppfølging, behandling og omsorg når det er behov for det. Pårørende har ofte nær kjennskap til sin nærstående med psykisk helse- og/eller rusutfordringer og kan bidra med viktig kunnskap om hva som hjelper i personens bedringsprosess og også være en støtte og ressurs. Involvering av pårørende kan også redusere symptomer og fare for tilbakefall hos bruker.

Pårørende til mennesker med psykisk helse- og/eller står i noen særskilte utfordringer og kan ha særlig behov for støtte for egen del. Områdene er fortsatt tabubelagte, og skamfølelse kan være med på å bidra til at pårørende opplever situasjonen belastende, noe som kan bidra til utvikling av egne problemer. Det er ofte en utfordring å både skulle ivareta egne behov og å ivareta personen med psykisk helse- og rusutfordringer.

Pårørende kan utvikle egne helseproblemer som følge av belastninger i pårørenderollen. Det er nødvendig at tjenesten fortsatt sikrer støttetilbud til pårørende til innbyggere med psykisk helse- og rusutfordringer.

Eksempel på støttetilbud i Asker:

- Grindestua i Asker sentrum arrangerer pårørendegruppe og også individuelle samtaler med en erfaringskonsulent. Pårørende kan ha behov for veiledning og støtte, men også å møte andre i liknende situasjoner.
- Mestringshuset er et lavterskeltilbud i Asker for innbyggere som opplever mildere psykiske helseutfordringer og/eller begynnende rusproblemer. Tilbudet inkluderer pårørende, med støtte for å håndtere belastninger relatert til dette. Mestringstilbudet har også ansvar for tilbud til etterlatte etter selvmord og overdose. Her tilbys det kurs, grupper og individuelle behandlingstilbud. Tilbudet er lett tilgjengelig, gratis og omfatter alle over 18 år.

7.1. Barn som pårørende

Begrepet barn som pårørende viser i denne sammenheng til mindreårige barn som har en forelder eller et søsken som har rus- og/ eller psykisk helseutfordringer. Begrepet favner biologiske barn, adoptivbarn, stebarn og fosterbarn. Med foreldre forstås voksne som fyller foreldrerollen overfor et barn, uavhengig av formell status.

Barn som lever med foreldre med psykiske lidelser eller rusproblemer har høyere risiko for å utvikle psykiske-, sosiale og atferdsproblemer. Mange barn vokser opp med mer bekymringer, lojalitetskonflikter, skam, ensomhet og større følelse av ansvar og omsorg enn andre barn. Barna har også større risiko for å oppleve konfliktfylte familieforhold, omsorgssvikt og andre sosiale problemer som dårlige boforhold og fattigdom. Det er viktig å understreke at mange barn som vokser opp i familier med psykisk sykdom eller rusavhengighet klarer seg bra på tross av dette.

En norsk multisenterstudie (Ruud mf.fl., 2015) viser at barn som pårørende blant annet har behov for å snakke om situasjonen sin, få tilpasset informasjon som kan bidra til å forstå foreldrenes sykdom og få hjelp til å bearbeide traumer.

Kartlegging av situasjonen til barn som pårørende er avgjørende for å kunne vurdere behovet deres for informasjon og oppfølging og er et viktig ledd i å forebygge utvikling av problemer.

Kommunen har plikt til å ha systemer som sikrer oppfølging av barn som pårørende til foreldre eller søsken. Helsepersonells plikt til å bidra til å ivareta barn som er pårørende til foreldre eller søsken er definert i Lov om helsepersonell §10 a. Helsepersonellet skal blant annet avklare om pasienten har mindreårige barn eller søsken og kartlegge barnets informasjons- og oppfølgingsansvar.

Det er en klar og sterk sammenheng mellom negative barndomsopplevelser og dårligere helse og levekår senere i livet. Ustabil og utrygg familietilknytning, belastninger i familien, negative livshendelser og lite sosial støtte er eksempler på faktorer som påvirker barns helse.

Negative barndomsopplevelser gir ikke bare utslag i psykiske helseproblemer som har vært velkjent, men også i kroppslige helseproblemer. Forskning viser at det er en sterk sammenheng mellom negative barndomsproblemer og sykdom i voksen alder (Felitti m. fl., 1998). Det vises til tilstander som KOLS, depresjon og hjerte- og karsykdommer. Negative barndomsopplevelser gir ifølge studien også økt risiko for å utvikle rus- og avhengighetsutfordringer (BUFdir, 2011). Videre fører negative opplevelser fra barndommen til en vesentlig større risiko for dårligere sosioøkonomisk status og høyere dødelighet. Noen av forklaringene kan være at fysiske og følelsesmessige belastninger over tid kan føre til helseskadelig stress som igjen gjør at man har mindre motstandskraft. Konstant stressberedskap gir en risiko for overbelastning. I slike situasjoner kan stresset bli giftig og ha biologiske konsekvenser på sikt (Kirkengen & Næss, 2015).

Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag (HUNT) har vist at nærmere 80 % av de som rapporterer om en vanskelig barndom oppgir å ha to eller flere kroniske sykdommer, mot tilsvarende 45 % av de som sier at de har hatt en god barndom.

En kartleggingsundersøkelse fra Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS, 2015) har sett på omfang av ulike former for vold, overgrep og omsorgssvikt rapportert fra 16- og 17-åringer. Om lag tre av ti jenter, og fire av ti gutter bekreftet at de hadde vært utsatt for minst en volds- eller overgrepshendelse. Mødre som har opplevd vold fra en de kjenner har 80 prosent større sannsynlighet for fødselsdepresjon og større sannsynlighet for ikke å amme, eller avslutte ammingen tidligere enn anbefalt (Sørbø m. fl., 2014).

St. meld 26 Framtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet, beskriver utfordringer knyttet til barn som vokser opp i hjem med psykisk helse- eller rusproblemer. 260 000 barn og unge vokser opp med en eller to foreldre som har så store problemer at det kan gå ut over foreldrefunksjonen. Samtidig vokser rundt 70 000 barn opp med foreldre som har et så stort alkoholkonsum at det kan påvirke barnas familiesituasjon.

Dette viser at familie- og nettverksperspektivet er sentralt i utviklingen av helhetlige psykisk helse- og rustjenester i et livsløpsperspektiv. Det er behov for tverretattlig og tverrsektorielt samarbeid rundt familiene. I psykisk helse- og rustjenesten i Asker ivaretas disse perspektivene blant annet ved at det er utpekt barneansvarlige i alle avdelinger hvor brukerne kan ha barn eller mindreårige søsken som pårørende. Det er utarbeidet funksjonsbeskrivelse for barneansvarlige og egne rutiner og kartleggingsskjemaer for barn som pårørende.

8. Kompetanse og innovasjon

Det følgende kapitlet gir tilleggsinformasjon til kapittel 6.6 i temaplanen – «Kompetanse og innovasjon».

8.1. Kompetanseløftet 2025

«Regjeringens plan for rekruttering, kompetanse og fagutvikling i den kommunale helse- og omsorgstjenesten og den fylkeskommunale tannhelsetjenesten for perioden 2021–2025» tar utgangspunkt i fire hovedutfordringer:

- Knapphet på helse- og sosialfaglig personell.
- Mangel på kompetanse og kunnskapsgrunnlag.
- For lite brukermedvirkning, tverrfaglighet, samarbeid og samhandling.
- Svakheter i ledelsen, planleggingen og organiseringen av tjenestene.

Målet med kompetanseløftet 2025

For å nå målet består Kompetanseløft 2025 av de fire strategiske områdene. Tiltakene under hvert område vil videreutvikles i kompetanseløftets planperiode, og tiltak med økonomiske konsekvenser omtales i de årlige statsbudsjettene og Stortingets behandling av disse.

Strategiområde 1: Rekruttere, beholde og utvikle personell

Gjennom Kompetanseløft 2025 skal kommunesektoren få bistand i sitt arbeid med å rekruttere og beholde helse- og sosialfaglig personell, og i å utnytte mulighetene som kompetanseheving gir til å sikre tjenestene helse- og sosialfaglig personell.

Aktuelle tiltak i kompetanseløftet 2025 innen området psykisk helse- og rus

1. Tilskudd til kompetansetiltak til ansatte innen psykisk helse og rusproblematikk i kommunene. Tiltaket inngår i kompetanse- og innovasjonstilskuddet og forvaltes av statsforvalterembetet.
2. Opplæring i og spredning av Rask psykisk helsehjelp, som er et lavterskel kommunalt behandlingstilbud for milde og moderate angst-, depresjons- og søvnlidelser. For å stimulere til at flere kommuner etablerer Rask psykisk helsehjelp, foreslås det å gradvis legge om tilskuddsordningen for Rask psykisk helsehjelp til en implementerings- og utdanningsstøtte. Kommuner som er inne i tilskuddsordningen vil få støtte i sin treårige tilskuddsperiode.

Strategiområde 2: Brukermedvirkning, tjenesteutvikling og tverrfaglig samarbeid

Det er et stort forbedringspotensial i å drive kompetanse- og tjenesteutvikling og prøve ut nye måter å arbeide på. Større bevissthet omkring tjenesteutvikling og tverrfaglig samarbeid, og en større forståelse for brukernes kunnskap og kompetanse kan bidra til mer hensiktsmessig organisering av personell og oppgaver, bedre rutiner og systemer. Dette vil videre bidra til en helhetlig oppfølging av pasienter, brukere og pårørende, bedre kvalitet på tjenestene, og en bedre utnyttelse av de tilgjengelige ressursene.

8.2. Regjeringens tilskudd til innovasjon

For å styrke brukermedvirkning er det særlig viktig å utvikle og spre faglige tilnærminger og metoder som involverer brukere og pasienter på en systematisk måte i planleggingen og gjennomføringen av tjenestetilbudet.

For å sikre en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste med god kvalitet i framtiden er det nødvendig med en sterkere vektlegging av forebygging, rehabilitering, tidlig innsats, aktivisering, sosialt nettverksarbeid, miljøbehandling, veiledning av pårørende og frivillige, økt bruk av ny teknologi og nye arbeidsmetoder. I tillegg må tjenestene organiseres slik at de støtter opp under og utløser de ressurser som ligger hos brukerne selv, deres familie og sosiale nettverk og i nærmiljøet, organisasjoner og lokalsamfunnet. Innføring av eksempelvis velferdsteknologi handler blant annet om mennesker, behov, prosesser og endring.

8.3. Innsatstrappen

Asker kommune har utviklet en innsatstrapp som hjelpemiddel for å sikre fremtidig bærekraftige tjenester. Hensikten er å sikre god dimensjonering av tjenestene i dag og i framtiden. Formålene med innsatstrappen er at den skal:

- Være et verktøy for strategisk og økonomisk driftsplanlegging, tjenesteutvikling og styring
- Skape felles forventninger til tjenestetilbudet og hva kommunen tilbyr på de ulike trinnene
- Være en metode for å prioritere aktiviteter og innsats
- hjelpe til å mobilisere egne ressurser og mestring
- Synliggjøre nivå av inngripen i innbyggernes liv
- Harmonisere tjenestetilbudet mellom tjenestestedene og tjenestene i trappen
- Bevisstgjøre personalet
- Vise en oversikt over ressursbruk på de ulike tjenestenivåene

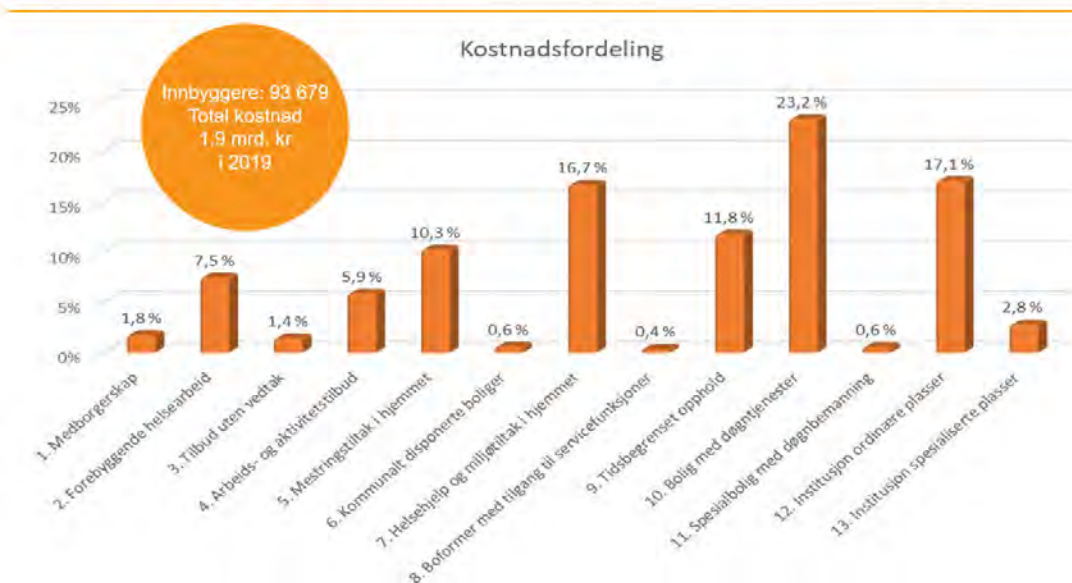
De laveste trinnene gjelder tjenester til alle innbyggere uten vedtak, de neste gjelder vedtaksbaserte tjenester som gruppetilbud eller hjemmebaserte tjenester. De øverste trinnene i trappen gjelder institusjonsbaserte tjenester.

Figur: Innsatstrappen i Asker kommune

Innsatstrappen viser hvilke trinn som er godt utviklet og lite utviklet i kommunen. Virksomhetene skal levere kvalitativt gode tjenester på hvert enkelt trinn. Det er viktig med utvikling og dimensjonering av tjenestene i de ulike trinnene i trappen for å gi tjenester på riktig nivå, og for å nå målene i effektiviseringsprosjektet. En riktig dimensjonert innsatstrapp har tilstrekkelige tjenester som sikrer egenmestring og selvstendighet, med utgangspunkt i brukerens behov – «Hva er viktig for deg?». Ønsket utvikling forutsetter en endret tjenesteprofil hvor en vil unngå, forebygge eller utsette vekst på de øverste trinnene ved å vektlegge forebygging og tidlig innsats, teknologi/innovasjon, samhandling og medborgerskap i de nedre trinn i trappen. Heldøgnsomsorg vil kunne rettes som et tilbud til innbyggere med omfattende og sammensatte behov, og dreiningen kan gi grunnlag for å redusere nivå på dekningsgrader.

Kostnadsprofilen (Volumprofil) i «innsatstrappen» til Asker basert på regnskap 2019

Figur: Kostnadsprofil i innsatstrappen i Asker kommune

For å få til en dreining av innsatsen, må det vurderes å legge inn flere tiltak på de laveste trinnene. Ved å bygge et robust og aktivt lokalsamfunn, legger man til rette for forebygging og utsetting av tjenester lenger oppe i trappen.

8.4. LEON- prinsippet

Leon betyr tildeling av tjenester på Laveste Effektive Omsorgs Nivå. Målet er en kombinasjon av tilbud som møter brukers behov, med utgangspunkt i innsats på lavest mulig nivå av innsatstrappen. Bruker skal få muligheten til å kunne mestre egen hverdag og bo lengst mulig i eget hjem.

8.5. Investeringsankegang

Mer bærekraftige tjenester søkes også oppnådd gjennom en investeringstankegang hvor kommunen skal være en investor i mennesker fremfor en forvalter av saker. Dette fordrer en endret leder- og ansattrolle, hvor kommunen baserer seg på ressurser utenfor kommunen og mobiliserer bruker, familie, og lokalmiljø for å skape en bærekraftig situasjon. Asker Velferdsrab har utviklet denne arbeidsformen, og den skal i tiden fremover implementeres i flere av tjenestene.

8.6. Proaktive tjenester

Proaktive tjenester settes inn på et tidlig tidspunkt, før alvorlig sykdom oppstår eller har utviklet seg. Proaktive tjenester innebærer at tjenestene aktivt oppsøker innbyggere som ikke selv oppsøker helsetjenesten.

8.7. Kompetanse og personellmessige utfordringer

Rekruttering av arbeidskraft og fagutdannet helse- og sosialpersonell til helse- og omsorgstjenestene står som en av de viktigste utfordringene som følge av befolkningsutviklingen. I Helsepolitisk barometer for 2021 er tilstrekkelig helsepersonell med riktig kompetanse hva flest (39 prosent) av de spurte mener bør prioriteres i årene framover. Sykepleiermangelen skaper bekymring i befolkningen. 88 prosent er bekymret for at sykepleiermangel påvirker pasientsikkerheten i mange kommuner, og

bekymringen er økende. I 2016 sto helse og omsorgssektoren for om lag 21 prosent av sysselsettingen i Norge. Samfunnsøkonomisk Analyse har i en rapport sammenstilt ulike framskrivninger av sysselsettingsbehovet i helse- og omsorgssektoren frem mot 2035 og antyder en behovsvekst på om lag 75 prosent i løpet av de neste 20 årene (Helse- og omsorgsdepartementet, 2020). Det er nasjonalt anslått at det er behov for 40 prosent flere årsverk frem mot 2040. For Askers del tilsvarer dette ca. 770 årsverk.

Ifølge kommunesektorens arbeidsgivermonitor 2021 er det størst problemer med å rekruttere yrkesgrupper innen helse- og omsorgssektoren. Det er også i den sektoren der det er flest som slutter. Den aller største utfordringen er rekruttering av sykepleiere. Hele 85 prosent av kommunene uttrykker at de har enten meget store eller ganske store utfordringer med å rekruttere sykepleiere. De neste tre yrkesgruppene det er vanskeligst å rekruttere er leger, psykologer og vernepleiere.

Kompetanse- og personellmessige utfordringer får betydning for både kapasitet og kvalitet på tjenestetilbudet. Det vil kreve både effektiv og fleksibel bruk av ressurser, samt endret kompetanse. Utvikling av tjenesteprofilen vil kreve ny tilnærming og andre måter å løse oppgaver på, herunder holdningsskapende arbeid for å sikre fokus på medborgerskap, økt samhandling med sivilsamfunnet og andre aktører. Møte med utfordringsbildet fordrer langsiktige strategier og konkrete tiltak for rekruttering og kompetanseplanlegging. Flere heltidsstillinger og konkurransedyktige arbeidsbetingelser vil være viktig for å sikre nødvendig rekruttering. Videre er muligheter til å bosette seg i kommunen av betydning, og da er det nødvendig å sikre rimelige boliger.

Vi ser allerede en tendens til utfordringer med rekruttering for sykepleiere og helsefagarbeider i tjenesteområdet Velferd, inkludert virksomhet psykisk helse og rustjenester. I virksomhet psykisk helse og rustjenester er det en utfordring å rekruttere spesielt syke- og vernepleiere til boligene, og dette er en kompetanse som er helt nødvendig for å kunne gi de tjenester beboere har bruk for.

8.8. Velferdsteknologi og digitalisering

Økt press på tjenester krever innovasjon i tjenestene og utnyttelse av digitale og velferdsteknologiske løsninger. Innovasjon kan defineres som å skape verdier på nye måter, og henger tett sammen med den teknologiske utviklingen. I det ligger muligheten for å finne løsninger på samfunnets fremtidige utfordringer.

I Helsepolitisk barometer for 2021 sier 60 prosent av de spurte at digitale helsetjenester bør utvikles mer i årene fremover. Videre er 40 prosent positive til digital konsultasjon hos fastlege.

Den teknologiske og digitale utviklingen går raskt. For eksempel blir sensorteknologier, der ting kobles til internett, stadig vanligere. Sammen med bedre bredbåndsdekning gir dette nye muligheter, blant annet innen helse- og omsorgstjenestene. Samtidig må man sikre kvalitet i digitaliseringen, herunder at teknologi brukes på en måte som øker livskvaliteten til eldre. Dersom man for eksempel erstatter menneskelig kontakt med teknologiske løsninger risikerer man å bidra til sosial isolasjon, noe som kan føre til alvorlige psykiske lidelser. Bruker- og innbyggermedvirkning må sikres for å sikre kvaliteten på fremtidens løsninger og tjenester. Universell utforming av IKT er svært viktig for å sikre inkluderende digitalisering.

8.9. Nasjonal digitaliseringsstrategi

Digitalisering er å benytte digital teknologi til å endre tjenester, prosesser og arbeidsformer.

Regjeringen lanserte en ny strategi «Digital hele livet», publisert i september 2021. Den har som mål å motvirke digitalt utenforskap ved å sikre at alle innbyggere gis muligheter til å få det digitale påfyllet som trengs for å kunne bruke digitale verktøy og tjenester. I tillegg skal alle, ved å bruke digitale verktøy, kunne delta i samfunnet, demokratiske prosesser og sosialt fellesskap.

Målet i digitaliseringsstrategi for offentlig sektor 2019–2025 er å utvikle sammenhengende digitale tjenester som setter brukeren i sentrum. For å oppnå sømløse tjenester må man se på tvers av virksomheter og tjenesteområder. Erfaringsmessig er dette svært utfordrende.

Regjeringen har som mål at:

- offentlig sektor digitaliseres på en åpen, inkluderende og tillitvekkende måte
- flere oppgaver løses digitalt, og som sammenhengende tjenester
- alle innbyggere, næringsdrivende og frivillige organisasjoner som har evne til det, kommuniserer digitalt med offentlig sektor
- offentlig sektor utnytter potensialet i deling og bruk av data til å lage brukervennlige tjenester, og for å bidra til verdiskapning for næringslivet
- kommunale og statlige virksomheter bygger sine tjenester med utgangspunkt i et felles digitalt økosystem for samhandling
- kommunale og statlige virksomheter henter gevinster fra digitalisering på en systematisert måte

Innsatsområder for å oppnå målene:

- Brukerne skal settes i sentrum gjennom utvikling av mer sammenhengende tjenester basert på viktige livshendelser
- Offentlig sektor skal samhandle bedre om digitale tjenester og effektivisere ressursbruken gjennom styrket samordning på tvers av forvaltningsnivåer og sektorer, og systematisk uthenting av gevinster fra digitalisering
- Data skal i større grad deles og gjenbrukes i offentlig sektor, og åpne data skal publiseres for innovasjon og verdiskaping i næringslivet
- Nasjonal digital samhandling og tjenesteutvikling, fellesløsninger og felles arkitekturer, skal etableres i et helhetlig og overordnet styrt og koordinert økosystem

Samarbeid med privat sektor på digitaliseringsområdet skal styrkes for å oppnå bedre og mer effektive tjenester og for å legge til rette for innovasjon.

Mange kommuner og offentlige virksomheter er innovative, men det er fremdeles mye mer som kan gjøres. Arbeidet med innovasjon bør prioriteres høyere, og det bør arbeides mer systematisk for å få til den omstillingstakten som det offentlige trenger fremover. En innovasjonsvennlig kultur er en viktig forutsetning for innovasjon. Ledere, medarbeidere og politikere har alle viktige roller i å skape en innovasjonsvennlig kultur.

Referanseliste

- Arbeid og helse – Nasjonalt kompetansesenter for arbeidsrettet rehabilitering. (2022). *Veileder for arbeidsrettet rehabilitering i spesialisthelsetjenesten*. Sammenheng mellom arbeidsdeltakelse og god helse - Arbeid og Helse
- Arbeid- og velferdsdirektoratet og Helsedirektoratet (2021) *Strategi for fagfeltet Arbeid og Helse*.
- Bakken, K., Landheim, A. S., & Vaglum, P. (2003). Primary and secondary substance misusers: do they differ in substance-induced and substance-independent mental disorders? *Alcohol Alcohol*, 38(1), 54-59. doi:10.1093/alcalc/agg012
- Bang-Nes, R., Eilertsen, M. & Prydz, M.B. (2022). *Fem grep for økt hverdagsglede*. Psykologtidsskriftet. Hentet fra: <https://psykologtidsskriftet.no/fageessay/2022/07/fem-grep-okt-hverdagsglede>
- Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. (2021). *Psykisk helse*. Hentet fra: https://www.bufdir.no/Statistikk_og_analyse/Nedsatt_funksjonsevne/Helse/Psykisk_helse/
- Bjønness, A. M., Midtbø, T., Størset, H. & Ulven, C. H. (2021). *Befolkningens digitale kompetanse og deltakelse*. Kompetanse Norge
- Bramness, J. G. (2022). *Rusmiddellidelser i Norge*. Hentet fra: <https://www.fhi.no/nettpub/hin/psykisk-helse/rusmiddellidelser/?term=folkehelse rapporten+2016+&h=1>
- Departementene. (2021). *Bærekraft og like muligheter – et universelt utformet Norge*. Kulturdepartementet.
- Digitaliseringsdirektoratet. (u.å). *Digital postkasse til innbyggere*. Samarbeidsportalen. Hentet fra: <https://samarbeid.digdir.no/digitalpostkasse/digital-postkasse/51>
- Eiendom Norge. (2022). *Sykepleierindeksen H2 2022*. Hentet fra: <https://eiendommnorge.no/aktuelt/blogg/sykepleierindeksen-h2-2021>
- Edvardsen, H. M., Moan, I. S., Christophersen, A. S. & Gjerde, H. (2016). *Bruk av rusmidler, sløvende legemidler og tobakk blant arbeidstakere i utvalgte bransjer i Norge*. Folkehelseinstituttet.
- Fancourt, D. & Finny, S. (2019). *What is the evidence on the role of the arts in improving health and well-being? A scoping review*. Health Evidence Network synthesis report, No 67. Copenhagen: WHO.
- Felitti, V. J., Anda, R. F., Nordenberg, D., Williamson, D. F., Spitz, A. M., Edwards, V., & Marks, J. S. (1998). Relationship of childhood abuse and household dysfunction to many of the

- leading causes of death in adults: The Adverse Childhood Experiences (ACE) Study. *American journal of preventive medicine*, 14(4), 245-258.
- Fjølnesseth, A. B. G. (2022). *Bli enda bedre på boligsosialt arbeid*. Napha. Hentet fra: <https://napha.no/content/25446/bli-enda%20bedre-pa-boligsosialt-arbeid>
- Folkehelseinstituttet (2018) *Helse i innvandrerbefolkningen*. [Helse i innvandrerbefolkningen - FHI](#).
- Folkehelseinstituttet. (2022: 1). *Kommunehelse statistikkbank*. Hentet fra: <https://khs.fhi.no/webview/>
- Folkehelseinstituttet. (2022: 2). *Folkehelseprofil for Asker*. Hentet fra: <https://www.fhi.no/hn/folkehelse/folkehelseprofil/>
- Folkehelseinstituttet (2022: 3) *Kraftig økning i spiseforstyrrelser hos unge jenter under pandemien*. [Kraftig økning i spiseforstyrrelser hos unge jenter under pandemien - FHI](#)
- Folkehelseloven. (2011). *Lov om folkehelsearbeid* (LOV-2011-06-24-29). Lovdata
- Fontene. (2018). *Hvilken kunnskap bør veie tyngst når målet er å støtte og hjelpe mennesker?* Hentet fra: <https://fontene.no/fagartikler/hvilken-kunnskap-bor-veie-tyngst-nar-malet-er-a-stotte-og-hjelpe-mennesker-6.47.553361.094bf3c78c>
- Fyhn, T., Radlick, R. L. & Sveinsdottir, V. (2021). *Unge som står utenfor arbeid, opplæring og utdanning (NEET) - En analyse av unge i NEET-kategorien*. NORCE Helse
- Getz l. m fl. (2015): *Self Reported Childhood Difficulties, Adult Multimorbidity and Allostatic Load. A Cross-Sectional Analysis of the Norwegian HUNT Study*. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0130591>
- Gjersing, L. R. & Amundsen, E. J. (2018). *Narkotika i Norge*. Folkehelseinstituttet
- Helse- og omsorgsdepartementet. (2015). *Regjeringens plan for omsorgsfeltet 2015-2020*.
- Helse- og omsorgsdepartementet. (2017). *Mestre hele livet. Regjeringens strategi for god psykisk helse (2017-2022)*. Departementene
- Helse- og omsorgsdepartementet. (2020). *Regjeringens handlingsplan for forebygging av selvmord 2020-2025*. Regjeringen
- Helse- og omsorgsdepartementet. (2021). *Helse og livskvalitet*. Regjeringen
- Helsedirektoratet. (2014). *Sammen om mestrings. Veileder i lokalt psykisk helsearbeid og rusarbeid for voksne. Et verktøy for kommuner i spesialisthelsetjenesten*.
- Helsedirektoratet. (2016). *Arbeid og helse - et tettere samvirke* (IS-2535).
- Helsedirektoratet. (2017). *Pårørendeveileder*. Hentet fra: <https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/paorendeveileder>

- Helsedirektoratet (2017). Overdose – lokalt forebyggende arbeid. Helsedirektoratet (sist faglig oppdatert 02. juli 2021). Tilgjengelig fra <https://www.helsedirektoratet.no/faglige-rad/overdose-lokalt-forebyggende-arbeid>
- Helsedirektoratet. (2018: 1). *Psykisk helse og trivsel i folkehelsearbeidet*. IS-2263
- Helsedirektoratet. (2018: 2). *Folkehelse og bærekraftig samfunnsutvikling*. IS-2748
- Husbanken. (2022). *Bo-oppfølging og andre typer tjenester i og ved bolig*. Hentet fra: <https://www.veiviseren.no/stotte-i-arbeidsprosess/tjenester-og-bo-oppfolging/bo-oppfolging-og-andre-typer-tjenester-i-og-ved-bolig>
- Kantar. (2021). *Arbeidsledighet er viktigste for velgerne*. Hentet fra: <https://kantat.no/kantar-tns-innsikt/helsepolitisk-barometer-2021/>
- Karlsen, R. K. (2013). *Brukerkunnskap – i nettverk, forskning og utviklingsarbeid*. NAPHA
- Kommunal- og distriktsdepartementet. (2019: 1). *Én digital offentlig sektor: Digitaliseringsstrategi for offentlig sektor 2019-2025*. Regjeringen
- Kommunal- og distriktsdepartementet. (2019: 2). *Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023*. Regjeringen
- Kommunal- og distriktsdepartementet. (2020). *Nasjonal strategi for den sosiale boligpolitikken 2021-2024*. Regjeringen
- Kommunal- og moderniseringsdepartementet. (2021: 1). *Alle trenger et trygt hjem. Nasjonal strategi for den sosiale boligpolitikken (2021-2024)*. Husbanken
- Kommunal- og moderniseringsdepartementet. (2021: 2). *Nasjonal strategi for økt digital deltakelse og kompetanse i befolkningen*. Regjeringen
- Kompetanse Norge. (2018). *Om deltagelse i informasjonssamfunnet*. Hentet fra: <https://www.kompetansenorge.no/statistikk-og-analyse/statistikk-og-analyse-om-grunnleggende-ferdigheter/grunnleggende-digital-ferdigheter/om-deltagelse-i-informasjonssamfunnet/#ob=23479>
- Knapstad, M., Skogen, J. C., Leino, T., Nilsen, T. S., Nes, R. & Aarø, L. E. (2022). *Folkehelseundersøkelsen i Viken: 2021: Fremgangsmåte og utvalgte resultater*. Folkehelseinstituttet
- Kripos. (2022). *Narkotika og dopingsstatistikk 2021*. Hentet fra: <https://www.politiet.no/globalassets/04-aktuelt-tall-og-fakta/narkotika/narkotikastatistikk-2021.pdf>
- Kvaavik, E. & Rossow, I. M. (2018). *Alkohol i Norge*. Folkehelseinstituttet
- Meld. St. 7 (2019-2020). *Nasjonal helse- og sykehusplan 2020-2023*. Helse- og omsorgsdepartementet

- Meld. St. 19 (2014-2015). *Folkehelsemeldingen – Mestring og muligheter*. Helse- og omsorgsdepartementet
- Meld. St. 19 (2018-2019). *Folkehelsemeldinga – Gode liv i eit trygt samfunn*. Helse- og omsorgsdepartementet
- Meld. St. 26 (2014-2015). *Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet*. Helse- og omsorgsdepartementet
- Meld. St. 32 (2020-2021). *Ingen utenfor – en helhetlig politikk for å inkludere flere i arbeids- og samfunnsliv*. Arbeids- og inkluderingsdepartementet
- Moan, I. S. & Halkjelsvik, T. (2016). *Alkohol og arbeidsliv. En undersøkelse blant norske arbeidstakere*, Folkehelseinstituttet.
- Nasjonal kompetansetjeneste for samtidig rusmisbruk og psykisk lidelse. (2015). *Psykisk syke lever kortere*. Hentet fra: <https://rop.no/aktuelt/psykisk-syke-lever-kortere/>
- Nasjonal kompetansetjeneste for samtidig rusmisbruk og psykisk lidelse. (2021). *Bostedsløse 2020*. Hentet fra: Rop.no
- Nav. (2019). *Uføretrygd – statistikknotater*. Hentet fra: <https://www.nav.no/no/nav-og-samfunn/statistikk/aap-nedsatt-arbeidsevne-og-uforetrygd->
- NKROP. (Hentet 22.02.2022). *Rus og fysisk helse*. Nasjonal Kompetansetjeneste for samtidig rusmisbruk og psykisk lidelse. Hentet fra: <https://rop.no/fysisk-helse/>
- Normann, T. M. & Hetland, A. (2021). *Unge som faller utenfor og deres inntektsutvikling*. Statistisk sentralbyrå
- NOU 2019: 26. (2019). *Rusreform – fra straff til hjelp*. Helse- og omsorgsdepartementet
- NOU 2020:1 (2020) *Tjenester personer med autismspekterdiagnoser og til personer med Tourettes syndrom*. Helse- og omsorgsdepartementet
- OECD. (2018). *Invensting in Youth: Norway*. OECD Publishing: Paris.
- Oslo Economics. (2020). *Samarbeid mellom NAV og Rask psykisk helsehjelp i kommunene*. Hentet fra: <https://www.nav.no/no/nav-og-samfunn/kunnskap/forskningsrapporter-og-evalueringer-finansiert-av-nav/sykefravaer-og-arbeidsmiljo-rapportarkiv2/samarbeid-mellom-nav-og-rask-psykisk-helsehjelp-i-kommunene>
- Prop. 1 S (2012-2023). *FOR BUDSJETTÅRET 2013 – Utgiftskapitler: 700–783 og 2711–2790 Inntektskapitler: 3703–3751, 5572 og 5631*. Helse- og omsorgsdepartementet
- Prop. 15 S (2015-2016). *Opptappingsplanen for rusfeltet (2016–2020)*. Helse- og omsorgsdepartementet
- Prop. 132 L (2021-2022). *Lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet*. Kommunal- og distriktsdepartementet
- Pårørendealliansen. (u.å). *Rapporter, plakater og faktaark*. Hentet fra: <https://parorendealliansen.no/materiell-du-kan-laste-ned/>
- Rehm, J., Baliunas, D., Borges, G. L., Graham, K., Irving, H., Kehoe, T., . . . Taylor, B. (2010). The relation between

- different dimensions of alcohol consumption and the burden of disease: an overview. *Addiction*, 105(5), 817-843.
doi:10.1111/j.1360-0443.2010.02899.x
- Riksrevisjonen 3:13. (2020-2021). *Riksrevisjonens undersøkelse av psykiske helsetjenester*. Hentet fra:
<https://www.riksrevisjonen.no/globalassets/rapporter/no-2020-2021/psykiske-helsetjenester.pdf>
- Rønning, A. K. (2019). *Kunst og kultur reduserer sosial ulikhet og bedrer folks helse*. Napha. Hentet fra:
<https://napha.no/content/23625/-kunst-og-kultur-reduserer-sosial-ulikhet-og-bedrer-folks-helse>
- Skogen, J. C., Smith, O. R. F., Aarø, L. E., Siqveland, J. & Øverland, S. (2018). *Barn og unges psykiske helse: Forebyggende og helsefremmende folkehelseiltak. En kunnskapsoversikt*. Folkehelseinstituttet
- Statistisk sentralbyrå. (2020). *Røyk, alkohol eller andre rusmidler*. Hentet fra: <https://www.ssb.no/statbank/table/12392>
- Steen, J., Bjørn, E. C. & Ibenholdt, K. (2018). *Kostnader ved rusrelatert fravær og ineffektivitet*. Samfunnsøkonomisk analyse
- Straiton, M. L., Arnesen, T. M. & Reneflot, A. (2018). *Helse i innvandrerbefolkningen*. Folkehelseinstituttet
- Støren, K. S. & Rønning, E. (2021). *Livskvalitet i Norge 2021*. Rapporter 2021/27. Statistisk sentralbyrå. Hentet fra: https://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/levekar/artikler/livskvalitet-i-norge-2021/_/attachment/inline/c2d3a9a8-5dad-4745-ac05-e5f2417ffec0:b844119bf0cfaaf253f214b7ac75c316792b4624/RAPP2021-27_web.pdf
- Sørbo, M. F., Grimstad, H., Bjørngaard, J. H., Lukasse, M., & Schei, B. (2014). Adult physical, sexual, and emotional abuse and postpartum depression, a population based, prospective study of 53,065 women in the Norwegian Mother and Child Cohort Study. *BMC pregnancy and childbirth*, 14(1), 1-9.
- Torvik, F. A. & Rognmo, K. (2011). *Barn av foreldre med psykiske lidelser eller alkoholmisbruk*. Folkehelseinstituttet
- United Nations. (2019). *The future is now*. Global Sustainable Development Report
- Viken fylkeskommune. (2020). *Veien til et bærekraftig Viken – regional planstrategi 2020-2024*. Hentet fra:
<https://viken.no/tjenester/planlegging/samfunnsplanlegging/regional-planstrategi/veien-til-et-barekraftig-viken-regional-planstrategi-2020-2024/statistikk/uforetrygd/uforetrygd-statistikknotater>
- Walby, F.A., Astrup, H., Myhre, M.Ø. & Kildahl A.T. (2022). *Selv mord under og etter*

kontakt med psykisk helsevern for barn og unge 2008 til 2018 – en nasjonal registerstudie. Nasjonalt kartleggingssystem for selvmord i psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling. Hentet fra: www.uio.no/kartleggingssystemet
13 (2020

Walby, F.A., Myhre, M.Ø. & Kildahl A.T. (2018). *1910 døde pasienter: Selvmord i psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling 2008 til 2015 – En nasjonal registerstudie. Nasjonalt kartleggingssystem for selvmord i psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling. Hentet fra: www.uio.no/kartleggingssystemet*

Vedlegg: Folkehelseprofilen for Asker kommune 2022

FOLKEHELSEPROFIL 2022

Asker

Folkehelseprofilen er et bidrag til kommunens arbeid med å skaffe oversikt over helsetilstanden i befolkningen og faktorer som påvirker denne, jmf lov om folkehelsearbeid. Også andre informasjonskilder må benyttes i oversiktsarbeidet, se figuren nedenfor.

Statistikken er hentet fra Kommunehelsestatistikkbank per februar 2022.

Utgitt av
Folkehelseinstituttet
Postboks 222 Skøyen
0213 Oslo
E-post: kommunehelse@fhi.no

Redaksjon:
Camilla Stoltenberg, ansvarlig redaktør
Eise Karin Grøholt, fagredaktør
Fagredaksjon for folkehelseprofiler
Idékilde: Public Health England
Illustrasjoner: FHI og Fete Typers

Bokmål

Batch 0902221828.110222237.0902221828.1402221200.14/02/2022 15:22

Nettside:
www.fhi.no/folkehelseprofiler

Noen trekk ved kommunens folkehelse

Livskvalitet er temaet for folkehelseprofilen 2022. Temaet gjenspeiles i indikatorer og figurer.

Indikatorene som presenteres i profilen er valgt med tanke på helsefremmende og forebyggende arbeid, men er også begrenset av hvilke data som er tilgjengelige på kommunenivå. All statistikk må tolkes i lys av annen kunnskap om lokale forhold.

Befolkning

- I aldersgruppen 45 år og eldre er andelen som bor alene lavere enn i landet som helhet.

Oppvekst og levekår

- Andelen som bor i husholdninger med vedvarende lav inntekt, er lavere enn i landet som helhet. Vedvarende lav husholdningsinntekt vil si at den gjennomsnittlige inntekten i en treårsperiode er under 60 prosent av median husholdningsinntekt i Norge.
- Andelen som gjennomfører videregående opplæring er høyere enn landsnivået. Klikk på indikator nummer 12 i folkehelsebarometeret på side 4 for å se hvordan gjennomføringsgraden i kommunen varierer med foreldrenes utdanningsnivå.

Miljø, skader og ulykker

- Andelen ungdomsskoleelever som oppgir at de er svært eller litt fornøyd med lokalmiljøet, er høyere enn landsnivået. Tallene er hentet fra Ungdata-undersøkelsen. Se Kommunehelsestatistikkbank for tall på hvor fornøyd ungdommene i kommunen er med ulike sider av livet.

Heserelatert atferd

- Andelen 17-åringer som oppgir at de trener sjeldnere enn ukentlig er lavere enn i landet som helhet, vurdert etter tall fra nettbasert sesjon 1 for gutter og jenter.

Helsetilstand

- Andelen ungdomsskoleelever som har mange psykiske plager, er ikke signifikant forskjellig fra landsnivået. Tallene er hentet fra Ungdata-undersøkelsen. Livskvaliteten er ofte lavere blant dem som har psykiske plager enn blant dem som ikke har slike plager. Les mer om livskvalitet på midtsidene.

FOLKEHELSEPROFIL 2022

Hvordan legge til rette for god livskvalitet

God livskvalitet er en verdi i seg selv og fremmer helse, sunne levevaner og styrker motstandskraften i møte med belastninger. Kommunen har virkemidler for å skape et samfunn som fremmer livskvalitet.

Mål for samfunnsutviklingen

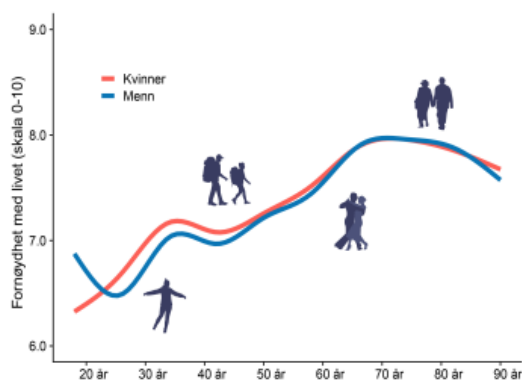
God livskvalitet er et viktig mål for folkehelsearbeidet. I stadig flere land brukes livskvalitet også som mål på samfunnsutviklingen i tillegg til bruttonasjonalproduktet. Det skal nå utvikles en nasjonal strategi for livskvalitet, slik at livskvalitet blir et supplerende mål på samfunnsutviklingen også i Norge. Den skal bidra til et mer helsefremmende, rettferdig og inkluderende samfunn. Utjevning av sosiale forskjeller er et viktig aspekt ved satsingen. I samfunn med mindre ulikhet er det ofte større grad av tilhørighet, fellesskap og tillit - både mellom mennesker og til institusjoner, samt bedre helse og livskvalitet.

Å ha det godt og fungere godt

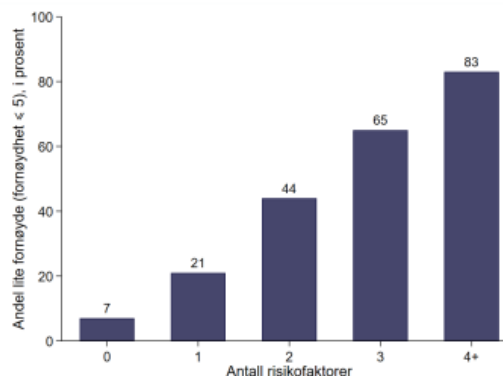
Livskvalitet omfatter både objektive faktorer som økonomi, boforhold og deltakelse i samfunnet, og subjektive faktorer som glede, mening, engasjement og tilfredshet. Opplevelse av trygghet, fellesskap, utvikling og påvirkningsmuligheter er viktig for livskvaliteten. Det man gjør i hverdagen har stor betydning, og «hverdagsgledens fem» som inkluderer det å knytte bånd, være fysisk aktiv, fortsette å lære, være oppmerksomt til stede og å gi til andre, bidrar positivt til livskvaliteten.

Stress kan redusere livskvaliteten, særlig om stressbelastningene varer over tid. Stress oppstår når krav overstiger det man tror man kan klare. Dårlige oppvekst- og levekårsforhold, helseproblemer, traumer, utenforskap og negativ sosial evaluering er særlig stressende, mens fellesskap og gode opplevelser bidrar til å beskytte mot slike belastninger.

Figur 1. Fornøydhets med livet nå for tiden på en skala fra 0 til 10 der 10 er «svært fornøyd». Folkehelseundersøkelser i fylkene, 2021 (alle fylker samlet).

Figur 2. Andel lite fornøyd med livet etter antall risikofaktorer som dårlig økonomi, dårlig helse, å stå utenfor arbeidslivet, å være enslig, å ha lite vennekontakt eller å ikke ha noen nære (Folkehelseundersøkelser i fylkene, 2019).

God livskvalitet beskytter også mot psykiske plager som angst og depresjon, og gjør det lettere å leve med helseplager.

Hva vet vi om livskvaliteten i Norge?

Det finnes gode tall på den subjektive livskvaliteten nasjonalt og for noen kommuner og fylker. På en skala fra 0 til 10 der 10 er «svært fornøyd» med livet, ligger landsgjennomsnittet, både blant menn og kvinner, vanligvis på 7,5, se figur 1. Dette er høyt i internasjonal sammenheng, men livskvaliteten er skjevt fordelt.

De unge er mindre fornøyd, mer ensomme og mer bekymret enn de eldre. Dette er en ny trend. Grupper som har økonomiske vansker, som står utenfor arbeidslivet, som har dårlig helse, som er enslige eller som opplever å ha få å støtte seg til, har også dårligere livskvalitet enn andre. Disse risikofaktorene opptrer ofte samtidig, og går da særlig ut over livskvaliteten, se figur 2.

Hvordan få oversikt over innbyggernes livskvalitet?

Mål på subjektiv livskvalitet er inkludert i de nasjonale og fylkesvise folkehelseundersøkelsene. Viktige faktorer inkluderer fornøydhets med livet, trygghet, tillit, tilhørighet, ensomhet og bekymring. Figur 3 viser tall på subjektiv livskvalitet blant ungdom i kommunen.

Indikatorer knyttet til objektiv livskvalitet er for eksempel økonomi, arbeidsdeltakelse, utdanning og helse. Se figur 4, folkehelsebarometeret og KommuneHelse statistikkbank for tall for kommunen.

Kommunen har flere virkemidler for å legge til rette for god livskvalitet. På neste side nevnes noen områder som bør få særlig oppmerksomhet i arbeidet med å fremme god livskvalitet for alle i kommunen.

FOLKEHELSEPROFIL 2022

Hverdagsarenaer som fremmer livskvalitet

Gode oppvekst- og levekårsforhold som trygg økonomi og gunstige boforhold legger grunnlaget for god livskvalitet.

Barnehager og skoler som gir barn og unge en trygg og inkluderende hverdag er viktig for deres livskvalitet, kan demme opp for vanskelige hjemmeforhold og utjevne sosiale forskjeller. Grunnlaget for gjennomføring av skolegang legges tidlig og har stor betydning for senere deltakelse i arbeidslivet.

For voksenbefolkningen er arbeid en av de viktigste arenaene for kontakt, mening og mestringsopplevelser. Det å stå utenfor arbeidslivet gir betydelig risiko for dårlig livskvalitet, men arbeidslivet kan også påvirke livskvaliteten i negativ retning. Gode arbeidsvilkår, påvirkningsmuligheter og forutsigbarhet er viktig for ansattes livskvalitet.

Meningsfulle aktiviteter for alle i nærmiljøet

Aktivitetstilbud og møteplasser som er inkluderende skaper innenforskap og økt livskvalitet. Kommunens arbeid for å gjøre grøntarealer, transportmuligheter, kulturarrangementer og idrettsarenaer tilgjengelige for innbyggerne, uavhengig av sosiale og økonomiske ressurser, betyr mye for deres opplevelser av tilhørighet, aktivitet, utvikling og kontakt.

Et trygt nærmiljø kan stimulere til økt utendørs aktivitet og deltakelse. Særlig for ungdom er det viktig med trygge og tilgjengelige arenaer for meningsfull aktivitet og sosial tilhørighet.

Mulighet til å bidra, for eksempel som frivillig, styrker opplevelsen av å ha verdi, fremmer fellesskap og mening. Det å delta som frivillig kan ha stor betydning for å forebygge eller redusere isolasjon og ensomhet, blant unge så vel som eldre.

Kommunens verktøy

Kommunen kan gjennom planarbeidet legge til rette for god livskvalitet ved å fremme gode oppvekst- og levekår, samt tilgang til meningsfulle aktiviteter og fellesskap for innbyggerne.

I utformingen av kommunens tilbud og tjenester, kan et nyttig spørsmål være om alle kommunens innbyggere har mulighet til å oppleve "hverdagsgledens fem", se figur 5. Dette er aktiviteter som bidrar til god livskvalitet og psykisk helse. De kan brukes av enkeltmennesker for en bedre hverdag, men også som temaer for planarbeidet i kommunen.

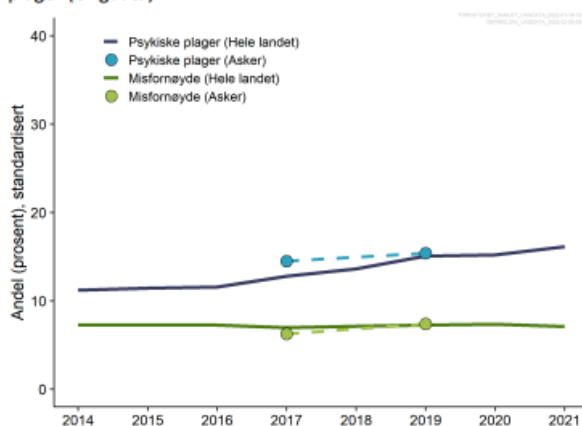
Bruk av begreper som ulike sektorer og faggrupper har et felles eierskap til, kan styrke tverrsektorielt arbeid og samskaping. Arbeidet med å fremme livskvalitet kan fungere på denne måten og være et felles mål.

At innbyggerne får delta aktivt i beslutningsprosesser og i utformingen av planer, er viktig for å lykkes med å skape et samfunn som fremmer god livskvalitet.

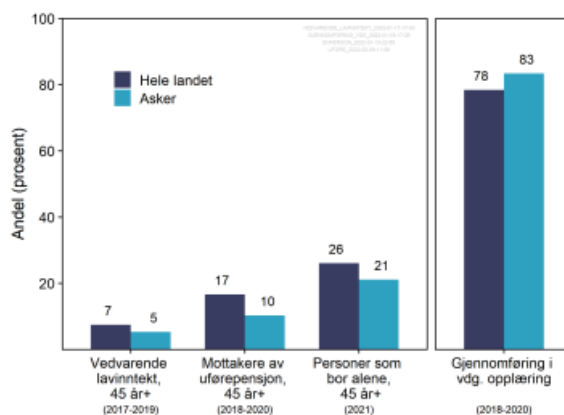
Les mer:

- Utvidet artikkel med referanser på www.fhi.no/folkehelsetilstander
- [Folkehelserapporten: Livskvalitet i Norge](#)
- [Psykisk helse og livskvalitet – lokalt folkehelsearbeid - Helsedir.](#)
- [Råd for psykisk helse: hverdagsglede](#)

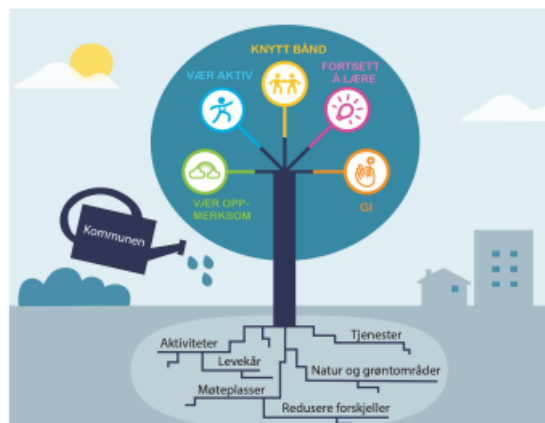
Figur 3. Andel ungdomsskoleelever som er misfornøyd med (mer enn 3 av 6) ulike sider av livet og andel som har mange psykiske plager (Ungdata).

Figur 4. Utvalgte faktorer som påvirker livskvaliteten. Figuren viser andelen i kommunen og i landet som helhet.

Figur 5. Kommunens muligheter for å fremme "Hverdagsgledens fem".

FOLKEHELSEPROFIL 2022

Folkehelsebarometer for kommunen

I oversikten nedenfor sammenliknes noen nøkkeltall for kommunen og fylket med landstall. I figuren og tallkolonnene tas det hensyn til at kommuner og fylker kan ha ulik alders- og kjønns sammensetning sammenliknet med landet. Klikk på indikatornavnene for å se utvikling over tid i kommunen. I KommuneHelse statistikkbank, <http://khs.fhi.no> finnes flere indikatorer samt mer informasjon om hver enkelt indikator.

Vær oppmerksom på at også «grønne» verdier kan innebære en folkehelseutfordring for kommunen, fordi landsnivået ikke nødvendigvis representerer et ønsket nivå. Verdiområdet for de ti beste kommunene i landet kan være noe å strekke seg etter.

- Kommunen ligger signifikant bedre an enn landet som helhet
- Kommunen ligger signifikant dårligere an enn landet som helhet
- Kommunen er ikke signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Kommunen er signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Ikke testet for statistisk signifikans
- ◆ Verdien for fylket (ikke testet for statistisk signifikans)
- ↑ Verdien for landet som helhet
- ▬ Variasjonen mellom kommunene i fylket
- De ti beste kommunene i landet

Tema	Indikator (klikkbare indikatornavn)	Kommune	Fylke	Norge	Enhet (*)	Folkehelsebarometer for Asker
Befolkning	1 Personer som bor alene, 45 år +	21,1	24,4	26,1	prosent	
	2 Andel i yrkesaktiv alder (16-66 år)	65	65	66	prosent	
Oppvekst og levekår	3 VGS eller høyere utdanning, 30-39 år	83	78	80	prosent	
	4 Vedvarende lavinntekt, alle aldre	7,4	9,5	10,2	prosent	
	5 Inntektsulikhet, P90/P10	3,1	2,9	2,8	-	
	6 Barn av enslige forsrgere	13,2	14,8	14,8	prosent	
	7 Mottakere av uførepensjon, 45-66 år	10,3	15,5	16,6	prosent (a,k)	
	8 Bor trangt, 0-17 år	13	17	19	prosent	
	9 Trives på skolen, 10. trinn	85	86	85	prosent (k)	
	10 Mobbes på skolen, 7. trinn	6,4	5,9	5,9	prosent (k)	
	11 Laveste mestringsnivå i lesing, 5. tr.	19	22	23	prosent (k)	
	12 Gjennomføring i vdg. opplæring	83	80	78	prosent (k)	
	13 Troen på et lykkelig liv, Ungd. 2019	71	71	71	prosent (a,k)	
	14 Drikkevann, hygienisk og stabilt	94	92	90	prosent	
	15 Luftkvalitet, finkornet svevestøv	4,6	4,8	4	µg/m ³	
Miljø, skader og tryk	16 Valgdeltakelse, 2021	81,7	76,7	77,2	prosent	
	17 Trygt i nærmiljøet, Ungdata 2019	87	85	85	prosent (a,k)	
	18 Med i fritidsorganisasjon, Ungd. 2019	66	64	65	prosent (a,k)	
	19 Ensomhet, Ungdata 2019	22	22	22	prosent (a,k)	
	20 Fornøyd med lokalmiljøet, Ungd. 2019	70	69	68	prosent (a,k)	
Helse-relatert atferd	21 Trener sjeldnere enn ukentlig, 17 år	22	26	27	prosent (k)	
	22 Skjermtid over 4 timer, Ungd. 2019	32	34	34	prosent (a,k)	
	23 Røyking, kvinner	1,8	3,6	3,4	prosent (a)	
Helsestilstand	24 Forventet levealder, menn	81,2	80,1	79,9	år	
	25 Forventet levealder, kvinner	84,6	83,9	83,8	år	
	26 Utd.forskjeller i forventet levealder	5,6	5,1	5	år	
	27 Fornøyd med helse, Ungd. 2019	73	71	70	prosent (a,k)	
	28 Psykiske plager, Ungd. 2019	15	16	15	prosent (a,k)	
	29 Psykiske sympt./lidelser, 0-74 år	148	160	160	per 1000 (a,k)	
	30 Muskel og skjelett	301	321	316	per 1000 (a,k)	
	31 Overvekt og fedme, 17 år	16	21	22	prosent (k)	
	32 Hjerter- og karsykdom	15,5	16,8	17,1	per 1000 (a,k)	
	33 Tykk- og endetarmskreft, nye tilfeller	77	81	82	per 100 000 (a,k)	
	34 Vaksinasjonsdekning, meslinger, 9 år	96,2	96,9	96,9	prosent	

Forklaring (tall viser til linjenummer i tabellen ovenfor):

* = standardiserte verdier, a = aldersstandardisert, k = kjønnsstandardisert og ** = tall fra Ungdataundersøkelsen mangler, les mer om [mulige årsaker](#)

1./2. 2021, i prosent av befolkningen. 3. 2021, høyeste fullførte utdanning (av alle med oppgitt utdanning). 4. 2017-2019, personer som bor i husholdninger som i en treårsperiode har en gjennomsnittlig inntekt under 60 % av nasjonal median. 5. 2019, forholdet mellom inntekten til den personen som befinner seg på 90-prosentilen og den som befinner seg på 10-prosentilen. 6. 2018-2020, 0-17 år, av alle barn det betales barnetrygd for. 7. 2018-2020, mottakere av varig uførepensjon. 8. 2020, trangbodhet defineres ut ifra antall rom og kvadratmeter i boligen. 9./10./11. Skoleårene 2018/2019-2020/2021. 12. 2018-2020, omfatter elever bosatt i kommunen. 13. U.skole, svarer «ja» på at de tror de kommer til å få et godt og lykkelig liv. 14. 2020, definert som tilfredsstillende resultater mht. E. coli og stabil levering av drikkevann. Omfatter vannverk som forsyner minst 50 personer. Tallene bør vurderes i lys av andelen som er tilknyttet vannverk i kommunen, se KommuneHelse statistikkbank. 15. 2020, mikrogram per kubikkmeter (µg/m³) finkornet svevestøv (PM_{2.5}) som befolkningen i kommunen er utsatt for. 16. Stortingsvalget. 17. U.skole, opplever at nærområdet er trygt på kveldstid. 18. U.skole, svarer «ja, jeg er med nå». 19. U.skole, ganske mye eller veldig mye plaget. 20. U.skole, svært eller litt fornøyd. 21. 2020-2021, oppgitt ved nettbasert sesjon 1. 22. U.skole, daglig utenom skolen. 23. 2016-2020, fødsle som oppga at de røykte i begynnelsen av svangerskapet, oppgitt i prosent av alle fødende med røykeopplysninger. 24./25. 2006-2020, beregnet basert på aldersspesifikk dødelighet. 26. 2006-2020, vurdert etter forskjellen i forventet levealder ved 30 år, mellom de med grunnskole som høyeste utdanning og de med videregående eller høyere utdanning. 27. U.skole, svært eller litt fornøyd. 28. U.skole, har mange plager (ganske mye eller veldig mye plaget). 29. 2018-2020, brukere av primærhelsetjenestene fastlege og legevakt. 30. 2018-2020, 0-74 år, muskel- og skjelettplager og sykdommer (ekskl. brudd og skader), brukere av primærhelsetjenestene fastlege, legevakt, fysioterapeut og kiropraktor. 31. 2018-2021, KMI som tilsvarer over 25 kg/m², basert på høyde og vekt oppgitt ved nettbasert sesjon 1. 32. 2018-2020, omfatter innlagte på sykehus og/eller døde. 33. 2011-2020. 34. 2016-2020. Datakilder: Statistisk sentralbyrå, NAV, Ungdataundersøkelsen fra Velferdsforskningsinstituttet NOVA ved OsloMet, Utdanningsdirektoratet, Vernepliktsverket, Vannverksregisteret, Primærhelsetjenestene fastlege og legevakt (KUHR-databasen i Helsedirektoratet), Kreftregisteret, Meteorologisk institutt, Medisinsk fødselsregister og Nasjonalt vaksinasjonsregister SYSVAK. For mer informasjon, se <http://khs.fhi.no>.

Avsener	Oppsummering av innspill	Kommunedirektørens kommentar
Vestre Viken	Vestre Viken skriver blant annet følgende i sitt høringssvar: «Etter vår vurdering omtaler planen en rekke områder som er viktige for mennesker med psykiske helseutfordringer og rusutfordringer. Det er brukt mange ulike kilder til data og analyser som underbygger de strategiske valgene, noe som styrker planen (Kunnskapsgrunnlaget). Det forebyggende aspektet er gjennomgående i planen. Høringsutkastet gir god oversikt over de tilbudene som er i kommunen i dag (både de kommunale og de som er drevet i regi av ideelle organisasjoner). Det støttes at det pekes på betydningen av tilpasset arbeid og aktiviteter, og at det målsettes at disse bør styrkes for brukerne som har de største utfordringene. Det vurderes også som viktig at det er gode lavterskeltilbud og møteplasser for unge, blant annet for å forhindre utenforskap og ensomhet. Planen peker på sammenhengen mellom forebyggende tiltak, økning i ambulerende oppfølging og behovet for bemannende boliger (kommunale og kjøpte private plasser). Vi deler vurderingen at de brukerne som er i behov av de mest forsterkede tilbudene også er i behov av høy grad av koordinering og samhandling. Både innad i kommunen, innad i spesialisthelsetjenesten og mellom kommunen og spesialisthelsetjenesten. Individuell plan og pakkeforløp er viktige verktøy for å sikre tett samhandling». Utover dette skriver Vestre Viken at det er av stor betydning at kommunen og spesialisthelsetjenesten har en tett dialog rundt hvilke pasienter som skal henvises til spesialisthelsetjenesten og hvilke som ikke skal henvises: «Vi imøteser dialog om hvilke tiltak som kan iverksettes for å oppnå tettere dialog om henvisninger».	Kommunedirektøren takker for høringssvar, og at Vestre Viken stiller seg bak temaplanens prioriteringer! En felles forståelse av hvilke utfordringsbilder som gir grunnlag for henvisning, ved dialog med spesialisthelsetjenesten, er tatt inn under følgende strategi: «Asker kommune skal sikre gode forløp gjennom å forbedre sammenhenger og overganger, både internt og i samhandling med spesialisthelsetjenesten».
Asker Kulturråd	Asker kulturråd vektlegger at kulturaktiviteter er viktige i arbeidet med å forebygge rusproblemer og bidra til god psykisk helse. Følgende innspill er fremmet: <u>1. Samarbeid:</u> Samspill mellom offentlige tilbud, private og frivillige aktører er viktig. Musikkterapi som er del av Kulturskolens tilbud trekkes	Kommunedirektøren takker for høringssvar! Samspill med offentlige, private og frivillige aktører er avgjørende for å gjennomføre de strategiene i planen.

	frem. Kulturrådet foreslår utvikling av et musikkterapi tilbud som et tiltak i temaplanen, og at det bygges opp et kompetansemiljø på dette. <u>2. Møteplasser:</u> Asker kulturråd er enig i viktigheten av bedre tilrettelagte møteplasser. De bør inkludere lavterskeltilbud som gjør møteplassene lettere tilgjengelig for sårbare grupper. Innbyggertorg, skoler og kulturbygg bør i større grad benyttes til tilrettelagte kulturaktiviteter. Skolebyggene må i større grad være nærmiljøets kulturhus, også med tiltak og aktiviteter for målgruppene i planen. <u>3. Deltakelse og frivillighet:</u> Man må anerkjenne at deltakelse har en kostnad. Det må gjerne sees på hvordan kulturfrivilligheten kan bidra sterkere i aktivitetstilbudene så lenge man anerkjenner at det er behov for kostnadsdekning. Asker kulturråd støtter de øvrige kapitlene i planforslaget slik de er utformet.	Innspill om kulturskolen og tilbud om musikkterapi kan være relevante tiltak i implementering av planen. Musikkterapi er allerede beskrevet i kunnskapsgrunnlaget, men inkluderes nå også i temaplanen. Kommunedirektøren ser positivt på at Kulturrådet deler oppfatningen om at møteplasser må være tilgjengelige og inkluderende, og at man i større grad bør bruke andre kommunale bygg til aktivitetstilbud. Kostnader knyttet til aktivitet følges først om fremst opp gjennom tilskuddsordninger i tjenesteområdet Medborgerskap og behandles derfor ikke i denne planen.
Asker Idrettsråd, med flere	Asker idrettsråd spiller inn følgende hovedmomenter: 1. Styrke investeringer i forpliktende, tverrfaglige samarbeid og partnerskap mellom frivilligheten og kommunen med to formål: a) Forebygging (eksempelvis idrettsarenaen generelt og Aktive Lokalsamfunn spesielt) b) Tiltak (eksempelvis Gatelaget, Aktiv YNG, Asker golfklubb, grønn glede mm). 2. Videre foreslås de å etablere samarbeidskanaler mellom den organiserte idretten og behandlingsapparatet i kommunen (tankegang om grønn resept). Idrettsrådet inviterer kommunen til dialog om utvikling av Aktive Lokalsamfunn som en samarbeidsmodell mellom idretten og kommunen om konkrete tiltak for rusavhengige / andre med psykiske helseplager og om muligheten som ligger i at idrett kan brukes både som terapi og sosial stimulator.	Kommunedirektøren takker for høringssvar, og deler Asker idrettsråds vurderinger om behov for forpliktende tverrfaglig samarbeid og partnerskap med frivilligheten. Det er svært positivt at idrettsrådet initierer til dialog for å inkludere flere med rus og psykisk helseutfordringer i idrett og aktivitet. Tiltak som foreslås vil vurderes i implementering av planen. Enkelte av tiltakene gjelder ungdom og hører inn under den kommende Temaplan for Oppvekst.
Fontenehuset	Fontenehuset skriver følgende i sitt høringssvar: <i>Fontenehuset er nevnt flere ganger og det gis en god beskrivelse av hva slags tilbud vi har til Askersamfunnet. Utover dette så setter vi pris på</i>	Kommunedirektøren takker for høringssvar! Forslag til tiltak, som fokus på digital kompetanse, noteres og vurderes i implementering av planen. Vi ser frem til videre dialog og samarbeid.

	<i>fokuset på samarbeid, samskaping, brukermedvirkning og innovasjon som er også noe Fontenehuset prioriterer høyt. Ift innovasjon er Fontenehuset Asker for eksempel svært opptatt av å være relevante ift arbeidsmarkedet og utvikler derfor kompetanser og tilbud som fremmer digital forståelse og kunnskap hos brukerne. I tillegg har vi etablert samarbeid med andre frivillige organisasjoner i Asker Kommune med mål om å utvikle tilbud, finansieringsmuligheter og rekruttering av brukere til tjenestene våre (ref 'gråsoneutfordringer').</i>	
Kirkens feltarbeid i Asker	Kirkens Feltarbeid i Asker (Den Norske kirke) gir i sitt høringssvar en oversikt over tilbudene deres til målgruppen. I sine generelle innspill til planen fremhever de betydningen av å tilrettelegge for møteplasser på tvers (kontakt og impulser også fra de vi ikke ligner mest på når det gjelder bakgrunn / utdanning / arbeidsliv også videre), forebygge digitalt utenforskap, brukermedvirkning, samt å nå også yngre med behov for bistand. Når det gjelder sistnevnte påpekes det at Kirkens feltarbeid og deres samarbeidspartnere i liten grad oppnår kontakt med yngre som har rusutfordringer, og at de fra 18- 25 år synes å være lite kartlagt i Korus sin brukerplankartlegging for Asker kommune. Planen legger opp til økt bruk av digitale plattformer for informasjon og innbyggerkontakt, men det er lav digital kompetanse i brukergruppen. Dette gjør at flere blir avskåret fra informasjon og deltakelse. Møteplasser som er nevnt i planen og i kunnskapsgrunnlaget er i all hovedsak tilgjengelig for innbyggere som ikke er i aktiv rus. Brukerplanundersøkelsen sier noe om at tilbud for akkurat denne målgruppen er mangelfulle. Det er behov for flere tilbud til kvinner i aktiv rus, og egne kvinnenettverk etterlyses. Det er et underforbruk av frivillige. Her er stort potensiale og stort engasjement. Kan metoder som Homestart og flyktningguide utvikles og tilpasses? Nye metoder for frivillighet i rusfeltet, krever stor grad av oppfølging og faglig kompetanse.	Kommunedirektøren takker for høringssvar! Administrasjonen kjenner seg igjen i utfordringene med å kartlegge og etablere kontakt med unge som har rusutfordringer, og har innsikt i at også andre kommuner erfarer dette. Det vil arbeides videre for å nå denne målgruppen, blant annet ved at også tjenesteområdet Oppvekst blir med i brukerplankartlegging, for bedre oversikt over alle tjenestemottagere innen psykisk helse og rus fra og med 16 år. Dette kan bidra til bedre overganger, og mer kjennskap til unge med utfordringer, i overgangen fra «barne»- til «voksnetjenester». Manglende digital kompetanse er en utfordring for flere grupper i samfunnet. Tiltak for å øke den digitale kompetanse kombinert med alternative informasjonskanaler vil vektlegges i implementering. Behovet for inkluderende møteplasser og møteplasser som ikke har krav til rusfrihet er beskrevet i planen. Vi noterer oss at kvinner er en særlig utsatt gruppe. Forslag til tiltak vil vurderes i oppfølging og implementering av planen. Innspill om tilbakeføring av eksterne omsorgsplasser og kommunale boliger er relevante, og vil adresseres i videre arbeid med implementering av boligtrapp og innsatstrapp. Virksomheten jobber aktivt med å se på boligporteføljen og tjenestetilbudet for å gi rett tilbud til rett person. Et behov for å se på samhandling, kartlegging og tjenesteoverganger for unge voksne med psykisk helse- og rusutfordringer, er tatt inn under

	Kirkens feltparbeid ser med bekymring på planen for tilbakeføring av eksterne omsorgsplasser til kommunal regi, nevnt i 2. tertialrapport 2022. Der det ser ut som om man har hoppet over flere steg i strategien med bolig- og innsatstrapp, der Asker kommune, uten å enda utviklet innsatstrappen eller sørget for et bredt spekter av boliger, reduserer kjøp av eksterne plasser, samtidig som man mangler boliger for målgruppa. Kirkens feltparbeid opplever at ventetid på kommunal bolig har blitt vesentlig lenger, og at bostedsløse bor lenger i midlertidig bolig i påvente av varig bolig. De beste tjenestene og tilbudene skapes i felleskap. Kirkens feltparbeid ser at planen med fordel kunne hatt større fokus og mål for innovasjon - gjerne i samarbeid med andre aktører. Samskaping vil gi mulighet for bedre og mer innovative tjenester for innbyggere i Asker kommune også på områder som ikke handler om digitale løsninger.	strategien «Asker kommune skal sikre gode forløp gjennom å forbedre sammenhenger og overganger, både internt og i samhandling med spesialisthelsetjenesten». Presisering når det gjelder utforskning av muligheter for samskaping og innovasjon blant frivillige, lokalt næringsliv og ideelle aktører, er tatt inn under strategien «Asker kommune skal skape innovative løsninger sammen med andre aktører».
Lotte Frost	Lotte Frost skriver blant annet følgende i sitt høringssvar: Planen kan være enda tydeligere på måloppnåelse, prioriteringer, tiltak, handling og forebygging. Samarbeid med næringslivet er omtalt flere steder, men det etterlyses flere konkrete handlinger knyttet opp mot dette. Det foreslås dialog med næringslivet om hvordan man kan bidra til bedre fysisk og psykisk helse hos ansatte. Det kan være tiltak som felles møteplasser, verktøykasser, kompetanseløft og bistand i utfordrende personalsaker. Forslag om nytt mål under strategien "Asker kommune skal rekruttere, utvikle og beholde kompetanse i tjenestene" Asker kommune skal bidra til at det nasjonalt etableres flere studieplasser og flere studieretninger innenfor psykiskhelse for å imøtekomme det økende behovet for tjenester innen dette området i fremtiden.	Kommunedirektøren takker for høringssvar! Temaplanen er en strategisk plan, som ikke omhandler konkrete tiltak (se temaplanens kapittel 3.4 om «Iverksetting»). Derfor er ikke konkrete tiltak for samarbeid med næringslivet nevnt. Kommunedirektøren er enig i at dialog med næringslivet er viktig for helsefremmende arbeidsplasser i kommunen. De konkrete innspillene til tiltak vil vurderes i videre implementering av planen. «Pakkeforløp» er endret til «pasientforløp». Det forebyggende perspektivet er presisert mer utførlig, i «hovedutfordringer» innen kapittel 4.

	Psykisk helse koster det norske samfunnet opp mot 290 milliarder kroner i året*. Det vil være god økonomi for kommunen å prioritere forebyggende tiltak som bidrar til bedre fysisk og psykisk helse. Fokus bør flyttes fra utredning og behandling til tiltak og forebygging. "Pakkeforløp" endret navn til "pasientforløp" i september i år. Pakkeforløp nevnes flere ganger i planen.	
Trygve Hellingstad	Trygve Hellingstad skriver blant annet følgende i sitt høringssvar: 1) <i>En oversiktlig og ryddig innholdsfortegnelse hører med i ethvert dokument.</i> 2) <i>Kommentarer/innsjutt til delen som angår ansvarsfordeling og samhandling mellom kommunen og spesialisthelsetjenesten (spesielt s. 35-38). Basert på erfaringer som vi pårørende har fra en konkret og dessverre fortsatt pågående sak, vil vi trekke fram dette temaet som svært essensielt for å oppnå resultater. I dag fungerer ikke nødvendigvis samordning og samhandling verken mellom de ulike tjenestene internt i kommunen, og spesielt ikke mellom kommunen og spesialisthelsetjenesten. Her er det meget mangelfulle prosesser og samhandlingsmønstre. Dette skyldes nok til dels tradisjonell sektortenkning, men vi tror det ofte også skyldes reell ansvarsfraskrivelse, der spesialisthelsetjenesten definerer sitt ansvar stringent ift. det lovverket den er satt til å forvalte, ditto gjør kommunen ift. sitt omfattende ansvar (jfr. den oversikten som inngår i strategien). Denne 'egen-tue-tenkingen' fører dessverre til at de hjelpesøkende svært ofte faller mellom to stoler og ved dette mister et kraftfullt og målrettet verktøy som igjen og igjen sender de hjelpetrengende på nye runder inn og ut av svingdøren. De mest sårbare i denne sammenheng er uten tvil de hjelpetrengende som ikke av eget initiativ søker hjelp, og som man derfor må prioritere spesielt for at de skal få den hjelpen de etter norsk lov har krav på. Kommunens beskrivelse i strategien av status for det viktige verktøyet IP samt den elendige oppfølgingen av det lovfestede pakkeforløpet, forteller det meste om for</i>	Kommunedirektøren takker for høringssvar, og finner det leit å lese om de dårlige opplevelsene som pårørende! En oversiktlig og ryddig navigering / innholdsfortegnelse vil ivareta ved digital publisering av planen, og er nå også tatt inn i versjonen til politisk behandling. Betydning av god samhandling er presisert i kapittel 6.4, under «Ansvarsfordeling og samhandling mellom kommunene og spesialisthelsetjenesten», samt strategien «Asker kommune skal sikre gode forløp gjennom å forbedre sammenhenger og overganger, både internt og i samhandling med spesialisthelsetjenesten». En kopling til Asker kommunes "Handlingsplan for forebygging av selvmord", som er nærmere beskrevet i det vedlagte kunnskapsgrunnlaget, er tatt inn under strategien «Asker kommune skal sikre dreining av innsats og lett tilgjengelige tjenester». Strategien beskriver samtidig hvordan forebyggende og mestringsbasert innsats også rettes også mot personer med tyngre og sammensatte / samtidige psykisk helse- og somatiske utfordringer, i kombinasjon med "reparerende" tiltak når det er nødvendig.

	<i>svake prioriteringer. Her må det skikkelig krafttak til i et tett samarbeid mellom primærhelsetjenesten (inkl. ikke minst fastlegen) og spesialisthelsetjenesten!</i> <i>3) Det er ingen tvil om at gode og velfungerende tjenester for forebygging og behandling av psykiske utfordringer og rus er helt avgjørende for å forebygge og hindre selvmord. Vi finner i den foreliggende dokumentasjonen til strategien en indikativ omtale av Asker kommunes nylig utarbeidede handlingsplan for forebygging av selvmord (som i seg selv er et meget prisverdig tiltak!) Vi har imidlertid ikke lest det foreliggende strategiutkastet så nøye at vi kan registrere at klare og opplagte koplinger mellom de to dokumentene er foretatt. Vi forutsetter selvfølgelig at dette blir gjort før strategien ferdigstilles.</i>	
Hilde Sofie Løtveit	Hilde Sofie Tveit skriver blant annet følgende i sitt høringssvar: <i>Samarbeidet med virksomhet Psykisk helse og rus er begrenset på systemnivå. Det er i liten grad lagt til rette for god pasientflyt, synlighet og samarbeid mellom psykisk helse og avtalefysioterapeutene.</i> <i>Vi anbefaler å bedre samarbeidet på systemnivå mellom psykomotorisk fysioterapi og de ulike virksomhetene innen Psykisk helse og rus. Målet er å gi et best mulig tilbud for pasienter som mottar psykisk helsehjelp. Psykiske lidelser, livskriser og traumer setter seg i kroppen og gir plager som for eksempel anspenhet, smerter, holdt pust, søvnproblemer og utmattelse.</i> <i>Rask psykisk helsehjelp er et godt lavterskeltilbud til kommunens innbyggere, men vi savner et tilbud med en kroppslig tilnærming. Psykomotorisk fysioterapi er godt egnet i gruppe. Vi anbefaler at det ansettes psykomotorisk fysioterapeut på mestringstilbud, rask psykisk helsehjelp.</i>	Kommunedirektøren takker for høringssvar! Temaplanen er en strategisk plan, som ikke omhandler konkrete tiltak (se temaplanens kapittel 3.4 om «Iverksetting»). Forslag om konkrete stillinger kan dermed ikke ivaretas i temaplanen. Under «Dimensjonering og utvikling» i kapittel 6.4, er det tatt inn at forebygging innebærer en helhetlig tilnærming gjennom innsats mot både fysisk og psykisk helse. Innspillene om bedre samarbeid mellom psykomotorisk fysioterapi og psykisk helse- og rustjenestene vurderes i implementering / oppfølging av temaplanen.

Ungdomsrådet	Det gis følgende innspill til planen: Ungdomsrådet mener det er viktig å passe på barn og unge som pårørende, også i ikke-vedtaksbaserte tjenester	Kommunedirektøren takker for høringssvar! At det er viktig å være oppmerksom på barn og unge også utover psykisk helse- og rustjenestene, er tatt inn under «Barn som pårørende» i kapittel 6.5.
Eldrerådet	Det gis følgende innspill til planen: Dette er en god plan som ivaretar mange viktige områder. Eldrerådet vil imidlertid påpeke at det relativt store fagområdet alderspsykiatri i liten grad er berørt. Planen inneholder ingen strategier på dette området, kunnskapsgrunnlaget mangler henvisning både til dette området og til dokumentasjon på særlige utfordringer med rusmidler, i hovedsak alkohol, blant eldre. Planen adresserer særlig overganger som kritiske perioder for utvikling av psykiske lidelser. Vi vet fra forskning at det samme gjelder for utvikling av problemer med rusmidler/alkohol. På side 11 punkt 1.4.2.2 i kunnskapsgrunnlaget er overgangen til pensjonisttilværelsen / endret livssituasjon kommentert som en slik overgang, men oppmerksomhet omkring dette gjenfinnes ikke noe sted i selve planen. Planen beskriver gode systemer for ivaretagelse av pårørende til personer med rusutfordringer og psykiske lidelser. Pårørende til eldre mennesker møter også andre typer utfordringer, og denne gruppen må gis et tilbud som betyr reell avlastning både direkte og psykisk. I planen heter det at «Temaplan Leve hele livet - eldre» omhandler også livskvalitet og psykisk helse i alderdommen». Det er imidlertid ikke nedfelt noen strategier for å møte psykisk vansker og rusproblemer rettet mot den eldre befolkningen i denne planen. Temaplan Leve hele livet – eldre har som hovedfokus et aldersvennlig samfunn. Endringene i demografien med et økende antall eldre, og en økende andel eldre av totalbefolkningen, er en utfordring. Hovedstrategien for å møte dette, er å legge til rette for at eldre kan bli boende, og klare seg, lengst mulig i egne hjem, helst med bistand fra pårørende så lenge som mulig. En proaktiv strategi med fokus på å	Kommunedirektøren takker for høringssvar! «Alderspsykiatri» nevnes ikke, da dette begrepet assosieres med spesialisthelsetjenesten. Temaplan Mestre hele livet søker å beskrive ønsket tjenesteutvikling for alle fra og med 18 år, uten å nevne ulike aldersgrupper ved alle planens fokusområder. De fleste strategier retter seg dermed også mot eldre, blant annet samtlige under innsatsområdet «Helhetlige og mestringsbaserte tjenester». Overgang fra arbeid til pensjonisttilværelse byr på både på utfordringer og muligheter. Uten nødvendigvis å nevne dette direkte er overgang til alderdom og pensjonist-tilværelse hensyntatt ved beskrivelse av ønsket boligutvikling (flere leiligheter for en personshusholdninger), inkluderende aktivitetstilbud og møteplasser. Temaet er også ivarettet i Temaplan Leve hele livet – i et aldersvennlig Asker. Videre er følgende tekst tatt inn i kapittel 6.4, under «Dimensjonering og utvikling mot en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste»: <i>I Kunnskapsgrunnlaget redegjøres det for eldres potensielle spesifikke utfordringer innen psykisk helse- rusfeltet (punkt 2.4.2 / 2.4.4 / 2.4.7). Psykiske lidelser hos seniorer omtales også i Kunnskapsgrunnlaget til Temaplan Leve hele livet - i et aldersvennlig Asker (side 32 og 33). Aktuelt helsepersonell skal ha kompetanse om både somatisk og psykisk helse, herunder blant annet kognitiv fungering, sosial situasjon og bruk av legemidler, ved utredning og oppfølging av utfordringer hos eldre. Ved mistanke om en psykisk lidelse, skal tilstanden følges opp aktivt, i motsetning til å vurdere utfordringene som en «naturlig» del av aldringen. For øvrig omtales betydningen av sosiale arenaer og tiltak for psykisk helse blant eldre, i kapittel 6.1.</i>

	forebygge, og tidlig intervenere overfor utfordringer med psykisk helse og rus vil bidra til at denne strategien vil lykkes.	Eldres spesifikke utfordringer som pårørende er beskrevet i kapittel 6.5, og inkludert i beskrivelse av strategien «Asker kommune skal styrke veiledning, støtte og opplæring til familie og pårørende». Psykisk helse og eldre, er også beskrevet i Kunnskapsgrunnlaget til «Temaplan Leve hele livet – i et aldersvennlig Asker», side 32 – 33.
Rådet for PFN	Det gis følgende innspill til planen: 1. Alle tilbud for mennesker med rus/psykiske utfordringer skal være universelt utformet og ha HC-parkering. 2. Tidlig innsats. Fange opp unge som sliter med psykiske utfordringer så tidlig som mulig. 3. Nye boliger for personer med rus/psykiske utfordringer skal være universelt utformet. 4. Sikre gode overganger og god koordinering i tjenestetilbudet.	Kommunedirektøren takker for høringssvar! Tidlig innsats for å forebygge utfordringer i et tidlig forløp er et gjennomgående fokus ved planen. Det vil arbeides videre for å fange opp og kartlegge unge med psykisk helse- og rusutfordringer, blant annet ved at også tjenestoområdet Oppvekst blir med i brukerplankartlegging, for bedre oversikt over alle tjenestemottagere innen psykisk helse og rus fra og med 16 år. Dette kan bidra til bedre overganger, og mer kjennskap til unge med utfordringer, i overgangen fra «barne»- til «voksentejenester». Tidlig innsats mot unge med psykisk helse- og rusutfordringer vil hovedsakelig ivaretas i «Temaplan Oppvekst». Et behov for å se på samhandling, kartlegging og tjenesteoverganger for unge voksne med psykisk helse- og rusutfordringer, er tatt inn under strategien «Asker kommune skal sikre gode forløp gjennom å forbedre sammenhenger og overganger, både internt og i samhandling med spesialisthelsetjenesten». Tiltak, tjenester og botilbud skal, så langt det er mulig, være universelt utformet i henhold til nasjonale anbefalinger og lovverk. Universell utforming er beskrevet i kap. 3.6.3 i Kunnskapsgrunnlaget.
Utvalg for Medbo	Det gis følgende innspill til planen: 1) Hovedutvalg for medborgerskap mener Temaplan Mestre hele livet beskriver utfordringer, strategier, innsatsområder, tjenester og muligheter på en god måte. Utvalget ser at frivillighetens kraft er en	Kommunedirektøren takker for høringssvar. Presisering når det gjelder utforskning av muligheter for samskaping og innovasjon blant frivillige, lokalt næringsliv og ideelle aktører, er tatt inn

rgersk ap	sentral del. Vi vil likevel gjerne understreke det potensialet som ligger i frivilligheten. 2) I Asker har vi et aktivt og omfattende nettverk av frivillige, hvor de sammen med idretten og kulturlivet omfatter over 60 % av Askers befolkning. Inkluderingsarbeidet til frivilligheten er medborgerskap i praksis. Det ligger et stort potensial i å fremme god folkehelse gjennom å øke samhandlingen mellom frivilligheten, idretten og kulturen i sosialt arbeid. Det gir økt mestringsfølelse hos de involverte og motvirker utenforskap. Hovedutvalget for Medborgerskap ønsker at dette arbeidet fortsetter og intensiveres, og at det søkes å fremme flere forbildeprosjekt som det aktive arbeidet blant andre Asker Idrettsråd gjør innen inkludering og opplevd medvirkning. 3) Utvalget for medborgerskap vurderer at planen ivaretar mange viktige områder, men deler eldrerådets bekymring om at fagområdet alderspsykiatri er for lite berørt.	under strategien «Asker kommune skal skape innovative løsninger sammen med andre aktører». Kommunedirektøren deler utvalgets syn på frivilligheten som en stor ressurs i inkluderingsarbeidet. Temaplanen viser blant annet til at det er utarbeidet en modell for inkluderende frivillighet i Asker kommune, og en egen modell for frivillighet i tjenestoområde Velferd. Ut ifra denne satsingen kan det komme mange spennende samarbeid og prosjekter. Når det gjelder bekymring vedrørende alderspsykiatri, vises det til kommentarer til Eldrerådets høringssvar.
Utvalg for Oppve kst	Det gis følgende innspill til planen: 1) Lavterskeltilbud til familier – tidlig hjelp, bygge lag av ulike faginstanser rundt barnet/ungdommen, god integrering og språkhjelp. 2. Styrke innsatsen for å hindre at ungdom faller utenfor arbeid og utdanning. 3) Gode overganger og god koordinering i tjenestene til unge som sliter med rus/psykiske utfordringer. 4) Innsatsområdet «Kompetanse og innovasjon» bør utvides med en strategi om videreutvikling av tjenester innen psykisk helse og rus i samarbeid med frivillige aktører, ideelle organisasjoner og lokalt næringsliv.	Kommunedirektøren takker for høringssvar. Tidlig innsats og lavterskeltilbud for å forebygge utfordringer i et tidlig forløp, er et gjennomgående fokus ved planen, som også inkluderer barn og unge som pårørende. Å «gi tjenester ut fra et helhetlig familie- og livsløpsperspektiv», samt å «styrke veiledning, støtte og opplæring til familie og pårørende», er ivarettatt i egne strategier. Et behov for å se på samhandling, kartlegging og tjenesteoverganger for unge voksne med psykisk helse- og rusutfordringer, er tatt inn under strategien «Asker kommune skal sikre gode forløp gjennom å forbedre sammenhenger og overganger, både internt og i samhandling med spesialisthelsetjenesten».

	5) Oppvekstutvalget mener det må være økt fokus på barn og unge som pårørende, også i ikke-vedtaksbaserte tjenester.	At det er viktig å være oppmerksom på barn og unge også utover de vedtaksbaserte psykisk helse- og rustjenestene, er tatt inn under «Barn som pårørende» i kapittel 6.5. Utover dette vil psykisk helse og rustutfordringer blant barn og unge, hovedsakelig redegjøres for i «Temaplan Oppvekst». Presisering når det gjelder utforskning av muligheter for samskaping og innovasjon blant frivillige, lokalt næringsliv og ideelle aktører, er tatt inn under strategien «Asker kommune skal skape innovative løsninger sammen med andre aktører». Denne temaplanen og «Temaplan Oppvekst» (under utarbeidelse) har en felles strategi: <i>Asker kommune skal gi helhetlig oppfølging som bidrar til at flere fullfører videregående skole, og rekrutteres inn i arbeidslivet.</i> Kommunaldirektøren anser temaet som godt ivarettatt.
Utvalg for samfunnstjenester	Det gis følgende innspill til planen: 1) Møteplasser, inkluderende felleskap, lavterskeltjenester, mulighet for fysisk aktivitet og aktivitetstilbud må være tilgjengelig for innbyggere i behov av denne type tilbud, uavhengig av bosted. 2) Samskaping av innovative løsninger med andre aktører må prioriteres også i utforming av nye tjenester og tiltak, for å sikre god kvalitet og pris. 3) Unngåelse av opphoping av kommunale boliger i enkelte områder må unngås, dette gjelder også eksisterende boligklynger og bomiljø. 4) Ved tildeling av botilbud skal brukermedvirkning ligge som et grunnleggende premiss samtidig som at samfunnseffekten vurderes.	Kommunedirektøren takker for høringssvar! Eksisterende aktivitetstilbud, inkluderende møteplasser og lavterskeltjenester er beskrevet i Kunnskapsgrunnlaget og i planen. Kommunedirektøren deler synet på at disse tilbudene må være tilgjengelig for alle i kommunen. Dette handler både om lokalisering og transportmuligheter. I implementering av planen vil dette være viktige momenter. Utfordringer med opphopning av personer med levekårtfordringer i eksisterende bomiljøer inngår i strategien. Det jobbes aktivt med å se på beboersammensetning ved tildeling av kommunal bolig der det er mange kommunale boliger plassert i samme område. Brukermedvirkning skal være et premiss i tjenestene. Planen beskriver dette i kap. 6.4, gjennom «Hva er viktig for deg».

	Boligrådgivningstjenester er eksempel på et tilbud som innbyggere kan benytte seg av for å finne bolig i tråd med sine forutsetninger. I tildeling av bolig skal innbyggeres behov legges til grunn. Presisering når det gjelder utforsking av muligheter for samskaping og innovasjon blant frivillige, lokalt næringsliv og ideelle aktører, er tatt inn under strategien «Asker kommune skal skape innovative løsninger sammen med andre aktører».
--	---

**Asker
kommune**

Saksprotokoll

Arivsak
22/14092

Saksbehandler
Dag Erik Johnsen

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	22.09.2022	21/22
2 Eldrerådet	22.09.2022	21/22
3 Ungdomsrådet	22.09.2022	37/22
4 Utvalg for oppvekst	27.09.2022	51/22
5 Utvalg for samfunnstjenester	29.09.2022	48/22
6 Utvalg for medborgerskap	29.09.2022	48/22

Temaplan Mestre hele livet - høring

Råd for personer med funksjonsnedsettelse har behandlet saken i møte 22.09.2022 sak 21/22

Behandling

Presentasjon ved rådgiver Dag Erik Johnsen og rådgiver Kristin Opsahl.

Forslag fremmet av May B. Myklebust på vegne av rådet i 4 punkter:

- Alle tilbud for mennesker med rus/psykiske utfordringer skal være universelt utformet og ha HC-parkering.
- Tidlig innsats: Fange opp unge som sliter med psykiske utfordringer så tidlig som mulig
- Nye boliger for personer med rus/psykiske utfordringer skal være universelt utformet
- Sikre gode overganger og god koordinering i tjenestetilbudet

Forslaget fremmet av May. B. Myklebust på vegne av rådet ble enstemmig vedtatt.

Kommunedirektørens forslag i pkt. 1 ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Temaplan Mestre hele livet tas til orientering.
2. Det gis følgende innspill til planen
 - Alle tilbud for mennesker med rus/psykiske utfordringer skal være universelt utformet og ha HC-parkering.
 - Tidlig innsats: Fange opp unge som sliter med psykiske utfordringer så tidlig som mulig
 - Nye boliger for personer med rus/psykiske utfordringer skal være universelt uformet
 - Sikre gode overganger og god koordinering i tjenestetilbudet

Asker
kommune

Saksprotokoll

Arivsak
22/14092

Saksbehandler
Dag Erik Johnsen

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	22.09.2022	21/22
2 Eldrerådet	22.09.2022	21/22
3 Ungdomsrådet	22.09.2022	37/22
4 Utvalg for oppvekst	27.09.2022	51/22
5 Utvalg for samfunnstjenester	29.09.2022	48/22
6 Utvalg for medborgerskap	29.09.2022	48/22

Temaplan Mestre hele livet - høring

Eldrerådet har behandlet saken i møte 22.09.2022 sak 21/22

Behandling

Rådgiver velferd Kristin Opsahl og rådgiver velferd Dag Erik Johansen innledet til saken (presentasjon) og besvarte oppklarende spørsmål.

Anne-Britt Wengen fremmet på vegne av et omforent Eldreråd følgende forslag:

Dette er en god plan som ivaretar mange viktige områder.

Eldrerådet vil imidlertid påpeke at det det relativt store fagområdet alderspsykiatri i liten grad er berørt. Planen inneholder ingen strategier på dette området, kunnskapsgrunnlaget mangler henvisning både til dette området og til dokumentasjon på særlige utfordringer med rusmidler, i hovedsak alkohol, blant eldre.

Planen adresserer særlig overganger som kritiske perioder for utvikling av psykiske lidelser. Vi vet fra forskning at det samme gjelder for utvikling av problemer med rusmidler/alkohol. På side 11 punkt 1.4.2.2 i kunnskapsgrunnlaget er overgangen til pensjonisttilværelsen / endret livssituasjon kommentert som en slik overgang, men oppmerksomhet omkring dette gjenfinnes ikke noe sted i selve planen.

Planen beskriver gode systemer for ivaretagelse av pårørende til personer med rusutfordringer og psykiske lidelser. Pårørende til eldre mennesker møter også andre typer utfordringer, og denne gruppen må gis et tilbud som betyr reell avlastning både direkte og psykisk.

I planen heter det at «Temaplan Leve hele livet – eldre» omhandler også livskvalitet og psykisk helse i alderdommen». Det er imidlertid ikke nedfelt noen strategier for å møte psykisk vansker og rusproblemer rettet mot den eldre befolkningen i denne planen. Temaplan Leve hele livet – eldre har som hovedfokus et aldersvennlig samfunn

Endringene i demografien med et økende antall eldre, og en økende andel eldre av totalbefolkningen, er en utfordring. Hovedstrategien for å møte dette, er å legge til rette for at eldre kan bli boende, og klare seg, lengst mulig i egne hjem, helst med bistand fra pårørende så lenge som mulig. En proaktiv strategi med fokus på å forebygge, og tidlig intervensjon overfor utfordringer med psykisk helse og rus vil bidra til at denne strategien vil lykkes.

Kommunedirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Forslaget fremmet av Anne-Britt Wengen ble enstemmig vedtatt.

Innstilling/Vedtak

1. Temaplan Mestre hele livet tas til orientering

2. Det gis følgende innspill til planen:

Dette er en god plan som ivaretar mange viktige områder.

Eldrerådet vil imidlertid påpeke at det relativt store fagområdet alderspsykiatri i liten grad er berørt. Planen inneholder ingen strategier på dette området, kunnskapsgrunnlaget mangler henvisning både til dette området og til dokumentasjon på særlige utfordringer med rusmidler, i hovedsak alkohol, blant eldre.

Planen adresserer særlig overganger som kritiske perioder for utvikling av psykiske lidelser. Vi vet fra forskning at det samme gjelder for utvikling av problemer med rusmidler/alkohol. På side 11 punkt 1.4.2.2 i kunnskapsgrunnlaget er overgangen til pensjonisttilværelsen / endret livssituasjon kommentert som en slik overgang, men oppmerksomhet omkring dette gjenfinnes ikke noe sted i selve planen.

Planen beskriver gode systemer for ivaretagelse av pårørende til personer med rusutfordringer og psykiske lidelser. Pårørende til eldre mennesker møter også andre typer utfordringer, og denne gruppen må gis et tilbud som betyr reell avlastning både direkte og psykisk.

I planen heter det at «Temaplan Leve hele livet – eldre» omhandler også livskvalitet og psykisk helse i alderdommen». Det er imidlertid ikke nedfelt noen strategier for å møte psykisk vansker og rusproblemer rettet mot den eldre befolkningen i denne planen. Temaplan Leve hele livet – eldre har som hovedfokus et aldersvennlig samfunn

Endringene i demografien med et økende antall eldre, og en økende andel eldre av totalbefolkningen, er en utfordring. Hovedstrategien for å møte dette, er å legge til rette for at eldre kan bli boende, og klare seg, lengst mulig i egne hjem, helst med bistand fra pårørende så lenge som mulig. En proaktiv strategi med fokus på å forebygge, og tidlig intervenere overfor utfordringer med psykisk helse og rus vil bidra til at denne strategien vil lykkes.

Asker
kommune

Saksprotokoll

Arivsak
22/14092

Saksbehandler
Dag Erik Johnsen

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	22.09.2022	21/22
2 Eldrerådet	22.09.2022	21/22
3 Ungdomsrådet	22.09.2022	37/22
4 Utvalg for oppvekst	27.09.2022	51/22
5 Utvalg for samfunnstjenester	29.09.2022	48/22
6 Utvalg for medborgerskap	29.09.2022	48/22

Temaplan Mestre hele livet - høring

Ungdomsrådet har behandlet saken i møte 22.09.2022 sak 37/22

Behandling

Rådgiver Strategi og utredning Dag Erik Johansen besvarte spørsmål.

Maia Hollender fremmet følgende innspill til punkt 2:

«Ungdomsrådet mener det er viktig å passe på barn og unge som pårørende, også i ikke-vedtaksbaserte tjenester».

Kommunedirektøres forslag til vedtak punkt 1 og 2 ble enstemmig vedtatt.

Hollenders forslag ble enstemmig vedtatt.

Innstilling/Vedtak

1. Temaplan Mestre hele livet tas til orientering
2. Det gis følgende innspill til planen

- Ungdomsrådet mener det er viktig å passe på barn og unge som pårørende, også i ikke-vedtaksbaserte tjenester.

Asker
kommune

Saksprotokoll

Arivsak
22/14092

Saksbehandler
Dag Erik Johnsen

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	22.09.2022	21/22
2 Eldrerådet	22.09.2022	21/22
3 Ungdomsrådet	22.09.2022	37/22
4 Utvalg for oppvekst	27.09.2022	51/22
5 Utvalg for samfunnstjenester	29.09.2022	48/22
6 Utvalg for medborgerskap	29.09.2022	48/22

Temaplan Mestre hele livet - høring

Utvalg for oppvekst har behandlet saken i møte 27.09.2022 sak 51/22

Behandling

Rådgivere i strategi og utredning Kristin Opsahl og Dag Erik Johansen presenterte Temaplan Mestre hele livet - personer med psykisk helse og rusutfordringer. Opsahl svarte oppklarende på spørsmål.

Magne Gabrielsen (A) fremmet følgende punkter til innspill i saken:

- «Lavterskeltilbud til familier – tidlig hjelp, bygge lag av ulike faginstanser rundt barnet/ungdommen, god integrering og språkhjelp.
- Styrke innsatsen for å hindre at ungdom faller utenfor arbeid og utdanning
- Gode overganger og god koordinering i tjenestene til unge som sliter med rus/psykiske utfordringer.
- Styrking av «Forebyggende ungdomsteam» over hele kommunen (Utekontakten for ungdom mellom 13 og 24 år)
- Det arbeides rusforebyggende med foreldre på ungdomsskoletrinnet»

Paal Steine (MDG) fremmet følgende punkt til innspill:

- *«Oppvekstutvalget mener det må være økt fokus på barn og unge som pårørende, også i ikke-vedtaksbaserte tjenester.»*

Njål Vikdal (V) fremmet følgende innspill på vegne av V, H og Sp:

- *«Innsatsområdet «Kompetanse og innovasjon» bør utvides med en strategi om videreutvikling av tjenester innen psykisk helse og rus i samarbeid med frivillige aktører, ideelle organisasjoner og lokalt næringsliv.»*

Bård Kjetil Dahl (R) fremmet følgende innspill til temaplanen:

- *«Utvalget ber om at temaplan i større grad må legge opp til å videreutvikle oppfølgings-, - og boligtilbudet til alvorlig psykisk syke i tråd med vedtak i Kommunestyresak 29/22.»*

Kommunedirektøres forslag punkt 1 ble enstemmig vedtatt.

Gabrielsens (A) forslag punkt 1 ble vedtatt mot 2 stemmer (Garntangen og Giske Røisland, H)

Gabrielsens (A) forslag punkt 2 og 3 ble enstemmig vedtatt.

Gabrielsens (A) forslag punkt 4 fikk 4 stemmer og falt (Dahl R, Steine MDG, Gabrielsen og Kjølén Ap)

Vikdal (V) forslag ble enstemmig vedtatt.

Steines (MDG) forslag ble enstemmig vedtatt.

Dahls (R) forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Temaplan Mestre hele livet tas til orientering

2. Det gis følgende innspill til planen:

- Lavterskeltilbud til familier – tidlig hjelp, bygge lag av ulike faginstanser rundt barnet/ungdommen, god integrering og språkhjelp.
- Styrke innsatsen for å hindre at ungdom faller utenfor arbeid og utdanning
- Gode overganger og god koordinering i tjenestene til unge som sliter med rus/psykiske utfordringer.

- Innsatsområdet «Kompetanse og innovasjon» bør utvides med en strategi om videreutvikling av tjenester innen psykisk helse og rus i samarbeid med frivillige aktører, ideelle organisasjoner og lokalt næringsliv.
- Oppvekstutvalget mener det må være økt fokus på barn og unge som pårørende, også i ikke-vedtaksbaserte tjenester

Asker
kommune

Saksprotokoll

Arivsak
22/14092

Saksbehandler
Dag Erik Johnsen

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	22.09.2022	21/22
2 Eldrerådet	22.09.2022	21/22
3 Ungdomsrådet	22.09.2022	37/22
4 Utvalg for oppvekst	27.09.2022	51/22
5 Utvalg for samfunnstjenester	29.09.2022	48/22
6 Utvalg for medborgerskap	29.09.2022	48/22

Temaplan Mestre hele livet - høring

Utvalg for medborgerskap har behandlet saken i møte 29.09.2022 sak 48/22

Behandling

Rådgivere i strategi og utredning Kristin Opsahl og Dag Erik Johansen besvarte spørsmål.

Line Johansen (H) fremmet på vegne av H, Sp og V følgende høringsforslag i 3 punkter:

«1. Hovedutvalg for medborgerskap mener Temaplan Mestre hele livet beskriver utfordringer, strategier, innsatsområder, tjenester og muligheter på en god måte. Utvalget ser at frivillighetens kraft er en sentral del. Vi vil likevel gjerne understreke det potensialet som ligger i frivilligheten:

2. I Asker har vi et aktivt og omfattende nettverk av frivillige, hvor de sammen med idretten og kulturlivet omfatter over 60 % av Askers befolkning. Inkluderingsarbeidet til frivilligheten er medborgerskap i praksis. Det ligger et stort potensial i å fremme god folkehelse gjennom å øke samhandlingen mellom frivilligheten, idretten og kulturen i sosialt arbeid. Det gir økt mestringsfølelse hos de involverte og motvirker utenforskap. Hovedutvalget for Medborgerskap ønsker at

dette arbeider fortsetter og intensiveres, og at det søkes å fremme flere forbildeprosjekt som det aktive arbeidet blant andre Asker Idrettsråd gjør innen inkludering og opplevd medvirkning.

Det ønskes også å gis følgende innspill til mulig nytenkning:

3. Møteplasser og lavterskel arbeidstrening

En av utfordringene temaplan for Medborgerskap peker på er behovet for flere møte- og arbeidsplasser der folk bor. Det er store avstander mellom boligområder, nærsentra og tilbud som skole og fritid sør i Asker. Her er det i tillegg et begrenset kollektivtilbud med få og sjeldne avganger. Unge voksne som ikke er i utdanning, opplæring eller sysselsetting representerer et økende problem i samfunnet. For unge uten fullført videregående skole blir det stadig vanskeligere å få en fot innenfor arbeidslivet

For personer med psykisk helse- og rusutfordringer finnes det i dag flere møteplasser spesielt rettet mot målgruppen, som Varmestua, Grindestua og Fontenehusene. I innspill til temaplanen forslås det at man også bruker eksisterende bygg og innbyggertorg til aktiviteter og møteplass for målgruppen.

Veldig ofte ser vi at aktiviteter og tiltak som tilbys unge uten arbeid er av type håndverk, kafé, ombruksbutikker ol. Dette trenger vi fortsatt å tilby, men det er også en stor gruppe unge der ute som vi da ikke treffer med disse tilbudene. Unge som fortsatt blir stående utenfor. Basert på mangfoldet blant unge uten arbeid er det et behov for å spisse tiltak for å treffe de ulike undergruppene som i dag opplever at aktivitetene som tilbys er lite konstruktive og fremtidsrettede.

Det å ha en jobb bidrar for de fleste til økt tilhørighet, mestring og personlig utvikling, og ikke minst økonomisk selvforsørgelse. For å oppnå dette målet for våre unge, kan våre innbyggertorg i mye større grad ta en aktiv rolle i å være en fasilitator for å få unge ut i arbeid eller arbeidstrening, sammen med det lokale næringslivet, utdanningsinstitusjoner, helsevesen, og NAV.

Forskning og statistikk viser at utenforskap rammer flere unge på bygda enn i byene. På bakgrunn av dette ber vi om at det ses på muligheten for at innbyggertorget på Tofte kan ta en aktiv rolle som fasilitator for et samskappingsprosjekt for å få unge uten arbeid, og unge med utfordringer innen rus og psykiske helse i aktivitet.

Dette vil være et pilotprosjekt som kan danne grunnlag for en modell som kan brukes på andre innbyggertorg i Asker Kommune.

Som et eksempel kan det ses på en mulighet for å opprette en «hub» med base på området til Statkraft Tofte hvor det i dag er mange bedrifter som er etablert. Det er mange som trenger hjelp til markedsføring, webutvikling, SoMe, reklame, IT-bistand og annet. Her er det mange av våre unge som har mye å bidra med av kunnskap. Her vil de kunne få muligheten til å utføre type arbeid de har kunnskap om og ønsker å jobbe med. Da kan små og store bedrifter (ikke bare de som er på Statkraft-området) bestille oppdrag i denne «huben», de kan bli kjent med de unge, la de prøve seg i bedriften og på sikt så vil dette kunne skaffe de fast jobb. Og kanskje noen av de vil bli gründere også. Her har vi mulighet til å skape et sted hvor unge uten arbeid kan oppleve mestring, utvikling og en mulighet til å kunne forsørge seg selv på sikt.

Johansens forslag 1 og 2 på vegne av H, V, Sp ble enstemmig vedtatt. Nr 3 sendes med saken uten realitetsbehandling.»

Anne Guettler (SV) fremmet følgende forslag:

- «Utvalget for medborgerskap vurderer at planen ivaretar mange viktige områder, men deler eldrerådets bekymring om at fagområdet alderspsykiatri er for lite berørt».

Guettlers (SV) forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Temaplan Mestre hele livet tas til orientering

2. Det gis følgende innspill til planen:

1. Hovedutvalg for medborgerskap mener Temaplan Mestre hele livet beskriver utfordringer, strategier, innsatsområder, tjenester og muligheter på en god måte. Utvalget ser at frivillighetens kraft er en sentral del. Vi vil likevel gjerne understreke det potensialet som ligger i frivilligheten:

2. I Asker har vi et aktivt og omfattende nettverk av frivillige, hvor de sammen med idretten og kulturlivet omfatter over 60 % av Askers befolkning. Inkluderingsarbeidet til frivilligheten er medborgerskap i praksis. Det ligger et stort

potensial i å fremme god folkehelse gjennom å øke samhandlingen mellom frivilligheten, idretten og kulturen i sosialt arbeid. Det gir økt mestringsfølelse hos de involverte og motvirker utenforskap. Hovedutvalget for Medborgerskap ønsker at dette arbeidet fortsetter og intensiveres, og at det søkes å fremme flere forbildeprosjekt som det aktive arbeidet blant andre Asker Idrettsråd gjør innen inkludering og opplevd medvirkning.

Det ønskes også å gis følgende innspill til mulig nytenkning:

3. Møteplasser og lavterskel arbeidstrening

En av utfordringene temaplan for Medborgerskap peker på er behovet for flere møte- og arbeidsplasser der folk bor. Det er store avstander mellom boligområder, nærsentra og tilbud som skole og fritid sør i Asker. Her er det i tillegg et begrenset kollektivtilbud med få og sjeldne avganger. Unge voksne som ikke er i utdanning, opplæring eller sysselsetting representerer et økende problem i samfunnet. For unge uten fullført videregående skole blir det stadig vanskeligere å få en fot innenfor arbeidslivet.

For personer med psykisk helse- og rusutfordringer finnes det i dag flere møteplasser spesielt rettet mot målgruppen, som Varmestua, Grindestua og Fontenehusene. I innspill til temaplanen forslås det at man også bruker eksisterende bygg og innbyggertorg til aktiviteter og møteplass for målgruppen.

Veldig ofte ser vi at aktiviteter og tiltak som tilbys unge uten arbeid er av type håndverk, kafé, ombruksbutikker ol. Dette trenger vi fortsatt å tilby, men det er også en stor gruppe unge der ute som vi da ikke treffer med disse tilbudene. Unge som fortsatt blir stående utenfor. Basert på mangfoldet blant unge uten arbeid er det et behov for å spisse tiltak for å treffe de ulike undergruppene som i dag opplever at aktivitetene som tilbys er lite konstruktive og fremtidsrettede.

Det å ha en jobb bidrar for de fleste til økt tilhørighet, mestring og personlig utvikling, og ikke minst økonomisk selvforsørgelse. For å oppnå dette målet for våre unge, kan våre innbyggertorg i mye større grad ta en aktiv rolle i å være en fasilitator for å få unge ut i arbeid eller arbeidstrening, sammen med det lokale næringslivet, utdanningsinstitusjoner, helsevesen, og NAV.

Forskning og statistikk viser at utenforskap rammer flere unge på bygda enn i byene. På bakgrunn av dette ber vi om at det ses på muligheten for at innbyggertorget på Tofte kan ta en aktiv rolle som fasilitator for et samskapingsprosjekt for å få unge uten arbeid, og unge med utfordringer innen rus og psykiske helse i aktivitet.

Dette vil være et pilotprosjekt som kan danne grunnlag for en modell som kan brukes på andre innbyggertorg i Asker Kommune.

Som et eksempel kan det ses på en mulighet for å opprette en «hub» med base på området til Statkraft Tofte hvor det i dag er mange bedrifter som er etablert. Det er mange som trenger hjelp til markedsføring, webutvikling, SoMe, reklame, IT-bistand og annet. Her er det mange av våre unge som har mye å bidra med av kunnskap. Her vil de kunne få muligheten til å utføre type arbeid de har kunnskap om og ønsker å jobbe med. Da kan små og store bedrifter (ikke bare de som er på Statkraft-området) bestille oppdrag i denne «huben», de kan bli kjent med de unge, la de prøve seg i bedriften og på sikt så vil dette kunne skaffe de fast jobb. Og kanskje noen av de vil bli gründere også. Her har vi mulighet til å skape et sted hvor unge uten arbeid kan oppleve mestring, utvikling og en mulighet til å kunne forsørge seg selv på sikt.

Johansens forslag 1 og 2 på vegne av H, V, Sp ble enstemmig vedtatt. Nr. 3 sendes med saken uten realitetsbehandling.

- Utvalget for medborgerskap vurderer at planen ivaretar mange viktige områder, men deler eldrerådets bekymring om at fagområdet alderspsykiatri er for lite berørt.

**Asker
kommune**

Saksprotokoll

Arivsak
22/14092

Saksbehandler
Dag Erik Johnsen

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	22.09.2022	21/22
2 Eldrerådet	22.09.2022	21/22
3 Ungdomsrådet	22.09.2022	37/22
4 Utvalg for oppvekst	27.09.2022	51/22
5 Utvalg for samfunnstjenester	29.09.2022	48/22
6 Utvalg for medborgerskap	29.09.2022	48/22

Temaplan Mestre hele livet - høring

Utvalg for samfunnstjenester har behandlet saken i møte 29.09.2022 sak 48/22

Behandling

Saksbehandler Dag Erik Johnsen presenterte saken og besvarte spørsmål.

Forslag fremmet av Emelie Spjuth, MDG til innspill til planen:

Temaplanen Mestre hele livet må ha en bredere tilnærming til avhengighet enn å kun omhandle rus.

Forslag fremmet av Emelie Spjuth, MDG falt mot 2 stemmer, Jon Gustav Kirkerud, MDG og Emelie Spjut, MDG.

Forslag fremmet av Inger Johanne Aaby, SP på vegne av H, SP, V og PP til innspill til planen i 4 punkter:

- Møteplasser, inkluderende felleskap, lavterskeltjenester, mulighet for fysisk aktivitet og aktivitetstilbud må være tilgjengelig for innbyggere i behov av denne type tilbud, uavhengig av bosted.
- Samskaping av innovative løsninger med andre aktører må prioriteres også i utforming av nye tjenester og tiltak, for å sikre god kvalitet og pris.

- Unngåelse av opphoping av kommunale boliger i enkelte områder må unngås, dette gjelder også eksisterende boligklynger og bomiljø.
- Ved tildeling av botilbud skal brukermedvirkning ligge som et grunnleggende premiss samtidig som at samfunnseffekten vurderes.

Forslaget fremmet av Inger Johanne Aaby, SP på vegne av H, SP, V og SP ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Temaplan Mestre hele livet tas til orientering
2. Det gis følgende innspill til planen
 - Møteplasser, inkluderende felleskap, lavterskeltjenester, mulighet for fysisk aktivitet og aktivitetstilbud må være tilgjengelig for innbyggere i behov av denne type tilbud, uavhengig av bosted.
 - Samskaping av innovative løsninger med andre aktører må prioriteres også i utforming av nye tjenester og tiltak, for å sikre god kvalitet og pris.
 - Unngåelse av opphoping av kommunale boliger i enkelte områder må unngås, dette gjelder også eksisterende boligklynger og bomiljø.
 - Ved tildeling av botilbud skal brukermedvirkning ligge som et grunnleggende premiss samtidig som at samfunnseffekten vurderes.

**Asker
kommune**

Innsendt: 12.10.2022 09:42

Ref.nr: LQHAEX

Asker kommune

Offentlig høring - høringssvar

Innsender		
Innsender er: Organisasjon registrert i Enhetsregisteret		
Org.nr. 917599785		
Forening/organisasjon Fontenehuset asker		
Adresse Knud askers vei 26		
Postnr. 1383	Poststed Asker	
Telefonnr. 66 79 88 69	E-postadresse mona@fontenehuset-asker.no	
Kontaktperson:		
Fornavn og ev. mellomnavn Mona		
Etternavn Lystad		

Saken gjelder
Velg sak du vil gi høringssvar til Temaplan psykisk helse og rus
Saksnr. 22/14092
Høringssvar Fontenehuset er nevnt flere ganger og det gis en god beskrivelse av hva slags tilbud vi har til Askersamfunnet. Utover dette så setter vi pris på fokuset på samarbeid, samskaping, brukermedvirkning og innovasjon som er også noe Fontenehuset prioriterer høyt. Ift innovasjon er Fontenehuset Asker for eksempel svært opptatt av å være relevante ift arbeidsmarkedet og utvikler derfor kompetanser og tilbud som fremmer digital forståelse og kunnskap hos brukerne. I tillegg har vi etablert samarbeid med andre frivillige organisasjoner i Asker Kommune med mål om å utvikle tilbud, finansieringsmuligheter og rekruttering av brukere til tjenestene våre (ref 'gråsoneutfordringer').

Dokumentasjon
Last opp dokumentasjon

**Asker
kommune**

Innsendt: 12.10.2022 19:13

Ref.nr: RAVSGX

Asker kommune

Offentlig høring - høringssvar

Innsender	
Innsender er:	
Enkeltpersonforetak/forening uten organisasjonsnummer	
Foretakets eller foreningens navn	
Hilde løtveit psykomotorisk fysioterapi	
Adresse	
Smedsvingen 4	
Postnr.	Poststed
1395	Hvalstad
Telefonnr.	E-postadresse
48062036	hilde.lotveit@gmail.com
Kontaktperson:	
Fornavn og ev. mellomnavn	
Hilde Sofie	
Etternavn	
Løtveit	

Saken gjelder
Velg sak du vil gi høringssvar til
Temaplan psykisk helse og rus
Saksnr.
22/14092
Høringssvar
Det er elleve psykomotoriske fysioterapeuter med kommunalt driftstilskudd i Asker kommune, til sammen 8,5 driftshjemler. Psykomotoriske fysioterapeuters arbeidsfelt er pasienter med psykiske og sammensatte lidelser. Pasientene våre er i alle aldre; barn, ungdom, voksne og eldre. Det er svært stort behov for denne helsetjenesten i kommunen, og vi har ventelister. Det er utarbeidet en prioriteringsnøkkel, og vi prioriterer aller først barn og ungdom som er far for å falle ut av skole/studier, pasienter som er skrevet ut fra psykiatrisk spesialisthelsetjeneste, samt mennesker som er i akutt livskrise. Det kreves ikke henvisning til psykomotorisk fysioterapi. Pasientene kan ta kontakt direkte, psykomotorisk fysioterapi er dermed et lavterskeltilbud. Kommunens psykomotoriske fysioterapeuter er organisert innunder virksomhet Helse, rehabilitering og mestring. Samarbeidet med virksomhet Psykisk helse og rus er begrenset på systemnivå. Det er i liten grad lagt til rette for god pasientflyt, synlighet og samarbeid mellom psykisk helse og avtalefysioterapeutene. Vi anbefaler å bedre samarbeidet på systemnivå mellom psykomotorisk fysioterapi og de ulike virksomhetene innen Psykisk helse og rus. Målet er å gi et best mulig tilbud for pasienter som mottar psykisk helsehjelp. Psykiske lidelser, livskriser og traumer setter seg i kroppen og gir plager som for eksempel anspenhet, smerter, holdt pust, søvnproblemer og utmattelse. Rask psykisk helsehjelp er et godt lavterskeltilbud til kommunens innbyggere, men vi savner et tilbud med en kroppslig tilnærming. Psykomotorisk fysioterapi er godt egnet i gruppe. Vi anbefaler at det ansettes psykomotorisk fysioterapeut på mestringstilbud, rask psykisk helsehjelp.

Offentlig høring - høringssvar

Mvh Hilde Løtveit, Merete Tønder, Line Bjørnås, Bo Rasmussen og Gunhild Rangnes,
spesialister i psykomotorisk fysioterapi, avtalefysioterapeuter i Asker kommune

Dokumentasjon

Last opp dokumentasjon

Kirkens feltarbeid har siden 1984 drevet et ustrakt arbeid for mennesker med rusmiddelutfordringer. Arbeidet omfatter Varmestua, (værested), Arbeidstiltaket, Bra Brukt og Lysfabrikken (aktivitets og arbeidsarenaer for våre gjester), Elveplassen overnatting, samt prestetjeneste. Målgruppen er mennesker over 18 år med rusmiddelutfordringer.

Varmestua er et lavterskel være- og treffsted for mennesker i aktiv rus. Det serveres mat, vi er tilgjengelige for samtale, låner ut telefon og pc, tilbyr råd og veiledning og kan sette gjester som trenger det i kontakt med hjelpeapparatet. Feil- og underernæring er utbredt blant mennesker med ruslidelser, riktig ernæring kan forebygge overdoser. På Varmestua serveres frokost, middag og kveld til en rimelig penge. For mange er dette varme måltidet et måltid de ellers ikke ville ha fått den dagen. Maten spises i fellesskap sammen med ansatte, gjester og arbeidere på Arbeidstiltaket. Fellesskap rundt måltidet gir en opplevelse av tilhørighet og normalitet.

Arbeidstiltaket tilbyr aktivitet til mennesker i aktiv rus. Det utføres enkle oppgaver som ikke krever opplæring eller kompetanse, hvor dagarbeiderne ikke er til fare for seg selv eller andre.

Jeg er på arbeidstiltaket hver dag det er åpent, 4 dager i uka. Arbeidstiltaket har mye å si for at jeg kommer meg opp om morra'n. Vi har to biler og drar rundt å gjør småjobber for folk og tømmer søppel fra Bra Brukt (bruktbutikken). Sjåførene (de ansatte) er også viktige: da kan vi ta en prat mens vi er ute og kjører til et oppdrag.

Bra Brukt (gjenbruksbutikk) drives primært av frivillige, men tar også imot dagarbeidere for utpakking av varer, prising av disse og enkle oppgaver i butikken. Frivillige har hovedansvar for å betjene kunder og er ansvarlig for butikkdrift. Bra Brukt er åpen mandag-fredag fra kl. 10.00-16.00

På Lyspunkt1 (stearinlysfabrikk) i Heggedal får dagarbeidere tilbud om arbeid/aktivitet knyttet til produksjon av stearinlys. Dagarbeidere må være rusfrie på Lysfabrikken, og arbeider etter en fast avtale 2-4 dager i uken. Lysfabrikken er Norge største produsent av alterlys og selger etterspurte produkter. Kunene er næringsliv, kirker, begravesbyrået, slottet og privatpersoner. Stoltheten dagarbeiderne opplever over å skape et produkt som etterspørres og av høy kvalitet, har vært medvirkende til at flere har gått over i ordinært arbeid.

Elveplassen er et midlertidig botilbud for bostedsløse. Tiltaket består av 10 små hybler i tillegg til to akuttovernattingsplasser. Mange som bor på Elveplassen har utfordringer knyttet til rus eller psykisk uhelse. Andre befinner seg i en vanskelig livssituasjon av andre årsaker som brann, vold i nære relasjoner, samlivsbrudd eller manglende botid i Asker kommune. Med stadig færre liggedøgn i institusjon og sykehus samt endringer i lov om psykiske helsevern, er erfaringen at mennesker med stort behov for behandling og oppfølging blir overført til kommunen. Flere med komplekse utfordringsbilder blir tildelt midlertidig botilbud på Elveplassen i påvente av kommunal bolig, i påvente av plass i behandling eller etter endt soning og behandling.

«Ingen er bare det du ser»

Gjennom KFA sine ulike aktiviteter og væresteder, vil vi at mennesker skal bli sett, bli møtt med respekt og erfare tilhørighet og trygghet. Respekt kommer av det latinske ordet respectare som betyr se en gang til. Daglig behøver vi se våre gjester på nytt, en gang, to ganger, kanskje flere ganger. Alle er mer enn sin rusavhengighet, sin psykiske lidelse, uflidde ytre eller utagerende adferd på samme måte som næringslivslederen er mer enn sin økonomiske stresskoffert og dyre dress.

De aller fleste som bruker Kirkens feltarbeid sine tilbud bor alene. De står langt utenfor arbeidslivet og har ofte brutte familierelasjoner. Deres tilknytning til sivilsamfunnet er liten. Desto viktigere er møtesteder som Varmestua og de ulike tilbudene Kirkens feltarbeid organiserer. Eksempelvis vet vi at mennesker med ruslidelser i hovedstaden, ikke trekker til sentrum for å handle illegale stoffer, men for å treffe folk.

Alle mennesker har et grunnleggende behov for å høre til, bli sett og være del av et fellesskap. Gjennom samspill med andre mennesker utvikles vi, bekreftes og korrigeres vi. Dette gjelder alle mennesker, uavhengig av alder, bakgrunn, tilknytning til arbeidslivet og familierelasjoner.

En dagarbeider i Arbeidstiltaket forteller: *“For et par uker siden var vi hos en eldre dame som hadde mistet mannen sin. Hekken var vokst seg kjempestor og hang utover. Det var mannen som klippa hekken, men nå når han var død, hadde hun ingen til å gjøre den jobben. Da ringte hun arbeidstiltaket. Hun ble så takknemlig da vi hadde klippa hekken. Da vokser jeg.”*

Frivillige er et viktig supplement og en utvidelse av KFAs arbeidsmetodikk. 25 frivillige er knyttet til drift.

Generelle innspill til planen:

Yngre tjenestemottagere - Det er få tjenestemottakere i alderen 18- 25 år i brukerplankartlegging for de med vedtaksbaserte tjenester innen psykisk helse og rus i Asker kommune. Dette samsvarer med Kirkens feltarbeid sin erfaring; KFA har lite kontakt med unge mennesker som strever med rusproblematikk. En rask runde til samarbeidspartnere i kommunen; FUT (forebyggende ungdomsteam), SLT koordinator, politiet med flere, bekrefter vår erfaring.

Varmestua og Kirkens feltarbeid sin målgruppe er mennesker over 18 år med rusutfordringer. Bruker- og gjestegruppa vår er godt voksne, de fleste er over 40 år. Vi har unntaksvis besøk av gjester under 30 år. Vi vet imidlertid at denne gruppa finnes også i vår kommune. Det kan synes som den er lite kartlagt.

Digitalisering - Planen legger opp til økt bruk av digitale plattformer for informasjon og innbyggerkontakt. Brukere av Kirkens feltarbeids tjenester har lav digital kompetanse, og vil i høy grad være avskåret fra denne informasjonskanalen.

Brukermedvirkning - Gjennom arbeidet med denne planen, har KFA (ansatte og gjester) fått mulighet til å bidra med innspill underveis. Brukermedvirkning være et bærende element for å kunne lykkes med tiltakene som iverksettes på bakgrunn av denne planen.

Bridging og bonding - Samfunnet generelt, og kanskje Asker spesielt, blir mer og mer et samfunn hvor vi omgås de vi er like (bonding). Sosial kontakt preges mer og mer av likhet knyttet til demografi, utdanning, arbeidsliv og sosiale nettverk. Møter på tvers blir mer uvanlig og mindre tilgjengelig (bridging). Dette utfordrer oss som samfunn til å tenke annerledes om hvordan vi tilrettelegger for møteplasser på tvers.

Innspill til Inkludering, deltagelse og fritid

Lavterskel tilbud som Varmestua er avgjørende for mennesker som står langt utenfor arbeids og sosiale felleskap har noe å gå til. Asker kommune har en rekke møteplasser. Det er krav til rusfrihet på de aller fleste. Varmestua og kafeen på Hønehuset (samarbeid med Feltsykepleien og Kirkens feltarbeid) er pt de eneste åpne væresteder hvor det ikke er krav til rusfrihet. Asker kommune trenger flere sosiale møteplasser for mennesker i aktiv rus, særlig i sør-kommunen.

Møteplasser som er nevnt i denne planen og i kunnskapsgrunnlaget er i all hovedsak tilgjengelig for innbyggere som ikke er i aktiv rus. Brukerplanundersøkelsen sier noe om at tilbud for akkurat denne målgruppen er mangelfulle.

En av gjestene sier dette:

Det er fint å komme ut og treffe folk, og å ha et sted å gå til. Det sosiale er viktig. Det å sitte hjemme og stirre i vegg, er ikke bra for noen. Da kan følelsen av ensomhet lett komme sigende. Varmestua er blitt fin den, men det viktigste er menneskene. Mennesker skaper stemning

Vi trenger flere tilbud til kvinner i aktiv rus. Kvinnene er i klart mindretall i rusmiljøene, og har ofte andre ønsker og interesser enn menn hva gjelder aktivitet og arbeid. Kvinnene etterlyser også egne kvinnetnettverk. KFA har derfor nylig startet en jentegruppe.

Kunnskapsgrunnlaget henviser til et underforbruk av frivillige i rus-sektoren (KoRus) samtidig som Asker har en befolkning som kjennetegnes av høy sosial kapital. Kan frivillige utgjøre en ressurs overfor gruppen som strever med rus, psykisk uhelse og utenforskap. Kommunen har lang erfaring med metoder for nettverksbygging som Home Start og Flyktningguide. Kan denne metodikken utvikles og tilpasses mennesker som strever med rus og utenforskap? KFA merker mer enn noen gang, et økt engasjement fra

DEN NORSKE KIRKE

KIRKENS
FELTARBEID
I ASKERGamle drammensvei 221, 1383 Asker
Kirken.no/askerfeltarbeid
kirkensfeltarbeid.asket@kirken.no
66 78 00 44

Askers innbyggere overfor gruppen mennesker som strever, det være seg tilbud om frivillig innsats, tilbud om mat, klær, varer og tjenester. Nye metoder for frivillighet i rusfeltet, krever stor grad av oppfølging og faglig kompetanse.

Innspill til utdanning, arbeid og aktivitet

Arbeid og aktivitet er ofte det aller viktigste livsmålet for mennesker med rus og helse utfordringer. Arbeid, aktivitet og fellesskap, har en rekke helsebringende effekter, som symptombedring, økt livskvalitet, mestringsfølelse og mindre bruk av rusmidler.

Kommunen har en rekke flotte og allsidige tilbud (også vedtaksbasert, Aktiv Fritid) hvor det er krav til oppmøte over tid. Asker kommune trenger flere arenaer for mestring og aktivitet hvor det ikke er oppmøtekrav eller krav til rusfrihet.

En langstrakt kommune, med delvis dårlig kollektivtilbud i sør, gjør målgruppa for KFA ekstra sårbar for manglende deltagelse. Dette er en gruppe som ikke disponerer egen bil, og som er helt avhengig av kollektivtransport eller henteordninger for å kunne delta. Dårlig psykisk og fysisk helse gjør dette ekstra utfordrende.

Innspill til bolig og bomiljø

Vi ser med bekymring på planen for tilbakeføring av eksterne omsorgsplasser til kommunal regi, nevnt i 2.tertialrapport 2022. For oss kan det se ut som man har hoppet over flere steg i strategien med bolig- og innsatstrapp, der Asker kommune, uten å enda utviklet innsatstrappen eller sørget for et bredt spekter av boliger, reduserer kjøp av eksterne plasser, samtidig som man mangler boliger for målgruppa. KFA ser at dette påvirker muligheten for brukermedvirkning i boligtildelingsprosesser vesentlig. Samtidig ønsker vi å påpeke viktigheten av å vurdere samfunnseffekten av bosetting av innbyggere med komplekse rus- og psykisk helseutfordringer i hvert enkelt tilfelle.

Kirkens feltarbeid i Asker opplever at ventetiden for kommunal bolig, spesielt i de tilfellene der det er behov for bolig med bemanning er blitt vesentlig lengere. KFA opplever også at bostedsløse bor lengere i midlertidige boliger før tildeling av varig bolig.

Kirkens feltarbeid i Asker ønsker å tydeliggjøre behovet for differensierte boliger til innbyggere med psykisk helse og rusutfordringer. Dette innebærer at boligporteføljen også må inneholde boliger som ligger for seg selv, uten naboer. KFA er glad for at planen adresserer utfordringene med opphoping av mange kommunale boliger i enkelte områder. Vi er kjent med at dette, i dag, utgjør stor utrygghet for mange leietagere av kommunale boliger. Det vil være hensiktsmessig å fokusere på gode bomiljø, spesielt i eksisterende boligklynger med stor andel levekårsutsatte leietagere, eksempelvis i Gudolf Blakstads vei, Nes terrasse og på Vikingjordet.

KFA undrer seg over avvikling av stedeværende personal i etterverns- boligene i Skudstadgata og nedleggelse av plasser på Nedre Sem og i Semsveien. Selv om det opprettes 12 nye boliger på Klokkarstua, kan ikke vi se at dette vil være hensiktsmessig med dagens og fremtidens utfordringer knyttet til behovet for boliger med fellesfunksjoner.

Vi vil også støtte planens mål om livskvalitet for alle. Derfor ønsker vi å tydeliggjøre behovet for tilfredsstillende kollektivtilbud og nærhet til tjenester og aktivitets-tilbud. Vår erfaring tilsier at dette er

DEN NORSKE KIRKE

KIRKENS
FELTARBEID
I ASKER

Gamle drammensvei 221, 1383 Asker

Kirken.no/askerfeltarbeid

kirkensfeltarbeid asker@kirken.no

66 78 00 44

~~avgjørende for at innbyggere kan nyttiggjøre seg av, og komme i gang med behandlings- og oppfølgingstjenester.~~

Innspill til Kompetanse og innovasjon

De beste tjenestene og tilbudene skapes i felleskap. KFA ser at planen med fordel kunne hatt større fokus og mål for innovasjon- gjerne i samarbeid med andre aktører. Vi tror at samskaping vil gi mulighet for bedre og mer innovative tjenester for innbyggere i Asker kommune også på områder som ikke handler om digitale løsninger.

Gudrun Brøvig Silde
Daglig leder

Inger Johanne Aaby
Nestleder

Toril Kaupang
Leder arbeid og aktivitet

**Asker
kommune**

Innsendt: 16.10.2022 22:26

Ref.nr: KKOAMD

Asker kommune

Offentlig høring - høringssvar

Innsender	
Innsender er:	
Privatperson	
Privatperson:	
Fornavn og ev. mellomnavn	
Trygve	
Etternavn	
Hallingstad	
Adresse	
Humlestien 13	
Postnr.	Poststed
1387	Asker
Mobilnr.	E-postadresse
41630323	trygvehallingstad@hotmail.com

Saken gjelder
Velg sak du vil gi høringssvar til
Temaplan psykisk helse og rus
Saksnr.
22/14092
Høringssvar
* En oversiktlig og ryddig innholdsfortegnelse hører med i ethvert dokument - regner med at en slik vil bli inkorporert i den endelige strategien. * Kommentarer/innspill til delen som angår ansvarsfordeling og samhandling mellom kommunen og spesialisthelsetjenesten (spesielt s. 35-38). Basert på erfaringer som vi pårørende har fra en konkret og dessverre fortsatt pågående sak, vil vi trekke fram dette temaet som svært essensielt for å oppnå resultater. I dag fungerer ikke nødvendigvis samordning og samhandling verken mellom de ulike tjenestene internt i kommunen, og spesielt ikke mellom kommunen og spesialisthelsetjenesten. Her er det meget mangelfulle prosesser og samhandlingsmønstre. Dette skyldes nok til dels tradisjonell sektortenkning, men vi tror det ofte også skyldes reell ansvarsfraskrivelse, der spesialisthelsetjenesten definerer sitt ansvar stringent ift. det lovverket den er satt til å forvalte, ditto gjør kommunen ift. sitt omfattende ansvar (jfr. den oversikten som inngår i strategien). Denne 'egen-tue-tenkingen' fører dessverre til at de hjelpesøkende svært ofte faller mellom to stoler og ved dette mister et kraftfullt og målrettet verktøy som i gjen og igjen sender de hjelpetrengende på nye runder inn og ut av svingdøren. De mest sårbare i denne sammenheng er uten tvil de hjelpetrengende som ikke av eget initiativ søker hjelp, og som man derfor må prioritere spesielt for at de skal få den hjelpen de etter norsk lov har krav på. Kommunens beskrivelse i strategien av status for det viktige verktøyet IP samt den elendige oppfølgingen av det lovfestede pakkeforløpet, forteller det meste om for svake prioriteringer. Her må det skikkelige krafttak til i et tett samarbeid mellom primærhelsetjenesten (inkl. ikke minst fastlegen) og spesialisthelsetjenesten! * Kommentarer/innspill til strategiens ambisjoner om kompetansebygging og opplæring Dette er for den praktiske oppfølgingen av strategien helt sentralt punkt. Mye av måloppnåelsen vil stå og falle på

Offentlig høring - høringssvar

at de operative ressursene i felten besitter kompetanse og en tilnærming som gjør at tillitsforhold og gode relasjoner kan opprettes og anvendes i den praktiske oppfølgingen. Dette vil helt opplagt være viktige suksesskriterier for å oppnå de resultater man er ute etter. Vi merker oss at man vil bort fra tilnærmingen 'hva er i veien med deg?' til heller å spørre om 'hva er viktig for deg?' - dette er opplagt et fornuftig og riktig grep som imidlertid betinger stor grad av tillitsbyggende arbeid som må baseres på rekruttering av de riktige personellressursene og målrettet kompetansebygging.

* Det er ingen tvil om at gode og velfungerende tjenester for forebygging og behandling av psykiske utfordringer og rus er helt avgjørende for å forebygge og hindre selvmord. Vi finner i den foreliggende dokumentasjonen til strategien en indikativ omtale av Asker kommunes nylig utarbeidede handlingsplan for forebygging av selvmord (som i seg selv et et meget prisverdig tiltak!) Vi har imidlertid ikke lest det foreliggende strategiutkastet så nøye at vi kan registrere at klare og opplagte koplinger mellom de to dokumentene er foretatt. Vi forutsetter selvfølgelig at dette blir gjort før strategien ferdigstilles.

Dokumentasjon
Last opp dokumentasjon

**Asker
kommune**

Innsendt: 16.10.2022 23.23

Ref.nr: SXXQAR

Asker kommune

Offentlig høring - høringssvar

Innsender	
Innsender er:	
Privatperson	
Privatperson:	
Fornavn og ev. mellomnavn	
Lotte	
Etternavn	
Frost	
Adresse	
Støveien 27	
Postnr.	Poststed
3484	Holmsbu
Mobilnr.	E-postadresse
95076232	lotte@torstvedt.no

Saken gjelder
Velg sak du vil gi høringssvar til
Temaplan psykisk helse og rus
Saksnr.
22/14092
Høringssvar
Takk for en omfattende, faktabasert og innholdsrik plan. Psykisk helse og rus er en stor samfunns- og folkehelseutfordring, som krever høy prioritet og innsats i årene fremover. Det er beskrevet en rekke strategier, mål og delmål i planen fordelt på seks innsatsområder. Jeg mener dog at man kan være enda tydeligere på måloppnåelse, prioriteringer, tiltak, handling og forebygging. Selv om det kanskje ikke ligger i temaplaners natur, hadde det allikevel vært interessant med tydeligere tiltak for dette krevende arbeidet fremover. Fra utredning og behandling til tiltak og forebygging Psykisk helse koster det norske samfunnet opp mot 290 milliarder kroner i året*. Det vil være god økonomi for kommunen å prioritere forebyggende tiltak som bidrar til bedre fysisk og psykisk helse. Fokus bør flyttes fra utredning og behandling til tiltak og forebygging. Jeg mener dette kan og bør tydeliggjøres enda mer i planen med hovedfokus på å motvirke/forebygge ensomhet, depresjon, og angst i alle aldersgrupper. Samarbeid med næringslivet Flere steder i planen er samarbeid med næringslivet omtalt som et tiltak. Men det er lite konkrete handlinger knyttet opp mot dette. Hele 17% av befolkningen i Asker står utenfor arbeidsstyrken og utdanning. Det er krevende og dyrt, både for kommunen og for virksomhetene. Det oppfordres til å tilrettelegge for dialog med næringslivet og næringsforeningen om hvordan de kan bidra til bedre fysisk og psykisk helse for sine ansatte. Det er blant annet virksomhetene som kan høste effektene av en bedre folkehelse på sikt, derfor må de aktivt involveres i videre arbeid. Forslag til tiltak kan blant annet være felles møteplasser, verktøykasser, kompetanseløft, bistand i utfordrende personalsaker med mer. Flere studieplasser

Offentlig høring - høringssvar

Asker er Norges 8. største kommune med sine 97 129 innbyggere. Asker har tatt en tydelig posisjon i bærekraftsarbeidet og er en viktig pådriver i flere viktige samfunnssaker. Jeg ønsker å fremme et forslag om at det defineres et nytt hovedmål under Kompetanse og innovasjon og strategien «Asker kommune skal rekruttere, utvikle og beholde kompetanse i tjenestene». Forslag:

-Asker kommune skal bidra til at det nasjonalt etableres flere studieplasser og flere studieretninger innenfor psykisk helse for å imøtekomme det økende behovet for tjenester innen dette området i fremtiden.

Dette vil også kunne omfatte at man for studier innenfor psykisk helse, også aktivt jobber for at søkeres egnethet vurderes i tillegg til karakterer, tilleggspoeng og alderspoeng. Jeg mener det haster å få etablert flere studieplasser! Asker kommune vil kunne være en viktig bidragsyter på dette området fremover.

Note:

Slik jeg har forstått har "pakkeforløp" endret navn til "pasientforløp" i september i år. Pakkeforløp nevnes flere ganger i planen.

Takk igjen for en spennende plan. Jeg ser frem til å følge arbeidet fremover.
Lykke til med videre behandling av temaplanen.

Med vennlig hilsen,
Lotte Frost

* <https://psykologtidsskriftet.no/fagessay/2020/11/lite-glede-seg-over>

Dokumentasjon

Last opp dokumentasjon

Asker, 16. oktober 2022

Til: Asker kommune
Kopi: Kultursjef i Asker kommune, Jan Erik Lindøe
Virksomhetsleder Innbyggerdialog og frivillighet i Asker kommune, Charlotte Sætre

Temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus

- Høringsuttalelse fra Asker kulturråd (AKR).

Innledning

Asker Kulturråd setter pris på at kommunen lager en egen plan med dette temaet. Psykisk helse og rusavhengighet er et stort samfunnsproblem. Kulturlivet i alle dets former er ikke uberørt av dette temaet. Blant barn og unge er psykisk helse et stadig oftere tema i samfunnsdebatten. I arbeidet med å forebygge rusproblemer og bidra til god psykisk helse, er kulturaktiviteter viktig.

I planforslaget er kultur trukket frem som et av flere virkemidler i kapittel 6.1, inkludering, deltagelse og fritid. AKR støtter opp om dette, opplevelse av kultur er en helt sentral del av et godt liv. For mange kan det å oppleve kultur som tilskuer være vel så meningsfylt som å være aktiv utøver. Personer med rusavhengighet eller andre utfordringer har et vel så stort behov for kulturopplevelser som andre.

I det følgende kommenterer vi tre temaer vi er spesielt opptatt av.

Samarbeid

Samspillet mellom offentlige tilbud og private og frivillige aktører er nevnt i planforslaget som et viktig element. Her vil vi spesielt trekke frem kulturskolen som en mulig viktig bidragsyter. Kulturskolen kan eksempelvis legge til rette for aktivitetstilbud i samarbeid med lag og foreninger, og også kommersielle kulturforetak. Slike samarbeidsformer kan bidra til økt deltagelse og bedre kunnskap og kompetanse blant lag og foreninger. Aktørene kan også oppnå medlemsvekst generelt gjennom økt samarbeid med kommunen. Samtidig sikres god kvalitet i tjenestene. Kulturskolen har i dag musikkterapi som del av tilbudet. Dette er noe som helt klart kan utvikles videre som tiltak i denne planen og vi anbefaler at kulturskolen får anledning til å bygge opp et eget kompetansemiljø på dette.

Møteplasser

I planforslaget trekkes det frem behov for flere og bedre tilrettelagte møteplasser. Dette er AKR enig i og vektlegger etablering av lavterskeltilbud som gjør møteplassene lettere tilgjengelig for sårbare grupper.

Innbyggertorg, skoler og kulturbygg bør i større grad kunne benyttes til tilrettelagte kulturaktiviteter. Kommunen har nylig trappet opp satsingen på Ungkultur. Ungdomsklubber har tradisjonelt vært et godt sted for ungdommen å kunne møtes og drive med aktiviteter på egne premisser. En fortsatt satsing på dette hvor det sees på hvordan tilbudene i Ungkultur kan knyttes tettere til organiserte kulturaktiviteter er noe vi gjerne ser mer på.

AKR er en pådriver for at skolebyggene i langt større grad skal være nærmiljøets kulturhus. Dette får vi til ved å bygge egnede kulturlokaler i skolene. Disse lokalene bør med fordel også inneholde lokaler for ungdomsklubber og tiltak og aktiviteter for målgruppen i temaplanen.

Deltagelse og frivillighet

Temaplanen trekker frem frivillighet og deltagelse som viktige områder. Ved å anerkjenne at deltagelse i frivillige lag, foreninger og organisasjoner er viktige innsatsfaktorer, ligger det også en erkjennelse at deltagelsen har en kostnad. Det må gjerne sees på hvordan kulturfrivilligheten kan bidra sterkere i aktivitetstilbudene så lenge man anerkjenner at det kommer med behov for kostnadsdekning.

Asker Kulturråd støtter de øvrige kapitlene i planforslaget slik de er utformet. Vi ser frem til fremtidig samarbeid om oppfyllelse av strategier og tiltak.

For Asker kulturråd,

Kristin Engebretsen (sign)
styreleder

Ole Martin Helgesen (sign)
nestleder

Erik de Mora (sign)
daglig leder

Kristin Bjelke (sign)
styremedlem

Børge Tronrud (sign)
styremedlem

Morten Gjeltén (sign)
styremedlem

Morten Andreas Kise (sign)
styremedlem

Anne-Berit Sørli (sign)
styremedlem

Per Olav Berg (sign)
styremedlem

Ronnie Larsen (sign)
varamedlem

Marie Østensen (sign)
varamedlem

Asker Kommune

Dato: 17.10.2022
 Saksbehandler: Kirsten Hørthe
 Vår referanse: 22/07690
 Deres referanse: 22/14092
 Klinikk/avdeling: Psykisk helse og rus

Høringsvar fra Vestre Viken HF til saksnummer 22/14092; temaplan «Mestre hele livet – psykisk helse og rus»

Etter vår vurdering omtaler planen en rekke områder som er viktige for mennesker med psykiske helseutfordringer og rusutfordringer. Det er brukt mange ulike kilder til data og analyser som underbygger de strategiske valgene, noe som styrker planen (Kunnskapsgrunnlaget).

Det forebyggende aspektet er gjennomgående i planen. Høringsutkastet gir god oversikt over de tilbudene som er i kommunen i dag (både de kommunale og de som er drevet i regi av ideelle organisasjoner). Det støttes at det pekes på betydningen av tilpasset arbeid og aktiviteter, og at det målsettes at disse bør styrkes for brukerne som har de største utfordringene.

Det vurderes også som viktig at det er gode lavterskeltilbud og møteplasser for unge, blant annet for å forhindre utenforskap og ensomhet.

Planen peker på sammenhengen mellom forebyggende tiltak, økning i ambulerende oppfølging og behovet for bemannende boliger (kommunale og kjøpte private plasser). Vi deler vurderingen at de brukerne som er i behov av de mest forsterkede tilbudene også er i behov av høy grad av koordinering og samhandling. Både innad i kommunen, innad i spesialisthelsetjenesten og mellom kommunen og spesialisthelsetjenesten. Individuell plan og pakkeforløp er viktige verktøy for å sikre tett samhandling. Vi støtter derfor at det vil arbeides for at flere brukere får individuell plan.

Vestre Viken har, som omtalt i planen, etablert FACT team sammen med Asker kommune. Disse felles teamene bidrar til felles innsats og samhandling rundt brukerne/pasientene med de mest omfattende behovene. Det er viktig at felles FACT team opprettholdes og videreutvikles, og at det gjøres felles prioriteringer av hvilke pasienter det er som får tilbudet.

Helsefelleskapet med faglige utvalg er viktige arenaer for samarbeid om prioriterte grupper. Vi opplever at FACT etableringen har god forankring i Helsefelleskapet.

Betydningen av forebyggende tiltak er stor. Samtidig vil det for noen av dem som har de største utfordringene være behov for forsterkede botilbud. Slik vi forstår forslagene ønsker kommunen å forebygge / sette inn tiltak slik at behovet for dyre kjøp av private plasser reduseres. Det har vi forståelse for. Utgangspunktet for helseforetaket er at

Vestre Viken

pasienter som meldes utskrivningsklare får tilrettelagte tilbud med utgangspunkt i deres individuelle behov.

I høringsutkastet brukes begrepet uformell omsorg. Det pekes på den betydelige innsatsen pårørende gjør. Samtidig erkjennes pårørendes behov for oppfølging i en for mange svært krevende situasjon hvor en av deres nærmeste er alvorlig psykisk syk. Det foreslås derfor å utvikle tilbud som kan gi støtte og veiledning til pårørende. Dette perspektivet deler vi og synes planen omtaler dette på en god måte. Det samme gjelder behovet for oppfølging av barn som pårørende, herunder Barneansvarlige for barn som er pårørende.

Fra kunnskapsgrunnlaget s. 69: Avvisning og henvisningspraksis hos fastlegene hvor hver 5. henvisning får avslag. Hvor det i kunnskapsgrunnlaget sies at dette kan «tyde på at kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten ikke har en felles forståelse av hvem som skal gi pasientene behandling». Dette er et viktig område da det er av stor betydning at kommunen og spesialisthelsetjenesten har en tett dialog rundt hvilke pasienter som skal henvises til spesialisthelsetjenesten og hvilke som ikke skal henvises.

Vi imøteser dialog om hvilke tiltak som kan iverksettes for å oppnå tettere dialog om henvisninger.

Vennlig hilsen

Vestre Viken
v/Kirsten Hørthe
Klinikkdirektør
Klinikk for Psykisk helse og rus

Asker idrettsråd

Organisasjonsledd i
NORGES
IDRETTSFORBUND

Til Asker kommune,

Asker, 23. oktober 2022,

**21/14092 TEMAPLAN MESTRE HELE LIVET – PSYKISK HELSE OG RUS
INNSPILL FRA ASKER IDRETTSRÅD**

Askeridretten takker for mulighet til å gi innspill til temaplan Mestre Hele Livet – psykisk helse og rus og for utsatt høringsfrist med en uke. Flere av idrettslagene har konkrete samarbeidsprosjekter relatert til psykisk helse og rus mens all idrett har en rolle i det forebyggende arbeidet.

Asker idrettsråd er opptatt av at frivilligheten kan bidra til å oppnå kommunale målsettinger på mange områder så lenge dette skjer på frivillighetens egne premisser. Vi håper og tror at idrettslagene i Asker også fremover kan være gode medspillere i kommunens arbeid for bedre psykisk helse og mindre rus.

Planen skisserer viktige utfordringer og muligheter og vi håper det legges vekt på hvordan man kan komme fra ord til handling. Vi synes planen med fordel kan sorteres bedre med tanke på det som oppleves som mye gjentakelser av strategier og ordlyd.

Med ovenstående som utgangspunkt spiller Asker idrettsråd inn følgende hovedmomenter vi mener planen bør inkludere:

- Styrke investeringer i forpliktende, tverrfaglige samarbeid og partnerskap mellom frivilligheten og kommunen med to formål:
 - a) Forebygging (eksempelvis idrettsarenaen generelt og Aktive Lokalsamfunn spesielt)
 - b) Tiltak (eksempelvis Gatelaget, Aktiv YNG, Golf grønn glede mm).
- Etablere samarbeidskanaler mellom den organiserte idretten og behandlingsapparatet i kommunen (tankegang om *grønn resept*).

Sosial bærekraft er spesielt viktig for fagfeltene planen omfatter samtidig som idrettens viktigste bidrag til et mer bærekraftig lokalsamfunn skjer i denne dimensjonen av FNs bærekraftsmål. Her har vi *en naturlig arena for forebyggende og tiltaksbasert samhandling på flere plan mellom kommunen og idretten*. Dette gjelder spesielt med tanke på å redusere utenforskap blant unge og tilby meningsfulle aktiviteter i hverdagen for alle.

Bærekraftsmålene Asker idrettsråd og idrettslagene i Asker har samlet oss om er:

Asker idrettsråd

 Organisasjonsledd i
NORGES
IDRETTSFORBUND

Asker idrettsråd har mottatt innspill fra flere idrettslag. Momenter er inkludert i teksten og idrettslagenes innspill er vedlagt i sin helhet som vedlegg.

- 1) Innspill fra Asker Golfklubb
- 2) Innspill fra Asker Fotball
- 3) Innspill fra Hyggen IF, vannsport

I det følgende vil vi utdype de tre hovedmomentene vi mener bør tillegges vekt i arbeidet med temaplanen, og vi oppsummerer dette i en matrise.

STYRKE INVESTERINGER I FORPLIKTENDE, TVERRFAGLIGE SAMARBEID OG PARTNERSKAP MELLOM KOMMUNEN OG FRIVILLIGHETEN

Planen beskriver frivilligheten som et supplement til helsetjenestene. Fra idrettens og frivillighetens side ser vi behov for en mer systematisk tilnærming til samarbeid mellom kommunen og idretten. Forpliktende, tverrfaglige samarbeid og partnerskap kan utrette mye for enkeltpersoner i et langsiktig arbeid med mål om høyere livskvalitet.

Planen skal bygge opp under kommuneplanens mål og delmål og er i tråd med budskapet fra Askeridretten de senere årene. Vi konkretiserer hvordan vi mener at gjensidig forpliktende partnerskap kan styrke både forebygging og tiltak mot psykisk uhelse og rus.

a) FOREBYGGING

Det er 94 idrettslag i Asker som hver dag tilbyr fysisk aktivitet og gode møteplasser i nærmere hundre ulike idrettsgrener. Ved siden av skolen er disse aktivitetene den største sosialiseringsarenaen i kommunen. Gjennom å gi mulighet for deltagelse for alle – både ved at idrettslagene jobber innenfra og kommunen tilrettelegger utenfra, er dette en forebyggingsarena kommunen bør satse målrettet på.

Aktive Lokalsamfunn:

For de idrettslagene som vil og evner å ta et utvidet samfunnsansvar er det nødvendig med både virkemidler og ressurser for å lykkes i arbeidet.

Aktive Lokalsamfunn er vår betegnelse på nærmiljøer der idrettslaget har tatt et utvidet ansvar for å styrke tilhørigheten, fellesskapet og aktivitetsnivået blant innbyggerne. Samspillet mellom kommunen og idrettslag krever samarbeidsavtaler og målrettede midler idet dette er oppdrag som kommer i tillegg til den medlemsbaserte idrettsaktiviteten.

Under arbeidet med Aktive Lokalsamfunn har hele 36 av 40 skoler og nærmere 30 idrettslag laget intensjonsavtaler og ulike former for samarbeid med hovedmål om aktive og trygge barn og unge i lokalsamfunnet. Gratis aktivitet, ungdommer som ledere for barna, åpne idrettshaller, esport for alle, modellflybygge-kurs, Fun Friday og mange andre tiltak er igangsatt som følge av et forpliktende og gjensidig økonomisk og praktisk samarbeid.

Asker idrettsråd

Organisasjonsledd i
NORGES
IDRETTSFORBUND

Det største bidraget Aktive Lokalsamfunn kan gi er aktivitet og trygghet. Begge deler er vesentlige momenter i forebyggingsarbeidet mot psykisk uhelse og rus.

Vil kommunen vurdere Aktive Lokalsamfunns-modellen som utgangspunkt for samarbeid om idrettslagenes rolle i et forebyggende perspektiv?

Aktiv YNG

Asker idrettsråd har etablert et ungdomsprogram med deltagere fra ulike deler av samfunnet. Noen av ungdommene er rekruttert fra politiet, barnevernet og andre «institusjoner». Vi er svært stolte over hvordan ungdommene har utviklet seg under programmet, og konkluderer allerede i andre året av programmet at idretten er en viktig arena for å skape nye sjanser for ungdom på vei ut på skråplanet. Dette skjer gjennom fellesskapet, kompetanseutviklingen og egenverdien ungdommene får. Flere av ungdommene har fått jobber som følge av ungdomsprogrammet.

Vil kommunen se på programmet i det systematiske forebyggingsarbeidet?

Ungdomstilbud i regi av Warya idrettsklubb

Warya idrettsklubb tilbyr idrettsaktivitet for ungdommer i helgene. Mellom 20 og 40 ungdommer, i stor grad med minoritetsbakgrunn, møter i Drengsrud idrettshall fredags- og lørdags kveld samt søndags formiddag for å drive idrett. Aktiviteten er et svært viktig forebyggende tiltak og samler mange av ungdommene i randsonen av mindre positive aktivitet. Det krever mye av frivilligheten å tilrettelegge for et slikt tilbud.

Vil kommunen se på tilbudet i det systematiske forebyggingsarbeidet?

b) TILTAK

Det er viktig å ikke stille krav eller forventninger til frivilligheten i det målrettede arbeidet med å styrke livskvaliteten til enkeltmennesker. Av dette følger at det systematiske arbeidet med å sikre bedre psykisk helse og mindre rus må tilrettelegges og finansieres som tiltak/prosjekter ved siden av den ordinære idrettsaktiviteten. Dette ansvaret kan idrettslag påta seg gjennom ulike tilnærminger.

Gatelaget, Golf Grønn Glede og andre tiltak

Vi registrerer med glede at Gatelaget er brukt som eksempel på et godt tiltak i samhandling mellom idretten og kommunen. Vi ønsker flere slike målrettede tiltak velkommen slik at personene med ulike utfordringer blir en del av noe mer enn et offentlig tiltak. I dette tilfellet blir de utøvere, medspillere, lagspillere, medlemmer og ikke minst en del av et større fellesskap uavhengig av et behandlingsapparat. Det mener vi er en av de største gevinstene for enkeltpersonene.

Samarbeidet mellom kommunen og Asker Fotball med Gatelaget er et prakteksempel på vellykket tilnærming.

Asker idrettsråd

 Organisasjonsledd i
NORGES
IDRETTSFORBUND

Asker Golfklubb har over flere år tilrettelagt for og muliggjort golf og trening for personer med særskilte behov. Av målgrupper som bruker disse tilbudene ukentlig kan nevnes personer innen psykisk helse, psykisk helse og rus, tidligere kriminelle, personer med utviklingshemming og personer som har utfordringer knyttet til ensomhet og utenforskap. Tilbudene holdes flere ganger per uke i utesesongen, samt at Golf Grønn Glede og Et Slag Av Gangen tilbyr simulatortrening til deltakere i vinterhalvåret. Disse tilbudene kan med fordel trekke på kompetanse og ressurser fra kommunen for å sikre best mulig effekt for deltagerne.

Vi inviterer kommunen til dialog om utvikling av Aktive Lokalsamfunn som en samarbeidsmodell mellom idretten og kommunen om konkrete tiltak for rusavhengige/andre med psykiske helseplager.

Vi registrerer ellers at kapittelet om Gatelaget/Asker Fotball ligger under kapittelet om barrierer knyttet til helse og funksjonsnedsettelse. Kan det være at plasseringen av avsnittet er en redigeringsfeil og at dette kan flyttes til et kapittel der man setter søkelys på mulighetsrommet som ligger i samhandling mellom kommune og frivillighet?

ETABLERTE SAMARBEIDSKANALER MELLOM FRIVILLIGHETEN OG BEHANDLINGSAPPARATET / GRØNN RESEPT

Planen beskriver mange av fordelene ved fysisk aktivitet. Med den organiserte idretten følger i tillegg fordeler som sosial møteplass, mestring og livskvalitet. For å gi flest mulig tilgang til denne arenaen er det viktig at behandlingsapparatet kjenner idretten og at idretten kjenner behandlingsapparatet. Med kort vei til hverandre er det større sannsynlighet for å ivareta enkeltpersoner som trenger ekstra omsorg.

For å understøtte denne viktigheten viser vi til tekst fra innspill fra Asker Fotball: Asker Fotballs Gatelag har en spesiell posisjon blant de andre 29 Gatelagene som finnes i Norge. Som det eneste laget som har opplevd en dedikert kommune på laget hele veien, har det faktisk hatt ringvirkninger for hele konseptet Gatelag. I Asker har rusomsorgen vært med fra oppstart og var tidlig inne med bemanning med svært god kompetanse. Det har gitt et annet og mer helhetlig søkelys på mennesket i Gatelagene, også nasjonalt. Med Gatelaget som arena finnes mange gode synergier mellom kommune og frivillighet som gir stor gevinst for enkeltmennesket og samfunnet.

Idretten kan også være bidragsyter i tankegangen om friskvern og være en del av metodikken knyttet til behandlere. Effekten av regelmessig fysisk aktivitet som forebyggings- og behandlingsmetode er godt dokumentert. Det gjelder både den umiddelbare effekten i forbindelse med selve aktiviteten, og effekten som kommer over tid¹.

Behandlingsapparatets bruk av *grønn resept* – fysisk aktivitet som del av forebyggings- og behandlingsmetodikk – kan gjerne diskuteres mellom idretten og kommunen. Vi inviterer kommunen til dialogen om muligheten som ligger i at idrett kan brukes både som terapi og sosial stimulator.

¹ <https://www.helsenorge.no/psykisk-helse/psykisk-helse-og-fysisk-aktivitet/>

Asker idrettsråd

 Organisasjonsledd i
NORGES
IDRETTSFORBUND

To forslag til presiseringer i planens tekst:

I temaplanens kapittel om Deltagelse og fysisk aktivitet (s. 14/15) savner vi en tydeligere positiv holdning til fysisk aktivitet og miljøene rundt som virkemiddel for å forebygge og redusere psykisk uhelse og rusavhengighet. "Vær aktiv" kommuniseres som en av de anbefalte punktene i "5 om dagen". Det synes likevel som om kommunens oppfatning av idrettens rolle i det rusforebyggende arbeidet er mer et "kan" enn et "er", mens kulturaktivitet i avsnittet under blir presentert tydeligere som et "er", altså som vedtatt positiv påvirkningskraft i det rusforebyggende arbeidet. Det er kanskje ikke slik det er ment kommunisert?

Det er ikke vanskelig å finne belegg i forskningen for at både kulturell og fysisk aktivitet er avgjørende positive aktører og faktorer for bedre helse og utgjør anbefalte tiltak både i det forebyggende arbeidet og i rekreasjons- og behandlingsoppfølging av den enkelte. Vi anbefaler en revidering av teksten i dette kapittelet.

I samme kapittel side 14 vises det til statistikk som, dersom vi ikke leser tall fra fylkeskommunen feil, må korrigeres. Kulepunkt om idrett må korrigeres til 86% (mot 80% i Viken), kulturaktivitet må korrigeres til 77%² (mot 75% i Viken), mens tallet 93% for og natur- og friluftsområder er korrekt (mot 91% i Viken).

På samme side vises det også til tall fra undersøkelsen som i seg selv sier lite. Vi anbefaler at tallene fremstilles i forhold til Viken-tall, dvs 24% deltagelse i organisert aktivitet (mot 23% i Viken) og 45% deltagelse i annen aktivitet (mot 44% i Viken). Et moment som her ikke hensyntas er aldersgruppene for deltagelse, der vi vet at den organiserte idretten i svært stor grad favner barn og unge.

Vi ser frem til en revidert plan for Leve Hele Livet – psykisk helse og rus, som i større grad tar inn den store muligheten som ligger i samhandlingen mellom Asker kommune og idretten – på idrettens og frivillighetens premisser.

For styret i Asker idrettsråd,

Gorm Haugen
Styreleder (sign.)

Gry E. Garlie
Daglig leder (sign.)

2

<https://app.powerbi.com/view?r=eyJrIjojNzIxMzZDA5ZWVtOTFiNy00OTI2LTlhODAtM2M3ZTQzNzU1ZDEwLWliwC6ljNkNTBkZGQ0LTAwYTETNGFiNy05Nzg4LWRIY2YxNGE4NzI4ZiIsImMiOiJh9>

Postadresse
Postboks 166, 1372 Asker

Besøksadresse:
Homannsbyveien 17a

post@askeridrettsrad.no
www.askeridrettsrad.no

Asker idrettsråd

Organisasjonsledd i
NORGES
IDRETTSFORBUND

INNSPILL FRA KLUBBENE:

1) INNSPILL FRA ASKER GOLFKLUBB

Her kommer innspill fra Asker golfklubb.

Temaplanen –

Mestring hele livet legger vekt på å tilby et lavterskeltilbud som er inkluderende og sosialt på tvers av tjenester. Samt gi en meningsfylt hverdag med sosial tilhørighet og mestring.

Tilbudene i Asker golfklubb gjennom Et Steg Av Gangen (ESAG), Golf Grønn Glede (GGG) og Aktiv på dagtid er nettopp slike tilbud. Flere av deltagerne her gir tilbakemelding om hvor viktig det er for de å ha noe å møte opp til fast tid, fått nye venner og sosialt nettverk som er med på å skape bedre livskvalitet.

Asker golfklubb har over flere år tilrettelagt og muliggjort golf og trening for personer med særskilte behov. Av målgrupper som bruker disse tilbudene ukentlig kan nevnes personer innen psykisk helse, psykisk helse og rus, tidligere kriminelle, personer med utviklingshemming og personer som har utfordringer knyttet til ensomhet og utenforskap. Tilbudene holdes flere ganger per uke i utesesongen, samt at GGG og ESAG tilbyr simulatortrening til deltakere i vinterhalvåret.

Sammen med de nasjonale tiltakene gjennom golfforbundets GGG og foreningen ESAG organiserer vi treningsgrupper sammen med pro/instruktør i Asker golfklubb. I Asker samarbeider vi med avdelingen Aktiv fritid i Asker kommune, samt Fritidsavdelingen ved Blakstad sykehus.

Formålet er å gi deltagerne mulighet til å drive aktivitet etter egne forutsetninger og ønsker, samtidig som det sosiale aspektet ivaretas.

Asker golfklubb bidrar også med muligheter for arbeidstrening og retter seg ofte mot deltakere på trening. Målet er å bygge opp mennesker, få dem ut i arbeidslivet, og tilrettelegge for en normal hverdag.

/Asker golfklubb

Asker idrettsråd

 Organisasjonsledd i
NORGES
IDRETTSFORBUND

2) INNSPILL FRA ASKER FOTBALL

Asker Fotball mener det er viktig å belyse følgende:

Aktive Lokalsamfunn

Bevegelse er en sentral del av en normal utvikling for barn og unge. Med blant annet økende skjermbruk som større del av hverdagen er det mange unge som får for lite fysisk aktivitet.

Sammen med AIR, NOVA, Asker Rotary, Anthon stiftelsen, Sparebankstiftelsen DnB, Asker kommune og Borgen ungdomsskole tilbyr Asker Fotball aktivitet for elever ved Borgen ungdomsskole, Hagaløkka og Rønningen både på dag og kveldstid, x timer totalt i uken. Aktivitet gir bedre læring og bedre helse, men også et bedre miljø med færre konflikter og mindre ulikhet.

Vi er overbevist om at mer fysisk aktivitet er et godt bidrag til folkehelsen, mange av elevene vil få et bedre forhold til det å bevege seg som forhåpentligvis gir grobunn for gode vaner i voksenlivet også. Med de store sosioøkonomiske forskjellene på Borgen er det av stor verdi å gjøre aktiviteter sammen som reduserer avstand og bygger relasjoner inn mot et godt lokalmiljø.

Asker United

Laget vårt for personer med funksjonsnedsettelse er et etterspurt treningsalternativ for en målgruppe som har begrenset med fritidstilbud. Laget deltar i to forskjellige serier, spiller turneringer og er ypperlige eksempler på pur idrettsglede. NFF og NHF arrangerer sammen landsturnering årlig, og en av verdens største fotballturneringer, Norway Cup, har også tilbud for tilrettelagt fotball. Det finnes mange personer som har vokst veldig ved hjelp av laget. Enkeltspillere har hatt stor sosial fremgang, to har begynt på folkehøyskole, en har tatt førerkort. Flere er med i tilrettelagte bedrifter, og to er i ordinær jobb. Familiene gir svært gode skussmål og er veldig fornøyd med at Asker United har fungert så godt i snart ti år.

Asker Gatelag

Landets andre Gatelag har en spesiell posisjon blant de andre 29 Gatelagene som finnes i Norge. Som det eneste laget som har opplevd en dedikert kommune på laget hele veien, har det faktisk hatt ringvirkninger for hele konseptet Gatelag. I Asker har rusomsorgen vært med fra oppstart og var tidlig inne med bemanning med svært god kompetanse. Det har gitt et annet og mer helhetlig søkelys på mennesket i Gatelagene, også nasjonalt. Med Gatelaget som arena finnes mange gode synergier mellom kommune og frivillighet som gir stor gevinst for enkeltmennesket og samfunnet. Ved jevnlig deltagelse lærer mange struktur, opplever mestring, får gode forbilder og bygger relasjoner med andre som gir et godt utgangspunkt for videre utvikling. Det finnes mange rørende historier om enkeltpersoner som har hatt en utrolig utvikling som de har stått for selv, men med god hjelp av Gatelaget som støtte. Laget trener 3 ganger hver uke året rundt. I 2021 fikk landets Gatelag 99 personer i lønnet arbeid. Asker hadde 14, hvorav 4 er i 100% stilling.

/Asker Fotball

Asker idrettsråd

Organisasjonsledd i
NORGES
IDRETTSFORBUND

3) INNSPILL FRA HYGGEN IF, VANNSPORTGRUPPEN

Hei , her er noen innspill.

- planen var altfor lang og mye gjentakende på strategier og ordlyd.
- Er mye bra om man evner å ta det fra ord til handling.
- Med en «One pager» for en handlingsplan blir det mer interessant.

Generelle refleksjoner:

Idrettens egenverdi i aktivitet, møteplass og tilhørighet for medlemmer er basis og kjerneaktivitet som må respekteres. Den skal selvsagt være åpen og inkluderende, men det må settes grenser for samfunnsoppdrag fra frivilligheten.

For de IL som vil og evner å ta et større samfunnsansvar er det nødvendig med både virkemidler og betalte ressurser for å lykkes i arbeidet.

Aktive Lokalsamfunn er en modell for gi barn og ungdom idretts- og aktivitetsglede. Samspill med skole og IL krever samarbeidsavtale og ekstra midler. En modell som kan bygges videre på her.

Forslag er å ta rammeverket fra AL og løfte det inn i «Inkluderende lokalsamfunn» i hht målgruppa her 18+:

- Inngå samarbeidsavtale med grupper, enkeltpersoner eller institusjoner utfra den aktiviteten som vil være meningsfylt og passer for den enkelt
- Langsiktighet er viktig
- Krever oppfølging av tiltaket, måling av effekt med dedikerte ressurser i IL
- Krever virkemidler til å dekke det som er i tillegg til ordinær IL aktivitet og honorering av ressurser
- Involveres i prosjektbaserte frivillige oppdrag hvor enkelt personer kan bidra på områder de vil mestre og gi mestringsopplevelser et fellesskap

Noen tanker og erfaringer etter aktivitet med Hyggen Vannsport og Jorunn som aktivitetsleder med både Grindestua i sommer og Manifestsenteret i fjor og i år.

For at et tiltak skal lykkes kreves det en engasjert kontaktperson for gruppa eller institusjonen som følger opp både i forkant av tiltak og oppfølging, både som motivator, utfordrer og gjennomføring. En ansatt som bare er på jobb er «ikke godt nok», da bør det ikke gjennomføres et tiltak. Effekt av tiltak/aktivitet bør måles, både opplevelsen der og da kortsiktig og langsiktig effekt om det er et mål for å sikre god evaluering, gjentakelse og oppfølging.

Asker idrettsråd

Organisasjonsledd i
NORGES
IDRETTSFORBUND

Gruppen i Grindestua fikk godt utbytte og en mestring over en måned ettersom de var ganske friske. De meldte seg også inn i klubben og kunne benytte tilbudet på egenhånd i etterkant

Manifestsenteret manglet en motiverende kontakt og en tur til Hyggen Vannsport ble kun en utflukt med sommeropplevelse i juli hvor lite annet skjedde. Krever mer av deres innsats for å gi ønsket effekt for de. En valgt om det er dette ønsker å gi av verdi eller ikke.

Krever stor interesse, kompetanse og stor fleksibilitet fra klubbens ressurser for å gjennomføre. Jorunn fakturerte for tiden som ble lag inn, og klubben fikk inntekster på utleie av utstyr.

Bør være en struktur på hvordan inkluderes fremover i forhold til normal klubbaktivitet der det er mulig.

Hernestangen med både trygge områder i vann, stor plass på friluftsområdet og med byggene på bygdetunet er et optimalt sted for å utvikles som en møteplass i forhold til gruppene og enkeltpersoner for å styrke livskvalitet og hverdagsglede. Et langsiktig mål og en plan for utvikling er nødvendig om det skal bli mer enn gode sommeropplevelser.

Det krever oppfølging og ekstra ressurser og friske midler til klubben for å følge opp de som trenger det.

/Hyggen IF, Vannsport

Asker
kommune

Saksprotokoll

Arivsak
22/14092

Saksbehandler
Kristin Opsahl

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	24.11.2022	30/22
2 Ungdomsrådet	24.11.2022	49/22
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	24.11.2022	27/22
4 Utvalg for velferd	29.11.2022	43/22
5 Kommunestyret	31.01.2023	

Temaplan - Mestre hele livet - psykisk helse og rus - 2.gangsbehandling

Utvalg for velferd har behandlet saken i møte 29.11.2022 sak 43/22

Behandling

Leder Cecilie Lindgren, H innledet til saken og presentasjon ved rådgiver Kristin Opsahl.

Innstillingen i 3 punkter ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus 2023–2035, med følgende innsatsområder og tilhørende strategier, vedtas.

Innsatsområdene er:

- Inkludering, deltakelse og fritid
- Utdanning, arbeid og aktivitet
- Bolig og bomiljø
- Helhetlige og mestringsbaserte tjenester
- Familie, nettverk og pårørende

- Kompetanse og innovasjon

2. Implementering av planen skjer gjennom:

- ordinær virksomhetsplanlegging
- årlig rullering av Handlingsprogrammet, ved tiltak med økonomisk konsekvens
- egne saker – tiltak av prinsipiell karakter

3. Rapportering på arbeidet skjer gjennom kommunens årshjulsprosesser

Asker
kommune

Saksprotokoll

Arivsak

22/14092

Saksbehandler

Kristin Opsahl

Behandlet av

- 1 Eldrerådet
- 2 Ungdomsrådet
- 3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse
- 4 Utvalg for velferd
- 5 Kommunestyret

Møtedato

- 24.11.2022
- 24.11.2022
- 24.11.2022
- 29.11.2022
- 31.01.2023

Saksnr.

- 30/22
- 49/22
- 27/22
- 43/22

Temaplan - Mestre hele livet - psykisk helse og rus - 2.gangsbehandling

Ungdomsrådet har behandlet saken i møte 24.11.2022 sak 49/22

Behandling

Rådgiver Kristin Opsahl innledet saken. Rådgiver Dag Erik Johnsen var også til stede under behandling av saken.

Kommunedirektørens innstilling i 3 punkter ble enstemmig vedtatt.

Innstilling

1. Temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus 2023–2035, med følgende innsatsområder og tilhørende strategier, vedtas.
Innsatsområdene er:

- Inkludering, deltakelse og fritid
- Utdanning, arbeid og aktivitet
- Bolig og bomiljø
- Helhetlige og mestringsbaserte tjenester
- Familie, nettverk og pårørende
- Kompetanse og innovasjon

2. Implementering av planen skjer gjennom:
 - ordinær virksomhetsplanlegging
 - årlig rullering av Handlingsprogrammet, ved tiltak med økonomisk konsekvens
 - egne saker – tiltak av prinsipiell karakter
3. Rapportering på arbeidet skjer gjennom kommunens årshjulsprosesser

Asker
kommune

Saksprotokoll

Arivsak

22/14092

Saksbehandler

Kristin Opsahl

Behandlet av

- 1 Eldrerådet
- 2 Ungdomsrådet
- 3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse
- 4 Utvalg for velferd
- 5 Kommunestyret

Møtedato

- 24.11.2022
- 24.11.2022
- 24.11.2022
- 29.11.2022
- 31.01.2023

Saksnr.

- 30/22
- 49/22
- 27/22
- 43/22

Temaplan - Mestre hele livet - psykisk helse og rus - 2.gangsbehandling

Råd for personer med funksjonsnedsettelse har behandlet saken i møte 24.11.2022 sak 27/22

Behandling

Rådgiver Kristin Opsahl innledet til saken og besvarte spørsmål.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus 2023–2035, med følgende innsatsområder og tilhørende strategier, vedtas.

Innsatsområdene er:

- Inkludering, deltakelse og fritid
- Utdanning, arbeid og aktivitet
- Bolig og bomiljø
- Helhetlige og mestringsbaserte tjenester
- Familie, nettverk og pårørende
- Kompetanse og innovasjon

2. Implementering av planen skjer gjennom:

- ordinær virksomhetsplanlegging
- årlig rullering av Handlingsprogrammet, ved tiltak med økonomisk konsekvens
- egne saker – tiltak av prinsipiell karakter

3. Rapportering på arbeidet skjer gjennom kommunens årshjulsprosesser

Asker
kommune

Saksprotokoll

Arivsak

22/14092

Saksbehandler

Kristin Opsahl

Behandlet av

- 1 Eldrerådet
- 2 Ungdomsrådet
- 3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse
- 4 Utvalg for velferd
- 5 Kommunestyret

Møtedato

- 24.11.2022
- 24.11.2022
- 24.11.2022
- 29.11.2022
- 31.01.2023

Saksnr.

- 30/22
- 49/22
- 27/22
- 43/22

Temaplan - Mestre hele livet - psykisk helse og rus - 2.gangsbehandling

Eldrerådet har behandlet saken i møte 24.11.2022 sak 30/22

Behandling

Rådgiverne Dag Erik Johnsen og Kristin Opsahl besvarte oppklarende spørsmål.

Anne Britt Wengen fremmet følgende forslag til nytt punkt 4:

Eldrerådet bemerker følgende: Psykiske lidelser som debuterer etter 65 år vil oppdages i førstelinjen, og mange eldre kan ha behov for psykiatrisk helsehjelp som ikke er på spesialisthelsenivå. Her som ellers gjelder å oppdage symptomer tidlig, og gi hjelp på lavest mulig nivå. En særlig utfordring ved behandling av pasienter i denne aldersgruppen er at psykiske lidelser kan feiltolkes som begynnende demenslidelse. En viktig risikofaktor for utvikling av demens er depresjon. Eldrerådet er glad for at planen vektlegger kompetanse på dette området.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Forslag fremmet av Wengen ble enstemmig vedtatt som nytt punkt 4.

Innstilling/Vedtak

1. Temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus 2023–2035, med følgende innsatsområder og tilhørende strategier, vedtas.

Innsatsområdene er:

- Inkludering, deltakelse og fritid
- Utdanning, arbeid og aktivitet
- Bolig og bomiljø
- Helhetlige og mestringsbaserte tjenester
- Familie, nettverk og pårørende
- Kompetanse og innovasjon

2. Implementering av planen skjer gjennom:

- ordinær virksomhetsplanlegging
- årlig rullering av Handlingsprogrammet, ved tiltak med økonomisk konsekvens
- egne saker – tiltak av prinsipiell karakter

3. Rapportering på arbeidet skjer gjennom kommunens årshjulsprosesser

4. Eldrerådet bemerker følgende: Psykiske lidelser som debuterer etter 65 år vil oppdages i førstelinjen, og mange eldre kan ha behov for psykiatrisk helsehjelp som ikke er på spesialisthelsenivå. Her som ellers gjelder å oppdage symptomer tidlig, og gi hjelp på lavest mulig nivå. En særlig utfordring ved behandling av pasienter i denne aldersgruppen er at psykiske lidelser kan feiltolkes som begynnende demenslidelse. En viktig risikofaktor for utvikling av demens er depresjon. Eldrerådet er glad for at planen vektlegger kompetanse på dette området.

Asker
kommune

Saksframlegg

Arkivsak

23/00136-1

Saksbehandler

Karl Rickard Persson

Behandles av

Utvalg for samfunnstjenester
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato

19.01.2023
24.01.2023
31.01.2023

Egenandel ved bruk av gjenvinningsstasjonene i Asker kommune

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Brukerbetaling ved gjenvinningsstasjonene baseres på mengde; inntil videre etter vekt på Yggeset, og volum på Follestad.
2. Gebyrer for husholdningsavfall 2023 vedtas i henhold til tabell i vedlegg 1.
3. Gebyrordninger i tråd med nasjonale føringer («Pay-as-you-throw») på gjenvinningsstasjonene utredes videre.

1. Sammendrag og konklusjon

Denne saken fremmes på bakgrunn av vedtak i kommunestyret 13.12.2022 hvor gebyrer og brukerbetalinger for 2023 ble vedtatt, med unntak av gebyrer for husholdningsavfall. Kommunedirektøren ble bedt om å fremme egen sak til første møte i hovedutvalg for samfunnstjenester og kommunestyret i 2023.

I opprinnelig HP2023 foreslo kommunedirektøren en forenklet gebyrmodell for egenandel ved bruk av gjenvinningsstasjonene i Asker kommune. Etter tilbakemelding fra kommunestyret fremmer kommunedirektøren i denne saken et nytt forslag til gebyrmodell. Denne modellen baserer seg på bruk av vekt på Yggeset og volum på Follestad. Modellen kan være noe utfordrende for kunder og ansatte på Follestad, da det kan være vanskelig å estimere volum. Likevel

vurderer kommunedirektøren at modellen er fullt håndterbar, og at den ivaretar prinsippet om «pay as you throw» på kommunens gjenvinningsstasjoner.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

I mars 2022 vedtok kommunestyret at det skal innføres egenandel ved bruk av gjenvinningsstasjonene i Asker kommune fra og med januar 2023 (sak 24/22). Bakgrunnen var at kommunens renovasjonsløsninger skal harmoniseres for å sikre et likt tilbud for alle kommunens innbyggere. I tillegg er egenandel ved bruk av gjenvinningsstasjonene i tråd med prinsippet fra forurensningsloven om at forurenser, i dette tilfellet den som skaper avfallet, betaler. Prinsippet om «pay as you throw» er også anvendt på øvrige renovasjonsløsninger i kommunen. Renovasjon finansieres i henhold til selvkostprinsippet, og kostnadene for å drifte kommunens to gjenvinningsstasjoner må derfor dekkes av renovasjonsavgift og egenandel på stasjonene. Kommunestyret vedtok i sak 24/22 at egenandel skal dekke inntil 25% av de samlede utgiftene med drift av kommunens to gjenvinningsstasjoner.

Det ble ifbm. HP2023 utarbeidet et forslag til en forenklet betalingsgebyrmodell, samt priser for egenandel på gjenvinningsstasjonene. Hensikten var å få en lik modell for begge stasjonene. I forslaget ble det derfor differensiert på type bil, og dermed potensialet for mengde medbragt avfall. Forslaget innebar at personbiler betaler kr. 100,- for adgang til stasjonene, mens større biler og biler med henger betaler kr. 200,-.

Under behandling av prislisten/HP2023 i kommunestyremøtet 13.12.2022 fremkom det imidlertid at man fant bakgrunns materialet til kommunedirektørens gebyrmodell mangelfullt, og det ble fremmet ønske om utdypende forklaring av de foreslåtte prisene. Det ble trukket frem at en gebyrmodell som differensierer på type kjøretøy ikke virker hensiktsmessig, samt at foreslåtte priser er høyere enn det som ble forespeilet i saksframlegget til forrige sak (24/22). Det ble også stilt spørsmål til hvorfor administrasjonen går bort fra en ordning som baserer seg på vekt, slik det i dag gjøres på Yggeset, og hvordan dette vil påvirke prisene. Med bakgrunn i dette vedtok kommunestyret at kommunedirektøren skal fremme ny sak om brukerbetaling ved gjenvinningsstasjonene.

I denne saken gis en gjennomgang av foreslått modell. I tillegg fremmes et nytt forslag til vedtak for modell for betaling av egenandel for husholdninger på gjenvinningsstasjonene. For ytterligere detaljer og bakgrunnsinformasjon om egenandel på gjenvinningsstasjonene, viser kommunedirektøren til sak 249/22. Det presiseres at næringskunder skal betale etter priser fastsatt i kommunestyremøtet 13.12.22, og disse er derfor ikke omfattet i denne saken.

Forbedret adgangskontroll

I 2022 er det anskaffet et nytt system for adgangskontroll til Yggeset og Follestad gjenvinningsstasjon. Systemet skal skille husholdnings- og næringskunder, ved at besøkende må identifisere seg ved ankomst. Dette kan gjøres enten med app på telefon eller med et fysisk kundekort, og systemet tas i bruk i januar 2023. Adgangskontrollsystemet sørger for at det kun er kommunens egne innbyggere og fritidsbeboende som får adgang til gjenvinningsstasjonene til subsidierte priser. Erfaringsdata fra systemet vil være nyttig for å optimalisere modellene for brukerbetaling.

Økonomi for selvkostområdet

Som for de fleste andre tjenesteområdene har det også vært prisøkning innen renovasjonen det siste året. Dette er forventet å fortsette inn i 2023. Hovedårsaken til prisvekst for renovasjon er at priser i eksisterende kontrakter reguleres av ulike indekser som tar hensyn til kostnadsnivået for leverandørene. Men også økning i lånerente gir høyere kostnad for investeringer gjort i infrastruktur, utstyr og maskinpark tilhørende gjenvinningsstasjonene og renovasjon for øvrig. I tillegg ble det i år vedtatt en statlig forbrenningsavgift for avfall som blir energigjenvunnet. Denne avgiften er forespeilet å øke kraftig i 2023. Samlet innebærer disse økte kostnadene at det alminnelige renovasjonsgebyret må økes noe ut over deflator.

En egenandel på gjenvinningsstasjonene bidrar imidlertid til å holde utviklingen i gebyrsatsene på de øvrige renovasjonstjenestene nede. Den budsjetterte inntekten av betaling av egenandel på gjenvinningsstasjonene er på ca. 10,7 MNOK ekskl. mva. for 2023, noe som er innenfor 25% av kostnaden ved å drifte gjenvinningsstasjonene. Drift av gjenvinningsstasjonene subsidieres således fortsatt i betydelig grad (75%) av det vanlige renovasjonsgebyret for husholdningsabonnentene.

Opprinnelig foreslått gebyrmodell

På Yggeset er det vektet på inn- og utkjøring, men ikke på Follestad. Det ideelle hadde vært å installere vekter også på Follestad, men grunnet områdets terrengforhold er det dessverre ikke tilrådelig uten større ombygginger og tilhørende kostnader. Det ble derfor foreslått en forenklet gebyrmodell som gjelder for begge stasjonene, og som ikke baserer seg på vekt. Det ble opprinnelig vurdert at en harmonisert modell er mer hensiktsmessig enn at man beholder vektbasert betaling kun for Yggeset. Næringskunder, som kun har tilgang til Yggeset gjenvinningsstasjon, vil fortsatt betale over vekt.

I opprinnelig foreslått modell var det et skille på personbil og større biler, samt personbil med henger. Begrunnelsen for dette skillet er at større biler, og biler med henger, generelt vil frakte med seg mer avfall enn kun en personbil.

Årsaken til at satsen på 60,- ble økt til 100,- og 200,- var å kompensere for inntektsbortfallet som kommer av å ikke ta betalt over vekt på Yggeset. Ut fra dagens besøksmønster ble det beregnet at inntekten måtte være omtrent kr.150,- per betalende kunde for å nærme seg budsjettert inntekt. En så stor økning ble vurdert som urettferdig for de som leverer lite avfall. En enkel måte å fordele dette på var å skille mellom type bil. Det ble vurdert at denne modellen ville være effektiv å håndheve og forutsigbart for besøkende å vite hva de skal betale.

Ved ankomst til gjenvinningsstasjonen skal kundene registrere hvilke avfallsfraksjoner de har med seg, og enkelte fraksjoner skal fortsatt være kostnadsfritt å levere, som hageavfall, farlig avfall og elektronisk avfall.

Ny gebyrmodell

I denne saken presenteres et nytt forslag til gebyrmodell for levering til kommunens gjenvinningsstasjoner. I denne modellen beholdes en fast minimumspris, slik det er i dag på Yggeset. Dersom kundene har med seg avfall over en viss mengde, må de betale ekstra. Dette er også lik dagens praksis på Yggeset. Utfordringen er, som tidligere nevnt, at det ikke er vekter på Follestad, og at det er utfordrende å sette opp vekter slik stasjonen er utformet i dag. Derfor foreslår kommunedirektøren at det på Follestad innføres en grense på antall kubikkmeter, mens man på Yggeset fortsetter å bruke vekt.

Minimumspris foreslås til kr. 65,- både på Yggeset og Follestad for 2023. Denne prisen skal dekke medbragt avfall opp til en viss mengde. Det foreslås å fortsatt benytte vekter på Yggeset, og beholde dagens grense på 150 kg. Dersom kunder har med seg mer enn 150 kg avfall, betaler de pris per kg basert på type avfall. Da det ikke er praktisk gjennomførbart å installere vekter på Follestad i dag, foreslås det å benytte kubikkmeter som mengdeindikator her. Grensen foreslås å settes til 1m³. Foreslåtte satser er estimert å gi en relativt lik kostnad per lass for gjennomsnittskunden uavhengig om det leveres på Yggeset eller Follestad. Det vil likevel være tilfeller hvor det vil være billigere å levere lass på den ene stasjonen fremfor den andre, alt ettersom hvor godt lasset er pakket og massetettheten til avfallet. Dette er til en viss grad kompensert for ved å ha ulike vektpriser på avfallstypene på Yggeset, grunnet at materialene har ulikt forhold mellom vekt og volum (kg/m³). Se vedlegg for tabell med foreslåtte satser for 2023.

I motsetning til opprinnelig forslag vil nytt forslag til gebyrmodell ikke medføre en fullt ut harmonisert modell mellom Yggeset og Follestad. Dette var også en av årsakene

til at dette ikke ble foreslått i opprinnelig HP. Ny modell vil imidlertid være betraktelig mer harmonisert enn dagens modell.

Det er imidlertid viktig å poengtere at bruk av kubikkmeter i stor grad vil medføre behov for skjønnsmessige vurderinger, både av kunder og ansatte. Det kan være vanskelig for en kunde å estimere volum, noe som kan føre til økt behov for veiledning, og større potensiale for uenighet mellom kundeveiledere og kunder. Det foreslås derfor å sette opp veiledningsmateriale på Follestad, som f.eks. illustrering av hvor mye 1 m³ er, samt ha god veiledning om tema på kommunens nettsider.

Begge gebyrmodellene oppsummert

Tabell 1: oppsummering av de to gebyrmodellene

	Fordel	Ulempe
Opprinnelig gebyrmodell: Differensiering basert på biltype	Lik løsning på begge gjenvinningsstasjonene.	Er ikke direkte knyttet til hvor mye man leverer, men hva man potensielt kunne levert.
	Enkel å forholde seg til.	Kan i mange tilfeller oppleves urettferdig.
Ny gebyrmodell: Differensiering basert på mengde avfall	I større grad basert på "pay as you throw" prinsippet.	Ulik løsning mellom gjenvinningsstasjonene.
		Kan oppleves vanskelig å estimere mengde.

Fremtidsbilde

Asker kommune er avhengig av at kommunens innbyggere i enda større grad sorterer avfallet sitt riktig. Dette for å nå det nasjonale kravet om 65% materialgjenvinning av husholdningsavfall innen 2035, samt for å følge våre egne strategier fra Temaplan Handling mot klimaendringene 2021-2033. Kommunen må derfor legge til rette for bedre sortering, også på gjenvinningsstasjonene. På sikt ønsker administrasjonen her å foreslå en løsning som innebærer at avfall som skal til materialgjenvinning tydeligere skilles fra avfall som skal til forbrenning eller deponi, i tillegg til at kostnadene for å levere disse fraksjonene differensieres i større grad enn i dag. Ved å opprette egne områder for avfall som skal til materialgjenvinning og avfall som skal til energigjenvinning/deponi, kan man sette opp vektorer før innkjøring til energigjenvinning/deponi. Det kan for eksempel innebære at kundene kan levere alt avfall som går til materialgjenvinning kostnadsfritt, men at de betaler egenandel for å levere avfall til energigjenvinning og deponi. En slik ordning vil gi ytterligere

insentiv til å redusere mengde restavfall. Det vil imidlertid kreve omfattende tilrettelegging på gjenvinningsstasjonene, da det bør etableres ulike soner for de ulike avfallstypene. Modellen med egenandel som nå fastsettes vil være et steg i riktig retning til gjenvinningsstasjoner som fullt ut baserer seg på en «*pay as you throw*»- løsning.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Renovasjonsordningen i Asker er viktig for gjennomføringen av strategiene satt i temaplan Handling mot klimaendringene. Arbeidet med å harmonisere tilbudet ved kommunens gjenvinningsstasjoner anses derfor å være viktig for alle tre bærekraftsdimensjoner samtidig som det bidrar til måloppnåelse innen følgende bærekraftsmål:

- Mål 9: Innovasjon, digitalisering og næringsutvikling
- Mål 11: Bærekraftige byer og samfunn
- Mål 13: Handling mot klimaendringene
- Mål 17: Samarbeid for å nå målene

4. Tidligere behandling

Fellesnemda vedtok i 2018 at kommunesammenslåingen innebar overføring av eksisterende renovasjonstjenester til nye Asker kommune, og at dette ikke skulle endre tjenestens kvalitet, funksjon eller pris. **Sak PS0067/18**

Som et ledd i harmoniseringen av kommunens to gjenvinningsstasjoner vedtok Utvalg for samfunnstjenester i 2021 at åpningstidene på Follestad gjenvinningsstasjon skulle endres. De ble endret slik at det samlede åpningstilbudet for kommunens innbyggere ble utvidet til kveldsåpent fire dager i uken. **Sak 21/02420-1**

Formannskapetets **sak 178/21, vedtakspunkt 6**: Formannskapet ber om en sak om harmonisering av betaling ved innlevering på gjenvinningsstasjonene, Yggeset og Follestad.

Vedtaket fra Formannskapet ble besvart i sak **68/21** (Utvalg for samfunnstjenester), **17/22** (Formannskapet) og **24/22** (Kommunestyret).

Kommunestyrets sak **113/22**: Kommunestyret vedtok gebyrer og brukerbetalinger for 2023, med unntak av gebyrer for husholdningsavfall. Her bes kommunedirektøren fremme egen sak til første møte i hovedutvalg for samfunnstjenester og kommunestyremøte i 2023.

5. Kommunedirektørens vurdering

Uansett hvilken gebyrmodell som velges, anser kommunedirektøren at innføring av en ny struktur for betaling av egenandel på kommunens gjenvinningsstasjoner vil være et steg i riktig retning, hvor vi i større grad beveger oss mot en «*pay as you throw*» -løsning. De foreslåtte modellene anses å være i tråd med intensjonen fra sak 24/22 om brukerbetaling på gjenvinningsstasjonene, hvor prinsippet om at forurensar betaler ligger til grunn.

Kommunedirektøren vurderer at modellen som innebærer bruk av vekt på Yggeset og volum på Follestad vil være hensiktsmessig på den måten at differensierte priser brukes som verktøy for å nå kommunens mål om økt materialgjenvinning og avfallsreduksjon. Selv om denne modellen ikke er like enkel å forholde seg til som opprinnelig foreslått modell, anser kommunedirektøren at det vil være fullt mulig å håndheve denne modellen gjennom godt veiledningsmateriell. Etter en ny vurdering anses denne modellen å være mer hensiktsmessig enn den opprinnelige forslåtte modellen.

Selv om man kunne valgt en løsning hvor begge stasjonene benytter volum, og dermed praktiseres likt, anser kommunedirektøren at det vil være lite hensiktsmessig å gå bort fra en vektbasert løsning på Yggeset, hvor vi allerede har vekter plassert og kundene er vant til dette. På sikt er det ønskelig å etablere vekter også på Follestad. Dette vil imidlertid være naturlig å gjennomføre når man gjør større omstruktureringer på stasjonen for å legge til rette for økt differensiering mellom avfallstypene. Foreslått vedtak anses være et naturlig første steg i så henseende.

Data fra det nye adgangskontrollsystemet vil brukes for å optimalisere gebyrstrukturen i tiden fremover.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Gebyrer og brukerbetalinger - prisliste for 2023 husholdningsrenovasjon

Asker
kommune

Gebyrer og brukerbetalinger – prisliste for 2023

Vedlegg til sak «Egenandel ved bruk av gjenvinningsstasjoner i Asker kommune»

Gebyrer og brukerbetalinger 2023

Innhold

Husholdningsrenovasjon	3
------------------------------	---

Gebyrer og brukerbetalinger 2023

Husholdningsrenovasjon

Husholdningsrenovasjon			
Beløpene er i kroner inkludert 25 % mva. (mva-plikt)	2022	2023	Fra dato
Grunnbeløp	2 117,00	2 200,00	01.01.2023
Gebyr for restavfall, liten beholder, per liter	19,50	20,50	01.01.2023
Gebyr for restavfall, stor beholder, per liter	19,50	20,50	01.01.2023
Nedgravd konteiner restavfall over 1100 liter, per liter	15,80	16,60	01.01.2023
Nedgravd konteiner restavfall under 1100 liter, per liter	21,10	22,20	01.01.2023
Restavfallsekk 100 liter	2 916,00	3 062,00	01.01.2023
Restavfallsekk 50 liter	1 459,00	1 531,00	01.01.2023
4-ukers tømning restavfall. Per liter	15,00	16,00	01.01.2023
Ekstrabeløp for henteavstand 10-20 m	929,00	975,00	01.01.2023
Ekstrabeløp for henteavstand 20-30 m	1 858,00	1 950,00	01.01.2023
Kompostering (skal ikke ha beholder til matavfall), reduksjon i gebyr	-261,00	-261,00	01.01.2023
Grunnbeløp hybel	1 058,50	1 110,00	01.01.2023
Hytterrenovasjon samarbeid helårs, Asker sør	4 008,00	4 209,00	01.01.2023
Hytterrenovasjon standard helårs, Asker sør	4 847,00	Fjernes	01.01.2023
Ekstratømming sommer liten beholder	713,00	749,00	01.01.2023
Ekstratømming sommer stor beholder	926,00	973,00	01.01.2023
Ekstratømming	413,00	434,00	01.01.2023
Ekstra sekk i gamle Røyken og Hurum (pr stykk)	98,00	Fjernes	01.01.2023
Rengjøring av 2-hjuls beholder	235,00	247,00	01.01.2023
Rengjøring av 4-hjuls beholder	352,00	370,00	01.01.2023
Rengjøring av nedgravd beholdere	2 333,00	2 450,00	01.01.2023
Henteavstand 5-10m	324,00	341,00	01.01.2023
Ekstratømming nedgravd/konteiner per stk.	1 935,00	2 032,00	01.01.2023
Vedlikehold nedgravd konteiner	1 032,00	1 084,00	01.01.2023
Luktabsorbent nedgravd konteiner	723,00	760,00	01.01.2023
Hytterrenovasjon samarbeid sommer, Asker sør	2 541,00	2 669,00	01.01.2023
Ny RFID-brikke til adgang avfallsug	Nytt	50,00	01.01.2023
Utrykning for å fjerne blokkering i avfallsug	Nytt	1 500,00	01.01.2023
Tømmegebyr gjenvinningsstasjoner - husholdningsavfall			
Yggeset gjenvinningsstasjon, Ekspedisjonsgebyr inntil 150 kg	60,00	65,00	01.02.2023
Follestad gjenvinningsstasjon, Ekspedisjonsgebyr inntil 1 m3	Nytt	65,00	01.02.2023
Follestad gjenvinningsstasjon, Ekspedisjonsgebyr over 1 m3, per m3.	Nytt	250,00	01.02.2023
Yggeset gjenvinningsstasjon, Avfallsmengder over 150 kg, per tonn	1 198,00	1 500,00	01.02.2023
Yggeset gjenvinningsstasjon, Trevirke, per tonn	639,00	798,75	01.02.2023
Yggeset gjenvinningsstasjon, Rene masser (stein, jord, fliser, Leca), per tonn	511,00	766,50	01.02.2023
Yggeset gjenvinningsstasjon, Røtter, stubber og grener (over 15 cm i diameter), per tonn	1 066,00	1 332,50	01.02.2023
Metall, uansett mengde	60,00	65,00	01.02.2023
Egenandel for kun Hageavfall	Gratis	Gratis	01.02.2023
Egenandel for kun Impregneret trevirke	Gratis	Gratis	01.02.2023
Egenandel for kun Farlig avfall	Gratis	Gratis	01.02.2023
Egenandel for kun EE-avfall	Gratis	Gratis	01.02.2023
Egenandel for kun Asbest og eternitt	Gratis	Gratis	01.02.2023

Asker
kommune

Politisk tilleggsnotat

Vår referanse
23/00136-2

Vår saksbehandler
Karl Rickard Persson

Dato
20.01.2023

Til: Ordfører

Fra: Kommunedirektøren

Tilleggsnotat lagt til 23.01.2023 - Konsekvens av vedtak i utvalg for samfunnstjenester om egenandel ved bruk av gjenvinningsstasjonene

Utvalg for samfunnstjenester behandlet i møte 19.1.23 sak 0005/23 om egenandel ved bruk av gjenvinningsstasjonene i Asker kommune. Utvalget vedtok å innføre egenandel for 2023 på 65,- ved både Yggeset og Follestad gjenvinningsstasjon. Husholdningskunder skal ikke betale noe utover dette, uavhengig av avfallets vekt eller volum. Kommunedirektørens forslag baserte seg imidlertid på betaling etter vekt og volum. Kommunedirektøren ønsker med dette tilleggsnotat å belyse konsekvensene av vedtaket fra hovedutvalget.

Selvkostområdet renovasjon har et selvkostfond, som enkelt forklart balanseres mot over- eller underskudd fra områdets resultat. Vedtak av 19.1.23 vil innebære at renovasjon går mot et underskudd på selvkostregnskapet sett opp mot budsjett. Det betyr at underskuddet må tas av selvkostfondet. Fondet var ved inngangen til 2022 på 10 632 298,-. Det forventes at fondet vil øke basert på regnskap for 2022, men at det vil brukes av fondet i 2023 pga. økning i kostnader og renteutgifter utover det som det er budsjettet med. Foreliggende vedtak vil ytterligere belaste fondet med ca. 5,5 MNOK for 2023.

Dersom man vil unngå denne ekstra belastningen av fondet kan det ordinære husholdningsavfallsgebyret økes. For å beholde egenandelen på 65,- på Follestad og Yggeset, må da det ordinære husholdningsavfallsgebyret økes med 4 % utover de 5 % som var foreslått i utgangspunktet, altså totalt 9 % økning fra gebyrene i 2022.

Ytterligere et alternativ som ikke vil gi innvirkning på fondet er å øke egenandelen til 135,-. Da kan husholdningsavfallsgebyret beholdes i tråd med forslaget.

Det påpekes at vedtaket vil gi årlig inntekt fra brukerbetaling på omtrent 12 % av kostnadene ved å drive gjenvinningsstasjonene. Dette er ikke i tråd med vedtak fra KS 8.3.22 om at egenandel på gjenvinningsstasjonene skal dekke ca. 25 % av driftskostnadene.

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Asker
kommune

Saksprotokoll

Arivsak

23/00136

Saksbehandler

Karl Rickard Persson

Behandlet av

1 Utvalg for samfunnstjenester
2 Formannskapet
3 Kommunestyret

Møtedato

19.01.2023
24.01.2023
31.01.2023

Saksnr.

5/23
16/23
7/23

Egenandel ved bruk av gjenvinningsstasjonene i Asker kommune

Utvalg for samfunnstjenester har behandlet saken i møte 19.01.2023 sak 5/23

Behandling

Saksbehandler Karl R. Persson og Gjert Anders Glesne besvarte spørsmål.

Innsendte spørsmål fra Elisabeth Holter-Schøyen, V og Espen Hansen Aspås, FrP til saken ble besvart under behandlingen av saken.

Forslag fremmet fra V, H og Sp ved Elisabeth Holter-Schøyen, V:

Nytt vedtakspunkt 1:

Det innføres ekspedisjonsgebyr/egenandel på Follestad.
Engangsgebyr/ekspedisjonsgebyr settes til kr 65 begge steder.

Det innføres ikke gebyr for avfall basert på vekt på Yggeset og volum på Follestad.
Kommunedirektøren kommer tilbake med sak om gebyrer på gjenvinningsstasjonene etter likhetsprinsippet basert på vekt, når løsning er klart for dette.

Korrigert vedtakspunkt 2:

Øvrige gebyrer for husholdningsavfall vedtas i henhold til tabell 1.

Vedtakspunkt 3 som kommunedirektørens.

Forslag fremmet fra AP, MDG og FrP ved Trude Nygård Evensen, AP

1. Innbyggere i Asker skal ikke betale egenandel ved bruk av gjenvinningsstasjonene i Asker kommune.
2. Planlagt adgangskontroll iverksettes så raskt som mulig.
3. Reduksjon i pris ved hjemmekompostering skal også prisjusteres.

Forslag fremmet fra V, H og Sp ved Elisabeth Holter-Schøyen, V satt opp mot forslaget fremmet fra AP, MDG og FrP ved Trude Nygård Evensen, AP.

Forslaget fremmet av V, H, og SP ved Elisabeth Holter-Schøyen, V ble vedtatt mot 5 stemmer, Trude Nygård Evensen, A, Svein Hillestad, A, Emelie Spjut, MDG, Jon Gustav Kirkerud, MDG og Espen Hansen Aspås, FrP.

Vedtak

1. Det innføres ekspedisjonsgebyr/egenandel på Follestad.
Engangsgebyr/ekspedisjonsgebyr settes til kr 65 begge steder.

Det innføres ikke gebyr for avfall basert på vekt på Yggeset og volum på Follestad. Kommunedirektøren kommer tilbake med sak om gebyrer på gjenvinningsstasjonene etter likhetsprinsippet basert på vekt, når løsning er klart for dette.

2. Øvrige gebyrer for husholdningsavfall vedtas i henhold til tabell 1.
3. Gebyrordninger i tråd med nasjonale føringer («Pay-as-you-throw») på gjenvinningsstasjonene utredes videre.

Asker
kommune

Saksframlegg

Arkivsak
21/07311-7

Saksbehandler
Jørgen Tysseland

Behandles av
Utvalg for plan og byggesak
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato
18.01.2023
24.01.2023
31.01.2023

Reguleringsplan for Bjørklundsveien 22 - sluttbehandling

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Detaljregulering for Bjørklundsveien 22 med kart datert 12.09.2022 med tilhørende bestemmelser datert 12.09.2022 samt designhåndbok/illustrasjoner av februar 2022 vedtas iht. plan- og bygningsloven § 12-12.

1. Sammendrag og konklusjon

Saken gjelder et planforslag for opptil 19 boliger som omfatter 17 rekkehus og en til to eneboliger, ved Holmen kirke. Forslaget kobler seg på gjeldende regulering for Nesbruveien og viderefører denne diagonalt gjennom planområdet mellom de to boligfeltene B1 og B2. Strekningen som reguleres mellom boligfeltene blir kun realisert dersom Nesbruveien må stenges på grunn av atkomst til ny E18. Dette for å sikre atkomst for beboere i Bjørklundsveien.

Dersom endelig utforming av E18 ikke krever stenging, vil strekningen gjennom felt B1 og B2 omreguleres til boligformål. Veien knytter seg da til eksisterende regulering av Nesbruveien mot sør, i tillegg til ny gangsti mot Bjørklundsveien. Vendeløkka som nå er regulert ved adkomsten til kirken fjernes, og den delen som ikke blir regulert vei omreguleres til offentlig tjenesteyting i tråd med tilgrensende formålsområde (rød farge i plankartet). Del av Nesbruveien (fra Nesbruveien til Holmen kirke) er ikke opparbeidet til regulert standard med fortau.

Konklusjon:

Kommunedirektøren mener planforslaget følger opp vedtaket om endringer fra 1. gangsbehandling på en tilfredsstillende måte. Alle krav om endringer er innarbeidet, med unntak av at maks kotehøyde på byggene ikke er senket like mye som vedtaket. Kommunedirektøren mener at de foreslåtte høydene likevel ivaretar hensynet til naboer, kirken og bokvalitet i planområdet på en tilfredsstillende måte. Adkomstveien er fra før regulert i veiklasse A med fortau. Kommunedirektøren finner ikke grunnlag for å foreslå noen endring i veireguleringen ved å flytte regulert fortau.

Opparbeidelsen er lagt inn som rekkefølgekrav ved evt. stenging av Nesbruveien, men utløses ikke av realisering av dette prosjektet alene.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Saken fremmes av PI arkitekter AS på vegne av Vivir AS. I forslag til ny kommuneplan er planområdet vist som et nytt boligfelt, felt BS4, tilrettelagt for inntil 19 boliger i konsentrert småhusbebyggelse, med planlagt ferdigstilling 2025. I gjeldende kommuneplan ligger planområdet hovedsakelig som eksisterende boligområde, men også som offentlig tjenesteyting (kirke) langsmed del av Nesbruveien. Området faller innunder Kommunedelplan for Holmen-Slependen og Kommunedelplan for E18 Slependen- Drengsrud. I den sistnevnte stilles det krav om at det skal avsettes areal til en mulig ny atkomstvei, dersom Nesbruveien stenges.

Gjeldende detaljregulering er fra 1980, Billingstadsletta, plannr. 78. I denne planen er det planlagt for fem eneboliger innenfor planområdet. Adkomst fra Nesbruveien mot Holmen kirke er regulert til kjørevei klasse «A» med fortau på vestsiden mot Holmen kirke. Se planbeskrivelsen (vedlegg 4) for mer informasjon.

Planområdet ligger i Slependen-området mellom Holmen kirke og IKEA. Det er på ca. 8 daa og grenser til Bjørklundsveien i nord og kirken i vest, og er ellers omkranset av frittliggende småhusbebyggelse. Det ligger på et høydedrag som heller ned mot Bjørklundsveien. Det er ca. 200m til nærmeste bussholdeplass (Bergerveien), som ligger langs Billingstadsletta. Området er støyutsatt, og krever avbøtende tiltak. Det ligger en kalkfuruskog med C-verdi i området. Tidligere var det et også et eiketre på området, men dette ble felt i 2018. Se planbeskrivelsen (vedlegg 4.) for flere detaljer. Bebyggelsen er på 2 etasjer over bakkenivå pluss kjelleretasje, med fasadematerialer i tre og forskjøvet pulttak. Høyder og utforming er underordnet kirken. Fem av boligene på tunet skal utformes som tilgjengelig boenhet med alle hovedfunksjoner på inngangsparti og trinnfri adkomst fra p-kjeller via heis. For å overholde krav om avbøtende tiltak mot støy skal det også oppføres støyskjerm og avbøtende tiltak på de boligene som har støyutsatte fasader. Utformingen av bebyggelsen er beskrevet mer detaljert i planbeskrivelsen og

designhåndboken, vedlegg 3. Designhåndboken er også bundet opp i forslag til bestemmelser.

3. Tidligere behandling

Formannskapet behandlet forslag til reguleringsplan for Bjørklundsveien 22 08.06.2021 (se saksprotokoll vedlegg 24) og vedtok krav om følgende endringer før sluttbehandling:

- Bebyggelse i delfelt B2 endres fra tomannsbolig til enebolig
- I delfelt B1 fjernes en enhet lengst vest i rekken mot nord
- Dersom Bjørklundsveien ikke blir stengt mot Nesbruveien, tillates det oppføring av ytterligere én enebolig i planområdet i tillegg til de opprinnelige 19 boenhetene
- Dersom Bjørklundsveien ikke besluttet stengt skal det likevel sikres en allment tilgjengelig gangvei gjennom planområdet.
- Designhåndboken skal bindes opp i bestemmelsene og inneholde utomhusplan som redegjør for størrelse, innhold, universell utforming, materialbruk og kvalitet.
- I felt B1 skal mønehøyde/ gesimshøyde på husrekkene A, B, C, og senkes til kotehøyde 38,5.
- Delfelt B2 settes på vent frem til endelig vedtatt nytt «Slependenkryss» i forbindelse med regulering av E 18.
- Det skal i samarbeid med Holmen kirke, legges frem et forslag til løsning der parkering for besøkende til kirken og trygghet for gående og syklende i hverdagen sikres.
- Utbygger utfordres til å lage en konkret plan for uteoppholdsarealet/lek for aldersgrupper.
- Det skal tilrettelegges for overbyggede ladepunkter for el-sykler og mikromobilitet

Planforslaget ble tatt opp til 2. gangsbehandling av utvalg for plan- og byggesak 18.05.2022. Her ble det fattet følgende vedtak:

1. Saken sendes tilbake for videre bearbeidelse Kirken har fremlagt mange tilsynelatende fornuftige forslag i sitt høringssvar. Utvalg for plan og byggesak ber om at disse vurderes på ny, utredes og svares ut. Det skal i dette på ny vurderes å flytte gangvei til andre siden av veien i tillegg til mulighet for fleksibel parkeringsløsning langs veien på venstre side mot kirken. Det vurderes å legge inn bestemmelser om fremkommelighet og sikring for fotgjengere i anleggsperioden. Stiarealet mellom nr. 22 og 24 vurderes tilbakeført til de opprinnelige eiendommene når ny sti/fortau blir etablert på skrå gjennom nr. 22.

2. Kalkfurutrær i nordenden av felt B1 (fem stk.) bevares med hensynssone H560
3. Antall boenheter reduseres med formål å skape mer rom mellom bygningene.

4. Endringer etter høring, offentlig ettersyn og 2. gangsbehandling i utvalg for plan og byggesaker 18.05.2022

Følgende endringer er lagt inn etter 1. gangs behandling:

- Bebyggelsen i felt B2 er endret fra tomannsbolig til enebolig.
- I felt B1 er en enhet lengst vest i rekken mot nord fjernet.
- Takene på rekke A-C samt to av enhetene i rekke D er endret og byggene er senket slik at gesimshøyden er på kote 38,5. Mønet er trukket inn mot tunet og har høyden på k+ 39,5.
- Bestemmelsene sikrer en allment tilgjengelig gangvei gjennom planområdet.
- Utomhusplan utarbeidet av landskapsarkitekt er inkludert i designhåndboken som i sin tur er bundet opp i bestemmelsene. Planen redegjør for størrelse, innhold, materialbruk, dekke, vegetasjonstyper, stier, sittemøbler, solforhold og universell utforming
- Nærmiljøanlegget er vist med uteoppholdsarealer og arealer for lek som utfordrer barn i ulike aldersgrupper.
- Det er avsatt plass til 40 sykler på terreng. Ladning for el-sykler og mikromobilitet er sikret ved hver inngangsdør (18 ladeplasser) samt i underjordisk parkeringsanlegg (14 ladeplasser).
- Hensynssoner for bevaring av naturmiljø har fått arealformål grøntstruktur. Ettersom netto areal med boligformål i B1 reduseres pga. dette, må maks BYA oppjusteres til 32%.

Følgende endringer er lagt inn etter 2. gangs behandling 18.05.2022 i utvalg for plan og byggesaker:

- Enheten lengst mot øst i øverste rekken som kommer i konflikt med de innmålte furutrærne er fjernet.
- Forslagsstiller har ønsket å endre arealformål med hensynssonene 560 tilbake til boligareal felt B1. Dette er ikke kommunedirektøren enig i. Plankartet som følger saken viser ikke denne endringen.
- Utvidet hensynssone i nord slik at den inkluderer alle de 5 furutrærne med trekroner.
- Beregnet ny u-grad etter at 1 enhet er fjernet og hensynssonene er tilbakeført.
- Justert beliggenheten på husene i syd for å skape mer rom mellom rekkene.
- Justert litt på hensynsonen i syd (kortet inn mot vest og forlenget mot nord),

- Justert på utforming/plassering av gjesteplasser/avfall, for å gi mere rommelighet.

Antall boliger på felt B1 er nå 17 stk. Det er 4614m² regulert til bolig.

Krav til MUA er 85,6m² pr bolig.

5. Medvirkningsprosess

Planen har blitt formidlet til berørte parter og allmenheten i henhold til plan- og bygningsloven, med varsling i form av annonse og brev til direkte berørte, interessegrupper og overordnede myndigheter, samt offentlig ettersyn.

Det har i tillegg vært dialogmøte med kirkesjef og representant fra Holmen menighet.

6. Innkomne merknader/ Innsigelse

Det er ikke kommet innsigelse fra overordnede myndigheter. Merknader fra overordnede myndigheter går i hovedsak ut på følgende:

- Bebyggelsen bør underordnes kirken
- Antall enheter bør reduseres noe
- Forholdet mellom kirken og ny bebyggelse bør illustreres bedre.
- Områdene med hensynssoner bør ligge med grønt arealformål for å ha et bedre juridisk vern.

Det er også kommet merknader fra Den norske kirke, grendelaget og enkelte naboer. Disse merknadene har følgende hovedpunkter:

- Det er ikke ønskelig at Bjørklundsveien blir gjennomfartsåre/bindeledd mellom Billingstadsletta og Nesbruveien. Opparbeidelse av vei og økt trafikk over og gjennom kirkens nærområde vil påvirke kirkestedet svært negativt med tanke på parkering og grøntarealer.
- Antall boliger bør reduseres
- Bebyggelsens høyder bør reduseres
- Store trær bør måles inn
- Trafo og renovasjonsanlegg blir til sjenanse for nærmeste nabo

7. Oppfølging av politisk behandling

Det viser seg at kravet om at mønehøyde/ gesimshøyde på husrekkene A, B, C, og D skal senkes til kotehøyde 38,5 har vært krevende. Forslagsstiller har laget et notat med begrunnelse for utfordringene ved dette kravet (vedlegg 13). Angående vedtak

til sluttbehandling er endringer fulgt opp av forslagsstiller med unntak av flytting av fortau og tilbakeføring av stiareal. Dette er drøftet i Kommunedirektørens vurdering (se under).

8. Kommunedirektørens vurdering

Kommunedirektøren mener planforslaget tilfredsstiller kommuneplanens krav og retningslinjer til boligutvikling i det aktuelle området og at alle hensyn til bokvalitet, miljø og samfunnet ellers er godt ivaretatt.

Det er avholdt dialogmøte med kirkesjefen og representanter for Holmen menighetsråd. Ut fra den dialogen som har vært finner ikke kommunedirektøren grunn for å endre på sin innstilling.

Kirken ønsker at fortauet skal flyttes fra vestsiden av veien til østsiden. Arealmessig har dette ingen betydning da gjeldende plan for området viser at dagens vei skal flyttes østover, og fortauet plasseres på eksisterende vegrunn. Det blir ikke behov for ytterligere grunn fra selve kirketomten som har gbnr. 39/473. Om man skulle endre reguleringsplanen for veien slik at fortauet kommer på østsiden vil det samlede veiarealet bli det samme. Det er selvsagt uaktuelt for kommunedirektøren å anbefale at fortauet skal legges inn på de private eiendommene i øst.

Når det gjelder vurdering knyttet til flytting av regulert fortau til den andre siden av veien, så er dette vurdert som svært uheldig for trafikksikkerheten. Den andre siden av Nesbruveien på strekningen langs kirken har flere avkjørsler, noe som er uheldig både for fotgjengere og særlig for barn som sykler ned bakken. Det blir også nødvendig for fotgjengere å krysse veien for å komme til kirken og barnehagen. Videre vil de gående på fortauet måtte gå mellom en vei og fjellskjæringen gjennom planområdet som vil føles mere begrenset for fotgjengerne. Dersom «snarveier» skal benyttes, må man krysse veien i svingen som er nødvendig i vei prosjekteringen.

En løsning med et fortau som er overkjørbart for parkering på plenen/i grøften på innsiden mot kirken er ikke i henhold til kommunens vei og gatenormaler. Det er ikke akseptabelt å lage en slik særløsning for parkering til kirken. Dette vil gi en uryddig og trafikksikkerhetsmessig uholdbar situasjon.

Kommunedirektøren har også utarbeidet en skisse til parkering på kirkens eiendom med utgangspunkt i parkeringsnormen for gamle Asker kommune. Skissen ligger vedlagt (vedlegg 24) og er basert på følgende tallgrunnlag:

Holmen kirke har 340 sitteplasser + 200 plasser i tillegg ved åpen menighetssal.
Parkeringsnormen for forsamlingslokale/kirke er min 0,2 plasser per sitteplass.

340 sitteplasser * 0,2 = 68 plasser

540 sitteplasser * 0,2 = 108 plasser

Skisserte løsning viser 106 plasser.

Dette viser at kirkens parkeringsbehov kan dekkes i henhold til parkeringsnormen uten å måtte ty til parkering på areal som er regulert til fortau i dag.

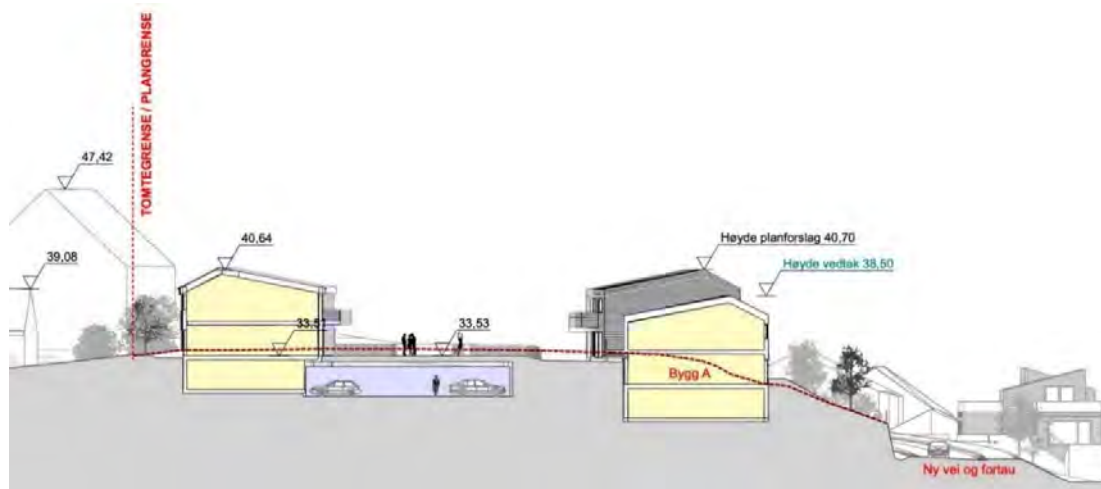
Kommunedirektøren vurderer at sikkerhet for gående og syklende veier vesentlig tyngre enn at kirken skal ha tilgang til flere parkeringsplasser enn vedtatt norm.

Dersom det likevel anses nødvendig å flytte fortauet, er en slik endring såpass stor at planen enten må utvides og varsles på nytt eller behandles som en separat plan/reguleringsendring i etterkant. Etter kommunedirektørens vurdering kan det første alternativet ikke anbefales da dette fortauet ikke har noen direkte innvirkning på det foreliggende boligprosjektet på annen måte enn at det reguleres fortau gjennom planområdet som eventuelt blir bygget en gang i fremtiden. Det vil også skape store forsinkelser i planbehandlingen, i tillegg til at det skaper mye uforutsigbarhet i planprosessen når det legges inn nye krav sent i planprosessen som ikke bunner i endringer som utløses av planlagt bebyggelse. På grunnlag av dette mener kommunedirektøren at dersom fortauet ønskes flyttet, må dette håndteres i en separat plan. Dette vil være en ryddigere fremgangsmåte både med tanke på saksbehandlingstid og forutsigbarhet.

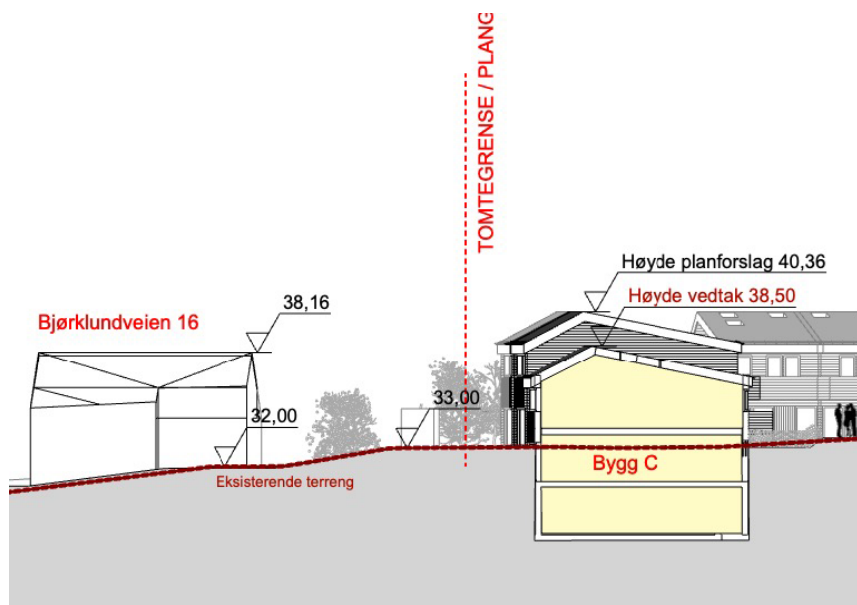
Når det gjelder høydereduksjonen på husrekkene A, B, C og D til møne/gesimshøyde 38,5 iht. i formannskapetets vedtak av 15.12.2020, mener kommunedirektøren de vil være problematiske for bokkvalitetene i planområdet og tilpasning til omgivelse og terrenget. En såpass kraftig reduksjon av høyder vil enten kreve store terrenginngrep ved å grave byggene ca. 2m ned i terrenget eller en løsning med flate tak, noe som vil resultere i en svært dårlig tilpasning til omkringliggende bebyggelse og da særlig Holmen kirke.

Boligene i Bjørklundsveien 22 ligger på en liten kulle i landskapsrommet. Eksisterende boliger på nabotomtene ligger fra 1- 9m lavere i terrenget enn inngangsplanet på de nye boligene. Inngang til kirken ligger ca 4m høyere enn boligene i planforslaget.

Kommunedirektøren mener det vil oppleves unaturlig at bebyggelsen i planområdet, som ligger høyere i terrenget enn nabobebyggelsen, skal presses ned til nærmest samme kotehøyde. Det vil gi dårligere massebalanse, og er heller ikke nødvendig med tanke på å underordne bebyggelse i forhold til kirken.

Illustrasjon Pi arkitekter as; snitt syd/nord sett mot Holmen kirke.

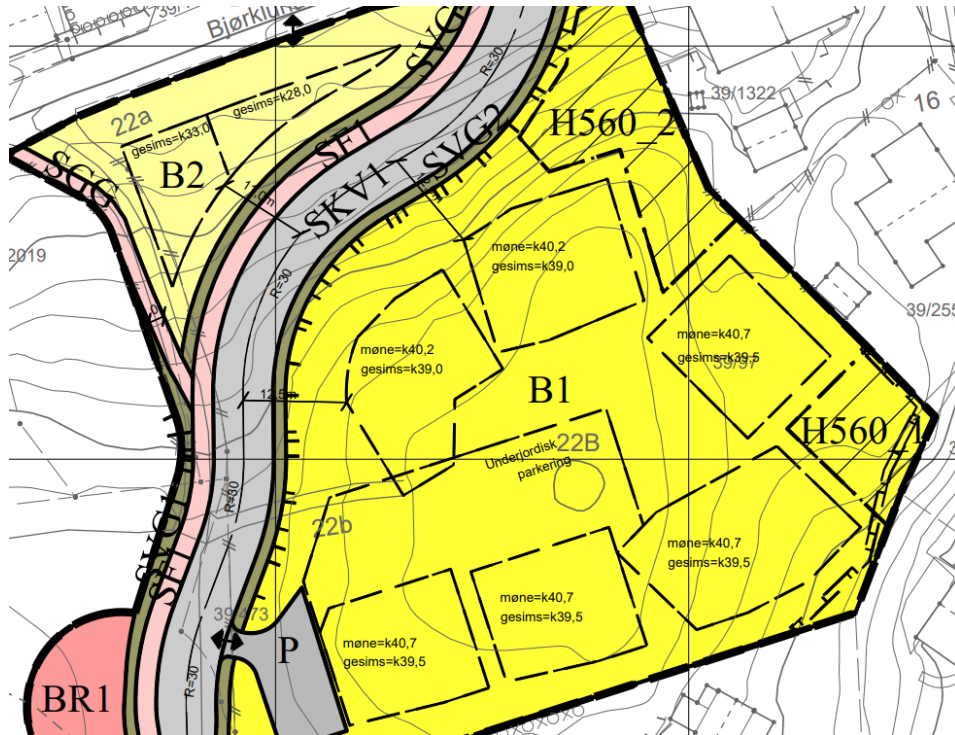
Illustrasjon Pi arkitekter as; snitt øst mot nabo i Bjørklundsveien 16.

Vedtaket sier møne/gesimshøyde på 38,5 og kan således oppfattes som et ønske om flate tak mot eksisterende bebyggelse i øst. Dette vil minske behovet for terrenginngrep, men kommunedirektøren vurderer det som svært uheldig for bygningsmiljøet rundt kirken. Det vil også harmonere dårlig med boligbebyggelsen i nabolaget, som heller ikke har flate tak.

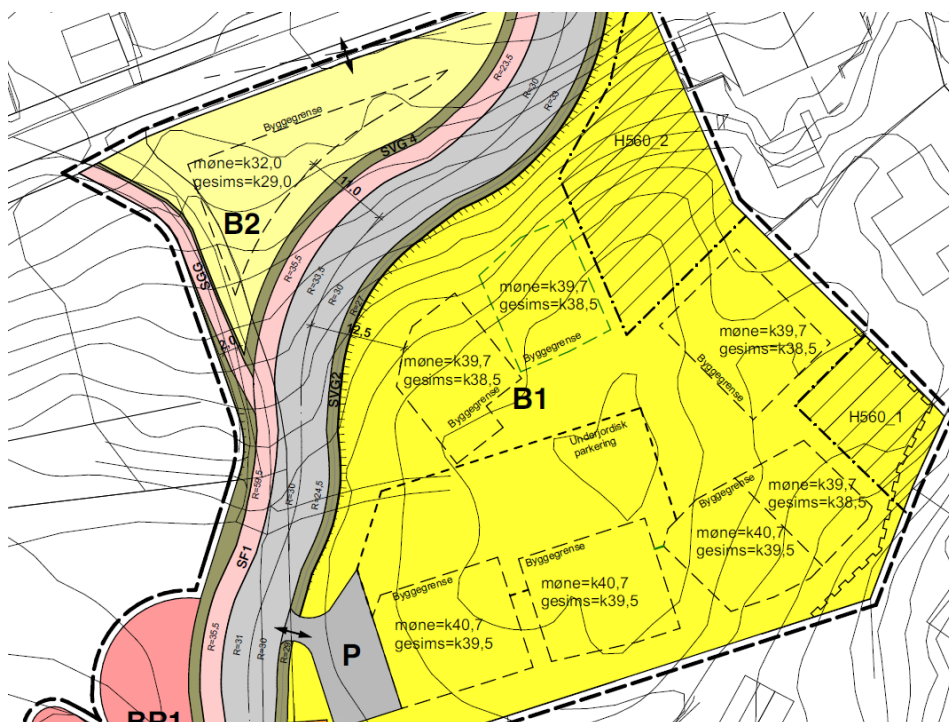
Forslagsstiller beskriver utfordringene rundt disse løsningene i detalj i notatet i vedlegg 14. Kommunedirektøren stiller seg bak vurderingene i dette notatet.

I dialog med kommunen har forslagsstiller kommet frem til en løsning for høyder og takform som søker å imøtekomme formannskapets vedtak om senkning av

kotehøyde og samtidig unngå flate tak og store terrenginngrep. Høydene på rekkene A-C og halve D er senket 0,5 – 1m og takflatene er snudd slik at den korte og høyeste tak flaten med møne vender inn mot tunet og den slakere, lengre flaten der gesims er på kote 38,5 vender ut mot naboer. Bebyggelsen vil oppleves som lav sett fra naboenes side i tråd med intensjonen i vedtaket. Konsekvensen av dette er at mønehøyden er noe høyere enn k+ 38,5.

Illustrasjon Pi arkitekter as; kotehøyder til 1.gansbehandling.

Illustrasjon Pi arkitekter as; kotehøyder til sluttbehandling.

Kommunedirektøren mener at grepet med å snu takflatene kombinert med foreslått reduksjon av kotehøyder ivaretar både hensyn til opplevd høyde sett fra nabotomtene og behovet for en takform som er tilpasset miljøet rundt kirken.

Illustrasjon Pi arkitekter as; sett fra kirken.

Vedtaket fra 1. gangsbehandlingen inneholdt også krav om at en boenhet i felt B1 skulle fjernes. Dette er innarbeidet i revidert planforslag som illustrert under. Hele den nordre rekken er flyttet mot vest

Illustrasjon Pi arkitekter as; plan med ny bygningsplassering.

Etter 2. gangs behandling er det fjernet enda ett hus i rekke B og trær er målt inn som i illustrasjonen under:

Vurdering av planforslagets oppfølging av uttalelser/merknader i høringsperioden:

Bebyggelsen bør underordnes kirken:

Mønehøyde for bebyggelse i felt B1 er senket, og etter kommunedirektørens vurdering godt underordnet kirkens høyde og formspråk. Vi viser til vurdering fra vår kulturminneansvarlig (vedlegg 6).

Antall enheter bør reduseres noe:

To enhet er fjernet i felt B1 og i B2 er det nå kun tillatt med en enebolig.

Forholdet mellom kirken og ny bebyggelse bør illustreres bedre:

Dette vurderer kommunedirektøren som godt fulgt opp i vedlagt designhåndbok (vedlegg 3).

Områdene med hensynssoner bør ligge med grønt arealformål for å ha et bedre juridisk vern:

Dette ble lagt inn i plankartet første gang planen ble fremmet for 2. gangs behandling. Forslagsstiller ønsker å ta det ut for å få ned BYA-tallet. Kommunedirektøren mener det er uheldig å endre grøntområdet til boligformål da det vil svekke ønsket om vern. En slik endring til boligformål vil kun innebære at regnestykket vedrørende BYA vil framstå endret med en lavere utnyttelse, men den reelle tettheten innenfor planområdet vil forbli uendret. Grønnstrukturen bidrar som kvalitet i boligområdet, og bidrar til at den totale utnyttelsen innenfor planavgrensningen ut fra det som er regulert til bolig og grønnstruktur blir akseptabel (ca. 28%). Kartet som følger saken viser områdene som grønnstruktur med hensynssone bevaring av naturmiljø.

Bjørklundsveien bør ikke bli gjennomfartsåre/bindeledd mellom Billingstadsletta og Nesbruveien. Dette vil påvirke kirkestedet negativt mtp. parkering og grøntarealer:

Opparbeidelse av denne veistrekningen utløses av en evt. stenging av Bjørklundsveien i forbindelse med avkjøringsløsning for E18. Dette ble lagt inn som et krav fra Statens Vegvesen og er uavhengig av om boligene i felt B1 og B2 bygges ut eller ikke. Dersom løsning for E18 tilsier det, vil opparbeidelse av veien heller ikke skje.

Store trær bør måles inn:

Det er målt inn fem trær i hensynssonen Ettersom det skal etableres underjordisk garasje er det dessverre ikke mulig å ivareta eksisterende store trær utover dette.

Trafo og renovasjonsanlegg blir til sjenanse for nærmeste nabo:

Plasseringen av disse følger regelverket, og må ta hensyn til terreng. Renovasjon er plassert der det er flatt nok for renovasjonsbil å komme til på en god måte.

Naturmangfold/landbruk/massebalanse:

Det er ikke dyrka eller dyrkbar jord i planområdet. Det ble ikke påvist store naturverdier ved utredning, men noe av vegetasjonen bevares i de to

hensynssonene med arealformål grøntstruktur. I bestemmelsene stilles det krav om miljøoppfølgingsplan som skal inneholde redegjørelse for massebalanse og massetransport, sikring av vegetasjon i hensynssoner i anleggsperioden og tiltak for bekjempelse av fremmede arter.

Oppfølging av FNs bærekraftsmål:

Planforslaget bidrar til å oppfylle FN og kommunens bærekraftsmål om å tilrettelegge for bærekraftige byer og tettsteder. Den viktigste måloppnåelse i denne planen er at planforslaget tilrettelegger for en konsentrert småhusbebyggelse. Dette vil videre ha som konsekvens at landbruk, natur og kulturminner kan skånes for utbygging andre steder. Planområdet ligger innenfor «prioritert vekstområde» hvor økt utbygging kan aksepteres, pga. nærhet til kollektivtilbud. Det er kort vei til friluftsområder og selve boligprosjektet ivaretar generelt gode boligkvaliteter med attraktive uteareal og universell utforming. For mer informasjon om hvordan planforslaget ivaretar andre hensyn, vises det til planbeskrivelsen og vedlagte utredninger.

Bebyggelsen vil bestå av trekonstruksjoner og trepanel, som er miljøvennlige materialvalg. Forslag til ny kommuneplan har også økt søkelys på klimahensyn i anleggsfasen og bærekraftige energiløsninger. Ettersom arbeidet med denne reguleringsplanen har pågått svært lenge, har kommunedirektøren vurdert at det er uheldig å kreve bestemmelser rundt dette såpass sent i planprosessen.

Skolekapasitet:

Området ligger i skolekrets for Mellom-Nes, der kapasiteten er svært presset. Tilfredsstillende skolekapasitet før rammetillatelse ligger imidlertid som et krav i forslag til bestemmelser.

Konklusjon

Kommunedirektøren mener planforslaget følger opp vedtakene om endringer fra 1.- og 2.gangsbehandling på en tilfredsstillende måte. Alle krav om endringer er innarbeidet, med unntak av at maks kotehøyde på byggene ikke er senket like mye som kravet i vedtaket og at fortau og tursti ikke endres. Det vurderes at flytting av fortau vil være svært uheldig for trafikksikkerheten, og utarbeidet parkeringsskisse viser at kirkens parkeringsbehov kan dekkes uten dette inngrepet.

Videre mener kommunedirektøren at foreslåtte høyder ivaretar hensyn til naboer og underordner seg kirken på en god måte, samtidig som man unngår flate tak, store terrenginngrep og dårligere bokvalitet dersom store deler av hvert enkelt bygg må graves ned. For øvrig tilfredsstiller planforslaget kommuneplanens krav og retningslinjer til boligutvikling samt FNs bærekraftsmål for bærekraftige byer og tettsteder. Videre er planforslaget i tråd med forslag til ny kommuneplan, som styrker forankringen til overordnet plan.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

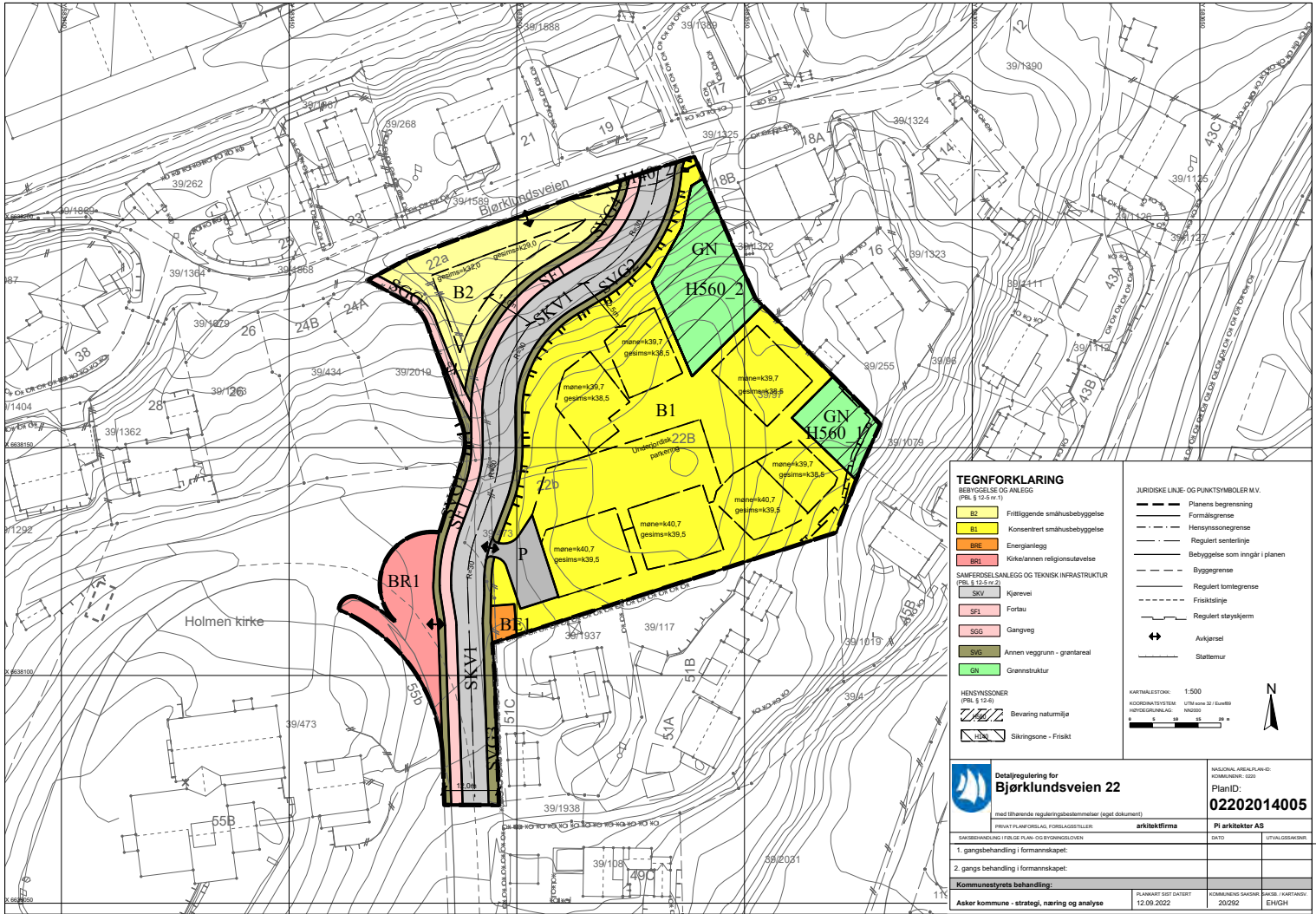
Vedlegg:

- 1 Forslag til reguleringsplan i målestokk 1:500 datert 12.09.2022
- 2 Forslag til reguleringsbestemmelser, datert 12.09.2022.
- 3 Designhåndbok/illustrasjoner
- 4 Planbeskrivelse
- 5 Innkomne merknader med kommunedirektørens vurdering
- 6 39 97 Bjørklundsveien 22 Vurdering av innvirkning på Holmen kirke
- 7 Støyrapport
- 8 ROS-analyse
- 9 Naturmangfoldutredning
- 10 Arkeologisk registrering
- 11 Snitt ny vei og støttemur
- 12 Solforhold
- 13 Analyse av høyder
- 14-22 Innkomne merknader
- 23 Vedtak fra 1. gangsbehandling
- 24 Parkering Holmen kirke

Vedlegg:

39_97_Bjørklundveien 22_Vurdering av innvirkning på Holmen krk
 analyse av høyder
 Arkeologisk registrering
 Bestemmelser
 Designhåndbok illustrasjoner
 Innkomne merknader med kommunedirektørens vurdering
 Naturmangfoldutredning
 Parkering Holmen kirke
 Planbeskrivelse
 Plankart 12092022
 ROS analyse
 Snitt ny vei og støttemur
 Solforhold
 Statsforvalterens uttalelse
 Støyrapport
 Usttalelse Viken
 Uttalelse den norske kirke
 Uttalelse Eivind Mossige
 Uttalelse Halvor Ehrnst
 Uttalelse Jan Anderssen
 Uttalelse John Bergamini

Uttalelse Terje Erling og Kristian Bye Asdøl
Vedtak 1. gangsbehandling

REGULERINGSBESTEMMELSER

DETALJREGULERING – Bjørklundsveien 22B, GNR/BNR. 39/97

SIST DATERT: 12.09.2022.

TILHØRENDE PLANKART DATERT: 12.09.2022

§ 1. Planen

1.1 Planens hensikt

Hensikten med reguleringsplanen er å

- åpne for utbygging av boliger med tilpasset garasjeanlegg under bakken
- etablere ny kjørevei med fortau
- etablere støyskjerm for å sikre god bokvalitet i bolig og på utearealer
- bevare eksisterende vegetasjon på deler av planområdet mot øst

1.2 Reguleringsformål

Området reguleres til følgende arealbruk og hensynsoner:

Bebyggelse og anlegg

- Boligbebyggelse, konsentrert småhusbebyggelse
- Boligbebyggelse, frittliggende småhusbebyggelse
- Religionsutøvelse
- Energianlegg Trafo

Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur

- Kjørevei
- Fortau
- Parkering
- Gangsti
- Annen veigrunn - Grøntareal

Hensynssone og vern

- Bevaring naturmiljø, hensynsone 560
- Grønnstruktur

§2. Vilkår for gjennomføring

2.1 Rekkefølgekrav

- Før rammetillatelse gis, skal det foreligge en godkjent rammeplan for vannforsyning med uttak for brannslukking, avløpssystem og overvannshåndtering.
- Før rammetillatelse gis, skal skolekapasitet være tilfredsstillende eller sikret.
- Før rammetillatelse gis, skal det foreligge plan for gjennomføring av anleggsperioden, riggplan og sikring av myke trafikanter.
- Utomhusarealer, inkludert felles leke-/oppholdsområde skal være ferdig opparbeidet før ny bebyggelse lovlig tas i bruk. Beplantning skal senest utføres innen nærmeste plantesesong.
- Før bebyggelsen lovlig tas i bruk, skal nødvendige støyskjermingstiltak være etablert.
- Støyfaglig utredning/støyrapport som redegjør for nødvendige støyskjermingstiltak, skal inngå i rammesøknaden.

- Før ny bebyggelse på felt B1 lovlig tas i bruk, skal intern gangvei være opparbeidet.
- Dersom Bjørklundsveien besluttet stengt mot Nesbruveien i forbindelse med utbygging av E18, skal Nesbruveien fra krysset ved Vestre Nes til kryss med Bjørklundsveien opparbeides til regulert standard før Bjørklundsveien stenges.
- Dersom Bjørklundsveien ikke besluttet stengt mot Nesbruveien:
 - skal vei- og fortausarealene tilbakeføres til boligareal ved en mindre endring av reguleringsplanen
 - skal det sikres en allment tilgjengelig gangvei gjennom planområdet
 - tillates det oppføring av ytterligere en enebolig i planområdet i tillegg til de opprinnelige 19 boenhetene. Denne skal inneholde kun en hovedbruksenhet og bør henvende seg mot Bjørklundsveien.

2.2. Dokumentasjonskrav (PBL. § 12-7 nr. 12)

- Planlagte støyskjermingstiltak skal inneholde en estetisk vurdering av forholdet til omgivelsene vedrørende omfang, materialbruk og fargevalg.
- Utomhusplan skal inngå i byggesøknaden og godkjennes av kommunen. Planen skal vise reguleringsplan, eksisterende og framtidig terreng, eventuelle støttemurer og trapper, uteoppholdsareal og grøntareal, garasjeplassering, biloppstillingsplasser og manøvreringsareal, avkjørsel og friskt til tomt og bolig, overvannshåndtering, samt eksisterende vegetasjon, herunder også spesifisering av terreng, vegetasjon og markdekke som forutsettes bevart, og løsning for renovasjon.
- Før rammetillatelse for byggetiltak gis, skal det dokumenteres i en miljøoppfølgingsplan hvordan aktuelle miljømål skal ivaretas gjennom detaljprosjektering og byggeprosess. Miljøoppfølgingsplanen skal bl.a. inneholde redegjørelse for massebalanse og massetransport, sikring av vegetasjon i hensynssoner i anleggsperioden og tiltak for bekjempelse av fremmede arter. Miljøoppfølgingsplanen skal godkjennes av kommunen.
- Før rammetillatelse gis, skal plan for overvannshåndtering være godkjent av kommunen. Vannbalansen skal opprettholdes i utbyggingsområdet for å ivareta vannets kretsløp.

§3. Andre fellesbestemmelser (PBL. § 12-7 nr. 1)

3.1 Avkjørsel og vegkryss

- Mot kryss og avkjørsel skal det mellom frisktlinje og veiformål være friskt i en høyde av 0,5m over tilstøtende veiens planum. Frisiktsonen skal opparbeides samtidig med veianlegget.

3.2 Miljøbestemmelser

- Støynivå på uteoppholdsarealet og fasade skal tilfredsstillende anbefalte grenser i tabell 3 i Retningslinjer for behandling av støy i arealplanleggingen, T-1442/2021, eller senere retningslinjer som erstatter denne.
- Ny beplantning skal ikke benytte fremmede arter som kan utgjøre økologisk risiko for naturmangfoldet.

3.3 Energianlegg trafo

- Nettstasjon kommer i tillegg til tillatt utnyttelsesgrad.

§4. Boligbebyggelse – Konsentrert småhusbebyggelse, felt B1

4.1 Utnyttelse

- Område B1 kan bebygges med rekkehus/ flermannsbolig/ kjedehus i konsentrert småhusbebyggelse.
- Grad av utnytting skal ikke overstige BYA =32% og maks 18 boenheter.
- Krav til biloppstillingsplass utover garasje plass tillates i tillegg til angitt %-BYA, forutsatt at parkeringsplassen ligger på terreng og ikke er overbygget.
- Uteoppholdsarealet for boligene skal utgjøre minimum 80m² pr. boenhet. Arealet skal være egnet til lek, opphold og aktiviteter for beboerne og terrenget skal ikke være brattere enn 1:3.
- Av uteoppholdsarealet skal minimum 25m² pr. boenhet opparbeides som nærmiljøanlegg/lekeplass. Arealet skal være felles for beboerne og ligge på terreng/lokk.
- Utenfor byggegrensen tillates heis/trappehus til garasjekjeller på inntil 30m².
- Forstøtningsmur på inntil 1m tillates 1m utenfor byggegrensen.
- Frittliggende nettstasjon etableres på eiendommen og utenfor byggegrensen. Nettstasjonen dimensjoneres i h.t nettleverandørens retningslinjer og avstandskrav.

4.2 Utforming

- Bebyggelsen skal ha helhetlig arkitektonisk utforming når det gjelder takvinkel, materialbruk og fargesetting. Illustrasjoner datert februar 2022 skal legges til grunn.
- Bebyggelsen skal ha saltak. Mønehøydene skal ikke overstige de kotehøydene som er vist på plankartet.
- Bebyggelsen, støttemurer og støyskjerm skal utformes med bestandige materialer og fargebruk som er familiær med bebyggelsen i nærområdet.
- Det skal etableres heis/trappehus fra garasjekjeller til terreng mellom boligene.
- Over parkeringskjelleren skal det være terrengoverdekning med en min. jorddybde på 0,5 m. Området skal opparbeides som del av grøntanlegget og være del av lokal overvannshåndtering.
- Oppholdsrom med støynivåer på fasade over godkjent grense, kan benytte takvinduer hvis plasseringen tilfredsstiller tillatt støygrense.

4.3 Parkering

- Det skal opparbeides 1,2 stk. parkeringsplasser pr. bolig, hvorav 0,2 parkeringsplasser er gjesteplasser. Det skal avsettes 2 sykkelparkingsplasser per boenhet.
- Parkeringsplassene skal etableres i garasjeanlegg under terreng.
- Det tillates 3 stk. gjesteparkingsplasser på terreng.

4.4. Universell utforming

- Fem av boligene på tunet skal utformes som tilgjengelig boenhet. Disse skal ha alle hovedfunksjoner (bad, soverom, stue og kjøkken) på inngangsplanet og trinnfri adkomst fra p-kjeller via heis. Det skal avsettes 2 HC parkeringsplasser i p-anlegget.

§5. Boligbebyggelse – Frittliggende småhusbebyggelse, felt B2

5.1 Utnyttelse

- Område B2 kan bebygges med enebolig.
- Grad av utnytting skal ikke overstige BYA =25%.
- Krav til biloppstillingsplass utover garasje plass tillates i tillegg til angitt %-BYA, forutsatt at parkeringsplassen ligger på terreng og ikke er overbygget.

- Uteoppholdsarealet for boligene skal per boenhet utgjøre 200m². Arealet skal være egnet til lek, opphold og aktiviteter for beboerne og terrenget skal ikke være brattere enn 1:3.
- Forstøtningsmur på inntil 1m tillates utenfor byggegrensen.

5.2 Utforming

- Bebyggelsen skal speile arkitektonisk utforming i område B1 når det gjelder materialbruk og fargesetting. Bebyggelsen skal utformes med bestandige materialer og fargebruk som er familiær med bebyggelsen i nærområdet. Det tillates flate tak, saltak, pulttak, eller en kombinasjon av disse. Det tillates takterrasse.
- Gesimshøyder for saltak eller pulttak skal ikke overstige kotehøydene som er vist på plankartet.

5.3 Parkering

- Antall garasjeplasser og antall parkeringsplasser for bil, forflytningshemmede, mc, moped og sykkel samt dimensjonering og utforming av parkeringsarealene, skal være i henhold til kommunens til enhver tid gjeldende parkeringsnorm.

§6. Religionsutøvelse

- Arealet skal ha samme arealformål og bestemmelse som den til hver tid gjeldende reguleringsbestemmelse for tilgrensende areal, kirketomten og presteboligen.

§7. Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur (PBL. § 12-5 nr. 2)

7.1 Kjørevei _ SKV1

- Utforming skal være iht. vei og gatenormal for Asker kommune. Veibelysning skal være iht. veibelysningsnormal for Asker kommune (2003).

7.2 Fortau _ SF1

- Utforming skal være iht. vei og gatenormal for Asker kommune.

7.3 Parkering - P

- Utforming skal være iht. vei og gatenormal for Asker kommune.

7.4 Gangsti - SGG

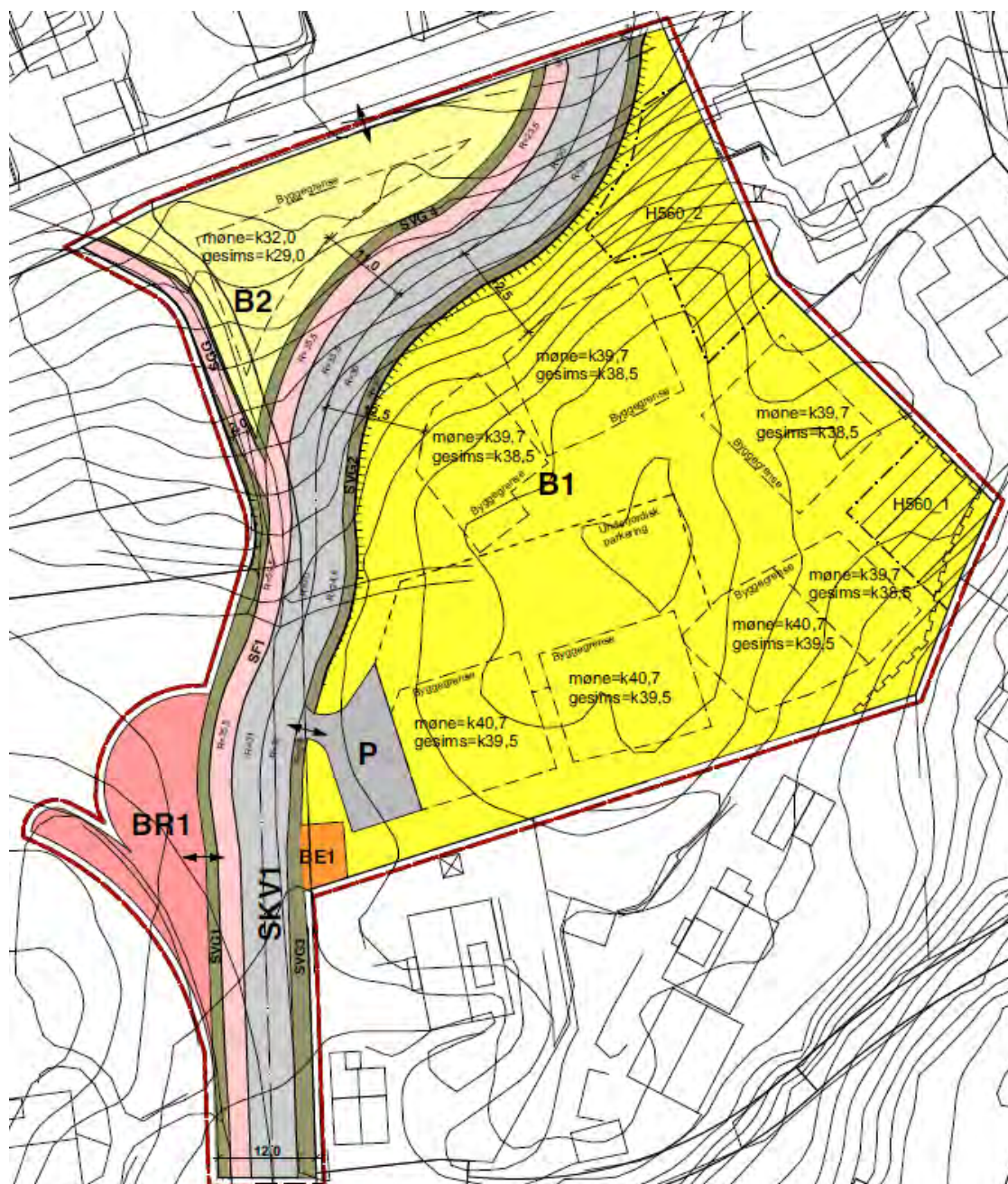
- Gangsti mellom Bjørklundsveien og Nesbruveien opparbeides som vist på plankartet og skal være åpen for allmenn ferdsel

§8. Grønnstruktur og hensynssone

- Innenfor «GN» og hensynssone H560 1 og 2 skal terreng, vegetasjon, markdekke og områdets karakter bevares. Utfylling, massedeponering og dumping er ikke tillatt.

Planbeskrivelse

Forslag til reguleringsplan for Bjørklundsveien 22B, 1396 Billingstad (gnr/bnr: 39/97), GS langs eiendommens vestside, deler av Nesbruveien 55B (gnr/bnr: 39/473) og deler av gnr/bnr 39/1364

Forslagsstiller: PI arkitekter as, Rosenborggata 19C, 0356 Oslo
 Oppdragsgiver/Fakturamottaker: Vivir as, Michelets vei 104 C, 1368 Stabekk
 Dato siste revisjon: 18/3-2022

Innholdsfortegnelse

1	SAKSOPPLYSNINGER	3
1.1	Bakgrunn for saken	3
1.2	Planstatus og rammer	3
1.3	Beskrivelse av planområdet	6
1.4	Beskrivelse av planforslaget	9
1.4.1	Beskrivelse av prosjektet som ligger til grunn for planforslaget med illustrasjoner, perspektiver m.m.	9
1.4.2	Arealbruk (reguleringsformål, arealstørrelse mv)	13
1.4.3	Atkomst og trafikkløsninger	14
1.4.4	Bebyggelse (typer, høyder, antall enheter, utnyttelsesgrad, parkering mv)	14
1.4.5	Grønnstruktur og uteoppholdsarealer	18
1.4.6	Vernehensyn (kulturminner, naturmangfold, landskap)	20
1.4.7	Estetikk og terrengtilpasning	20
1.4.8	Universell utforming / tilgjengelighet for alle	21
1.4.9	Rekkefølgekrav	21
2	ANALYSE OG UTREDNINGER	21
3	KONSEKVENSER	24
3.1	Konsekvensutredning	25
3.2	Risiko- og sårbarhetsanalyse	25
4	MEDVIRKNING	25
4.1	Kunngjøringer og varslinger	25
4.2	Innkomne forhåndsuttalelser tomannsboligprosjekt	26
4.2.1	Resymé av innkomne forhåndsuttalelser	26
4.2.2	Forslagsstillers kommentarer til forhåndsuttalelsene	28
4.3	Innkomne forhåndsuttalelser rekkehusprosjekt med ny vei	29
4.3.1	Resymé av innkomne forhåndsuttalelser	30
4.3.2	Forslagsstillers kommentarer til forhåndsuttalelsene	33
4.4	Innkomne høringsuttalelser etter politisk 1. gangs behandling	37
4.4.1	Resymé av innkomne høringsuttalelser	37
4.4.2	Forslagsstillers kommentarer til høringsuttalelsene	41
5	DOKUMENTASJONSKRAV	45

1 Saksopplysninger

1.1 Bakgrunn for saken

Hensikten med reguleringsplanen er å regulere inn en ny veiforbindelse mellom Bjørklundsveien og Nesbruveien, samt legge til rette for småhusbebyggelse og konsentrert småhusbebyggelse der hensyn til Holmen kirke ivaretas.

1.2 Planstatus og rammer

Nasjonale og regionale rammer og føringer

- «Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging» vedtatt 12. juni 2015 peker på at hovedstadregionen er et pressområde der det er viktig at boligbyggingen forsterkes på de rette stedene.
- «Regional plan for areal og transport for Oslo og Akershus», vedtatt desember 2015, definerer prioriterte vekstområder med mer konsentrasjon og mindre spredt vekst i Akershus. 90 % av bolig- og arbeidsplassveksten i kommunen skal skje innenfor prioriterte vekstområder.

Prioriterte vekstområder er bl.a. lokale byer og tettsteder i Akershus og bybåndet som strekker seg fra Oslo by til Asker. Bybåndet skal ta en høyere vekst enn i dag, fordi kollektivtransporten her er særlig kapasitetssterk og konkurransedyktig.

Den regionale planen beskriver at bybåndet går gjennom store småhusområder i Oslo, Bærum og Asker og store områder for arbeidsplassintensive næringer på Lysaker, Fornebu og langs E18. Lokaltoget vil få høyere frekvens, og det skaper potensial for tettere byutvikling på blant annet Billingstad, Høvik og Stabekk.

- «Nasjonal transportplan 2018-2029» fokuserer på utvikling av effektive transportkorridorer med bl.a. E18 Vestkorridoren – strekningen Lysaker-Slependen som et av de store tiltakene fremover.

Rikspolitiske retningslinjer

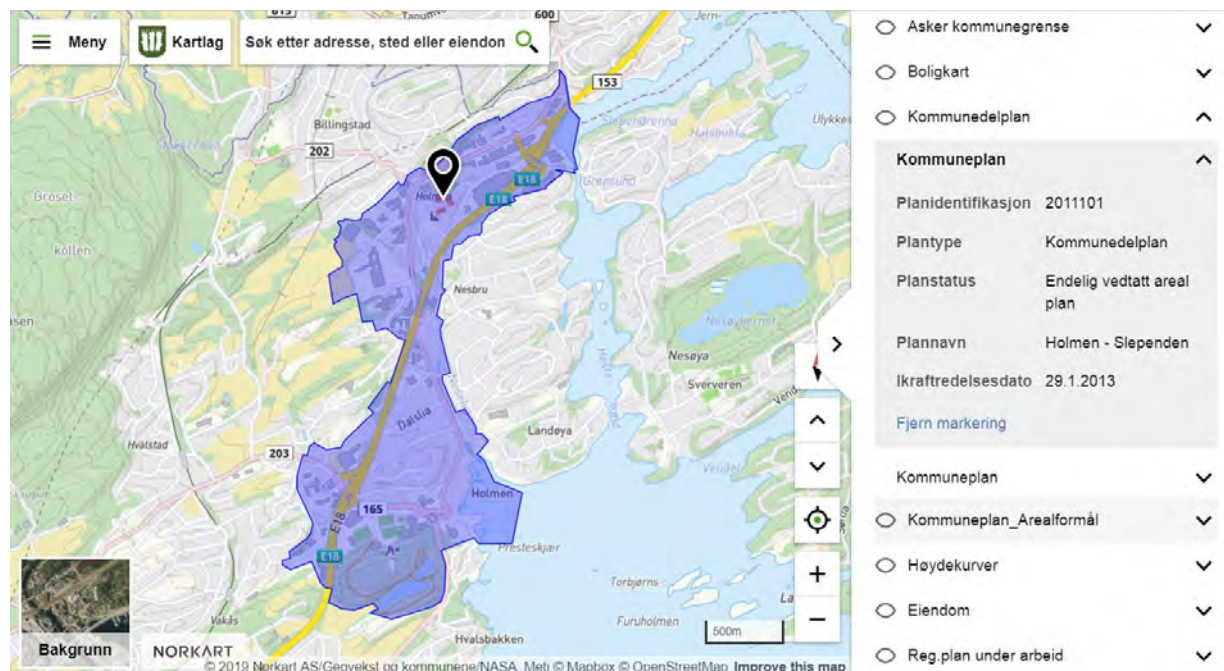
- Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging", T-1442/2021
- Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen
- Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging

Kommuneplan

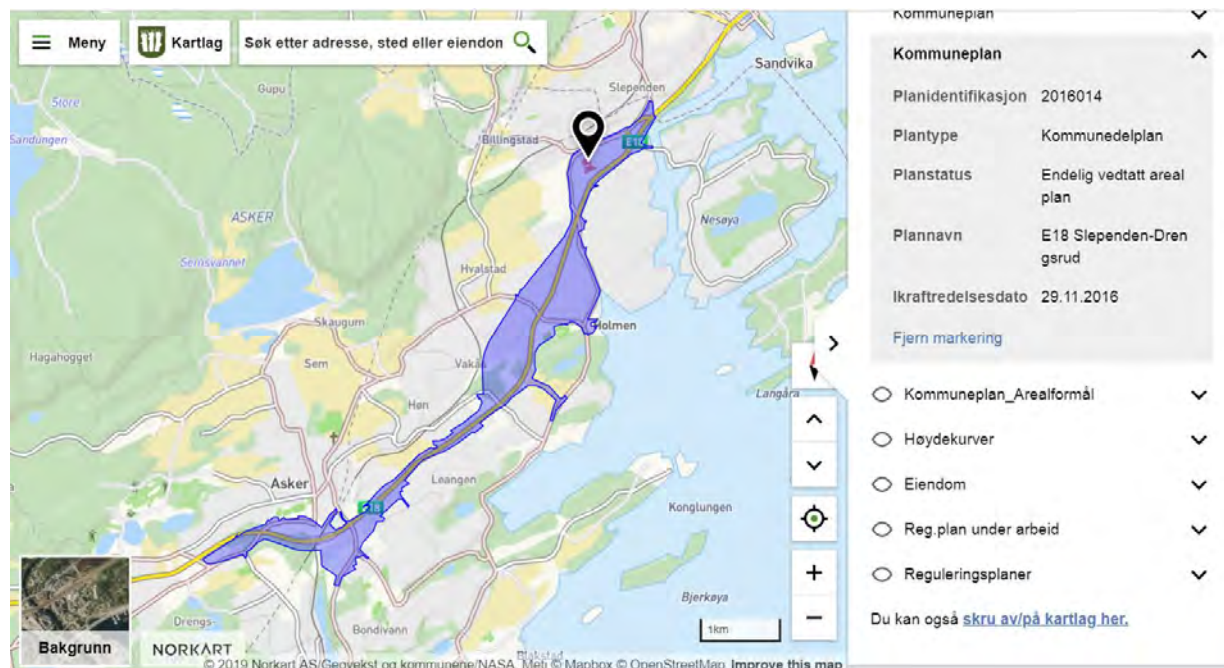
Asker kommuneplan 2014-2026 med juridisk bindende arealdel for 2018-2030 (sist revidert november 2017).

Kommunedelplan

Kommunedelplan for Holmen-Slependen, vedtatt 29/1-2013. §1 Hensikt og visjon: «*Billingstad, Nesbru og Holmen skal utvikles som attraktive boligområder med høyere tetthet og god bokvalitet*»:

Kommunedelplan E18 Slependsen-Drengsrud, vedtatt 8/11 2016:

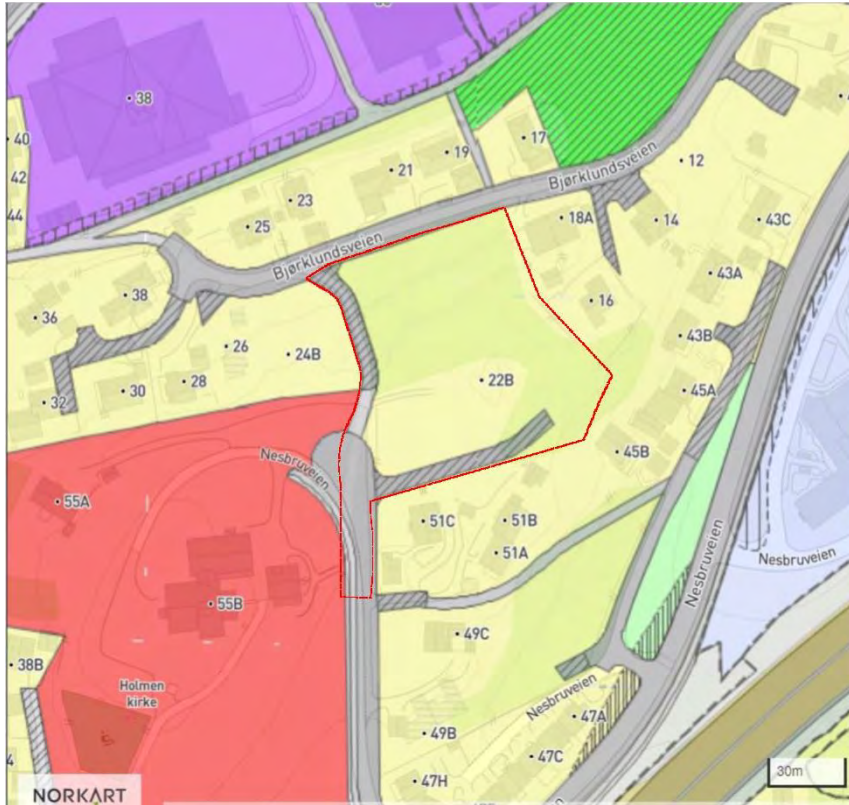
To alternativer fra SVV's «Silingsrapport for kryssløsning på Slependsen» ble vedtatt videreført av Asker kommune 09.05.2017.

Områdeplan for tilstøtende områder

Områdeplan for Vestre Billingstad, vedtatt 30/1-2018. Dette er en av Askers største utbyggingsplaner med ca. 1640 nye boliger. Planen legger til rette for en omfattende boligutvikling i et område som i dag hovedsakelig er benyttet til næringsformål. I tillegg til boligbebyggelse legger planen til rette for en ny barnehage, samt utvikling av et nærsenter ved Billingstadsletta.

Reguleringsmessig status

Eiendommen ligger i fortettingsområde BM13 på fortettingskart for Asker Kommune. Eiendommen er pr i dag regulert til boligformål med 5 hus, med plan Nr. 78, Reguleringsbestemmelser for Billingstadsletta vedtatt i 1980:

Illustrasjon: Eksisterende regulering, planområdet avgrenset.

Sykelstrategi, Energi- og klimaplan for Asker

Målet i Nasjonal transportplan 2018-2029 om nullvekst for personbiltrafikk gjenspeiles i Sykelstrategien for Asker 2008-2029. Strategien fremhever syklingens miljømessige, samfunnsøkonomiske og helsemessige gevinst. Primærmålet i strategien er at korte bilreiser (1-7 km) blir erstattet med sykkelreiser. Hovedtraséen til sykkelveinettet i Asker går langs Billingstadsletta.

Asker kommunes energi- og klimaplan 2013-2030 beskriver ambisiøse klimamål for fremtiden, bl.a. at «Asker kommune skal legge til rette for at askersamfunnet reduserer klimagassutslippet med 50 prosent innen 2030 sett i forhold til 1991. Askersamfunnet skal være klimanøytralt innen 2050». Askers kommuneplan legger opp til at gående, syklende og buss skal prioriteres.

Skolekapasitet

Den nærmeste barneskolen til planområdet, Mellom-nes, har begrenset kapasitet. Det pågår et arbeid med justering av skolekretser og utbygging av skolene i området. Disse tiltakene vil bedre kapasiteten på Mellom-Nes skole. Eiendommen ligger få skritt fra grensen til Billingstad skolekrets. Billingstad skole er et godt alternativ og har ledig kapasitet.

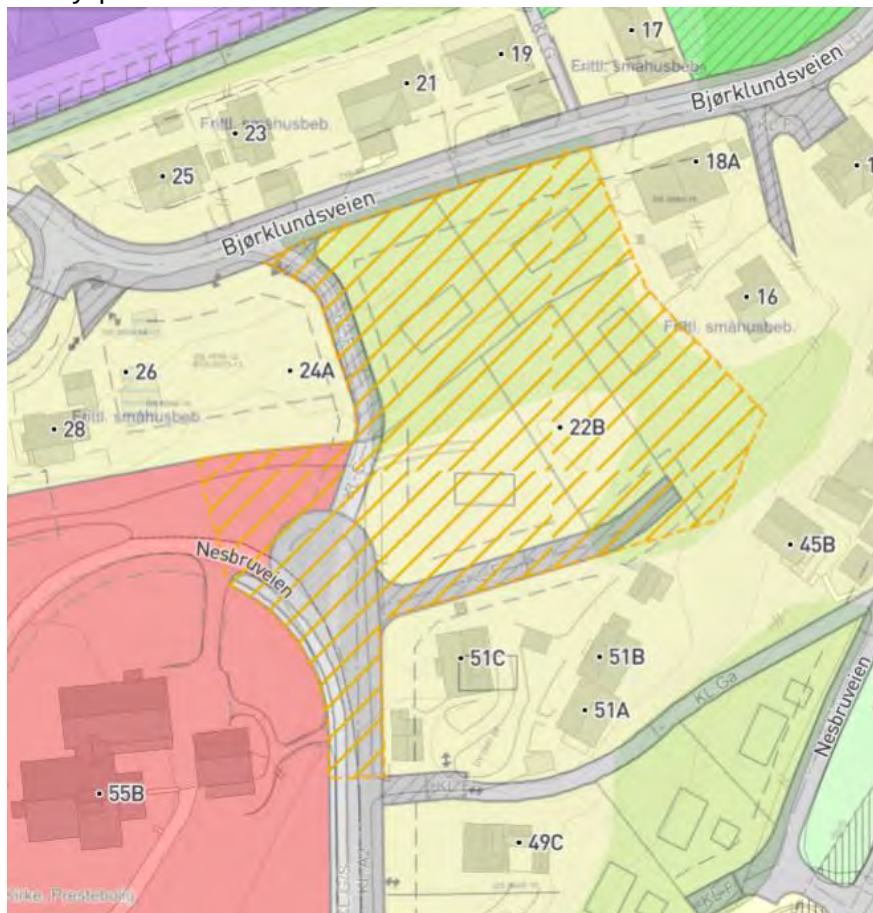
1.3 Beskrivelse av planområdet

Eierforhold og tilstøtende arealer

Gnr/bnr	Adresse/Bruksnavn	Hjemmelshaver
39/97	Bjørklundsveien 22B	Vivir as
0/0	Gang- og sykkelsti (GS) (del av Bjørklundsveien)	Ingen oppføring i grunnboken
39/1364	Veigrunn	Eivind Jørn Mossige
39/472	Nesbruveien 55B (Holmen kirke)	Asker kommune

Avgrensning, tilstøtende arealer (arealbruk, off. og privat service, off. kommunikasjon)

Planområdet omfatter eiendommen Bjørklundsveien 22B, som er på 6449 m² og ligger i et etablert boligstrøk ved Holmen kirke i Asker. Planområdet er i tillegg utvidet til å omfatte deler av veigrunn inkludert gang- og sykkelsti mot vest og del av kirkens område, snuplass og øvre del av Nesbruveien mot sydvest. Gjeldende regulering med skravert planområde for ny plan slik det ble varslet:

Planområdet grenser således til Bjørklundsveien (kommunal vei) i Nord, boligeiendom samt Holmen Kirke (offentlig tjenesteyting) mot vest og andre boligeiendommer i syd og øst. Mot øst grenser planområdet til et belte av boligeiendommer langs Nesbruveien med varehuset IKEA på motsatt side av veien. Det totale planarealet er således på 7968 m²

Eksisterende bebyggelse

Den eksisterende bygningsmassen i Bjørklundsveien 22B er revet og ferdigattest er gitt.

Kulturminner

Det er ingen registrerte kulturminner innenfor planområdet i Riksantikvarens kulturminnesøk. Arkeologisk kartlegging gjennomført april 2017 bekrefter dette. Nærmeste nabo Holmen Kirke er registrert som kulturminne.

Naturmangfold

Det er gjennomført kartlegging av det biologiske mangfold på eiendommen, og resultatet framkommer i rapport datert 24.10.2013 fra BioFokus. Oppsummering fra rapporten:

En avgrenset naturtype av furukalkskog med lokal verdi (C-verdi) ligger innenfor planområdet. Naturtypen bør overlates til fri utvikling - ikke-hogst, men fremmedarter kan med fordel fjernes. Eiketreet i hagen er ikke avgrenset som en naturtype, men bør likevel spares ved en eventuell utbygging. Også den unge hasselskogen nord og vest for bebyggelsen vil på sikt bli verdifull om det ikke foretas inngrep, og burde derfor vært overlatt til fri utvikling.

Andre vernehensyn

Det er ikke registeret andre vernehensyn innenfor planområdet.

Topografi, vegetasjon, solforhold

Planområdet er en del av et høydedrag som stiger opp fra sør og hvor Holmen kirke troner øverst på en kulle. Det har et flatt parti på midtre område og terrenget mot nord faller ned mot Bjørklundsveien. Mot sydlig del av eiendommen faller terrenget svakt nedover. Området er lite tilgjengelig for allmenn ferdsel grunnet beliggenhet, topografi og vegetasjon. Grunnforholdene er stabile og består i hovedsak av fjellgrunn. Planområdets søndre del har særlig gode solforhold gjennom året/døgnet.

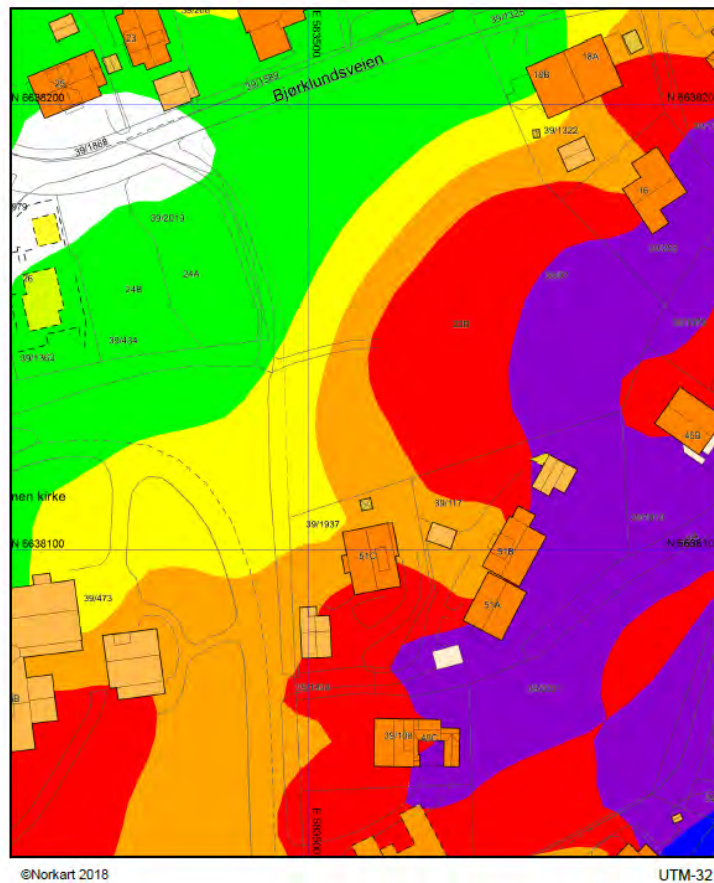
Området langs Bjørklundveien skråner mot nord og bebyggelse må tilrettelegges slik at formiddagsolen kan utnyttes, men det er gode solforhold ettermiddag og kveld. Eksisterende vegetasjon kaster skygge på store deler av planområdet i dag, men eiendommen har gunstige solforhold og det ligger til rette for et godt boligmiljø.

Trafikkforhold

Adkomsten til eiendommen ligger i dag over en gangvei frem til regulert vei. Bjørklundsveien er en blindvei og har således ingen gjennomgangstrafikk. Fra eksisterende avkjøring mot sydvest er det få meter til Nesbruveien og videre kort avstand til Billingstadsletta og E18. Bjørklundsveien og Nesbruveien har en begrenset trafikkmengde og en skiltet hastighet på 30 km/t.

Miljøforhold (støy, forurensning, klima m.m.)

Det er til dels stor støy på eiendommen i dag, særlig grunnet trafikkstøy fra E18 som ligger sydøst for planområdet. Det må gjøres støyskjermede tiltak.

Illustrasjon: Støykart eksisterende situasjon.

Forhold knyttet til fare og sikkerhet

Ingen spesielle forhold er registrert på eiendommen i dag. Det er påvist nedgravde høyspentkabler tilgrenset planområdet, og framtidig utbygging må ta hensyn til dette.

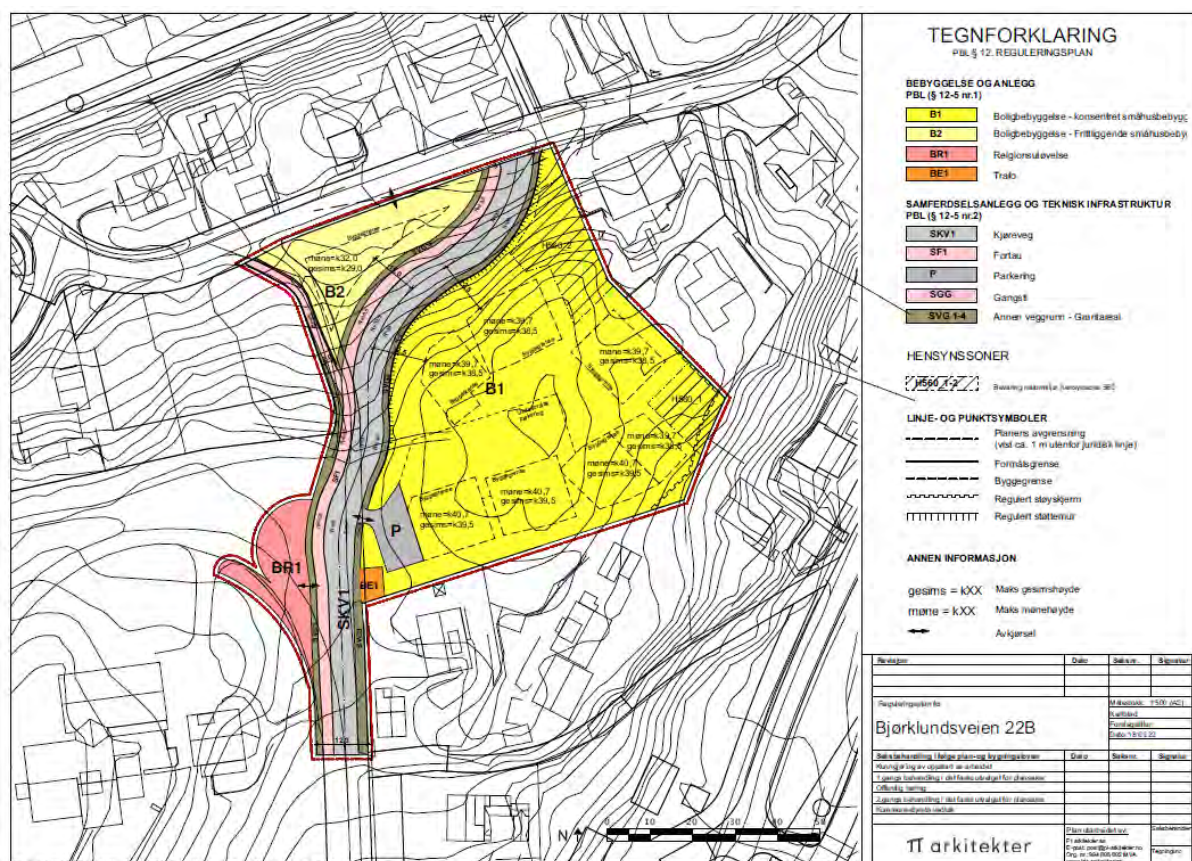
Planområdet er markert i Arealis og på kart hos NGU som et område med middels til lav radonfare. Det er ikke registret ras eller flom i planområdet.

1.4 Beskrivelse av planforslaget

Planarbeidet har pågått over lang tid, men planprosessen som leder opp til planforslaget ble startet etter avklaringsmøtet med Asker kommune 04.10.2018. Det vises til referat fra møtet samt innkomne forhåndsuttalelser som er omhandlet i kapittel 4 «Medvirkning».

1.4.1 Beskrivelse av prosjektet som ligger til grunn for planforslaget med illustrasjoner, perspektiver m.m.

Intensjonen med planforslaget er å legge til rette for et godt bomiljø og fortetting på eiendommen i tråd med målene for kollektivnære, prioriterte vekstområder og Asker kommunes sykkel-, energi-, og klimaplan. Dette er i tråd med Regional plan for areal og transport som oppfordrer til økt konsentrasjon i de prioriterte vekstområdene.

Illustrasjonen over viser forslag til reguleringskart.

Forslagstiller sendte i januar 2017 inn et reguleringsforslag med 16 tomannsboligenheter. Forslaget ble ikke behandlet av kommunen som følge av Statens vegvesens (SVV's) silingsrapport «Optimalisering av kryssløsninger E18 Slependen» av mars 2017. Rapporten fra SVV pekte på behovet for å avsette areal til en mulig ny vei over eiendommen. Den nye veien skal fungere som adkomstvei for boligene langs Bjørklundsveien dersom denne stenges mot Nesbruveien.

Under høringsrunden for det første reguleringsforslaget påpekte Akershus Fylkeskommune at eiendommens beliggenhet med tett nærhet til Billingstadsletta, legger til rette for en høyere utnyttelse enn rammene Asker kommune setter for «frittliggende småhusbebyggelse». Akershus Fylkeskommune åpnet for en utnyttelse tilsvarende konsentrert utbygging med 80 m² uteopphold pr enhet (hvorav minimum 25 m² avsettes til felles lek).

For å sikre god utnyttelse av boligarealene etableres det støttemurer mellom vei/fortau og omkringliggende boligtomter. Fallsikring og utforming av disse er sikret i reguleringsbestemmelsene.

Hafslund Nett har meldt inn mulig behov om ny trafo i området. Det er avsatt nødvendig areal syd vest i planområdet. Hensyn for støy er ivare tatt ved at Trafo er plassert mer enn 10 m fra boligene slik som anbefalt.

De nye boligene skal oppføres som trehusbebyggelse med malt trepanel i tråd med omkringliggende bebyggelse.

Boligbebyggelse:

Felt B1: På den sørlige delen av eiendommen foreslås rekkehusbebyggelse med 18 enheter. Boligene er lagt rundt et felles tun som åpner seg mot Holmen kirke i vest. Under tunet er felles garasjeanlegg med direkte adkomst via et frittstående trapp- og heishus. Boligene får adkomst via gangvei. Gangveien er kjørbær for nyttekjøretøy. Alle boligene har adkomst og private uteområder mot tunet. Løsningen styrker bofellesskapet og aktiviserer bruken av tunet. 5 boliger mot nord er tilrettelagt som tilgjengelig boenhet.

Det etableres en støyskjerm sydøst for feltet. Skjermen sikrer akseptable støykrav i uteanlegget. Rekkehusene mot syd er prosjektert slik at boligene ivaretar støykrav.

Felt B2: Området langs Bjørklundsveien foreslås regulert til frittliggende småhusbebyggelse i form av en enebolig med sekundærleilighet. Eneboligen viderefører den eksisterende frittliggende småhusbebyggelsen langs Bjørklundsveien. Byggeområdet for bolig langs Bjørklundsveien begrenses av avstandskrav til senterlinje vei mot Bjørklundsveien (10 meter) og mot ny vei (11 meter).

Boligen foreslås utført som trehusbebyggelse på to etasjer og kjeller med internt trapp og adkomst til takterrasse. Takterrassen inngår ikke i MUA regnskapet, men gir stor bokvalitet for beboerne.

Hensynssone bevaring av naturmiljø: Vegetasjon i skråningen mot nordøst og i lekeområdet i hjørnet mot sørøst avsettes som en grønn buffersone mot naboeiendommer.

1.4.1.1 Illustrasjonsplan

Vedlagte utomhusplan illustrerer i tillegg til ny vei og foreslått bebyggelse også utforming av tunet med private og felles lekeområder, kjørbær gangvei, plass for renovasjon, trafo, p-plasser og sykkelparkering samt heis-/trappehus til underjordisk garasjeanlegg. Utomhusplanen viser stier, sittemøbler, dekke og vegetasjonstyper i et nærmiljøanlegg med lekeplasser utformet med ulikt fokus for barn i ulike aldersgrupper:

Illustrasjon: Utomhusplan.

1.4.1.2 Perspektiver

Bildet under viser hvordan foreslått bebyggelse er lagt i terrenget og vil oppfattes fra Kirken. Området vil fortsatt få et grønt preg.

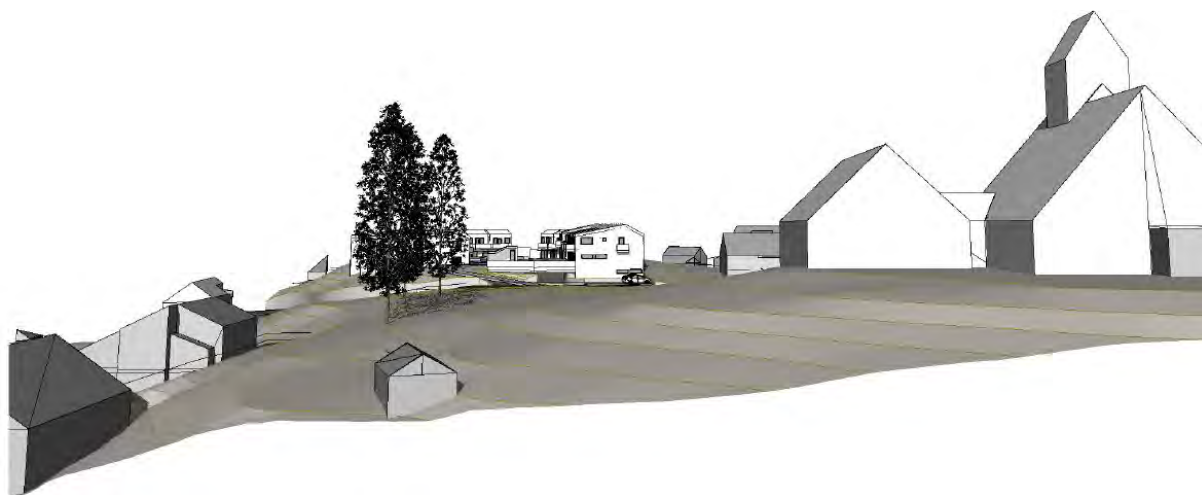
Boligene med de mørke fargene fortsetter inntrykket av fasadene til bebyggelsen ut mot Nesbruveien og den lyse fasaden forholder seg til kirkens lyse framtoning samtidig som det markerer overgang til bebyggelsen i Bjørklundsveien:

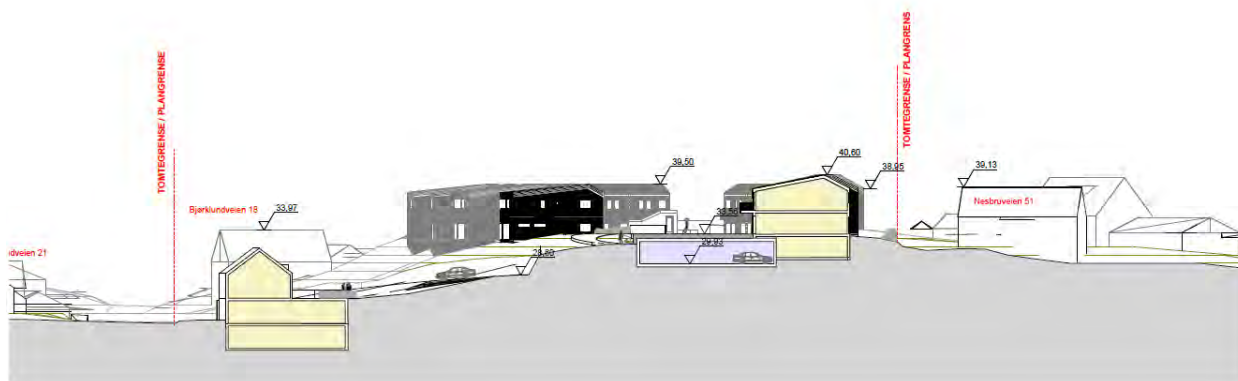
Illustrasjon: Bebyggelsen sett fra veien forbi Holmen kirke

Illustrasjon: Forenklet illustrasjon sett fra hagene Nesbruveien 51.

Illustrasjon: Forenklet illustrasjon sett fra Kirketomten

Illustrasjon: Snitt bolig og garasjekjeller.

1.4.2 Arealbruk (reguleringsformål, arealstørrelse mv)

Det vises til plankart med følgende reguleringsformål.

Bebyggelse og anlegg

- Boligbebyggelse - konsentrert småhusbebyggelse. (4614m²). Arealet regulert til bolig felt B1, uten gangvei og trafo
- Boligbebyggelse - frittliggende småhusbebyggelse. (730m²)
- Religionsutøvelse (376 m²)
- Energianlegg -Trafo (41m²)

Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur

- Kjørvei (1034m²)
- Fortau (423m²)
- Parkering (154m²)
- Gangsti (76,5 m²)
- Annen veigrunn grøntareal (759m²)

Hensynssone og vern

- Hensynssone naturmiljø 560 (576m²)

1.4.3 Atkomst og trafikk løsninger

De største veiene i nærområdet foruten E18 er Billingstadsletta og Billingstadveien. Dagens trafikkmengde, årsgjennsnitt (ÅDT), viser at Billingstadsletta har ÅDT 10668/12625 kjt/døgn. Billingstadveien som går fra Billingstadsletta og forbi Billingstad skole har ÅDT 2500 kjt/døgn. ÅDT for noen av de mindre veiene: Bjørklundsveien: 200, Nesbruveien: 4100, Stasjonsveien: 634, Nesveien: 1500. ÅDT for Nesbruveien forbi Holmen kirke foreligger ikke, men den er klassifisert som adkomstvei (A2) med kapasitet for ÅDT opp til 1000.

Det er i dag regulert inn en snuplass i enden av den delen av Nesbruveien som går forbi Holmen kirke. Hvis det skal etableres ny vei over planområdet, vil Nesbruveien ikke lenger ende som en blindvei ved kirken, men fortsette videre og kobles på planlagt ny vei som blir en naturlig forlengelse av eksisterende regulert A2 vei forbi Holmen kirke. Fortauet langs ny vei legges til samme side som eksisterende regulert fortau forbi Holmen kirke for å forberede for en sømløst påkobling derom ny vei besluttes etablert.

Ny vei A2 (inkludert fortau) kobles på Bjørklundsveien i nord, går over eiendommen og kobles sammen med eksisterende veiregulering forbi Holmen kirke. Stiforbindelse fra Bjørklundsveien og opp til kirken beholdes som snarvei for gående. Veien reguleres i veiklasse A2 og veianlegget opptar 2052 kvm av eiendommen (inkl snarvei). Byggegrensen fra senterlinje ny vei på 39/97 settes til 11 meter mot nord og 12,5 meter mot syd. Veitraseen krysser dagens regulering for snuplass ved Holmen kirke, men planforslaget båndlegger ikke andre deler av kirkens utearealer enn det som i dag er avsatt til vei/gangvei i eksisterende regulering.

Det er gjennomført en trafikkanalyse som har vurdert konsekvensene av planforslaget med to alternative trafikkavviklinger, - en uten ny vei og en med ny vei (der Bjørklundsveien stenges mot Nesbruveien). Analysen viser at de trafikale konsekvensene ved å stenge Bjørklundsveien vil være større enn konsekvensene ved boligfortettingen isolert sett. Men konsekvensene vurderes likevel som små.

1.4.4 Bebyggelse (typer, høyder, antall enheter, utnyttelsesgrad, parkering mv)

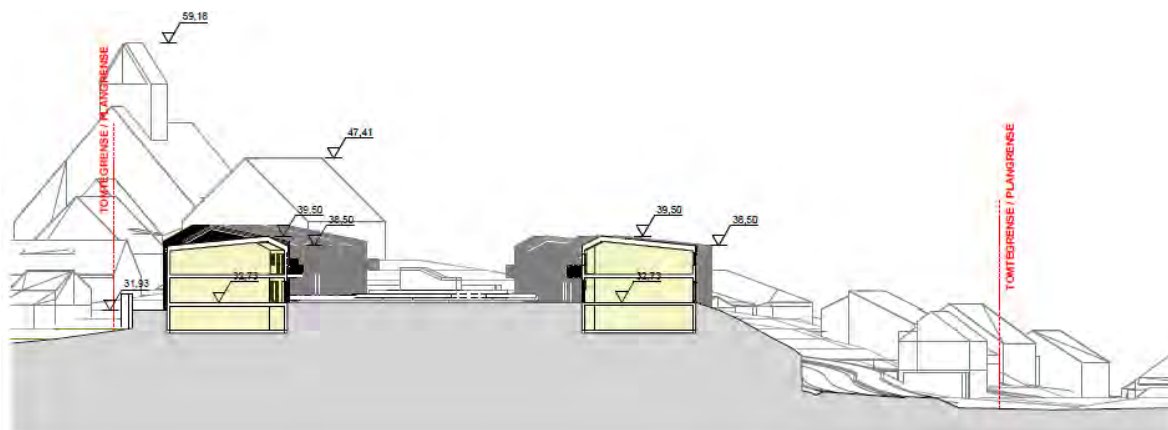
Forslagsstiller mener området som er regulert til bolig i eldre plan, egner seg godt til fortetting utover de generelle bestemmelsene i kommuneplanens arealdel.

Illustrasjonsprosjektet viser totalt 19 boenheter (rekkehus, tomannsbolig og enebolig). Den nye bebyggelsen foreslås med saltak. Mot nord langs Bjørklundsveien tenkes plassert en enebolig inn mot skråningen, slik at det dannes en naturlig bebyggelse langs Bjørklundsveien som harmonerer med den bebyggelsen som er på begge sider av veien. Antall enheter er redusert i tråd med vedtak fra politisk førstegangsbehandling.

Høyden på deler av ny boligbebyggelse er senket iht. vedtak fra politisk førstegangsbehandling. Takflatene på rekkene A-C og halve D er snudd slik at den korte og høyeste takflaten med møne vender inn mot tunet og den slakere, lengre flaten der gesims er på kote 38,5 vender ut mot naboer. Bebyggelsen vil

oppleves som lav sett fra naboenes side i tråd med intensjonen i vedtaket. Alternativet med flate tak der gesimshøyden = mønehøyden vurderes som en estetiske og arkitektonisk dårligere løsning enn saltak som er den dominerende takformen i området. Prosjektet viser plassering av mønehøyden som legges inn mot tunet som et arkitektonisk grep som ivaretar begge hensyn. Konsekvensen av dette er at mønehøyden er noe høyere enn k+ 38,5.

Snittet under viser hvordan kirkens rolle blir ivarettatt ved at bebyggelsen som helhet ligger vesentlig lavere i terrenget:

Illustrasjon: Snitt som viser ny bebyggelses høyder i forhold til bl.a. kirken

De 18 planlagte boligene på den søndre delen av eiendommen plasseres i tunformasjon rundt et stort, åpent felles lekeområde og alle boligene vil få adkomst og private utearealer mot tunet. Rakkene brytes opp i mindre deler med 2-4 enheter for å skape åpenhet og harmonere med småhusbebyggelsen i området. Boligene får direkte utgang til private uteoppholdsarealer og lett tilgang til stort fellesareal skjermet for biltrafikk. Felles leke- og uteoppholdsarealer blir anlagt på terreng. Sol- og skyggediagrammer viser at det vil være gode solforhold for den nye bebyggelsen og bebyggelsen vil ikke påvirke naboenes solforhold i større grad enn man må forvente ved bebyggelse av en boligeiendom.

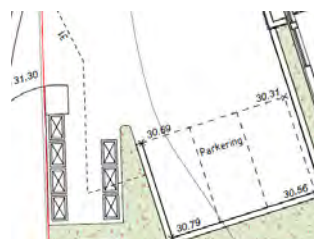
Hoveddelen av parkeringen legges i et underjordisk parkeringsanlegg. Fem p-plasser legges på terreng (hvorav 2 plasser i form av garasje for eneboligen i felt B2). Det avsettes 1,2 p-plasser pr boenhet. En begrensning av antall biler er i tråd med nasjonal målsetting, samt Asker kommunes energi- og klimastrategi ved at trafikkveksten i storbyområder skal tas av de miljøvennlige transportformene. Antall parkeringsplasser skal begrenses for å medvirke til mindre bilbruk og en mer effektiv arealutnyttelse. Område har gode kollektivtransportforbindelser.

Det er lagt opp til ladepunkt for el-sykler/mikromobilitet i garasjekjeller og ved hver inngangsdør. Til sammen er det 40 sykkelparkeringsplasser på terreng:

Illustrasjon: Plan garasjekjeller og bolig.

Det er avsatt et område til felles renovasjon ved innkjøringen til tunet som tilrettelegger enkel adkomst for renovasjonsbil:

Grunnarealet til Bjørklundsveien 22B er 6449 m². Etter avtale med kommunen vil eksisterende GS samt deler av 39/1364 legges til beregningsarealet i planforslaget. Totalt brutto grunnareal er dermed 6645 (arealet inkluderer ikke Nesbruveien forbi Holmen kirke).

Grad av utnyttning er vist i tabellen under.

	Totalt	B1	B2
Boliger	1386,5 m ²	1239,5 m ²	147 m ²
Heis/trappehus	22 m ²	22 m ²	
Garasjeplasser på terreng (2 stk)	36 m ²		36 m ²
Sum	1444,5 m ²	1261,5 m ²	183 m ²
Utnyttelse brutto	21,7 %		
Utnyttelse netto (minus vei/fortau)	25,5 %	27,3 %	25 %

Med utgangspunkt i bruttoarealet for boligeiendommene på 6645, tar planforslaget høyde for en total utnyttelse på 21,7%. Del av ny vei i klasse A2 m/fortau samt stiforbindelse (samferdselsanlegg og tekn. Infrastruktur) vil oppta 973 kvm av boligeiendommene. Hvis man ikke inkluderer dette arealet, er utnyttelsen 25,5% (intern gangvei på tunet, parkeringsareal og trafo på felt B1 inngår i tomtearealet).

Boligtomtene for hhv. B1 og B2 utgjør 4614 kvm og 730 kvm. Netto utnyttelsesgrad for hver av feltene er hhv. 27,3% og 25%. BRA for boligbebyggelsen er 3.628,5 m², slik det er illustrert i skisseprosjektet. BRA for parkeringsanlegget under bakken er 615 m².

Beregning uteoppholdsareal MUA:

Arealer	B1
MUA felles lek	743,5 m ²
MUA felles (inkludert felles lek)	1454,4
Privat uteoppholdsareal	482,7 m ²
Samlet uteoppholdsareal pr. boenhet	107,6 m ²

Som tabellen viser er det satt av over 41 m² felles lekeareal per rekkehusenhet. Smlet MUA er 107,6 m² per boenhet. Uteoppholdsarealet vil være todelt: Et opparbeidet kulturlandskap i form av et felles tun med lekeplasser, plen, sittebenker, o.l. og et uberørt, viltvoksende naturlandskap i nordre og østre del av eiendommen. De to ulike elementene i utearealet vil skape en spennende motsetning og invitere til ulike former for lek og samvær.

Det er utarbeidet en utomhusplan av LARK som viser vegetasjon, dekke, lekearealer etc. Arealene vil være et naturlig midtpunkt og møtested for beboerne da alle innganger vender mot tunet. Utomhusplanen knyttes opp mot bestemmelsene.

Illustrasjon: MUA.

1.4.5 Grønnstruktur og uteoppholdsarealer

Deler av skogen på eiendommens syd og østre del vil bevarer med hensynssone H560. Noe av fjernvirkningen av det grønne høydedraget vil derved bestå (se planskisse).

Kommuneplanbestemmelsenes §16-2 definerer at «Der ikke annet er bestemt i reguleringsplan, skal alle byggeområder utenom sentrumsområdene ha en andel grøntareal som er minimum 30 % av netto tomteareal.» Reguleringsforslaget har 60% grøntareal:

Illustrasjon: Område med grøntareal.

Det er gjennomført kartlegging av det biologiske mangfoldet på eiendommen, og resultatet framkommer i rapport datert 24.10.2013 fra BioFokus. Oppsummering fra rapporten:

«En avgrenset naturtype av furukalkskog med lokal verdi (C-verdi) ligger innenfor planområdet. Naturtypen bør overlates til fri utvikling - ikke-hogst, men fremmedarter kan med fordel fjernes. Eiketreet i hagen er ikke avgrenset som en naturtype, men bør likevel spares ved en eventuell utbygging. Også den unge hasselskogen nord og vest for bebyggelsen vil på sikt bli verdifull om det ikke foretas inngrep, og burde derfor vært overlatt til fri utvikling.»

Bakgrunnen for felling av eiketreet er utredet av Vivir as i sak 18/12038. Saken ble avsluttet 12.03.19 der kommunen konkluderte med at det ikke var funnet brudd på plan- og bygningsloven eller naturmangfoldloven.

Den avgrensede naturtypen furukalkskog samt den unge hasselskogen er ikke del av et sammenhengende grøntareal slik som Grønsundåsen eller Lilleåsen, men deler av skogen bevares for å videreføre områdets grønne profil. Dette blir et fellesareal med naturlig skog.

Illustrasjonsplan er utarbeidet av landskapsarkitekt. Planen viser tilsådd blomstereng på store deler av randsonene i felt B1. Blomstereng ivaretar hensynet til insekter og det biologiske mangfoldet. Plen legges på fellesarealer og på de private oppholdsområdene. Felles gangvei får fast grusdekke. Dekke for lek og opphold baseres på miljøvennlige materialer som sand, gress og grus. Stier markeres med tråkkheller. I overgangen mellom private og felles uteoppholdsarealer etableres hekker, busker og trær. Det vil fokuseres på stedegne arter som nevnt i den biologiske kartleggingen som f.eks. Hassel, Spisslønn og Selje. Som en ytterligere kontrast og spennvidde i uteoppholdsarealene etableres en frukt- og bærhage syd for rekkene D,E og F.

Flom, grunnforhold og rasfare

Planområdet består av skifer- og kalksteinsbasert fjellgrunn med tynt løsmassedekke. Grunnforholdene skiller seg derved ikke fra resten av Oslofeltet. Området er flatt mot syd, men skråner mot nord. Det er ikke flom- eller rasfare i området. Viser til beskrivelse av grunnforholdene i ROS-analysen.

Ny bebyggelse vil utstyres med radonsperre mot grunnen og forberedes for eventuell senere innsetting av radonsug.

1.4.6 Vernehensyn (kulturminner, naturmangfold, landskap)

Det er ikke særlige vernehensyn innenfor planområdet, men hensynet til Kirken er en naturlig del av planarbeidet. Bebyggelsen vil utformes med tanke på at Kirken har en overordnet rolle i landskapet.

1.4.7 Estetikk og terrengtilpasning

Planområdet ligger i et etablert boligstrøk med Holmen kirke i sydvest. Omkringliggende bebyggelse er sammensatt hva angår høyder, volumer, utforming og bebyggelsesstruktur og omfatter både småhusbebyggelse med og uten saltak, eneboliger og innslag av rekkehus. Området bærer preg av å være bygget ut over tid.

Eiendommen fortettes i god balanse med omkringliggende bebyggelse. Den nye bebyggelsen vil utformes med tanke på å fremstå som tidstypisk, men samtidig passe inn i strøkets bygningsmiljø, selv om dette har et noe blandet uttrykk. Boligene vil utformes klassisk – samtidig moderne med preg som ivaretar områdets karakter. Boligene i B1 etableres rundt et felles tun, stykkes opp i mindre enheter og plasseres naturlig i terrenget. På denne måten unngår man store massive bygninger og unødvendig brudd med villabebyggelsen i området.

Boligene blir over 2 etasjer, i tillegg til kjelleretasje. Boligene utformes med saltak med forskjøvet møne. De boligene som er utsatt for støy på fasade, vil få avbøtende tiltak med takvinduer til soverommene på stille side. Takkonstruksjonene er del av det helhetlige arkitektoniske uttrykket og danner en balansert og variert fjern- og nærvirkning.

Det tenkes boliger oppført i trekonstruksjoner, med en tradisjonell bruk av trepanel på fasadene. Detaljillustrasjonene av felt B1 viser at de ulike bygningsvolumene tenkes malt/beiset med tilpasset farge og valør i forhold til omkringliggende bebyggelse generelt og kirken spesielt. Illustrasjoner viser at områdets grønne karakter videreføres og at ny bebyggelses gir en dempet virkning sett fra kirketomten. Den rituelle opplevelsen idet man kommer inn og ut av kirkerommet berøres ikke av utbyggingen da boligene ikke vil være synlige fra kirkens hovedinngang og areal foran hovedinngangen.

Eneboligen langs Bjørklundsveien legges med tilsvarende avstand til Bjørklundsveien som eksisterende bebyggelse langs begge sider av veien. Gode uteområder kan anlegges både i front og i bakkant av bebyggelsen. Boligen er foreslått med takterrasse for å øke bokvaliteten.

Dersom SVV beslutter at de skal bygge ny vei over eiendommen, skal

forstøtningsmur oppføres slik som illustrert på utomhusplanen slik at skjæringer og fyllinger begrenses og tilpasses landskapet så godt som mulig.

1.4.8 Universell utforming / tilgjengelighet for alle

I henhold til kommunedelplanen skal prinsipper for universell utforming legges til grunn for utforming av alle utearealer. 5 av boligene på tunet vil utformes som tilgjengelig boenhet. De får alle hovedfunksjoner (bad, sov, stue og kjøkken) på inngangsplanet og trinnfri adkomst fra p-kjeller via heis. Det er avsatt 2 HC parkeringsplasser i p-anlegget.

1.4.9 Rekkefølgekrav

Oppføring av nye boliger kan ikke finne sted før tilfredsstillende skole- og barnehagekapasitet er dokumentert.

Før det gis rammetillatelse for nye boliger skal det foreligge utomhusplan, utarbeidet i henhold til kommunens vedtatte retningslinjer. Utbygging kan ikke skje før det foreligger en godkjent riggplan samt rammeplan for vannforsyning med uttak for brannslukking, avløpssystem og overvannshåndtering.

Før det gis brukstillatelse for boligene skal leke- og uteoppholdsarealer samt gangveier i henhold til utomhusplanen ferdigstilles. Sesongavhengige utomhusarbeider kan ferdigstilles senere, men innen rimelig tid og før ferdigattest utstedes.

Skjerming mot støy skal etableres samtidig med utbygging av felt B1. Dersom Bjørklundsveien ikke besluttet stengt mot Nesbruveien, skal vei- og fortausarealene tilbakeføres til boligareal ved en mindre endring av reguleringsplanen, men det skal sikres en allment tilgjengelig gangvei gjennom planområdet. Dersom Bjørklundsveien ikke besluttet stengt mot Nesbruveien, tillates det oppføring av ytterligere en enebolig i planområdet i tillegg til de opprinnelige 19 boenhetene.

Rekkefølgekravene skal sikres gjennom reguleringsbestemmelser.

2 Analyser og utredninger

Trafikkanalyse

Det er gjennomført en trafikkanalyse, sist revidert november 2019 som ser på dagens forhold og to alternative fremtidig trafikkforhold etter foreslått utbygging (med og uten stenging av Bjørklundsveien og etablering av ny vei). Analysen konkluderer med at lokalveiene kan håndtere den relativt begrensede trafikkøkningen som boligutbyggingen vil medføre (alt 1). Stengning av Bjørklundsveien (alt. 2) vil ha større trafikale konsekvenser, men konsekvensene vurderes likevel som små. I løpet av de siste 10 årene har det ikke skjedd politiregistrerte trafikkulykker med personskade i lokalmiljøet eller langs Nesbruveien. Forholdene for gående og syklende ivaretas ved å opprettholde eksisterende gang- og sykkelvei.

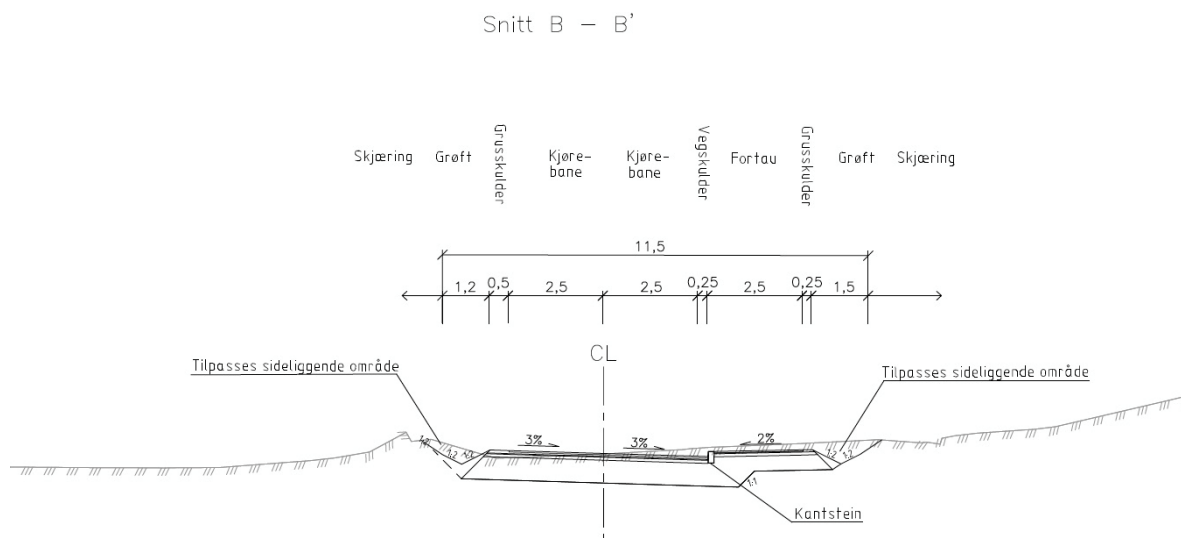
Veiprosjekt

Rambøll har prosjektert trasé for vei og fortau etter kommunens retningslinjer. Veianlegget er forsøkt lagt i terrenget på en skånsom måte, men vil likevel gjøre til dels store inngrep i landskapet. Støttemurer vil sikre skjæringer og begrense

inngrep i landskap og vegetasjon. Det etableres sikring som for eksempel flettverksgjerde som skjules mellom busker og vegetasjon for å dempe inntrykket.

Illustrasjon fra Rambøll AS: Snitt ny vei og støttemur.

Illustrasjon fra Rambøll AS: Snitt ny vei.

Støyutredning

Rambøll har utarbeidet en støyutredning som er revidert i flere omganger. Siste revisjon er datert 16.05.2019. Det foreslås avbøtende tiltak i form av støyskjermer. Oppføring av skjermer med absorberende materiale slik som anbefalt, vil oppfylle krav til utendørs støyforhold iht. T-1442 for alle boligene og gi akseptable forhold for naboer.

Kartlegging av naturmangfold

Rapport fra BioFokus foreligger, datert 24.10.2013. Rapporten konkluderer med at det ikke finnes naturtyper med A- eller B-verdi innenfor planområdet. Et avgrenset område med furukalkskog (C-verdi) i den sydøstre del av eiendommen anbefales overlatt til fri utvikling. Deler av denne furukalkskogen og den unge hasselskogen i nordøst vil bevares i prosjektet.

Solstudier

Sol- og skyggediagrammer viser solforhold ved vår og høstjevndøgn. Ny bebyggelse har liten påvirkning på naboeiendommenes solforhold på uteplasser slik situasjonen er kjent for forslagstiller.

Soldiagram 21 mars/ sept kl. 12.00

Soldiagram 21 mars/ sept kl. 14.00

Soldiagram 21 mars/ sept kl. 16.00

Soldiagram 21 mars/ sept kl. 18.00

Soldiagram 1 mai kl. 12.00

Soldiagram 1 mai kl. 16.00

Soldiagram 1 mai kl. 18.00

Soldiagram 1 mai kl. 20.00

Arkeologisk rapport

Det er stilt krav om arkeologisk kartlegging. Kartleggingen ble gjennomført 04.04.2017 og det ble ikke dokumentert automatisk fredete kulturminner.

Risiko- og sårbarhetsvurdering

Det er gjennomført en ROS-analyse, sist revidert desember 2019. Analysen fremhever 3 sårbare områder der tiltakshaver bør ha spesielt fokus under plan- og byggeprosessen. Disse områdene er støy, ekstrem nedbør/overvann samt trafikkulykker.

Når det gjelder støy foreligger det en revidert støyutredning fra Rambøll datert 16. mai 2019. En forutsetning for utbygging er at støyskjermer oppføres slik som anbefalt.

For å ivareta risiko ved nedbør og overvann skal fagområdet ansvarsbelegges ved utbygging.

Risiko i forbindelse med trafikkulykker vil i hovedsak knytte seg til anleggsfasen og må ivaretas gjennom HMS arbeidet. Trafikkveksten som følge av planforslaget vil ikke ha noen praktisk betydning i forhold til ulykkessituasjonen i nærområdet.

3 Konsekvenser

Estetiske og miljømessige konsekvenser

Foreslått boligbebyggelse er tenkt oppført som trehusbebyggelse på 2 etasjer, som er den fremtredende bygningstypen i området. Boligene i felt B1 vil få saltak med forskjøvet møne og grupperes i mindre rekker på 2-4 enheter for å gi et variert og dempet uttrykk. Hagearealer vil i all hovedsak vende inn mot tunet og eksisterende vegetasjon mot syd og øst begrenser innsyn til naboområdene.

Konsekvenser for barn og unge

Det tas sikte på å etablere et nytt godt bomiljø som legger til rette for nyetablerere og barnefamilier ved å tilby moderne funksjonelle og nøkterne rekkehus. Uteområdet ligger skjermet for biltrafikk og vil ha store arealer som inviterer til lek og samvær.

Skoleveien til Mellom-Nes er 1 km og går via Nesbruveien og Nesveien. Det er gode fortau langs hele ruten og skiltet fartsgrense på 30 km/t. Billingstad skole kan være et godt alternativ. Den minst trafikkerte skoleveien går via gangvei fra Bjørklundsveien og ut på Billingstadsletta, med krysningspunkt over fotgjengerfeltet ved rundkjøringen ved Billingstad trafikkstasjon. Videre derfra opp Stasjonsveien, et kort stykke langs Billingstadveien og deretter langs Åstadveien og Grenaderveien. Denne skoleveien er 1,7 km og bør karakteriseres som en trygg skolevei.

Holmen kirke er nærmeste nabo med et variert tilbud med aktiviteter og samlinger for voksne og barn. Konsekvensene for barn og unge vurderes som positive.

Universell utforming og tilgjengelighet for alle

Fem av boligene vil være tilrettelagt som tilgjengelig boenhet. Boligene vil ta

hensyn til en variert beboergruppe med mulighet til å bo lengre i egen bolig (livsløpsstandard). Lekearealer og parkering i felt B1 tilrettelegges for universell utforming, og private uteplasser mot tunet kan enkelt nås fra boligene.

Energi og klima

Ny bebyggelse skal oppføres etter gjeldende TEK og andre forskrifter slik at god energieffektivitet oppnås i bebyggelsen. Boligene vil ligge i et område med gode solforhold og store permeable flater som reduserer overvannskonsekvenser. Veianlegget er prosjektert med grøft og snølagringsareal som ivaretar veivannet og det er tatt høyde for overvannshåndtering inne på tunet.

3.1 Konsekvensutredning

Ny boligbebyggelse vil ikke få vesentlige virkninger for miljø og samfunn. Tiltaket faller derfor ikke inn under forskriftens omfangskriterier og skal således ikke konsekvensutredes.

Ny A2 vei gjennom planområdet skal konsekvensutredes av SVV i forbindelse med detaljregulering av nytt hovedvegssystem mellom Lysaker og Asker.

3.2 Risiko- og sårbarhetsanalyse

Oppsummering av analysen viser at det forekommer små til middels konsekvenser for liv og helse i forbindelse med planforslaget. Når det gjelder materielle konsekvenser er det kjente forhold som ras, overvann og brann, men det er vurdert til lav sannsynlighet. Dette er i tråd med forventninger ved boligbygging generelt.

ROS analyse fra desember 2019 ligger vedlagt.

4 Medvirkning

4.1 Kunngjøringer og varslinger

Planarbeidet for tomannsboligprosjektet beskrevet i pkt. 1.4.1. ble første gang kunngjort 13.08.2013 i Asker og Bærums Budstikke. Grunneiere og rettighetshavere ble varslet ved brev av 24.11.2015. På grunn av en mangel ved varslingen ble de varslet på nytt ved brev av 14.10.2016. Overordnede myndigheter, Akershus Fylkeskommune og Fylkesmannen i Oslo og Akershus ble varslet ved brev av 14.10.2016.

Som beskrevet under pkt. 1.4.1 ble forslaget med 8 tomannsboliger aldri behandlet av kommunen på grunn av Statens vegvesens planer om å etablere en ny vei over eiendommen. Som en konsekvens av den nye veien måtte planarbeidet startes på nytt med helt ny plassering og utforming av bebyggelsen.

Igangsetting av nåværende planarbeid med rekkehus og ny vei ble kunngjort 11.10.2018 i Asker og Bærums Budstikke. Grunneiere og rettighetshavere ble varslet ved brev av 9.10.2018. Overordnede myndigheter, Akershus Fylkeskommune og Fylkesmannen i Oslo og Akershus ble varslet ved brev av 9.10.2018.

Forslagsstiller og tiltakshaver holdt et informasjonsmøte for naboer 27. november 2019 i Asker kommunes lokaler.

Planforslaget ble behandlet i Utvalg for plan og byggesak 19. mai 2021 og i Formannskapet 8. juni 2021. Høringsuttalelser med kommentarer er inntatt under pkt. 4.4.

4.2 Innkomne forhåndsuttalelser tomannsboligprosjekt

Forhåndsuttalelsene medtas etter ønske fra kommunen men er mindre relevante for foreliggende planforslag som har en helt annen utforming enn det opprinnelige tomannsboligprosjektet.

Bokstav	Gnr / bnr	Navn	Dato
1		Akershus fylkeskommune	11.11.2016
2	39/268	Grete og John Bergamini	08.12.2015 11.11.2016
3		Bjørklundsveien Grendelag	06.12.2015
4	39/1867	Trond Espen og Lise Frogner	08.12.2015
5	39/2019	Eivind Mossige	16.12.2015
6	39/117	Tore Ladsten Hovda & Anniken Braa Hovda	13.03.2015 18.09.2016
7	39/1322	Halvor Ehrnst	09.09.2016

4.2.1 Resymé av innkomne forhåndsuttalelser

1. Akershus Fylkeskommune

Akershus fylkeskommune nevner regionale interesser, barn- og unges interesser og Universell utforming som viktige områder. Fylkeskommunen mener det bør legges til rette for en noe høyere utnyttelse av området enn tomannsboliger. I henhold til samordnet areal- og transportplanlegging ligger eiendommen innenfor «Bybåndet». Det vises til bestemmelser i Asker kommuneplan som sier at det skal avsettes 80 m² uteoppholdsareal per boenhet. Det stilles krav til arkeologisk registrering samt at det tas hensyn til Holmen kirkes utforming ved planlegging av ny bebyggelse.

2. Grete og John Bergamini

Bjørklundsveien er smal og har ikke kapasitet til økt biltrafikk, spesielt siden 3 nye boliger skal oppføres på nabotomten (nr 24). Det bør ikke gis dispensasjon fra veiopparbeidelsesplikten.

Det blir for dominerende med tre høye tomannsboliger langs Bjørklundsveien. Foreslått bebyggelse vil danne en 10 meter høy «vegg» langs Bjørklundsveien. Det vil være bedre å legge de underjordiske garasjene i front og trekke boligene lenger bort fra veien

Forslaget harmonerer dårlig med beskrivelsen av området rundt Holmen kirke/område BM13 som et grønt høydedrag/landskapselement.

Fortetningsgraden er upassende høy/antall boenheter må reduseres.

Utbygger hevder at det ikke har kommet innsigelser fra beboere, noe som ikke medfører riktighet. Utbygger synes ikke å lytte til innsigelser.

3. Bjørklundsveien Grendelag

Foreslått bebyggelse nord på eiendommen fremstår dominerende/høy/tett/kompakt.

Bjørklundsveien er smal og har ikke kapasitet til økt biltrafikk, spesielt siden 3 nye boliger skal oppføres på nabotomten (nr 24). Det bør ikke gis dispensasjon fra veiopparbeidelsesplikten

Forslaget harmonerer dårlig med beskrivelsen av området rundt Holmen kirke/område BM13 som et grønt høydedrag/landskapselement.

4. Lise og Trond Espen Frogner

Bjørklundsveien er smal og har ikke kapasitet til økt biltrafikk, spesielt siden 3 nye boliger skal oppføres på nabotomten (nr 24). Det bør ikke gis dispensasjon fra veiopparbeidelsesplikten.

Fortetningsgraden er upassende høy/antall boenheter må redusere. Bebyggelsen virker dominerende – spesielt i forhold til Bjørklundsveien 19.

5. Eivind Mossige

Husene er plassert oppå tomten og ikke noe mer nedgravd hvor silhuettvirkningen kunne avdempes. Husene fremtrer som prefabrikerte ferdighus. Antallet gjør inntrykket massivt.

Bekymring om vann- og kloakkledning har kapasitet til ytterligere bebyggelse. Renovasjonscontainer bør ikke primært knyttes til kirkestien, men til eget prosjekt.

6. Tore Ladsten Hovda og Anniken Braa Hovda

Støykonsekvensene for naboeiendom gnr 39 bnr. 117, Nesbruveien 51 B må utredes

Støyskjerm på 3,2 meter vil være ruvende og medføre ulempe og redusert bokvalitet for gnr/bnr 39/117 da naboeiendommen ligger lavere og området mot støyskjermen er det eneste uteoppholdsområde med akseptabelt støynivå.

Ønske om at det defineres klart hva som er parkeringsplasser og hva som er garasjer på terrenget mot syd.

Bekymring for økt trafikkbelastning fra Nesbruveien opp mot Holmen Kirke da en sving gjør det uoversiktlig. Veien er også i dårlig forfatning og mangler fortau. Gang- og sykkelvei bør opparbeides for strekningen og det bør stilles rekkefølgekrav om dette før brukstillatelse gis.

Etterlyser utredning av sol- og skyggediagram for å vurdere konsekvensene for naboeiendom gnr 39 bnr. 117, Nesbruveien 51 B.

Ønske om at atkomstveien i syd legges langs tomtegrense mot nabo slik som i gjeldende reguleringsplan for Bjørklundsveien 22, mens garasjeanlegget og støyskjermen plasseres på nordsiden av atkomstveien, evt. endre byggegrense

slik at garasjene plasseres minimum 4 meter fra nabogrensen.

Det bør fastsettes i planbestemmelsene at bygningsvolumet for garasjen på terreng skal deles opp slik at garasjen ikke kan oppføres sammenhengende langs hele nabogrensa

7. Halvor Ehrnst

Oppdatert og fullstendig plankart mangler.

4.2.2 Forslagsstillers kommentarer til forhåndsuttalelsene

1. Akershus Fylkeskommune

Kommentarer fra forslagsstiller (FS):

FS har tatt merknadene til etterretning. Barn og unges interesser, universell utforming og Holmen kirkes utforming er hensyntatt i foreliggende reguleringsforslag. Rekkehusprosjektet har en noe høyere utnyttelse enn det tidligere tomannsboligprosjektet. Arkeologisk registrering er gjennomført.

2. Grete og John Bergamini

Kommentarer fra forslagsstiller (FS):

Bebyggelsen langs Bjørklundsveien er nedskalert fra tre til én tomannsbolig. Parkering legges på terreng langs Bjørklundsveien og i underjordisk p-anlegg med utkjøring i sydvest.

Det er gjennomført en trafikkanalyse som viser at trafikkbelastningen ved stengning av Bjørklundsveien og etablering av ny vei vil være større enn belastningen som følge av boligbebyggelsen isolert sett.

Deler av eiendommen er avsatt til hensynssone naturmiljø.

Alle innsigelser fra naboer er inkludert og besvart i planbeskrivelsen. Flere av innsigelsene knyttet til bebyggelsen for tomannsboligprosjektet er ikke lenger relevant.

3. Bjørklundsveien Grendelag

Kommentarer fra forslagsstiller (FS):

Viser til kommentarer under pkt. 2 over.

4. Lise og Tronsd Espen Frogner

Kommentarer fra forslagsstiller (FS):

Viser til kommentarer under pkt. 2 over.

5. Eivind Mossige

Kommentarer fra forslagsstiller (FS):

Det er stilt rekkefølgekrav i reguleringsbestemmelsene om å dokumentere at det er kapasitet på hovedledningsnettet for vann, avløp og elektrisitetsforsyning. Det må evt. vurderes å legge nye vann- og avløpsledninger langs vestsiden av planområdet.

Det er avsatt plass for renovasjon på egen eiendom både i syd og nord.

Viser for øvrig til kommentarer under pkt. 2.

6. Tore Ladsten Hovda og Anniken Braa Hovda

Kommentarer fra forslagsstiller (FS):

Støykonsekvensene for naboeiendom gnr 39 bnr. 117, Nesbruveien 51 B er utredet av Rambøll. Høyde og plassering av skjermen er endret i forhold til tidligere forslag.

Hoveddelen av parkeringen er lagt i underjordisk parkeringsanlegg. Det er ikke lenger aktuelt med adkomstvei til garasjer på terreng i syd.

Det er stilt rekkefølgekrav i reguleringsbestemmelsene om opparbeidelse av Nesbruveien opp mot Holmen Kirke dersom Bjørklundsveien besluttet stengt mot Nesbruveien.

Sol- og skyggediagram er inkludert i planbeskrivelsen

7. Halvor Ehrnst

Kommentarer fra forslagsstiller (FS):

Oppdatert og fullstendig plankart foreligger.

4.3 Innkomne forhåndsuttalelser rekkehusprosjekt med ny vei
Det er i alt kommet inn syv uttalelser til kunngjøring om oppstart for nåværende planarbeid.

Bokstav	Gnr / bnr	Navn	Dato
1		Akershus fylkeskommune	21.11.2018
2		Hafslund Nett	07.11.2018
3		Statens Vegvesen	16.11.2018
4		Den Norske Kirke	12.09.2019
5	39/117	Tore Ladsten Hovda, Anniken Braa Hovda	19.11.2018
6		Bjørklundsveiens Grendelag	23.11.2018
7	39/1937	Terje E. Asdøl	19.11.2018

4.3.1 Resymé av innkomne forhåndsuttalelser

1. Akershus Fylkeskommune

Fylkeskommunen viser til sin uttalelse gitt ved forrige varsel 11.11.2016. Planområdet ligger like nordøst om Holmen kirke. Det skal tas tilbørlig hensyn til naboskapet til kirken. Ved byggetiltak i nærområdet bør det legges vekt på kirkens rolle i omgivelsene. Planområdet er lokalisert på en høyde i landskapet. Fylkesrådmannen er redd høyere utnyttelse som foreslått, med økte høyder og tetthet, vil medføre en dominerende effekt på opplevelsen av kirken og dens omgivelser. Det anbefales at utvikling av området i større grad gjøres i tråd med eksisterende plangrunnlag. Ny bebyggelse bør underordnes kirken i volum, høyder, materialbruk og farge. Disse føringene bes innarbeidet i reguleringsbestemmelsene. Ny bebyggelses nær og fjernvirkning bør visualiseres grundig før planforslaget eventuelt legges ut til offentlig ettersyn.

2. Hafslund Nett (HN)

HN har elektriske anlegg i planområdet. Planforslaget må ta høyde for og hensyn til de anlegg som det er nødvendig for nettselskapet å drifte og etablere. Det er også viktig at det ikke iverksettes tiltak som medfører forringelse av adkomst til nettselskapet sine anlegg. HN har høyspenningskabler innenfor planområdet. Det er viktig at fremtidig tilkomst til kabelgrøftene ikke hindres, og det må heller ikke gjøres inngripen i terrenget som medfører endring av overdekningen over kabler. Det er viktig å synliggjøre byggegrenser mot nettstasjoner i reguleringsbestemmelsene. Følgende må presiseres i planbestemmelsene:

- Nettstasjoner tillates oppført inntil 1 m fra eiendomsgrense og at det generelt er 5 m byggegrense rundt nettstasjoner.
- Nettstasjoner tillates oppført også utenfor regulerte byggegrenser og kommer i tillegg til tillatt utnyttelsesgrad.

Arealer som i fremtiden skal brukes til frittliggende nettstasjon avsettes i planen til arealformål bebyggelse og anlegg, underformål «Andre typer bebyggelse og anlegg», energianlegg kode 1510, jfr. vedlegg I til kart- og planforskriften.

HN ønsker at utbygger tar kontakt i god tid før utbygging for å avklare hvordan ny bebyggelse skal forsynes med elektrisk strøm samt planlegge nye elektriske anlegg.

3. Statens Vegvesen (SVV)

SVV forutsetter at man legger til grunn føringene i Kommunedelplan for E18 og at kommunen sørger for at området tilrettelegges både i forhold til eksisterende situasjon, men også framtidig situasjon. Dersom man velger å gå videre med reguleringsplanarbeidet er det behov for at de trafikale konsekvensene av tiltaket belyses.

Kommunen må som støymyndighet påse at støynivå for inne- og uteareal beregnes og nødvendige avbøtende tiltak innarbeides slik at støyretningslinjene i T-1442 tilfredsstilles.

Det er kommunen som forurensningsmyndighet som har ansvaret for den lokale luftkvaliteten og oppfølgingen av retningslinje om luftkvalitet i arealplanleggingen T-1520.

4. Den Norske Kirke

Planen forutsetter at dagens kirkeavkjørsel fra Nesbruveien reguleres til en vei med plasskrevende gang- og sykkelvei i veiklasse 2B. Veien vil redusere parkeringsarealet ved Holmen kirke i så vesentlig grad at den allerede vanskelige parkeringssituasjonen ved begravelser og i høytider gå fra å være vanskelig til å bli helt kaotisk, spesielt i vinterhalvåret.

Kirkens parkområde tjener som en grønn lunge for ellers sterkt nedbyggede omgivelser. Kirkeparken er for øvrig gitt status til «offentlig bruk» i gjeldende reguleringsplan. Dette forholdet synes helt oversett i det foreliggende forslag til reguleringsplan. Vi henstiller derfor til tomteutviklerne og til Asker kommune om å finne en hensiktsmessig veiutløsning mot Bjørklundsveien - som ikke berører Holmen kirkes atkomst- eller parkeringsarealer.

Nye rampeløsninger for ny E-18 (se MC-tegn nr. 0233 for Statens vegvesen) må heller ikke medføre at kirkeparken blir berørt. Om Statens vegvesen vil stenge Bjørklundsveien i krysset med Nesbruveien, henstiller vi til Asker kommune å finne en veiutløsning for Bjørklundsveien som ikke berører kirkens atkomst- og parkeringsområder.

Asker kirkelige fellesråd ber også om en begrunnelse for hvilke reguleringsmessige hensyn som ligger til grunn for den foreslåtte planavgrensningen. Forslaget strekker seg langt inn på kirkens parkeringsområde.

5. Tore Ladsten Hovda, Anniken Braa Hovda

Støy og sol

Eiendommen er støyutsatt. Høydeforskjellen i terrenget vil gjøre at en støyskjerm på 3,2 meter vil oppleves som nærmere 5 meter. Sammen med den nye bebyggelsen vil det utgjøre en høy «mur» sett fra 39/117. Det gir økt innsyn og tap av utsyn fra oppholdsrom og uteplass og forringe bokvaliteten.

Tiltakets støykonsekvenser for 39/117 må beregnes og utredes. Utredning bør foruten å vise refleksjon fra støyskjerm, også vise refleksjon fra selve bebyggelsen. Maksimal høyde på eventuell støyskjerm må fastsettes i planbestemmelsene for å skape forutsigbarhet for naboer.

Det bør *utredes sol- og skyggediagram* som viser tiltakets konsekvenser for 39/117 før førstegangsbehandling. En slik utredning bør også vise konsekvens fra eventuelle støyskjermer eller garasjer.

Utnyttelse og utforming

Det må foreligge tegninger (landskapssnitt samt fasader og perspektiv) som viser den tenkte bebyggelsen sett fra 39/117.

Det legges opp til en utnyttelse som er for høy/tett. Det harmonerer ikke med området og nærheten til kirken. I henhold til temakartet for Areal og Transport, er området definert som prioritert vekstområder og ikke sentralt vekstområde eller sentrumskerne. Det bør tale for at man ikke skal tillate en utnyttelsesgrad på 33%. Antall boenheter bør reduseres betraktelig.

Byggene (skisse per 11.06.2018) harmonerer lite med terreng og området. Det blir ruvende/dominerende. Rekkehusenhetene er for store og dyre for familier i etableringsfasen. Det bes redegjøres for om det er lagt opp til utleie av kjeller.

En lavere og mer spredt bebyggelse mot syd vil være bedre med tanke på bokvalitet, utsyn og sol. Det bes om at høyden på boligene reduseres samt at man åpner opp mer mellom husene mot berørte eiendommer i syd.

Trafikkbelastning

Stengning av Bjørklundsveien og bebyggelse av 39/97 vil føre til økt trafikkbelastning. Utført trafikkanalyse gir et feilaktig bilde da det er Nesbruveien i sin helhet og ikke adkomstveien fra Nesbruveien opp til Holmen kirke som er analysert. Det etterspørres en ny vurdering av trafikkbelastningen som gir et korrekt bilde av situasjonen.

Parkeringssituasjonen for Holmen kirke er i dag for dårlig, noe som gjør det til tider vanskelig å komme inn og ut av avkjørselen til 39/117. En omlegging av Bjørklundsveien vil føre til en ytterligere reduksjon i parkeringsplasser, vil kunne påvirke fremkommeligheten til utrykningsfartøy, og forringe kirkeparkens status som et «stillehetsområde». Hvordan vil tiltakshaver sikre at eventuelt nye beboere ikke bruker Holmen kirkes areal som parkeringsplass? Tomteutvikler og Asker kommune bør finne en annen hensiktsmessig veiutløsning mot Bjørklundsveien.

For å ivareta sikkerheten til myke trafikanter bør reguleringsforslaget omhandle trygg skolevei. Det bør stilles rekkefølgekrav om opparbeiding av gang- og sykkelvei før arbeidet med boligene kan settes i gang.

Bevaring av natur

Viser til Biofokus sin rapport fra 24.10.2013 hvor de påpeker at et en bør ta hensyn til et gammelt og verdifullt eiketre. Viser til Fylkesmannens utspill fra 10.10.2018 hvor de påpeker at det er registrert lokalt viktig forekomst av kalkfuruskog sørøst på eiendommen. I tidligere forslag til reguleringsplan har FS ønsket å ivareta en hensynssone slik at fjernvirkningen av det grønne høydetraget ikke påvirkes.

6. Bjørklundsveiens Grendelag

Det legges opp til en utnyttelse som er for høy/tett. Det harmonerer ikke med området og nærheten til kirken. Det er uvanlig og urimelig med en utnyttelse høyere enn 20% BYA. Tomten ligger utenfor det området som betegnes som fortettingsområdet rundt Billingstad stasjon. 3-etasjers rekkehus vil virke negativt inn på kirken og ødelegge profilen langs åskammen. Ut i fra tegningene vil husenes høyeste punkt være på høyde med kirken.

Ber kommunen redegjøre for hvem som blir eier av den nye veien samt om veien vil føre til at tomten formelt blir delt, og at det således må utarbeides to separate reguleringsplaner. Grendelaget vil gjerne høre hvordan er videre prosess ift E18-planene og Vegvesenet.

Områder som er avmerket til fri/lekeområde er ikke egnet.

Skolekapasiteten på Mellom-Nes er sprengt.

Kalkfuruskogen samt et stort eiketre bør ivaretas.

Tomten er støyutsatt. Støyutredningen må følges opp og kvalitetskontrolleres, spesielt med tanke på refleksjonsstøy og leke- og friområder.

Forslaget vil gi dårligere sol- og lysforhold samt utsyn for naboer. Ber om at det

utarbeides sol/skyggekart.

Situasjonen mot nord med vei og boliger vil skape en vegg på 12 meter.

Ønsker at utbygger klargjør om utgravede masser skal benyttes til å fylle opp deler av tomten. Skal utbygger grave ned til det laveste punkt eller fylle opp deler av tomten til det høyeste?

Felles befaring ønskes.

7. Terje E. Asdøl

Ber om å få tilsendt foreliggende planer.

Det bør ikke tillates en utnyttelsesgrad høyere enn 20%. Utbygger må ta hensyn til områdets spesielle beliggenhet rundt Holmen kirke.

Det bør gjennomføres en konsekvensutredning hva gjelder omleggingen av veien iht. alternativ 2F og området rundt kirken.

Ny vei vil redusere parkeringskapasiteten og tilgjengeligheten for kirkens brukere. Ber utbygger og Kommunen om å finne annen hensiktsmessig veiutløsning for Bjørklundsveien. F.eks. fra Billingstadsletta via Billingstadsletta 28. over fellesarealet, gnr. 39/bnr. 1397 der Asker kommune er hovedeier. Vi er ikke gjort kjent med hvilke 9 alternative løsningsforslag (hvorav ett er 2 F) som foreligger.

Adkomst til 39/97 planlegges fra Kirkens P-plass. Eksisterende adkomst ved enden av P-plassen bør benyttes.

4.3.2 Forslagsstillers kommentarer til forhåndsuttalelsene

1. Akershus Fylkeskommune

Kommentarer fra forslagsstiller (FS):

FS viser til Akershus Fylkeskommunes uttalelse ved forrige varsel. FS varslet da om oppstart planarbeid for 8 tomannsboliger (totalt 16 enheter).

Fylkeskommunen argumenterte for en høyere utnyttelse av eiendommen med begrunnelse i overordnede politiske føringer der kollektivnære eiendommer beliggende i Bybåndet skal ta en høy andel av veksten i befolkning og arbeidsplasser. Ut fra hensynet til samordnet areal- og transportplanlegging mente Fylkesrådmannen at det burde legges til rette for høyere utnyttelse av området enn oppføring av tomannsboliger. Det ble informert om at det ved utbygging av nye boligfelt for konsentrert utbygging, skal avsettes minimum 80 kvm uteoppholdsareal pr. boenhet.

Synspunktene i uttalelsen i 2016 ble tatt til etterretning av FS, som de siste to årene har hatt en kontinuerlig prosess med Asker kommune, arkitekt og veiingeniør for å best mulig tilpasse ny vei og rekkehusbebyggelse på eiendommen. Derav det herværende varsel om oppstart detaljregulering for konsentrert småhusbebyggelse jf. definisjonen i Kommuneplanen for Asker 2018-2030.

Hensynet til Kirken er en naturlig del av dette arbeidet. Bebyggelsen vil utformes med tanke på at Kirken har en overordnet rolle i landskapet. Ny bebyggelses nær- og fjernvirkning illustreres i planbeskrivelsen. Ny bebyggelse underordnes kirken i volum, høyder, materialbruk og farge. Føringene er innarbeidet i reguleringsbestemmelsene.

2. Hafslund Nett (HN)

Kommentarer fra forslagsstiller (FS):

FS tar merknadene til orientering. Det ble utført kabelpåvisning av Geomatikk 18.11.2019. Beliggenhet på høyspentkabler med ledninger, fordelingsskap etc. er tegnet inn på kart (som unntas offentligheten) slik at prosjektet kan planlegges i henhold til disse. Forslagsstiller har avsatt areal for frittliggende nettstasjon i planen. Byggegrenser mot nettstasjon er synliggjort i reguleringsbestemmelsene.

3. Statens Vegvesen (SVV)

Kommentarer fra forslagsstiller (FS):

FS tar merknadene til orientering

4. Den Norske Kirke

Kommentarer fra forslagsstiller (FS):

FS mener at uttalelsen fra Den Norske Kirke beror på en misforståelse. Dagens kirkeavkjørsel fra Nesbruveien er i dag regulert til adkomstvei klasse A2 med reguleringsbredde på 12 meter, inkludert gang og sykkelvei (viser til reguleringsplankart som finnes på Asker kommune sine nettsider).

Asker kommune har bestemt at den nye veien som skal reguleres over gnr/bnr 39/97 også skal være i veiklasse A2. Den nye veiens gang- og sykkeltrase er lagt til samme side som eksisterende regulerte gang- og sykkeltrase forbi kirken slik at det blir en sømløs påkobling på eksisterende vei. FS vil ikke endre dagens veiregulering forbi kirken. FS kan heller ikke se at påkobling av ny vei vil berøre noe parkeringsareal, eller grøntareal.

Den foreslåtte planavgrensningen er gjort i samarbeid med Asker kommune for å få et stort nok område slik at den nye veien over 39/97 vil kunne kobles på eksisterende vei.

FS tar for øvrig merknadene til orientering.

5. Tore Ladsten Hovda, Anniken Braa Hovda

Kommentarer fra forslagsstiller (FS):

Støy og sol

Støykonsekvensene for naboeiendommen er utredet. Prosjektet er revidert

slik at det kun vil oppføres skjerm på en liten del av eiendomsgrensen mellom 39/117 og 39/97. Støyskjermen skal utføres med støyabsorberende materialer. Økningen i støy for 39/117 som følge av ny bebyggelse og skjerm vil ikke være merkbar. Vedrørende plassering og høyde på skjermen viser vi til støyrapporten. FS er åpen for å lage støyskjermen lavere enn anbefalt, men dette må evt. godkjennes av kommunen.

Gjeldende forslag har færre enheter enn tidligere. Rekkehusene som ligger mot 39/117 er brutt opp i mindre deler på 3 og 4 enheter. Enhetene er forskjøvet i forhold til hverandre og skrådd i forhold til eiendomsgrensen. Dermed blir det større åpenhet og fasadene vil i mindre grad oppleves som «en høy mur». Det søkes å videreføre vegetasjonen i eiendomsgrensen mot sør samt bevare deler av skogsområdet i øst.

Sol- og skyggediagrammer i planbeskrivelsen viser ingen negative konsekvenser for 39/117.

Utnyttelse og utforming

Tegninger av bebyggelse vil foreligge i detalj ved rammesøknad.

Det har blitt gitt positive signaler både fra kommunen og Fylkeskommunen når det gjelder en utnyttelse tilsvarende konsentrert småhusbebyggelse i planområdet. Eiendommen ligger i «bybåndet», som beskrives som et prioritert vekstområde av Akershus Fylkeskommune, og det er kun få meter til det Asker kommune definerer som «Sentralt vekstområde» langs Billingstadsletta der kravet til minste uteoppholdsareal per boenhet er 50 m². Det finnes flere rekkehus i umiddelbar nærhet til planområdet. Holmen kirke ligger på en høyde og det er avsatt godt med areal rundt slik at kirken er sikret lys og luft. Den nye bebyggelsen vil ligge et stykke fra kirken med en vei imellom.

Prosjektet er revidert slik at det legges opp til en lavere utnyttelse. Forslagsstiller mener at fortettingen er skånsom i forhold til førende politiske retningslinjer og skal utformes med hensyn på å ikke være dominerende i forhold til Kirken og eksisterende bebyggelse.

Foreslått bebyggelse er utformet med tanke på omkringliggende bebyggelse. Kommunen har gitt klare føringer på at rekkehus kan aksepteres, mens boligblokker ikke er forenelig med strøkets karakter. Rekkehus er etablert både syd for og sydøst for Holmen kirke.

Ved å stykke opp de nye rekkehusene i mindre enheter og plassere de naturlig i forhold til terreng og koter, unngår man bygningsmasse med stort volum som vil bryte med villabebyggelsen i området. Siste revisjon har åpnet opp mer mellom rekkehusenhetene mot syd.

Det foreligger snitt og illustrasjon som viser den tenkte bebyggelsen sett fra 39/117.

Det er ikke lagt opp til utleie av kjelleretasjer.

Trafikkbelastning

Trafikkanalysen viser at det blir noe økning i biltrafikken i Bjørklundsveien og Nesbruveien som følge av utbyggingen, men at økningen ikke vil ha noen praktisk betydning. Veien forbi Holmen kirke er i dag en adkomstvei med god

bredde og plass til både gående og syklende. Rekkefølgekrav om opparbeidelse av gang- og sykkelvei synes unødvendig. ÅDT for adkomstveien til kirken foreligger ikke i Nasjonal Vegdatabank. Endring i ÅDT som følge av utbyggingen kan derfor ikke analyseres for denne veien.

FS forutsetter at Kommunen og kirken har en dialog rundt parkeringssituasjonen for Holmen kirke - også med tanke på det nye veisystemet, rundkjøring og rampen over E18 som skal bygges i forbindelse med NYE E18. FS kan ikke se at ny vei over 39/97 og påkobling på eksisterende vei forbi Holmen kirke vil berøre kirkens parkeringsareal. Konsekvensutredning for den nye veien antas utarbeidet av SVV i sammenheng med detaljreguleringen av NYE E18.

Ny bebyggelse vil få tilstrekkelig parkering på egen eiendom. Eier av en parkeringsplass må selv gjennomføre tiltak for at ikke uvedkommende benytter p-plassen.

Trafikkanalysen som vedlegges planforslaget vil omhandle trygg skolevei.

Bevaring av natur

FS viser til brev fra kommunen datert 12.03.2019 «Melding om saksavslutning – hogst av eik».

Deler av eksisterende vegetasjon i nordøst og sydøst tenkes bevart. Noe av fjernvirkningen av det grønne høydedraget vil derved beholdes.

FS tar for øvrig merknadene til orientering.

6. Bjørklundsveiens Grendelag

Kommentarer fra forslagsstiller (FS):

Det har blitt gitt positive signaler både fra kommunen og Fylkeskommunen når det gjelder en utnyttelse tilsvarende konsentrert småhusbebyggelse i planområdet. Eiendommen ligger i «bybåndet», som beskrives som et prioritert vekstområde av Akershus Fylkeskommune, og det er kun få meter til det Asker kommune definerer som «Sentralt vekstområde» langs Billingstadsletta der kravet til minste uteoppholdsareal per boenhet er 50 m². Det finnes flere rekkehus i umiddelbar nærhet til planområdet.

Prosjektet er revidert slik at det legges opp til en lavere utnyttelse. Forslagsstiller mener at fortettingen er skånsom forhold til førende politiske retningslinjer og skal utformes med hensyn på å ikke være dominerende i forhold til Kirken og eksisterende bebyggelse. Snitte tegningene viser at ny bebyggelses høyeste punkt vil ligge 18 meter lavere enn kirkespiret og nesten 7 meter lavere enn Holmen kirkes kontorbygg.

Utomhusplanen viser gode uteoppholdsområder som er godt egnet til lek. Sol- og skyggediagram er inkludert i planbeskrivelsen.

Eiendommen sogner til Mellom-Nes skole. Da det er begrenset kapasitet ved Mellom-Nes skole, pågår det et arbeid med inndeling av skolekretser og utbygging av skolene i området. Disse tiltakene vil bedre kapasiteten på Mellom-Nes skole. Billingstad skole er et alternativ.

Deler av skogen i nordøst og sydøst tenkes bevart. Noe av fjernvirkningen av det grønne høydedraget vil derved beholdes. FS viser for øvrig til brev fra kommunen datert 12.03.2019 «Melding om saksavslutning – hogst av eik».

Støyrapport foreligger.

Detaljer om massebalanse, bebyggelse, høyder og skjæringer illustreres nærmere i planbeskrivelsen samt rammesøknad. FS tar merknadene til orientering og viser for øvrig til kommentarer under punkt 5 over.

7. Terje E. Asdøl

Kommentarer fra forslagsstiller (FS):

Planen legges ut til offentlig høring så snart den er klar.

Eksisterende adkomst til 39/97 går over eksisterende gang- og sykkelvei. Ny adkomst vil kobles på eksisterende vei ved Holmen kirke og vil således ikke berøre noe parkeringsareal.

FS tar merknadene til orientering og viser for øvrig til kommentarer under punktene over.

4.4 Innkomne høringsuttalelser etter politisk 1. gangs behandling

Det har i alt kommet inn åtte høringsuttalelser.

Nr.	Gnr / bnr	Navn	Dato
1		Viken fylkeskommune	29.09.2021
2		Den Norske Kirke	30.09.2021
3		Statsforvalteren i Oslo og Viken	20.09.2021
4		Bjørklundsveiens Grendelag	01.10.2021
5	39/1322, 39/255	Halvor Ehrnst og Carl F. Sutter	28.09.2021
6	39/1937	Terje E. Asdøl og Kristiane Bye Asdøl	30.09.2021
7	39/2019	Eivind Mossige	02.10.2021
8	34/17	Jan Andersen	30.09.2021

4.4.1 Resymé av innkomne høringsuttalelser

1. Viken Fylkeskommune

Fylkeskommunen viser til sine tidligere uttalelser datert 11.11.2016 og 21.11.2018. Barn og unges interesser, regionale interesser og universell utforming synes å være ivaretatt i planforslaget.

Ny bebyggelse er underordnet Holmen kirke og dennes nær- og fjernvirkning er illustrert i planbeskrivelsen. Planforslag kan likevel medføre tiltak og inngrep som reduserer områdets kvaliteter, og dermed endre opplevelsen av kirken i omgivelsene. Kommunens forslag om en lavere utnyttelse, og reduksjon av gesimshøyden støttes.

I tillegg til å fjerne den vestre bygningen, nord i felt B1, bør det vurderes ytterligere reduksjon av enheter for å skape mer rom mellom bygningene. Det er videre svært viktig å bevare trær og vegetasjon som kan bidra til å dempe virkningen av bebyggelsen i landskapet. Utbyggingen kan skade gjenværende træs rotsystem, dette må tas med i vurderingen. Hensynssonen for vegetasjon i nordøst bør utvides til å gjelde en større del av planområdets grenser mot nord.

FNs bærekraftsmål bør representeres i planarbeidet.

Fylkeskommunen anbefaler at det innarbeides i bestemmelsene at ny bebyggelse skal underordnet kirken, både i forhold til nær- og fjernvirkning, og at utforming, materialvalg og volum visuelt ikke må konkurrere med kirken (positivt at fasadematerial foreslås i tre, og i hovedsak med mørke farger). Det er videre viktig at planlagt utbygging ikke reduserer kirkens grøntareal.

Fylkeskommunen savner en realistisk visualisering av nær- og fjernvirkningen sett i forhold til kirken, slik som anmodet i varselsbrevet og anmoder kommunen om å stille krav om at dette utarbeides før planen vedtas.

2. Den Norske Kirke

Asker kirkelige fellesråd viser til tidligere uttalelser på vegne av Holmen Sokn: Notat til Asker kommune 14.7.2017, innspill til reguleringsplan 12.9.2018 og høringsvar til Statens vegvesen 13.6.2021 etter varsel om oppstart av reguleringsplanarbeid knyttet til E-18 Ramstadsletta-Nesbru.

Det ønskes ikke gjennomkjøring over eiendommen 39/966, eller at Bjørklundsveien blir gjennomfartsåre/bindeledd mellom Billingstadsletta og Nesbruveien. Økt trafikk over og gjennom kirkens nærområde vil påvirke kirkestedet svært negativt. Dette begrunnet ut fra kirkestedets karakter, kirkens status som vernet, barnehagedrift og de trafikale utfordringene som en slik løsning vil medføre.

Det oppleves at kommunen ikke har vist vilje til å drøfte alternativer for å ivareta de spesielle behovene som gjør seg gjeldende for kirkestedet og soknets virksomhet. Saken er for svakt utredet, og det er flere spørsmål som fremdeles er ubesvart.

Er det mulig å tenke annen regulering som kan beskytte kirkestedet mot gjennomgangstrafikk og plasskrevende g/s-felt? Hvorfor er gang- og sykkelvei tegnet inn mot kirkestedet og ikke på motsatt side av veien? Hvorfor er g/s-vei kun tegnet inn fra midten av kirkestedet. Hvordan er mulighetene for at et eventuelt fortau kan bli bygget uten kant, men med markering. Det vil da være mulig å bruke feltet/veiskulderen som parkering ved gudstjenester og kirkelige handlinger.

Holmen menighet disponerer i dag 100 p-plasser, hvorav 30 p-plasser er langs veien. En ny reguleringsplan må ikke redusere dette antallet.

Det er en bekymring for hvordan kirkestedet og nærområdene blir påvirket, både under og etter eventuelle byggeprosesser. Flere parallelle planprosesser i det umiddelbare nærområdet bør ses i sammenheng og bli konsekvensvurdert i samarbeid mellom vegvesenet, kommunen og kirken som grunneier.

3. Statsforvalteren i Oslo og Viken

Statsforvalteren viser til sine tidligere innspill til planarbeidet i brev datert 9. oktober 2018 og 26. juni 2016.

Det er registrert fremmede arter innenfor planområdet. Det er positivt at det skal lages et miljøoppfølgingsprogram som skal vise til tiltak for å bekjempe fremmede arter. Statsforvalteren ber om at det sikres en forsvarlig håndtering og fjerning av de fremmede artene innenfor planområdet.

Det er registrert en lokalt viktig naturtypelokalitet sørøst i planområdet. Hensynssonene H560_1 og H560_2 ivaretar disse verdiene i liten grad da disse hensynssonene har bolig som arealformål. Statsforvalteren ber om at disse arealene settes av til formålet grønnstruktur.

Retningslinje for behandling av støy i arealplanleggingen er revidert og det bes om at det innarbeides henvisning til T-1442/2021 i planbestemmelsene. Det anbefales også at det formuleres bestemmelser om at rekkehusene skal være gjennomgående og at det inkluderes en bestemmelse som fastsetter at alle boligene skal ha minst en stille side.

4. Bjørklundsveiens Grendelag

Foreslått utnyttelse vil hindre sol/lys for naboer i Bjørklundsveien i vinterhalvåret. Ved å kutte ut /redusere antall bygg i rekkene A, B, C vil belastningen for naboer bli mindre og man vil få et luftigere uttrykk. Noen trær bør beholdes for å gi et bedre og mere balansert uttrykk.

Området B2 bør reguleres til kun en enebolig for å ta hensyn til eksisterende bebyggelse og gi rom og plass til gangveien som skal gå over tomten. Høyden på bygningen, avstand til veien, blokkering av sollys samt innsyn til naboer bør tas hensyn til.

Det bør pålegges utbygger å fremskaffe beregninger av refleksjonstøy for Bjørklundsveien 14, 16 og 18 A og B.

Overvann synes ikke å være vurdert i reguleringsplanen. Utbygger ønsker å utnytte tomten maksimalt, noe som vil medføre at det aller meste av vegetasjon på tomten vil fjernes, det vil graves ut en større parkeringskjeller, asfalteres og opparbeides arealer rundt boligene.

Kommunen bør pålegge utbygger å sørge for at det i byggeperioden opparbeides en gangvei mellom Bjørklundsveien og kirken, om dagens gangvei skulle bli stengt i en periode.

5. Nabo: Halvor Ehrnst og Carl F. Sutter. (Bjørklundsveien 18B og Bjørklundsveien 16)

Maksimal byggehøyde for bygg A, B, C, D settes til kote 38,5. (dette er allerede foreslått).

Bygg A1 og B3 slettes og de 2 resterende 2 mannsboligene skyves ca. 5 meter mot kirken for at husrekken ikke blir for dominerende i forhold til Kirken, Bjørklundsveien og fra Billingstadåsen. Reduksjonen vil dempe skygge og innsyn for hele Bjørklundsveien og for nr 18, gjør at minst 5 av kalkfuruene på nord enden av tomten kan beholdes. Disse trærne er foreslått vernet i Naturmangfoldsrapporten fra oktober 2013. Ved å beholde disse trærne ivaretar man opplevelsen av det grønne høydedraget som tomten er og demper inntrykket av utbyggelsen ovenfor Kirkerommet og naboer.

Det er ikke foretatt målinger av mulig refleksjonsstøy for nr 16 og 18. Støyskjermen bør strekkes rett frem, forbi nr 16 for å dempe refleksjonsstøy

Bygg C1 bør slettes for å gi nr 16 mindre skygge og innsyn. Ved vurderingen av skygge/soldiagrammer må man se på naboenes tomt i sin helhet, ikke kun uteplasser som er etablert pr i dag. Økt skygge på nabotomter vil naturlig begrense videre utnyttelse av tomtene.

Bygg C flyttes/skyves noe mot Kirken (2-3 meter) for å dempe belastning av innsyn/skygge for nr 16. Dette vil også, sammen med forslaget ovenfor, vedr A og B, gi utbyggingen den tun virkningen man ønsker å oppnå.

6. Nabo: Terje E. Asdøl og Kristiane Bye Asdøl (Nesbruveien 51C)

Holmen kirke er et monument å betrakte med sin ideelle plassering og spesielle kvaliteter. Enhver forandring i forhold til gjeldende reguleringsplan vil være til sjenanse for kirken. Området rundt kirken bør bevares slik det er i dag. I eksisterende plan er det regulert 5 tomter på angjeldende eiendom. Asker kommune har ikke tatt hensyn til ovenstående og bør si nei til fortettet utbygging av 39/97.

Asker kommune bør i samarbeid med SVV finne andre løsninger for evt. endret tilknytning for Bjørklundsveien som ikke berører adkomst og parkeringsforholdene til kirken.

Det anmodes om at reguleringen av 39/ 97 i sin nåværende form stilles i bero inntil dette er avklart, evt. at ut bygger forholder seg til gjeldende reguleringsplan.

Planen forutsetter veiskjæringer som vil redusere parkeringsarealet ved kirken i vesentlig grad. En vanskelige parkeringssituasjon vil gå fra å være vanskelig til å bli kaotisk. Det vil medføre økt risiko for skolebarn og barn til og fra barnehage.

Det må forventes at kirkens parkeringsområde vil bli benyttet av beboere og gjester. Fremkommeligheten for ut rykningskjøretøy vil bli påvirket.

Trafo/nettstasjon er plassert 10 m fra vårt hushjørne. Denne vil være til stor sjenanse lyd- og luktmessig da terrassen ligger mellom huset og denne. Ber om at denne plasseres på et gunstigere område.

7. Nabo: Eivind Mossige (Bjørklundsveien 24)

Det blir nå regulert gangvei diagonalt gjennom planområdet (evt i tilknytning til kjørevei parallelt med denne avhengig av E18-løsningen).

Vi ber i den anledning om at nåværende bratte gangsti i grensen mellom Bjørklundsveien 22 og 24 opphører og arealet tilbakeført de eiendommene den i sin tid ble etablert på (Bjørklundsveien 22 (39/2019 (tidligere bnr 434) og Bjørklundsveien 22, (39/97) – reguleringsplanområdet).

8. Jan Andersen (Solstadveien 35, 1395 Hvalstad)

Kirken er tegnet av anerkjent arkitekt Knut Knutsen og berømt for sine kvaliteter. Den er listeført av Riksantikvaren. Dette betyr at kirken skal ansees som et monument av nasjonal betydning, og den skal behandles som om den var fredet.

Den antydde bebyggelsen vil virke påtrengende og dominerende sett fra kirken, med store, opp til 3 etasjer høye og svært brede gavlfater.

Store trær bør måles inn og være med i prosjekteringen av evt. bebyggelse. Her vil det store vegetasjonsrommet på hele høydedraget være med. Landskapsarkitekt bør engasjeres.

Det er ønskelig at den gamle regulering av nåværende veistrekning fra Nesbruveien og opp til parkeringsplassen ved kirken beholdes. Veien er 6 m bred og ligger meget godt i terrenget. Denne øver ikke vold på kirkens forterreng og er avpasset den ro som er ønsket omkring kirken. Hvis denne veien skal utvides, blir den 12 m bred med fortau og sykkelsti og med store konsekvenser for trafikkbildet.

Det er skissert veiskjæringer på kirkens forterreng med betong støttemurer innenfor kirkens nærområde, noe som ødelegger dagens harmoni. Kirkens parkeringsplass vil bli betydelig innskrenket. Det må forventes at 39/ 97' s egen parkeringskapasitet er for liten til å dekke eget / gjesteparkeringsbehov, noe som ytterligere vil redusere kirkens parkeringskapasitet.

4.4.2 Forslagsstillers kommentarer til høringsuttaalelsene

1. Viken Fylkeskommune

Kommentarer fra forslagsstiller (FS):

FS har i flere omganger i tett dialog med kommunen redusert antall enheter. Gjeldende forslag inkluderer 18 enheter i felt B1. Bygningene

forskyves mot vest slik at avstanden mellom bygningsvolumene øker. Den skålførmede bygningsstrukturen som åpner seg mot kirken opprettholdes.

Området innenfor Felt B1 reguleres til konsentrert småhusbebyggelse i tråd med kommunens plan for prioriterte vekstområder. I henhold til Asker kommuneplan skal det ved konsentrert utbygging avsettes 80 m² uteoppholdsareal per boenhet. Andel grøntareal skal være minimum 30% av netto tomteareal. Prosjektet viser større MUA areal og grøntareal enn kommunens minimumskrav.

Det er avsatt to hensynssoner der eksisterende trær og vegetasjon skal bevares. Sikring av sonene skal ivaretas ved utbygging. FS utvider hensynssonen i nordøst som konsekvens av reduksjon og justert plassering av bebyggelsen.

Når det gjelder FNs bærekraftsmål henviser FS til redegjørelsen i kommunens saksfremlegg angående bærekraftsmål, utnyttelse, nærhet til kollektivtilbud og hensyn til bevaring av natur og grøntarealer.

Bebyggelsen skal ha helhetlig arkitektonisk utforming når det gjelder takvinkel, materialbruk og fargesetting og skal utformes med bestandige materialer og fargebruk som er familiær med bebyggelsen i nærområdet. Utforming av ny bebyggelse er sikret i bestemmelsene.

I tillegg til material- og fargebruk vil reduksjon av gesims- og mønehøydene forsterke en underordnet virkning av bebyggelsen i forhold til kirken.

Boligutbyggingen vil ikke redusere kirkens grøntareal.

Oppdaterte visualiseringer av nær- og fjernvirkninger sett i forhold til kirken er utarbeidet.

FS tar for øvrig merknadene til orientering.

2. Den Norske Kirke

Kommentarer fra forslagsstiller (FS):

Kommunen har stilt som forutsetning for utvikling av 39/97 at det reguleres inn ny vei over eiendommen som kobles på eksisterende vei forbi Kirken i tilfellet Bjørklundsveien må stenges som følge av utbygging av Nye E18. Høringsuttalelsen fra Den Norske Kirke knytter seg i hovedsak til denne problemstillingen.

GS er tegnet inn mot kirkestedet for at ny vei skal kunne kobles på gjeldene veiregulering forbi kirken.

Hva gjelder Kirkens parkeringsbehov, henviser FS til Asker kommunes arbeid med avklaring rundt dette, ref. det politiske vedtaket.

Kommunen har besluttet at ny regulering av 39/97 ikke skal konsekvensutredes. Ny E18 vil medføre store endringer i Kirkens nærområder. FS henstiller Kirken til å be SVV om konsekvensutredning med fokus på Kirkens behov.

FS tar for øvrig merknadene til orientering.

3. Statsforvalteren i Oslo og Viken

Kommentarer fra forslagsstiller (FS):

Forsvarlig håndtering av fremmede arter innenfor planområdet skal sikres gjennom en miljøoppfølgingsplan. Dette er inntatt i bestemmelsene.

FS tar Statsforvalterens innsigelser vedrørende støy til etterretning og vil i innarbeide henvisning til T-1442/2021 i planbestemmelsene.

FS tar for øvrig merknadene til orientering.

4. Bjørklundsveiens Grendelag

Kommentarer fra forslagsstiller (FS):

FS har i flere omganger i tett dialog med kommunen redusert antall enheter. Gjeldende forslag inkluderer 18 enheter i felt B1. Byggingene forskyves mot vest slik at avstanden mellom bygningsvolumene øker.

Området innenfor Felt B1 reguleres til konsentrert småhusbebyggelse i tråd med kommunens plan for prioriterte vekstområder. I henhold til Asker kommuneplan skal det ved konsentrert utbygging avsettes 80 m² uteoppholdsareal per boenhet. Andel grøntareal skal være minimum 30% av netto tomteareal. Prosjektet viser større MUA areal og grøntareal enn kommunens minimumskrav.

Sol- og skyggediagrammer viser ikke utilbørlige skyggevirksomheter for Bjørklundsveien.

FS utvider hensynssonen i nordøst som konsekvens av reduksjon og justert plassering av bebyggelsen.

Området B2 vil omfatte en enebolig.

FS viser til støyrapport utarbeidet av Rambøll datert 16.05.2019. Refleksjonsstøy er beregnet for Nesbruveien 45 og 51. Forskjellen i støynivå før og etter oppføring av støyskjerm og planlagt bebyggelse er så liten at endringen mot naboer ikke blir merkbar. FS kan ikke se behovet for å beregne refleksjonsstøy for Bjørklundsveien 14, 16 og 18 ab da disse eiendommene vil påvirkes i mindre grad enn 45 og 51 pga. plassering av bebyggelse og skjerm ift. E18.

Overvann skal håndteres i henhold til Plan- og bygningsloven og Asker kommunes retningslinjer. Kommunen vil ved behandling av byggesøknad vurdere om kravene er oppfylt.

FS tar for øvrig merknadene til orientering.

5. Nabo: Halvor Ehrnst og Carl F. Sutter, (Bjørklundsveien 18B og Bjørklundsveien 16)

Kommentarer fra forslagsstiller (FS):

Byggehøyden for bygg A-D er redusert i henhold til politisk vedtak.

Bygg A1 fjernes og rekkene A og B skyves mot vest. Inkludert høydereduksjonen vil husrekken bli mindre dominerende i forhold til Kirken, Bjørklundsveien og fra Billingstadåsen.

FS viser til støyrapport utarbeidet av Rambøll datert 16.05.2019. Refleksjonsstøy er beregnet for Nesbruveien 45 og 51. Forskjellen i støynivå før og etter oppføring av støyskjerm og planlagt bebyggelse er så liten at endringen mot naboer ikke blir merkbar. FS kan ikke se behovet for å beregne refleksjonsstøy for Bjørklundsveien 16 og 18 da disse eiendommene vil påvirkes i mindre grad enn 45 og 51 pga. plassering av bebyggelse og skjerm ift. E18. FS oppfordrer å søke til Asker kommune dersom nr 16 har behov for støyskjerming på egen eiendom.

Sol- og skyggediagrammer viser ikke utilbørlige skyggevirkninger for Bjørklundsveien 16. FS bemerker at nr 16 nylig har oppført en stor bod helt inntil grensen mot 39/97.

FS tar for øvrig merknadene til orientering.

6. Nabo: Terje E. Asdøl og Kristiane Bye Asdøl (Nesbruveien 51C)

Kommentarer fra forslagsstiller (FS):

Eiendommen 39/97 ligger i et område som er definert som fortettingsområde av kommunen. Planforslaget er utarbeidet med hensyn til føringer om fortetting og skal samtidig ivareta kirkens behov.

For utnyttelse på tomte se merknad under punkt 1.

Når det gjelder ny tilknytning til Bjørklundsveien henstiller FS til å rette bemerkninger til de ansvarlige for utviklingen av Nye E18.

Hva gjelder Kirkens parkeringsbehov, se merknad under punkt 2.

Kirkens parkeringsområde skal ikke benyttes av beboere og gjester til 39/97.

Plassering og arealbehov til trafo/nettstasjon er valgt ut fra retningslinjer gitt av Hafslund og iht. plan- og bygningsloven.

FS tar for øvrig merknadene til orientering.

7. Nabo: Eivind Mossige (Bjørklundsveien 24)

Kommentarer fra forslagsstiller (FS):

Dersom ny vei inkludert GS skal opparbeides over 39/97, skal eksisterende GS endres til en smalere snarvei, ref. plankartet.

FS tar for øvrig merknaden til orientering.

8. Jan Andersen (Solstadveien 35, 1395 Hvalstad)

Kommentarer fra forslagsstiller (FS):

Bygg A1 fjernes og rekkene A og B skyves mot vest. Inkludert høydereduksjonen i rekkene A-D vil ny bebyggelse bli vesentlig mindre dominerende i forhold til Kirken.

Dagens regulering av veistrekningen fra Nesbruveien og opp til Kirken vil beholdes. Reguleringen er fra 1980 og definerer veien til veiklasse A med fortau. I henhold til Asker kommunes veinormal har veiklasse A en reguleringsbredde på 12 m. Hva gjelder opparbeidelsen av veien til riktig reguleringsbredde, henviser FS til Asker kommune og SVV.

Hva gjelder Kirkens parkeringsbehov, se merknad under punkt 2.

Kirkens parkeringsområde skal ikke benyttes av beboere og gjester til 39/97.

FS tar for øvrig merknadene til orientering.

5 Dokumentasjonskrav

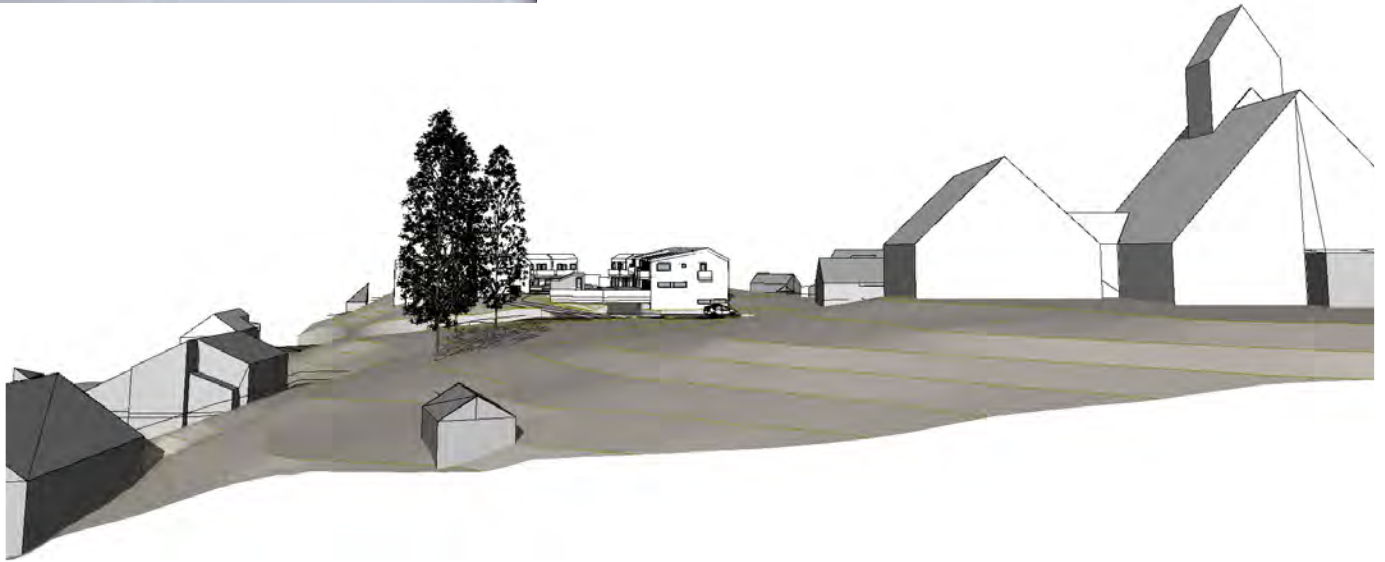
Til saken vedlegges:

1. Forslag til plankart, sist revidert 18.03.2022
2. Forslag til reguleringsbestemmelser, sist revidert 18.03.2022
3. Kopi av varslingsbrev (A) og annonse (B)
4. Kopi av forhåndsuttalelsene
5. ROS-skjema, sist revidert 16.12.2019
6. Risiko- og sårbarhetsanalyse, revidert 16.12.2019
7. Trafikkanalyse, revidert november 2019
8. Støyutredning, sist revidert 16.05.2019
9. Kartlegging naturmangfold, datert 24.10.2013
10. Arkeologisk registrering, datert 18.09.2017
11. Snitt ny vei og støttemur
12. SOSI-fil
13. Tekstdokument til SOSI-fil
14. Designhåndbok med illustrasjoner datert februar 2022
15. Høringsuttalelser med kommentarer

BJØRKLUNDSVEIEN 22B

Designhåndbok/Illustrasjoner

Pi arkitekter AS
Februar 2022

π arkitekter

PI arkitekter as
Bygdey Alle 9
0257 OSLO

www.pi-arkitekter.no
E-post: post@pi-arkitekter.no
Org. nr.: 994 806 602 MVA

Illustrasjoner
Perspektiv sett fra kirken

Regulering
Boliger Bjørklundsveien 22 - Asker **A40-4**

Indeks

Dato: 16.02.2022 Tegner: IBM Kontr.: IBM Ansv.: IBM Rev. dato:

[illegible]

Π arkitekter

PI arkitekter as
Bygdey Alle 9
0257 OSLO

www.pi-arkitekter.no
E-post: post@pi-arkitekter.no
Org. nr.: 994 806 602 MVA

Situasjon_utomhus
Utomhusplan MUA

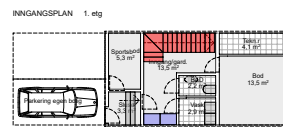
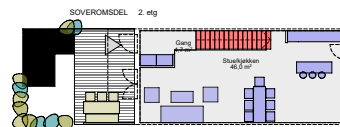
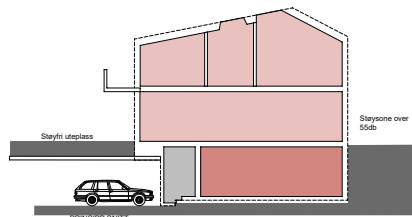
Regulering
Boliger Bjørklundsveien 22 - Asker A10-3

Indeks

Mål: 1:500 Dato: 08.02.2022 Tegner: IBM Kontr.: IBM Ansv.: IBM Rev. dato:

Skisseplan Garasjekjeller mål 1:200

Skisseplan bolig (støytsett) mål 1:150

PI arkitekter

PI arkitekter as
Bygdey Alle 9
0257 OSLO

www.pi-arkitekter.no
E-post: post@pi-arkitekter.no
Org. nr.: 994 806 602 MVA

Planer
P-kjeller og bolig (støytsett)

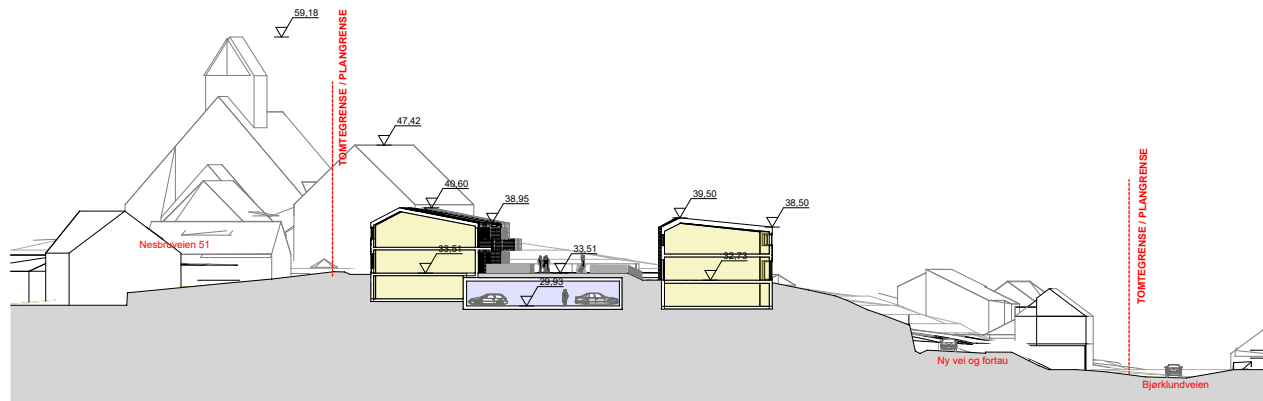
Regulering
Boliger Bjørklundsveien 22 - Asker A20-2

Mål: 1:200 Dato: 14.02.2022 Tegner: IBM Kontr.: IBM Ansv.: IBM Rev. dato:

Indeks

Landskapsnitt A - sett mot øst

Landskapsnitt B - sett mot vest

PI arkitekter

PI arkitektur as
Bygdøy Alle 9
0257 OSLO

www.pi-arkitektur.no
E-post: post@pi-arkitektur.no
Org. nr.: 994 806 602 MVA

Snitt

Snitt A og B - øst og vest retning

Regulering
Boliger Bjørklundsveien 22 - Asker

A30-1

Mål: 1:400

Dato: 09.02.2022

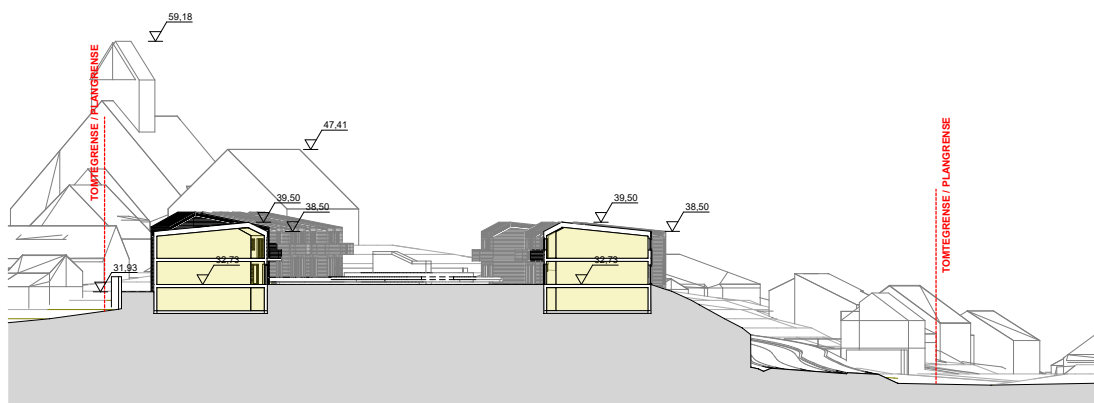
Tegn.: IBM

Kontr.: IBM

Ansv.: IBM

Rev.dato:

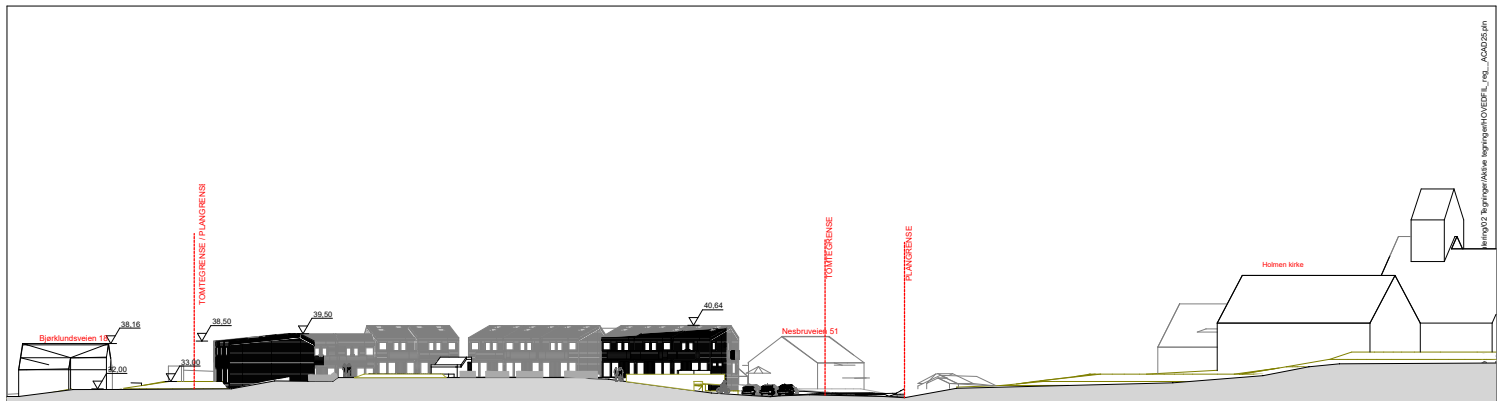
Indeks

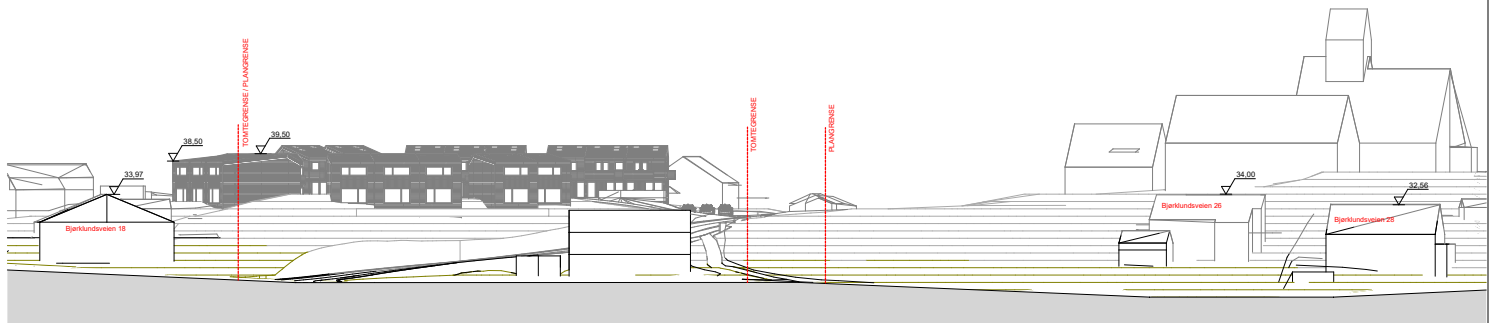
Landskapsnitt C - sett mot vest

Landskapsnitt D - sett mot sør

Landskapsnitt C - Gjennom tun mot syd

Landskapsnitt D - Bjørklundsveien sett mot syd

PI arkitekter

PI arkitekter as
Bygdey Alle 9
0257 OSLO

www.pi-arkitekter.no
E-post: post@pi-arkitekter.no
Org. nr.: 994 806 602 MVA

Snitt
Snitt øst vest retning

Regulering
Boliger Bjørklundsveien 22 - Asker

A30-3

Indeks

Mål: 1:500

Dato: 09.02.2022

Tegn.: IBM

Kontr.: IBM

Ans.: IBM

Rev.dato:

Soldiagram 21 mars/ sept kl. 12.00

Soldiagram 21 mars/ sept kl. 14.00

Soldiagram 21 mars/ sept kl. 16.00

Soldiagram 21 mars/ sept kl. 18.00

PI arkitekter

PI arkitekter as
Bygdey Alle 9
0257 OSLO

www.pi-arkitekter.no
E-post: post@pi-arkitekter.no
Org. nr.: 994 806 602 MVA

Illustrasjoner
Soldiagram

Regulering
Boliger Bjørklundsveien 22 - Asker

A40-2

Indeks
☐

Dato: 08.02.2022 Tegner: IBM Kontr.: IBM Ansv.: IBM Rev.dato:

Soldiagram 1 mai kl. 12.00

Soldiagram 1 mai kl. 18.00

Soldiagram 1 mai kl. 16.00

Soldiagram 1 mai kl. 20.00

π arkitekter

Pl arkitekter as
Bygdøy Alle 9
0257 OSLO

www.pi-arkitekter.no
E-post: post@pi-arkitekter.no
Org. nr.: 994 806 602 MVA

Soldiagram 1. mai

Regulering
Boliger Bjørklundsveien 22 - Asker **A40-5**

Indeks

Matr.: 1:240,184, 1:285,714, 1:240,808, 1:239,072	Org.: IBM	Kontr.: IBM	Ansv.: IBM	Rev.dato:
---	-----------	-------------	------------	-----------

© 1999 Blackwell Science Ltd, *Journal of Internal Medicine* 245: 399–406

[illegible]

Nabolag

– eksempler på kledning og farger i nabolaget

Fasader – malt trepanel

JOTUN 10292 GJENSKINN*

STAFFASJE: Jotun 1624 Letthet / Jotun 10293 Lys Hamp
MUR: ① TERRASSEBEIS: Trebitt 9072 Naturgrå

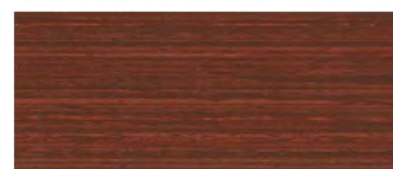
TREBITT 9076 SANDGRÅ

Staffasje: JOTUN 1001 Eggwhit/
JOTUN 0182 Perlegrå

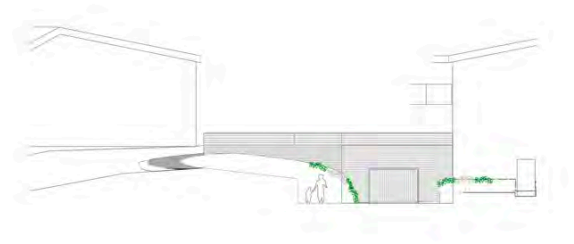
TREBITT 0683 SOTGRÅ

Staffasje: JOTUN 1376 Frostrøyk/
JOTUN 0394 Varmgrå

TREBITT 0686 KIRSEBÆR

Staffasje: JOTUN 1001 Eggwhit/
JOTUN 0182 Perlegrå

TREBITT 9054 NATURLIG ELDET Staffasje: JOTUN 731 Demihvit/
JOTUN 1001 Egghvitt

Garsje under bakken

Horisontale spiler på garasjevegg og vertikale spiler i port. Rekkverk over garasje mot tun i samme utførelse.

Landskap, lek og uteoppholdsareal

Uteoppholdsareal/lek

Det skal opparbeides felles opphold/lekesoner med ulikt fokus der elementer utfordrer barn i ulike aldersgrupper.

Hovedområdet midt på tunet, rundt heishuset opparbeides med plen og elementer for småbarnslek, sandkasse og sittekanth/benk. Området vil ivareta behovet til småbarnsfamilier med de minste barna fra 1-6 år.

Lekearealet ved inngangen til tunet utformes med tanke på å være attraktivt for de litt eldre barna.

Det vil være fokus på apparater og underlag i naturlige materialer (tre/metall, bark/sand) som ikke får negativ innvirkning på miljøet.

I kontrast til de opparbeidede områdene inne på tunet vil de viltvoksende naturområdene i øst og nord invitere til uorganiserte aktiviteter og lek for barn i alle aldre.

Beplantning

Rundt den enkelte bolig legges plen som en naturlig markering av de private oppholdsområdene. Felles gangvei får fast grusdekke. Stier til felles opphold og lekearealer markeres med tråkkheller. I grenseområdene mellom private og felles uteoppholdsarealer etableres hekk/busker/trær. Det vil fokuseres på arter som nevnt i den biologiske kartleggingen som f.eks. Hassel, Spisslønn og Selje.

I store deler av randsone etableres norsk blomstereng som vil bidra til det biologiske mangfoldet ved å ivareta pollinerende insekter.

Som en ytterligere kontrast og spennvidde i uteoppholdsarealene etableres frukt- og bærhage mot syd. Her kan beboerne stelle og høste til glede for store og små.

1.1 Høringsuttalelser etter politisk 1. gangs behandling

1.1.1 Liste over innkomne høringsuttalelser

Det har i alt kommet inn åtte høringsuttalelser.

Nr.	Gnr / bnr	Navn	Dato
1		Viken fylkeskommune	29.09.2021
2		Den Norske Kirke	30.09.2021
3		Statsforvalteren i Oslo og Viken	20.09.2021
4		Bjørklundsveiens Grendelag	01.10.2021
5	39/1322, 39/255	Halvor Ehrnst og Carl F. Sutter	28.09.2021
6	39/1937	Terje E. Asdøl og Kristiane Bye Asdøl	30.09.2021
7	39/2019	Eivind Mossige	02.10.2021
8	34/17	Jan Andersen	30.09.2021

1.1.2 Resymé av innkomne høringsuttalelser

1. Viken Fylkeskommune

Fylkeskommunen viser til sine tidligere uttalelser datert 11.11.2016 og 21.11.2018. Barn og unges interesser, regionale interesser og universell utforming synes å være ivaretatt i planforslaget.

Ny bebyggelse er underordnet Holmen kirke og dennes nær- og fjernvirkning er illustrert i planbeskrivelsen. Planforslag kan likevel medføre tiltak og inngrep som reduserer områdets kvaliteter, og dermed endre opplevelsen av kirken i omgivelsene. Kommunens forslag om en lavere utnyttelse, og reduksjon av gesimshøyden støttes.

I tillegg til å fjerne den vestre bygningen, nord i felt B1, bør det vurderes ytterligere reduksjon av enheter for å skape mer rom mellom bygningene. Det er videre svært viktig å bevare trær og vegetasjon som kan bidra til å dempe virkningen av bebyggelsen i landskapet. Utbyggingen kan skade gjenværende træs rotsystem, dette må tas med i vurderingen. Hensynssonen for vegetasjon i nordøst bør utvides til å gjelde en større del av planområdets grenser mot nord.

FNs bærekraftsmål bør representeres i planarbeidet.

Fylkeskommunen anbefaler at det innarbeides i bestemmelsene at ny bebyggelse skal underordnes kirken, både i forhold til nær- og fjernvirkning, og at utforming, materialvalg og volum visuelt ikke må konkurrere med kirken (positivt at fasadematerial foreslås i tre, og i hovedsak med mørke farger). Det er videre viktig at planlagt utbygging ikke reduserer kirkens grøntareal.

Fylkeskommunen savner en realistisk visualisering av nær- og fjernvirkningen sett i forhold til kirken, slik som anmodet i varselsbrevet og anmoder kommunen om å stille krav om at dette utarbeides før planen vedtas.

2. Den Norske Kirke

Asker kirkelige fellesråd viser til tidligere uttalelser på vegne av Holmen Sogn: Notat til Asker kommune 14.7.2017, innspill til reguleringsplan 12.9.2018 og høringssvar til Statens vegvesen 13.6.2021 etter varsel om oppstart av reguleringsplanarbeid knyttet til E-18 Ramstadsletta-Nesbru.

Det ønskes ikke gjennomkjøring over eiendommen 39/966, eller at Bjørklundsveien blir gjennomfartsåre/bindeledd mellom Billingstadsletta og Nesbruveien. Økt trafikk over og gjennom kirkens nærområde vil påvirke kirkestedet svært negativt. Dette begrunnet ut fra kirkestedets karakter, kirkens status som vernet, barnehagedrift og de trafikale utfordringene som en slik løsning vil medføre.

Det oppleves at kommunen ikke har vist vilje til å drøfte alternativer for å ivareta de spesielle behovene som gjør seg gjeldende for kirkestedet og soknets virksomhet. Saken er for svakt utredet, og det er flere spørsmål som fremdeles er ubesvart.

Er det mulig å tenke annen regulering som kan beskytte kirkestedet mot gjennomgangstrafikk og plasskrevende g/s-felt? Hvorfor er gang- og sykkelvei tegnet inn mot kirkestedet og ikke på motsatt side av veien? Hvorfor er g/s-vei kun er tegnet inn fra midten av kirkestedet. Hvordan er mulighetene for at et eventuelt fortau kan bli bygget uten kant, men med markering. Det vil da være mulig å bruke feltet/veiskulderen som parkering ved gudstjenester og kirkelige handlinger.

Holmen menighet disponerer i dag 100 p-plasser, hvorav 30 p-plasser er langs veien. En ny reguleringsplan må ikke redusere dette antallet.

Det er en bekymring for hvordan kirkestedet og nærområdene blir påvirket, både under og etter eventuelle byggeprosesser. Flere parallelle planprosesser i det umiddelbare nærområdet bør ses i sammenheng og bli konsekvensvurdert i samarbeid mellom vegvesenet, kommunen og kirken som grunneier.

3. Statsforvalteren i Oslo og Viken

Statsforvalteren viser til sine tidligere innspill til planarbeidet i brev datert 9. oktober 2018 og 26. juni 2016.

Det er registrert fremmede arter innenfor planområdet. Det er positivt at det skal lages et miljøoppfølgingsprogram som skal vise til tiltak for å bekjempe fremmede arter. Statsforvalteren ber om at det sikres en forsvarlig håndtering og fjerning av de fremmede artene innenfor planområdet.

Det er registrert en lokalt viktig naturtypelokalitet sørøst i planområdet.

Hensynssonene H560_1 og H560_2 ivaretar disse verdiene i liten grad da disse hensynssonene har bolig som arealformål. Statsforvalteren ber om at disse arealene settes av til formålet grønnstruktur.

Retningslinje for behandling av støy i arealplanleggingen er revidert og det bes om at det innarbeides henvisning til T-1442/2021 i planbestemmelsene. Det anbefales også at det formuleres bestemmelser om at rekkehusene skal være gjennomgående og at det inkluderes en bestemmelse som fastsetter at alle boligene skal ha minst en stille side.

4. Bjørklundsveiens Grendelag

Foreslått utnyttelse vil hindre sol/lys for naboer i Bjørklundsveien i vinterhalvåret. Ved å kutte ut /reducere antall bygg i rekkene A, B, C vil belastningen for naboer bli mindre og man vil få et luftigere uttrykk. Noen trær bør beholdes for å gi et bedre og mere balansert uttrykk.

Området B2 bør reguleres til kun en enebolig for å ta hensyn til eksisterende bebyggelse og gi rom og plass til gangveien som skal gå over tomten. Høyden på bygningen, avstand til veien, blokkering av sollys samt innsyn til naboer bør tas hensyn til.

Det bør pålegges utbygger å fremskaffe beregninger av refleksjonstøy for Bjørklundsveien 14, 16 og 18 A og B.

Overvann synes ikke å være vurdert i reguleringsplanen. Utbygger ønsker å utnytte tomten maksimalt, noe som vil medføre at det aller meste av vegetasjon på tomten vil fjernes, det vil graves ut en større parkeringskjeller, asfalteres og opparbeides arealer rundt boligene.

Kommunen bør pålegge utbygger å sørge for at det i byggeperioden opparbeides en gangvei mellom Bjørklundsveien og kirken, om dagens gangvei skulle bli stengt i en periode.

5. Nabo: Halvor Ehrnst og Carl F. Sutter. (Bjørklundsveien 18B og Bjørklundsveien 16)

Maksimal byggehøyde for bygg A, B, C, D settes til kote 38,5. (dette er allerede foreslått).

Bygg A1 og B3 slettes og de 2 resterende 2 mannsboligene skyves ca. 5 meter mot kirken for at husrekken ikke blir for dominerende i forhold til Kirken, Bjørklundsveien og fra Billingstadåsen. Reduksjonen vil dempe skygge og innsyn for hele Bjørklundsveien og for nr 18, gjør at minst 5 av kalkfuruene på nord enden av tomten kan beholdes. Disse trærne er foreslått vernet i Naturmangfoldsrapporten fra oktober 2013. Ved å beholde disse trærne ivaretar man opplevelsen av det grønne høydedraget som tomten er og demper inntrykket av utbyggelsen ovenfor Kirkerommet og naboer.

Kommentert [I1]: Nyttig informasjon å vite hvilken nabo det er både for kommune og politikere.

Det er ikke foretatt målinger av mulig refleksjonsstøy for nr 16 og 18. Støyskjermen bør strekkes rett frem, forbi nr 16 for å dempe refleksjonsstøy

Bygg C1 bør slettes for å gi nr 16 mindre skygge og innsyn. Ved vurderingen av skygge/soldiagrammer må man se på naboenes tomt i sin helhet, ikke kun uteplasser som er etablert pr i dag. Økt skygge på nabotomter vil naturlig begrense videre utnyttelse av tomtene.

Bygg C flyttes/skyves noe mot Kirken (2-3 meter) for å dempe belastning av innsyn/skygge for nr 16. Dette vil også, sammen med forslaget ovenfor, vedr A og B, gi utbyggingen den tun virkningen man ønsker å oppnå.

6. Nabo: Terje E. Asdøl og Kristiane Bye Asdøl (Nesbruveien 51C)

Holmen kirke er et monument å betrakte med sin ideelle plassering og spesielle kvaliteter. Enhver forandring i forhold til gjeldende reguleringsplan vil være til sjenanse for kirken. Området rundt kirken bør bevares slik det er i dag. I eksisterende plan er det regulert 5 tomter på angjeldende eiendom. Asker kommune har ikke tatt hensyn til ovenstående og bør si nei til fortettet utbygging av 39/97.

Asker kommune bør i samarbeid med SVV finne andre løsninger for evt. endret tilknytning for Bjørklundsveien som ikke berører adkomst og parkeringsforholdene til kirken.

Det anmodes om at reguleringen av 39/ 97 i sin nåværende form stilles i bero inntil dette er avklart, evt. at ut bygger forholder seg til gjeldende reguleringsplan.

Planen forutsetter veiskjæringer som vil redusere parkeringsarealet ved kirken i vesentlig grad. En vanskelige parkeringssituasjon vil gå fra å være vanskelig til å bli kaotisk. Det vil medføre økt risiko for skolebarn og barn til og fra barnehage. Det må forventes at kirkens parkeringsområde vil bli benyttet av beboere og gjester. Fremkommeligheten for ut rykningskjøretøy vil bli påvirket.

Trafo/nettstasjon er plassert 10 m fra vårt hushjørne. Denne vil være til stor sjenanse lyd- og luktmessig da terrassen ligger mellom huset og denne. Ber om at denne plasseres på et gunstigere område.

7. Nabo: Eivind Mossige (Bjørklundsveien 24)

Det blir nå regulert gangvei diagonalt gjennom planområdet (evt i tilknytning til kjørevei parallelt med denne avhengig av E18-løsningen).

Vi ber i den anledning om at nåværende bratte gangsti i grensen mellom Bjørklundsveien 22 og 24 opphører og arealet tilbakeført de eiendommene den i sin tid ble etablert på (Bjørklundsveien 22 (39/2019 (tidligere bnr 434) og Bjørklundsveien 22, (39/97) – reguleringsplanområdet).

8. Jan Andersen (Solstadveien 35, 1395 Hvalstad)

Kirken er tegnet av anerkjent arkitekt Knut Knutsen og berømt for sine kvaliteter. Den er listeført av Riksantikvaren. Dette betyr at kirken skal ansees som et monument av nasjonal betydning, og den skal behandles som om den var fredet.

Den antydde bebyggelsen vil virke påtrengende og dominerende sett fra kirken, med store, opp til 3 etasjer høye og svært brede gavlfater.

Store trær bør måles inn og være med i prosjekteringen av evt. bebyggelse. Her vil det store vegetasjonsrommet på hele høydedraget være med. Landskapsarkitekt bør engasjeres.

Det er ønskelig at den gamle regulering av nåværende veistrekning fra Nesbruveien og opp til parkeringsplassen ved kirken beholdes. Veien er 6 m bred og ligger meget godt i terrenget. Denne øver ikke vold på kirkens forterreng og er avpasset den ro som er ønsket omkring kirken. Hvis denne veien skal utvides, blir den 12 m bred med fortau og sykkelsti og med store konsekvenser for trafikkbildet.

Det er skissert veiskjæringer på kirkens forterreng med betong støttemurer innenfor kirkens nærområde, noe som ødelegger dagens harmoni. Kirkens parkeringsplass vil bli betydelig innskrenket. Det må forventes at 39/ 97' s egen parkeringskapasitet er for liten til å dekke eget / gjesteparkeringsbehov, noe som ytterligere vil redusere kirkens parkeringskapasitet.

1.1.3 Forslagsstillers kommentarer til høringsuttalelsene

1. Viken Fylkeskommune

Kommentarer fra forslagsstiller (FS):

FS har i flere omganger i tett dialog med kommunen redusert antall enheter. Gjeldende forslag inkluderer 18 enheter i felt B1. Bygningene forskyves mot vest slik at avstanden mellom bygningsvolumene øker. Den skålformede bygningsstrukturen som åpner seg mot kirken opprettholdes.

Området innenfor Felt B1 reguleres til konsentrert småhusbebyggelse i tråd med kommunens plan for prioriterte vekstområder. I henhold til Asker kommuneplan skal det ved konsentrert utbygging avsettes 80 m² uteoppholdsareal per boenhet. Andel grøntareal skal være minimum 30% av netto tomteareal. Prosjektet viser større MUA areal og grøntareal enn kommunens minimumskrav.

Det er avsatt to hensynssoner der eksisterende trær og vegetasjon skal bevares. Sikring av sonene skal ivaretas ved utbygging. FS utvider hensynssonen i nordøst som konsekvens av reduksjon og justert plassering av bebyggelsen.

Når det gjelder FNs bærekraftsmål henviser FS til redegjørelsen i kommunens saksfremlegg angående bærekraftsmål, utnyttelse, nærhet til kollektivtilbud og hensyn til bevaring av natur og grøntarealer.

Bebyggelsen skal ha helhetlig arkitektonisk utforming når det gjelder takvinkel, materialbruk og fargesetting og skal utformes med bestandige materialer og fargebruk som er familiær med bebyggelsen i nærområdet. Utforming av ny bebyggelse er sikret i bestemmelsene.

I tillegg til material- og fargebruk vil reduksjon av gesims- og mønehøydene forsterke en underordnet virkning av bebyggelsen i forhold til kirken.

Boligutbyggingen vil ikke redusere kirkens grøntareal.

Oppdaterte visualiseringer av nær- og fjernvirkninger sett i forhold til kirken er utarbeidet.

FS tar for øvrig merknadene til orientering.

Kommunedirektørens vurdering:

Planområdet ligger nordøst for kirken, på en kulle som ligger noe lavere i terrenget enn det kirken gjør. Den siden av kirken som vender mot planområdet, er en bakside med inngang til kontorer blant annet. Tålegrensen for nye tiltak, er derfor større her. Det er mindre sårbart. Kart fra 1950 viser også at det har ligget bolig eller hytte her tidligere, på det høyeste punktet på kullen. Frukttre, rester av flaggstang og gjerder med port, er spor etter huset som stod der inntil nylig.

Kirken er ikke synlig fra Nesbruveien, nede ved IKEA, så nye boliger, vil ikke blokkere for synligheten av kirken mot øst og syd og syd-øst. .

Terrengsnitt og visualiseringer som er lagt ved planforslaget, viser at nye boliger blir vesentlig lavere enn kirken. Slik jeg vurderer det, så vil planforslaget ha relativt liten negativ visuell innvirkning på Holmen kirke. Lesbarheten av kirken og dens sammenheng med landskapet vil fortsatt være ivaretatt.

Kommunedirektøren er enig i at det hadde vært fordelaktig for landskapet å kunne bevare enkelttrær inne på planområdet, men utenfor hensynssonene kan dette bli utfordrende, ettersom store deler av området må graves ut for å kunne bygge underjordisk garasje.

2. Den Norske Kirke

Kommentarer fra forslagsstiller (FS):

Kommunen har stilt som forutsetning for utvikling av 39/97 at det reguleres inn ny vei over eiendommen som kobles på eksisterende vei forbi Kirken i tilfellet Bjørklundsveien må stenges som følge av utbygging av Nye E18.

Høringsuttalelsen fra Den Norske Kirke knytter seg i hovedsak til denne problemstillingen.

GS er tegnet inn mot kirkestedet for at ny vei skal kunne kobles på gjeldene veiregulering forbi kirken.

Hva gjelder Kirkens parkeringsbehov, henviser FS til Asker kommunes arbeid med avklaring rundt dette, ref. det politiske vedtaket.

Kommunen har besluttet at ny regulering av 39/97 ikke skal konsekvensutredes. Ny E18 vil medføre store endringer i Kirkens nærområder. FS henstiller Kirken til å be SVV om konsekvensutredning med fokus på Kirkens behov.

FS tar for øvrig merknadene til orientering.

Kommunedirektørens vurdering:

Opparbeidelse av fortau langs Nesbruveien og gjennomkjøring til Bjørklundsveien vil kun bli nødvendig dersom regulering for ny E18 krever en slik løsning. Forslagsstiller har koblet seg på gjeldende regulering. Flytting av fortau til andre siden av veien anses ikke som hensiktsmessig i denne planprosessen da utbygging i henhold til planforslaget som nevnt ikke utløser krav om opparbeidelse. Dersom flytting av regulert fortau skulle bli aktuelt, bør dette håndteres i en separat prosess.

Når det gjelder parkeringsløsning for kirken har avdeling for regulering utarbeidet en skisse som viser mulighet for 106 parkeringsplasser, og denne er fremvist for kirken.

3. Statsforvalteren i Oslo og Viken

Kommentarer fra forslagsstiller (FS):

Forsvarlig håndtering av fremmede arter innenfor planområdet skal sikres gjennom en miljøoppfølgingsplan. Dette er inntatt i bestemmelsene.

FS tar Statsforvalterens innsigelser vedrørende støy til etterretning og vil i innarbeide henvisning til T-1442/2021 i planbestemmelsene.

FS tar for øvrig merknadene til orientering.

Kommunedirektørens vurdering:

Kommunen har lenge hatt en praksis med å legge hensynssone for bevaring av naturmiljø oppå boligformål. Det kan juridisk sett gi bedre vern å legge arealformålet under som grønt, men dette kommer så sent i prosessen at konsekvensene for utnyttelsesgrad vil bli vanskelig for forslagsstiller å håndtere.

4. Bjørklundsveiens Grendelag

Kommentarer fra forslagsstiller (FS):

FS har i flere omganger i tett dialog med kommunen redusert antall enheter. Gjeldende forslag inkluderer 18 enheter i felt B1. Bygningene forskyves mot vest slik at avstanden mellom bygningsvolumene øker.

Området innenfor Felt B1 reguleres til konsentrert småhusbebyggelse i tråd

med kommunens plan for prioriterte vekstområder. I henhold til Asker kommuneplan skal det ved konsentrert utbygging avsettes 80 m² uteoppholdsareal per boenhet. Andel grøntareal skal være minimum 30% av netto tomteareal. Prosjektet viser større MUA areal og grøntareal enn kommunens minimumskrav.

Sol- og skyggediagrammer viser ikke utilbørlige skyggevirksomheter for Bjørklundsveien.

FS utvider hensynssonen i nordøst som konsekvens av reduksjon og justert plassering av bebyggelsen.

Området B2 vil omfatte en enebolig.

FS viser til støyrapport utarbeidet av Rambøll datert 16.05.2019. Refleksjonsstøy er beregnet for Nesbruveien 45 og 51. Forskjellen i støynivå før og etter oppføring av støyskjerm og planlagt bebyggelse er så liten at endringen mot naboer ikke blir merkbar. FS kan ikke se behovet for å beregne refleksjonsstøy for Bjørklundsveien 14, 16 og 18 ab da disse eiendommene vil påvirkes i mindre grad enn 45 og 51 pga. plassering av bebyggelse og skjerm ift. E18.

Overvann skal håndteres i henhold til Plan- og bygningsloven og Asker kommunes retningslinjer. Kommunen vil ved behandling av byggesøknad vurdere om kravene er oppfylt.

FS tar for øvrig merknadene til orientering.

Kommunedirektørens vurdering:

Kommunedirektøren stiller seg bak forslagsstillers vurdering.

5. Nabo: Halvor Ehrnst og Carl F. Sutter. (Bjørklundsveien 18B og Bjørklundsveien 16)

Kommentert [I2]: Nyttig informasjon å vite hvilken nabo det er både for kommune og politikere.

Kommentarer fra forslagsstiller (FS):

Byggehøyden for bygg A-D er redusert i henhold til politisk vedtak.

Bygg A1 fjernes og rekkene A og B skyves mot vest. Inkludert høydereduksjonen vil husrekken bli mindre dominerende i forhold til Kirken, Bjørklundsveien og fra Billingstadåsen.

FS viser til støyrapport utarbeidet av Rambøll datert 16.05.2019. Refleksjonsstøy er beregnet for Nesbruveien 45 og 51. Forskjellen i støynivå før og etter oppføring av støyskjerm og planlagt bebyggelse er så liten at endringen mot naboer ikke blir merkbar. FS kan ikke se behovet for å beregne refleksjonsstøy for Bjørklundsveien 16 og 18 da disse eiendommene vil påvirkes i mindre grad enn 45 og 51 pga. plassering av bebyggelse og skjerm ift. E18. FS oppfordrer å søke til Asker kommune dersom nr 16 har behov for støyskjerming på egen eiendom.

Sol- og skyggediagrammer viser ikke utilbørlige skyggevirkninger for Bjørklundsveien 16. FS bemerker at nr 16 nylig har oppført en stor bod helt inntil grensen mot 39/97.

FS tar for øvrig merknadene til orientering.

Kommunedirektørens vurdering:

Kommunedirektøren stiler seg bak forslagsstillers vurdering. Høyden på bebyggelsen er redusert, og en enhet er fjernet. Solforhold for nr. 16 og 18 vurderes som tilfredsstillende. Kommunen vurderer kun solforhold på eiendommenes uteplasser som er vendt mot planområdet.

Det anbefales ikke å skyve bygg C inn mot Holmen kirke, da dette vil vesentlig krympe størrelsen på tunet og dermed redusere kvaliteten på felles uteoppholdsarealer. Avstand fra bygg C til tomtегrensen er innenfor lovkravet på 4 m, og er dermed innenfor hva man må kunne forvente i et boligområde. På arealene utenfor hensynssonene vurderer Kommunedirektøren at vekst veier tyngre enn vern med tanke på planområdets plassering.

Når det gjelder bebyggelsens forhold til kirken viser vi til vårt svar på fylkeskommunens merknader.

6. Nabo: Terje E. Asdøl og Kristiane Bye Asdøl (Nesbruveien 51C)

Kommentarer fra forslagsstiller (FS):

Eiendommen 39/97 ligger i et område som er definert som fortettingsområde av kommunen. Planforslaget er utarbeidet med hensyn til føringer om fortetting og skal samtidig ivareta kirkens behov.

For utnyttelse på tomte se merknad under punkt 1.

Når det gjelder ny tilknytning til Bjørklundsveien henstiller FS til å rette bemerkninger til de ansvarlige for utviklingen av Nye E18.

Hva gjelder Kirkens parkeringsbehov, se merknad under punkt 2.

Kirkens parkeringsområde skal ikke benyttes av beboere og gjester til 39/97.

Plassering og arealbehov til trafo/nettstasjon er valgt ut fra retningslinjer gitt av Hafslund og iht. plan- og bygningsloven.

FS tar for øvrig merknadene til orientering.

Kommunedirektørens vurdering:

Kommunedirektøren stiller seg bak forslagsstillers vurderinger. For øvrig bemerkes det at gjeldende regulering ikke er til hinder for å regulere på nytt. Nye reguleringsplaner skal rette seg etter kommuneplanen.

Ang. parkering og adkomst for Holmen kirke, viser vi til vurdering av innspill fra Holmen kirke.

Når det gjelder trafo er plasseringen hensiktsmessig med tanke på nærhet til atkomstvei, med tanke på tilgjengelighet og sikkerhet. Vi antar at bekymring for lukt gjelder avfallsanlegget i bakkant, ikke selve trafoen. Avfallsanlegget plasseres her fordi det er flatt og ligger nær innkjørsel, noe som er nødvendig for at renovasjonskjøretøy kan komme til anlegget.

7. Nabo: Eivind Mossige (Bjørklundsveien 24)

Kommentarer fra forslagsstiller (FS):

Dersom ny vei inkludert GS skal opparbeides over 39/97, skal eksisterende GS endres til en smalere snarvei, ref. plankartet.

FS tar for øvrig merknaden til orientering.

Kommunedirektørens vurdering:

Kommunedirektøren stiller seg bak forslagsstillers vurdering.

8. Jan Andersen (Solstadveien 35, 1395 Hvalstad)

Kommentarer fra forslagsstiller (FS):

Bygg A1 fjernes og rekkene A og B skyves mot vest. Inkludert høydereduksjonen i rekkene A-D vil ny bebyggelse bli vesentlig mindre dominerende i forhold til Kirken.

Dagens regulering av veistrekningen fra Nesbruveien og opp til Kirken vil beholdes. Reguleringen er fra 1980 og definerer veien til veiklasse A med fortau. I henhold til Asker kommunes veinormal har veiklasse A en reguleringsbredde på 12 m. Hva gjelder opparbeidelsen av veien til riktig reguleringsbredde, henviser FS til Asker kommune og SVV.

Hva gjelder Kirkens parkeringsbehov, se merknad under punkt 2.

Kirkens parkeringsområde skal ikke benyttes av beboere og gjester til 39/97.

FS tar for øvrig merknadene til orientering.

Kommunedirektørens vurdering:

Kommunedirektøren stiller seg bak forslagsstillers vurdering. Se forøvrig svar til merknad fra fylkeskommunen og Den Norske Kirke. Gro Jerpåsen i avdeling for samfunnsplanlegging har også skrevet en vurdering som gjengis i sin helhet i vedlegg til saken.

Fra: [Gro Bjørnstad Jerpåsen](#)
Til: [Elisabeth Hinteregger](#)
Emne: 39/97_Bjørklundsveien 22_Vurdering av innvirkning på Holmen krk
Dato: 14. januar 2022 11:26:04
Vedlegg: [image001.png](#)
[image002.png](#)

Hei Elisabeth

Jeg tok en befaring til planområdet for lettere å kunne vurdere planforslagets innvirkning på Holmen krk.

Kirkestedet og landskapet

Holmen krk er listeført av Riksantikvaren, og Viken fylkeskommune er myndighet i forhold til ivaretagelse av kirkens omgivelser. Viken fylkeskommune har uttalt seg til planforslaget i den offentlige høringen. De er ikke negative til forslaget, men påpeker noen momenter og har forslag til justeringer, som går på tetthet (antall boenheter), høyde på bebyggelsen og hensyn til vegetasjon.

Holmen krk ligger på en egen høyde i terrenget, adskilt fra den høyden som omfattes av planforslaget. Kirken har en klar henvendelse mot vest, der hovedinngangen er. Det er fritt utsyn fra kirken mot vest, nord og syd. Selve høyden som kirken ligger på, er også fri for annen bebyggelse og anlegg. Den tilliggende bebyggelsen er plassert i avstand til kirken og ligger også lavere i terrenget. Bebyggelsen er i all hovedsak holdt lav på 1-2 etg., og virker ikke dominerende i forhold til kirken. Dette gjelder særlig bebyggelsen i nord, vest og syd. Bebyggelsen mot øst og sør-øst er noe nærmere og tettere på kirken. Når man ankommer inngangen til kirken, oppleves det som at den ligger for seg selv. Når man kommer ut av kirken, i vest, er det fritt utsyn mot Skaugumsåsen, uten andre visuelle forstyrrelser i nærområdet. Lesbarheten av kirkestedet, og sammenhengen med landskapet, er derfor relativt godt ivaretatt.

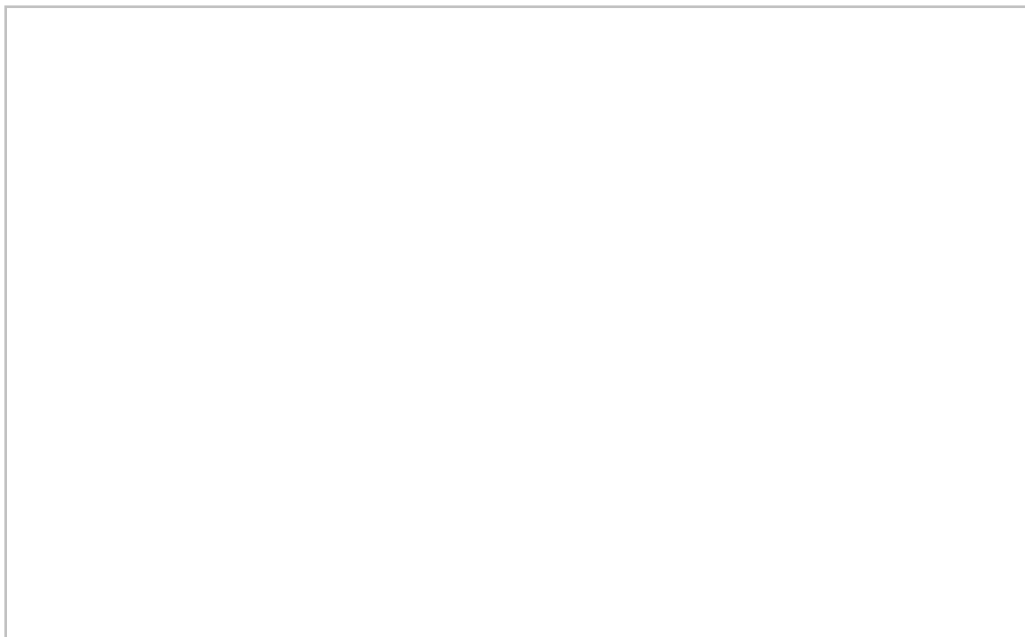
Vurdering av planforslaget:

Planområde ligger nordøst for kirken, på en kolle som ligger noe lavere i terrenget enn det kirken gjør. Den siden av kirken som vender mot planområdet, er en bakside med inngang til kontorer blant annet. Tålegrensen for nye tiltak, er derfor større her. Det er mindre sårbart. Kart fra 1950 viser også at det har ligget bolig eller hytte her tidligere, på det høyeste punktet på kollen. Fruktrær, rester av flaggstang og gjerder med port, er spor etter huset som stod der inntil nylig. Kirken er ikke synlig fra Nesbruveien, nede ved IKEA, så nye boliger, vil ikke blokkere for synligheten av kirken mot øst og syd og syd-øst. .

Terrengsnitt og visualiseringer som er lagt ved planforslaget, viser at nye boliger blir vesentlig lavere enn kirken. Slik jeg vurderer det, så vil planforslaget ha relativt liten negativ visuell innvirkning på Holmen kirke. Lesbarheten av kirken og dens sammenheng med landskapet vil fortsatt være ivaretatt.

Kollen er bevokst med flotte store furutrær, og de bør bevares i størst mulig grad.

Kart fra 1950 som viser bygninger som har stått på tomten inntil nylig (hentet fra Askerkart):

Med vennlig hilsen

Gro B. Jerpåsen

Rådgiver kulturminner

Mag.art og PhD

Samfunnsutvikling

(+47) 95297389

gro.bjornstad.jerpasen@asker.kommune.no

<https://www.asker.kommune.no/>

Oppdragsgiver

Vivir AS

Rapporttype

Støyutredning

Dato

16.05.2019

BJØRKLUNDVEIEN 22B

STØYUTREDNING

Oppdragsnr.: 1350005355
 Oppdragsnavn: Bjørklundveien 22B – støyutredning
 Dokument nr.: C-rap-002
 Filnavn: C-rap-002 Bjørklundveien 22b.docx

Revisjon	04	05	06
Dato	2019-01-31	2019-03-04	2019-05-16
Utarbeidet av	Frederik Strand Sardinoux	Frederik Strand Sardinoux	Silje Haugen
Kontrollert av	Silje Haugen	Silje Haugen	Frederik Strand Sardinoux
Godkjent av	Frederik Strand Sardinoux	Frederik Strand Sardinoux	Silje Haugen
Beskrivelse	Støyutredning Bjørklundveien 22B	Støyutredning Bjørklundveien 22B	Støyutredning Bjørklundveien 22B

Revisjonsoversikt

Revisjon	Dato	Revisjonen gjelder
04	2019-01-31	Støyutredning med småhusbebyggelse
05	2019-03-04	Bjørklundveien er ikke i sentrumsområde iht. KPA
06	2019-05-16	Nytt forslag til utomhusplan og oppdaterte støyberegninger

INNHold

1.	INNLEDNING.....	4
2.	MYNDIGHETSKRAV.....	5
2.1	Kommuneplanens bestemmelser.....	5
2.2	Utendørs støy.....	7
2.3	Innendørs lydnivå fra utendørs lydkilder.....	7
3.	BEREGNINGSMETODE OG GRUNNLAG.....	8
3.1	Planområdet.....	8
3.2	Vegtrafikkdata.....	8
3.3	Beregningsmetode og inngangsparametere.....	9
4.	RESULTATER.....	10
4.1	Støysonekart.....	10
4.2	Skjermingstiltak.....	12
4.3	Konsekvenser for naboer.....	13
4.4	Punktberegninger på fasader.....	13
5.	KONKLUSJON.....	15
VEDLEGG 15		
1.	L_{den} 4m uten skjerming.....	15
2.	L_{den} 1,5 m uten skjerming.....	15
3.	L_{den} 1,5 m med skjerming.....	15
4.	L_{den} 1,5m nivåforskjell med og uten skjerm.....	15
5.	Fasadenivåer L_{den} og $L_{A,eq,24t}$	15
APPENDIKS A - DEFINISJONER.....		16
APPENDIKS B - STØY.....		17

FIGUROVERSIKT

Figur 1	Oversikt over planområdet, markert med rødt.....	4
Figur 2	Gjeldende lovverk, forskrifter, veiledere og standarder.....	5
Figur 3	Foreløpig utomhusplan.....	8
Figur 4	Støysonekart, beregningshøyde 4 meter over terreng.....	10
Figur 5	Støysonekart, beregningshøyde 1,5 meter over terreng.....	11
Figur 6	Støysonekart, beregningshøyde 1,5 meter over terreng med skjermingstiltak. Se kote til toppskjerm på figuren.....	12
Figur 7	Støysonekart, fasadepunkter sett fra sør og vest.....	13
Figur 8	Støysonekart, fasadepunkter per etasje (L_{den} i første kolonne og $L_{A,eq,24t}$ i andre kolonne).....	14

TABELLOVERSIKT

Tabell 1	Kriterier for soneinndeling. Alle tall i dB, frittfeltsverdier.....	7
Tabell 2	Høyeste grenseverdier for innendørs A-veid ekvivalent og maksimalt lydtrykknivå $L_{p,AeqT}$ og $L_{p,AFmax}$	7
Tabell 3	Trafikktall.....	8
Tabell 4	Inngangsparametre i beregningsgrunnlaget.....	9
Tabell 5	Definisjoner brukt i rapporten.....	16
Tabell 6	Endring i lydnivå og opplevd effekt.....	17

1. INNLEDNING

I forbindelse med reguleringsarbeid av Bjørklundsveien 22B (gnr/bnr 39/97) i Asker kommune er Rambøll engasjert av Vivir AS for å gjennomføre en støyutredning. Støyutredningen omfatter støy fra vegtrafikk. På planområdet planlegges det oppføring av småhusbebyggelse. Figur 1 viser plasseringen til planområdet, angitt med rødt.

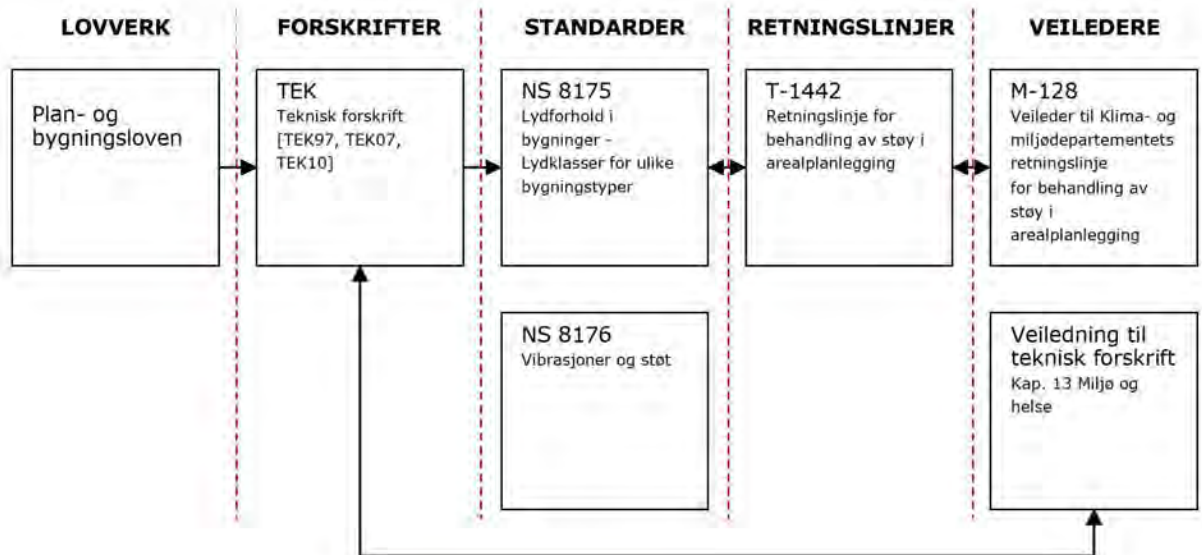
Grunnlaget for støyrapporten er en foreløpig situasjonsplan over området med nye bygninger, oversendt fra arkitekt, datert 13.05.2019.

Figur 1 Oversikt over planområdet, markert med rødt.

2. MYNDIGHETSKRAV

Eksterne støyforhold er regulert av Klima- og miljødepartementets «Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging» (T-1442). Retningslinjen har sin veileder «Veileder til retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging» (M-128) som gir en utfyllende beskrivelse omkring flere aktuelle problemstillinger vedrørende utendørs støykilder. Når det gjelder innendørs støynivå henvises det videre til grenseverdier gitt i norsk standard NS 8175.

Figur 2 Gjeldende lovverk, forskrifter, veiledere og standarder

2.1 Kommuneplanens bestemmelser

I tillegg til det nasjonale regelverket som er oppsummert over er det egne bestemmelser utarbeidet av Asker kommune. Disse er blant annet å finne i skrevet «Bestemmelser til kommuneplanens arealdel», sist datert 1.11.2017. Under er det gjengitt utsnitt av omtalt skriv:

15. Støy og luftforurensning

15.1. Generelt (pbl. § 11-9, nr. 6)

Retningslinje for behandling av luftkvalitet i arealplanleggingen T-1520 og retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging T-1442/2016, skal legges til grunn for planlegging av ny bebyggelse til støyfølsomt bruksformål (Boenheter, boliger, fritidsboliger, sykehus, pleieinstitusjoner skoler og barnehager). Grenseverdier i T-

1442/2016, tabell 3 skal tilfredsstillles.

15.2. Etablering av boenhet i nåværende boligområder

Nye boliger/boenheter tillates kun i grønn støysone (støy < 55dB) slik dette er definert i støyretningslinjen T-1442/2016, og krav etter tabell 3. Tiltak i gul støysone kan tillates under forutsetning av at det gjøres avbøtende tiltak etter en støyfaglig utredning.

I gul støysone skal rom med støyfølsomt bruksformål ha minimum ett vindu eller én dør som kan åpnes mot boligens/boenheters stille side (grønn sone).

15.3. Krav til støyfaglig utredning

Ved etablering av byggetiltak med støyfølsomme bruksformål i gul og rød sone definert i retningslinjen (T-1442/16, tabell 1) kreves en støyfaglig utredning. Støyfaglig utredning, inkludert refleksjonsstøy og støy fra utendørs kilder, skal foreligge samtidig med reguleringsforslag, eventuelt ved søknad om rammetillatelse og igangsettingstillatelse i byggesaker.

Nødvendige avveininger og avbøtende tiltak skal fastsettes i reguleringsplan, rammetillatelse og igangsettingstillatelse. Det vises til plankrav i pkt 1.3.

Kommunens støysonekart for vei og jernbane, jf Asker kommunes kartdatabase, er grunnlag for vurdering av behov for støyfaglig utredning.

15.4. Rød støysone

Nye bygninger med støyfølsomt bruksformål i henhold til kommuneplanens definisjon¹ tillates ikke etablert i rød sone (støy > 65dB) slik definert av tabell 1 i T-1442/16, med mindre disse tillates jfr. pkt. 15.5.

Eksisterende bygninger med støyfølsomt bruksformål innenfor rød støysone kan utvides og påbygges, forutsatt at det ikke fører til flere boenheter. Krav til maksimal tillatt innendørs støy (for rom med støyfølsom bruk¹) skal ivaretas i henhold til TEK; maksimalt 30dB.

Retningslinje:

1. Se vedlegg 3, definisjoner.

15.5. Aktuelle avviksområder for støy (Sentrumsområder), jf. støyretningslinjen T-1442/2012 (pbl. § 11-9, nr. 6)

Innenfor kommuneplankartetts avmerkede sentrumsområder (stiplet, brun linje), kan etablering av nye støyfølsomme bruksformål innenfor rød sone tillates på følgende vilkår: Støynivå på private uteoppholdsarealer og (andel) felles uteoppholdsareal avsatt til lekeplass / nærmiljøanlegg skal ikke overstige L_{den} 55 dB fra veitrafikk.

All bebyggelse skal ha balansert ventilasjon.

Alle boenheter skal ha minst halvparten av oppholdsrommene og minst to soverom (ved to eller flere) mot en stille fasade (støynivå under L_{den} 55 dB utenfor fasade).

15.6. Stille områder /formål grønnstruktur, friområder og naturområder (pbl. § 11-9, nr. 1 og nr. 6)

Ny reguleringsplan kreves utarbeidet ved planer om ny støyende virksomhet med nærhet til grønne områder. Støyfaglig utredning skal foreligge samtidig med reguleringsforslag. Nødvendige avveininger og avbøtende tiltak skal fastsettes gjennom reguleringsprosessen.

Gjeldende punkter for Bjørklundsveien 22B:

- Retningslinjen for behandling av støy T-1442:2016 legges til grunn
- Nye boliger tillates i gul støysone dersom det gjøres avbøtende tiltak etter en støyfaglig utredning
- I gul støysone skal rom med støyfølsomt bruksformål ha minimum ett vindu eller én dør som kan åpnes mot boligen stille side

2.2 Utendørs støy

T-1442 er koordinert med støyreglene som er gitt etter forurensningsloven og teknisk forskrift til plan- og bygningsloven. Denne anbefaler at det beregnes to støysoner for utendørs støy nivå rundt viktige støykilder, en rød og en gul sone:

- Rød sone: Angir et område som ikke er egnet til støyfølsomme bruksformål, og etablering av ny støyfølsom bebyggelse skal unngås.
- Gul sone: Vurderingssone hvor støyfølsom bebyggelse kan oppføres dersom avbøtende tiltak gir tilfredsstillende støyforhold.

I retningslinjene gjelder grensene for utendørs støy nivå for boliger, fritidsboliger, sykehus, pleieinstitusjoner, skoler og barnehager. Nedre grenseverdi for hver sone er gitt i Tabell 1.

Tabell 1 Kriterier for soneinndeling. Alle tall i dB, frittfeltsverdier.

Støykilde	Støysone			
	Gul sone		Rød sone	
	Utendørs støy nivå	Utendørs støy nivå i nattperioden kl. 23 - 07	Utendørs støy nivå	Utendørs støy nivå i nattperioden kl. 23 - 07
Veg	55 L_{den}	70 L_{SAF}	65 L_{den}	85 L_{SAF}

L_{SAF} er et statistisk maksimalnivå som overskrides av 5 % av støyhendelsene.

Krav til maksimalt støy nivå gjelder der det er mer enn 10 hendelser per natt over grenseverdien.

2.3 Innendørs lydnivå fra utendørs lydkilder

NS 8175 angir ulike krav til lydnivå på inneareal som følge av utendørs lydkilder. Tabell 3 er et utdrag fra NS 8175 som angir krav til innendørs lydnivå fra utendørs lydkilder for boliger.

Tabell 2 Høyeste grenseverdier for innendørs A-veid ekvivalent og maksimalt lydtryknivå $L_{p,Aeq,T}$ og $L_{p,AFmax}$

Type brukerområde	Målestørrelse	Klasse C
I oppholds- og soverom fra utendørs støykilder	$L_{p,Aeq,24h}$ (dB)	30
I soverom fra utendørs støykilder	$L_{p,AFmax}$ (dB) natt, kl. 23-07	45

$L_{p,Aeq,24h}$ er gjennomsnittsverdien gjennom 24 timer.

$L_{p,AFmax}$ er maksimalt lydtryknivå. Krav til maksimalt støy nivå gjelder der det er mer enn 10 hendelser per natt over grenseverdien.

3. BEREGNINGSMETODE OG GRUNNLAG

3.1 Planområdet

Figur 3 viser foreløpig situasjonsplan av planområdet.

Figur 3 Foreløpig utomhusplan.

Utomhusplanen viser småhusbebyggelsen slik den er tenkt per 13.05.2019. Mørkegrønt viser private uteoppholdsarealer, mørkegrått viser felles uteoppholdsarealer.

3.2 Vegtrafikktall

Ved støyberegninger oppgis det nøkkeltall som beskriver trafikksituasjonen for aktuelle veger. I henhold til retningslinjene skal det beregnes støy for en prognosesituasjon 10-20 år frem i tid.

I denne rapporten er det benyttet trafikktall hentet fra Nasjonal Vegdatabank (NVDB) og er data under norsk lisens for offentlig data (NLOD), tilgjengeliggjort av Statens vegvesen. Trafikktallene er fremskrevet til 2029, 10 år frem i tid. Tabell 5 viser tilhørende trafikktall.

Tabell 3 Trafikktall

Gatenavn	ÅDT 2019	ÅDT 2029	% tunge 2029	Skiltet fartsgrense
E18 Drammensveien	80967	94053	9,8	80 km/t
Fv153 Billingsstadsletta (vest for området)	11052	12807	6,5	50 km/t
Fv153 Billingsstadsletta (nordvest for området)	13131	15216	6,5	50 km/t

Fv153 Billingsstadsletta (nord for området)	13128	15188	4,4	50 km/t
Kv101 Nesbruveien	4854	5621	4,4	30 km/t
Bjørklundveien	233	270	5	30 km/t

3.3 Beregningsmetode og inngangsparametere

Lyddutbredelse er beregnet i henhold til nordisk beregningsmetode for vegtrafikkstøy¹. Denne metoden tar hensyn til følgende forhold:

- Andel tunge og lette kjøretøy
- Trafikkfordeling over døgnet
- Vegbanens stigningsgrad
- Hastighet
- Skjermingsforhold fra terreng, bygninger, skjærmer og skjæringer i terreng
- Absorpsjons- og refleksjonsbidrag fra mark

Alle beregninger gjelder for 3 m/s medvindssituasjon fra kilde til mottaker.

Retningslinjene setter støygrenser som frittfelt lydnivå. Med frittfelt menes at refleksjoner fra fasade på angjeldende bygning ikke skal tas med. Øvrige refleksjonsbidrag medregnes (refleksjoner fra andre bygninger eller skjærmer). For støysonekartene er alle 1. ordens refleksjoner tatt med.

Det er etablert en 3D digital beregningsmodell på grunnlag av tilgjengelig 3D digitalt kartverk. Beregningene er utført med Soundplan v. 8.0. De viktigste inngangsparametere for beregningene er vist i tabell 4.

Tabell 4 Inngangsparametre i beregningsgrunnlaget

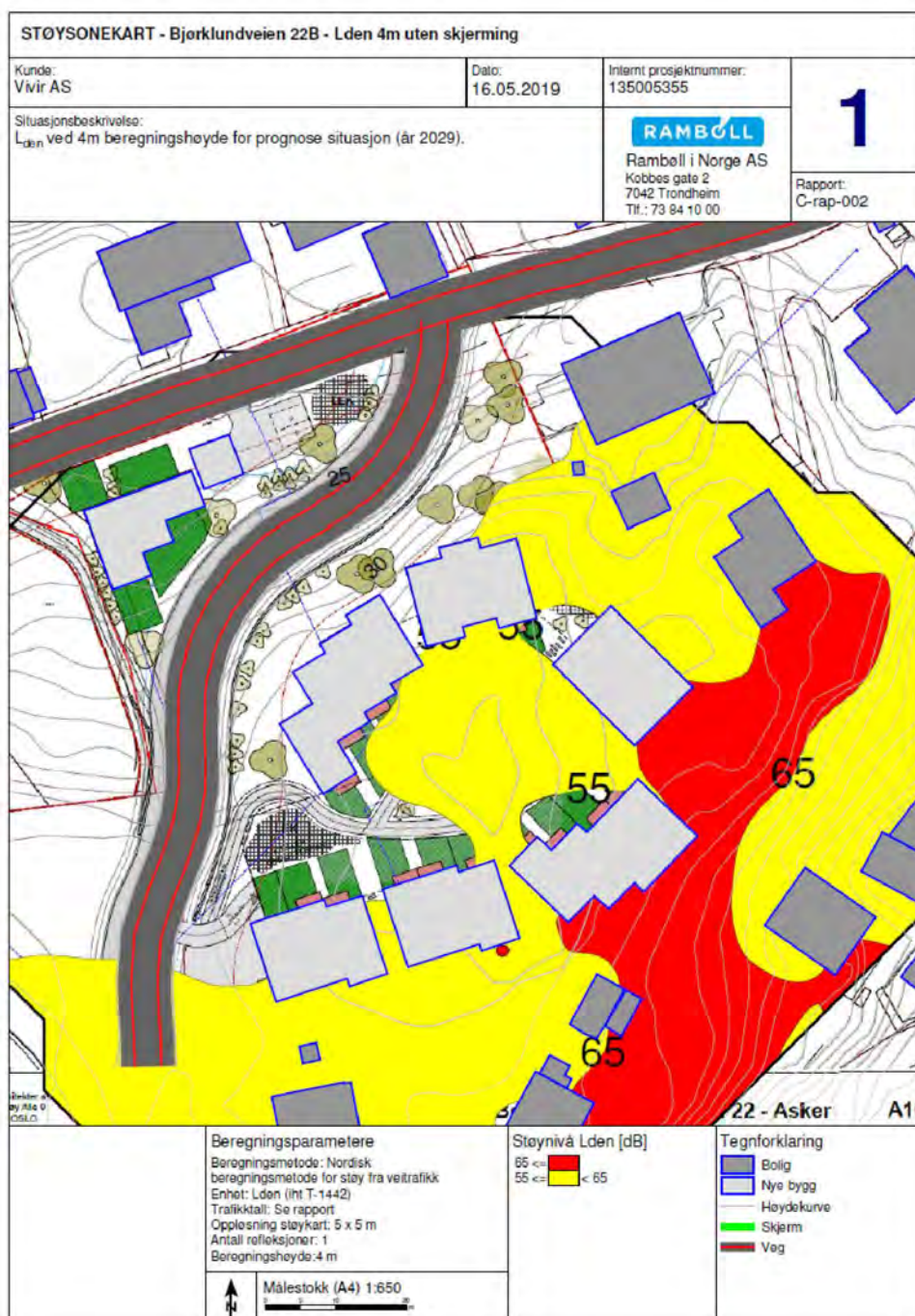
Egenskap	Verdi
Refleksjoner, støysonekart	1. ordens (lyd som er reflektert fra kun én flate)
Refleksjoner, punktberegninger	3. ordens
Markabsorpsjon	Generelt: 1 («myk» mark, dvs. helt lydabsorberende). Vann, veier og andre harde overflater: 0 (reflekterende)
Refleksjonstap bygninger, støyskjærmer	1 dB
Søkeavstand	1000 m
Beregningshøyde, støysonekart	4 meter og 1,5 meter
Oppløsning, støysonekart	5 x 5 m

¹ Nordisk beregningsmetode for vegtrafikkstøy, 1996. Håndbok V716 Statens vegvesen, 2000.

4. RESULTATER

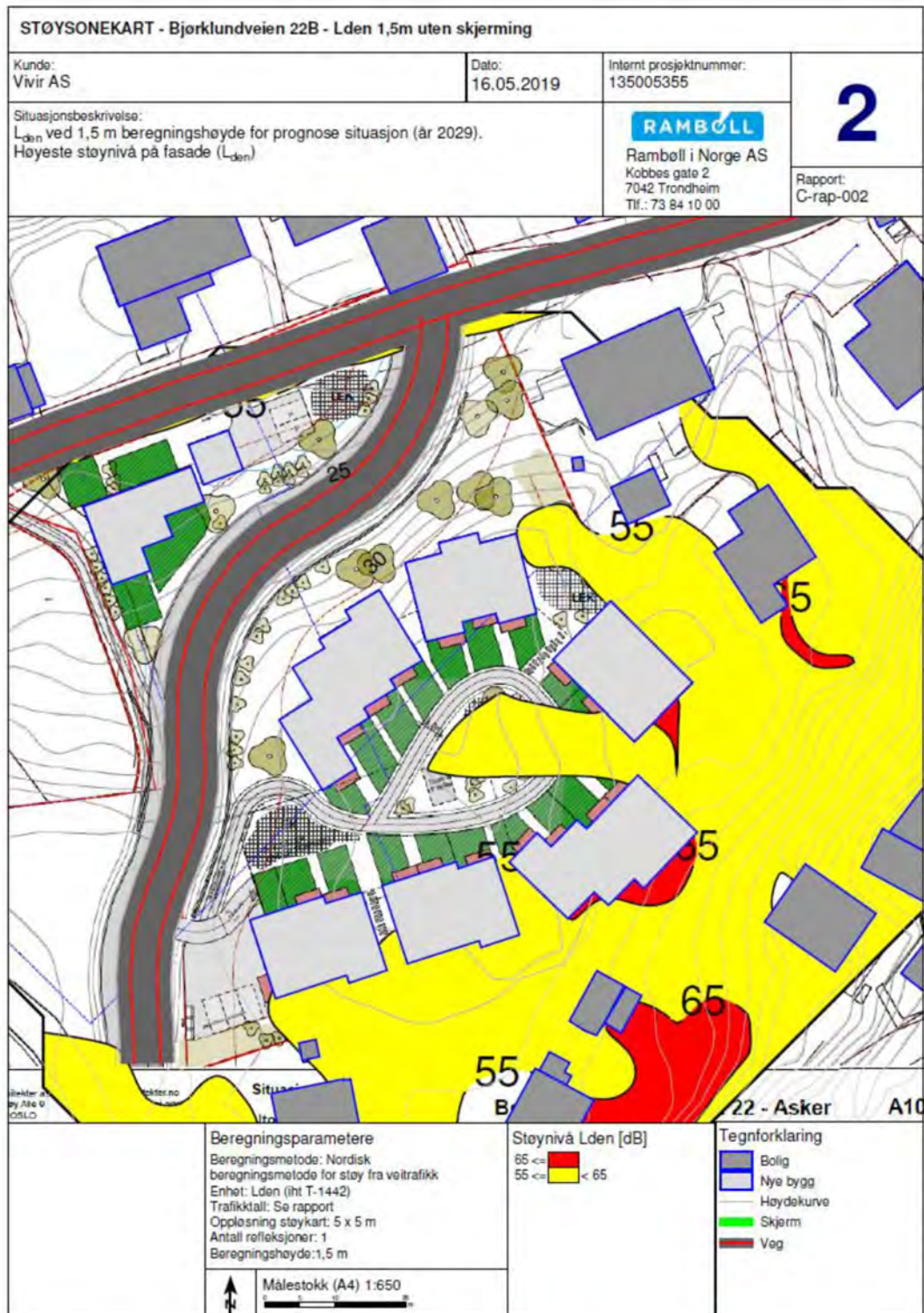
4.1 Støysonekart

Resultatene er presentert i form av støysonekart med rød, gul og hvit sone. Grenseverdiene for fargeinndelingen er i henhold til T-1442 (og kommuneplanbestemmelser). Det er beregnet støysonekart med beregningshøyde 4 meter over terreng for situasjonen ved utbygging, vist i Figur 5. Dette er standard beregningshøyde ved støyutredninger. Støysonekartet viser at flere av fasadene er delvis i gul og rød støysone. Dette er et avvik fra kommuneplanbestemmelsene og avbøtende tiltak for påregnes.

Figur 4 Støysonekart, beregningshøyde 4 meter over terreng.

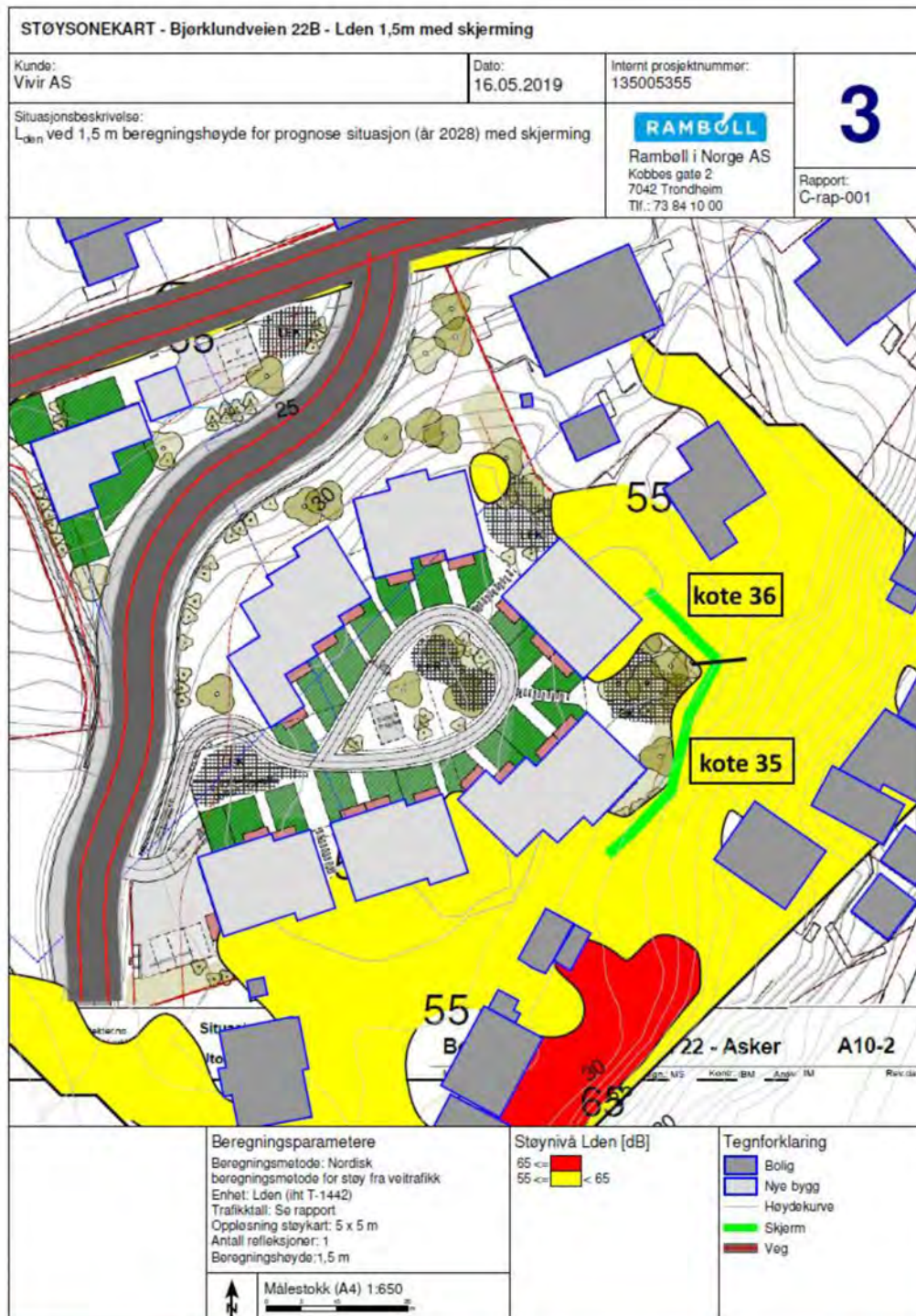
Det er også beregnet støysonkart med beregningshøyde 1,5 meter over terreng, vist i Figur 6. Dette er standard beregningshøyde ved vurdering av støy på utendørs oppholdsareal på bakkenivå. Utomhusplan er i bakgrunn av støysonkartet. Deler av uteoppholdsareal mot sørøst ligger i gul støyzone. Dette er uten tiltak i form av støy-skjerming.

Figur 5 Støysonkart, beregningshøyde 1,5 meter over terreng.

4.2 Skjermingstiltak

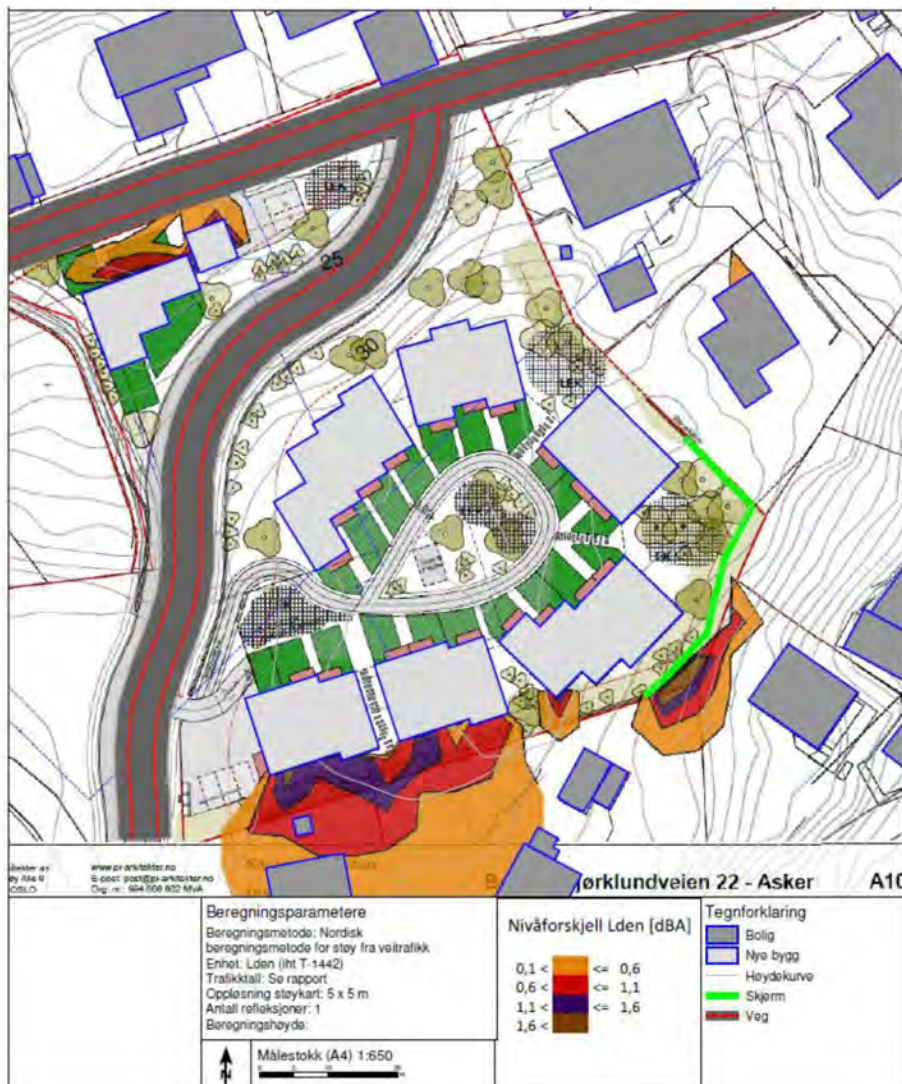
Skjermingstiltak sør på planområdet gjør at nødvendig areal til uteopphold er utenfor gul støysone. Kotemarkeringen på figuren under viser høyden til toppskjerm. Høyden på skjermen varierer med terrenget. Høyde fra dagens terreng til topp av skjerm varierer mellom ca. 3-5 meter.

Figur 6 Støysonekart, beregningshøyde 1,5 meter over terreng med skjermingstiltak. Se kote til toppskjerm på figuren.

4.3 Konsekvenser for naboer

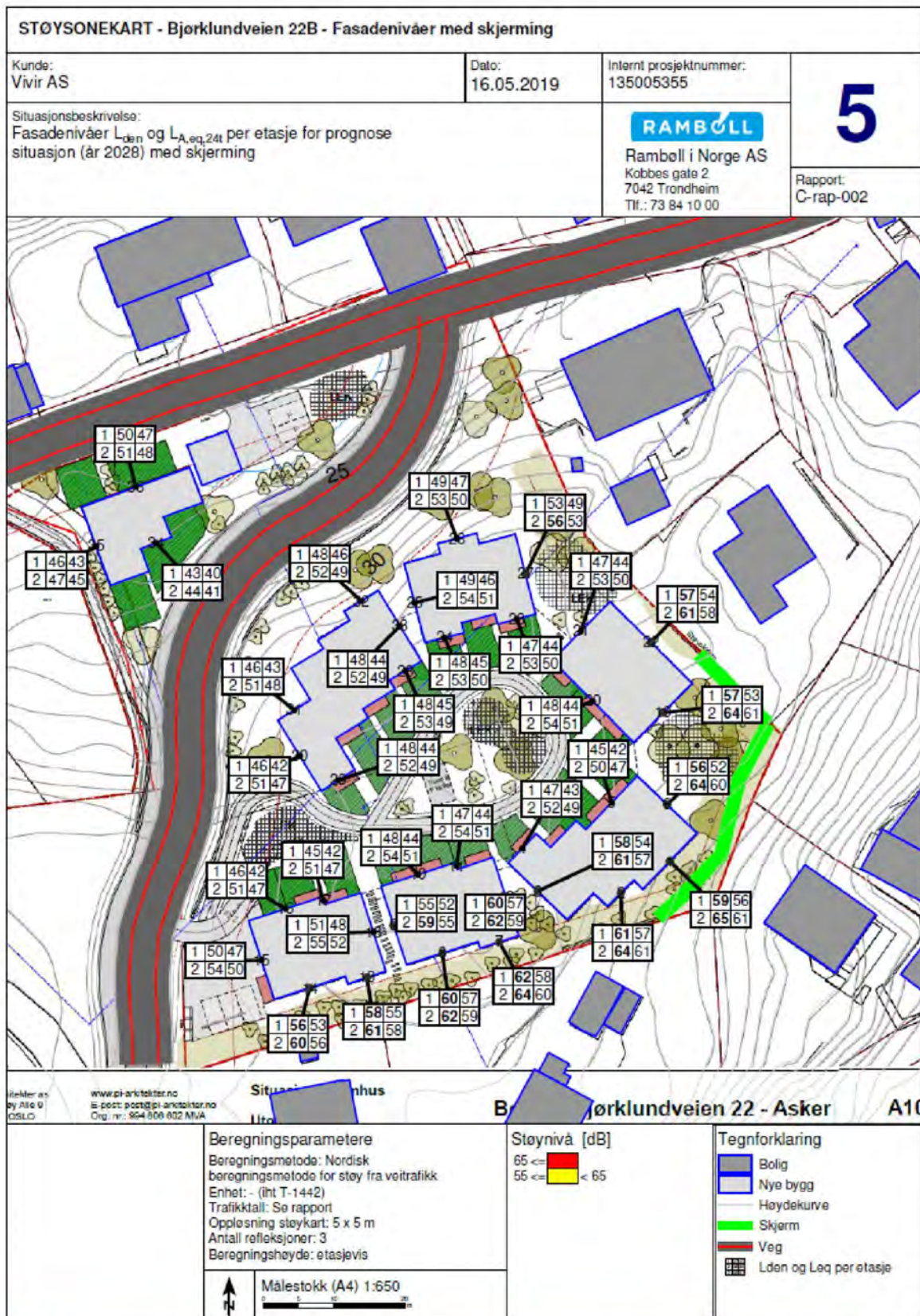
Figur 7 viser endringen i støy på nabetomter. Her er støynivået *før* oppføring av nye bygninger og støyskjerm trukket fra støynivået *etter* oppføringen. Beregningsmodellen tar hensyn til refleksjoner fra planlagte bygninger og skjermer. Nivåforskjellen er såpass lav (< 1 dB) at endringen mot naboer ikke blir merkbar. Dette krever imidlertid at skjerm mot naboer er av typen absorberende. Det kan for eksempel være spaltepanel med absorberende materialer bak eller absorberende plater. Økningen må være på minst 3 dB for at dette skal være merkbar forskjell for nabolaget.

Figur 7 Støysonekart, fasadepunkter sett fra sør og vest.

4.4 Punktregninger på fasader

Det er foretatt punktregninger på støyutsatte fasader for å gi mer eksakte verdier på støynivåene. Beregningspunktene er plassert på bygningsfasadene. Punktregninger er fritt feltsverdier iht. Nordisk beregningsmetode. Resultatene fra punktregningene er oppgitt som gjennomsnittsverdi av lydtryknivå gjennom 24 timer, $L_{p,Aeq,24h}$ og ekvivalent støynivå for dag-kveld-natt, L_{den} , og er vist i Figur 8.

Figur 8 Støysoneskart, fasadepunkter per etasje (L_{den} i første kolonne og $L_{A,eq,24t}$ i andre kolonne)

5. KONKLUSJON

Det er foretatt en støyutredning i forbindelse med nye småhusbebyggelse ved Bjørklundveien 22B i Asker kommune. Iht. kommuneplanbestemmelsene skal boliger ved Bjørklundveien 22B ivareta følgende:

- Retningslinjen for behandling av støy T-1442:2016 legges til grunn
- Nye boliger tillates i gul støysone dersom det gjøres avbøtende tiltak etter en støyfaglig utredning
- I gul støysone skal rom med støyfølsomt bruksformål ha minimum ett vindu eller én dør som kan åpnes mot boligen stille side

Støyberegningene utført viser at det er avvik fra retningslinjen T-1442 da uteoppholdsareal er delvis i gul og rød støysone og flere av fasadene er støyutsatt. Med avbøtende tiltak i form av støyskjerm vil krav om minsteareal avsatt til uteopphold ivaretas for alle boliger. I tillegg er felles uteareal også utenfor gul støysone.

Ved planlegging av romdisposisjon er det viktig at krav om at alle rom med støyfølsomt bruksformål (soverom og stue) har vindu eller dør som kan åpnes mot stille side ($L_{den} < 55$ dB).

VEDLEGG

1. L_{den} 4m uten skjerming
2. L_{den} 1,5 m uten skjerming
3. L_{den} 1,5 m med skjerming
4. L_{den} 1,5m nivåforskjell med og uten skjerm
5. Fasadenivåer L_{den} og $L_{A,eq,24t}$

APPENDIKS A - DEFINISJONER

Tabell 5 Definisjoner brukt i rapporten

L_{den}	A-veid ekvivalent støynivå for dag-kveld-natt (day-evening-night) med 5 dB og 10 dB tillegg for henholdsvis kveld og natt. Det tas dermed hensyn til varighet, lydnivå og tidspunktet på døgnet støy blir produsert, og støyende virksomhet på kveld og natt gir høyere bidrag til totalnivå enn på dagtid. L_{den} -nivået skal i kartlegging etter direktivet beregnes som årsmiddelverdi, det vil si gjennomsnittlig støybelastning over et år. L_{den} skal alltid beregnes som frittfeltverdier.
$L_{p,Aeq,T}$	Et mål på det gjennomsnittlige A-veide nivået for varierende lyd over en bestemt tidsperiode T, for eksempel 30 minutter, 8 timer, 24 timer. Krav til innendørs støynivå angis som døgnekvivalent lydnivå, altså et gjennomsnittlig lydnivå over døgnet.
L_{5AF}	A-veid maksimalt lydnivå målt med tidskonstant «Fast» på 125 ms og som overskrides av 5 % av hendelsene i løpet av en nærmere angitt periode.
Frittfelt	Lydmåling (eller beregning) i fritt felt, dvs. mikrofonen er plassert slik at den ikke påvirkes av reflektert lyd fra husvegger o.l.
Støyfølsom bebyggelse	Bolig, skole, barnehage, helseinstitusjon og fritidsbolig.
A-veid	Hørselsbetinget veiing av et frekvensspektrum slik at de frekvensområdene hvor hørselen har høy følsomhet tillegges forholdsmessig høyere vekt enn de deler av frekvensspekteret hvor hørselen har lav følsomhet.
ÅDT	Årsdøgnetrafikk. Antall kjøretøy som passerer en gitt veistrekning per år delt på 365 døgn.
Rom til støyfølsomt bruk	For støynivå utenfor rom: soverom og stue. For Innendørs støynivå: soverom, stue og kjøkken

APPENDIKS B - STØY

Miljø

Ifølge Miljødirektoratet er helseplager grunnet støy det miljøproblemet som rammer flest personer i Norge². I Norge er vegtrafikk den vanligste støykilden og står for om lag 80 % av støyplagene. Langvarig eksponering for støy kan føre til stress som igjen kan føre til fysiske lidelser som muskelsmerter og hjertesykdommer. Det er derfor viktig å ta vare på og opprettholde stille soner, særlig i frilufts- og rekreasjonsområder der forventningen til støyfrie omgivelser er stor. Ved å sørge for akseptable støyforhold hos berørte naboer og i stille områder vil man oppnå økt trivsel og god helse hos beboerne.

Støy – en kort innføring

Lyd er en trykkbølgebevegelse gjennom luften som gjennom øret utløser hørselsinntrykk i hjernen. Støy er uønsket lyd. Lyd fra vegtrafikk oppfattes av folk flest som støy. Lydtrykknivået måles ved hjelp av desibelskalaen, en logaritmisk skala der 0 dB tilsvarer den svakeste lyden et ungt menneske med normal, uskadet hørsel kan høre (ved frekvenser fra ca. 800 Hz til ca. 5000 Hz). Ved ca. 120 dB går smertegrensen, dvs. at lydtrykknivå høyere enn dette medfører fysisk smerte i ørene.

Et menneskeøre kan normalt ikke oppfatte en endring i lydnivå på mindre enn ca. 1 dB. En endring på 3 dB tilsvarer en fordobling eller halvering av energien ved støykilden. Det vil si at en fordobling av for eksempel antall biler vil gi en økning i trafikkstøynivået på 3 dB, dersom andre faktorer er uendret. Dette oppleves likevel som en liten økning av støynivået.

For at endringen i støy subjektivt skal oppfattes som en fordobling eller halvering, må lydnivået øke eller minske med ca. 10 dB. De relative forskjellene kan subjektivt bli oppfattet som angitt i Tabell 6. Det er for øvrig viktig å understreke at lyd og støy er en høyst subjektiv opplevelse, og det finnes ingen fasit for hvordan den enkelte oppfatter lyd. Retningslinjene er lagt opp til at det også innenfor gitte grenseverdier vil være 10 % av befolkningen som er sterkt plaget av støy.

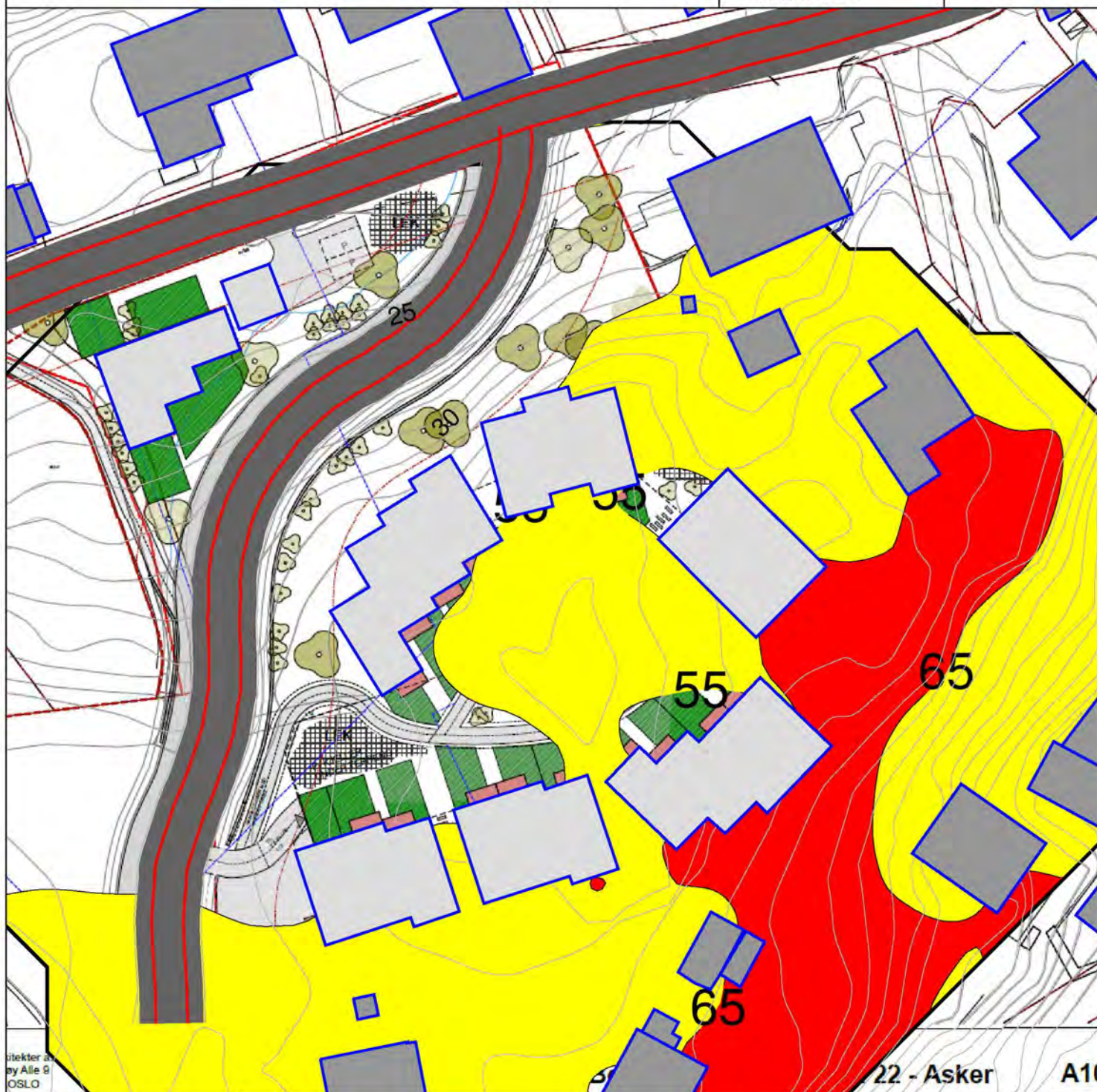
Tabell 6 Endring i lydnivå og opplevd effekt.

Endring	Forbedring
1 dB	Lite merkbar
2-3 dB	Merkbar
4-5 dB	Godt merkbar
5-6 dB	Vesentlig
8-10 dB	Oppfattes som en halvering av opplevd lydnivå

² <http://www.miljodirektoratet.no/no/Tema/Stov/>

STØYSONEKART - Bjørklundsveien 22B - Lden 4m uten skjerming

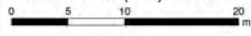
Kunde: Vivir AS	Dato: 16.05.2019	Internt prosjektnummer: 135005355	1
Situasjonsbeskrivelse: L _{den} ved 4m beregningshøyde for prognose situasjon (år 2029).		 Rambøll i Norge AS Kobbes gate 2 7042 Trondheim Tlf.: 73 84 10 00	
			Rapport: C-rap-002

Beregningsparametere

Beregningsmetode: Nordisk
beregningsmetode for støy fra veitrafikk
Enhet: Lden (iht T-1442)
Trafikktall: Se rapport
Oppløsning støykart: 5 x 5 m
Antall refleksjoner: 1
Beregningshøyde: 4 m

Målestokk (A4) 1:650

Støynivå Lden [dB]

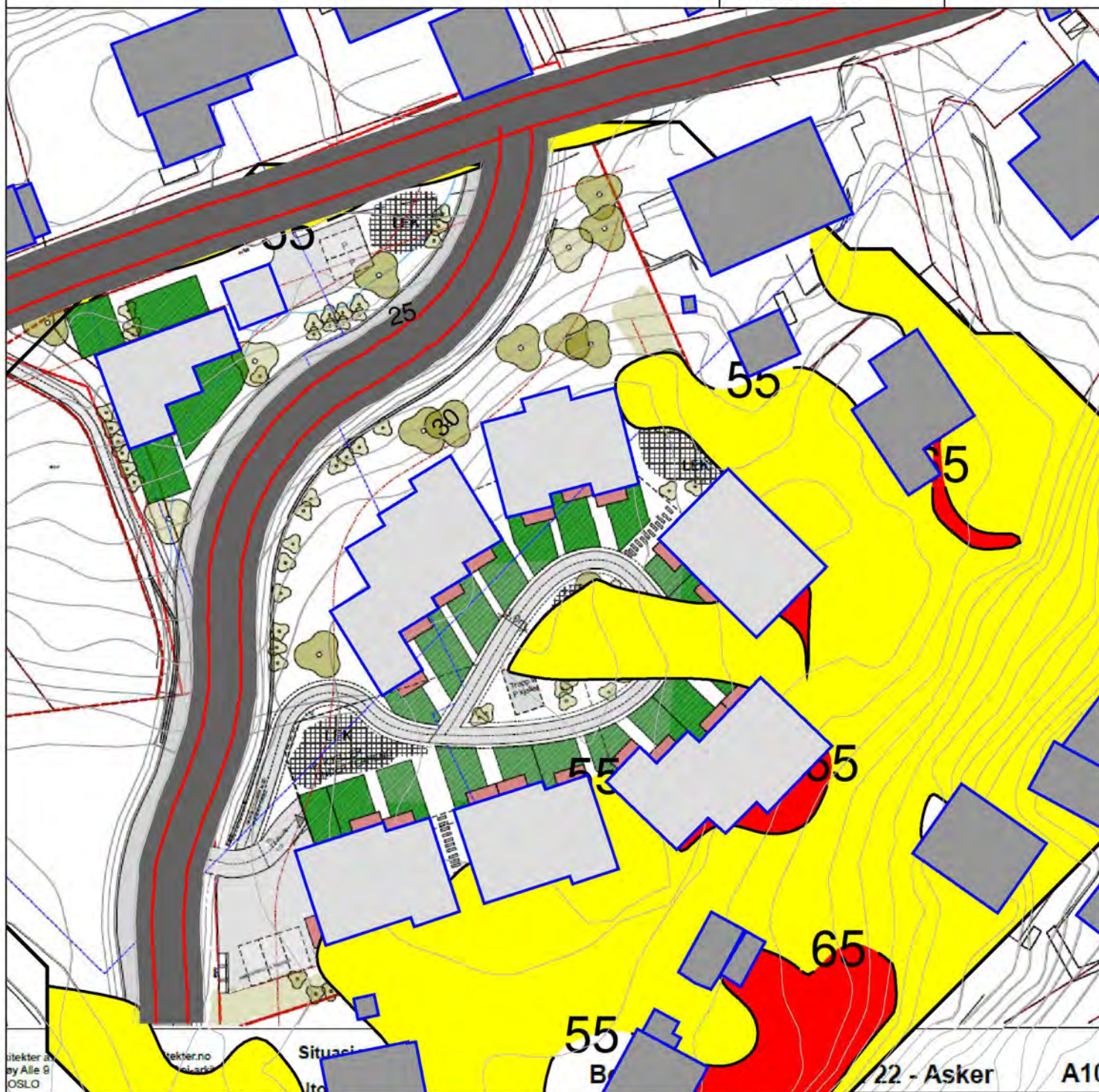
65 <= ■
55 <= ■ < 65

Tegnforklaring

- Bolig
- Nye bygg
- Høydekurve
- Skjerm
- Veg

STØYSONEKART - Bjørklundsveien 22B - Lden 1,5m uten skjerming

Kunde: Vivir AS	Dato: 16.05.2019	Internt prosjektnummer: 135005355	2
Situasjonsbeskrivelse: L _{den} ved 1,5 m beregningshøyde for prognose situasjon (år 2029). Høyeste støynivå på fasade (L _{den})		 Rambøll i Norge AS Kobbes gate 2 7042 Trondheim Tlf.: 73 84 10 00	
			Rapport: C-rap-002

Beregningsparametere
Beregningsmetode: Nordisk
beregningmetode for støy fra veitrafikk
Enhet: Lden (iht T-1442)
Trafikktall: Se rapport
Oppløsning støykart: 5 x 5 m
Antall refleksjoner: 1
Beregningshøyde: 1,5 m

Målestokk (A4) 1:650
0 5 10 20 m

Støynivå Lden [dB]

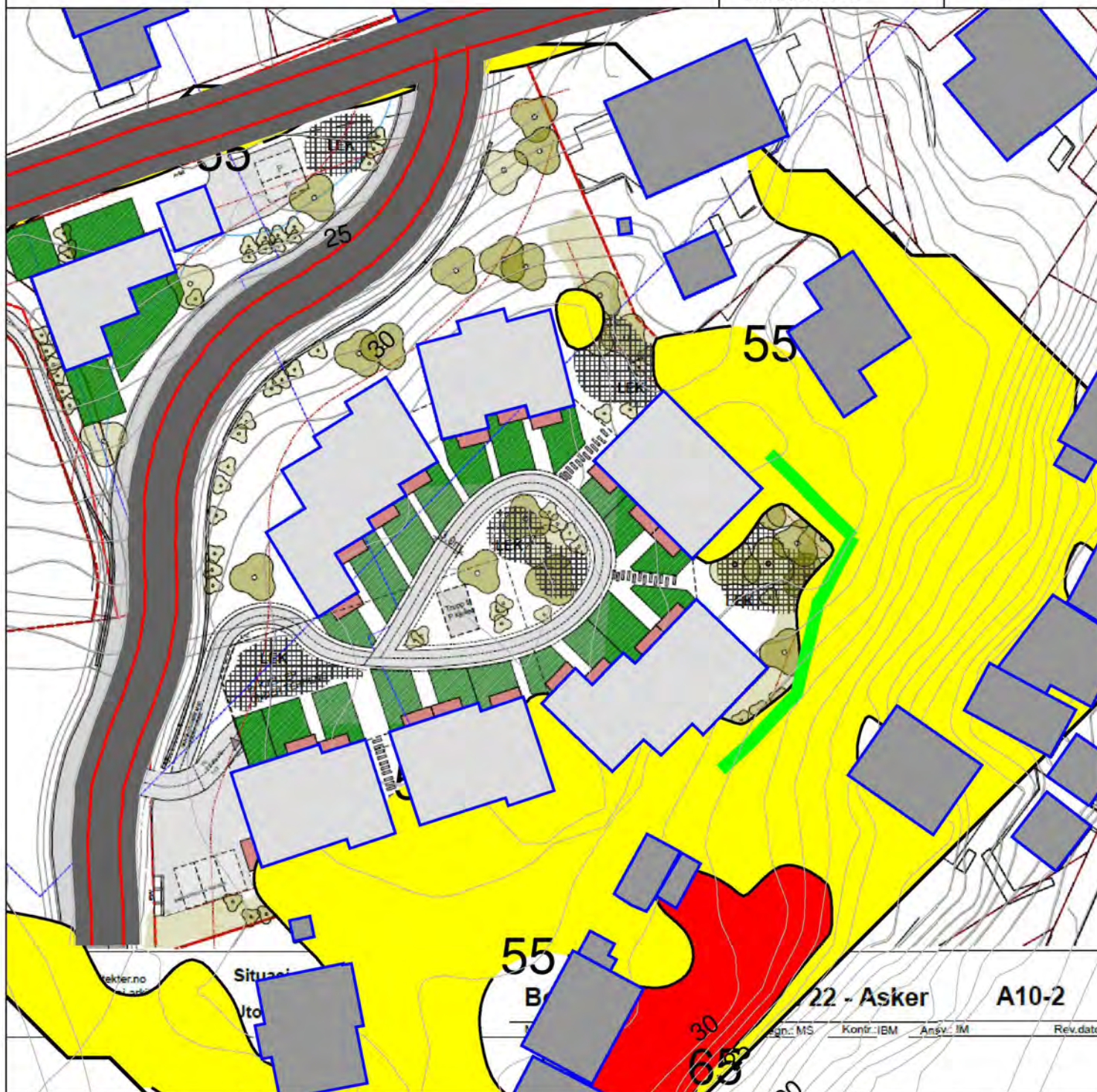
65 <= ■
55 <= ■ < 65

Tegnforklaring

■ Bolig
■ Nye bygg
— Høydekurve
■ Skjerm
■ Veg

STØYSONEKART - Bjørklundveien 22B - Lden 1,5m med skjerming

Kunde: Vivir AS	Dato: 16.05.2019	Internt prosjektnummer: 135005355	3
Situasjonsbeskrivelse: L _{den} ved 1,5 m beregningshøyde for prognose situasjon (år 2028) med skjerming		RAMBOLL Rambøll i Norge AS Kobbes gate 2 7042 Trondheim Tlf.: 73 84 10 00	
			Rapport: C-rap-001

Beregningsparametere
Beregningsmetode: Nordisk
beregningmetode for støy fra veitrafikk
Enhet: Lden (iht T-1442)
Trafikktall: Se rapport
Oppløsning støykart: 5 x 5 m
Antall refleksjoner: 1
Beregningshøyde: 1,5 m

Målestokk (A4) 1:650
0 5 10 20 m

Støynivå Lden [dB]

65 <= ■
55 <= ■ < 65

Tegnforklaring

■ Bolig
■ Nye bygg
— Høydekurve
— Skjerm
— Veg

STØYSONEKART - Bjørklundsveien 22B - Lden 1,5m nivåforskjell med og uten skjerm

Kunde: Vivir AS	Dato: 16.05.2019	Internt prosjektnummer: 135005355	4
Situasjonsbeskrivelse: L _{den} ved 1,5 m nivå forskjell med og uten nye bygninger og skjerming for naboer		RAMBOLL Rambøll i Norge AS Kobbes gate 2 7042 Trondheim Tlf.: 73 84 10 00	
			Rapport: C-rap-002

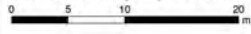
arkitektur as
 Bygghytt Alle 9
 OSLO
 www.pi-arkitekter.no
 E-post: post@pi-arkitekter.no
 Org. nr.: 994 806 602 MVA

Beregningsparametere

Beregningsmetode: Nordisk
 beregningsmetode for støy fra veitrafikk
 Enhet: L_{den} (iht T-1442)
 Trafikktall: Se rapport
 Oppløsning støykart: 5 x 5 m
 Antall refleksjoner: 1
 Beregningshøyde:

Målestokk (A4) 1:650

Nivåforskjell L_{den} [dBA]

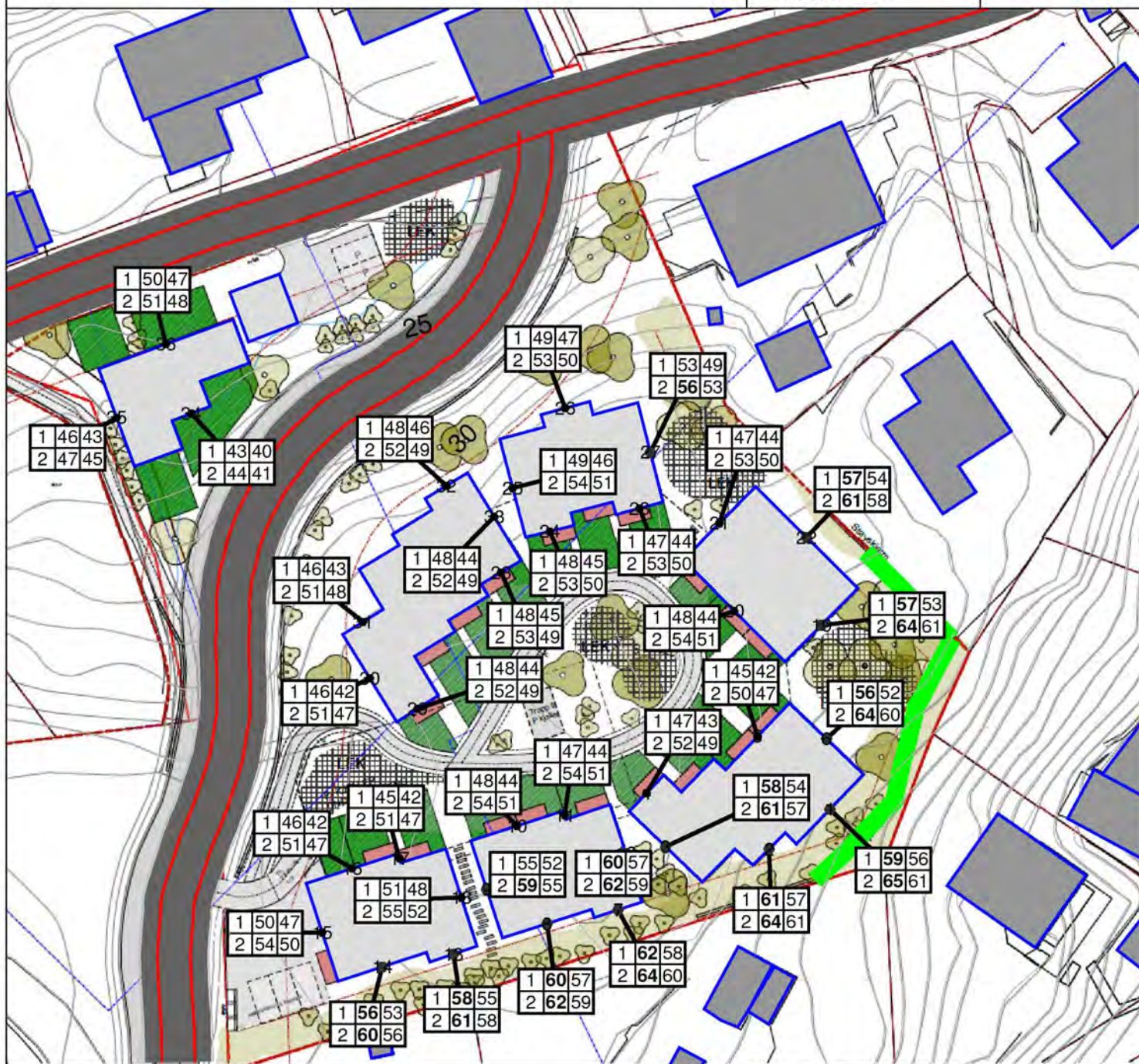
0,1 <		<= 0,6
0,6 <		<= 1,1
1,1 <		<= 1,6
1,6 <		

Tegnforklaring

	Bolig
	Nye bygg
	Høydekurve
	Skjerm
	Veg

STØYSONEKART - Bjørklundsveien 22B - Fasadenivåer med skjermingKunde:
Vivir ASDato:
16.05.2019Internt prosjektnummer:
135005355

Situasjonsbeskrivelse:

Fasadenivåer L_{den} og $L_{A,eq,24t}$ per etasje for prognose
situasjon (år 2028) med skjerming**RAMBOLL**Rambøll i Norge AS
Kobbes gate 2
7042 Trondheim
Tlf.: 73 84 10 00Rapport:
C-rap-002**5**Arkitekt AS
Postboks 9
0403 OSLOwww.pi-arkitekter.no
E-post: post@pi-arkitekter.no
Org. nr.: 994 806 602 MVA

Situasjonsplan

Utsnitt

Bjørklundsveien 22 - Asker

A10

Beregningsparametere

Beregningsmetode: Nordisk
 beregningsmetode for støy fra veitrafikk
 Enhet: - (iht T-1442)
 Trafikktall: Se rapport
 Oppløsning støykart: 5 x 5 m
 Antall refleksjoner: 3
 Beregningshøyde: etasjevis

Målestokk (A4) 1:650

0 5 10 20 m

Støynivå [dB]

65 <= ■
 55 <= ■ < 65

Tegnforklaring

- Bolig
- Nye bygg
- Høydekurve
- Skjerm
- Veg
- L_{den} og L_{eq} per etasje

ROS-analyse - Reguleringsplan for Bjørklundsveien 22B

Sist revidert: 21.06.2019

Hensikten med risiko- og sårbarhetsanalysen (ROS) er å utarbeide et grunnlag for arealbruk som fremmer en god samfunnsutvikling. For å forebygge uønskede hendelser, må utbyggingsplanen ta hensyn til risiko og sårbarhet som kan true liv, helse, miljø, viktig infrastruktur og materielle verdier. Analysen skal bidra til å gi økt kunnskap og bevissthet rundt farer, risiko og sårbarhet i arealplanleggingen både for grunneier/utbygger og kommunen. For å kunne redusere omfang og skader av uønskede hendelser, slik som uhell, ulykker og katastrofer, er det en forutsetning at man først kartlegger risiko og sårbarhet. Risikomatriksen bidrar til å påpeke hvilke områder det er behov for å iverksette eventuelle avbøtende tiltak, og ROS-analysen har i så måte en praktisk verdi i gjennomføringen av planen.

Analysen fremhever 3 sårbare områder der tiltakshaver bør ha spesielt fokus under plan- og byggeprosessen. Disse områdene er støy, ekstrem nedbør/overvann samt trafikkulykker. Når det gjelder støy foreligger det en revidert støyutredning fra Rambøll datert 16.05.2019. En forutsetning for utbygging er at støyskjermer oppføres slik som anbefalt. For å ivareta risiko ved nedbør og overvann skal fagområdet ansvarsbelegges ved utbygging. Risiko i forbindelse med trafikkulykker knytter seg i hovedsak til krysningspunktet over Billingstadsletta for fremtidig skolevei. Trafikkulykker kan forebygges ved at ny vei får fartsgrense 30 km/t og at fotgjengerfelt sikres bedre ved f.eks. økt belysning og tydeligere skilting (se egen trafikkanalyse).

Analysemetode

En ROS-analyse er en systematisk gjennomgang av mulige uønskede hendelser og hvor stor risiko de representerer. Basert på egne vurderinger av hvor sannsynlig hendelsene er, hvor store konsekvenser de har, og årsaksforhold, blir tiltak vurdert for å hindre at de skal oppstå eller for at man skal kunne redusere virkningen av dem. Analysen er utført i samsvar med Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskaps Veileder for «Samfunnssikkerhet i arealplanlegging – kartlegging av risiko- og sårbarhet». Analysearbeidet deles inn i seks elementer:

1. Beskrivelse av analyseobjekt
2. Kartlegging av mulige hendelser/potensielle farer
3. Vurdering av årsaker og sannsynlighet
4. Vurdering av konsekvensene
5. Systematisering og risikovurdering
6. Forslag til tiltak og oppfølging

Analyseobjektet er Eiendommen Bjørklundsveien 22B, gnr/bnr 39/97 og den påvirkning reguleringsplanen vil få for eiendommen og nærområdet.

For kartlegging av mulige hendelser og potensielle farer er benyttet relevante punkter fra veilederens «Eksempler på farekategorier som kan være aktuelle å kartlegge i kommunen» samt erfaringsmessig aktuelle kategorier som gjelder for eiendommen, eller i forbindelse med tilsvarende utbyggingsprosjekter.

Vurderingen av sannsynlighet tar utgangspunkt i historiske data der det foreligger, lokal kunnskap, statistikk og annen relevant informasjon

Analysearbeidets pkt 3-6 er sammenfattet i to stk ROS matriser – en for nåsituasjonen og en for fremtidig situasjon etter utbygging i tråd med planforslaget.

Begrepsavklaring

Risiko uttrykker den fare som uønskede hendelser representerer for mennesker, miljø, økonomiske verdier og samfunnsviktige funksjoner. Risiko er et resultat av **sannsynligheten** (frekvensen) for og **konsekvensene** av uønskede hendelser.

Sårbarhet uttrykker evnen til å fungere og oppnå sine mål når systemet er utsatt for påkjenninger.

Rangering av sannsynlighet for hendelse:

1. Lite sannsynlig/ ingen tilfeller: Kjenner ingen tilfeller, men kan ha hørt om tilsvarende i andre områder
2. Mindre sannsynlig/ kjenner tilfeller: Kjenner 1 tilfelle i løpet av en 10-års periode
3. Sannsynlig/ flere enkelttilfeller: Skjer årlig/ kjenner til tilfeller med kortere varighet
4. Meget sannsynlig/ periodevis, lengre varighet: Skjer månedlig/ forhold som opptrer i lengre perioder, flere måneder
5. Svært sannsynlig/ kontinuerlig: Skjer ukentlig/ forhold som er kontinuerlig tilstede i området

Rangering av konsekvensene ved hendelse:

1. Ubetydelig/ ufarlig: Ingen person eller miljøskader/ enkelte tilfeller av misnøye
2. Mindre alvorlig/ en viss fare: Få/små person- eller miljøskader/ belastende forhold for enkeltpersoner
3. Betydelig/ kritisk: Kan føre til alvorlige person eller miljøskader/ belastende forhold for en gruppe personer
4. Alvorlig/ farlig (behandlingskrevende) person- eller miljøskader og kritiske situasjoner
5. Svært alvorlig/ katastrofalt: Personskade som medfører død eller varig men; mange skadd; langvarige miljøskader

Risikomatrise

For å sammenligne risikonivået for ulike hendelser benyttes en risikomatrise. Tallene i matrisen representerer risikoverdi og man har her valgt å legge til grunn at risiko er produktet av sannsynlighet og konsekvens.

- Rødt indikerer uakseptabel risiko. Tiltak må iverksettes for å redusere denne til gul eller grønn
- Gult indikerer risiko som bør vurderes med hensyn til tiltak som reduserer risikoen
- Grønt indikerer akseptabel risiko

Konsekvens → Sannsynlighet ↓	1. Ubetydelig	2. Mindre alvorlig/ en viss fare	3. Betydelig/ kritisk	4. Alvorlig/ farlig	5. Svært alvorlig/ katastrofalt
5. Svært sannsynlig /kontinuerlig	5	10	15	20	25
4. Meget sannsynlig/ periodevis, lengre varighet	4	8	12	16	20
3. Sannsynlig /flere enkelttilfeller	3	6	9	12	15
2. Mindre sannsynlig/ kjenner tilfeller	2	4	6	8	10
1. Lite sannsynlig/ ingen tilfeller	1	2	3	4	5

Risikomatrise nåsituasjon:

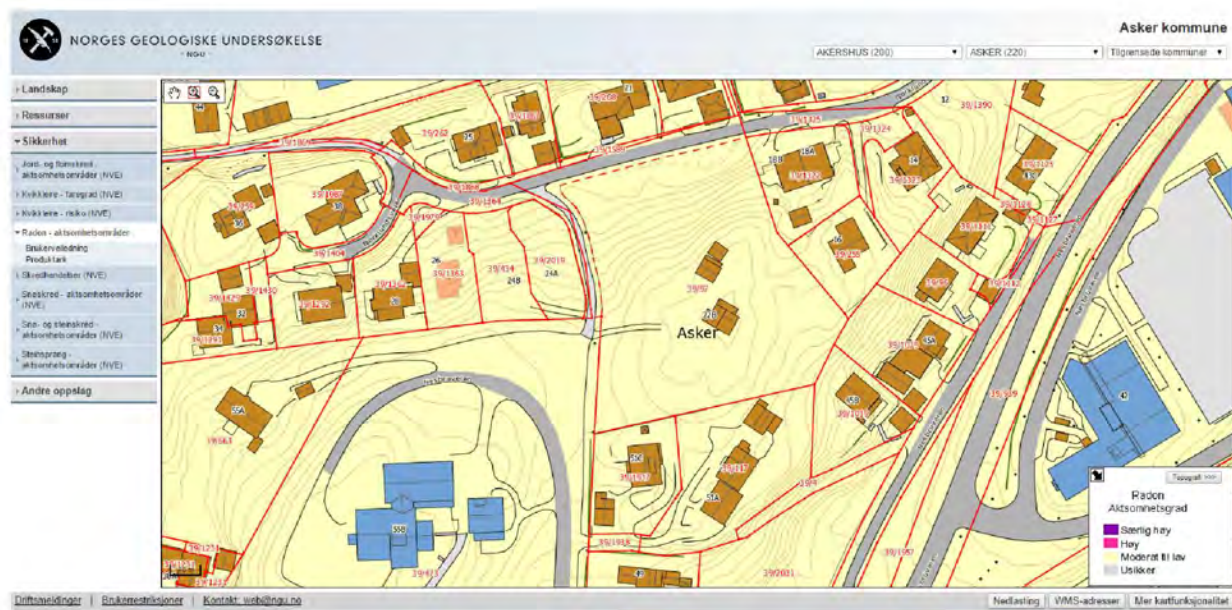
Hendelse/situasjon	Aktuelt?	Sannsynlig	Konsekvens	Risiko	Kommentar/tiltak
Grunnforhold og risiko for ras	Nei	Lite sannsynlig/ingen tilfeller 1	Ubetydelig 1		Planområdet består av skifer- og kalksteinsbasert fjellgrunn med tynt løsmassedekke. Grunnforholdene skiller seg derved ikke fra resten av Oslofeltet. Området er flatt mot syd, men skråner mot nord. Det er ikke rasfare i området. Viser til kart nr. 1 fra NGU samt utskrift av bergartskartet som beskriver grunnforholdene, samt kart nr. 2 som viser at det ikke er jord- og flomskredfare i området. Tilsvarende viser andre kart fra NGU at det heller ikke er annen skredfare (f.eks. steinsprang, snøskred etc.).
Støy	Ja	Svært sannsynlig /kontinuerlig 5	Mindre alvorlig – en viss fare 2	10	Hovedkilden til støy i planområdet er støy fra E18. Den sydlige delen av eiendommen ligger i gul støysone og er utsatt for støy mellom L _{den} 55 og L _{den} 65 (kilde: Kommunens støykart).
Ekstrem nedbør og overvann	Ja	Sannsynlig/ Flere enkelttilfeller 3	Ubetydelig 1	3	Pga. klimaendringer har ekstrem nedbør blitt mer vanlig de siste årene. Kart nr. 3 fra NGU viser at grunnen i planområdet har lav infiltrasjonsevne. Dette betyr at nedbør bruker tid på å filtrere ned i grunnen. Konsekvensen for miljø og person er i dag liten da eiendommen er ubebygd og består for det meste av skog.

Skog- og gressbrann	Nei	Lite sannsynlig/ingen tilfeller 1	Mindre alvorlig – en viss fare 2	2	Planområdet består for det meste av skog og annen vegetasjon, men skogen er ikke del av et sammenhengende større skogbelte/område. Naboeiendommene er for det meste tett utbygd og området rundt Holmen Kirke er åpent uten vegetasjon. Det er ingen kjente skogbranner i området de siste 20 årene og eventuelle konsekvenser vil antagelig bli begrenset som følge av at skogen ikke er sammenhengende med annen skog og at planområdet er avgrenset av en bred gangvei mot vest, vei mot nord og et åpent område mot sydvest.
Storbrann	Nei	Lite sannsynlig/ingen tilfeller 1	Betydelig/kritisk 3	2	Eiendommen er i dag uten bebyggelse. Det har vært 8 storbranner i Asker og Bærum de siste 10 årene. Av disse har kun to av tilfellene vært i enebolig/rekkehus. Resterende branner har vært i leilighetskomplekser eller annet. Ingen storbranner har forekommet i planområdets nærområde: 2009: Lommedalen (leiligheter) 2011: Rykkinn (leiligheter) 2011: Hanevold gartneri 2012: Skaugum (enebolig) 2012: Boligkompleks Lysaker (leil.) 2012: Rykkinn (rekkehus) 2015: Sportslåven Høvik (kilde: Internett)
Trafikkulykker	Ja	Sannsynlig/Flere enkelttilfeller 3	Mindre alvorlig – en viss fare 2	6	I Asker og Bærum skjer trafikkulykker jevnlig – som oftest i forbindelse med eller på E18, men også på mindre lokalveier og plasser i distriktet. Det er kun en trafikkulykke i planområdets nærområde (Billingstad, Slepender, E18) som har ført til alvorlig personskade de siste 10 årene (syklist). Konsekvensen er derfor satt til 2. Flere av ulykkene dreier seg om påkjørsel bakfra (bil), men også ulykker som involverer syklende og MC-førere. Se «Trafikkanalyse» for nærmere info. Konsekvensene ved trafikkulykker i nærområdet begrenses av bl.a. lav hastighet.
Radon	Ja	Lite sannsynlig/ingen tilfeller 1	Betydelig/kritisk 3	3	Viser til kart nr. 4 fra NGU over aktsomhetsområde for Radon som viser «Moderat til lav» forekomst i området (det laveste nivået på skalaen). Konsekvensen settes til 3 da det er påvist en sammenheng mellom Radon og kreftsykdommer.
Forurensning	Nei	Lite sannsynlig/ingen tilfeller 1	Betydelig/kritisk 3	3	Det er ingen registrert forurensning av grunnen på planområdet eller omkringliggende områder på (kilde: Miljødirektoratets karttjeneste). Det har ikke vært oljetank på eiendommen.

Kart nr 3:

Kart nr 4:

Risikomatrise etter utbygging:

Hendelse/situasjon	Endret på grunn av utbygging i planområdet?	Sannsynlig	Konsekvens	Risiko	Kommentar/tiltak
Grunnforhold og risiko for ras	Nei	Lite sannsynlig/ingen tilfeller 1	Ubetydelig 1	1	Risikoen endres ikke etter utbygging i tråd med reguleringsplanen. Ved utgraving av byggegroper kan stein- og jordras skje. Nødvendige sikringstiltak i henhold til SHA-plan må utføres for å forhindre dette.
Støy	Ja	Sannsynlig/flere enkelttilfeller 3	Mindre alvorlig – en viss fare 2	6	Støyutredningen datert 16.05.2019 viser at utbygging i planområdet vil kreve støyskjerming Med avbøtende tiltak i form av støyskjerm vil krav om minsteareal avsatt til uteopphold ivaretas for alle boliger. I tillegg er felles uteareal også utenfor gul støysone. Ved planlegging av romdisposisjon er det viktig at krav om at alle rom med støyfølsomt bruksformål (soverom og stue) har vindu eller dør som kan åpnes mot stille side (Lden < 55 dB). Noe ekstra støy i anleggsperioden må påregnes, men bør være akseptabelt mht. at varigheten av arbeidet er begrenset.
Ekstrem nedbør og overvann	Ja	Sannsynlig/flere enkelttilfeller 3	Ubetydelig 1	3	Økt andel tette flater vil føre til større ansamling av overvann som skal ledes ned i grunnen på egen eiendom. Prosjektering og håndtering av terreng og overvann vil bli ansvarsbelagt ved IG-søknad, slik at konsekvensene holdes på minste nivå.
Skog- og gressbrann	Nei	Lite sannsynlig/ingen tilfeller 1	Betydelig/kritisk 3	3	Etter utbygging vil det være mindre vegetasjon og trær i planområdet – som mulig vil redusere faren for skog- og gressbrann. Faren for personskader og at verdier går tapt vil øke som følge av at eiendommen utbygges.
Storbrann	Ja	Lite sannsynlig/ingen tilfeller 1	Betydelig/kritisk 3	3	Sannsynligheten for storbrann øker noe pga. at eiendommen utbygges. Samtidig er det ingen kjente tilfeller av storbrann i nærområdet og få storbranner som har involvert bolighus de siste 10 årene i Asker og Bærum. Bebyggelsen prosjekteres og utføres i henhold til branntekniske krav med brannhemmende tiltak i henhold til krav. Tiltakene vil redusere risikoen til akseptabel.

Trafikkulykker	Ja	Sannsynlig/ Flere enkelt- tilfeller 3	Mindre alvorlig – en viss fare 2	6	Trafikksituasjonen ved eiendommen vil endres som følge av utbyggingen. Trafikkøkningen i forhold til ADT og veienes potensielle kapasitet er såpass lav at det ikke anses som et problem. Trafikkulykker i forbindelse med skoleveien kan forebygges ved bedre sikring av krysningspunkt over Billingstadsletta (se separat «Trafikkanalyse»). En mulig ny tilknytningsvei i forbindelse med bygging av ny E18 er regulert over eiendommen. Dersom denne skal bygges i fremtiden, må ytterligere trafikkanalyse og eventuelle sikringstiltak iverksettes ved påkoblingpunktene til Bjørklundsveien og Nesbruveien. 30-sone anbefales for ny vei for å forebygge trafikkulykker.
Radon	Ja	Lite sannsynlig/ ingen tilfeller 1	Betydelig/kritisk 3	3	Det vil benyttes stedlige masser ved tilbakefylling/oppfylling. Radonforekomsten vil derfor ikke øke som følge av tilkjørte masser. Boligene vil sikres mot radon ved radonduk i såle samt forberedende tiltak for evt. senere innsetting av vifte/utlufing
Forurensning	Nei	Lite sannsynlig/ ingen tilfeller 1	Betydelig/kritisk 3	3	Faren for forurensning vil ikke øke som følge av utbyggingen. Tilbakefylling og oppfylling vil utføres med stedlige masser.
Ulykker i forbindelse med anleggsperioden	Ja	Mindre sannsynlig/ kjenner tilfeller 2	Betydelig/kritisk 3	6	Anleggsarbeidet forventes ikke å være spesielt ulykkesutsatt, men det vil alltid være en generell fare for ulykker i forbindelse med bygg- og anleggsvirksomhet. Faren for ulykker i anleggsfasen er todelt og handler både om faren for arbeidere og faren for vegfarende og naboer til anlegget. Rutinene for anleggsarbeid er et ansvar som tilligger ansvarlig utførende i anleggsfasen. Beredskapsplan, HMS-rutiner under anleggsarbeid samt nødvendig skjerming av anleggsområdet vil forebygge ulykker. Ifølge byggherreforskriften har tiltakshaver et selvstendig ansvar for å følge opp at HMS ivaretas ved prosjektering og oppfølging. En representant for byggherren vil oppnevnes til å inneha denne rollen.

Med blikk for levende liv

Til Vivir AS
v/ Therese Esbjørnsen

Oslo, 24. oktober 2013

Kartlegging av naturmangfold i Bjørklundsveien 22B i Asker

BioFokus, ved Stefan Olberg og Terje Blindheim, har på oppdrag fra Therese Esbjørnsen, Vivir AS kartlagt naturmangfoldet i Bjørklundsveien 22B, gbrn. 39/97 på Holmen i Asker (fig. 1). Artskart ble sjekket for eventuelle funn av rødlistearter og Naturbase ble sjekket for avgrensede naturtyper innenfor planområdet. Planområdet ble undersøkt i felt 5. juli 2013 av Stefan Olberg og 11. oktober 2013 av Terje Blindheim og Stefan Olberg, og planområdet ble kartlagt for utvalgte naturtyper, rødlistearter og andre naturverdier. Naturtypekartleggingen følger DN-håndbok 13, 2. utgave 2007. BioFokus bruker faglig skjønn for å avveie hvor detaljerte undersøkelser trenger å være. Vi bruker vår kunnskap om arter og økologiske sammenhenger ved avgrensning og verdisetting av naturtyper.

Figur 1 Flyfoto med tomtegrenser (rødt), undersøkt planområde (lilla), avgrenset naturtype (gul), stor eik (grønn) og ung hasselskog (oransje).

Med blikk for levende liv

Beskrivelse av planområdet

Ingen naturtyper var fra før av registrert innenfor planområdet. Sentralt i planområdet ligger tre bygninger. Sørvest for bygningene er det en kjerrevei og en til dels gjengrodd hage (fig. 2). Hagen er rik på blomster og mye insekter ble observert ved befaringen 5. juli, men ingen rødlistede arter ble observert. Noen frukttrær, hageplanter som syrin, snøbær, fagerfredløs og bergspadeblom, samt en stor eik finnes også her (fig. 2). Eiketreet er ikke synlig hult, måler 185 cm i omkrets, og omfattes derfor ikke av forskriften for utvalgt naturtype hul eik (Direktoratet for Naturforvaltning 2012). Treet er likevel såpass gammelt og verdifullt at det bør tas hensyn til treet ved en eventuell utbygging. Treets plassering er avmerket i figur 1.

Figur 2 Eik ved hage (venstre) og blomsterrik hage (høyre) Foto: Stefan Olberg.

Sørøstre del av planområdet består i hovedsak av frodig kalkfuruskog med mye hassel. Denne delen av planområdet er avgrenset som naturtype Frisk kalkfuruskog (F0302) og ansett som lokalt viktig (C-verdi). Lokaliteten har forekomst av gamle furuer (< 60 cm i diameter) og en god del hassel, noe gran, ask, alm, spisslønn, bjørk og selje. En liten lindebusk og noe ung eik ble også registrert. Enkelte gamle hasselkratt med grov hassel og død ved finnes. Leddved og korsved finnes sammen med en del fremmede busker som hagtorn, syrin og mispler. Blåveis, fingerstarr, hengeaks, krattfiol, skogsvever, fagerklokke, liljekonvall og storkransemose er noen karakterarter som ble påvist. Av jordboende sopp ble granbelteriske, heggetractsopp og stor flåhette registrert. Lokaliteten er variabel i utforming. Med tanke på gammel skog og død ved er den klart mest interessant delen i sør. Midtre del har et noe mer åpent parti der vegetasjonen har antydning til engpreg. Den nordre delen av naturtypen er variert, men har mer ung skog og mer innslag av fremmedarter, og er noe friskere i utformingen. Naturtypen er liten, er en god del negativt påvirket av fremmedarter, tidligere hogst, hage-/hogstavfall og en utfylling i sørøstre kant av planområdet. Dette samt få interessante artsfunn, gjør at lokaliteten ikke oppnår en høyere verdi. Et faktaark for den registrerte naturtypen ligger vedlagt bakerst i dokumentet.

Utfyllingen er i all hovedsak utelatt fra naturtypen.

Nordvestre del av lokaliteten er nylig hugget (2013). Området er flatehogd og hogstavfallet er fliset opp på stedet og delvis spredd utover (fig. 3). Det er uheldig at deler av planområdet er såpass sterkt negativt påvirket rett før en vurdering av naturkvalitetene. Hvor vidt denne delen av området hadde verdifull natur, er det vanskelig å anslå i etterkant, men vegetasjonen i området er rik og naturtypen kan

Med blikk for levende liv

derfor ha vært kalkfuruskog eller rik edelløvskog. Flere granstubber tyder på at området hadde mer gran enn hva som finnes i resten av planområdet. Den naturlige vegetasjonen vil ha problemer med å reetablere seg på grunn av all flisen. Området vil derimot få oppslag av nitrogenkrevende arter som vil konkurrere ut det typiske artsmangfoldet som ville ha etablert seg om hogstavfallet hadde blitt tatt ut eller blitt liggende som det var.

En brem av ungt hasselkratt står igjen mot midtre del av lokaliteten og mot den avgrensede naturtypen i nord (fig. 1 og 3). Denne hasselskogen ble under tvil utelatt fra den avgrensede naturtypen grunnet svært ung skog (anslagsvis 10 år gammel).

Figur 3 Ungt hasselkratt (venstre) og nylig hogd område (høyre) Foto: Stefan Olberg.

Rødlistearter

Se Rødlisten (Kålås m.fl. 2010) for definisjoner og kriterier for rødlistearter, artslister, osv. I følge Artskart (2013) er det registrert et funn av rundmorkel (datamangel - DD) i en grushaug ved Holmen kirke i 2007, og funnet er lokalisert innenfor planområdet. Hvor vidt arten fortsatt finnes i området er uklart. Foruten ask (nær truet - NT) og alm (NT) som forekommer spredt innenfor området, ble det ved befaringsene i 2013 påvist et par forekomster av hasselkjuke (NT) på døde hasselstammer sør i området (fig. 4). Soppsesongen i 2013 var dårlig, slik at jordboende sopp ikke i tilfredsstillende grad kunne kartlegges. Det antas på bakgrunn av vegetasjonen at enkelte rødlistede sopparter knyttet til rik hasselskog kan forekomme i området. Også enkelte rødlistede insekter knyttet til død ved, særlig til hassel, forventes å forekomme her, men insektfaunaen er vanskelig å kartlegge godt i løpet av et par korte besøk. På stammen på den store eika i hagen foran huset, ble en god bestand av soppen eikehårskål (sårbar - VU) påvist (fig. 4). Denne arten har vist seg å ha gode bestander i Asker (Olberg 2013), og arten har en videre utbredelse og er antagelig mindre kravstor enn tidligere antatt.

Med blikk for levende liv

Figur 4 Hasselkjuke på hassel (venstre) og eikehårskål på eik (høyre) Foto: Stefan Olberg.

Svartelistearter

Fremmedarter - arter oppført på svartelisten (Gederaas m.fl. 2012), ble ikke kartlagt spesielt, men arter som fagerfredløs, spadebergblom, edelgran, snøbær, syrin, flere mispelarter, hagtorn og brunsnegl ble observert. Ved eventuell flytting av masser til og fra området er det viktig at arter som utgjør en stor risiko for artsmangfoldet (høyrisikoarter) ikke innføres eller spres til andre lokaliteter.

Oppsummering

En avgrenset naturtype av furukalkskog med lokal verdi (C-verdi) ligger innenfor planområdet. Naturtypen bør overlates til fri utvikling - ikke-hogst, men fremmedarter kan med fordel fjernes. Eiketreet i hagen er ikke avgrenset som en naturtype, men bør likevel spares ved en eventuell utbygging. Også den unge hasselskogen nord og vest for bebyggelsen vil på sikt bli verdifull om det ikke foretas inngrep, og burde derfor vært overlatt til fri utvikling.

Referanser

Artsdatabanken og GBIF-Norge 2013. Artskart.

<http://artskart.artsdatabanken.no/Default.aspx>

Direktoratet for naturforvaltning 2007. Kartlegging av naturtyper - verdisetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13. 2. utgave 2006 (oppdatert 2007). Direktoratet for Naturforvaltning, Trondheim.

Direktoratet for Naturforvaltning 2012. Handlingsplan for utvalgt naturtype hule eiker. DN-rapport 1-2012. 80 s.

Med blikk for levende liv

Gederaas, L., Moen, T.L., Skjelseth, S. og Larsen, L.-K. (red.) 2012. Fremmede arter i Norge – med norsk svarteliste 2012. Artsdatabanken, Trondheim.
Kålås, J.A., Viken, Å., Henriksen, S. og Skjelseth, S. (red.) 2010. Norsk rødliste for arter 2010. Artsdatabanken. Norge.
Miljødirektoratet 2013. Naturbase.
<http://geocortex.dirnat.no/silverlightViewer/?Viewer=Naturbase>
Olberg, S. 2013. Kartlegging av hule eiker i Asker 2013. BioFokus-rapport 2013-21. 21 s.

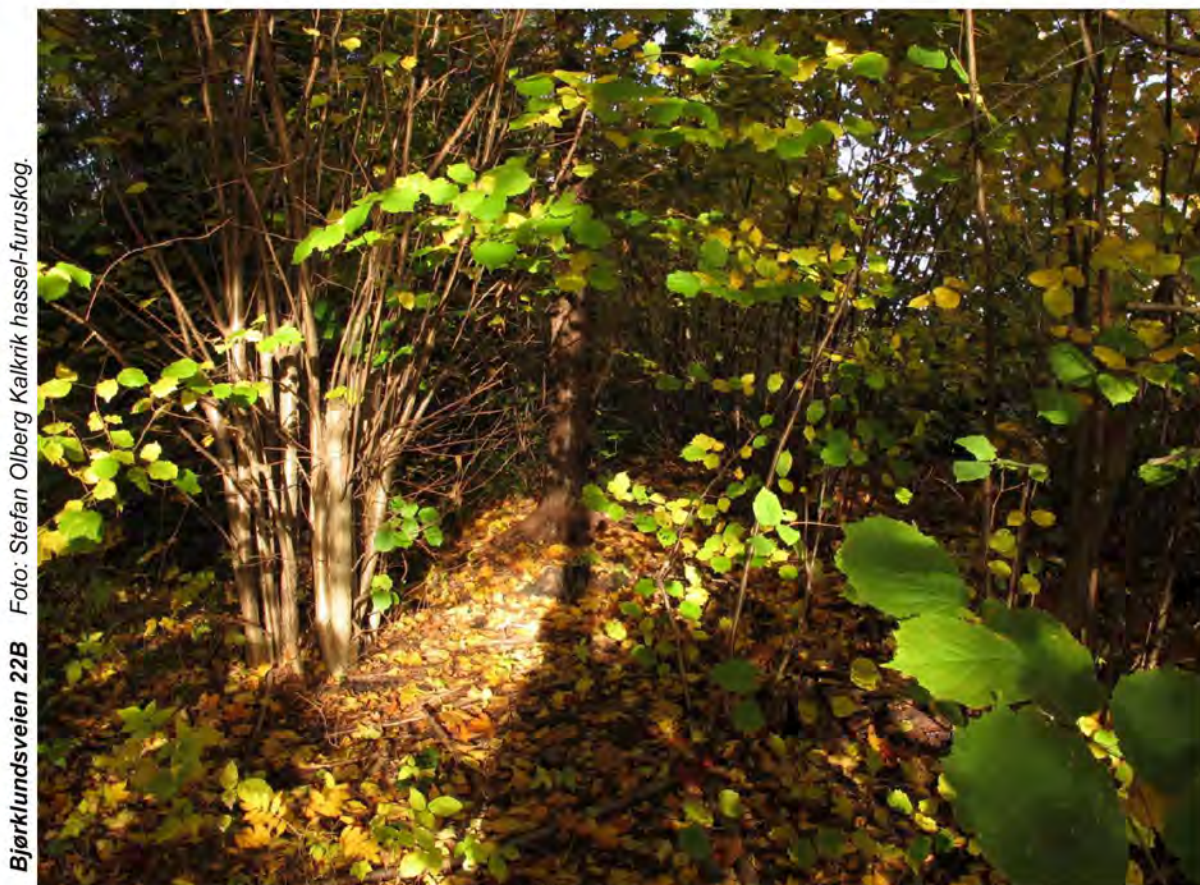
Vennlig hilsen
BioFokus

Stefan Olberg

022010589

Lok. nr. 589 Bjørklundsveien 22B

Lokalt viktig C

Bjørklundsveien 22B Foto: Stefan Olberg Kalkrik hassel-furuskog.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kalkskog
Utforming: Frisk kalkfuruskog
Mosaikk:
Feltsjekk: 11.10.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Lokaliteten ble kartlagt av BioFokus ved Stefan Olberg 5. juli og 11. oktober 2013 og Terje Blindheim 11. oktober 2013.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i Bjørklundsveien 22B, øst for Holmen kirke i Asker, og utgjør en frisk kalkfuruskog avgrenset av hager, bebyggelse og ung skog.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Frisk kalkfuruskog (F0302) med til dels gamle furuer (< 60 cm i diameter) og en god del hassel, noe gran, ask, alm, spisslønn, bjørk og selje. En liten lindebuskog noe ung eik ble også registrert. Enkelte gamle hasselkratt med grov hassel og en god del død ved forekommer. Hasselkjuke fantes i et par av disse krattene, sammen med bl.a. putekjuke og rustkjuke. Leddved og korsved finnes sammen med en del fremmede busker som hagtorn, syrin og mispler. Blåveis, fingerstarr, hengeaks, krattfiol, skogsveve, fagerklokke, liljekonvall og storkransemose er noen karakterarter som ble påvist. Av jordboende sopp ble granbelteriske, heggetraksopp og stor flåhette registrert. Lokaliteten er variabel i utforming. Med tanke på gammel skog og død ved er det best utviklede elementer i sør. Midtre del er noe åpent og vegetasjonen har stedvis antydning til engpreg. Den nordre delen er variert, men har mer ung skog

Lok. nr. 589 Bjørklundsveien 22B Jorda.

og mer innslag av fremmedarter og er noe friskere i utformingen.

Artsmangfold: Hasselkjuke, ask og alm ble påvist, og potensialet for forekomster av ytterligere trelevende og markboende rødlistearter er ganske bra.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er en god del påvirket av kanteffekter, generell slitasje, av hagerømlinger, en gammel utfylling og hogst/hageavfalls plass.

Fremmede arter: Mispel, edelgranbusker, snøbær, skvallerkål og brunskogsnegl ble observert innenfor lokaliteten.

Verdivurdering: Lokaliteten vurderes under noe tvil som lokalt viktig (C-verdi), grunnet en liten og en del påvirket forekomst av naturtypen kalfuruskog. Forekomster av gamle trær og død ved gjør at lokaliteten avgrenses, mens påvirkningen og størrelsen gjør at verdien ikke settes høyere. Det er mulig at lokaliteten likevel burde vært vurdert som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør overlates til fri utvikling for å ivareta og på sikt øke naturverdiene. Fremmedarter som edelgran, mispel og syrin burde vært fjernet.

s.nr. 2016/15558

18. september 2017

Registreringsrapport

Uten funn av automatisk fredete/nyere tids kulturminner.

Bjørklundsveien 22 b

Asker kommune

Christine Boon

Arkeologisk feltenhet, Akershus fylkeskommune

SAKSNR OG NAVN		2016/15558, BJØRKLUNDSVEIEN 22 B			
KOMMUNE		ASKER			
GÅRDSNR. OG NAVN		BRUKSNR. OG NAVN			
39 NES		97 NESBU			
ØKONOMISK SAMMENDRAG	UNDERSØKELSEN ER UTFØRT AV		DATO/ PERIODE	TYPE ARBEID	TIMER
	CHRISTINE BOON		31.03.2017	FORARBEID	3,5
	CHRISTINE BOON		04.04.2017	REGISTRERING	6,5
	CHRISTINE BOON		14., 18.9.2017	ETTERARBEID	5
	SUM				15
	FUNN			ASKELADDEN IDNR.	
	X	INGEN FUNN			
		FUNN AV AUTOMATISK FREDETE KULTURMINNER			
		FUNN AV IKKE AUTOMATISK FREDETE KULTURMINNER			
		UTVIDET REGISTRERING – UTGRAVD			
	NATURVITENSKAPELIGE PRØVER				ANTALL

Innholdsfortegnelse

INNLEDNING	4
Områdebeskrivelse	4
Steds- og gårdsnavn	5
Gårdsnavnsbeskrivelse	5
Kulturminner i nærheten av planområdet	5
Gjenstandsfunn	7
METODE	10
Overflateregistrering	10
Prøvestikking	10
UNDERSØKELSEN	10
KONKLUSJON	10

Innledning

Bakgrunn for registreringen av automatisk fredete kulturminner er regulering av Bjørklundsveien 22 b på Nes gbnr. 39/97 i Asker kommune. Registreringen oppfyller undersøkelsesplikten i henhold til kulturminneloven § 9. Utgiftene til registreringen dekkes av tiltakshaver jf. kml § 10. Registreringen ble gjennomført av Christine Boon 4.4.2017.

Områdebeskrivelse

Berørt gård:

Gnr./navn	Bnr./navn
39 Nes	97 Nesbu

Planområdet ligger på en høyde nordvest for Holmen kirke. Fra høydedraget heller det bratt ned mot Bjørklundsveien i nord. Det er rester etter bygninger på toppen og i området vest for disse er det påfylte masser. Rett øst for høydedraget er det en liten flate med mer urørt grunn. Denne delen er bevokst med grantrær. I skråningen mot nord er det krattbevokst. Forøvrig er landskapet åpent med gress og frukttrær.

Foto 1: Planområdets vestre side, sett mot øst-nordøst.

Steds- og gårdsnavn

Gårdsnavnene i et område kan i mange tilfeller fortelle oss mye om bosetningshistorien. Enkelte navn kan knyttes opp til bestemte tidsrom. Andre ganger kan de fortelle om karakteristiske naturtrekk som i dag er tapt, eller gi informasjon om aktivitet som har vært knyttet til området eller gården.

Grunnlaget for den tradisjonelle gårdsnavnskronologien er opplysninger innsamlet og systematisert av Oluf Rygh (1898a-b). Ryghs opplysninger om stedsnavnene og de eldste skriftlige navnbeleggene gir sammen med kjente kulturminner, oldsaksfunn og topografi et utgangspunkt for videre diskusjon av bebyggelsens alder.

Gårdsnavnsbeskrivelse

Matrikkelgården Nes har fått navnet sitt på bakgrunn av beliggenheten; den ligger ute på et nes. Den omtales skriftlig første gang i *Diplomatarium Norvegicum* fra 1546.

Utdrag fra Rygh:

b,2, s.156

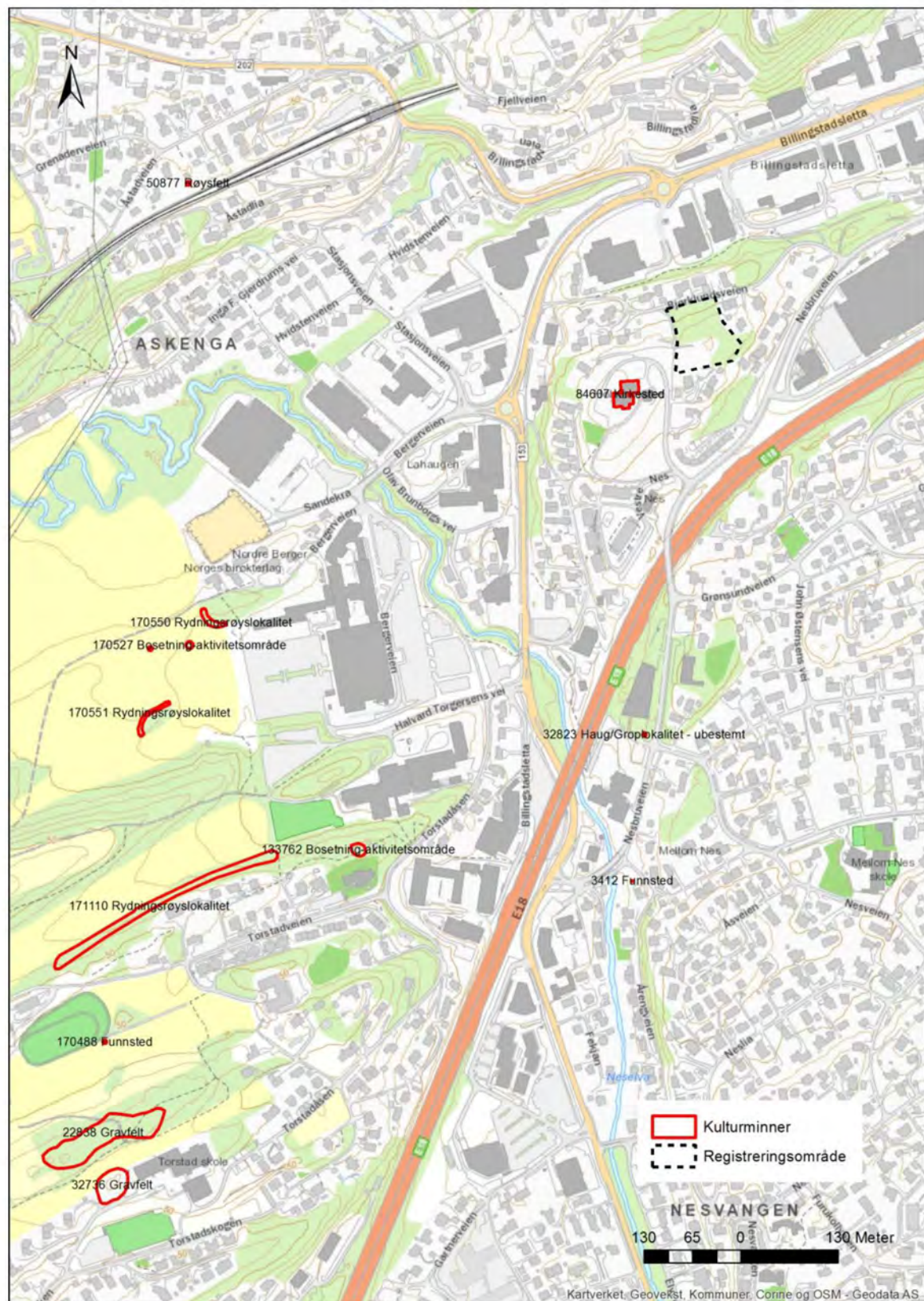
39. Nes. Udt. næs. -- Næss med Øffreby [DN. VIII 834, 1546](#)
Næss 1723.1/1.

Nes, vel kaldet med Hensyn til Beliggenheden paa Halvøen mellem
Neselvns Dal og Sundet mod Nesøen.

Kulturminner i nærheten av planområdet

Det er ikke tidligere gjort funn av kulturminner innenfor planområdet. Holmen kirke ligger rett sørvest for registreringsområdet. Det er fra før registrert en rekke rydningsrøyslokaliteter fra nyere tid og bosetning- og aktivitetsområder fra førreformatorisk tid, 700-800 m lenger sørvest. Sør for Nesbru videregående skole er det på en høyde registrert en steinalderboplass id133762. Ved Torstad skole er det to gravfelt, id32736 og id22838.

Askeladdens idnr.	Funntype	Datering	Gårdsnr./-navn	Avstand til planen
170550	Rydningsrøyslokalitet	Etterreformatorisk tid	32/274 Berger	696 SV
170551	Rydningsrøyslokalitet	Etterreformatorisk tid	32/274 Berger	809 m SV
170527	Bosetningsspor	Folkevandringsstid	32/274 Berger	793 SV
171109	Kokegrop	Førreformatorisk tid	32/274 Berger	743 SV
133762	Bosetning- og aktivitetsområde	Steinalder	Berger 32/239	757 m SSV

Kart 1: Kulturminner i nærheten av planområdet.

Gjenstandsfunn

På Nes i Asker er det tidligere gjort funn av gjenstander, særlig gravfunn fra vikingtid. Opplysningene i tabellen under er hentet fra Universitetsmuseenes gjenstandsbase.¹

C.nr.	Beskrivelse	Illustrasjon
24367	Gravfunn fra vikingetiden fra infanterikaptein Halses hytteparsell under Nes, Asker s. og pgd., Akershus. a. Tveegget sverd av jern av form som Jan Petersen: Vikingsverd, fig. 98-99, men med sterkere bøiet underhjølt enn typeeksemplaret. Klingen er nu noe forrustet og avslått i eggene. Den er forsetlig bøiet før nedlegningen. Oddpartiet litt avslått, men ellers vel bevart. Kordelengde 84,5 cm. Klingens lengde 74 cm. Overhjøltets lengde 7 cm, underhjøltets lengde 11,2 cm. Klingens bredde 5,6 cm. b. Spydspiss av jern med usedvanlig bredt blad og uten eggghjørner, men med ophøiet midtribbe. Bladet som er blitt forsetlig bøiet før nedlegningen, har tydelig glødeskall på dets nedre del. Lengde 43,7 cm, største bredde 5,3 cm. c. Skjoldbule av jern av typen R. 562, meget pent og velbevart eksemplar med glødeskall over hele pullen. Flere av naglene er bevart. Tverrmål 15 cm. d. Øks av jern av typen Jan Petersen: Vikingsverd, fig. 39, men med noe bredere blad. Nokså meget løs rust på overflaten, men øksen er for øvrig vel bevart. Lengde 19,3 cm, bredde over eggen 12,9 cm. e. Sigd av jern av typen R. 385 med tilbakebøiet tange. Eggen er sagtakket og oddpartiet er avbrutt og mangler. Nuværende kordelengde 19,6 cm, bladets største bredde 2,6 cm. f. Kniv av jern av typen V. J. G., fig. 413, med svakt bøiet tange. Bladet har tydelig glødeskall og tangen er nesten brutt der hvor den er bøiet. Lengde 16,8 cm, bladets største bredde 1,8 cm. g. Rester av et munnbitt av jern, med tilhørende ringer, så fragmentarisk at størrelsen ikke kan angis. h. Et eiendommelig skjedeformet jernbeslag som er tilspisset i den ene ende og avbrutt i den annen. Nuværende lengde 18,8 cm, største bredde 1,9 cm. i. Et litet nålebryne av skifer med hull i øvre ende og tilspisset i nedre. Foreligger i 2 fragmenter. Samlet lengde 8 cm, derav nedre bruddstykke 3 cm. Bredde i øvre ende 1,2 cm. k. Fragment av en ganske liten ringspenne av bronse av typen R. 680. Bevart er omtrent halvparten av ringen og nålehodet med tilhørende profileret kule. Fragmentets kordelengde 5,9 cm, tykkelse 0,6 cm. l. En liten spiker av jern. m. En del brente ben. Funnet i mai 1929 ved anlegg av en vei på ovennevnte parsell. Finnestedet ligger ca. 200 m fra stranden og sakene lå i en liten stenrøis. Der var nu ingen merkbar forhøining over jorden. På det sted hvor oldsakene fantes, var det et 10-15 cm tykt lag av svart, brent jord og i dette lå brente ben. Graven lå i en kløft ved foten av en bergknaus. Gave fra infanterikaptein O. H. Halse, hvis sønn, student Halse, har meddelt opplysningene.	c) e) k)

¹ <http://www.unimus.no/arkeologi/forskning/index.php>

24901	Gravfunn fra vikingetiden fra Mellem-Nes (gnr. 39, brnr. 133, Parsell 35 A.), Asker s. og pgd., Akershus. a. Enegget sverd av jern av form som Vikingsverd fig. 99 med rettlinjert overhjalte. Underhjalteets ender er svakt nedadboiet. Klingen foreligger nu i to bruddstykker, idet den er avbrutt 19,6 cm. nedenfor roten. Den har tydelig "blodrefil" og er meget sterkt forrustet og skadet i eggen. Overhjalteet foreligger nu løst. Sverdets samlede lengde 92 cm., klingens samlede lengde 78 cm., dens største bredde 4,9 cm. Overhjalteets lengde 9,6 cm., underhjalteets 14,3 cm. b. Spydspiss av jern av typen Vikingsverd fig. 17, men med adskillig slankere blad enn typeeksemplaret. Bladet som har tydelig midtribbe er forsetlig bøiet i øvre ende. Falen er skadet og avslått i nedre ende. Samlet nuværende lengde 40,3 cm. (kordelengde), bladets største bredde 3,4 cm. c. Øks av jern av form som Vikingsverd fig. 40, eggen er noe skadet, men forøvrig er øksen vel bevart. Lengde 17,9 cm., bredde over eggen 9,1 cm. d. Skjoldbule av jern av typen R. 562. Pullen er fullstendig bevart, bare skadet ved et par huller fremkommet ved forrustning. Oppå pullen sees spor av glødeskall. Kraven er bare fullstendig bevart på den ene side, forøvrig mangler større eller mindre partier av den. I kraven sitter ennå fire festenagler, to av disse har bevart plate, som vel oprinnelig har sittet på innsiden av skjoldbrettet. Skjoldbulens tverrmål 14,5 cm. e. Fragmenter av fem pilespisser av jern, fire av typen R. 539 og en som har hatt fal og minner om R. 535. Av fire er nedre del med litt av bladet bevart, av en et stykke av bladet. Nuværende lengde 7,2, 7,8, 8,3 og 5,3 cm. f. Tang av jern av typen R. 391, men uten holdelenke og uten særskilt tildannet håndtak. Den ene arm er litt kortere enn den annen. Vel bevart. Lengde 40,3 cm. g. Sterkt forrustet fil av jern av typen R. 399. Den har firesidig tverrsnitt og er nu avbrutt i begge ender. Nuværende lengde 15,8 cm., største bredde 1,5 cm. h. Bladet og et stykke av tangen av en kniv av jern av typen R. 406. Tangen er avbrutt 2,5 cm. ovenfor bladets rot. Nuværende lengde 7,3 cm., bladets største bredde 2,8 cm. i. To ubestemmelige jernfragmenter. k. Tre dyreben. Disse saker er funnet på bokholder Bulls hustomt "Breivik" under jordarbeide ca. 1 m. dypt i grusjord like på fjellgrunn. Innkjøpt av finneren, mens hovedbokholder Christen Bull har gitt sin part som gave.	 e) f) h)
31549	Meget godt bevart remspenne av bronse, jvf. Birka III, Taf. 87, 1 og 2. som dog begge er noe mindre enn vår, men formen er den	

Bjørklundsveien 22 b

	samme med spor for tornen midt på det ornerte parti. På denne spenne er orneringen en meget oppløst gripedyrstil, men gripeføttene skjernes helt klart. Orneringen er i kraftig relieff og virker så "fersk", at man er tilbøyelig til å stille seg noe skeptisk til stykkets ekthet. Baksiden er helt glatt, med noen ubetydelige riper. Alt i alt er det vel rimelig å tro at spennen er ekte og at konserveringsforholdene på stedet er særlige gunstige, jvf. C 29928 fra Billingstad. Største lengde 4,4 cm, største bredde 2,8 cm. F. av Alf Kristoffer Staver på "Hilton", Granveien. 14, Nesbru, Asker pgd., Akershus. Innbrakt ved Svein Wilhelmsen, Vetre.	
32409	Ildstål av jern. Av samme form og type som Kulturhistorisk Leksikon for Nordisk Middelalder, bind III, s. 561 a 1. Funnet på infanterikaptein Halses hyttetomt, en parsell under Nes (gnr. 39), Asker s. og pgd., Akershus. Gave.	
34677	Sterkt forbøyd, men helt, tveegget sverd av jern, helst Vikingesverd type Q, fig. 110, men hjaltene synes å være jevnbrede. Underhjaltet er imidlertid så dekket av rust at detaljer ikke kan avgjøres før preparering. Markert blodrefill. Glødeskall meget utpreget over størsteparten av klingens. St. lengde ca. 88 cm, bladets st. br. 5,5 cm. Underhjaltets nåv. lengde 11,2 cm. Funnet av Kjell Jacobsen, i forbindelse med graving for kloakk/vannledning på hans tomt, BREIVIKVEIEN 6, 1360 NESBRU, ASKER k., AKERSHUS, men i masser som var flyttet dit. Sammen med sverdet ble innlevert en sterkt glimmerholdig stein.	
36771	Velbevart øks av jern, snarest som Vikingesverd, type G, fig. 38. L. 16,8 cm, b. over skafthull 4,9 cm, b. over egg 9 cm. F. av Kirsti Sæland, Grønsundåsen 8, 1360 Nesbru, i begynnelsen av 1960-årene under hagearbeid i tidligere beitemark, ca. 15 m Ø for huset. Innkommet gjennom Asker Museum	
37516/1-2.	2 bygningstenfragment av tegl fra middelalderen. 1) L: 22cm, B: 13cm, T: 9.7cm. 2) L: 22cm B: 11.5cm, T: 9.2cm. Med rester av kalkmørtel. Funnet i den nordre av 2 tufter NØ for hovedgården på NESØYA HOVEDGARD (40/1), ASKER k., AKERSHUS, av Helge Karlsen i 1990.	
52617	Løsfunn fra middelalder funnet på LANDØYA UNGDOMSKOLE, NES (39), ASKER K., AKERSHUS. Skjekniv (?) av jern. Bladet er buet, med svakt hvelvet ytterside og flat innside. Spor etter egglinje på bladets ene side. Bladet går over i en kraftig tange, som har et rektangulært tverrsnitt. Ved overgangen mellom blad og tange er en fortykket avsats på én side. L. 13,1 cm, hvorav tangen er 8,0 cm. Bladets br. 0,7 cm, tangens br. 0,9 cm. Vekt: 36,1 g. Funnomstendighet: Funnet ca. 1975 av Dag Hansteen, Oslo, på et jorde, rett S for skolen. Funnet er avmerket på ØK-kart CM 044-5-3. Brev, kartavmerking og funnskjema i KHMs arkiv. Kartreferanse: ØK, CM 044-5-3. Prosjeksjon:NGO1948 Gauss-K; Akse 3. N: 207100. Ø: -12360.	
7737	Stenøxe med Skafthul, 19 cm. (6 1/2") lang, fuldstændig afrundet undtagen paa Undersiden, sleben alene ved Eggen; Skafthullet noget skraat, saa at Skafthets Vinkel ved Øxens Underflade foran Skafthullet har været noget spids. F. paa Næs i Asker Sogn og Pgd., Akershus Amt.	

Metode

Det ble utført overflaterregistrering og prøvestikking i registreringsområdet.

Overflaterregistrering

I skog og utmark blir området befart til fots og gjennomgått systematisk visuelt for å se etter synlige kulturminner som gravhauger/røyser, steinstrenger, kullgroper, tjæremiler, tufter, hulveier mfl. Kulturminnene vil fortegne seg som fordypninger, forhøyninger eller som steinansamlinger der størrelse, beliggenhet og form kan gi informasjon om den aktiviteten som har vært i området. Undergrunnen blir sondert ved hjelp av jordbor, en ca. 1 meter lang metallstang der det er frest ut et spor som gjør det mulig å ta ut en profil av undergrunnen. Overflatebefaringen gir også grunnlag for planlegging av ev. videre undersøkelser. Områdets topografi, undergrunn og plassering i forhold til kjente funn i nærområdet vurderes. Aktuelle lokaliseringsfaktorer varierer etter landskapsutnyttelse og erverv til forskjellige tider, og landskapet kan ha forandret seg mye frem til i dag.

Prøvestikking

For å lete etter steinalderboplasser og for å lese den horisontale stratigrafien i undergrunnen er det vanlig å grave prøvestikk. Prøvestikk er ca. 40 x 40 cm store hull som graves med spade ned i antatt steril undergrunn. Hullene graves sjiktvis etter stratigrafi slik at en får god kontroll på hvor i prøvestikket eventuelle funn ligger. Massene blir fortrinnsvis vannsåldet hvis dette er mulig, hvis ikke tørrsåldet. Det blir brukt 4 mm nettingsåld, slik at funn i form av redskaper, avfall etter redskapsproduksjon, brente bein, kull osv. blir liggende lett synlig igjen i såldet. Manuell prøvestikking benyttes også for å påvise eldre dyrkingslag i områder hvor det av ulike årsaker ikke er aktuelt å bruke gravemaskin, for eksempel i områder tilknyttet setre, ødegårder eller i tett skog. Metoden brukes også i forbindelse med undersøkning av kullgroper, kullmiler, tjæremiler og lignende kulturminner. I disse tilfellene er det imidlertid ikke nødvendig å sålde massene.

Undersøkelsen

Det ble prøvestukket på den sørlige delen av planområdet. I dette området var potensialet for spor etter steinalderbosetting størst. Øst for høydedraget var det masser som virket forholdsvis urørt. På toppen og flaten ned mot vest var det påførte masser over skallberg. Det ble totalt gravd 15 prøvestikk.

Konklusjon

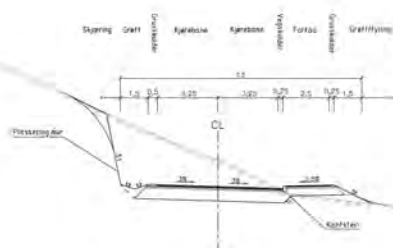
Det ble ikke gjort funn av automatisk fredete kulturminner.

Kart 2: Planområdet med prøvestikk markert som kryss.

BJØRKLUNDSVEIEN 22 (20 000)

Snitt A - A' med breddeutvidelse

BJØRKLUNDSVEIEN 22 (20 000)

Snitt B - B'

Regulering ny vei	
RAMBOLL	
Kontroll: Arne Rasmussen - Ingeniør AS	28.11.2018
Autentisert: 2 - 7142 100000000 - Tel 73 84 10 00 - Fax 73 84 10 00	28.11.2018
Vivir AS	28.11.2018
Bjørklundsveien 22, gnr/bnr 39/97	28.11.2018
Typiske normalprofiler:	28.11.2018
Linje 20000	28.11.2018
Atkomstvei (A)	28.11.2018
F 01	

Sol- og skyggeforhold Bjørklundsveien 16 og 18 B

Det har i dialog med kommunen nylig framkommet bekymring for ny bebyggelses virkning på solforholdene for nr 16 og 18B. Det var også uklart hvor uteplasser for nabobebyggelsen er lokalisert.

Vi har 1. september kl 16 tatt bilder av solforholdene for de gjeldende naboers uteplasser. Disse er sammenlignet med sol- og skyggediagrammene i planforslaget. Solinnslipet for nr. 16 og 18B begrenses i dag av tett skog og en del svært høye furutrær (20-30 m). Ny bebyggelse vil ruve langt mindre i terrenget og vil samtidig erstatte noen av trærne. Således ser planforslaget ut til å kunne skape bedre solforhold for naboene enn de har i dag.

Høye furutrær skjerner for solen

Fotopunkt og vinkel

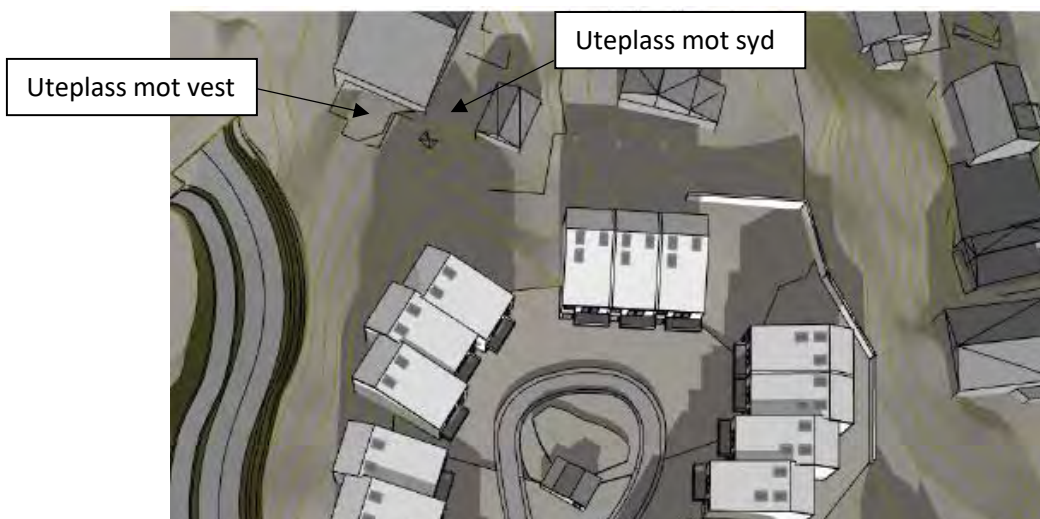

Skygge på 18B sin uteplass mot syd

Sol på 18B sin uteplass mot vest

Illustrasjon av sol- og skyggeforhold fra planforslaget på samme årstid viser det samme forholdet som fotodokumentasjonen viser. Dvs. skygge på uteplass mot syd og sol på uteplass mot vest: Solforholdene på uteplassen for 18a blir ikke påvirket av utbyggingen.

Sol-/skyggediagram fra planforslaget 21. mars/sept kl 16

Fotopunkt og vinkel

Solforholdene for nr 16 (bilder tatt 1. september kl 16) viser at uteoppholdsareal mot vest og syd ligger i skyggen som følge av de høye trærne på Bjørklundsveien 22:

Skygge på vestsiden av nr 16

Skygge på nr 16 sin uteplass mot syd

Illustrasjon av sol- og skyggeforhold fra planforslaget på samme årstid viser noe bedre solforhold for nr 16. Dette skyldes at ny bebyggelsen vil erstatte noen av de høye trærne som gir skygge for nr 16.

Sol-/skyggediagram fra planforslaget 21. mars/sept kl 16

Fotopunkt og vinkel

Bjørklundsveien 22.

Analyse av konsekvenser etter
politisk vedtak før offentlig høring.

Analysens fokus.

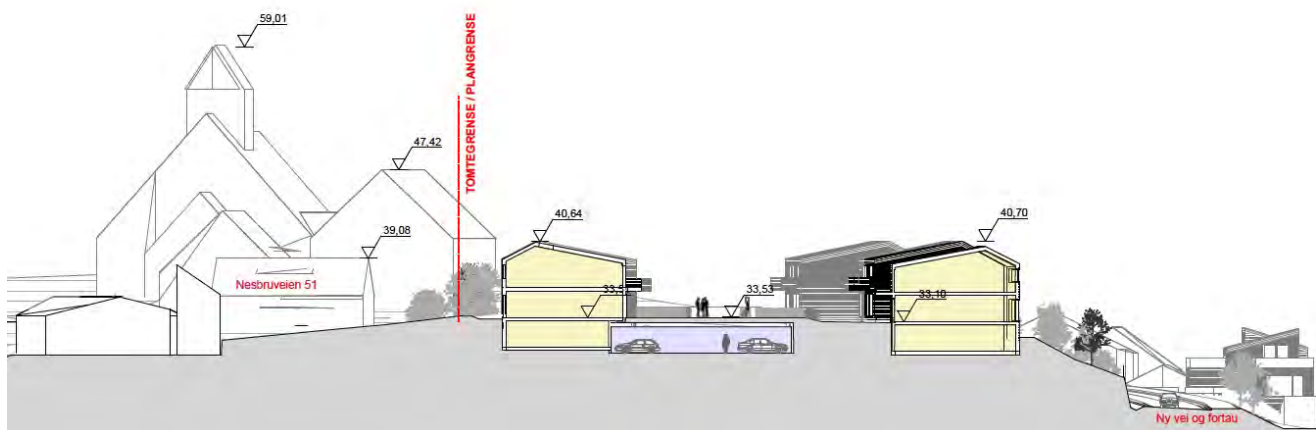
Analysen omfatter hvilke konsekvenser politisk vedtak ved 1. gangs behandling vil ha for arkitekturen på boligprosjektet Bjørklundsveien 22. Analysen tar for seg konsekvensene for boligene i felt B1 relatert til høyder og bygningenes samspill med Holmen kirke. Felt B2 (tomannsbolig) ble utsatt til avklaringer rundt ny E18 er gjort og situasjonen for felt B2 er ikke del av dette notatet.

Følgende del av vedtaket er besluyt i analysen;

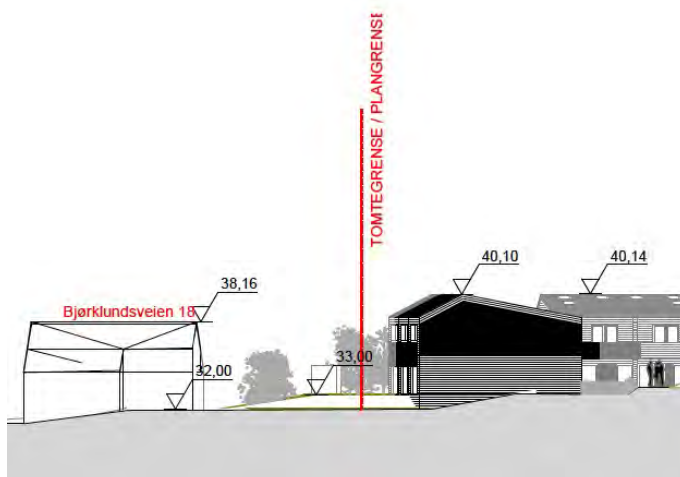
I felt B1 skal mønehøyde og gesimshøyde på husrekkene A, B, C, og D (byggene er nummerert med klokken) senkes til kotehøyde 38,5.

For sammenligning viser illustrasjonen under prosjektet slik de lå før politisk behandling. Byggene danner et skålformet tun som åpner seg mot Holmen kirke og byggene har saltak som omkringliggende boliger. Høydene følger terrenget og trapper seg opp mot kirken i vest.

Planforslag slik det forelå før politisk vedtak:

Snitt syd/nord sett mot Holmen kirke

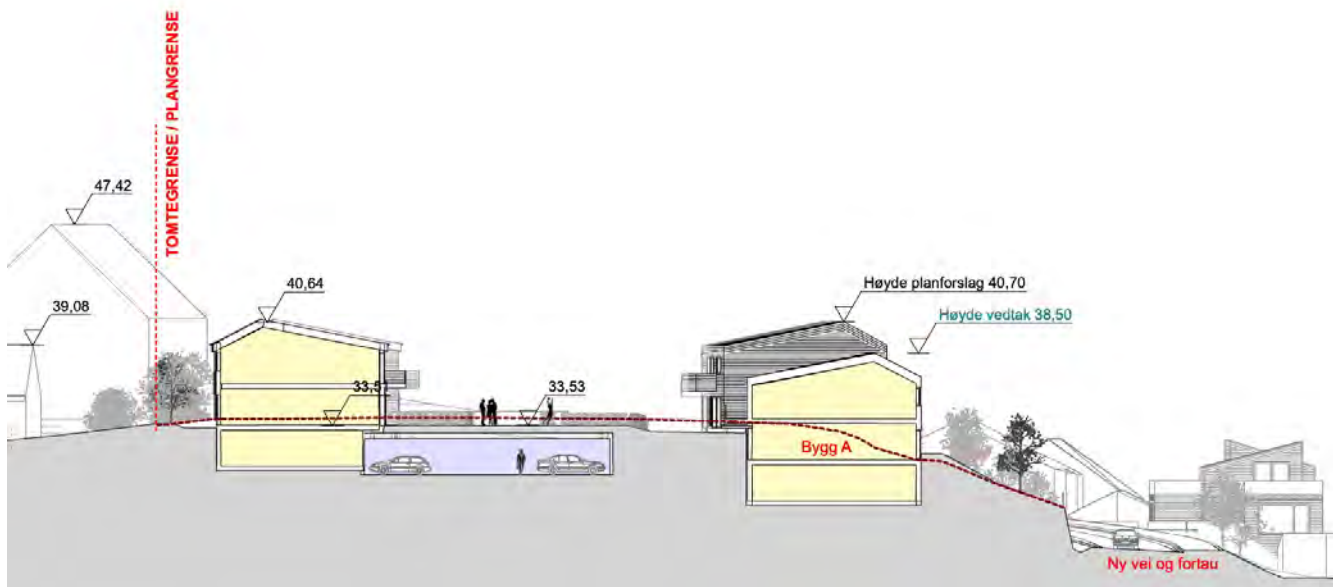

Snitt øst mot nabo Bjørklundveien 16

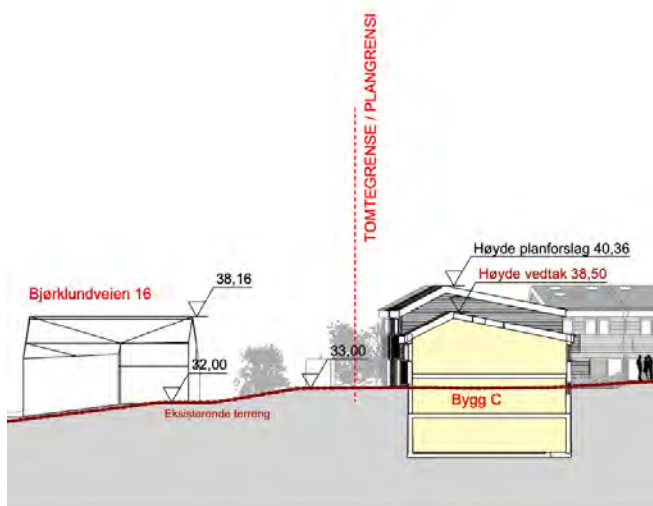
Konsekvenser av vedtak uten å endre arkitekturen på byggene.

Vedtaket med møne/gesimshøyde på 38,5moh oppfattes som om politikerne har tatt utgangspunkt i mønehøyder på eksisterende nabo boliger og overført dette til de nye boligene. Høydebegrensningen på møne resulterer i at byggene må graves betydelig ned (ca 2m) i terrenget, en løsning som gir store terrenginngrep og boliger med utfordrende lysforhold og dårligere bokvalitet. Under vises konsekvensen av dette dersom arkitekturen og takformen ikke skal endres.

Boligene i Bjørklundsveien 22 ligger på en liten kulle i landskapsrommet. Eksisterende boliger på nabotomtene ligger fra 1- 9m lavere i terrenget enn inngangsplanet på de nye boligene. Holmen kirke troner over dette med inngang til kirken ca 4m høyere enn boligene i planforslaget. Situasjonen gir en riktig arkitektonisk balanse mellom bygningenes typologi. At boligene følger landskapets form opp mot kirken er et klassisk grep og det er unaturlig at de øverste byggene skal «trykkes langt ned i terrenget» slik illustrasjonene under viser.

Snitt syd/nord sett mot Holmen kirke

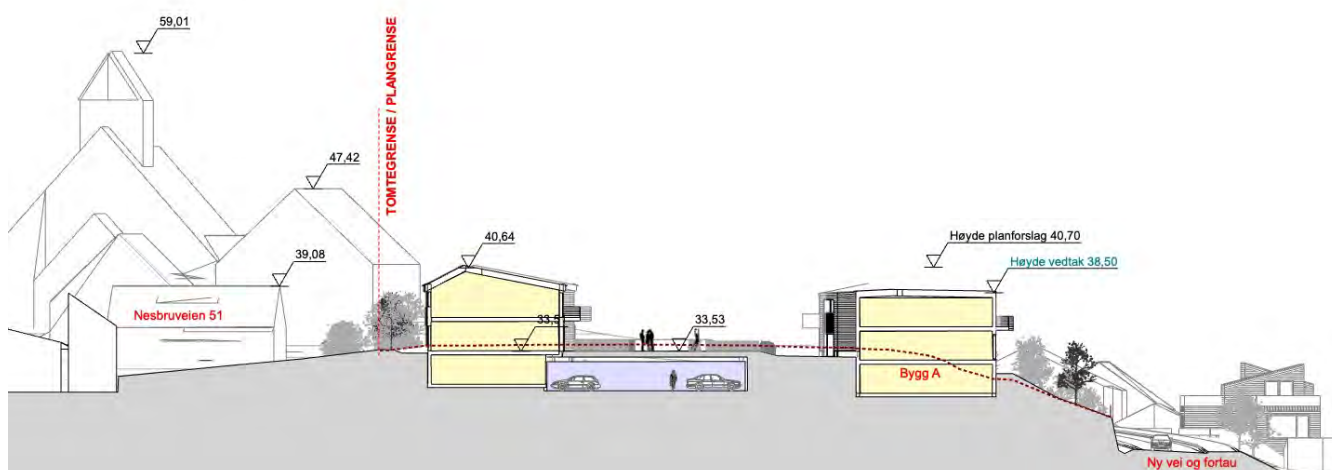
Snitt øst mot nabo Bjørklundsveien 16

Endring av bebyggelsen i tråd med politiske signaler i vedtaket.

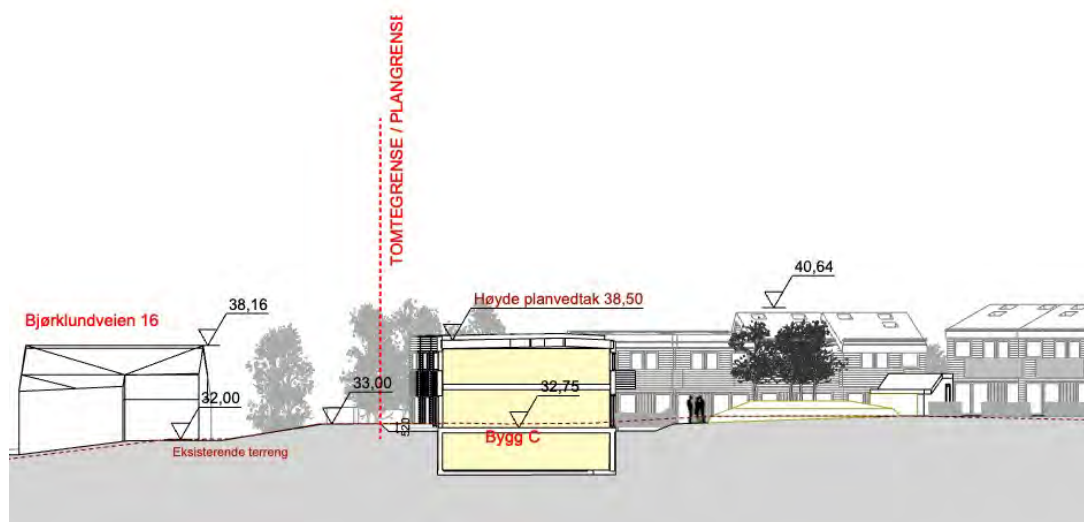
Vedtaket sier møne/gesimshøyde på 38,5 og kan således oppfattes som at politikerne ønsker flate tak mot eksisterende bebyggelse i øst. Løsningen er litt overaskende da det nesten ikke er boliger med flate tak i nærområdet.

Flate tak på så stor del av bebyggelsen i tunet gir en utfordrende arkitektur og det kan bli en krevende sammenheng mellom byggenes form. Vi mener falte tak vil oppfattes fremmed sett i sammenheng med arkitekturen i nabolaget og mot Holmen kirke, og er skeptiske til at majoriteten av flate tak vil prege de nye boligene.

Endringen lar seg gjennomføre, men med noen utfordringer for bygg D.

Snitt syd/nord sett mot Holmen kirke

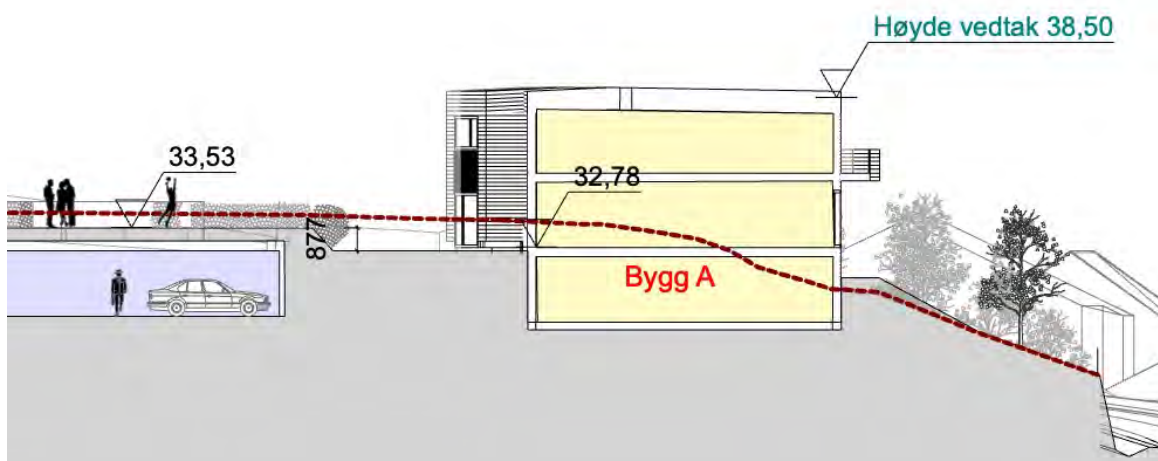
Snitt øst mot nabo Bjørklundveien 16

Bygningenes nye plassering i terreng.

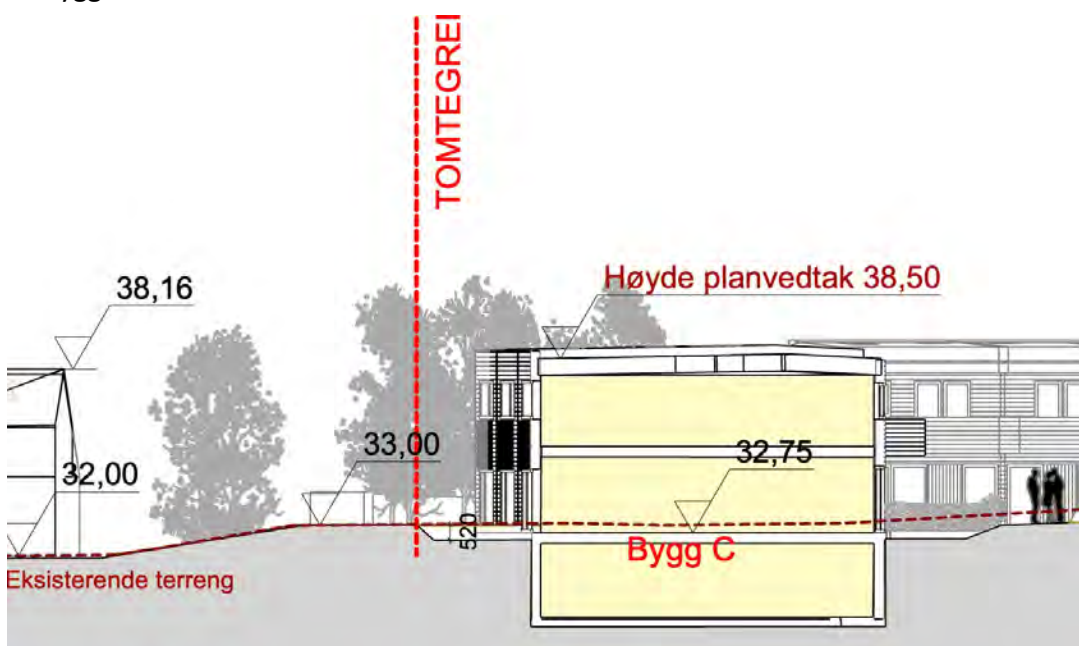
Selv ved flate tak og gesims på k+38,5, vil det være noen situasjoner hvor byggene blir liggende lavere i terrenget enn naturlig ved etablering av boligområder. Dette går særlig ut over bygg A og C.

Bygg A blir liggende ca 0,9m lavere enn dekket over garasjen, og adkomst for UU og sykler/micromobilitet må gå gangveien rundt for trinnfri adkomst fra heisen i garasjeanlegget.

Første etasje på bygg C ligger lavere enn eksisterende terreng i nabogrensen og nytt terrenget må derfor senkes 0,5m for at uteplass får ut fra bygningen. Situasjonen virker kunstig når eksisterende terreng stiger i dette området.

Snitt Bygg A

Snitt Bygg C

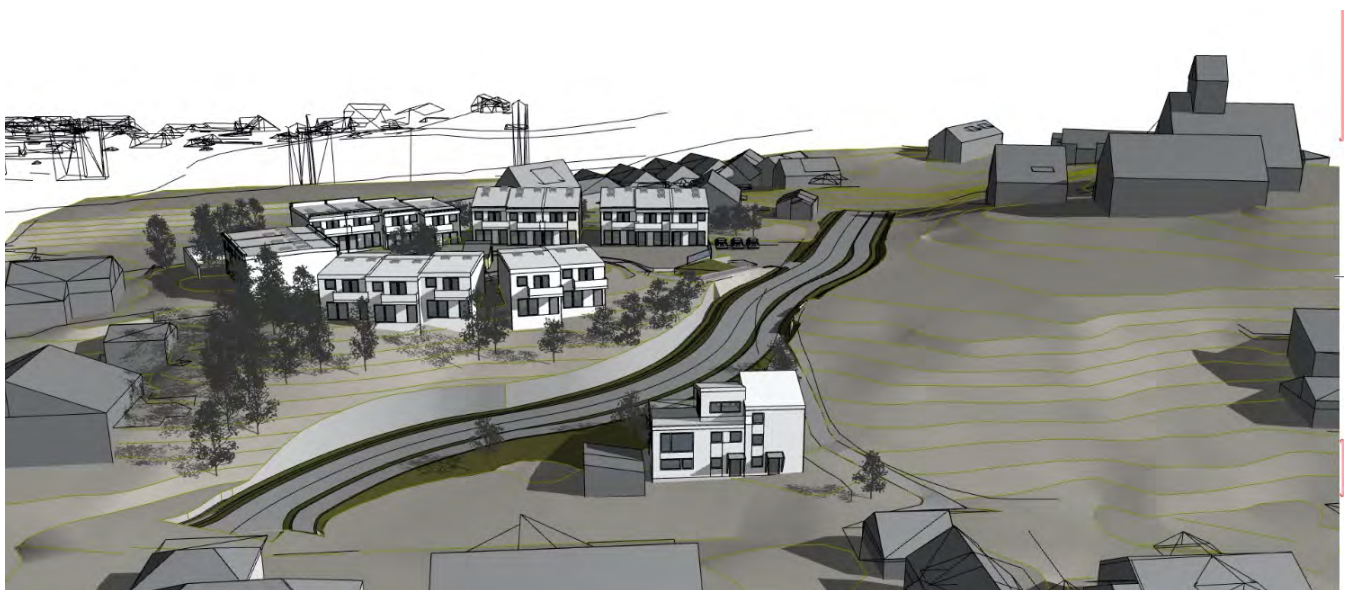
Konsekvenser av arkitektonisk utforming ved flate tak.

Vi har gjort en skissemessig vurdering av flate tak på bygg A,B,C,D og ser at alle byggene må senkes litt i terrenget for å få gesims på 38,5.

Det er litt bekymringsfullt for bygg D hvor fasade mot syd ligger i støyutsatt sone og kravet til lufting av soverom kompliseres ved flate tak. Optimalt ville være om bygg D ikke ble inkludert i kravet, slik at rekken mot syd beholdt sine støytiltak. Dette vil også hjelpe å definere den skålformede arkitekturen i anlegget og avtrappingen fra kirkens volum mot naboene i øst.

Perspektiv sett fra kirken

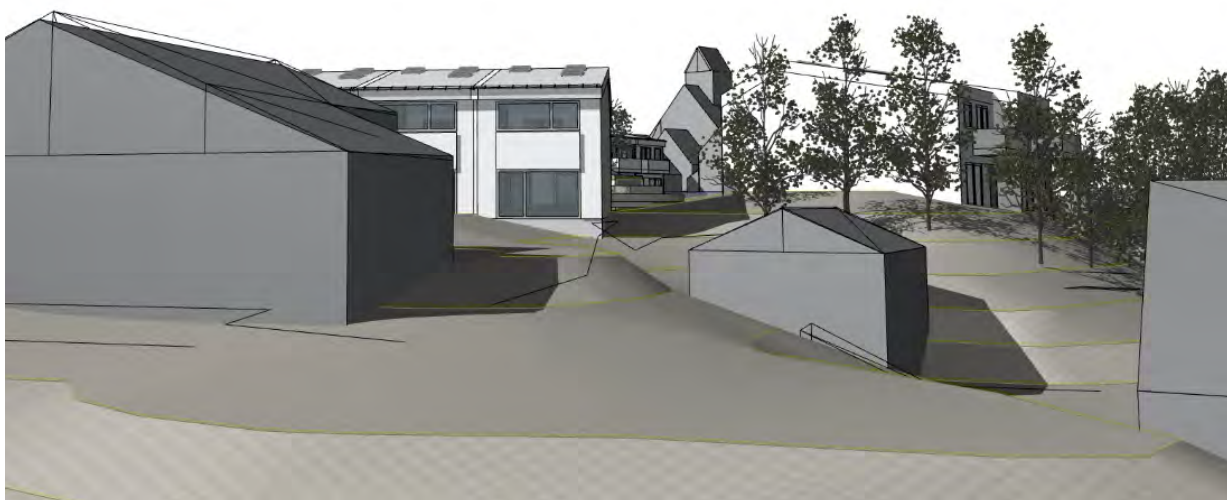
Fugleperspektiv fra Bjørklundsveien

Arkitektonisk vurdering av takform.

Det er ikke mange boliger i nærområdet med helt flate tak og saltak er den mest brukte takformen. Det er derfor betenkelig at majoriteten av bygningene i prosjektet skal utformes med flate tak. Et alternativ kan være at man snur saltaket, legger gesims på k+ 38,5, men retninger på den bratte takflaten vendes inn mot tunet. Mot naboene vil en slak takflate gi nesten samme effekt som et flatt tak. Vi mener denne løsningen passer bedre inn i den omkringliggende arkitekturen enn om byggene har helt flate tak. På illustrasjonene under ser man inntrykket sett fra nr. 16 med flatt tak og med «snudd saltak». Illustrasjonen viser også formens forhold til kirken.

Sett fra Bjørklundsveien 16 med flatt tak

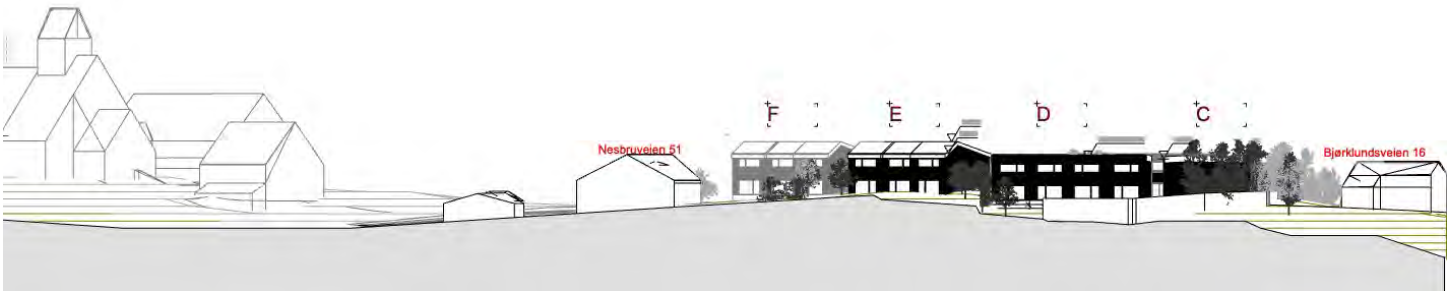

Sett fra Bjørklundsveien 16 med «snudd» tak

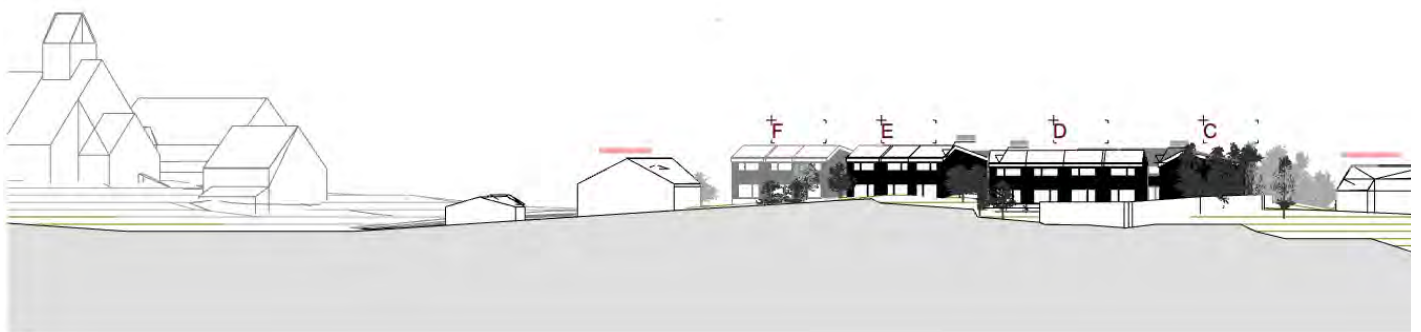
Støysituasjon for bygg D.

Byggene mot syd (D, E og F) er støyutsatte, og da særlig på sydfasaden. For å følge kravene til støy i bolig, har soverommene i 2. etasje takvinduer som sikre lufting mot stille side. Skal dette fungere med flatt tak må parapeten heves utover standard som blir en arkitektonisk kunstig/dårlig løsning selv om gesimshøyden er k+38,5.

Et alternativ er å senke bygg D ned i terrenget slik at gesimsen blir på k+38,5 men taket beholder sin form. Takformen er et viktig arkitektonisk grep, da takene vil opprettholder «skål formen» i i tunet samtidig som at byggene følger terrenget og trapper seg opp mot kirken.

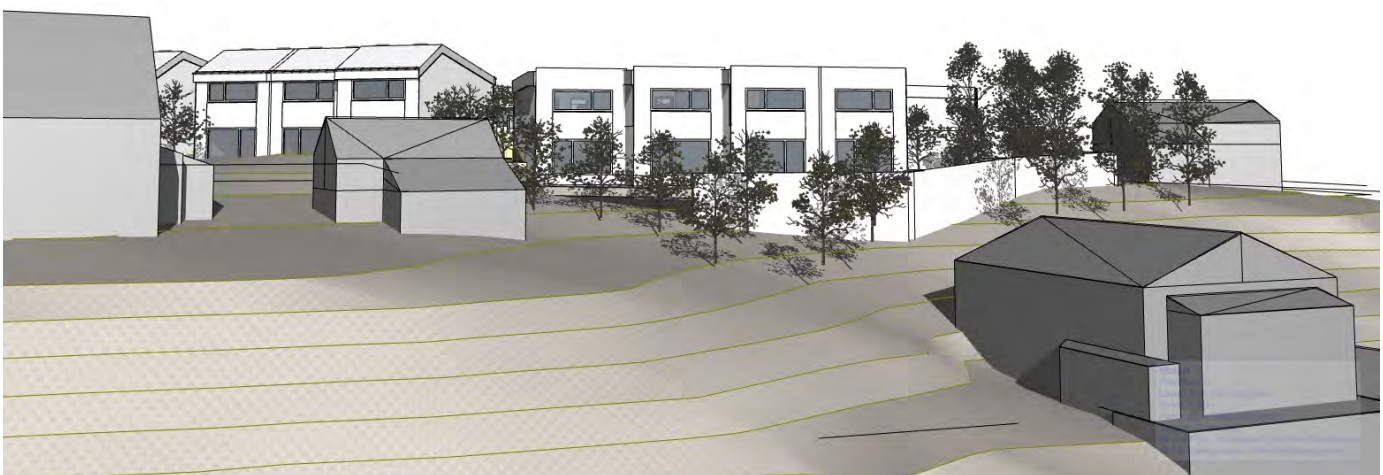
Høyder boligbygg i sammenligning med nabobebyggelse_ sett fra syd flate tak.

Boligprosjekte sett i sammenheng med kirken og nabobebyggelse,- sett fra syd

Takform Bygg D.

Illustrasjonene under viser hvordan bygg D vil ta seg ut med flatt tak og med dagens takform, sammenlignet med nabobyggene. Begge illustrasjonen har gesims på k+ 38,5.

Konklusjon

Det politiske vedtaket på høydebegrensing er krevende å imøtekomme, men de politiske signalene om å ta mere hensyn til høyder sett fra naboene, oppfattes som klart.

Analysen har kun drøftet konsekvenser av høydebegrensingen. De øvrige justeringene på byggs plassering osv vil være del av videre utvikling i prosjektet.

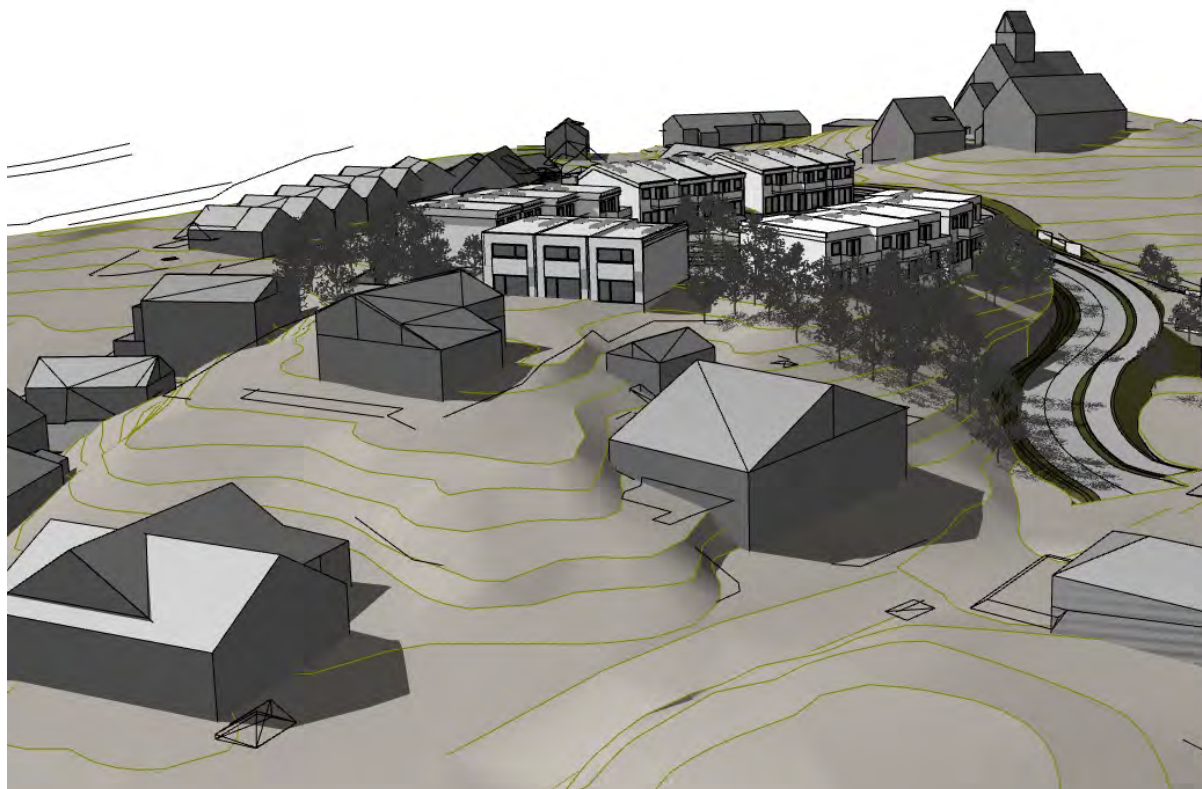
Tomten ligger på toppen av en høyde og de nye byggen vil ikke ligge på samme nivå som nabobyggene. Vi ser at uansett hvilken takform som velges må inngangene for bygg A,B,C og D senkes for å tilfredsstille kravet til k+38,5. Dette kan skape utfordringer for adkomst til boliger med UU, og nye støttemurer må inn på tunet.

Analysen viser at det er flere måter man kan følge politikernes ønsker og samtidig sikre et godt boligprosjekt. Det er likevel flere spørsmål som må avklares for å komme videre i prosjekteringen;

- Skal høydebegrensingen på k+38,5moh. prioriteres over kunstige terrenginngrep?
- Skal bebyggelsen ha flate tak?
- Kan gesimsen senkes til 38,5 og slake tak benyttes for å dempe inntrykket mot naboene?
- Kan bygg D senkes ned i terrenget til gesims 38,5moh men beholde støysikring av soverom i 2. etasje (ikke snu taket)? Alternativt at Bygg D tas ut av vedtaket og trappes ned mot høyde på bygg C slik prosjektet gjør i dag.

For videreutvikling av prosjektet er det viktig at byggesak i Asker kommune gir oss føringer på hvilken retning prosjektet må justeres.

Irmelin Muri
siv.ark. mnal
Pi arkitekter AS

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Vår dato:

20.09.2021

Vår ref:

2021/24568

Deres dato:

17.08.2021

Deres ref:

20/292

Asker kommune
Katrineåsveien 20
3440 RØYKEN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Sumeet Singh, 32266813

Asker – Uttalelse til høring av reguleringsplan for Bjørklundsveien 22

Vi viser til brev datert 17. august 2021 med høring av detaljregulering for Bjørklundsveien 22 i Asker kommune.

Bakgrunn

Det fremgår av planforslaget at det skal åpnes for utbygging av boliger med garasjeanlegg under bakken og etablering av kjørevei med fortau.

Vi ga innspill til planarbeidet, i vårt brev datert 9. oktober 2018 og 26. juni 2016.

Statsforvalterens rolle

Vi skal bidra til at planer ivaretar nasjonale og vesentlige regionale interesser innen landbruk, klima og miljøvern, folkehelse, barn og unges interesser, samfunnssikkerhet og gravplasser. Statsforvalteren skal arbeide for at Stortingets og regjeringens vedtak, mål og retningslinjer innen våre ansvarsområder blir fulgt opp i kommunale planer. Kommunen er planmyndighet og har ansvaret for at plan- og bygningslovens formelle krav til innhold og planprosess oppfylles i planarbeidet.

Vurdering

Vi har følgende konkrete merknader knyttet til nasjonale og viktige regionale interesser:

Naturmangfold, landskap og friluftsliv

Det er registrert fremmede arter innenfor planområdet. Flytting av løsmasser er en av de hyppigste årsakene til spredning av fremmede organismer. Naturmangfoldlovens kapittel IV og forskrift om fremmede organismer utdyper den generelle aktsomhetsplikten i naturmangfoldlovens § 6. For virksomheter eller tiltak som kan medføre utilsiktet spredning eller utslipp av fremmede organismer stiller aktsomhetsplikten krav om at den ansvarlige i rimelig utstrekning treffer tiltak for å hindre slik spredning. Vi er positive til at det skal lages et miljøoppfølgingsprogram som skal vise til tiltak for å bekjempe fremmede arter. Vi ber om at det sikres en forsvarlig håndtering og fjerning av de fremmede artene innenfor planområdet.

I våre tidligere innspill gjorde vi rede for at det er registrert en lokalt viktig naturtypelokalitet sørøst i planområdet. Området har en lokalt viktig forekomst av kalkskog som er anbefalt til å overlates til fri utvikling. Det er også registrert alm og ask innenfor planområdet. Dette er arter som vurderes som sårbare (VU) i norsk rødliste for arter. Tidligere kategori for artene var nær truet (NT). Vi anbefalte at naturverdiene som finnes i området søkes ivaretatt. Hensynssonene H560_1 og H560_2 ivaretar disse verdiene i liten grad. Det vises til at dette ikke er en del av et større sammenhengende grøntareal, og at skogen derfor ikke beskyttes mot ny bebyggelse.

H560_1 og H560_2 legges under hensynssone for å ivareta grøntarealer i planområde. Disse hensynssonene har bolig som arealformål. Vi ber om at disse arealene blir avsatt til formålet grønnstruktur.

Støy og luftkvalitet

Planbestemmelsene henviser videre til Retningslinje for behandling av støy i arealplanleggingen, T-1442/2016 eller senere retningslinjer som erstatter denne. Vi minner om at retningslinjen er revidert og vi ber om at det innarbeides henvisning til T-1442/2021 istedenfor.

Vi anbefaler at det formuleres bestemmelser om at rekkehusene skal være gjennomgående og ber om en bestemmelse som fastsetter at alle boligene skal ha minst en stille side. Stille side defineres i T-1442/2021 som en side av bebyggelsen som har støynivå som ikke overskrider grenseverdiene i tabell 2 uten at det er gjort tiltak på eller ved fasade.

Konklusjon

Det er registrert fremmede arter i planområdet. Vi ber om at disse håndteres på en skånsom og forsvarlig måte. Tiltakshaver har en plikt til å sette i gang tiltak som forhindrer utilsiktet spredning. Vi ber om at hensynssonene H560_1 og H560_2 avsettes til arealformålet grønnstruktur.

Det er vedtatt ny retningslinje for støy i arealplanlegging, og vi ber om at det innarbeides henvisning til denne. Vi ber om at det formuleres en bestemmelse som fastsetter at rekkehusene i planområdet skal være gjennomgående og at alle boligene skal ha minst en stille side.

Vi vil på generelt grunnlag anmode kommunen å kvalitetssikre plankart og bestemmelser før planforslaget eventuelt vedtas.

Ellers viser vi til kommunens ansvar som planmyndighet, jf. [Statsforvalterens forventningsbrev for 2021](#), datert 28. januar 2021 og tilhørende [vedlegg med forventninger til kommunal arealplanlegging](#).

Vi ber om å få tilsendt vedtaket i saken og eventuelt godkjent reguleringsplan.

Med hilsen

Alexander Karlsson
seniorrådgiver

Sumeet Singh
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Viken fylkeskommune Postboks 220 1702 SARPSBORG

ASKER KOMMUNE
Katrineåsveien 20
3440 RØYKEN

Vår ref.: 577991/2021 - 2021/47048

Deres ref.:

Dato: 29.09.2021

Asker kommune - Uttalelse til detaljregulering for Bjørklundsveien 22 - Delfelt B2 og B1 - Høring/ offentlig ettersyn

Vi viser til oversendelse datert 18.08.2021 med forslag til detaljregulering for Bjørklundsveien 22 – Delfelt B2 og B1.

Saken fremmes av PI arkitekter AS på vegne av Vivir AS.

Hensikten med planforslaget er å legge til rette for konsentrert småhusbebyggelse med 21 boliger i form av 19 rekkehus og en tomannsbolig. Forslaget kobler seg på gjeldende regulering for Nesbruveien og viderefører denne diagonalt gjennom planområdet mellom de to boligfeltene B1 og B2.

Planområdet ligger i Slependsen-området mellom Holmen kirke og IKEA. Det er på ca. 8 daa og grenser til Bjørklundsveien i nord og kirken i vest, og er ellers omkranset av frittliggende småhusbebyggelse. Det ligger på et høydedrag som heller ned mot Bjørklundsveien.

I gjeldende kommuneplan ligger planområdet hovedsakelig som eksisterende boligområde, men også som offentlig tjenesteyting (kirke) langsmed del av Nesbruveien. Området faller innunder Kommunedelplan for Holmen-Slependsen og Kommunedelplan for E18 Slependsen-Drengsrud, der det kreves at det skal avsettes areal til en mulig ny atkomstvei, hvis Nesbruveien stenges.

Fylkeskommunen skal bidra til og sørge for at nasjonale og regionale føringer blir fulgt opp i alt planarbeid. FNs bærekraftsmål skal være en del av grunnlaget for samfunns- og arealplanleggingen. Vi ber kommunen vurdere hvordan dette kan ivaretas i planarbeidet.

Fylkeskommunen har vurdert planarbeidet som regional planmyndighet, forvalter av fylkesvei, fagmyndighet for kulturminnevern, forvalter av miljøvern hensyn og utøvende myndighet etter vannforskriften.

Viken fylkeskommune viser til uttalelser datert 11.11.2016 og 21.11.2018 til varsel om igangsatt reguleringsarbeid for området, og har følgende merknader til planforslaget:

PLAN Avdeling for kommunale planer

Postadresse: Postboks 220, 1702 SARPSBORG

Besøksadresse: Galleri Oslo Schweigaards gate 4, 0185 OSLO

Telefon: 32 30 00 00

E-post: post@viken.no

Internett: www.viken.no

Org.nr.: 921693230

Vi vurderer at våre merknader til varsel om oppstart av planarbeidet når det gjelder barn og unges interesser og universell utforming i hovedsak er ivaretatt i planforslaget.

Ved varsel om oppstart var vi spesielt opptatt av at utvikling av området gjøres i tråd med eksisterende plangrunnlag, og at bebyggelse bør underordnes Holmen kirke i volum, høyder, materialbruk og farge. Disse føringene er innarbeidet i reguleringsbestemmelsene, og ny bebyggelses nær- og fjernvirkning illustreres i planbeskrivelsen. Vi mener allikevel at foreliggende planforslag kan medføre tiltak og inngrep som reduserer områdets kvaliteter, og dermed endre opplevelsen av kirken i omgivelsene. Vi støtter dermed kommunen i at planforslaget bør endres for en lavere utnyttelse, og at gesimshøyden reduseres som foreslått, dette av hensyn til både nær- og fjernvirkningen til kirken.

FNs bærekraftsmål

FNs 17 bærekraftsmål er verdens oppskrift for hvordan vi kan oppnå en bedre og mer bærekraftig fremtid for alle. Målene adresserer de globale utfordringene vi står ovenfor, med likeverdig vekting på sosiale, miljømessige og økonomiske hensyn. Bærekraftig utvikling er et gjennomgående, overordnet mål og vi mener at bærekraftsbegrepet bør være representert i alle planer og dokumenter. Fylkeskommunen kan ikke se hvordan dette ivaretas i dette planarbeidet.

Nyere tids kulturminner

Holmen kirke ble innviet i 1965. Arkitekt er Knut Knutsen (1903-1969) - regnet som en av etterkrigstidens fremste norske arkitekter. Kirken med menighetshus er bygget i mur og med en fasade av hvitslemmet betong. Holmen kirke er listeført av Riksantikvaren og har nasjonal interesse. Forvaltningen av kirkene og deres omgivelser er regulert i rundskriv: Q-06/2020 *Forvaltning av kirke, gravplass og kirkens omgivelser som kulturminne og kulturmiljø*. Det innebærer bl.a. at endringer som gjelder kirkens omgivelser skal behandles av fylkeskommunen. For nærmere beskrivelse vises det til fylkeskommunens uttalelse til varsel datert 09.10.18, hvor vi bl.a. skrev:

Av hensyn til kirken og dens omgivelser, og med utgangspunkt i kirkerundskrivets føringer om at det skal tas tilbørlig hensyn, anbefaler vi at utvikling av området i større grad gjøres i tråd med eksisterende plangrunnlag. Ny bebyggelse bør underordnes kirken i volum, høyder, materialbruk og farge. Disse føringene bes innarbeidet i reguleringsbestemmelsene. For å kunne vurdere planlagt bebyggelses visuelle virkning, bør ny bebyggelses nær og fjernvirkning visualiseres grundig før planforslaget eventuelt legges ut til offentlig ettersyn.

I gjeldende reguleringsplan og kommuneplan er området regulert for frittliggende småhusbebyggelse, med plass for fem eneboliger. I planforslaget foreslås det 19 rekkehus på to etasjer med lave saltak, samt en tomannsbolig. Fasadematerialer foreslås i tre. Kommunen viser til at planområdet ligger innenfor et prioritert vekstområde, samtidig skal hensynet til kirken ivaretas. Kommunedirektøren mener det er behov for noen endringer. I vedtaket fra kommunen fremgår det at rekken i nord i felt B1 skal reduseres ved at enheten lengst i vest fjernes, av hensyn til landskapsvirkningen. Videre skal mønehøyde og gesimshøyde på husrekkene A, B, C, og D i felt B1 senkes til kotehøyde 38,5. Videre stilles et krav om at utomhusplan skal redegjøre for bl.a. materialbruk, dekke og vegetasjonstyper. Kommunedirektøren er videre opptatt av tunet mellom rekkehusene åpner opp mot kirken og grøntområdet.

Vurdering:

Størstedelen av planområdet ligger på en høyde i landskapet, som i dag er et grønt naturområde med vegetasjon og eldre trær (kalkfuruskog). På tross av at kirken og planområdet er omgitt av store næringslokaler, motorvei m.m., oppleves kirkens omgivelser i dag som fredelig og beskyttet på grunn av plasseringen på en kolle høyt i landskapet. Den nærliggende bebyggelsen består av frittliggende eneboliger, som i liten grad påvirker kirkens posisjon. Fylkeskommunen er dermed bekymret for at foreliggende planforslag vil medføre tiltak og inngrep som reduserer områdets kvaliteter, og dermed endre opplevelsen av kirken i omgivelsene.

Planforslaget viser en betydelig utnyttelse på et lite areal. Rekkehusene vil visuelt mer eller mindre danne et sammenhengende volum, som vil kunne bli dominerende i landskapet. Fylkeskommunen mener planforslaget ikke i tilstrekkelig grad ivaretar hensynet til kirken. Vi støtter dermed kommunen i at planforslaget bør endres for en lavere utnyttelse, og at gesimshøyden reduseres som foreslått, dette av hensyn til både nær- og fjernvirkningen til kirken. I tillegg til å fjerne den vestre bygningen, nord i felt B1, bør det vurderes ytterligere reduksjon av enheter for å skape mer rom mellom bygningene. Det er videre svært viktig å bevare trær og vegetasjon som kan bidra til å dempe virkningen av bebyggelsen i landskapet. Fylkeskommunen er bekymret for at den høye utnyttelsen og omfattende graving kan skade gjenværende træs rotsystem, dette må tas med i vurderingen. Det er satt av en hensynssone for vegetasjon i nordøst – denne bør utvides til å gjelde en større del av planområdets grenser mot nord.

Det er positivt at fasadematerial foreslås i tre, og i hovedsak med mørke farger. Vi anbefaler at det innarbeides i bestemmelsene at ny bebyggelse skal underordnes kirken, både i forhold til nær- og fjernvirkning, og at utforming, materialvalg og volum visuelt ikke må konkurrere med kirken. Det er videre viktig at planlagt utbygging ikke reduserer kirkens grøntareal.

Fylkeskommunen savner en realistisk visualisering av nær- og fjernvirkningen sett i forhold til kirken, slik vi anmodet om i varselsbrevet. Vi anmoder kommunen om å stille krav om at dette utarbeides før planen vedtas.

Øvrige merknader

Planen ble forelagt avdeling for kulturarv v/ seksjon arkeologi og avdeling for samferdsel, og det foreligger ingen merknader til planen.

Konklusjon

Vi viser til uttalelse fra nyere tids kulturminner og støtter kommunen i at planforslaget bør endres for en lavere utnyttelse, og at gesimshøyden reduseres som foreslått, dette av hensyn til både nær- og fjernvirkningen til kirken.

Med grunnlag i de vurderingene som er presentert i planbeskrivelsen, med tilhørende utredninger vurderes planforslaget ellers å være godt dokumentert og utredet, og vi har ingen ytterligere merknader knyttet til regionale interesser.

Vi ber om å få tilsendt kopi av vedtatt plan.

Vennlig hilsen

Per Albert Kierulf
Avdelingsleder kommunale planer

Diana Hansen
Rådgiver

Saksbehandlere:

Kulturarv, nyere tids kulturminner:	Mildrid Melkild
Arkeologiske kulturminner:	Pia Skipper Løken
Samferdselsplanlegging og -forvaltning:	Ida Ruud Tåsåsen

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN

STATENS VEGVESEN LILLEHAMMER KONTORSTED

DEN NORSKE KIRKE

Asker kirkelige fellesråd

Asker kommune

Asker, 30.9.2021

Høringssvar Reguleringsplan for Bjørklundveien 22 gbnr. 39/97 – konsekvenser for Holmen kirkested

Vi viser til formannskapetets førstegangsbehandling av reguleringsplan for Bjørklundsveien 22, gbnr. 39/97 og høring knyttet til denne <https://www.asker.kommune.no/plan-bygg-og-eiendom/areal--og-reguleringsplaner/planarbeid/bjorklundsveien-22b/>, med høringsfrist 3.10.

Asker kirkelige fellesråd viser til tidligere uttalelser på vegne av Holmen sokn. Helt fra 2017 har kirkelige fellesråd gitt innspill knyttet til Holmen kirkes atkomst- og parkeringsområder. Vi viser til notat til Asker kommune 14.7.2017, innspill til reguleringsplan 12.9.2018 og høringssvar til Statens vegvesen 13.6.2021 etter varsel om oppstart av reguleringsplanarbeid knyttet til E-18 Ramstadsletta-Nesbru.

Holmen kirke er listeført. Det innebærer at Riksantikvaren har definert den som verneverdig og har nasjonal verdi.

Forslaget til ny reguleringsplan legger opp til å regulere veien til kjørevei, og at den delen av snuhammeren som ikke blir båndlagt til formålet blir overført til kirkeeiendommen gbnr. 39/473. Soknets hovedanliggende er fortsatt vi ikke ønsker gjennomkjøring over vår eiendom gbnr. 39/966, og vi har ved flere anledninger begrunnet dette ut fra kirkestedets karakter og de trafikale utfordringene som en slik løsning vil medføre.

Soknet har forsøkt dialog med kommunen for å vurdere eventuelle tilpasninger, dersom vårt prinsipale syn ikke skulle bli tatt til følge. Vi opplever at kommunen til nå ikke har vist vilje til å drøfte alternativer for å ivareta de spesielle behovene som gjør seg gjeldende for kirkestedet og soknets virksomhet. Vi mener saken er for svakt utredet, og at det er flere spørsmål som fremdeles er ubesvart. Vi har derfor etterspurt andre løsningsforslag og bedt kommunen bidra til slike alternative løsninger. Vi venter fortsatt på svar.

Soknet har blant annet reist følgende problemstillinger:

- a. Soknet oppfatter at uavhengig av om ny reguleringsplan blir vedtatt, vil veien langs kirkens eiendom ikke bli opparbeidet med fortau som følge av utbygging av Bjørklundveien 22. Det vil kun skje dersom Vegvesenet av hensyn til E-18 krever kjørevei med gjennomgangstrafikk. Asker kommune har i e-post fra Elisabeth Hinteregger 27.9.2021 bekreftet vår oppfatning. Opparbeidelse av veien langs kirken vil ikke skje med mindre reguleringsplan for E18 krever det.
- b. Kommunen har på vår forespørsel sendt over tegning over alternativ rundkjøring/avkjøring som kan berøre kirkestedet: [Ny E18 med god bussframkommelighet og hovedsykkelvei | Asker kommune](#). Det kan synes som om dette forslaget vil medføre gjennomkjøring ved kirkestedet, og

DEN NORSKE KIRKE

Asker kirkelige fellesråd

dermed utløse krav til fortau. Vi har stilt spørsmål til kommunen om det er mulig å tenke annen regulering som kan beskytte kirkestedet mot gjennomgangstrafikk om plasskrevende g/s-felt? Kommunen har foreløpig svart at når det gjelder løsninger og merknader knyttet til gjennomfartsveien bør soknet rette slike mot planprosessen for E18. Det har soknet allerede gjort, men savner kommunens engasjement for å bidra til å verne kirkestedet mot de trafikale og miljømessige konsekvensene av gjennomgangstrafikk.

- c. Soknet har stilt spørsmål om hvorfor gang- og sykkelvei er tegnet inn mot kirkestedet og ikke på motsatt side av veien? Likeledes om hvorfor g/s-vei kun er tegnet inn fra midten av kirkestedet. Dersom krav til g/s blir utløst til tross for påkjenningene for kirkestedet og ulempen for den daglige virksomheten, har soknet pekt på muligheten av at et eventuelt fortau kan bli bygget uten kant, men med markering. Det vil da være mulig å bruke feltet/veiskulderen som parkering ved gudstjenester og kirkelige handlinger.
- d. Holmen menighet har over 11 000 medlemmer, og det er betydelig befolkningsvekst i soknet. Kirken er i bruk 7 dager i uken gjennom hele året. Vi har på oppfordring fra kommunen forsøksvis gjort beregning av antallet parkeringsplasser det er behov for. Vi har i dag tilgang til anslagsvis 100 parkeringsplasser, hvorav 30 er langs atkomstveien. Det finnes ikke alternativ parkering i nærheten av kirkestedet, og vi er derfor helt avhengig av at eventuell reguleringsplan ikke reduserer dette samlede antallet.

Asker kommune har i møte 1.9.2021 henvist til parkeringsplasser ved IKEA i helgene. Dette er imidlertid privat eiendom som soknet ikke kan forutsette bruk av. Det er heller ikke tilgjengelig gateparkering i nærheten av kirkestedet.

Avslutningsvis vil Holmen menighetsråd og Asker kirkelige fellesråd, som begge er organer for soknet, gi uttrykk for bekymring for hvordan kirkestedet og nærområdene blir påvirket, både under og etter eventuelle byggeprosesser. Flere parallelle planprosesser i det umiddelbare nærområdet gjør imidlertid situasjonen uoversiktlig. Det er derfor behov for at prosessene ses i sammenheng og blir konsekvensvurdert i samarbeid mellom vegvesenet, kommunen og kirken som grunneier.

Holmen kirkested er allerede svært presset slik det ligger i dag. Det ligger i et område omgitt av mye trafikk, støy og støv. Det er sentralt for kirken at utbyggingen av nytt Slependskryss og ny E-18 i størst mulig grad bidrar positivt til å bevare og utvikle den vernede kirken og kirkestedet.

Holmen menighet driver også barnehage på kirkens grunn. Det er derfor på alle måter viktig at miljøet ikke blir ytterligere forringet. Menighetsråd og fellesråd ønsker ikke at Bjørklundsveien blir gjennomfartsåre, eller et bindeledd mellom Billingstadsletta og Nesbruveien. Økt trafikk over og gjennom kirkens nærområde vil påvirke kirkestedet svært negativt.

Vennlig hilsen

John Grimsby (kirkesjef)

Fra: Eivind Mossige [em@advmossige.no]

Til: Postmottak Asker kommune [Postmottak.Asker.kommune@asker.kommune.no]

Kopi:

Sendt: 02.10.2021 15:28:22

Emne: Merknad til reguleringsplan for Bjørklundsveien 22.

Vedlegg:

Det vises til kommunens brev av 18.08.21 vedr ovenstående og med høringsfrist 03.10.21.

Det blir nå regulert gangvei diagonalt gjennom planområdet (evt i tilknytning til kjørevei parallelt med denne avhengig av E18-løsningen).

Vi ber i den anledning om at nåværende bratte gangsti i grensen mellom Bjørklundsveien 22 og 24 opphører og arealet tilbakeført de eiendommene den i sin tid ble etablert på (Bjørklundsveien 22 (39/2019 (tidligere bnr 434) og Bjørklundsveien 22,(39/97) – reguleringsplanområdet).

Mvh,
Eivind Mossige
Bjørklundsveien 24
39/2019.

Fra: Halvor Ehrnst <halvorehrnst@gmail.com>
Sendt: 28. september 2021 11:03
Til: Postmottak Asker kommune
Kopi: carl fredrik sutter
Emne: S20/292
Vedlegg: Bjørklundsveien 22, forslag 2 copy.jpg

Vedr forslag til reguleringsplan.

Vi ønsker å knytte noen kommentarer, samt foreslå noen mindre endringer til forslaget.

Vi setter pris på at plan og bygnings utvalget allerede har foretatt enkelte endringer i forslaget til utbygger.

Vi ønsker å fremme følgende forslag som vi mener gir en bedre utnyttelse av eiendommen, men samtidig ivaretar utbygger, naturen, naboer og gir et estetisk bedre uttrykk.

-Maksimal byggehøyde for bygg A, B, C, D settes til kote 38,5. (dette har dere allerede foreslått)

-Bygg A1 og B3 slettes og de 2 resterende 2 mannsboligene skyves ca 5 meter mot kirken. Man vil da oppnå at husrekken på kanten mot vest/nord ikke blir for dominerende i forhold til Kirken, Bjørklundsveien og fra Billingstadåsen. Dette vil også dempe skygge og innsyn for hele Bjørklundsveien og for nr 18.

Man vil med å gjøre denne endringen også kunne beholde minst 5 av de flotte kalkfuruene på nord enden av tomten (markert med grønne sirkler) Disse trærne er foreslått vernet i Naturmangfoldrapporten fra oktober 2013, som ligger ved saksfremlegget. Ved å beholde disse trærne ivaretar man opplevelsen av det grønne høydedraget som tomten er og det vil også dempe inntrykket av utbyggelsen ovenfor Kirkerommet og naboer.

-Støyskjermen strekkes rett frem, forbi nr 16 , markert som hvit stiplet linje. Det er ikke foretatt målinger av mulig refleksjonsstøy for nr 16 og 18. Refleksjonstøy vil oppstå, men denne endringen vil dempe den.

-Bygg C1 slettes. Dette vil gi en nr 16 en vesentlig mindre belastning med tanke på skygge og innsyn. Det er viktig at man ved vurderingen av skygge/soldiagrammer ser på naboenes tomteri sin helhet, ikke kun uteplass som er etablert pr i dag. Økt skygge på nabotomter vil naturlig begrense videre utnyttelse av tomtene.

-Bygg C flyttes/skyves noe mot Kirken (2-3 meter) for å dempe belastning av innsyn/skygge for nr 16. Dette vil også, sammen med forslaget ovenfor, vedr A og B, gi utbyggingen den tun virkningen man ønsker å oppnå.

Vedlagt følger skisse .

På forhånd takk.

Mvh

Halvor Ehrnst
 Bjørklundsveien 18B

Carl F. Sutter
 Bjørklundsveien 16

05 OKT. 2021

Jan Anderssen**Sivilarkitekt**

Solstadveien 35

1395 Hvalstad

Tlf. 66 78 23 76 E-post: jan.anderssen33@gmail.com

Hvalstad, 30. september 2021

Ordfører Lene Conradi

Asker kommune

Katrineåsveien 20

3440 Røyken

Reguleringsplan for Bjørklundsvn. 22 – gnr/bnr. 39/97 –v/ Holmen kirke**Begrunnelse for engasjementet**

Undertegnede, som har bodd på Hvalstad i 60 år, er sivilarkitekt. Jeg er pensjonist fra Riksantikvaren etter 33 år i ledende faglig stilling, bl.a. i flere år som leder for Riksantikvarens kirkeavdeling.

Privat tok jeg i 1967 initiativet til å bevare **Heggedal hovedgård** fra utslettelse. Fram til innvielsen i 1976, med påfølgende fredning, var jeg faglig leder for bevaringsarbeidet. Store grupper av askerfolk ble en liten folkebevegelse som gjorde det mulig å fullføre restaureringen. Dermed var denne type aksjon innført i Asker. I dag, 40 år etterpå, er Heggedal hovedgård ansett som et spesielt vellykket prosjekt i landssammenheng i denne genre. Siden var jeg i 80 årene overingeniør i Statens Vegvesen og stelte sammen med en ny stor gruppe landskapsarkitekter med et nytt fag som kalles **vegestetikk**.

Holmen kirke

Kirken, er et resultat av 1. premie i en arkitektkonkurranse, vunnet av arkitekt **Knut Knutsen**, en av våre mest fremragende arkitekter, kjent fra en rekke prestisjeprosjekter, så vel som serier av særpregede bolighus og villaer. Han er anerkjent for sin egenart og sin særlige evne til å beherske forholdet mellom hus og landskap, ofte med innslag fra gamle norske hus og forskjellige stilarter. **Holmen kirke er typisk og berømt for slike kvaliteter.** Bemerk plasseringen av bygningskroppen i bjerkelunden på Holmen. Asker burde med rette være stolt av dette kunstverket.

Administrativ ordning

Forvaltningen av selve kirkebygningens eksteriør og interiør er underlagt en nylig etablert kirkeseksjon hos Riksantikvaren etter skismaet mellom kirke og stat. Kirkens omgivelser (også kirkegårder) er fortsatt overlatt til fylkeskommunens kulturminneavdeling til behandling. Denne ordning medfører forvirring hos menigmann og er derfor forklart spesielt her.

Holmen kirkes status

Kirken er listeført av Riksantikvaren. **Dette betyr at kirken skal ansees som et monument av nasjonal betydning, og den skal behandles som om den var fredet.**

Dokid: 210000131046 (20/292-30)
39/97 Innspill -
Reguleringsplan for
Bjørklundsveien 22

Kirkens omgivelser

Disse trenger en særskilt nennsom behandling. For denne reguleringsaken må en derfor være spesielt nøye, så vidt som reguleringsområdet sees godt fra kirken, i likhet med de andre omliggende tomtene i hele området. Store trær bør måles inn og være med i prosjekteringen av evt. bebyggelse. Her vil det store vegetasjonsrommet på hele høydedraget være med. Det vil være naturlig at landskapsarkitekter vil ha en oppgave i dette kupert landskapet. Den antydende bebyggelsen **vil virke påtrengende og dominerende** sett fra kirken, **med store, opp til 3 etasjer høye og svært brede gavflater.**

Planlegging av veiføringer

Så vidt en forstår er Asker kommune i ferd med å vurdere alternative veiløsninger i et stort område i støket i forbindelse med den pågående, planlagte utbyggingen av E 18. **Det ville da være ønskelig at den gamle regulering av nåværende veistrekning fra Nesbruveien og opp til parkeringsplassen ved kirken blir beholdt.**

Veien opp til kirken

Veien er 6 m bred og ligger meget godt i terrenget. Denne øver ikke vold på kirkens forterreng og er avpasset den ro som er ønsket omkring kirken som en vakker, fredet plett. Hvis denne veien skal utvides, blir den straks 12 m bred med fortau og sykkelsti og med store konsekvenser for trafikkbildet.

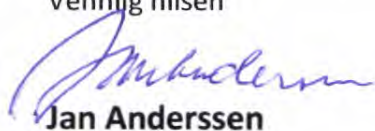
Veiskjæringer og murer

I reguleringsforslaget for området 39/97 er det skissert **veiskjæringer på kirkens forterreng fra nr. 51's port og videre opp langs parkeringsplassen gjerne med betong støttemurer også innenfor kirkens nærområde**, noe som ødelegger dagens harmoni. Dessuten blir **kirkens parkeringsplass betydelig innskrenket**. Det må også forventes at 39/97's egen parkeringskapasitet er for liten til å dekke eget/gjesteparkeringsbehov, noe som ytterligere vil redusere kirkens parkeringskapasitet.

Jeg håper at Asker kommune vil tenke gjennom mine betraktninger i behandlingen av den foreslåtte reguleringsplan.

Kirken er en attraksjon av kvalitet. Skal Asker svekke sine attraksjoner?

Vennlig hilsen

Jan Anderssen

Kopier: ✓ Asker kommune (samfunnsutvikling) v/Jorunn Sørli Tryti
Asker Kirkelige Fellesråd v/John Grimsby
Holmen kirke v/Frode Nordahl
Viken Fylkeskommune v/ Mildrid Melkild
Asker og Bærums Budstikke v/Nils Harnes
Riksantikvaren v/seksjon for kirkesaker'
Arkitekt Bengt Espen Knutsen, Lillevannsveien 8 B, 0788 Oslo

Fra: John Bergamini [jbergam@online.no]

Til: Postmottak Asker kommune [Postmottak.Asker.kommune@asker.kommune.no]

Kopi:

Sendt: 01.10.2021 10:54:39

Emne: Merknader om 39/97 Reguleringsplan for Bjørklundsveien 22 - ref S20/292 Attn Elisabeth Hinteregger

Vedlegg:

Vedr S20/292 kommentarer til reguleringsplanforslag.

Grendelaget Bjørklundsveien ønsker å knytte noen kommentarer til forlaget til ny reguleringsplan for Bjørklundsveien 22.

Vi mener forslagstiller har lagt til grunn en for høy utnyttelse av eiendommen, og mener utbygger må redusere antall enheter. Vi er spesielt opptatt av at naboer i Bjørklundsveien, som i vinterhalvåret får lite sol/lys i om nordlig retning, ikke får en høy vegg av bygningsmasse på kanten av tomten, som gir mye skygge i Bjørklundsveien. Trær og busker slipper i motsetning til hus, sol og lys igjennom.

Ved å kutte ut /redusere antall bygg i rekkene A, B ,C vil belastningen for naboer bli mindre og man vil få et luftigere uttrykk. Kanskje man kan klare å beholde noen trær for å gi et bedre og mere balansert uttrykk.

Når det gjelder område B2 er vi av den oppfatning at den kun bør reguleres til en enebolig , som tar hensyn til eksisterende bebyggelse, og som gir rom og plass til gangveien som skal gå over tomten. Høyden på bygningen, avstand til veien, blokkering av sollys samt innsyn til naboer bør bli tatt hensyn til.

Ellers stiller vi spørsmål generelt rundt støydempingen og refleksjonstøy fra bygg og støyskjerm. Av sakspapirene fra utbygger til plan og bygg synes det ikke å foreligge beregninger av refleksjonstøy for Bjørklundsveien 14 , 16 og 18 A og B. Dette bør pålegges utbygger å fremskaffe.

Videre ønsker Grendelaget å uttrykke bekymring for at overvann ikke synes å ha vært tema i planene fra utbygger. Vi er alle kjent med at været og klima forandrer seg og at styrtregn har økt og vil fortsette å øke. I om at tomten er skrånende, i flere himmelretninger, vil overvann kunne skape problemer. Utbygger ønsker å utnytte tomten maksimalt, noe som vil medføre at det aller meste av vegetasjon på tomten vil fjernes, det vil graves ut en større parkeringskjeller, asfalteres og opparbeides arealer rundt boligene. Alle ting som potensielt vil kunne medføre overvann og flomsituasjoner hos naboer.

Dette synes ikke vurdert overhodet.

Vi ønsker også at kommunen pålegger utbygger å sørge for at det i byggeperioden opparbeides en gangvei mellom Bjørklundsveien og kirken, om dagens gangvei skulle bli stengt i en periode. For eksempel ved bruk av de ubebygde tomtene i nr 24. Det er svært mange mennesker som bruker dagens gangvei som en forbindelse mellom MellomNes/kirken og Billingstad. Bare i Bjørklundsveien bor det 18 barn som benytter gangveien daglig til skole/barnehage.

Vennlig hilsen,

Grendelaget Styre

07 OKT. 2021

Terje Erling Asdøl og Kristiane Bye Asdøl

Nesbruveien 51 C

1396 Billingstad

Tlf. 90 14 14 47 – e-post: terj-eas@online.no

Asker kommune

(Samfunnsutvikling)

Katrineåsveien 20

3440 Røyken

Billingstad, 30. september 2021

Att. Jorunn Sørli Tryti

Ref. S 20/292 – GBNR 39/97 L23694/21

Reguleringsplan for Bjørklundsveien 22 gbnr. 39/97 – offentlig ettersyn

Vi viser til brev av 18.08.21.

Holmen kirkes status som listeført kirke

Det betyr jo at kirken **og dens nærmeste omgivelser har status som fredet.**

Vi har konferert med vår arkitekt, **Jan Anderssen** hva dette betyr. Anderssen har gjennom mange år hos Riksantikvaren arbeidet i seksjon for kirker. Vi forstår at Holmen kirke er et monument å betrakte med sin ideelle plassering og spesielle kvaliteter. Enhver forandring prosjektet utsettes for i forhold til gjeldende reguleringsplan vil være til sjenanse for kirken. I denne plan er det regulert **5 tomter** på angjeldende eiendom.

Vår oppfatning er at Asker kommune **ikke har tatt hensyn til ovenstående** og at det blir feil at kommunen ikke sa nei til fortettet utbygging av 39/97 og i samarbeide med SVV fant andre løsninger for evt. endret tilknytning for Bjørklundsveien og som ikke berører adkomst og parkeringsforholdene til kirken.

Vi forutsetter at **Riksantikvaren v/Viken fylkeskommune forelegges saken til uttalelse** ved endelig utbygging av 39/97.

Det kan ikke i tilstrekkelig grad understrekes viktigheten av at området rundt kirken bevares som det er i dag. Vi ber om at reguleringen av 39/97 i sin nåværende form stilles i bero inntil dette er avklart, evt. at utbygger forholder seg til gjeldende reguleringsplan. Dette vil ikke berøre kirkens adkomst/parkeringskapasitet, og større muligheter for adgang skoler osv.

Trafikkbelastning

Planen, som bl.a. forutsetter veiskjæring fra vår innkjørsel og helt opp vil redusere parkeringsarealet ved kirken i vesentlig grad. Den allerede vanskelige parkeringssituasjonen ved begravelser, høytider og andre arrangements går fra å være vanskelig til å bli kaotisk. For skolebarn og barn til og fra barnehage vil situasjonen bli vesentlig mer risikobelastet. Vi må dessuten forvente at kirkens parkeringsområde også vil bli benyttet av beboere og gjester. Fremkommeligheten for utrykningskjøretøy vil bli påvirket.

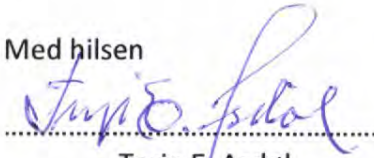

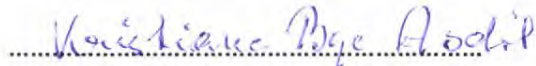
Dokument 210000133839 (20/292-32)
39/97 Tilbakemelding på
brev av 180821 -
Reguleringsplan for
Bjørklundsveien 22

Trafo/energianlegg/nettstasjon

I reguleringsplanforslaget er denne plassert 10 m fra vårt hushjørne. Vi vil tro at denne vil være til stor sjenanse lyd- og luktmessig for oss da vår terrasse, som benyttes store deler av året, ligger mellom huset og denne, og ber om at denne plasseres på et for oss gunstigere område.

Med hilsen

Terje E. Asdøl

Kristiane Bye Asdøl

Kopier:

Viken fylkeskommune v/Mildrid Melkild

Asker kirkelige Fellesråd v/John Grimsby

Holmen kirke v/Frode Nordahl

Asker og Bærum's Budstikke v/Nils Harnes

Statens Vegvesen v/Planleggingsleder Bjørn Nyquist

Asker
kommune

Saksprotokoll

Arivsak
21/07311

Saksbehandler
Elisabeth Hinteregger

Behandlet av
1 Utvalg for plan og byggesak
2 Formannskapet

Møtedato	Saksnr.
19.05.2021	47/21
08.06.2021	130/21

Reguleringsplan for Bjørklundsveien 22, gbnr. 39/97 - 1. gangs behandling

Formannskapet har behandlet saken i møte 08.06.2021 sak 130/21

Behandling

Hanne Lisa Matt (MDG) fremmet følgende forslag til endring:

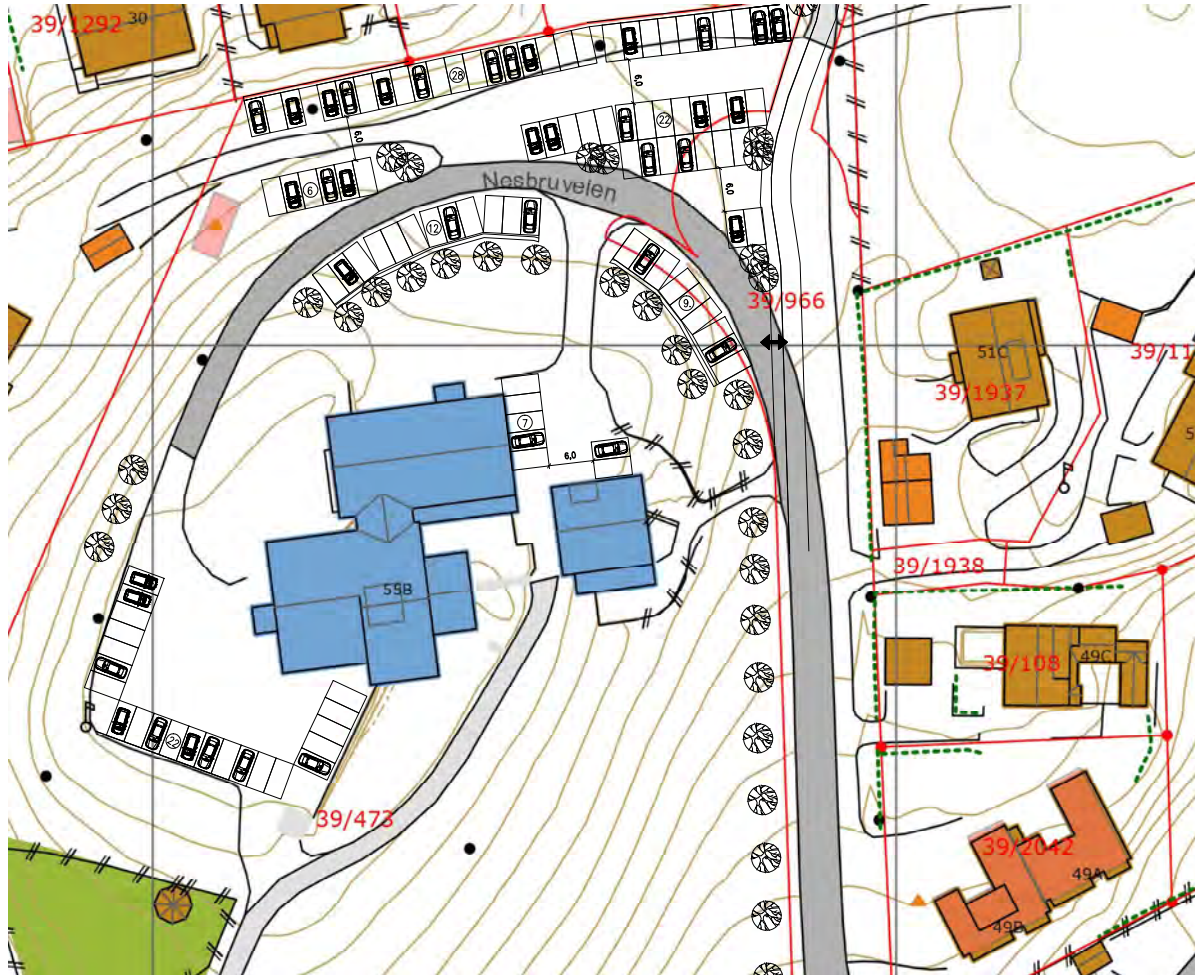
- *Støyskjermen mot Nesbruveien/E18 bygges ikke i vinkel forbi nordsiden av utbyggingen men forlenges langsetter Nesbruveien/E18 og forbi østsiden av Bjørklundveien 16. Dette for å unngå at støyskjermen blir en ytterligere barriere/skygge mellom nybyggene og eksisterende boliger.*
- *Kalkfuretreene i nordenden av felt B1 (5 stykker) skal bevares slik også naturmangfoldsrapporten anbefaler. Planforslaget tilpasses dithen. Bygg B3 revurderes.*
- *Felt B1: Bygg C2 tas ut av planforslaget.*
- *Under byggeprosessen skal eksisterende vegetasjon og trær bevares i størst mulig grad, ikke minst også for at utbyggingens fjernvirkning ikke blir for dominerende i forhold til Holmen kirke.*
- *Alle endringer innarbeides før planforslaget sendes ut på 1. gangs høring.*

Matts forslag til endring fikk 1 stemme (MDG), og falt.

Innstillingen ble deretter enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Kommunen vedtar forslag til reguleringsplan for Bjørklundsveien 22, datert 12.04.2021, sendt på høring og lagt ut til offentlig ettersyn, jf. plan- og bygningsloven § 12-11 med følgende endringer før sluttbehandling:
 - Bebyggelse i delfelt B2 endres fra tomannsbolig til enebolig
 - I delfelt B1 fjernes en enhet lengst vest i rekken mot nord
 - Dersom Bjørklundsveien ikke besluttet stengt mot Nesbruveien, tillates det oppføring av ytterligere én enebolig i planområdet i tillegg til de opprinnelige 19 boenhetene. Denne bør henvende seg mot Bjørklundsveien.
 - Dersom Bjørklundsveien ikke besluttet stengt skal det likevel sikres en allment tilgjengelig gangvei gjennom planområdet.
 - Designhåndboken skal bindes opp i bestemmelsene og i tillegg omhandle utomhusplan som redegjør for størrelse, innhold, universell utforming, materialbruk og kvalitet. Utomhusarealer og arealer for felles lek skal sikres bruk for alle aldersgrupper. Dekke og vegetasjonstyper skal også fremkomme av utomhusplanen.
2. Før sluttbehandling skal i tillegg følgende innarbeides:
 - I felt B1 skal mønehøyde og gesimshøyde på husrekkene A, B, C, og D (byggene er nummerert med klokken) senkes til kotehøyde 38,5.
 - Delfelt B2 settes på vent frem til endelig vedtatt nytt «Slependenkryss» i forbindelse med regulering av E 18.
 - Det skal i samarbeid med Holmen kirke, legges frem et forslag til løsning der parkering for besøkende til kirken og trygghet for gående og syklende i hverdagen sikres.
 - Utbygger utfordres til å komme tilbake med en konkret plan for uteoppholdsarealet/lek der lekeplassen/nærmiljøanlegget skal opparbeides med ulikt fokus der elementer utfordrer barn i ulike aldersgrupper.
 - Stier, sittemøbler og solforhold er en naturlig del av en slik plan.
 - Det skal tilrettelegges for overbyggede ladepunkter for el-sykler
 - Ladepunkter for mikromobilitet skal sikres

PARKERING - HOLMEN KIRKE	
NESBRUVEIEN 558, BILLINGSTAD	
GNR./BNR.: 39/473	
DATO	01.03.2022
MÅL	1:500/A3

Asker
kommune

Saksprotokoll

Arivsak
21/07311

Saksbehandler
Elisabeth Hinteregger

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for plan og byggesak	18.01.2023	2/23
2 Formannskapet	24.01.2023	17/23
3 Kommunestyret	31.01.2023	8/23

Reguleringsplan for Bjørklundsveien 22 - sluttbehandling

Utvalg for plan og byggesak har behandlet saken i møte 18.01.2023 sak 2/23

Behandling

Ved 1. gangsbehandling av saken ba Jensen (H) om å bli habilitetsvurdert. Representanten ble vedtatt inhabil og det var derfor også innkalt vara til denne behandlingen.

Jensen fratrådte og Trygve Lia (H) tok sete.

Wear (H) fremmet på vegne av H, V og SP, følgende forslag til punkt 2:

Det tilrettelegges i planen for kryssning av gangvei slik at kirken kan opprettholde parkering på vestsiden som i dag

Matt (MDG) fremmet følgende forslag:

Saken sendes tilbake. Utvalget forventer at tidligere vedtak i mye større grad er innfridd når den kommer til sluttbehandling.

Tilleggspunkt fremmet av Wear ble enstemmig vedtatt.
Kommunedirektørens innstilling ble satt opp mot forslag fremmet av Matt.
Kommunedirektørens innstilling ble vedtatt mot 2 (MDG) stemmer

Innstilling

1. Detaljregulering for Bjørklundsveien 22 med kart datert 12.09.2022 og tilhørende bestemmelser datert 12.09.2022 samt designhåndbok/illustrasjoner av februar 2022 vedtas iht. plan- og bygningsloven § 12-12.
2. Det tilrettelegges i planen for krysning av gangvei slik at kirken kan opprettholde parkering på vestsiden som i dag.

Asker
kommune

Saksframlegg

Arkivsak
22/11688-5

Saksbehandler
Silje Østgård Storeli

Behandles av
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato
10.01.2023
31.01.2023

Godkjenning av tilleggssavtale til utbyggingsavtale for Slemmestad sentrum om avfallssuganlegg, sykkelparkering og lekeplasser

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Tilleggssavtalen til utbyggingsavtalen for Slemmestad sentrum godkjennes, jf. plan- og bygningsloven kap. 17.

1. Sammendrag og konklusjon

Det er fremforhandlet tilleggssavtale til utbyggingsavtalen av 24.08.2018 for Slemmestad sentrum, jf. vedlegg 1.

Utbyggingsavtalen for Slemmestad sentrum omhandler de rekkefølgekrav som fremgår av områdeplanen for Slemmestad. Utbyggingsavtalen punkt 9.8.1 viser til at det kan bli nødvendig med tilleggssavtaler i tilknytning til opparbeidelsen av anlegg innenfor det enkelte utbyggingsområde etter fremtidige detaljreguleringer. I tillegg vil vedtakelse av detaljreguleringsplaner som medfører endringer i utbyggingsavtalen også gi adgang til enten å reforhandle eller heve den opprinnelige utbyggingsavtalen, jf. utbyggingsavtalen punkt 16 og 19.

Etter vedtakelsen av detaljreguleringen for Slemmestad sentrum - Vaterland 08.10.2019 var det flere endrede forhold eller tillegg som ikke var omfattet av områdeplanen og derfor heller ikke omfattet av eksisterende utbyggingsavtale.

Avdeling for prosjekt og utvikling (PRU) har derfor fremforhandlet en

utbyggingsavtale hvor ansvarsfordeling og finansiering av tiltak knyttet til avfallssuganlegg, sykkelparkering og lekeplasser er nærmere regulert. Avtalen ble først antatt å ikke være en utbyggingsavtale. Oppstart av forhandlinger ble derfor først kunngjort i begynnelsen av juli i år.

Kommunedirektøren vurderer at utbyggingsavtalen er innenfor de vedtatte rammer for bruk av slike avtaler i Asker kommune, jf. forutsigbarhetsvedtak datert 08.12.2020. Videre vurderer kommunedirektøren at kravene om at utbyggers anleggsbidrag skal være nødvendig og forholdsmessig er oppfylt. Når utbyggingsavtalen vedtas lagt ut på høring, vil den etter merknadsfristens utløp på minimum 30 dager legges frem for behandling i formannskapet og kommunestyret i oktober/november.

Fremforhandlet tilleggsavtale til utbyggingsavtalen for Slemmestad ble lagt ut til offentlig ettersyn i Røyken og Hurum og Askers avis (RHA) og Asker og Bærum Budstikke med en høringsfrist til 28.10.2022. Det har ikke kommet inn hørings svar til utbyggingsavtalen.

Kommunedirektøren foreslår at tilleggsavtalen inngås slik den er fremlagt.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

2.1 Om reguleringsplanen og avtalens geografiske avgrensning

Reguleringsplanen for Vaterland – Slemmestad sentrum ble vedtatt 08.10.2019 (redigert 14.10.2019) og har til hensikt å legge føringer for utviklingen av sentrumskjernen av kystbyen Slemmestad. Det skal være høy tetthet av boliger med utadrettede, transparente førsteetasjer som bidrar til fokus på kvalitativt gode offentlige uterom/møteplasser.

Figur 1 Reguleringsområdet for Vaterland i Slemmestad sentrum

I planbeskrivelsen til reguleringsplanen legges det opp til en utbygging av opptil 48 000 m² BRA på Vaterland, hvorav 31 629 m² utgjør BRA for bolig og 16 371 m² utgjør BRA for næring. Det er lagt opp til 373 leiligheter.

Utbyggingsavtalen, se vedlegg 1, gjelder gjennomføring av rekkefølgekrav knyttet til avfallssuganlegg, samt krav til private lekeplasser og privat sykkelparkering som plasseres på offentlige arealer.

2.2 Avtalens innhold

2.2.1 Partene

Avtalen inngås mellom Slemmestad Brygge AS og Asker kommune.

Det er ikke tatt høyde for eventuelle endringer i eier- eller rettighetsforhold i avtaleperioden ved å sette betingelser for transport av avtalen. Det er heller ikke satt krav om tinglysing.

2.2.2 Avtalens formål

Formålet med avtalen har vært å følge opp den tidligere inngåtte intensjonsavtalen mellom partene, se avtalens vedlegg 1, for å skape forutsigbarhet for partene. Avtalen er ment som et tillegg til eksisterende utbyggingsavtale for Slemmestad sentrum og endrer ikke forutsetningene som ellers fremgår av opprinnelig avtale.

Avtalen avklarer finansiering, ansvar for planlegging, bygging, eierskap og vedlikeholdsansvar for avfallssuganlegget, private lekeplasser og sykkelparkering på kommunal grunn.

2.2.3 Asker kommunes forpliktelser etter utbyggingsavtalen

Asker kommune skal overta eierskap og ansvar for forvaltning, drift og vedlikehold (FDV) av avfallssuganlegget etter ferdigstilling i samsvar med forskrift om renovasjon for Asker kommune. Dette er presisert i avtalen, men medfører i realiteten ingen nye forpliktelser ut over det som allerede fremgår av forskriften.

Videre forplikter kommunen seg til å stille i overkant av 2000 m² kommunal grunn til disposisjon for oppfyllelse av krav til privat sykkelparkering og private lekeplasser. Formannskapet i tidligere Røyken kommune vedtok, under behandlingen av detaljreguleringen for Vaterland, at krav til lekeplasser og deler av uteoppholdsareal (MUA) kunne løses på arealer avsatt til offentlige parker og torg. Adgangen til å bruke offentlige arealer for plassering av privat sykkelparkering er vedtatt i detaljreguleringsplanen og innebærer derfor ikke noe nytt i forbindelse med avtaleforhandlingene. Sykkelparkeringen utgjør kun en mindre andel av de kommunale arealene som benyttes til private tiltak.

Asker kommune tar også ansvar for fremtidig FDV av lekeplassene mot en engangskompensasjon fra utbygger. Se nærmere om dette i punkt 2.2.4 under.

Kommunen skal i tillegg inngå justeringsavtale med utbygger i

overensstemmelse med merverdiavgiftsloven kap. 9 samt Asker kommunes vedtatte rammer for inngåelse av slike avtaler.

2.2.4 Utbyggers forpliktelser etter utbyggingsavtalen

Utbygger har ansvar for opparbeidelsen og finansieringen av avfallssuganlegget, sykkelstativ, samt lekeplasser på offentlige torg og parker som dekker kravet til private lekeplasser i henhold til avtalen.

Kostnader knyttet til opparbeidelsen og finansiering av avfallssuganlegget er pålagt utbygger gjennom forskrift og ville derfor påløpt uavhengig av utbyggingsavtalen. Unntaket er offentlige søppelnedkast som kommunen etter forskriften skal etablere, men som utbygger etter avtalen har påtatt seg å dekke. Kostnadene forbundet med etablering av 5 offentlige nedkast er estimert til 1 050 000 kr.

Likeså er kostnadene knyttet til opparbeidelsen av privat sykkelparkering og private lekeplasser kostnader som følger av byggesaken og ikke krav om opparbeidelse av offentlig infrastruktur. Derfor er det ikke naturlig at disse medregnes i anleggsbidraget fra utbygger.

Heller ikke engangsutbetalingen på 1 250 000 kr som kompensasjon for at kommunen overtar ansvar for FDV av de private lekeplassene kan naturlig medregnes i anleggsbidraget. Utbygger eller fremtidige boligeiere/sameier hadde normalt måtte bære kostnadene for dette. Muligheten til å fraskrive seg FDV-ansvaret ved heller å betale et engangsbeløp på 1 250 000 kr, tilsvarende 50 000 kr årlig i 30 år med en neddiskonteringsrente på 5 %, kan derfor heller anses som et bidrag fra kommunen som er den som overtar risiko.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

• God helse

Utbygging i tråd med reguleringsplanen vil skape et trygt bomiljø og et hyggelig sentrumsområde med gode uteområder og møtepunkter. Det legges til rette for lek og rekreasjonsmuligheter for alle aldersgrupper, noe som stimulerer til bedre fysisk og psykisk helse.

• Stoppe klimaendringene

Utbygging i tråd med reguleringsplanen vil føre til ny bebyggelse i nærheten av knutepunkter for offentlig transport, handel, kultur, innovasjon og sosial samhandling. Dette vil kunne redusere behovet for personbiltransport. Det tilrettelegges både for bruk av buss og hurtigbåt fra Slemmestad sentrum.

• Bærekraftige byer og samfunn

Antallet personer som ønsker å bo i byer og tettsteder øker. Ved å lage bærekraftige byer og samfunn hvor behovet for grunnleggende tjenester og trygg transport er dekket, hvor det lages inkluderende og tilgjengelig offentlige rom, hvor kulturarv

bevares, tilrettelegges det for bærekraftig urbanisering. Utbygging i tråd med reguleringsplanen for Vaterland bidrar til slik bærekraftig utvikling av tettstedet.

4. Tidligere behandling

Formannskapet i tidligere Røyken kommune vedtok, under behandlingen av detaljreguleringen for Vaterland, at krav til lekeplasser og deler av uteoppholdsareal (MUA) kunne løses på arealer avsatt til offentlige parker og torg. Dette ble inntatt i punkt 5 og 6 i vedtak datert 11.07.2019, i møtesak 96/19.

Detaljreguleringen for Slemmestad sentrum – Vaterland ble vedtatt av tidligere Røyken kommune 08.10.2019, møtesak 74/19.

Prinsippvedtak om bruk av utbyggingsavtaler ble behandlet av kommunestyret 08.10.2020, møtesak 122/20.

Formannskapet vedtok å legge avtalen ut på høring 01.09.2022, møtesak 180/22.

5. Kommunedirektørens vurdering

5.1 Økonomiske konsekvenser

Etter kommunedirektørens syn er det fremforhandlet en forholdsmessig avtale som er positiv for begge parter. Det er ikke vurdert å være noen store økonomiske konsekvenser for kommunen ut over forventede vedlikeholdskostnader.

5.2 Anleggsbidragets størrelse

Utbyggers anleggsbidrag etter denne avtalen er finansiering og etablering av 5 offentlige søppelnedkast med en estimert kostnad på 1 050 000 kr.

Etablering av offentlige søppelnedkast er med og bidrar til velfungerende avfallshåndtering i et område med stor fortetting. Det skaper også ryddige byrom som øker kvaliteten på disse områdene for lokalbefolkningen og besøkende. Kommunedirektøren vurderer på denne bakgrunn at vilkåret om nødvendighet er oppfylt. Gjeldende utbyggingsavtale bidrar til å skape økt forutsigbarhet for både kommunen og utbygger ved gjennomføring av planen.

Det stilles i tillegg krav om at anleggsbidraget er forholdsmessig. Anleggsbidraget i dette tilfellet utgjør i underkant av 22 kr/m² BRA (1 050 000 kr/48 000 m² BRA = 21,87 kr). Dette er et lavt anleggsbidrag som aldri ville blitt uforholdsmessig i seg selv.

Det må imidlertid tas med i beregningen at det allerede betales anleggsbidrag etter utbyggingsavtalen for Slemmestad sentrum. Her oppgikk anleggsbidraget til 1700

kr/m² BRA bolig. Etter prisjustering utgjør anleggsbidraget i dag ca. 1900 kr/m² BRA bolig. Dette innebærer at for 31 629 m² BRA bolig vil det totale anleggsbidraget utgjøre 1921,87 m². For de resterende 16 371 m² BRA næring vil anleggsbidraget kun utgjøre 21,87 kr/m².

En totalvurdering av anleggsbidraget sett i forhold til prosjektets belastning på offentlig infrastruktur tilsier at anleggsbidraget må anses som rimelig. Et anleggsbidrag på 1900 kr/m² BRA bolig er allerede funnet å være forholdsmessig. En økning tilsvarende 22 kr/m² BRA, alternativt en økning tilsvarende 33 kr/m² BRA bolig dersom anleggsbidraget kun knyttes til BRA bolig i likhet med utbyggingsavtalen for Slemmestad sentrum, utgjør en minimal økning.

Tar man i betraktning kommunens bidrag etter avtalen fremstår økningen i anleggsbidraget utvilsomt som forholdsmessig. Jo mer kommunen selv bidrar med, desto mer kan også forventes av utbygger. I dette tilfellet skal kommunen tilrettelegge for en justeringsavtale hvor utbygger vil kunne få tilbakeført innbetalt mva. over en periode på 10 år. Dette medfører en direkte økonomisk gevinst for utbygger. Store kommunale arealer skal også stilles til disposisjon for oppfyllelse av private krav. Dette medfører at utbygger kan bygge tettere på sin egen tomt og følgende oppnå større økonomisk gevinst. I tillegg påtar kommunen seg fremtidig FDV-ansvar for de private lekeplassene som plasseres på kommunal grunn. Til sammen må dette anses som et betydelig bidrag fra kommunen.

Kommunedirektøren vurderer utfra dette at fremlagte avtale og utbyggers forpliktelser er forholdsmessige.

5.3 Konklusjon

Etter kommunedirektørens vurdering bør tilleggsavtalen til utbyggingsavtalen for Slemmestad godkjennes og inngås slik den er fremlagt.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Signert avtale med vedlegg

TILLEGGSAVTALE TIL UTBYGGINGSAVTALE FOR OMRÅDEPLAN SLEMMESTAD SENTRUM OM AVFALLSSUGANLEGG, SYKKELPARKERING OG LEKEPLASSER

1 Avtalens parter

Denne tilleggsavtalen (heretter **Avtalen**) er inngått mellom Slemmestad Brygge AS (heretter **Utbygger**) og Asker kommune, i fellesskap omtalt som **Partene**.

2 Bakgrunn for Avtalen

Partene inngikk den 18. juni 2018 utbyggingsavtale for Slemmestad sentrum (**Utbyggingsavtalen**). Partene har i tillegg inngått «intensjonsavtale om drift av parkområder og torg på Vaterland i Slemmestad» (**Intensjonsavtalen**). Kopi av Intensjonsavtalen følger Avtalen som Vedlegg 1. Avtalen presiserer og utfyller Intensjonsavtalen, og inngås forøvrig som et tillegg til Utbyggingsavtalen.

3 Formål med Avtalen

Avtalen skal avklare finansiering, ansvar for planlegging, bygging, eierskap og forvaltningsansvar (**FDV**) for:

- Avfallssuganlegg
- Private lekearealer på kommunal grunn
- Privat sykkelparkering på kommunal grunn

4 Avfallssuganlegg

4.1 Beskrivelse av tiltaket

Avfallssuganlegget (heretter **Anlegget**) består av private og offentlige nedkast-stasjoner, rørgater med servicebrønner, og en terminal. Terminalen bygges på eiendommen omtalt som BRE i plankart detaljregulering Slemmestad Sentrum - Vaterland.

Anlegget skal bygges med mulighet for fremtidige rørutvidelser.

4.2 Planlegging og prosjektering

Utbygger skal prosjektere Anlegget, jf. § 7 tredje ledd i forskrift om renovasjon for Asker kommune, slik denne er ved signering av Avtalen.

Asker kommune skal koordinere Anlegget slik at det tilpasses annen infrastruktur. Der hvor røranlegget og brønner skal anlegges i kommunale anlegg som bygges av Asker kommune, må Utbygger koordinere gjennomføringen med Asker kommunes prosjekt.

4.3 Finansiering og bygging

Utbygger skal i sin helhet bekoste Anlegget, inklusive 5 offentlige nedkast.

Kostnadene forbundet med etablering av de 5 offentlig nedkastene er estimert til kr 1.050.000,-.

4.4 Eierskap og ansvar for FDV

Asker kommune overtar eierskap til Anlegget og ansvar for FDV av dette etter etablering og ferdigstillelse i samsvar med § 14, fjerde ledd, i Forskrift om renovasjon for Asker kommune slik denne er ved signering av Avtalen.

Anlegget skal før overlevering tilfredsstille Asker kommunes gjeldende renovasjonstekniske norm og forskrift om renovasjon for Asker kommune, der ikke annet følger av Avtalen.

Utbygger har fått dispensasjon fra kravet til avstand til nedkast på 50 m, jfr vedlegg 2 til Avtalen.

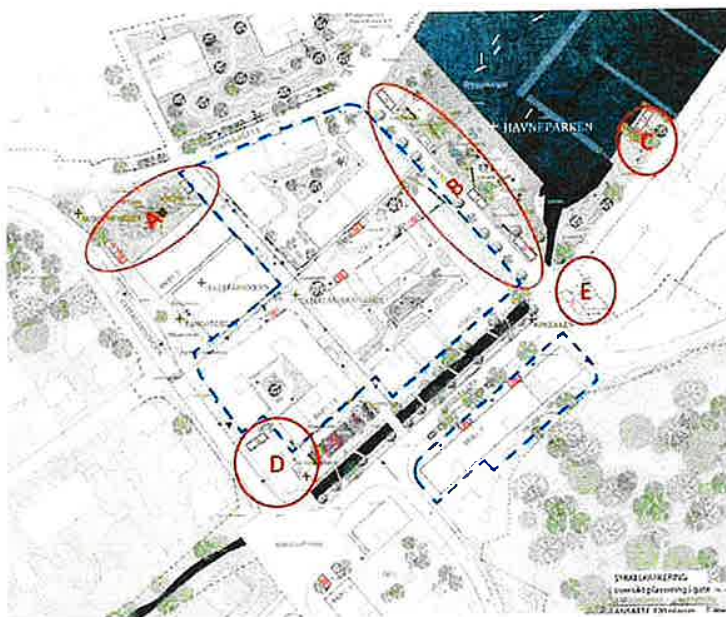
5 Sykkelparkering

5.1 Beskrivelse av tiltaket

Sykkelparkeringsplassene består av sykkelstativ med forankring. Valgt løsning skal være som vist i eksempel vedlagt Avtalen som vedlegg 3 eller tilsvarende. Løsning og plassering skal godkjennes av Asker kommune før byggestart. Slik godkjenning kan ikke nektes uten saklig grunn.

Følgende sykkelparkeringsplasser anlegges på offentlige arealer, der de nedenstående feltbetegnelse er hentet fra plankart for detaljregulering Slemmestad Sentrum – Vaterland:

- A. 40 plasser i Norcemparken o_GP1
- B. 62 plasser i Kjørbart Torg/Havnegata o_ST2
- C. 16 plasser i Havneparken Østre del
- D. 26 plasser på fortau/torg o_ST1 rundt Badet
- E. 20 plasser i område BAA1

5.2 Planlegging og prosjektering

Asker kommune er ansvarlig for å etablere de offentlige arealene hvor sykkelparkering tillates, med unntak av området merket A i figuren. Kommunen plikter å sette av areal for sykkelparkering innenfor områder listet i punkt B til E i avsnitt 5.1 over.

5.3 Ansvar for finansiering og bygging av sykkelstativer

Utbygger er ansvarlig for finansiering og bygging av sykkelstativene.

5.4 Eierskap og ansvar for FDV av sykkelstativer

Utbygger har ansvar for FDV av sykkelstativene.

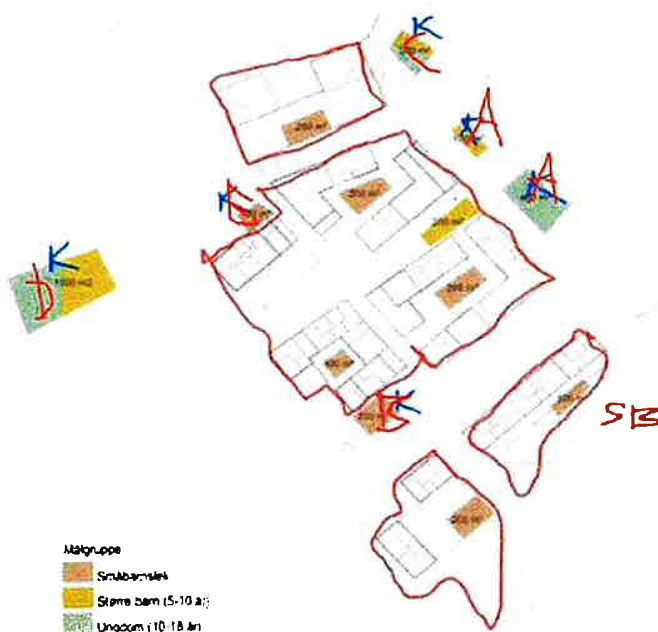
6 Lekeplasser

6.1 Beskrivelse av tiltaket

Dette kapittelet omfatter de tilfeller der Utbygger har fått løst sitt behov for private lekeplasser ved at disse er plassert på offentlige arealer (parker og torg). Kravet til slike plasser er regulert i detaljreguleringsplanen for Slemmestad Sentrum - Vaterland. Valgt løsning skal være som vist i eksempel vedlagt Avtalen som Vedlegg 4 eller tilsvarende. Løsning og plassering skal godkjennes av Asker kommune før byggestart. Slik godkjenning kan ikke nektes uten saklig grunn.

Følgende lekeplasser anlegges på offentlige arealer:

- A. Lekeplass i Havneparken (o_GAA1); 500 m²
- B. Lekeplass på Torget (o_ST1); 200 m²
- C. Lekeplass i Trappetorget (o_BAA2); 200 m²
- D. Lekeplass i Heimannsåsen (o_GP2); 1000 m²
- E. Lekeplass i Norcemparken (o_GP1); 100 m²

6.2 Planlegging og prosjektering

Utbygger har i sin helhet ansvaret for prosjektering av lekearealene. Ansvaret omfatter også søknad og formell godkjenning av tiltaket da lekeplassene ikke vil inngå i annen byggesak.

Asker kommune er ansvarlig for å etablere flere av de offentlige arealene hvor lekearealer tillates og plikter å sette av areal for lekearealer innenfor disse områdene. Dette gjelder for lekeareal listet i punkt A til C i punkt 6.1, andre avsnitt over.

Grensesnitt mellom lekearealer og øvrige arealer detaljeres i eventuelle gjennomføringsavtaler når prosjekteringen har nådd en slik detaljering at dette er mulig.

6.3 Ansvar for finansiering og bygging av lekearealer med tilhørende apparater

Utbygger er ansvarlig for finansiering og bygging av lekearealene med lekeapparater.

6.4 Eierskap og FDV av lekeplassene

Asker kommune overtar de ferdig bygde lekearealene og er ansvarlig for FDV av lekeplassene. Utbygger skal kompensere Asker kommune økonomisk for fremtidige FDV-kostnader tilknyttet lekearealene, med en engangsutbetaling på totalt NOK 1 250 000 (**Kompensasjonen**). Kompensasjonen forfaller til betaling når overtakelsesforretning er gjennomført for første lekeplass.

7 Andre avtaler

7.1 Justeringsavtale, jf. Utbyggingsavtalens punkt 9.8.2, - 6. avsnitt

Asker kommune vil søke å tilrettelegge for at Utbygger skal oppnå fradrag for merverdiavgift/-refusjon i forbindelse med utbygging av offentlig infrastruktur som skal overtas av Asker kommune. Dette innebærer at partene skal inngå avtale om merverdiavgift («**Merverdiavgiftsavtalen**») basert på de såkalte «justeringsreglene for fast eiendom», jf. kapittel 9 i merverdiavgiftsloven. En avtale om justeringsrett- og plikt skal følge de gjeldende regler for bruk av justeringsmodellen på avtaletidspunktet, samt Asker kommunens vedtatte rammer for inngåelse av slike avtaler.

7.2 Avtale om fremdrift

Partene er enige om løpende å koordinere sitt arbeid og fremdrift. Herunder skal partene utveksle nødvendig informasjon og underlag for å kunne planlegge og gjennomføre arbeidene på en rasjonell måte.

7.3 Vilkår for Asker kommunes overtakelse

Når det enkelte tiltak beskrevet i punkt 3, kulepunkt 1 og 2 er ferdigstilt og eventuelle vesentlige feil eller mangler er rettet, skal Utbygger skriftlig innkalle Asker kommune til overtakelsesforretning.

Kommunal overtakelse av tiltakene beskrevet i punkt 3 skjer uten vederlag fra Asker kommune.

7.4 Overtakelsesforretningen

Asker kommunes overtakelse skjer ved egen overtakelsesforretning for hvert enkelt tiltak angitt i punkt 3, kulepunkt 1 og 2 med mindre partene avtaler overtakelse av flere, eller alle tiltak samtidig.

Ved overtakelsesforretningen skal partene i fellesskap gjennomføre en befaring av tiltakene.

Det skal føres protokoll fra forretningen og settes en frist for utbedring av eventuelle feil/mangler. Utbygger plikter å utbedre påviste feil og mangler uten ugrunnet opphold.

7.5 Forhold til plan- og byggesaksbehandling

Avtalen er privatrettslig og binder ikke Asker kommune som offentligrettslig organ.

Asker 06/07- 2022

Slemmestad Brygge AS

Ola Thow

Asker Kommune

VEDLEGG 1

Intensjonsavtale om drift av parkområder og torg på Vaterland i Slemmestad

1. Avtalens parter

Slemmestad Brygge AS (org. 918 952 047)

Røyken kommune (org. nr. 938 709 866)

2. Bakgrunn og formål med avtalen

Formannskapet i Røyken kommune behandlet i sitt møte 11.07.2019, sak PS 96/19 «38/162, 38/545 med flere – Detaljregulering – Vaterland – Slemmestad sentrum – 1. gangs behandling».

Slemmestad Brygge AS fremmet forslag om at deler av uteoppholdsareal (MUA) og krav til lekeplasser kan løses på arealer som er avsatt til offentlige parker og torg.

Under punkt 5 og 6 i formannskapets vedtak ble det inntatt følgende ordlyd:

*«5. Det tillates at offentlig areal ivaretar områdeplanens krav til private lekeareal. Driftsform og ansvar må avklares før 2. gangsbehandling.
6. Det tillates at offentlig arealer ivaretar områdeplanens krav til privat uteareal. Driftsform og ansvar må avklares før 2. gangsbehandling.»*

Formålet med denne avtalen er å skriftliggjøre partenes intensjon om hvordan de aktuelle arealene skal driftes. En endelig driftsavtale inngås mellom partene dersom detaljregulering for Vaterland blir vedtatt gjennom sluttbehandling i kommunestyret.

Den endelige driftsavtalen skal tinglyses som en heftelse på de eiendommene innenfor planområdet som skal ha et fremtidig driftsansvar.

3. Prinsipper for driftsansvar

Alle parker og torg innenfor planområdet, som reguleres til offentlig areal og overtas av Røyken kommune, skal Røyken kommune drifte og vedlikeholde.

Slemmestad Brygge, eller annen fremtidig eier, skal drifte og vedlikeholde de interne veiene/gatetun (angitt som SGT 1-4 i Slemmestad Brygge sitt planforslag) på Vaterland, og sti til fabrikktomten (angitt som ST4 i Slemmestad Brygge sitt planforslag). Arealene skal være åpne for allmennheten.

4. Prinsipper for kostnad ved drift og vedlikehold av lekeapparater m.v.

Kostnadene ved drift og vedlikehold av lekeapparater og annet som må plasseres på arealer regulert til offentlig areal, for å tilfredsstille kravene til uteoppholdsareal (MUA) og lekeareal for boligbebyggelse innenfor Vaterlandsplanen, skal dekkes fullt ut av Slemmestad Brygge.

Slemmestad Brygge er forpliktet til å overføre dette driftsansvaret til sameiene når de som utbygger av området avslutter sitt arbeid. Kostnaden til drift- og vedlikehold for disse installasjonene skal dekkes av Slemmestad Brygge, en eventuell ny eier eller sameiene i et evighetsperspektiv.

Driftsansvaret opphører kun dersom områdene blir omregulert, eller partene blir enige om noe annet.

Hvordan Slemmestad Brygge AS sitt drift- og vedlikeholdsansvar for lekeapparater og installasjoner skal løses rent praktisk, skal avtales i en endelig driftsavtale, dersom detaljreguleringen for Vaterland blir vedtatt gjennom sluttbehandling i kommunestyret.

- 5. Prinsipper for etablering og utforming av utstyr på uteareal/lekeareal**
Kravene til etablering og utforming av utstyr på privat lekeareal og uteoppholdsareal vil følge av detaljreguleringsplan for Vaterland med tilhørende plankart, bestemmelser og illustrasjonsplan.

Partene er omforente om at dersom detaljreguleringen blir vedtatt, så skal det fremforhandles en tilleggsavtale til tidligere inngått utbyggingsavtale (Utbyggingsavtale for Slemmestad sentrum – områdeplan). Hensikten med tilleggsavtalen vil være å plassere forpliktelsene til å finansiere etableringen av utstyret.

6. Signatur

Dato/sted:

RØYKEN 27/9-19

For Slemmestad Brygge AS

For Røyken kommune

ERHING NILSEN

gjentas med blokkbokstaver

PER MOKSTAD

gjentas med blokkbokstaver

VEDLEGG 2.

Morten O Kildahl

Fra: Kathrine Sellevoll <Kathrine.Sellevoll@asker.kommune.no>
Sendt: torsdag 28. oktober 2021 13:43
Til: Morten O Kildahl
Kopi: Dan Kristofer Ree
Emne: SV: Avfallssug Vaterland, Slemmestad.

Hei!

Vi har tatt en diskusjon på avdelingen, og kommet til frem til at vi gir dispensasjon for avstandskravet til nedkastene i denne saken, og at de oppgitte avstandene er i orden.

Med vennlig hilsen

Kathrine Sellevoll

Rådgiver avfall og gjenvinning

Miljø og samferdsel

(+47) 450 54 864

kathrine.sellevoll@asker.kommune.no

asker.kommune.no

**Asker
kommune**

Fra: Morten O Kildahl <morten@slemmestadbrygge.no>
Sendt: 27. oktober 2021 14:30
Til: Kathrine Sellevoll <Kathrine.Sellevoll@asker.kommune.no>
Kopi: Ola Thon <oth@avantor.no>; Ewa Maria Szczepanik <es@tagarkitekter.no>
Emne: SV: Avfallssug Vaterland, Slemmestad.

Hei igjen, Kathrine!

Da har vi gjort en analyse av avstand fra alle trapperom/inngangsdør og til nærmeste nedkast, slik prosjektet er nå.

Vi har 2 stk. nedkast for de 4 kvartalene sentralt i Vaterland. I alt er det 14 stk. trapperom/dører. Av 14 trapperom er det 10 stk. som ligger godt under avstand på 50 m (varierer fra 20 til 46 m).
De 4 gjenstående trapperom har avstand fra 61 til 87 m.

Vi håper med dette at vi kan få godkjent vår nåværende plan, også fordi det gir en forutsigbarhet i forhold til tidligere dialog og møter.

Dersom du har behov for en gjennomgang av planen med vår arkitekt, er det bare å gi beskjed.

Jeg håper på en positiv tilbakemelding.

Med vennlig hilsen
For Slemmestad Brygge AS

Morten O. Kildahl

- Oslo har avstandskrav på 100 m til nedkast. Dette er vel begrunnet i tettere bybebyggelse, men vi vil hevde at utbyggingen av Vaterland er en tett bystruktur som bør kunne ha samme avstandskrav som Oslo

Jeg legger ved den avfallsplanen som vi tidligere har blitt enige med dere om i møter med dere og PRU i kommunen. Vi håper dere kan akseptere denne planen.

Vi stiller gjerne opp i møte, fysisk eller på Teams for en drøfting og gjennomgang.

Vi håper på en snarlig tilbakemelding da vår prosjektering nå pågår for fullt frem mot søknad om rammetillatelse.

Med vennlig hilsen
For Slemmestad Brygge AS

Morten O. Kildahl
Prosjektleder

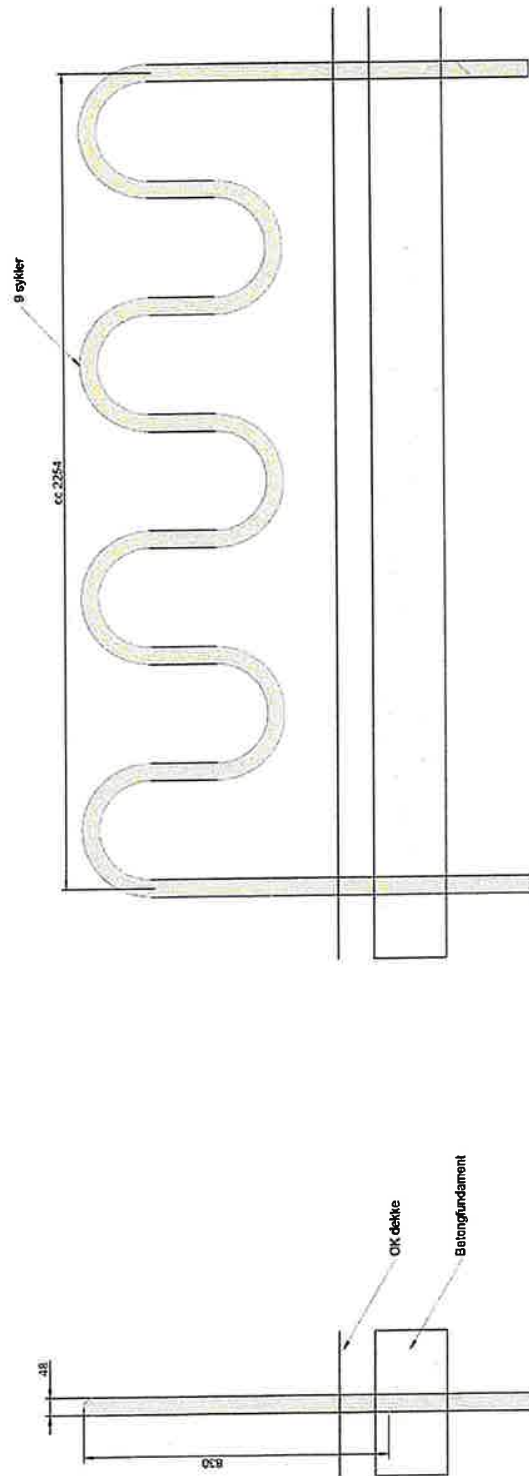
**Slemmestad
Brygge**

Tlf: +47 905 89 600
morten@slemmestadbrygge.no
www.slemmestadbrygge.no
Vaterlandsveien 27 – 3470 Slemmestad

VEDLEGG 3

Vedlegg 3 Eksempel løsning sykkelstativ, Vaterland, Slemmestad

Sykelstativ - Vestre Sinus

[Handwritten signature]

Slemmestad Brygge Offentlige lekeplasser

DATO: 24.01.2022
Skisseprosjekt

TAC Arkitektur Oslo
Ottenshus gate 27
0188 Oslo

Org.no: NO 884 607 262 MVA
Bank: 1503 35 55455

post@lagplan.no
lagplan.no

TAC

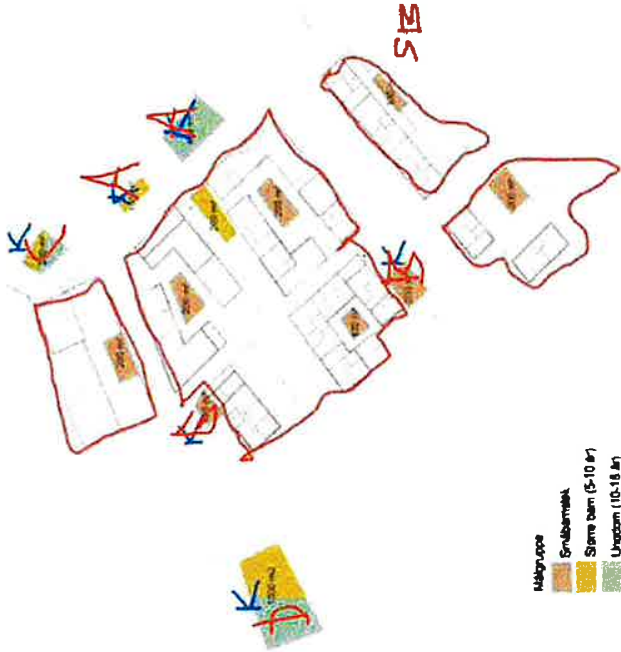
✓

VEDLEGG 4

Offentlige lekeplasser

Følgende lekeplasser anlegges på offentlige arealer:

- A. Lekeplass i Havneparken (o_GAA1); 500 m2
- B. Lekeplass på Torget (o_ST1); 200 m2
- C. Lekeplass i Trappetorget (o_BAA2); 200 m2
- D. Lekeplass i Heimannsåsen (o_GP2); 1000 m2
- E. Lekeplass i Norcomparken (o_GP1); 100 m2

Størrelse og plassering på lekeplasser fra Planbeskrivelse

Krav	o_BAA2	SGT1-4	o_ST1	o_GP1	o_GP2	o_GAA1
Min. størrelse	100 m² +	200 m²	200 m²	100 m²	500 m² +	400 m² +
på lekeareal	100 m²				500 m²	100 m²

Fra Planbestemmelsene Detaljregulering vedtatt 08.10.2019

A Havneparken (o_GAA1)500m2

- Større barn 5-10 (100m2)
- Ungdom 10-18 (400m2)

Fra estetisk veileder:
møtet mellom by, industri og kystlandskap
destinasjon og viktig møteplass
for alle generasjoner

Slemmestads identitet og industrihistorie. Slemmestad er betongens vugge. Parken kan derfor med fordel ha en robust og tøff karakter, med møblering, dekker og vegetasjon som tåler vær og vind. Materialbruk og møblering skal ha høy kvalitet.

Kombinasjon av gummidekke/fallunderlag og ekte gress.

For ungdom:

- 1 stk Bøygen 54.

En fleksibel løsning som kan leveres som en hel arena med underlag, kanter og benker som tillegg.

Bøygen /54 Er spilemiddelberettighet som nærmiljøanlegg

Inneholder bevegelseslandskap med klatre- og treningsmuligheter.

Fallunderlag, f.eks støpt gummi.

- 2 Bordtennisbord

- 2 stk sjakkbrett

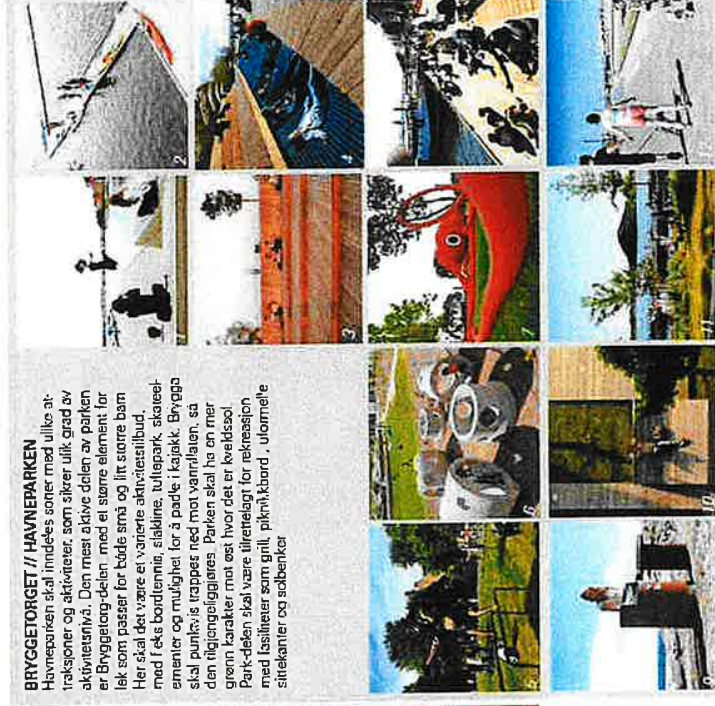
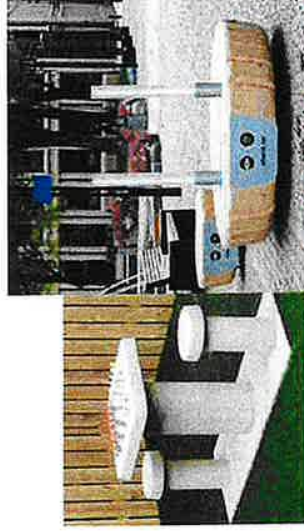
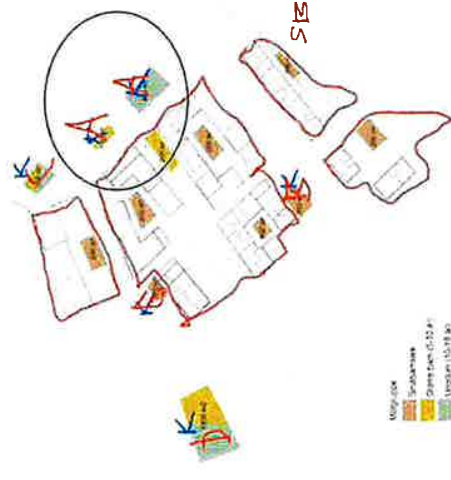
2 stk stor wifi-benk samt to tilhørende minibenker benker (samlet 6stk)

For større barn:

6 trampoliner av ulik størrelse satt sammen som landskap- med støpt gummidekke rundt.

Plen på øvrige arealer hvor det ikke kreves fallunderlag
Tremmer på arealer med høy slitasje, f.eks under sjakkbrett og bordtennis.

PS. Havneparken er pr. i dag ikke ferdig prosjektert. Vi anbefaler derfor en tilpassning til parken som helhet når arbeidet med parken er kommet lengre.

1. Høyde, spill, gress. 2. Høyde, spill, gress. 3. Høyde, spill, gress. 4. Høyde, spill, gress. 5. Høyde, spill, gress. 6. Høyde, spill, gress. 7. Høyde, spill, gress. 8. Høyde, spill, gress. 9. Høyde, spill, gress. 10. Høyde, spill, gress.

Fra estetisk veileder

D Heimannsåsen (o_GP2)1000m2

- Større barn 5-10 (500m2)
- Ungdom 10-18 (500m2)

Fra estetisk veileder:

Park

Grøntområde

Naturmateriale

Terreng

organisert og fri lek

Plen med hinderløype rundt

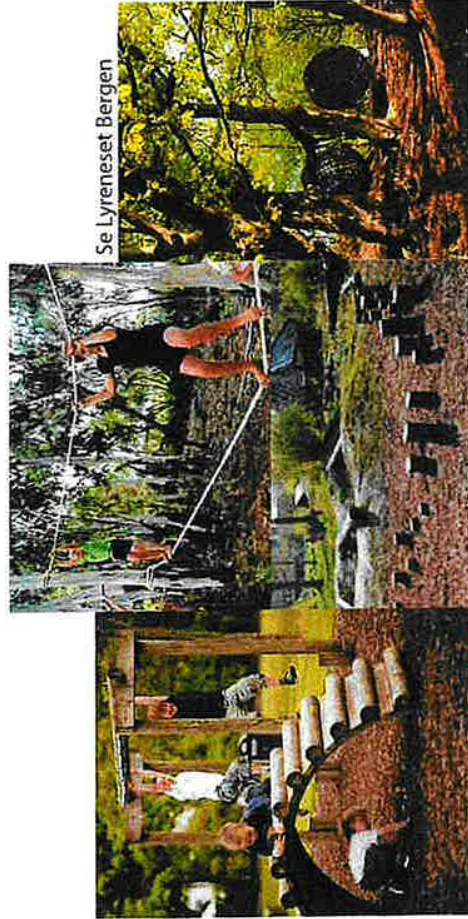
Sklier i terreng

Husker i trærne

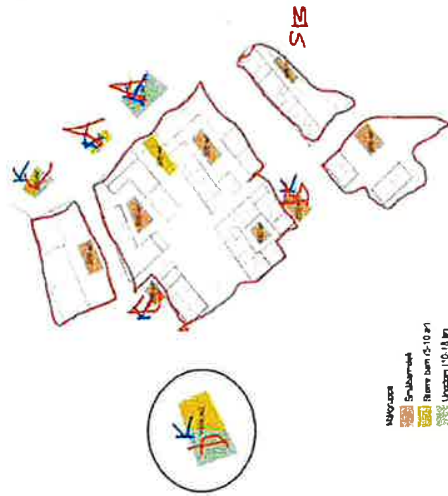
5 Huskeelementer fra trær/mellom trærne (regnes som sitteelement og stilles derfor andre krav til en klassisk lekeelement)

10 Ulike elementer til hinderløype (balanse/klatre)

Bark som fallunderlag

TRC

HEIMANNSPARKEN

Ekisterende vegetasjon skjønnes og tynnes, så fine, store trær bevares og utsikten åpnes opp. Et utskjupunkt i form av en liten paviljong eller tårn kan bli en ny lokal destinasjon, på toppen av Slemmestad.

Lekeapparat og møblering skal være i naturmaterialer og tilpasses ekisterende vegetasjon og terreng. Heimannsparken skal tilrettelegges for lek og fysisk aktivitet for alle aldersgrupper. Parken skal både tilby muligheter for organisert og fri lek, med f.eks. plen for lek og en hinderløype rundt. Parken skal utformes på en måte som gjør at ekisterende terreng og vegetasjon tas i bruk i lek ved sklier i terreng og husker i trærne. Geologipunktene som ligger i parken skal synliggjøres.

Tilkomsten til parken skal være tydelig og innkommelig.

1. Underkastetstasjon og parkering på toppen av Slemmestad. 2. Forberedelse i terreng. 3. Husker i trær. 4. Husker i trær. 5. Husker i trær. 6. Husker i trær med stabel, Bergen.

Fra estetisk veileder

E Norcmparken (o_GP1)100m2

- Småbarnslek

Fra estetisk veileder:
Norcmparken skal videreutvikles som minipark med historisk bebyggelse og elementer som understreker industrihistorien i Slemmestad. Her skal de største trærne bevares og skjottes og resten av parken ryddes. Parken skal med varsomme grep tilrettelegges som en sentrumsnær lekeplass for småbarn, med sandlek og apparater som passer de minste. Den eksisterende krana kan bli et spennende element på lekeplassen. I tilknytning til lekeområdet skal det etableres sitteplasser som både kan fungere for lek og opphold.

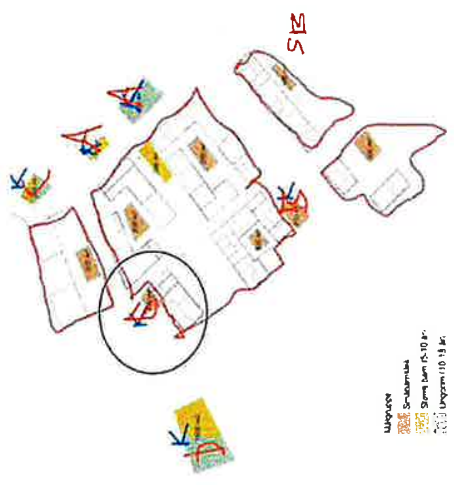

- Stor sandkasse
- 3 Gravemaskin
- 1 stk sand-heisekran
- 4 Lekehus
- 1 Fugleredehuse

700

Fra estetisk veileder

NORCEMPARKEN

Norcmparken skal videreutvikles som minipark med historisk bebyggelse og elementer som understreker industrihistorien i Slemmestad. Her skal de største trærne bevares og skjottes og resten av parken ryddes. Parken skal med varsomme grep tilrettelegges som en sentrumsnær lekeplass for småbarn, med sandlek og apparater som passer de minste. Den eksisterende krana kan bli et spennende element på lekeplassen. I tilknytning til lekeområdet skal det etableres sitteplasser som både kan fungere for lek og opphold.

1. Lekeplass med insprasjon i industri 2. Eksisterende krana i Norcmparken 3. En god benk både for opphold og lek, Kjøkken/tafn.

Asker
kommune

Saksprotokoll

Arivsak

22/11688

Saksbehandler

Silje Østgård Storeli

Behandlet av

1 Formannskapet
2 Kommunestyret

Møtedato

10.01.2023
31.01.2023

Saksnr.

2/23

Godkjenning av tilleggsavtale til utbyggingsavtale for Slemmestad sentrum om avfallssuganlegg, sykkelparkering og lekeplasser

Formannskapet har behandlet saken i møte 10.01.2023 sak 2/23

Behandling

Monica V. Bratlie (H) hadde på forhånd bedt om en juridisk vurdering av egen habilitet i saken, og redegjorde for konklusjonen om at hun burde anses som inhabil. Bratlie ble enstemmig vurdert som inhabil, og fratrådte. Waldemar Garntangen (H) tok sete.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Innstilling

1. Tilleggsavtalen til utbyggingsavtalen for Slemmestad sentrum godkjennes, jf. plan- og bygningsloven kap. 17.

Asker
kommune

Saksframlegg

Arkivsak

22/20044-1

Saksbehandler

Lars Erik Eriksen

Behandles av

Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato

10.01.2023
31.01.2023

Eierstrategi for Asker og Bærum brann og redning IKS - ABBR

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Eierstrategien fra Asker og Bærum brann og redning IKS – ABBR – vedtas slik det fremkommer av vedlagte forslag.

1. Sammendrag og konklusjon

Asker kommunes eierskapsmelding del I og del II legger opp til at det skal utarbeides eierstrategi for utvalgte selskaper hvor kommunen er eier. Der det utarbeides eierstrategi for det enkelte selskap, skal eierstrategien beskrive hva kommunen ønske å oppnå som eier, rammene for selskapet samt målene med eierskapet.

Eierstrategien for Asker og Bærum brann og redning IKS – ABBR – er utarbeidet i samarbeid mellom eierkommunene.

Forslag til eierstrategi for Asker og Bærum brann og redning IKS – ABBR – følger vedlagt.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Selskapet er en videreføring av Asker og Bærum brannvesen IKS, som i sin tid ble etablert 01.01.2003, og med tidligere Røyken brann og redning og Hurum brannvesen innlemmet ved virksomhetsoverdragelse 01.01.2020 i forbindelse med kommunesammenslåingen.

Asker kommune er deltaker med 43 % og Bærum kommune med 57 %. Eierandelen justeres hvert andre år basert på folketallet. Fremlagte eierstrategi er utarbeidet i samarbeid mellom eierkommunene.

Det er første gang det utarbeides eierstrategi for selskapet.

2.1 Redegjørelse - Sentrale deler av eierskapsstrategien

Eierstrategien bygger tett opp under Selskapsavtalen, sist revidert 17.06.2021, mellom Asker kommune og Bærum kommune. Kapittel 3 i strategien er i sin helhet hentet fra selskapsavtalens § 3.

Kap. 3 Selskapets formål, overordnede målsetting og virksomhet:

Selskapets formål er å ivareta de 2 deltakende kommuners plikter og oppgaver vedrørende brann- og ulykkesberedskap og brannforebyggende arbeid, herunder:

- a. gjennomføre informasjons- og motivasjonstiltak om fare for brann, farer ved brann, brannverntiltak og opptreden i tilfelle brann og andre akutte ulykker
- b. gjennomføre brannforebyggende tilsyn
- c. gjennomføre ulykkesforebyggende oppgaver i forbindelse med håndtering av farlig stoff og ved transport av farlig gods på veg og jernbane
- d. utføre nærmere bestemte forebyggende og beredskapsmessige oppgaver i krigs- og krisesituasjoner
- e. være innsatsstyrke ved brann
- f. være innsatsstyrke ved andre akutte ulykker der dette er bestemt med grunnlag i kommunenes risiko- og sårbarhetsanalyser
- g. etter anmodning yte innsats ved brann og ulykker i sjøområder
- h. sørge for feiing og tilsyn med fyringsanlegg

Videre omhandler kapittel 5 eiers forventninger til selskapets samfunnsansvar og hvilke prinsipper som skal være gjeldende, samt det systematiske arbeidet knyttet til samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid.

I tillegg er det innarbeidet følgende vedrørende etiske retningslinje, som er i tråd med revisors anbefaling, jamfør [BDO sin rapport](#) «Eierskapskontroll av etikk og antikorrupsjon for kontrollutvalget i Bærum kommune av 7. januar 2022»:

«Selskapet skal ha etiske regler, som minst tilsvare eiernes etiske regler. Herunder blant annet unngå at selskapet kjøper tjenester fra ansatte, tidligere ansatte under karantene, venner eller slektninger. Det skal årlig gjennomføre egenrapportering fra ansatte og styremedlemmer om roller, eierinteresser og bierverv».

Begge eiere er opptatt av god kommunikasjon og dialog med selskapet for best mulig utøvelse av virksomheten. Dette er nærmere beskrevet under kapittel 7 - Ansvarsfordeling og dialog.

Avslutningsvis gir Kapittel 8 – Resultatmål og kapittel 9 – Rapportering, klare mål for virksomheten og krav til kostnadseffektivt og konkurransedyktig tjenesteproduksjon.

Begge eierkommuner vil følge opp selskapet på den strategien som nå er fremsatt og gjøre løpende evaluering hvert 4. år.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

En robust og godt organisert brann- og redningstjeneste er en samfunnsviktig tjeneste for kommunens innbyggere og næringsliv. Dette har spesielt relevans i forhold til bærekraftsmålene knyttet til å sikre god helse, god utdanning, likestilling mellom kjønnene, sikre innovasjon og infrastruktur, stoppe klimaendringene samt samarbeid for å nå målene.

4. Tidligere behandling

Saken er ikke tidligere behandlet.

5. Kommunedirektørens vurdering

En eierstrategi for Asker og Bærum brann og redning IKS vil være et viktig styringsdokument for selskapet samt for Asker kommune og Bærum kommune som aktive eiere.

Ut over det som er omtalt i saken har kommunedirektøren ingen merknader til sakene på dagsorden og anbefaler eierstrategi for Asker og Bærum brann og redning IKS – ABBR – blir vedtatt.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Eierstrategi for Asker og Bærum brann og redning IKS - ABBR

Asker
kommune

EIERSTRATEGI

FOR

ASKER OG BÆRUM BRANN OG REDNING IKS

2022-2026

EIERE

**BÆRUM KOMMUNE
ASKER KOMMUNE**

Vedtatt av kommunestyre i Bærum den /.. 2022, sak nr. xx/xx
Vedtatt av kommunestyret i Asker den /.. 2022, sak nr. xx/xx

Innhold

1. Selskapets bakgrunn.....	3
2. Eierstrategien – formål	3
3. Selskapets formål, overordnede målsetting og virksomhet	3
4. Styrets arbeid	4
5. Selskapets samfunnsansvar	5
6. Interesse- og rollekonflikter	5
7. Ansvarsfordeling og dialog	5
8. Resultatmål	6
9. Rapportering	6
10. Evaluering av eierstrategien.....	7
Vedlegg	7

1. Selskapets bakgrunn

Selskapets navn er Asker og Bærum brann og redning IKS (forkortet til ABBR). Selskapet er en videreføring av Asker og Bærum brannvesen IKS, etablert 1.1.2003, og med tidligere Røyken brann og redning og Hurum brannvesen innlemmet ved virksomhetsoverdragelse.

Ny selskapsavtale ble gjeldende fra og med 1.1.2020.

Deltakernes eierandel er basert på kommunenes folketall og eierandelene justeres hvert andre år. Ved første justering per 1.1.2020 fikk en følgende eierfordeling:

- 42,5 % på Asker kommune
- 57,5% på Bærum kommune.

2. Eierstrategien – formål

Eierstrategien er ett av følgende tre sentrale dokumenter knyttet til kommunenes eierstyring og oppfølging av selskaper hvor kommunene har eierinteresser:

Eierskapsmeldingene ([Bærum kommunes eierskapsmelding del I 2021-2025](#) og [Eierskapsmelding – Del I – Asker kommune – 2020-2024](#)) legger det overordnede grunnlaget for eierstyringen gjennom å utøve en målrettet, forutsigbar og langsiktig eierskapspolitikk.

Videre henvises det til KS og Samfunnsbedriftenes «[21 anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll](#)» og "[Den norske anbefalingen om eierstyring og selskapsledelse](#)» som er utarbeidet av Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES).

Eierstrategien utarbeides individuelt for hvert enkelt selskap av eierne i samråd med selskapet og vedtas politisk av eierne. Eierstrategien utdyper formålet med selskapet, fastsetter overordnede målsettinger og tydeliggjør eierens krav og forventninger til selskapet og selskapets styre. Eierstrategien uttrykker de mål, tiltak og prioriteringer eierne har satt overfor selskapet.

Selskapsstrategien utarbeides og vedtas av styrene i de enkelte selskapene. Grunnlaget for utformingen av selskapsstrategien er blant annet selskapets selskapsavtale, fastsatt eierstrategi og øvrige rammebetingelser.

3. Selskapets formål, overordnede målsetting og virksomhet

Selskapets formål er å ivareta de 2 deltakende kommuners plikter og oppgaver vedrørende brann- og ulykkesberedskap og brannforebyggende arbeid, herunder¹:

- a) gjennomføre informasjons- og motivasjonstiltak om fare for brann, farer ved brann, brannverntiltak og opptreden i tilfelle brann og andre akutte ulykker
- b) gjennomføre brannforebyggende tilsyn

¹ Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 11

- c) gjennomføre ulykkesforebyggende oppgaver i forbindelse med håndtering av farlig stoff og ved transport av farlig gods på veg og jernbane
- d) utføre nærmere bestemte forebyggende og beredskapsmessige oppgaver i krigs- og krisesituasjoner
- e) være innsatsstyrke ved brann
- f) være innsatsstyrke ved andre akutte ulykker der dette er bestemt med grunnlag i kommunenes risiko- og sårbarhetsanalyser
- g) etter anmodning yte innsats ved brann og ulykker i sjøområder
- h) sørge for feiing og tilsyn med fyringsanlegg

Selskapets virksomhet skal skje i overensstemmelse med den til enhver tid gjeldende lov og forskrift, herunder:

- Lov av 14. juni 2002 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven), med tilhørende forskrifter
- Lov av 13. mars 1981 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven), jf. §§ 4 og 44 om beredskap mot akutt forurensning.
- Lov av 25. juni 2010 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivildforsvaret (sivilbeskyttelsesloven), med tilhørende forskrifter.
- Forskrift av 1. mars 2023 om organisering, bemanning og utrustning av brann- og redningsvesen og nødmeldesentralene (brann- og redningsvesenforskriften)

Etableringen av selskapet ABBR har ikke hatt til hensikt å overføre saker av politisk karakter fra folkevalgte organer til selskapet. Dersom det er uklart hvorvidt en sak er av politisk karakter eller ikke, om den involverer politiske vurderinger, avklares dette med eierne.

4. Styrets arbeid

Eierne forventer at styret kjenner og forholder seg til innholdet i eiernes vedtatte eierskapsmeldinger.

Styret har ansvar for at selskapet forvaltes i tråd med eiernes og selskapets interesser, og skal ivareta den strategiske ledelsen av selskapet innenfor de rammer som er gitt av eierne.

Sentrale oppgaver for styret er:

- Fastsette en årlig plan for sitt arbeid med vekt på vedtatte mål, utvikle selskapsstrategien, oppfølging og gjennomføring av dette.
- Ansvar for å realisere resultatmålene.
- Fastsette instruks for daglig ledelse med særlig vekt på intern ansvars- og oppgavefordeling.
- Være en viktig diskusjonspartner og støttespiller for selskapets administrative ledelse.
- Føre kontroll med selskapets virksomhet, samt ha det økonomiske ansvaret.
- Foreta årlig egevaluering.

5. Selskapets samfunnsansvar

Selskapets virksomhet skal drives etter FNs [Global Compact](#). Dette er samfunnsansvar som baserer seg på ti prinsipper innenfor områdene menneskerettigheter, arbeidslivstandarder, miljø og antikorrupsjon. Alle aktiviteter som utføres må være i tråd med de nasjonale og kommunale ambisjoner som gjelder for både klima og miljø. Det forutsettes at selskapet selv utarbeider egne retningslinjer tilpasset sin virksomhet i henhold til de ovennevnte prinsipper.

Selskapet skal ha etiske regler, som minst tilsvare eiernes etiske regler. Herunder blant annet unngå at selskapet kjøper tjenester fra ansatte, tidligere ansatte under karantene, venner eller slektninger. Det skal årlig gjennomføre egenrapportering fra ansatte og styremedlemmer om roller, eierinteresser og bierverv.

Selskapet skal drive med helhetlig og systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid, blant annet i henhold til forskrift om kommunal beredskapsplikt. Selskapet skal bidra i eiernes arbeid med overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) og beredskapsplaner som krever samhandling mellom eierne og selskapet. Selskapet skal ha rutiner for varsling.

Det skal være et oppdatert, målrettet og godt forankret arbeid med helse, miljø og sikkerhet (HMS) for de ansatte.

Selskapets virksomhet skal være preget av åpenhet, se lenke til [lov om virksomheters åpenhet](#). Selskapets beslutninger skal være etterprøvbare. Selskapet skal praktisere prinsippet om meroffentlighet.

Selskapet skal i sin innkjøpspolitikk hensynta lov om Offentlig anskaffelser og følge denne. I de tilfeller det er usikkerhet rundt anskaffelsen og lov/forskrifts omfang skal prinsippene i lov om Offentlige anskaffelser følges.

6. Interesse- og rollekonflikter

For selskapet kan eierkommunene være både eier, leverandør, kunde og myndighet. Eierkommunene er oppmerksom på mulige interesse- og rollekonflikter i forbindelse med selskapets virksomhet.

Selskapets forretningsvirksomhet, herunder forhandlinger og diskusjoner med andre kommunalt eide selskaper og øvrige enheter/virksomheter, skal håndteres gjennom selskapets ordinære beslutningsorganer.

7. Ansvarsfordeling og dialog

Eierkommunene er ansvarlig for å stille til disposisjon hensiktsmessige lokaler og dekker investeringskostnadene ved oppføring av brannstasjoner i sine kommuner jf. § 4 i selskapsavtalen. Eierne skal i samspill med styret og ledelse sikre god ledelse av selskapet. For å sikre en best mulig utøvelse av virksomheten, på tvers av eiernes geografiske områder, skal selskapet involveres i prosesser knyttet til stasjoner og stasjonsstruktur. Det skal legges til rette for en åpen dialog mellom den/de berørte eiere og selskapet før eventuelle beslutninger forankres hos eierorganisasjonene.

8. Resultatmål

Selskapet skal levere gode forebyggende og beredskapsmessige tjenester i henhold til lov og forskrift som utvikles i tråd med krav og forventninger fra myndigheter eller settes spesifikt av eierkommune. Selskapet skal bistå kommunenes beredskapsarbeid i samsvar med kommunenes forebyggende plikter, se lenke til blant annet: [Forskrift - brannforebygging](#)

Tjenestene skal være kostnadseffektive og konkurransedyktige og dokumenteres årlig. Selskapet skal kontinuerlig effektivisere driften slik at denne møter de forventninger kommunestyrene i eierkommunene har uttrykt. Plan for arbeidet innarbeides i økonomiplanen. Effektiviseringsgevinster skal tas ut på områder som ikke medfører brudd på lov og avtaleverk.

Feiertjenesten skal i sin helhet finansieres gjennom inntekter på leverte tjenester (selvkost). Utførte tjenester faktureres kundene etter fastsatte gebyrsatser.

Øvrige virksomhet finansieres gjennom driftstilskudd fra eierkommunene og andre inntektsgivende tjenester. Driftstilskuddet fra eierne er basert på en fordelingsnøkkel regulert i selskapsavtalen.

Oppnå de nasjonale mål fra [St.meld. nr. 35 \(2008-2009\)](#):

- Færre omkomne i brann
- Unngå tap av uerstattelige kulturhistoriske verdier
- Unngå branner som lammer kritiske samfunnsfunksjoner
- Styrke håndteringsevnen
- Mindre tap av materielle verdier

Annen aktivitet:

- ABBR kan utnytte kommersielle muligheter.
- ABBR kan inngå avtaler med eierkommuner og levere relaterte tjenester til den enkelte kommune.

Ved utøvelse av annen virksomhet er det viktig at selskapet ivaretar prinsippene knyttet til selvkostregleverket.

9. Rapportering

Selskapets rapportering til eierne skal skje slik:

- Det skal utarbeides årlige årsmeldinger for selskapet.
- Rapportering om hvordan selskapet ivaretar sitt samfunnsansvar, samfunnssikkerhet og beredskap
- Risikovurdering
- Resultatet av styrets egenevaluering.
- Selskapet skal rapportere til eierne når det foreligger vesentlige avvik fra budsjetterte resultater.
- Gjensidig god dialog mellom administrasjonene
- Gjennomføre dialog- og eiermøter når eierne samlet eller hver for seg ønsker en dialog ut over selskapets faste rapporteringsprosesser

10. Evaluering av eierstrategien

Eierstrategien skal evalueres hvert 4. år, gjerne i etterkant av eiernes revidering av sine eierskapsmeldinger.

Vedlegg

Vedtatt [Eierskapsmelding – For selskaper der Bærum kommune har eierinteresser.](#)

Vedtatt [Eierskapsmelding – Del I – Asker kommune – 2020-2024.](#)

Asker
kommune

Saksprotokoll

Arivsak
22/20044

Saksbehandler
Lars Erik Eriksen

Behandlet av
1 Formannskapet
2 Kommunestyret

Møtedato	Saksnr.
10.01.2023	3/23
31.01.2023	

Eierstrategi for Asker og Bærum brann og redning IKS - ABBR

Formannskapet har behandlet saken i møte 10.01.2023 sak 3/23

Behandling

Elisabeth Holter-Schøyen (V) fremmet følgende forslag, på vegne av H,V,Sp,KrF):

«Selskapet skal søke å ha en innkjøpsstrategi som legger eierkommunenes anskaffelsesstrategier til grunn.»

Innstillingen, med Holter-Schøyens forslag, ble enstemmig vedtatt.

Innstilling

1. Eierstrategien fra Asker og Bærum brann og redning IKS – ABBR – vedtas slik det fremkommer av vedlagte forslag.
2. Selskapet skal søke å ha en innkjøpsstrategi som legger eierkommunenes anskaffelsesstrategier til grunn.

Asker
kommune

Saksframlegg

Arkivsak
23/01157-1

Saksbehandler
Elisabeth Lannem
Nærby

Behandles av
Kommunestyret

Møtedato
31.01.2023

Interpellasjoner til kommunestyret 31. januar 2023

Interpellasjoner til kommunestyret 31. januar 2023 er vedlagt.

Interpellasjon fra Janne Grøttumsbråten (SV), Oddvar Igland (Sp), Ole Jacob Johansen (Frp), Torleiv Rognum (KrF) og Bård Kjetil Dahl (Rødt):

Bevaring og utvikling av Blakstad sykehus

Blakstad sykehus på Vettre i Asker er truet av nedleggelse og salg. Sykehuset eies av Helse Sør-Øst RHF og driftes av Vestre Viken HF, og er områdesykehus for psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) for innbyggerne i alle kommunene i Vestre Viken HF, deriblant innbyggerne i Asker kommune.

Sykehuset er av styret i Helse-Sør Øst i 2015 vedtatt nedlagt og solgt, og sykehusdriften er planlagt samlokalisert med somatikken i nytt sykehus i Drammen fra 2025. Det er ikke plass til alle nåværende avdelinger på Blakstad i nytt sykehus i Drammen, og deler av driften må ved flytting til Drammen lokaliseres andre steder.

Nedleggelse og salg av Blakstad sykehus er hverken konsekvensutredet eller politisk behandlet som egen sak i Stortinget, og en samlokalisering med somatikken i det nye sykehuset i Drammen møter stor motstand fra pasienter, pårørende, ansatte og innbyggere.

Det er dannet en egen aksjon Bevar Blakstad sykehus som nå har nærmere 1.000 medlemmer, og nærmere 500 underskrifter mot nedleggelse og salg av Blakstad sykehus ble på styremøtet i Vestre Viken HF 28. november overlevert styreleder.

Selv om staten ved Helse Sør-Øst er eier av Blakstad sykehus, så har Asker kommune som reguleringsmyndighet en avgjørende rolle med tanke på bruken av en eiendom som i sin tid ble kjøpt til sykehusformål.

Det har også tidligere vært tverrpolitisk enighet gjennom følgende enstemmige vedtak fra kommunestyret i gamle Asker 06.03.18 i hørings sak om utviklingsplan 2035 for Vestre Viken HF:

Asker kommune anmoder Vestre Viken HF om å revurdere planene om å avhende Blakstad sykehus, og viser i denne sammenheng til tidligere planer om blant annet å videreutvikle Blakstad til å bli et kompetansesenter innen psykiatri.

Interpellantene har derfor følgende spørsmål til ordfører:

1. Vil ordfører skrive brev til Helse Sør-Øst om at Asker kommune ønsker videre sykehusdrift på Blakstad?
2. Vil ordfører bidra til at Asker kommune går i dialog med Helse Sør-Øst om hvilke sykehusfunksjoner som kan være aktuelle å bevare og utvikle på Blakstad, eventuelt samlokalisert med deler av de kommunale psykisk helse- og rustjenestene, om akuttpsykiatrien flyttes til Drammen?

Interpellasjon fra Marianne Riis Rasmussen (A) til kommunestyremøtet 31. januar 2023:

GEOGRAFISK INNDELING AV BARNEHAGEOPPTAK

Barnehagelovens §§ 16 og 17 regulerer barns rettighet til barnehageplass. *Barn har rett til barnehageplass i den kommunen man er bosatt. Brukernes ønsker og behov skal tillegges stor vekt ved opptaket.*

I den senere tid har vi sett at foreldre i vår nye langstrakte kommune må reise langt og lengre enn langt for å levere barna sine i den barnehagen man har fått plass i. Grunnen er at vårt barnehageopptak gjelder for hele kommunen, og kravet i barnehagelovens § 16 er dermed oppfylt.

Det er imidlertid en utfordring om du eksempelvis bor på Nesbru og blir tildelt barnehageplass på Sætre. Ja, barnehageplassen ligger innenfor kommunegrensen til Asker, men avstanden er lang. Dette fører igjen til mer stress i småbarnsfamilienes liv, og inviterer ikke til bruk av miljøvennlig framkomstmidler, noe som igjen ikke gjør Asker til den bærekraftige kommunen vi ønsker.

Det bør derfor være mulig å dele inn barnehageopptaket i geografiske soner, for dermed å sikre at barn får barnehageplass i nærheten av sitt bosted, ikke bare innenfor storkommunens grenser. Her kan man ta i bruk skolekretsene, og følge samme prinsipp som ved skoleopptak. Sitat hentet fra kommunens hjemmeside: «*Kommunen er inndelt i skolekretser og barn har rett til skoleplass i den skolekretsen de er folkeregistrert i (nærskolen)*». Om man skal gi rett til barnehageplass innenfor kretsen eller ikke, avhenger selvfølgelig av kapasitet. Men, det bør være et konkret mål at alle foreldre gis mulighet til å velge en «korteist» barnehageplass.

Vil ordfører ta initiativ til at det fremmes en sak om geografisk inndeling av Asker kommunes barnehageopptak innen barnehageopptaket for 2024?

Asker
kommune

Møteinnkalling

Utvalg

Kommunestyret

Dato

31.01.2023 kl. 18:00

Sted

Asker rådhus

Merknad

Eventuelt forfall meldes snarest til:

Politisk.sekretariat@asker.kommune.no

Varamedlemmer møter etter nærmere avtale med møtesekretær.

Tematime kl. 16:00

- Asker kommunes arbeid med mottak og bosetting av flyktninger sett i sammenheng med Ukraina-situasjonen, ved Tone Bøckmann (Inkludering og mangfold), Jan Kåre Melsæther (NAV) og Henriette Eriksen (Velferdsforvaltningen)
- Orientering om akuttmottak for flyktninger, ved avdelingsleder Ingeborg S. Dolven

Sakskart

Saker til behandling

1/23	23/01154-1	Godkjenning av protokoll kommunestyret 13. desember 2022
2/23	23/00123-1	Sak fra kontrollutvalget - Kontrollutvalgets årsplan for 2023
3/23	22/13341-2	Valg2023 - godkjenning av stemmekretser - valglokaler og åpningstider

4/23	23/00035-1	Fritak fra folkevalgte verv og nyvalg - Heidi Sorknes (H)
5/23	22/21367-5	Felles 110-sentral mellom Oslo kommune, Asker kommune og Bærum kommune - revidert vertskommuneavtale
6/23	22/14092-23	Temaplan - Mestre hele livet - psykisk helse og rus - 2.gangsbehandling
7/23	23/00136-1	Egenandel ved bruk av gjenvinningsstasjonene i Asker kommune
8/23	21/07311-7	Reguleringsplan for Bjørklundsveien 22 - sluttbehandling
9/23	22/11688-5	Godkjenning av tilleggsavtale til utbyggingsavtale for Slemmestad sentrum om avfallssuganlegg, sykkelparkering og lekeplasser
10/23	22/20044-1	Eierstrategi for Asker og Bærum brann og redning IKS - ABBR
Referatsaker		
Interpellasjoner		
1/23	23/01157-1	Interpellasjoner til kommunestyret 31. januar 2023

Asker, 20.01.2023
 Lene W. Conradi
 Ordfører

Asker
kommune

Saksframlegg

Arkivsak
23/01154-1

Saksbehandler
Elisabeth Lannem
Nærby

Behandles av
Kommunestyret

Møtedato
31.01.2023

Godkjenning av protokoll kommunestyret 13. desember 2022

Ordførers forslag til vedtak:

Protokollen fra kommunestyrets møte 13. desember 2022 godkjennes slik den foreligger.

Sammendrag og konklusjon

Utkast til protokoll fra kommunestyrets møte 13. desember 2022 følger vedlagt.

Lene W. Conradi
ordfører

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Protokoll Kommunestyret 13.12.2022

Asker
kommune

Saksframlegg

Arkivsak
23/00123-1

Saksbehandler
Astrid Kristin Trøstheim

Behandles av
Kommunestyret

Møtedato
31.01.2023

Sak fra kontrollutvalget - Kontrollutvalgets årsplan for 2023

Ordførers forslag til vedtak:

1. Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsplan for 2023 til orientering.

1. Sammendrag og konklusjon

Kontrollutvalget utarbeider hvert år en årsplan. Planen angir hovedoppgavene for kontrollutvalgets arbeid, og inneholder en plan for hvordan utvalget ønsker å ivareta oppgavene sine. Planen inneholder også en oversikt over de områder som er prioritert og hvilke kontrollopgaver som vil stå i fokus.

Kontrollutvalget behandlet årsplan 2023 i utvalgets møte 12.12. 2022 sak 58/22.
Kontrollutvalget fattet følgende enstemmige vedtak:

1. Kontrollutvalget vedtar den foreslåtte årsplanen for 2023, med de endringer som fremkom i møtet.
2. Saken sendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsplan for 2023 til orientering.

Ordfører oversender saken til kommunestyret med forslag til vedtak i tråd med kontrollutvalgets innstilling.

Lene Conradi
Ordfører

Vedlegg:

Saksutskrift - Kontrollutvalgets årsplan for 2023
Kontrollutvalgets årsplan for 2023

Asker
kommune

Saksframlegg

Arkivsak

22/13341-2

Saksbehandler

Rolf Inge Brakstad

Behandles av

Valgstyret
Kommunestyret

Møtedato

24.01.2023
31.01.2023

Valg2023 - godkjenning av stemmekretser - valglokaler og åpningstider

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Følgende stemmekretser og valglokaler godkjennes ved kommunestyre- og fylkestingsvalget 2023:

<u>Kretsnummer:</u>	<u>Kretsnavn:</u>	<u>Valglokale:</u>
Stemmeakrets 01	Nesøya	Nesøya barneskole
Stemmeakrets 02	Nesbru	Nesbru videregående skole
Stemmeakrets 03	Hofstad	Hofstad barneskole
Stemmeakrets 04	Risenga	Leikvollhallen
Stemmeakrets 05	Borgen	Borgen ungdomsskole
Stemmeakrets 06	Hovedgården	Heggedalshallen
Stemmeakrets 07	Vollen	Vollen ungdomsskole
Stemmeakrets 08	Solvang	Solvang ungdomsskole
Stemmeakrets 09	Spikkestad	ROS Arena
Stemmeakrets 10	Midtbygda	Midtbygda barneskole
Stemmeakrets 11	Slemmestad	Slemmestadhallen
Stemmeakrets 12	Klokkarstua	Hovenga samfunnshus
Stemmeakrets 13	Tofte	Tofte ungdomsskole
Stemmeakrets 14	Sætre	Sætre barneskole

2. Samtlige valglokaler holder åpent fra kl. 09.00 til kl. 21.00.

1. Sammendrag og konklusjon

Saken gjelder godkjenning av stemmekretser/valglokaler og åpningstider. Kommunedirektøren legger frem et forslag om å gjøre endringer i 7 av de nåværende 17 stemmekretsene.

Dette er foreslått gjort ved å fjerne de 3 nåværende stemmekretsene 12 Frydenlund, 13 Sydslogen og 15 Holmsbu og utvide de nåværende og omkringliggende 4 stemmekretsene 06 Hovedgården, 11 Slemmestad, 14 Klokkarstua og 17 Sætre.

Det er foreslått endring i ett stemmelokale - i stemmekrets 04 Risenga så flyttes stemmelokalet fra Bondi barneskole tilbake til Leikvollhallen.

Videre så foreslås det at samtlige stemmelokaler holder åpent fra kl. 09.00 til kl. 21.00.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

2.1 Antall stemmekretser - sentrale vurderingstemaer

Saken og utredningen tar utgangspunkt i kommunestyrets behandling av sak 0101/22 i møte 15. november 2022, [Valg2023 - antall stemmekretser](#). Denne saken tok igjen blant annet utgangspunkt i kommunestyrets behandling (november 2021) av sak 0076/21, [Evaluerings og oppsummering - Valg2021](#).

I saken som kommunestyret behandlet i november 2022 redegjorde kommunedirektøren for en mulig dimensjonering av valgdagstilbudet i 2023. Kommunedirektørens redegjørelse oppsummerte med at det antakelig ikke ville være behov for å tilrettelegge for samme dimensjonering i forbindelse med valgdagen i 2023 som i 2019 og 2021 - dette som følge av en større forventet oppslutning om forhåndsstemmetilbudet også i 2023 sammenlignet med lokalvalget i 2019. Det vises særskilt til nevnte sak pkt. 2.1 - *Forutsetninger for saken*, pkt. 2.2 - *Reduksjon ikke økning av antall stemmekretser* og pkt. 2.4 *Aktuelle endringer 2021-2023?*

Ved vurderingen av antall stemmekretser og valg av valglokaler - må flere forhold avveies. Noen følger av lov og forskrift mens andre er basert på skjønnsmessige vurderinger hva angår for eksempel valgsikkerhet, bemanningsbehov, velgeratferd og kostnader. Endringer må samtidig veies opp mot eventuelle ulemper.

I det følgende gjennomgås disse momentene (det vises også til ovennevnte sak 0101/22 pkt. 2.3 *Vurderingstema ifm. Stemmekretsoppdeling*)

2.1.1 Universell utforming

Stemmegivningen skal tilfredsstillende krav til egnethet og tilgjengelighet. Kravet til egnethet er presisert i valgloven - og innebærer blant annet at rammene rundt stemmegivningen skal være slik at velgerne føler seg bekvemme i situasjonen - og trygge på at grunnleggende sikkerhetsrutiner er ivaretatt. Vilåret om tilgjengelighet er gjengitt i valgforskriften §§ 26 og 30 og omfatter både tilgjengelighet til valglokalet og inne i selve valglokalet.

Alle velgere skal kunne ta seg inn i valglokalet og avgi stemme uten å måtte be om hjelp - hvilket blant annet stiller krav til parkering, skilting, fremkommelighet, praktisk tilretteleggelse i valglokalet, logistikk og lysforhold.

Samtlige 14 foreslåtte lokaler i Asker oppfyller kravene til universell utforming (dette gjelder også for lokalene i nåværende stemmekrets 12 Frydenlund (Frydenlund barneskole) og 13 Sydslogen (Sydslogen barneskole) / noen utfordringer er det knyttet til lokalet i nåværende stemmekrets 15 Holmsbu (Holmsbu badedek).)

2.1.2 Elektronisk manntallsavkryssing - XiM

Valget i 2023 gjennomføres med bruk av elektronisk manntalls-avkryssing - XiM. For velgerne innebærer XiM at de på ordinær måte kan stemme i alle kommunens valglokaler - dette uavhengig av hvilken stemmekrets de er bosatt/manntallsført i. Papirmanntall benyttes ikke - og avkrysning skjer kun elektronisk.

For å redusere risikoen forbundet med XiM må kommunen ha et gjennomtenkt forhold til hva som er egnede valglokaler.

Antall valglokaler og geografisk spredning av disse vil blant annet virke inn på definert responstid ved en eventuell nedetid - jo større avstander det er mellom lokalene - jo mer sårbar vil man kunne være dersom velgerne må flytte til andre lokaler.

Merk at et valglokale vil kunne benyttes selv om tilgangen til XiM skulle bortfalle. I en slik situasjon vil det være mulig å ta i bruk manuelle beredskapsrutiner. Dersom valggjennomføringen er basert på valglokaler uten tilstrekkelig sikker nettforbindelse - øker risikoen for bruk av manuelle beredskapsrutiner.

I Asker har man god erfaring og trygge nettløsninger og reserveløsninger til disse. I lokaler som leies inn - vil det kunne knytte seg noe større usikkerhet ift. kontroll på en sikker nettforbindelse - men erfaringen fra både 2019 og 2021 var meget god (alle lokaler har muligheter for å koble opp via mobilt bredbånd).

Utviklingen/endringen i valggjennomføring har medført at kretsbegrepet har fått en noe redusert betydning i forhold til tidligere. Erfaringen er at det betyr mindre og mindre å stemme i «egen» krets - oppslutningen rundt forhåndstemmetilbudet illustrerer dette på en god måte. Med XiM registreres stemmen i avgitt valglokale og ikke i

manntallsført krets. Sammenholdt med at forhåndsstemmene heller ikke fordeles på krets (er kun en teknisk krets) har derfor kretsvisе resultater samlet en redusert informasjonsverdi.

2.1.3 Velgeradferd

Erfaringen er altså at flere og flere velger å avgi stemmen sin før selve valgdagen. I 2019 ble det satset målbevisst ift. å øke forhåndsstemmeoppslutningen - hvilket ga en god og ønsket uttelling.

Dette tilbudet ble forsterket ytterligere forut for valget i 2021 - og denne satsningen resulterte som kjent i en markant økning av velgere som stemte på forhånd og en tilsvarende markant nedgang/oppslutning om selve valgdagen. For 2023 er det foreslått en tilsvarende dimensjonering av forhåndsstemmetilbudet som i 2021.

Oppmøte på valgdagen ved de 3 siste valgene (antall velgere + %-andel av manntallsførte)

2021 / 19 200 / 29,71%	2019 / 31 989 / 44,40 %	2017 / 32 416 / 52,15 %
-------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

Videre har det skjedd en utvikling som vil kunne reise spørsmål om viktigheten av velgernes tilhørighet til egen stemmekrets. For noen er nok dette fortsatt viktig - men mye tyder på at dette ikke har samme betydning/verdi som tidligere. Oppslutningen om forhåndsstemmeinstituttet bekrefter dette - det er helt greit å stemme på forhånd uavhengig av hvilken stemmekrets man er manntallsført i. Det beste eksemplet fra valget i 2021 - oppslutningen i stemmekrets 10 Midtbygda - hvor 26,82 % stemte på forhånd i 2019 mot 55,01 % i 2021.

Asker kommune reduserte antall stemmekretser fra 15 til 8 i forkant av valget i 2015 - dette uten at velgerne protesterte nevneverdig på denne endringen. Tilsvarende ble kretsene Filtvet og Tofte slått sammen i 2019 uten at det avstedkom noen form for innsigelser eller diskusjon. I Røyken gikk man ned fra 8 til 5 valgkretser fra 2015 til 2017. Å endre eller redusere valgkretser har heller ikke hatt noen innvirkning på valgdeltagelsen - det er andre faktorer som spiller inn her.

2.1.4 Kostander

Det er relativt store kostnader forbundet med å tilrettelegge for et valg. Det vil anslagsvis bli produsert over 5 500 timer ifm. administrasjon / bemanning / opplæring/ klargjøring / pakking / opp- og nedrigging og opprydding av 17 stemmekretser. Jo flere valglokaler desto høyere kostnader. En reduksjon i antall stemmekretser vil i denne sammenheng kunne gi relativt store innsparinger. Flere manntallsførte pr. krets gir lavere enhetskostnad pr. mottatte stemme.

Det er gjort noen beregninger i forhold til hva valgdagen utløser av behov knyttet til bemanning / opplæring / utstyr / materiell / rigging / testing / support / bevertning / lokaleleie / stemmesedler.

I tabellen under er det laget en oversikt over volum/kostand knyttet til å opprettholde stemmekretsene 12 Frydenlund, 13 Sydsbogen og 15 Holmsbu. Det anslås at det vil koste et sted mellom kr. 450 000 og kr. 475 000 å opprettholde disse 3 kretsene.

	12 Frydenlund	13 Sydsbogen	15 Holmsbu	SUM
Antall valgfunksjonær	16	16	5	37
Timer totalt	270	270	94	634
Timekostnad (450 pr time)	121 500	121 500	42 300	285 300
Innkjøp PC/IKT	50 000	50 000	20 000	120 000
Rigg IKT (opp/ned/test)	2 500	2 500	2 500	7 500
Pakk/rigg materiell/utstyr	6 000	6 000	6 000	18 000
Leie lokaler	0	0	10 000	10 000
Beverting	6 000	6 000	1 850	13 850
Stemmesedler	7 320	9 555	3 660	20 535
	193 320	195 555	86 310	475 185

Det er tatt utgangspunkt i at antall valgfunksjonærer er på noenlunde samme nivå som i 2019 (dette ble oppjustert noe pga. pandemi i 2021).

Videre er det forutsatt at behovet for mannskap/materiell og utstyr ikke øker i stemmekretsene som eventuelt blir utvidet. I timevolumet er det tatt høyde for 16 timers valgdag pr valgfunksjonær (VF) - opplæring av VF og stemmestyret - samt administrativ planlegging.

Tas det utgangspunkt i forventet antall velgere på valgdagen (17 stemmekretser) - så vil en mottatt stemme pr stk. koste henholdsvis;

12 Frydenlund	13 Sydsbogen	15 Holmsbu	08 Solvang	Snitt Asker
Velgere valgdag	Velgere valgdag	Velgere valgdag	Velgere valgdag	Velgere valgdag
832	856	228	2 146	1 372
Pris pr stemme	Pris pr stemme	Pris pr stemme	Pris pr stemme	Pris pr stemme
kr 232	kr 228	kr 378 (høyest)	kr 120 (lavest)	kr 198

2.1.4 Konsekvenser ift materiell/logistikk/bemanning

Det er tidkrevende å pakke og klargjøre alt materiell som skal benyttes ifm. en valgdag. Bortfall av 3 stemmekretser vil ha betydning ift. omfanget av dette arbeidet - både ifm.

klargjøringen og riggingen før valgdagen - men også ift. opprydding og kontroll av utstyret når dette er levert tilbake til valglageret. Dette gjelder også ift IKT-utstyr og materiell / rigging og testing av dette.

Det totale bemanningsbehovet vil bli redusert med 37 personer - hvilket vil ha betydning for arbeidet ifm. rekruttering/opplæring og avlønning. Dette vil også bidra til å frigjøre flere IKT-ressurser - hvilket det er knapphet på.

2.1.5 Mulige ulemper ved å redusere antall stemmekretser / lavere valgdeltagelse?

En reduksjon i antall stemmekretser vil medføre at noen velgere får lengre reiseavstand til valglokalet. Hvorvidt noen unnlater å stemme pga. en slik endring - er det vanskelig å si noe sikkert om.

Erfaringsmessig er det kun velgere som bor i umiddelbar nærhet til valglokalet som velger å benytte bilen til valglokalet - en stor andel benytter seg av bil. Spørsmålet blir da om eventuelt økt kjøreavstand (f.eks. 9 min i stedet for 5 min) kan bli avgjørende for hvorvidt man velger å stemme eller ikke. Kommunedirektøren tror ikke dette er eller blir en avgjørende faktor - spesielt ikke når også forhåndsstemmetilbudet er så vidt godt som det er i Asker. Velgerne har svært mange muligheter/anledninger til å forhåndsstemme i forbindelse med andre gjøremål.

Samtidig har også velgerne på valgdagen mulighet til å stemme i et hvilket som helst av kommunens valglokaler - for eksempel på vei hjem fra jobb eller til/fra fritidsaktiviteter.

Som det fremkommer under pkt. 2.2 under - så antas det at i overkant 1 900 valgdagsvelgere vil berørt av de foreslåtte endringene. Dette utgjør ca. 3,5 % av det volumet som antas å ville stemme ved valget. Et eventuelt bortfall blant disse på 10 % - vil utgjøre 190 velgere - noe som påvirker den totale oppslutningen med 0,36 %.

Endres et tilbud - kan det kanskje for enkelte oppstå usikkerhet med hensyn til hvor man kan stemme på valgdagen. Det er derfor viktig at aktuelle informasjonstiltak til velgerne først blir forankret i kommunikasjonsplanen - deretter utført i tråd med vedtatt plan. Det legges frem en egen sak om dette til valgstyret i møte den 7. februar 2023. Erfaringen fra både 2019 og 2021 var at det på en meget god måte ble kommunisert relevant informasjon til alle velgerne.

Velgere må ha mulighet til å gjøre seg kjent med hvor og når de kan gjennomføre sin stemmegivning. Aktuelle/kjente og brukte kanaler er valgkort (digitalt/papir for noen få), kommunens nettsider, lovpålagte kunngjøringer, sosiale medier, Askermagasinet (også med eget valgnummer i august), innbyggertorgene, lokalmedia, riksmidia, valglokaler.no.

Erfaringsmessig er det svært få velgere som ikke får med seg at de har stemmerett - samt hvor og når de kan benytte denne retten.

Store valgkretser er effektive og hensiktsmessige - men kan være mer utfordrende særlig i forbindelse med parkering og adkomst. De er også mer sårbare dersom man må over på beredskapsrutiner - eventuelt stenge ned et valglokale (bortfall av strøm).

Dette er noe av årsaken til at det ikke anbefales å endre noen av kretsene i gamle Asker. Går en av de større kretsene ned - vil risikoen være større og konsekvensene bli unødvendige store - og vil i større grad kunne påvirke tidspunktet for kontroll/opptelling og fremleggelse av det endelige valgresultatet.

Kommunedirektøren har i forbindelse med kommunestyrets behandling i november 2022 av stemmekretssaken - mottatt en henvendelse fra Holmsbu Vel. Vellet er opptatt av å opprettholde 15 Holmsbu som en egen stemmekrets. Det gis uttrykk for at man opplever det som trist dersom stemmekretsen legges ned - og at man føler seg nedprioritert. Det pekes på det sosiale aspektet ved å stemme lokalt - samt utfordringer for de som ikke disponerer bil.

I samtlige kretser - er det i større eller mindre grad en utfordring for de velgerne som ikke disponerer bil dersom de ikke skulle ha gangavstand til valglokalet. Dette er en utfordring som kommunedirektøren har forståelse for. Videre er det forståelse for at enkelte velgere setter pris på velgeropplevelsen i eget lokalmiljø. Til dette må det bemerkes at dette er et forhold som nå erfaringsmessig betyr mindre og mindre i og med at flere ønsker og faktisk velger å stemme på forhånd.

Det er gjort praktiske og økonomiske vurderinger av hvilke løsninger som kan fungere - uten å bidra til å redusere tilgjengeligheten i for stor grad for de velgerne som blir berørt. Det er tatt utgangspunkt i tidligere erfaringer med kretsendringer - samt det forhold at flere ønsker å stemme på forhånd.

Dette har også kommet tydelig til uttrykk - også i de kretsene som er berørt i kommunedirektørens forslag til endringer. Over dobbelt så mange stemte på forhånd for eksempel i Holmsbu når man sammenligner 2021 (248) med 2019 (128).

2.2 Forventet oppmøte på valgdagen?

Helt ferske tall over manntallsførte viser at det vil være ca 76 000 manntallsførte ved lokalvalget til høsten. I vedlegg 01 / Tab01 og 02 er det utarbeidet oversikter over hva som antas å bli oppslutningen om lokalvalget til høsten - ved fortsatt 17 stemmekretser og ved en reduksjon til 14 stemmekretser - både samlet og fordelt mellom de som stemmer på forhånd og de som møter på valgdagen.

Til grunn er erfaringstall fra 2019 når det gjelder de som ikke kommer til stemme (disse er ganske stabile). Videre er det gjort en vurdering av forventet oppslutning om forhåndsstemmetilbudet. Den resterende andelen vil da utgjøre forventet oppmøte på selve valgdagen.

Det avgjørende blir å treffe best mulig når det gjelder oppmøte under forhåndsstemmeperioden. Erfaringsmessig er det færre som gjør dette ved lokalvalg - så erfaringen fra 2021 (snitt 50,23 % / Tab01/rad 12) er for høyt og er derfor ikke lagt til grunn.

Med en høyere forventet økning ift. oppmøtet fra 2019 (snitt 22,61 % / Tab01/rad 11) - er det lagt inn en prosentandel på den enkelte stemmekrets som ligger et sted mellom erfaringen fra 2019 og 2021 (snittet er beregnet til ca. 38,00 % / Tab01/rad 13).

Som det fremgår av vedlegg 01/Tab01/rad 1 og 10 - er det store forskjeller både når det gjelder antall manntallsførte og forventet oppmøte på valgdagen. Flest manntallsførte i stemmekrets 05 Borgen med 7 452 / forventet oppmøte på 2 157. Færrest manntallsførte i stemmekrets 15 Holmsbu med 626 / oppmøte med 228.

Forventet oppmøte for samtlige kretser fremgår for 17 stemmekretser av vedlegg 01 Tab 01 (rad 10) og for 14 stemmekretser av Tab02 (rad 5).

Snittet oppsummert for henholdsvis gamle Asker, Røyken og Hurum antas å bli;

Asker (krets 1-17)	Asker (krets 1-8)	Røyken (krets 9-13)	Hurum (krets14-17)
1 372	1 988	1 037	557

Oppmøte i krets 12 Frydenlund / 13 Sydslogen og 15 Holmsbu

I de foreslåtte nedlagte 3 stemmekretsene er det til sammen;

- **6 046** manntallsførte
- **2 167** velger antagelig ikke å stemme
- **1 964** velger trolig å stemme på forhånd
- **1 916** vil stemme og således blir berørt ift. valgdagen.

Mulige endringer i 06 Hovedgården, 11 Slemmestad, 14 Klokkarstua og 17 Sætre

I vedlegg 02 (oversikt stemmekretser 1-14)) fremgår det hvordan stemmekretsene er tenkt endret.

→ hele stemmekrets 15 Holmsbu inngår i stemmekrets14 Klokkarstua.

- stemmekrets 12 Frydenlund er foreslått delt slik at en liten del nord i stemmekretsen knyttes mot stemmekrets 11 Slemmestad - resten knyttes mot stemmekrets 17 Sætre.
- i stemmekrets 13 Sydslogen foreslås det å knytte en liten del mot stemmekrets 06 Hovedgården - resten mot stemmekrets 11 Slemmestad.

Som det fremgår at vedlegg 01 / Tab2 (rad 1 og 5) endrer både antall manntallsførte og velgere på valgdagen seg i disse stemmekretsene.

Stemme-krets	06 Hovedgården	11 Slemmestad	12 Klokkarstua	14 Sætre
Stemmerett 2023	6 880	7 422	1 683	5 626
Stemmerett 2019	6 475	4 309	1 057	3 524
Endring 2019-2023	+ 205	+ 3 113	+ 626	+ 2 102
Oppmøte valgdag 2023	1 899	2 004	707	1 463
Oppmøte valgdag 2019	2 777	1 580	498	1 385
Endring 2019-2023	- 878	+ 424	+ 209	+ 78

Særlig i stemmekrets 11 Slemmestad øker antallet velgere med stemmerett ganske mye - en økning på 3 113 manntallsførte. Antall velgere på valgdagen øker derimot ikke med mer enn ca. 425 velgere. Alle de «nye» kretsene har kapasitet til å håndtere anslåtte endringer med utgangspunkt i erfaringen/omfanget fra 2019.

2.3 Generelt om valglokale/flyt/tempo

Det er flere faktorer som spiller en rolle i vurderingen av hvorvidt et valglokale vil fungere - om det er tilstrekkelig kapasitet eller ikke til å håndtere velgerne. Hva gjelder inngangspartiet/adkomsten og selve lokalet og utformingen av dette - er det viktig å vurdere flyten av velgere - hvor skal de gå - hvor kan de vente/eventuelt stå i kø/skal de vente inne eller ute?

Felles for alle valglokaler er at alle gå-retninger vil bli merket med oransje ledetape på gulvet - i de lokalene hvor dette fremstår som nødvendig. Det vil også settes opp stolper/ ledebånd som sikrer kontrollert og ønsket flyt i lokalet.

En annen faktor som vil ha betydning er at alle velgerne nå i enda større grad har erfaring med XiM. Videre har også våre valgfunksjonærer (det er lagt opp stor gjenbruk av valgfunksjonærene fra 2019/2021) betydelig mer erfaring - slik at disse er enda bedre skolert/mer trygge på rutiner og oppgaver. Alt knyttet til XiM fungerte bortimot knirkefritt både i både 2017/2019/2021 - både teknisk/personellmessig.

Forut for valget i 2021 - hvor digitale valgkort ble brukt for første gang - knyttet det seg usikkerhet ift. hvordan bruken av dette ville påvirke flyten i valglokalet. Isolert så gikk det veldig fint å bruke digitale valgkort. Det må nok også sies at dette i noen grad skyldtes et lavere oppmøte - noe som da ikke satte «flyten» på prøve i samme grad. Det forventede oppmøtet i 2023 er noe høyere enn i 2021 - men ikke i et slikt omfang at det er grunn til å tro at bruk av digitale valgkort vil skape for store utfordringer ifm. velgerens flyt gjennom valglokalet.

Skulle pågangen ved XiM-bordene bli for stor - legges det også denne gangen opp til at stemmestyret etablerer en ekstra XiM-funksjon ved bordet til stemmestyrets leder - slik at kapasiteten øker når det er størst pågang/fare for kødannelse.

En «forverring» ift. stortingsvalget i 2021 - er at det nå er snakk om 2 valg - hvor velgeren erfaringsmessig samlet bruker noe mer tid i avlukket enn ved stortingsvalg. Det er videre 2 stemmesedler som skal brettes - den ene 2 ganger. Dette er forhold som vil kunne påvirke flyten i valglokalet. Erfaringsmessig har valgfunksjonærene vært veldig flinke til å veilede velgerne ifm. å brette stemmesedlene på riktig måte før de stemples ved XiM-bordet.

Det vil også denne gangen etableres et eget urnebord - hvilket vil bidra til et høyere tempo bort fra XiM-bordet - noe som igjen har stor betydning for flyten fra avlukket til XiM-bordet.

En annen viktig faktor er å vurdere konsekvensene dersom valgsystemet skulle gå ned eller nettilgangen blir borte. Da vil etablerte beredskapsrutiner bli iverksatt - og vil ikke medføre at velgeren trenger å bytte valglokale. Gjennomføres valgtinget ved bruk av beredskapsrutiner gjennom en hel dag - vil arbeidet med etterregistrering bli mer omfattende ved store kretser/få valglokaler - og det vil også kunne påvirke tempoet/flyten noe.

Skulle vi miste strømmen - slik at valglokalet ikke kan brukes på grunn av manglende lys - vil velgerne knyttet til dette lokalet måtte bruke et annet lokale - og færre lokaler betyr større belastning på de andre lokalene (flere velgere som må bytte lokale). Dette vil nok i størst grad kunne bli en utfordring i de lokalene som betjener flest velgere - og dersom det er noe lengere kjøreavstand til nærmeste lokale.

2.4 Nærmere om enkelte valgkretser/valglokaler

Nedenfor vil kommunedirektøren gå igjennom de valgkretsene hvor det så langt har vært behov for en særskilt gjennomgang på grunn av sammenslåing, trafikale utfordringer, parkeringsforhold og kapasitet. De øvrige kretsene undergis ikke en nærmere gjennomgang utover å opplyse om at alle forhold knyttet til flyt og dimensjonering i valglokalet (antall avlukker, XiM-bord, valgfunksjonærer, urner mm)

og parkering osv. vil bli grundig analysert og tilpasset alle lokalene i forbindelse med Valg2023.

2.4.1 Kretser undergitt en særskilt gjennomgang/vurdering

I fortsettelsen er stemmekretsnavn/nummer tilpasset en reduksjon fra 17 til 14 stemmekretser. Utenom det allerede nevnte stemmekretsene er det vurdert at det kun behov for å si noe om stemmekrets 04 Risenga.

04 Risenga - i denne stemmekretsen så foreslås det å flytte valglokalet tilbake til Leikvollhallen fra Bondi barneskole som ble brukt i 2021. I forbindelse med valget i 2021 var Leikvollhallen og området rundt ikke tilgjengelig på grunn av utbygging. Dette er nå ferdig - og det er derfor ønskelig å flytte tilbake til Leikvollhallen.

Tidligere var det tilstrekkelig med p-plasser rett utenfor hallen. Disse er ikke lenger tilgjengelig i samme grad. Det er derfor mulig/anbefalt å benytte p-anlegget i Varner Arena - hvor det er gratis parkering for velgerne. Det er 3 minutter å spasere bort til Leikvollhallen. Det vil også være mulig å parkere på Meierisletta - dette er en løsning innbyggerne allerede er kjent med (7 min å spasere). Rett utenfor Leikvollhallen vil det være tilrettelagt for velgerne som er avhengig av å kjøre bil helt frem til valglokalet.

Årsaken til at det ikke er ønskelig å fortsette på Bondi barneskole - har med adkomsten inn/ut Iduns vei og Røykenveien. Bruken av Bondi barneskole gikk fint i 2021 - men det skyldes i stor grad et lavt oppmøte. Det er forventet mellom 500-600 flere velgere i 2023 enn i 2021.

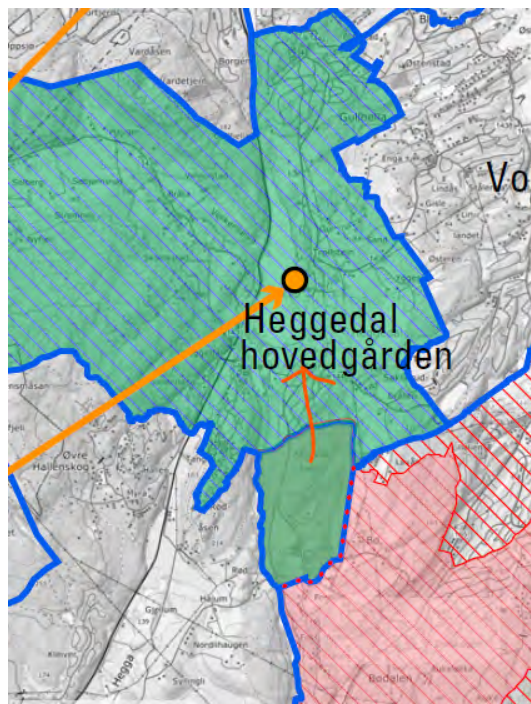
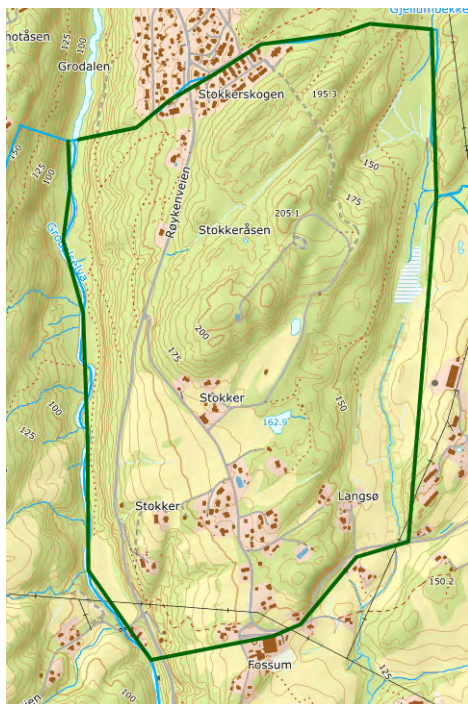

Utfordringen ift. Bondi skole er delvis innkjøringen til Iduns vei fra Røykenveien - og da kanskje spesielt mellom kl. 15.00 og 17.00. Det er lettere å komme inn i Iduns vei pga. etablert ventefil retning sør. Utfordringen er trolig større ifm. utkjøring til Røykenveien og spesielt dersom man skal sørover.

06 Hovedgården - i denne stemmekretsen så foreslås det at en liten del av stemmekrets 13 Sydslogen flyttes over. Dette er området som ligger helt nordvest (Stokkerskogen / sørover mot Stokker) - mørkegrønt område på kartet til høyre.

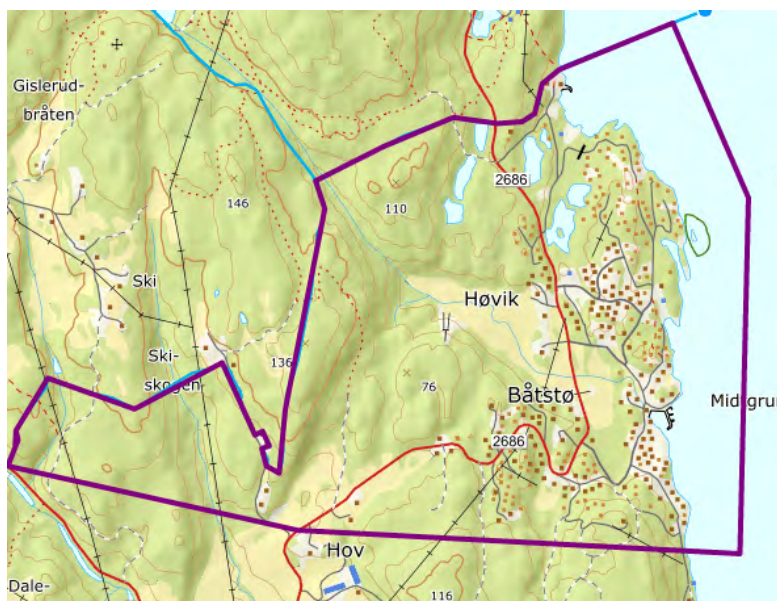
Denne endringen vil medføre at drøye 200 velgere får ny stemmekrets. De aller fleste av disse velgerne benytter trolig Røykenveien/ Bøveien - og vil da praksis kjøre forbi valglokalet i stemmekrets 06 Hovedgården (Heggedalshallen).

Det er vurdert å være mer hensiktsmessig å knytte disse velgerne mot Hovedgården fremfor at disse skulle knyttes mot Slemmestadhallen. Vil berøre ca. 60-70 velgere på selve valgdagen. Vil ikke ha noen praktiske konsekvenser ift. gjennomføringen av valgdagen i stemmekrets 06 Hovedgården. Opptegnet grense er ikke helt nøyaktig ned mot/langs Bøveien. En helt nøyaktig grense vil eventuelt tilpasses nærmere.

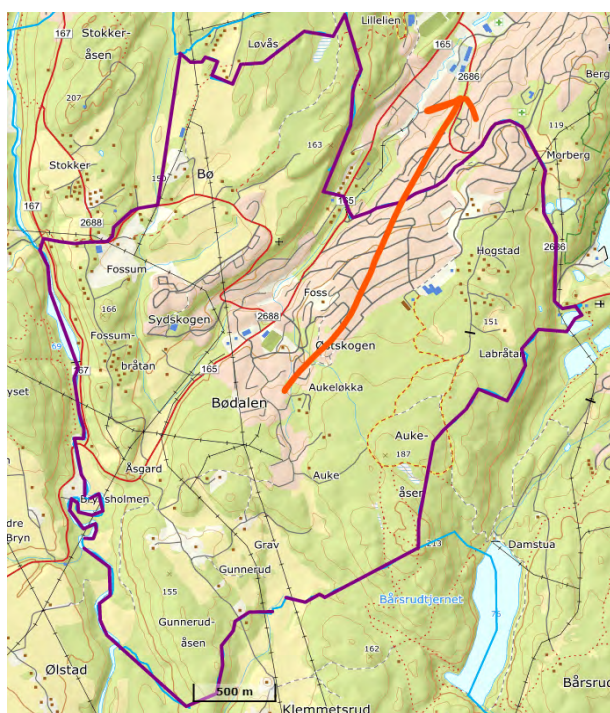
11 Slemmestad - i denne stemmekretsen er det foreslått å tilføre resten av nåværende 13 Sydslogen samt en liten del av nåværende 12 Frydenlund.

Endringen fra nåværende 12 Frydenlund gjelder området nord-nordøst i stemmekretsen - området nord for Årosfjellet opp mot Båttstø og nordover til Høvik og helt opp til stemmekrets 11 Slemmestad. Avstand og adkomst til Slemmestad antas i all hovedsak at skjer via Sundbuveien - og det tar ca. 12 min med bil fra Båttstø til Slemmestadhallen (noe kortere fra Høvik). Det legges til grunn at svært få velgere i dette området benyttet bena når de skulle stemme på Frydenlund barneskole. Denne endringen er antatt å berøre ca. 320 velgere med stemmerett – dvs. drøyt 100 velgere på valgdagen.

Det er også gjort en vurdering ift. eventuelt å knytte dette området mot stemmekrets 14 Sætre. Området inngår i lokalområdet for Sætre - og barn i dette området vil knyttes til Grytnes og den nye skolen der i 2027. Det er omtrent like lagt til Sætre og Slemmestad fra Båtstø.

Endringen fra nåværende 13 Sydsbogen omfatter områdene på begge sider av Slemmestadveien – dvs. deler av Bø, Sydsbogen, Bødalen og Østskogen. Felles for de aller fleste som bor i disse områdene er at de benytter Slemmestadveien som går forbi valglokalet i Slemmestadhallen.

Denne endringen er antatt å berøre snau 2 800 manntallsførte - som innebærer at på valgdagen berøres ca. 850 velgere i nåværende stemmekrets 13 Sydsbogen.

Samlet øker antallet velgere med stemmerett fra 4 309 til 7 422 i Slemmestad. Samlet antas det at ca. 2 000 velgere vil stemme på valgdagen. Dette er igjen samlet en økning med ca. 425 velgere sammenlignet med hva Slemmestad tok imot på valgdagen i 2019 (1 580).

En nedleggelse av valglokalet på Sydsbogen vil medføre at velgere i nærheten av dette valglokalet trolig ikke lenger vil gå til valglokalet (3 km fra Sydsbogen til

Slemmestadhallen). Hele området er en del av lokalområde Slemmestad - og har sånn sett en naturlig tilknytning til Slemmestad - herunder Slemmestad Innbyggertorg.

Nesten 1 300 velgere (49,83%) besøkte i stor utstrekning innbyggertorget på Slemmestad for å stemme i 2021. Til sammenligning gjorde valgte bare 597 å forhåndsstemme i 2019 (20,25 %). Slik kommunedirektøren vurderer det - illustrerer dette en stor vilje til å tilpasse seg det gjeldende tilbudet et lite stykke unna egen stemmekrets.

En mulig utfordring ift. denne foreslåtte endringen er knyttet til trafikkavviklingen i krysset Slemmestadveien og Skolebakken. Dette krysset - som er lysregulert - vil muligens kunne gi noen utfordringer når det gjelder trafikkavviklingen på Slemmestadveien - kanskje særlig i tidsrommet fra kl. 15.00 til kl. 18.30.

Utfordringen blir å vurdere om ca. 425 flere velgere - de fleste trolig i bil - vil skape for store trafikale problemer i nevnte lyskryss. På valgdagen i 2019 stemte det 1 580 velgere i Slemmestadhallen - uten at det ble innrapportert om trafikale problemer.

Følgende er vektlagt;

- det antas at alle disse velgerne ikke kommer i 425 egne biler (velgere i samme husstand antas å kjøre sammen til valglokalet)
- velgerne vil spre seg utover hele åpningstiden - mellom 09.00 og 21.00 (12 timer)
- erfaringsmessig så stemmer flere etter jobb/skole - det må derfor påregnes noe mer «trykk» i tidsrommet fra kl. 15.00 til 18.30
- velgere slipper å «konkurrere» med transport til/fra ungdomsskolen i og med at denne er stengt på valgdagen
- velgere vil om mulig bli oppfordret til å benytte parkeringsmulighetene på Rortunet - det er 650 meter / 8-9 minutter å gå opp til Slemmestadhallen

Kommunedirektøren har vært i dialog med Miljø og samferdsel - og vurderingen derfra er at gitt nevnte forutsetninger/omfang - vil trolig merbelastningen trafikalt gå greit.

Det er også sendt en henvendelse til Viken (som ansvarlig for fylkesveien) - hvor det er gitt informasjon om forutsetninger/omfang om det kommende valget. Det lagt til grunn at det pågående reguleringsarbeidet ikke påvirke eller ha betydning for dagens lysregulerte løsning.

12 Klokkearstua - i denne stemmekretsen er det foreslått å tilføre hele nåværende stemmekrets 15 Holmsbu. Størrelsen på denne stemmekretsen ved en sammenslåing blir på 1 683 manntallsførte. Det antas at 574 av disse ikke kommer til å stemme.

Oppmøte på valgdagen er anslått til litt over 700 velgere. Dette er fin kretsstørrelse. Det er også gjort en vurdering ift. å knytte 15 Holmsbu mot 16 Tofte - dette blant annet fordi hele 15 Holmsbu er tilknyttet lokalområde Tofte - og sånn sett er vant til å forholde seg til Tofte - herunder Tofte Innbyggertorg. Det er allikevel samlet vurdert som mer hensiktsmessig å se mot Klokkarstua. Hensynet til en mer fornuftig dimensjonering av Klokkarstua har her vært avgjørende.

Som valglokale er det foreslått å fortsatt bruke samfunnshuset på Hovenga - et lokale som fungerte godt i 2019/2021 - og som ikke minst har god kapasitet til å øke sitt mottak.

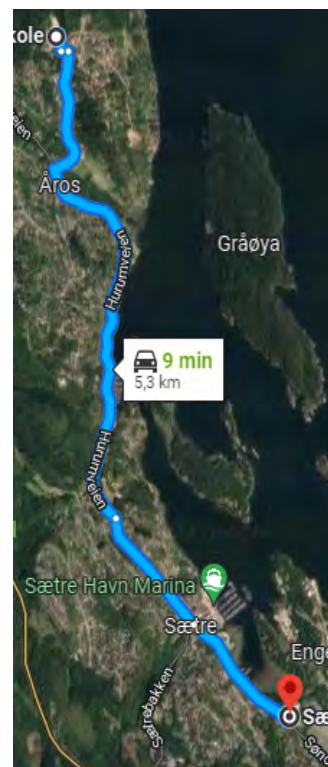
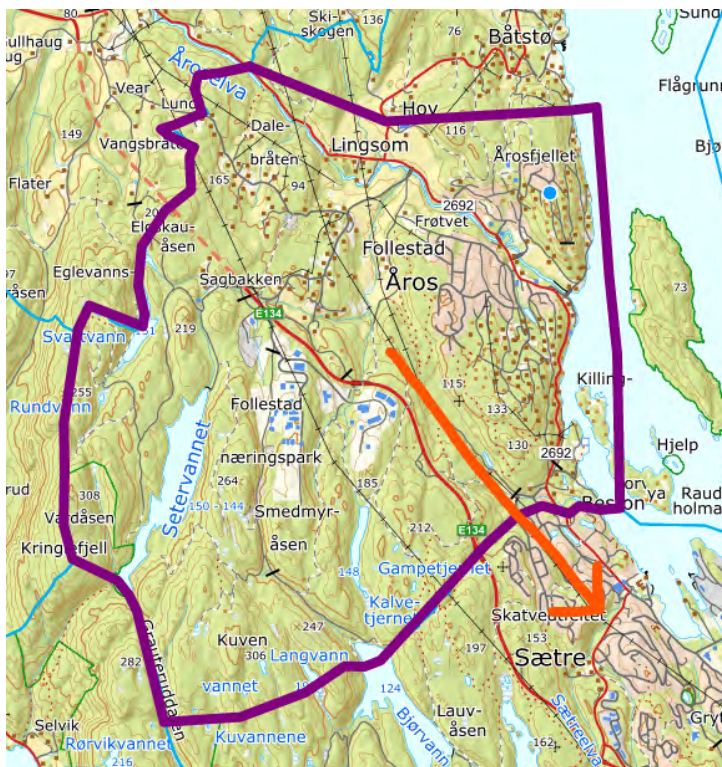

- Med 626 manntallsførte - vil den foreslåtte endringen berøre 228 velgere på valgdagen (198 stemmer ikke / 200 på forhånd).
- Det er relativt kostbart å ta imot 228 stemmer / kr 85 000 / 378 pr stk.
- En stor andel av disse velgerne enten jobber eller benytter tilbud andre steder i kommunen (typisk Tofte/Sætre og Klokkarstua (Kiwi).
- Forholdsvis kort avstand mellom Holmsbu og Hovenga, 13 min / 11 km (18 min / 13 km til Tofte)
- Det er stor vilje til å stemme på forhånd (antallet doblet seg fra 2019 til 2021)

14 Sætre - i denne kretsen er det foreslått å tilføre nesten hele nåværende stemmekrets 12 Frydenlund (en liten del er foreslått til 11 Slemmestad - se over). Vil berøre 2 100 manntallsførte fra 12 Frydenlund - anslagsvis 610 velgere på valgdagen.

Totalt vil nye stemmekrets 14 Sætre bli på 5 626 manntallsførte - hvor anslagsvis 1 913 ikke kommer til å stemme – ca. 2 250 antas å stemme på forhånd – ca. 1 450 antas å møte opp på valgdagen.

Sammenlignet med oppmøtet på valgdagen i 2019 - vil endringen innebære en økning på ca. 80 velgere. Kapasitetsmessig er dette helt uproblematisk.

Valglokalet i nåværende stemmekrets 12 Frydenlund ligger øverst/innerst i et boligfelt - hvor adkomsten i all hovedsak skjer fra Åros sentrum. Det synes videre som om det er relativt få velgere som har tilgang til dette lokalet med mindre man benytter bil på valgdagen. Fra Frydenlund skole til Sætre skole er det ca. 5 km / 9 min å kjøre - noe kortere fra Åros sentrum (4 km / 6 min). Flesteparten av velgerne bor sør for Frydenlund skole - slik at reisetiden for de fleste blir mindre enn 9 min.

Hele området i nåværende stemmekrets 12 Frydenlund er tilknyttet lokalområde Sætre - og har sånn sett en naturlig tilknytning til Sætre - herunder Sætre Innbyggertorg. Stemmekrets 12 Frydenlund var den kretsen med den laveste oppslutning om forhåndsstemmetilbudet i 2019 - bare 13,98 % stemte på forhånd. I 2021 økte oppslutningen til snau 40 % - dette illustrerer tilknytningen til Sætre og vilje til å benytte et tilbud et lite stykke unna eget bosted.

2.5 Transporttilbud

Denne problemstillingen ble nevnt i saken behandlet av kommunestyret i november 2022 (var også forelagt valgstyret ifm. en tilsvarende sak i februar 2021). Kommunedirektøren anbefalte da - og opprettholder nå en anbefaling om at det ikke skal gis et slik transporttilbud.

For ordens skyld gjentas kommunedirektørens merknader:

Foreslås det å endre valgkretsene - vil det allerede være gjort en vurdering av hvorvidt det bør tilbys transport for de som eventuelt har behov for dette.

Det anbefales ikke at det gis et slikt transporttilbud.

Gjennom eventuelt å endre tilbudet (færre stemmekretser) - vil enkelte velgere trolig ikke lenger komme seg til et valglokale uten hjelp fra pårørende eller andre - slik de også trolig har behov for hjelp til å ivareta andre gjøremål (lege/butikk osv.).

I alle stemmekretsene er det velgere som ikke har mulighet til å komme seg til valglokalet på egen hånd (eldre / uten bil / langt å gå). Det har aldri vært praksis eller kapasitet til å gi et slikt transporttilbud. Velger man eventuelt å gi et tilbud om slik transport i eventuelle nye foreslåtte stemmekretser - vil dette klart skape store utfordringer med tanke på å gi et tilsvarende tilbud til velgere i andre stemmekretser som også har et behov for transport - men som frem til nå har måttet ordne dette på egen hånd.

Merk at velgere som er syke eller uføre vil få et tilbud om å stemme hjemme.

Videre er det grunn til å tro at gjennom den lange forhåndsstemmeperioden har de aller fleste velgerne en eller flere ganger hatt mulighet til å avgi en forhåndsstemme - hvilket vektlegges ift. hvorvidt et eget transporttilbud knyttet til valgdagen, skal eller bør etableres.

Ifm. med sammenslåingen av Tofte og Filtvet i 2019 - ble denne problemstillingen ikke reist - og valgsekretariatet mottok ingen henvendelser knyttet til dette. Dette var heller ikke et tema ifm. den store endringen i Asker i 2015 - eller ifm. sammenslåingen av kretser i Røyken (8 kretser i 2015 - 5 kretser i 2017/2019).

2.6 Valgloven § 9-3 - åpningstider i valglokalene

I og med at det er kommunestyret som behandler saken om stemmekretser og valglokaler - fastsetter også kommunestyret tiden for stemmegivning. Hva gjelder åpningstid kan et mindretall på 1/3 av kommunestyret beslutte at valglokalene skal være åpne til klokken 21 valgdagen dersom flertallet beslutter en kortere åpningstid (stemmegivningen må altså ikke foregå senere enn kl. 21.00).

I Asker er det tradisjon for å holde valglokalene åpne så lenge som valgloven tillater på valgdagen – dvs. klokken 21.00.

Bestemmelsen innebærer altså at kommunen selv bestemmer hvor lenge valglokalene skal være åpne og at det er anledning til å avslutte tidligere enn klokken 21. Bestemmelsen innebærer at man også står fritt med hensyn til når

stemmegivingen skal starte. Kommunedirektøren foreslår at man som ved tidligere valg åpner valg-lokalene klokken 09.00 av hensyn til endelig klargjøring av lokalene som da vil starte allerede ca. kl. 07.00.

Skulle det være tilrettelagt for en åpningstid fra for eksempel kl. 07.00 - ville oppmøte starte for enkelte allerede fra kl. 05.30. Videre ville valgdagen da strekke seg over 17-18 timer hvilket innebærer at det måtte etableres skiftordninger - noe som igjen ville gjøre bemanningsutfordringen mye større / øke kostnadene.

Videre er det grunn til å påpeke at valgdeltagelsen er høy i Asker/ligger godt over landssnittet - og utvidet åpningstid fra for eksempel kl. 07.00 vil trolig ikke bidra å øke deltagelsen samlet (man flytter bare tidspunktet for når enkelte velgere stemmer).

Drammen har ennå ikke tatt stilling til åpningstiden under sitt valgting (trolig vil det som tidligere foreslås en åpningstid fra kl. 09.00 til kl. 21.00). Bærum har heller ennå ikke tatt stilling til sine åpningstider. I 2019 forsøkte man i Bærum å holde åpne valglokaler kl. 08.00 og avslutte kl. 21.00. Resultatet ble at 1 300 velgere stemte i tidsrommet mellom 08.00 og 09.00 - uten at valgdeltagelsen gikk opp av den grunn. I 2021 holdt Bærum 2 lokaler opp fra kl. 07.00 - uten at valgdeltagelsen gikk opp.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Bærekraftsdimensjonene er ikke vurdert i saken.

4. Tidligere behandling

Sak om antall stemmekretser ble behandlet av kommunestyret i møte 15. november 2022 - sak 0101/22 - *Valg 2023 - antall stemmekretser*. Kommunestyret besluttet at endelig behandling av stemmekretssaken skulle gjøres i kommunestyret - man valgte derfor ikke å delegere denne myndigheten til valgstyret slik det var foreslått.

Samme tema (antall stemmekretser) har blitt tidligere behandlet:

- 10/02-2015 / VLG i gamle Asker - endring fra 15 til 8 kretser
- 2016 - fra 3 til 5 stemmekretser forut for stortingsvalget (Hurum)
- 15/12-2016 / KST i gamle Røyken (sak16/1739) - endring fra 8 til 5 kretser
- 16/11-2018 / Nye Asker valgstyret (sak 02/18) - *Valg 2019 - godkjenning av valgkretser og valglokaler* - sammenslåing av Filtvet og Tofte til en stemmekrets
- 10/11-2020 / KST (91/20) - *Valg2021 - endring av antall valgkretser*
- 02/02-2021 / VLG (02/21) - *Valg2021 - godkjenning av stemmekretser - valglokaler og åpningstider*

5. Kommunedirektørens vurdering

Som et utgangspunkt mener kommunedirektøren at det er nødvendig å redusere antall valgkretser for å effektivisere bruken av ressursene. Enhver reduksjon av antall valgkretser vil for berørte velgere imidlertid kunne bli opplevd som et dårligere tilbud.

På den ene siden må det gjøres vurderinger av omfanget av ressursbruken for å tilrettelegge for en valgdag - på den annen side ift. eventuelle konsekvenser for berørte velgere / valgoppslutning.

Når det gjelder å effektivisere ressursbruken - mener kommunedirektøren at en mulig reduksjon av antall valgkretser vil kunne bidra til dette uten at dette går på bekostning av å gjennomføre et forsvarlig og kvalitativt godt valg som også velgerne i resultat vil være komfortable med.

Det er videre grunn til å påpeke at endringer i stemmekretsene vil ha svært liten eller ingen betydning for den samlede valgoppslutningen eller for å kunne delta i demokratiske prosesser som et lokalvalg er.

Å forholde seg til forhåndsstemmetilbudet er nå etter hvert så vidt godt innarbeidet hos velgerne - slik at denne muligheten vil trolig bli benyttet dersom velgere ikke skulle ha anledning eller ønske å stemme i sitt nye valglokale på valgdagen.

Kommunedirektøren mener til tross for en mulig justering av antall stemmekretser (reduksjon) - så vil fortsatt være god tilgjengelighet til valg i Asker. Gjennom god informasjon, opplæring, planlegging og beredskap vil velgere i Asker fortsatt være sikret god tilgjengelighet til valg

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Vedlegg 01 - beregning oppmøte

Vedlegg 02 - oversikt over foreslåtte stemmekretser (1-14)

Vedlegg 03 - oversikt over eksisterende stemmekretser (1-17)

Asker
kommune

Saksframlegg

Arkivsak
23/00035-1

Saksbehandler
Trine Beate Groven

Behandles av
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato
24.01.2023
31.01.2023

Fritak fra folkevalgte verv og nyvalg - Heidi Sorknes (H)

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Heidi Sorknes (H) innvilges fritak fra alle sine folkevalgte verv i Asker kommune f.o.m. 1.2.2023 ut perioden.

opp som nytt fast medlem av kommunestyret for H.
3. Fra samme dato velges

som nytt fast medlem av Utvalg for samfunnstjenester for felleslisten
H,Sp,V,Pp,KrF
4. Fra samme dato velges

som ny nestleder i Utvalg for samfunnstjenester
5. Fra samme dato velges

som nytt 1. varamedlem til formannskapet for felleslisten H,Sp,V,KrF.

6. Fra samme dato velges

som personlig vara for Elisabeth Holter-Schøyen (V) til Havnerådet i Drammensregionens havnevesen.

1. Sammendrag og konklusjon

Heidi Sorknes (H) har søkt om fritak fra alle sine folkevalgte verv i Asker kommune ut innværende periode. Sorknes er fast kommunestyremedlem og fast medlem/nestleder av Utvalg for samfunnstjenester. Sorknes er også varamedlem til formannskapet.

Hvis søknaden innvilges, skal det utpekes nytt fast medlem til kommunestyret og velges nytt medlem til Utvalg for samfunnstjenester. Det må også velges ny nestleder for utvalget. Det skal også velges nytt varamedlem til formannskapet.

Sorknes er også valgt til varamedlem i Havnerådet i Drammensregionens interkommunale havnevesen. Hun er også varamedlem til KS Fylkesmøte Viken.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Heidi Sorknes har i epost av 27.12.2022 søkt om fritak fra alle sine folkevalgte verv i Asker kommune ut perioden. Begrunnelsen for søknaden er at hun ikke kan ivareta vervene uten at det innebærer vesentlig ulempe for henne. Dette er dokumentert i vedlegg til søknaden.

Høyre fikk innvalgt 24 faste medlemmer og 26 varamedlemmer til kommunestyret. Dersom Sorknes innvilges fritak, skal et varamedlem fra Høyres liste rykke opp og ta hennes plass som nytt fast medlem av kommunestyret, jf. kommuneloven § 7-10 tredje ledd. Varamedlem skal rykke opp i den rekkefølgen de er valgt, dersom de er valgbare. 1. varamedlem er Marit Sæthre Vannebo. Dersom hun utpekes til fast medlem av kommunestyret, rykker de øvrige varamedlemmene ett hakk opp på listen, i den rekkefølgen de er valgt. 1. varamedlem blir i tilfelle Finn Edvin Brøndal.

Dersom Sorknes innvilges fritak fra sitt verv som fast medlem av Utvalg for samfunnstjenester, skal det etter kommuneloven § 7-10 fjerde ledd velges nytt medlem til utvalget. Det nye medlemmet skal velges fra samme gruppe som Sorknes tilhørte; felleslisten mellom H,V,Sp,Pp og KrF. Denne gruppen må bli enige om og selv foreslå hvem som skal velges. Dersom den utpekte kandidaten er valgbar, skal

kommunestyret velge denne. Sorknes må erstattes med en kvinne for at utvalget fortsatt skal ha en lovlig kjønnsbalanse, jf. kommuneloven § 7-10 fjerde ledd, siste setning.

Det kan og bør velges ny nestleder for utvalget. Det er imidlertid ikke lovpålagt å ha nestleder.

Sorknes er 1. varamedlem til formannskapet, for felleslisten H,Sp,V og KrF. Det skal velges nytt 1. varamedlem, etter forslag fra denne gruppen. Dersom et av de øvrige varamedlemmene fra listen foreslås som nytt 1. varamedlem, skal den ledige varaplassen som i tilfelle oppstår fylles med et nytt varamedlem.

Asker kommune har to medlemmer i Havnerådet i Drammensregionens interkommunale havnevesen. Sorknes er her valgt inn som personlig vara for Elisabeth Holter-Schøyen (V). Det kan og bør velges nytt varamedlem som kan erstatte Sorknes.

Sorknes ble valgt inn som 5. varamedlem til KS Fylkesmøte Viken, fra fellesliste mellom H,V og Sp. På grunn av innvilgede fritak for andre folkevalgte foran henne på listen, har hun rykket opp til 2. varamedlem, etter Stig Wettre-Johnsen (H). Dersom Sorknes får innvilget fritak, rykker varamedlem Hans A. Hveem (H) opp som 2. varamedlem fra felleslisten.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Bærekraftsdimensjonene kommenteres ikke i saken.

4. Tidligere behandling

Saken er ikke tidligere behandlet.

5. Kommunedirektørens vurdering

Kommunedirektøren anbefaler at Heidi Sorknes (H) innvilges fritak fra sine folkevalgte verv i Asker kommune. Grunnlaget for søknaden var ikke kjent da Sorknes samtykket til å bli valgt til disse vervene, jf. kommuneloven § 7-9 andre ledd.

Kommunedirektøren forutsetter at kommunestyret utpeker nytt fast medlem til kommunestyret, og velger nytt fast medlem til Utvalg for oppvekst, ny nestleder for utvalget samt nytt varamedlem til formannskapet.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Asker
kommune

Saksframlegg

Arkivsak
22/21367-5

Saksbehandler
Lars Erik Eriksen

Behandles av
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato
24.01.2023
31.01.2023

Felles 110 sentral mellom Oslo kommune, Asker kommune og Bærum kommune - revidert vertskommuneavtale

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Asker kommune inngår et administrativt vertskommunesamarbeid om utførelsen av oppgaven som 110 - sentral, i henhold til kommuneloven §20 – 2. Oslo kommune blir vertskommune, med Asker kommune og Bærum kommune som samarbeidskommuner.
2. Asker kommune delegerer til Oslo kommune ansvar og myndighet hva gjelder nødalarmringssentral for mottak av meldinger og branner og andre ulykker, jmfør lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker mm §16.
3. Asker kommune godkjenner revidert vertskommuneavtale (samarbeidsavtale) slik den foreligger vedlagt til denne sak.
4. Revidert vertskommunesamarbeid trer i kraft når Oslo kommune og Bærum kommune har fattet tilsvarende vedtak, med tentativ oppstart 01.01.2023.

1. Sammendrag og konklusjon

Vertskommuneavtalen er basert på interkommunalt samarbeid der samarbeidskommunene Asker kommune og Bærum kommune har overlatt utførelsen av 110-tjenester til administrasjonen i vertskommunen Oslo kommune.

Deltakelse i en bestemt felles 110-sentral er pålagt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB).

Saken gjelder revidert vertskommuneavtale med bakgrunn i tidligere vertskommuneavtale av 2016; som skulle ha vært revidert innen 01.01.2022. Av ulike årsaker har ikke avtalen blitt oversendt kommunene før, men er nå revidert og klar til godkjenning hos kommunene som inngår i samarbeidet.

Det er en forutsetning at kommunestyret fortsatt delegerer nødvendig ansvar og myndighet til Oslo kommune. Dette gjelder ansvar og myndighet knyttet til nødalarmeringssentral for mottak av meldinger og branner og andre ulykker, jmfør lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker mm § 16.

Asker kommune og Bærum kommune har hatt felles drøftinger av saken, samt utarbeidet et felles forslag til vedtak.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Kommunene Oslo, Asker og Bærum måtte som en konsekvens av nærpoltireformen, etablere en felles nødmeldingssentral for brann – 110-sentral. Planen var at felles 110-sentral senere skulle samlokaliseres med politiets nødsentral (112-sentral) i Oslo. Dette er fortsatt planlagt, selv om det ikke per dato er opplyst når dette vil finne sted.

Felles 110-sentral ble vedtatt organisert etter vertskommunemodellen uten nemd, men med et interkommunalt fagråd. Sentralen utfører lovfestede nødmeldingsoppgave, samt er alarmmottak for automatiske alarmer. Sentralen er lokalisert i Lysaker-området.

I forbindelse med etableringen måtte kommunestyret delegere nødvendig ansvar og myndighet til Oslo kommune ved OBRE – Oslo brann og redningsetat. Dette gjelder ansvar og myndighet knyttet til nødalarmeringssentral for mottak av meldinger og branner og andre ulykker, jf. lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker mm § 16.

Sak om vertskommunesamarbeid ble behandlet av Bærum kommune i sak [16/194173](#) og av Asker kommune i sak [0121/16](#).

I den reviderte vertskommuneavtalen er lovhenvvisninger oppdatert og under punkt 7 som omhandler finansiering, er tilknytningsavgiften for automatiske alarmer økt fra kr. 450,- per kunde/år til kr. 600,- per kunde/år.

Det er i tillegg tatt inn at Asker og Bærum Brann og Redning IKS – ABBR dekker alle utgifter knyttet til nødvendig opplæring av operatører og ledere etter vaktvirksomhetsloven, samt at deltageravgiften inkluderer årsavgiftene til Nasjonalt

kommunesamarbeid for 110-sentralene IKS, i tillegg til årsavgiften fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

Etter tilbakemelding fra Oslo brann og redningsetat (OBRE) er følgende endringer innarbeidet i nytt vedlagt utkast:

- Det er innarbeidet i avtalen at OBRE er ansvarlig for å gjennomføre den nødvendige vekterutdanningen av ansatte i 110-sentralen.
- OBRE ønsker i tillegg å ha inn at ved stor belastning i 110-sentralen, vil lovpålagte tjenester bli prioritert foran tilleggstjenester. Dette er allerede kontraktsfestet med ABBR sine alarmkunder, så det vil ikke ha noen ytterligere konsekvenser for ABBR. Dette er nå innarbeidet i den reviderte vertskommuneavtalen.
- Målet for ABBR er at de skal ta vare på eksisterende kunder, og ha en forsiktig kundetilvekst i forhold til kapasitet både i bemanning og installasjonsledd. Dette avgjøres i fagrådet. ABBR støtter og har innarbeidet OBREs forslag om å ta bort at ABBR står fritt til å endre kundemassen.
- Avtalen skal reforhandles i 2026 med virkning fra 01.01.2027.

I vertskommunesamarbeidet har vertskommunen Oslo ansvar og styring over tjenesten.

Vertskommunemodellen gir alle kommunene mulighet for god faglig kontroll over tjenesten. Deltakerkommunenes mulighet til påvirkning skjer gjennom samarbeidsavtalen, hvor det blant annet er nedfelt at det skal etableres et administrativt fagråd som samles minst to ganger i året. Dette for å sikre at tjenesten får god kvalitet til riktig kostnad. Fagrådets sammensetting og ansvar fremkommer av pkt.6 i vertskommune avtalen, og ved uenighet mellom brannsjefene skal saken bringes frem for kommunene. For øvrig har Fagrådet kun en rådgivende rolle overfor vertskommunen Oslo.

Vertskommunen har det juridiske ansvaret for organisasjonen, og de aller fleste avgjørelser blir fattet administrativt av leder for OBRE. De overordnede kravene til hva en 110 - sentral skal levere er lovregulerte.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

En robust og godt organisert brann- og redningstjeneste er en samfunnsviktig tjeneste for kommunens innbyggere og næringsliv. Dette har spesielt relevans i forhold til bærekraftsmålene knyttet til å sikre god helse, god utdanning, sikre innovasjon og infrastruktur, stoppe klimaendringene samt samarbeid for å nå målene.

4. Tidligere behandling

Saken er behandlet av representantskapet i Asker og Bærum brann og redning IKS – ABBR. Det vises til vedlagte protokoll.

Formannskapet i Asker kommune har behandlet sak [0249/22](#) som kommunens eierutvalg, hvor tilleggsnotat om revidert vertskommuneavtale ble behandlet. Likeledes har eierutvalget i Bærum kommune i sak [061/22](#) behandlet revidert vertskommuneavtale i forbindelse med eierutvalgets råd til kommunens representant til representantskapsmøte.

5. Kommunedirektørens vurdering

Administrasjonen i Asker kommune har, i samarbeid med administrasjonen i Bærum kommune, vurdert om det er prinsipielle forhold kommunen bør være oppmerksom på med hensyn til modellen administrativt vertskommunesamarbeid for denne oppgaven. Konklusjonen er at det ikke er noen forhold som er til hinder for å fortsette det etablerte vertskommunesamarbeidet.

Kommunedirektørene i Asker kommune og Bærum kommune har gjennomgått revidert vertskommuneavtale.

Kommunedirektørene slutter seg til representantskapets forslag til modell for fordeling av kostnader ved felles alarmsentral og legger til grunn at kostnadene allerede er inkorporert i eksisterende budsjett.

Kommunedirektøren legger til grunn at samarbeidsavtalen må reforhandles i løpet av 2026 med virkning fra 01.01.2027.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Revidert vertskommuneavtale 2022 110-Sentral
Protokoll Representantskapet 2022 12 15

Asker
kommune

Saksframlegg

Arkivsak
22/19106-1

Saksbehandler
Kristin Opsahl

Behandles av
Eldrerådet
Ungdomsrådet
Råd for personer med funksjonsnedsettelse
Utvalg for velferd
Kommunestyret

Møtedato
24.11.2022
24.11.2022
24.11.2022
29.11.2022
31.01.2023

Temaplan - Mestre hele livet - psykisk helse og rus - 2.gangsbehandling

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus 2023–2035, med følgende innsatsområder og tilhørende strategier, vedtas.
Innsatsområdene er:
 - Inkludering, deltakelse og fritid
 - Utdanning, arbeid og aktivitet
 - Bolig og bomiljø
 - Helhetlige og mestringsbaserte tjenester
 - Familie, nettverk og pårørende
 - Kompetanse og innovasjon
2. Implementering av planen skjer gjennom:
 - ordinær virksomhetsplanlegging
 - årlig rullering av Handlingsprogrammet, ved tiltak med økonomisk konsekvens
 - egne saker – tiltak av prinsipiell karakter
3. Rapportering på arbeidet skjer gjennom kommunens årshjulsprosesser

1. Sammendrag og konklusjon

Saken gjelder andregangsbehandling av temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus 2023-2035 (vedlegg 1).

Formål med temaplanen

Hovedformålet med temaplanen Mestre hele livet er å gi retning til samfunns- og tjenesteutvikling innenfor psykisk helse, rus og avhengighet. Herunder å fremme et inkluderende samfunn som styrker mulighetene for livskvalitet med deltakelse og god psykisk helse, samt utvikle helhetlige og effektive tjenester

Planen omhandler voksne (fra og med 18 år), men inkluderer familie- og nettverksforhold. For øvrig behandles psykisk helse og rus blant barn og unge, i egen «Temaplan for Oppvekst».

Temaplanen har vært på høring, og det er utarbeidet en oppsummering av alle innspillene med kommunedirektørens kommentarer (vedlegg 3).

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

2.1 Kort om temaplanen

Temaplanen, sammen med kunnskapsgrunnlaget (vedlegg 2) inneholder informasjon om utfordringsbildet og trender fremover. Planen inneholder 6 innsatsområder og 19 strategier for å møte utfordringene og bidra til utviklingen av et inkluderende samfunn og bærekraftige tjenester. For å sikre en bærekraftig tjenesteutvikling kreves en dreining fra behandling til forebygging.

Utfordringsbilde

Temaplanen beskriver et fremtidig utfordringsbilde med økning av helseutgifter og behov for ansatte, på grunn av blant annet endringer i befolkningssammensetningen, både lokalt og nasjonalt. Dette gir et økt press på kommunens velferdstjenester, da det blir færre personell-, pårørende- og frivilligressurser i forhold til andel med behov for tjenester.

Fremtidige utfordringer gir behov for å videreutvikle et inkluderende samfunn, som forebygger ensomhet ved å gi mestringstro gjennom sysselsetting, samfunnsdeltakelse og diverse arenaer. Personer med psykisk helse-, rus eller avhengighetsutfordringer bør sikres tilgang til ulike offentlige tilbud og tjenester, på lik linje med øvrige innbyggere. Samtidig må en besørge helhetlig og effektiv oppfølging, ut fra det individuelle utfordringsbildet og hva som er viktig for tjenestemottageren. Det foreligger et potensial for å oppnå både økt livskvalitet og samfunnsøkonomisk gevinst, ved å identifisere utfordringer og gi bistand på ett tidligst mulig stadium, samt å sikre større innsats mot generell forebygging.

Utfordringsbildet viser behov for en tverrsektoriell og målrettet innsats, med bred involvering, for å lykkes med å bygge opp mer robust psykisk helse blant

risikoutsatte målgrupper og individer. Dette inkluderer samhandling med innbyggere, næringsliv, forskningsmiljøer, innbyggere, spesialisthelsetjenesten, frivillige- / interesse- og ideelle organisasjoner, samt god intern koordinering. Overordnede «gjennomgangstemaer» i planen er mestring, livskvalitet, levekår, «utenforskap» og folkehelse.

Temaplanens seks innsatsområder for å møte utfordringene

Temaplanen er inndelt i seks innsatsområder. Innsatsområdene er definert med bakgrunn i utfordringsbildet (se temaplanens kapittel 4), og beskriver hva kommunen særlig må prioritere for å møte utfordringene. Disse er:

- Inkludering, deltakelse og fritid
- Utdanning, arbeid og aktivitet
- Bolig og bomiljø
- Helhetlige og mestringsbaserte tjenester
- Familie, nettverk og pårørende
- Kompetanse og innovasjon

2.2 Høring

Utvalg for velferd sendte temaplanen på høring den 01.09.2022. Høringen varte til 16. oktober. Høringsperioden ble gjort kjent gjennom internett, sosiale medier, lokalaviser og e-post. Høringsinnspillene ble levert elektronisk.

Saken var innom følgende valg og råd:

- Eldrerådet 22. september
- Ungdomsrådet 22.september
- Rådet for personer med funksjonsnedsettelse 22.september
- Utvalg for oppvekst 27. september
- Utvalg for samfunnstjenester 29. september
- Utvalg for medborgerskap 29. september

Totalt 14 aktører leverte konkrete innspill til høringen. Av disse kom 3 fra kommunale råd, 3 fra kommunale valg og 8 fra andre offentlige virksomheter, organisasjoner og enkeltpersoner.

Sammenfatting av høringsinnspillene

Det kom mange gode innspill til planen. Mange av disse anses som ivaretatt i planen, men høringsinstansene fremhever enkelte tema og utdyper eller nyanserer med kunnskap fra sitt felt. Det er også enkelte mangler som blir påpekt.

Når det gjelder innspill som går på flere tiltak, minnes det om at alle temaplaner i Asker kommune ligger på et strategisk nivå. Foreslåtte tiltak i høringen vil tas med inn i det videre arbeidet med implementering. Tiltak skal innarbeides i kommunens virksomhetsplaner og kommende handlingsprogram / budsjett. Mange tiltak (som

krever innsats fra flere virksomhetsområder) vil også innarbeides i «Program Velferd 2023-2027» som er tjenesteområdets prioriterte innsatsområder de kommende fire årene.

Nedfor følger en punktvis oppsummering fra innspillene. Oppsummering av høringsuttalelser med kommunedirektørens kommentarer finnes i vedlegg 3. Innspillene i sin helhet finnes i vedlegg 4.

- Det er behov for koordinert og samordnet innsats, både internt i kommunen og med spesialisthelsetjenesten.
- Planen bør i større grad tematisere eldre og psykisk helse/rus
- Forpliktende, tverrfaglige samarbeid og partnerskap mellom frivilligheten og kommunen bør styrkes.
- Det bør etableres samarbeidskanaler mellom den organiserte idretten og behandlingsapparatet i kommunen.
- Det bør opprettes flere lavterskeltilbud som gjør møteplassene tilgjengelige for sårbare grupper og mennesker i aktiv rus
- Innbyggertorg, skoler og kulturbygg bør i større grad benyttes til tilrettelagte kulturaktiviteter.
- Frivillige er en stor ressurs, også overfor grupper som strever med rus, psykisk uhelse og utenforskap.
- Det er behov for differensierte boliger til innbyggere med psykisk helse- og rusutfordringer, også boliger som ligger for seg selv- uten naboer
- Det ønskes større fokus på forebygging av ensomhet, depresjon og angst i alle aldersgrupper.

2.3 Oppdateringer fra førstegangsbehandlingen

Temaplan og kunnskapsgrunnlag er oppdatert ut fra ny kunnskap siden førstegangsbehandlingen. I tillegg er innspillene gjennomgått og vurdert opp mot innhold i temaplan og kunnskapsgrunnlag, noe som har ført til suppleringer og justeringer. Se vedlegg 3 for informasjon om hvordan innspillene er ivaretatt.

2.4 Iverksetting

Temaplanen inngår i Asker kommunes plansystem. Etter at temaplanen er politisk vedtatt, utarbeider kommunedirektøren administrative oppdrag til virksomhetene basert på innsatsområdene og strategiene i planen. Med bakgrunn i disse oppdragene, utarbeider virksomhetene tiltak i sine virksomhetsplaner for gjennomføring og oppfølging lokalt i den enkelte virksomhet. For at strategiene i planen skal kunne få virkning og effekt, er det avgjørende med en god implementering. Denne temaplanen gjelder utvikling av flere tjenesteområder og virksomheter, og samhandling mellom disse. Ut fra planens bredde, bør det vurderes hvordan planen best kan følges opp for å sikre en god implementering.

2.5 Rapportering

En viktig del av å følge opp temaplanen blir å vurdere om temaplanen bidrar til å nå kommunens mål. Det er flere kilder som gir kunnskap om måloppnåelsen, for

eksempel nøkkeltall, tiltaksoppfølging, forskning og undersøkelser. Det vises blant annet til at tjenesteområdet Velferd utarbeider hel- og halvårsrapporter. En samlet analyse av dette vil utgjøre rapporteringen på temaplanen. Rapporteringen for temaplanen vil følge kommunens årshjulsprosesser. Oppdrag i handlingsprogrammet, gitt med bakgrunn i temaplanens strategier, vil kunne følges gjennom kommunens årsrapport.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Asker kommune har tilsluttet seg FNs dimensjoner om sosial-, miljømessig- og økonomisk bærekraft. Tjenesteutvikling innen psykisk helse og rus har særlig relevans for økonomi og sosiale forhold. Langsiktig forebygging av behov for bistand høyt oppe i Innsats- og Boligtrappen (nærmere omtalt under temaplanens delkapittel 6.6 og i «Kunnskapsgrunnlaget»), bidrar til både økt mestring og livskvalitet, samt økonomisk bærekraftige tjenester. Avsnittene under gir en kort beskrivelse av planens virkninger knyttet opp mot de tre bærekraftsdimensjonene. I perioden frem til 16.10.2022 finner det sted en åpen høring, hvor alle eksterne som har deltatt i medvirkningsprosesser til nå vil oppfordres til å avgi høringssvar.

3.1 Miljømessige forhold

Tjenesteutvikling i henhold til denne planens strategier, vil kunne medføre mindre reiseaktivitet, ved blant annet velferdsteknologi, strategisk plasserte baser for ambulante tjenester, og at de med forutsetninger for dette bor i tilknytning til egnede lokal- og nærsentre.

3.2 Sosiale forhold

Sosialt bærekraftige samfunn handler om samfunn preget av tillit, trygghet, tilhørighet og tilgang til goder som arbeid, utdanning og gode nærmiljø. Likeverd og grunnleggende demokratiske prinsipper forutsetter lik mulighet til samfunnsdeltakelse. Denne temaplanen skal bidra til et universelt tilgjengelig og inkluderende samfunn, som bygger opp om robust psykisk helse, samt økt mestring for personer med psykisk helse- og rusutfordringer.

Forebygging av ensomhet og utrygghet er gjerne forutsetninger for å mestre livet. Dette er en kompleks samfunnsoppgave, som krever innsats fra mange aktører, slik denne planen beskriver. En betydningsfull faktor, er at de med gode forutsetninger for dette bor sosialt og i tilknytning til egnede lokal- og nærsentre. Deltagelse i sosiale arenaer er enklere å etablere ved korte avstander til disse. Dermed vil det legges til grunn en tjenesteutvikling som tilrettelegger for dette, både når det gjelder kommunale boliger og ordninger for tilgang til det private boligmarkedet. Videre er mestring, hvor tjenestemottagere får sette egne mål og bidra i egen behandling, fremfor å være passive mottagere av "reparasjon", en rød tråd i denne planen. Denne tilnærmingen (gjerning omtalt som et recoveryperspektiv i fagmiljøer) gir økte muligheter for å mestre sosiale forhold.

3.3 Økonomiske og organisatoriske forhold

Utenforskap og psykiske lidelser utgjør en betydelig kostnad for samfunnet. Av personer i yrkesaktiv alder som står utenfor arbeidslivet, gjør rundt en av fire dette hovedsakelig med bakgrunn i psykiske plager. En beregning fra 2013 anslo at psykiske lidelser årlig koster samfunnet rundt 70 milliarder kroner bare i trygde-, behandlings- og sosiale utgifter (tilsvarer 85 milliarder i 2021-kroner). Det samfunnsøkonomiske tapet av at ett individ står utenfor arbeidslivet gjennom sitt livsløp er beregnet til 15,9 millioner kroner, ved gradvis overgang til uføretrygd. Psykisk helse- og rusutfordringer vil ikke forsvinne, og det foreligger ingen nullvisjon. Dermed er det utfordrende å gjøre en beregning av gevinstrealiserings- / effektpotensialet. Likevel er det ingen tvil om at effektiv forebygging- og behandling av psykisk helse- og rusutfordringer, utgjør en god investering både når det gjelder økonomi og livskvalitet.

Det vil også være utfordrende for den fremtidige økonomiske bærekraften, å opprettholde nåværende andel av befolkningen som bor i kommunale botilbud med døgnbemanning. Både generell befolkningsvekst og eldrebølge, betinger at flere bor i eget hjem innen både eldre-, psykisk helse- og rusomsorgen. Strategiene i Temaplan Mestre hele livet skal ligge til grunn for en tjenestedreining i denne retning. Dette innebærer videreutvikling av ambulerende- og økonomisk bærekraftige tjenester, som sikrer best mulig mestring i eget hjem. Samtidig skal de med omfattende omsorgsbehov få effektive kommunale botilbud med høy kvalitet. Andel av sistnevnte kan likevel reduseres, ved tjeneste- og stedsutvikling i henhold til denne planens strategier.

4. Tidligere behandling

4.1 Mandatsaken

Mandatsaken med rammer for temaplanen ble vedtatt av hovedutvalg for velferd den 18.01.2022, med følgende enstemmige vedtak:

1. Arbeidet med temaplan Psykisk helse og rus gjennomføres i henhold til rammer og føringer, som fremgår av mandatet i dette saksframlegget.
2. Temaplanen legges frem for Kommunestyret for endelig behandling 4. kvartal 2022.

4.2 Førstegangsbehandling av temaplanen

Utvalg for velferd behandlet saken 30.08.2022. Planen ble sendt på høring (enstemmig vedtatt). Vedtakene lød:

1. Temaplan Mestre hele livet legges ut på høring med høringsfrist 16.10.22. Innsatsområdene er:

- Inkludering, deltakelse og fritid
- Utdanning, arbeid og aktivitet
- Bolig og bomiljø
- Helhetlige og mestringsbaserte tjenester
- Familie, nettverk og pårørende
- Kompetanse og innovasjon

2. Det legges i høringsperioden opp til behandling av høringssak i følgende råd og hovedutvalg:

- Eldrerådet
- Ungdomsrådet
- Råd for personer med funksjonsnedsettelse
- Utvalg for Oppvekst Utvalg for Samfunnstjenester
- Utvalg for Medborgerskap

4.3 Høringer i politiske råd og utvalg

Protokoller fra politisk behandling i råd og utvalg ligger i vedlegg 4.

- Eldrerådet 22.09.22
- Ungdomsrådet 22.09.22
- Rådet for personer med funksjonsnedsettelse 22.09.22
- Utvalg for oppvekst 27.09.22
- Utvalg for samfunnstjenester 29.09.22
- Utvalg for medborgerskap 29.09.22

5. Kommunedirektørens vurdering

Hovedmålene med planen er blant annet å bidra til et mer inkluderende samfunn, økt mestring og selvstendighet, samt bærekraftig tjenesteutvikling med god kvalitet. For å realisere potensialet som ligger i planen er det viktig at kommunen jobber systematisk med tiltak og prosjekter, på tvers av tjenesteområder og virksomheter. Like viktig er samhandling med innbyggere, næringsliv, forskningsmiljøer, innbyggere, spesialisthelsetjenesten, samt frivillige- / interesse- og ideelle organisasjoner.

Kommunedirektøren mener innsatsområdene og strategiene gir retning for å videreutvikle et inkluderende Asker, som bygger opp om robusthet i møte med utfordringer, samt treffsikre tjenester innen psykisk helse- og rusfeltet.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

1. Temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus
2. Kunnskapsgrunnlag til Temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus
3. Oppsummering av innspill med kommunedirektørens kommentarer
4. Protokoller fra råd og utvalg og innsendte høringsinnspill

Asker
kommune

Saksprotokoll

Arivsak

22/14092

Saksbehandler

Kristin Opsahl

Behandlet av

- 1 Eldrerådet
- 2 Ungdomsrådet
- 3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse
- 4 Utvalg for velferd
- 5 Kommunestyret

Møtedato

- 24.11.2022
- 24.11.2022
- 24.11.2022
- 29.11.2022
- 31.01.2023

Saksnr.

- 30/22
- 49/22
- 27/22
- 43/22
-

Temaplan - Mestre hele livet - psykisk helse og rus - 2.gangsbehandling

Utvalg for velferd har behandlet saken i møte 29.11.2022 sak 43/22

Behandling

Leder Cecilie Lindgren, H innledet til saken og presentasjon ved rådgiver Kristin Opsahl.

Innstillingen i 3 punkter ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus 2023–2035, med følgende innsatsområder og tilhørende strategier, vedtas.

Innsatsområdene er:

- Inkludering, deltakelse og fritid
- Utdanning, arbeid og aktivitet
- Bolig og bomiljø
- Helhetlige og mestringsbaserte tjenester
- Familie, nettverk og pårørende

- Kompetanse og innovasjon

2. Implementering av planen skjer gjennom:

- ordinær virksomhetsplanlegging
- årlig rullering av Handlingsprogrammet, ved tiltak med økonomisk konsekvens
- egne saker – tiltak av prinsipiell karakter

3. Rapportering på arbeidet skjer gjennom kommunens årshjulsprosesser

Asker
kommune

Saksprotokoll

Arivsak
22/14092

Saksbehandler
Kristin Opsahl

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	24.11.2022	30/22
2 Ungdomsrådet	24.11.2022	49/22
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	24.11.2022	27/22
4 Utvalg for velferd	29.11.2022	43/22
5 Kommunestyret	31.01.2023	

Temaplan - Mestre hele livet - psykisk helse og rus - 2.gangsbehandling

Ungdomsrådet har behandlet saken i møte 24.11.2022 sak 49/22

Behandling

Rådgiver Kristin Opsahl innledet saken. Rådgiver Dag Erik Johnsen var også til stede under behandling av saken.

Kommunedirektørens innstilling i 3 punkter ble enstemmig vedtatt.

Innstilling

1. Temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus 2023–2035, med følgende innsatsområder og tilhørende strategier, vedtas.
Innsatsområdene er:

- Inkludering, deltakelse og fritid
- Utdanning, arbeid og aktivitet
- Bolig og bomiljø
- Helhetlige og mestringsbaserte tjenester
- Familie, nettverk og pårørende
- Kompetanse og innovasjon

2. Implementering av planen skjer gjennom:
 - ordinær virksomhetsplanlegging
 - årlig rullering av Handlingsprogrammet, ved tiltak med økonomisk konsekvens
 - egne saker – tiltak av prinsipiell karakter
3. Rapportering på arbeidet skjer gjennom kommunens årshjulsprosesser

Asker
kommune

Saksprotokoll

Arivsak

22/14092

Saksbehandler

Kristin Opsahl

Behandlet av

- 1 Eldrerådet
- 2 Ungdomsrådet
- 3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse
- 4 Utvalg for velferd
- 5 Kommunestyret

Møtedato

- 24.11.2022
- 24.11.2022
- 24.11.2022
- 29.11.2022
- 31.01.2023

Saksnr.

- 30/22
- 49/22
- 27/22
- 43/22

Temaplan - Mestre hele livet - psykisk helse og rus - 2.gangsbehandling

Råd for personer med funksjonsnedsettelse har behandlet saken i møte 24.11.2022 sak 27/22

Behandling

Rådgiver Kristin Opsahl innledet til saken og besvarte spørsmål.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus 2023–2035, med følgende innsatsområder og tilhørende strategier, vedtas.

Innsatsområdene er:

- Inkludering, deltakelse og fritid
- Utdanning, arbeid og aktivitet
- Bolig og bomiljø
- Helhetlige og mestringsbaserte tjenester
- Familie, nettverk og pårørende
- Kompetanse og innovasjon

2. Implementering av planen skjer gjennom:

- ordinær virksomhetsplanlegging
- årlig rullering av Handlingsprogrammet, ved tiltak med økonomisk konsekvens
- egne saker – tiltak av prinsipiell karakter

3. Rapportering på arbeidet skjer gjennom kommunens årshjulsprosesser

Asker
kommune

Saksprotokoll

Arivsak

22/14092

Saksbehandler

Kristin Opsahl

Behandlet av

- 1 Eldrerådet
- 2 Ungdomsrådet
- 3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse
- 4 Utvalg for velferd
- 5 Kommunestyret

Møtedato

- 24.11.2022
- 24.11.2022
- 24.11.2022
- 29.11.2022
- 31.01.2023

Saksnr.

- 30/22
- 49/22
- 27/22
- 43/22

Temaplan - Mestre hele livet - psykisk helse og rus - 2.gangsbehandling

Eldrerådet har behandlet saken i møte 24.11.2022 sak 30/22

Behandling

Rådgiverne Dag Erik Johnsen og Kristin Opsahl besvarte oppklarende spørsmål.

Anne Britt Wengen fremmet følgende forslag til nytt punkt 4:

Eldrerådet bemerker følgende: Psykiske lidelser som debuterer etter 65 år vil oppdages i førstelinjen, og mange eldre kan ha behov for psykiatrisk helsehjelp som ikke er på spesialisthelsenivå. Her som ellers gjelder å oppdage symptomer tidlig, og gi hjelp på lavest mulig nivå. En særlig utfordring ved behandling av pasienter i denne aldersgruppen er at psykiske lidelser kan feiltolkes som begynnende demenslidelse. En viktig risikofaktor for utvikling av demens er depresjon. Eldrerådet er glad for at planen vektlegger kompetanse på dette området.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Forslag fremmet av Wengen ble enstemmig vedtatt som nytt punkt 4.

Innstilling/Vedtak

1. Temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus 2023–2035, med følgende innsatsområder og tilhørende strategier, vedtas.

Innsatsområdene er:

- Inkludering, deltakelse og fritid
- Utdanning, arbeid og aktivitet
- Bolig og bomiljø
- Helhetlige og mestringsbaserte tjenester
- Familie, nettverk og pårørende
- Kompetanse og innovasjon

2. Implementering av planen skjer gjennom:

- ordinær virksomhetsplanlegging
- årlig rullering av Handlingsprogrammet, ved tiltak med økonomisk konsekvens
- egne saker – tiltak av prinsipiell karakter

3. Rapportering på arbeidet skjer gjennom kommunens årshjulsprosesser

4. Eldrerådet bemerker følgende: Psykiske lidelser som debuterer etter 65 år vil oppdages i førstelinjen, og mange eldre kan ha behov for psykiatrisk helsehjelp som ikke er på spesialisthelsenivå. Her som ellers gjelder å oppdage symptomer tidlig, og gi hjelp på lavest mulig nivå. En særlig utfordring ved behandling av pasienter i denne aldersgruppen er at psykiske lidelser kan feiltolkes som begynnende demenslidelse. En viktig risikofaktor for utvikling av demens er depresjon. Eldrerådet er glad for at planen vektlegger kompetanse på dette området.

Asker
kommune

Saksframlegg

Arkivsak

23/00136-1

Saksbehandler

Karl Rickard Persson

Behandles av

Utvalg for samfunnstjenester
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato

19.01.2023
24.01.2023
31.01.2023

Egenandel ved bruk av gjenvinningsstasjonene i Asker kommune

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Brukerbetaling ved gjenvinningsstasjonene baseres på mengde; inntil videre etter vekt på Yggeset, og volum på Follestad.
2. Gebyrer for husholdningsavfall 2023 vedtas i henhold til tabell i vedlegg 1.
3. Gebyrordninger i tråd med nasjonale føringer («Pay-as-you-throw») på gjenvinningsstasjonene utredes videre.

1. Sammendrag og konklusjon

Denne saken fremmes på bakgrunn av vedtak i kommunestyret 13.12.2022 hvor gebyrer og brukerbetalinger for 2023 ble vedtatt, med unntak av gebyrer for husholdningsavfall. Kommunedirektøren ble bedt om å fremme egen sak til første møte i hovedutvalg for samfunnstjenester og kommunestyret i 2023.

I opprinnelig HP2023 foreslo kommunedirektøren en forenklet gebyrmodell for egenandel ved bruk av gjenvinningsstasjonene i Asker kommune. Etter tilbakemelding fra kommunestyret fremmer kommunedirektøren i denne saken et nytt forslag til gebyrmodell. Denne modellen baserer seg på bruk av vekt på Yggeset og volum på Follestad. Modellen kan være noe utfordrende for kunder og ansatte på Follestad, da det kan være vanskelig å estimere volum. Likevel

vurderer kommunedirektøren at modellen er fullt håndterbar, og at den ivaretar prinsippet om «pay as you throw» på kommunens gjenvinningsstasjoner.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

I mars 2022 vedtok kommunestyret at det skal innføres egenandel ved bruk av gjenvinningsstasjonene i Asker kommune fra og med januar 2023 (sak 24/22). Bakgrunnen var at kommunens renovasjonsløsninger skal harmoniseres for å sikre et likt tilbud for alle kommunens innbyggere. I tillegg er egenandel ved bruk av gjenvinningsstasjonene i tråd med prinsippet fra forurensningsloven om at forurenser, i dette tilfellet den som skaper avfallet, betaler. Prinsippet om «pay as you throw» er også anvendt på øvrige renovasjonsløsninger i kommunen. Renovasjon finansieres i henhold til selvkostprinsippet, og kostnadene for å drifte kommunens to gjenvinningsstasjoner må derfor dekkes av renovasjonsavgift og egenandel på stasjonene. Kommunestyret vedtok i sak 24/22 at egenandel skal dekke inntil 25% av de samlede utgiftene med drift av kommunens to gjenvinningsstasjoner.

Det ble ifbm. HP2023 utarbeidet et forslag til en forenklet betalingsgebyrmodell, samt priser for egenandel på gjenvinningsstasjonene. Hensikten var å få en lik modell for begge stasjonene. I forslaget ble det derfor differensiert på type bil, og dermed potensialet for mengde medbragt avfall. Forslaget innebar at personbiler betaler kr. 100,- for adgang til stasjonene, mens større biler og biler med henger betaler kr. 200,-.

Under behandling av prislisten/HP2023 i kommunestyremøtet 13.12.2022 fremkom det imidlertid at man fant bakgrunns materialet til kommunedirektørens gebyrmodell mangelfullt, og det ble fremmet ønske om utdypende forklaring av de foreslåtte prisene. Det ble trukket frem at en gebyrmodell som differensierer på type kjøretøy ikke virker hensiktsmessig, samt at foreslåtte priser er høyere enn det som ble forespeilet i saksframlegget til forrige sak (24/22). Det ble også stilt spørsmål til hvorfor administrasjonen går bort fra en ordning som baserer seg på vekt, slik det i dag gjøres på Yggeset, og hvordan dette vil påvirke prisene. Med bakgrunn i dette vedtok kommunestyret at kommunedirektøren skal fremme ny sak om brukerbetaling ved gjenvinningsstasjonene.

I denne saken gis en gjennomgang av foreslått modell. I tillegg fremmes et nytt forslag til vedtak for modell for betaling av egenandel for husholdninger på gjenvinningsstasjonene. For ytterligere detaljer og bakgrunnsinformasjon om egenandel på gjenvinningsstasjonene, viser kommunedirektøren til sak 249/22. Det presiseres at næringskunder skal betale etter priser fastsatt i kommunestyremøtet 13.12.22, og disse er derfor ikke omfattet i denne saken.

Forbedret adgangskontroll

I 2022 er det anskaffet et nytt system for adgangskontroll til Yggeset og Follestad gjenvinningsstasjon. Systemet skal skille husholdnings- og næringskunder, ved at besøkende må identifisere seg ved ankomst. Dette kan gjøres enten med app på telefon eller med et fysisk kundekort, og systemet tas i bruk i januar 2023. Adgangskontrollsystemet sørger for at det kun er kommunens egne innbyggere og fritidsbeboende som får adgang til gjenvinningsstasjonene til subsidierte priser. Erfaringsdata fra systemet vil være nyttig for å optimalisere modellene for brukerbetaling.

Økonomi for selvkostområdet

Som for de fleste andre tjenesteområdene har det også vært prisøkning innen renovasjonen det siste året. Dette er forventet å fortsette inn i 2023. Hovedårsaken til prisvekst for renovasjon er at priser i eksisterende kontrakter reguleres av ulike indekser som tar hensyn til kostnadsnivået for leverandørene. Men også økning i lånerente gir høyere kostnad for investeringer gjort i infrastruktur, utstyr og maskinpark tilhørende gjenvinningsstasjonene og renovasjon for øvrig. I tillegg ble det i år vedtatt en statlig forbrenningsavgift for avfall som blir energigjenvunnet. Denne avgiften er forespeilet å øke kraftig i 2023. Samlet innebærer disse økte kostnadene at det alminnelige renovasjonsgebyret må økes noe ut over deflator.

En egenandel på gjenvinningsstasjonene bidrar imidlertid til å holde utviklingen i gebyrsatsene på de øvrige renovasjonstjenestene nede. Den budsjetterte inntekten av betaling av egenandel på gjenvinningsstasjonene er på ca. 10,7 MNOK ekskl. mva. for 2023, noe som er innenfor 25% av kostnaden ved å drifte gjenvinningsstasjonene. Drift av gjenvinningsstasjonene subsidieres således fortsatt i betydelig grad (75%) av det vanlige renovasjonsgebyret for husholdningsabonnentene.

Opprinnelig foreslått gebyrmodell

På Yggeset er det vektet på inn- og utkjøring, men ikke på Follestad. Det ideelle hadde vært å installere vekter også på Follestad, men grunnet områdets terrengforhold er det dessverre ikke tilrådelig uten større ombygginger og tilhørende kostnader. Det ble derfor foreslått en forenklet gebyrmodell som gjelder for begge stasjonene, og som ikke baserer seg på vekt. Det ble opprinnelig vurdert at en harmonisert modell er mer hensiktsmessig enn at man beholder vektbasert betaling kun for Yggeset. Næringskunder, som kun har tilgang til Yggeset gjenvinningsstasjon, vil fortsatt betale over vekt.

I opprinnelig foreslått modell var det et skille på personbil og større biler, samt personbil med henger. Begrunnelsen for dette skillet er at større biler, og biler med henger, generelt vil frakte med seg mer avfall enn kun en personbil.

Årsaken til at satsen på 60,- ble økt til 100,- og 200,- var å kompensere for inntektsbortfallet som kommer av å ikke ta betalt over vekt på Yggeset. Ut fra dagens besøksmønster ble det beregnet at inntekten måtte være omtrent kr.150,- per betalende kunde for å nærme seg budsjettert inntekt. En så stor økning ble vurdert som urettferdig for de som leverer lite avfall. En enkel måte å fordele dette på var å skille mellom type bil. Det ble vurdert at denne modellen ville være effektiv å håndheve og forutsigbart for besøkende å vite hva de skal betale.

Ved ankomst til gjenvinningsstasjonen skal kundene registrere hvilke avfallsfraksjoner de har med seg, og enkelte fraksjoner skal fortsatt være kostnadsfritt å levere, som hageavfall, farlig avfall og elektronisk avfall.

Ny gebyrmodell

I denne saken presenteres et nytt forslag til gebyrmodell for levering til kommunens gjenvinningsstasjoner. I denne modellen beholdes en fast minimumspris, slik det er i dag på Yggeset. Dersom kundene har med seg avfall over en viss mengde, må de betale ekstra. Dette er også lik dagens praksis på Yggeset. Utfordringen er, som tidligere nevnt, at det ikke er vekter på Follestad, og at det er utfordrende å sette opp vekter slik stasjonen er utformet i dag. Derfor foreslår kommunedirektøren at det på Follestad innføres en grense på antall kubikkmeter, mens man på Yggeset fortsetter å bruke vekt.

Minimumspris foreslås til kr. 65,- både på Yggeset og Follestad for 2023. Denne prisen skal dekke medbragt avfall opp til en viss mengde. Det foreslås å fortsatt benytte vekter på Yggeset, og beholde dagens grense på 150 kg. Dersom kunder har med seg mer enn 150 kg avfall, betaler de pris per kg basert på type avfall. Da det ikke er praktisk gjennomførbart å installere vekter på Follestad i dag, foreslås det å benytte kubikkmeter som mengdeindikator her. Grensen foreslås å settes til 1m³. Foreslåtte satser er estimert å gi en relativt lik kostnad per lass for gjennomsnittskunden uavhengig om det leveres på Yggeset eller Follestad. Det vil likevel være tilfeller hvor det vil være billigere å levere lass på den ene stasjonen fremfor den andre, alt ettersom hvor godt lasset er pakket og massetettheten til avfallet. Dette er til en viss grad kompensert for ved å ha ulike vektpriser på avfallstypene på Yggeset, grunnet at materialene har ulikt forhold mellom vekt og volum (kg/m³). Se vedlegg for tabell med foreslåtte satser for 2023.

I motsetning til opprinnelig forslag vil nytt forslag til gebyrmodell ikke medføre en fullt ut harmonisert modell mellom Yggeset og Follestad. Dette var også en av årsakene

til at dette ikke ble foreslått i opprinnelig HP. Ny modell vil imidlertid være betraktelig mer harmonisert enn dagens modell.

Det er imidlertid viktig å poengtere at bruk av kubikkmeter i stor grad vil medføre behov for skjønnsmessige vurderinger, både av kunder og ansatte. Det kan være vanskelig for en kunde å estimere volum, noe som kan føre til økt behov for veiledning, og større potensiale for uenighet mellom kundeveiledere og kunder. Det foreslås derfor å sette opp veiledningsmateriale på Follestad, som f.eks. illustrering av hvor mye 1 m³ er, samt ha god veiledning om tema på kommunens nettsider.

Begge gebyrmodellene oppsummert

Tabell 1: oppsummering av de to gebyrmodellene

	Fordel	Ulempe
Opprinnelig gebyrmodell: Differensiering basert på biltype	Lik løsning på begge gjenvinningsstasjonene.	Er ikke direkte knyttet til hvor mye man leverer, men hva man potensielt kunne levert.
	Enkel å forholde seg til.	Kan i mange tilfeller oppleves urettferdig.
Ny gebyrmodell: Differensiering basert på mengde avfall	I større grad basert på "pay as you throw" prinsippet.	Ulik løsning mellom gjenvinningsstasjonene.
		Kan oppleves vanskelig å estimere mengde.

Fremtidsbilde

Asker kommune er avhengig av at kommunens innbyggere i enda større grad sorterer avfallet sitt riktig. Dette for å nå det nasjonale kravet om 65% materialgjenvinning av husholdningsavfall innen 2035, samt for å følge våre egne strategier fra Temaplan Handling mot klimaendringene 2021-2033. Kommunen må derfor legge til rette for bedre sortering, også på gjenvinningsstasjonene. På sikt ønsker administrasjonen her å foreslå en løsning som innebærer at avfall som skal til materialgjenvinning tydeligere skilles fra avfall som skal til forbrenning eller deponi, i tillegg til at kostnadene for å levere disse fraksjonene differensieres i større grad enn i dag. Ved å opprette egne områder for avfall som skal til materialgjenvinning og avfall som skal til energigjenvinning/deponi, kan man sette opp vektorer før innkjøring til energigjenvinning/deponi. Det kan for eksempel innebære at kundene kan levere alt avfall som går til materialgjenvinning kostnadsfritt, men at de betaler egenandel for å levere avfall til energigjenvinning og deponi. En slik ordning vil gi ytterligere

insentiv til å redusere mengde restavfall. Det vil imidlertid kreve omfattende tilrettelegging på gjenvinningsstasjonene, da det bør etableres ulike soner for de ulike avfallstypene. Modellen med egenandel som nå fastsettes vil være et steg i riktig retning til gjenvinningsstasjoner som fullt ut baserer seg på en «*pay as you throw*»- løsning.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Renovasjonsordningen i Asker er viktig for gjennomføringen av strategiene satt i temaplan Handling mot klimaendringene. Arbeidet med å harmonisere tilbudet ved kommunens gjenvinningsstasjoner anses derfor å være viktig for alle tre bærekraftsdimensjoner samtidig som det bidrar til måloppnåelse innen følgende bærekraftsmål:

- Mål 9: Innovasjon, digitalisering og næringsutvikling
- Mål 11: Bærekraftige byer og samfunn
- Mål 13: Handling mot klimaendringene
- Mål 17: Samarbeid for å nå målene

4. Tidligere behandling

Fellesnemda vedtok i 2018 at kommunesammenslåingen innebar overføring av eksisterende renovasjonstjenester til nye Asker kommune, og at dette ikke skulle endre tjenestens kvalitet, funksjon eller pris. **Sak PS0067/18**

Som et ledd i harmoniseringen av kommunens to gjenvinningsstasjoner vedtok Utvalg for samfunnstjenester i 2021 at åpningstidene på Follestad gjenvinningsstasjon skulle endres. De ble endret slik at det samlede åpningstilbudet for kommunens innbyggere ble utvidet til kveldsåpent fire dager i uken. **Sak 21/02420-1**

Formannskapetets **sak 178/21, vedtakspunkt 6**: Formannskapet ber om en sak om harmonisering av betaling ved innlevering på gjenvinningsstasjonene, Yggeset og Follestad.

Vedtaket fra Formannskapet ble besvart i sak **68/21** (Utvalg for samfunnstjenester), **17/22** (Formannskapet) og **24/22** (Kommunestyret).

Kommunestyrets sak **113/22**: Kommunestyret vedtok gebyrer og brukerbetalinger for 2023, med unntak av gebyrer for husholdningsavfall. Her bes kommunedirektøren fremme egen sak til første møte i hovedutvalg for samfunnstjenester og kommunestyremøte i 2023.

5. Kommunedirektørens vurdering

Uansett hvilken gebyrmodell som velges, anser kommunedirektøren at innføring av en ny struktur for betaling av egenandel på kommunens gjenvinningsstasjoner vil være et steg i riktig retning, hvor vi i større grad beveger oss mot en «*pay as you throw*» -løsning. De foreslåtte modellene anses å være i tråd med intensjonen fra sak 24/22 om brukerbetaling på gjenvinningsstasjonene, hvor prinsippet om at forurensar betaler ligger til grunn.

Kommunedirektøren vurderer at modellen som innebærer bruk av vekt på Yggeset og volum på Follestad vil være hensiktsmessig på den måten at differensierte priser brukes som verktøy for å nå kommunens mål om økt materialgjenvinning og avfallsreduksjon. Selv om denne modellen ikke er like enkel å forholde seg til som opprinnelig foreslått modell, anser kommunedirektøren at det vil være fullt mulig å håndheve denne modellen gjennom godt veiledningsmateriell. Etter en ny vurdering anses denne modellen å være mer hensiktsmessig enn den opprinnelige forslåtte modellen.

Selv om man kunne valgt en løsning hvor begge stasjonene benytter volum, og dermed praktiseres likt, anser kommunedirektøren at det vil være lite hensiktsmessig å gå bort fra en vektbasert løsning på Yggeset, hvor vi allerede har vekter plassert og kundene er vant til dette. På sikt er det ønskelig å etablere vekter også på Follestad. Dette vil imidlertid være naturlig å gjennomføre når man gjør større omstruktureringer på stasjonen for å legge til rette for økt differensiering mellom avfallstypene. Foreslått vedtak anses være et naturlig første steg i så henseende.

Data fra det nye adgangskontrollsystemet vil brukes for å optimalisere gebyrstrukturen i tiden fremover.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Gebyrer og brukerbetalinger - prisliste for 2023 husholdningsrenovasjon

Asker
kommune

Saksprotokoll

Arivsak

23/00136

Saksbehandler

Karl Rickard Persson

Behandlet av

1 Utvalg for samfunnstjenester
2 Formannskapet
3 Kommunestyret

Møtedato

19.01.2023
24.01.2023
31.01.2023

Saksnr.

5/23
16/23
7/23

Egenandel ved bruk av gjenvinningsstasjonene i Asker kommune

Utvalg for samfunnstjenester har behandlet saken i møte 19.01.2023 sak 5/23

Behandling

Saksbehandler Karl R. Persson og Gjert Anders Glesne besvarte spørsmål.

Innsendte spørsmål fra Elisabeth Holter-Schøyen, V og Espen Hansen Aspås, FrP til saken ble besvart under behandlingen av saken.

Forslag fremmet fra V, H og Sp ved Elisabeth Holter-Schøyen, V:

Nytt vedtakspunkt 1:

Det innføres ekspedisjonsgebyr/egenandel på Follestad.
Engangsgebyr/ekspedisjonsgebyr settes til kr 65 begge steder.

Det innføres ikke gebyr for avfall basert på vekt på Yggeset og volum på Follestad.
Kommunedirektøren kommer tilbake med sak om gebyrer på gjenvinningsstasjonene etter likhetsprinsippet basert på vekt, når løsning er klart for dette.

Korrigert vedtakspunkt 2:

Øvrige gebyrer for husholdningsavfall vedtas i henhold til tabell 1.

Vedtakspunkt 3 som kommunedirektørens.

Forslag fremmet fra AP, MDG og FrP ved Trude Nygård Evensen, AP

1. Innbyggere i Asker skal ikke betale egenandel ved bruk av gjenvinningsstasjonene i Asker kommune.
2. Planlagt adgangskontroll iverksettes så raskt som mulig.
3. Reduksjon i pris ved hjemmekompostering skal også prisjusteres.

Forslag fremmet fra V, H og Sp ved Elisabeth Holter-Schøyen, V satt opp mot forslaget fremmet fra AP, MDG og FrP ved Trude Nygård Evensen, AP.

Forslaget fremmet av V, H, og SP ved Elisabeth Holter-Schøyen, V ble vedtatt mot 5 stemmer, Trude Nygård Evensen, A, Svein Hillestad, A, Emelie Spjut, MDG, Jon Gustav Kirkerud, MDG og Espen Hansen Aspås, FrP.

Vedtak

1. Det innføres ekspedisjonsgebyr/egenandel på Follestad.
Engangsgebyr/ekspedisjonsgebyr settes til kr 65 begge steder.

Det innføres ikke gebyr for avfall basert på vekt på Yggeset og volum på Follestad. Kommunedirektøren kommer tilbake med sak om gebyrer på gjenvinningsstasjonene etter likhetsprinsippet basert på vekt, når løsning er klart for dette.

2. Øvrige gebyrer for husholdningsavfall vedtas i henhold til tabell 1.
3. Gebyrordninger i tråd med nasjonale føringer («Pay-as-you-throw») på gjenvinningsstasjonene utredes videre.

Asker
kommune

Saksframlegg

Arkivsak

21/07311-7

Saksbehandler

Jørgen Tysseland

Behandles av

Utvalg for plan og byggesak
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato

18.01.2023
24.01.2023
31.01.2023

Reguleringsplan for Bjørklundsveien 22 - sluttbehandling

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Detaljregulering for Bjørklundsveien 22 med kart datert 12.09.2022 med tilhørende bestemmelser datert 12.09.2022 samt designhåndbok/illustrasjoner av februar 2022 vedtas iht. plan- og bygningsloven § 12-12.

1. Sammendrag og konklusjon

Saken gjelder et planforslag for opptil 19 boliger som omfatter 17 rekkehus og en til to eneboliger, ved Holmen kirke. Forslaget kobler seg på gjeldende regulering for Nesbruveien og viderefører denne diagonalt gjennom planområdet mellom de to boligfeltene B1 og B2. Strekningen som reguleres mellom boligfeltene blir kun realisert dersom Nesbruveien må stenges på grunn av atkomst til ny E18. Dette for å sikre atkomst for beboere i Bjørklundsveien.

Dersom endelig utforming av E18 ikke krever stenging, vil strekningen gjennom felt B1 og B2 omreguleres til boligformål. Veien knytter seg da til eksisterende regulering av Nesbruveien mot sør, i tillegg til ny gangsti mot Bjørklundsveien. Vendeløkka som nå er regulert ved adkomsten til kirken fjernes, og den delen som ikke blir regulert vei omreguleres til offentlig tjenesteyting i tråd med tilgrensende formålsområde (rød farge i plankartet). Del av Nesbruveien (fra Nesbruveien til Holmen kirke) er ikke opparbeidet til regulert standard med fortau.

Konklusjon:

Kommunedirektøren mener planforslaget følger opp vedtaket om endringer fra 1. gangsbehandling på en tilfredsstillende måte. Alle krav om endringer er innarbeidet, med unntak av at maks kotehøyde på byggene ikke er senket like mye som vedtaket. Kommunedirektøren mener at de foreslåtte høydene likevel ivaretar hensynet til naboer, kirken og bokvalitet i planområdet på en tilfredsstillende måte. Adkomstveien er fra før regulert i veiklasse A med fortau. Kommunedirektøren finner ikke grunnlag for å foreslå noen endring i veireguleringen ved å flytte regulert fortau.

Opparbeidelsen er lagt inn som rekkefølgekrav ved evt. stenging av Nesbruveien, men utløses ikke av realisering av dette prosjektet alene.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Saken fremmes av PI arkitekter AS på vegne av Vivir AS. I forslag til ny kommuneplan er planområdet vist som et nytt boligfelt, felt BS4, tilrettelagt for inntil 19 boliger i konsentrert småhusbebyggelse, med planlagt ferdigstilling 2025. I gjeldende kommuneplan ligger planområdet hovedsakelig som eksisterende boligområde, men også som offentlig tjenesteyting (kirke) langsmed del av Nesbruveien. Området faller innunder Kommunedelplan for Holmen-Slependen og Kommunedelplan for E18 Slependen- Drengsrud. I den sistnevnte stilles det krav om at det skal avsettes areal til en mulig ny atkomstvei, dersom Nesbruveien stenges.

Gjeldende detaljregulering er fra 1980, Billingstadsletta, plannr. 78. I denne planen er det planlagt for fem eneboliger innenfor planområdet. Adkomst fra Nesbruveien mot Holmen kirke er regulert til kjørevei klasse «A» med fortau på vestsiden mot Holmen kirke. Se planbeskrivelsen (vedlegg 4) for mer informasjon.

Planområdet ligger i Slependen-området mellom Holmen kirke og IKEA. Det er på ca. 8 daa og grenser til Bjørklundsveien i nord og kirken i vest, og er ellers omkranset av frittliggende småhusbebyggelse. Det ligger på et høydedrag som heller ned mot Bjørklundsveien. Det er ca. 200m til nærmeste bussholdeplass (Bergerveien), som ligger langs Billingstadsletta. Området er støyutsatt, og krever avbøtende tiltak. Det ligger en kalkfuruskog med C-verdi i området. Tidligere var det et også et eiketre på området, men dette ble felt i 2018. Se planbeskrivelsen (vedlegg 4.) for flere detaljer. Bebyggelsen er på 2 etasjer over bakkenivå pluss kjelleretasje, med fasadematerialer i tre og forskjøvet pulttak. Høyder og utforming er underordnet kirken. Fem av boligene på tunet skal utformes som tilgjengelig boenhet med alle hovedfunksjoner på inngangsparti og trinnfri adkomst fra p-kjeller via heis. For å overholde krav om avbøtende tiltak mot støy skal det også oppføres støyskjerm og avbøtende tiltak på de boligene som har støyutsatte fasader. Utformingen av bebyggelsen er beskrevet mer detaljert i planbeskrivelsen og

designhåndboken, vedlegg 3. Designhåndboken er også bundet opp i forslag til bestemmelser.

3. Tidligere behandling

Formannskapet behandlet forslag til reguleringsplan for Bjørklundsveien 22 08.06.2021 (se saksprotokoll vedlegg 24) og vedtok krav om følgende endringer før sluttbehandling:

- Bebyggelse i delfelt B2 endres fra tomannsbolig til enebolig
- I delfelt B1 fjernes en enhet lengst vest i rekken mot nord
- Dersom Bjørklundsveien ikke blir stengt mot Nesbruveien, tillates det oppføring av ytterligere én enebolig i planområdet i tillegg til de opprinnelige 19 boenhetene
- Dersom Bjørklundsveien ikke besluttet stengt skal det likevel sikres en allment tilgjengelig gangvei gjennom planområdet.
- Designhåndboken skal bindes opp i bestemmelsene og inneholde utomhusplan som redegjør for størrelse, innhold, universell utforming, materialbruk og kvalitet.
- I felt B1 skal mønehøyde/ gesimshøyde på husrekkene A, B, C, og senkes til kotehøyde 38,5.
- Delfelt B2 settes på vent frem til endelig vedtatt nytt «Slependenkryss» i forbindelse med regulering av E 18.
- Det skal i samarbeid med Holmen kirke, legges frem et forslag til løsning der parkering for besøkende til kirken og trygghet for gående og syklende i hverdagen sikres.
- Utbygger utfordres til å lage en konkret plan for uteoppholdsarealet/lek for aldersgrupper.
- Det skal tilrettelegges for overbyggede ladepunkter for el-sykler og mikromobilitet

Planforslaget ble tatt opp til 2. gangsbehandling av utvalg for plan- og byggesak 18.05.2022. Her ble det fattet følgende vedtak:

1. Saken sendes tilbake for videre bearbeidelse Kirken har fremlagt mange tilsynelatende fornuftige forslag i sitt høringssvar. Utvalg for plan og byggesak ber om at disse vurderes på ny, utredes og svares ut. Det skal i dette på ny vurderes å flytte gangvei til andre siden av veien i tillegg til mulighet for fleksibel parkeringsløsning langs veien på venstre side mot kirken. Det vurderes å legge inn bestemmelser om fremkommelighet og sikring for fotgjengere i anleggsperioden. Stiarealet mellom nr. 22 og 24 vurderes tilbakeført til de opprinnelige eiendommene når ny sti/fortau blir etablert på skrå gjennom nr. 22.

2. Kalkfurutrær i nordenden av felt B1 (fem stk.) bevares med hensynssone H560
3. Antall boenheter reduseres med formål å skape mer rom mellom bygningene.

4. Endringer etter høring, offentlig ettersyn og 2. gangsbehandling i utvalg for plan og byggesaker 18.05.2022

Følgende endringer er lagt inn etter 1. gangs behandling:

- Bebyggelsen i felt B2 er endret fra tomannsbolig til enebolig.
- I felt B1 er en enhet lengst vest i rekken mot nord fjernet.
- Takene på rekke A-C samt to av enhetene i rekke D er endret og byggene er senket slik at gesimshøyden er på kote 38,5. Mønet er trukket inn mot tunet og har høyden på k+ 39,5.
- Bestemmelsene sikrer en allment tilgjengelig gangvei gjennom planområdet.
- Utomhusplan utarbeidet av landskapsarkitekt er inkludert i designhåndboken som i sin tur er bundet opp i bestemmelsene. Planen redegjør for størrelse, innhold, materialbruk, dekke, vegetasjonstyper, stier, sittemøbler, solforhold og universell utforming
- Nærmiljøanlegget er vist med uteoppholdsarealer og arealer for lek som utfordrer barn i ulike aldersgrupper.
- Det er avsatt plass til 40 sykler på terreng. Ladning for el-sykler og mikromobilitet er sikret ved hver inngangsdør (18 ladeplasser) samt i underjordisk parkeringsanlegg (14 ladeplasser).
- Hensynssoner for bevaring av naturmiljø har fått arealformål grøntstruktur. Ettersom netto areal med boligformål i B1 reduseres pga. dette, må maks BYA oppjusteres til 32%.

Følgende endringer er lagt inn etter 2. gangs behandling 18.05.2022 i utvalg for plan og byggesaker:

- Enheten lengst mot øst i øverste rekken som kommer i konflikt med de innmålte furutrærne er fjernet.
- Forslagsstiller har ønsket å endre arealformål med hensynssonene 560 tilbake til boligareal felt B1. Dette er ikke kommunedirektøren enig i. Plankartet som følger saken viser ikke denne endringen.
- Utvidet hensynssone i nord slik at den inkluderer alle de 5 furutrærne med trekroner.
- Beregnet ny u-grad etter at 1 enhet er fjernet og hensynssonene er tilbakeført.
- Justert beliggenheten på husene i syd for å skape mer rom mellom rekkene.
- Justert litt på hensynsonen i syd (kortet inn mot vest og forlenget mot nord),

- Justert på utforming/plassering av gjesteplasser/avfall, for å gi mere rommelighet.

Antall boliger på felt B1 er nå 17 stk. Det er 4614m² regulert til bolig.

Krav til MUA er 85,6m² pr bolig.

5. Medvirkningsprosess

Planen har blitt formidlet til berørte parter og allmenheten i henhold til plan- og bygningsloven, med varsling i form av annonse og brev til direkte berørte, interessegrupper og overordnede myndigheter, samt offentlig ettersyn.

Det har i tillegg vært dialogmøte med kirkesjef og representant fra Holmen menighet.

6. Innkomne merknader/ Innsigelse

Det er ikke kommet innsigelse fra overordnede myndigheter. Merknader fra overordnede myndigheter går i hovedsak ut på følgende:

- Bebyggelsen bør underordnes kirken
- Antall enheter bør reduseres noe
- Forholdet mellom kirken og ny bebyggelse bør illustreres bedre.
- Områdene med hensynssoner bør ligge med grønt arealformål for å ha et bedre juridisk vern.

Det er også kommet merknader fra Den norske kirke, grendelaget og enkelte naboer. Disse merknadene har følgende hovedpunkter:

- Det er ikke ønskelig at Bjørklundsveien blir gjennomfartsåre/bindeledd mellom Billingstadsletta og Nesbruveien. Opparbeidelse av vei og økt trafikk over og gjennom kirkens nærområde vil påvirke kirkestedet svært negativt med tanke på parkering og grøntarealer.
- Antall boliger bør reduseres
- Bebyggelsens høyder bør reduseres
- Store trær bør måles inn
- Trafo og renovasjonsanlegg blir til sjenanse for nærmeste nabo

7. Oppfølging av politisk behandling

Det viser seg at kravet om at mønehøyde/ gesimshøyde på husrekkene A, B, C, og D skal senkes til kotehøyde 38,5 har vært krevende. Forslagsstiller har laget et notat med begrunnelse for utfordringene ved dette kravet (vedlegg 13). Angående vedtak

til sluttbehandling er endringer fulgt opp av forslagsstiller med unntak av flytting av fortau og tilbakeføring av stiareal. Dette er drøftet i Kommunedirektørens vurdering (se under).

8. Kommunedirektørens vurdering

Kommunedirektøren mener planforslaget tilfredsstiller kommuneplanens krav og retningslinjer til boligutvikling i det aktuelle området og at alle hensyn til bokvalitet, miljø og samfunnet ellers er godt ivaretatt.

Det er avholdt dialogmøte med kirkesjefen og representanter for Holmen menighetsråd. Ut fra den dialogen som har vært finner ikke kommunedirektøren grunn for å endre på sin innstilling.

Kirken ønsker at fortauet skal flyttes fra vestsiden av veien til østsiden. Arealmessig har dette ingen betydning da gjeldende plan for området viser at dagens vei skal flyttes østover, og fortauet plasseres på eksisterende vegrunn. Det blir ikke behov for ytterligere grunn fra selve kirketomten som har gbnr. 39/473. Om man skulle endre reguleringsplanen for veien slik at fortauet kommer på østsiden vil det samlede veiarealet bli det samme. Det er selvsagt uaktuelt for kommunedirektøren å anbefale at fortauet skal legges inn på de private eiendommene i øst.

Når det gjelder vurdering knyttet til flytting av regulert fortau til den andre siden av veien, så er dette vurdert som svært uheldig for trafikksikkerheten. Den andre siden av Nesbruveien på strekningen langs kirken har flere avkjørsler, noe som er uheldig både for fotgjengere og særlig for barn som sykler ned bakken. Det blir også nødvendig for fotgjengere å krysse veien for å komme til kirken og barnehagen. Videre vil de gående på fortauet måtte gå mellom en vei og fjellskjæringen gjennom planområdet som vil føles mere begrenset for fotgjengerne. Dersom «snarveier» skal benyttes, må man krysse veien i svingen som er nødvendig i vei prosjekteringen.

En løsning med et fortau som er overkjørbart for parkering på plenen/i grøften på innsiden mot kirken er ikke i henhold til kommunens vei og gatenormaler. Det er ikke akseptabelt å lage en slik særløsning for parkering til kirken. Dette vil gi en uryddig og trafikksikkerhetsmessig uholdbar situasjon.

Kommunedirektøren har også utarbeidet en skisse til parkering på kirkens eiendom med utgangspunkt i parkeringsnormen for gamle Asker kommune. Skissen ligger vedlagt (vedlegg 24) og er basert på følgende tallgrunnlag:

Holmen kirke har 340 sitteplasser + 200 plasser i tillegg ved åpen menighetssal.
Parkeringsnormen for forsamlingslokale/kirke er min 0,2 plasser per sitteplass.

340 sitteplasser * 0,2 = 68 plasser

540 sitteplasser * 0,2 = 108 plasser

Skisserte løsning viser 106 plasser.

Dette viser at kirkens parkeringsbehov kan dekkes i henhold til parkeringsnormen uten å måtte ty til parkering på areal som er regulert til fortau i dag.

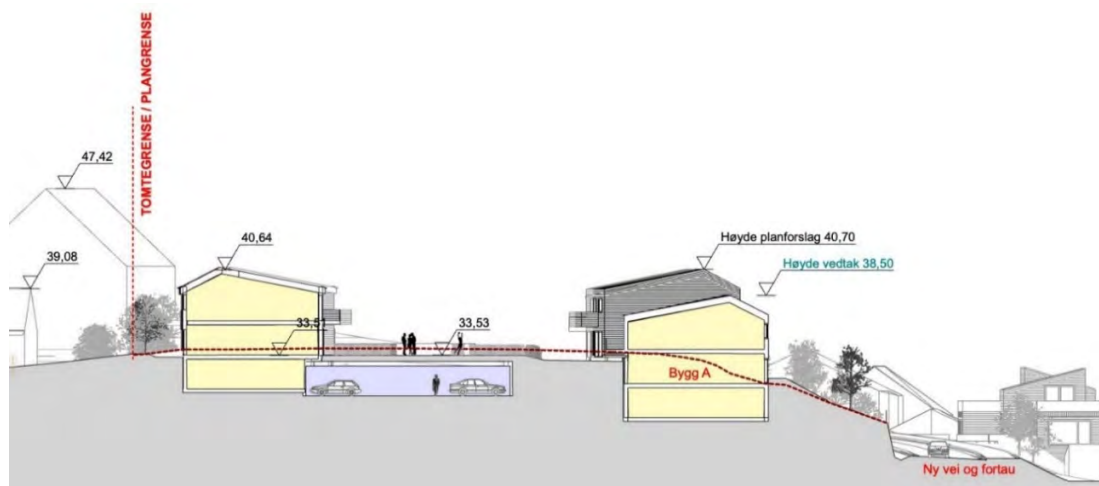
Kommunedirektøren vurderer at sikkerhet for gående og syklende veier vesentlig tyngre enn at kirken skal ha tilgang til flere parkeringsplasser enn vedtatt norm.

Dersom det likevel anses nødvendig å flytte fortauet, er en slik endring såpass stor at planen enten må utvides og varsles på nytt eller behandles som en separat plan/reguleringsendring i etterkant. Etter kommunedirektørens vurdering kan det første alternativet ikke anbefales da dette fortauet ikke har noen direkte innvirkning på det foreliggende boligprosjektet på annen måte enn at det reguleres fortau gjennom planområdet som eventuelt blir bygget en gang i fremtiden. Det vil også skape store forsinkelser i planbehandlingen, i tillegg til at det skaper mye uforutsigbarhet i planprosessen når det legges inn nye krav sent i planprosessen som ikke bunner i endringer som utløses av planlagt bebyggelse. På grunnlag av dette mener kommunedirektøren at dersom fortauet ønskes flyttet, må dette håndteres i en separat plan. Dette vil være en ryddigere fremgangsmåte både med tanke på saksbehandlingstid og forutsigbarhet.

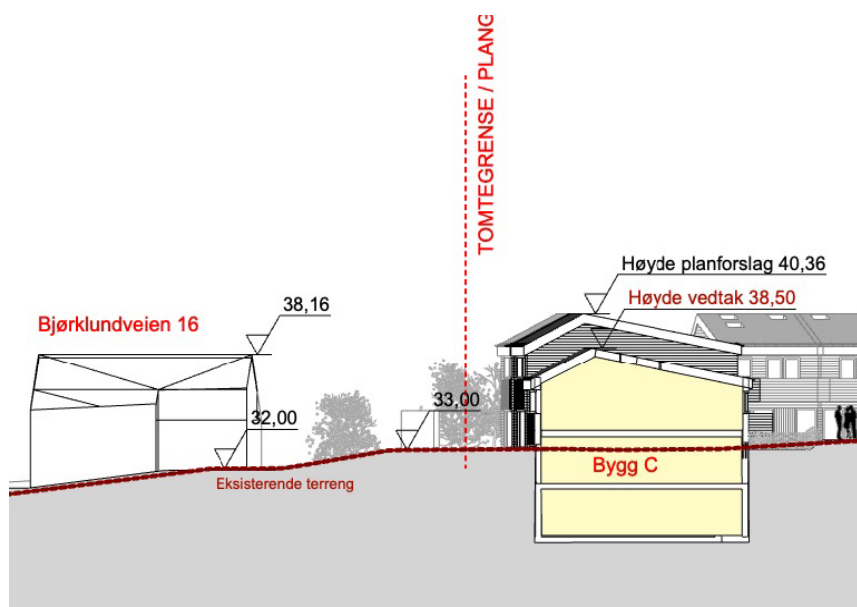
Når det gjelder høydereduksjonen på husrekkene A, B, C og D til møne/gesimshøyde 38,5 iht. i formannskapetets vedtak av 15.12.2020, mener kommunedirektøren de vil være problematiske for bokkvalitetene i planområdet og tilpasning til omgivelse og terrenget. En såpass kraftig reduksjon av høyder vil enten kreve store terrenginngrep ved å grave byggene ca. 2m ned i terrenget eller en løsning med flate tak, noe som vil resultere i en svært dårlig tilpasning til omkringliggende bebyggelse og da særlig Holmen kirke.

Boligene i Bjørklundsveien 22 ligger på en liten kulle i landskapsrommet. Eksisterende boliger på nabotomtene ligger fra 1- 9m lavere i terrenget enn inngangsplanet på de nye boligene. Inngang til kirken ligger ca 4m høyere enn boligene i planforslaget.

Kommunedirektøren mener det vil oppleves unaturlig at bebyggelsen i planområdet, som ligger høyere i terrenget enn nabobebyggelsen, skal presses ned til nærmest samme kotehøyde. Det vil gi dårligere massebalanse, og er heller ikke nødvendig med tanke på å underordne bebyggelse i forhold til kirken.

Illustrasjon Pi arkitekter as; snitt syd/nord sett mot Holmen kirke.

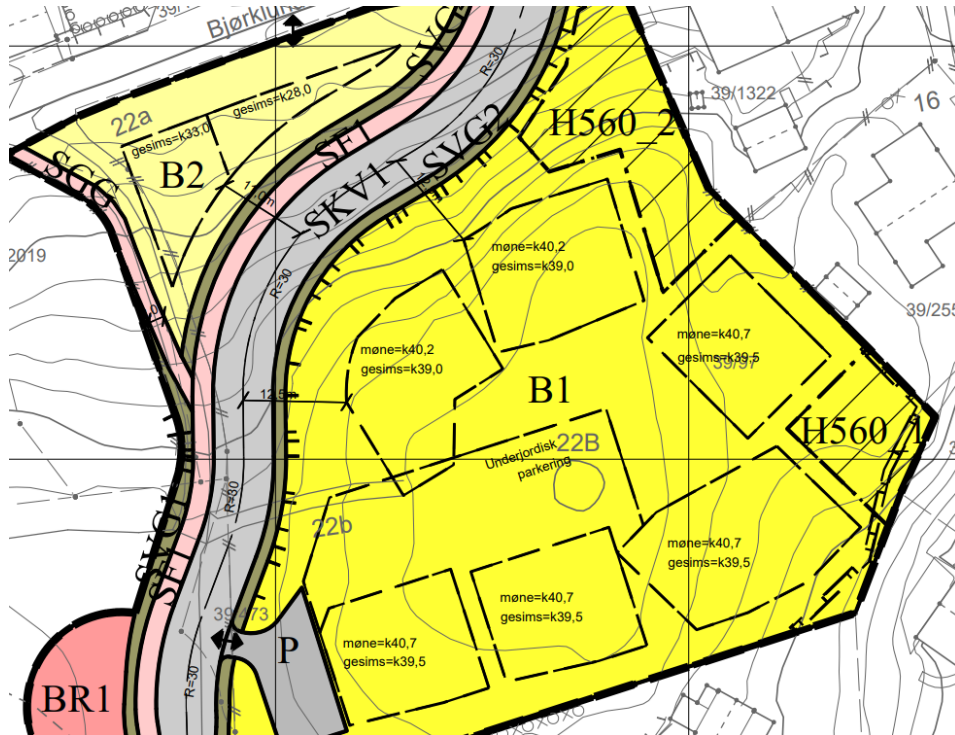
Illustrasjon Pi arkitekter as; snitt øst mot nabo i Bjørklundsveien 16.

Vedtaket sier møne/gesimshøyde på 38,5 og kan således oppfattes som et ønske om flate tak mot eksisterende bebyggelse i øst. Dette vil minske behovet for terrenginngrep, men kommunedirektøren vurderer det som svært uheldig for bygningsmiljøet rundt kirken. Det vil også harmonere dårlig med boligbebyggelsen i nabolaget, som heller ikke har flate tak.

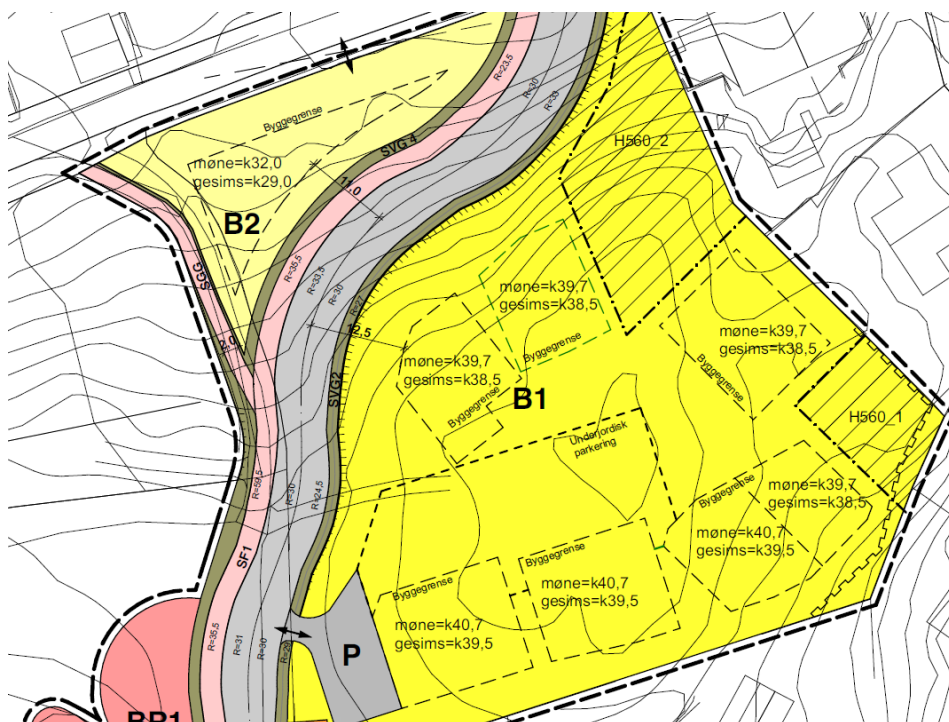
Forslagsstiller beskriver utfordringene rundt disse løsningene i detalj i notatet i vedlegg 14. Kommunedirektøren stiller seg bak vurderingene i dette notatet.

I dialog med kommunen har forslagsstiller kommet frem til en løsning for høyder og takform som søker å imøtekomme formannskapets vedtak om senkning av

kotehøyde og samtidig unngå flate tak og store terrenginngrep. Høydene på rekkene A-C og halve D er senket 0,5 – 1m og takflatene er snudd slik at den korte og høyeste tak flaten med møne vender inn mot tunet og den slakere, lengre flaten der gesims er på kote 38,5 vender ut mot naboer. Bebyggelsen vil oppleves som lav sett fra naboenes side i tråd med intensjonen i vedtaket. Konsekvensen av dette er at mønehøyden er noe høyere enn k+ 38,5.

Illustrasjon Pi arkitekter as; kotehøyder til 1.gansbehandling.

Illustrasjon Pi arkitekter as; kotehøyder til sluttbehandling.

Kommunedirektøren mener at grepet med å snu takflatene kombinert med foreslått reduksjon av kotehøyder ivaretar både hensyn til opplevd høyde sett fra nabotomtene og behovet for en takform som er tilpasset miljøet rundt kirken.

Illustrasjon Pi arkitekter as; sett fra kirken.

Vedtaket fra 1. gangsbehandlingen inneholdt også krav om at en boenhet i felt B1 skulle fjernes. Dette er innarbeidet i revidert planforslag som illustrert under. Hele den nordre rekken er flyttet mot vest

Illustrasjon Pi arkitekter as; plan med ny bygningsplassering.

Etter 2. gangs behandling er det fjernet enda ett hus i rekke B og trær er målt inn som i illustrasjonen under:

Vurdering av planforslagets oppfølging av uttalelser/merknader i høringsperioden:

Bebyggelsen bør underordnes kirken:

Mønehøyde for bebyggelse i felt B1 er senket, og etter kommunedirektørens vurdering godt underordnet kirkens høyde og formspråk. Vi viser til vurdering fra vår kulturminneansvarlig (vedlegg 6).

Antall enheter bør reduseres noe:

To enhet er fjernet i felt B1 og i B2 er det nå kun tillatt med en enebolig.

Forholdet mellom kirken og ny bebyggelse bør illustreres bedre:

Dette vurderer kommunedirektøren som godt fulgt opp i vedlagt designhåndbok (vedlegg 3).

Områdene med hensynssoner bør ligge med grønt arealformål for å ha et bedre juridisk vern:

Dette ble lagt inn i plankartet første gang planen ble fremmet for 2. gangs behandling. Forslagsstiller ønsker å ta det ut for å få ned BYA-tallet. Kommunedirektøren mener det er uheldig å endre grøntområdet til boligformål da det vil svekke ønsket om vern. En slik endring til boligformål vil kun innebære at regnestykket vedrørende BYA vil framstå endret med en lavere utnyttelse, men den reelle tettheten innenfor planområdet vil forbli uendret. Grønnstrukturen bidrar som kvalitet i boligområdet, og bidrar til at den totale utnyttelsen innenfor planavgrensningen ut fra det som er regulert til bolig og grønnstruktur blir akseptabel (ca. 28%). Kartet som følger saken viser områdene som grønnstruktur med hensynssone bevaring av naturmiljø.

Bjørklundsveien bør ikke bli gjennomfartsåre/bindeledd mellom Billingstadsletta og Nesbruveien. Dette vil påvirke kirkestedet negativt mtp. parkering og grøntarealer:

Opparbeidelse av denne veistrekningen utløses av en evt. stenging av Bjørklundsveien i forbindelse med avkjøringsløsning for E18. Dette ble lagt inn som et krav fra Statens Vegvesen og er uavhengig av om boligene i felt B1 og B2 bygges ut eller ikke. Dersom løsning for E18 tilsier det, vil opparbeidelse av veien heller ikke skje.

Store trær bør måles inn:

Det er målt inn fem trær i hensynssonen Ettersom det skal etableres underjordisk garasje er det dessverre ikke mulig å ivareta eksisterende store trær utover dette.

Trafo og renovasjonsanlegg blir til sjenanse for nærmeste nabo:

Plasseringen av disse følger regelverket, og må ta hensyn til terreng. Renovasjon er plassert der det er flatt nok for renovasjonsbil å komme til på en god måte.

Naturmangfold/landbruk/massebalanse:

Det er ikke dyrka eller dyrkbar jord i planområdet. Det ble ikke påvist store naturverdier ved utredning, men noe av vegetasjonen bevares i de to

hensynssonene med arealformål grøntstruktur. I bestemmelsene stilles det krav om miljøoppfølgingsplan som skal inneholde redegjørelse for massebalanse og massetransport, sikring av vegetasjon i hensynssoner i anleggsperioden og tiltak for bekjempelse av fremmede arter.

Oppfølging av FNs bærekraftsmål:

Planforslaget bidrar til å oppfylle FN og kommunens bærekraftsmål om å tilrettelegge for bærekraftige byer og tettsteder. Den viktigste måloppnåelse i denne planen er at planforslaget tilrettelegger for en konsentrert småhusbebyggelse. Dette vil videre ha som konsekvens at landbruk, natur og kulturminner kan skånes for utbygging andre steder. Planområdet ligger innenfor «prioritert vekstområde» hvor økt utbygging kan aksepteres, pga. nærhet til kollektivtilbud. Det er kort vei til friluftsområder og selve boligprosjektet ivaretar generelt gode boligkvaliteter med attraktive uteareal og universell utforming. For mer informasjon om hvordan planforslaget ivaretar andre hensyn, vises det til planbeskrivelsen og vedlagte utredninger.

Bebyggelsen vil bestå av trekonstruksjoner og trepanel, som er miljøvennlige materialvalg. Forslag til ny kommuneplan har også økt søkelys på klimahensyn i anleggsfasen og bærekraftige energiløsninger. Ettersom arbeidet med denne reguleringsplanen har pågått svært lenge, har kommunedirektøren vurdert at det er uheldig å kreve bestemmelser rundt dette såpass sent i planprosessen.

Skolekapasitet:

Området ligger i skolekrets for Mellom-Nes, der kapasiteten er svært presset. Tilfredsstillende skolekapasitet før rammetillatelse ligger imidlertid som et krav i forslag til bestemmelser.

Konklusjon

Kommunedirektøren mener planforslaget følger opp vedtakene om endringer fra 1.- og 2.gangsbehandling på en tilfredsstillende måte. Alle krav om endringer er innarbeidet, med unntak av at maks kotehøyde på byggene ikke er senket like mye som kravet i vedtaket og at fortau og tursti ikke endres. Det vurderes at flytting av fortau vil være svært uheldig for trafikksikkerheten, og utarbeidet parkeringsskisse viser at kirkens parkeringsbehov kan dekkes uten dette inngrepet.

Videre mener kommunedirektøren at foreslåtte høyder ivaretar hensyn til naboer og underordner seg kirken på en god måte, samtidig som man unngår flate tak, store terrenginngrep og dårligere bokvalitet dersom store deler av hvert enkelt bygg må graves ned. For øvrig tilfredsstiller planforslaget kommuneplanens krav og retningslinjer til boligutvikling samt FNs bærekraftsmål for bærekraftige byer og tettsteder. Videre er planforslaget i tråd med forslag til ny kommuneplan, som styrker forankringen til overordnet plan.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

- 1 Forslag til reguleringsplan i målestokk 1:500 datert 12.09.2022
- 2 Forslag til reguleringsbestemmelser, datert 12.09.2022.
- 3 Designhåndbok/illustrasjoner
- 4 Planbeskrivelse
- 5 Innkomne merknader med kommunedirektørens vurdering
- 6 39 97 Bjørklundsveien 22 Vurdering av innvirkning på Holmen kirke
- 7 Støyrapport
- 8 ROS-analyse
- 9 Naturmangfoldutredning
- 10 Arkeologisk registrering
- 11 Snitt ny vei og støttemur
- 12 Solforhold
- 13 Analyse av høyder
- 14-22 Innkomne merknader
- 23 Vedtak fra 1. gangsbehandling
- 24 Parkering Holmen kirke

Vedlegg:

39_97_Bjørklundveien 22_Vurdering av innvirkning på Holmen krk
 analyse av høyder
 Arkeologisk registrering
 Bestemmelser
 Designhåndbok illustrasjoner
 Innkomne merknader med kommunedirektørens vurdering
 Naturmangfoldutredning
 Parkering Holmen kirke
 Planbeskrivelse
 Plankart 12092022
 ROS analyse
 Snitt ny vei og støttemur
 Solforhold
 Statsforvalterens uttalelse
 Støyrapport
 Usttalelse Viken
 Uttalelse den norske kirke
 Uttalelse Eivind Mossige
 Uttalelse Halvor Ehrnst
 Uttalelse Jan Anderssen
 Uttalelse John Bergamini

Uttalelse Terje Erling og Kristian Bye Asdøl
Vedtak 1. gangsbehandling

Asker
kommune

Saksprotokoll

Arivsak
21/07311

Saksbehandler
Elisabeth Hinteregger

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for plan og byggesak	18.01.2023	2/23
2 Formannskapet	24.01.2023	17/23
3 Kommunestyret	31.01.2023	8/23

Reguleringsplan for Bjørklundsveien 22 - sluttbehandling

Utvalg for plan og byggesak har behandlet saken i møte 18.01.2023 sak 2/23

Behandling

Ved 1. gangsbehandling av saken ba Jensen (H) om å bli habilitetsvurdert. Representanten ble vedtatt inhabil og det var derfor også innkalt vara til denne behandlingen.

Jensen fratrådte og Trygve Lia (H) tok sete.

Wear (H) fremmet på vegne av H, V og SP, følgende forslag til punkt 2:

Det tilrettelegges i planen for kryssning av gangvei slik at kirken kan opprettholde parkering på vestsiden som i dag

Matt (MDG) fremmet følgende forslag:

Saken sendes tilbake. Utvalget forventer at tidligere vedtak i mye større grad er innfridd når den kommer til sluttbehandling.

Tilleggspunkt fremmet av Wear ble enstemmig vedtatt.

Kommunedirektørens innstilling ble satt opp mot forslag fremmet av Matt.

Kommunedirektørens innstilling ble vedtatt mot 2 (MDG) stemmer

Innstilling

1. Detaljregulering for Bjørklundsveien 22 med kart datert 12.09.2022 og tilhørende bestemmelser datert 12.09.2022 samt designhåndbok/illustrasjoner av februar 2022 vedtas iht. plan- og bygningsloven § 12-12.
2. Det tilrettelegges i planen for krysning av gangvei slik at kirken kan opprettholde parkering på vestsiden som i dag.

Asker
kommune

Saksframlegg

Arkivsak
22/11688-5

Saksbehandler
Silje Østgård Storeli

Behandles av
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato
10.01.2023
31.01.2023

Godkjenning av tilleggsavtale til utbyggingsavtale for Slemmestad sentrum om avfallssuganlegg, sykkelparkering og lekeplasser

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Tilleggsavtalen til utbyggingsavtalen for Slemmestad sentrum godkjennes, jf. plan- og bygningsloven kap. 17.

1. Sammendrag og konklusjon

Det er fremforhandlet tilleggsavtale til utbyggingsavtalen av 24.08.2018 for Slemmestad sentrum, jf. vedlegg 1.

Utbyggingsavtalen for Slemmestad sentrum omhandler de rekkefølgekrav som fremgår av områdeplanen for Slemmestad. Utbyggingsavtalen punkt 9.8.1 viser til at det kan bli nødvendig med tilleggsavtaler i tilknytning til opparbeidelsen av anlegg innenfor det enkelte utbyggingsområde etter fremtidige detaljreguleringer. I tillegg vil vedtakelse av detaljreguleringsplaner som medfører endringer i utbyggingsavtalen også gi adgang til enten å reforhandle eller heve den opprinnelige utbyggingsavtalen, jf. utbyggingsavtalen punkt 16 og 19.

Etter vedtakelsen av detaljreguleringen for Slemmestad sentrum - Vaterland 08.10.2019 var det flere endrede forhold eller tillegg som ikke var omfattet av områdeplanen og derfor heller ikke omfattet av eksisterende utbyggingsavtale.

Avdeling for prosjekt og utvikling (PRU) har derfor fremforhandlet en

utbyggingsavtale hvor ansvarsfordeling og finansiering av tiltak knyttet til avfallssuganlegg, sykkelparkering og lekeplasser er nærmere regulert. Avtalen ble først antatt å ikke være en utbyggingsavtale. Oppstart av forhandlinger ble derfor først kunngjort i begynnelsen av juli i år.

Kommunedirektøren vurderer at utbyggingsavtalen er innenfor de vedtatte rammer for bruk av slike avtaler i Asker kommune, jf. forutsigbarhetsvedtak datert 08.12.2020. Videre vurderer kommunedirektøren at kravene om at utbyggers anleggsbidrag skal være nødvendig og forholdsmessig er oppfylt. Når utbyggingsavtalen vedtas lagt ut på høring, vil den etter merknadsfristens utløp på minimum 30 dager legges frem for behandling i formannskapet og kommunestyret i oktober/november.

Fremforhandlet tilleggssavtale til utbyggingsavtalen for Slemmestad ble lagt ut til offentlig ettersyn i Røyken og Hurum og Askers avis (RHA) og Asker og Bærum Budstikke med en høringsfrist til 28.10.2022. Det har ikke kommet inn hørings svar til utbyggingsavtalen.

Kommunedirektøren foreslår at tilleggssavtalen inngås slik den er fremlagt.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

2.1 Om reguleringsplanen og avtalens geografiske avgrensning

Reguleringsplanen for Vaterland – Slemmestad sentrum ble vedtatt 08.10.2019 (redigert 14.10.2019) og har til hensikt å legge føringer for utviklingen av sentrumskjernen av kystbyen Slemmestad. Det skal være høy tetthet av boliger med utadrettede, transparente førsteetasjer som bidrar til fokus på kvalitativt gode offentlige uterom/møteplasser.

Figur 1 Reguleringsområdet for Vaterland i Slemmestad sentrum

I planbeskrivelsen til reguleringsplanen legges det opp til en utbygging av opptil 48 000 m² BRA på Vaterland, hvorav 31 629 m² utgjør BRA for bolig og 16 371 m² utgjør BRA for næring. Det er lagt opp til 373 leiligheter.

Utbyggingsavtalen, se vedlegg 1, gjelder gjennomføring av rekkefølgekrav knyttet til avfallssuganlegg, samt krav til private lekeplasser og privat sykkelparkering som plasseres på offentlige arealer.

2.2 Avtalens innhold

2.2.1 Partene

Avtalen inngås mellom Slemmestad Brygge AS og Asker kommune.

Det er ikke tatt høyde for eventuelle endringer i eier- eller rettighetsforhold i avtaleperioden ved å sette betingelser for transport av avtalen. Det er heller ikke satt krav om tinglysing.

2.2.2 Avtalens formål

Formålet med avtalen har vært å følge opp den tidligere inngåtte intensjonsavtalen mellom partene, se avtalens vedlegg 1, for å skape forutsigbarhet for partene. Avtalen er ment som et tillegg til eksisterende utbyggingsavtale for Slemmestad sentrum og endrer ikke forutsetningene som ellers fremgår av opprinnelig avtale.

Avtalen avklarer finansiering, ansvar for planlegging, bygging, eierskap og vedlikeholdsansvar for avfallssuganlegget, private lekeplasser og sykkelparkering på kommunal grunn.

2.2.3 Asker kommunes forpliktelser etter utbyggingsavtalen

Asker kommune skal overta eierskap og ansvar for forvaltning, drift og vedlikehold (FDV) av avfallssuganlegget etter ferdigstilling i samsvar med forskrift om renovasjon for Asker kommune. Dette er presisert i avtalen, men medfører i realiteten ingen nye forpliktelser ut over det som allerede fremgår av forskriften.

Videre forplikter kommunen seg til å stille i overkant av 2000 m² kommunal grunn til disposisjon for oppfyllelse av krav til privat sykkelparkering og private lekeplasser. Formannskapet i tidligere Røyken kommune vedtok, under behandlingen av detaljreguleringen for Vaterland, at krav til lekeplasser og deler av uteoppholdsareal (MUA) kunne løses på arealer avsatt til offentlige parker og torg. Adgangen til å bruke offentlige arealer for plassering av privat sykkelparkering er vedtatt i detaljreguleringsplanen og innebærer derfor ikke noe nytt i forbindelse med avtaleforhandlingene. Sykkelparkeringen utgjør kun en mindre andel av de kommunale arealene som benyttes til private tiltak.

Asker kommune tar også ansvar for fremtidig FDV av lekeplassene mot en engangskompensasjon fra utbygger. Se nærmere om dette i punkt 2.2.4 under.

Kommunen skal i tillegg inngå justeringsavtale med utbygger i

overensstemmelse med merverdiavgiftsloven kap. 9 samt Asker kommunes vedtatte rammer for inngåelse av slike avtaler.

2.2.4 Utbyggers forpliktelser etter utbyggingsavtalen

Utbygger har ansvar for opparbeidelsen og finansieringen av avfallssuganlegget, sykkelstativ, samt lekeplasser på offentlige torg og parker som dekker kravet til private lekeplasser i henhold til avtalen.

Kostnader knyttet til opparbeidelsen og finansiering av avfallssuganlegget er pålagt utbygger gjennom forskrift og ville derfor påløpt uavhengig av utbyggingsavtalen. Unntaket er offentlige søppelnedkast som kommunen etter forskriften skal etablere, men som utbygger etter avtalen har påtatt seg å dekke. Kostnadene forbundet med etablering av 5 offentlige nedkast er estimert til 1 050 000 kr.

Likeså er kostnadene knyttet til opparbeidelsen av privat sykkelparkering og private lekeplasser kostnader som følger av byggesaken og ikke krav om opparbeidelse av offentlig infrastruktur. Derfor er det ikke naturlig at disse medregnes i anleggsbidraget fra utbygger.

Heller ikke engangsutbetalingen på 1 250 000 kr som kompensasjon for at kommunen overtar ansvar for FDV av de private lekeplassene kan naturlig medregnes i anleggsbidraget. Utbygger eller fremtidige boligeiere/sameier hadde normalt måtte bære kostnadene for dette. Muligheten til å fraskrive seg FDV-ansvaret ved heller å betale et engangsbeløp på 1 250 000 kr, tilsvarende 50 000 kr årlig i 30 år med en neddiskonteringsrente på 5 %, kan derfor heller anses som et bidrag fra kommunen som er den som overtar risiko.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

• God helse

Utbygging i tråd med reguleringsplanen vil skape et trygt bomiljø og et hyggelig sentrumsområde med gode uteområder og møtepunkter. Det legges til rette for lek og rekreasjonsmuligheter for alle aldersgrupper, noe som stimulerer til bedre fysisk og psykisk helse.

• Stoppe klimaendringene

Utbygging i tråd med reguleringsplanen vil føre til ny bebyggelse i nærheten av knutepunkter for offentlig transport, handel, kultur, innovasjon og sosial samhandling. Dette vil kunne redusere behovet for personbiltransport. Det tilrettelegges både for bruk av buss og hurtigbåt fra Slemmestad sentrum.

• Bærekraftige byer og samfunn

Antallet personer som ønsker å bo i byer og tettsteder øker. Ved å lage bærekraftige byer og samfunn hvor behovet for grunnleggende tjenester og trygg transport er dekket, hvor det lages inkluderende og tilgjengelig offentlige rom, hvor kulturarv

bevares, tilrettelegges det for bærekraftig urbanisering. Utbygging i tråd med reguleringsplanen for Vaterland bidrar til slik bærekraftig utvikling av tettstedet.

4. Tidligere behandling

Formannskapet i tidligere Røyken kommune vedtok, under behandlingen av detaljreguleringen for Vaterland, at krav til lekeplasser og deler av uteoppholdsareal (MUA) kunne løses på arealer avsatt til offentlige parker og torg. Dette ble inntatt i punkt 5 og 6 i vedtak datert 11.07.2019, i møtesak 96/19.

Detaljreguleringen for Slemmestad sentrum – Vaterland ble vedtatt av tidligere Røyken kommune 08.10.2019, møtesak 74/19.

Prinsippvedtak om bruk av utbyggingsavtaler ble behandlet av kommunestyret 08.10.2020, møtesak 122/20.

Formannskapet vedtok å legge avtalen ut på høring 01.09.2022, møtesak 180/22.

5. Kommunedirektørens vurdering

5.1 Økonomiske konsekvenser

Etter kommunedirektørens syn er det fremforhandlet en forholdsmessig avtale som er positiv for begge parter. Det er ikke vurdert å være noen store økonomiske konsekvenser for kommunen ut over forventede vedlikeholdskostnader.

5.2 Anleggsbidragets størrelse

Utbyggers anleggsbidrag etter denne avtalen er finansiering og etablering av 5 offentlige søppelnedkast med en estimert kostnad på 1 050 000 kr.

Etablering av offentlige søppelnedkast er med og bidrar til velfungerende avfallshåndtering i et område med stor fortetting. Det skaper også ryddige byrom som øker kvaliteten på disse områdene for lokalbefolkningen og besøkende. Kommunedirektøren vurderer på denne bakgrunn at vilkåret om nødvendighet er oppfylt. Gjeldende utbyggingsavtale bidrar til å skape økt forutsigbarhet for både kommunen og utbygger ved gjennomføring av planen.

Det stilles i tillegg krav om at anleggsbidraget er forholdsmessig. Anleggsbidraget i dette tilfellet utgjør i underkant av 22 kr/m² BRA (1 050 000 kr/48 000 m² BRA = 21,87 kr). Dette er et lavt anleggsbidrag som aldri ville blitt uforholdsmessig i seg selv.

Det må imidlertid tas med i beregningen at det allerede betales anleggsbidrag etter utbyggingsavtalen for Slemmestad sentrum. Her oppgikk anleggsbidraget til 1700

kr/m² BRA bolig. Etter prisjustering utgjør anleggsbidraget i dag ca. 1900 kr/m² BRA bolig. Dette innebærer at for 31 629 m² BRA bolig vil det totale anleggsbidraget utgjøre 1921,87 m². For de resterende 16 371 m² BRA næring vil anleggsbidraget kun utgjøre 21,87 kr/m².

En totalvurdering av anleggsbidraget sett i forhold til prosjektets belastning på offentlig infrastruktur tilsier at anleggsbidraget må anses som rimelig. Et anleggsbidrag på 1900 kr/m² BRA bolig er allerede funnet å være forholdsmessig. En økning tilsvarende 22 kr/m² BRA, alternativt en økning tilsvarende 33 kr/m² BRA bolig dersom anleggsbidraget kun knyttes til BRA bolig i likhet med utbyggingsavtalen for Slemmestad sentrum, utgjør en minimal økning.

Tar man i betraktning kommunens bidrag etter avtalen fremstår økningen i anleggsbidraget utvilsomt som forholdsmessig. Jo mer kommunen selv bidrar med, desto mer kan også forventes av utbygger. I dette tilfellet skal kommunen tilrettelegge for en justeringsavtale hvor utbygger vil kunne få tilbakeført innbetalt mva. over en periode på 10 år. Dette medfører en direkte økonomisk gevinst for utbygger. Store kommunale arealer skal også stilles til disposisjon for oppfyllelse av private krav. Dette medfører at utbygger kan bygge tettere på sin egen tomt og følgende oppnå større økonomisk gevinst. I tillegg påtar kommunen seg fremtidig FDV-ansvar for de private lekeplassene som plasseres på kommunal grunn. Til sammen må dette anses som et betydelig bidrag fra kommunen.

Kommunedirektøren vurderer utfra dette at fremlagte avtale og utbyggers forpliktelser er forholdsmessige.

5.3 Konklusjon

Etter kommunedirektørens vurdering bør tilleggsavtalen til utbyggingsavtalen for Slemmestad godkjennes og inngås slik den er fremlagt.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Signert avtale med vedlegg

Asker
kommune

Saksprotokoll

Arivsak

22/11688

Saksbehandler

Silje Østgård Storeli

Behandlet av

1 Formannskapet
2 Kommunestyret

Møtedato

10.01.2023
31.01.2023

Saksnr.

2/23

Godkjenning av tilleggsavtale til utbyggingsavtale for Slemmestad sentrum om avfallssuganlegg, sykkelparkering og lekeplasser

Formannskapet har behandlet saken i møte 10.01.2023 sak 2/23

Behandling

Monica V. Bratlie (H) hadde på forhånd bedt om en juridisk vurdering av egen habilitet i saken, og redegjorde for konklusjonen om at hun burde anses som inhabil. Bratlie ble enstemmig vurdert som inhabil, og fratrådte. Waldemar Garntangen (H) tok sete.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Innstilling

1. Tilleggsavtalen til utbyggingsavtalen for Slemmestad sentrum godkjennes, jf. plan- og bygningsloven kap. 17.

Asker
kommune

Saksframlegg

Arkivsak
22/20044-1

Saksbehandler
Lars Erik Eriksen

Behandles av
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato
10.01.2023
31.01.2023

Eierstrategi for Asker og Bærum brann og redning IKS - ABBR

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Eierstrategien fra Asker og Bærum brann og redning IKS – ABBR – vedtas slik det fremkommer av vedlagte forslag.

1. Sammendrag og konklusjon

Asker kommunes eierskapsmelding del I og del II legger opp til at det skal utarbeides eierstrategi for utvalgte selskaper hvor kommunen er eier. Der det utarbeides eierstrategi for det enkelte selskap, skal eierstrategien beskrive hva kommunen ønske å oppnå som eier, rammene for selskapet samt målene med eierskapet.

Eierstrategien for Asker og Bærum brann og redning IKS – ABBR – er utarbeidet i samarbeid mellom eierkommunene.

Forslag til eierstrategi for Asker og Bærum brann og redning IKS – ABBR – følger vedlagt.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Selskapet er en videreføring av Asker og Bærum brannvesen IKS, som i sin tid ble etablert 01.01.2003, og med tidligere Røyken brann og redning og Hurum brannvesen innlemmet ved virksomhetsoverdragelse 01.01.2020 i forbindelse med kommunesammenslåingen.

Asker kommune er deltaker med 43 % og Bærum kommune med 57 %. Eierandelen justeres hvert andre år basert på folketallet. Fremlagte eierstrategi er utarbeidet i samarbeid mellom eierkommunene.

Det er første gang det utarbeides eierstrategi for selskapet.

2.1 Redegjørelse - Sentrale deler av eierskapsstrategien

Eierstrategien bygger tett opp under Selskapsavtalen, sist revidert 17.06.2021, mellom Asker kommune og Bærum kommune. Kapittel 3 i strategien er i sin helhet hentet fra selskapsavtalens § 3.

Kap. 3 Selskapets formål, overordnede målsetting og virksomhet:

Selskapets formål er å ivareta de 2 deltakende kommuners plikter og oppgaver vedrørende brann- og ulykkesberedskap og brannforebyggende arbeid, herunder:

- a. gjennomføre informasjons- og motivasjonstiltak om fare for brann, farer ved brann, brannverntiltak og opptreden i tilfelle brann og andre akutte ulykker
- b. gjennomføre brannforebyggende tilsyn
- c. gjennomføre ulykkesforebyggende oppgaver i forbindelse med håndtering av farlig stoff og ved transport av farlig gods på veg og jernbane
- d. utføre nærmere bestemte forebyggende og beredskapsmessige oppgaver i krigs- og krisesituasjoner
- e. være innsatsstyrke ved brann
- f. være innsatsstyrke ved andre akutte ulykker der dette er bestemt med grunnlag i kommunenes risiko- og sårbarhetsanalyser
- g. etter anmodning yte innsats ved brann og ulykker i sjøområder
- h. sørge for feiing og tilsyn med fyringsanlegg

Videre omhandler kapittel 5 eiers forventninger til selskapets samfunnsansvar og hvilke prinsipper som skal være gjeldende, samt det systematiske arbeidet knyttet til samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid.

I tillegg er det innarbeidet følgende vedrørende etiske retningslinje, som er i tråd med revisors anbefaling, jamfør [BDO sin rapport](#) «Eierskapskontroll av etikk og antikorrupsjon for kontrollutvalget i Bærum kommune av 7. januar 2022»:

«Selskapet skal ha etiske regler, som minst tilsvare eiernes etiske regler. Herunder blant annet unngå at selskapet kjøper tjenester fra ansatte, tidligere ansatte under karantene, venner eller slektninger. Det skal årlig gjennomføre egenrapportering fra ansatte og styremedlemmer om roller, eierinteresser og bierverv».

Begge eiere er opptatt av god kommunikasjon og dialog med selskapet for best mulig utøvelse av virksomheten. Dette er nærmere beskrevet under kapittel 7 - Ansvarsfordeling og dialog.

Avslutningsvis gir Kapittel 8 – Resultatmål og kapittel 9 – Rapportering, klare mål for virksomheten og krav til kostnadseffektivt og konkurransedyktig tjenesteproduksjon.

Begge eierkommuner vil følge opp selskapet på den strategien som nå er fremsatt og gjøre løpende evaluering hvert 4. år.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

En robust og godt organisert brann- og redningstjeneste er en samfunnsviktig tjeneste for kommunens innbyggere og næringsliv. Dette har spesielt relevans i forhold til bærekraftsmålene knyttet til å sikre god helse, god utdanning, likestilling mellom kjønnene, sikre innovasjon og infrastruktur, stoppe klimaendringene samt samarbeid for å nå målene.

4. Tidligere behandling

Saken er ikke tidligere behandlet.

5. Kommunedirektørens vurdering

En eierstrategi for Asker og Bærum brann og redning IKS vil være et viktig styringsdokument for selskapet samt for Asker kommune og Bærum kommune som aktive eiere.

Ut over det som er omtalt i saken har kommunedirektøren ingen merknader til sakene på dagsorden og anbefaler eierstrategi for Asker og Bærum brann og redning IKS – ABBR – blir vedtatt.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Eierstrategi for Asker og Bærum brann og redning IKS - ABBR

Asker
kommune

Saksprotokoll

Arivsak
22/20044

Saksbehandler
Lars Erik Eriksen

Behandlet av
1 Formannskapet
2 Kommunestyret

Møtedato	Saksnr.
10.01.2023	3/23
31.01.2023	

Eierstrategi for Asker og Bærum brann og redning IKS - ABBR

Formannskapet har behandlet saken i møte 10.01.2023 sak 3/23

Behandling

Elisabeth Holter-Schøyen (V) fremmet følgende forslag, på vegne av H,V,Sp,KrF):

«Selskapet skal søke å ha en innkjøpsstrategi som legger eierkommunenes anskaffelsesstrategier til grunn.»

Innstillingen, med Holter-Schøyens forslag, ble enstemmig vedtatt.

Innstilling

1. Eierstrategien fra Asker og Bærum brann og redning IKS – ABBR – vedtas slik det fremkommer av vedlagte forslag.
2. Selskapet skal søke å ha en innkjøpsstrategi som legger eierkommunenes anskaffelsesstrategier til grunn.

Asker
kommune

Saksframlegg

Arkivsak
23/01157-1

Saksbehandler
Elisabeth Lannem
Nærby

Behandles av
Kommunestyret

Møtedato
31.01.2023

Interpellasjoner til kommunestyret 31. januar 2023

Interpellasjoner til kommunestyret 31. januar 2023 er vedlagt.

Møteinnkalling

Utvalg

Kommunestyret

Dato

31.01.2023 kl. 18:00

Sted

Asker rådhus

Merknad

Eventuelt forfall meldes snarest til:

Politisk.sekretariat@asker.kommune.no

Varamedlemmer møter etter nærmere avtale med møtesekretær.

Tematime kl. 16:00

- Asker kommunes arbeid med mottak og bosetting av flyktninger sett i sammenheng med Ukraina-situasjonen, ved Tone Bøckmann (Inkludering og mangfold), Jan Kåre Melsæther (NAV) og Henriette Eriksen (Velferdsforvaltningen)
- Orientering om akuttmottak for flyktninger, ved avdelingsleder Ingeborg S. Dolven

Sakskart

Saker til behandling

1/23	23/01154-1	Godkjenning av protokoll kommunestyret 13. desember 2022
2/23	23/00123-1	Sak fra kontrollutvalget - Kontrollutvalgets årsplan for 2023
3/23	22/13341-2	Valg2023 - godkjenning av stemmekretser - valglokaler og åpningstider

4/23	23/00035-1	Fritak fra folkevalgte verv og nyvalg - Heidi Sorknes (H)
5/23	22/21367-5	Felles 110-sentral mellom Oslo kommune, Asker kommune og Bærum kommune - revidert vertskommuneavtale
6/23	22/14092-23	Temaplan - Mestre hele livet - psykisk helse og rus - 2.gangsbehandling
7/23	23/00136-1	Egenandel ved bruk av gjenvinningsstasjonene i Asker kommune
8/23	21/07311-7	Reguleringsplan for Bjørklundsveien 22 - sluttbehandling
9/23	22/11688-5	Godkjenning av tilleggssavtale til utbyggingsavtale for Slemmestad sentrum om avfallssuganlegg, sykkelparkering og lekeplasser
10/23	22/20044-1	Eierstrategi for Asker og Bærum brann og redning IKS - ABBR
Referatsaker		
Interpellasjoner		
1/23	23/01157-1	Interpellasjoner til kommunestyret 31. januar 2023

Asker, 20.01.2023
 Lene W. Conradi
 Ordfører

Møteprotokoll

Kommunestyret

Dato	Tid	Sted
31.01.2023	18:00 – 22:10	Asker rådhus

Møtet ble ledet av Lene W. Conradi.

Til stede:

Funksjon	Navn	Møtte for
Ordfører	Lene W. Conradi (H)	
Varaordfører	Monica Vee Bratlie (H)	
Varamedlem	Trygve Lia (H)	Til stede i sak 8/23 og 9/23
Utvalgsmedlem	Cecilie Lindgren (H)	
Utvalgsmedlem	Håvard Vestgren (H)	
Utvalgsmedlem	Stig Wettre-Johnsen (H)	
Varamedlem	Finn Edvin Brøndal (H)	Heidi Sorknes (H)
Utvalgsmedlem	Hans Andersen Hveem (H)	
Utvalgsmedlem	Trond Jerve (H)	
Utvalgsmedlem	Julie Lovise Green Holten (H)	
Varamedlem	Linda Flan Medalen (H)	Thormod Rønning Kvam (H)
Utvalgsmedlem	Kari Sofie Bjørnsen (H)	
Utvalgsmedlem	Waldemar R. Garntangen (H)	
Varamedlem	Kirsti Kierulf (H)	Kay Arne Sørensen (H)
Utvalgsmedlem	Bjarte Trygve Engen Grostøl (H)	
Utvalgsmedlem	Roar Arne Skryseth (H)	
Utvalgsmedlem	Vibeke Giske Røisland (H)	
Utvalgsmedlem	Turid Lohne Velund (H)	
Utvalgsmedlem	Cathrine Jensen (H)	
Utvalgsmedlem	Lars Kristian Wear (H)	
Utvalgsmedlem	Håvard Espelin (H)	
Utvalgsmedlem	Kent Ryen (H)	
Utvalgsmedlem	Bjarte Gatland Reve (H)	
Varamedlem	Marit Sæthre Vannebo (H)	Merete Hartvig Brandshaug (H)
Utvalgsmedlem	Kåre Johnny Møllerhagen (H)	
Utvalgsmedlem	Per Modig Sletaune (H)	
Utvalgsmedlem	Trond Røed (H)	

Utvalgsmedlem	Ivar Granum (A)	
Utvalgsmedlem	Marianne Riis Rasmussen (A)	
Varamedlem	May Britt Myklebust (A)	Roger Olsen (A)
Utvalgsmedlem	Trude Nygård Evensen (A)	
Utvalgsmedlem	Solav Abbas (A)	
Utvalgsmedlem	Thomas Hatten (A)	
Varamedlem	Ole Kjølén (A)	Nimrah Ramzan (A)
Utvalgsmedlem	Magne Gabrielsen (A)	
Utvalgsmedlem	Anders Tobias Utne (A)	
Utvalgsmedlem	Hanne Lisa Matt (MDG)	
Utvalgsmedlem	Liv Knatten (MDG)	
Utvalgsmedlem	Helge Haugen (MDG)	
Utvalgsmedlem	Jon Gustav Kirkerud (MDG)	
Utvalgsmedlem	Paal Steine (MDG)	
Utvalgsmedlem	Emelie Spjuth-Haldorsen (MDG)	
Utvalgsmedlem	Ole-Jacob Johansen (FrP)	
Utvalgsmedlem	Espen Hansen Aspås (FrP)	
Varamedlem	Rikard G. Knutsen (FrP)	Tonje Lavik (FrP)
Utvalgsmedlem	Oddvar Igland (Sp)	
Utvalgsmedlem	Jan Fredrik Eriksen (Sp)	
Utvalgsmedlem	Inger Johanne Aaby (Sp)	
Utvalgsmedlem	Elisabeth Holter-Schøyen (V)	
Utvalgsmedlem	Njål Vikdal (V)	
Varamedlem	Gro Buttingsrud (V)	Christian Dyresen (V)
Utvalgsmedlem	Martin Berthelsen (SV)	
Utvalgsmedlem	Anne Høie Guettler (SV)	
Varamedlem	Anders Nordmo (SV)	Janne Grøttumsbråten (SV)
Utvalgsmedlem	Bård-Kjetil Dahl (R)	
Utvalgsmedlem	Torleiv Ole Rognum (KrF)	

Forfall:

Utvalgsmedlem	Heidi Sorknes (H)
Utvalgsmedlem	Thormod Rønning Kvam (H)
Utvalgsmedlem	Kay Arne Sørensen (H)
Utvalgsmedlem	Merete Hartvig Brandshaug (H)
Utvalgsmedlem	Roger Olsen (A)
Utvalgsmedlem	Nimrah Ramzan (A)
Utvalgsmedlem	Tonje Lavik (FrP)
Utvalgsmedlem	Christian Dyresen (V)
Utvalgsmedlem	Janne Grøttumsbråten (SV)

Møtet ble satt med 55 medlemmer til stede.

Fra administrasjonen møtte:

Kommunedirektør	Lars Bjerke
Direktør oppvekst	Kai Erik Lund
Direktør velferd	Aud Hansen
Direktør samfunnstjenester	Ragnar Sand Fuglum
Direktør medborgerskap	Christer Best Gulbrandsen
Direktør samfunnsutvikling	Eli F. Aubert
Direktør økonomi	Randi Sandli
Protokollfører	Trine Groven

Det var ingen merknader til innkallingen.

Ordfører holdt minnetale og det ble avholdt ett minutts stillhet for tidligere kommunestyremedlem i Asker Karl Einar Fjellheim, som døde 8. januar 2023.

Ordfører foreslo å behandle sakene 8/23 og 9/23 før sak 3/23. Dette fikk tilslutning.

Saksliste

Side

Saker til behandling

1/23	23/01154-1	Godkjenning av protokoll kommunestyret 13. desember 2022	5
2/23	23/00123-1	Sak fra kontrollutvalget - Kontrollutvalgets årsplan for 2023	5
3/23	22/13341-2	Valg2023 - godkjenning av stemmekretser - valglokaler og åpningstider	6
4/23	23/00035-1	Fritak fra folkevalgte verv og nyvalg - Heidi Sorknes (H)	8
5/23	22/21367-5	Felles 110-sentral mellom Oslo kommune, Asker kommune og Bærum kommune - revidert vertskommuneavtale	9
6/23	22/14092-23	Temaplan - Mestre hele livet - psykisk helse og rus - 2.gangsbehandling	11
7/23	23/00136-1	Egenandel ved bruk av gjenvinningsstasjonene i Asker kommune	12
8/23	21/07311-7	Reguleringsplan for Bjørklundsveien 22 - sluttbehandling	14
9/23	22/11688-5	Godkjenning av tilleggsavtale til utbyggingsavtale for Slemmestad sentrum om avfallssuganlegg, sykkelparkering og lekeplasser	15
10/23	22/20044-1	Eierstrategi for Asker og Bærum brann og redning IKS - ABBR	16

Referatsaker

Interpellasjoner

1/23	23/01157-1	Interpellasjoner til kommunestyret 31. januar 2023	18
----------------------	------------	--	----

Saker til behandling

1/23 Godkjenning av protokoll kommunestyret 13. desember 2022

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Kommunestyret	31.01.2023	1/23

Ordførers forslag til vedtak:

1. Protokollen fra kommunestyrets møte 13. desember 2022 godkjennes slik den foreligger.

Behandling

Ordfører foreslo en mindre endring i sak 111/22.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt, med denne endringen

Vedtak

1. Protokollen fra kommunestyrets møte 13. desember 2022 godkjennes slik den foreligger, med en mindre endring i sak 111/22.

[Lagre vedtak]

2/23 Sak fra kontrollutvalget - Kontrollutvalgets årsplan for 2023

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Kommunestyret	31.01.2023	2/23

Ordførers forslag til vedtak:

1. Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsplan for 2023 til orientering.

Behandling

Kontrollutvalgets leder Børre Pettersen redegjorde for saken.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsplan for 2023 til orientering.

[Lagre vedtak]

3/23 Valg2023 - godkjenning av stemmekretser - valglokaler og åpningstider

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Valgstyret	24.01.2023	3/23
2 Kommunestyret	31.01.2023	3/23

Valgstyret har behandlet saken i møte 24.01.2023 sak 3/23

Innstilling

1. Følgende stemmekretser og valglokaler godkjennes ved kommunestyre- og fylkestingsvalget 2023:

<u>Kretsnummer:</u>	<u>Kretsnavn:</u>	<u>Valglokale:</u>
Stemme-krets 01	Nesøya	Nesøya barneskole
Stemme-krets 02	Nesbru	Nesbru videregående skole
Stemme-krets 03	Hofstad	Hofstad barneskole
Stemme-krets 04	Risenga	Leikvollhallen
Stemme-krets 05	Borgen	Borgen ungdomsskole

Stemmeakrets 06	Hovedgården	Heggedalshallen
Stemmeakrets 07	Vollen	Vollen ungdomsskole
Stemmeakrets 08	Solvang	Solvang ungdomsskole
Stemmeakrets 09	Spikkestad	ROS Arena
Stemmeakrets 10	Midtbygda	Midtbygda barneskole
Stemmeakrets 11	Slemmestad	Slemmestadhallen
Stemmeakrets 12	Klokkarstua	Hovenga samfunnshus
Stemmeakrets 13	Tofte	Tofte ungdomsskole
Stemmeakrets 14	Sætre	Sætre barneskole

Tillegg:

Stemmeakrets	Frydenlund	Frydenlund barneskole
Stemmeakrets	Sydsbogen	Sydsbogen barneskole
Stemmeakrets	Holmsbu	Holmsbu badehotell

2. Samtlige valglokaler holder åpent fra kl. 09.00 til kl. 21.00.

Behandling

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Følgende stemmekretser og valglokaler godkjennes ved kommunestyre- og fylkestingsvalget 2023:

<u>Kretsnummer:</u>	<u>Kretsnavn:</u>	<u>Valglokale:</u>
Stemmeakrets 01	Nesøya	Nesøya barneskole
Stemmeakrets 02	Nesbru	Nesbru videregående skole
Stemmeakrets 03	Hofstad	Hofstad barneskole
Stemmeakrets 04	Risenga	Leikvollhallen
Stemmeakrets 05	Borgen	Borgen ungdomsskole
Stemmeakrets 06	Hovedgården	Heggedalshallen
Stemmeakrets 07	Vollen	Vollen ungdomsskole
Stemmeakrets 08	Solvang	Solvang ungdomsskole
Stemmeakrets 09	Spikkestad	ROS Arena
Stemmeakrets 10	Midtbygda	Midtbygda barneskole
Stemmeakrets 11	Slemmestad	Slemmestadhallen
Stemmeakrets 12	Klokkarstua	Hovenga samfunnshus
Stemmeakrets 13	Tofte	Tofte ungdomsskole
Stemmeakrets 14	Sætre	Sætre barneskole

Tillegg:

Stemmekrets

Frydenlund

Frydenlund barneskole

Stemmekrets

Sydsbogen

Sydsbogen barneskole

Stemmekrets

Holmsbu

Holmsbu badehotell

2. Samtlige valglokaler holder åpent fra kl. 09.00 til kl. 21.00.

[Lagre vedtak]

4/23 Fritak fra folkevalgte verv og nyvalg - Heidi Sorknes (H)

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Formannskapet	24.01.2023	18/23
2 Kommunestyret	31.01.2023	4/23

Formannskapet har behandlet saken i møte 24.01.2023 sak 18/23

Innstilling

1. Heidi Sorknes (H) innvilges fritak fra alle sine folkevalgte verv i Asker kommune f.o.m. 1.2.2023 ut perioden.
2. Fra samme dato rykker

Marit Sæthre Vannebo opp som nytt fast medlem av kommunestyret for H.
3. Fra samme dato velges

Kjersti Omejer som nytt fast medlem av Utvalg for samfunnstjenester for felleslisten H,Sp,V,Pp,KrF.
4. Fra samme dato velges

Stig Wettre Johnsen som ny nestleder i Utvalg for samfunnstjenester.
5. Fra samme dato velges

Waldemar Garntangen som nytt 1. varamedlem til formannskapet for felleslisten H,Sp,V,KrF, og Vibeke Røiseland som nytt varamedlem til formannskapet.

Behandling

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Heidi Sorknes (H) innvilges fritak fra alle sine folkevalgte verv i Asker kommune f.o.m. 1.2.2023 ut perioden.
2. Fra samme dato rykker
Marit Sæthre Vannebo opp som nytt fast medlem av kommunestyret for H.
3. Fra samme dato velges
Kjersti Omejer som nytt fast medlem av Utvalg for samfunnstjenester for felleslisten H,Sp,V,Pp,KrF.
4. Fra samme dato velges
Stig Wettre Johnsen som ny nestleder i Utvalg for samfunnstjenester.
5. Fra samme dato velges
Waldemar Garntangen som nytt 1. varamedlem til formannskapet for felleslisten H,Sp,V,KrF, og Vibeke Røiseland som nytt varamedlem til formannskapet.

[Lagre vedtak]

5/23 Felles 110-sentral mellom Oslo kommune, Asker kommune og Bærum kommune - revidert vertskommuneavtale

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Formannskapet	24.01.2023	15/23
2 Kommunestyret	31.01.2023	5/23

Formannskapet har behandlet saken i møte 24.01.2023 sak 15/23

Innstilling

1. Asker kommune inngår et administrativt vertskommunesamarbeid om utførelsen av oppgaven som 110 - sentral, i henhold til kommuneloven §20 – 2. Oslo kommune blir vertskommune, med Asker kommune og Bærum kommune som samarbeidskommuner.
2. Asker kommune delegerer til Oslo kommune ansvar og myndighet hva gjelder nødalarmeringssentral for mottak av meldinger og branner og andre ulykker, jamfør lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker mm §16.
3. Asker kommune godkjenner revidert vertskommuneavtale (samarbeidsavtale) slik den foreligger vedlagt til denne sak.
4. Revidert vertskommunesamarbeid trer i kraft når Oslo kommune og Bærum kommune har fattet tilsvarende vedtak, med tentativ oppstart 01.01.2023.

Behandling

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Asker kommune inngår et administrativt vertskommunesamarbeid om utførelsen av oppgaven som 110 - sentral, i henhold til kommuneloven §20 – 2. Oslo kommune blir vertskommune, med Asker kommune og Bærum kommune som samarbeidskommuner.
2. Asker kommune delegerer til Oslo kommune ansvar og myndighet hva gjelder nødalarmeringssentral for mottak av meldinger og branner og andre ulykker, jamfør lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker mm §16.
3. Asker kommune godkjenner revidert vertskommuneavtale (samarbeidsavtale) slik den foreligger vedlagt til denne sak.
4. Revidert vertskommunesamarbeid trer i kraft når Oslo kommune og Bærum kommune har fattet tilsvarende vedtak, med tentativ oppstart 01.01.2023.

[Lagre vedtak]

6/23 Temaplan - Mestre hele livet - psykisk helse og rus - 2.gangsbehandling

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	24.11.2022	30/22
2 Ungdomsrådet	24.11.2022	49/22
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	24.11.2022	27/22
4 Utvalg for velferd	29.11.2022	43/22
5 Kommunestyret	31.01.2023	6/23

Utvalg for velferd har behandlet saken i møte 29.11.2022 sak 43/22

Innstilling

1. Temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus 2023–2035, med følgende innsatsområder og tilhørende strategier, vedtas.

Innsatsområdene er:

- Inkludering, deltakelse og fritid
- Utdanning, arbeid og aktivitet
- Bolig og bomiljø
- Helhetlige og mestringsbaserte tjenester
- Familie, nettverk og pårørende
- Kompetanse og innovasjon

2. Implementering av planen skjer gjennom:
 - ordinær virksomhetsplanlegging
 - årlig rullering av Handlingsprogrammet, ved tiltak med økonomisk konsekvens
 - egne saker – tiltak av prinsipiell karakter
3. Rapportering på arbeidet skjer gjennom kommunens årshjulsprosesser.

Behandling

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus 2023–2035, med følgende innsatsområder og tilhørende strategier, vedtas.

Innsatsområdene er:

- Inkludering, deltakelse og fritid
 - Utdanning, arbeid og aktivitet
 - Bolig og bomiljø
 - Helhetlige og mestringsbaserte tjenester
 - Familie, nettverk og pårørende
 - Kompetanse og innovasjon
2. Implementering av planen skjer gjennom:
 - ordinær virksomhetsplanlegging
 - årlig rullering av Handlingsprogrammet, ved tiltak med økonomisk konsekvens
 - egne saker – tiltak av prinsipiell karakter
 3. Rapportering på arbeidet skjer gjennom kommunens årshjulsprosesser.

[Lagre vedtak]

7/23 Egenandel ved bruk av gjenvinningsstasjonene i Asker kommune

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for samfunnstjenester	19.01.2023	5/23
2 Formannskapet	24.01.2023	16/23
3 Kommunestyret	31.01.2023	7/23

Formannskapet har behandlet saken i møte 24.01.2023 sak 16/23

Innstilling

1. Det innføres ekspedisjonsgebyr/egenandel på Follestad.
Engangsgebyr/ekspedisjonsgebyr settes til kr 65 begge steder.
Det innføres ikke gebyr for avfall basert på vekt på Yggeset og volum på Follestad. Kommunedirektøren kommer tilbake med sak om gebyrer på

gjenvinningsstasjonene etter likhetsprinsippet basert på vekt, når løsning er klart for dette.

2. Øvrige gebyrer for husholdningsavfall vedtas i henhold til tabell 1.
3. Gebyrordninger i tråd med nasjonale føringer («Pay-as-you-throw») på gjenvinningsstasjonene utredes videre.

Behandling

Trude Nygård Evensen (A) foreslo følgende alternative vedtak, på vegne av A,MDG,SV,FrP:

1. *Innbyggere i Asker skal ikke betale egenandel ved bruk av gjenvinningsstasjonene i Asker kommune.*
2. *Planlagt adgangskontroll iverksettes så raskt som mulig.*
3. *Reduksjon i pris ved hjemmekompostering skal også prisjusteres.*

Bård Kjetil Dahl (R) tok opp kommunedirektørens innstilling i saken:

1. *Brukerbetaling ved gjenvinningsstasjonene baseres på mengde; inntil videre etter vekt på Yggeset, og volum på Follestad.*
2. *Gebyrer for husholdningsavfall 2023 vedtas i henhold til tabell i vedlegg 1.*
3. *Gebyrordninger i tråd med nasjonale føringer «Pay-as-you-throw» på gjenvinningsstasjonene utredes videre.*

Dahl foreslo også et nytt punkt 4:

4. *Det utplasseres en vekt så snart som mulig på Follestad, som om nødvendig flyttes når endelig omstrukturering og en permanent plassering er klart. Brukerbetaling basert på vekt innføres på Follestad når vekta er på plass.*

Nygård Evensens forslag i tre punkter fikk alle 21 stemmer (A,MDG,SV,FrP), og falt.

Dahls forslag, punkt 1, fikk 1 stemme (R), og falt.

Innstillingens punkt 1 ble deretter vedtatt, mot 22 stemmer (A,MDG,SV,FrP,R).

Innstillingens punkter 2 og 3 ble begge vedtatt, mot 21 stemmer (A,MDG,SV,FrP).

Dahls forslag til nytt punkt 4 fikk 1 stemme (R), og falt.

Vedtak

1. Det innføres ekspedisjonsgebyr/egenandel på Follestad.
Engangsgebyr/ekspedisjonsgebyr settes til kr 65 begge steder.
Det innføres ikke gebyr for avfall basert på vekt på Yggeset og volum på Follestad. Kommunedirektøren kommer tilbake med sak om gebyrer på gjenvinningsstasjonene etter likhetsprinsippet basert på vekt, når løsning er klart for dette.
2. Øvrige gebyrer for husholdningsavfall vedtas i henhold til tabell 1.
3. Gebyrordninger i tråd med nasjonale føringer («Pay-as-you-throw») på gjenvinningsstasjonene utredes videre.

[Lagre vedtak]

8/23 Reguleringsplan for Bjørklundsveien 22 - sluttbehandling

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for plan og byggesak	18.01.2023	2/23
2 Formannskapet	24.01.2023	17/23
3 Kommunestyret	31.01.2023	8/23

Formannskapet har behandlet saken i møte 24.01.2023 sak 17/23

Innstilling

1. Detaljregulering for Bjørklundsveien 22 med kart datert 12.09.2022 og tilhørende bestemmelser datert 12.09.2022 samt designhåndbok/illustrasjoner av februar 2022 vedtas iht. plan- og bygningsloven § 12-12.
2. Det tilrettelegges i planen for krysning av gangvei slik at kirken kan opprettholde parkering på vestsiden som i dag.

Behandling

Cathrine Jensen (H) ble enstemmig ansett å være inhabil i saken, på grunn av sitt verv i Holmen menighetsråd. Trygve Lia (H) tok sete.

Lars Kristian Wear (H) fremmet følgende alternative forslag til punkt 2:

Følgende innarbeides i planens bestemmelser:

Det tilrettelegges i planen for krysning av gangvei slik at kirken kan opprettholde dagens parkingsmulighet på vestsiden av veien slik det er i dag.

Hanne Lisa Matt (MDG) tok opp følgende forslag, tidligere fremmet i formannskapet:

Saken sendes tilbake. Kommunestyret forventer at tidligere vedtak i mye større grad er innfridd når den kommer til sluttbehandling.

Matts forslag ble satt opp mot innstillingen, med Wears forslag til nytt punkt 2.

Matts forslag fikk 10 stemmer (MDG,SV,R), og falt.

Vedtak

1. Detaljregulering for Bjørklundsveien 22 med kart datert 12.09.2022 og tilhørende bestemmelser datert 12.09.2022 samt designhåndbok/illustrasjoner av februar 2022 vedtas iht. plan- og bygningsloven § 12-12.
2. Følgende innarbeides i planens bestemmelser:

Det tilrettelegges i planen for krysning av gangvei slik at kirken kan opprettholde dagens parkingsmulighet på vestsiden av veien slik det er i dag.

[Lagre vedtak]

9/23 Godkjenning av tilleggsavtale til utbyggingsavtale for Slemmestad sentrum om avfallssuganlegg, sykkelparkering og lekeplasser

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Formannskapet	10.01.2023	2/23
2 Kommunestyret	31.01.2023	9/23

Formannskapet har behandlet saken i møte 10.01.2023 sak 2/23

Innstilling

1. Tilleggsavtalen til utbyggingsavtalen for Slemmestad sentrum godkjennes, jf. plan- og bygningsloven kap. 17.

Behandling

Monica Vee Bratlie (H) ble enstemmig ansett å være inhabil i saken, på grunn av ektefellens ansettelsesforhold i Slemmestad Brygge AS. Trygve Lia (H) tok sete.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Tilleggsavtalen til utbyggingsavtalen for Slemmestad sentrum godkjennes, jf. plan- og bygningsloven kap. 17.

[Lagre vedtak]

10/23 Eierstrategi for Asker og Bærum brann og redning IKS - ABBR

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Formannskapet	10.01.2023	3/23
2 Kommunestyret	31.01.2023	10/23

Formannskapet har behandlet saken i møte 10.01.2023 sak 3/23

Innstilling

1. Eierstrategien fra Asker og Bærum brann og redning IKS – ABBR – vedtas slik det fremkommer av vedlagte forslag.
2. Selskapet skal søke å ha en innkjøpsstrategi som legger eierkommunenes anskaffelsesstrategier til grunn.

Behandling

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Eierstrategien fra Asker og Bærum brann og redning IKS – ABBR – vedtas slik det fremkommer av vedlagte forslag.
2. Selskapet skal søke å ha en innkjøpsstrategi som legger eierkommunenes anskaffelsesstrategier til grunn.

[Lagre vedtak]

Interpellasjoner

1/23 Interpellasjoner til kommunestyret 31. januar 2023

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Kommunestyret	31.01.2023	1/23

Behandling

Marianne Riis Rasmussen (A) fremmet interpellasjon om geografisk inndeling av barnehageopptak.

Ordfører besvarte interpellasjonen, og tok deretter opp til votering om saken skulle debatteres. Forslaget fikk 1 stemme (R), og falt.

Oddvar Igland (Sp) fremmet interpellasjon om bevaring og utvikling av Blakstad sykehus, på vegne av seg selv og Janne Grøttumsbråten (SV), Ole Jacob Johansen (FrP), Torleiv Rognum (KrF) og Bård Kjetil Dahl (R).

Ordfører besvarte interpellasjonen, og tok deretter opp til votering om saken skulle debatteres. Forslaget fikk ingen stemmer, og falt.

Referatsaker

1.	Siden forrige møte har ordfører mottatt og svart på følgende spørsmål: • Spørsmål fra Ole Jacob Johansen (FrP) om leiekontrakter for kommunale boliger • Spørsmål fra Espen Hansen Aspås (FrP) om skoleskyss. • Spørsmål fra Espen Hansen Aspås (FrP) om egenbetaling ved gjenvinningsstasjonene.
----	--

Saksframlegg

Arkivsak
23/01154-1

Saksbehandler
Elisabeth Lannem
Nærby

Behandles av
Kommunestyret

Møtedato
31.01.2023

Godkjenning av protokoll kommunestyret 13. desember 2022

Ordførers forslag til vedtak:

Protokollen fra kommunestyrets møte 13. desember 2022 godkjennes slik den foreligger.

Sammendrag og konklusjon

Utkast til protokoll fra kommunestyrets møte 13. desember 2022 følger vedlagt.

Lene W. Conradi
ordfører

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Protokoll Kommunestyret 13.12.2022

Saksprotokoll

Arivsak
23/01154

Saksbehandler
Elisabeth Lannem Nærby

Behandlet av
1 Kommunestyret

Møtedato
31.01.2023

Saksnr.
1/23

Godkjenning av protokoll kommunestyret 13. desember 2022

Kommunestyret har behandlet saken i møte 31.01.2023 sak 1/23

Behandling

Ordfører foreslo en mindre endring i sak 111/22.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt, med denne endringen

Vedtak

1. Protokollen fra kommunestyrets møte 13. desember 2022 godkjennes slik den foreligger, med en mindre endring i sak 111/22.

Saksframlegg

Arkivsak
23/00123-1

Saksbehandler
Astrid Kristin Trøstheim

Behandles av
Kommunestyret

Møtedato
31.01.2023

Sak fra kontrollutvalget - Kontrollutvalgets årsplan for 2023

Ordførers forslag til vedtak:

1. Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsplan for 2023 til orientering.

1. Sammendrag og konklusjon

Kontrollutvalget utarbeider hvert år en årsplan. Planen angir hovedoppgavene for kontrollutvalgets arbeid, og inneholder en plan for hvordan utvalget ønsker å ivareta oppgavene sine. Planen inneholder også en oversikt over de områder som er prioritert og hvilke kontrolloppgaver som vil stå i fokus.

Kontrollutvalget behandlet årsplan 2023 i utvalgets møte 12.12. 2022 sak 58/22. Kontrollutvalget fattet følgende enstemmige vedtak:

1. Kontrollutvalget vedtar den foreslåtte årsplanen for 2023, med de endringer som fremkom i møtet.
2. Saken sendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsplan for 2023 til orientering.

Ordfører oversender saken til kommunestyret med forslag til vedtak i tråd med kontrollutvalgets innstilling.

Lene Conradi
Ordfører

Vedlegg:

Saksutskrift - Kontrollutvalgets årsplan for 2023
Kontrollutvalgets årsplan for 2023

Saksprotokoll

Arivsak
23/00123

Saksbehandler
Astrid Kristin Trøstheim

Behandlet av
1 Kommunestyret

Møtedato
31.01.2023

Saksnr.
2/23

Sak fra kontrollutvalget - Kontrollutvalgets årsplan for 2023

Kommunestyret har behandlet saken i møte 31.01.2023 sak 2/23

Behandling

Kontrollutvalgets leder Børre Pettersen redegjorde for saken.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsplan for 2023 til orientering.

Saksframlegg

Arkivsak
22/13341-2

Saksbehandler
Rolf Inge Brakstad

Behandles av
Valgstyret
Kommunestyret

Møtedato
24.01.2023
31.01.2023

Valg2023 - godkjenning av stemmekretser - valglokaler og åpningstider

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Følgende stemmekretser og valglokaler godkjennes ved kommunestyre- og fylkestingsvalget 2023:

<u>Kretsnummer:</u>	<u>Kretsnavn:</u>	<u>Valglokale:</u>
Stemme-krets 01	Nesøya	Nesøya barneskole
Stemme-krets 02	Nesbru	Nesbru videregående skole
Stemme-krets 03	Hofstad	Hofstad barneskole
Stemme-krets 04	Risenga	Leikvollhallen
Stemme-krets 05	Borgen	Borgen ungdomsskole
Stemme-krets 06	Hovedgården	Heggedalshallen
Stemme-krets 07	Vollen	Vollen ungdomsskole
Stemme-krets 08	Solvang	Solvang ungdomsskole
Stemme-krets 09	Spikkestad	ROS Arena
Stemme-krets 10	Midtbygda	Midtbygda barneskole
Stemme-krets 11	Slemmestad	Slemmestadhallen
Stemme-krets 12	Klokkarstua	Hovenga samfunnshus
Stemme-krets 13	Tofte	Tofte ungdomsskole
Stemme-krets 14	Sætre	Sætre barneskole

2. Samtlige valglokaler holder åpent fra kl. 09.00 til kl. 21.00.

1. Sammendrag og konklusjon

Saken gjelder godkjenning av stemmekretser/valglokaler og åpningstider. Kommunedirektøren legger frem et forslag om å gjøre endringer i 7 av de nåværende 17 stemmekretsene.

Dette er foreslått gjort ved å fjerne de 3 nåværende stemmekretsene 12 Frydenlund, 13 Sydsbogen og 15 Holmsbu og utvide de nåværende og omkringliggende 4 stemmekretsene 06 Hovedgården, 11 Slemmestad, 14 Klokkarstua og 17 Sætre.

Det er foreslått endring i ett stemmelokale - i stemmekrets 04 Risenga så flyttes stemmelokalet fra Bondi barneskole tilbake til Leikvollhallen.

Videre så foreslås det at samtlige stemmelokaler holder åpent fra kl. 09.00 til kl. 21.00.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

2.1 Antall stemmekretser - sentrale vurderingstemaer

Saken og utredningen tar utgangspunkt i kommunestyrets behandling av sak 0101/22 i møte 15. november 2022, [Valg2023 - antall stemmekretser](#). Denne saken tok igjen blant annet utgangspunkt i kommunestyrets behandling (november 2021) av sak 0076/21, [Evaluerings og oppsummering - Valg2021](#).

I saken som kommunestyret behandlet i november 2022 redegjorde kommunedirektøren for en mulig dimensjonering av valgdagstilbudet i 2023. Kommunedirektørens redegjørelse oppsummerte med at det antakelig ikke ville være behov for å tilrettelegge for samme dimensjonering i forbindelse med valgdagen i 2023 som i 2019 og 2021 - dette som følge av en større forventet oppslutning om forhåndsstemmetilbudet også i 2023 sammenlignet med lokalvalget i 2019. Det vises særskilt til nevnte sak pkt. 2.1 - *Forutsetninger for saken*, pkt. 2.2 - *Reduksjon ikke økning av antall stemmekretser* og pkt. 2.4 *Aktuelle endringer 2021-2023?*

Ved vurderingen av antall stemmekretser og valg av valglokaler - må flere forhold avveies. Noen følger av lov og forskrift mens andre er basert på skjønnsmessige vurderinger hva angår for eksempel valgsikkerhet, bemanningsbehov, velgeratferd og kostnader. Endringer må samtidig veies opp mot eventuelle ulemper.

I det følgende gjennomgås disse momentene (det vises også til ovennevnte sak 0101/22 pkt. 2.3 *Vurderingstema ifm. Stemmekretsoppdeling*)

2.1.1 Universell utforming

Stemmegivningen skal tilfredsstillende krav til egnethet og tilgjengelighet. Kravet til egnethet er presisert i valgloven - og innebærer blant annet at rammene rundt stemmegivningen skal være slik at velgerne føler seg bekvemme i situasjonen - og trygge på at grunnleggende sikkerhetsrutiner er ivaretatt. Vilåret om tilgjengelighet er gjengitt i valgforskriften §§ 26 og 30 og omfatter både tilgjengelighet til valglokalet og inne i selve valglokalet.

Alle velgere skal kunne ta seg inn i valglokalet og avgi stemme uten å måtte be om hjelp - hvilket blant annet stiller krav til parkering, skilting, fremkommelighet, praktisk tilrettelegging i valglokalet, logistikk og lysforhold.

Samtlige 14 foreslåtte lokaler i Asker oppfyller kravene til universell utforming (dette gjelder også for lokalene i nåværende stemmekrets 12 Frydenlund (Frydenlund barneskole) og 13 Sydslogen (Sydslogen barneskole) / noen utfordringer er det knyttet til lokalet i nåværende stemmekrets 15 Holmsbu (Holmsbu badhotell).

2.1.2 Elektronisk manntallsavkryssing - XiM

Valget i 2023 gjennomføres med bruk av elektronisk manntalls-avkryssing - XiM. For velgerne innebærer XiM at de på ordinær måte kan stemme i alle kommunens valglokaler - dette uavhengig av hvilken stemmekrets de er bosatt/manntallsført i. Papirmanntall benyttes ikke - og avkrysning skjer kun elektronisk.

For å redusere risikoen forbundet med XiM må kommunen ha et gjennomtenkt forhold til hva som er egnede valglokaler.

Antall valglokaler og geografisk spredning av disse vil blant annet virke inn på definert responstid ved en eventuell nedetid - jo større avstander det er mellom lokalene - jo mer sårbar vil man kunne være dersom velgerne må flytte til andre lokaler.

Merk at et valglokale vil kunne benyttes selv om tilgangen til XiM skulle bortfalle. I en slik situasjon vil det være mulig å ta i bruk manuelle beredskapsrutiner. Dersom valggjennomføringen er basert på valglokaler uten tilstrekkelig sikker nettforbindelse - øker risikoen for bruk av manuelle beredskapsrutiner.

I Asker har man god erfaring og trygge nettløsninger og reserveløsninger til disse. I lokaler som leies inn - vil det kunne knytte seg noe større usikkerhet ift. kontroll på en sikker nettforbindelse - men erfaringen fra både 2019 og 2021 var meget god (alle lokaler har muligheter for å koble opp via mobilt bredbånd).

Utviklingen/endringen i valggjennomføring har medført at kretsbegrepet har fått en noe redusert betydning i forhold til tidligere. Erfaringen er at det betyr mindre og mindre å stemme i «egen» krets - oppslutningen rundt forhåndstemmetilbudet illustrerer dette på en god måte. Med XiM registreres stemmen i avgitt valglokale og ikke i

manntallsført krets. Sammenholdt med at forhåndsstemmene heller ikke fordeles på krets (er kun en teknisk krets) har derfor kretsvis resultater samlet en redusert informasjonsverdi.

2.1.3 Velgeradferd

Erfaringen er altså at flere og flere velger å avgi stemmen sin før selve valgdagen. I 2019 ble det satset målbevisst ift. å øke forhåndsstemmeoppslutningen - hvilket ga en god og ønsket uttelling.

Dette tilbudet ble forsterket ytterligere forut for valget i 2021 - og denne satsningen resulterte som kjent i en markant økning av velgere som stemte på forhånd og en tilsvarende markant nedgang/oppslutning om selve valgdagen. For 2023 er det foreslått en tilsvarende dimensjonering av forhåndsstemmetilbudet som i 2021.

Oppmøte på valgdagen ved de 3 siste valgene (antall velgere + %-andel av manntallsførte)

2021 / 19 200 / 29,71%	2019 / 31 989 / 44,40 %	2017 / 32 416 / 52,15 %
-------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

Videre har det skjedd en utvikling som vil kunne reise spørsmål om viktigheten av velgernes tilhørighet til egen stemmekrets. For noen er nok dette fortsatt viktig - men mye tyder på at dette ikke har samme betydning/verdi som tidligere. Oppslutningen om forhåndsstemmeinstituttet bekrefter dette - det er helt greit å stemme på forhånd uavhengig av hvilken stemmekrets man er manntallsført i. Det beste eksemplet fra valget i 2021 - oppslutningen i stemmekrets 10 Midtbygda - hvor 26,82 % stemte på forhånd i 2019 mot 55,01 % i 2021.

Asker kommune reduserte antall stemmekretser fra 15 til 8 i forkant av valget i 2015 - dette uten at velgerne protesterte nevneverdig på denne endringen. Tilsvarende ble kretsene Filtvet og Tofte slått sammen i 2019 uten at det avstedkom noen form for innsigelser eller diskusjon. I Røyken gikk man ned fra 8 til 5 valgkretser fra 2015 til 2017. Å endre eller redusere valgkretser har heller ikke hatt noen innvirkning på valgdeltagelsen - det er andre faktorer som spiller inn her.

2.1.4 Kostander

Det er relativt store kostnader forbundet med å tilrettelegge for et valg. Det vil anslagsvis bli produsert over 5 500 timer ifm. administrasjon / bemanning / opplæring/ klargjøring / pakking / opp- og nedrigging og opprydding av 17 stemmekretser. Jo flere valglokaler desto høyere kostnader. En reduksjon i antall stemmekretser vil i denne sammenheng kunne gi relativt store innsparinger. Flere manntallsførte pr. krets gir lavere enhetskostnad pr. mottatte stemme.

Det er gjort noen beregninger i forhold til hva valgdagen utløser av behov knyttet til bemanning / opplæring / utstyr / materiell / rigging / testing / support / bevertning / lokalleie / stemmesedler.

I tabellen under er det laget en oversikt over volum/kostand knyttet til å opprettholde stemmekretsene 12 Frydenlund, 13 Sydsbogen og 15 Holmsbu. Det anslås at det vil koste et sted mellom kr. 450 000 og kr. 475 000 å opprettholde disse 3 kretsene.

	12 Frydenlund	13 Sydsbogen	15 Holmsbu	SUM
Antall valgfunksjonær	16	16	5	37
Timer totalt	270	270	94	634
Timekostnad (450 pr time)	121 500	121 500	42 300	285 300
Innkjøp PC/IKT	50 000	50 000	20 000	120 000
Rigg IKT (opp/ned/test)	2 500	2 500	2 500	7 500
Pakk/rigg materiell/utstyr	6 000	6 000	6 000	18 000
Leie lokaler	0	0	10 000	10 000
Beverting	6 000	6 000	1 850	13 850
Stemmesedler	7 320	9 555	3 660	20 535
	193 320	195 555	86 310	475 185

Det er tatt utgangspunkt i at antall valgfunksjonærer er på noenlunde samme nivå som i 2019 (dette ble oppjustert noe pga. pandemi i 2021).

Videre er det forutsatt at behovet for mannskap/materiell og utstyr ikke øker i stemmekretsene som eventuelt blir utvidet. I timevolumet er det tatt høyde for 16 timers valgdag pr valgfunksjonær (VF) - opplæring av VF og stemmestyrer - samt administrativ planlegging.

Tas det utgangspunkt i forventet antall velgere på valgdagen (17 stemmekretser) - så vil en mottatt stemme pr stk. koste henholdsvis;

12 Frydenlund	13 Sydsbogen	15 Holmsbu	08 Solvang	Snitt Asker
Velgere valgdag	Velgere valgdag	Velgere valgdag	Velgere valgdag	Velgere valgdag
832	856	228	2 146	1 372
Pris pr stemme	Pris pr stemme	Pris pr stemme	Pris pr stemme	Pris pr stemme
kr 232	kr 228	kr 378 (høyst)	kr 120 (lavest)	kr 198

2.1.4 Konsekvenser ift materiell/logistikk/bemanning

Det er tidkrevende å pakke og klargjøre alt materiell som skal benyttes ifm. en valgdag. Bortfall av 3 stemmekretser vil ha betydning ift. omfanget av dette arbeidet - både ifm.

klargjøringen og riggingen før valgdagen - men også ift. opprydding og kontroll av utstyret når dette er levert tilbake til valglageret. Dette gjelder også ift IKT-utstyr og materiell / rigging og testing av dette.

Det totale bemanningsbehovet vil bli redusert med 37 personer - hvilket vil ha betydning for arbeidet ifm. rekruttering/opplæring og avlønning. Dette vil også bidra til å frigjøre flere IKT-ressurser - hvilket det er knapphet på.

2.1.5 Mulige ulemper ved å redusere antall stemmekretser / lavere valgdeltagelse?

En reduksjon i antall stemmekretser vil medføre at noen velgere får lengre reiseavstand til valglokalet. Hvorvidt noen unnlater å stemme pga. en slik endring - er det vanskelig å si noe sikkert om.

Erfaringsmessig er det kun velgere som bor i umiddelbar nærhet til valglokalet som velger å benytte bilen til valglokalet - en stor andel benytter seg av bil. Spørsmålet blir da om eventuelt økt kjøreavstand (f.eks. 9 min i stedet for 5 min) kan bli avgjørende for hvorvidt man velger å stemme eller ikke. Kommunedirektøren tror ikke dette er eller blir en avgjørende faktor - spesielt ikke når også forhåndsstemmetilbudet er så vidt godt som det er i Asker. Velgerne har svært mange muligheter/anledninger til å forhåndsstemme i forbindelse med andre gjøremål.

Samtidig har også velgerne på valgdagen mulighet til å stemme i et hvilket som helst av kommunens valglokaler - for eksempel på vei hjem fra jobb eller til/fra fritidsaktiviteter.

Som det fremkommer under pkt. 2.2 under - så antas det at i overkant 1 900 valgdagsvelgere vil berørt av de foreslåtte endringene. Dette utgjør ca. 3,5 % av det volumet som antas å ville stemme ved valget. Et eventuelt bortfall blant disse på 10 % - vil utgjøre 190 velgere - noe som påvirker den totale oppslutningen med 0,36 %.

Endres et tilbud - kan det kanskje for enkelte oppstå usikkerhet med hensyn til hvor man kan stemme på valgdagen. Det er derfor viktig at aktuelle informasjonstiltak til velgerne først blir forankret i kommunikasjonsplanen - deretter effektivt i tråd med vedtatt plan. Det legges frem en egen sak om dette til valgstyret i møte den 7. februar 2023. Erfaringen fra både 2019 og 2021 var at det på en meget god måte ble kommunisert relevant informasjon til alle velgerne.

Velgere må ha mulighet til å gjøre seg kjent med hvor og når de kan gjennomføre sin stemmegivning. Aktuelle/kjente og brukte kanaler er valgkort (digitalt/papir for noen få), kommunens nettsider, lovpålagte kunngjøringer, sosiale medier, Askermagasinet (også med eget valgnummer i august), innbyggertorgene, lokalmedia, riksmidia, valglokaler.no.

Erfaringsmessig er det svært få velgere som ikke får med seg at de har stemmerett - samt hvor og når de kan benytte denne retten.

Store valgkretser er effektive og hensiktsmessige - men kan være mer utfordrende særlig i forbindelse med parkering og adkomst. De er også mer sårbare dersom man må over på beredskapsrutiner - eventuelt stenge ned et valglokale (bortfall av strøm).

Dette er noe av årsaken til at det ikke anbefales å endre noen av kretsene i gamle Asker. Går en av de større kretsene ned - vil risikoen være større og konsekvensene bli unødvendige store - og vil i større grad kunne påvirke tidspunktet for kontroll/ opptelling og fremleggelse av det endelige valgresultatet.

Kommunedirektøren har i forbindelse med kommunestyrets behandling i november 2022 av stemmekretssaken - mottatt en henvendelse fra Holmsbu Vel. Vellet er opptatt av å opprettholde 15 Holmsbu som en egen stemmekrets. Det gis uttrykk for at man opplever det som trist dersom stemmekretsen legges ned - og at man føler seg nedprioritert. Det pekes på det sosiale aspektet ved å stemme lokalt - samt utfordringer for de som ikke disponerer bil.

I samtlige kretser - er det i større eller mindre grad en utfordring for de velgerne som ikke disponerer bil dersom de ikke skulle ha gangavstand til valglokalet. Dette er en utfordring som kommunedirektøren har forståelse for. Videre er det forståelse for at enkelte velgere setter pris på velgeropplevelsen i eget lokalmiljø. Til dette må det bemerkes at dette er et forhold som nå erfaringsmessig betyr mindre og mindre i og med at flere ønsker og faktisk velger å stemme på forhånd.

Det er gjort praktiske og økonomiske vurderinger av hvilke løsninger som kan fungere - uten å bidra til å redusere tilgjengeligheten i for stor grad for de velgerne som blir berørt. Det er tatt utgangspunkt i tidligere erfaringer med kretsendringer - samt det forhold at flere ønsker å stemme på forhånd.

Dette har også kommet tydelig til uttrykk - også i de kretsene som er berørt i kommunedirektørens forslag til endringer. Over dobbelt så mange stemte på forhånd for eksempel i Holmsbu når man sammenligner 2021 (248) med 2019 (128).

2.2 Forventet oppmøte på valgdagen?

Helt ferske tall over manntallsførte viser at det vil være ca 76 000 manntallsførte ved lokalvalget til høsten. I vedlegg 01 / Tab01 og 02 er det utarbeidet oversikter over hva som antas å bli oppslutningen om lokalvalget til høsten - ved fortsatt 17 stemmekretser og ved en reduksjon til 14 stemmekretser - både samlet og fordelt mellom de som stemmer på forhånd og de som møter på valgdagen.

Til grunn er erfaringstall fra 2019 når det gjelder de som ikke kommer til stemme (disse er ganske stabile). Videre er det gjort en vurdering av forventet oppslutning om forhåndsstemmetilbudet. Den resterende andelen vil da utgjøre forventet oppmøte på selve valgdagen.

Det avgjørende blir å treffe best mulig når det gjelder oppmøte under forhåndsstemmeperioden. Erfaringsmessig er det færre som gjør dette ved lokalvalg - så erfaringen fra 2021 (snitt 50,23 % / Tab01/rad 12) er for høyt og er derfor ikke lagt til grunn.

Med en høyere forventet økning ift. oppmøtet fra 2019 (snitt 22,61 % / Tab01/rad 11) - er det lagt inn en prosentandel på den enkelte stemmekrets som ligger et sted mellom erfaringen fra 2019 og 2021 (snittet er beregnet til ca. 38,00 % / Tab01/rad 13).

Som det fremgår av vedlegg 01/Tab01/rad 1 og 10 - er det store forskjeller både når det gjelder antall manntallsførte og forventet oppmøte på valgdagen. Flest manntallsførte i stemmekrets 05 Borgen med 7 452 / forventet oppmøte på 2 157. Færrest manntallsførte i stemmekrets 15 Holmsbu med 626 / oppmøte med 228.

Forventet oppmøte for samtlige kretser fremgår for 17 stemmekretser av vedlegg 01 Tab 01 (rad 10) og for 14 stemmekretser av Tab02 (rad 5).

Snittet oppsummert for henholdsvis gamle Asker, Røyken og Hurum antas å bli;

Asker (krets 1-17)	Asker (krets 1-8)	Røyken (krets 9-13)	Hurum (krets14-17)
1 372	1 988	1 037	557

Oppmøte i krets 12 Frydenlund / 13 Sydsbogen og 15 Holmsbu

I de foreslåtte nedlagte 3 stemmekretsene er det til sammen;

- **6 046** manntallsførte
- **2 167** velger antagelig ikke å stemme
- **1 964** velger trolig å stemme på forhånd
- **1 916** vil stemme og således blir berørt ift. valgdagen.

Mulige endringer i 06 Hovedgården, 11 Slemmestad, 14 Klokkarstua og 17 Sætre

I vedlegg 02 (oversikt stemmekretser 1-14)) fremgår det hvordan stemmekretsene er tenkt endret.

- hele stemmekrets 15 Holmsbu inngår i stemmekrets14 Klokkarstua.

- stemmekrets 12 Frydenlund er foreslått delt slik at en liten del nord i stemmekretsen knyttes mot stemmekrets 11 Slemmestad - resten knyttes mot stemmekrets 17 Sætre.
- i stemmekrets 13 Sydslogen forslås det å knytte en liten del mot stemmekrets 06 Hovedgården - resten mot stemmekrets 11 Slemmestad.

Som det fremgår at vedlegg 01 / Tab2 (rad 1 og 5) endrer både antall manntallsførte og velgere på valgdagen seg i disse stemmekretsene.

Stemme-krets	06 Hovedgården	11 Slemmestad	12 Klokkarstua	14 Sætre
Stemmerett 2023	6 880	7 422	1 683	5 626
Stemmerett 2019	6 475	4 309	1 057	3 524
Endring 2019-2023	+ 205	+ 3 113	+ 626	+ 2 102
Oppmøte valgdag 2023	1 899	2 004	707	1 463
Oppmøte valgdag 2019	2 777	1 580	498	1 385
Endring 2019-2023	- 878	+ 424	+ 209	+ 78

Særlig i stemmekrets 11 Slemmestad øker antallet velgere med stemmerett ganske mye - en økning på 3 113 manntallsførte. Antall velgere på valgdagen øker derimot ikke med mer enn ca. 425 velgere. Alle de «nye» kretsene har kapasitet til å håndtere anslåtte endringer med utgangspunkt i erfaringen/omfanget fra 2019.

2.3 Generelt om valglokale/flyt/tempo

Det er flere faktorer som spiller en rolle i vurderingen av hvorvidt et valglokale vil fungere - om det er tilstrekkelig kapasitet eller ikke til å håndtere velgerne. Hva gjelder inngangspartiet/adkomsten og selve lokalet og utformingen av dette - er det viktig å vurdere flyten av velgere - hvor skal de gå - hvor kan de vente/eventuelt stå i kø/skal de vente inne eller ute?

Felles for alle valglokaler er at alle gå-retninger vil bli merket med oransje ledetape på gulvet - i de lokalene hvor dette fremstår som nødvendig. Det vil også settes opp stolper/ ledebånd som sikrer kontrollert og ønsket flyt i lokalet.

En annen faktor som vil ha betydning er at alle velgerne nå i enda større grad har erfaring med XiM. Videre har også våre valgfunksjonærer (det er lagt opp stor gjenbruk av valgfunksjonærene fra 2019/2021) betydelig mer erfaring - slik at disse er enda bedre skolert/mer trygge på rutiner og oppgaver. Alt knyttet til XiM fungerte bortimot knirkefritt både i både 2017/2019/2021 - både teknisk/personellmessig.

Forut for valget i 2021 - hvor digitale valgkort ble brukt for første gang - knyttet det seg usikkerhet ift. hvordan bruken av dette ville påvirke flyten i valglokalet. Isoleret så gikk det veldig fint å bruke digitale valgkort. Det må nok også sies at dette i noen grad skyldtes et lavere oppmøte - noe som da ikke satte «flyten» på prøve i samme grad. Det forventede oppmøtet i 2023 er noe høyere enn i 2021 - men ikke i et slikt omfang at det er grunn til å tro at bruk av digitale valgkort vil skape for store utfordringer ifm. velgerens flyt gjennom valglokalet.

Skulle pågangen ved XiM-bordene bli for stor - legges det også denne gangen opp til at stemmestyret etablerer en ekstra XiM-funksjon ved bordet til stemmestyrets leder - slik at kapasiteten øker når det er størst pågang/fare for kødannelse.

En «forverring» ift. stortingsvalget i 2021 - er at det nå er snakk om 2 valg - hvor velgeren erfaringsmessig samlet bruker noe mer tid i avlukket enn ved stortingsvalg. Det er videre 2 stemmesedler som skal brettes - den ene 2 ganger. Dette er forhold som vil kunne påvirke flyten i valglokalet. Erfaringsmessig har valgfunksjonærene vært veldig flinke til å veilede velgerne ifm. å brette stemmesedlene på riktig måte før de stemples ved XiM-bordet.

Det vil også denne gangen etableres et eget urnebord - hvilket vil bidra til et høyere tempo bort fra XiM-bordet - noe som igjen har stor betydning for flyten fra avlukket til XiM-bordet.

En annen viktig faktor er å vurdere konsekvensene dersom valgsystemet skulle gå ned eller nettilgangen blir borte. Da vil etablerte beredskapsrutiner bli iverksatt - og vil ikke medføre at velgeren trenger å bytte valglokale. Gjennomføres valgtinget ved bruk av beredskapsrutiner gjennom en hel dag - vil arbeidet med etterregistrering bli mer omfattende ved store kretser/få valglokaler - og det vil også kunne påvirke tempoet/flyten noe.

Skulle vi miste strømmen - slik at valglokalet ikke kan brukes på grunn av manglende lys - vil velgerne knyttet til dette lokalet måtte bruke et annet lokale - og færre lokaler betyr større belastning på de andre lokalene (flere velgere som må bytte lokale). Dette vil nok i størst grad kunne bli en utfordring i de lokalene som betjener flest velgere - og dersom det er noe lengere kjøreavstand til nærmeste lokale.

2.4 Nærmere om enkelte valgkretser/valglokaler

Nedenfor vil kommunedirektøren gå igjennom de valgkretsene hvor det så langt har vært behov for en særskilt gjennomgang på grunn av sammenslåing, trafikale utfordringer, parkeringsforhold og kapasitet. De øvrige kretsene undergis ikke en nærmere gjennomgang utover å opplyse om at alle forhold knyttet til flyt og dimensjonering i valglokalet (antall avlukker, XiM-bord, valgfunksjonærer, urner mm)

og parkering osv. vil bli grundig analysert og tilpasset alle lokalene i forbindelse med Valg2023.

2.4.1 Kretser undergitt en særskilt gjennomgang/vurdering

I fortsettelsen er stemmekretsnavn/nummer tilpasset en reduksjon fra 17 til 14 stemmekretser. Utenom det allerede nevnte stemmekretsene er det vurdert at det kun behov for å si noe om stemmekrets 04 Risenga.

04 Risenga - i denne stemmekretsen så foreslås det å flytte valglokalet tilbake til Leikvollhallen fra Bondi barneskole som ble brukt i 2021. I forbindelse med valget i 2021 var Leikvollhallen og området rundt ikke tilgjengelig på grunn av utbygging. Dette er nå ferdig - og det er derfor ønskelig å flytte tilbake til Leikvollhallen.

Tidligere var det tilstrekkelig med p-plasser rett utenfor hallen. Disse er ikke lenger tilgjengelig i samme grad. Det er derfor mulig/anbefalt å benytte p-anlegget i Varner Arena - hvor det er gratis parkering for velgerne. Det er 3 minutter å spasere bort til Leikvollhallen. Det vil også være mulig å parkere på Meierisletta - dette er en løsning innbyggerne allerede er kjent med (7 min å spasere). Rett utenfor Leikvollhallen vil det være tilrettelagt for velgerne som er avhengig av å kjøre bil helt frem til valglokalet.

Årsaken til at det ikke er ønskelig å fortsette på Bondi barneskole - har med adkomsten inn/ut Iduns vei og Røykenveien. Bruken av Bondi barneskole gikk fint i 2021 - men det skyldes i stor grad et lavt oppmøte. Det er forventet mellom 500-600 flere velgere i 2023 enn i 2021.

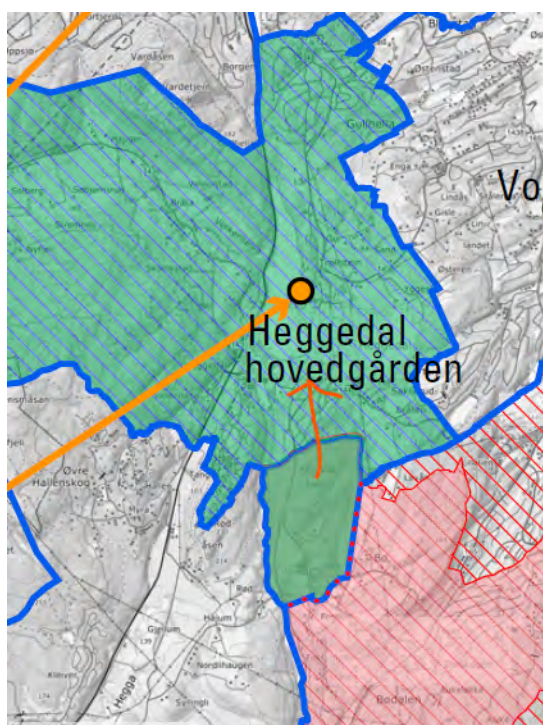
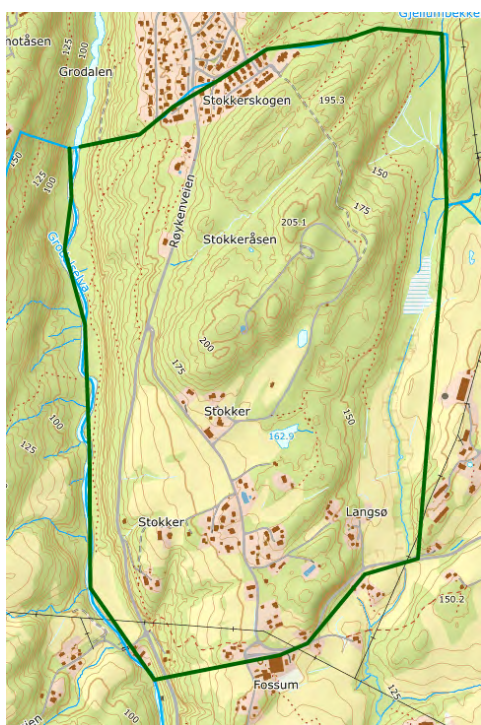

Utfordringen ift. Bondi skole er delvis innkjøringen til Iduns vei fra Røykenveien - og da kanskje spesielt mellom kl. 15.00 og 17.00. Det er lettere å komme inn i Iduns vei pga. etablert ventefil retning sør. Utfordringen er trolig større ifm. utkjøring til Røykenveien og spesielt dersom man skal sørover.

06 Hovedgården - i denne stemmekretsen så foreslås det at en liten del av stemmekrets 13 Sydslogen flyttes over. Dette er området som ligger helt nordvest (Stokkerskogen / sørover mot Stokker) - mørkegrønt område på kartet til høyre.

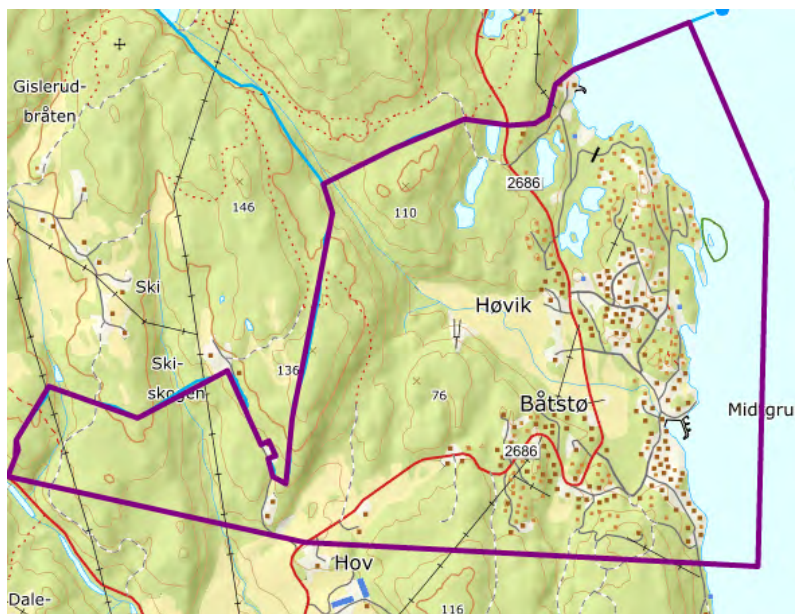
Denne endringen vil medføre at drøye 200 velgere får ny stemmekrets. De aller fleste av disse velgerne benytter trolig Røykenveien/ Bøveien - og vil da praksis kjøre forbi valglokalet i stemmekrets 06 Hovedgården (Heggedalshallen).

Det er vurdert å være mer hensiktsmessig å knytte disse velgerne mot Hovedgården fremfor at disse skulle knyttes mot Slemmestadhallen. Vil berøre ca. 60-70 velgere på selve valgdagen. Vil ikke ha noen praktiske konsekvenser ift. gjennomføringen av valgdagen i stemmekrets 06 Hovedgården. Opptegnet grense er ikke helt nøyaktig ned mot/langs Bøveien. En helt nøyaktig grense vil eventuelt tilpasses nærmere.

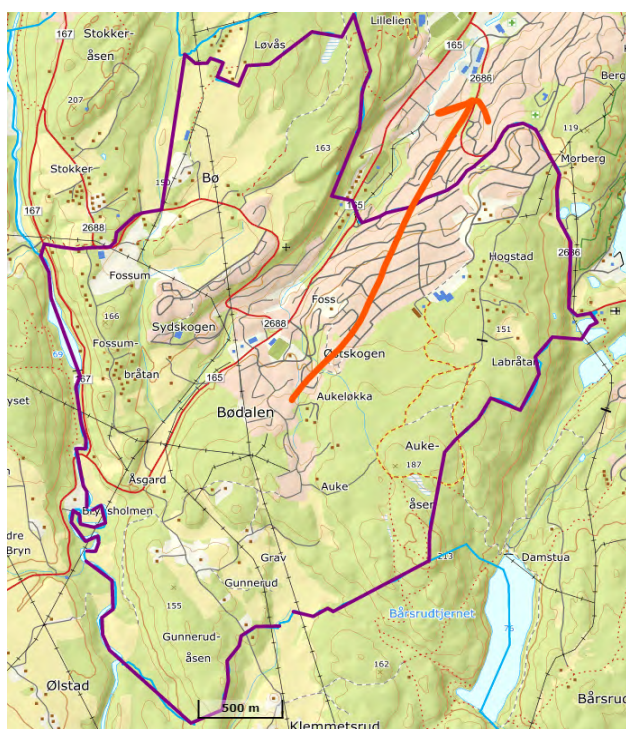
11 Slemmestad - i denne stemmekretsen er det foreslått å tilføre resten av nåværende 13 Sydsbogen samt en liten del av nåværende 12 Frydenlund.

Endringen fra nåværende 12 Frydenlund gjelder området nord-nordøst i stemmekretsen - området nord for Årosfjellet opp mot Båtstø og nordover til Høvik og helt opp til stemmekrets 11 Slemmestad. Avstand og adkomst til Slemmestad antas i all hovedsak at skjer via Sundbuveien - og det tar ca. 12 min med bil fra Båtstø til Slemmestadhallen (noe kortere fra Høvik). Det legges til grunn at svært få velgere i dette området benyttet bena når de skulle stemme på Frydenlund barneskole. Denne endringen er antatt å berøre ca. 320 velgere med stemmerett – dvs. drøyt 100 velgere på valgdagen.

Det er også gjort en vurdering ift. eventuelt å knytte dette området mot stemmekrets 14 Sætre. Området inngår i lokalområdet for Sætre - og barn i dette området vil knyttes til Grytnes og den nye skolen der i 2027. Det er omtrent like lagt til Sætre og Slemmestad fra Båtstø.

Endringen fra nåværende 13 Sydsbogen omfatter områdene på begge sider av Slemmestadveien – dvs. deler av Bø, Sydsbogen, Bødalen og Østskogen. Felles for de aller fleste som bor i disse områdene er at de benytter Slemmestadveien som går forbi valglokalet i Slemmestadhallen.

Denne endringen er antatt å berøre snau 2 800 manntallsførte - som innebærer at på valgdagen berøres ca. 850 velgere i nåværende stemmekrets 13 Sydsbogen.

Samlet øker antallet velgere med stemmerett fra 4 309 til 7 422 i Slemmestad. Samlet antas det at ca. 2 000 velgere vil stemme på valgdagen. Dette er igjen samlet en økning med ca. 425 velgere sammenlignet med hva Slemmestad tok imot på valgdagen i 2019 (1 580).

En nedleggelse av valglokalet på Sydsbogen vil medføre at velgere i nærheten av dette valglokalet trolig ikke lenger vil gå til valglokalet (3 km fra Sydsbogen til

Slemmestadhallen). Hele området er en del av lokalområde Slemmestad - og har sånn sett en naturlig tilknytning til Slemmestad - herunder Slemmestad Innbyggertorg.

Nesten 1 300 velgere (49,83%) besøkte i stor utstrekning innbyggertorget på Slemmestad for å stemme i 2021. Til sammenligning gjorde valgte bare 597 å forhåndsstemme i 2019 (20,25 %). Slik kommunedirektøren vurderer det - illustrerer dette en stor vilje til å tilpasse seg det gjeldende tilbudet et lite stykke unna egen stemmekrets.

En mulig utfordring ift. denne foreslåtte endringen er knyttet til trafikkavviklingen i krysset Slemmestadveien og Skolebakken. Dette krysset - som er lysregulert - vil muligens kunne gi noen utfordringer når det gjelder trafikkavviklingen på Slemmestadveien - kanskje særlig i tidsrommet fra kl. 15.00 til kl. 18.30.

Utfordringen blir å vurdere om ca. 425 flere velgere - de fleste trolig i bil - vil skape for store trafikale problemer i nevnte lyskryss. På valgdagen i 2019 stemte det 1 580 velgere i Slemmestadhallen - uten at det ble innrapportert om trafikale problemer.

Følgende er vektlagt;

- det antas at alle disse velgerne ikke kommer i 425 egne biler (velgere i samme husstand antas å kjøre sammen til valglokalet)
- velgerne vil spre seg utover hele åpningstiden - mellom 09.00 og 21.00 (12 timer)
- erfaringsmessig så stemmer flere etter jobb/skole - det må derfor påregnes noe mer «trykk» i tidsrommet fra kl. 15.00 til 18.30
- velgere slipper å «konkurrere» med transport til/fra ungdomsskolen i og med at denne er stengt på valgdagen
- velgere vil om mulig bli oppfordret til å benytte parkeringsmulighetene på Rortunet - det er 650 meter / 8-9 minutter å gå opp til Slemmestadhallen

Kommunedirektøren har vært i dialog med Miljø og samferdsel - og vurderingen derfra er at gitt nevnte forutsetninger/omfang - vil trolig merbelastningen trafikalt gå greit.

Det er også sendt en henvendelse til Viken (som ansvarlig for fylkesveien) - hvor det er gitt informasjon om forutsetninger/omfang om det kommende valget. Det lagt til grunn at det pågående reguleringsarbeidet ikke påvirke eller ha betydning for dagens lysregulerte løsning.

12 Klokkarstua - i denne stemmekretsen er det foreslått å tilføre hele nåværende stemmekrets 15 Holmsbu. Størrelsen på denne stemmekretsen ved en sammenslåing blir på 1 683 manntallsførte. Det antas at 574 av disse ikke kommer til å stemme.

Oppmøte på valgdagen er anslått til litt over 700 velgere. Dette er fin kretsstørrelse. Det er også gjort en vurdering ift. å knytte 15 Holmsbu mot 16 Tofte - dette blant annet fordi hele 15 Holmsbu er tilknyttet lokalområde Tofte - og sånn sett er vant til å forholde seg til Tofte - herunder Tofte Innbyggertorg. Det er allikevel samlet vurdert som mer hensiktsmessig å se mot Klokkarstua. Hensynet til en mer fornuftig dimensjonering av Klokkarstua har her vært avgjørende.

Som valglokale er det foreslått å fortsatt bruke samfunnshuset på Hovenga - et lokale som fungerte godt i 2019/2021 - og som ikke minst har god kapasitet til å øke sitt mottak.

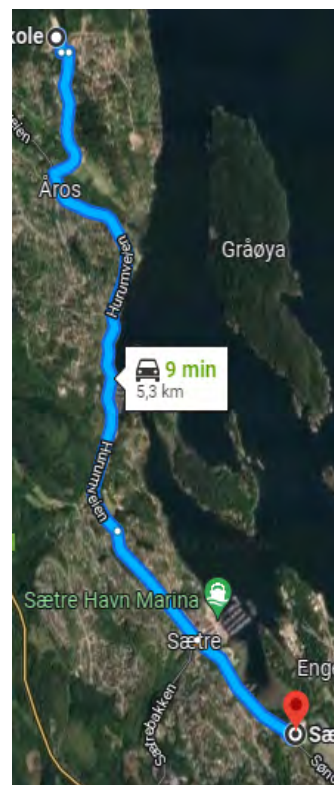
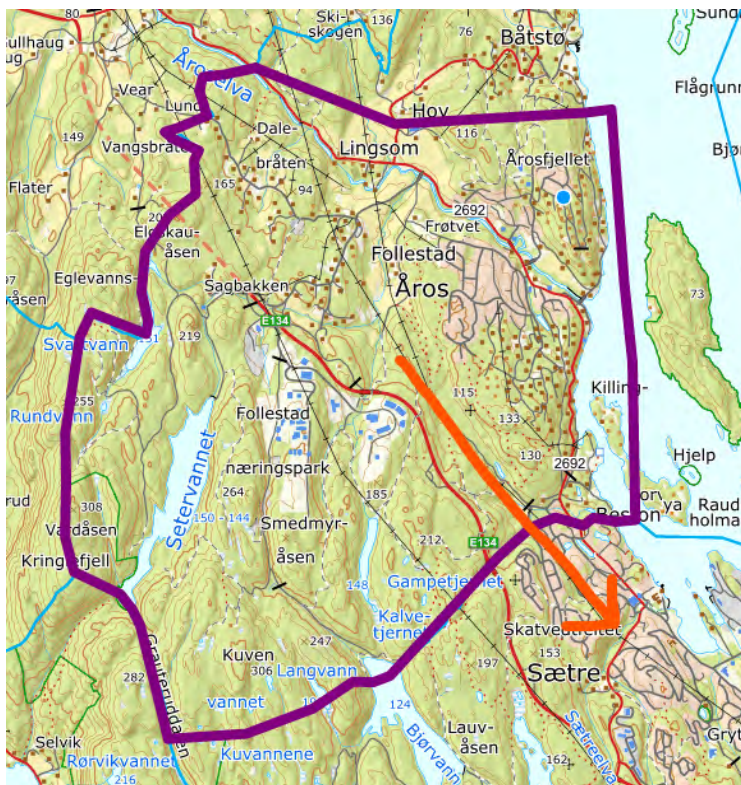

- Med 626 manntallsførte - vil den foreslåtte endringen berøre 228 velgere på valgdagen (198 stemmer ikke / 200 på forhånd).
- Det er relativt kostbart å ta imot 228 stemmer / kr 85 000 / 378 pr stk.
- En stor andel av disse velgerne enten jobber eller benytter tilbud andre steder i kommunen (typisk Tofte/Sætre og Klokkarstua (Kiwi)).
- Forholdsvis kort avstand mellom Holmsbu og Hovenga, 13 min / 11 km (18 min / 13 km til Tofte)
- Det er stor vilje til å stemme på forhånd (antallet doblet seg fra 2019 til 2021)

14 Sætre - i denne kretsen er det foreslått å tilføre nesten hele nåværende stemmekrets 12 Frydenlund (en liten del er foreslått til 11 Slemmestad - se over). Vil berøre 2 100 manntallsførte fra 12 Frydenlund - anslagsvis 610 velgere på valgdagen.

Totalt vil nye stemmekrets 14 Sætre bli på 5 626 manntallsførte - hvor anslagsvis 1 913 ikke kommer til å stemme – ca. 2 250 antas å stemme på forhånd – ca. 1 450 antas å møte opp på valgdagen.

Sammenlignet med oppmøtet på valgdagen i 2019 - vil endringen innebære en økning på ca. 80 velgere. Kapasitetsmessig er dette helt uproblematisk.

Valglokalet i nåværende stemmekrets 12 Frydenlund ligger øverst/innerst i et boligfelt - hvor adkomsten i all hovedsak skjer fra Åros sentrum. Det synes videre som om det er relativt få velgere som har tilgang til dette lokalet med mindre man benytter bil på valgdagen. Fra Frydenlund skole til Sætre skole er det ca. 5 km / 9 min å kjøre - noe kortere fra Åros sentrum (4 km / 6 min). Flesteparten av velgerne bor sør for Frydenlund skole - slik at reisetiden for de fleste blir mindre enn 9 min.

Hele området i nåværende stemmekrets 12 Frydenlund er tilknyttet lokalområde Sætre - og har sånn sett en naturlig tilknytning til Sætre - herunder Sætre Innbyggertorg. Stemmekrets 12 Frydenlund var den kretsen med den laveste oppslutning om forhåndsstemmetilbudet i 2019 - bare 13,98 % stemte på forhånd. I 2021 økte oppslutningen til snau 40 % - dette illustrerer tilknytningen til Sætre og vilje til å benytte et tilbud et lite stykke unna eget bosted.

2.5 Transporttilbud

Denne problemstillingen ble nevnt i saken behandlet av kommunestyret i november 2022 (var også forelagt valgstyret ifm. en tilsvarende sak i februar 2021). Kommunedirektøren anbefalte da - og opprettholder nå en anbefaling om at det ikke skal gis et slik transporttilbud.

For ordens skyld gjentas kommunedirektørens merknader:

Foreslås det å endre valgkretsene - vil det allerede være gjort en vurdering av hvorvidt det bør tilbys transport for de som eventuelt har behov for dette.

Det anbefales ikke at det gis et slikt transporttilbud.

Gjennom eventuelt å endre tilbudet (færre stemmekretser) - vil enkelte velgere trolig ikke lenger komme seg til et valglokale uten hjelp fra pårørende eller andre - slik de også trolig har behov for hjelp til å ivareta andre gjøremål (lege/butikk osv.).

I alle stemmekretsene er det velgere som ikke har mulighet til å komme seg til valglokalet på egen hånd (eldre / uten bil / langt å gå). Det har aldri vært praksis eller kapasitet til å gi et slikt transporttilbud. Velger man eventuelt å gi et tilbud om slik transport i eventuelle nye foreslåtte stemmekretser - vil dette klart skape store utfordringer med tanke på å gi et tilsvarende tilbud til velgere i andre stemmekretser som også har et behov for transport - men som frem til nå har måttet ordne dette på egen hånd.

Merk at velgere som er syke eller uføre vil få et tilbud om å stemme hjemme.

Videre er det grunn til å tro at gjennom den lange forhåndsstemmeperioden har de aller fleste velgerne en eller flere ganger hatt mulighet til å avgi en forhåndsstemme - hvilket vektlegges ift. hvorvidt et eget transporttilbud knyttet til valgdagen, skal eller bør etableres.

Ifm. med sammenslåingen av Tofte og Filtvet i 2019 - ble denne problemstillingen ikke reist - og valgsekretariatet mottok ingen henvendelser knyttet til dette. Dette var heller ikke et tema ifm. den store endringen i Asker i 2015 - eller ifm. sammenslåingen av kretser i Røyken (8 kretser i 2015 - 5 kretser i 2017/2019).

2.6 Valgloven § 9-3 - åpningstider i valglokalene

I og med at det er kommunestyret som behandler saken om stemmekretser og valglokaler - fastsetter også kommunestyret tiden for stemmegivning. Hva gjelder åpningstid kan et mindretall på 1/3 av kommunestyret beslutte at valglokalene skal være åpne til klokken 21 valgdagen dersom flertallet beslutter en kortere åpningstid (stemmegivningen må altså ikke foregå senere enn kl. 21.00).

I Asker er det tradisjon for å holde valglokalene åpne så lenge som valgloven tillater på valgdagen – dvs. klokken 21.00.

Bestemmelsen innebærer altså at kommunen selv bestemmer hvor lenge valglokalene skal være åpne og at det er anledning til å avslutte tidligere enn klokken 21. Bestemmelsen innebærer at man også står fritt med hensyn til når

stemmegivingen skal starte. Kommunedirektøren foreslår at man som ved tidligere valg åpner valg-lokalene klokken 09.00 av hensyn til endelig klargjøring av lokalene som da vil starte allerede ca. kl. 07.00.

Skulle det være tilrettelagt for en åpningstid fra for eksempel kl. 07.00 - ville oppmøte starte for enkelte allerede fra kl. 05.30. Videre ville valgdagen da strekke seg over 17-18 timer hvilket innebærer at det måtte etableres skiftordninger - noe som igjen ville gjøre bemanningsutfordringen mye større / øke kostnadene.

Videre er det grunn til å påpeke at valgdeltagelsen er høy i Asker/ligger godt over landssnittet - og utvidet åpningstid fra for eksempel kl. 07.00 vil trolig ikke bidra å øke deltagelsen samlet (man flytter bare tidspunktet for når enkelte velgere stemmer).

Drammen har ennå ikke tatt stilling til åpningstiden under sitt valgting (trolig vil det som tidligere foreslås en åpningstid fra kl. 09.00 til kl. 21.00). Bærum har heller ennå ikke tatt stilling til sine åpningstider. I 2019 forsøkte man i Bærum å holde åpne valglokaler kl. 08.00 og avslutte kl. 21.00. Resultatet ble at 1 300 velgere stemte i tidsrommet mellom 08.00 og 09.00 - uten at valgdeltagelsen gikk opp av den grunn. I 2021 holdt Bærum 2 lokaler opp fra kl. 07.00 - uten at valgdeltagelsen gikk opp.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Bærekraftsdimensjonene er ikke vurdert i saken.

4. Tidligere behandling

Sak om antall stemmekretser ble behandlet av kommunestyret i møte 15. november 2022 - sak 0101/22 - *Valg 2023 - antall stemmekretser*. Kommunestyret besluttet at endelig behandling av stemmekretssaken skulle gjøres i kommunestyret - man valgte derfor ikke å delegere denne myndigheten til valgstyret slik det var foreslått.

Samme tema (antall stemmekretser) har blitt tidligere behandlet:

- 10/02-2015 / VLG i gamle Asker - endring fra 15 til 8 kretser
- 2016 - fra 3 til 5 stemmekretser forut for stortingsvalget (Hurum)
- 15/12-2016 / KST i gamle Røyken (sak16/1739) - endring fra 8 til 5 kretser
- 16/11-2018 / Nye Asker valgstyret (sak 02/18) - *Valg 2019 - godkjenning av valgkretser og valglokaler* - sammenslåing av Filtvet og Tofte til en stemmekrets
- 10/11-2020 / KST (91/20) - *Valg2021 - endring av antall valgkretser*
- 02/02-2021 / VLG (02/21) - *Valg2021 - godkjenning av stemmekretser - valglokaler og åpningstider*

5. Kommunedirektørens vurdering

Som et utgangspunkt mener kommunedirektøren at det er nødvendig å redusere antall valgkretser for å effektivisere bruken av ressursene. Enhver reduksjon av antall valgkretser vil for berørte velgere imidlertid kunne bli opplevd som et dårligere tilbud.

På den ene siden må det gjøres det vurderinger av omfanget av ressursbruken for å tilrettelegge for en valgdag - på den annen side ift. eventuelle konsekvenser for berørte velgere / valgoppslutning.

Når det gjelder å effektivisere ressursbruken - mener kommunedirektøren at en mulig reduksjon av antall valgkretser vil kunne bidra til dette uten at dette går på bekostning av å gjennomføre et forsvarlig og kvalitativt godt valg som også velgerne i resultat vil være komfortable med.

Det er videre grunn til å påpeke at endringer i stemmekretsene vil ha svært liten eller ingen betydning for den samlede valgoppslutningen eller for å kunne delta i demokratiske prosesser som et lokalvalg er.

Å forholde seg til forhåndsstemmetilbudet er nå etter hvert så vidt godt innarbeidet hos velgerne - slik at denne muligheten vil trolig bli benyttet dersom velgere ikke skulle ha anledning eller ønske å stemme i sitt nye valglokale på valgdagen.

Kommunedirektøren mener til tross for en mulig justering av antall stemmekretser (reduksjon) - så vil fortsatt være god tilgjengelighet til valg i Asker. Gjennom god informasjon, opplæring, planlegging og beredskap vil velgere i Asker fortsatt være sikret god tilgjengelighet til valg

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Vedlegg 01 - beregning oppmøte

Vedlegg 02 - oversikt over foreslåtte stemmekretser (1-14)

Vedlegg 03 - oversikt over eksisterende stemmekretser (1-17)

Saksprotokoll

Arivsak
22/13341

Saksbehandler
Rolf Inge Brakstad

Behandlet av
1 Valgstyret
2 Kommunestyret

Møtedato	Saksnr.
24.01.2023	3/23
31.01.2023	3/23

Valg2023 - godkjenning av stemmekretser - valglokaler og åpningstider

Valgstyret har behandlet saken i møte 24.01.2023 sak 3/23

Behandling

Elisabeth Holter-Schøyen (V) fremmet følgende forslag på vegne av V, Sp, Krf, Frp og A:

Stemmelekretsene Frydenlund, Sydsbogen og Holmsbu legges til i listen i vedtakspunkt 1.

Innstillingens punkt 1, herunder forslag fremmet av Holter-Schøyen (inkludert anbefalte valglokaler), ble enstemmig vedtatt.

Innstillingens punkt 2 ble enstemmig vedtatt.

Innstilling

1. Følgende stemmekretser og valglokaler godkjennes ved kommunestyre- og fylkestingsvalget 2023:

<u>Kretsnummer:</u>	<u>Kretsnavn:</u>	<u>Valglokale:</u>
Stemmelekrets 01	Nesøya	Nesøya barneskole
Stemmelekrets 02	Nesbru	Nesbru videregående skole
Stemmelekrets 03	Hofstad	Hofstad barneskole
Stemmelekrets 04	Risenga	Leikvollhallen
Stemmelekrets 05	Borgen	Borgen ungdomsskole
Stemmelekrets 06	Hovedgården	Heggedalshallen

Stemmeakrets 07	Vollen	Vollen ungdomsskole
Stemmeakrets 08	Solvang	Solvang ungdomsskole
Stemmeakrets 09	Spikkestad	ROS Arena
Stemmeakrets 10	Midtbygda	Midtbygda barneskole
Stemmeakrets 11	Slemmestad	Slemmestadhallen
Stemmeakrets 12	Klokkarstua	Hovenga samfunnshus
Stemmeakrets 13	Tofte	Tofte ungdomsskole
Stemmeakrets 14	Sætre	Sætre barneskole

Tillegg:

Stemmeakrets	Frydenlund	Frydenlund barneskole
Stemmeakrets	Sydskogen	Sydskogen barneskole
Stemmeakrets	Holmsbu	Holmsbu badehotell

2. Samtlige valglokaler holder åpent fra kl. 09.00 til kl. 21.00.

Saksprotokoll

Arivsak
22/13341

Saksbehandler
Rolf Inge Brakstad

Behandlet av
1 Valgstyret
2 Kommunestyret

Møtedato	Saksnr.
24.01.2023	3/23
31.01.2023	3/23

Valg2023 - godkjenning av stemmekretser - valglokaler og åpningstider

Kommunestyret har behandlet saken i møte 31.01.2023 sak 3/23

Behandling

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Følgende stemmekretser og valglokaler godkjennes ved kommunestyre- og fylkestingsvalget 2023:

<u>Kretsnummer:</u>	<u>Kretsnavn:</u>	<u>Valglokale:</u>
Stemme-krets 01	Nesøya	Nesøya barneskole
Stemme-krets 02	Nesbru	Nesbru videregående skole
Stemme-krets 03	Hofstad	Hofstad barneskole
Stemme-krets 04	Risenga	Leikvollhallen
Stemme-krets 05	Borgen	Borgen ungdomsskole
Stemme-krets 06	Hovedgården	Heggedalshallen
Stemme-krets 07	Vollen	Vollen ungdomsskole
Stemme-krets 08	Solvang	Solvang ungdomsskole
Stemme-krets 09	Spikkestad	ROS Arena
Stemme-krets 10	Midtbygda	Midtbygda barneskole
Stemme-krets 11	Slemmestad	Slemmestadhallen
Stemme-krets 12	Klokkarstua	Hovenga samfunnshus
Stemme-krets 13	Tofte	Tofte ungdomsskole
Stemme-krets 14	Sætre	Sætre barneskole

Tillegg:

Stemmeekrets

Frydenlund

Frydenlund barneskole

Stemmeekrets

Sydsbogen

Sydsbogen barneskole

Stemmeekrets

Holmsbu

Holmsbu badehotell

2. Samtlige valglokaler holder åpent fra kl. 09.00 til kl. 21.00.

Saksframlegg

Arkivsak
23/00035-1

Saksbehandler
Trine Beate Groven

Behandles av
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato
24.01.2023
31.01.2023

Fritak fra folkevalgte verv og nyvalg - Heidi Sorknes (H)

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Heidi Sorknes (H) innvilges fritak fra alle sine folkevalgte verv i Asker kommune f.o.m. 1.2.2023 ut perioden.
2. Fra samme dato rykker

opp som nytt fast medlem av kommunestyret for H.
3. Fra samme dato velges

som nytt fast medlem av Utvalg for samfunnstjenester for felleslisten H,Sp,V,Pp,KrF
4. Fra samme dato velges

som ny nestleder i Utvalg for samfunnstjenester
5. Fra samme dato velges

som nytt 1. varamedlem til formannskapet for felleslisten H,Sp,V,KrF.

6. Fra samme dato velges

som personlig vara for Elisabeth Holter-Schøyen (V) til Havnerådet i Drammensregionens havnevesen.

1. Sammendrag og konklusjon

Heidi Sorknes (H) har søkt om fritak fra alle sine folkevalgte verv i Asker kommune ut inneværende periode. Sorknes er fast kommunestyremedlem og fast medlem/nestleder av Utvalg for samfunnstjenester. Sorknes er også varamedlem til formannskapet.

Hvis søknaden innvilges, skal det utpekes nytt fast medlem til kommunestyret og velges nytt medlem til Utvalg for samfunnstjenester. Det må også velges ny nestleder for utvalget. Det skal også velges nytt varamedlem til formannskapet.

Sorknes er også valgt til varamedlem i Havnerådet i Drammensregionens interkommunale havnevesen. Hun er også varamedlem til KS Fylkesmøte Viken.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Heidi Sorknes har i epost av 27.12.2022 søkt om fritak fra alle sine folkevalgte verv i Asker kommune ut perioden. Begrunnelsen for søknaden er at hun ikke kan ivareta vervene uten at det innebærer vesentlig ulempe for henne. Dette er dokumentert i vedlegg til søknaden.

Høyre fikk innvalgt 24 faste medlemmer og 26 varamedlemmer til kommunestyret. Dersom Sorknes innvilges fritak, skal et varamedlem fra Høyres liste rykke opp og ta hennes plass som nytt fast medlem av kommunestyret, jf. kommuneloven § 7-10 tredje ledd. Varamedlem skal rykke opp i den rekkefølgen de er valgt, dersom de er valgbare. 1. varamedlem er Marit Sæthre Vannebo. Dersom hun utpekes til fast medlem av kommunestyret, rykker de øvrige varamedlemmene ett hakk opp på listen, i den rekkefølgen de er valgt. 1. varamedlem blir i tilfelle Finn Edvin Brøndal.

Dersom Sorknes innvilges fritak fra sitt verv som fast medlem av Utvalg for samfunnstjenester, skal det etter kommuneloven § 7-10 fjerde ledd velges nytt medlem til utvalget. Det nye medlemmet skal velges fra samme gruppe som Sorknes tilhørte; felleslisten mellom H,V,Sp,Pp og KrF. Denne gruppen må bli enige om og selv foreslå hvem som skal velges. Dersom den utpekte kandidaten er valgbar, skal

kommunestyret velge denne. Sorknes må erstattes med en kvinne for at utvalget fortsatt skal ha en lovlig kjønnsbalanse, jf. kommuneloven § 7-10 fjerde ledd, siste setning.

Det kan og bør velges ny nestleder for utvalget. Det er imidlertid ikke lovpålagt å ha nestleder.

Sorknes er 1. varamedlem til formannskapet, for felleslisten H,Sp,V og KrF. Det skal velges nytt 1. varamedlem, etter forslag fra denne gruppen. Dersom et av de øvrige varamedlemmene fra listen foreslås som nytt 1. varamedlem, skal den ledige varaplassen som i tilfelle oppstår fylles med et nytt varamedlem.

Asker kommune har to medlemmer i Havnerådet i Drammensregionens interkommunale havnevesen. Sorknes er her valgt inn som personlig vara for Elisabeth Holter-Schøyen (V). Det kan og bør velges nytt varamedlem som kan erstatte Sorknes.

Sorknes ble valgt inn som 5. varamedlem til KS Fylkesmøte Viken, fra fellesliste mellom H,V og Sp. På grunn av innvilgede fritak for andre folkevalgte foran henne på listen, har hun rykket opp til 2. varamedlem, etter Stig Wettre-Johnsen (H). Dersom Sorknes får innvilget fritak, rykker varamedlem Hans A. Hveem (H) opp som 2. varamedlem fra felleslisten.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Bærekraftsdimensjonene kommenteres ikke i saken.

4. Tidligere behandling

Saken er ikke tidligere behandlet.

5. Kommunedirektørens vurdering

Kommunedirektøren anbefaler at Heidi Sorknes (H) innvilges fritak fra sine folkevalgte verv i Asker kommune. Grunnlaget for søknaden var ikke kjent da Sorknes samtykket til å bli valgt til disse vervene, jf. kommuneloven § 7-9 andre ledd.

Kommunedirektøren forutsetter at kommunestyret utpeker nytt fast medlem til kommunestyret, og velger nytt fast medlem til Utvalg for oppvekst, ny nestleder for utvalget samt nytt varamedlem til formannskapet.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksprotokoll

Arivsak
23/00035

Saksbehandler
Trine Beate Groven

Behandlet av
1 Formannskapet
2 Kommunestyret

Møtedato	Saksnr.
24.01.2023	18/23
31.01.2023	4/23

Fritak fra folkevalgte verv og nyvalg - Heidi Sorknes (H)

Formannskapet har behandlet saken i møte 24.01.2023 sak 18/23

Behandling

Håvard Vestgren (H) fremmet følgende forslag:

Nytt fast medlem av kommunestyret: Marit Sæthre Vannebo (opprykk)

Nytt fast medlem HUST: Kjersti Omejer

Ny nestleder HUST: Stig Wettre Johnsen

Ny første vara FSK: Waldemar Garntangen

Nytt varamedlem FSK: Vibeke Røiseland

Vestgrens forslag ble enstemmig vedtatt.

Innstillingens punkt 6 ble ikke tatt opp til votering.

Innstilling

1. Heidi Sorknes (H) innvilges fritak fra alle sine folkevalgte verv i Asker kommune f.o.m. 1.2.2023 ut perioden.
2. Fra samme dato rykker

Marit Sæthre Vannebo opp som nytt fast medlem av kommunestyret for H.

3. Fra samme dato velges

Kjersti Omejer som nytt fast medlem av Utvalg for samfunnstjenester for felleslisten H,Sp,V,Pp,KrF.

4. Fra samme dato velges

Stig Wettre Johnsen som ny nestleder i Utvalg for samfunnstjenester.

5. Fra samme dato velges

Waldemar Garntangen som nytt 1. varamedlem til formannskapet for felleslisten H,Sp,V,KrF, og Vibeke Røiseland som nytt varamedlem til formannskapet.

Saksprotokoll

Arivsak
23/00035

Saksbehandler
Trine Beate Groven

Behandlet av
1 Formannskapet
2 Kommunestyret

Møtedato	Saksnr.
24.01.2023	18/23
31.01.2023	4/23

Fritak fra folkevalgte verv og nyvalg - Heidi Sorknes (H)

Kommunestyret har behandlet saken i møte 31.01.2023 sak 4/23

Behandling

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Heidi Sorknes (H) innvilges fritak fra alle sine folkevalgte verv i Asker kommune f.o.m. 1.2.2023 ut perioden.
2. Fra samme dato rykker
Marit Sæthre Vannebo opp som nytt fast medlem av kommunestyret for H.
3. Fra samme dato velges
Kjersti Omejer som nytt fast medlem av Utvalg for samfunnstjenester for felleslisten H,Sp,V,Pp,KrF.
4. Fra samme dato velges
Stig Wettre Johnsen som ny nestleder i Utvalg for samfunnstjenester.
5. Fra samme dato velges
Waldemar Garntangen som nytt 1. varamedlem til formannskapet for felleslisten H,Sp,V,KrF, og Vibeke Røiseland som nytt varamedlem til formannskapet.

Saksframlegg

Arkivsak
22/21367-5

Saksbehandler
Lars Erik Eriksen

Behandles av
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato
24.01.2023
31.01.2023

Felles 110 sentral mellom Oslo kommune, Asker kommune og Bærum kommune - revidert vertskommuneavtale

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Asker kommune inngår et administrativt vertskommunesamarbeid om utførelsen av oppgaven som 110 - sentral, i henhold til kommuneloven §20 – 2. Oslo kommune blir vertskommune, med Asker kommune og Bærum kommune som samarbeidskommuner.
2. Asker kommune delegerer til Oslo kommune ansvar og myndighet hva gjelder nødalarmeringssentral for mottak av meldinger og branner og andre ulykker, jmf lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker mm §16.
3. Asker kommune godkjenner revidert vertskommuneavtale (samarbeidsavtale) slik den foreligger vedlagt til denne sak.
4. Revidert vertskommunesamarbeid trer i kraft når Oslo kommune og Bærum kommune har fattet tilsvarende vedtak, med tentativ oppstart 01.01.2023.

1. Sammendrag og konklusjon

Vertskommuneavtalen er basert på interkommunalt samarbeid der samarbeidskommunene Asker kommune og Bærum kommune har overlatt utførelsen av 110-tjenester til administrasjonen i vertskommunen Oslo kommune.

Deltakelse i en bestemt felles 110-sentral er pålagt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB).

Saken gjelder revidert vertskommuneavtale med bakgrunn i tidligere vertskommuneavtale av 2016; som skulle ha vært revidert innen 01.01.2022. Av ulike årsaker har ikke avtalen blitt oversendt kommunene før, men er nå revidert og klar til godkjenning hos kommunene som inngår i samarbeidet.

Det er en forutsetning at kommunestyret fortsatt delegerer nødvendig ansvar og myndighet til Oslo kommune. Dette gjelder ansvar og myndighet knyttet til nødalarmeringssentral for mottak av meldinger og branner og andre ulykker, jamfør lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker mm § 16.

Asker kommune og Bærum kommune har hatt felles drøftinger av saken, samt utarbeidet et felles forslag til vedtak.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Kommunene Oslo, Asker og Bærum måtte som en konsekvens av nærpoltireformen, etablere en felles nødmeldingssentral for brann – 110-sentral. Planen var at felles 110-sentral senere skulle samlokaliseres med politiets nødsentral (112-sentral) i Oslo. Dette er fortsatt planlagt, selv om det ikke per dato er opplyst når dette vil finne sted.

Felles 110-sentral ble vedtatt organisert etter vertskommunemodellen uten nemd, men med et interkommunalt fagråd. Sentralen utfører lovfestede nødmeldingsoppgave, samt er alarmmottak for automatiske alarmer. Sentralen er lokalisert i Lysaker-området.

I forbindelse med etableringen måtte kommunestyret delegere nødvendig ansvar og myndighet til Oslo kommune ved OBRE – Oslo brann og redningsetat. Dette gjelder ansvar og myndighet knyttet til nødalarmeringssentral for mottak av meldinger og branner og andre ulykker, jf. lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker mm § 16.

Sak om vertskommunesamarbeid ble behandlet av Bærum kommune i sak [16/194173](#) og av Asker kommune i sak [0121/16](#).

I den reviderte vertskommuneavtalen er lovhenvvisninger oppdatert og under punkt 7 som omhandler finansiering, er tilknytningsavgiften for automatiske alarmer økt fra kr. 450,- per kunde/år til kr. 600,- per kunde/år.

Det er i tillegg tatt inn at Asker og Bærum Brann og Redning IKS – ABBR dekker alle utgifter knyttet til nødvendig opplæring av operatører og ledere etter vaktvirksomhetsloven, samt at deltageravgiften inkluderer årsavgiftene til Nasjonalt

kommunesamarbeid for 110-sentralene IKS, i tillegg til årsavgiften fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

Etter tilbakemelding fra Oslo brann og redningsetat (OBRE) er følgende endringer innarbeidet i nytt vedlagt utkast:

- Det er innarbeidet i avtalen at OBRE er ansvarlig for å gjennomføre den nødvendige vakterutdanningen av ansatte i 110-sentralen.
- OBRE ønsker i tillegg å ha inn at ved stor belastning i 110-sentralen, vil lovpålagte tjenester bli prioritert foran tilleggstjenester. Dette er allerede kontraktsfestet med ABBR sine alarmkunder, så det vil ikke ha noen ytterligere konsekvenser for ABBR. Dette er nå innarbeidet i den reviderte vertskommuneavtalen.
- Målet for ABBR er at de skal ta vare på eksisterende kunder, og ha en forsiktig kundetilvekst i forhold til kapasitet både i bemanning og installasjonsledd. Dette avgjøres i fagrådet. ABBR støtter og har innarbeidet OBREs forslag om å ta bort at ABBR står fritt til å endre kundemassen.
- Avtalen skal reforhandles i 2026 med virkning fra 01.01.2027.

I vertskommunesamarbeidet har vertskommunen Oslo ansvar og styring over tjenesten.

Vertskommunemodellen gir alle kommunene mulighet for god faglig kontroll over tjenesten. Deltakerkommunenes mulighet til påvirkning skjer gjennom samarbeidsavtalen, hvor det blant annet er nedfelt at det skal etableres et administrativt fagråd som samles minst to ganger i året. Dette for å sikre at tjenesten får god kvalitet til riktig kostnad. Fagrådets sammensetting og ansvar fremkommer av pkt.6 i vertskommune avtalen, og ved uenighet mellom brannsjefene skal saken bringes frem for kommunene. For øvrig har Fagrådet kun en rådgivende rolle overfor vertskommunen Oslo.

Vertskommunen har det juridiske ansvaret for organisasjonen, og de aller fleste avgjørelser blir fattet administrativt av leder for OBRE. De overordnede kravene til hva en 110 - sentral skal levere er lovregulerte.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

En robust og godt organisert brann- og redningstjeneste er en samfunnsviktig tjeneste for kommunens innbyggere og næringsliv. Dette har spesielt relevans i forhold til bærekraftsmålene knyttet til å sikre god helse, god utdanning, sikre innovasjon og infrastruktur, stoppe klimaendringene samt samarbeid for å nå målene.

4. Tidligere behandling

Saken er behandlet av representantskapet i Asker og Bærum brann og redning IKS – ABBR. Det vises til vedlagte protokoll.

Formannskapet i Asker kommune har behandlet sak [0249/22](#) som kommunens eierutvalg, hvor tilleggsnotat om revidert vertskommuneavtale ble behandlet. Likeledes har eierutvalget i Bærum kommune i sak [061/22](#) behandlet revidert vertskommuneavtale i forbindelse med eierutvalgets råd til kommunens representant til representantskapsmøte.

5. Kommunedirektørens vurdering

Administrasjonen i Asker kommune har, i samarbeid med administrasjonen i Bærum kommune, vurdert om det er prinsipielle forhold kommunen bør være oppmerksom på med hensyn til modellen administrativt vertskommunesamarbeid for denne oppgaven. Konklusjonen er at det ikke er noen forhold som er til hinder for å fortsette det etablerte vertskommunesamarbeidet.

Kommunedirektørene i Asker kommune og Bærum kommune har gjennomgått revidert vertskommuneavtale.

Kommunedirektørene slutter seg til representantskapets forslag til modell for fordeling av kostnader ved felles alarmsentral og legger til grunn at kostnadene allerede er inkorporert i eksisterende budsjett.

Kommunedirektøren legger til grunn at samarbeidsavtalen må reforhandles i løpet av 2026 med virkning fra 01.01.2027.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Revidert vertskommuneavtale 2022 110-Sentral
Protokoll Representantskapet 2022 12 15

Saksprotokoll

Arivsak
22/21367

Saksbehandler
Lars Erik Eriksen

Behandlet av
1 Formannskapet
2 Kommunestyret

Møtedato	Saksnr.
24.01.2023	15/23
31.01.2023	5/23

Felles 110-sentral mellom Oslo kommune, Asker kommune og Bærum kommune - revidert vertskommuneavtale

Formannskapet har behandlet saken i møte 24.01.2023 sak 15/23

Behandling

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Innstilling

1. Asker kommune inngår et administrativt vertskommunesamarbeid om utførelsen av oppgaven som 110 - sentral, i henhold til kommuneloven §20 – 2. Oslo kommune blir vertskommune, med Asker kommune og Bærum kommune som samarbeidskommuner.
2. Asker kommune delegerer til Oslo kommune ansvar og myndighet hva gjelder nødalarmringssentral for mottak av meldinger og branner og andre ulykker, jamfør lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker mm §16.
3. Asker kommune godkjenner revidert vertskommuneavtale (samarbeidsavtale) slik den foreligger vedlagt til denne sak.
4. Revidert vertskommunesamarbeid trer i kraft når Oslo kommune og Bærum kommune har fattet tilsvarende vedtak, med tentativ oppstart 01.01.2023.

Saksprotokoll

Arivsak
22/21367

Saksbehandler
Lars Erik Eriksen

Behandlet av
1 Formannskapet
2 Kommunestyret

Møtedato	Saksnr.
24.01.2023	15/23
31.01.2023	5/23

Felles 110-sentral mellom Oslo kommune, Asker kommune og Bærum kommune - revidert vertskommuneavtale

Kommunestyret har behandlet saken i møte 31.01.2023 sak 5/23

Behandling

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Asker kommune inngår et administrativt vertskommunesamarbeid om utførelsen av oppgaven som 110 - sentral, i henhold til kommuneloven §20 – 2. Oslo kommune blir vertskommune, med Asker kommune og Bærum kommune som samarbeidskommuner.
2. Asker kommune delegerer til Oslo kommune ansvar og myndighet hva gjelder nødalarmeringssentral for mottak av meldinger og branner og andre ulykker, jmfør lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker mm §16.
3. Asker kommune godkjenner revidert vertskommuneavtale (samarbeidsavtale) slik den foreligger vedlagt til denne sak.
4. Revidert vertskommunesamarbeid trer i kraft når Oslo kommune og Bærum kommune har fattet tilsvarende vedtak, med tentativ oppstart 01.01.2023.

Saksframlegg

Arkivsak
22/19106-1

Saksbehandler
Kristin Opsahl

Behandles av
Eldrerådet
Ungdomsrådet
Råd for personer med funksjonsnedsettelse
Utvalg for velferd
Kommunestyret

Møtedato
24.11.2022
24.11.2022
24.11.2022
29.11.2022
31.01.2023

Temaplan - Mestre hele livet - psykisk helse og rus - 2.gangsbehandling

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus 2023–2035, med følgende innsatsområder og tilhørende strategier, vedtas.

Innsatsområdene er:

- Inkludering, deltakelse og fritid
- Utdanning, arbeid og aktivitet
- Bolig og bomiljø
- Helhetlige og mestringsbaserte tjenester
- Familie, nettverk og pårørende
- Kompetanse og innovasjon

2. Implementering av planen skjer gjennom:

- ordinær virksomhetsplanlegging
- årlig rullering av Handlingsprogrammet, ved tiltak med økonomisk konsekvens
- egne saker – tiltak av prinsipiell karakter

3. Rapportering på arbeidet skjer gjennom kommunens årshjulsprosesser

1. Sammendrag og konklusjon

Saken gjelder andregangsbehandling av temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus 2023-2035 (vedlegg 1).

Formål med temaplanen

Hovedformålet med temaplanen Mestre hele livet er å gi retning til samfunns- og tjenesteutvikling innenfor psykisk helse, rus og avhengighet. Herunder å fremme et inkluderende samfunn som styrker mulighetene for livskvalitet med deltakelse og god psykisk helse, samt utvikle helhetlige og effektive tjenester

Planen omhandler voksne (fra og med 18 år), men inkluderer familie- og nettverksforhold. For øvrig behandles psykisk helse og rus blant barn og unge, i egen «Temaplan for Oppvekst».

Temaplanen har vært på høring, og det er utarbeidet en oppsummering av alle innspillene med kommunedirektørens kommentarer (vedlegg 3).

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

2.1 Kort om temaplanen

Temaplanen, sammen med kunnskapsgrunnlaget (vedlegg 2) inneholder informasjon om utfordringsbildet og trender fremover. Planen inneholder 6 innsatsområder og 19 strategier for å møte utfordringene og bidra til utviklingen av et inkluderende samfunn og bærekraftige tjenester. For å sikre en bærekraftig tjenesteutvikling kreves en dreining fra behandling til forebygging.

Utfordringsbilde

Temaplanen beskriver et fremtidig utfordringsbilde med økning av helseutgifter og behov for ansatte, på grunn av blant annet endringer i befolkningssammensetningen, både lokalt og nasjonalt. Dette gir et økt press på kommunens velferdstjenester, da det blir færre personell-, pårørende- og frivilligressurser i forhold til andel med behov for tjenester.

Fremtidige utfordringer gir behov for å videreutvikle et inkluderende samfunn, som forebygger ensomhet ved å gi mestringstro gjennom sysselsetting, samfunnsdeltakelse og diverse arenaer. Personer med psykisk helse-, rus eller avhengighetsutfordringer bør sikres tilgang til ulike offentlige tilbud og tjenester, på lik linje med øvrige innbyggere. Samtidig må en besørge helhetlig og effektiv oppfølging, ut fra det individuelle utfordringsbildet og hva som er viktig for tjenestemottageren. Det foreligger et potensial for å oppnå både økt livskvalitet og samfunnsøkonomisk gevinst, ved å identifisere utfordringer og gi bistand på ett tidligst mulig stadium, samt å sikre større innsats mot generell forebygging.

Utfordringsbildet viser behov for en tverrsektoriell og målrettet innsats, med bred involvering, for å lykkes med å bygge opp mer robust psykisk helse blant

risikoutsatte målgrupper og individer. Dette inkluderer samhandling med innbyggere, næringsliv, forskningsmiljøer, innbyggere, spesialisthelsetjenesten, frivillige- / interesse- og ideelle organisasjoner, samt god intern koordinering. Overordnede «gjennomgangstemaer» i planen er mestring, livskvalitet, levekår, «utenforskap» og folkehelse.

Temaplanens seks innsatsområder for å møte utfordringene

Temaplanen er inndelt i seks innsatsområder. Innsatsområdene er definert med bakgrunn i utfordringsbildet (se temaplanens kapittel 4), og beskriver hva kommunen særlig må prioritere for å møte utfordringene. Disse er:

- Inkludering, deltakelse og fritid
- Utdanning, arbeid og aktivitet
- Bolig og bomiljø
- Helhetlige og mestringsbaserte tjenester
- Familie, nettverk og pårørende
- Kompetanse og innovasjon

2.2 Høring

Utvalg for velferd sendte temaplanen på høring den 01.09.2022. Høringen varte til 16. oktober. Høringsperioden ble gjort kjent gjennom internett, sosiale medier, lokalaviser og e-post. Høringsinnspillene ble levert elektronisk.

Saken var innom følgende valg og råd:

- Eldrerådet 22. september
- Ungdomsrådet 22. september
- Rådet for personer med funksjonsnedsettelse 22. september
- Utvalg for oppvekst 27. september
- Utvalg for samfunnstjenester 29. september
- Utvalg for medborgerskap 29. september

Totalt 14 aktører leverte konkrete innspill til høringen. Av disse kom 3 fra kommunale råd, 3 fra kommunale valg og 8 fra andre offentlige virksomheter, organisasjoner og enkeltpersoner.

Sammenfatting av høringsinnspillene

Det kom mange gode innspill til planen. Mange av disse anses som ivaretatt i planen, men høringsinstansene fremhever enkelte tema og utdyper eller nyanserer med kunnskap fra sitt felt. Det er også enkelte mangler som blir påpekt.

Når det gjelder innspill som går på flere tiltak, minnes det om at alle temaplaner i Asker kommune ligger på et strategisk nivå. Foreslåtte tiltak i høringen vil tas med inn i det videre arbeidet med implementering. Tiltak skal innarbeides i kommunens virksomhetsplaner og kommende handlingsprogram / budsjett. Mange tiltak (som

krever innsats fra flere virksomhetsområder) vil også innarbeides i «Program Velferd 2023-2027» som er tjenesteområdets prioriterte innsatsområder de kommende fire årene.

Nedfor følger en punktvis oppsummering fra innspillene. Oppsummering av høringsuttalelser med kommunedirektørens kommentarer finnes i vedlegg 3.

Innspillene i sin helhet finnes i vedlegg 4.

- Det er behov for koordinert og samordnet innsats, både internt i kommunen og med spesialisthelsetjenesten.
- Planen bør i større grad tematisere eldre og psykisk helse/rus
- Forpliktende, tverrfaglige samarbeid og partnerskap mellom frivilligheten og kommunen bør styrkes.
- Det bør etableres samarbeidskanaler mellom den organiserte idretten og behandlingsapparatet i kommunen.
- Det bør opprettes flere lavterskeltilbud som gjør møteplassene tilgjengelige for sårbare grupper og mennesker i aktiv rus
- Innbyggertorg, skoler og kulturbygg bør i større grad benyttes til tilrettelagte kulturaktiviteter.
- Frivillige er en stor ressurs, også overfor grupper som strever med rus, psykisk uhelse og utenforskap.
- Det er behov for differensierte boliger til innbyggere med psykisk helse- og rusutfordringer, også boliger som ligger for seg selv- uten naboer
- Det ønskes større fokus på forebygging av ensomhet, depresjon og angst i alle aldersgrupper.

2.3 Oppdateringer fra førstegangsbehandlingen

Temaplan og kunnskapsgrunnlag er oppdatert ut fra ny kunnskap siden førstegangsbehandlingen. I tillegg er innspillene gjennomgått og vurdert opp mot innhold i temaplan og kunnskapsgrunnlag, noe som har ført til suppleringer og justeringer. Se vedlegg 3 for informasjon om hvordan innspillene er ivaretatt.

2.4 Iverksetting

Temaplanen inngår i Asker kommunes plansystem. Etter at temaplanen er politisk vedtatt, utarbeider kommunedirektøren administrative oppdrag til virksomhetene basert på innsatsområdene og strategiene i planen. Med bakgrunn i disse oppdragene, utarbeider virksomhetene tiltak i sine virksomhetsplaner for gjennomføring og oppfølging lokalt i den enkelte virksomhet. For at strategiene i planen skal kunne få virkning og effekt, er det avgjørende med en god implementering. Denne temaplanen gjelder utvikling av flere tjenesteområder og virksomheter, og samhandling mellom disse. Ut fra planens bredde, bør det vurderes hvordan planen best kan følges opp for å sikre en god implementering.

2.5 Rapportering

En viktig del av å følge opp temaplanen blir å vurdere om temaplanen bidrar til å nå kommunens mål. Det er flere kilder som gir kunnskap om måloppnåelsen, for

eksempel nøkkeltall, tiltaksoppfølging, forskning og undersøkelser. Det vises blant annet til at tjenesteområdet Velferd utarbeider hel- og halvårsrapporter. En samlet analyse av dette vil utgjøre rapporteringen på temaplanen. Rapporteringen for temaplanen vil følge kommunens årshjulsprosesser. Oppdrag i handlingsprogrammet, gitt med bakgrunn i temaplanens strategier, vil kunne følges gjennom kommunens årsrapport.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Asker kommune har tilsluttet seg FNs dimensjoner om sosial-, miljømessig- og økonomisk bærekraft. Tjenesteutvikling innen psykisk helse og rus har særlig relevans for økonomi og sosiale forhold. Langsiktig forebygging av behov for bistand høyt oppe i Innsats- og Boligtrappen (nærmere omtalt under temaplanens delkapittel 6.6 og i «Kunnskapsgrunnlaget»), bidrar til både økt mestring og livskvalitet, samt økonomisk bærekraftige tjenester. Avsnittene under gir en kort beskrivelse av planens virkninger knyttet opp mot de tre bærekraftsdimensjonene. I perioden frem til 16.10.2022 finner det sted en åpen høring, hvor alle eksterne som har deltatt i medvirkningsprosesser til nå vil oppfordres til å avgi høringssvar.

3.1 Miljømessige forhold

Tjenesteutvikling i henhold til denne planens strategier, vil kunne medføre mindre reiseaktivitet, ved blant annet velferdsteknologi, strategisk plasserte baser for ambulante tjenester, og at de med forutsetninger for dette bor i tilknytning til egnede lokal- og nærsentre.

3.2 Sosiale forhold

Sosialt bærekraftige samfunn handler om samfunn preget av tillit, trygghet, tilhørighet og tilgang til goder som arbeid, utdanning og gode nærmiljø. Likeverd og grunnleggende demokratiske prinsipper forutsetter lik mulighet til samfunnsdeltakelse. Denne temaplanen skal bidra til et universelt tilgjengelig og inkluderende samfunn, som bygger opp om robust psykisk helse, samt økt mestring for personer med psykisk helse- og rusutfordringer.

Forebygging av ensomhet og utrygghet er gjerne forutsetninger for å mestre livet. Dette er en kompleks samfunnsoppgave, som krever innsats fra mange aktører, slik denne planen beskriver. En betydningsfull faktor, er at de med gode forutsetninger for dette bor sosialt og i tilknytning til egnede lokal- og nærsentre. Deltagelse i sosiale arenaer er enklere å etablere ved korte avstander til disse. Dermed vil det legges til grunn en tjenesteutvikling som tilrettelegger for dette, både når det gjelder kommunale boliger og ordninger for tilgang til det private boligmarkedet. Videre er mestring, hvor tjenestemottagere får sette egne mål og bidra i egen behandling, fremfor å være passive mottagere av "reparasjon", en rød tråd i denne planen. Denne tilnærmingen (gjerning omtalt som et recoveryperspektiv i fagmiljøer) gir økte muligheter for å mestre sosiale forhold.

3.3 Økonomiske og organisatoriske forhold

Utenforskap og psykiske lidelser utgjør en betydelig kostnad for samfunnet. Av personer i yrkesaktiv alder som står utenfor arbeidslivet, gjør rundt en av fire dette hovedsakelig med bakgrunn i psykiske plager. En beregning fra 2013 anslo at psykiske lidelser årlig koster samfunnet rundt 70 milliarder kroner bare i trygde-, behandlings- og sosiale utgifter (tilsvarende 85 milliarder i 2021-kroner). Det samfunnsøkonomiske tapet av at ett individ står utenfor arbeidslivet gjennom sitt livsløp er beregnet til 15,9 millioner kroner, ved gradvis overgang til uføretrygd. Psykisk helse- og rusutfordringer vil ikke forsvinne, og det foreligger ingen nullvisjon. Dermed er det utfordrende å gjøre en beregning av gevinstrealiserings- / effektpotensialet. Likevel er det ingen tvil om at effektiv forebygging- og behandling av psykisk helse- og rusutfordringer, utgjør en god investering både når det gjelder økonomi og livskvalitet.

Det vil også være utfordrende for den fremtidige økonomiske bærekraften, å opprettholde nåværende andel av befolkningen som bor i kommunale botilbud med døgnbemanning. Både generell befolkningsvekst og eldrebølge, betinger at flere bor i eget hjem innen både eldre-, psykisk helse- og rusomsorgen. Strategiene i Temaplan Mestre hele livet skal ligge til grunn for en tjenestedreining i denne retning. Dette innebærer videreutvikling av ambulerende- og økonomisk bærekraftige tjenester, som sikrer best mulig mestring i eget hjem. Samtidig skal de med omfattende omsorgsbehov få effektive kommunale botilbud med høy kvalitet. Andel av sistnevnte kan likevel reduseres, ved tjeneste- og stedsutvikling i henhold til denne planens strategier.

4. Tidligere behandling

4.1 Mandatsaken

Mandatsaken med rammer for temaplanen ble vedtatt av hovedutvalg for velferd den 18.01.2022, med følgende enstemmige vedtak:

1. Arbeidet med temaplan Psykisk helse og rus gjennomføres i henhold til rammer og føringer, som fremgår av mandatet i dette saksframlegget.
2. Temaplanen legges frem for Kommunestyret for endelig behandling 4. kvartal 2022.

4.2 Førstegangsbehandling av temaplanen

Utvalg for velferd behandlet saken 30.08.2022. Planen ble sendt på høring (enstemmig vedtatt). Vedtakene lød:

1. Temaplan Mestre hele livet legges ut på høring med høringsfrist 16.10.22. Innsatsområdene er:

- Inkludering, deltakelse og fritid
 - Utdanning, arbeid og aktivitet
 - Bolig og bomiljø
 - Helhetlige og mestringsbaserte tjenester
 - Familie, nettverk og pårørende
 - Kompetanse og innovasjon
2. Det legges i høringsperioden opp til behandling av høringssak i følgende råd og hovedutvalg:
- Eldrerådet
 - Ungdomsrådet
 - Råd for personer med funksjonsnedsettelse
 - Utvalg for Oppvekst Utvalg for Samfunnstjenester
 - Utvalg for Medborgerskap

4.3 Høringer i politiske råd og utvalg

Protokoller fra politisk behandling i råd og utvalg ligger i vedlegg 4.

- Eldrerådet 22.09.22
- Ungdomsrådet 22.09.22
- Rådet for personer med funksjonsnedsettelse 22.09.22
- Utvalg for oppvekst 27.09.22
- Utvalg for samfunnstjenester 29.09.22
- Utvalg for medborgerskap 29.09.22

5. Kommunedirektørens vurdering

Hovedmålene med planen er blant annet å bidra til et mer inkluderende samfunn, økt mestring og selvstendighet, samt bærekraftig tjenesteutvikling med god kvalitet. For å realisere potensialet som ligger i planen er det viktig at kommunen jobber systematisk med tiltak og prosjekter, på tvers av tjenesteområder og virksomheter. Like viktig er samhandling med innbyggere, næringsliv, forskningsmiljøer, innbyggere, spesialisthelsetjenesten, samt frivillige- / interesse- og ideelle organisasjoner.

Kommunedirektøren mener innsatsområdene og strategiene gir retning for å videreutvikle et inkluderende Asker, som bygger opp om robusthet i møte med utfordringer, samt treffsikre tjenester innen psykisk helse- og rusfeltet.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

1. Temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus
2. Kunnskapsgrunnlag til Temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus
3. Oppsummering av innspill med kommunedirektørens kommentarer
4. Protokoller fra råd og utvalg og innsendte høringsinnspill

Saksprotokoll

Arivsak
22/14092

Saksbehandler
Kristin Opsahl

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	24.11.2022	30/22
2 Ungdomsrådet	24.11.2022	49/22
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	24.11.2022	27/22
4 Utvalg for velferd	29.11.2022	43/22
5 Kommunestyret	31.01.2023	

Temaplan - Mestre hele livet - psykisk helse og rus - 2.gangsbehandling

Eldrerådet har behandlet saken i møte 24.11.2022 sak 30/22

Behandling

Rådgiverne Dag Erik Johnsen og Kristin Opsahl besvarte oppklarende spørsmål.

Anne Britt Wengen fremmet følgende forslag til nytt punkt 4:

Eldrerådet bemerker følgende: Psykiske lidelser som debutterer etter 65 år vil oppdages i førstelinjen, og mange eldre kan ha behov for psykiatrisk helsehjelp som ikke er på spesialisthelsenivå. Her som ellers gjelder å oppdage symptomer tidlig, og gi hjelp på lavest mulig nivå. En særlig utfordring ved behandling av pasienter i denne aldersgruppen er at psykiske lidelser kan feiltolkes som begynnende demenslidelse. En viktig risikofaktor for utvikling av demens er depresjon. Eldrerådet er glad for at planen vektlegger kompetanse på dette området.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Forslag fremmet av Wengen ble enstemmig vedtatt som nytt punkt 4.

Innstilling/Vedtak

1. Temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus 2023–2035, med følgende innsatsområder og tilhørende strategier, vedtas.

Innsatsområdene er:

- Inkludering, deltakelse og fritid
- Utdanning, arbeid og aktivitet
- Bolig og bomiljø
- Helhetlige og mestringsbaserte tjenester
- Familie, nettverk og pårørende
- Kompetanse og innovasjon

2. Implementering av planen skjer gjennom:

- ordinær virksomhetsplanlegging
- årlig rullering av Handlingsprogrammet, ved tiltak med økonomisk konsekvens
- egne saker – tiltak av prinsipiell karakter

3. Rapportering på arbeidet skjer gjennom kommunens årshjulsprosesser

4. Eldrerådet bemerker følgende: Psykiske lidelser som debutterer etter 65 år vil oppdages i førstelinjen, og mange eldre kan ha behov for psykiatrisk helsehjelp som ikke er på spesialisthelsenivå. Her som ellers gjelder å oppdage symptomer tidlig, og gi hjelp på lavest mulig nivå. En særlig utfordring ved behandling av pasienter i denne aldersgruppen er at psykiske lidelser kan feiltolkes som begynnende demenslidelse. En viktig risikofaktor for utvikling av demens er depresjon. Eldrerådet er glad for at planen vektlegger kompetanse på dette området.

Saksprotokoll

Arivsak
22/14092

Saksbehandler
Kristin Opsahl

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	24.11.2022	30/22
2 Ungdomsrådet	24.11.2022	49/22
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	24.11.2022	27/22
4 Utvalg for velferd	29.11.2022	43/22
5 Kommunestyret	31.01.2023	

Temaplan - Mestre hele livet - psykisk helse og rus - 2.gangsbehandling

Råd for personer med funksjonsnedsettelse har behandlet saken i møte 24.11.2022 sak 27/22

Behandling

Rådgiver Kristin Opsahl innledet til saken og besvarte spørsmål.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus 2023–2035, med følgende innsatsområder og tilhørende strategier, vedtas.

Innsatsområdene er:

- Inkludering, deltakelse og fritid
- Utdanning, arbeid og aktivitet
- Bolig og bomiljø
- Helhetlige og mestringsbaserte tjenester
- Familie, nettverk og pårørende
- Kompetanse og innovasjon

2. Implementering av planen skjer gjennom:

- ordinær virksomhetsplanlegging
- årlig rullering av Handlingsprogrammet, ved tiltak med økonomisk konsekvens
- egne saker – tiltak av prinsipiell karakter

3. Rapportering på arbeidet skjer gjennom kommunens årshjulsprosesser

Saksprotokoll

Arivsak
22/14092

Saksbehandler
Kristin Opsahl

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	24.11.2022	30/22
2 Ungdomsrådet	24.11.2022	49/22
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	24.11.2022	27/22
4 Utvalg for velferd	29.11.2022	43/22
5 Kommunestyret	31.01.2023	

Temaplan - Mestre hele livet - psykisk helse og rus - 2.gangsbehandling

Ungdomsrådet har behandlet saken i møte 24.11.2022 sak 49/22

Behandling

Rådgiver Kristin Opsahl innledet saken. Rådgiver Dag Erik Johnsen var også til stede under behandling av saken.

Kommunedirektørens innstilling i 3 punkter ble enstemmig vedtatt.

Innstilling

1. Temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus 2023–2035, med følgende innsatsområder og tilhørende strategier, vedtas.
Innsatsområdene er:

- Inkludering, deltakelse og fritid
- Utdanning, arbeid og aktivitet
- Bolig og bomiljø
- Helhetlige og mestringsbaserte tjenester
- Familie, nettverk og pårørende
- Kompetanse og innovasjon

2. Implementering av planen skjer gjennom:
 - ordinær virksomhetsplanlegging
 - årlig rullering av Handlingsprogrammet, ved tiltak med økonomisk konsekvens
 - egne saker – tiltak av prinsipiell karakter
3. Rapportering på arbeidet skjer gjennom kommunens årshjulsprosesser

Saksprotokoll

Arivsak
22/14092

Saksbehandler
Kristin Opsahl

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	24.11.2022	30/22
2 Ungdomsrådet	24.11.2022	49/22
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	24.11.2022	27/22
4 Utvalg for velferd	29.11.2022	43/22
5 Kommunestyret	31.01.2023	

Temaplan - Mestre hele livet - psykisk helse og rus - 2.gangsbehandling

Utvalg for velferd har behandlet saken i møte 29.11.2022 sak 43/22

Behandling

Leder Cecilie Lindgren, H innledet til saken og presentasjon ved rådgiver Kristin Opsahl.

Innstillingen i 3 punkter ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus 2023–2035, med følgende innsatsområder og tilhørende strategier, vedtas.

Innsatsområdene er:

- Inkludering, deltakelse og fritid
- Utdanning, arbeid og aktivitet
- Bolig og bomiljø
- Helhetlige og mestringsbaserte tjenester
- Familie, nettverk og pårørende

- Kompetanse og innovasjon

2. Implementering av planen skjer gjennom:

- ordinær virksomhetsplanlegging
- årlig rullering av Handlingsprogrammet, ved tiltak med økonomisk konsekvens
- egne saker – tiltak av prinsipiell karakter

3. Rapportering på arbeidet skjer gjennom kommunens årshjulsprosesser

Saksprotokoll

Arivsak
22/14092

Saksbehandler
Kristin Opsahl

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	24.11.2022	30/22
2 Ungdomsrådet	24.11.2022	49/22
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	24.11.2022	27/22
4 Utvalg for velferd	29.11.2022	43/22
5 Kommunestyret	31.01.2023	6/23

Temaplan - Mestre hele livet - psykisk helse og rus - 2.gangsbehandling

Kommunestyret har behandlet saken i møte 31.01.2023 sak 6/23

Behandling

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus 2023–2035, med følgende innsatsområder og tilhørende strategier, vedtas.

Innsatsområdene er:

- Inkludering, deltakelse og fritid
- Utdanning, arbeid og aktivitet
- Bolig og bomiljø
- Helhetlige og mestringsbaserte tjenester
- Familie, nettverk og pårørende
- Kompetanse og innovasjon

2. Implementering av planen skjer gjennom:
 - ordinær virksomhetsplanlegging

- årlig rullering av Handlingsprogrammet, ved tiltak med økonomisk konsekvens
- egne saker – tiltak av prinsipiell karakter

3. Rapportering på arbeidet skjer gjennom kommunens årshjulsprosesser.

Saksframlegg

Arkivsak
23/00136-1

Saksbehandler
Karl Rickard Persson

Behandles av
Utvalg for samfunnstjenester
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato
19.01.2023
24.01.2023
31.01.2023

Egenandel ved bruk av gjenvinningsstasjonene i Asker kommune

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Brukerbetaling ved gjenvinningsstasjonene baseres på mengde; inntil videre etter vekt på Yggeset, og volum på Follestad.
2. Gebyrer for husholdningsavfall 2023 vedtas i henhold til tabell i vedlegg 1.
3. Gebyrordninger i tråd med nasjonale føringer («Pay-as-you-throw») på gjenvinningsstasjonene utredes videre.

1. Sammendrag og konklusjon

Denne saken fremmes på bakgrunn av vedtak i kommunestyret 13.12.2022 hvor gebyrer og brukerbetalinger for 2023 ble vedtatt, med unntak av gebyrer for husholdningsavfall. Kommunedirektøren ble bedt om å fremme egen sak til første møte i hovedutvalg for samfunnstjenester og kommunestyret i 2023.

I opprinnelig HP2023 foreslo kommunedirektøren en forenklet gebyrmodell for egenandel ved bruk av gjenvinningsstasjonene i Asker kommune. Etter tilbakemelding fra kommunestyret fremmer kommunedirektøren i denne saken et nytt forslag til gebyrmodell. Denne modellen baserer seg på bruk av vekt på Yggeset og volum på Follestad. Modellen kan være noe utfordrende for kunder og ansatte på Follestad, da det kan være vanskelig å estimere volum. Likevel

vurderer kommunedirektøren at modellen er fullt håndterbar, og at den ivaretar prinsippet om «pay as you throw» på kommunens gjenvinningsstasjoner.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

I mars 2022 vedtok kommunestyret at det skal innføres egenandel ved bruk av gjenvinningsstasjonene i Asker kommune fra og med januar 2023 (sak 24/22). Bakgrunnen var at kommunens renovasjonsløsninger skal harmoniseres for å sikre et likt tilbud for alle kommunens innbyggere. I tillegg er egenandel ved bruk av gjenvinningsstasjonene i tråd med prinsippet fra forurensningsloven om at forurenser, i dette tilfellet den som skaper avfallet, betaler. Prinsippet om «pay as you throw» er også anvendt på øvrige renovasjonsløsninger i kommunen. Renovasjon finansieres i henhold til selvkostprinsippet, og kostnadene for å drifte kommunens to gjenvinningsstasjoner må derfor dekkes av renovasjonsavgift og egenandel på stasjonene. Kommunestyret vedtok i sak 24/22 at egenandel skal dekke inntil 25% av de samlede utgiftene med drift av kommunens to gjenvinningsstasjoner.

Det ble ifbm. HP2023 utarbeidet et forslag til en forenklet betalingsgebyrmodell, samt priser for egenandel på gjenvinningsstasjonene. Hensikten var å få en lik modell for begge stasjonene. I forslaget ble det derfor differensiert på type bil, og dermed potensialet for mengde medbragt avfall. Forslaget innebar at personbiler betaler kr. 100,- for adgang til stasjonene, mens større biler og biler med henger betaler kr. 200,-.

Under behandling av prislisten/HP2023 i kommunestyremøtet 13.12.2022 fremkom det imidlertid at man fant bakgrunns materialet til kommunedirektørens gebyrmodell mangelfullt, og det ble fremmet ønske om utdypende forklaring av de foreslåtte prisene. Det ble trukket frem at en gebyrmodell som differensierer på type kjøretøy ikke virker hensiktsmessig, samt at foreslåtte priser er høyere enn det som ble forespeilet i saksframlegget til forrige sak (24/22). Det ble også stilt spørsmål til hvorfor administrasjonen går bort fra en ordning som baserer seg på vekt, slik det i dag gjøres på Yggeset, og hvordan dette vil påvirke prisene. Med bakgrunn i dette vedtok kommunestyret at kommunedirektøren skal fremme ny sak om brukerbetaling ved gjenvinningsstasjonene.

I denne saken gis en gjennomgang av foreslått modell. I tillegg fremmes et nytt forslag til vedtak for modell for betaling av egenandel for husholdninger på gjenvinningsstasjonene. For ytterligere detaljer og bakgrunnsinformasjon om egenandel på gjenvinningsstasjonene, viser kommunedirektøren til sak 249/22. Det presiseres at næringskunder skal betale etter priser fastsatt i kommunestyremøtet 13.12.22, og disse er derfor ikke omfattet i denne saken.

Forbedret adgangskontroll

I 2022 er det anskaffet et nytt system for adgangskontroll til Yggeset og Follestad gjenvinningsstasjon. Systemet skal skille husholdnings- og næringskunder, ved at besøkende må identifisere seg ved ankomst. Dette kan gjøres enten med app på telefon eller med et fysisk kundekort, og systemet tas i bruk i januar 2023.

Adgangskontrollsystemet sørger for at det kun er kommunens egne innbyggere og fritidsbeboende som får adgang til gjenvinningsstasjonene til subsidierte priser. Erfaringsdata fra systemet vil være nyttig for å optimalisere modellene for brukerbetaling.

Økonomi for selvkostområdet

Som for de fleste andre tjenesteområdene har det også vært prisøkning innen renovasjonen det siste året. Dette er forventet å fortsette inn i 2023. Hovedårsaken til prisvekst for renovasjon er at priser i eksisterende kontrakter reguleres av ulike indekser som tar hensyn til kostnadsnivået for leverandørene. Men også økning i lånerente gir høyere kostnad for investeringer gjort i infrastruktur, utstyr og maskinpark tilhørende gjenvinningsstasjonene og renovasjon for øvrig. I tillegg ble det i år vedtatt en statlig forbrenningsavgift for avfall som blir energigjenvunnet. Denne avgiften er forespeilet å øke kraftig i 2023. Samlet innebærer disse økte kostnadene at det alminnelige renovasjonsgebyret må økes noe ut over deflator.

En egenandel på gjenvinningsstasjonene bidrar imidlertid til å holde utviklingen i gebyrsatsene på de øvrige renovasjonstjenestene nede. Den budsjetterte inntekten av betaling av egenandel på gjenvinningsstasjonene er på ca. 10,7 MNOK ekskl. mva. for 2023, noe som er innenfor 25% av kostnaden ved å drifte gjenvinningsstasjonene. Drift av gjenvinningsstasjonene subsidieres således fortsatt i betydelig grad (75%) av det vanlige renovasjonsgebyret for husholdningsabonnentene.

Opprinnelig foreslått gebyrmodell

På Yggeset er det vekt på inn- og utkjøring, men ikke på Follestad. Det ideelle hadde vært å installere vekter også på Follestad, men grunnet områdets terrengforhold er det dessverre ikke tilrådelig uten større ombygginger og tilhørende kostnader. Det ble derfor foreslått en forenklet gebyrmodell som gjelder for begge stasjonene, og som ikke baserer seg på vekt. Det ble opprinnelig vurdert at en harmonisert modell er mer hensiktsmessig enn at man beholder vektbasert betaling kun for Yggeset. Næringskunder, som kun har tilgang til Yggeset gjenvinningsstasjon, vil fortsatt betale over vekt.

I opprinnelig foreslått modell var det et skille på personbil og større biler, samt personbil med henger. Begrunnelsen for dette skillet er at større biler, og biler med henger, generelt vil frakte med seg mer avfall enn kun en personbil.

Årsaken til at satsen på 60,- ble økt til 100,- og 200,- var å kompensere for inntektsbortfallet som kommer av å ikke ta betalt over vekt på Yggeset. Ut fra dagens besøksmønster ble det beregnet at inntekten måtte være omtrent kr.150,- per betalende kunde for å nærme seg budsjettert inntekt. En så stor økning ble vurdert som urettferdig for de som leverer lite avfall. En enkel måte å fordele dette på var å skille mellom type bil. Det ble vurdert at denne modellen ville være effektiv å håndheve og forutsigbart for besøkende å vite hva de skal betale.

Ved ankomst til gjenvinningsstasjonen skal kundene registrere hvilke avfallsfraksjoner de har med seg, og enkelte fraksjoner skal fortsatt være kostnadsfritt å levere, som hageavfall, farlig avfall og elektronisk avfall.

Ny gebyrmodell

I denne saken presenteres et nytt forslag til gebyrmodell for levering til kommunens gjenvinningsstasjoner. I denne modellen beholdes en fast minimumspris, slik det er i dag på Yggeset. Dersom kundene har med seg avfall over en viss mengde, må de betale ekstra. Dette er også lik dagens praksis på Yggeset. Utfordringen er, som tidligere nevnt, at det ikke er vekter på Follestad, og at det er utfordrende å sette opp vekter slik stasjonen er utformet i dag. Derfor foreslår kommunedirektøren at det på Follestad innføres en grense på antall kubikkmeter, mens man på Yggeset fortsetter å bruke vekt.

Minimumspris foreslås til kr. 65,- både på Yggeset og Follestad for 2023. Denne prisen skal dekke medbragt avfall opp til en viss mengde. Det foreslås å fortsatt benytte vekter på Yggeset, og beholde dagens grense på 150 kg. Dersom kunder har med seg mer enn 150 kg avfall, betaler de pris per kg basert på type avfall. Da det ikke er praktisk gjennomførbart å installere vekter på Follestad i dag, foreslås det å benytte kubikkmeter som mengdeindikator her. Grensen foreslås å settes til 1m³. Foreslåtte satser er estimert å gi en relativt lik kostnad per lass for gjennomsnittskunden uavhengig om det leveres på Yggeset eller Follestad. Det vil likevel være tilfeller hvor det vil være billigere å levere lass på den ene stasjonen fremfor den andre, alt ettersom hvor godt lasset er pakket og massetettheten til avfallet. Dette er til en viss grad kompensert for ved å ha ulike vektpriser på avfallstypene på Yggeset, grunnet at materialene har ulikt forhold mellom vekt og volum (kg/m³). Se vedlegg for tabell med foreslåtte satser for 2023.

I motsetning til opprinnelig forslag vil nytt forslag til gebyrmodell ikke medføre en fullt ut harmonisert modell mellom Yggeset og Follestad. Dette var også en av årsakene

til at dette ikke ble foreslått i opprinnelig HP. Ny modell vil imidlertid være betraktelig mer harmonisert enn dagens modell.

Det er imidlertid viktig å poengtere at bruk av kubikkmeter i stor grad vil medføre behov for skjønnsmessige vurderinger, både av kunder og ansatte. Det kan være vanskelig for en kunde å estimere volum, noe som kan føre til økt behov for veiledning, og større potensiale for uenighet mellom kundeveiledere og kunder. Det foreslås derfor å sette opp veiledningsmateriale på Follestad, som f.eks. illustrering av hvor mye 1 m³ er, samt ha god veiledning om tema på kommunens nettsider.

Begge gebyrmodellene oppsummert

Tabell 1: oppsummering av de to gebyrmodellene

	Fordel	Ulempe
Opprinnelig gebyrmodell: Differensiering basert på biltype	Lik løsning på begge gjenvinningsstasjonene.	Er ikke direkte knyttet til hvor mye man leverer, men hva man potensielt kunne levert.
	Enkel å forholde seg til.	Kan i mange tilfeller oppleves urettferdig.
Ny gebyrmodell: Differensiering basert på mengde avfall	I større grad basert på "pay as you throw" prinsippet.	Ulik løsning mellom gjenvinningsstasjonene.
		Kan oppleves vanskelig å estimere mengde.

Fremtidsbilde

Asker kommune er avhengig av at kommunens innbyggere i enda større grad sorterer avfallet sitt riktig. Dette for å nå det nasjonale kravet om 65% materialgjenvinning av husholdningsavfall innen 2035, samt for å følge våre egne strategier fra Temaplan Handling mot klimaendringene 2021-2033. Kommunen må derfor legge til rette for bedre sortering, også på gjenvinningsstasjonene. På sikt ønsker administrasjonen her å foreslå en løsning som innebærer at avfall som skal til materialgjenvinning tydeligere skilles fra avfall som skal til forbrenning eller deponi, i tillegg til at kostnadene for å levere disse fraksjonene differensieres i større grad enn i dag. Ved å opprette egne områder for avfall som skal til materialgjenvinning og avfall som skal til energigjenvinning/deponi, kan man sette opp venter før innkjøring til energigjenvinning/deponi. Det kan for eksempel innebære at kundene kan levere alt avfall som går til materialgjenvinning kostnadsfritt, men at de betaler egenandel for å levere avfall til energigjenvinning og deponi. En slik ordning vil gi ytterligere

insentiv til å redusere mengde restavfall. Det vil imidlertid kreve omfattende tilrettelegging på gjenvinningsstasjonene, da det bør etableres ulike soner for de ulike avfallstypene. Modellen med egenandel som nå fastsettes vil være et steg i riktig retning til gjenvinningsstasjoner som fullt ut baserer seg på en «*pay as you throw*»- løsning.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Renovasjonsordningen i Asker er viktig for gjennomføringen av strategiene satt i temaplan Handling mot klimaendringene. Arbeidet med å harmonisere tilbudet ved kommunens gjenvinningsstasjoner anses derfor å være viktig for alle tre bærekraftsdimensjoner samtidig som det bidrar til måloppnåelse innen følgende bærekraftsmål:

- Mål 9: Innovasjon, digitalisering og næringsutvikling
- Mål 11: Bærekraftige byer og samfunn
- Mål 13: Handling mot klimaendringene
- Mål 17: Samarbeid for å nå målene

4. Tidligere behandling

Fellesnemda vedtok i 2018 at kommunesammenslåingen innebar overføring av eksisterende renovasjonstjenester til nye Asker kommune, og at dette ikke skulle endre tjenestens kvalitet, funksjon eller pris. **Sak PS0067/18**

Som et ledd i harmoniseringen av kommunens to gjenvinningsstasjoner vedtok Utvalg for samfunnstjenester i 2021 at åpningstidene på Follestad gjenvinningsstasjon skulle endres. De ble endret slik at det samlede åpningstilbudet for kommunens innbyggere ble utvidet til kveldsåpent fire dager i uken. **Sak 21/02420-1**

Formannskapetets **sak 178/21, vedtakspunkt 6**: Formannskapet ber om en sak om harmonisering av betaling ved innlevering på gjenvinningsstasjonene, Yggeset og Follestad.

Vedtaket fra Formannskapet ble besvart i sak **68/21** (Utvalg for samfunnstjenester), **17/22** (Formannskapet) og **24/22** (Kommunestyret).

Kommunestyrets sak **113/22**: Kommunestyret vedtok gebyrer og brukerbetalinger for 2023, med unntak av gebyrer for husholdningsavfall. Her bes kommunedirektøren fremme egen sak til første møte i hovedutvalg for samfunnstjenester og kommunestyremøte i 2023.

5. Kommunedirektørens vurdering

Uansett hvilken gebyrmodell som velges, anser kommunedirektøren at innføring av en ny struktur for betaling av egenandel på kommunens gjenvinningsstasjoner vil være et steg i riktig retning, hvor vi i større grad beveger oss mot en «*pay as you throw*»-løsning. De foreslåtte modellene anses å være i tråd med intensjonen fra sak 24/22 om brukerbetaling på gjenvinningsstasjonene, hvor prinsippet om at forurensner betaler ligger til grunn.

Kommunedirektøren vurderer at modellen som innebærer bruk av vekt på Yggeset og volum på Follestad vil være hensiktsmessig på den måten at differensierte priser brukes som verktøy for å nå kommunens mål om økt materialgjenvinning og avfallsreduksjon. Selv om denne modellen ikke er like enkel å forholde seg til som opprinnelig foreslått modell, anser kommunedirektøren at det vil være fullt mulig å håndheve denne modellen gjennom godt veiledningsmateriell. Etter en ny vurdering anses denne modellen å være mer hensiktsmessig enn den opprinnelige forslåtte modellen.

Selv om man kunne valgt en løsning hvor begge stasjonene benytter volum, og dermed praktiseres likt, anser kommunedirektøren at det vil være lite hensiktsmessig å gå bort fra en vektbasert løsning på Yggeset, hvor vi allerede har vekter plassert og kundene er vant til dette. På sikt er det ønskelig å etablere vekter også på Follestad. Dette vil imidlertid være naturlig å gjennomføre når man gjør større omstruktureringer på stasjonen for å legge til rette for økt differensiering mellom avfallstypene. Foreslått vedtak anses være et naturlig første steg i så henseende.

Data fra det nye adgangskontrollsystemet vil brukes for å optimalisere gebyrstrukturen i tiden fremover.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Gebyrer og brukerbetalinger - prisliste for 2023 husholdningsrenovasjon

Saksprotokoll

Arivsak
23/00136

Saksbehandler
Karl Rickard Persson

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for samfunnstjenester	19.01.2023	5/23
2 Formannskapet	24.01.2023	16/23
3 Kommunestyret	31.01.2023	7/23

Egenandel ved bruk av gjenvinningsstasjonene i Asker kommune

Utvalg for samfunnstjenester har behandlet saken i møte 19.01.2023 sak 5/23

Behandling

Saksbehandler Karl R. Persson og Gjert Anders Glesne besvarte spørsmål.

Innsendte spørsmål fra Elisabeth Holter-Schøyen, V og Espen Hansen Aspås, FrP til saken ble besvart under behandlingen av saken.

Forslag fremmet fra V, H og Sp ved Elisabeth Holter-Schøyen, V:

Nytt vedtakspunkt 1:

Det innføres ekspedisjonsgebyr/egenandel på Follestad.
Engangsgebyr/ekspedisjonsgebyr settes til kr 65 begge steder.

Det innføres ikke gebyr for avfall basert på vekt på Yggeset og volum på Follestad.
Kommunedirektøren kommer tilbake med sak om gebyrer på gjenvinningsstasjonene etter likhetsprinsippet basert på vekt, når løsning er klart for dette.

Korrigert vedtakspunkt 2:

Øvrige gebyrer for husholdningsavfall vedtas i henhold til tabell 1.

Vedtakspunkt 3 som kommunedirektørens.

Forslag fremmet fra AP, MDG og FrP ved Trude Nygård Evensen, AP

1. Innbyggere i Asker skal ikke betale egenandel ved bruk av gjenvinningsstasjonene i Asker kommune.
2. Planlagt adgangskontroll iverksettes så raskt som mulig.
3. Reduksjon i pris ved hjemmekompostering skal også prisjusteres.

Forslag fremmet fra V, H og Sp ved Elisabeth Holter-Schøyen, V satt opp mot forslaget fremmet fra AP, MDG og FrP ved Trude Nygård Evensen, AP.

Forslaget fremmet av V, H, og SP ved Elisabeth Holter-Schøyen, V ble vedtatt mot 5 stemmer, Trude Nygård Evensen, A, Svein Hillestad, A, Emelie Spjut, MDG, Jon Gustav Kirkerud, MDG og Espen Hansen Aspås, FrP.

Vedtak

1. Det innføres ekspedisjonsgebyr/egenandel på Follestad.
Engangsgebyr/ekspedisjonsgebyr settes til kr 65 begge steder.

Det innføres ikke gebyr for avfall basert på vekt på Yggeset og volum på Follestad. Kommunedirektøren kommer tilbake med sak om gebyrer på gjenvinningsstasjonene etter likhetsprinsippet basert på vekt, når løsning er klart for dette.

2. Øvrige gebyrer for husholdningsavfall vedtas i henhold til tabell 1.
3. Gebyrordninger i tråd med nasjonale føringer («Pay-as-you-throw») på gjenvinningsstasjonene utredes videre.

Saksprotokoll

Arivsak
23/00136

Saksbehandler
Karl Rickard Persson

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for samfunnstjenester	19.01.2023	5/23
2 Formannskapet	24.01.2023	16/23
3 Kommunestyret	31.01.2023	7/23

Egenandel ved bruk av gjenvinningsstasjonene i Asker kommune

Formannskapet har behandlet saken i møte 24.01.2023 sak 16/23

Behandling

Elisabeth Holter-Schøyen (V) tok opp vedtak fra Utvalg for samfunnstjenester:

- Det innføres ekspedisjonsgebyr/egenandel på Follestad. Engangsgebyr/ekspedisjonsgebyr settes til kr 65 begge steder.
Det innføres ikke gebyr for avfall basert på vekt på Yggeset og volum på Follestad. Kommunedirektøren kommer tilbake med sak om gebyrer på gjenvinningsstasjonene etter likhetsprinsippet basert på vekt, når løsning er klart for dette.*
- Øvrige gebyrer for husholdningsavfall vedtas i henhold til tabell 1.*
- Gebyrordninger i tråd med nasjonale føringer («Pay-as-you-throw») på gjenvinningsstasjonene utredes videre.*

Ivar Granum (A) fremmet følgende forslag, på vegne av A, MDG, FrP og SV:

- Innbyggere i Asker skal ikke betale egenandel ved bruk av gjenvinningsstasjonene i Asker kommune.*
- Planlagt adgangskontroll iverksettes så raskt som mulig.*
- Reduksjon i pris ved hjemmekompostering skal også prisjusteres.*

Holter-Schøyens forslag ble satt opp mot Granums forslag. Granums forslag fikk 5 stemmer (A,MDG,FrP og SV), og falt.

Innstilling

1. Det innføres ekspedisjonsgebyr/egenandel på Follestad.
Engangsgebyr/ekspedisjonsgebyr settes til kr 65 begge steder.
Det innføres ikke gebyr for avfall basert på vekt på Yggeset og volum på Follestad. Kommunedirektøren kommer tilbake med sak om gebyrer på gjenvinningsstasjonene etter likhetsprinsippet basert på vekt, når løsning er klart for dette.
2. Øvrige gebyrer for husholdningsavfall vedtas i henhold til tabell 1.
3. Gebyrordninger i tråd med nasjonale føringer («Pay-as-you-throw») på gjenvinningsstasjonene utredes videre.

Saksprotokoll

Arivsak
23/00136

Saksbehandler
Karl Rickard Persson

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for samfunnstjenester	19.01.2023	5/23
2 Formannskapet	24.01.2023	16/23
3 Kommunestyret	31.01.2023	7/23

Egenandel ved bruk av gjenvinningsstasjonene i Asker kommune

Kommunestyret har behandlet saken i møte 31.01.2023 sak 7/23

Behandling

Trude Nygård Evensen (A) foreslo følgende alternative vedtak, på vegne av A,MDG,SV,FrP:

- 1. Innbyggere i Asker skal ikke betale egenandel ved bruk av gjenvinningsstasjonene i Asker kommune.*
- 2. Planlagt adgangskontroll iverksettes så raskt som mulig.*
- 3. Reduksjon i pris ved hjemmekompostering skal også prisjusteres.*

Bård Kjetil Dahl (R) tok opp kommunedirektørens innstilling i saken:

- 1. Brukerbetaling ved gjenvinningsstasjonene baseres på mengde; inntil videre etter vekt på Yggeset, og volum på Follestad.*
- 2. Gebyrer for husholdningsavfall 2023 vedtas i henhold til tabell i vedlegg 1.*
- 3. Gebyrordninger i tråd med nasjonale føringer «Pay-as-you-throw» på gjenvinningsstasjonene utredes videre.*

Dahl foreslo også et nytt punkt 4:

- 4. Det utplasseres en vekt så snart som mulig på Follestad, som om nødvendig flyttes når endelig omstrukturering og en permanent plassering er klart. Brukerbetaling basert på vekt innføres på Follestad når vekta er på plass.*

Nygård Evensens forslag i tre punkter fikk alle 21 stemmer (A,MDG,SV,FrP), og falt.

Dahls forslag, punkt 1, fikk 1 stemme (R), og falt.

Innstillingens punkt 1 ble deretter vedtatt, mot 22 stemmer (A,MDG,SV,FrP,R).

Innstillingens punkter 2 og 3 ble begge vedtatt, mot 21 stemmer (A,MDG,SV,FrP).

Dahls forslag til nytt punkt 4 fikk 1 stemme (R), og falt.

Vedtak

1. Det innføres ekspedisjonsgebyr/egenandel på Follestad.
Engangsgebyr/ekspedisjonsgebyr settes til kr 65 begge steder.
Det innføres ikke gebyr for avfall basert på vekt på Yggeset og volum på Follestad. Kommunedirektøren kommer tilbake med sak om gebyrer på gjenvinningsstasjonene etter likhetsprinsippet basert på vekt, når løsning er klart for dette.
2. Øvrige gebyrer for husholdningsavfall vedtas i henhold til tabell 1.
3. Gebyrordninger i tråd med nasjonale føringer («Pay-as-you-throw») på gjenvinningsstasjonene utredes videre.

Saksframlegg

Arkivsak
21/07311-7

Saksbehandler
Jørgen Tysseland

Behandles av
Utvalg for plan og byggesak
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato
18.01.2023
24.01.2023
31.01.2023

Reguleringsplan for Bjørklundsveien 22 - sluttbehandling

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Detaljregulering for Bjørklundsveien 22 med kart datert 12.09.2022 med tilhørende bestemmelser datert 12.09.2022 samt designhåndbok/illustrasjoner av februar 2022 vedtas iht. plan- og bygningsloven § 12-12.

1. Sammendrag og konklusjon

Saken gjelder et planforslag for opptil 19 boliger som omfatter 17 rekkehus og en til to eneboliger, ved Holmen kirke. Forslaget kobler seg på gjeldende regulering for Nesbruveien og viderefører denne diagonalt gjennom planområdet mellom de to boligfeltene B1 og B2. Strekningen som reguleres mellom boligfeltene blir kun realisert dersom Nesbruveien må stenges på grunn av atkomst til ny E18. Dette for å sikre atkomst for beboere i Bjørklundsveien.

Dersom endelig utforming av E18 ikke krever stenging, vil strekningen gjennom felt B1 og B2 omreguleres til boligformål. Veien knytter seg da til eksisterende regulering av Nesbruveien mot sør, i tillegg til ny gangsti mot Bjørklundsveien. Vendeløkka som nå er regulert ved adkomsten til kirken fjernes, og den delen som ikke blir regulert vei omreguleres til offentlig tjenesteyting i tråd med tilgrensende formålsområde (rød farge i plankartet). Del av Nesbruveien (fra Nesbruveien til Holmen kirke) er ikke opparbeidet til regulert standard med fortau.

Konklusjon:

Kommunedirektøren mener planforslaget følger opp vedtaket om endringer fra 1. gangsbehandling på en tilfredsstillende måte. Alle krav om endringer er innarbeidet, med unntak av at maks kotehøyde på byggene ikke er senket like mye som vedtaket. Kommunedirektøren mener at de foreslåtte høydene likevel ivaretar hensynet til naboer, kirken og bokvalitet i planområdet på en tilfredsstillende måte. Adkomstveien er fra før regulert i veiklasse A med fortau. Kommunedirektøren finner ikke grunnlag for å foreslå noen endring i veireguleringen ved å flytte regulert fortau.

Opparbeidelsen er lagt inn som rekkefølgekrav ved evt. stenging av Nesbruveien, men utløses ikke av realisering av dette prosjektet alene.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Saken fremmes av PI arkitekter AS på vegne av Vivir AS. I forslag til ny kommuneplan er planområdet vist som et nytt boligfelt, felt BS4, tilrettelagt for inntil 19 boliger i konsentrert småhusbebyggelse, med planlagt ferdigstilling 2025. I gjeldende kommuneplan ligger planområdet hovedsakelig som eksisterende boligområde, men også som offentlig tjenesteyting (kirke) langsmed del av Nesbruveien. Området faller innunder Kommunedelplan for Holmen-Slependen og Kommunedelplan for E18 Slependen- Drengsrud. I den sistnevnte stilles det krav om at det skal avsettes areal til en mulig ny atkomstvei, dersom Nesbruveien stenges.

Gjeldende detaljregulering er fra 1980, Billingstadsletta, plannr. 78. I denne planen er det planlagt for fem eneboliger innenfor planområdet. Adkomst fra Nesbruveien mot Holmen kirke er regulert til kjørevei klasse «A» med fortau på vestsiden mot Holmen kirke. Se planbeskrivelsen (vedlegg 4) for mer informasjon.

Planområdet ligger i Slependen-området mellom Holmen kirke og IKEA. Det er på ca. 8 daa og grenser til Bjørklundsveien i nord og kirken i vest, og er ellers omkranset av frittliggende småhusbebyggelse. Det ligger på et høydedrag som heller ned mot Bjørklundsveien. Det er ca. 200m til nærmeste bussholdeplass (Bergerveien), som ligger langs Billingstadsletta. Området er støyutsatt, og krever avbøtende tiltak. Det ligger en kalkfuruskog med C-verdi i området. Tidligere var det et også et eiketre på området, men dette ble felt i 2018. Se planbeskrivelsen (vedlegg 4.) for flere detaljer. Bebyggelsen er på 2 etasjer over bakkenivå pluss kjelleretasje, med fasadematerialer i tre og forskjøvet pulttak. Høyder og utforming er underordnet kirken. Fem av boligene på tunet skal utformes som tilgjengelig boenhet med alle hovedfunksjoner på inngangsparti og trinnfri adkomst fra p-kjeller via heis. For å overholde krav om avbøtende tiltak mot støy skal det også oppføres støyskjerm og avbøtende tiltak på de boligene som har støyutsatte fasader. Utformingen av bebyggelsen er beskrevet mer detaljert i planbeskrivelsen og

designhåndboken, vedlegg 3. Designhåndboken er også bundet opp i forslag til bestemmelser.

3. Tidligere behandling

Formannskapet behandlet forslag til reguleringsplan for Bjørklundsveien 22 08.06.2021 (se saksprotokoll vedlegg 24) og vedtok krav om følgende endringer før sluttbehandling:

- Bebyggelse i delfelt B2 endres fra tomannsbolig til enebolig
- I delfelt B1 fjernes en enhet lengst vest i rekken mot nord
- Dersom Bjørklundsveien ikke blir stengt mot Nesbruveien, tillates det oppføring av ytterligere én enebolig i planområdet i tillegg til de opprinnelige 19 boenhetene
- Dersom Bjørklundsveien ikke besluttes stengt skal det likevel sikres en allment tilgjengelig gangvei gjennom planområdet.
- Designhåndboken skal bindes opp i bestemmelsene og inneholde utomhusplan som redegjør for størrelse, innhold, universell utforming, materialbruk og kvalitet.
- I felt B1 skal mønehøyde/ gesimshøyde på husrekkene A, B, C, og senkes til kotehøyde 38,5.
- Delfelt B2 settes på vent frem til endelig vedtatt nytt «Slependenkryss» i forbindelse med regulering av E 18.
- Det skal i samarbeid med Holmen kirke, legges frem et forslag til løsning der parkering for besøkende til kirken og trygghet for gående og syklende i hverdagen sikres.
- Utbygger utfordres til å lage en konkret plan for uteoppholdsarealet/lek for aldersgrupper.
- Det skal tilrettelegges for overbyggede ladepunkter for el-sykler og mikromobilitet

Planforslaget ble tatt opp til 2. gangsbehandling av utvalg for plan- og byggesak 18.05.2022. Her ble det fattet følgende vedtak:

1. Saken sendes tilbake for videre bearbeidelse Kirken har fremlagt mange tilsynelatende fornuftige forslag i sitt høringssvar. Utvalg for plan og byggesak ber om at disse vurderes på ny, utredes og svares ut. Det skal i dette på ny vurderes å flytte gangvei til andre siden av veien i tillegg til mulighet for fleksibel parkeringsløsning langs veien på venstre side mot kirken. Det vurderes å legge inn bestemmelser om fremkommelighet og sikring for fotgjengere i anleggsperioden. Stiarealet mellom nr. 22 og 24 vurderes tilbakeført til de opprinnelige eiendommene når ny sti/fortau blir etablert på skrå gjennom nr. 22.

2. Kalkfurutrær i nordenden av felt B1 (fem stk.) bevares med hensynssone H560
3. Antall boenheter reduseres med formål å skape mer rom mellom bygningene.

4. Endringer etter høring, offentlig ettersyn og 2. gangsbehandling i utvalg for plan og byggesaker 18.05.2022

Følgende endringer er lagt inn etter 1. gangs behandling:

- Bebyggelsen i felt B2 er endret fra tomannsbolig til enebolig.
- I felt B1 er en enhet lengst vest i rekken mot nord fjernet.
- Takene på rekke A-C samt to av enhetene i rekke D er endret og byggene er senket slik at gesimshøyden er på kote 38,5. Mønet er trukket inn mot tunet og har høyden på k+ 39,5.
- Bestemmelsene sikrer en allment tilgjengelig gangvei gjennom planområdet.
- Utomhusplan utarbeidet av landskapsarkitekt er inkludert i designhåndboken som i sin tur er bundet opp i bestemmelsene. Planen redegjør for størrelse, innhold, materialbruk, dekke, vegetasjonstyper, stier, sittemøbler, solforhold og universell utforming
- Nærmiljøanlegget er vist med uteoppholdsarealer og arealer for lek som utfordrer barn i ulike aldersgrupper.
- Det er avsatt plass til 40 sykler på terreng. Ladning for el-sykler og mikromobilitet er sikret ved hver inngangsdør (18 ladeplasser) samt i underjordisk parkeringsanlegg (14 ladeplasser).
- Hensynssoner for bevaring av naturmiljø har fått arealformål grøntstruktur. Ettersom netto areal med boligformål i B1 reduseres pga. dette, må maks BYA oppjusteres til 32%.

Følgende endringer er lagt inn etter 2. gangs behandling 18.05.2022 i utvalg for plan og byggesaker:

- Enheten lengst mot øst i øverste rekken som kommer i konflikt med de innmålte furutrærne er fjernet.
- Forslagsstiller har ønsket å endre arealformål med hensynssonene 560 tilbake til boligareal felt B1. Dette er ikke kommunedirektøren enig i. Plankartet som følger saken viser ikke denne endringen.
- Utvidet hensynssone i nord slik at den inkluderer alle de 5 furutrærne med trekroner.
- Beregnet ny u-grad etter at 1 enhet er fjernet og hensynssonene er tilbakeført.
- Justert beliggenheten på husene i syd for å skape mer rom mellom rekkene.
- Justert litt på hensynsonen i syd (kortet inn mot vest og forlenget mot nord),

- Justert på utforming/plassering av gjesteplasser/avfall, for å gi mere rommelighet.

Antall boliger på felt B1 er nå 17 stk. Det er 4614m² regulert til bolig.

Krav til MUA er 85,6m² pr bolig.

5. Medvirkningsprosess

Planen har blitt formidlet til berørte parter og allmenheten i henhold til plan- og bygningsloven, med varsling i form av annonse og brev til direkte berørte, interessegrupper og overordnede myndigheter, samt offentlig ettersyn.

Det har i tillegg vært dialogmøte med kirkesjef og representant fra Holmen menighet.

6. Innkomne merknader/ Innsigelse

Det er ikke kommet innsigelse fra overordnede myndigheter. Merknader fra overordnede myndigheter går i hovedsak ut på følgende:

- Bebyggelsen bør underordnes kirken
- Antall enheter bør reduseres noe
- Forholdet mellom kirken og ny bebyggelse bør illustreres bedre.
- Områdene med hensynssoner bør ligge med grønt arealformål for å ha et bedre juridisk vern.

Det er også kommet merknader fra Den norske kirke, grendelaget og enkelte naboer. Disse merknadene har følgende hovedpunkter:

- Det er ikke ønskelig at Bjørklundsveien blir gjennomfartsåre/bindeledd mellom Billingstadsletta og Nesbruveien. Opparbeidelse av vei og økt trafikk over og gjennom kirkens nærområde vil påvirke kirkestedet svært negativt med tanke på parkering og grøntarealer.
- Antall boliger bør reduseres
- Bebyggelsens høyder bør reduseres
- Store trær bør måles inn
- Trafo og renovasjonsanlegg blir til sjenanse for nærmeste nabo

7. Oppfølging av politisk behandling

Det viser seg at kravet om at mønehøyde/ gesimshøyde på husrekkene A, B, C, og D skal senkes til kotehøyde 38,5 har vært krevende. Forslagsstiller har laget et notat med begrunnelse for utfordringene ved dette kravet (vedlegg 13). Angående vedtak

til sluttbehandling er endringer fulgt opp av forslagsstiller med unntak av flytting av fortau og tilbakeføring av stiareal. Dette er drøftet i Kommunedirektørens vurdering (se under).

8. Kommunedirektørens vurdering

Kommunedirektøren mener planforslaget tilfredsstiller kommuneplanens krav og retningslinjer til boligutvikling i det aktuelle området og at alle hensyn til bokvalitet, miljø og samfunnet ellers er godt ivaretatt.

Det er avholdt dialogmøte med kirkesjefen og representanter for Holmen menighetsråd. Ut fra den dialogen som har vært finner ikke kommunedirektøren grunn for å endre på sin innstilling.

Kirken ønsker at fortauet skal flyttes fra vestsiden av veien til østsiden. Arealmessig har dette ingen betydning da gjeldende plan for området viser at dagens vei skal flyttes østover, og fortauet plasseres på eksisterende veigrunn. Det blir ikke behov for ytterligere grunn fra selve kirketomten som har gbnr. 39/473. Om man skulle endre reguleringsplanen for veien slik at fortauet kommer på østsiden vil det samlede veiarealet bli det samme. Det er selvsagt uaktuelt for kommunedirektøren å anbefale at fortauet skal legges inn på de private eiendommene i øst.

Når det gjelder vurdering knyttet til flytting av regulert fortau til den andre siden av veien, så er dette vurdert som svært uheldig for trafikksikkerheten. Den andre siden av Nesbruveien på strekningen langs kirken har flere avkjørsler, noe som er uheldig både for fotgjengere og særlig for barn som sykler ned bakken. Det blir også nødvendig for fotgjengere å krysse veien for å komme til kirken og barnehagen. Videre vil de gående på fortauet måtte gå mellom en vei og fjellskjæringen gjennom planområdet som vil føles mere begrenset for fotgjengerne. Dersom «snarveier» skal benyttes, må man krysse veien i svingen som er nødvendig i vei prosjekteringen.

En løsning med et fortau som er overkjørbart for parkering på plenen/i grøften på innsiden mot kirken er ikke i henhold til kommunens vei og gatenormaler. Det er ikke akseptabelt å lage en slik særløsning for parkering til kirken. Dette vil gi en uryddig og trafikksikkerhetsmessig uholdbar situasjon.

Kommunedirektøren har også utarbeidet en skisse til parkering på kirkens eiendom med utgangspunkt i parkeringsnormen for gamle Asker kommune. Skissen ligger vedlagt (vedlegg 24) og er basert på følgende tallgrunnlag:

Holmen kirke har 340 sitteplasser + 200 plasser i tillegg ved åpen menighetssal.

Parkeringsnormen for forsamlingslokale/kirke er min 0,2 plasser per sitteplass.

340 sitteplasser * 0,2 = 68 plasser

540 sitteplasser * 0,2 = 108 plasser

Skisserte løsning viser 106 plasser.

Dette viser at kirkens parkeringsbehov kan dekkes i henhold til parkeringsnormen uten å måtte ty til parkering på areal som er regulert til fortau i dag.

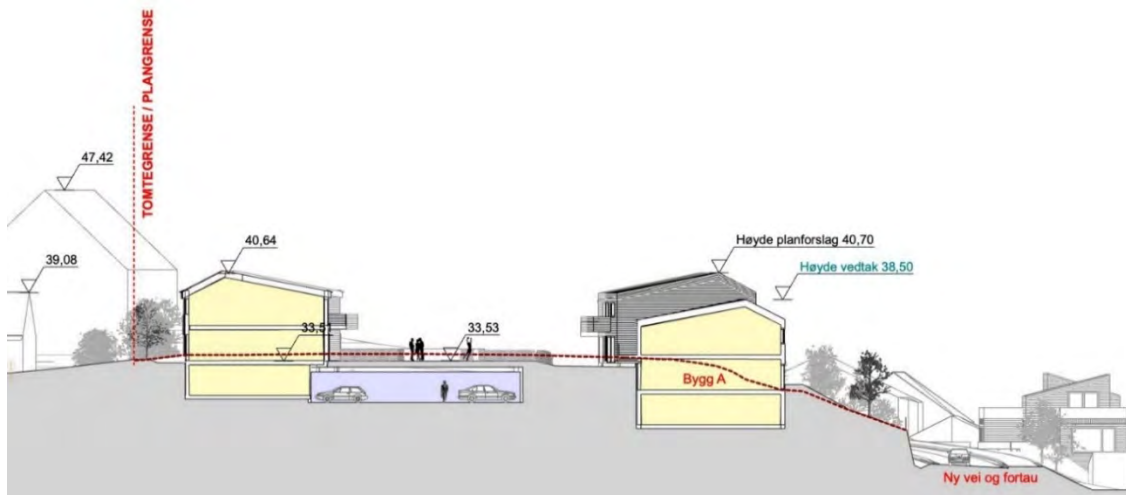
Kommunedirektøren vurderer at sikkerhet for gående og syklende veier vesentlig tynge enn at kirken skal ha tilgang til flere parkeringsplasser enn vedtatt norm.

Dersom det likevel anses nødvendig å flytte fortauet, er en slik endring såpass stor at planen enten må utvides og varsles på nytt eller behandles som en separat plan/reguleringsendring i etterkant. Etter kommunedirektørens vurdering kan det første alternativet ikke anbefales da dette fortauet ikke har noen direkte innvirkning på det foreliggende boligprosjektet på annen måte enn at det reguleres fortau gjennom planområdet som eventuelt blir bygget en gang i fremtiden. Det vil også skape store forsinkelser i planbehandlingen, i tillegg til at det skaper mye uforutsigbarhet i planprosessen når det legges inn nye krav sent i planprosessen som ikke bunner i endringer som utløses av planlagt bebyggelse. På grunnlag av dette mener kommunedirektøren at dersom fortauet ønskes flyttet, må dette håndteres i en separat plan. Dette vil være en ryddigere fremgangsmåte både med tanke på saksbehandlingstid og forutsigbarhet.

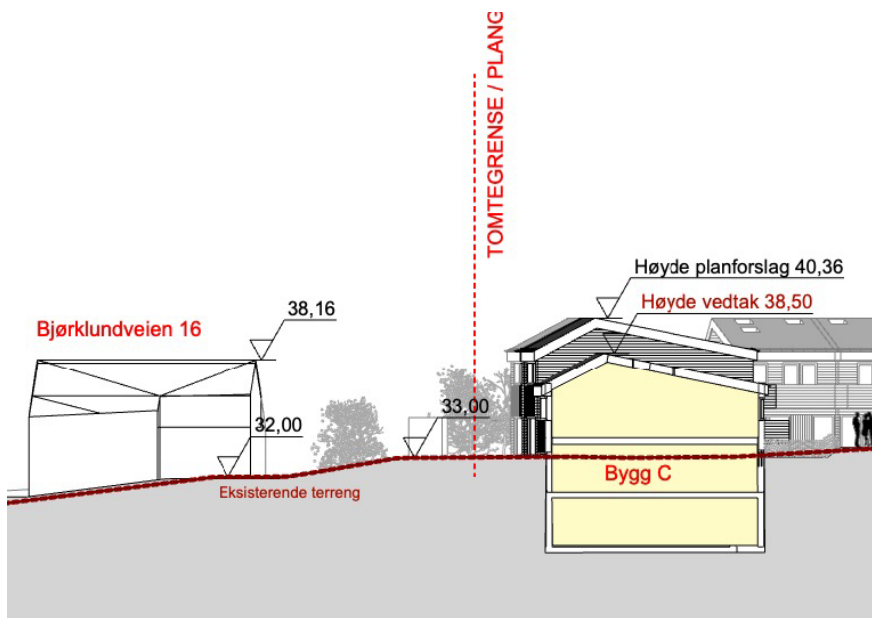
Når det gjelder høydereduksjonen på husrekkene A, B, C og D til møne/gesimshøyde 38,5 iht. i formannskapetets vedtak av 15.12.2020, mener kommunedirektøren de vil være problematiske for bokvalitetene i planområdet og tilpasning til omgivelse og terrenget. En såpass kraftig reduksjon av høyder vil enten kreve store terrenginngrep ved å grave byggene ca. 2m ned i terrenget eller en løsning med flate tak, noe som vil resultere i en svært dårlig tilpasning til omkringliggende bebyggelse og da særlig Holmen kirke.

Boligene i Bjørklundsveien 22 ligger på en liten kolle i landskapsrommet. Eksisterende boliger på nabotomtene ligger fra 1- 9m lavere i terrenget enn inngangsplanet på de nye boligene. Inngang til kirken ligger ca 4m høyere enn boligene i planforslaget.

Kommunedirektøren mener det vil oppleves unaturlig at bebyggelsen i planområdet, som ligger høyere i terrenget enn nabobebyggelsen, skal presses ned til nærmest samme kotehøyde. Det vil gi dårligere massebalanse, og er heller ikke nødvendig med tanke på å underordne bebyggelse i forhold til kirken.

Illustrasjon Pi arkitekter as; snitt syd/nord sett mot Holmen kirke.

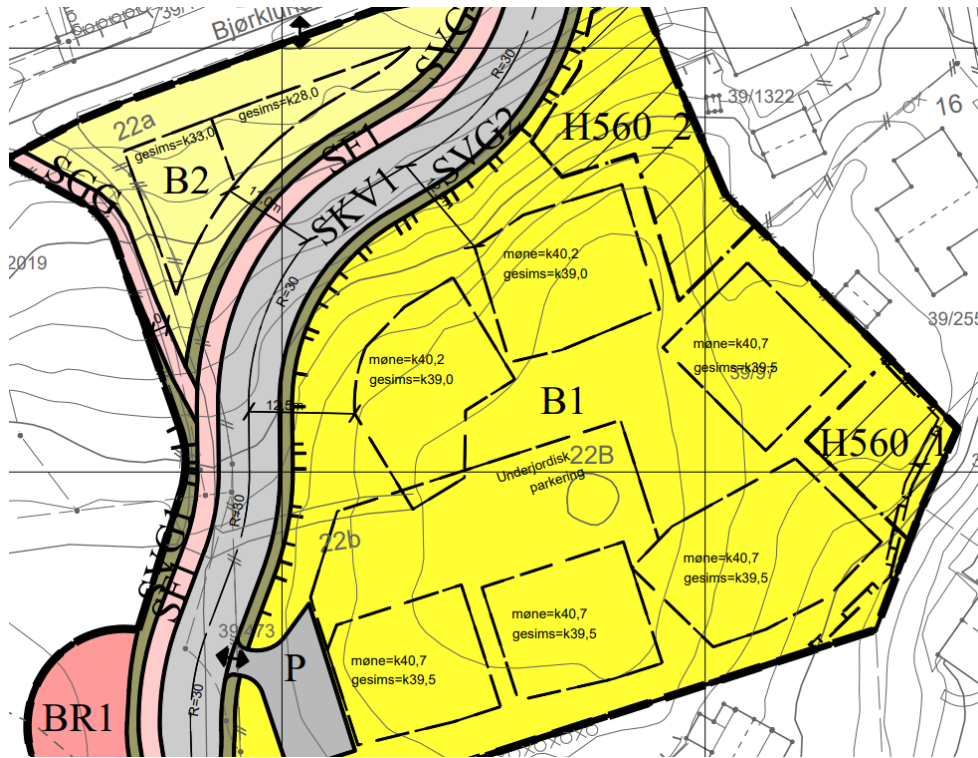
Illustrasjon Pi arkitekter as; snitt øst mot nabo i Bjørklundsveien 16.

Vedtaket sier møne/gesimshøyde på 38,5 og kan således oppfattes som et ønske om flate tak mot eksisterende bebyggelse i øst. Dette vil minske behovet for terrenginngrep, men kommunedirektøren vurderer det som svært uheldig for bygningsmiljøet rundt kirken. Det vil også harmonere dårlig med boligbebyggelsen i nabolaget, som heller ikke har flate tak.

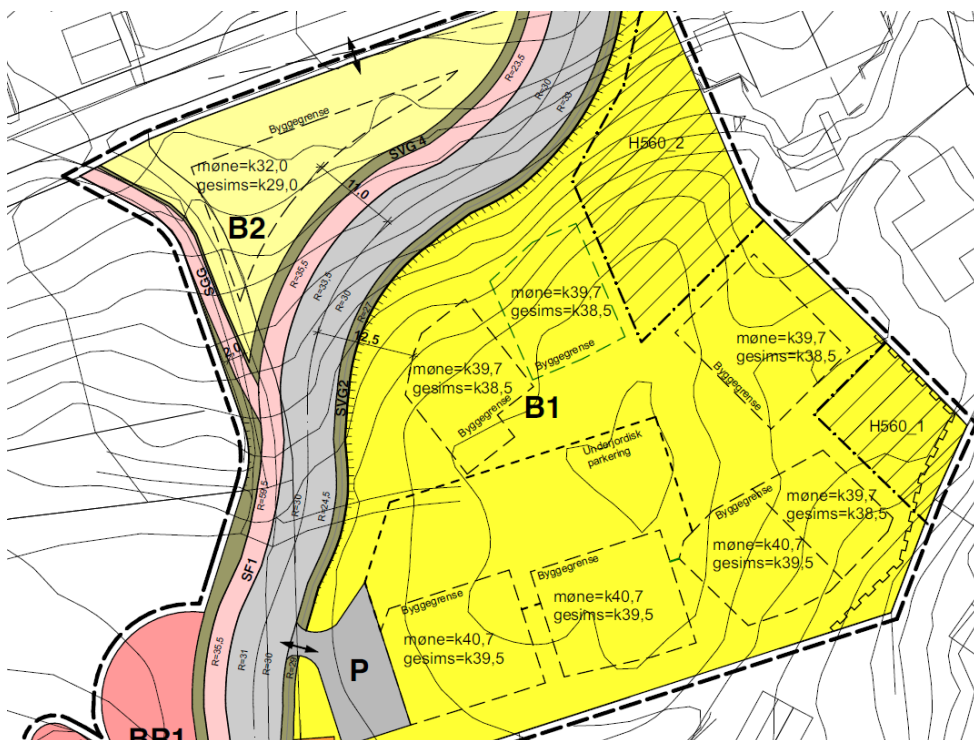
Forslagsstiller beskriver utfordringene rundt disse løsningene i detalj i notatet i vedlegg 14. Kommunedirektøren stiller seg bak vurderingene i dette notatet.

I dialog med kommunen har forslagsstiller kommet frem til en løsning for høyder og takform som søker å imøtekomme formannskapetets vedtak om senkning av

kotehøyde og samtidig unngå flate tak og store terrenginngrep. Høydene på rekkene A-C og halve D er senket 0,5 – 1m og takflatene er snudd slik at den korte og høyeste tak flaten med møne vender inn mot tunet og den slakere, lengre flaten der gesims er på kote 38,5 vender ut mot naboer. Bebyggelsen vil oppleves som lav sett fra naboenes side i tråd med intensjonen i vedtaket. Konsekvensen av dette er at mønehøyden er noe høyere enn k+ 38,5.

Illustrasjon Pi arkitekter as; kotehøyder til 1.gansbehandling.

Illustrasjon Pi arkitekter as; kotehøyder til sluttbehandling.

Kommunedirektøren mener at grepet med å snu takflatene kombinert med foreslått reduksjon av kotehøyder ivaretar både hensyn til opplevd høyde sett fra nabotomtene og behovet for en takform som er tilpasset miljøet rundt kirken.

Illustrasjon Pi arkitekter as; sett fra kirken.

Vedtaket fra 1. gangsbehandlingen inneholdt også krav om at en boenhet i felt B1 skulle fjernes. Dette er innarbeidet i revidert planforslag som illustrert under. Hele den nordre rekken er flyttet mot vest

Illustrasjon Pi arkitekter as; plan med ny bygningsplassering.

Etter 2. gangs behandling er det fjernet enda ett hus i rekke B og trær er målt inn som i illustrasjonen under:

Vurdering av planforslagets oppfølging av uttalelser/merknader i høringsperioden:

Bebyggelsen bør underordnes kirken:

Mønehøyde for bebyggelse i felt B1 er senket, og etter kommunedirektørens vurdering godt underordnet kirkens høyde og formspråk. Vi viser til vurdering fra vår kulturminneansvarlig (vedlegg 6).

Antall enheter bør reduseres noe:

To enhet er fjernet i felt B1 og i B2 er det nå kun tillatt med en enebolig.

Forholdet mellom kirken og ny bebyggelse bør illustreres bedre:

Dette vurderer kommunedirektøren som godt fulgt opp i vedlagt designhåndbok (vedlegg 3).

Områdene med hensynssoner bør ligge med grønt arealformål for å ha et bedre juridisk vern:

Dette ble lagt inn i plankartet første gang planen ble fremmet for 2. gangs behandling. Forslagsstiller ønsker å ta det ut for å få ned BYA-tallet. Kommunedirektøren mener det er uheldig å endre grøntområdet til boligformål da det vil svekke ønsket om vern. En slik endring til boligformål vil kun innebære at regnestykket vedrørende BYA vil framstå endret med en lavere utnyttelse, men den reelle tettheten innenfor planområdet vil forbli uendret. Grønnstrukturen bidrar som kvalitet i boligområdet, og bidrar til at den totale utnyttelsen innenfor planavgrensningen ut fra det som er regulert til bolig og grønnstruktur blir akseptabel (ca. 28%). Kartet som følger saken viser områdene som grønnstruktur med hensynssone bevaring av naturmiljø.

Bjørklundsveien bør ikke bli gjennomfartsåre/bindeledd mellom Billingstadsletta og Nesbruveien. Dette vil påvirke kirkestedet negativt mtp. parkering og grøntarealer:

Opparbeidelse av denne veistrekingen utløses av en evt. stenging av Bjørklundsveien i forbindelse med avkjøringsløsning for E18. Dette ble lagt inn som et krav fra Statens Vegvesen og er uavhengig av om boligene i felt B1 og B2 bygges ut eller ikke. Dersom løsning for E18 tilsier det, vil opparbeidelse av veien heller ikke skje.

Store trær bør måles inn:

Det er målt inn fem trær i hensynssonen. Ettersom det skal etableres underjordisk garasje er det dessverre ikke mulig å ivareta eksisterende store trær utover dette.

Trafo og renovasjonsanlegg blir til sjenanse for nærmeste nabo:

Plasseringen av disse følger regelverket, og må ta hensyn til terreng. Renovasjon er plassert der det er flatt nok for renovasjonsbil å komme til på en god måte.

Naturmangfold/landbruk/massebalanse:

Det er ikke dyrka eller dyrkbar jord i planområdet. Det ble ikke påvist store naturverdier ved utredning, men noe av vegetasjonen bevares i de to

hensynssonene med arealformål grøntstruktur. I bestemmelsene stilles det krav om miljøoppfølgingsplan som skal inneholde redegjørelse for massebalanse og massetransport, sikring av vegetasjon i hensynssoner i anleggsperioden og tiltak for bekjempelse av fremmede arter.

Oppfølging av FNs bærekraftsmål:

Planforslaget bidrar til å oppfylle FN og kommunens bærekraftsmål om å tilrettelegge for bærekraftige byer og tettsteder. Den viktigste måloppnåelse i denne planen er at planforslaget tilrettelegger for en konsentrert småhusbebyggelse. Dette vil videre ha som konsekvens at landbruk, natur og kulturminner kan skånes for utbygging andre steder. Planområdet ligger innenfor «prioritert vekstområde» hvor økt utbygging kan aksepteres, pga. nærhet til kollektivtilbud. Det er kort vei til friluftsområder og selve boligprosjektet ivaretar generelt gode boligkvaliteter med attraktive uteareal og universell utforming. For mer informasjon om hvordan planforslaget ivaretar andre hensyn, vises det til planbeskrivelsen og vedlagte utredninger.

Bebyggelsen vil bestå av trekonstruksjoner og trepanel, som er miljøvennlige materialvalg. Forslag til ny kommuneplan har også økt søkelys på klimahensyn i anleggsfasen og bærekraftige energiløsninger. Ettersom arbeidet med denne reguleringsplanen har pågått svært lenge, har kommunedirektøren vurdert at det er uheldig å kreve bestemmelser rundt dette såpass sent i planprosessen.

Skolekapasitet:

Området ligger i skolekrets for Mellom-Nes, der kapasiteten er svært presset. Tilfredsstillende skolekapasitet før rammetillatelse ligger imidlertid som et krav i forslag til bestemmelser.

Konklusjon

Kommunedirektøren mener planforslaget følger opp vedtakene om endringer fra 1.- og 2.gangsbehandling på en tilfredsstillende måte. Alle krav om endringer er innarbeidet, med unntak av at maks kotehøyde på byggene ikke er senket like mye som kravet i vedtaket og at fortau og tursti ikke endres. Det vurderes at flytting av fortau vil være svært uheldig for trafikksikkerheten, og utarbeidet parkeringsskisse viser at kirkens parkeringsbehov kan dekkes uten dette inngrepet.

Videre mener kommunedirektøren at foreslåtte høyder ivaretar hensyn til naboer og underordner seg kirken på en god måte, samtidig som man unngår flate tak, store terrenginngrep og dårligere bokvalitet dersom store deler av hvert enkelt bygg må graves ned. For øvrig tilfredsstiller planforslaget kommuneplanens krav og retningslinjer til boligutvikling samt FNs bærekraftsmål for bærekraftige byer og tettsteder. Videre er planforslaget i tråd med forslag til ny kommuneplan, som styrker forankringen til overordnet plan.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

- 1 Forslag til reguleringsplan i målestokk 1:500 datert 12.09.2022
- 2 Forslag til reguleringsbestemmelser, datert 12.09.2022.
- 3 Designhåndbok/illustrasjoner
- 4 Planbeskrivelse
- 5 Innkomne merknader med kommunedirektørens vurdering
- 6 39 97 Bjørklundsveien 22 Vurdering av innvirkning på Holmen kirke
- 7 Støyrapport
- 8 ROS-analyse
- 9 Naturmangfoldutredning
- 10 Arkeologisk registrering
- 11 Snitt ny vei og støttemur
- 12 Solforhold
- 13 Analyse av høyder
- 14-22 Innkomne merknader
- 23 Vedtak fra 1. gangsbehandling
- 24 Parkering Holmen kirke

Vedlegg:

39_97_Bjørklundveien 22_Vurdering av innvirkning på Holmen krk
analyse av høyder
Arkeologisk registrering
Bestemmelser
Designhåndbok illustrasjoner
Innkomne merknader med kommunedirektørens vurdering
Naturmangfoldutredning
Parkering Holmen kirke
Planbeskrivelse
Plankart 12092022
ROS analyse
Snitt ny vei og støttemur
Solforhold
Statsforvalterens uttalelse
Støyrapport
Uttalelse Viken
Uttalelse den norske kirke
Uttalelse Eivind Mossige
Uttalelse Halvor Ehrnst
Uttalelse Jan Anderssen
Uttalelse John Bergamini

Uttalelse Terje Erling og Kristian Bye Asdøl
Vedtak 1. gangsbehandling

Saksprotokoll

Arivsak
21/07311

Saksbehandler
Elisabeth Hinteregger

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for plan og byggesak	18.01.2023	2/23
2 Formannskapet	24.01.2023	17/23
3 Kommunestyret	31.01.2023	8/23

Reguleringsplan for Bjørklundsveien 22 - sluttbehandling

Utvalg for plan og byggesak har behandlet saken i møte 18.01.2023 sak 2/23

Behandling

Ved 1. gangsbehandling av saken ba Jensen (H) om å bli habilitetsvurdert. Representanten ble vedtatt inhabil og det var derfor også innkalt vara til denne behandlingen.

Jensen fratrådte og Trygve Lia (H) tok sete.

Wear (H) fremmet på vegne av H, V og SP, følgende forslag til punkt 2:

Det tilrettelegges i planen for krysning av gangvei slik at kirken kan opprettholde parkering på vestsiden som i dag

Matt (MDG) fremmet følgende forslag:

Saken sendes tilbake. Utvalget forventer at tidligere vedtak i mye større grad er innfridd når den kommer til sluttbehandling.

Tilleggspunkt fremmet av Wear ble enstemmig vedtatt.

Kommunedirektørens innstilling ble satt opp mot forslag fremmet av Matt.

Kommunedirektørens innstilling ble vedtatt mot 2 (MDG) stemmer

Innstilling

1. Detaljregulering for Bjørklundsveien 22 med kart datert 12.09.2022 og tilhørende bestemmelser datert 12.09.2022 samt designhåndbok/illustrasjoner av februar 2022 vedtas iht. plan- og bygningsloven § 12-12.
2. Det tilrettelegges i planen for krysning av gangvei slik at kirken kan opprettholde parkering på vestsiden som i dag.

Saksprotokoll

Arivsak
21/07311

Saksbehandler
Elisabeth Hinteregger

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for plan og byggesak	18.01.2023	2/23
2 Formannskapet	24.01.2023	17/23
3 Kommunestyret	31.01.2023	8/23

Reguleringsplan for Bjørklundsveien 22 - sluttbehandling

Formannskapet har behandlet saken i møte 24.01.2023 sak 17/23

Behandling

Hanne Lisa Matt (MDG) tok opp følgende forslag, tidligere fremmet i Utvalg for plan og byggesak:

Saken sendes tilbake. Formannskapet forventer at tidligere vedtak i mye større grad er innfridd når den kommer til sluttbehandling.

Forslaget fra Matt ble satt opp mot innstillingen. Matts forslag fikk 2 stemmer (MDG,SV), og falt.

Innstilling

1. Detaljregulering for Bjørklundsveien 22 med kart datert 12.09.2022 og tilhørende bestemmelser datert 12.09.2022 samt designhåndbok/illustrasjoner av februar 2022 vedtas iht. plan- og bygningsloven § 12-12.
2. Det tilrettelegges i planen for krysning av gangvei slik at kirken kan opprettholde parkering på vestsiden som i dag.

Saksprotokoll

Arivsak
21/07311

Saksbehandler
Elisabeth Hinteregger

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for plan og byggesak	18.01.2023	2/23
2 Formannskapet	24.01.2023	17/23
3 Kommunestyret	31.01.2023	8/23

Reguleringsplan for Bjørklundsveien 22 - sluttbehandling

Kommunestyret har behandlet saken i møte 31.01.2023 sak 8/23

Behandling

Cathrine Jensen (H) ble enstemmig ansett å være inhabil i saken, på grunn av sitt verv i Holmen menighetsråd. Trygve Lia (H) tok sete.

Lars Kristian Wear (H) fremmet følgende alternative forslag til punkt 2:

Følgende innarbeides i planens bestemmelser:

Det tilrettelegges i planen for kryssning av gangvei slik at kirken kan opprettholde dagens parkingsmulighet på vestsiden av veien slik det er i dag.

Hanne Lisa Matt (MDG) tok opp følgende forslag, tidligere fremmet i formannskapet:

Saken sendes tilbake. Kommunestyret forventer at tidligere vedtak i mye større grad er innfridd når den kommer til sluttbehandling.

Matts forslag ble satt opp mot innstillingen, med Wears forslag til nytt punkt 2. Matts forslag fikk 10 stemmer (MDG,SV,R), og falt.

Vedtak

1. Detaljregulering for Bjørklundsveien 22 med kart datert 12.09.2022 og tilhørende bestemmelser datert 12.09.2022 samt designhåndbok/illustrasjoner av februar 2022 vedtas iht. plan- og bygningsloven § 12-12.

2. Følgende innarbeides i planens bestemmelser:

Det tilrettelegges i planen for krysning av gangvei slik at kirken kan opprettholde dagens parkingsmulighet på vestsiden av veien slik det er i dag.

Saksframlegg

Arkivsak
22/11688-5

Saksbehandler
Silje Østgård Storeli

Behandles av
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato
10.01.2023
31.01.2023

Godkjenning av tilleggsavtale til utbyggingsavtale for Slemmestad sentrum om avfallssuganlegg, sykkelparkering og lekeplasser

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Tilleggsavtalen til utbyggingsavtalen for Slemmestad sentrum godkjennes, jf. plan- og bygningsloven kap. 17.

1. Sammendrag og konklusjon

Det er fremforhandlet tilleggsavtale til utbyggingsavtalen av 24.08.2018 for Slemmestad sentrum, jf. vedlegg 1.

Utbyggingsavtalen for Slemmestad sentrum omhandler de rekkefølgekrav som fremgår av områdeplanen for Slemmestad. Utbyggingsavtalen punkt 9.8.1 viser til at det kan bli nødvendig med tilleggsavtaler i tilknytning til opparbeidelsen av anlegg innenfor det enkelte utbyggingsområde etter fremtidige detaljreguleringer. I tillegg vil vedtakelse av detaljreguleringsplaner som medfører endringer i utbyggingsavtalen også gi adgang til enten å reforhandle eller heve den opprinnelige utbyggingsavtalen, jf. utbyggingsavtalen punkt 16 og 19.

Etter vedtakelsen av detaljreguleringen for Slemmestad sentrum - Vaterland 08.10.2019 var det flere endrede forhold eller tillegg som ikke var omfattet av områdeplanen og derfor heller ikke omfattet av eksisterende utbyggingsavtale.

Avdeling for prosjekt og utvikling (PRU) har derfor fremforhandlet en

utbyggingsavtale hvor ansvarsfordeling og finansiering av tiltak knyttet til avfallssuganlegg, sykkelparkering og lekeplasser er nærmere regulert. Avtalen ble først antatt å ikke være en utbyggingsavtale. Oppstart av forhandlinger ble derfor først kunngjort i begynnelsen av juli i år.

Kommunedirektøren vurderer at utbyggingsavtalen er innenfor de vedtatte rammer for bruk av slike avtaler i Asker kommune, jf. forutsigbarhetsvedtak datert 08.12.2020. Videre vurderer kommunedirektøren at kravene om at utbyggers anleggsbidrag skal være nødvendig og forholdsmessig er oppfylt. Når utbyggingsavtalen vedtas lagt ut på høring, vil den etter merknadsfristens utløp på minimum 30 dager legges frem for behandling i formannskapet og kommunestyret i oktober/november.

Fremforhandlet tilleggssavtale til utbyggingsavtalen for Slemmestad ble lagt ut til offentlig ettersyn i Røyken og Hurum og Askers avis (RHA) og Asker og Bærum Budstikke med en høringsfrist til 28.10.2022. Det har ikke kommet inn høringsssvar til utbyggingsavtalen.

Kommunedirektøren foreslår at tilleggssavtalen inngås slik den er fremlagt.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

2.1 Om reguleringsplanen og avtalens geografiske avgrensning

Reguleringsplanen for Vaterland – Slemmestad sentrum ble vedtatt 08.10.2019 (redigert 14.10.2019) og har til hensikt å legge føringer for utviklingen av sentrumskjernen av kystbyen Slemmestad. Det skal være høy tetthet av boliger med utadrettede, transparente førsteetasjer som bidrar til fokus på kvalitativt gode offentlige uterom/møteplasser.

Figur 1 Reguleringsområdet for Vaterland i Slemmestad sentrum

I planbeskrivelsen til reguleringsplanen legges det opp til en utbygging av opptil 48 000 m² BRA på Vaterland, hvorav 31 629 m² utgjør BRA for bolig og 16 371 m² utgjør BRA for næring. Det er lagt opp til 373 leiligheter.

Utbyggingsavtalen, se vedlegg 1, gjelder gjennomføring av rekkefølgekrav knyttet til avfallssuganlegg, samt krav til private lekeplasser og privat sykkelparkering som plasseres på offentlige arealer.

2.2 Avtalens innhold

2.2.1 Partene

Avtalen inngås mellom Slemmestad Brygge AS og Asker kommune.

Det er ikke tatt høyde for eventuelle endringer i eier- eller rettighetsforhold i avtaleperioden ved å sette betingelser for transport av avtalen. Det er heller ikke satt krav om tinglysing.

2.2.2 Avtalens formål

Formålet med avtalen har vært å følge opp den tidligere inngåtte intensjonsavtalen mellom partene, se avtalens vedlegg 1, for å skape forutsigbarhet for partene.

Avtalen er ment som et tillegg til eksisterende utbyggingsavtale for Slemmestad sentrum og endrer ikke forutsetningene som ellers fremgår av opprinnelig avtale.

Avtalen avklarer finansiering, ansvar for planlegging, bygging, eierskap og vedlikeholdsansvar for avfallssuganlegget, private lekeplasser og sykkelparkering på kommunal grunn.

2.2.3 Asker kommunes forpliktelser etter utbyggingsavtalen

Asker kommune skal overta eierskap og ansvar for forvaltning, drift og vedlikehold (FDV) av avfallssuganlegget etter ferdigstilling i samsvar med forskrift om renovasjon for Asker kommune. Dette er presisert i avtalen, men medfører i realiteten ingen nye forpliktelser ut over det som allerede fremgår av forskriften.

Videre forplikter kommunen seg til å stille i overkant av 2000 m² kommunal grunn til disposisjon for oppfyllelse av krav til privat sykkelparkering og private lekeplasser. Formannskapet i tidligere Røyken kommune vedtok, under behandlingen av detaljreguleringen for Vaterland, at krav til lekeplasser og deler av uteoppholdsareal (MUA) kunne løses på arealer avsatt til offentlige parker og torg. Adgangen til å bruke offentlige arealer for plassering av privat sykkelparkering er vedtatt i detaljreguleringsplanen og innebærer derfor ikke noe nytt i forbindelse med avtaleforhandlingene. Sykkelparkeringen utgjør kun en mindre andel av de kommunale arealene som benyttes til private tiltak.

Asker kommune tar også ansvar for fremtidig FDV av lekeplassene mot en engangskompensasjon fra utbygger. Se nærmere om dette i punkt 2.2.4 under.

Kommunen skal i tillegg inngå justeringsavtale med utbygger i

overensstemmelse med merverdiavgiftsloven kap. 9 samt Asker kommunes vedtatte rammer for inngåelse av slike avtaler.

2.2.4 Utbyggers forpliktelser etter utbyggingsavtalen

Utbygger har ansvar for opparbeidelsen og finansieringen av avfallssuganlegget, sykkelstativ, samt lekeplasser på offentlige torg og parker som dekker kravet til private lekeplasser i henhold til avtalen.

Kostnader knyttet til opparbeidelsen og finansiering av avfallssuganlegget er pålagt utbygger gjennom forskrift og ville derfor påløpt uavhengig av utbyggingsavtalen. Unntaket er offentlige søppelnedkast som kommunen etter forskriften skal etablere, men som utbygger etter avtalen har påtatt seg å dekke. Kostnadene forbundet med etablering av 5 offentlige nedkast er estimert til 1 050 000 kr.

Likeså er kostnadene knyttet til opparbeidelsen av privat sykkelparkering og private lekeplasser kostnader som følger av byggesaken og ikke krav om opparbeidelse av offentlig infrastruktur. Derfor er det ikke naturlig at disse medregnes i anleggsbidraget fra utbygger.

Heller ikke engangsutbetalingen på 1 250 000 kr som kompensasjon for at kommunen overtar ansvar for FDV av de private lekeplassene kan naturlig medregnes i anleggsbidraget. Utbygger eller fremtidige boligeiere/sameier hadde normalt måtte bære kostnadene for dette. Muligheten til å fraskrive seg FDV-ansvaret ved heller å betale et engangsbeløp på 1 250 000 kr, tilsvarende 50 000 kr årlig i 30 år med en neddiskonteringsrente på 5 %, kan derfor heller anses som et bidrag fra kommunen som er den som overtar risiko.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

• God helse

Utbygging i tråd med reguleringsplanen vil skape et trygt bomiljø og et hyggelig sentrumsområde med gode uteområder og møtepunkter. Det legges til rette for lek og rekreasjonsmuligheter for alle aldersgrupper, noe som stimulerer til bedre fysisk og psykisk helse.

• Stoppe klimaendringene

Utbygging i tråd med reguleringsplanen vil føre til ny bebyggelse i nærheten av knutepunkter for offentlig transport, handel, kultur, innovasjon og sosial samhandling. Dette vil kunne redusere behovet for personbiltransport. Det tilrettelegges både for bruk av buss og hurtigbåt fra Slemmestad sentrum.

• Bærekraftige byer og samfunn

Antallet personer som ønsker å bo i byer og tettsteder øker. Ved å lage bærekraftige byer og samfunn hvor behovet for grunnleggende tjenester og trygg transport er dekket, hvor det lages inkluderende og tilgjengelig offentlige rom, hvor kulturarv

bevares, tilrettelegges det for bærekraftig urbanisering. Utbygging i tråd med reguleringsplanen for Vaterland bidrar til slik bærekraftig utvikling av tettstedet.

4. Tidligere behandling

Formannskapet i tidligere Røyken kommune vedtok, under behandlingen av detaljreguleringen for Vaterland, at krav til lekeplasser og deler av uteoppholdsareal (MUA) kunne løses på arealer avsatt til offentlige parker og torg. Dette ble inntatt i punkt 5 og 6 i vedtak datert 11.07.2019, i møtesak 96/19.

Detaljreguleringen for Slemmestad sentrum – Vaterland ble vedtatt av tidligere Røyken kommune 08.10.2019, møtesak 74/19.

Prinsippvedtak om bruk av utbyggingsavtaler ble behandlet av kommunestyret 08.10.2020, møtesak 122/20.

Formannskapet vedtok å legge avtalen ut på høring 01.09.2022, møtesak 180/22.

5. Kommunedirektørens vurdering

5.1 Økonomiske konsekvenser

Etter kommunedirektørens syn er det fremforhandlet en forholdsmessig avtale som er positiv for begge parter. Det er ikke vurdert å være noen store økonomiske konsekvenser for kommunen ut over forventede vedlikeholdskostnader.

5.2 Anleggsbidragets størrelse

Utbyggers anleggsbidrag etter denne avtalen er finansiering og etablering av 5 offentlige søppelnedkast med en estimert kostnad på 1 050 000 kr.

Etablering av offentlige søppelnedkast er med og bidrar til velfungerende avfallshåndtering i et område med stor fortetting. Det skaper også ryddige byrom som øker kvaliteten på disse områdene for lokalbefolkningen og besøkende. Kommunedirektøren vurderer på denne bakgrunn at vilkåret om nødvendighet er oppfylt. Gjeldende utbyggingsavtale bidrar til å skape økt forutsigbarhet for både kommunen og utbygger ved gjennomføring av planen.

Det stilles i tillegg krav om at anleggsbidraget er forholdsmessig. Anleggsbidraget i dette tilfellet utgjør i underkant av 22 kr/m² BRA (1 050 000 kr/48 000 m² BRA = 21,87 kr). Dette er et lavt anleggsbidrag som aldri ville blitt uforholdsmessig i seg selv.

Det må imidlertid tas med i beregningen at det allerede betales anleggsbidrag etter utbyggingsavtalen for Slemmestad sentrum. Her oppgikk anleggsbidraget til 1700

kr/m² BRA bolig. Etter prisjustering utgjør anleggsbidraget i dag ca. 1900 kr/m² BRA bolig. Dette innebærer at for 31 629 m² BRA bolig vil det totale anleggsbidraget utgjøre 1921,87 m². For de resterende 16 371 m² BRA næring vil anleggsbidraget kun utgjøre 21,87 kr/m².

En totalvurdering av anleggsbidraget sett i forhold til prosjektets belastning på offentlig infrastruktur tilsier at anleggsbidraget må anses som rimelig. Et anleggsbidrag på 1900 kr/m² BRA bolig er allerede funnet å være forholdsmessig. En økning tilsvarende 22 kr/m² BRA, alternativt en økning tilsvarende 33 kr/m² BRA bolig dersom anleggsbidraget kun knyttes til BRA bolig i likhet med utbyggingsavtalen for Slemmestad sentrum, utgjør en minimal økning.

Tar man i betraktning kommunens bidrag etter avtalen fremstår økningen i anleggsbidraget utvilsomt som forholdsmessig. Jo mer kommunen selv bidrar med, desto mer kan også forventes av utbygger. I dette tilfellet skal kommunen tilrettelegge for en justeringsavtale hvor utbygger vil kunne få tilbakeført innbetalt mva. over en periode på 10 år. Dette medfører en direkte økonomisk gevinst for utbygger. Store kommunale arealer skal også stilles til disposisjon for oppfyllelse av private krav. Dette medfører at utbygger kan bygge tettere på sin egen tomt og følgende oppnå større økonomisk gevinst. I tillegg påtar kommunen seg fremtidig FDV-ansvar for de private lekeplassene som plasseres på kommunal grunn. Til sammen må dette anses som et betydelig bidrag fra kommunen.

Kommunedirektøren vurderer utfra dette at fremlagte avtale og utbyggers forpliktelser er forholdsmessige.

5.3 Konklusjon

Etter kommunedirektørens vurdering bør tilleggsavtalen til utbyggingsavtalen for Slemmestad godkjennes og inngås slik den er fremlagt.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Signert avtale med vedlegg

Saksprotokoll

Arivsak
22/11688

Saksbehandler
Silje Østgård Storeli

Behandlet av
1 Formannskapet
2 Kommunestyret

Møtedato	Saksnr.
10.01.2023	2/23
31.01.2023	

Godkjenning av tilleggsavtale til utbyggingsavtale for Slemmestad sentrum om avfallssuganlegg, sykkelparkering og lekeplasser

Formannskapet har behandlet saken i møte 10.01.2023 sak 2/23

Behandling

Monica V. Bratlie (H) hadde på forhånd bedt om en juridisk vurdering av egen habilitet i saken, og redegjorde for konklusjonen om at hun burde anses som inhabil. Bratlie ble enstemmig vurdert som inhabil, og fratrådte. Waldemar Garntangen (H) tok sete.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Innstilling

1. Tilleggsavtalen til utbyggingsavtalen for Slemmestad sentrum godkjennes, jf. plan- og bygningsloven kap. 17.

Saksprotokoll

Arivsak
22/11688

Saksbehandler
Silje Østgård Storeli

Behandlet av
1 Formannskapet
2 Kommunestyret

Møtedato	Saksnr.
10.01.2023	2/23
31.01.2023	9/23

Godkjenning av tilleggsavtale til utbyggingsavtale for Slemmestad sentrum om avfallssuganlegg, sykkelparkering og lekeplasser

Kommunestyret har behandlet saken i møte 31.01.2023 sak 9/23

Behandling

Monica Vee Bratlie (H) ble enstemmig ansett å være inhabil i saken, på grunn av ektefellens ansettelsesforhold i Slemmestad Brygge AS. Trygve Lia (H) tok sete.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Tilleggsavtalen til utbyggingsavtalen for Slemmestad sentrum godkjennes, jf. plan- og bygningsloven kap. 17.

Saksframlegg

Arkivsak
22/20044-1

Saksbehandler
Lars Erik Eriksen

Behandles av
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato
10.01.2023
31.01.2023

Eierstrategi for Asker og Bærum brann og redning IKS - ABBR

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Eierstrategien fra Asker og Bærum brann og redning IKS – ABBR – vedtas slik det fremkommer av vedlagte forslag.

1. Sammendrag og konklusjon

Asker kommunes eierskapsmelding del I og del II legger opp til at det skal utarbeides eierstrategi for utvalgte selskaper hvor kommunen er eier. Der det utarbeides eierstrategi for det enkelte selskap, skal eierstrategien beskrive hva kommunen ønske å oppnå som eier, rammene for selskapet samt målene med eierskapet.

Eierstrategien for Asker og Bærum brann og redning IKS – ABBR – er utarbeidet i samarbeid mellom eierkommunene.

Forslag til eierstrategi for Asker og Bærum brann og redning IKS – ABBR – følger vedlagt.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Selskapet er en videreføring av Asker og Bærum brannvesen IKS, som i sin tid ble etablert 01.01.2003, og med tidligere Røyken brann og redning og Hurum brannvesen innlemmet ved virksomhetsoverdragelse 01.01.2020 i forbindelse med kommunesammenslåingen.

Asker kommune er deltaker med 43 % og Bærum kommune med 57 %. Eierandelen justeres hvert andre år basert på folketallet. Fremlagte eierstrategi er utarbeidet i samarbeid mellom eierkommunene.

Det er første gang det utarbeides eierstrategi for selskapet.

2.1 Redegjørelse - Sentrale deler av eierskapsstrategien

Eierstrategien bygger tett opp under Selskapsavtalen, sist revidert 17.06.2021, mellom Asker kommune og Bærum kommune. Kapittel 3 i strategien er i sin helhet hentet fra selskapsavtalens § 3.

Kap. 3 Selskapets formål, overordnede målsetting og virksomhet:

Selskapets formål er å ivareta de 2 deltakende kommuners plikter og oppgaver vedrørende brann- og ulykkesberedskap og brannforebyggende arbeid, herunder:

- a. gjennomføre informasjons- og motivasjonstiltak om fare for brann, farer ved brann, brannverntiltak og opptreden i tilfelle brann og andre akutte ulykker
- b. gjennomføre brannforebyggende tilsyn
- c. gjennomføre ulykkesforebyggende oppgaver i forbindelse med håndtering av farlig stoff og ved transport av farlig gods på veg og jernbane
- d. utføre nærmere bestemte forebyggende og beredskapsmessige oppgaver i krigs- og krisesituasjoner
- e. være innsatsstyrke ved brann
- f. være innsatsstyrke ved andre akutte ulykker der dette er bestemt med grunnlag i kommunenes risiko- og sårbarhetsanalyser
- g. etter anmodning yte innsats ved brann og ulykker i sjøområder
- h. sørge for feiing og tilsyn med fyringsanlegg

Videre omhandler kapittel 5 eiers forventninger til selskapets samfunnsansvar og hvilke prinsipper som skal være gjeldende, samt det systematiske arbeidet knyttet til samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid.

I tillegg er det innarbeidet følgende vedrørende etiske retningslinje, som er i tråd med revisors anbefaling, jamfør [BDO sin rapport](#) «Eierskapskontroll av etikk og antikorrupsjon for kontrollutvalget i Bærum kommune av 7. januar 2022»:

«Selskapet skal ha etiske regler, som minst tilsvare eiernes etiske regler. Herunder blant annet unngå at selskapet kjøper tjenester fra ansatte, tidligere ansatte under karantene, venner eller slektninger. Det skal årlig gjennomføre egenrapportering fra ansatte og styremedlemmer om roller, eierinteresser og bierverv».

Begge eiere er opptatt av god kommunikasjon og dialog med selskapet for best mulig utøvelse av virksomheten. Dette er nærmere beskrevet under kapittel 7 - Ansvarsfordeling og dialog.

Avslutningsvis gir Kapittel 8 – Resultatmål og kapittel 9 – Rapportering, klare mål for virksomheten og krav til kostnadseffektivt og konkurransedyktig tjenesteproduksjon.

Begge eierkommuner vil følge opp selskapet på den strategien som nå er fremsatt og gjøre løpende evaluering hvert 4. år.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

En robust og godt organisert brann- og redningstjeneste er en samfunnsviktig tjeneste for kommunens innbyggere og næringsliv. Dette har spesielt relevans i forhold til bærekraftsmålene knyttet til å sikre god helse, god utdanning, likestilling mellom kjønnene, sikre innovasjon og infrastruktur, stoppe klimaendringene samt samarbeid for å nå målene.

4. Tidligere behandling

Saken er ikke tidligere behandlet.

5. Kommunedirektørens vurdering

En eierstrategi for Asker og Bærum brann og redning IKS vil være et viktig styringsdokument for selskapet samt for Asker kommune og Bærum kommune som aktive eiere.

Ut over det som er omtalt i saken har kommunedirektøren ingen merknader til sakene på dagsorden og anbefaler eierstrategi for Asker og Bærum brann og redning IKS – ABBR – blir vedtatt.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Eierstrategi for Asker og Bærum brann og redning IKS - ABBR

Saksprotokoll

Arivsak
22/20044

Saksbehandler
Lars Erik Eriksen

Behandlet av
1 Formannskapet
2 Kommunestyret

Møtedato	Saksnr.
10.01.2023	3/23
31.01.2023	

Eierstrategi for Asker og Bærum brann og redning IKS - ABBR

Formannskapet har behandlet saken i møte 10.01.2023 sak 3/23

Behandling

Elisabeth Holter-Schøyen (V) fremmet følgende forslag, på vegne av H,V,Sp,KrF):

«Selskapet skal søke å ha en innkjøpsstrategi som legger eierkommunenes anskaffelsesstrategier til grunn.»

Innstillingen, med Holter-Schøyens forslag, ble enstemmig vedtatt.

Innstilling

1. Eierstrategien fra Asker og Bærum brann og redning IKS – ABBR – vedtas slik det fremkommer av vedlagte forslag.
2. Selskapet skal søke å ha en innkjøpsstrategi som legger eierkommunenes anskaffelsesstrategier til grunn.

Saksprotokoll

Arivsak
22/20044

Saksbehandler
Lars Erik Eriksen

Behandlet av
1 Formannskapet
2 Kommunestyret

Møtedato	Saksnr.
10.01.2023	3/23
31.01.2023	10/23

Eierstrategi for Asker og Bærum brann og redning IKS - ABBR

Kommunestyret har behandlet saken i møte 31.01.2023 sak 10/23

Behandling

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Eierstrategien fra Asker og Bærum brann og redning IKS – ABBR – vedtas slik det fremkommer av vedlagte forslag.
2. Selskapet skal søke å ha en innkjøpsstrategi som legger eierkommunenes anskaffelsesstrategier til grunn.

Saksframlegg

Arkivsak
23/01157-1

Saksbehandler
Elisabeth Lannem
Nærby

Behandles av
Kommunestyret

Møtedato
31.01.2023

Interpellasjoner til kommunestyret 31. januar 2023

Interpellasjoner til kommunestyret 31. januar 2023 er vedlagt.